အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

စတုတ္ထတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၀၂ ကောဇာ ၁၃၂၀ ဇန္နဝါရီလ ၁၉၅၉

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား

ရေးသားစီရင်အပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

စတုတ္ထတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

●၁

သာသနာ ၂၅၁၂ ကောဇာ ၁၃၃၀ ဇန္နဝါရီလ ၁၉၆၉

၁၉၆၉-ခု ဇန္နဝါရီလ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ (ဇမ္ဗူဒီပကျောင်းဆောင် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပဋိဝိသောဓကသံဃာအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး) အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအဆာရှိချုပ်) ဦးလှမောင် M.A.,M.S.,B.L, (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၇၉/၀၅၂၂) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ

စတုတ္ထတွဲ

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၁၇-ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	ပဋ္ဌာနပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ	
၁။	တာဝ-သဒ္ဒါ၏ ဝတ္တဗ္ဗန္တရာပေက္ခအနက်ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၁
၂။	ဓမ္မ၏သတ္တိသည် ဓမ္မမှ အသီးအခြားမရှိသောကြောင့် ဓမ္မဖြင့်ပင် ဓမ္မသတ္တိကိုပြကြောင်း	၄
၃။	ဝစနာဝယဝဟု သာမည ဆိုသော်လည်း ဉာပကဟိတ် ဖြစ်သော သာဓနာဝယဝကို ယူအပ်ကြောင်း	၄
၄။	ဝစနာဝယဝငါးပါးကို ထုတ်ပြခြင်း	၅
၅။	ဝစနာဝယဝဆိုင်ရာ နျာယကျမ်းရင်းမှ သုတ်များကို မှတ်ချက်၌ ထုတ်ပြခြင်း	၅
၆။	ပဋိညာ ဟိတ် ဥဒါဟရဏ ဥပနယ နိဂုံးတို့ကို ပုံစံ ထုတ်ပြခြင်း	၈
၇။	အာလမ္ဗန – မှ အာရမ္မဏဖြစ်လာကြောင်း ပြဆိုချက်....	၁၇
၈။	အဓိပတိ တရားတို့သည် တပါးချင်းသာ ကျေးဇူး ပြုကြောင်း	၁၉
၉။	စ-သဒ္ဒါ ဗျတိရေကအနက်ဟူရာ၌ ဆန့်ကျင်ဖက်မဟုတ်ပဲ အပိုအလွန်အနက်လည်း ရှိကြောင်းမှတ်ဖွယ်	၂၄
၁၀။	သမ္ပတ္တဝိရတိ သမုစ္ဆေဒဝိရတိတို့သည် လောက၌ သီလ ဟု မထင်ရှားသောကြောင့် သမာဒါနဝိရတိကိုသာလျှင် ပြကြောင်း	၃၁
၁၁။	သမ္ပယောဂအင်္ဂါ ၄-ပါးတို့ကို စိစစ်ပြဆိုခြင်း	၄၈
၁၂။	ရုပ်တရားအချင်းချင်း ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ကြောင်း	၅၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၃။	ရုပ်အစရှိသော အာရုံတရားတို့သည် အာရမ္မဏကိ နာမ်တရားတို့နှင့်ဝိပ္ပယုတ်ပစ္စည်းမဖြစ်ကြောင်းရှင်းပြချက်....	၅၁
၁၄။	မရှိခိုက်၌ ကျေးဇူးမပြုမူ၍ ရှိခိုက်၌ ကျေးဇူးပြုတတ်သော သင်္ခတ ရုပ်နာမ်တို့ကိုသာလျှင် အတ္ထိပစ္စည်းဟု ဟောကြောင်း၊ အစဉ်ထာဝရရှိနေသော အသင်္ခတ နိဗ္ဗာန်ကိုကား အတ္ထိပစ္စည်းဟု မဟောကြောင်း	၅၄
၁၅။	နတ္ထိပစ္စည်းနှင့် ဝိဂတပစ္စည်းတို့၏ ထူးခြားပုံကိုပြခြင်း	၅၅
၁၆။	အတ္ထိပစ္စည်းနှင့် အဝိဂတ ပစ္စည်းတို့၏ ထူးခြားပုံကို ပြခြင်း	၅၆
၁၇။	၂၄-ပစ္စည်းတို့၌ သုတမယဉာဏ်ကိုဖြစ်စေပြီးလျှင် စိန္တာမယဉာဏ် ဘာဝနာမယဉာဏ်တို့ဖြင့် သိအောင် အားထုတ် အပ်ကြောင်း	၅၆
၁၈။	အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	၅၇
၁၉။	ကိံပနေတ္ထ-ကို ကိမ္ပနေတ္ထ-ပုဒ်ကဲ့သို့ဖွင့်ပြခြင်း	၆၀
၂၀။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာ၌ အကြောင်းနှင့်အကျိုးတခုစီများကို ပြခြင်းသည် ဒေသနာဝိလာသ ဝေနေယျဇ္ဈာသယတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ကြောင်း	၆၁
၂၁။	ဘဝဂါဂီတိကျမ်းလာဂါထာနှင့်အလားတူသော ဂါထာကို ထုတ်ပြခြင်း	၆၈
၂၂။	သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	၇၁
၂၃။	ဘိန္နာဓိကရဏပုဒ်တို့၏ အညတ္ထ (ဗဟုဗ္ဗီဟိ) သမာသ် လည်း ရှိကြောင်း	၇၅
၂၄။	ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေ၏ အခြားမဲ့၌ သောမနဿသဟဂုတ် တဒါရုံဖြစ်ခြင်းကို အလိုရှိအပ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၇၆
၂၅။	တဒါရုံ တကြိမ်မျှသာ ဖြစ်သင့် မဖြစ်သင့် စိစစ်ပြဆိုချက်	၇၆
၂၆။	ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကိလေသာဟူသမျှ အကြွင်းမဲ့ ကင်းပြတ်ပြီးဖြစ်၍ ဘဝဟူသမျှ၌ ဗျာပါရ ငြိမ်းပြီး	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ဖြစ်သောကြောင့် ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် မထင်ကြောင်း	၈၁
၂၇။	အပါယ်ဘဝကိုဖြစ်စေတတ်သောအကုသိုလ်နှင့်မရဏာသန္န အကုသိုလ်ဇောတို့၏ အာရုံဖြစ်သောကြောင့် ဥဋ္ဌာရုံပင် ဖြစ်သော်လည်း ဟီန,အနိဋ္ဌာရုံမည်ကြောင်း	၈၂
၂၈။	အရူပစုတိနောင် ရူပပဋိသန္ဓေ မဖြစ်ကြောင်း၊ အထက်အထက်အရူပစုတိနောင် အောက်အောက် အရူပပဋိသန္ဓေလည်း မဖြစ်ကြောင်း	၈၇
၂၉။	နိဗ္ဗာနမတဏှိကာ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ မှတ်ချက်	၉၀
၃၀။	ရူပဘဝ၌ စက္ခုဒသကကလာပ်စသည်ကို စက္ခုသတ္တကကလာပ်စသည်ဖြင့်ရင်း၊ ဇီဝိတနဝကကလာပ်ကို ဇီဝိတဆက္ကကလာပ်ဟူ၍ရင်း ဆိုသော မူလဋီကာဝါဒကို ထုတ်ပြ၍ ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း	၉၂
၃၁။	ဥပစာရဈာန်ကုသိုလ် အားကြီးသောကြောင့် ရူပအရူပဘုံတို့မှ စုတေသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌ မဖြစ်ကြောင်း	၁၀၄
၃၂။	မာတုလုင်္ဂဟူသည်မှာ သီဟိုဠ်ဆရာတို့ အလိုအားဖြင့် ရှောက်ပန်း-ကျွဲကော ဖြစ်သင့်ကြောင်းမှတ်ချက်	၁၁၅
၃၃။	အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည် ငရဲ၌ ကြွရောက်၍ အဘိညာဉ် တန်ခိုးဖြင့် မိုးရွာစေကာ ငရဲမီးကို ငြိမ်းစေလျက် ငရဲသားတို့အား တရားဟောကြောင်း	၁၁၉
၃၄။	ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	၁၂၂
၃၅။	နာမရူပံ-ဟူသောပုဒ်သည် ဧကဒေသသရူပေကသေသနည်းဖြင့် ပြီးကြောင်း....	၁၂၆
၃၆။	ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်၌ ရုပ်တရားတို့အား ဥပနိဿယပစ္စည်းကို မဟောသောကြောင့် သုတ္တန်နည်းဟုဆိုကြောင်း ရှင်းပြချက်	၁၂၇
၃၇။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ဓမ္မစကြာတရားသဘောအားဖြင့်တူပုံ နှိုးနှောပြဆိုချက်	၁၂၉

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၈။	**နာမရူပပစ္စယာသဠာယတနပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ**	၁၂၉
၃၉။	သဠာယတနံ· ပုဒ်၌ အတ္ထသရူပေကသေသနည်းဖြင့် ပြီးပုံကို ပြခြင်း	၁၃၀
၄၀။	ဧကသိဿ်ပြုပြီးသောပုဒ်ကို ဧကဝုစ်ဖြင့် ဆိုနိုင်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၃၁
၄၁။	**သဠာယတနပစ္စယာဖဿပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ**	၁၃၄
၄၂။	ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်သန္တသဘောရှိ၍ သုခဟု ဆိုသင့်ပုံ၊ ထိုဥပေက္ခာကိုလည်း အားမရ၍ သုခကို တောင့်တသော တဏှာ ဖြစ်ပုံတို့ကို ပြဆိုချက်	၁၃၉
၄၃။	အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသည် အနိဋ္ဌဖြစ်၍ ဒုက္ခ၌ သက်ဝင်ကြောင်း၊ ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသည် ဣဋ္ဌ ဖြစ်၍ သုခ၌ သက်ဝင်ကြောင်း	၁၃၉
၄၄။	ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ-ဟူသောစကားသည် ဝဋ္ဋကထာ ဖြစ်သောကြောင့် အနုသယကင်းသော ရဟန္တာအား ဝေဒနာကြောင့် တဏှာမဖြစ်ဟု ဆိုသော စကား သင့်ကြောင်း	၁၄၀
၄၅။	**တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ**	၁၄၁
၄၆။	ကာမရာဂမှ တပါးသော တဏှာသည်လည်း မြဲမြံစွာ ဖြစ်လျှင် ကာမုပါဒါန်မည်ကြောင်း	၁၄၇
၄၇။	**ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ**	၁၄၈
၄၈။	ကာမ ၁၁-ဘုံ၌ အတွင်းဝင်သော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့ကို ဌာနျူပစာ ကာရဏူပစာတို့ အလိုအားဖြင့်လည်း ကာမ ဟု ဆိုအပ်ကြောင်း	၁၅၁
၄၉။	သုဒ္ဓိမဂ်ဟု သုံးသပ်မှတ်ယူသောအားဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော လောကီသီလနှင့် လောကီစျာန်ကိုလည်း သီလဗ္ဗတ ဟု ဆိုအပ်ကြောင်း	၁၅၆
၅၀။	**ဘဝပစ္စယာဇာတိပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ**	၁၅၇
၅၁။	**ဘဝစက္ကကထာဝဏ္ဏနာ**	၁၅၉
၅၂။	အာဒိမတ္တ-ပုဒ်ကို အနက်နှစ်နည်းဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း	၁၆၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၃။	အဝိဇ္ဇာကိုယူသဖြင့် တဏှာနှင့် ဥပါဒါန်တို့ကိုလည်း ယူအပ်ကြောင်း၊ သင်္ခါရကိုယူသဖြင့် ကမ္မဘဝကိုလည်း ယူအပ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၁၆၃
၅၄။	ကမ္မသင်္ခေပ ဝိပါကသင်္ခေပဟူရာ၌ သင်္ခေပ-သဒ္ဒါသည် ဘာဂ-အဖို့ဟူသော အနက်ရှိကြောင်း	၁၇၀
၅၅။	အင်္ဂါတပါးတည်းသာရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာကို ထုတ်ပြခြင်း	၁၇၁
၅၆။	ဝိညာဏ်သည် အတ္တဟု စွဲလမ်းခြင်း၏ ဝိသေသဝတ္ထုဖြစ်ကြောင်း	၁၇၂
၅၇။	ကေတ္တနည်းစသည်ကို ပြဆိုခြင်း	၁၇၆

၁၈-ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

နာမရူပပရိဂ္ဂဟကထာဝဏ္ဏနာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၈။	ဥပစာရသမာဓိသည်လည်း အပ္ပနာသမာဓိကဲ့သို့ပင် ဝိပဿနာ၏ တည်ရာဖြစ်၍ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိမည်သည်သာ ဖြစ်ကြောင်း	၁၉၀
၅၉။	နာမ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းဟူသည်မှာ နာမ်တရား အချင်းချင်းငင်း၊ ရုပ်တရားနှင့်ငင်း မရောစေပဲ အသီးအသီး ပိုင်းခြားထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း	၁၉၃
၆၀။	သမထယာနိကသည် သမထကိုရှေ့သွားပြု၍ရှုကြောင်း၊ ဝိပဿနာယာနိကသည်ကား သမထကို မမှီမူ၍ ရှုကြောင်း	၁၉၄
၆၁။	ကမ္မသမုဋ္ဌာန် ဆံပင်ဟူသည်မှာ အရေအတွင်း၌ တည်သော ဆံပင်ဖြစ်ကြောင်း	၁၉၅
၆၂။	ကိုယ်တွင်း၌ တည်သော ဝင်သက် ထွက်သက် တို့သည် သာလျှင် စိတ္တဇမည်ကြောင်း	၁၉၆
၆၃။	ကိုယ်ထဲ၌ရှိသော ရုပ်အရေအတွက်သည် အဋ္ဌကထာ အလို ၁၄၉၄-ပါး ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤဋီကာနှင့် သစ္စသံခိပ် တို့ အလိုအားဖြင့် ၁၅၀၁-ပါးဖြစ်ကြောင်း	၁၉၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၄။	မဟာဂုတ်တရားတို့သည် ဈာန်ရ ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင် ကောင်းစွာထင်ကြောင်း	၁၉၇
၆၅။	ရူပရုပ်ဟုခေါ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်တို့ကိုသာလျှင် ဝိပဿနာ ရှုအပ်ကြောင်း	၁၉၉
၆၆။	လူတယောက်၏ ကိုယ်ထဲ၌ အများဆုံးရူပရုပ် ၁၇-ပါး သာရှိကြောင်း	၁၉၉
၆၇။	ဣန္ဒြေ သစ္စာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့အလိုအားဖြင့် နာမရူပ ပရိဂ္ဂဟဖြစ်ပုံကို ပြခြင်း....	၂၀၁
၆၈။	ရှေးရှေး၌ ထင်သောနာမ်တို့သည် နောက်နောက်၌ ထင်သောနာမ်တို့လောက် မသိမ်မွေ့ကြောင်း	၂၀၁
၆၉။	အရူပဓမ္မာနံ ဥပဋ္ဌာနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၅
၇၀။	ဖဿ ထင်လျှင် ဝေဒနာ သညာ စေတနာ ဝိညာဏ် တို့လည်း ထင်ကြောင်း....	၂၀၅
၇၁။	သမယန္တရဝါဒ အဆိုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြေရှင်းချက်	၂၁၀
၇၂။	ပကတိဝါဒကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၁၀
၇၃။	ပကတိနှင့် မဟာတို့၏ အမည်များ (အောက်ခြေ မှတ်ချက်)	၂၁၂
၇၄။	ပကတိဝါဒ (သာင်္ချဝါဒ) ကို အနည်းငယ် ချဲ့ပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၂၁၇
၇၅။	အကြမ်း အနု ကိုယ်နှစ်ခု ရှိသည်ဟု ဆိုသော သာင်္ချ ဝါဒ	၂၁၇
၇၆။	ပကတိစသော တတ္တတို့ နာမ်ရုပ်၌ အတွင်းဝင်ပုံ မဝင်ပုံ ပြဆိုချက်	၂၁၈
၇၇။	ပကတိဝါဒကို ပယ်သော အဋ္ဌကထာစကားနှင့် ဆက် စပ်၍ ပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၂၁၉
၇၈။	သာင်္ချဝါဒအရ ဣန္ဒြေ ၁၁-ပါးတို့ကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၂၁
၇၉။	ဒြဗျာဒိဝါဒကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၂၂
၈၀။	ဒြဗျ=ဒြဗ် ၉-ပါးကို ပြခြင်း	၂၂၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၁။	ဒြဗျာဒိဝါဒီ (အဏုဝါဒီ) တို့က အတ္တနှင့် မနကို အထည်ဒြဗ်ဟု ဆိုကြကြောင်း	၂၂၂
၈၂။	ဂုဏ် ၂၃-ပါးကို ပြခြင်း	၂၂၃
၈၃။	ဒြဗျာဒိဝါဒ အဏုဝါဒ (ကဏာဒဝါဒ) ကို အနည်းငယ်ချဲ့ပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၂၂၆
၈၄။	အဏုဝါဒအရ တတ္တတို့ကို နာမ်ရုပ်၌ သွင်းပြခြင်း	၂၂၇
၈၅။	အဏုဝါဒကို ဋီကာစကားနှင့် ဆက်စပ်ပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၂၂၈
၈၆။	ဇီဝါဒိဝါဒကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၂၉
၈၇။	ဇီဝါဒိဝါဒသည် နာဋပုတ္တ နိဂဏ္ဌ ဆရာကြီး၏ ဝါဒဖြစ်ကြောင်း (မှတ်ချက်)	၂၂၉
၈၈။	ပဉ္စိန္ဒြိယ-မှ ဧကိန္ဒြိယ အထိ ဇီဝခေါ် သတ္တဝါအမျိုးမျိုးတို့ကို ဇီဝါဒိဝါဒအရ ထုတ်ပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၂၃၀
၈၉။	ဇီဝါဒိဝါဒအရ ပုဂ္ဂလစသည်တို့ကို နာမ်ရုပ်၌ သွင်းပြခြင်း	၂၃၁
၉၀။	ဇီဝါဒိဝါဒ (ဂျိန်းဝါဒ) ၌ မဟာဝတဟု ခေါ်သော ကျင့်ဝတ်ငါးပါး (မှတ်ချက်)	၂၃၅
၉၁။	ကာယာဒိဝါဒကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၃၆
၉၂။	ကာယာဒိဝါဒ၌ သတ္တဝါ အနုအရင့် အပိုင်းအခြားကို ကဏှ နီလ ရတ္တ ပီတ သုက္က အတိသုက္ကဟူသော အမျိုးဇာတ် ၆-ပါးဖြင့် ပိုင်းခြားထားပုံကို ပြခြင်း	၂၃၇
၉၃။	ထိုထိုဝါဒတို့၌ ပုရိသဟူ၍ရင်း၊ အတ္တဟူ၍ရင်း၊ ဇီဝဟူ၍ရင်း–ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော အတ္တအနက်ဒြဗ်သည် နာမ်ရုပ်မျှကို စွဲ၍ ပညတ်အပ်သောအရာမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် နာမ်ရုပ်မျှသာ ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်	၂၃၈
၉၄။	သမ္မဟုလသုတ္တန္တသံသန္ဒနာကထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၈
၉၅။	ဥပမာဟိနာမရူပဝိဘာဝနာကထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉၆။	အတ္တဝါဒီတို့သည် သဿတနှင့် ဥစ္ဆေဒ ဤနှစ်မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးအလိုအားဖြင့်သာ တည်ကြောင်း	၂၄၁
၉၇။	ဘေရီ-စည်သည် စည်သံ၏ အသာဓာရဏအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းဘေရီ-ကို ဒဏ္ဍာဘိဟတံ-ဟူသော ဝိသေသန၏ ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့် ထားကြောင်း	၂၄၅
၉၈။	မြင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော သူကန်းတို့သည် တရာ တထောင်စုမိကြသော်လည်း မမြင်နိုင်သကဲ့သို့ အသီး အသီး တခုချင်းအကျိုးကို မပြီးစေနိုင်သော ရုပ်နှင့် နာမ်တို့သည် ပေါင်းစပ်မိကြသော်လည်း အကျိုးကို မပြီးစေနိုင်ရာသည်မဟုတ်လော ဟူသော စောဒနာကို ဖြေရှင်းပြခြင်း	၂၄၈
၉၉။	နာမ်ရုပ်သိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းအမြွက်တို့ကိုစုပေါင်း ရေတွက်ပြခြင်း	၂၅၀

၁၉-ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟကထာဝဏ္ဏနာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၀။	အဇ္ဈတ္တ၌ စ၍ရှုသည် ဖြစ်စေ၊ ဗဟိဒ္ဓ၌ စ၍ရှုသည် ဖြစ်စေ၊ အဇ္ဈတ္တ၌ ရှုမှုပြည့်စုံလျှင် သဘာဝလက္ခဏာ အားဖြင့် ရုပ်နာမ်အလုံးစုံကိုပင် ရှုမှုပြီးကြောင်း	၂၅၂
၁၀၁။	နာမ်ရုပ်သည် ဣဿရစသည်ကြောင့် ဖြစ်သည်မဟုတ် ကြောင်း အကျယ်ရှင်းပြချက်	၂၅၆
၁၀၂။	အတိတ် ခန္ဓာအစဉ်နှင့်စပ်၍ ဖြစ်သော ယုံမှား ငါးပါး စသည်ကို ဖွင့်ပြချက်	၂၆၇
၁၀၃။	သေပြီးသော ကြက်သည် တွန်ရိုးမရှိသကဲ့သို့ ပျက်ပြီး သော ကံအကြောင်းကြောင့် အကျိုးဝိပါက် မဖြစ်သင့် သည်မဟုတ်လော ဟူသော စောဒနာကို ဖြေရှင်းချက်	၂၇၂
၁၀၄။	ကံ၏ အဖော်သဟဲဖြစ်သောကြောင့် ကိလေသဝဋ်ကို ကမ္မဝဋ်၌ ထည့်သွင်း၍ဆိုကြောင်း	၂၇၄
၁၀၅။	ပဥ္စမဇောစေတနာသည်ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံမည်ကြောင်း	၂၇၅
၁၀၆။	သတ္တမဇောစေတနာသည် ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံမည် ကြောင်း	၂၇၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၇။	ဂရုကကံသည် ရှေးဦးစွာ အကျိုးပေးကြောင်း၊ ယင်းကံမရှိလျှင် ဗဟုလကံက အကျိုးပေးကြောင်း၊ ယင်းကံမရှိလျှင်လည်း အာသန္နကံက အကျိုးပေးကြောင်း၊ ယင်းကံမရှိလျှင်မူ ရှေးဘဝများက ပြုခဲ့သော ကဋတ္တာကံကအကျိုးပေးကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၇၆
၁၀၈။	ဇနကကံ စသည်တို့၏ အကျိုးပေးပုံကို ပြဆိုချက်	၂၈၀
၁၀၉။	သံသရာ၏ ရှေးအစွန်း မထင်ပုံကို ကြက်မနှင့် ကြက်ဥ ဥပမာဖြင့် ပြခြင်း	၂၈၅
၁၁၀။	ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီသည် အဓွန့်သုံးပါး၌ အတွင်းဝင်သော တရားအလုံးစုံတို့ကို ထင်ရှားသိသည်ဟူရာ၌ အနုပဒအားဖြင့် သိသည်မဟုတ်၊ စုတိနှင့်ပဋိသန္ဓေကို သဘောပေါက် သိမြင်သောအားဖြင့် သိမြင်ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်းပြဆိုချက်	၂၈၆
၁၁၁။	၁၆-ပါးသော ယုံမှားသည် အတ္တစွဲ အတ္တဒိဋ္ဌိလျှင် မှီရာ ရှိကြောင်း	၂၉၀
၁၁၂။	ကင်္ခါဝိတရဏဉာဏ်ပညာမျှနှင့်သာ ပြည့်စုံသောယောဂီသည် သက်သာရာ အစစ်ဖြစ်သော အရိယာဖိုလ်, ထောက်တည်ရာ အစစ်ဖြစ်သော အရိယာမဂ်တို့ကို မရသေးသော်လည်း ယင်းမဂ်ဖိုလ်တို့ကို ရကြောင်း အကျင့်၌ တည်သောကြောင့် သက်သာရာ ထောက်တည်ရာတို့ကို ရသကဲ့သို့ ဖြစ်ကြောင်း	၂၉၃
၁၁၃။	ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ မဆုတ်ယုတ် မပျက်ပြားလျှင် လောကီသီလ သမာဓိပညာတို့နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် သုဂတိလျှင် လားရာရှိကြောင်း၊ စူဠသောတာပန် မည်ကြောင်း	၂၉၃
၁၁၄။	ကင်္ခါဝိတရဏဉာဏ်ပညာဖြင့် သစ္စာ ၄-ပါးကို သိသည် မည်ပုံကို ပြဆိုခြင်း	၂၉၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၂၀-မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	သမ္မသနဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	
၁၁၅။	ဝိပဿနာကို ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်ဟူ၍၎င်း, ဩဘာသစသည်ကို မဂ်မဟုတ်ဟူ၍၎င်း ပိုင်းခြား၍တည်သော ဉာဏ်သည် မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမည်ကြောင်း အကျဉ်းပြချက်	၂၉၆
၁၁၆။	သဘာဝလက္ခဏာကို မှတ်သောပညာသည် သိသင့်သော တရားတို့သို့ ရှေးရှုပြု၍သိသော အဘိညာပညာ မည်ကြောင်း၊ ယင်းသည် ဉာတပရိညာလည်း မည်ကြောင်း	၂၉၉
၁၁၇။	နိစ္စသညာကို ပယ်သည်ဟုရာ၌ သညာကို ခေါင်းတပ်၍ ပြသဖြင့် ဒိဋ္ဌိ စိတ်တို့ကိုလည်း ပယ်သည်ဟု ယူအပ်ကြောင်း	၃၀၁
၁၁၈။	သမ္မသနဉာဏ်ဆိုင်ရာ ပါဠိအစဉ် ချထားပုံ ပါဠိဝဝတ္ထာန်ကို ပြဆိုခြင်း	၃၀၃
၁၁၉။	ခယဋ္ဌေန-ဟူသောပုဒ်၌ အတ္ထကို သဘာဝဟု ဖွင့်ပြခြင်း	၃၀၅
၁၂၀။	ဟိ-နိပါတ်၏ ဟိတ်အနက်ကို ထင်ရှားဖွင့်ပြခြင်း	၃၀၈
၁၂၁။	ဣတိ-သဒ္ဒါ၏ ဟိတ်အနက်ကို ထင်ရှားဖွင့်ပြခြင်း	၃၀၈
၁၂၂။	**စတ္တာရီသာကာရအနုပဿနာကထာဝဏ္ဏနာ**	၃၁၂
၁၂၃။	သင်္ခတ, ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ပုဒ်တို့သည် ရင့်ကျက်ခြင်းကို မပြ၊ မပြုအပ်သေးမီ မဖြစ်သေးမီက မရှိခြင်းကိုသာ ပြကြသောကြောင့် ပါကဘာဝ မသင့်၊ သီမူ ပါဂဘာဝသာ သင့်ကြောင်း (မှတ်ချက်)	၃၁၂
၁၂၄။	အနိစ္စံ-ပုဒ်ကို န ဣစ္စံ-ဟူ၍လည်း ဝစနတ္ထ ပြဆိုထားခြင်း	၃၁၅
၁၂၅။	ဝိစ္ဆိဒ္ဒကံ-ပုဒ်၌ ဝိ-သဒ္ဒါသည် ဒွိ-သဒ္ဒါ၏ အနက်၌ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဝိပရိဏာမ-ပုဒ်၌ ဝိ-သဒ္ဒါသည်လည်း ဒွိ-သဒ္ဒါ၏ အနက်၌ ဖြစ်ကြောင်း	၃၂၀
၁၂၆။	**ဣန္ဒြိယတိက္ခကာရဏဝကကထာဝဏ္ဏနာ**	၃၂၃
၁၂၇။	စိတ် တွန့်ဆုတ်လျှင် ပီတိ ဝီရိယ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့ကို ပွါးစေအပ်ကြောင်း၊ စိတ် တက်ကြွလျှင် ပဿဒ္ဓိ သမာဓိ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့ကို ပွါးစေအပ်ကြောင်း	၃၂၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၂၈။	ရုပ်နှင့် နာမ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် သဘောကွဲသော ကြောင့် ထိုနှစ်ပါးလုံးကို တပေါင်းတည်းရှု၍ မဖြစ် ကြောင်း	၃၂၆
၁၂၉။	ရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ	၃၃၉
၁၃၀။	ဇီဝိတနဝကကလာပ်သည် စက္ခုဒသကကလာပ်စသည်၌ အတွင်းဝင်သောကြောင့်ရင်း, စက္ခုဒသကကလာပ်စသည် ကဲ့သို့ သိမ်းဆည်းရန် မလွယ်ကူသောကြောင့်ရင်း ယင်းကိုသီးသန့်မရေတွက်ပဲ သမသတ္တတိရုပ်-ဟု မိန့်ဆို ကြောင်း	၃၂၈
၁၃၁။	ဣရိယာပထော-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၃၃၀
၁၃၂။	ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်သည် ရုပ်ကို မဖြစ်စေ-ဟူရာ၌ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စုတိစိတ်သည် ရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင် မဖြစ်စေနိုင် ဟူသောအချက်ကို စိစစ်ပြဆိုခြင်း	၃၃၂
၁၃၃။	ပဋ္ဌာန်းနည်းအားဖြင့် အာဟာရ၌ နိဿယပစ္စယသတ္တိ မရှိ၊ သို့သော် အာဟာရကြောင့် မပြတ်ဆက်လက်၍ ဖြစ်ပွါးကြသောရုပ်တို့သည် အာဟာရလျှင် မှီရာရှိကြ သည် ဟူသော သုတ္တန်နည်းအရအားဖြင့် ယင်း၏ အာဟာရပစ္စည်းအဖြစ်ကို ဆိုကြောင်း	၃၃၆
၁၃၄။	အရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ	၃၃၉
၁၃၅။	ရူပသတ္တကသမ္မသနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၄၀
၁၃၆။	ဘာဝညထတ္တကိုသာလျှင်တန်ခိုးဖြင့်ပြုပြင်နိုင်ကြောင်း၊ လက္ခဏာညထတ္တကိုကား မည်သူမျှ မပြုနိုင်ကြောင်း	၃၄၄
၁၃၇။	ရှေးက မမှတ်ဘူးသေးသော လက္ခဏာသုံးပါးကို မှတ်၍ သုံးသပ်သည်ကိုပင် လက္ခဏာရေးတင်၍ သုံးသပ်သည် ဟု ဆိုအပ်ကြောင်း	၃၄၅
၁၃၈။	မြန်မာလို ရတုဟုခေါ်သော ဥတုသည် နှစ်လစီသာ ရှိကြောင်း	၃၄၈
၁၃၉။	ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကိုပင် ဌာနျူပစာအားဖြင့် မနောဒွါရ ဟု ဆိုကြောင်း	၃၅၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄၀။	ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်း ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ ဖြစ်သောကြောင့် သုခ ဒုက္ခတို့၌ အတွင်းဝင်ကြောင်း	၃၅၂
၁၄၁။	အရူပသတ္တကသမ္မသနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၇
၁၄၂။	ဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃါဋနသည် အနတ္တာနုပဿနာဖြင့် မာနသမုဂ္ဃါဋနသည် အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့် နိကန္တိပရိယာဒါနသည် ဒုက္ခာနုပဿနာဖြင့် ဖြစ်ကြောင်း	၃၆၂
၁၄၃။	ဝိပဿနာသည် ဘင်္ဂဉာဏ်ရောက်မှ ပဟာနကိစ္စပြည့်စုံကြောင်း	၃၆၄
၁၄၄။	နိမိတ္တဟူသည်မှာ သန္တတိ သမူဟတို့၌ ကေတ္တသညာဖြင့် ယူအပ်သည်ဖြစ်၍ အထည်ကိုယ် ရှိသည့်အနေအားဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ ထင်ခြင်းမျှ ဖြစ်ကြောင်း	၃၆၅
၁၄၅။	အကြင်ဉာဏ်ဖြင့် အာရုံကို သိလျှင် ထိုဉာဏ်ကိုလည်း ရအပ်သည်မည်ကြောင်း	၃၆၇
၁၄၆။	အနိစ္စာနုပဿနာစသည် ပြီးစီးလျှင် ခယာနုပဿနာစသည်လည်း ပြီးစီးကြောင်း	၃၆၈
၁၄၇။	ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၃၆၈
၁၄၈။	သန္တတိပစ္စုပ္ပန် ခဏပစ္စုပ္ပန်တရား၌ အဖြစ်အပျက်ကို စ၍ ရှုအပ်ကြောင်း၊ အတိတ် အနာဂတ်တရား၌ စ၍ မရှုအပ်ကြောင်း	၃၆၉
၁၄၉။	ဥဒယလက္ခဏာ ၅-ပါးကို သရုပ်ဖော်၍ ရေတွက်ပြခြင်း	၃၇၄
၁၅၀။	ဝယလက္ခဏာ ၅-ပါးကို သရုပ်ဖော်၍ ရေတွက်ပြခြင်း	၃၇၅
၁၅၁။	ဥဒယ ၅-ပါး ဝယ ၅-ပါးတို့ကို မြင်ပုံပြရာတွင် သင့်လျော်သော အပရေဝါဒ	၃၇၆
၁၅၂။	ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို မြင်ပြီးမှ အတိတ် အနာဂတ်တရားတို့၌ နည်းမှီး၍ ရှုအပ်ကြောင်း	၃၇၈
၁၅၃။	နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာသည် ဥပါဒ်ခဏ၌သာ ရှိ၍ ဝိပရိဏာမလက္ခဏာသည် ဘင်ခဏ၌သာ ရှိသောကြောင့် ထိုဥပါဒ်ခဏ ဘင်ခဏတို့၌ ရှိသော အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်သော ယောဂီသည် အဖြစ်အပျက်ကို ရှုသည်မည်ကြောင်း	၃၇၉

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅၄။	သခ်ိဳရတို့ အချုပ်မြန်ပုံကို အပြေးကြိုက်သော နတ်သား နှစ်ဦး ဥပမာဖြင့် ပြခြင်း	၃၈၅
၁၅၅။	ကလာပ သမ္မသန အစရှိသော ဉာဏ်သည် မုချအားဖြင့် ဝိပဿနာမမည်သေး၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်သာလျှင် မုချအားဖြင့် ဝိပဿနာမည်ကြောင်း	၃၈၇
၁၅၆။	**ဝိပဿနုပက္ကိလေသကထာဝဏ္ဏနာ**	၃၈၇
၁၅၇။	ဗလဝဝိပဿနာဉာဏ်သို့ ရောက်သော ယောဂီအားလည်း ဝိပဿနုပက္ကိလေသ မဖြစ်တတ်ကြောင်း	၃၈၈
၁၅၈။	ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်သော ယောဂီအား ဝိပဿနုပက္ကိလေသ ဖြစ်သည်ချည်းသာ၊ မဖြစ်သည်ဟူ၍ မရှိကြောင်း	၃၈၉
၁၅၉။	နိကန္တိမှ တပါး ဝိပဿနုပက္ကိသေသ ၉-ပါးလုံးလည်း တပြိုင်နက်ဖြစ်တတ်ကြောင်း	၄၀၀
၁၆၀။	နိကန္တိ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် နိကန္တိဟု မသိပဲ ဘာဝနာရတိဟု ထင်တတ်ကြောင်း	၄၀၀
၁၆၁။	**မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနကထာဝဏ္ဏနာ**	၄၀၁

၂၁-ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၆၂။	**ဥပက္ကိလေသ ဝိနိမုတ္တ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ**	၄၀၄
၁၆၃။	အဖြစ်အပျက်ကို မျက်မှောက်မသိလျှင် ဆန့်ကျင်ဖက်ကို အလွန်အကဲပယ်ခြင်း မဖြစ်ကြောင်း	၄၀၅
၁၆၄။	ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည် အနိစ္စလက္ခဏာစသည်ကို အာရုံမပြုသော်လည်း အဖြစ်အပျက်ကို ထိုးထွင်း၍သိလျှင် အနိစ္စလက္ခဏာ ထင်ရှား၍ ဒုက္ခ အနတ္တလက္ခဏာတို့လည်း ထင်ရှားကြောင်း	၄၀၇
၁၆၅။	ဓာတ်တို့ကို အသီး အသီး ခွဲခြမ်း၍ ရှုလျှင် သမူဟ ကိစ္စ အာရမ္မဏဃနတို့သည် ကြေပျက်သွားကြကြောင်း	၄၁၀
၁၆၆။	အနိစ္စလက္ခဏာကို ထင်ရှား ဖွင့်ပြခြင်း	၄၁၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၆၇။	ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၃
၁၆၈။	သင်္ခါရနိမိတ်အဖွင့်	၄၁၄
၁၆၉။	နိရောဓေ-ဟူ၍သာ မဆိုမူ၍ ခယ ဝယ ဘေဒတို့ဖြင့် အထူးပြု၍ ဆိုခြင်း၏အကြောင်း	၄၁၅
၁၇၀။	ဘင်ဉာဏ် ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သောအခါ အပျက်မျှကိုသာ ရှုကြောင်း	၄၁၉
၁၇၁။	မျက်မှောက်မြင်အပ်သော ပစ္စုပ္ပန်အာရုံကို ချုပ်သည်ဟု ရှုသကဲ့သို့ မျက်မှောက် မမြင်အပ်သော အတိတ် အနာဂတ် အာရုံကိုလည်း နည်းမှီး၍ ရှုကြောင်း	၄၂၀
၁၇၂။	ရှုမိသောအာရုံ၌ (မရှုမိပါက) ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ကိလေသာတို့ကို ပယ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ပယ်ခြင်းကြောင့် (ထိုကိလေသာတို့မှ ဆက်၍ ဖြစ်မည့်)ကံ ဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကိုလည်း ပယ်ကြောင်း	၄၂၁
၁၇၃။	ရုပ်၏ အပျက်မှ ဝိပဿနာစိတ်၏ အပျက်ကို ပြောင်း၍ ရှုသည်ဟူသော စကားမှာ ဧကတ္တနည်းဖြင့် ဆိုသော စကားဖြစ်ကြောင်း	၄၂၃
၁၇၄။	ကြောက်ခြင်း ဟူသည်မှာ ဒေါသစိတ်ဖြင့် ဖြစ်ကြောင်း	၄၃၁
၁၇၅။	သင်္ခါရနိမိတ်ဟူသည်မှာ သမူဟဃနစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သော်၎င်း, မိမိ၏ ကိစ္စလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း ဒီဃစသည်ကိုယ် ရှိသကဲ့သို့ သင်္ခါရတို့၏ ထင်ခြင်းမျှ ဖြစ်ကြောင်း	၄၃၂
၁၇၆။	အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၃
၁၇၇။	ဥပ္ပါဒေါ-ပုဒ်နှင့် ဘယံ-ပုဒ်တို့သည် တုလျာဓိကရဏ ဝိသေသျနှင့်ဝိသေသနများဖြစ်ကြသော်လည်း (အသီးအသီး နိယတလိင်ရှိ ပုဒ်များ ဖြစ်ကြသောကြောင့်) ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စံ-စသည်၌ကဲ့သို့ လိင်ကွဲကြောင်း ပြဆိုချက်	၄၃၇
၁၇၈။	နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၇၉။	မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၅
၁၈၀။	ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၅
၁၈၁။	ဗိဘင်္ဂ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထ	၄၄၇
၁၈၂။	ပဋိသင်္ခါန ကြိယာနှင့် ဥပ္ပဇ္ဇနကြိယာတို့သည် ခဏတူ၍ ရှေးကာလ နောက်ကာလ မဟုတ်သော်လည်း သဒ္ဒါ ဝေါဟာရအားဖြင့် ပဋိသင်္ခါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟုဟောကြောင်း	၄၄၉
၁၈၃။	သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၀
၁၈၄။	ဒွိကောဋိကသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၁
၁၈၅။	စတုကောဋိကသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၂
၁၈၆။	ဆဠာကာရသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၃
၁၈၇။	အဋ္ဌာကာရသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၄
၁၈၈။	ဒသာကာရသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၅
၁၈၉။	ဒွါဒသာကာရသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၆
၁၉၀။	ရုပ်သည် သတ္တဝါမဟုတ် စသည်ဖြင့် ရှုရာ၌ လောက ဝေါဟာရ သတ္တဝါစသည်ကို ပယ်ခြင်းမဟုတ်၊ အတ္တစွဲ ရှိသူတို့၏ အတ္တကိုပယ်၍ ရှုခြင်းဖြစ်ကြောင်း	၄၅၆
၁၉၁။	ဒွါစတ္တာလီသာကာရသုညတာနုပဿနာအဖွင့်	၄၅၇
၁၉၂။	ပနာဠိကာယ-ဟူသောပါဠ်ပျက်ကိုပြင်ခြင်း(မှတ်ချက်)	၄၅၈
၁၉၃။	သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သည် ရင့်သန် အားပြည့်လတ်သော် နိဗ္ဗာန်ကို သန္တအနေအားဖြင့် မြင်သည်မည်ကြောင်း၊ သင်္ခါရပဝတ္တအလုံးစုံကို စွန့်လွှတ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်သည်လည်း မည်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ဆိုခြင်းသည်လည်း အနုလုံ ဂေါတြဘူဉာဏ်တို့ပါ တပေါင်းတည်းပြု၍ ကေတ္တနည်းဖြင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း	၄၆၁
၁၉၄။	ဝိပဿနာသည် ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်လတ်သော် အနိစ္စာနုပဿနာစသော သုံးပါးသော အနုပဿနာတို့ အလို အားဖြင့်သာလျှင် တည်ကြောင်း	၄၆၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉၅။	အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့် မဂ်သို့ရောက်လျှင် အနိမိတ္တနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသည်မည်ကြောင်း၊ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာတို့ဖြင့် မဂ်သို့ရောက်လျှင် အပ္ပဏိဟိတနိဗ္ဗာန် သုညတနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုသည်မည်ကြောင်း	၄၆၆
၁၉၆။	အဘိဓမ္မာ၌ အနိမိတ္တဝိမောက္ခကို မဟောခြင်း၏ အကြောင်း	၄၆၇
၁၉၇။	ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို သဒ္ဓါဝိမုတ္တဟု ဆိုခြင်း၏ အကြောင်း ပရိယာယ်	၄၇၃
၁၉၈။	ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ကာယသက္ခိဟု ဆိုခြင်း၏အကြောင်း ပရိယာယ်	၄၇၄
၁၉၉။	သဒ္ဓါနုသာရီစသည်တို့ကို ကိန်းသေပိုင်းခြားပြခြင်း	၄၇၉
၂၀၀။	ဝိပဿနာရှုအပ်သော အာရုံဟူသမျှကို ကိုယ်တွင်းက တရားပင် ဖြစ်သော်လည်း ဗဟိဒ္ဓသင်္ခါရနိမိတ်ဟု ခေါ်အပ်ကြောင်း	၄၈၂
၂၀၁။	အရိယာမဂ်ဖြင့် မပယ်လျှင် ဖြစ်ခွင့်ရှိသော ကိလေသာ ကံဝိပါက်ခန္ဓာတို့ကို အဇ္ဈတ္တပဝတ္တဟု ခေါ်အပ်ကြောင်း	၄၈၂
၂၀၂။	အဇ္ဈတ္တမှ ထသည်, ဗဟိဒ္ဓမှ ထသည်စသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းသည် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ၏ အာရုံကိုငဲ့၍ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ စင်စစ်အားဖြင့် မဂ်သည် အလုံးစုံမှ ထသည်သာ ဖြစ်ကြောင်းပြဆိုချက်	၄၈၃
၂၀၃။	ရုပ်၌ ဝိပဿနာ စ၍ရှုခြင်းသည် အများအားဖြင့် ဝိပဿနာယာနိကအား ဖြစ်ကြောင်း၊ နာမ်၌ စ၍ရှုခြင်းသည်လည်း အများအားဖြင့် သမထယာနိကအား ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၄၈၄
၂၀၄။	တပြိုင်နက် ခန္ဓာငါးပါးမှ ထသည်ဟူရာ၌လည်း ဝိပဿနာ ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့် တက်၍ ဉာဏ်ထူးကဲသူအား တထိုင်အတွင်း၌ ထခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဝိပဿနာစိတ် တကြိမ်တည်းဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို ပရိဂ္ဂဟ ပရိဇာနနစသည် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း	၄၈၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၀၅။	ရှေးအဖို့၌ မုဋ္ဌိတုကမျှတာစသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော သင်္ခါရုပေက္ခာသည်လည်း ဆန္ဒကျင်ဖက်တို့ကို ခဲယဉ်းစွာ ခွါရလျှင် ဒုက္ခပဋိပဒါအဖို့၌ တည်ကြောင်း	၄၉၅
၂၀၆။	အနုလောမဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၁
၂၀၇။	ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၅
	၂၂. ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
၂၀၈။	ပဌမမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၉
၂၀၉။	၄-တောင် တတာ၊ တာ ၂၀ တဥသဘ၊ ရှစ်ဥသဘ မြား ကကျူဟုပြဆိုချက်	၅၁၄
၂၁၀။	သောတာပန္နပုဂ္ဂလကထာဝဏ္ဏနာ	၅၁၅
၂၁၁။	ဒုတိယမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၁၇
၂၁၂။	သကဒါဂါမိမဂ်၏ ရှေးအခြားမဲ့ဇောကို ဂေါတြဘူဟု ဆိုခြင်းသည် သောတာပတ္တိမဂ်၏ ရှေးအခြားမဲ့ဂေါတြဘူနှင့် တူသောကြောင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ စင်စစ် အားဖြင့်မူ ယင်းကို ဝေါဒါန်ဟု ခေါ်ကြောင်းပြဆိုချက်	၅၁၉
၂၁၃။	တတိယမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၁၉
၂၁၄။	စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၀
၂၁၅။	အရဟန္တပုဂ္ဂလကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၁
၂၁၆။	မဟာခီဏာသဝေါ-ပုဒ်၌ မဟာသည် ချီးမွမ်းပူဇော်ခြင်း အနက်ရှိကြောင်း	၅၂၁
၂၁၇။	ဗောဓိပက္ခိယကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၂
၂၁၈။	ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌ ဈာနကောဋ္ဌာသကို မပြခြင်း၏ အကြောင်း	၅၂၉
၂၁၉။	အရိယာမဂ်၌ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်သာရကြောင်း၊ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန်မရကြောင်း	၅၂၉
၂၂၀။	မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ ပါဝင်သောတရားတိုင်း ဗောဓိပက္ခိယ မမည်ကြောင်း	၅၂၉

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၂၁။	ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၁
၂၂၂။	သင်္ခါရနိမိတ်မှ ထခြင်းဟူသည်မှာ သင်္ခါရအာရုံကို စွန့်၍ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း	၅၃၂
၂၂၃။	ပဝတ္တမှ ထခြင်းဟူသည်မှာ အကြောင်းကိလေသာကံတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးဝိပါက်အယဉ်၏ တဖန်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း	၅၃၂
၂၂၄။	ဒုဘတော-ပုဒ်၌ ဒုဘသည် ဥဘယနှင့် အနက်တူ ပုဒ်သီးခြားဖြစ်ကြောင်း	၅၃၂
၂၂၅။	ပဟာတဗ္ဗဓမ္မပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၄
၂၂၆။	လာဘ်လျှင် အကြောင်းရှိသော အကုသိုလ်ကို ကာရဏူပစာဖြင့် လာဘဟု ဆိုကြောင်း	၅၃၆
၂၂၇။	အနုသယန-ကိန်းခြင်းဟူသည်မှာ အရိယာမဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေး သောကြောင့် အကြောင်း ညီညွတ်လျှင် ကိလေသာတို့၏ ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း	၅၃၈
၂၂၈။	ကုက္ကုစ္စကို တတိယမဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သည်ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို ပဌမမဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သည်ဟု ဆိုသော အဋ္ဌသာလိနီနှင့် နှိုးနှောပြခြင်း	၅၃၉
၂၂၉။	ပြုအပ်-သုံးဆောင်အပ်လေသလော မအပ်လေသလော ဟု ဖြစ်သော ဝိနယကုက္ကုစ္စသည် ရဟန္တာမှာလည်း ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် နီဝရဏမဟုတ်ကြောင်း	၅၄၀
၂၃၀။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ရှင်း, ဤဋီကာ၌ရှင်း ချွတ်ယွင်းချက်များကို ပြင်ရန် (မှတ်ချက်)	၅၄၂
၂၃၁။	ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်ထိုက်သော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာငါးပါး သည် (မရှုမိလျှင်) ကိလေသာ၏ ဖြစ်ရာဘုံဖြစ်၍ ဘူမိမည်ကြောင်း၊ ထိုသို့သောဘုံကို ရသောကြောင့် ဖြစ်ခွင့်ရှိသောကိလေသာတို့သည် ဘူမိလဒ္ဓမည်ကြောင်း	၅၄၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၃၂။	ဥပ္ပန္နဟု တိုက်ရိုက် မဟောအပ်သော်လည်း ဥပ္ပန္နဟု သိအပ်သောတရား	၅၄၆
၂၃၃။	ဝိပဿနာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သောတရားတို့သည် ကိလေသာတို့၏ ဖြစ်ရာဘုံမည်ကြောင်း	၅၄၇
၂၃၄။	ကိလေသာတို့၏ ကိန်းခြင်းကို ပရိယုဋ္ဌာန်ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ချင့်ချိန်၍ သိအပ်ကြောင်း	၅၄၉
၂၃၅။	အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နနှင့် အသမူဟတုပ္ပန္နတို့၏ အထူး	၅၅၁
၂၃၆။	လောကီဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့် အစွမ်းကုန် ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာကိုသာလျှင် လောကုတ္တရာဉာဏ်က ပယ်ကြောင်း	၅၅၂
၂၃၇။	**ပရိညာဒိကိစ္စကထာဝဏ္ဏနာ**	၅၅၂
၂၃၈။	အရိယာမဂ်ကို ယင်းမဂ်က ဘာဝနာဘိသမယဖြင့် သိပုံကို ပြဆိုချက်	၅၅၃
၂၃၉။	သစ္စဋ္ဌတို့သည် သစ္စာအသီးအသီး၏ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်ရင်း, သစ္စာတပါးကို မြင်သောအားဖြင့်ရင်း ထင်ရှားခြင်းကြောင့် ယင်းတို့ကို ၁၆-ပါးမျှသာ ဟောကြောင်း	၅၅၆
၂၄၀။	**ပရိညာဒိပဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ**	၅၆၂
၂၄၁။	အဘိညာပညာသည် သုတမယပညာ, စိန္တာမယပညာနှင့် အချို့သော ဘာဝနာမယပညာထက် ထူးခြားကြောင်း	၅၆၂
၂၄၂။	ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဟူသည်မှာ ပရိယုဋ္ဌာန်ကိလေသာ မဖြစ်အောင် တားမြစ်ခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း	၅၆၃
၂၄၃။	တဒင်္ဂပဟာန်ဟူသည်မှာ ကုသိုလ်အကြောင်း တစိတ်ဖြင့် ကိလေသာတစိတ်ကို ပယ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း	၅၆၅
၂၄၄။	ယုံမှားမှုနှင့် မိစ္ဆာဉာဏ်ကို သမ္မောဟ-တွေဝေမှုဟု ဆိုကြောင်း	၅၆၆

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၂၃-ပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
၂၄၅။	အာနိသံသပကာသနာဝဏ္ဏနာ	၅၇၂
၂၄၆။	နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနကထာဝဏ္ဏနာ	၅၇၂
၂၄၇။	ဖလသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ	၅၇၃
၂၄၈။	ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-ပုဒ်အဖွင့်၌ ဆင်ခြင်ဖွယ်မှတ်ချက်	၅၇၄
၂၄၉။	လောကီစျာန်အရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ အရိယာဖိုလ်အရာ၌သာလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်တပါး အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း ရှိကြောင်း	၅၇၈
၂၅၀။	ရည်ရွယ်မြော်လင့်အပ်သော အကျိုးသည်လည်း ပြုကျင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ အကြောင်းနိမိတ်ဖြစ်ကြောင်း	၅၈၂
၂၅၁။	ဝိမောက္ခဒွယာဝယ-ပါဠ်မသင့်ကြောင်း (မှတ်ချက်)	၅၈၃
၂၅၂။	ဖိုလ်သည် မဂ်ကဲ့သို့ နိယျာနိက မဟုတ်သောကြောင့် ယင်း၏ ဂေါတြဘူသည် အသခ်တကို အာရုံမပြုပဲ သခ်တကိုသာလျှင် အာရုံပြုကြောင်း	၅၈၄
၂၅၃။	အရိယာမဂ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာဖြစ်ပုံနှင့် ဖလသမာပတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိပဿနာဖြစ်ပုံ တခြားစီဖြစ်ကြောင်း	၅၈၆
၂၅၄။	သာမညဖလ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၅၈၉
၂၅၅။	ဖိုလ်ချမ်းသာသည် မဂ်ချမ်းသာထက် သော်လည်း သာလွန်ကောင်းမြတ်ကြောင်း	၅၈၉
၂၅၆။	နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ	၅၉၀
၂၅၇။	သုက္ခဝိပဿက အနာဂါမ်, ရဟန္တာတို့သည် ဝိပဿနာ ဗလပြည့်စုံသော်လည်း သမာဓိဗလ မရှိခြင်းကြောင့် နိရောဓသမာပတ်ကို မဝင်စားနိုင်ကြောင်း	၅၉၁
၂၅၈။	သမာပတ်ရှစ်ပါးတို့၏ ဥပစာသမာဓိကို သမာဓိစရိယာ တပါးတည်းယူ၍ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့်တကွ သမာဓိ-စရိယာ ၉-ပါး ရေတွက်ပြခြင်း	၅၉၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၅၉။	ဝသီနှင့် ဝသီဘာဝေါ-ပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၅၉၇
၂၆၀။	ဝသီဘော်ငါးပါးကို အကျဉ်းပြခြင်း	၅၉၉
၂၆၁။	ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသဟူသည်မှာ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့် ညွှန်ပြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း	၅၉၉
၂၆၂။	အရူပဘုံ၌ အရူပသမာပတ် ၄-ပါးမျှဖြင့် အနန္တပုဗ္ဗဝိဟာရ ကိစ္စမပြီးကြောင်း	၆၀၀
၂၆၃။	အရူပဘုံ၌ ဝတ္ထုရုပ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် နိရောဓသမာပတ် မဝင်စားနိုင်ပုံကို အပြစ်နှင့်တကွ အကြောင်းပြခြင်း....	၆၀၁
၂၆၄။	နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်၌ ရုပ်ရှိ၍ သခ်ါရဒုက္ခ ရှိငြားသော်လည်း ယင်းဒုက္ခမှာ မပြောပလောက် ကြောင်း	၆၀၁
၂၆၅။	နိရောဓသမာပတ်ကို (၇) ရက်သာလျှင် ပိုင်းခြား၍ ဝင်စားခြင်း၏ အကြောင်း	၆၀၄
၂၆၆။	အသက်, ကိုယ်ငွေ့, ဝိညာဉ်တို့၏ ကင်းခြင်း,မကင်းခြင်း သည် သူသေနှင့် နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားနေသူတို့၏ ထူးခြားချက် ဖြစ်ကြောင်း	၆၀၉
၂၆၇။	အာဟုနေယျဘာဝသိဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ	၆၁၀
၂၆၈။	သတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန်	၆၁၁
၂၆၉။	ကောလံကောလသောတာပန်	၆၁၁
၂၇၀။	ဧကဗီဇီသောတာပန်	၆၁၂
၂၇၁။	သောတာပန် သုံးပါး ကွဲပြားခြင်းကို အထက်မဂ်၏ ဝိပဿနာကပြုကြောင်း	၆၁၂
၂၇၂။	သကဒါဂါမ် ၅-ပါး	၆၁၂
၂၇၃။	အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်း	၆၁၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၇၄။	အနာဂါမ် ၄၈-ပါး ရေတွက်ပြခြင်း	၆၁၄
၂၇၅။	သောတာပန် ၂၄-ပါး ရေတွက်ပြခြင်း	၆၁၅
၂၇၆။	သကဒါဂါမ် ၁၂-ပါး ရေတွက်ပြခြင်း	၆၁၅
၂၇၇။	ရဟန္တာခြောက်ဆယ် ရေတွက်ပြခြင်း	၆၁၅
၂၇၈။	အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၁၄၆-ပါး ရေတွက်ပြခြင်း	၆၁၅
၂၇၉။	နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ	၆၁၈
၂၈၀။	နိဂမနဂါထာယော	၆၁၉
၂၈၁။	နိဿယနိဂုံး	၆၂၁

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

စတုတ္ထတွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁၇-ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၂၆၆-၁၄)

ပဋ္ဌာနပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ

[၂၆၆] ၅၉၄။ တာဝါတိ၊ တာဝ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝတ္တဗ္ဗန္တရာပေက္ခော၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သောစကားတပါးကို ငဲ့သော။ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တေန၊ ထိုနိပါတ်ပုဒ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတို့အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ပန၊ ထိုသို့ပြီးသော်လည်း။ အပရံ၊ တပါးသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်သေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဣဒံ ပန ဝတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ဣဒံ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ-ဟူသောစကားကို။ ယမတ္ထံ၊ အကြင်အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ (ပုန္ဆိ-၌ စပ်) ပစ္စယဓမ္မာ နာမ၊ ပစ္စည်းတရားတို့မည်သည်။ (အနေကဓာဝ ပစ္စယာ ဟောန္တိ-၌ စပ်) ယေသံ၊ အကြင် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယထာ ဝါ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်မူလည်း။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တဒုဘယေသံ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော ပစ္စယုပ္ပန်နှင့် ပစ္စယာကာရတို့၏။ ဗဟု-

---

[၂၆၆] ဤသို့သော ထောင့်ကွင်းနှင့် ဂဏန်းဖြင့် ဋီကာပါဠိ(ဒုတိယတွဲ)၏ ရောက်ရာစာမျက်နှာကို ပြသည်။

ဘာဝတော၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကဓာဝ၊ များသော အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယပိ၊ အဝိဇ္ဇာ၏လည်း။ တံ၊ ထို ပစ္စယုပ္ပန်နှင့် ပစ္စယာကာရကို။ အာသင်္ကန္တော၊ ရှုရှားသည်ဖြစ်၍။ ကတမေသံ သင်္ခါရာနံ ကထံ ပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ "ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိကုန်သော။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ အဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုများစွာသော သင်္ခါရတို့အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့အား။ ဧကဓာဝ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ (ပစ္စယော၊ သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမေသံ သင်္ခါရာနံ၊ ဤသင်္ခါရတို့အား။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။" ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပစ္စယဘာဝေ၊ ထိုကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ကတမေသံ သင်္ခါရာနန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အသာဓာရဏတော၊ ဝိညာဏ်စသည်တို့နှင့် မဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ မေးခွန်းကို။ ယဒိပိ အာရဒ္ဓါ၊ အကယ်၍ကား အားထုတ်အပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ အားထုတ်အပ်သော်လည်း။ တော၊ ဤမေးခွန်းသည်။ ဧကဒေသေန၊ အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရဟူသော တစိတ်ဖြင့်။ သမုဒါယောပလက္ခဏံ၊ အင်္ဂါ ၁၂-ပါးဟူသော အပေါင်းကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွါဒသန္နံ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့၏။ ယထာသကံ၊ အကြင် အကြင် မိမိ မိမိတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုသင့်သေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝါ၊ တနည်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ တပ္ပသင်္ဂေန၊ ထိုမေးခွန်းနှင့်စပ်သဖြင့်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယဓမ္မာနံ၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတုကာမေန၊ ဖြေခြင်းငှါအလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ (သိမှုနှင့်အညီပင် အာရဒ္ဓံ-၌ စပ်သည်) ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ပါဠိ-နယေနေဝ၊ ပါဠိနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဘဂဝတာ ဟီတိ အာဒိ၊

* အထက်ခေါင်းစီးနောင် လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ ဂဏန်း ၂-မျိုးဖြင့် မဟာဋီကာ ပါဠ် (ဒု) စာမျက်နှာနှင့် စာကြောင်းကို ပြသည်၊ လက်ဝဲဖက်မျက်နှာရှိ ဂဏန်းသည် ဤ နိဿယတွင် ရောက်ဆဲမျက်နှာ၌ အစပုဒ်နှင့်ဆိုင်၏၊ လက်ျာဖက်မျက်နှာရှိ ဂဏန်းသည် ဤနိဿယတွင် ရောက်ဆဲမျက်နှာ၌ အဆုံးပုဒ်နှင့် ဆိုင်၏။

ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ်၌။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော။ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ဆယ့်လေးပါးသောပစ္စည်းတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယ-ဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ်တည်း။

ဟေတု စ သော ပစ္စယော စာတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ ဟေတုနော စ၊ (၆-ပါးသော) ဟိတ်ကိုင်း။ အဓိပတိပစ္စယာဒိဘူတဿ စ၊ အဓိပတိပစ္စည်းစသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော (သာမန်အကြောင်း) ဟိတ်ကိုင်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသို့ယူခြင်းကို၊ ဝါ၊ ထိုအဓိပတိပစ္စည်းစသည်ဖြစ်သော သာမန်အကြောင်းဟိတ်ကိုပါယူခြင်းကို။ နိဝါရေတုံ၊ တားမြစ်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဟေတု ဟုတွာ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင်ဆိုသော်လည်း။ သော ဒေါသော၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောအပြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ ဧဝ၊ ရောက်သေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ဣမ၊ ဤ ဟေတုပစ္စယော- ဟူသောပုဒ်၌။ ဟေတု-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ [၂၆၇] ဓမ္မဂ္ဂဟဏံ၊ ဓမ္မကိုယူခြင်းကို။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဓမ္မဿ၊ ဓမ္မ၏။ သတ္တိဝိသေသော၊ သတ္တိအထူးကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တဿ စ၊ ထိုဟေတု-သဒ္ဒါ၏ငင်း။ ပစ္စယ-သဒ္ဒဿ စ၊ ပစ္စယ-သဒ္ဒါ၏ငင်း။ သမာနာဓိကရဏတံ၊ တူသောတည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဟေတု စ သော ပစ္စယော စာတိ စ၊ စ-ဟူ၍ငင်း။ ဟေတု ဟုတွာ ပစ္စယောတိ စ၊ ယော-ဟူ၍ငင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏[၁]။ ဧဝဉ္စ ကတွာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိ၌။ ဟေတူ ဟေတု။ပ။ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ တေန တေန ဟေတုဘာဝါဒိဥပကာရေန၊ ထိုထိုဟိတ်အဖြစ် အစရှိသည်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းဖြင့်။ တဿ တဿ ဓမ္မဿ၊ ထိုထို၂စ္စည်းတရား၏။ ဥပကာရကတ္တံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ ပန၊ အဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာ၌ကား။ ယော ဟိ ဓမ္မော။ပ။ ပစ္စယောတိ စ၊ ယော-ဟူ၍ငင်း။ မူလဋ္ဌေန ဥပကာရကော ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယောတိ စ၊ ယော-ဟူ၍ငင်း။ ဧဝမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၊ ဝါ၊ သော။ ဓမ္မပ္ပဓာနနိဒ္ဒေသေန၊ ဓမ္မ

[၁]-ဤသို့ ဟေတုနှင့် ပစ္စယ အရဘူပြု၍ ပြခြင်းကြောင့် ဟေတုဓမ္မ-ကိုသာ ရသည် မဟုတ်၊ ပစ္စယသတ္တိ ဝိသေသကိုလည်း ရသည်ဟုဆိုလို၏။

လျှင် ပြမာန်းခြင်းရှိသော ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ ဓမ္မတော၊ ဓမ္မမှ။ အညာ၊ တပါးသော။ ဓမ္မသတ္တိ နာမ၊ ဓမ္မသတ္တိမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မေဟေဝ၊ ဓမ္မတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဓမ္မသတ္တိဝိဘာဝနံ၊ ဓမ္မ၏သတ္တိကို ထင်စွာပြခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဣမာပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း။ ဟေတု စ သော ပစ္စယော စာတိ၊ စ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဓမ္မေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဓမ္မသတ္တိံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဟေတုပစ္စယောတိအာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းပြစကားသည်။ ကုသလာဒိဥဒ္ဒေသော ဝိယ၊ ကုသလအစရှိသော အကျဉ်းပြစကားကဲ့သို့။ ဓမ္မပ္ပဓာနော၊ ဓမ္မလျှင် ပြမာန်းခြင်းရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပကာရကဘာဝပ္ပဓာနော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်လျှင် ပြမာန်းခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

သောဝ နယောတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ တဗ္ဘာဝေန၊ ထိုဟေတု၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အာရမ္မဏာဒိသု၊ အာရမ္မဏ အစရှိသည်တို့၌။ ''အာရမ္မဏဥ္စ၊ အာရုံလည်း ဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုအာရုံ ဟူသည်။ ပစ္စယော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ မည်၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ အယ္ယော၊ နက်''။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ကမ္မဓာရယမတ္တံ၊ ကမ္မဓာရယ်းသမာသ်၏အဖြစ်မျှကို။ န (အတိဒိသတိ၊) ညွှန်ပြသည်မဟုတ်။

၅၉၅။ ဝစနာဝယဝေါတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သာမနာဝယဝံ၊ ပြီးစေတတ်သော ဉာပကအကြောင်းဟူသော အစိတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ (သာမန် ဝစနာဝယဝကို မဆိုလိုဟု သိစေ၏) ဟိ၊ မှန်။ ဝစနသဘာဝံ၊ စကားသဘောရှိသော။ သာဓနံ၊ ပြီးစေတတ်သောဉာပကဟိတ်သည်။ ပရေသံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ အဝိဒိတတ္ထဉာပနတော၊ မသိအပ်သေးသော အနက်ကို သိစေခြင်းကြောင့်။ လောကေ၊ လောက၌။ သာဓနန္တိ၊ သာဓနဟူ၍။ ပါကဋံ ပညာတံ၊ ထင်ရှား၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ နံ၊ ထိုဉာပကဟိတ်ကို။ (ဝဒန္တိ–၌ စပ်) အဝယဝလက္ခဏံ စ၊ ဝါကျ၏ အစိတ်လက္ခဏာရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝစနသဘာဝဥ္စ၊ စကားသဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ဉာပကဟိတ်သည်။ သာဓနံ၊ သာဓနမည်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ အဝယဝပက္ခာဒီနိ၊ အစိတ်ဖြစ်သော ပက္ခအစရှိကုန်သော။ ဝစနာနိ၊ စကားတို့သည်။ သာဓနံ၊ မည်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ဉာယဝါဒိနော၊ ဉာယဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ပဋိညာဟေတူတိအာဒိသု တိ၊ ကား။

ပဋိညာဟေတုဥဒါဟရဏဉပနယနိဂမနာနိ၊ ပဋိညာဥ် ဟိတ် ဥဒါဟရဏ် ဥပ-နယ နိဂုံးတို့သည်။ (အဝယဝ၊ ပြည့်စုံသော စကားတရပ်၏ အစိတ်အပိုင်းတို့ ပေတည်း။)[၁] ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ဥဒါဟရဏသာဓမ္မိယာ၊ ဥဒါဟရဏ်နှင့်တူသော သဘောဂုဏ်လက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဥဒါဟရဏ်နှင့်တူခြင်းမှ (အစဉ်လျှောက်သောအားဖြင့်)။[၂] သာဓျသာဓနံ၊ ပြီးစေအပ်သောအနက်ကို ပြီးစေတတ်သောစကားသည်။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ဝိရူပါ၊ သဘောမတူခြင်းကြောင့်။(တနည်း) ဝေဓမ္မိယာ၊ ဥဒါဟရဏ်နှင့် မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မတူခြင်းမှ (အစဉ်လျှောက်သောအားဖြင့်)။[၃] သာဓျသာဓနံ၊ သည်။ ဟေတု၊ ဗျတိရေကဟိတ်မည်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားရပ်တို့၌[၄]။ ယံ ကိဉ္စိ၊

၁-ဤအဝယဝ-ဟူသော ပုဒ်လည်း ဋီကာ၌ပင် ထင်ရှားရှိသင့်၏။ အကြောင်းမူကား— ဤဋီကာဝါကျသည် "ပတိဉ္ဉာဟေတူဒါဟရဏောပနယနိဂမနာန္ယဝယဝါး"ဟူသော ဉျာယ သုတ်၏ ဘာသာပြန်ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။

၂-သမာနော ဓမ္မော ယဿာတိ သဓမ္မော၊ တဿ ဘာဝေါ သာဓမ္မိယံ၊ ဥဒါဟရဏေန သာဓမ္မိယံ၊ တတော-ဟု ဝစနတ္ထပြု။ ဥဒါဟရဏသာဓမျှာတ်-ဟူသော ပဉ္စမျန္တပုဒ်၏ ဘာ သာပြန်ဖြစ်သည်။

၃-ဝိရူပေါ ဟေတု-ဟူသောစကားသည် "တထာ ဝဲဓမျှာတ်"ဟူသော ဉျာယသုတ်၏ ဘာသာပြန်ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ထိုအရာ၌ "ဝိရူပါ ဟေတူတိ"ဟူ၍သော်ငြင်း "ဝေဓမ္မိ-ယာ ဟေတူတိ" ဟူ၍သော်ငြင်း ပါဌ်ရှိသင့်၏။ ထိုကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း ၂-နည်း အနက်ပြန်သည်။ ဝိရူပေါ-ကား မသင့်။

၄-ပဋိညာ ဟေတူတိအာဒီသု-ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၏ သံဝဏ္ဏနာသည် ဤ"ဝေမာဒီသု" ပုဒ်တွင် ပြီးဆုံးသည်။ ဤမှနောက်၌ "ကာရဏံ ယံကိဉ္စိ ကာရကလက္ခဏံ သမ္ဘပကလက္ခ-ဏမ္ပိ ဝါ"ဟူသော စကားသည်ကား"ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါတိအာဒီသု ကာရဏံ"ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ ကာရဏံ-ပုဒ်၏အဖွင့်ဖြစ်သည်။ ဤအရာ၌ ပါဠိပညာရှင်တို့အား ဝဇနာဝယဝ ငါးပါးနှင့်စပ်၍ သုတပွါးစေရန်အလို့ ငှါ ဉျာယကျမ်းရင်းမှ ဉျာယသရုပ်ကို ပြသောသုတ်တို့ နှင့်တကွ ယင်းတို့၏အဖွင့် ဘာဿ, ဋီပ္ပဏီ-တို့ကိုလည်း ထုတ်ပြဦးအံ့။

(အဇ္ဈာယ ၁၊ အာနိက ၁၊ ဉျာယသုတ် ၃၂)။ ပဋိညာဟေတူဒါဟရဏောပနယနိဂမ-နာနိ အဝယဝါ။

(ဤသုတ်၏ အဖွင့် ဘာဿ-နှင့် ဋီပ္ပဏီ-တို့မှာ မှတ်သားဖွယ် အထူးမရှိ။)

(၁၊ ၁၊ ၃၃)။ သာဓျနိဒ္ဒေသော ပဋိညာ။

(ဘာဿ) ပညာပနီယေန ဓမ္မေန ဓမ္မိနော ဝိသိဋ္ဌဿ ပရိဂ္ဂဟဝစနံ ပဋိညာ၊ ပဋိညာ သာဓျနိဒ္ဒေသော၊ "အနိစ္စော သဒ္ဒေါ"တိ။

(ဋီပ္ပဏီ) ပရိဂ္ဂဟဝစနန္တိ ပရိဂ္ဂယှတေ သီကရီယတေ အနေနာတိ ပရိဂ္ဂဟော၊ သော စ ဝစနဉ္စေတိ ပရိဂ္ဂဟဝစနံ။ တေန သာဓျတာယ သီကရီယမာနဿ အတ္ထဿ ဝစနံ ပဋိ-ညာတိ သုတ္တတ္ထော။

(၁၊ ၁၊ ၃၄)။ ဥဒါဟရဏသာဓမ္မိယာ သာဓျသာဓနံ ဟေတု။

(ဘာဿ) ဥဒါဟရဏေန သာမညာ (သမာနဘာဝတော) သာဓျဿ ဓမ္မဿ သာဓနံ

ပညာပနံ ဟောတု၊ သာမ‌ေျ ပဋိသန္ဓာယ ဓမ္မံ, ဥဒါဟရဏေ စ ပဋိသန္ဓာယ တဿ သာမညေ-တာဝစနံ ဟောတု၊ "ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ"တိ၊ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကံ အနိစ္စံ ဒိဋ္ဌမိတိ။

(ဋီပ္ပဏီ) ဥဒါဟရဏီစ္စာဒိ သုတ္တံ။ အတြ ဟေတူတိ လက္ခဏနိဒ္ဒေသော၊ တဿ သာမညာ-လက္ခဏံ သာမညာသာမနန္တိ၊ သာဓိယတေ အနေနာတိ ဗျုပ္ပတ္တိယာ "ကတကတ္တာ" ဣစ္စာဒိကံ ဝစနံ ဥပလက္ခိတံ၊ ဟေတွာဘာသာ စ န သာဓနမိတိ တပ္ပဒေနေဝ တေ နိရာကတာ။ သာမညာတိ သုတ္တေ "သာဓမ္မိယာ"တိ ပဒဿ ဗျာချာနံ၊ ယော ဓမ္မော သာမ‌ေျ ဘဝတိ၊ သ တထာဘူတော ဧဝ ဥဒါဟရဏေပီတိ ဘဝတိ သာဓမ္မိယံ။ သာမညာတိ သာမညာသာမန-သဒ္ဒဗျာချာနံ၊ ဓမ္မိမတ္တေ (ပက္ခေ) ဗုဒ္ဓိ မာ အဟူတိ ဝုတ္တံ၊ ဓမ္မသဟိတဿ ဓမ္မိနောတိ အတ္ထော။

(၁၊ ၁၊ ၃၅)၊ တထာ ဝေဓမ္မိယာ။

(ဘာသ)ဥဒါဟရဏဝေဓမ္မိယာ စ သာမညာသာမနံ ဟေတု၊ ကထံ အနိစ္စော သဒ္ဒေါ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ၊ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မကံ နိစ္စံ ယထာ အတ္တာဒိဒဗ္ဗမိတိ။

(၁၊၁၊၃၆)။ သာမညာသာဓမ္မိယာ တဒ္ဓမ္မဘာဝီ ဒိဋ္ဌန္တော ဥဒါဟရဏံ။

(ဘာသ) သာမ‌ေျန သာဓမ္မိယံ သမာနဓမ္မတာ၊ သာမညာသာဓမ္မိယာ ကာရဏာ (ကာရဏဘူတာ) တဒ္ဓမ္မဘာဝီ ဒိဋ္ဌန္တောတိ၊ တဿ ဓမ္မော တဒ္ဓမ္မော၊ တဿ သာ-မညဿ၊ သာမ‌ျံ စ ဒုဝိဓံ ဓမ္မဝိသိဋ္ဌော ဝါ ဓမ္မော—သဒ္ဒဿ အနိစ္စတ္တံ၊ ဓမ္မဝိသိဋ္ဌော ဝါ ဓမ္မီ—အနိစ္စော သဒ္ဒေါတိ။ ဣဓ ဥတ္တရံ တဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတန္တိ။ ကသ္မာ ပုထုဓမ္မဝစနေ-တော။ တဿ ဓမ္မော တဒ္ဓမ္မော၊ တဿ ဘာဝေါ တဒ္ဓမ္မဘာဝေါ၊ သ ယသ္မိံ ဒိဋ္ဌန္တေ ဝတ္တတေ၊ သ ဒိဋ္ဌန္တော သာမညာသာဓမ္မိယာ တဒ္ဓမ္မဘာဝီ ဘဝတိ၊ သ စ ဥဒါဟရဏန္တိ ဣစ္ဆိယတေ။ တတြ ယံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ၊ တံ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကံ၊ တဉ္စ ဟုတွာ န ဘဝတိ—အတ္တာနံ ဇဟာတိ—နိရုဇ္ဈတီတိ အနိစ္စံ။ ဧဝံ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တံ သာဓနံ၊ အနိစ္စတ္တံ သာဓျံ။ သွာယံ ဧကသ္မိံ ဒွိန္နံ ဓမ္မာနံ သာမညာသာဓနဘာဝေါ သာဓမ္မိယာ (သဓမ္မတာ) ဝဝတ္ထိတော ဥပလဗ္ဘတေ၊ တံ ဒိဋ္ဌန္တံ ဥပလဘမာနော (ဒိဋ္ဌန္တော) သဒ္ဒေပိ အနုမိနောတိ—"သဒ္ဒေါပိ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ အနိစ္စော ထာလျာဒိ ဝိယာ"တိ။ ဥဒါဟရိယတေ အနေန (ဒွိန္နံ) ဓမ္မာနံ သာမညာသာဓနဘာဝေါတိ ဥဒါဟရဏံ။

(ဋီပ္ပဏီ) ဣဓ ဥတ္တရမိတိ ဓမ္မဝိသိဋ္ဌော ဓမ္မီတိ အတ္ထော။ ပုထူတိ ယသ္မာ ဓမ္မော ပုထု ဧဝ ဓမ္မသဒ္ဒေန ဝုတ္တော၊ တတော န သော ဧဝ တပ္ပဒေနာပိ ဗျပဒေသိတုံ သက္ကာ။ တတြာတိ "သဒ္ဒေါ အနိစ္စော ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ" တိ အသ္မိံ အနုမာနေ။ "န ဘဝတိ" ဣစ္စဿ ဗျာချာနံ "အတ္တာနံ ဇဟာတိ" တိ, "နိရုဇ္ဈတီ"တိ စ။

(၁၊၁၊၃၇)။ တဗ္ဗိပရိယာယာ ဝါ ဝိပရီတံ။

(ဘာသ) ဒိဋ္ဌန္တော ဥဒါဟရဏန္တိ ပကတံ၊ သာမ‌ျဝေဓမ္မိယာ အတဒ္ဓမ္မဘာဝီ ဒိဋ္ဌန္တော ဥဒါဟရဏန္တိ၊ အနိစ္စော သဒ္ဒေါ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ၊ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မကံ နိစ္စံ အတ္တာဒိ။ သွာယံ အတ္တာဒိ ဒိဋ္ဌန္တော၊ သာမ‌ျဝေဓမ္မိယာ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ အတဒ္ဓမ္မဘာဝီ ယော သော သာမ‌ျာ ဓမ္မော အနိစ္စတ္တံ၊ သော တသ္မိံ န ဘဝတီတိ။ အတြ အတ္တာဒိမှိ ဒိဋ္ဌန္တေ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တဿ အဘာဝါ အနိစ္စတ္တံ န ဘဝတီတိ ဥပလဘမာနော သဒ္ဒေ ဝိပရိယယံ အနုမိနောတိ— "ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တဿ ဘာဝါ အနိစ္စော သဒ္ဒေါ "တိ။

သာမဂ္ဂိယဝုတ္တာဿ ဟေတုနော သာဓျသာမဂ္ဂိယာ တဒ္ဓမ္မဘာဝိ ဒိဋ္ဌန္တော ဥဒါဟရဏံ၊ ဝေမဂ္ဂိယဝုတ္တာဿ ဟေတုနော သာဓျဝေမဂ္ဂိယာ အတဒ္ဓမ္မဘာဝိ ဒိဋ္ဌန္တော ဥဒါဟရဏံ၊ ပုဗ္ဗသ္မိံ ဒိဋ္ဌန္တေ ယေ တေ (ဒွေ) ဓမ္မာ သာဓျသာဓနဘူတေ ပဿတိ၊ သာဓျေပိ တေသံ (ဒွိန္နံ) သာဓျသာဓနဘာဝံ အနုမိနောတိ။ ဥတ္တရသ္မိံ ဒိဋ္ဌန္တေ တေသံ (ဒွိန္နံ) ဓမ္မာနံ ကေဿ အဘာဝါ ဣတရဿ အဘာဝံ ပဿတိ၊ တေသံ ကေဿ အဘာဝါ ဣတရဿ အဘာဝံ သာဓျေ အနုမိနောတီတိ။

တဒေတံ ဟေတွာဘာသေသု န သမ္ဘဝတီတိ အဟေတဝေါ ဟေတွာဘာသာ။

တဒိဒံ ဟေတူဒါဟရဏာနံ သာမဂ္ဂိယံ ပရမသုခုမံ ဒုဗ္ဗောဓံ ပဏ္ဍိတရူပဝေဒနီယန္တိ။

(ဋီပ္ပဏီ) **တဗ္ဗိပရိယာယာ** ဝါတိ တတ္ထ ဝါ-သဒ္ဒေါ သမုစ္စယေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အနိစ္စော သဒ္ဒေါ**”တိ တတ္ထ ဘာဿကာရေန အန္ဝယဗျတိရေကီ ပုဗ္ဗသုတ္တေ ဥဒါဟရိတောပိ (ပုန) ဥဒါဟရိတော၊ သာဓနဓမ္မာဘာဝပ္ပယုတ္တတ္တံ စ သာဓျဓမ္မာဘာဝဿ ဝုတ္တံ၊ တဉ္စ အယုတ္တံ၊ အန္ဝယဗျတိရေကိနိ ဟေတုမှိ သတိပိ ဝေဓမ္မိယေ သာဓမ္မိယော- ဒါဟရဏမေဝ ဥစိတံ တတြ တမ္ဗုဒ္ဓကတ္တာယေဝ ဝေဓမ္မိယပတီတိတော ဥဇုမဂ္ဂေန သိဒ္ဓတော အတ္ထဿ ဝင်္ကေန (ဝင်္ကေန) သာဓနာယောဂတော ဣစ္စာဒိံ ဘာသော ဝုတ္တော- ဒါဟရဏေ အရုစိံ ပဒဿယ တပ္ပရိယ (ဋီကာ)ကာရေန ဥဒါဟရဏန္တရံ ပဒဿိတံ။ တံ ယထာ ဇီဝသရီရံ န နိရတ္တကံ အပ္ပါဏာဒိမတ္တပ္ပသင်္ဂတော-ဃဋာဒိ ဝိယာတိ။ **ပဏ္ဍိတဝေဒနီယန္တိ** ပသတ္ထပဏ္ဍိတဝေဒနီယန္တိ အတ္ထော။

(၁၊၁၊၃၈)။ ဥဒါဟရဏာပေက္ခော တထေတျုပသံဟာရော, န တထေတိ ဝါ သာဓျဿ ဥပနယော။

(ဘာဿ) **ဥဒါဟရဏာပေက္ခော** ဥဒါဟရဏာဓီနော ဥဒါဟရဏဝသော၊ **ဝသော** သာမတ္ထိယံ။ သာဓျသာဓမ္မိယယုတ္တေ ဥဒါဟရဏေ ထာလျာဒိဒဗ္ဗံ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကံ အနိစ္စံ ဒိဋ္ဌံ၊ တထာ-သဒ္ဒေါ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကောတိ သာဓျဿ သဒ္ဒဿ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တံ ဥပသံဟရိယတေ။ သာဓျဝေဓမ္မိယယုတ္တေ ပုနရုဒါဟရဏေ အတ္တာဒိဒဗ္ဗံ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မကံ နိစ္စံ ဒိဋ္ဌံ၊ န စ တထာ- သဒ္ဒေါတိ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တဿ ဥပသံဟာရပဋိသေဓနေ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တံ ဥပသံဟရိယတေ။ တဒိဒံ ဥပသံဟာရဒွဲကံ ဥဒါဟရဏဒွဲကတော ဘဝတိ။ ဥပသံဟရိယတေ အနေနာတိ စောပသံဟာရော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

(ဋီပ္ပဏီ) တထာတ္တေန ဥပသံဟာရသာ, အတထာတ္တေန ဥပသံဟာရဿာတိ (ဒွိန္နံ) အတ္ထာနံ ဥဒါဟရဏသုတ္တံ ဥဘယံ ဥပလက္ခိယတိ၊ အတြာပိ ဥဒါဟရဏာပေက္ခော သာ- ဓျဿ ဥပသံဟာရော ဥပနယောတိ သာမညလက္ခဏံ။ **ဝေဒိတဗ္ဗောတိ** ဝစနတ္တကေ— (ဝစနသရူပေ)ဥပနယေ လက္ခဏသမန္ဝယတ္ထန္တိ သေသော(အာဟရိတဗ္ဗော)။

(၁၊ ၁၊ ၃၉)။ ဟေတွပဒေသတော ပဋိညာယ ပုန ဝစနံ နိဂမနံ။

(ဘာဿ)သာဓမ္မိယဝုတ္တေ ဝါ ဝေဓမ္မိယဝုတ္တေ ဝါ ယထောဒါဟရဏံ ဥပသံဟရိယတေ “တသ္မာ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ အနိစ္စော သဒ္ဒေါ”တိ နိဂမနံ။ နိဂမိယန္တေ အနေန ပဋိညာ- ဟေတူဒါဟရဏောပနယာ ဧကတြာတိ နိဂမနံ၊ နိဂမိယန္တေ—သမတ္ထိယန္တေ—သမ္ဗဇ္ဈန္တေ။

တတြ သာဓမ္မိယဝုတ္တေ တာဝ ဟေတုမှိ ဝါကျံ ''အနိစ္စော သဒ္ဒေါ''တိ ပဋိညာ၊ ''ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ''တိ ဟေတု၊ ''ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကံ ဃဋာဒိဒဗ္ဗံ အနိစ္စ''န္တိ ဥဒါဟရဏံ၊ ''တထာ စုပ္ပတ္တိဓမ္မကော သဒ္ဒေါ''တိ ဥပနယော၊ ''တသ္မာ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ အနိစ္စော သဒ္ဒေါ''တိ နိဂမနံ။ ဝေဓမ္မိယဝုတ္တေပိ ''အနိစ္စော သဒ္ဒေါ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ၊ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မကံ အတ္တာဒိဒဗ္ဗံ နိစ္စံ ဒိဋ္ဌံ၊ န စ တထာ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မကော သဒ္ဒေါ၊ တသ္မာ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မကတ္တာ အနိစ္စော သဒ္ဒေါ''တိ။

(ဋီပ္ပဏီ) သာဓမ္မိယဝုတ္တေ ဝါ ဝေဓမ္မိယဝုတ္တေ ဝါတိ သာဓမ္မိယာနုသာရေန, ဝေဓမ္မိယာနုသာရေန ဝါ ဟေတုမှိ ဝုတ္တေ သတီတိ အတ္ထော။

ဤမျှသော ဉာယသုတ်ရင်းနှင့် ၎င်း၏အဖွင့်တို့ဖြင့် ဝစနာဝယဝ ငါးပါးကို သဘော ပေါက်လောက်ပေပြီ။ အလွယ်တကူကြည့်ရှုလေ့လာရန် ပုံစံသက်သက် ထုတ်ပြဦးအံ့။

(၁) အသံသည် မမြဲ၊ (ပဋိညာ—ဝန်ခံချက်၊ ဝါ—အဆိုပြုချက်)။

(၂) ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသောကြောင့်၊ (ဟေတု—အကြောင်း)။

(၃) ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော အရာဟူသမျှသည် အိုးခွက်ကဲ့သို့ပင် မမြဲသည်ချည်းသာ (ဥဒါဟရဏ)

(၄) ထိုအတူပင် အသံသည်လည်း ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ (ဥပနယ—ကပ်၍ ဆောင် ခြင်း—ဟပ်၍ပြချက်)

(၅) ထို့ကြောင့် အသံသည် မမြဲ။ (နိဂမန—နိဂုံး)။

အထက်ပါမှာ သာဓမ္မိယာနုသာရ-ဖြင့် ဆိုအပ်သော ဟေတု၏ပုံစံဖြစ်သည်။ ဝေဓမ္မိယာ-နုသာရ-ဖြင့် ဆိုအပ်သော ဟေတု၏ ပုံစံကား—

(၁) အသံသည် မမြဲ၊ (ပဋိညာ)။

(၂) ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသောကြောင့်၊ (ဟေတု)။

(၃) မြဲသောအရာသည် နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိ၊ (ဥဒါဟရဏ) (ဤသို့သောအရာကား ပရမတ္ထအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်မှတပါး မရှိပေ၊ ပညတ်သာ ရှိသည်)။

(၄) အသံသည်ကား ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိသည် မဟုတ်။ (ဥပနယ)။

(၅) ထို့ကြောင့် အသံသည် မမြဲ။ (နိဂမန)။

အချို့သောဉာယ အဖွင့်ကျမ်းတို့၌ သိလွယ်သော အောက်ပါပုံစံကို ထုတ်ပြကြ၏။

(၁) ထိုတောင်၌ မီးရှိ၏၊ (ပဋိညာ)

(၂) (ထိုတောင်၌) မီးခိုးရှိနေသောကြောင့်၊ (ဟေတု)

(၃) မီးခိုးရှိရာအရပ်တိုင်းမှာ စဖိုအိမ်၌ကဲ့သို့ မီးရှိမြဲပင်၊ (ဥဒါဟရဏ)

(၄) ထိုအတူပင် ထိုတောင်၌ မီးခိုးရှိနေ၏၊ (ဥပနယ)

(၅) ထိုကြောင့် ထိုတောင်၌ မီးရှိသည်ဟု သိရပေသည်။ (နိဂမန)

(ဤဋီကာ နိဿယ တတိယတွဲ နှာ ၄ဂဂ-စသည်၌ မှတ်ချက်ကိုလည်း ကြည့်ပါ။)

ဤ ဝစနာဝယဝ ငါးပါးတို့တွင် (၁) ပဋိညာနှင့် (၅) နိဂုံးသည်ရင်း၊ (၂)ဟေတုနှင့် (၄) ဥပနယသည်ရင်း အနက်အရအားဖြင့် တူညီလျက်ရှိ၏၊ ထိုကြောင့် (၁)နှင့် (၂)ကို ချန်၍ (၃-၄-၅) တို့ကို ပြဆိုလျှင်လည်း လုံလောက်သည်၊ (၄) နှင့် (၅) ကို ချန်၍ (၁-၂-၃) တို့ကို ပြဆိုလျှင်လည်း လုံလောက်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ ထိုတွင်လည်း (၁-၂) တို့သာလျှင် လိုရင်းဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုကြောင့်ပင် လောကီကျမ်းတို့၌ရင်း သာသနာဝင် အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းတို့၌ရင်း (၁) ပဋိညာ—လိုရင်းအနက် အဓိပ္ပါယ် ပြဆိုချက်နှင့် (၂) ဟေတု အကြောင်းပြစကားတို့ကိုသာလျှင် များစွာပြဆိုလေ့ ရှိကြပေသည်။ ဤအရာ၌ ဟေတု-အကြောင်းပြစကားဟူရာတွင် ဒဋ္ဌိဝါကျကိုလည်း ထည့်သွင်း၍ ယူရာ၏။

ဤအရာ၌ သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာကျမ်းတွင် ဤဝစနာဝယဝ ငါးပါးကို ပြဆိုထားသော—

"ပဋိညာဥပမာဟေတု-ဥဒါဟရဏနိဂ္ဂမ-
ဝသေနာ ဝယဝါ ပဉ္စ-ဝိဓာ ဝါကျေ ယထာရဟံ။

ယထာ မဟာနသေ ဓေ-မဂ္ဂိ ဒဟနဓူမတော။
မနျတေ ကတ္ထ ဓမ္မိနာ-သိဒ္ဓိတော စလမတ္ထကေ။" ဟူသော ဂါထာတို့ကိုရင်း။

ထို၏အဖွင့် သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာဒီပနီ-၌ ပြဆိုထားသော—

"ဒဟနံ ဥဏှံ။ ဓမ္မိနာသိဒ္ဓိတောတိ ဓမ္မိနော အသိဒ္ဓိတောတိ ဆေဒေါ၊ ဥပမေယျာ အသိဒ္ဓိတောတျတ္ထော။ အစလမတ္ထကေတိ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ။ ယထာ မဟာနသေ အဂ္ဂိ ဒဟနတော စ ဓူမတော စ မနျတေ ဉာယတေ၊ ဧဝံ အဂ္ဂိ မနျတေ။ ကတ္ထ မနျတေတိ ဓမ္မိနော အဂ္ဂိဿ အသိဒ္ဓိတော အစလမတ္ထကေတိ နိဒဿေတဗ္ဗော။ တတ္ထ စ 'ယထာ'။ပ။ အဂ္ဂီ'တိ ဥပမာ၊ 'ဧဝ'န္တိ နိဂမနံ၊ 'ဒဟနဓူမတော'တိ ဉာပကဟေတု။ ဉာပကဟေတု စ တိဝိဓော သဘာဝဟေတု ဗျတိရေကဟေတု ကာရိယဟေတူတိ။ အဂ္ဂိ အတ္ထိ နတ္ထီတိ ဉာဘုံ ဥဒ္ဒနဋ္ဌာနေ ဟတ္ထေန ပရာမသန္တေ ယေန ဥဏှေန အဂ္ဂိ အတ္ထီတိ ဇာနာတိ၊ တံ သဘာဝဉာပကဟေတု၊ ပရာမသန္တေ ယေန သီတေန အဂ္ဂိ နတ္ထီတိ ဇာနာတိ၊ တံ ဗျတိရေကဉာပကဟေတု။ ဓူမဿ အဂ္ဂိနာ ကာရိယတ္တာ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ-အဂ္ဂိဿ ဖလတ္တာ ဓူမော ကာရိယဉာပကဟေတု။ 'ဧဝံ အဂ္ဂိ မနျတေ'တိ ပဋိညာ, ပဓာနဝစနတ္တာ။ 'အစလမတ္ထကေ'တိ ဥဒါဟရဏံ, ဥပမေယျအဂ္ဂိဿ နိဒဿနတ္တာ။ 'ယထာ မဟာနသေ အဂ္ဂိ ဒဟနဓူမတော မနျတေ၊ ကတ္ထ အဂ္ဂီတိ အစလမတ္ထကေ'တိ ဝါကျေ ပန စတ္တာရော အဝယဝါ ဝေဒန္တိ နိဂမနဿ ဟီနတ္တာ။ ဣမိနာ နယေန အပရိပုဏ္ဏာဝယဝါနိ ဝါကျာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ 'သရာ သရေ လောပ'န္တိ ဝါကျေ ပဋိညာ ကောဝ။" ဟူသော စကားတို့ကိုရင်း

ဤ၌ ထုတ်ပြခဲ့သော န္ယာယကျမ်းရင်းနှင့်တကွ ထို၏ အဖွင့်တို့နှင့်ရင်း သဒ္ဒနီတိ သုတ္တမာလာ ပါဠိနယာဒိသင်္ဂဟ (နှာ-၄၁၅) နှင့်ရင်း နှိုးနှော၍ကြည့်ရာ၏။

အမှတ်မရှိတစုံတခုသော။ ကာရကလက္ခဏံ၊ ပြုတတ်–ဖြစ်စေတတ်သော လက္ခဏာရှိသော ဇနကအကြောင်းသည် [၁]။ ကာရဏံ၊ ကာရဏမည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သမ္ပာပကလက္ခဏမ္ပိ၊ ရောက်စေတတ်သောလက္ခဏာရှိသော အကြောင်းသည်လည်း။ (ကာရဏံ၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ (ဟေတုပ္ပဘဝါတိအာဒီသု-ဟူသောပါဌ်၌) အာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့် [၂]။ တဿာပိ၊ ထိုသမ္ပာပကအကြောင်း၏လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗတာယ၊ သိမ်းယူအပ်-သိမ်းယူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက် [၃]။ ဉာပကလက္ခဏံ၊ ဉာပကလက္ခဏာရှိသော အကြောင်းကို။ ဝစနာဝယဝဂ္ဂဟဏေန၊ ဝစနာဝယဝကို ယူခြင်းဆိုခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။ ။မူလမ္ပိ၊ မူလသည်လည်း။ ကာရဏလက္ခဏံ၊ လက္ခဏာရှိသော။ (သိမ္မနှင့်အညီ-တနည်း ကာရကလက္ခဏံ၊ ပြုတတ်ဖြစ်စေတတ်သော လက္ခဏာရှိသော။) ကာရဏမေဝ၊ အကြောင်းသည်သာလျှင်။ ကာမံ (ဟောတိ [၄])၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကာရဏန္တိ၊ ဏံ–ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပစ္စယဟေတု၊ အကြောင်းသာမန်ဟူသော ပစ္စယဟိတ်ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ မူလန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဟေတုဟေတု၊ အကြောင်းအထူးဟူသောဟေတုဟိတ်ကို။ (ဂဟိတော၊ အပ်၏။ [၄]) ဣတိ၊ ဤသို့။ မူလဿ၊ ၏။ ကာရဏဝိသေသဝိသယတ္တာ၊ အကြောင်းအထူးလျှင် အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (မူလဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။) ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္တတီတိ၊ တိ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဝေတီတိ ဝေဿ၊ ဝေ–ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ဖွင့်ဆိုသောပုဒ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဝတ္တတိ-ဟူသော အနက်အဖွင့်စကားသည်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌိတီနံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း, တည်ခြင်းတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏဝစနံ၊ ဆက်ဆံသောစကားတည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ "တိဋ္ဌတိ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝါ"တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကေစ္စော၊ အချို့သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းပစ္စည်းသည်။ ပစ္စာ-

---

၁-သိမ္မနှင့်အညီပင်။ ဤပုဒ်ဖြင့် သမ္ပာပကဟိတ် ဉာပကဟိတ်တို့ကို မဆိုလို၊ ဇနကဟိတ်ကိုသာလျှင် ဆိုလိုသည်၊ ထိုကြောင့် ဟိတ်သုံးပါးလုံးနှင့် ဆိုင်သော ကာရဏလက္ခဏံ-ဟူသော ပါဌ်ကား သင့်အံ့မထင်။

၂-ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ-ဟူသော သာဓကပါဌ်၌ ဇနကဟိတ်ကိုသာလျှင် ဆိုသည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် သမ္ပာပကဟိတ်ကို ကာရဏ-ဟု ဆိုပါသနည်း?ကြောင့် အာဒိ-သဒ္ဒေန-စသည်ကို မိန့်သည်။

၃-သို့ဖြစ်လျှင် ဤ ကာရဏံ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဉာပကအကြောင်းကို အဘယ်ကြောင့် မယူပါသနည်း?ကြောင့် ဉာပကလက္ခဏံ ပန-စသည်ကို မိန့်သည်။

၄—လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ ဤသို့သော ပုဒ်ပါဌ်များသည် ပါဌသေသ သို့မဟုတ် လိုက်ပုဒ်ဖြစ်သည်။

ဇာတပစ္စယော ယထာ၊ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းကဲ့သို့။ ဌိတိယာ ဝေ၊ တည်ခြင်းငှါ သာလျှင်။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၂၆ဂ] ကေစ္စော၊ အချို့သော ပစ္စည်းသည်။ အနန္တရာဒိကော ယထာ၊ အနန္တရပစ္စည်း စသည်ကဲ့သို့။ ဥပ္ပတ္တိယာ ဝေ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါသာလျှင်။ (ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ကေစ္စော၊ သည်။ ဟေတုအာဒယော ယထာ၊ ဟေတုပစ္စည်း စသည်တို့ကဲ့သို့။ ဥဘယဿ၊ ၂-ပါးစုံအား။ (ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

စ၊ ဆက်။ ဥပကာရကလက္ခဏောတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ဓမ္မေန၊ ဓမ္မဖြင့်။ ဓမ္မသတ္တိံ၊ ဓမ္မ၏ သတ္တိဖြစ်သော။ ဥပကာရံ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဌတ္တော၊ ဤသဘောတရား၌။ ဟိနောတိ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည် တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်၏။ ဓာတုသဒ္ဒါနံ၊ ဓာတ်သဒ္ဒါ တို့၏။ အနေကတ္ထတ္တာ၊ များသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ-သဒ္ဒေါ၊ ကို။ မူလသဒ္ဒေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပတိဋ္ဌတ္တော၊ တည်ခြင်းအနက် ရှိသည်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မနိဒါနဘူတေန၊ အမှုကံတို့၏ အကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော [၁]။ ဧတေန၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ ဩဇံ၊ မြေ ရေ အဆီဩဇာကို။ အဘိဟရန္တေ နေ၊ ဆောင်ဆောင်သော။ (ဋီကာ စာအုပ် တို့၌ အတိဟရန္တေန-ဟု ရှိ၏) မူလေန၊ အမြစ်ဖြင့်။ ပါဒပေါ၊ သစ်ပင်သည်။ (ပဝတ္တတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ အာပဇ္ဇတိ) ဝိယ၊ ကြီးပွါး စည်ပင်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့။ တပ္ပစ္စယံ၊ ထိုတရားသဘောလျှင် အကြောင်း ရှိသော။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ဟိနောတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ၊ ကြီးပွါးစည်ပင်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရဏံ၊ မည်၏။ နိဒဒါတိ၊ ပေးတတ်-အပ်နှင်းတတ်၏။ ဒဿေန္တံ ဝိယ၊ ပြဘိသကဲ့သို့။ (နိဒဒန္တံ ဝိယ၊ ပေးဘိ-အပ်နှင်းဘိသကဲ့သို့-ဟု သင့်၏) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဒါနံ၊ မည်၏။ တေသ္မာ၊ ဤအကြောင်း မှ။ တံ၊ ထိုအကျိုးသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဝေါ၊ မည်၏။ တေသ္မာ၊ ဤအကြောင်းမှ။ ပဘဝတိ၊ စ၍ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယဟေတုသဒ္ဒေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဣတရေသမ္ပိ၊ ဤမှတပါးသော ကာရဏ-အစရှိသော သဒ္ဒါတို့၏လည်း။ သမာ-နတ္ထတာ၊ တူသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊

၁—လောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိအာဒိဝစနတော ဟေတူနံ ကမ္မနိဒါန-ဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အနုဋီ ၃—၂၂၇။

ဤသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဟေတုသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကာရဏဝိသေသဝိသယော၊ အကြောင်းထူးလျှင် အရာရှိ၏။ ပစ္စယသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကာရဏသာမည-ဝိသယော၊ အကြောင်းသာမန်လျှင် အရာရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ "မူလဋ္ဌေနာ"တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟေတုအတ္ထော စ၊ ဟေတု-သဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုရင်း။ ပစ္စယဋ္ဌော စ၊ ပစ္စယ-သဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုရင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ပပဉ္စဝသေန၊ အကျယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဟေတု-နှင့် ပစ္စယ-သဒ္ဒါတို့၏ အကျယ်အနက်ကို။ သင်္ခိပ္ပ–သင်္ခိပိတွာ၊ ချုံး၍။ (သိမှုနှင့်အညီပင်၊ ရှိရင်းအတိုင်းသင့်အောင် အနက်ပေးလိုမူ တံ သင်္ခိပ္ပ၊ ထိုအကျယ်၏ အကျဉ်းအနက်ကို-ဟု အနက်ပေး၊ မကောင်းလှ။) ဒဿေန္တော၊ ၍။ "သင်္ခေပတော။ပ။ ဟေတုပစ္စယော" တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သာလိဝီဟိဗီဇာဒီနိ၊ သလေးမျိုးစေ့ ကောက်ကြမ်းမျိုးစေ့ အစရှိသည်တို့သည်။ တံတံသြသမီနံ၊ ထိုထိုသြသမိပင်တို့၏၊ ဝါ၊ တသီးပင်တို့၏။ သာလိ-ဝီဟိအာဒိဘာဝဿ၊ သလေးကောက်ကြမ်း အစရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သာဓ-ကာနိ ယထာ စ၊ ပြီးစေကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ နီလာဒိဝဏ္ဏာနိ၊ အညိုစသော အဆင်းရှိကုန်သော။ မဏိအာဒိပ္ပဘာဝတ္ထူနိ၊ ပတ္တမြားအစရှိသော အရောင်၏ တည်ရာဝတ္ထုတို့သည်၊ ဝါ၊ အရောင်၏တည်ရာဖြစ်သော ပတ္တမြား အစရှိသည်တို့သည်။ နီလာဒိပ္ပဘာသာဓကာနိ ယထာ စ၊ အညိုအစရှိသော အရောင်ကို ပြီးစေကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဟေတုပစ္စယော၊ သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ ယှဉ်ဖက်တရားတို့၏။ ကုသလာဒိဘာဝဿ၊ ကုသိုလ်စသည်တို့၏အဖြစ်ကို။ သာဓကော၊ ပြီးစေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ "သော သာလိအာဒီန"န္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အာစရိယာနန္တိ၊ ပုဒ်ကို။ ရေဝတာစရိယံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ သန္တေတိ၊ ကား။ ဟေတုပစ္စယော၊ သည်။ ကုသလာဒိဘာဝသာ-ဓကော၊ ကုသိုလ်စသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သည်။ ယဒိ(သိယာ)၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ။ န သမ္ပဇ္ဇတိ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီးစီး။ ကုသလာ-ကုသလဟေတု၊ ကုသိုလ်ဟိတ် အကုသိုလ်ဟိတ်သည်။ တံသမုဋ္ဌာနရူပဿ၊ ထိုဟိတ်ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်၏။ ကုသလာကုသလဘာဝါယ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ န ပရိယတ္တော ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဗျာကတောပိ ဟေတု၊ ဟိတ်သည်လည်း။ တံသမုဋ္ဌာနရူပဿ၊ ထိုအဗျာကတဟိတ်ကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်၏။ အဗျာကတဘာဝါယ၊ အဗျာကတဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (န ပရိယတ္တော၊ နိုင်။) ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ သဘာဝေနေဝ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ အဗျာကတံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "န ဟိ သော။ပ။ သာဓေတီ" တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုဟေတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်

တို့အား။ ဟေတုပစ္စယော စ၊ ဟေတုပစ္စည်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိယေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န စ ပစ္စယော န ဟောတီ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ သမတ္ထေတုံ၊ ငှါ။ “ဝုတ္တောဧဝ္တ” န္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိနာ တေနာတိ၊ ကား။ အဟေတုကတ္တာ၊ ဟိတ်မရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အဗျာကတဘာဝသာမညေန၊ အဗျာကတအဖြစ်ကိုပြီးစေတတ်သော။ တေန ဟေတုနာ၊ ဤဟိတ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ အဗျာကတဘာဝေါ၊ သည်။ သဘာဝေနေဝ၊ အားဖြင့် သာလျှင်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

“ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ သူအား။ အနုပ္ပန္နာ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ကုသလာ ဓမ္မာ စေဝ၊ တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ကုသလာ ဓမ္မာ စ၊ တို့သည်လည်း။ အဘိ-ဝဍ္ဎန္တိ၊ တိုးပွါးကုန်၏။” ဣတိအာဒိဝစနေဟိ၊ စကားတို့ဖြင့်။ [၂၆၉] ကုသလ-ဘာဝဿ၊ ကုသိုလ်အဖြစ်၏။ ယောနိသောမနသိကာရပ္ပဋိဗဒ္ဓတာ၊ ကာရနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယောနိသော။ပ။ ကုသလဘာဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ဤပါဠိဖြင့်ပင်လျှင်။ အကုသလအဗျာကတဘာဝါပိ၊ အဖြစ်တို့သည်လည်း။ ကုသလဘာဝေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟေတုပဋိဗဒ္ဓါ၊ ဟိတ်နှင့် စပ်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧကေ၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဟေတုကဟေတုဿ၊ ဟိတ်မရှိသော (မောဟမူ၌ မောဟ) ဟိတ်၏။ အကု-သလဘာဝေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဟေတုကဟေတူနမ္ပိ၊ ဟိတ်ရှိသော (အခြားသဟိတ်စိတ်တို့၌) ဟိတ်တို့၏လည်း။ သဘာဝတောဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကုသလာ-ဒိဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညေသံ၊ ဟိတ်မှတပါးကုန်သော။ တံသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ထိုဟိတ်နှင့် ယှဉ်သော တရားတို့၏။ (ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ သည်။) ဟေတုပဋိဗဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်အနက်သဘောကို။ မညေယျုံ၊ မှတ်ထင်ကုန်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုမှတ်ထင်အပ်သော အနက်သဘော၏။ (တနည်း) ယံ မညေယျုံ၊ အကြင်မှတ်ထင်ကုန်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုမှတ်ထင်ခြင်း၏။ ဥတ္တရံ၊ ကျော်လွန်ကြောင်း ဖြစ်သောအဖြေကို။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ယဒိ စာတိ-အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အလောဘော ကုသလော ဝါ သိယာ အဗျာကတော ဝါတိ၊ ကား။ အလောဘော၊ သည်။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ ကုသလော၊ သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ သော၊ ထိုအလောဘသည်။ ကုသလသဘာဝတ္တာ၊ ကုသိုလ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဗျာကတော၊ သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ အဗျာကတော၊ သည်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ့။)

တံသဘာဝတ္တာ၊ ထိုအဗျာကတသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသလော၊ သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ (ကိမိဝ၊ ဟူမူ။) အလောဘသဘာဝဿ၊ ၏။ အဒေါ-သတ္တာဘာဝေါ ဝိယ၊ အဒေါသ၏ အဖြစ်မရှိခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ စင်စစ်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယထာ၊ ဖြင့်။ ဟောန္တေသု၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟေတုပဋိဗဒ္ဓံ၊ ဟိတ်နှင့်စပ်သော။ ကုသလာဒိဘာဝံ၊ ကို။ ပရိယေသေထ ယထာ၊ ရှာကုန်သကဲ့သို့။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ (ကုသ-လာဒိဘာဝံ၊ ကို။) န (ပရိယေသထ ယထာ)၊ မရှာကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဟေတူသုပိ၊ တို့၌လည်း။ အညပဋိဗဒ္ဓါ၊ တပါးသောတရားတို့နှင့်စပ်သော။ ကုသလာဒိတာ၊ ကုသိုလ်စသည်အဖြစ်ကို။ ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ ရှာအပ်၏။ သဘာ-ဝတော၊ အားဖြင့်။ န၊ မရှာအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပယုတ္တာ။ပ။ ကုသလာ-ဒိဘာဝေါတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုကုသိုလ်စသည်အဖြစ်သည်။ ပရိယေ-သိယမာနာ၊ ရှာအပ်သည်ရှိသော်။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိပဋိဗဒ္ဓါ၊ ကာရ စသည်နှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတူသု ဝိယ၊ ဟိတ်တို့၌ ကဲ့သို့။ သမ္ပယုတ္တေသုပိ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သောတရားတို့၌လည်း။ ကုသလာဒိ-ဘာဝေါ၊ သည်။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိပဋိဗဒ္ဓေါ၊ ကာရစသည်နှင့်စပ်၏။ ဟေတုပဋိဗဒ္ဓေါ၊ ဟိတ်နှင့်စပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဝိရုဠ္ဟမူလာ ဝိယာတိ၊ ဟူသော။ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ မူလာနိ ဝိယ၊ မူလတို့ ကဲ့သို့တည်း။ မူလာနိ၊ မူလတို့နှင့်တူကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဤဝစနတ္ထကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သွာယံ၊ ထိုဟေတုပစ္စည်းကို။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော-၌ စပ်) "ကုသ-လော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်ဖြစ် သော။ (ဓမ္မဿ၊ တရားအား။)။ပ။ အဗျာကတော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အဗျာကတဿ၊ သော။ (ဓမ္မဿ၊ အား။)" ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ် ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အကျယ်ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဟေတုကိစ္စံ၊ ဟိတ်၏ကိစ္စကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဟေတူ။ပ။ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင် စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ပဌမော၊ သော။ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ပဌမာဝိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော။ ဟေတု-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပစ္စယမ္မနိဒ္ဒေသော၊ ပစ္စည်းတရားတို့ကို ညွှန်ပြသောစကားတည်း။ တေန၊ ထိုဟေတု-သဒ္ဒါဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဟိတ်တရား၏။ ဟေတုဘာဝေန၊ အမြစ်အရင်းဖြစ်သော ဟိတ်၏

အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟေတုပစ္စယတာ၊ ဟေတုပစ္စည်း၏ အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယ ဟေတု-သဒ္ဒါသည်။ ပစ္စယုပ္ပန္နဝိသေသနံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အထူးပြုသောစကားတည်း။ တေန၊ ထိုဒုတိယ ဟေတု-သဒ္ဒါဖြင့်။ ဟေတူ၊ တို့သည်။ ယေသံ ကေသဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ တို့အား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဟေတုနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာနမေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ [၂၇၀] သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒဿ၊ ၏။ သာပေက္ခတ္တာ၊ ငဲ့ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတိယော၊ ဖြစ်သော။ ဟေတုသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ အညဿ၊ သော။ အပေက္ခိတဗ္ဗဿ၊ ငဲ့အပ်သော သဒ္ဒါ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အနိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတူ၊ တို့သည်။ အတ္တနာဝ၊ မိမိနှင့်သာလျှင်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ တို့အား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ နနု၊ သိအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အံ့။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ ကေနစ္ဆော၊ ကေန်မုချသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ သော။ ဟေတုသဒ္ဒေါ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧတ္ထေဝ၊ ဤပုဒ်တို့၌သာလျှင်။ ဗျာဝဋော၊ ကြောင့်ကြရှိသည်ဖြစ်၍။ ယဒါ၊ ၌။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ တဒါ၊ ၌။ သမ္ပယုတ္တဝိသေသနံ၊ သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိသိဋ္ဌာ၊ အထူးမပြုအပ်ကုန်သော။ ယေ ကေစိ၊ ကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တာ၊ တို့ကို။ (မူလဋီ, သီမူမဟာဋီတို့နှင့်အညီ ဝါကျသာသင့်သည်) ဂဟိတာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ စောဒနာဦးအံ့။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်သောပါဠ်၌။ ဒုတိယေန၊ သော။ အာဟာရဂ္ဂဟဏေန စ၊ သဒ္ဒါနှင့်ရင်း။ ဣန္ဒြိယဂ္ဂဟဏေန စ၊ သဒ္ဒါနှင့်ရင်း။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ အာဟာရိန္ဒြိယသမ္ပယုတ္တကာဝ၊ အာဟာရဣန္ဒြေတို့နှင့်ယှဉ်သောတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဂယှန္တိ ယထာ၊ ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌လည်း။ (ဂဟဏံ၊ သည်။) သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ အံ့။ န၊ မဖြစ်ရာ၊ ဝါ၊ မဖြစ်နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရ ဣန္ဒြိယ ပစ္စယနိဒ္ဒေသတို့၌။) အာဟာရိန္ဒြိယာသမ္ပယုတ္တဿ၊ အာဟာရ, ဣန္ဒြေတို့နှင့်မယှဉ်သော။ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗဿ၊

ကြဉ်သင့်သောတရား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဋီ၊ စ၊ ဥကား။ ဘာဝတော၊ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရဏ္ဍန္ဒြိယ ပစ္စယနိဒ္ဒေသတို့၌။ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာဘာဝတော၊ ကြဉ်အပ်သော သမ္ပယုတ်တရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယော၊ သော။ အာဟာရိန္ဒြိယဂ္ဂဟဏော၊ သည်။ အသတိပိ၊ သော်လည်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာဝ၊ ထိုအာဟာရ ဣန္ဒြေတို့နှင့်ယှဉ်သော တရား တို့ကိုသာလျှင်။ ဂယှန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို ဒုတိယအာဟာရ ဣန္ဒြိယ-သဒ္ဒါကို။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။ ဋီ၊ ပန၊ ဤ ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ကား။ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊ ကြဉ်အပ်သောသမ္ပယုတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဟေတုဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဧဝမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ တို့အား။ သော ဧဝ သမ္ပယုတ္တကဟေတု၊ ထိုသမ္ပယုတ် ဟိတ်သည်သာလျှင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသနဿ၊ ၏။ အကတတ္တာ၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယော ကောစိ၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ ယဿ ကဿစိ၊ သော။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဿ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သောတရားအား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ အံ့။ နာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပစ္စတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌဿဝ၊ ပဌမာဝိဘတ်ဖြင့် ပြအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဟေတုနော၊ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ သမ္ပယုတ္တဝိသေသနဘာဝေန၊ သမ္ပ-ယုတ္တ-သဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧဝဒတ္တမေဝ၊ ဤအကျိုးငှါသာလျှင်။ ဒုတိယေန ဟေတုသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဘာဝေ၊ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေပိ၊ ပြီးငြား သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုဒုတိယ ဟေတု-သဒ္ဒါကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းဆိုခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ဒုတိယေ ဟေတုသဒ္ဒေ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့အား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဟေတူနံ ပန၊ တို့အားမူကား။ န (ပစ္စယော၊) ကျေးဇူး မပြုတတ်။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္နိဝါရဏတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သော၊ ထိုဒုတိယ ဟေတု သဒ္ဒါကို။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ တေန၊ ထိုဒုတိယ ဟေတု-သဒ္ဒါဖြင့်။ ယေ၊ အကြင် တရားတို့သည်။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဘာဝံ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ဟေတူနံပိ၊ ဟိတ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အညေသမ္ပိ၊ ဟိတ်မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၊ ယသ္မာ၊

ကြောင့်။ ဟေတုစျာနမဂ္ဂါ၊ ဟိတ် စျာန် မဂ်တို့သည်။ ပတိဋ္ဌာမတ္တာဒိဘာဝေန၊ တည်ရာမျှစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ တည်ရာမျှ၏ အဖြစ်, ကပ်၍ရှုခြင်းမျှ၏ အဖြစ်, ထွက်မြောက်ကြောင်းနိယျာနမျှ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အညမမ္ပန်ရပေက္ခာ၊ တပါးသောတရားကို ငဲ့ခြင်းမရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဟာရိန္ဒြိယာ ဝိယ၊ အာဟာရ ဣန္ဒြေတို့ကဲ့သို့။ သာပေက္ခာ ဧဝ၊ ငဲ့ခြင်းရှိကုန်သည်သာလျှင်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေသ္မေ၀၊ ဤ ဟေတု စျာန မဂ္ဂပစ္စယနိဒ္ဒေသတို့၌သာလျှင်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဟေတာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ ဟေတု အစရှိသောသဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ အပ်၏။ အာဟာရိန္ဒြိယာ ပန၊ အာဟာရဣန္ဒြေတို့ သည်ကား။ အာဟာရိတဗ္ဗဉ္ဇသိတဗ္ဗာပေက္ခာ ဧဝ၊ ဆောင်အပ် အုပ်စိုးအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို ငဲ့ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို အာဟာရ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတို့သည်။ ဒုတိယေန၊ သော။ အာဟာရိန္ဒြိယဂ္ဂဟဏေန၊ အာဟာရိန္ဒြိယ-သဒ္ဒါနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ အတ္တနာဝ၊ မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ (ပရိစ္ဆိန္ဒန္တိ –၌ စပ်) အာဟရိတဗ္ဗေ စ၊ ဆောင်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဉ္ဇသိတဗ္ဗေ စ၊ အုပ်စိုးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ (ဤ ဝိသေသန ၂-ပုဒ်ကို သမ္ပယုတ္တကေ-ပုဒ်နှင့် စပ်) အာဟာရိန္ဒြိယဘူတေ စ၊ အာဟာရ ဣန္ဒြေဖြစ်၍လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အညေ စ၊ တပါး လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တကေ၊ တရားတို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တိ၊ ပိုင်းခြားကုန်၏၊ ဝါ၊ အထူးပြုကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဒုတိယအာဟာရ ဣန္ဒြိယ-သဒ္ဒါကို။ တတ္ထ၊ ထို အာဟာရ ဣန္ဒြိယပစ္စယနိဒ္ဒေသတို့၌။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။ စ၊ ဆက်။ ဣဓ၊ ဤဟေတု ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌။ ဒုတိယေန၊ သော။ ဟေတုဂ္ဂဟဏေန၊ ဟေတု-သဒ္ဒါဖြင့်။ ပစ္စယဘူတေနေဝ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍သာလျှင်ဖြစ်သော။ (စ – ပိုဟန်ရှိသည်၊ မူလဋီကာ၌ ယင်း စ-သဒ္ဒါမရှိ)ဟေတုနာ၊ ဟိတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ ယှဉ်ကုန်သော။ ဟေတူနံ စ၊ ဟိတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အညေသဥ္စ၊ ဟိတ်မှတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်၊ ဝိသေသေန၊ အထူးပြုခြင်း ဖြင့်။ ကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဥ္စဝါရေ၊ ၌။ [၂၇၁] "ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာန"န္တိအာဒိသု၊ ပါဠိတို့၌။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဟေတုဂ္ဂဟဏံ၊ ဟေတု-သဒ္ဒါကို။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၅၉၆။ အာရမ္မဏဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ဝိသယဘာဝေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ် ဖြင့်။ အာလမ္ဗိတဗ္ဗဘာဝေန၊ ဆွဲကိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အာရုံပြုအပ် သည်၏အဖြစ်ဖြင့်[၁]။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာရဘိတ္ဝာပီတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။

၁-ဤအဖွင့်ဖြင့် အာလမ္ဗန-မှ အာရမ္မဏ ဖြစ်လာသည်ဟု သိအပ်၏။

ပိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ရူပါယတနာဒိမတ္တော၊ ရူပါယတန စသည်မျှ ဖြစ်သော။ ယသ္မိံ ကိသ္မိံဉ္စိ၊ သော။ ကေသ္မိံ၊ တခုသောအာရုံ၌။ အဋ္ဌ-တွာ၊ မတည်မူ၍ – မရပ်တန့်မူ၍။ "ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ" တိ၊ ဟူ၍။ အနိယ-မေန၊ အနိယမအားဖြင့်။ သဗ္ဗရူပါယတနာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ ပ ။ သဗ္ဗဓမ္မာယတနာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ (ဘာဝသမ္ဗန်) အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝဿ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ အဖြစ်၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပါဒိဘေဒေန၊ ရူပါရုံအစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ဆဗ္ဗိဓေသု၊ ကုန်သော။ သင်္ခတာသင်္ခတပညတ္တိဓမ္မေသု၊ သင်္ခတတရား အသင်္ခတတရား ပညတ်တရားတို့တွင်။ ဟောစိ၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်။ နှ၊ မဟုတ်။ (ဟောတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ (ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။) သဗ္ဗသ္မ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝိဘာဝိတော ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ (ဤဋီကာ ဒုန္နာ ၁၂၄-၁၂၅-တို့၌ ပြခဲ့သည်ကို ရည်ဟန်ရှိ၏) အာလမ္ဗိတွာတိ၊ ကား။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝါ၊ ဆွဲကိုင်၍။ ကေန္တသာရမ္မဏဘာဝတော၊ စင်စစ် သာရမ္မဏတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာရဗ္ဘ၊ မူ၍။ ပဝတ္တိ ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "အာရဗ္ဘေဝ"တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗံ (အာရမ္မဏပစ္စ-ယော)၊ ကို။ "ကုသလော ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလဿ၊ အား။ပ။ အကုသ-လဿ၊ အား။" ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နဝပ္ပကာရော၊ ၉-ပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။

၅၉၇။ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ပမုခဘာဝေန၊ အကြီးအမှူး၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္တာဓီနာနံ၊ မိမိနှင့်စပ်သောတရားတို့၏။ ပတိဘူတော၊ အရှင်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အဓိပတိ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုအဓိပတိသည်။ တေသံ၊ ထိုမိမိနှင့်စပ်သောတရားတို့၏။ ပမုခဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဆန္ဒ-ဝတော၊ ဆန္ဒရှိသောသူအား၊ ဝါ၊ ဆန္ဒထက်သန်သောသူအား။ ကိံနာမ၊ အဘယ်မည်သောအမှုသည်။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီးပဲရှိအံ့နည်း။ ဣတိအာဒိကံ၊ သော။ ပုရိမာဘိသင်္ခါရူပနိဿယံ၊ ရှေးကာလ၌ဖြစ်သော ပြုပြင်အားထုတ်ခြင်း ဟူသော ဥပနိဿယကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ဖြစ်ဆဲသော။ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ဓုရဘူတာ၊ အမှူးဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဇေဋ္ဌကဘူတာ၊ ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒယော၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေကုန်သည်။ ဝသေ ဝတ္တယမာနာ၊ အလို၌ဖြစ်စေကုန်သည်၊ ဝါ အလိုသို့လိုက်စေ ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ ။ ကုန်၏။ သမယုတ္တဓမ္မာ စ၊ တို့သည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုဆန္ဒစသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟီနာဒိဘာဝေန၊ ဟီနစသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ တဒနုဝတ္တနတော၊ ထိုဆန္ဒစသည်

သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့သည်။ အဓိပတိပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂရုကာ-တဗ္ဗ၊ အလေးပြုအပ်သော။ အာရမ္မဏံပိ၊ သည်လည်း။ တန္နိန္နပေါဏပဗ္ဘာရာနံ၊ ထိုအာရုံသို့ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းကုန်သော။ အဿာဒနပစ္စဝေက္ခဏမဂ္ဂဖလာနံ၊ သာယာ သော စိတ် စေတသိက်, ဆင်ခြင်သော စိတ် စေတသိက်, မဂ်ဖိုလ်စိတ်စေတသိက် တို့အား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသေ၊ ၌။ ဝတ္တာပယမာနံ ဝိယ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤဆန္ဒစသည်နှင့် အာရုံကို။ အတ္တာဓိနာနံ၊ တို့အား။ ပတိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကတ္တာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သီမူ၌ရှင်း မြန်မာမူဟောင်း၌ရှင်း ဥပကာရကတာ-ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် အယံ ဥပကာရကတာ၊ ဤကျေးဇူး ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို-ဟု အယံ-နှင့် တပေါင်းတည်း အနက်ပေးရာ၏၊ ယုတ္တ-တရကဲ့သို့ ထင်၏) အဓိပတိပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဆန္ဒာဓိပတီတိ၊ ကား။ ဆန္ဒသင်္ခါတော၊ ဆန္ဒဟု ဆိုအပ်သော။ အဓိပတိ၊ သည်။ တံ၊ ဤဆန္ဒာ-ဓိပတိဟူသော အမည်သည်။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဓုရံ၊ အမှူးကို။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးအကဲကို။ ကတွာ၊ ၍။ စိတ္တုပ္ပတ္တိကာလေ၊ စိတ်ဖြစ်သောအခါ၌။ ဥပ္ပန္နဿ၊ သော။ ကတ္တုကမျတာဆန္ဒဿ၊ ၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောအဓိပတိတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပန၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤအဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိပတိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ် သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ [၂၇၂] ကေက္ခဏော၊ တခုတည်းသောခဏ၌။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတဝေါ၊ တို့သည်။ ကေက္ခဏေ၊ ၌။ ဟေတု-ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မူလဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကဘာဝဿ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အဝိဇဟနတော၊ မစွန့် ခြင်းကြောင့်တည်း။ အဓိပတိ ပန၊ သည်ကား။ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာ-ရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ကေက္ခဏေ စ၊ ၌လည်း။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ ဇေဋ္ဌကာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေတော၊ တပေါင်း တည်း။ ဥပ္ပန္နာနမ္ပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုဆန္ဒစသည်တို့၏။ ကေက္ခ-ဏေ၊ ၌။ အဓိပတိပစ္စယဘာဝေါ၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိပတိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ယံ ယံ ဓမ္မန္တိ၊ ကား။ ယံ ယံ အာရမ္မဏဓမ္မံ၊ အကြင်အကြင်အာရုံတရားကို။ ဂရုံ ကတွာတိ၊ ကား။ ဂရုကာရစိတ္တီကာရဝသေန ဝါ၊ အလေးပြုခြင်း အမြတ်တနိုးပြုခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ (ဤပုဒ်ဖြင့် ကုသိုလ် အဗျာကတစိတ်စေတသိက်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြသည်ဟု မူလဋီ၌ ဆို၏) အဿာဒနဝသေန ဝါ၊ သာယာခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ ဂရုံ ဘာရိယံ၊ လေးသည်ကို။ (ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာနှင့်အညီပင်၊ သိမူ၌ကား ဂရုံ ဘာရိကံ-ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဌ်လည်း သင့်၏) လဒ္ဓဗ္ဗံ၊ (မရသေးလျှင်) ရအပ်သည်ကို။ အဝိဇဟိတဗ္ဗံ၊ (ရပြီးဖြစ်လျှင်) မစွန့်အပ်သည်ကို။ အနဝညာတံ၊ အယုတ်အညံ့မထင်အပ်သည်ကို၊ ဝါ၊ အထင်မသေးအပ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ တေ တေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဂရုကာတဗ္ဗာ၊ အလေးပြုအပ်ကုန်သော။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုအာရုံတရားတို့သည်။ တေသံ တေသန္တိ၊ ကား။ တံတံဂရုကာရကဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော တရားတို့အား။ အဓိပတိပစ္စယေနာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ သွာယံ အဓိပတိပစ္စယော၊ ထိုအဓိပတိပစ္စည်းသည်။ (ဒသပ္ပကာရော-၌ စပ်) ကုသလော ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်တရားအား။ သဟဇာတာရမ္မဏဟိ၊ သဟဇာတာဓိပတိ, အာရမ္မဏာဓိပတိတို့ဖြင့်၎င်း။ အကုသလဿ၊ အား။ အာရမ္မဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ အဗျာကတဿ၊ အား။ သဟဇာတာရမ္မဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ကုသလာဗျာကတဿ၊ ကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတအား။ သဟဇာတေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်လျှင် မူလရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးပါးသောအပြားတို့၎င်း။ အကုသလော ဓမ္မော၊ သည်။ အကုသလဿ၊ အား။ သဟဇာတာရမ္မဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ အဗျာကတဿ၊ အား။ သဟဇာတေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ အကုသလာဗျာကတဿ၊ အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတအား။ တထာ၊ ထိုအတူ သဟဇာတာဓိပတိဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အကုသလမူလာ၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့၎င်း။ အဗျာကတော ဓမ္မော၊ သည်။ အဗျာကတဿ၊ အား။ သဟဇာတာရမ္မဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ကုသလဿ၊ အား။ အာရမ္မဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ အကုသလဿ၊ အား။ တထာ၊ ထိုအတူအာရမ္မဏာဓိပတိဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဗျာကတမူလာ၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သခေ်ပတော၊ အားဖြင့်။ ဒသပ္ပကာရော၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော အဓိပတိတို့တွင်။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါးအပြားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပြားရှိသော။ သဟဇာတာဓိပတိ၊ ကို၎င်း။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သော။ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၉၇။ အန္တရာယတိ၊ ခြားသည်ကိုပြုတတ်၏၊ ဝါ၊ ခြားစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အန္တရံ၊ မည်၏။ ဗျဝဓာယကံ၊ ခြားစေတတ်သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊

နက်။ အဿ၊ ဤတရားအား။ အန္တရံ၊ ခြားစေတတ်သော အရာသည်၊ ဝါ၊ အခြားသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနန္တရော၊ မည်၏။ အနန္တရော စ၊ အခြားမရှိသည်လည်းဟုတ်၏။ သော၊ သည်။ ပစ္စယော စ၊ ပစ္စည်းလည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနန္တရပစ္စယော၊ မည်၏။ အတ္ထာနန္တရတာ၊ သဘောတရားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အနန္တရပစ္စယော၊ မည်၏။ ကာလာနန္တရတာ၊ ကာလဖြင့် အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သမနန္တရပစ္စယော၊ မည်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဗဟုဓာ၊ များသော အပြားအားဖြင့်။ ပပဉ္စယန္တိ၊ ချဲ့ကုန်၏။ အသာရံ၊ အနှစ်မရှိသော။ ဂန္ထဝိတ္ထာရံ၊ ကျမ်း၏ ကျယ်ပွါးခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဝတ္တိဩကာသဒါနဝိသေသဘာဝေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏အခွင့်ကို ပေးခြင်းအထူး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ ယထာ၊ ဟောအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနန္တရသမနန္တရပစ္စယာ၊ တို့ကို။ န (ဝုတ္တာ)၊ ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဧတေ၊ ဤအနန္တရသမနန္တရပစ္စည်း တို့ကို။ စိတ္တနိယမဟေတုဘာဝေန၊ စိတ္တနိယမ၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ စိတ္တနိယမဟေတုဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယော ဟိ သောတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ မနောဝိညာဏ-ဓာတူတိအာဒိ စိတ္တနိယမောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သန္တိရ-ဏာနန္တရာ၊ သန္တီရဏ၏ အခြားမဲ့၌။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) စုတိ-အနန္တရာ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယဿ ယဿ စိတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ ၌။ ယံ ယံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဿ တဿ၊ ထိုစိတ်၏။ (တံ) တဒနန္တရုပ္ပါဒနိယမော၊ ထိုထိုရှေးစိတ်၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်ခြင်း၏ ကိန်းသေမြဲခြင်းသည်။ တံတံသဟကာရိပစ္စယဝိသိဋ္ဌဿ၊ ထိုထိုတကွပြုဖော်ပြုဖက် ဖြစ်သော အကြောင်းဖြင့်ထူးသော။ ပုရိမပုရိမစိတ္တဿေဝ၊ ရှေးရှေးစိတ်၏ သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

[၂၇၃] အတ္ထာနန္တရတာယာတိ၊ ကား။ အတ္တေန ကေနစိ ဗျဝဓာနေ၊ တစုံတခု သော သဘောတရားဖြင့်။ အနန္တရတာယ၊ အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာလာနန္တရတာယာတိ၊ ကား။ ကာလဘေဒေန၊ ကာလအထူးဖြင့်။ အနန္တရ-တာယ၊ ကြောင့်။ အာစရိယာနန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌ လည်း။ ရေဝတာစရိယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ကာလာနန္တရတာယ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ သမနန္တရပစ္စယဘာဝေ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်၌။ ဝါ၊ ကား။ တသ္မိံ ယထာဝုတ္တဝိရောဓေ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဆန့်ကျင်ခြင်း၌။ ဘာဝနာဗလေန ပန ဝါရိတတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်အား။ ဝေဓော၊ ဆေးပိုကို။ (မြန်မာမူဟောင်း သီမူတို့နှင့်အညီပင်၊ မူလ ဋီကာ၌ကား ဝေဓေ-ဟူ၍ရင်း အဂဒဝေဓေ-ဟူ၍ရင်းရှိ၏၊ သို့သော် အဘိဓာန်

၁၀၁၄၂
စာကြည့်တိုက်

တို့၌ကား ဝေခ-သဒ္ဒါကို မတွေ့ရ၊ မြန်မာမူသစ်၌ကား ဝေဓေ-ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဠိ၌လည်း စိုဟောအဖြစ်ဖြင့် အဘိဓာန်တို့၌ မထင်) ဒိန္နေ၊ ပေးအပ်ရိုက်နှက်အပ်သည်ဖြစ်သော်။ ပုပ္ဖိတုံ၊ ပွင့်ခြင်းငှါ။ သမတ္ထဿေဝ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်သောအပင်၏။ ပုပ္ဖနံ၊ ပွင့်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝေခေ၊ ကို။ အပနီတေ ပန၊ ပယ်အပ်သော်မူကား။ တာယ ဧဝ သမတ္ထတာယ၊ ထိုစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ ပုပ္ဖနံ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤနိရောဓသမာပတ်အရာ၌လည်း။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ ဝါရိတတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာပနသမတ္ထဿေဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သောစိတ်၏သာလျှင်။ အသမုဋ္ဌာပနံ၊ မဖြစ်စေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မိံ (ဘာဝနာဗလေ)၊ သည်။ အပဂတေ စ၊ ကင်းလတ်သော်ကား။ တာယ ဧဝ သမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သမုဋ္ဌာပနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ရေဝတဆရာ၏ အလိုတည်း။ တမ္ဗိ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ (တမ္ဗိ-အစွဲကိုပြသည်) သတ္တာဟာဒိနာ၊ ခုနစ်ရက်အစရှိသော။ ကာလေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ အန္တရိတဘာဝတော၊ ခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာလာနန္တရတာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ "ကာလန္တရိတတာ၊ ကာလဖြင့် ခြားအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏[၁]။" ဣစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်ဖြစ်သော။ တေဒေဝ၊ ဤအနက်ကိုသာလျှင်။ (မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။) ဝဒါမ၊ ဆိုပါကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကောစိ၊ သော။ ကာလော နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ နနု၊ မရှိသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ပရဝါဒီကဆိုရာသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကေတွာ၊ ဖြစ်၍။ ကာလာနန္တရ။ပ။ လဒ္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဗျုနဠ္ဌနမတ္တာ။ပ။ န အတ္ထတောတိ၊ ကား။ ဥပစယသန္တတိအဓိဝစနနိရုတ္တိပဒါနံ ဝိယ၊ ဥပစယနှင့် သန္တတိပုဒ်, အဓိဝစနနှင့် နိရုတ္တိပုဒ်တို့၏ကဲ့သို့။ သဒ္ဒတ္ထမတ္တတော၊ သဒ္ဒါ၏အနက်မျှအားဖြင့်။ နာနာကရဏံ၊ အသီးသီးကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုကြောင်းဖြစ်သောအထူးကို။ (ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ ယုံကြည်မှတ်ယူအပ်၏။) ဝစနီယတ္ထတော၊ ဝစနီယတ္ထအားဖြင့် ၊ဝါ၊ သဘာဝအနက်အားဖြင့်။ န၊ မယုံကြည် မမှတ်ယူအပ်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့် ပင်လျှင်။ သဒ္ဒတ္ထဝိသေသံ၊ သဒ္ဒါနက်အထူးကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကထန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပုရိမပစ္ဆိမာနံ၊ ရှေးစိတ်နောက်စိတ်တို့၏။

၁-ခုနစ်ရက် အစရှိသောကာလဖြင့် ခြားအပ်သောကြောင့် ကာလာနန္တရအဖြစ် မရှိဟုဆိုလျှင် ခုနစ်ရက် အစရှိသောကာလဖြင့် ခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ရှိသည်ဟု ဝန်ခံရာရောက်၏၊ ထိုကြောင့် ဤ၌ ကျရောက်သော ထိုအနက်ကို ပေါ်စေလို၍ "ကာလန္တရိတတာ အတ္ထိ"ဟု ပြဆိုသည်။ ယင်းပြဆိုချက်ကို "ကာလာနန္တရတာ နတ္ထိ" ဟူသော ရှေ့စကားနှင့် အချတူပင်ဟု မှတ်ရာ၏။

နိရောဓုပ္ပါဒန္တရာဘာဝတော၊ ချုပ်ခြင်းနှင့် ဖြစ်ခြင်းတို့၏ အခြား၏မရှိသော အားဖြင့်။ (ရှေးစိတ်၏ချုပ်ခြင်းနှင့် နောက်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းတို့၏ စပ်ကြား၌ ခြားကွယ်တတ်သော သဘောတရားမရှိသောအားဖြင့် ဟု ဆိုလို၏) နိရန္တ-ရုပ္ပါဒနသမတ္ထတာ၊ အခြားမရှိတစပ်တည်း ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အနန္တရပစ္စယဘာဝေါ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်မည်၏။ ရူပကလာပါနံ ဝိယ၊ ရုပ်ကလာပ်တို့၏ကဲ့သို့။ သဏ္ဌာနာဘာဝတော စ၊ သဏ္ဌာန်၏မရှိခြင်းကြောင့် ၎င်း။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စည်းစိတ်နှင့် ပစ္စယုပ္ပန်စိတ်တို့၏။ သဟာဝဋ္ဌာနာ-ဘာဝတော စ၊ တပြိုင်နက်တည်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ "ဣဒံ၊ ဤစိတ်သည်။ ဣတော၊ ဤစိတ်မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ တိရိယံ၊ ဖီလာပတ်ဝန်းကျင်၌။ (ဟောတိ၊ ၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂါဘာဝါ၊ ဝေဘန်ခြင်း ကွဲပြားခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အတ္တနာ၊ ပစ္စည်းစိတ်ဟူသော မိမိနှင့်။ ဧကတ္တမိဝ၊ တခုတည်းအဖြစ်သို့ကဲ့သို့။ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ အနန္တရဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထတာ၊ အဖြစ်သည်။ သမ-နန္တရပစ္စယတာ၊ အဖြစ်မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထတာတိ၊ တာ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဗျာပါရတ္တာ၊ ဗျာပါရမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယဒါကာရေ၊ အကြင်အခြင်းအရာရှိသော။ ယသ္မိံ၊ အကြင်စိတ်စေတသိက် ပစ္စည်းတရားသည်။ နိရုဒ္ဓေ ဝါ၊ ချုပ်သည်သော်၎င်း။ ဝတ္တမာနေ ဝါ၊ ဖြစ်သည် သော်၎င်း။ သတိ၊ ရှိသော်။ တံတံဝိသေသဝန္တော၊ ထိုထိုအထူးရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ စိတ်စေတသိက်ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုပစ္စည်းတရား၏။ သောဝ အာကာရော၊ ထိုအခြင်းအရာကိုသာလျှင်၊ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထသဘောတရားတို့၏။ ပဝတ္တိမတ္တမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကာလဝေါဟာရော၊ ကာလဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရောဓာ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နေဝသညာနာသညာ-ယတနဖလသမာပတ္တီနံ စ၊ ယတနစိတ်နှင့် ဖလသမာပတ်တို့၏၎င်း။ အသညာ-ဘဝါ၊ အသညသတ်ဘဝမှ။ စဝန္တဿ၊ စုတေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုရိမစုတိ-ပစ္ဆိမပဋိသန္ဓီနဉ္စ၊ ရှေးစုတိစိတ်နှင့် နောက်ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့၏၎င်း။ နိရောဓုပ္ပါဒ-နိရန္တရတာယ၊ ချုပ်ခြင်းနှင့် ဖြစ်ခြင်းတို့၏ အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာလန္တရတာ၊ ကာလဖြင့် အခြားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနစိတ်နှင့် ဖလသမာပတ်, အသညသတ် ဘဝမှ ရှေးစုတိစိတ်နှင့် နောက်ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့၏။ အန္တရာ၊ ၌။ အရူပဓမ္မပ္ပဝတ္တိ၊ နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ယံ၊ ယင်းနာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကာလန္တရတာ၊ ကာလအခြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝုစ္စေယျ၊ ဆိုအပ်-ဆိုနိုင်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ ရူပဓမ္မပ္ပဝတ္တိ၊ ရုပ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။

အရူပဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ၊ နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏။ အန္တရံ၊ အခြားကို။ န ကရောတိ၊ မပြုတတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အညသန္တာနတ္တာ၊ တပါးသောအစဉ်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပသန္တတိယော၊ ရုပ်နာမ်အစဉ်တို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း။ ဝိသဒိသသဘာဝတ္တာ၊ မတူသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညမညူပကာရဘာဝေန၊ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဝိသံယေဝ၊ အသီးအခြားသာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧကသန္တတိယံ၊ တခုသောအစဉ်၌။ ပုရိမပစ္ဆိမာနံ၊ ရှေးနောက်ဖြစ်ကုန်သော စိတ်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သောစိတ်သည်။ တံသန္တတိပရိယာပန္နတာယ၊ ထိုအစဉ်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အန္တရကာရကံ၊ ခြားသည်ကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၂၇၄] နေဝသညာနာသညာယတနဖလသမာပတ္တိနံ၊ တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော စိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဘာဝေါ စ၊ မရှိခြင်းသည်လည်း။ အန္တရကာရကော၊ ခြားသည်ကိုပြုတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဘာဝတ္တာဝ၊ အဘာဝ၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇဝနာနန္တရဿ၊ ဇော၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော။ ဇဝနဿ ဝိယ စ၊ ဇော၏ကဲ့သို့ရင်း။ ဘဝင်္ဂါနန္တရဿ၊ ဘဝင်၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော။ ဘဝင်္ဂဿ ဝိယ စ၊ ဘဝင်၏ ကဲ့သို့ရင်း။ နိရန္တရတာ၊ အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သဠူ၊ စွာ။ အနန္တရတာ၊ အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနစုတိနမ္ပိ၊ ယတနစိတ်နှင့် (အသညသတ်မှ ရှေး) စုတိစိတ်တို့၏လည်း။ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထတာ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ အပိုအလွန်အထူးကို ဆိုဦးအံ့[၁]။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤ ၂၄-ပါးသော ပစ္စည်းတို့တွင်။ အနန္တရပစ္စယာဒီနံ၊ ပစ္စည်းစသည်တို့၏။ (ဘာဝသမ္ဗန်) ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းအား၊ ဝါ၊ ၏။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ပါကဋော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထတာဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်[၂]။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တပရိစ္ဆေဒေန၊ ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဂဟိတာနံ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝစနံ၊ ဖြစ်ဆဲဟူသောစကားကို။ အလဘန္တာနံ၊ မရကုန်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊

၁-ဟေတုစသော အခြားပစ္စည်းတို့အားလည်း ဥပ္ပါဒနသမတ္ထတာ-ရှိသည်ပင် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်သို့ ထူးကဲပိုလွန်ပါသေးသနည်း?ဟု-ကြောင့် ဥပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယဘာဝေါ စေတ္ထ-သည်ကို မိန့်သည်။ စ-သဒ္ဒေါ ဗျတိရေကော (အနုဋီ ၃-၂၂၉)။

၂-သို့ဖြစ်လျှင် ဌိတိ-၏အကြောင်း မဖြစ်ပြီလော?ဟု-ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ပန-စသည်ကို မိန့်သည်။

ပွန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ "အတီတော ခန္ဓော ပစ္စုပ္ပန္နဿ ဓမ္မဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော" တိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ အနန္တရာဒိပစ္စယဘာဝေါ၊ အနန္တရစသောပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အနန္တရ စသည်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုအနန္တရစသောပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်။ ဥပ္ပတ္တိယာ ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စုပ္ပန္နဂ္ဂဟဏံ၊ န္န-သဒ္ဒါသည်။ ကုသလာဒိဂ္ဂဟဏံ ဝိယ၊ ကုသလ-စသော သဒ္ဒါကဲ့သို့။ အပရိစ္ဆေဒံ၊ ကာလအားဖြင့် အပိုင်းအခြားမရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ (ပစ္စုပ္ပန်ကာလဖြင့် အပိုင်းအခြားရှိ၏၊ အတိတ် အနာဂတ်တရားတို့ကို မဟော-ဟု ဆိုလို၏) ယတော၊ ယင်းသို့ ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့အားဖြင့် အပိုင်းအခြားမရှိခြင်းကြောင့် [၁]။ ဥပ္ပတ္တိမတ္တသမင်္ဂိနော ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှနှင့် ပြည့်စုံသောတရားကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏ [၂]။ စ၊ ဆက်၊ ဝါ၊ မှန်။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ အတီတတ္တိကေ၊ ၌။ ပဋိစ္စဝါရာဒယော၊ ဝါရစသည်တို့သည်။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ တဿ၊ ထို အနန္တရ သမနန္တရပစ္စည်း၏။ ကုသလော ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလဿ၊ အား။ပ။ အကုသလဿ၊ အား။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှိသော။ ဘေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၉၉။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ သဟ ဥပ္ပါဒနဘာဝေနာတိ [၃] ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဌ်၌လည်း။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ပါကဋ္ဋေန၊ သော။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုတိယာပိ၊ တည်ခြင်း၏လည်း။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကို။ နိဒဿေတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ ပဒီပနိဒဿနံ၊ ဆီမီးဥပမာသည်။ န ယုဇ္ဇေယျ၊ မသင့်ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ ပဒီပေါ၊ သည်။ ပဘာသဿ၊ အရောင်အလင်း၏။ ဒုတိယာပိ၊ တည်ခြင်း၏လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပ္ပတ္တိယာ ဧဝ၊ ၏သာလျှင်။ န၊ အကြောင်းဖြစ်သည်မဟုတ်။ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ တို့အား။ သဟဇာတဘာဝေန၊ အတူတကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သဟဇာတပစ္စယတာ၊ မည်၏ [၄]။ ဩက္ကန္တိက္ခဏေတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ဟိ။ မှန်။ တသ္မိံ

၁-ယတောတိ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝသေန ပရိစ္ဆေဒါဘာဝတော (အနုဋီ ၃-၂၂၉)။

၂-အပိုင်းအခြား အကန့်အသတ်မရှိသောကြောင့် လိုရာကိုသာ ကွက်၍ယူနိုင်သည်-ဟု ဆိုလိုဟန်ရှိ၏၊ ခက်ခဲနက်နဲစွ၊ ဉာဏ်သက်၍ ကြံစည်ပါကုန်။

၃-ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာအလိုအားဖြင့် သဟ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဘာဝေန-ဟု ရှိသင့်၏၊ သီမူ၌ သဟ ဥပ္ပဇ္ဇနဘာဝေန-ဟု ရှိ၏၊ သဟဇာတ-ဟူသော ပုဒ်ရင်းနှင့် လျော်ပေ၏။

၄-ဤစကားရပ်ဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌မဖွင့်ပဲ ချွင်းချန်ထားသော သဟဇာတပစ္စယ၏ အဘိဓေယျတ္ထကို ဖွင့်ပြသည်ဟု ယူသင့်၏၊ ထိုသို့ယူလျှင် အဋ္ဌကထာ၌ ပြသော သဟဥပ္ပါ-

ခဏော၊ ထိုပဋိသန္ဓေခဏ၌။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဩက္ကန္တံ ဝိယ၊ သက်ဝင်ဘိသကဲ့သို့။ ပရလောကတော၊ တပါးသော လောကမှ။ အာဂန္တွာ၊ လာ၍။ ဣမ၊ ဤ လောက၌။ မာတုကုစ္ဆိအာဒိ*၊ အမိဝမ်းအစရှိသော အရပ်သို့။ ပဝိသန္တံ ဝိယ၊ ဝင်ဘိသကဲ့သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ခဏော၊ ကို။ ဩက္က-န္တိက္ခဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ (ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ ဟူသော) ဤပါဌ်၌။ ဟဒယဝတ္ထုဿေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထုသည်။ နာမဿ၊ ၏။ နာမဥ္စ၊ သည်လည်း။ တဿ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထု၏။ သဟဇာတပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တစေတသိ-ကာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ပဝတ္တိယံ-ဟု ဝိသေသန မ-၍ဖွင့်ရသနည်း ဟူမူ။) ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ရူပိနော ဓမ္မာတိ၊ ဓမ္မာ-ဟူသောစကားကို။ ဟဒယဝတ္ထုံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဌ်၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ ယဒိပိ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်ခဲ့ပြီ။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ တေန၊ ထိုဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ခဏန္တရေ၊ တပါးသောပဝတ္တိခဏ၌။ ရူပဓမ္မာနံ၊ ဟဒယဝတ္ထု ရုပ်တရားတို့၏။ သဟဇာတပစ္စယဘာဝေါ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်ကို။ န နိဝါရိတော၊ မတားမြစ်အပ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံနိဝါရဏတ္ထံ၊ ထိုသဟဇာတပစ္စည်း အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣဒံ၊ (ရူပိနော ဓမ္မာ-အစရှိသော) ဤ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ကိဉ္စိ ကာလေတိ၊ ကား။ ကေစိ၊ အချို့သော ရုပ်တရားတို့သည်။ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ၊ အချို့သောကာလ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ (နိဝါရေတိ-၌ စပ်) ရူပိနော၊ ကုန်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဘူတာ၊ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကိသ္မိဉ္စိ၊ အချို့သော။ ပဋိသန္ဓိကာလေ၊ ၌။ (သဟ-ဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ (ဒဿေန္တေန၊ ပြသည်ဖြစ်၍။) အညေသံ၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါးကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏ ၎င်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဝတ္ထုနော စ၊ ဟဒယဝတ္ထု၏၎င်း။ (ဘာဝသမ္ဗန္ဓ်) [၂၇၅] အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဟဇာတပစ္စယဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အဖြစ်ဟူသော။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနိဝါရိတံ၊ မမြစ်အပ်သေးသည်ကို။ နိဝါရေတိ၊ မြစ်၏။ ဝေဒ္ဓ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကိဉ္စိ ကာလန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍သော်၎င်း။ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေတိ

ဒနဘာဝေန (တကွဖြစ်စေသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်) အစရှိသောစကားဖြင့် ဥပ္ပတ္တိ ဌိတိ၏ ပစ္စယအဖြစ်ကိုသာ ပြသည်၊ ပဒတ္ထ အဘိဓေယျတ္ထကို ပြသည်မဟုတ်ဟု ယူရာ၏၊ ထိုသို့ ယူလျှင် သဟဥပ္ပါဒနဘာဝေန-ဟူသော ဤအရာ၌ရှိရင်းပါဌ်သာ ယုတ္တတရ ဖြစ်ပေသည်။

ဝါ၊ ဟူ၍သော်ငြင်း။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ လျက်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသံ၊ ကို။ ကတွာ။ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိဥ္စိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပယောဂေကဝစနံ၊ ဒုတိယာဧကဝုစ်သည်။ (ဇာယတိ-၌ စပ်၊ ဤ၌ ပုဒ်မ မရှိသင့်) ရူပိနော ဓမ္မာတိ တေန၊ ဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်လတ်သော်။ ပစ္စတ္တဗဟုဝစနံ၊ ပဌမာဗဟုဝုစ်သည်၊ ဝါ၊ ဗဟုဝုစ် အနက်ရှိသည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ ကာလေတိ တေန၊ ဤပုဒ်နှင့်။ သမ္ဗန္ဓော၊ သော်။ ဘုမ္မေကဝစနံ၊ သတ္တမီဧကဝုစ်သည်၊ ဝါ၊ ဧကဝုစ် အနက်ရှိသည်။ (ဇာယတိ၊ ၏။)ဣတိ၊ သို့။ ဒီပိတန္တိ၊ ပြအပ်သည်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော "သြက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ" ဟူသောပါဠ်ဖြင့်။ "ဧကော၊ သော။ ခန္ဓော စ၊ သည်ငြင်း။ ဝတ္ထု စ၊ သည်ငြင်း။ တိဏ္ဏန္နံ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ၊ တို့အား။" ဣတိအာဒိဝစနေန၊ ဖြင့်။ နာမသဟိတံ ဝေ၊ နာမ်နှင့်တကွသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝတ္ထု၊ သည်။ နာမဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သိမှုနှင့် အညီပင်) အာပန္နော၊ သော်။ ဣတရေန၊ ဤမှတပါးသော "ရူပိနော ဓမ္မာ" အစရှိသော နောက်စကားဖြင့်။ ကေဝလဿ စ၊ နာမ်နှင့် မရောမယှက် သက်သက်သော ဝတ္ထုရုပ်၏လည်း။ တထာဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သွာယံ သဟဇာတပစ္စယော၊ ကို။ "ကုသလော ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလဿ၊ အား။ပ။ အကုသလာဗျာကတော၊ သော၊ ဓမ္မော၊ သည်။ အဗျာကတဿ၊ အား။" ဣတိ၊ သို့။ နဝဝိဓော၊ ၉-ပါးအပြားရှိသည် ဟု။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၀၀။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ ဥပကာရကဿ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားအား။ ဥပကာရကတာ၊ ပြန်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အညမညပစ္စယတာ၊ အဖြစ်မည်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုအညမညပစ္စည်း၏။ တိဒဏ္ဍံ၊ သုံးချောင်းထောက်ကို။ နိဒဿိတံ၊ ဥပမာ ပြအပ်၏။ ဥပကာရကတာ စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ အညမညတာဝသေနေဝ၊ အချင်းချင်းအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ သဟဇာတတာဒိဝသေန၊ သဟဇာတအဖြစ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယော၊ အစရှိသော ပစ္စည်းသည်။ ဟောန္တောယေဝ၊ ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ ကောစိ၊ အချို့သောတရားသည်။ အညမညပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယဓမ္မေဟိ၊ အစရှိသော ပစ္စည်းတရားတို့နှင့်။ ဝိနာ စ၊ ကင်း၍လည်း။ ဣမဿ၊ ဤအညမညပစ္စည်း၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယော စ၊ အစရှိသော ပစ္စည်းသည်လည်း။ (သိမှု၌ စ-သဒ္ဒါ

မရှိ) ဟောန္တောယေဝ၊ ဖြစ်သျက်သာလျှင်။ (ဟိ-ကား အပိုပင်၊ သိမှုဒ္ဓကား မရှိ) ကောစိ၊ အချို့သော တရားသည်။ အညမညပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ အပြစ်ကား။ အတ္တနော၊ အား။ ဥပကာရကဿ၊ အား။ ဥပကာရက-တာမတ္တံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်မျှသည်။ အညမညပစ္စယော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကဿ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားအား။ (သိမှုနှင့် အညီပင်) ဥပကာရကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ ဝတ္ထုခန္ဓာ၊ ဝတ္ထုနှင့် နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ (ပုရေဇာတဖြစ်သော ဝတ္ထုနှင့် ပစ္ဆာဇာတဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာတို့သည်ဟု ဆိုလို၏) အညမညပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တံ စ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း။ န ဣစ္ဆိတံ၊ အလိုမရှိအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပကာရကတာ စ အညမညဝသေနေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အယဥှိ၊ ဤ အညမညပစ္စည်းသည်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိယာ စ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါရင်း။ ဌိတိယာ စ၊ တည်ခြင်းငှါရင်း။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ ပန၊ ဤ အညမညပစ္စည်းကိုကား။ ကုသလော ဓမ္မော။ ပ။ အဗျာကတဿာတိ၊ ဟူ၍။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြား ရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၀၁။ ပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။ တရုအာဒီနံ၊ သစ်ပင်အစရှိသည်တို့အား။ အဓိဋ္ဌာနာကာရေန၊ တည်ရာ (အဖြစ်ဟူသော) အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဥပ-ကာရိကာ)ဝိယ၊ ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်သည်။ သေသဓာတူနံ၊ ကြွင်းသော ဓာတ်သုံးပါးတို့အားရင်း[၁]။ စက္ခာဒယော၊ တို့သည်။ (မူလဋီကာ၌ စက္ခာဒယော စ–ဟု ရှိ၏၊ သာ၍ကောင်းသည်) စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ စသည်တို့အားရင်း။ အဓိဋ္ဌာနာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဥပကာ-ရကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ ပဋာဒယော၊ ပုဆိုးစသည်တို့သည်။ စိတ္တကမ္မဿ၊ ပန်းချီဆေးရေးအမှုအား။ နိဿယာကာရေန၊ မှီရာ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဥပကာရကာ) ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ခန္ဓာဒယော၊ ခန္ဓာစသည်တို့သည်။ (အာဒိ-ဖြင့် စတ္တာရော မဟာဘူတာ-စသည်ဖြင့် ဟောထားသော မဟာဘုတ်စသည်တို့ကို ယူအပ်၏) တံတံနိဿယာနံ၊ ထိုထိုခန္ဓာစသည်လျှင် မှီရာရှိကုန်သော။ ခန္ဓာဒီနံ၊ တို့အား။ (နိဿယာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပ-ကာရကာ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ ပထဝီဓာတု သေသဓာတူနံ-ဟု ဆိုသော ရှေ့စကား မှန်၏။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ တို့သည်။ (ပထဝီဓာတုယံ၊ ၌။ တနည်း။ ဘူတေသု၊

[၁] ဤစကားဖြင့် ဓာတ် ၄-ပါးတို့တွင် ပတိဋ္ဌာနရသရှိ၍ နိဿယဝိသေသဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်သည်သာလျှင် အဓိဋ္ဌာနာကာရအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်ကို ပြဆို၏၊ ကျန်သော ဓာတ်သုံးပါးတို့သည်ကား နိဿယာကာရအားဖြင့်သာ ကျေးဇူးပြုတတ်သောကြောင့် ယင်း ဓာတ်သုံးပါးတို့ကို ခန္ဓာဒယော-ဟူသော ပါဌ်၌ အာဒိ-အရဖြင့် ပြလတ့်။

တို့၌။ ပတိဋ္ဌာယ ဝေ၊ တည်ကုန်၍သာလျှင်။ ယထာသကံ၊ သော။ ကိစ္စံ၊ အာဝိဇ္ဇန ဝိသယ ဘာဝအစရှိသော ကိစ္စကို။ ကရောန္တိ) ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ပထဝီဓာတုယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာယ ဝေ၊ တည်ကုန်၍သာလျှင်။ သေသဓာတုယော၊ ကြွင်းသော သုံးပါးသောဓာတ်တို့သည်။ ယထာသကံ၊ သော။ ကိစ္စံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။

[၂၇၆] အဓိဋ္ဌာနာကာရေနာတိ၊ ကား။ အာဓာရာကာရေန၊ တည်ရာအခြင်းအရာအားဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဿယပစ္စည်းအရာ၌။ အာဓာရာကာရော၊ ကို။ တေသံ၊ ထိုနိဿယပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွ။ တဒဓိနဝုတ္တိတာယ၊ ထိုနိဿယပစ္စည်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ တဒဓိနဝုတ္တိတာသည်ပင် အဓိဋ္ဌာနာကာရဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဘူတာနိ၊ တို့ကို။ အနိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ၊ မညွှန်ပြနိုင်ကောင်းသော တည်ရာရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝဥ္စ ကတွာ၊ ကြောင့်။ စက္ခာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ အဓိဋ္ဌာနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ တဒဓိနဝုတ္တိတာဝိသေသံ၊ ထိုနိဿယပစ္စည်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသောအထူးကို။ မုဥ္စိတွာ၊ လွှတ်၍။ အညော၊ သော။ စက္ခာဒိသု၊ တို့၌။ အဒေသကာနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်မရှိကုန်သော။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဓိဋ္ဌာနာကာရော၊ သည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ယံ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင်အကြင်အကြောင်းတရားကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင် အကျိုးတရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို အကျိုးတရားတို့၏။ တဒဓိနဝုတ္တိဘာဝေါ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့နှင့် စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယေန ပစ္စယဘာဝဝိသေသေန၊ အကြင်ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အထူးကြောင့်။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဠမန္ဒဘာဝေသု၊ ထက်သည်၏အဖြစ် နုံ့သည်၏အဖြစ်တို့သည်။ (သန္တေသု၊ ကုန်လတ်သော်။) စက္ခုဝိညာဏာဒယော။ တို့သည်။ တဒနုဝိဓာနာကာရေနေဝ၊ ထိုထက်သည်၏အဖြစ် နုံ့ သည်၏အဖြစ်ကို ပြုစီရင်သော အခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သွာယံ(ပစ္စယဘာဝဝိသေသော)၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ တေသံ၊ ထိုနိဿယပစ္စည်းတရားတို့၏။ တဒဓိနဝုတ္တိတာသိဒ္ဓေါ၊ ထိုနိဿယပစ္စည်းနှင့်စပ်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်အဖြစ်ဖြင့် ပြီးသော။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုး။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်။ ပစ္စယဘာဝသာမညေ၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အာရမ္မဏပစ္စယတော၊ မှ[၁]။ နိဿယ-

---

၁-ဒွါရ အာရုံ-ဟူသော ပစ္စည်းနှစ်ပါးတို့ထဲမှ ထူးခြားသည်ကို ပြလိုသောကြောင့် အာရမ္မဏ ပစ္စည်းကိုသာလျှင် အပါဒါန်ပြု၍ ပြသည်။

ပစ္စယဿ၊ ၏။ ဝိသေသော၊ ကို။ ဝိဘာဝိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သွာယံ နယော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော စာမျက်နှာ ၁၇၂- ၌။ ပကာသိ-တောဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဆဋ္ဌော ပနာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ပန၊ ရအပ်သည်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဿယပစ္စည်း၌။ ရူပိနော ဓမ္မာ ကေစီတိ၊ ဟူသော၊ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ တေ ဧဝ ဓမ္မေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ စက္ခာယတနန္တိအာဒိ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ယံ ရူပန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဟဒယဝတ္ထုံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ပန နိဿယပစ္စယော၊ သည်ကား။ တေရသဝိဓော၊ ၁၃-ပါးအပြား ရှိ၏။ ကထံ၊ နည်းဟူမူ။ သဟဇာတတော၊ ၉-ပါးသော သဟဇာတပစ္စည်းမှ။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်လျှင်မူလရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးသောဝါရတို့ငှင်း။ အကုသလမူလာ၊အကုသိုလ်လျှင်မူလရှိကုန်သော။ တထာ၊ ထိုအတူသုံးပါးသော ဝါရတို့ငှင်း။ အဗျာကတမူလေသု ပန၊ တို့၌ကား။ ပုရေဇာတံ၊ ပုရေဇာတ ပစ္စည်းကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့၊ အဗျာကတံ၊ သည်။ အဗျာကတဿ၊ အား။ သဟဇာတမ္ပိ (ဟုတွာ)၊ သဟဇာတလည်းဖြစ်၍။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူး ပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုရေဇာတမ္ပိ (ဟုတွာ)၊ ၍။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) ကုသလဿ၊ အား။ ပုရေဇာတမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိ။) အကုသလဿ၊ အား။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ကုသလာ-ဗျာကတံ၊ ကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတသည်။ သဟဇာတပုရေဇာတတော၊ အားဖြင့်။ ကုသလဿ၊ အား။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) အဗျာကတဿ၊ အား။ သဟဇာတတော ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိ။) အကု-သလာဗျာကတံ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုကုသိုလ်အဗျာကတမူလနှင့်တူ၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ တေရသ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

၆၀၂။ တဒဓီနာ။ပ။ နိဿိတောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကာရဏံ၊ ကို။ နိဿယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုအကြောင်း တို့တွင်။ ယော၊ အကြင်အကြောင်းတရားသည်။ ဘုသော၊ လွန်ကဲသော၊ နိဿယော၊ မှီရာသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုမှီရာကို။ ဥပနိဿယောတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒါရေတိ၊ ထုတ်ပြ၏။ ဗလဝကာရဏဘာဝေန ဥပကာရကောတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏဘာဝသေန စ၊ အာရုံအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငှင်း။ အနန္တရံ၊ ၌။ အနုရူပစိတ္တုပ္ပါဒနသမတ္ထတာဝသေန စ၊ လျော်သောစိတ်ကို ဖြစ် စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငှင်း။ ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက် ငှင်း။ ဗလဝန္တံ၊ အားကြီးသော။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပကာရကော။

ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ (ဓမ္မော၊ သည်။) တေန၊ ကြောင့်။ သောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဒါနံ ဒတွာတိ၊ ကား။ ဒေယျဓမ္မံ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ စဇိတွာ၊ စွန့်လှူပြီး၍။ ဝါ၊ ကား။ ယာယ စေတနာယ၊ ဖြင့်။ သော။ ထို လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ ဒိယျတိ၊ ပေးလှူအပ်၏။ သာ စေတနာ၊ ထိုပေးလှူကြောင်း ဖြစ်သော စေတနာသည်။ ဒါနံ၊ မည်၏။ ဒတွာတိ၊ ကား။ တံ စေတနံ၊ ကို။ ပရိယောဒပေတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဖြူစင်စေ၍။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သီလံ သမာဒိယိတွာတိ၊ ကား။ ပဉ္စင်္ဂဒသင်္ဂဒိဝသေန၊ ဒသင်္ဂသီလစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိစ္စသီလံ၊ ကို။ ဂဏှိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ ဣမိနာ၊ ဤ ပါဌ်ဖြင့်။ သမာဒါနဝိရတိယေဝ၊ ဝိရတိကိုသာလျှင်။ ဒဿိတာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သမ္ပတ္တဝိရတိသမုစ္ဆေဒဝိရတိယော၊ တို့ကို။ လောကေ၊ ၌။ သီလန္တိ၊ ဟူ၍။ အပါကဋတ္တာ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်ကုန်။ ကိဉ္စာပိ န ဝုတ္တာ၊ အကယ်၍ကား မဟောအပ်ကုန်။ [၂၇၇] ပန၊ သော်လည်း။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တိယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝိရတိတို့တွင်။ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ၊ သည်။ သေက္ခာနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ကုသလဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါး သော ပုထုဇဉ်တို့၏။ (ကုသလဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။) န၊ မဖြစ်။ ဥပေါသထကမ္မန္တိ၊ ကား။ "ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ န ဟနေ၊ မသတ်ရာ။ အဒိန္နံ စ၊ မပေးအပ်သောသူတပါး၏ ဥစ္စာကိုလည်း။ န အာဒိယေ၊ မယူရာ။" ဣတိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဥပေါသထသီလံ၊ ကို။ တံ ဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခတီတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ တံ ကုသလံ၊ ထိုဒါန သီလ ဥပုသ်သီလကုသိုလ်ကို။ သေက္ခာပိ၊ သည်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနာပိ၊ သည်လည်း။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ အရဟာပိ၊ သည်လည်း။ တံ၊ ထိုကုသိုလ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခ-တေဝ၊ ဆင်ခြင်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အရဟတောပိ၊ ၏လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကတံ၊ သော။ ကုသလံ၊ သည်။ ကုသလမေဝ၊ ကုသိုလ်သာလျှင် တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ ယေန စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို စိတ်သည်။ ကိရိယစိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလော ကုသလဿာတိ၊ ဟူသော။ ဣမသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ဤအရာ၌။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနီတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဟိ၊ ထိုသို့ဟောသင့် ကြောင်းကား။ ဒတွာ သမာဒိယိတွာ ကတွာတိ၊ ဟူသောပါဌ်တို့ဖြင့်။ (ပဋ္ဌာန်း ၄-နှင့်အညီပင်) အာသန္နကတာနိ၊ အနီး၌ပြုအပ်သော ကုသိုလ်တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာ၊ ဤပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အာသန္နကတာနိ၊ တို့ကို။ န၊ ဟောအပ်သည်မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။

ဒါနာဒီဟိ၊ စသည်တို့မှ။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရကုသလာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာတိ၊ ကား။ ဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္နော၊ ဝင်စားပြီးသောသူသည်။ ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ ဈာနံ ဝုဋ္ဌဟိတွာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠိ၊ ပင်တည်း။ သေက္ခာ ဂေါတြဘုန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ သောတာပန္နံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုသောတာပန်သည်။ ဂေါတြဘုံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ ဝေါဒါနန္တိ ဣဒံ ပန၊ ဤစကားကိုမူကား။ သကဒါဂါမိအနာဂါမိနော၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထိုသကဒါဂါမ်အနာဂါမ် တို့၏။ တံ စိတ္တံ၊ မဂ်၏ရှေးအခြားမဲ့၌ ဖြစ်သောထိုစိတ်သည်။ ဝေါဒါနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေက္ခာတိ၊ ကား။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာ-ဂါမိနော၊ တို့သည်။ မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတွာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂဖလဘာဝင်္ဂါတိက္ကမဝသေန၊ မဂ်ဖိုလ်ဘဝင်တို့ကို ကျော်လွန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပဋိလဒ္ဓမဂ္ဂါ၊ ရအပ်ပြီးသောမဂ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ ပန၊ ဆက်။ သုဒ္ဓ-မဂ္ဂတောယေဝ၊ မဂ်သက်သက်မှသာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပစ္စဝေက္ခဏံ နာမ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကုသလံ။ပ။ ဝိပဿန္တိတိ ဧဝမာဒိံ၊ ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ နာနတ္တံ၊ ကို။ အကတွာဝ၊ မပြု မူ၍သာလျှင်။ ယဒိပိ ဝိဘတ္တော၊ ဝေဘန်အပ်ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤသည်လည်း။ အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယာနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနန္တရပစ္စယအနန္တရူပနိဿယာနံ၊ နိဿယဖြစ်ကုန်သော။ နေသံ စိတ္တ-စေတသိကာနံ၊ ထိုစိတ်စေတသိက်တို့ကို။ နိက္ခေပဝိသေသော၊ ချထားခြင်း အထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမော၊ ရှေးဖြစ်သော အနန္တရပစ္စည်းသည်။ အဗျာကတဓမ္မဝသေန၊ တရားတို့၏အစွမ်း အားဖြင့်။ (အဗျာကတဓမ္မာဒိဝသေန-ဟု ရှိသင့်၏၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတာဒိ-ဝသေန-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ရှင်းလင်းရာ၏) ပဝတ္တော၊ ၏။ ဣတရော၊ အနန္တ ရူပနိဿယပစ္စည်းသည်။ ကုသလာဒိဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ (ဤ၌လည်း ကုသလာဒိဝသေနေဝ-ဟု ရှိလျှင်သာ၍ကောင်းသည်) ပဝတ္တော၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ (ဤ၌ ပုဒ်မ ရှိစေရမည်) သောပိ နိက္ခေပဝိသေသော၊ သည်လည်း။ (သော-၏အစွဲကို ပြသည်) အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဧကီဘာဝ-မေဝ၊ တူသည်၏အဖြစ်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သဗ္ဗေသုပိ၊ ကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ တဒုဘယဿ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပစ္စည်း၏။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ သန္တေပိတိအာဒိ၊ စကားသည်။ အနန္တရအနန္တရူပနိဿယာနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသဒဿနံ၊ အထူးကို

ပြသောစကားတည်း။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ သည်။ အနန္တရူပနိဿယဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝဒဿနံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြသောစကားတည်း။

ပကတောတိ ဧတ္ထ၊ ပါဠ်၌။ ပ-ကာရော၊ ပ-အက္ခရာသည်။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ တည်း။ သော၊ ထို ပ-ဥပသာရသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထဘာဝေန၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုဋ္ဌုကတတံ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော သန္တာနေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကရဏဥ္စ၊ ပြုခြင်းသည်လည်း။ နိပ္ဖါဒနံ စ၊ ပြီးစေခြင်းရင်း။ ဥပသေဝနဥ္စ၊ ကပ်၍ မှီဝဲခြင်းရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုနှစ်ပါး အပြားရှိသောပြုခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နိပ္ဖါဒိတော ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ [၂၇၈] ဟေတုပစ္စယသမောဓာနေန၊ အကြောင်းရင်းနှင့် အထောက်အပံ့အကြောင်းတို့ကို ပေါင်းစုခြင်းဖြင့်။ ဖလဿ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ နိပ္ဖါဒနံ၊ မည်၏။ ပန၊ တပါး။ ကာယေ၊ ၌။ အလ္လီယာပနဝသေန၊ ငြိကပ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပယောဂူပသေဝနံ စ၊ ယှဉ်ကပ်ပေးခြင်းဟူသော မှီဝဲခြင်းသည်ရင်း။ (မူလဋီ အနုဋီတို့၌ ဥပဘောဂူပသေဝနံ-ဟု ရှိ၏၊ ယုတ္တတရဖြစ်သကဲ့သို့ ထင်၏)ဝိဇာနနသဉ္ဇာနနာဒီနံ ဝသေန၊ အထူးသိခြင်း မှတ်သိခြင်း စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (သိမှု၌လည်း အောက်ခြေ၌ ပြထားသော သျှာမှုနှင့်အညီပင် ရှိ၏၊ ယုတ္တတရပေတည်း) အာရမ္မဏူပသေဝနဥ္စ၊ အာရုံကို မှီဝဲခြင်းသည်ရင်း။ ဥပသေဝနံ၊ မည်၏။ ဧဝေန၊ ဤဥပသေဝနဖြင့်၊ ဝါ၊ ဥပသေဝိတော-ဟူသော ဤပါဠ်ဖြင့်။ (သိမှုနှင့်အညီပင်၊ ဆိုလတ္တံ့သောစကားရပ်သည် ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၌ ရှိပြီးမဟုတ်သောကြောင့် တေနေဝ-ဟူသောပါဠ်ကား မကောင်း) အာရမ္မဏူပသေဝနေန၊ ဖြင့်။ ဥပသေဝိတာနံ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်သော။ အနာဂတာနမ္ပိ၊ အနာဂတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥတုသမ္ပဒါဒီနံ၊ ဥတု၏ပြည့်စုံခြင်း ဥတုကောင်းခြင်းစသည်တို့၏။ ပကတူပနိဿယတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ဥတုကောင်းခြင်းစသည်တို့၏။ (ပကတူပနိဿယတာ၊ သည်။) ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စုပ္ပန္နဿာပိ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား၏လည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပ။ ဥပ္ပါဒေတီတိအာဒိဝစနတော၊ ကြောင့်။ ပကတူပနိဿယဘာဝေါ၊ ၏အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပကတိယာ ဝေါတိ၊ ကား။ ပစ္စယန္တရသင်္ကရရဟိတေန၊ ပစ္စည်းတပါးနှင့်ရောယှက်ခြင်းမှကင်းသော။ အတ္တနော၊ ၏။ သဘာဝေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပနိဿယောတိ၊ ကား။ ဗလဝကာရဏံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊

၍[၁]။ အနေကပ္ပကာရတော၊ အားဖြင့်။ ပဘေဒေါ၊ ကို။ ပဋ္ဌာဝါရေ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပစ္စယဝါရေ ပန၊ ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝါရ၌ ကား။ ပုရိမာ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ (အာဂတော၊ လာ၏။)

[ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ရှေးရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ (တဝါရ) ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ကေသဥ္စိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ (ဤလည်း တဝါရ) ကုသလာ၊ တို့သည်။ အဗျာကတာနံ၊ တို့အား။ (တဝါရ) အကုသလာ၊ တို့သည်။ အကုသလာနံ၊ တို့အား။ (တဝါရ) ကေသဥ္စိ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ တို့အား။ (တဝါရ) အကုသလာ၊ တို့သည်။ အဗျာကတာနံ၊ တို့အား။ (တဝါရ) အဗျာကတာ၊ တို့သည်။ အဗျာ-ကတာနံ၊ တို့အား။ (တဝါရ) အဗျာကတာ ကုသလာနံ၊ (တဝါရ) အဗျာကတာ အကုသလာနံ၊ (တဝါရ) ပုဂ္ဂလောပိ၊ သည်လည်း။ သေနာသနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဥပနိဿယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။]

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်စိတ်စေတသိက် ပစ္စည်းတရားတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ယေသံ၊ အကြင်စိတ်စေတသိက် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ အနန္တရူပနိဿယော၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုစိတ်စေတသိက် ပစ္စည်းတရားတို့သည်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုစိတ်စေတသိက် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ ကေန္တေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဥပနိဿယော၊ သည်။) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေသဥ္စိ၊ အချို့သော စိတ်စေတသိက်ပစ္စယုပ္ပန်တရား တို့အား။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ န၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်သည် မဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေသု ပဒေသု၊ အကြင်ကုသလနှင့် ကုသလပဒ, အကုသလ နှင့် အကုသလပဒ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ အနန္တရူပနိဿယော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုပုဒ်တို့၌။ ကေသဥ္စီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ ကေသဥ္စိ-ဟု မဟောအပ်။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ယေ ပန၊ အကြင်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ပစ္စည်းတရားတို့သည်ကား။ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ယေသံ၊ အကြင်အကုသိုလ်ကုသိုလ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ အာရမ္မဏူပနိဿယော

၁-သီမူ၌ ဥပနိဿယောတိ ဗလဝကာရဏန္တိ ကတ္ဝာ-ဟုရှိ၏၊ ထိုပါဠ်လည်းမကောင်း။ ဥပနိဿယော ဗလဝကာရဏန္တိ ကတ္ဝာ-ဟု ရှိလျှင် သင့်ရာ၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင်"သဘာဝေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပနိဿယော ဗလဝကာရဏံ၊ အားကြီးသော အကြောင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သော အနက်သဘောကြောင့်"ဟု အနက်ပေး၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ရှိသော ပကတူပနိဿယော-ဟူသော နိဗ္ဗန္ဓပုဒ်နှင့် စပ်ရာ၏။

ဝါ၊ သည်သော်ငင်း။ ပကတူပနိဿယော ဂါ၊ သည်သော်ငင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ် ပစ္စည်းတရားတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုအကုသိုလ် ကုသိုလ် ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ ကေန္တေန၊ ဖြင့်။ (သီမူ၌ သဗ္ဗေသမ္ပိ ကေန္တေနေဝ-ဟု ရှိ၏) (ဥပနိဿယော၊ သည်။) န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (အနေကံဖြစ်ပုံကို ယေသံ-စသည်ဖြင့် ချဲ့ပြ၏) ယေသံ၊ အကြင်ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဝိဗန္ဓကာ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုနှောက်ယှက်တားမြစ်တတ်ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ (ဥပနိဿယော၊ သည်။) န ဘဝန္တိ၊ ကုန်။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ (ဥပနိဿယော၊ သည်။)ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေသု ပဒေသု၊ အကြင်ကုသလနှင့် အကုသလပဒ, အကုသလနှင့် ကုသလပဒတို့၌။ အနန္တရ-ပစ္စယော၊ ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ တေသု၊ ထိုပုဒ်တို့၌။ ကေသဥ္စိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သိဒ္ဓါနံ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ရှေးဦးစွာ ပြီးစီးကုန်သော။ ပစ္စယဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဟူသော ပစ္စည်းတရားတို့၏။ ယေဟိ၊ အကြင်အကုသိုလ် ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ပစ္စယုပ္ပန္နေဟိ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်၏။ တေသံ၊ ထိုအကုသိုလ် ကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ကေသဥ္စိ၊ အချို့သောတရားတို့အား။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကေသဥ္စိ-ပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကသိဏပညတ္တိယာ၊ ကသိုဏ်းပညတ်၏။ အာရမ္မဏူပနိဿယတာဘာဝတော၊ အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်းအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်[၁]။ ကေစ္စာယ၊ အချို့သော။ ပညတ္တိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သဗ္ဗော၊ သော။ ဓမ္မော၊ (ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ, ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော စိတ် ဂ၄-ခု, ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ

၁-ကသိဏာရမ္မဏာဒီနိ အာရမ္မဏမေဝ ဟောန္တိ၊ န ဥပနိဿယောတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါ-ယေန ကေစ္စာယာတိ အာဟ-ဟူသော မူလဋီကာ ၃-၁၈၆-ကို ထောက်သောအားဖြင့်ငင်း အာရမ္မဏူပနိဿယတာဘာဝတော-ဟူသော ဤဋီကာပါဌ်အနေကို ထောက်သောအားဖြင့်ငင်း ပြန်အပ်သော အနက်ဖြစ်သည်။ အနုဋီ ၃-၂၅၃-၌ကား "ကသိဏာဒိနမ္ပိ အာရမ္မဏူပနိဿယတာ သမ္ဘဝတီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ "ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ကေစ္စာ-ယာတိ အာဟာ" တိ။ တထာ ဟိ "ကသိဏမဏ္ဍလံ ဒိသွာ"တိအာဒိနာ တဿ ဥပ-နိဿယဘာဝေါ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တော- ဟုမိန့်ဆိုထား၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် အာရမ္မဏူပ-နိဿယတာသမ္ဘဝတော-ဟု ပါဌ်ရှိစေ၍ "အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်းအဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်" ဟု အနက်ပြန်ရာ၏၊ သို့သော် ထိုအနုဋီကာအဖွင့်ကို သံဝဏ္ဏောတဗ္ဗမူလဋီကာနှင့် နှိုးနှော၍ရန် ခဲယဉ်း၏။

ကြဉ်သော စေတသိက် ၄၇-ခု, နိဗ္ဗာန်ဟူသော) တရားသည်။ အာရမ္မဏူပ-နိဿယော၊ မည်၏။ အနန္တရာတီတော၊ အခြားမဲ့၌ လွန်လေပြီးသော။ စိတ္တ-စေတသိကရာသိ၊ စိတ်စေတသိက်အစုသည်။ အနန္တရူပနိဿယော၊ မည်၏။ ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယာရူပဝသေန၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာ ရုပ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ [၂၇၉] ပဋ္ဌဝိဓော၊ ငါးပါးအပြားရှိသော တရားသည်။ ပကတူပနိဿယော၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဋ္ဌော၊ ဤဋီကာ၌။ သခေ်ပေါ၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ ကိုကား။ ပဋ္ဌာနဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆ဝ၃။ ပဌမတရန္တိ၊ ကား။ ပစ္စယုပ္ပန္နတော၊ မှ။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ ကို။ ရူပဓမ္မဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နော စ၊ သည်လည်း။ အရူပဓမ္မာယေဝ၊ နာမ်တရားတို့သာလျှင် တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုမာနဘာဝေန ဥပကာရကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိဿယာရမ္မဏာကာရာဒိဟိ၊ နိဿယအခြင်းအရာ အာရမ္မဏအခြင်းအရာ စသည်တို့ဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌာ၊ ထူးခြားသော။ (ဥပကာရကတာ-၌ စပ်) ပုရေဇာတ-ဘာဝေန၊ အဖြစ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဥပကာရကဘာဝံ၊ အဖြစ်သို့။ အဂစ္ဆန္တာ-နံ၊ မရောက်ကုန်သော။ ဝတ္ထာရမ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ပုရေဇာတာကာရေန၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပုရေဇာတပစ္စယတာ၊ မည်၏။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝတ္ထာရမ္မဏဝသေန၊ ဝတ္ထုနှင့် အာရုံတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ သော။ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ ပစ္စည်း၌၊ ဝါ၊ ပစ္စည်းတွင်။ (ထိုပစ္စည်းကိုဟောသော ဒေသနာပါဠ်ကို ဆိုလို၏) စက္ခာယတနန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရူပါရမ္မဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။)

ယံ ရူပန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဟဒယဝတ္ထုံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠ်၌။ ကိဉ္စိ ကာလေတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပဝတ္တိကာလဝသေ-န၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိဉ္စိ ကာလေ န ဣတိ၊ န-ဟူသော စကားကို။ ပဋိသန္ဓိ-ကာလဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ယာနိ၊ အကြင် စက္ခုဝိညာဏ်စသည်တို့ သည်။ အာရမ္မဏပုရေဇာတေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တေသံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ အာရမ္မဏပုရေဇာတဒဿနေန၊ ပုရေ ဇာတကို ပြခြင်းဖြင့်။ (ဒဿိတမေဝ ဟောတိ-၌ စပ်) ''မနောဓာတုရေပိ၊ ၌လည်း။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် ဝိညာဏ်သည်။ အာရမ္မဏပုရေဇာတေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုဝိညာဏ်၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတံ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ရူပရူပံ၊ နိပ္ဖန္နရုပ်သည်။ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ၊ မည်၏။'' ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတမေဝ၊ ပြအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့် ပင်လျှင်။ ပဋ္ဌာဝါရေ၊ ၌။ ''အာရမ္မဏပုရေဇာတံ၊ ပုရေဇာတကား။ သေက္ခာ

ဝါ၊ တို့သည်ငှင်း။ ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ၊ တို့သည်ငှင်း။ စက္ခုံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ ဟု။ ဒုက္ခတော၊ ဟု။ အနတ္တတော၊ ဟု။ ဝိပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏။" ဣတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ထွေ၊ ဤပုရေဇာတပစ္စည်း၌။) အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာက-တဿ။ ပ။ အကုသလဿ ဓမ္မဿ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အဗျာကတမူလကာ၊ အဗျာကတလျှင် မူလရှိကုန်သော။ တယော ဝါရာ၊ သုံးပါးသော ဝါရတို့သည်သာလျှင်။ (အာဂတာ၊ ကုန်၏။) တေ စ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝါရတို့ကိုလည်း။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ ဝတ္ထုပုရေဇာတံ၊ ငှင်း။ အာရမ္မဏပုရေ-ဇာတံ၊ ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။

၆၀၄။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဿ၊ တရား၏။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သိဒ္ဓဘာဝေ၊ ပြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပစ္စယဓမ္မဿ၊ ပစ္စည်းတရား၏။ ပစ္ဆာ-ဇာတတာ၊ နောက်၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရေဇာတာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယဥ္စ နယော၊ ကိုလည်း။ ရူပဓမ္မေသု ဧဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ အရူပဓမ္မေသု၊ နာမ်တရားတို့၌။ န၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပဓမ္မာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပုရေတရမေဝ၊ စွာလျှင်။ ယဒိ ဇာတာ၊ ကုန်ငြားအံ့။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ကထံ(ဟောတိ)၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္ဆာဇာတေန၊ ပစ္စည်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သန္တာနာ-ဝိစ္ဆေဒဟေတုဘာဝံ၊ အစဉ်သန္တာန်၏ မပြတ်စဲခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ အဂစ္ဆန္တာနံ၊ မရောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့အား။ ယေ၊ အကြင် စိတ်စေတသိက်နာမ်တရားတို့သည်။ ပစ္ဆာဇာတာကာရေန၊ အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုစိတ်စေတသိက် နာမ် တရားတို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တာကာရာဒီဟိ၊ ဝိပ္ပယုတ်အခြင်းအရာစသည်တို့မှ။ ဝိသိဋ္ဌာ၊ ထူးသော။ [၂၀] သာ ဥပကာရကတာ၊ ထိုကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ် သည်။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယတာ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗပစ္စယာနံ၊ အလုံး စုံသော ပစ္စည်းတို့၏။ ပစ္စယန္တရာကာရဝိသိဋ္ဌာ၊ တပါးသောပစ္စည်းတို့၏ အခြင်း အရာတို့မှ ထူးခြားသော။ ဥပကာရကတာ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဂိဇ္ဈ-ပေါတကသရီရာနံ အာဟာရာသာ စေတနာ ဝိယာတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ မနောသဉ္စေတနာဟာရဝသေန၊ အာဟာရ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနေဟိ၊ ကုန်သော။ အရူပဓမ္မေဟိ၊ နာမ်တရားတို့သည်။ ရူပကာယဿ၊ ၏။ ဥပတ္ထမ္ဘိတ-ဘာဝံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့် ပင်လျှင်။ အာဟာရာသာ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ ဤမျှသာ မဆိုမူ၍။ စေတနာဂ္ဂဟဏံ၊ စေတနာ-သဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ ၏။ ကာယဿာတိ၊ ကား။ စတု-

သမုဋ္ဌာနိကဘူတုပါဒါယရူပသင်္ခါတဿ၊ လေးပါးသောသမုဋ္ဌာန်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်ဟုဆိုအပ်သော။ ရူပကာယဿ၊ အား။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ရူပမမ္မေ၊ ရုပ်တရားတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ကြဉ်ထား၍။ အဝိသိဋ္ဌော၊ အထူးမရှိသော၊ ဝါ၊ သာမညဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော[၁]။ အရူပက္ခန္ဓော၊ (ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ပဌမဘဝင်အစရှိသော နောက်နောက်၌ဖြစ်သော စိတ် ၈၅-ခု စေတသိက် ၅၂-ခု ဟူသော) နာမက္ခန္ဓာသည်။ ပစ္စာဇာတပစ္စယော၊ မည်၏။ သော၊ ထိုပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းသည်။ ဇာတိဝသေန၊ ဇာတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကုသလော၊ ၎င်း။ အကုသလော၊ ၎င်း။ ဝိပါကော၊ ၎င်း။ ကိရိယာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓော၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၀၅။ ကုသလာဒိဘာဝေန၊ ကုသိုလ်စသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သဒိသဿ၊ တူသည်ကို၊ ဝါ၊ တူသော။ ပယောဂေန၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရဖြင့်။ ကရဏီယဿ၊ ပြုသင့်သောကိစ္စကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ၊ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ အာသေဝနဋ္ဌော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တ-သဒိသသဘာဝတာပါဒနံ၊ မိမိနှင့်တူသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဟူသော။ ဝါသနံ၊ ထုံစေခြင်းသည်။ (အာသေဝနဋ္ဌော၊ မည်၏။) ပုရိမပုရိမာဘိယောဂေါ ဝိယာတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟဏသဝနမာရဏာဒိပုရိမပုရိမာ-သေဝနာ ဝိယ၊ နှုတ်တိုက်သင်ယူခြင်း ကြားနာခြင်း ဆောင်ခြင်းအစရှိသော ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော မှီဝဲခြင်းကဲ့သို့။ ပန၊ ဆက်။ တိဿု၊ ကုန်သော။ ဓေတသု၊ ဤဝါရတို့၌။ ပုရိမာ ပုရိမာတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သမနန္တရာတီတာ၊ အခြားမဲ့၌ လွန်လေပြီးကုန်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ တေ္တ၊ ဤအာသေဝနပစ္စည်း၌။ အနန္တရပစ္စယေ ဝိယ၊ ၌ ကဲ့သို့။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိခာနံ အဗျာကတာနန္တိ-အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဘိန္နဇာတိယေဟိ၊ ကွဲပြားသော ဇာတ်ရှိသော တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ကတော၊ မပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂတိံ၊ အလားကို။ ဂါဟေတုံ၊ ယူစေခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဘိန္နဇာတိကာ၊ တို့သည်။ ဘိန္နဇာတိကာနံ၊ တို့အား။ အာသေဝနဂုဏေန၊ မှီဝဲ

၁-ပဋိသန္ဓေစိတ်ကိုရင်း အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောစိတ်တို့ကိုရင်း ကြဉ်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း ပစ္ဆာဇာတဟူသော အမည်ဖြင့်ပင် ပဋိသန္ဓေစိတ်မပါဝင်သင့်ကြောင်းကိုရင်း ရုပ်အား ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်းဖြစ်၍ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောစိတ်တို့ မပါဝင်သင့်ကြောင်းကိုရင်း သိနိုင်သည့်ပြင် သင်္ခေပကထာဖြစ်သောကြောင့် ယင်းတို့ကို ကြဉ်ရန်မပြဆိုဟု မှတ်ရာ၏။

ခြင်းဂုဏ်ဖြင့်။ ပဂုဏဗလဝဘာဝံ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏အဖြစ် အားရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ သမ္ပာဒေန္တာ၊ ပြီးစေကုန်လျက်။ အတ္တနော၀၊ ၏သာလျှင်။
ကုသလာဒိဘာဝသင်္ခါတံ၊ ကုသိုလ်စသည်အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဂတိံ၊
အလားကို။ ဂါဟေတုံ၊ ယူစေခြင်းငှါ။ န သက္ကုဏန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုဇာတ်ကွဲသောတရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ နိဒ္ဒေသံ၊ ကို။
အကတွာ၊ မူ၍။ ယေ၊ အကြင်ကုသိုလ်အစရှိသော တရားတို့သည်။ ယေသံ၊
အကြင်ကုသိုလ်အစရှိသောတရားတို့အား။ ဝါသနာသင်္ခါတေန၊ ဆိုအပ်သော။
အာသေဝနဂုဏေန၊ ဖြင့်။ ပဂုဏဗလဝဘာဝဝိသိဋ္ဌ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏
အဖြစ် အားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ထူးခြားသော။ အတ္တနော၊ ၏။ ကုသလာဒိ-
ဘာဝသင်္ခါတံ၊ သော။ ဂတိံ၊ ကို။ ဂါဟေတုံ၊ ငှါ။ သမတ္ထာ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊
ထိုကုသိုလ်စသော တရားတို့ကို။ သမာနဇာတိကေဟေဝ၊ တူသောဇာတ်ရှိသည်
သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုကုသိုလ်စသောတရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
တက္က။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

အထ၊ ထိုသို့ ဇာတ်တူချင်းသာလျှင် နိဒ္ဒေသကိုပြုသည်ရှိသော်။ ဝိပါကာ-
ဗျာကတံ၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်သနည်း။ (ဣတိ၊ အံ့။)
အာသေဝနာဘာဝတော၊ ထုံစေခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (န ဂဟိတံ၊ မယူ
အပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ ကမ္မဝသေန၊ ကံ၏အစွမ်းကြောင့်။ ဝိပါကဘာဝပ္ပတ္တံ၊ ဝိပါက်
အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ကမ္မပရိဏာမိတံ၊ ကံက ပြောင်းလဲစေအပ်သည်၊ ဝါ၊
ကံမှ ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပါကာဗျာကတံ၊
သည်။ နိရုဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိ၊ ဝါ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရမရှိ။ ဒုဗ္ဗလံ၊
အားနည်း၏။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏၊ ဝါ၊ ငြိမ်သက်သည်ဖြစ်၍။ အာသေဝနဂုဏေန၊
ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ သဘာဝံ၊ ကို။ ဂါဟေတွာ၊ ယူစေ၍။ ပရိဘာဝေတွာ၊
ထုံစေ၍။ အညံ၊ သော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ နေဝ ပဝတ္တေတိ၊ မဖြစ်စေနိုင်။ ပုရိမ-
ဝိပါကာနုဘာဝံ၊ ရှေးဖြစ်သော ဝိပါက်၏အာနုဘော်ကို။ ဂဟေတွာ စ၊ ၍လည်း။
န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်တတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တံ၊ ကံ၏အဟုန်
သည် ပစ်ချအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပတိတံ ဝိယ၊ ကျလာသကဲ့သို့။ ဟုတွာ၊ ၍။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိပါကော၊ ၌။ အာသေ-
ဝနာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတံ၊ အပ်။ ကုသလာကုသ-
လကိရိယာနန္တရံ၊ ကြိယာဇောတို့၏ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်သော ဝိပါက်
စိတ်သည်လည်း။ သကမ္မပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ၊ မိမိကံနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အာသေဝနဂုဏံ၊ ကို။ န ဂဏှာတိ၊ မယူတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ကုသလာဒယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ တဿ၊ ထိုဝိပါက်၏။ အာသေဝနပစ္စယော၊
သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ဧတေ၊ ဤကုသိုလ်စသည်

တို့သည်။ နာနာဇာတိကတ္တာပိ၊ ကွဲပြားသော ဇာတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ တဿ၊ ထိုဝိပါက်အား။ အာသေဝနာဓာနံ၊ ထုံခြင်းကို ဆောင်စေခြင်းကို။ [၂၈၁] န ကရောန္တေဝ၊ မပြုကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဘူမိတော ဝါ၊ ဘုံအားဖြင့်ရင်း။ အာရမ္မဏတော ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ နာနာဇာတိကတာ နာမ၊ ကွဲပြားသောဇာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိတ္တကုသလကိရိယာ၊ ကာမကုသိုလ်ကြိယာသည်။ မဟဂ္ဂတကုသလကိရိယာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ သင်္ခါရာရမ္မဏံ(အပိ)၊ သင်္ခါရအာရုံရှိငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (သင်္ခါရာရမ္မဏဥ္စာပိ-ဟု ပါဠ်ရှိသင့်၏၊ အပိ-သဒ္ဒါဖြင့် နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်တို့ကို ယူအပ်၏) ကုသလံ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဿ စ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် မဂ်စိတ်၏ရင်း။ အာသေဝနပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ သွာယံ၊ ထိုအာသေဝနပစ္စည်းကို။ ကုသလော ဓမ္မော။ ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ တိဓာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အဗျာကတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနဝဇ္ဇိတာ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးသည်ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ကိရိယဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

၆၀၆။ စိတ္တပ္ပယောဂေါ၊ ပယောဂဟူသည်။ စိတ္တကိရိယာ၊ စိတ်၏အမူအရာကြိယာတည်း။ အာယူဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ ထင်။ ဝိညတ္တိ၊ သည်။ ကာယဝစီပယောဂေါ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ စေတနာ၊ သည်။ စိတ္တပ္ပယောဂေါ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေန၊ ထိုသို့စေတနာသည်ပင်စိတ္တပယောဂဖြစ်သောကြောင့်။ သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ ဥပ္ပန္နကိရိယတာဝိသိဋ္ဌေ၊ ဖြစ်ဘူးသောစိတ်အမူအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် အထူးပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ ဖြင့် ထူးခြားသော။ သန္တာနေ၊ ရုပ် နာမ်အစဉ်သန္တာန်၌။ သေသပစ္စယသမာဂမေ၊ စေတနာမှကြွင်းသောအကြောင်းတို့၏ပေါင်းဆုံညီညွတ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကကဋတ္တာ-ရူပါနမ္ပိ၊ ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်တို့အားသော်လည်း။ (ပိ-ဖြင့် သဟဇာတ တရားကို ယူအပ်၏) သန္တာနဝိသေသေန၊ အစဉ်သန္တာန်ကို အထူးပြုတတ်သော၊ ဝါ၊ အစဉ်သန္တာန်၏ဂုဏ်ထူးဖြစ်သော။ တေနေဝ ကိရိယာဘာဝေန၊ ထိုအမူအရာကြိယာ၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပကာရိကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ တဿ ကိရိယာဘာဝဿ၊ ၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ အစဉ်သန္တာန်၌ ဖြစ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညထာ၊ ဖြင့်။ န၊ မဖြစ်။ သဟဇာတာနံ ပန၊ သဟဇာတ်တရားတို့အားမူကား။ အာယူဟနကိရိယာဘာဝေန၊ အားထုတ်ခြင်း ကြိယာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လျက်။ ဥပကာရိကာတိ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ စ၊ ဆက်။ ကမ္မန္တိ၊

ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ စေတနာကမ္မမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ၊ စေတနာနှင့်ယှဉ်သော။ အဘိဇ္ဈာဒိ၊ အစရှိသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိပါကဓမ္မဘာဝေ၊ ဝိပါက် တရား၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ စေတနာဝဇ္ဇာနံ၊ စေတနာသည် ကြဉ်အပ်သော ဝိပါက်တရားတို့၏။ အတံသဘာဝတ္တာ၊ ထိုစေတနာသဘော မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကာပိ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ စေတနာ၊ သည်။ သဟဇာတကမ္မပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စည်းသည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည် သာလျှင်တည်း။ သွာယံ ကမ္မပစ္စယော၊ သည်။ ဇာတိဝသေန၊ ကုသိုလ် အကု သိုလ် ဝိပါက် ကြိယာဇာတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၀၇။ နိရုဿာဟသန္တဘာဝေနာတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သဥဿာဟေဟိ၊ အားထုတ်ခြင်း-ကြောင့်ကြ ပြုခြင်းရှိကုန်သော။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မေဟိ၊ ဝိပါကဓမ္မ တရားဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာကုသလေဟိ၊ သိုလ်တရားတို့နှင့်။ သာရမ္မဏာ- ဒိဘာဝေန၊ ဏာစသည်အဖြစ်အားဖြင့်။ သဒိသာနမ္ပိ၊ တူကုန်သော်သည်း၊ ဝါ၊ တူသောဝိပါက်တို့၏လည်း။ အသဒိသံ၊ မတူသော၊ ဝါ၊ ထူးခြားသော။ (ဝိပါက- ဘာဝံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကြောင်းဂုဏ်ကို။ (သီမူဋ္ဌ ဝိပါကသဘာဝံ-ဟုရှိ၏၊ ဝိပါက်၏ သဘောကို-ဟုပေး) ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုဝိပါက်ဖြစ်ကြောင်း ဂုဏ်သည်။ ပယောဂေန၊ လုံ့လပယောဂဖြင့်။ အသာဓေတဗ္ဗတာယ၊ မပြီးစေ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပယောဂေန ဝါ၊ လုံ့လပယောဂဖြင့်သော်ရင်း။ အညထာ ဝါ၊ ဖြင့်သော်ရင်း။ သေသပစ္စယေသု၊ ကံမှကြွင်းသော အကြောင်း တို့သည်။ သိဒ္ဓေသု၊ ပြီးကုန်လတ်သော်။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ကဋတ္တာ ဧဝ၊ ပြုအပ် ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သိဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ နိရုဿာ- ဟော၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိသော၊ ဝါ၊ ဗျာပါရကင်းသော။ သန္တဘာဝေါ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိလေသဝူပသန္တဘာဝေါ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တထာ- သန္တဘာဝတော ဧဝ၊ ထိုသို့ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဘဝင်္ဂါ- ဒယော၊ ဘဝင်အစရှိသည်တို့သည်။ ဒုဝိညေယျာ၊ သိနိုင်ခဲကုန်သည်၊ ဝါ၊ မသိနိုင် ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ ဆက်။ ပဉ္စဒွါရေပိ၊ ၌ သော်လည်း။ ဇဝနပ္ပဝတ္တိယာ၊ ဇော၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပါဒီနံ၊ ရူပါရုံစသည်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဂဟိတတာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အဘိနိပါတသမ္ပဋိစ္ဆနသန္တီရဏမတ္တာ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုကျကာမျှဖြစ်သော ပဉ္စ ဝိညာဏ် သမ္ပဋိစ္ဆိုန်း သန္တီရဏမျှဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပါကာ၊ တို့သည်။ ဒုဝိညေ- ယျာ ဧဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ နိရုဿာဟသန္တဘာဝါယာတိ၊ ကား။ နိရုဿာဟသန္တဘာဝတ္တာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ တပ္ပစ္စယဝန္တာနံ၊

ထိုဝိပါကပစ္စည်းရှိကုန်သော။ အဝိပါကာနမ္ပိ၊ ဝိပါက်မဟုတ်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကာနုကူလံ၊ ဝိပါက်အားလျော်သော။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပဝတ္တေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ပဋ္ဌာဝါရနယံ၊ ရနည်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ပဋိစ္စဝါရေ-အရာ၌ နှာ ၂၇၀-၌ကဲ့သို့ ပစ္စယဝါရေ-ဟု ရှိသင့်၏) ပစ္စယဝါရေ ပန၊ ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝါရ၌ကား။ ဝိပါကာ စတ္တာရော။ ပ။ ပစ္စယောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ [၂၀၂] အာဂတာ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိပါကပစ္စည်း၌။ ဝိပါကော၊ သည်။ ယေသံ၊ အကြင် ဝိပါက်ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တရားတို့၏။ ကေန္ဒေ-န၊ အားဖြင့်။ ဝိပါကပစ္စယော၊ သည်။ ယောတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုဝိပါက်ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တရားတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နယဒဿနံ၊ နည်းပြခြင်းကို။ ကတံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ ကာမရူပဘူမိသု ဝိယ၊ ကာမဘုံ ရူပဘုံတို့၌ကဲ့သို့။ ဝိပါကော၊ သည်။ ရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၆၀၀။ ဇနကဘာဝေ၊ ဇနက၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ၊ က၏အဖြစ်သည်။ အာဟာရာနံ၊ တို့၏။ ပဓာနကိစ္စံ၊ ပြဓာန်းသောကိစ္စတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပါရူပါနံ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဇနကတ္တေ၊ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အရူ-ပီနံ၊ ကုန်သော။ အာဟာရာနံ စ၊ တို့၏ငှင်း။ အာဟာရဇရူပသမုဋ္ဌာပကရူပါ-ဟာရဿ စ၊ အာဟာရဇရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ရုပ်အာဟာရ၏ငှင်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ (ဤပုဒ်နောင် တချောင်းပိုဒ်သာ ရှိသင့်၏။ ဇနကတ္တေ၊ သည်။) အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပူပတ္ထမ္ဘကရူပါဟာရဿ၊ စတုဇရုပ်ကို ထောက်ပံ့တတ်သော ရုပ်အာဟာရ၏။ (သီမူ၌ စတု။ ပ။ ဟာရဿ စ ဟောတိ-ဟု ပါ၌ရှိ၏) (ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဥပထမ္ဘကတ္တေ၊ သည်။ အသတိ ပန၊ မရှိလတ်သော်မူကား။ အာဟာရာနံ၊ တို့၏။ ဇနကတ္တံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ၊ သည်။ ပဓာနံ၊ ပြဓာန်း၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဇနယမာနောပိ၊ ဖြစ်စေဆဲ ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေဆဲလည်းဖြစ်သော။ အာဟာရော၊ သည်။ အဝိစ္ဆေဒဝသေန၊ မပြတ်စဲစေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘေန္တော၊ ထောက်ပံ့လျက်။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ ဝေ၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ အာဟာရဘာဝေါ၊ အာဟာရ၏ ဖြစ်ကြောင်းဂုဏ်သကတ်မည်၏။ (တနည်းကား) အာဟာရဘာဝေါ၊ သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ ဝေ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေစိ

ပန၊ တို့သည်ကား။ "ရူပါဟာရော၊ သည်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဇနိတဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သောရုပ်၏။ အာဟာရပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အညေန၊ တပါးသော အကြောင်းသည်။ ဇနိတဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သောရုပ်၏။ (အာဟာရပစ္စယော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ "အာဟာရော၊ သည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ပစ္စယော၊ ဇနကအကြောင်းသည်။ ဟောန္တော၊ ဖြစ်ပါလျက်။ အာဟာရပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တော၊ ဤစကားသည်။ ဝိရုဒ္ဓံ၊ ဆန့်ကျင်၏။" ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ အပရေ၊ တို့သည်။ နာနုဇာနန္တိ၊ ခွင့်မပြုကုန်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအာဟာရပစ္စည်း၌၊ ဝါ၊ လေးပါးသော အာဟာရတို့တွင်။ ရူပါဟာရော၊ ရုပ်အာဟာရသည်။ ရူပဓမ္မာနံ ဧဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ အာဟာရပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပါဟာရာ ပန၊ နာမ်အာဟာရတို့သည်ကား။ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ၊ ရုပ်တရားတို့၏လည်း။ (ပိ-ဖြင့် အရူပဓမ္မကို ပေါင်းသည်) အာဟာရပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ ခေါ၊ ထိုနာမ် အာဟာရတို့သည် ရုပ်တရားတို့၏အာဟာရပစ္စည်းဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနမေဝ၊ ရုပ်တို့၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ အားသာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ကဒါစိ၊ ပဋိသန္ဓေခဏဟူသော အချို့သောကာလ၌။ ကဋတ္တာရူပါနမ္ပိ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့၏လည်း၊ ဝါ၊ အားလည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပဉ္စဝါရေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၀၉။ အဓိပတိယဋ္ဌေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ အဓိပတိပစ္စယဓမ္မာနံ ဝိယ၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ကဲ့သို့။ ပဝတ္တိနိဝါရကော၊ အဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်တတ်သော တပါးသောအဓိပတိပစ္စည်းတရားတို့ကို။ အဘိဘဝိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ပဝတ္တနေန၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဂရုဘာဝေါ၊ ကြီးလေးသည်၏အဖြစ်သည်။ အဓိပတိယဋ္ဌော၊ မည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဒဿနာဒိကိစ္စေသု၊ မြင်ခြင်းအစရှိသော ကိစ္စတို့၌၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ (ဒဿနာဒိကိစ္စေသု နိမိတ္တဘူတေသု။ အနုဋီ ၁-၂၃၄။) စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ၊ စက္ခုဝိညာဏ်စသည်တို့သည်ငှင်း။ ဇီဝနေ-အနုပါလနေ၊ ရှင်စေခြင်း စောင့်ရှောက်ခြင်းကိစ္စ၌။ ဇီဝန္တေဟိ၊ ရှင်ကုန်သော။ ကမ္မဇရူပေဟိ စ၊ တို့သည်ငှင်း။ အရူပဓမ္မေဟိ စ၊ တို့သည်ငှင်း။ မနနေ၊ သိခြင်းကိစ္စ၌။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ တို့သည်ငှင်း။ သုခိတာဒိဘာဝေ၊ သုခိတစသည်အဖြစ်၌။ သုခိတာဒီဟိ၊ သုခနှင့်ယှဉ်သော တရားစသည် တို့သည်ငှင်း။ (သုခသဟဂုတ်စသည်တို့ကိုဆိုလို၏) အဓိမောက္ခ။ပ။ ပဇာနနေသု စ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ချီးမြှောက်ခြင်း ထင်ခြင်း မပျံ့လွင့်ခြင်း အပြားအားဖြင့် သိခြင်းကိစ္စတို့၌ငှင်း။ အနညာတံ ဉ ဿာမီတိ၊ မသိအပ်သေးသည်ကို သိအံ့ဟူ၍။

ပဝတ္တိယံ စ။ ဖြစ်ခြင်း၌ရင်း။ အာဇာနနေ စ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် သိခြင်း၌ရင်း။ အညာတာဝိဘာဝေ စ၊ သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်၌ရင်း။ သဒ္ဒါဒိ-သဟဇာတေဟိ၊ သဒ္ဒါအစရှိသော သဟဇာတ်တရားတို့သည်ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တံတံကိစ္စေသု၊ ထိုဒဿနအစရှိသော ကိစ္စတို့၌။ စက္ခာဒိပစ္စယေဟိ၊ စက္ခုစသည်လျှင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ ရှိကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့သည်။ စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခုအစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့သို့။ အနုဝတ္တနီယတာ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (အဓိပတိယဋ္ဌော၊ မည်၏။) ဟိ၊ မှန်။ တေသု ကိစ္စေသု၊ ထိုဒဿနအစရှိသောကိစ္စတို့၌။ စက္ခာ-ဒီနံ၊ တို့၏။ ဣဿရိယံ စ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ တပ္ပစ္စယာနံ၊ ထိုစက္ခုစသည်လျှင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ရှိသော စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ တဒနုဝတ္တနေန၊ ထိုစက္ခုအစရှိသော ပစ္စည်းတရားတို့သို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဒဿနအစရှိသော ကိစ္စတို့၌။ ပဝတ္တိ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ စောဒနာထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယဒ္ဒယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေပုရိသိန္ဒြေ နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်သနည်း။ စ၊ အာဘော်အကြောင်းကား။ တေမ္ပိ၊ ဤဣန္ဒြေနှစ်ပါးအပေါင်းကိုလည်း။ လိင်္ဂါဒီဟိ၊ တို့သည်။ အနုဝတ္တီယတိ နနု၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ အံ့။ အနုဝတ္တီယတိ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ ခဲ့။ [၂၀၃] ဇီဝိတာ-ဟာရာ၊ ဇီဝိတနှင့်အာဟာရရုပ်တို့သည်။ ယေသံ၊ အကြင်ရုပ်တရားတို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တရားတို့ကို။ အနုပါလကဥပတ္ထမ္ဘကာ စ၊ စောင့်ရှောက်တတ်ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သည်ရင်း။ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဘူတာ စ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣတ္ထိပုရိသဘာဝါ၊ ဘာဝရုပ်တို့သည်။ လိင်္ဂါ-ဒီနံ၊ စသည်တို့အား။ ကေနစိ၊ သော။ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ယတော၊ ယင်းသို့ကျေးဇူးပြုခြင်းကြောင့်။ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ (ထိုသို့သောကျေးဇူးပြုခြင်းမရှိ ဟုဆိုလို၏) ပန၊ စင်စစ်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ယထာသကေဟိ ဝေ၊ သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ လိင်္ဂါဒီနံ၊ တို့၏။ (အပ္ပဝတ္တိတော-၌ စပ်) ယထာ၊ ဖြင့်။ (ပဝတ္တမာနေသု၊ သော်။) ဣတ္ထိအာဒိဂ္ဂဟဏဿ၊ မိန်းမစသည်ဟု ယူခြင်း၏။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအခြင်းအရာမှ။ အညေ-န၊ သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ တံသဟိတသန္တာနေ၊ ထိုဘာဝရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော သန္တာန်၌။ အပ္ပဝတ္တိတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဣတ္ထိ-

ဘာဝ ပုမ္ဘာဝရုပ်တို့၏။ လိင်္ဂါဒီဟိ၊ တို့သည်။ အနုဝတ္တနီယတာ စ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုငှင်း။ ဣန္ဒြိယတာ စ၊ ဣန္ဒြေ၏ အဖြစ်ကိုငှင်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဘာဝရုပ်တို့၏။ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေါ၊ ကို။ န ဝုတ္တော၊ မဟောအပ်။ စက္ခာဒယော အရူပဓမ္မာနံယေဝါတိ ထွေ၊ ဤပါဌ်၌။ သုခိန္ဒြိယဒုက္ခိန္ဒြိယာနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ စက္ခာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ စက္ခုစသည်ကို ယူသဖြင့်။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ (စက္ခာဒိ၌ အကျုံးဝင်သော ကာယကို ယူသဖြင့် ထိုကာယလျှင် မှီရာရှိသော သုခ ဒုက္ခတို့ကိုလည်း ယူအပ်သည်ဟု ဆိုလို၏၊ ထိုအတူပင် စက္ခုစသည်လျှင် မှီရာရှိသော ဥပေက္ခာကိုလည်း ယူအပ်သည်ဟု ဆိုသင့်၏) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

၆၁၀။ လက္ခဏာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဘူတာနံ၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန် အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒီနံ၊ ဝိတက်စသည်တို့၏။ ဝိတက္ကနာဒိဝသေန၊ ကြံစည်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဥပဂန္တွာ၊ ကပ်၍။ နိဇ္ဈာနံ ပေက္ခနံ၊ ရှုခြင်းဟူသော။ ဝါ၊ တနည်း။ စိန္တနံ၊ ကြံခြင်းဟူသော။ ဝိတက္ကာဒီနံယေဝ၊ ဝိတက်စသည်တို့၏သာလျှင်။ အာဝေဏိကော၊ အသီးအခြား ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဗျာပါရော၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရသည်။ ဥပနိဇ္ဈာယနဋ္ဌော၊ မည်၏။ "ဌပေတွာ ဒွိပဉ္စဝိညာဏေ သုခဒုက္ခဝေဒနာဒွယ"န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ "သဗ္ဗာ ဈာနင်္ဂါနိ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနေန၊ ဆိုခြင်းဖြင့်။ အဈာနင်္ဂါနံ၊ ဈာနင်မဟုတ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဈာနင်မထိုက်ကုန်သော။ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာနံ၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်၌ ဥပေက္ခာနှင့် စိတ္တေကဂ္ဂတာတို့ကို။ နိဝတ္တနံ၊ နစ်စေခြင်းကို။ ကတံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ "သဗ္ဗာ ဈာနင်္ဂါနိ"တိ၊ ဟူသော။ ဧတေနေဝ၊ ဤစကားဖြင့်သာလျှင်။ သိဒ္ဓေ၊ လိုအပ်သောအနက်ပြီးပါလျက်။ "ဌပေတွာ သုခဒုက္ခဝေဒနာဒွယ"န္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာဘေဒေသု၊ ဝေဒနာအပြားတို့တွင်။ သုခဒုက္ခဒွယဿ၊ သုခဒုက္ခနှစ်ပါးအပေါင်း၏။ ကေနစ္စေန၊ အားဖြင့်။ အဈာနင်္ဂဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ဈာနင်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဈာနင်္ဂဋ္ဌာနေ၊ ဈာနင်၏အရာ၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၌ ညွှန်ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ တနည်း။ ဈာနင်္ဂဝေါဟာရေ၊ ဈာနင်ဟူသော ဝေါဟာရသည်။ သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ ဝေဒနာဘေဒဒွယဿ၊ ဝေဒနာအပြားနှစ်ခုအပေါင်း၏။ ကေနစ္စေန၊ အားဖြင့်။ ဈာနပစ္စယတ္တာဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ဈာနပစ္စည်းအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာနံ၊ တို့၏။ ဈာနပစ္စယတ္တာဘာဝေါ၊ ဈာနပစ္စည်းအဖြစ်၏ မရှိခြင်းသည်။ ယဒိပိ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဈာနပစ္စယဘာဝေါ၊ ဈာနပစ္စည်း၏

အဖြစ်သည်။ န နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကားမဟုတ် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိပိ သတ္တ ဗျာနင်္ဂါနီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဂဟဏံ၊ (ဥပေက္ခာနှင့် စိတ္တေကဂ္ဂတာကို)ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ "သဗ္ဗာနိပိ"တိ ဝစနံ၊ ဟူသောစကားကို။ သဗ္ဗကုသလာဒိဘေဒသင်္ဂဟနတ္ထံ၊ အလုံးစုံသောကုသိုလ်အစရှိသောအပြားကို သိမ်းယူရေတွက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒဂတသင်္ဂဟနတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ တည်သောဈာနင်တို့ကို သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ။ န ပန(ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်ကားမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ပါဌ်ဘေဒအနက်ကို ပြဦးအံ့။ ယေသံ၊ အကြင်ဆရာတို့၏။ (ပေါတ္ထကေ၊ ပေစာ၌။) "ဌပေတွာ ဒွိပဉ္စဝိညာဏေ ဝေဒနာတ္တယန္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏ ပေစာ၌။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဝိစာရော၊ စိစစ်ခြင်းကို။ စိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေနေဝ၊ တာ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၁၁။ ယတော တတော ဝါတိ၊ ကား။ သမ္မာ ဝါ၊ မှန်စွာသော်ငင်း။ မိစ္ဆာ ဝါ၊ မှားယွင်းစွာသော်ငင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်[1]။ ပဥ္စာဝါရေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်) ပစ္စယနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ တံသမုဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏေန၊ တံသမုဋ္ဌာန-သဒ္ဒါဖြင့်။ သော အတ္ထော၊ ထိုပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား ကျေးဇူးပြုသည်ဟူသောအနက်ကို။ ဉာပိတော ဧဝ၊ သိစေအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ယဒိပိ(ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပဥ္စာဝါရော၊ ၌။ သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။ပန၊ ဆက်။ ဒွေပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ၊ တို့ကို။ ပ။ ယထာသင်္ချံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ န လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနသေသော၊ စကားကြွင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဋ္ဌာနဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ ဒွေပိ။ ပ။ န လဗ္ဘန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာစကားနှင့်။ အဿ၊ ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စကား၏။ အဝိရောဓော၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ သိအပ်သနည်း။) ဣတိ၊ အံ့။ [၂၇၄] အဓိပ္ပါယဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အဟေတုကစိတ္တေသု ဧဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ဈာနမဂ္ဂပစ္စယာ၊ တို့ကို။ န လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ သဟေတုကစိတ္တေသု၊ တို့၌။ န(န လဗ္ဘန္တိ)၊ မရအပ်သည်မဟုတ်ကုန်၊ ရအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဟေတုကစိတ္တေသု၊ တို့၌။ အလာဘာဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မရခြင်း၏မရှိခြင်း

[1] ၁-ယတော တတော ဝါတိ ဒုဂ္ဂတိတော ဝါ သုဂတိတော ဝါ, သံကိလေသတော ဝါ ဝေါဒါနတော ဝါ နိယျာနတ္ထော၊ သွာယံ ယထာက္ကမံ သမ္မာ မိစ္ဆာ ဝါ ဟောတီတိ အာဟ "သမ္မာ ဝါ မိစ္ဆာ ဝါတိ အတ္ထော"တိ။ အနုဋီ ၃-၂၃၆။

ကို (မရဟု မရှိသည်ကို) ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဟေတုကစိတ္တေသု၊ တို့၌။ လာဘာဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ရခြင်း၏မရှိခြင်းကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ န(ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္တော၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။ အဟေတုကစိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ကဉ္စိ၊ အချို့သောစိတ်၌။ ကဿစိ၊ အချို့သောဈာနင်ကို။ လာဘော၊ ရခြင်းကို။ န နိဝါရိတော၊ မတားမြစ်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ သဝိတက္ကာဟေတုကစိတ္တေသု၊ သဝိတက္ကအဟိတ်စိတ်တို့၌။ ဈာန-ပစ္စယဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ အနုညာတော၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ၌။ ယေန အလာဘေန၊ အကြင်မရခြင်းကြောင့်။ ဓမ္မသင်္ဂဏိယံ၊ ၌။ မနောဓာတုအာဒီနံ၊ တို့၏။ သင်္ဂဟ-သုညတဝါရေသု၊ တို့၌။ ဈာနံ၊ ကို။ န ဥဒ္ဓဋံ၊ မထုတ်ပြအပ်။ တံ အလာဘံ၊ ထိုသို့သော မရခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဈာနပစ္စယဿပိ၊ ကိုလည်း။ အဟေ-တုကစိတ္တေသု၊ တို့၌။ အလာဘော၊ မရခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။(အဘယ်သို့သော မရခြင်းနည်း?ဟု-ကြောင့် ယထာ ဟိ-စသည်ကို မိန့်သည်) ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ သဟေတုကစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ ဝိတက္ကာဒီနံ၊ တို့၏။ (ဗျာပါရော-၌စပ်) သဟဇာတေ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို။ သင်္ဂဟိတွာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဧကတ္တ-ဂတဘာဝကရဏံ၊ ဧကတ္တသို့ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းဟူသော။ ဥပနိဇ္ဈာ-ယနဗျာပါရော၊ ကပ်၍ရှုခြင်း ဗျာပါရသည်။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အဟေတုကစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ (ဗလဝါ၊ သည်။) န၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဣမ ပန၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ကား။ ဒုဗ္ဗလမ္ပိ၊ အားနည်းသော်လည်း၊ ဝါ၊ အားနည်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥပနိဇ္ဈာယနံ၊ သည်။ ကိဉ္စိမတ္တမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိငြားအံ့။ တေန၊ ထိုအနည်းငယ်မျှဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ န န ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်မဟုတ် ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဝိတက္ကာဟေတုကစိတ္တေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဈာနပစ္စယံ၊ ကို။ အနုဇာနန္တေန၊ ခွင့်ပြုသည်ဖြစ်၍။ "ဧတေ ပန။ ပ။ န လဗ္ဘန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဟိ၊ မှန်။) ပစ္စယကထာ နာမ၊ မည်သည်။ သမန္တပဋ္ဌာနနိဿိတာ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကိုမှီ၏။ ဓမ္မသင်္ဂဏီနိဿိတာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကိုမှီသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

၆၁၂။ သမံ အဝိသမံ၊ အညီအညွတ်။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ၊ တနည်း။ သဟ၊ တကွ။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ယုတ္တတာယ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကီဘာဝူပဂမေန ဝိယ၊ တခုတည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်ကဲ့သို့။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သမ္ပ-ယုတ္တပစ္စယတာ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်မည်၏။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သာ ယုတ္တတာ၊

ထိုယှဉ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ကာ ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ "ကေဝတ္ထုကကောရမ္မဏကေပ္ပါဒေကနိရောဓသခ်ါတေနာ"-တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ကေဝတ္ထုကာ၊ တူသော မှီရာရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထကေ၊ ဤမျှကို။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အဝိနိဗ္ဘောဂရူပေသု၊ ရုပ်တို့၌။ ကော၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ သေသ-မဟာဘူတုပါဒါရူပါနံ၊ ကြွင်းသော မဟာဘုတ်နှင့် ဥပါဒါရုပ်တို့၏။ နိဿယ-ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုကြွင်းသော မဟာဘုတ်နှင့် ဥပါဒါရုပ်တို့သည်။ ကေဝတ္ထုကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ စက္ခာဒိနိဿယဘူတာနိ၊ စက္ခုစသည်၏ မှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘူတရုပ်တို့သည်။ (ကေဝတ္ထုကာနိ- ၌ စပ်) ကော၊ သော။ ဝတ္ထု၊ သည်။ ဧတေသု၊ ဤဘူတရုပ်တို့၌။ နိဿိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေဝတ္ထုကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကပ္ပေန္တဿ၊ ကြံသောသူအား။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ သမ္ပယုတ္တတာပတ္တိ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္နိဝါရဏတ္ထံ၊ ထိုကိုတားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကောရမ္မဏဂ္ဂဟဏံ၊ ကောရမ္မဏ-သဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ပြုအပ်၏။) ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ကေဝတ္ထုကာ စ၊ တူသောမှီရာလည်းရှိကုန်၏။ ကောရမ္မဏာ စ၊ တူသော အာရုံလည်းရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ကောရမ္မဏ-သဒ္ဒါကိုယူအပ်၏။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင်ယူငြားသော်လည်း။ စုတိ-အာသန္နာနံ၊ စုတိအနီး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ နီးသောစုတိရှိကုန်သော။ သမ္ပ-ဋိစ္ဆနသန္တီရဏာဒီနံ။ ဏစသည်တို့၏။ သမ္ပယုတ္တတာ၊ ယုတ်၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေပ္ပါဒဂ္ဂဟဏံ၊ ကေပ္ပါဒ- သဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။) ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ကေဝတ္ထုကေကာရမ္မဏေကုပ္ပါဒါ၊ တူသော မှီရာ တူသောအာရုံ တူသောဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ကေပ္ပါဒ-ကို ယူအပ်၏။ ကိံ ပန၊ အသို့နည်း။ ဧဝံတိဝိဓလက္ခဏာ၊ ဤသို့သုံးပါးအပြားရှိသော လက္ခဏာရှိသော တရားတို့သည်။ နာနာနိရောဓာပိ၊ ကွဲပြားသောချုပ်ခြင်းရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ကေနိရောဓာ ဧဝ၊ တူသော ချုပ်ခြင်းရှိကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သလော။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိစာရ-ဏာယံ၊ စိစစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ စိစစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဧဝံလက္ခဏာ၊ ဤသို့လက္ခဏာသုံးပါးရှိသော တရားတို့သည်။ ကေနိရောဓာ ဧဝ၊ တူသော ချုပ်ခြင်းရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ "ကေနိရောဓာ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝါ၊ တနည်း။ ပဋိလောမတော၊ အပြန်အားဖြင့်။ ကေနိရောဓာ၊ တူသော ချုပ်ခြင်းရှိသော တရားတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တ-မာနေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ကေသို ခဏေ၊ ၌။ နိရုဇ္ဈမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ သမ္ပယုတ္တတာ၊ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၂၇] "ကေပ္ပါဒါ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ ဆိုငြားသော်လည်း။ အဝိနိဗ္ဘောဂရူပါနံ၊ တို့၏။ ကေပ္ပါဒေကနိရောဓတာ၊ ကေပ္ပါဒအဖြစ် ကေနိရောဓအဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုရုပ်တို့ ၏လည်း။ သမ္ပယုတ္တတာ၊ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္နိဝါရဏတ္ထံ၊ ထိုကိုတားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကောရမ္မဏဂ္ဂဟဏံ၊ ကောရမ္မဏ သဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။) ယေ၊ တို့သည်။ ကောရမ္မဏာ၊ တူသောအာရုံရှိကုန် သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ကေပ္ပါဒေကနိရောဓာ၊ တူသောဖြစ်ခြင်း တူသောချုပ်ခြင်း ရှိကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သမ္ပယုတ္တကို ယူအပ်၏။ အယဥ္စ နယော၊ ကိုလည်း။ ကေဝတ္ထုကေသု ဝေ၊ တူသောဝတ္ထု ရှိသောတရားတို့၌သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ နာနာဝတ္ထုကေသု၊ ကွဲပြားသော ဝတ္ထုရှိသောတရားတို့၌။ န (လဗ္ဘတိ)၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ကေဝတ္ထုကဂ္ဂဟဏံ၊ ကေဝတ္ထုက-သဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။) ယေ၊ အကြင်တရား တို့သည်။ ကေဝတ္ထုကေကာရမ္မဏေကုပ္ပါဒေကနိရောဓာ၊ တူသောမှီရာ တူသော အာရုံ တူသောဖြစ်ခြင်း တူသောချုပ်ခြင်းရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကေဝတ္ထုကကိုယူအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ တေ ကေဝတ္ထုကဂ္ဂဟဏံ၊ ဤကေဝတ္ထုက-သဒ္ဒါကို။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝါပေက္ခာယ၊ ရဘဝကို ငဲ့သဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) အာရုပ္ပေ ပန၊ ဘုံ၌ကား။ ဝတ္ထုယေဝ၊ မှီရာ ဝတ္ထုရုပ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေဝတ္ထုကဂ္ဂဟဏဿ၊ ကေဝတ္ထုက-သဒ္ဒါ၏၊ ဝါ၊ ကေဝတ္ထုကကိုယူခြင်း၏။ အဝသရော၊ သက်ရောက် ခွင့်သည်။ ကုတော (အတ္ထိ)၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။

၆၁၃။ အညမည်၊ ချင်း။ သမ္ဗန္ဓတာယ၊ စပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယုတ္တာနမ္ပိ၊ ယှဉ်ကုန်သည်သော်လည်း။ သမာနာနံ၊ ဖြစ်သောတရားတို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တဘာဝေန၊ မယှဉ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသံသဋ္ဌတာယ၊ မရောနှောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နာနတ္တုပဂမေန၊ အသီးအသီး ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက် ခြင်းဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စ-ယတာ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်မည်၏။ စ၊ ယုတ္တာနမ္ပိ သမာနာနံ-ဟူသော ရှေ့စကား၌ စောဒနာဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ အယံ ယုတ္တတာ၊ ဤယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကို¹။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယတာယ ဝိယ၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ကဲ့သို့။ (သိမ္မူ၌

၁-ယုတ္တာနမ္ပိ-ဟူရာ၌ အဘယ်သို့ ယုတ္တဖြစ်သနည်း?ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဤ စကားကို မိန့်ဆိုသည်။ ထိုကြောင့် ယုတ္တာနမ္ပိ သတန္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန သံသဋ္ဌတာယ

သမ္ပယုတ္တပစ္စယတာယံ ဝိယ-ဟု ရှိ၏) အညမညံ၊ ချင်း။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ-ဝသေန၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န ဂဟေတဗ္ဗာ၊ မယူအပ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဝိသံယောဝ၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းမှ အသီးအခြားသာလျှင်။ (ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌။ အရူပ-ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သမာနဇာတိယတာယ၊ တူသောဇာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဘယံ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်နှစ်ပါးစုံသည်။ (အနုဋီ, သီမူ-မဟာဋီတို့နှင့်အညီ ဤပုဒ်ရှိသင့်၏) သမဓုရံ၊ တူညီသောဝန်ရှိ၏။ ဣဓ၊ ဤဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌။ ရူပါရူပ-ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်ဘရား နာမ်တရားတို့၏။ ဝိဇာတိယတာယ၊ ဇာတ်မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဓုရံ၊ မတူသောဝန်ရှိ၏။ (ထမ်းပိုးထမ်းမတူညီဟု ဆိုလို၏) တေန၊ ကြောင့်။ ယုတ္တာနမ္ပိ။ ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ယုတ္တာ-နံ-ဟု ဆိုသင့်စွ။ ဝတ္ထုသဟဇာတပစ္ဆာဇာတဝသေန၊ ပစ္ဆာဇာတတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီမူ၌ ဝတ္ထုနာ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတဝသေန-ဟု ရှိ၏) အယုတ္တာ-နံ၊ မယှဉ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏာဒိဘာဝေန၊ အာရုံစသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိပ္ပယုတ္တာနမ္ပိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ အဖြစ်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝတ္ထုခန္ဓာနံ။ ပ။ ပစ္စယောတိအာဒိဝစနတော၊ အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဝတ္ထုနာ စ၊ ဝတ္ထုနှင့်ရင်း။ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတ-ဝသေန စ၊ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ယုတ္တာနံ၊ ယှဉ်သောတရားတို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တ-ပစ္စယဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ ယထာ၊ ရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အယုတ္တာနံ၊ မယှဉ်သောတရားတို့၏။ (ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယဘာဝေါ၊ သည်။) န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ ရူပေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တော၊ မဟောအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ ရူပေဟိ၊ တို့နှင့်။ (သမ္ပယောဂေါ, ဝိပ္ပယောဂေါ-တို့၌ စပ်) အဝိနိဗ္ဘောဂေ၊ အသီးအသီးမကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သမ္ပယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ (နတ္ထိ) ဝိယ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဝိပ္ပ-ယောဂေါ၊ မယှဉ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ ကို။ န ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ စတူဟိ၊ လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းကိုရင်း။ စတူဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ မယှဉ်ခြင်းကိုရင်း။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။

အညမညသမ္ဗန္ဓတာယ ယုတ္တာနမ္ပိ သမာနာနံ။ အယဥ္စ ယုတ္တတာ န သမ္ပယုတ္တပစ္စယတာယ ဝိယ ပစ္စယဓမ္မေသု ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေသု စ ဝေဒိတဗ္ဗာ- ဟူသော အနုဋီ ၃-၂၃၇-နှင့်အညီ ယုတ္တတာ-ဟူ၍သာ သင့်သည်၊ ဝိပ္ပယုတ္တတာ-ဟု ရှိသောလက်ရှိ (သီ-သျှာ-မြန်မာမူ) ပါဌ်သည်ရင်း, ဝိယုတ္တတာ-ဟု ရှိသော ရှေးဟောင်းသိမူပါဌ်သည်ရင်း မသင့်ပေ။

ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ခ်ဲ့။ သမ္ပယုတ္တမာနာနံ၊ ယှဉ်ကုန်သော။ အရူပါနံ၊ နာမ်တရား တို့၏။ ရူပေဟိ စ၊ တို့နှင့်ငင်း။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ တေဟိ စ၊ ထိုနာမ်တရားတို့နှင့် ငင်း။ သမ္ပယောဂါသင်္က၊ ယှဉ်ခြင်း၌ယုံမှားခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုနာမ်နှင့်ရုပ်တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းအချင်း။ ဝိပ္ပယုတ္တ-ပစ္စယတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ရူပါနံ ပန၊ ရုပ်တို့၏မူကား။ ရူပေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ ကို။ န ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ, အရူပိနောပိ ရူပီနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠ်၌။ အရူပဂ္ဂဟဏံ၊ အရူပ-သဒ္ဒါကို။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အရူပဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ စတ္တာရောဧဝ ခန္ဓာ၊ လေးပါး သော ခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။ သဟဇာတပုရေဇာတာနံ၊ ဇာတဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဗ္ဗာနံ ပန၊ သည်ကား။ [၂၈၆] အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယော-ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရူပဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနမေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စ – သစ္စံ၊ ၏။ ပဥ္စဝါရေ၊ ၌။ သဟဇာတာ ကုသလာ ခန္ဓာ။ပ။ ပစ္စယောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ရူပိနော ဓမ္မာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဟဒယဝတ္ထုနော ဧဝ၊ ၏ငင်း။ စက္ခာဒီနဥ္စ၊ တို့၏ငင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထူနိယေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ အရူပက္ခန္ဓာနံ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တ-ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ရူပါယတနာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အာရမ္မဏဓမ္မာ ပန၊ အာရုံတရားတို့သည်ကား။ ဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ မယှဉ်သော တရားတို့သည်။ ကိဥ္စာပိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တ-ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့် နည်းဟူမူ။ သမ္ပယောဂါသင်္ကာဘာဝတော၊ ယှဉ်ခြင်း၌ ယုံမှားခြင်း ၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အရူပက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ စက္ခာဒီနံ၊ အစ ရှိကုန်သော။ ဝတ္ထူနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရတော၊ အတွင်းမှ။ နိက္ခမန္တာ ဝိယ၊ ထွက်လာကုန်သကဲ့သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုစက္ခု စသောဝတ္ထုတို့၌။ “ကိံ၊ အသို့နည်း။ ဣမေ၊ ဤနာမ်ခန္ဓာတို့သည်။ ဣမေဟိ၊ ဤစက္ခုစသည်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ နု ခေါ၊ ယှဉ်လေကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တာ နု ခေါ၊ မယှဉ်လေကုန်သလော။” ဣတိ၊ သို့။

အာသင်္က၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏဓမ္မာ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဝတ္ထု-သန္နိဿယေန၊ ဝတ္ထုကိုမှီသဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်သော နာမ်တရားတို့၏။ အာရမ္မဏမတ္တံ၊ အာရုံမျှသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုအာရုံတရားတို့၌။ သမ္ပယောဂါသင်္က၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအာရုံတရားတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းတို့သည်။ န၊ မဖြစ်ကုန်။ သမ္ပယောဂါသင်္ကာသဗ္ဘာဝတော၊ ယှဉ်ခြင်း၌ ယုံမှားခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ဝတ္ထုနိယေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဉ္စာဝါရေ၊ ၌။ ဝတ္ထု ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ။ပ။ စက္ခုဝိညာဏ-ဓာတုယာတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ တော်၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ သွာယံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ကို။ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတတော၊ သဟဇာတနှင့် ပစ္ဆာဇာတအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အဖို့မှ။ ကုသလေန၊ ပစ္စည်းကုသိုလ်နှင့်။ အဗျာကတံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်အဗျာကတငင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတအဖို့မှ။ အကုသလေန၊ နှင့်။ အဗျာကတံ၊ ငင်း။ သဟဇာတပုရေဇာတ-ပစ္ဆာဇာတတော၊ မှ။ အဗျာကတေန၊ နှင့်။ အဗျာကတံ၊ ငင်း။ ဝတ္ထုပုရေ-ဇာတတော၊ မှ။ အဗျာကတေန၊ နှင့်။ ကုသလံ၊ ငင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ အဗျာကတနှင့်။ အကုသလံ၊ ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကုသလမူလံ၊ ကုသိုလ်မူလရှိသော။ ကော်၊ တပါးငင်း။ အကုသလမူလံ၊ သော။ ကော်၊ ငင်း။ အဗျာကတ-မူလာနိ၊ ရှိကုန်သော။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဝိဓော၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၁၄။ ပစ္စုပ္ပန္နလက္ခဏေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နသဘာဝေန၊ ပစ္စုပ္ပန်သဘောအားဖြင့်။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ "မေ၊ ငါ့အား။ ကတံ၊ ပြီးသော။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။) အတ္တဟိတာယ၊ မိမိအစီးအပွါးအလို့ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။" ဧဝမာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ နိဗ္ဗတ္တုပလဗ္ဘမာနတာလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ, ရအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိသော။ (မူလဋီကာ, သီမူ မဟာဋီကာတို့နှင့် အညီပင်) အတ္ထိဘာဝံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ နိဝါရေတိ၊ တားမြစ်၏။ ဇနကတ္တေ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အတ္ထိဘာဝေန၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ အဖြစ်သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တပ္ပဓာနာ၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏အဖြစ်လျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေ-နာ"တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣဒံ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ၊ အဖြစ်သည်။ ဝတ္ထာရမ္မဏသဟဇာတာဒီနံ၊ ဝတ္ထု အာရုံ သဟဇာတတရားတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏံ၊ သော။ အတ္ထိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကတ္တံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်

သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ "သတ္တမေ မာတိကာ နိက္ခိတ္တာ"-
တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ ပါဠိယာ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ "ယထာဟာ"တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။
"စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော"တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဟဇာတဝသေန၊ ဖြင့်။
[၂၇၇] အတ္ထိပစ္စယော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ အပ်၏။ "စက္ခာယတန"န္တိအာဒိနာ၊
ဖြင့်။ ပုရေဇာတဝသေန၊ ဖြင့်။ (အတ္ထိပစ္စယော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။) "ယံ
ရူပံ နိဿာယာ"တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဟဇာတပုရေဇာတဝသေန၊ ဖြင့်။ (အတ္ထိ-
ပစ္စယော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ အယံ ပါဠိ၊ ဤပစ္စယနိဒ္ဒေသ
ပါဠိသည်။ သဟဇာတပုရေဇာတအတ္ထိပစ္စယဝသေနေဝ၊ သဟဇာတအတ္ထိ,
ပုရေဇာတအတ္ထိပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတော၊ လာ၏။

အညတ္ထ ပန၊ တပါးသောအရာ၌ကား။ တတော၊ ထိုပါဠိမှ။ အညထာပိ၊
ဖြင့်လည်း။ အာဂတော၊ လာသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပဥ္စဝိဓေရ
ပနာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပဥ္စဝိဓရပါဠိဖြင့်။ ပစ္ဆာဇာတာ-
ဟာရိန္ဒြိယဝသေနာပိ၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ တံ အတ္ထိပစ္စယတ္တံ၊
ထိုအတ္ထိပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ပုရိမပါဠေ ပန၊ ရှေးပစ္စယ
နိဒ္ဒေသပါဠိ၌ကား။ သာဝသေသာ၊ အကြွင်းနှင့်တကွသော။ ဒေသနာ၊
ကို။ ကတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ (အာဟာရိန္ဒြိယာ၊
တို့သည်။) ယေသံ၊ အကြင်အာဟာရဣန္ဒြိယပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ပစ္စယာ၊
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့နှင့်။ ဧကတော စ၊
တပြိုင်နက်ရင်း။ ပုရေတရံ စ၊ စွာရင်း။ ပစ္ဆာ စ၊ ၌ရင်း။ ဥပ္ပန္နဘာဝေ၊ ဖြစ်သည်
၏အဖြစ်သည်။ သတိ(ပိ)၊ သော်လည်း။ သဟဇာတာဒိပစ္စယတ္တာဘာဝတော၊
သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်းအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အာဟာရော စ၊
အာဟာရသည်ရင်း။ ဣန္ဒြိယဉ္စ၊ သည်ရင်း။ သဟဇာတာဒိဘေဒံ၊ တ-အစရှိသော
အထူးကို။ န လဘန္တိ၊ မရကုန်။ တေသံ၊ ထိုအာဟာရနှင့် ဣန္ဒြိယတို့၏။ တဒဘာဝေါ
စ၊ ထိုသဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်းအဖြစ်၏မရှိခြင်းကိုလည်း။ ဓမ္မသဘာဝ-
ဝသေန၊ ဓမ္မတာဟူသော တရားသဘော၏ အစွမ်းအားဖြင့်[1]။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
သွာယံ အတ္ထိပစ္စယော၊ သည်။ "သဟဇာတတော၊ အဖို့မှ။ ကုသလေန၊ ပစ္စည်း
ကုသိုလ်နှင့်။ ကုသလံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်ကုသိုလ်ရင်း။ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတတော၊ မှ။
ကုသလေန။ နှင့်။ အဗျာကတံ၊ ရင်း။ သဟဇာတတော ဧဝ၊ မှသာလျှင်။ ကုသ-
လေန၊ နှင့်။ ကုသလာဗျာကတံ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကုသလမူလာ၊ ကုသလမူလရှိ

၁-ဓမ္မသဘာဝဝသေနာတိ ဓမ္မတာဝသေန။ဓမ္မတာ ဟေသာ၊ ယဒိဒံ ပစ္စယုပ္ပန္နေဟိ သဟ,
ပုရေတရံ, ပစ္ဆာ စ လဒ္ဓမာနာ အာဟာရိန္ဒြိယာ တေသံ အတ္ထိပစ္စယာ ဟောန္တိ, န သဟ-
ဇာတာဒိပစ္စယာတိ။ အနုဋီ ၃-၂၆၃။

ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးတို့ငင်း။ အကုသလမူလာ၊ ရှိကုန်သော။ တထာ၊ ထိုအတူ သုံးပါးတို့ငင်း။ ပန၊ တပါး။ သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာဟာရိန္ဒြိယတော၊ မှ။ အဗျာကတေန၊ နှင့်။ အဗျာကတံ၊ ငင်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတတော၊ ဝတ္ထုအာရုံ ပုရေဇာတအဖို့မှ။ အဗျာကတေန၊ နှင့်။ ကုသလံ၊ ငင်း။ တထာ၊ ထိုအတူအဗျာကတနှင့်။ အကုသလံ၊ ငင်း။ သဟဇာတပုရေဇာတတော၊ မှ။ ကုသလဥ္စ၊ သည်ငင်း။ အဗျာကတဥ္စ၊ သည်ငင်း။ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်အား ငင်း။ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတာဟာရိန္ဒြိယတော၊ မှ။ (ဤဥ္စပုရေဇာတမပါသင့်၊ သိမူဥ္စငင်း, ပါဠိတော်ဥ္စငင်း ယင်းပုဒ်မရှိ) ကုသလဥ္စ၊ သည်ငင်း။ အဗျာကတဥ္စ၊ သည်ငင်း။ အဗျာကတဿ၊ အားငင်း။ သဟဇာတပုရေဇာတတော၊ မှ။ အကုသလဥ္စ၊ သည်ငင်း။ အဗျာကတဥ္စ၊ သည်ငင်း။ အကုသလဿ၊ အားငင်း။ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတာဟာရိန္ဒြိယတော၊ မှ။ (ဤဥ္စလည်း ပုရေဇာတ ပိုနေသည်) အကုသလဥ္စ၊ သည်ငင်း။ အဗျာကတဥ္စ၊ သည်ငင်း။ အဗျာကတဿ၊ အားငင်း။" ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တေရသဝိဓော၊ ၁၃-ပါးအပြား ရှိ၏။ သဒ္ဒေပေန၊ ဖြင့်။ ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယရူပဝသေန၊ ရုပ်ပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထိပစ္စယော၊ သည်။ ပဥ္စဝိဓော၊ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ န၊ အတ္ထိပစ္စည်းမဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္ထိဘာဝါဘာဝေန၊ ရှိသည်၏အဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အနုပကာရကော၊ ကျေးဇူးမပြုတတ်သော။ ယော၊ အကြင်တရားသည်။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ လဘိတွာ။ ရ၍။ ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုတရားသည်။ အတ္ထိပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနဥ္စ၊ သည်ကား။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာနံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော မဂ်ဖိုလ် ပစ္စဝေက္ခဏာစသည်တို့အား။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္ထိဘာဝါဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အနုပကာရကံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အတ္ထိဘာဝလာဘေန၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုရသဖြင့်။ ဥပကာရကံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ (ဤ ဣတိ-ပိုဟန်ရှိ၏) ဝါ၊ တနည်း။ ဥပ္ပါဒါဒိယုတ္တာနံ၊ ဥပါဒ်စသည်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော တရားတို့၏။ နတ္ထိဘာဝေါပကာရကတာဝိရုဒ္ဓေါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် ဆန့်ကျင်သော။ ဥပကာရကဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိပစ္စယတာ၊ အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အတ္ထိပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဣတိ၊ ပြီး၏။)

၆၁၅။ အာရမ္မဏော၊ ဥ္စ။ ဖုသနာဒိဝသေန၊ တွေ့ထိခြင်းစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ အနေကေသံ၊ များစွာကုန်သော။ ဖဿာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ သဟဘာဝေါ၊ တကွဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက် ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊

ကြောင့်။ ကေသိဉ္စိ၊ သော။ ဖဿာဒိသမုဒါယော၊ ဖဿစသည်တို့၏ အပေါင်းအစုသည်။ သတိ၊ သော်။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယအပေါင်းအစုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အသတိ ပန၊ မရှိသော်ကား။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေန နတ္ထိဘာဝေန၊ ထိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိပစ္စယတာ၊ အဖြစ်မည်၏။ ပုရိမတရစိတ္တာနံ၊ အနန္တရစိတ်ထက်သာ၍ ရှေးကျသောစိတ်တို့၏။ နတ္ထိဘာဝေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ တာနိ-ပုရိမတရစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ တေန နတ္ထိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကာနိ၊ ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ အနန္တရမေဝ၊ အခြားမဲ့စိတ်သည် သာလျှင်။ (ဟောတိ-၌ စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ အတ္ထိဘာဝေန၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [၂ဂဂ] ပဝတ္တိဩကာသံ၊ ဖြစ်ခွင့်ကို။ အလဘမာနာနံ၊ မရကုန်သော စိတ်စေတသိက်တို့အား။ နတ္ထိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဩကာသံ၊ ကို။ ဒဒမာနံ ဝိယ၊ ပေးသကဲ့သို့။ ဥပကာရကံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တိဩကာသဒါနေန ဥပကာရကာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဋုပ္ပန္နာ-နန္တိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။

တေ ဝေါတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မတော၊ သဘောတရားအားဖြင့်။ ဝိသေသာဘာဝံ၊ အထူး၏မရှိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ သော်လည်း။ အဘာဝမတ္တေန၊ မရှိခြင်းမျှဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ ဩကာသဒါနံ၊ အခွင့်ပေးခြင်းသည်။ နတ္ထိပစ္စယတာ၊ မည်၏။ သဘာဝဝိဂမေန၊ သဘော၏မကင်းခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဝတ္တမာနာနံ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်သော စိတ်စေတသိက်တရားတို့အား။ သဘာဝ-ဝိဂမေန၊ သဘော၏ကင်းခြင်းဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ သည်။ ဝိဂတပစ္စယတာ၊ မည်၏။ စ၊ တနည်းကား။ နိရောဓာနန္တရာ၊ ချုပ်ခြင်း၏အခြားမဲ့၌။ သုညတာ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိတာ၊ မည်၏။ နိရောဓပ္ပတ္တတာ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝိဂတတာ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ဤ နတ္ထိနှင့် ဝိဂတပစ္စည်းတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

အတ္ထိပစ္စယဓမ္မာ ဧဝ စာတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ စ-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဍ-နတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို စ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ ဧဝ၊ ပစ္စည်းတို့သည်သာလျှင်။ ဓမ္မတော၊ သဘောတရားအားဖြင့်။ အဝိသိဋ္ဌာ၊ မထူးခြားကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယာပိ၊ တို့သည်လည်း။ (အဝိသိဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဣမေ ပစ္စယာ၊ ဤအတ္ထိအဝိဂတပစ္စည်းတို့သည်။ ဓမ္မတော၊ အားဖြင့်။ အဝိသိဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ယဒိပိ(ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏

အဖြစ်ဖြင့်။ သ- သဘာဝတာယ၊ သဘောနှင့် တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိပစ္စယတာ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်မည်၏။ သဘာဝါဝိဂမေန၊ သဘော၏ မကင်းခြင်းဖြင့်။ နိရောဓဿ အပ္ပတ္တိယာ၊ ချုပ်ခြင်းသို့မရောက်သေးခြင်းဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ အဖြစ်သည်။ အဝိဂတပစ္စယတာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မာဝိသေသေပိ၊ သဘောတရားအားဖြင့် မထူးငြားသော်လည်း။ ပစ္စယဘာဝဝိသေသော၊ ပစ္စည်း၏ဖြစ်ကြောင်းဂုဏ်သကတ်၏အထူးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သမတ္ထတာဝိသေသံ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်အထူးကို၊ ဝါ၊ သတ္တိအထူးကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတွာ၊ ထိုးထွင်းသိတော်မူပြီး၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ စတုဝီသတိပစ္စယဝိသေသာ၊ ၂၄-ပါးသောပစ္စည်းအထူးတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဿာမိမှိ၊ တရား၏အရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၌။ သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားဖြင့်၊ ဝါ၊ ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ “ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤပစ္စည်းတရားတို့သည်။ ဧဝံ ဝိသေသာ၊ ဤသို့ထူးကုန်၏။” ဣတိ၊ သို့။ သုတမယဉာဏံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ စိန္တာဘာဝနာမယေဟိ၊ စိန္တာမယဉာဏ် ဘာဝနာမယဉာဏ်တို့ဖြင့်။ တဒဘိသမယာယ၊ ထိုပစ္စည်းတို့၏အထူးကို သိခြင်းအကျိုးငှါ။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယော၊ ပြုအပ်၏။

စ၊ ပစ္စည်းတို့၏သရုပ်အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ၂၄-ပါးသော ပစ္စည်းတို့တွင်။ အာရမ္မဏအနန္တရ။ ပ။ ဝိဂတပစ္စယာ၊ ဝိဂတပစ္စည်းတို့သည်။ အရူပ-ဓမ္မာနံယေဝ၊ နာမ်တရားတို့အားသာလျှင်။ (ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။) ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊ သည်။ ရူပဓမ္မာနံယေဝ၊ ရုပ်တရားတို့အားသာလျှင်။ (ပစ္စယော၊ ပြုတတ်၏။) ဣတရေ၊ ကုန်သော။ စုဒ္ဒသ၊ ၁၄-ပါးသော ပစ္စည်းတို့သည်။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ (ပစ္စယာ၊ ကုန်၏။)

ဟေတုအနန္တရ။ပ။ ဝိဂဘာပစ္စယာ၊ ဝိဂတပစ္စည်းတို့သည်။ အရူပဓမ္မာ ဧဝ၊ နာမ်တရားတို့သာလျှင်တည်း။ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ သည်။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သာလျှင်တည်း။ အာရမ္မဏူပနိဿယေ၊ အာရမ္မဏနှင့် ဥပနိဿယပစ္စည်းတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသာ၊ ကြွင်းသော ၉-ပစ္စည်းတို့သည်။ ဥဘယံ၊ နာမ်ရုပ် ၂-ပါးစုံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒွေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအာရမ္မဏနှင့် ဥပနိဿယပစ္စည်းတို့သည်။ ပညတ္တိသဘာဝါပိ၊ ပညတ်သဘောရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အနန္တရ။ပ။ ဝိဂတပစ္စယာ၊ တို့သည်။ အတီတာ ဧဝ၊ အတိတ်တို့သာလျှင်တည်း။ အာရမ္မဏာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယာ၊ တို့သည်။ တိကာ-လိကာ စ၊ ကာလသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သည်ရင်း။ ကာလဝိနိမုတ္တာ စ၊ ကာလ

သုံးပါးမှ လွတ်ကုန်သည်ရှင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကမ္မပစ္စယော၊ သည်။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွိကာလိကော၊ ကာလ ၂-ပါး၌ ဖြစ်၏။ သေသာ၊ ကုန်သော။ ပဥ္စဒသ၊ ၁၅-ပါးသော ပစ္စည်းတို့သည်။ ပစ္စု-ပ္ပန္နာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်တည်း။

တထာ၊ တပါး။ အနန္တရ။ပ။ ပစ္စယာ စ၊ တို့သည်ရှင်း။ နာနာက္ခဏိက-ကမ္မပစ္စယော စ၊ သည်ရှင်း။ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ စ၊ တို့သည်ရှင်း။ ဣတိ။ သို့။ ဣမေ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဇနကာ ဧဝ၊ ဖြစ်စေတတ်သော ဇနက ပစ္စည်းတို့ သည်သာလျှင်တည်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကာ၊ ထောက်ပံ့တတ်သော ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စည်း တို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊ သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘကော ဧဝ၊ ကပစ္စည်းသာလျှင်တည်း။ [၂၇၉] န ဇနကော၊ ဇနကပစ္စည်းမဟုတ်။ သေသာ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသည်မှကြွင်းကုန်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ ဇနကာ စ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန် သည်ရှင်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကာ စ၊ ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သည်ရှင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ ဝိသေသော။ ဤအထူးကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၁၆။ ပစ္စယေသူတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမီ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဒုဝိဓာ ဒွိပ္ပကာရေန၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ အနေကဓာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏပစ္စယာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တရသဓာ၊ ၁၇-ပါးအပြားအားဖြင့်။

အဘိညာစိတ္တေနာတိ၊ ကား။ စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသအနာဂတံသ-ညာဏသင်္ခါတာဟိ၊ ဉာဏ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ အဘိညာဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဂတ-စိတ္တေန၊ တကွဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။ သမောဟစိတ္တဇာနနကာလေတိ၊ ကား။ ပရေသံ စ၊ သူတပါးတို့၏ရှင်း။ အတ္တနော စ၊ ၏ရှင်း။ သမောဟဿ၊ မောဟ နှင့် တကွဖြစ်သော။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ဇာနနကာလေ၊ သိသောကာလ၌။ ။ "အကုသလပ္ပဝတ္တိယော၊ အကုသိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ အဝိဇ္ဇာ ရှေ့သွားရှိကုန်၏။" (ဣတိ စ၊ သို့ရှင်း။) "ယာ ကာစိ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံ ကုန်သော။ ဝိပတ္တိယော၊ ပျက်စီးခြင်းတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တာ၊ ထိုပျက်စီးခြင်းတို့သည်။ မောဟမူလိကာ၊ မောဟလျှင်အရင်း မူလရှိကုန်၏။" ဣတိ စ၊ သို့ရှင်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အာဒီနဝဒဿနေန၊ အပြစ် ကို မြင်သဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာသမတိက္ကမတ္ထာယ၊ အဝိဇ္ဇာကိုကျော်လွန်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိဝဋ္ဋာဘိပတ္ထနာယ၊ ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို တောင့်တခြင်းဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဒွိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ ပုညာဘိသင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တာတိ၊ ကား။ ဘဝါဒီနဝပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာယ၊ ဘဝ၏အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်း တတ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ပြင်းစွာတွေ့ဝေသည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်။ တာနေဝ ပုညာနိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ တာနေဝ ကာမာဝစရရူပါဝစရပုညာနိ၊ တို့ကို။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

ရာဂါဒီနန္တိ၊ ကား။ ရာဂဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စဒေါမနဿာနံ၊ တို့၏။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တတ္တာ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ယှဉ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂါဒိ-အဿာဒနကာလေသု၊ ရာဂစသည်တို့ကို သာယာသောကာလ (စသည်)တို့၌။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏[၁]။ ဂရုံ ကတွာ၊ ၍။ အဿာဒနံ၊ သာယာခြင်းကို။ ရာဂဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာယ ဝေ၊ ရာဂဒိဋ္ဌိတို့နှင့်ယှဉ်သည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏[၂]။ စ၊ ဆက်။ အဿာ-ဒနံ၊ သာယာခြင်းသည်။ ရာဂေါ၊ ပေတည်း။ ဒိဋ္ဌိ စ၊ သည်လည်း။ တဒဝိယုတ္တာ၊ ထိုရာဂနှင့် အမြဲယှဉ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဿာဒနဝစနေ-နေဝ၊ အဿာဒနဟူသောစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ ဂရုံ ကရောန္တီ၊ ပြုသော။ ဒိဋ္ဌိ စ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏[၃]။ စ၊ ဆက်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တောဟိ၊ ကုန်သော။ ရာဂါ-ဒီဟိ၊ ရာဂစသည်တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရာဂ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥဒ္ဓစ္စ ဒေါမနဿတို့ဖြင့်။

၁-ရာဂံ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-စသည်ဖြင့် ရာဂစသည်ကိုသာ အာရုံပြု၍ အကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ဟောခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို အာရုံပြု၍ အကုသိုလ်ဖြစ်သည်ကို အဘယ်သို့ သိအပ်ပါသနည်း?ကြောင့် အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တတ္တာ-စသည်ကို မိန့်သည်။ ထိုပါဌ်ဖြင့် ရာဂဒိဋ္ဌိစသည်တို့ကို သာယာသောအခါ စသည်တို့၌ ထိုအာရုံဖြစ်သော ရာဂ ဒိဋ္ဌိစသည်တို့နှင့် ယှဉ်သောအဝိဇ္ဇာကိုလည်း အာရုံပြု၍ ဖြစ်ကြောင်းပြ၏။

၂-ဂရုံ ကတွာ အဿာဒနကာလေ-ဟူသောပါဌ်၌ အလေးအမြတ်ပြု၍သာယာအပ်သော အဝိဇ္ဇာ-ဟူသည်မှာ အလုံးစုံသော အဝိဇ္ဇာကိုပင် ယူရပါမည်လော?ဟု-ကြောင့် ဂရုံ ကတွာ အဿာဒနံ-စသည်ကို မိန့်သည်။ ထိုပါဌ်ဖြင့် "အဓိပတိပစ္စည်းတပ်သော ရာဂ ဒိဋ္ဌိတို့နှင့် ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာကိုသာ ယူရသည်၊ အဓိပတိပစ္စည်းမတပ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ ဥဒ္ဓစ္စ ဒေါမနဿတို့နှင့် ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာကိုကား မယူရ-ဟု ပြ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် မဓုဋီကာ၌ "ဝေ-သဒ္ဒေန ဝိစိကိစ္ဆာဒိသမ္ပယုတ္တံ အဝိဇ္ဇံ နိဝတ္တေတိ"ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။ ထိုအာရမ္မဏာဓိပတိတပ်သော အဝိဇ္ဇာသည်လည်း "ရာဂံ ဂရုံ ကတွာ ဒိဋ္ဌိံ ဂရုံ ကတွာ အဿာဒေတိ" စသော ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ အတွင်းဝင်၏။ ဤအရာ၌ အနုဋီ ၂-၁၀၇-တွင်" ရာဂဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာယာတိ ဧတ္ထ ရာဂသမ္ပယုတ္တာယ တာဝ အဝိဇ္ဇာယ ယောဇနာ ဟောတု ရာဂဿ အဿာဒနဘာဝတော၊ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာယ ပန ကထန္တိ အာဟ "တဒဝိပ္ပယုတ္တာ စ ဒိဋ္ဌိ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ"တိ ဟူသော စကားသည်ကား သင့်အံ့မထင်။ အကြောင်းမူကား အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း အဝိဇ္ဇာကိုသာ ပြသောအရာဖြစ်သည်၊ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယုပ္ပန်အဝိဇ္ဇာကို ပြသောအရာ မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။

၃-ဂရုံ ကတွာ အဿာဒနံ-ဟူရာ၌ အဿာဒနသည် ရာဂပင်ဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို အလေးပြု၍ ရာဂ ဖြစ်ခြင်းသည် သင့်ပေ၏၊ ဒိဋ္ဌိသည်ကား အဘယ်သို့ အလေးပြုပါ၍

တံသမ္ပယုတ္တသင်္ခါရဿ၊ထိုရာဂစသည်တို့နှင့်ယှဉ်သော သင်္ခါရ၏။(အဝိဇ္ဇာရမ္မဏာ-ဒိတံ-ပုဒ်တွင် အာရမ္မဏ-၌ စပ်) အဝိဇ္ဇာရမ္မဏာဒိတံ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ အာရမ္မဏပစ္စည်းစသည်၏အဖြစ်ကို [၁]။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အနာဒီနဝဒဿာဝိနော်တိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတာဒီသု၊ တို့၌။ နအာဒီနဝဒဿိနော၊ အပြစ်ကိုမြင်လေ့မရှိသော။ အနဝိဇ္ဇာရမ္မဏဿ စ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင်အာရုံမရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာကို အာရုံမပြုမူ၍ လည်းဖြစ်သော [၂]။ ပဌမဇဝနဿ စ၊ ပဌမဇောလည်းဖြစ်သော။ (ဤဝိသေသနနှစ်ပုဒ်ကို အဝုတ္တဿ-နှင့် စပ်) အာရမ္မဏာဓိပတိ-အနန္တရာဒိပစ္စယဝစနေသု၊ အနန္တရအစရှိသောပစ္စည်းတို့ကို ပြဆိုသောစကားတို့၌။ အဝုတ္တဿ စ၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကိုရင်း၊ ဝါ၊ မဆိုအပ်သေးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝုတ္တဿ စ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကိုရင်း၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးလည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗဿ၊ အလုံးစုံသောအကုသိုလ်ကို။ သင်္ဂဏှနတ္ထံ၊ သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါ။ ယံ ကိဉ္စီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏ [၃]။

သနည်း?ဟု-ကြောင့် အဿာဒနဥ္စ-စသည်ကို မိန့်သည်။ ထိုပါဌ်ဖြင့် "ဒိဋ္ဌိသည်လည်း သာယာတတ်သောရာဂနှင့် အမြဲယှဉ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို အလေးပြု၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိကိုလည်း အဿာဒနဟူသောစကားဖြင့်ပင် ပြဆိုအပ်ပြီးဖြစ်သည်ဟု သိစေ၏။

၁-အဝိဇ္ဇာရမ္မဏာဒိတန္တိ အဝိဇ္ဇာယ အာရမ္မဏာဒိတံ။ အာဒိ-သဒ္ဒေန အာရမ္မဏာဓိပတိ-အာရမ္မဏူပနိဿယပကတူပနိဿယေ, အနန္တရာဒိကေ စ ပစ္စယေ သင်္ဂဏှာတိ။ (အနုဋီ ၂-၁၀၇။) တနည်းကား-အဝိဇ္ဇာ အာရမ္မဏာဒိ ယဿာတိ အဝိဇ္ဇာရမ္မဏာဒိ၊ တံသမ္ပယုတ္တသင်္ခါ-ရော။ တဿ ဘာဝေါ အဝိဇ္ဇာရမ္မဏာဒိတာ၊ တံ-ဟု ဝစနတ္ထကြံ၍ "အဝိဇ္ဇာရမ္မဏာဒိတံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အာရမ္မဏအစရှိသော ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို"-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

၂-အနဝိဇ္ဇာရမ္မဏဿာတိ န အဝိဇ္ဇာရမ္မဏဿ အဝိဇ္ဇံ အနာရဗ္ဘ ပဝတ္တဿ-ဟူသော မူလဋီ အနုဋီတို့နှင့်အညီပင်။ ဤဋီကာ၌ရှိသော အဝိဇ္ဇာယ အနာရမ္မဏဿ- ဟူသောပါဌ်ကား မကောင်း၊ သို့သော် သင့်လျော်အောင် အနက်ပေးလိုလျှင် "အဝိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။ အနာရမ္မဏဿ စ၊ အာရုံမရှိသည်လည်း ဖြစ်သော"ဟူ၍ သော်၎င်း "အဝိဇ္ဇာယ၊ ကို။ အနာရမ္မဏဿ စ၊ အာရုံမပြုသည်လည်းဖြစ်သော။-" ဟူ၍သော်၎င်း အနက်ပေးရာ၏၊ ထိုတွင် နောက်အနက်၌ အနာရမ္မဏကရဿ-ဟုဆိုလိုလျက် ကရ-သဒ္ဒါ ကျေနေသည်ဟု ယူရာ၏။

၃-အာရမ္မဏာဓိပတိအနန္တရာဒိပစ္စယဝစနေသူတိ အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယ-ပစ္စယဝစနေသု အဝုတ္တဿ အနဝိဇ္ဇာရမ္မဏဿ အနန္တရာဒိပစ္စယဝစနေသု အဝုတ္တဿ ပဌမ-ဇဝနဿ ဒွိသုပိ ဝုတ္တဿ အဝိဇ္ဇာရမ္မဏဿ ဒုတိယာဒိဇဝနဿာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အနန္တရ-ပစ္စယလာဘိနော အနန္တရာဒိနာ သဟဇာတဿ ဟေတုအာဒိနာ အသဟဇာတဿ ဥပ-နိဿယာဒိနာ သင်္ခါရဿ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော ဟောတီတိ အယမတ္ထော "ယံ ကိဉ္စိ" တိ-အာဒိနာ ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အနုဋီ ၂-၁၀၇။

ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ သမတိက္ကမဘာဝပတ္တနာဝသေန၊ အဝိဇ္ဇာကို ကျော်လွန်ခြင်း အရှုပဘာဝကို တောင့်တခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရေ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

၆၁၇။ ကိံ ပနာယန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ စောဒကဿ၊ ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ သမ္ဘဝန္တိ ဝေ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဓာရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းသည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ [၂၉၀] (ကသ္မာ၊ ကား။) အဝသေသပစ္စယသမဝါယာဘာဝေ၊ အဝိဇ္ဇာမှကြွင်းသောအကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းမရှိလတ်သော်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘဝါ-ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တထာ၊ တူ။ သင်္ခါရာ ဝေါတိ၊ သင်္ခါရတို့သည်သာလျှင်ဟူ၍။ အဝဓာရဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အညေသံ၊ သင်္ခါရမှတပါးကုန်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏လည်း။ တတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကြောင့်။ သမ္ဘဝဿ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါကျဿ၊ ၏။ အဝဓာရဏဖလတ္တာ၊ အဝဓာရဏအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဓာရဏော၊ ကို။ ဂယှမာနေပိ၊ ယူအပ်သော်လည်း။ အယံ ဒေါသော၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အပျာပိတဒေါသသည်။ (အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဘာဒိ။ပ။ မနသိကာရာဒယော၊ လောဘအစရှိသော ကမ္မနိဒါန်း, ဥပါဒါန်, ဝတ္ထု, အာရုံ, မနသိကာရအစရှိကုန်သော။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိယေဝ၊ ရအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဒေါသော အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤကား စောဒက၏အလိုတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ကိံပနာယံ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဧကောတိ၊ ကား။ အသဟာယာ၊ အဖော်ကင်းသော။ ကာရဏန္တရနိရပေက္ခာ၊ အကြောင်းတပါးကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဧက-သဒ္ဒါ သင်္ချာဟောဟု ဆိုလို၏)။ ။ သဟကာရိ-ကာရဏဘူတာ၊ တကွပြုဖော် အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ။ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဝတ္တုကာမော၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။ စောဒကော၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တ၊ ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ ကိံ ပနေတ္ထာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပစ္စယန္တရေန၊ အကြောင်းတပါးနှင့်။ ရဟိတဘာဝေ စ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်လည်းဟူသော။ သဟိတဘာဝေ စ၊ တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်လည်းဟူသော။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဖြည့်စွက်၍ ဆိုဖွယ်ကား။ ကိံပန၊ အဘယ်နည်း။ တေ၊ သင်၏။ စောဒနာ၊ သည်။ အသမတ္တာ၊ မပြည့်စုံသေး။

အဝသိဋ္ဌဉ္စ၊ ဆိုဖွယ်အကြွင်းကိုလည်း။ တာဝ၊ စွာ။ ကထေဟိ၊ ဆိုဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေကာရဏာဝါဒေါ အာပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဒေါသပ္ပသင်္ဂေါ၊ အပြစ်၏ရောက်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကေကာရဏာဝါဒေါ၊ သည်။ အနိဋ္ဌော၊ အလိုမရှိအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗသ၊ အလုံးစုံ(သော သင်္ခါရ)၏။ (မူလဋီ သိမူ မဟာဋီတို့နှင့်အညီပင်) သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သမ္ဘဝါပတ္တိတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ကေသဒိသဘာဝါပတ္တိတော စ၊ တမျိုးတည်းတူသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ (မူလဋီ သိမူ မဟာဋီတို့နှင့်အညီပင်)

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကံ န ဧကတောတိအာဒီသု၊ ကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ ပကာရေသု၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေသု၊ မရှိကုန်လတ်သော်။ ပါရိ-သေသေန၊ လုံးဝအကြွင်းအကျန်အားဖြင့်။ အနေကတော၊ များစွာသော အကြောင်းကြောင့်။ အနေကမေဝ၊ များစွာသော အကျိုးသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ စတုတ္ထော ဝေ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ တေသို့ ပကာရေ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ သော်၊ ဝါ၊ ရှိပါလျက်။ ဧကဟေတုဖလဒီပနေ၊ တခုသောအကြောင်းနှင့် တခုသောအကျိုးကို ပြရာ၌။ အတ္တော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န နုပပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံ-မသင့်မြတ်သည်မဟုတ်။ ဥပပဇ္ဇတိ-ယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဧကတော၊ ကြောင့်။ ဧကံ၊ သော။ ဖလံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧကတော၊ ကြောင့်။ အနေကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အနေ-ကတောပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဧကံ ဖလံ၊ သည်။ နော အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

ဧကေကဟေတုဖလဒီပနန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဧကဟေတုဒီပနံ၊ တခုသောအကြောင်းကိုပြခြင်းရင်း။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာ-ဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧကဖလဒီပနံ၊ ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤနည်းဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာအစိတ်အစိတ်တို့၌။ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနံ၊ တခုတခု သော အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို ပြခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။

ဝေနေယျာနံ အနုရူပတောတိ၊ ကား။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့၏။ အဇ္ဈာသယဿ၊ အား။ အနုရူပတော၊ လျော်သောအားဖြင့်။ ဧကဿေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဟေတုနော စ၊ ကိုရင်း။ ဖလဿ စ၊ ကိုရင်း။ ဒီပနာ၊ ပြခြင်းသည်။ သတ္ထု၊ ၏။ ဒေသနာဝိလာသတော ဝါ၊ အားဖြင့်သော်ရင်း။ ဝေနေယျပုဂ္ဂ-လာနံ၊ တို့၏။ အဇ္ဈာသယတော ဝါ၊ ဖြင့်သော်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ပြရာ၌။ တဒုဘယဿ၊ ဒေသနာဝိလာသ, ဝေနေယျဇ္ဈာ-သယဟူသော ထိုနှစ်ပါးစုံ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို ဒေသနာတို့၌။ ဒေသေတဗ္ဗဿ၊ ဟောအပ်ဟောသင့်သော။ အတ္ထဿ၊ ၏။

ပမာနတာ စ၊ ပြမာန်းသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ပါကဋတာ စ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ အသာမာရဏတာ စ၊ မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။) စ၊ ဆက်။ ဘဂဝန္တော၊ ဘုန်းကြီးတော်မူကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တာ၊ ဒေသနာဝိလာသသို့ ရောက်တော်မူကုန်၏။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ဒေသေတဗ္ဗေ၊ သော။ အတ္ထေ၊ ၌။ ဗဟူသုပိ၊ ကုန်သော။ ပရိယာယေသု၊ ပရိယာယ်ဝေါဟာရတို့ကို။ လဗ္ဘမာနေသု၊ ရအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ရအပ်ကုန်သော်လည်း။ ယထာရုစိတံ၊ အကြင်အကြင်နှစ်သက်အပ်သော ပရိယာယ်ဝေါဟာရကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တိ၊ ကုန်၏။ သာ၊ ထိုသို့ ဟောခြင်းသည်။ ဒေသနာဝိလာသာနုရူပတာ၊ ဝိလာသအားလျော်သည်၏အဖြစ်မည်၏။ ပန၊ တပါး။ တတ္ထ၊ ထိုများစွာသော ပရိယာယ်တို့တွင်။ ယေန ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ယေ ဝေနေယျာ၊ တို့သည်။ ဗုဇ္ဈန္တိ၊ သိနိုင်ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ထိုပရိယာယ် ဝေါဟာရဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုဝေနေယျတို့အား ၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဗောဓနံ၊ သိစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုသိစေခြင်းသည်။ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရူပတာ၊ ဝေနေယျတို့၏ အဇ္ဈာသယအား လျော်သည်၏အဖြစ်မည်၏။

[၂၉၁] ယထာ ဖဿံ ဝေဒနာဝဝတ္ထာနတောတိ၊ ကား။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဖဿံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သုခဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ။ပ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ သုခဝေဒနိယဖဿာဒိ-စက္ခုသမ္ဖဿာဒိအနုရူပေန၊ သုခဝေဒနိယဖဿစသည်နှင့် စက္ခုသမ္ဖဿစသည်တို့အားလျော်သဖြင့်။ သုခဝေဒနာဒိစက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာဒီနံ၊ သုခဝေဒနာစသည်နှင့် စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာစသည်တို့ကို။ ဝဝတ္ထာနတော၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ စက္ခုရူပါဒီသု၊ စက္ခုပသာဒ ရူပါရုံစသည်တို့သည်။ သမာနေသု၊ တူညီကုန်လတ်သော်[1] ။ ဖဿဘေဒေန၊ ဖြင့်။ သုခါဒိ-ဝိပရိယာယာဘာဝတော စ၊ သုခစသည်တို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ရူပမနသိကာရာဒီသု၊ စသည်တို့သည်။ သမာနေသု၊ တူညီကုန်လတ်သော်။ စက္ခာဒိသံဃဋ္ဋနာဘေဒေန၊ စက္ခုစသည်တို့ကို ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဒိဝိပရိယာယာဘာဝတော စ၊ ဇာဝေဒနာစသည်တို့၏

---

[1] ၁-ဤ၌ ပိ-ပိုနေသည်။ ။အကြောင်းကား စက္ခုရူပစသည် တူညီသော် မထူးသော်လည်း ဝေဒနာမဖောက်ပြန်ဟူရာ၌ စက္ခုရူပစသည်မတူသော် ထူးခြားသော်ကား ဝေဒနာမဖောက်ပြန်သည်မှာ ဆိုဖွယ်မရှိဟူသောအနက်သည် မသင့်သောကြောင့်ပေတည်း။ အမှန်မှာ စက္ခုရူပစသည်တူလျှင် ဖဿလည်းတူ၍ ဝေဒနာလည်းတူသည်ဟူသော အနက်သာ သင့်သည်။ မူလဋီကာ၌ကား ယင်း ပိ-သဒ္ဒါမရှိ။

ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရှင်း။ အညပစ္စယသာမညေပိ၊ တပါးသော အကြောင်းတို့၏ တူညီသည်၏ အဖြစ်ရှိငြားသော်လည်း။ ဖဿဝသေန၊ သုခ ဝေဒနိယအစရှိသော ဖဿ, စက္ခုသမ္ဖဿအစရှိသော ဖဿတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သုခါဒိစက္ခုသမ္ဖဿဇာဒိနံ၊ သုခအစရှိသော ဝေဒနာ, စက္ခုသမ္ဖဿဇာ အစရှိသော ဝေဒနာတို့၏။ ဩဠာရိကသုခုမာဒိသင်္ကရာဘာဝတော စ၊ သုခုမဝေဒနာစသည် အဖြစ်ဖြင့် ရောယှက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရှင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်[၁]။ ယထာဝုတ္တဖဿဿ၊ ၏။ (ဘာဝသမ္ဗန်) သုခါဒီနံ၊ တို့၏။ အဝိပရီတော၊ သော။ ပစ္စယဘာဝေါ ဧဝ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ယထာဝေဒနံ၊ ဝေဒနာ အားလျော်စွာ။ ဖဿဝဝတ္ထာနံ၊ ဖဿ၏ အသီးအခြားတည်ခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာရဏဖလဝိသေသေန၊ အကြောင်းအကျိုးအထူးဖြင့်။ ဖလကာရဏ-ဝိသေသနိစ္ဆယော၊ အကျိုးအကြောင်းအထူးကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘယတ္ထာပိ၊ ဖဿဝေဒနာနှစ်ပါးစုံတို့၌လည်း။ နိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏[၂]။

ကမ္မာဒယောတိ၊ ကား။ ကမ္မအာဟာရဥတုအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော အကြောင်းတရားတို့သည်။ အပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်။ (ကဿာ၊ ကား။) သေမှပဋိ-ကာရေန၊ သလိပ်ကို ကုစားခြင်းဖြင့်။ ရောဂဝူပသမနတော၊ အနာရောဂါ၏ ပျောက်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်တည်း။ သေမှဿ၊ သလိပ်၏။ မန္ဒဘာဝါဒိနာ စ၊ နှံ့သည်၏အဖြစ်စသည်ဖြင့်လည်း။ သေမှံယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပါကဋံ၊ သော။ ကာရဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣမံ၊ ဤအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-ဟူသော ပါဠိ၌။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒီပိတာ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ အဿာဒါနု-

---

၁-ဩဠာရိကသုခုမာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဒေန ဟီနပဏီတာဒိသင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဥပါဒါယ ယာ ဝေဒနာ "ဩဠာရိကာ, ဟီနာ"တိ ဝါ ဝုစ္စတိ၊ န တံယေဝ ဥပါဒါယ တဿာ ကဒါစိပိ သုခုမတာ, ပဏီတတာ ဝါ အတ္ထီတိ ဝုတ္တံ "ဩဠာရိကသုခုမာဒိသင်္ကရာ-ဘာဝတော" တိ။ (အနုဋီ ၂-၁၀၈။)

၂-ယထာဝုတ္တသမ္ဖဿဿာတိ သုခဝေဒနိယာဒိဖဿဿ။ သုခဝေဒနိယဖဿဘာဝယေဝ သုခဝေဒနာ၊ န ဣတရဖဿတော။ သုခဝေဒနိယဖဿတော သုခဝေဒနာဝ၊ န ဣတရ-ဝေဒနာ။ တထာ သေသေသုပီတိ.ဥဘယပဒနိယမသေန ယထာဖဿံ ဝေဒနာဝဝတ္ထာနံ, ယထာဝေဒနံ ဖဿဝဝတ္ထာနန္တိ ပဒဒ္ဓယေန ကာရဏန္တရာသမ္ဘိဿတာ ဖလဿ, ဖလန္တရာ-သမ္ဘိဿတာ စ ကာရဏဿ ဒဿိတာ ပဌမပက္ခေ "အသံကိဏ္ဏတာ ဝဝတ္ထာန"န္တိ ကတွာ။ ဒုတိယပက္ခေ ပန ပစ္စယဘေဒဘိန္နေန ကာရဏဝိသေသေန ဖလဝိသေသော, ဖလဝိသေ-သေန စ ကာရဏဝိသေသော နိစ္ဆီယတီတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော "သန္နိဋ္ဌာနံ ဝဝတ္ထာန"န္တိ ကတွာ။ ပုရိမသ္မိဉ္စ ပက္ခေ ဓမ္မာနံ အသင်္ကရတော ဝဝတ္ထာနံ ဝုတ္တံ၊ ဒုတိယသ္မိဉ္စ ယထာဝ-ဝတ္ထိတဘာဝဇာနနန္တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ (အနုဋီ ၂-၁၀၈။)

ပဃိနော တဏှာ ပဝၔုတိတိ ဝစနတောတိ၊ ကား။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံယောဇနိယေသု၊ သံယောဇဉ်၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အဿာဒါနုပဿိနော၊ သာယာဖွယ်ကိုရှုလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တဏှာ၊ သည်။ ပဝၔုတိ၊ ၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ သင်္ခါရကာရဏဘာဝဿ၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်း၏အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပုန၊ တဖန်။ တဿာပိ၊ ထိုတဏှာ၏လည်း။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ တည်း။ (ဤ၌ ယ–ပိုနေသည်) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ အာသဝသမုဒယောတိ စ ဝစနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တဏှာ စ၊ သည်ငှင်း။ စတုရုပါဒါနဘူတာ၊ လေးပါးသော ဥပါဒါန်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမဘဝဒိဋ္ဌာသဝါ စ၊ ကာမာသဝ ဘဝါသဝ ဒိဋ္ဌာသဝ တို့သည်ငှင်း။ (မူလဋီ, သီမူ-မဟာဋီတို့နှင့် အညီပင်) သင်္ခါရဿ၊ ၏။ ကာရဏန္တိ၊ အကြောင်းဟူ၍။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဟေတုကာ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင်အကြောင်းရှိကုန်၏။ (မူလဋီ၌ အဝိဇ္ဇာဟေတုကာ-ဟူသောဤပုဒ် မရှိ) ဣတိ၊ သို့။ (ပါကဋ္ဌာ-နှင့်စပ်လျှင် ဣတိ၊ ဤသို့ ထင်ရှားကုန်သော ကြောင့်-ဟု အနက်ပေး) သုတ္တဒ္ဓယေနာပိ၊ သုတ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပါကဋ္ဌံ၊ သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ကာရဏဘာဝမေဝ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အဿာဒါနုပဿိနောတိ ဝစနေန၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဘဝါဒီနဝပ္ပဋိစ္ဆာဒနကိစ္စာ၊ ဘဝ၏အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိစ္စရှိသော။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ တဏှာယ၊ ၏။ ကာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဒ္ဒါ၊ မသိ မလိမ္မာသည်၊ ဝါ၊ ပညာမဲ့သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိကေ၊ စသည်တို့ကို။ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သင်္ခါရကာရဏဘာဝဿ၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်းအဖြစ်၏။ ပါကဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဝိဒ္ဒသုဘာဝေါဝ၊ ပညာမဲ့သူ၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သင်္ခါရကာရဏဘာဝေန၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ခီဏာသဝဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏ သန္တာန်၌။ သင်္ခါရာဘာဝတော စ၊ သင်္ခါရတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်ငှင်း။ အသာဓာရဏတ္တာ စ၊ (အဝိဇ္ဇာ၏ ခီဏာသဝနှင့်) မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်းတည်း[၁]။ ဝါ၊

၁-ခီဏာသဝဿ သင်္ခါရာဘာဝတောတိ ဗျတိရေကေနပိ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရကာရဏဘာဝံ ဝိဘာဝေတိ။ ကေနစိ္တန ဟိ ခီဏာသဝေါဝ ဝိဒ္ဒသု။ တေန ဗာလာနံ ဝေ သမ္ဘဝတော အဝိဇ္ဇာယ အသာဓာရဏတာ ဝုတ္တာတိ ဒဿေတိ။ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒိနိ ဟိ ဣတရေသမ္ပိ သာဓာရဏာနိ။ (အနုဋီ ၂-၁၀၉)

တနည်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒီနိ၊ ဝတ္ထုအာရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ၊ တို့၏။ သာဓာရဏကာရဏာနိ၊ ဆက်ဆံသော အကြောင်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၂၉၂] ပုညာဘဝါဒိအာဒီနဝပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်သောဘဝ စသည်၏အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ (ဤ၌ ပုညာဘဝနောင်အာဒိ-လိုနေ၍ ဖြည့်စွက်ထားသည်) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ၊ တို့၏။ အသာဓာရဏံ၊ သော။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏[၁]။ အဝိဇ္ဇာ။ပ။ ဝိညာဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ပဓာနတ္တာ ပါကဋတ္တာ အသာဓာရဏတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ဧတေနေဝ ကေနစိ ဟေတုဖလဒီပနပရိဟာရဝစနေန၊ ဤတခုတခုသော အကြောင်းနှင့်အကျိုးကိုပြရာ၌ (စောဒနာကို) ဖြေဆိုသောစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ-၌ စပ်) ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိအာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အစိတ်အစိတ်စကားရပ်တို့၌။ ဗောဓနေယျဇ္ဈာသယဝသေန၊ သိစေထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အလို၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မဿ၊ ကို။ ဗောဓနသင်္ခါတံ၊ သိစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပယောဇနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၁၈။ ကေန္တာနိဋ္ဌဖလာယာတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ (အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။) ဝိရုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ဇောတေတိ၊ ၏။) သာဝဇ္ဇာယာတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဝိဇာတိယဘာဝံ၊ ဇာတ်မတူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇောတေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပုညာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဣဋ္ဌဝိပါကတာယ စ၊ ဣဋ္ဌဝိပါက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဝါ၊ ကောင်းသောအကျိုးကို ပေးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနဝဇ္ဇသဘာဝတာယ စ၊ အပြစ်ကင်းသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဿာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏၊ ဝါ၊ နှင့်။ ဝိရုဒ္ဓါ စ၊ ဆန့်ကျင်ကုန်သည်၎င်း။ ဝိဇာတိယာ စ၊ ဇာတ်မတူကုန်သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ကထံ န ယုဇ္ဇိဿတီတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ သမာဓာနံ၊ ဒေသနာစကားရပ်ကို ကောင်းစွာဆောင်တတ်-တည်မြဲစေတတ်သော သာဓကစကားတည်း။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ယွာယံ ကေန္တာနိဋ္ဌဖလတာဒိဟေတုပဒေသော၊ အကြင် ကေန္တာနိဋ္ဌဖလတာစသည်ဖြင့် အကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်းသည်။ (သိမှုနှင့်အညီပင်) (အတ္ထိ၊ ၏။) တဿ၊

၁-ဝတ္ထာရမ္မဏာဘဏ္ဍုပါဒါနာဒီနိ ဝိယ အဝိဇ္ဇာပိ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ သာဓာရဏကာရဏန္တိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ "ပုညာဘဝါဒိ" တိအာဒိ။ တတ္ထ အာဒိသဒ္ဒေန အပုညာနေဉ္ဇဘဝါ ဂဟေတဗ္ဗာ။ ပုညာဘဝေါတိ ပုညာဘိသင်္ခါရဟေတုကော ဥပပတ္တိဘဝေါ။ ဧသ နယော သေသေသု။ ဧတ္ထ စ ကိစ္စကရဏဋ္ဌာနဘေဒေန ကိစ္စဝတီ အဝိဇ္ဇာ ဘိန္ဒိတွာ ဒဿိတာ။ န ဟိ ယဒဝတ္ထာ အဝိဇ္ဇာ ပုညာဘိသင်္ခါရာနံ ဥပနိဿယော၊ တဒဝတ္ထာ ဧဝ ဣတရေသံ ဥပနိဿယောတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ ဧတ္ထ စ ဘဝါဒီနဝပ္ပဋိစ္ဆာဒနန္တိ အတ္ထတော ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ တံတံဘဝသင်္ခါတဒုက္ခဟေတုသဘာဝါနဘိသမယနိမိတ္တတာ။ (အနုဋီ ၂-၁၀၉)

ထိုညွှန်ပြခြင်း၏။ အနေကန္တိကတံ၊ ကေန်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ဒွယံ၊ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တယာ၊ သင်စောဒကဆရာသည်။ ယာယံ စောဒနာ၊ ကို။ ဧဝံ သန္တေ-ပီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ သာ၊ ထိုစောဒနာသည်။ ဝိပါကံ ပတိ၊ ဝိပါက်ကိုစွဲ၍၊ ဝါ၊ ဝိပါက်၏အရာ၌။ ယုတ္တာ၊ သင့်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနိဋ္ဌဝေ-ပက္ကံ၊ အနိဋ္ဌအကျိုးဝိပါက်ရှိသော၊ ဝါ၊ မကောင်းကျိုးကိုပေးတတ်သော။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဣဋ္ဌံ၊ အလိုရှိအပ်သောအကျိုးကို။ န ဖလတိ၊ မပြီးစေတတ်။ ဣဋ္ဌဝေပက္ကံ ဝါ၊ ဣဋ္ဌဝိပါက်ရှိသော၊ ဝါ၊ ကောင်းကျိုးကိုပေးတတ်သော အကြောင်းသည်မူလည်း။ အနိဋ္ဌံ၊ အနိဋ္ဌအကျိုးကို။ (န ဖလတိ၊ မပြီးစေတတ်။) ပန၊ သော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာ၌။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယဘာဝလက္ခဏဓမ္မာနံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်လက္ခဏာရှိသောပစ္စည်းတရားတို့၏။ ဓမ္မတာ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တတြ စ၊ ထိုဓမ္မတာ၌ကား။ အယံ နိယမော၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော နိယမသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုဓမ္မတာ၏။ ဝိစိတ္တ-ရူပတ္တာ၊ ဆန်းကျယ်သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိရုဒ္ဓေါ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဌာနန္တိ၊ ကား။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်ရှိခြင်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အတ္ထိတာဝိရုဒ္ဓေါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ပဋိသန္ဓိအာဒီနိ၊ အစရှိသည်တို့သည်။ ဌာနာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ပုရိမစိတ္တံ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စ-ယောတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ ဧကန္တိကံ၊ ကေန်မုချသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဝင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဘဝင်္ဂဿ၊ ၏။ အနန္တရ-ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဇဝနံ၊ သည်။ ဇဝနဿ၊ ၏။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) သိပ္ပါဒီနံ စ၊ အတတ်ပညာစသည်တို့အားလည်း။ ပဋိသန္ဓိအာဒိ-ဌာနံ၊ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ဌာနသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏စကားကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ န အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်။ ကမ္မံ၊ သည်။ ရူပဿ၊ ၏။ နမနရုပ္ပနဝိရောဓာ စ၊ နမနရုပ္ပနအားဖြင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သာရမ္မဏာနာရမ္မဏာဒိဝိရောဓာ စ၊ အနာရမ္မဏ အစရှိသောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ၊ သဘောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သော။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ခီရာဒီနိ၊ နို့ရည်စသည်တို့သည်။ ဒဓိအာဒီနံ၊ နို့ဓမ်းစသည်တို့၏။ မဓုရမ္ဗိလရသာဒိသဘာဝဝိရောဓာ၊

ချိုသောအရသာ ချဉ်သောအရသာ အစရှိသော သဘောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ (သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယော ဟောတိ။) အဝိဇာနနကိစ္စော၊ သိခြင်းကိစ္စမရှိသော။ အာလောကော၊ အရောင်အလင်းသည်။ ဝိဇာနနကိစ္စဿ၊ သိခြင်းကိစ္စရှိသော။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ (ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယော ဟောတိ။) အမဒနကိစ္စာ၊ မူးယစ်စေခြင်း ကိစ္စမရှိကုန်သော။ ဂုဠာဒယော စ၊ တင်လဲစသည်တို့သည်လည်း။ မဒနကိစ္စဿ၊ မူးယစ်စေခြင်းကိစ္စရှိသော။ အာသဝဿ၊ အရက်၏။(ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယော ဟောတိ။)

ဂေါလောမာဝိလောမာဒီတိအာဒီသု၊ အစရှိသည်တို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ ဂေါလောမာဝိလောမာနိ၊ နွားမွေး သိုးမွေးတို့သည်။ ဒုဗ္ဗာယ၊ နေဇာမြက်၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) စ၊ ဆက်။ အဝီတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ရတ္တာ၊ နီသောအမွေးအဆင်းရှိကုန်သော။ (ဤဝိသေသနစဉ်းစားဖွယ်ရှိ၏၊ သုက္ကာ-သင့်၏) ဠကော၊ သိုးတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏[၁]။ ဝိသာဏံ၊ ဦးချိုသည်။ သရဿ၊ မြားမြက်၏။ ဒဓိတိလပိဋ္ဌဂုဠာနိ၊ နို့ဓမ်းနှမ်းမှုန့်တင်လဲတို့သည်။ ဘူတိဏကဿ၊ မြက်နံ့သာ မြက်မွေး၏။ သေဝါလံ၊ မှော်သည်။ တဏ္ဍုလေယျကဿ၊ ဟင်းဆန်ကွဲ၏၊ ဝါ၊ ဟင်းနုနွယ်ဆူးပေါက်၏။ ခရဝဋ္ဋဝါ၊ မြည်းဖိုနှင့်မြင်းမတို့သည်။ အဿ-တရဿ၊ အဿတိုရ်(လားမြင်း) ၏။ (ပစ္စယော ဟောတိ။) ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကာ ဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ [၂၉၃] ဒုက္ခဝိပါကာယပိ၊ ဆင်းရဲသော ဝိပါက်-မကောင်းသောအကျိုးရှိငြား သော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ (တွ-သမ္ဗန်) အဒုက္ခ-ဝိပါကာနံ၊ မဆင်းရဲသော ဝိပါက် ကောင်းသောအကျိုးရှိကုန်သော။ ပုညာ-နေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယတ္တံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ န န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်မဟုတ်။ (ယုဇ္ဇတိ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

တဒဝိပါကတ္တော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏ ဝိပါက်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ) ပိ၊ သော်လည်း။ သာဝဇ္ဇတာယ၊ အပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တဒဝိရုဒ္ဓါနံ စ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် မဆန့်ကျင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တံသဒိသာနဉ္စ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် တူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အပုညာဘိသင်္ခါရာနမေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတရေသံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အာနေဉ္ဇာဘိ-သင်္ခါရတို့၏။ (ပစ္စယော၊ သည်။) န၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ စောဒနာ ပသင်္ဂဿ၊ ဤငြိစွန်းခြင်း-ရောက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ စပ်လျဉ်းခြင်းကို။ နိဝါရဏတ္ထံ

၁-အဝိ နာမ ဠကော၊ တာ (တေ ?) ပန ယေဘုယျေန ရတ္တလောမကာ ဟောန္တီတိ ဝုတ္တံ "ရတ္တာ ဠကော"တိ။ (အနုဋီ ၂-၁၁ဝ) ဤအဖွင့်လည်းစဉ်းစားဖွယ်ပင်။

မြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိရုဒ္ဓေါ။ပ။ သိဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပါကဋံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ အဝိဇ္ဇာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၆၁၉။ သဗ္ဗတ္ထ။ပ။ အဂ္ဂဏှန္တောတိ၊ ကား။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ စုတိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝါဒီသု၊ ထိုထိုဘဝစသည်တို့၌။ ရူပါဒီနံ၊ ရုပ်အစရှိကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ မရဏသညိတော၊ သေခြင်းဟုမှတ်အပ်သော။ စရိမော၊ အဆုံးစွန်သော။ ဘေဒေါ၊ ပျက်စီးခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ ။ သတော ဝိဇ္ဇမာနသော၀၊ ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ ဒေဟန္တရသင်္ကမနံ၊ ကိုယ်တပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းတည်း။ အညေန၊ သော။ ကာယေန၊ နှင့်။ သမာဂမော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းတည်း။

သဗ္ဗတ္ထ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါတိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ပေါ်ခြင်းတည်း။ နဝသရီရပါတုဘာဝေါတိ၊ ကား။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ဇိဏ္ဏဿ၊ အိုမင်းဆွေးမြည့်သော။ သရီရဿ၊ ကိုယ်ကို။ နိက္ခေပေ၊ ပစ်ချရာ၌၊ ဝါ၊ ပစ်ချခြင်းသည်။(သတိ၊ သော်။) ပရလောကပရိယာပန္နဿ၊ တပါးသောလောက၌ အကျုံးဝင်သော။ နဝကာယဿ၊ အသစ်ဖြစ်သောကိုယ်၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ (ကိံ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။) ဇနော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝတ္ထာနိ။ ပ။ သုခေသီတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ ယထာ၊ ဆိုကုန်သကဲ့သို့တည်း။

[နရော၊ လူသည်။ ဇိဏ္ဏာနိ၊ အိုမင်းဟောင်းနွမ်းကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ နဝါနိ၊ အသစ်ဖြစ်ကုန်သော။ အပရာနိ၊ တပါးသောအဝတ်တို့ကို။ ဂဏှာတိ ယထာ၊ ယူသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဇိဏ္ဏံ၊ အိုမင်းဆွေးမြည့်သော။ ဒေဟံ၊ ကိုယ်ကို။ နိက္ခိပ္ပ၊ ချထားစွန့်ပယ်၍။ သုခေသီ၊ ချမ်းသာကို ရှာလျက်၊ ဝါ၊ ချမ်းသာကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ အဘိနဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ (အပရံ၊ တပါးသော။ ဒေဟံ၊ ကိုယ်ကို။) ဂဏှာတိ၊ ယူ၏[၁]။]

၁-ဤဂါထာသည် ဘဂဝါဂီတိကျမ်း ဒုတိယပိုင်း နံပါတ် ၂၂-ဂါတာနှင့် အနက်အားဖြင့် တူ၏။ အဆိုပါ ဘဂဝါဂီတိဂါထာမှာ-"ဝတ္ထာနိ ဇိဏ္ဏာနိ ယထာ ဝိဟာယ၊ နဝါနိ ဂဏှာတိ နရော' ပရာနိ။ တထာ သရီရာနိ ဝိဟာယ ဇိဏ္ဏာ-နျညာနိ သံယာတိ နဝါနိ ဒေဟီ။"ဟု ရှိ၏။ ထိုတွင် ဇိဏ္ဏာနျညာနိ-ကို ဇိဏ္ဏာနိ+အညာနိ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ဒေဟီ-ကို ကိုယ်ရှိသော အတ္တသည်၊ ဝါ၊ သတ္တဝါသည်-ဟု အနက်ပေး။

အယံ သတ္တောတိ၊ ကား။ အယံ အတ္တာ၊ ဤအတ္တသည်။ ယော၊ ယင်းအတ္တကို။ သာမီတိ စ၊ ခန္ဓာအိမ်၏ပိုင်ရှင်ဟူ၍ရင်း။ နိဝါသီတိ စ၊ ခန္ဓာအိမ်ထဲ၌အမြဲတည်နေသူဟူ၍ရင်း။ ကာရကောတိ စ၊ သိခြင်း သွားခြင်းစသည်တို့ကို ပြုတတ်သောသူဟူ၍ရင်း။ ဝေဒကောတိ စ၊ အကောင်းအဆိုးကိုခံစားတတ်သောသူဟူ၍ရင်း။ (ဝိမူဠှေန၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် တွေဝေသောသူသည်။) အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ (လောကဝေါဟာရမျှ သတ္တမဟုတ်ဟူလို)သတ္တော မရတိ၊ သတ္တော ဥပပဇ္ဇတီတိ တွောပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ သေယံ နယော၊ တည်း။ တီသုပိ၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဂ္ဂုဃရကုတ္တုပြဟ္မကုတ္တာဒိ-ဝိကပ္ပနံ၊ ဂ္ဂုဃရ၏ ဖန်ဆင်းခြင်း, ဗြဟ္မာ၏ဖန်ဆင်းခြင်းစသည်တိုကို ကြံဆခြင်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။

သဘာဝလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ရုပ္ပနာနုဘဝနာဒိံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ခံစားခြင်းအစရှိသည်ကို[1]။ ဝါ၊ ကား။ ကက္ခဠဖုသနာဒိသဘာဝမေဝ၊ ကက္ခဠ ဖုသနအစရှိသော အသီးအသီးသော ရုပ်နာမ်တို့၏သဘောကိုသာလျှင်။ (ဤ၌ ဧဝ-ဖြင့် ရုပ်အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော ရုပ္ပန, နာမ်အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော နမနသဘောတို့ကို ကန့်သည်) သာမညလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ အနိစ္စတာဒိံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာစသည်ကို။ သင်္ခါရေ အတ္တတော အတ္တနိယတောတိ၊ ကား။ ရူပါဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကံ၊ အချို့ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ တဒညံ၊ ထိုမှတပါးသောအချို့ကို။ အတ္တနိယ-တော၊ အတ္တ၏ဥစ္စာဟု။

အတ္တာ၊ သည်။ ဇာနာတိ ဝါ၊ သိမူလည်းသိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကာပိလာ-ဒယော ဝိယ၊ ကာပိလဂိုဏ်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့။ ဝိကပ္ပေတိ၊ ၏။ န ဇာနာတိ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ကာဏာဒါဇီဝိကာဒယော ဝိယ၊ ကဏာဒဂိုဏ်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တက္ကတွန်းအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့။ (ဝိကပ္ပေတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ကဏာ-ဒေါပိ၊ ဆန်ကွဲကို စားသောကြောင့် ကဏာဒအမည်ရှိသော ရသေ့သည်လည်း[2]။ "အတ္တာ၊ သည်။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်။ န ဇာနာတိ၊ မသိတတ်။ ယဒါ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓိဂုဏေန၊ မဟာမည်သောဗုဒ္ဓိဂုဏ်နှင့်။ သံယုဇ္ဇတိ၊ ယှဉ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ သော ဧဝ ကရောတိ စ ကာရေတိ စာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရတ္ထ၊

၁-ဤ၌ အာဒိ-ဖြင့် သဥ္ဇာနန, အဘိသင်္ခရဏ, ဝိဇာနနတို့ကို ယူရာ၏၊ ရုပ္ပနနမနာဒိံ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်၊ ထိုသို့ရှိလျှင် အာဒိ-ဖြင့် ကက္ခဠဖုသနစသော အသေးစိတ်လက္ခဏာကို ယူရာ၏။ ထိုကြောင့်ပင်လျှင် တနည်းပြရာ၌ ဧဝ-ဖြင့် ကန့်သတ်၍ ပြထားပေသည်။

၂-ဣစ္ဆတိ-ဟူသော ကြိယာကိုထောက်၍ ဂိုဏ်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်အများကို မယူသင့်သောကြောင့် က-၌ ဝုဒ္ဓိမရောက်ပဲ ကဏာဒေါပိ-ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏။ ကာဏာဒေါပိ-ဟု ရှိရင်း အတိုင်းပြန်လိုလျှင် ကဏာဒဂိုဏ်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည်လည်း-ဟု ပြန်ရာ၏။

နောက်ဘဝ၌။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ၏။ သော ဝေ၊ ထိုခံစားရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သာလျှင်။ ပုညာပုညံ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ကရောတိ၊ ၏။ အညဩ၊ တပါးသော သူကိုလည်း။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။ အညော၊ ခံစားရသောပုဂ္ဂိုလ်မှတပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န၊ မဟုတ်၊ ဝါ၊ တပါးသောသူပြုသည် ပြုစေသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ [၂၉၄] အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သဏ္ဍာပေန္တောတိ၊ ကား။ ဒွိအင်္ဂုကာဒိဥပ္ပါဒနဝသေန စ၊ ဒွိအင်္ဂုကမြူစသည်တို့ကို ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဣစ္ဆာဝသေန စ၊ သ.ာ်သက်သော အလို၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သမ္ပာဒေန္တော၊ ပြည့်စုံစေကုန်လျက်၊ သောတိ၊ ကား။ အတ္တသညိတော၊ အတ္တဟု ထင်မှတ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်သော။ သတ္တော၊ သည်။ ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နောတိ၊ ကား။ စက္ခာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ထိုဣန္ဒြိယသမ္ပန္နော-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သဠာယတနပ္ပဝတ္တိံ၊ အာယတန ၆-ပါး၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တေ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောစကားရပ်ကို။ "ယထာပစ္စယံ၊ စွာ။ ပဝတ္တ-မာနာနံ၊ ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ဟိစ္စံ၊ ကို။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ ဗျာပါရံ ကတွာ။ ဗျာပါရပြု၍။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ ဒိဋ္ဌိအလားရှိသောသူသည်၊ ဝါ၊ အယူမှားသောသူသည်။ ဝိမုယှတိ၊ တွေဝေ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနဝသေန၊ ပြသည် ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏၊ အစ္ဆေဇ္ဇသုတ္တာဝုတာဘေဇ္ဇမဏိနံ ဝိယ၊ မဖြတ် အပ် မဖြတ်နိုင်သော (ဝါ) မပြတ်နိုင်သောချည်ဖြင့် သီထားအပ်ကုန်သော မကွဲ မပျက်နိုင်ကုန်သော ပတ္တမြားတို့၏ (အစဉ်) ကဲ့သို့။ ပုဗ္ဗာပရိယဝဝတ္ထာနံ၊ ရှေ့ နောက်၌ ဖြစ်သည်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားခြင်းသည်။ နိယတိ၊ မည်၏။ နိယတိယာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ နိယတိ ဝေ၊ နိယတိသည်ပင်လျှင်။ သင်္ဂတိ သမာဂမော၊ ပေါင်းဆုံခြင်းတည်း။ နိယတိသင်္ဂတိ၊ နိယတိဖြင့် ပေါင်းဆုံခြင်း၊ ဝါ၊ နိယတိဟူသော ပေါင်းဆုံခြင်း။ တာယ၊ ထိုနိယတိသင်္ဂတိဖြင့်။ ဘာဝေသု၊ အဖြစ်တို့၌။ ပရိဏတာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ညွတ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ရင့်ကျက်ပြောင်းလဲ ကုန်၏။ မနုဿဒေဝဝိဟင်္ဂါဒိဘာဝံ၊ လူနတ်ငှက် စသည်တို့၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာ၊ မည်ကုန်၏။ "နိယတိယာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ သင်္ဂတိယာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဘာဝသင်္ခါတေန၊ ဘာဝဟု ဆိုအပ်သော။ သဘာဝေန စ၊ သဘောအားဖြင့်ရင်း။ ပရိဏတာ၊ ရင့်ကျက် ပြောင်းလဲကုန်၏။ နာနပ္ပကာရတံ၊ အထူးထူးသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာ၊ မည်ကုန်၏။" ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတေဟိ ဝိကပ္ပနေဟိ၊ ဤကြံဆခြင်းတို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ ကို၊ အကုသလံ ကတွာ၊ အကုသိုလ်ကိုပြု၍၊ ဝါ၊ အကုသိုလ်အဖြစ်သို့

ရောက်စေ၍။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပုညာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ သင်္ခါရေသု၊ တို့တွင်။
ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိတပါးပါး၌။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ၊ တည်စေ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သော အဝိဇ္ဇာယ အန္ဓီကတောတိ-
အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ချဉ်းကပ်၏၊ ဝါ၊
ကပ်ရောက်၏။

အာရိဉာယကောတိ၊ ကား။ အရဟတ္တ။ ပ။ ရဟိတော၊ အရဟတ္တမဂ်သို့
ကောင်းစွာရောက်စေတတ်သော ကလျာဏမိတ္တမှကင်းသော။ ဝါ၊ ကား။
အရဟတ္တမဂ္ဂညာဏာဝသာနံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်အဆုံးရှိသော။ ဉာဏံ၊ သည်။
သမဝိသမံ၊ ညီညွတ်သည် မညီညွတ်သည်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ သတ္တေ၊ တို့ကို။
နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ နယတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဉာယကံ၊ မည်၏။
တေန၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ဆောင်တတ်သောဉာဏ်မှ။ ရဟိတော၊ ကင်းသောသူသည်။
အပရိဉာယကော၊ မည်၏။ ဓမ္မံ ဥ တွာတိ၊ ကား။ သပ္ပုရိသူပဿယေန၊
သူတော်ကောင်းဟူသောမှီရာဖြင့်၊ ဝါ၊ သူတော်ကောင်းကို မှီသဖြင့်။ စတု-
သစ္စပ္ပကာသကံ၊ သစ္စာလေးပါးကို ပြတတ်သော။ သုတ္တာဒိဓမ္မံ၊ သုတ် အစ
ရှိသောတရားကို။ ဥ တွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကား။ မဂ္ဂညာဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
သဗ္ဗဓမ္မပဝရံ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ထက်မြတ်သော။ နိဗ္ဗာနဓမ္မံ၊ ကို။ ဥ တွာ၊ ၍။
ပန၊ ဆက်။ သေသသစ္စတ္တယာဘိသမယဿ၊ ကြွင်းသောသစ္စာသုံးပါးအပေါင်း
ကိုသိခြင်း၏။ တံဇာနနာယတ္တတ္တာ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို သိခြင်းနှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ (မူသဋီကာနှင့်အညီပင်၊ နှစ်ပုဒ်လုံး၌ အံကာရန္တနှင့်ရှိသောပါဌ်ကား
မသင့်) သမာနကာလမ္ပိ၊ တူသောကာလရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်တရားကို သိခြင်းကို။ ပုရိမကာလံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။
ကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပသန္တော စရိဿတီတိ၊ ကား။ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေန၊
အရဟတ္တမဂ်ကိုရသဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အဝိဇ္ဇူပသမာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ငြိမ်းခြင်း
ကြောင့်။ ဥပသန္တော၊ ငြိမ်းအေးသည်ဖြစ်၍။ သဉပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုယံ၊
၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ယာဝ၊ လောက်။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုပ္ပတ္တိ၊
ဓာတ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာဝ၊ လောက်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။
ဟိတစရိယာယ၊ အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ပဝတ္တေန္တော၊
ဖြစ်စေလျက်၊ ဝါ၊ တည်စေလျက်။ စရိဿတိ၊ သွားလာနေထိုင်ရလတ္တံ့။ ဒိဋ္ဌဓမ္မ-
သုခဝိဟာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိဟရိဿတိ၊ နေရလတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၂၀။ ယထာဝုတ္တသင်္ခါရပစ္စယာ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သင်္ခါရ
ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ တံ၊ ထိုဝိညာဏ်သည်။ ကမ္မ-

နိဗ္ဗတ္တမေဝ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သောဝိညာဏ်သည်သာလျှင်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "ဗာတ္တိံသ။ပ။ သင်္ဂဟိတာနီ"တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ခေတုကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသေ၊ ပုဒ်၏နိဒ္ဒေသ၌။ "သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေ ဓမ္မာ။ပ။ အသင်္ဂဟိတာတိ။ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ [၂၉၅] သဗ္ဗဝိညာဏဖဿဝေဒနာပရိဂ္ဂဟော၊ အလုံးစုံသော ဝိညာဏ်ဖဿဝေဒနာတို့ကို သိမ်းယူခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤခေတုကထာ၌။ ဝိညာဏဖဿဝေဒနာ၊ တို့သည်။ သပ္ပဒေသာ၊ အကြွင်းရှိကုန်သည်။ ယဒိ သိယုံ၊ ကုန်အံ့။ "ဝိပါကာ ဓမ္မာ"တိ၊ ဟူသော။ (ဝိပါကေဟိ ဓမ္မေဟီတိ-ဟုရှိသင့်၏၊ ခေတုကထာပါဠိတော်နှာ ၉၂-၌ ကြည့်) ဣမဿ၊ ဤပုဒ်၏။ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝိယ၊ အဖြေကဲ့သို့။ သိယာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုခေတုကထာ၌။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝသေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ သင်္ခါရလျှင်အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဝိညာဏာဒယော၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရော၊ ကို။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်းအဘိဓမ္မဘာဇနီနည်း၌။ စတုဘူမကကုသလသင်္ခါရော စ၊ ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်သောကုသိုလ်သင်္ခါရကိုရင်း။ အကုသလသင်္ခါရော စ၊ အကုသိုလ်သင်္ခါရကိုရင်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ဧဝ၊ ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီ၌ ဟောအပ်သော သင်္ခါရကိုသာလျှင်။ ခေတုကထာယံ၊ ၌။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဘဝေါ၊ ဘဝကို။ ခေတုကထာယံ၊ ၌။ ကမ္မုပပတ္တိဘဝဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝ အထူးကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝသေန၊ ဖြင့်။ န ဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ဧဝဉ္စ ကတွာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုခေတုကထာ၌။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အနုဒ္ဓရိတွာ၊ မထုတ်မူ၍။ ကမ္မဘဝေါတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဘဝေါ၊ ကို။ ဥဒ္ဓဋော၊ ထုတ်အပ်၏။

လောကိယဝိပါကမနောဝိညာဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဗာဝီ-သတိဝိဓံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဆဟိ ဝိညာဏေဟီတိ၊ ကား။ ယထာ-အဓိကတေဟိ၊ အကြင်အကြင်လိုက်၍ စပ်ယှဉ်အပ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာ-ဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ လောကိယဝိပါကဝိညာဏဿေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရာနိ ပန ဝဋ္ဋကထာယ န ယုဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခေတုကထာယံ၊ ၌။ သင်္ခါရပစ္စ-ယာ ဝိညာဏေန ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠ်တို့၌။

လောကုတ္တရဝိပါကာနမ္ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ တံ၊ ထိုစကားကို။ အဘိဓမ္မဒေသနာယ၊ ၏။ ယထာဓမ္မသာသနတ္တာ၊ သာသနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကတ္တိကေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ အနဝသေသဝိပါကဓမ္မသင်္ဂဏှနဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံသော ဝိပါက်တရားတို့ကို သိမ်းယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုတ္တန္တဒေသနာ ပန၊ သည်ကား။ ယထာနုလောမဒေသနာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ္တန်ဒေသနာ၌။ ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော၊ တို့ကို။ အသင်္ကရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဒဿေတဗ္ဗာ၊ ပြသင့်ပြထိုက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ ထိုသုတ္တန်ဒေသနာ၏အနက်အဖွင့်တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တိကထာယံ၊ ၌။ လောကိယဝိပါကဝိညာဏာနိယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဝဋ္ဋကထာယ န ယုဇ္ဇန္တီတိ န ဂဟိတာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဖလဒါနေ၊ အကျိုးကိုပေးခြင်း၌။ သမတ္ထံ၊ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကံကို။ ဥပစိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကဒါနယောဂ္ဂမေဝ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ သင့်လျော်ထိုက်တန်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သင်္ခါရံ၊ ကို။ ဂဏှန္တော၊ ယူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဥပစိတကမ္မာဘာဝေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟောတု နာမ၊ ဟိတ်မည်သည်ကား။ ဗျတိရေကပ္ပဓာနံ၊ ဗျတိရိက်လျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘာဝ-ဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ကမ္မေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။(ဒဿိတော၊ ၏။) [၂၉၆] ပန၊ ဆက်။ အဿ ဝိညာဏဿ၊ ထိုဝိညာဏ်၏။ သင်္ခါရပစ္စယတာ၊ သင်္ခါရလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ န သိဒ္ဓါ ယထာ၊ မပြီးစီးမထင်ရှားသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိပါကဘာဝေါ၊ ဝိပါက်၏အဖြစ်သည်။ (န သိဒ္ဓေါ၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ သော ပန၊ ထိုဝိပါက်အဖြစ်သည်ကား။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးစီးထင်ရှား၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ ဝိပါကံ ဟောတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဝိပါကဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရပစ္စယတ္တံ၊ သင်္ခါရလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ပန၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုသင်္ခါရလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ထိုဝိပါက်အဖြစ်ကို။ သာဓနတ္ထံ၊ ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ ဝိပါကာဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဝိပါကဉ္စာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ၊ ကား။ ကမ္မနိရပေက္ခော၊ ကံကိုမငဲ့မူ၍၊ ဝါ၊

ငဲ့ခြင်းမရှိသော။ ဝိပါကော၊ သည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ငြားအံ့။ ဖြဟ္မတ္တံ၊ ဖြဟ္မာ၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂတာနံ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ (သတ္တာနံ-၌ ပြန်၍စပ်ရမည်) ဈာနာဒိဝိညာဏာနိ၊ တို့ရင်း။ မဟာဝိပါကဝိညာဏာနိ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ တဿ တဿ ဝိပါကဿ၊ ထိုထိုဝိပါက်၏။ အနောကာသေ၊ အရာ မဟုတ်သည်၌။ ဋ္ဌိတာနမ္ပိ၊ တည်ကုန်ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ တည်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဝိပါကာနီတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝိညာဏာပေက္ခာယ၊ ဝိညာဏ်ကိုငဲ့သဖြင့်။ နပုံသကနိဒ္ဒေ-သော၊ တည်း။ သဗ္ဗဝိပါကဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣတိ အတ္တော၊ နက်။

သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဧကူနတိံသစေတနာဘေဒတော၊ တခုယုတ် သုံးဆယ် သော စေတနာ အပြားအားဖြင့်။ ဗဟူ၊ များကုန်၏။ ဝိညာဏာနိ စ၊ တို့သည် လည်း။ ဗာတ္တိံသဝိဓတ္တာ၊ ၃၂-ပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟူနိ၊ များကုန်၏။ သဗ္ဗတော၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိ စ၊ အလုံး စုံသော ဝိညာဏ်တို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတရသင်္ခါရပစ္စယာ ကတရဝိညာဏန္တိ စေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝိညာဏန္တိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ဝိညာဏသာမညံ၊ ဝိညာဏ်သာမညကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေပိ၊ ၌လည်း။ ဣမာနိ ဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို။ ကာမံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ အကယ်၍ကား ပြအပ်ခဲ့ကုန်ပြီ။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုပြဆိုခြင်း သည်။ အတိသံခိတ္တံ၊ အလွန်ချုံး၍ ပြဆိုခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ အလွန်ကျဉ်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓနိဒ္ဒေသ၌။ နေသံ၊ ထိုဝိညာဏ်တို့၏။ သင်္ခါရပစ္စယတာ စ၊ သင်္ခါရ လျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ န ဝိဘာဝိတာ၊ မပြအပ်ခဲ့သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝိညာဏ်ကို၊ ဝါ၊ ထိုဝိညာဏ်တို့၏ သင်္ခါရလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဝတ္တိယဉ္စ၊ ၌ရင်း။ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ၊ ၌ရင်း။ ဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တနာကာရဝသေန၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကာမာဝစရပုညာဘိ-သင်္ခါရပစ္စယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ မနောဝိညာဏေတိ၊ ပုဒ်သည်။ နိဒ္ဓါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ မဟာဝိပါကာနီတိ၊ ပုဒ်သည်။ ဝိညာဏာ-ပေက္ခာယ၊ ဝိညာဏ်ကိုငဲ့သဖြင့်။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ မဟာဝိပါကာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ ပါဌ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) မနောဝိညာဏ-ဓာတုယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာဟနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၂၁။ ယံသင်္ခါရပစ္စယာတိ၊ ကား။ ယဿ ယဿ သင်္ခါရဿ၊ ၏။ ပစ္စယ-ဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပစ္စယသတ္တိကြောင့်။ ယံ ဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ ယံ ယံ ဝိညာဏံ၊ အကြင် အကြင် ဝိညာဏ်သည်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသော ဌာနတို့၌။ အာမေဍိ-

တလောပေါ၊ ဝိစ္ဆာပုဒ်၏ ကျေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ကာရဏဘာဝေ၊ အကြောင်းရှိလတ်သော်။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝမတ္တံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကို။ ပဝေဒိတံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ ပဝတ္တိဝိသေသော၊ ဖြစ်ခြင်းအထူးကို။ န (ပဝေဒိတော)၊ မပြောကြားအပ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဝတ္တိဝိသေသကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝေံ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗြဟ္မာနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ အနိဋ္ဌရူပါဒိအာပါထဂမနေ၊ အနိဋ္ဌ-ရူပါရုံ စသည်တို့၏ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အကုသလ-ဝိပါကစက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမာနိ တေရသ။ပ။ ပဝတ္တန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ထိုပါဠ်၌။ ဧတ္တ၊ ဤဘဝ၌။ ပဥ္စန္နံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝေါကာရော ဝိတ္ထာရော၊ ကျယ်ပြန့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဥ္စဝေါကာရော၊ မည်၏။ သော ဧဝ၊ ထိုပဥ္စဝေါကာရ သည်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ ဘဝတည်း။ တေသွံ ပဥ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဘိန္နာဝိကရဏာနမ္ပိ၊ ကွဲပြားသော တည်ရာရှိသော ပုဒ်တို့၏လည်း။ အညပဒတ္ထသမာသော၊ အညပဒတ္ထသမာသ်သည်။ ဥရသိလောမောတိ ယထာ၊ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပဝတ္တမာနေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဥ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ ဝေါကရီယတိ၊ ရောပြွမ်းအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဥ္စဝေါကာရော၊ မည်၏။ သော ဧဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေး၌ကဲ့သို့ပင်တည်း။ [၂၉၇] ပဝတ္တိယဉ္စေဝ ပဝတ္တန္တီတိ၊ ဟူ၍။ သခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ။ ကထန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။

ယေဘုယျေန လောဘသမ္ပယုတ္တဇဝနာဝသာနေတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိဃဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တာနန္တိ၊ ပဋိဃသမ္ပယုတ် ဝိစိကိစ္ဆာ-သမ္ပယုတ် ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ်ဇောတို့၏ အခြားမဲ့၌။ သောမနဿသဟဂတဿ၊ သဟဂုတ်တဒါရုံ၏။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "စက္ခုံ၊ ကို။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ၏။ ။ပ။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အကုသလေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်ပြီးလတ်သော်။ ဝိပါကော၊ သည်။ တဒါရမ္မဏတာ၊ တဒါရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်တည်း။ (ဟိ၊ မှန်။) အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဣဋ္ဌံ၊ ဣဋ္ဌာရုံ သည်။ စေ(သိယာ)၊ အံ့။ သောမနဿတဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ န န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ် သည်မဟုတ် ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဧဝနေန၊ ဖြင့်။ တဒါရမ္မဏနိယမေ၊ တဒါရုံကိုမှတ်ရာ၌။ သောမနဿသဟဂတာနန္တရံ၊ သဟဂုတ်

ဇော၏ အခြားမဲ့၌။ သောမနဿသဟဂတာနေဝ၊ သဟဂုတ်တဒါရုံတို့ကို သာလျှင်။ သန္တာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တပါးသော (မူလ ဋီကာ)ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်း ဆင်ခြင်အပ်၏။(ကသ္မာ၊ ကား။)ဥပေက္ခာသဟဂတကုသလာကုသလဇဝနာနန္တ- ရမ္ပိ၊ သဟဂုတ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဇောတို့၏ အခြားမဲ့၌လည်း။ သောမနဿ- တဒါရမ္မဏဿ၊ ၏။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပေက္ခာသဟဂတကိရိယာဇဝနာနန္တရမေဝ၊ သဟဂုတ်ကြိယာဇော၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ သောမနဿတဒါရမ္မဏံ၊ ကို။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) န ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုမရှိကုန်။

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိဟေတုကဇဝနာဝသာနေ စ၊ တိဟိတ် ဇော၏အဆုံး၌လည်း။ (စ-သဒ္ဒါဖြင့် ဒွိဟေတုကဇဝနာဝသာနကို ဆည်းသည်ဟု အနုဋီကာ၌ ဆို၏) ကဒါစိ၊ ၌။ အဟေတုကံ၊ အဟိတ်ဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေဘုယျေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌[၁]။ ဇဝနာရမ္မဏံ၊ ဇော၏အာရုံသည်။ ကေစိတ္တက္ခဏာ- ယုကံ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏအသက်ကြွင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ ကေမေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ သကိံဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ တဒါရမ္မဏံ နာမ၊ မည်သည်။ ဇဝနာရမ္မဏာနုဘဝနကိစ္စံ၊ ဇော၏အာရုံကို ခံစားခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုခံစားခြင်းကိစ္စရှိသော တဒါရုံသည်။ ကေစိတ္တက္ခဏိကေ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏရှိသော။ တထာအာသန္နဘေဒေ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် နီးသောပျက်ခြင်းရှိသော[၂]။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကိံဝါတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ဒွိရတ္တတိရတ္တာဒိ ဝိယ၊ ဒွိရတ္တတိရတ္တံ- အစရှိသောပုဒ်ကဲ့သို့။ ဝစနသိလိဋ္ဌတာဝသေန၊ စကားချောမောပြေပြစ်သည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်။ ဒွိက္ခတ္တုမေဝ၊ နှစ်ကြိမ်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

၁-ယသ္မာ-ဟူသောပါဌ်ကား ဤကေစိဝါဒစကားရပ်အတွင်း၌ တသ္မာ-ဟု မရှိသော ကြောင့်ရင်း အပရေဝါဒစကားရပ်၌ရှိသော တသ္မာ-ပုဒ်နှင့် မစပ်သင့်သောကြောင့်ရင်း မသင့်၊ နောက်၌ တဒါ-ဟူသော နိယတ်ပုဒ်နှင့်အညီ ယဒါ-သာ သင့်သည်။

၂-တထာ-ဟူသောပုဒ်ကို ထိုပြင် ဟူ၍ရင်း ထိုအတူ ဟူ၍ရင်း အနက်ပေးရန်မသင့်သော ကြောင့် တပေါင်းတည်းတွဲ၍ အနက်ပေးလိုက်သည်၊ မူလဋီကာတွင် ဤသို့သောအရာ၌ တသ္မိံ-ဟု ရှိသောကြောင့် တတ္ထ-ဟူ၍သော်လည်း ပါဌ်ရင်းဖြစ်ရာ၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် တတ္ထ အာရမ္မဏေ၊ ၌-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

ဟိ၊ ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ (မူလဋီကာ၌ ပန-ဟု ရှိ၏) ဒိရတ္တတိရတ္တန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ဝါ-သဒ္ဒသ္မာ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝစနသိလိဋ္ဌတာ-မတ္တေန၊ အပြစ်မျှဖြင့်။ ဒိရတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ ဒိရတ္တ-သဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဝါ၊ ကား။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိတစပ်တည်း။ တိရတ္တဒဿနတ္ထံ၊ သုံးညဉ့်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ကတံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ (ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣဓ ပန၊ ဤသကိံ ဝါ-ဟူသောပါဌ်၌ကား။ ဝိကပ္ပတ္ထော၊ ဝိကပ်အနက်ရှိသော။ ဝါ-သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သကိံ ဧဝ ဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်လည်း [၁]။ ကဒါစိ၊ ၌။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သကိံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ သကိံ တဒါရမ္မဏပ္ပဝတ္တိယာ၊ တကြိမ်တဒါရုံဖြစ်ခြင်း၏။ ဝိစာရေတဗ္ဗတံ၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ။ ပ။ အာဂတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုသမ္မောဟဝိနောဒနီပါဌ်၌။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိဂဏနာယန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ကို။ ဝိပါကကထာယံ၊ ဝိပါက်ကိုပြဆိုသော (ဓမ္မသင်္ဂဏီ) အဋ္ဌကထာ၌။ ဗလဝ-ရူပါဒိအာရမ္မဏေ၊ အားကြီးသော ရူပါရုံအစရှိသောအာရုံ၌။ ဝုတ္တံ၊ ပြီးသော။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိဂဏနံ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းကို ရေတွက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၌။ ဒွေဝ တဒါရမ္မဏုပ္ပတ္တိဝါရာ၊ နှစ်ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော တဒါရုံဖြစ်ခြင်း၏ ဝါရတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ [၂၉၇] ဟိ၊ မှန်။ တဒေဝ၊ ထိုအဋ္ဌကထာစကားကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣဓာပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ ပန တဒါရမ္မဏေ ဒွေ စိတ္တဝါရာ အာဂတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အနိယတာရမ္မဏဋ္ဌာနကိစ္စာ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဒွါရံ၊ ကို။ အနာမသိတွာ ဧဝ၊ မသုံးသပ်မူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ယခု သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာ ၁၄၆-၌ကား "အနိယတဒွါ-ရာရမ္မဏဋ္ဌာနကိစ္စာ-" ဟူ၍ပင် ဒွါရနှင့်တကွ ပါဌ်ရှိ၏) တံ၊ ထိုစကားကို။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝုတ္တသဟေတုကဝိပါက-ဝိညာဏာနံ၊ ဆိုအပ်သောသဟိတ်ဝိပါက် ဝိညာဏ်တို့၏။ သဒိသသံဝဏ္ဏနံ၊ (ထိုနှင့်) တူသောအဖွင့်ကို။ ကာတုကာမတာဓိပ္ပါယေန၊ ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသောအလိုဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အဟေတုကဒွယာ-ဒီနံ၊အဟိတ်ဝိပါက်နှစ်ခုအပေါင်းအစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ၊ အစရှိသည်တို့တွင်။ ဘဝင်္ဂ-ဘူတာနံ၊ ဘဝင်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော ဝိညာဉ်တို့၏။ သယမေဝ၊ မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဒွါရတ္တာ စ၊ ဒွါရ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ စုတိပဋိသန္ဓိဘူတာနံ၊ စုတိ

---

[၁] ဧဝ-သဒ္ဒါဖြင့် ဧကစိတ္တက္ခဏာယုကအာရုံ၌ ဒွိက္ခတ္တုံကို နစ်ခ‌စေသည်၊ ဝ-သဒ္ဒါဖြင့် ဒွိစိတ္တက္ခဏာယုကအာရုံ၌ ဒွိက္ခတ္တုံကို ဆည်းသည်။

ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော ဝိညာဏ်တို့၏။ ဘဝင်္ဂသန္တာနေ စ၊ ဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အဥ္စေန စ၊ တပါးသော စက္ခုစသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒွါရေန၊ ဖြင့်။ အနုပ္ပတ္တိတော စ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဧတေသံ၊ ဤဘဝင်စုတိပဋိသန္ဓေဖြစ်သောဝိညာဉ်တို့၏။ ဒွါရံ၊ ကို။ နိယတန္တိ ဝါ၊ မြဲသည် ဟူ၍ရင်း။ အနိယတန္တိ ဝါ၊ မမြဲဟူ၍ရင်း။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်တည်း။

ပန၊ ဆက်။ သန္တီရဏတဒါရမ္မဏဘူတဿ၊ ဖြစ်သော။ အဟေတုကဒွယဿ၊ အဟိတ်ဝိပါက်နှစ်ခုအပေါင်း၏၊ ဝါ၊ သည်။ ဒွါရံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တဥ္ဓ၊ ထိုဒွါရသည်လည်း။ အနိယတံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုအနိယတဒွါရ ကိုလည်း။ ဂဏှန္တော၊ ယူလိုသည်ဖြစ်၍။ (ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။) အနိယတဒွါရာရမ္မဏဋ္ဌာနကိစ္စာ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်၊ ဧတ္ထ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ (ကတံ-၌ စပ်) တဒါရမ္မဏဘူတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ မဟာဝိပါကာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း၊ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ ဒွါရံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုမဟာဝိပါက်တို့၌လည်း။ ဒွါရဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။

ကေဿ၊ တယောက်သော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏၊ ဝါ၊ အား။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ရူပါဝစရဝိပါကော၊ သည်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ စသည်တို့တွင်။ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တော၊ ၏။ တတော၊ ထိုအာရုံမှ။ အညသ္မိံ၊ တပါးသောအာရုံ၌။ တဿ၊ ထိုရူပါဝစရဝိပါက်၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပါဝစရာနံ၊ တို့၏။ နိယတာရမ္မဏတာ၊ မြဲသောအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတရာနိ၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပဝိပါကဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ နိယတံ၊ အမြဲ၊ ဝါ၊ အမြဲတမ်း။ အဝတ္ထုကာနိ၊ ဝတ္ထုမရှိကုန်၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိယတာဝတ္ထုကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသာဒီသုယေဝ၊ ဋ္ဌိမ-အာကာသ စသည်တို့သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ နိယတာရမ္မဏာနိ၊ မြဲသောအာရုံ ရှိကုန်၏။ တတြာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရာ၌။ အဿာတိ၊ ကား။ ဗာတ္တိံသ-ဝိဓဿ၊ ၃၂-ပါး အပြားရှိသော။ ဝိပါကဝိညာဏဿ၊ အား။ တေ တေ သင်္ခါရာတိ၊ ကား။ ယသာဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိသင်္ခါရာ၊ အစရှိသော သင်္ခါရတို့သည်။ ကမ္မပစ္စယေနာတိ၊ ကား။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန၊ ပစ္စည်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပဋ္ဌာယသတ္တိဖြင့်။ ဥပနိဿယပစ္စယေနာတိ၊ ကား။ ပကတူပနိဿယ-ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။

၆၂၂။ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဝိညာဏ-ပ္ပဝတ္တိံ၊ ဝိညာဏ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။

ဒဿေတုံ၊ ၎င်္ဂါ။ ယံ ပန ဝုတ္တန္တိအာဒိ ံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠ်၌။ အနုရူပါယ ပဋိသန္ဓိယာတိ၊ ကား။ အနုရူပေန၊ လျော်သော။ ပဋိသန္ဓိကိစ္စေန၊ ဖြင့်။ ပန၊ ဆက်။ တံ အနုရူပတံ၊ ထိုလျော်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သယမေဝ၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ ဘဝန္တရေန၊ ဘဝတပါး နှင့်။ ဘဝန္တရဿ၊ ဘဝတပါးကို။ သန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဆက်စပ်ခြင်းသည်။ အစိတ္တကမ္ပိ၊ စိတ်မရှိသော ဆက်စပ်ခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ ကတိ ပဋိသန္ဓိယောတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆံ၊ မေးခွန်းကို။ ကတွာပိ၊ ပြုပြီး၍လည်း။ ကတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနီတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ ကေန ကတ္ထာတိ၊ ကား။ ကေန စိတ္တေန၊ အဘယ်စိတ်ဖြင့်။ ကသ္မိံ ဘဝေ၊ အဘယ်ဘဝ၌။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု ဧကူနဝီသတိယာ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေသု၊ ထိုတခုယုတ် နှစ်ဆယ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့တွင်။ ကုသလဝိပါကာယ၊ ဖြစ်သော။ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ဆောင်၍ စပ်အပ်၏။ ဒေဝေသု၊ (အာကာသဋ္ဌ) နတ်တို့၌။ အဟေတုကာ၊ ဟိတ်မရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနုဿလောကေတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသနံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) နပုံသကာဒိနန္တိ (တွေ)၊ ဤပါဌ်၌။ [၂၉၉] အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ မမ္မနာဒီနံ၊ မမ်းစွဲသောသူ စသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ စကားထစ်သောသူ စသည်တို့ကို ံ။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဧကေစ္စေ၊ ကုန်သော။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဝိကလိန္ဒြိယာ၊ မချို့တဲ့သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ ထောကံ၊ အနည်းငယ်။ ဝိစာရဏပကတိကာပိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်နိုင်သော ပင်ကိုသဘော ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိသာနမ္ပိ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ခေပတောတိ၊ ကား။ သမာသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ အသုကာယ၊ ဤမည်သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ အသုကံ၊ သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ သင်္ခေပတော·ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။

ဃေသာနန္တိ၊ ကား။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရ၊ ရ-ပဋိသန္ဓေတို့ရင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပဌမတတိယာရုပ္ပါ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာဝသေသာနံ၊

၁- ဤဋီကာ ဒု-၁၃၁၊ အဘိဓမ္မာဝတာရ ဋီကာသစ် ပ-၂၆၀၊ ဤအရာ၌ရှိသော သိမ္မူ ဤဋီကာတို့နှင့် အညီပင်။ အကျယ် အဆုံးအဖြတ်ကို ဤနိဿယ တတိယ ၂၉၇-၀-တို့၌ ပြန်ကြည့်ပါ။

ဆိုအပ်ပြီးသည်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ ပဋိသန္ဓီနံ၊ တို့၏။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှင် အာရုံရှိသော။ စုတိစိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋိသန္ဓိအာရမ္မဏေ ဧဝ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အာရုံ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဒွိသု အာရမ္မဏေသူတိ၊ ကား။ အတီတနဝတ္တဗ္ဗ-ဝသေန၊ အတိတ်နှင့် နဝတ္တဗ္ဗတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွိသု အာရမ္မဏေသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော အာရုံတို့တွင်။

၆၂၁။ တာနီတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကတာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ အဿာတိ၊ ကား။ အာသန္နမရဏဿ၊ နီးသောသေခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ သေခါနီးဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ဩလမ္ဗန္တီတိ၊ ကား။ သာယန္ဟေ၊ ညနေချမ်း၌။ မဟန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ပဗ္ဗတကူဋာနံ၊ တောင်ထွတ်တို့၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ ဘူမိယံ၊ ၌။ (အဝလမ္ဗန္တိ) ဝိယ၊ တွဲလဲကျကုန်ဘိသကဲ့သို့။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တေ၊ ၌။ အဝလမ္ဗန္တိ၊ တွဲလဲကျသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ ကပ်၍တည်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မိံ နိရုဒ္ဓေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ စုတိစိတ္တေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓမတ္တေ၊ ချုပ်ခါမျှဖြစ်လတ်သော်။ တဿ၊ ထိုစိတ်၏။ နိရောဓ-သမနန္တရမေဝ၊ ချုပ်ခြင်း၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ တဒေဝါတိ၊ ကား။ ယထာ-ဝုတ္တဇဝနဝီထိယာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသောမရဏာသန္နဇောဝီထိ၏။ အာရမ္မဏဘူတံ၊ သော။ တံယေဝ၊ ထိုအာရုံကိုသာလျှင်။ ။ အဝိဇ္ဇာတဏှာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ ကိလေသေသု၊ တို့သည်။ အနုပစ္ဆိန္နေသွေဝ၊ မပြတ်စဲကုန်သေးသော်သာလျှင်။ ကမ္မာဒိနော၊ ကံအစရှိသည်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ စ၊ ထင်ခြင်းသည်ရင်း။ တံ၊ ထိုကံအစရှိသည်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ စိတ္တသန္တာနဿ၊ မရဏာသန္န စိတ်အစဉ်၏။ ဘဝန္တရနိန္နပေါဏပဗ္ဘာရတာ စ၊ ဘဝတပါးသို့ ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပစ္ဆိန္နကိလေသဗလဝိနာမိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သန္တာနေ၊ စိတ်အစဉ်သန္တာန်ကို။ ဝိနာမိတေ၊ ညွတ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ တဒေကဒေသဘူတံ၊ ထိုစိတ်အစဉ်၏ တစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တမ္ပိ၊ ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ဝိနာမိတမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဒေသဝိနာမိတဘာဝေန၊ တစိတ်ကို ညွတ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သန္တာနဿ၊ အပေါင်းဖြစ်သော စိတ်သန္တာန်၏။ ဝိနာမိတတာ၊ ညွတ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောသုဂတိ ဒုဂ္ဂတိတို့၌။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိနိန္နာယ၊ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေသို့ညွတ်သော။ စုတိယာ၊ ၏။ ပုရိမဇဝ-နာနိ၊ တို့သည်။ အကုသလာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတရာယ၊ သော။ (သုဂတိ-ပဋိသန္ဓိနိန္နာယ စုတိယာ၊ ၏။ ပုရိမဇဝနာနိ) စ၊ တို့သည်လည်း။ ကုသလာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) နိစ္ဆိနန္တိ၊ ဆုံးဖြတ်ကုန်၏။

ဟိ၊ မှန်။ နိမိတ္တဿာဒဂဓိတံ ဝါ။ပ။ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိမိတ္တဿာဒဂဓိတံ ဝါ၊ အပေါင်းနိမိတ်၌ သာယာမက်မောသည်မှုလည်းဖြစ်သော။ အနုဗျဉ္ဇနဿာဒဂဓိတံ ဝါ၊ အနုဗျဉ္ဇနမည်သော အသေးစိတ်အင်္ဂါတို့၌ သာယာမက်မောသည်မှုလည်းဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ တိဋ္ဌမာနံ၊ တည်ဆဲဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်ငြားအံ့။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ စေ ကရေတိ၊ အံ့။ နိရယံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဂတီနံ၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ ဂတိံ၊ သို့။ ယံ-ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ကပ်ရောက်ရာ၏။ ဌာနံ၊ ဤသို့ကပ်ရောက်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကုသလံ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ ကုသလဉ္စ၊ သည်လည်း။ သုဂတိယံ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ အရဟတော၊ အား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဥပစ္ဆိန္နတ္တာ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပြတ်စဲပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓသဗ္ဗဘဝုဿုက္ကတာယ၊ ငြိမ်းပြီးသော အလုံးစုံသောဘဝတို့၌ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဘဝတို့၌ အလုံးစုံသော ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း ငြိမ်းပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မာဒိနိမိတ္တံ၊ ကံအစရှိသော အာရုံနိမိတ်သည်။ န ဥပဋ္ဌဟတိ၊ မထင်။ တတော၊ ထိုသို့မထင်ခြင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အလဒ္ဓသဟာယတ္တာ၊ ရအပ်သောအဖော်သဟဲ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ န ဇနေတိ၊ မဖြစ်စေတတ်။

ဝုတ္တပ္ပကာရကမ္မဝသေနာတိ၊ ကား။ ပါပကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ တဒုပဋ္ဌာပိတံ၊ ထိုမကောင်းမှုကံသည် ထင်စေအပ်သော။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ နရကာဒီသု အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကန္တိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ တံသဒိသတာဝသေန၊ ထိုငရဲစသည်တို့၌ မီးလျှံအဆင်းစသည်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၃၀၀]ဟိ၊ မှန်။ သော ဝေ နိရယဂ္ဂိဝဏ္ဏာဒိ၊ ထိုငရဲမီးအဆင်းစသည်သည် သာလျှင်။ တဒါ၊ ၌။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာပါထံ၊ သို့။ န အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သည်မဟုတ်။ တတ္ထ၊ ထိုနရကာဒီသု-အစရှိသောပါဌ်၌။ အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကန္တိ(ဧတ္ထ)၊ ဤပုဒ်၌။အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ဖြင့်။ဝေတ္တရဏီသိမ္ဗလိအသိပတ္တဝနာဒိဝဏ္ဏံ၊ ကြိမ်ချောင်းငရဲ လက်ပန်တောငရဲ သန်လျက်ရွက်တောငရဲစသည်တို့၏အဆင်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ နရကာဒီသူတိ(ဧတ္ထ)၊ ဤပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပေတတိရစ္ဆာနာနံ၊ တို့၏။နိဗဒ္ဓသဉ္စရဏဋ္ဌာနပရိယာပန္နဝဏ္ဏံ၊ အမြဲသွားလာကျက်စားရာဌာန၌ အကျုံးဝင်သောအဆင်းကို။ (သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။) မနောဒွါရေ အာပါထမာဂစ္ဆတီတိ၊ ကား။ ကမ္မဗလေန၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာပိတဝဏ္ဏာယ-

တန်၊ ထင်စေအပ်သောအဆင်းအာယတနသည်။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။ ပဿန္တဿ ဝိယ စ၊ မြင်မက်သောသူအားကဲ့သို့ရင်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ဝိယ စ၊ စက္ခုဉာဏ်အား ကဲ့သို့ရင်း။ မနောဒွါရေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဂေါစရဘာဝံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ကော်၊ သော။ အာဝဇ္ဇနံ၊ ၎င်း။ပဥ္စ၊ ကုန်သော။ ဇဝနာနိ။ တို့ရင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ တဒါရမ္မဏာနိ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီဏိ၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဝီထိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။

ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ ဟီနမာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူသောပါဠ်ဖြင့်။ အကုသလဝိပါ-ကဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ ယုတ္တံ၊ သင့်သော။ အနိဋ္ဌံ အာရမ္မဏံ၊ အနိဋ္ဌာရုံကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တမ္ပိ၊ ထိုအနိဋ္ဌာရုံသည်လည်း။ သက်ပ္ပနဝသေန၊ ကြံဆခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရာဂဿာပိ၊ ၏လည်း။ ဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အကုသလဝိပါကဇနက-ကမ္မသဟဇာတာနံ စ၊ အကုသလဝိပါက်ကိုဖြစ်စေတတ်သောကံနှင့် တကွဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တံသဒိသာ။ ပ ။ ဇာတာနဉ္စ၊ ထိုအကုသလဝိပါက်ကို ဖြစ်စေတတ်သောကံနှင့်တူသော မရဏာသန္နဇောစေတနာနှင့် တကွဖြစ်သည် လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ ဟေတုဘာဝေါ ဧဝ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟီနတာ၊ ဟီနအဖြစ်မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စာနုတာပ-ဇနကကမ္မာနံ၊ နောင်တ ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အကုသိုလ်ကံတို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုအာရုံသည်။ ကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ အနိဋ္ဌံ၊ အနိဋ္ဌ မည်သည်ဖြစ်၍။ အကုသလဝိပါကဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ စ၊ အပြစ်ကား။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (အတွေ ဂယှမာနေ၊ သော်။) ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တဿ၊ သော။ အကုသလကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ အကုသလကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏော၊ အကုသိုလ်ကမ္မနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်။ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်လေရာ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အကုသလဝိပါကော၊ သည်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏော၊ ဣဋ္ဌာရုံလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ န အရဟတိ၊ မထိုက်။ ဣတိ၊ ကြောင့်တည်း။

စ၊ ဆက်။ ပဉ္စဒွါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ရောက်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ကမ္မနိမိတ္တံ၊ ကို။ အာသန္နကတကမ္မာရမ္မဏသန္တတိယံ၊ အနီး၌ ပြုအပ်ပြီးသောကံ၏ အာရုံ၏အစဉ်၌။ ဥပ္ပန္နံ စ၊ ဖြစ်သည်ဟူ၍ရင်း။ တံသဒိသဉ္စ၊ ထိုကံ၏အာရုံနှင့်တူသော အာရုံဟူ၍ရင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ တဒေဝ၊ ထိုမရဏာသန္နဇောကံသည်ပင်လျှင်။ ပဋိသန္ဓိအာရမ္မဏူပဋ္ဌာ-ပကံ စ၊ ပဋိသန္ဓေ၏အာရုံကို ထင်စေတတ်သည်ရင်း။ တဒေဝ၊ ထိုကံသည် ပင်လျှင်။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ စ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သည်ရင်း။ ဘဝေယျ၊ ၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ဥပစာရဘူတာနိ ဝိယ စ၊ ဥပစာဖြစ်ကုန်

သကဲ့သို့ရှင်း။ (ပဝတ္တာနိ-၌ စပ်) "တေသုံ၊ ဤအာရုံ၌။ တယာ၊ သင်သည်။ ပဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရမည်။" ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေန္တာနိ ဝိယ စ၊ ဖြစ်စေကုန်သကဲ့သို့ရှင်း[1]။ ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စုတိအာသန္နာနိ၊ စုတိ၏ အနီးဖြစ်ကုန်သော။ ဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ပဋိသန္ဓိဇနကာနိ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေ တတ်ကုန်သည်။ န ဘဝေယျုံ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တံသမာန- ဝီထိယံ ဝိယ၊ ထိုပဋိသန္ဓေနှင့် တူညီသော စိတ်အစဉ်၌ကဲ့သို့၊ ပဝတ္တမာနာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော ဇောတို့သည်။ ကတူပစိတာနိ၊ ပြုအပ်ပြီး ဆည်းပူးအပ်ပြီးတို့ သည်။ ကထံ သိယုံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်နိုင်ကုန်အံ့နည်း။ တဒါ၊ ထိုမရဏာသန္န အခါ၌။ အသာဒိတာနိ၊ တဏှာဖြင့် သာယာအပ်ပြီးကုန်သည်။ န (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ လောကိယာနိ၊ လောကီဇောတို့သည်။ လောကုတ္တရာနိ ဝိယ၊ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်ဇောတို့ကဲ့သို့။ သမာနဝီထိဖလာနိ၊ တူညီသောဝီထိ၌ အကျိုးရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ "အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ သည်။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထိုမကောင်းမှုကံကို။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် မြင်အပ်သောကံကို ပြုသည်မှ ရှေး ကာလ၌မူလည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ အား။ ဒုက္ခ- ဝေဒနီယံ၊ သော။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ကို။ ပစ္ဆာ ဝါ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် မြင်အပ်သောကံကို ပြုသည်မှ နောက်ကာလ၌မူလည်း။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ အား။ မရဏကာလေ ဝါ၊ သေခါနီး ကာလ၌မူလည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ သမတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေအပ်သည်။ သမာဒိန္နာ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည် အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကံကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုသုံးပါးသောကံတို့တွင် တပါးပါးသောကံကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းရာ ဖြစ်သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းမှုရှိသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ရာ ဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ (တနည်း) နိရယံ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏[2]။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သုတ္တေ၊ ၌။ မရဏကာလေ၊ ၌။ သမတ္တာယ၊ သော။ သမာဒိန္နာယ၊ သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ စ၊ နှင့်ရှင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ၊ နှင့်ရှင်း။ သဟဇာတ-

---

၁- အနုပ္ပဒေန္တာနိ-ဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် ပဋိသန္ဓိယာ၊ အား။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အနုပ္ပဒေန္တာနိ ဝိယ စ၊ ပေးကုန်သကဲ့သို့ရှင်း၊ ဝါ၊ အပ်နှင်းကုန်သကဲ့သို့ရှင်း-ဟု အနက်ပေး ရာ၏။

၂- ဤသုတ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သုတ်ရင်းနှင့် အဋ္ဌကထာတို့၌ ကြည့်ရှု၍ ယူပါလေ။

စေတနာယ၊ တကွဖြစ်သော စေတနာ၏။ ပဋိသန္ဓိဒါနံ၊ ပဋိသန္ဓေကို ပေးခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ ဒုဗ္ဗလေဟိ၊ အားနည်းကုန်သော။ ပဋ္ဌဒွါရိကဇဝနေဟိ၊ ပဋ္ဌဒွါရ၌ ဖြစ်သောဇောတို့ဖြင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝါ၊ သည်သော်ငြင်း။ [၃၀၁] သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝါ၊ သည်သော်ငြင်း။ သမတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်။ သမာဒိန္နာ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်[၁]။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ "သဗ္ဗမ္ပိ။ပ။ ပဋိက္ခိတ္တာနီ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ကုသလာ။ပ။ ပရိယောသာနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တရားကို သိခြင်းအစ စုတေခြင်း အဆုံးရှိသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တေ ကိစ္စံ၊ ဤ ကိစ္စသည်။ မနောဒွါရိကစိတ္တေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋ္ဌဒွါရိကေန၊ စိတ်ဖြင့်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဿပိ၊ သော။ တေဿ ကိစ္စဿ၊ ဓမ္မပဋိဝိဇာနန အစရှိသော ဤကိစ္စကို။ ကရဏေ၊ ပြုရာ၌။ သဟဇဝနကာနိ၊ ဇောနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝီထိစိတ္တာနိ၊ ပဋ္ဌဒွါရိကဝီထိစိတ်တို့ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာနိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။]

ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မောဟဝိနောဒနီ၌။ န ကိဉ္စိ ဓမ္မံ ပဋိဝိဇာနာတီတိ၊ ကား။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ကေမ္ပိ၊ တပါးသော်လည်း ဖြစ်သော။ ကုသလံ ဝါ၊ ကုသိုလ်ကိုသော်ငြင်း။ အကုသလံ ဝါ၊ ကိုသော်ငြင်း။ န ပဋိဝိဇာနာတိ၊ မသိတတ်။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ ယေသံ၊ အကြင်ကုသိုလ် အကုသိုလ်တရားတို့၏။ ပဋိဝိဘာဝနပ္ပဝတ္တိယာ၊ တဖန်ထင်ရှားစေသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်[၂]။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာသော အကျိုးသည်ငြင်း။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသော အကျိုးသည်ငြင်း။ အန္ဝေတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ်အကုသိုလ်တရားတို့၏။ သာ ပဝတ္တိ၊ ထိုထင်ရှားစွာဖြစ်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌဒွါရေ၊ ၌။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်အပ်၏။ ကုသလာကုသလကမ္မသမာဒါနဥ္စ၊ ကံကို ဆောက်တည်ခြင်းသည်လည်း။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုကုသိုလ်အကုသိုလ်တရားကို သိခြင်းနှင့်တူသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။

၁- ဤစကားဖြင့် ထိုသုတ်၌ ဟောအပ်သော မရဏကာလ၌ ဖြစ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သော စေတနာ၏ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးခြင်းသည်လည်း ပဋ္ဌဒွါရိကဇောနှင့် မဆိုင်ဟု ဆိုလို၏။

၂-တဖန်ပြန်၍ ဆင်ခြင်လျက် တဏှာဖြင့် သာယာနိုင်အောင် ထင်ရှားစွာဖြစ်သော ကြောင့်ဟု ဆိုလို၏၊ ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌မူကား "အလွန်ထင်စွာပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်"ဟု အနက်ပြန်၏။

တဒါရမ္မဏာနန္တရံ၊ တဒါရုံ၏အခြားမဲ့၌ [1]။ စဝနံ စ၊ စုတိသည်လည်း။ တဒနန္တ-
ရာ၊ ထိုစုတိ၏အခြားမဲ့၌။ ဥပပတ္တိ စ၊ ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ မနောဒွါရိကာ ဝေ၊
မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မနောဒွါရဝီထိ၌ အကျုံးဝင်သည်
သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဟဇဝနကဝီထိစိတ္တပရိယာပန္နာ၊ မရဏာသန္နဇော
နှင့်တကွ ပဉ္စဒွါရဝီထိစိတ်တို့၌ အကျုံးဝင်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဣမိနာ
အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့် [2]။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ပဉ္စဒွါရိကတဒါ-
ရမ္မဏာနန္တရာ၊ ပဉ္စဒွါရ၌ ဖြစ်သောတဒါရုံ၏အခြားမဲ့၌။ စုတိ စ၊ ကိုလည်း။
တဒနန္တရာ၊ ထိုစုတိ၏အခြားမဲ့၌။ ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံတို့တွင်၊ ဝါ၊ ထိုပဋိသန္ဓေတို့တွင်။ အဝသေသပဉ္စ-
စိတ္တက္ခဏာယုကေ၊ ကြွင်းသော စိတ္တက္ခဏငါးချက်အသက်ရှိသော။ ရူပါဒိမှို၊
ရူပါရုံစသည်၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ "ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊
ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော။ ဥပပတ္တိစိတ္တံ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏဿ၊
ရှိသော။ ဘဝင်္ဂဿ၊ အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။" ဣတိ စ၊
ဤသို့လည်း။ အဝသေသကေစိတ္တက္ခဏာယုကေ၊ ရှိသော။ (ရူပါဒိမှို)စ၊ ၌လည်း။
ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ။ ပ။ ပစ္စယောတိ
စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၂၄။ ကဏ္ဍပက္ခေ သုက္ကပက္ခံ ဌပေတွာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။
ပါပကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော။ ကဏ္ဍပက္ခေ၊ ၌။
အနဝဇ္ဇကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ သုက္ကပက္ခော၊ ကို။ ဝုတ္တော ယထာ၊
ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္နံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ (ဣတိ စ)၊ ဟူ၍လည်း။ နရကာ-
ဒီသု။ ပ။ နိမိတ္တန္တိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တေ၊ သော။ ကဏ္ဍပက္ခေ၊ ၌။ သုဂတိပရိ-
ယာပန္နံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ (ဣတိ စ)၊ ဟူ၍လည်း။ မနုဿလောကေ ရတ္တကမ္ဗလသဒိသ-
မာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ ဒေဝလောကေ ဝါ ဥယျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခာဒိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ
သုဂတိနိမိတ္တန္တိ (စ)၊ ဟူ၍လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ သုက္ကပက္ခံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။
သေသံ၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယာတိ၊ ကား။ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တဝသေန၊
ဖြင့်။ အတီတာရမ္မဏာယ၊ အတိတ်လျှင်အာရုံရှိသော။ မာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏာဒိ-

၁-ယဒိ ပဉ္စဒွါရေ ယထာဝုတ္တကိစ္စဿ ကရဏေ သဟဇဝနကာနိ ဝီထိစိတ္တာနိ ပဋိက္ခိတ္တာနိ၊
ကထံ တတ္ထ စဝနုပပဇ္ဇနာနိ သမ္ဘဝန္တီတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ "တဒါရမ္မဏာနန္တရံ ပနာတိ-
အာဒိ။ အနုဋီ ၂-၁၁၆။

၂-နိပ္ပရိယာယေန မနောဒွါရိကဘာဝေါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနုပ္ပတ္တိပုဗ္ဗကောတိ တဒဘာဝေ-
နာဟ "ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေနာ"တိ။ ၎င်းအနုပင်။

သင်္ဂတိနိမိတ္တဝသေန၊ အမိဝမ်း၏အဆင်းအစရှိသော သင်္ဂတိနိမိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ၊ ရှိသော။

၆၂၅။ တဥ္စ ခေါတိ၊ ကား။ ယဒေတံ၊ အကြင်အာရုံကို။ အနဝဇ္ဇကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနိယမနံ၊ ကိန်းသေမမှတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ တဥ္စ ခေါ၊ ထိုအာရုံသည်လည်း။ ။ကမ္မနိမိတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။[၁၀၂](ကသ္မာ၊ ကား။) မဟဂ္ဂတဝိပါကဿ၊ ၏။ ကေန္တတော၊ အားဖြင့်။ အတ္တနော ကမ္မာရမ္မဏတာယ၊ မိမိ၏ကံ၏အာရုံလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သုဒ္ဓါယ ဝါတိ၊ ကား။ မဟဂ္ဂတကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏာယ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကမ္မနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ ဇဝနဝီထိယာ၊ ၏။ တဒါရမ္မဏရဟိတာယ၊ တဒါရုံမှကင်းသော ဇောဝီထိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ သာ ဇဝနဝီထိ၊ ထိုကာမာဝစရ ဇောဝီထိကို။ မဟဂ္ဂတဝိပါကဿ၊ ၏။ ဥပစာရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ တဥ္စ ဝီထိံ၊ ထိုဇောဝီထိကိုလည်း။ မဟဂ္ဂတာဝသာနံ၊ မဟဂ္ဂုတ်လျှင် အဆုံးရှိသည်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာဝါတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိံ စ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ အာရုပ္ပေသု စ၊ အရူပပဋိသန္ဓေ တို့တွင်လည်း။ ပဌမံ စ၊ ပဌမ အရူပပဋိသန္ဓေကိုဋ္ဌင်း။ တတိယဥ္စ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုတိယစတုတ္ထာ ပန၊ တို့ကိုကား။ အတီတာရမ္မဏဝစနေနေဝ၊ ရမ္မဏ-ဟူသော စကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီ။

မာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏာသင်္ခါတန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဝဏ္ဏော ဧဝ၊ အဆင်းသည်သာလျှင်။ ဂတိနိမိတ္တဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ အာဂတော၊ လာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ တာဝ၊ စွာ။ သဒ္ဒေါ၊ အသံသည်။ အနုပါဒိန္နဘာဝေန၊ အနုပါဒိန္န၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဥပါဒိန္နရုပ် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ဂတိပရိယာပန္နတာယ၊ သင်္ဂတိ၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂတိနိမိတ္တဘာဝေန၊ ဂတိနိမိတ်အဖြစ်ဖြင့်[၁]။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ န အာဂတော၊ မလာ။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဂန္ဓာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ အနာဂမနေ၊ မလာခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝီမံသိတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။

အယံ တာဝ တဝတ္ထာယ ဗုဒ္ဓပူဇာ ကရီယတီတိအာဒီသု၊ အစရှိသော စကားတို့၌။ သဗ္ဗတ္ထိမဇဝနေ၊ အလုံးစုံတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော ဇော၌။ ဝတ္တမာနဿာပိ၊

၁-ဥပါဒိန္နမည်သော ကမ္မဇရုပ်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် သင်္ဂတိ၌ အကျုံးဝင်သော ကြောင့်ဟု ဆိုလို၏။ ဝဏ္ဏာဂတိနိမိတ်အရာ၌ ဥဿျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခ အစရှိသော အနုပါဒိန္နဝတ္ထုတို့၏ အဆင်းကိုလည်း ပြထားသောကြောင့် ဤစကားကို ဆင်ခြင်သင့်၏။ သဒ္ဒါရေး အားဖြင့်လည်း အနုပါဒိန္နဘာဝေန၊ ကြောင့်။ သင်္ဂတိပရိယာပန္နဂတိနိမိတ္တဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဟုရှိလျှင် သာ၍ ချောမော၏။

ဖြစ်ဆဲသောသူ၏လည်း၊ ဝါ၊ အားလည်း။ ပုဗ္ဗစေတနာဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၆၂၆။ စေတနာနုသာရေနေ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ပထဝီကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန ပဋိလဒ္ဓမဟဂ္ဂတဿ သုဂတိယံ[၁] ဌိတဿာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဝေမာဒိကေ ဝေ နယေ၊ ဤသို့ အစရှိသော နည်း၌သာလျှင်။ အယမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ၊ ဤအရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ အဝရုဒ္ဓါ၊ သက်ဝင်သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အံ့။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုနည်း၌။ ရူပါဝစရစုတိအနန္တရာယ ဝေ၊ ရူပါဝစရစုတိ၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုပထဝီကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန-အစရှိသော စကားရပ်၌။ ပထဝီကသိဏာဒိကံ ဝါ။ပ။ စက္ခုသောတာနံ ဝါတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ တေန ဝစနေန၊ ထိုစကား ဖြင့်။ ရူပါဝစရစုတိယာ ဝေ၊ ၏သာလျှင်။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌၊ ဝါ၊ မဲ့ဖြစ် သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ယထာ-သမ္ဘဝယောဇနာယ၊ ဖြစ်သင့်သည်အား လျော်စွာ ယှဉ်စေခြင်းဖြင့်။ အယမ္ပိ ပဋိသန္ဓိ၊ ဤအရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပထဝီ-ကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန-အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော နည်း၌သာလျှင်။ အဝရုဒ္ဓါ၊ သက်ဝင်သည်။ အထာပိ (ဘဝေယျ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်နိုင်ရာ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အရူပါဝစရစုတိအနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အရူပါဝစရေ စ၊ ဘုံ၌လည်း။ ဥပရူပရိစုတိယာ၊ အထက်အထက်ဘုံ၌ စုတိ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ ပဋိသန္ဓိ၊ အောက်အောက် ပဋိသန္ဓေ-သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထာရုပ္ပစုတိယာ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏပဋိသန္ဓိ၊ နဝတ္တဗ္ဗလျှင် အာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပစုတိမှ အခြားမဲ့၌။ တတ္ထေဝ၊ ထို စတုတ္ထာရုပ္ပ ဘုံ၌သာလျှင်။ အတီတာရမ္မဏာ၊ အတိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ (ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုငင်း။) ကာမာဝစရေ၊ ၌။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုငင်း။ (ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတရာဟိ စ၊ ဤမှတပါးသော အောက်အရူပ စုတိသုံးပါးတို့မှလည်း။ (အနန္တရာ၊ ၌။) ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ အတီတနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ၊ ရှိသော။ အာရုပ္ပပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုငင်း။ အတီတပစ္စု-ပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ရှိသော။ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုငင်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမဿ ဝိသေသဿ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။

၁-သီမူ၌ ပဋိလဒ္ဓမဟဂ္ဂတသုဂတိယံ-ဟု ရှိ၏၊ ယုတ္တတရပေတည်း။

၆၂၇။ ဝေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကေဝိဓာယ၊ တပါးသောအဖို့ရှိသော။ ကာမာဝစရသုဂတိ-စုတိယာ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌။ ဒုဝိဓာ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ (အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ကေဝိဓာယ၊ သော။) ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ၊ ၏အခြားမဲ့၌။ ဒုဝိဓာ၊ သော။ သုဂတိပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ (အာရမ္မဏဝသေန ကေဝိဓာယ၊ သော။) ကာမာဝစရသုဂတိစုတိယာ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌။ ဒွိကေဒွိပ္ပကာရာနံ၊ နှစ်ပါး တပါး နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သော။ ကာမရူပါရူပါနံ၊ ကာမ ရူပ အရူပပဋိ-သန္ဓေတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓာ၊ သော။ [၃၀၃] သုဂတိပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ (အာရမ္မဏဝသေန ကေဝိဓာယ၊ သော။) ရူပါဝစရစုတိယာ၊ ၏အခြားမဲ့၌။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပဉ္စဝိဓာ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော။ (ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကာမ ရူပ အရူပပဋိသန္ဓေကိုရင်း။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။) ဒုဝိဓာယ၊ သော။ အာရုပ္ပစုတိယာ၊ ၏အခြားမဲ့၌။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ကာမာ-ရုပ္ပါနံ၊ ကာမ အာရုပ္ပပဋိသန္ဓေတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌဝိဓာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ (အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။) ကေဝိဓာယ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ၊ ၏အခြားမဲ့၌။ ဒုဝိဓာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ န ဒဿိတာ၊ မပြအပ်သေး။ တံ၊ ထိုမပြအပ်သေးသော ပဋိသန္ဓေကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဒုဂ္ဂတိယံ ဌိတဿ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ အစိတ်မှ တပါးအပေါင်းကို ဆိုဦးအံ့၊ ဝါ၊ အကျယ်မှတပါး အကျဉ်းကို ဆိုဦးအံ့။ ယထာ-ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ပဋိသန္ဓေတို့သည်။

ဘဝါလမ္ဗဘေဒတော၊ ဘဝအာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒွေ၊ ကာမ-သုဂတိစုတိမှ နောက်၌[၁] နှစ်ပါးသော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေ တို့သည်ရင်း။ ဒွေ၊ ဒုဂ္ဂတိစုတိမှ နောက်၌ နှစ်ပါးသော သုဂတိပဋိသန္ဓေ တို့သည်ရင်း။ ပဉ္စ၊ ကာမသုဂတိစုတိမှ နောက်၌ ငါးပါးသော ကာမ ရူပ အရူပပဋိသန္ဓေ တို့သည်ရင်း။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ ပဉ္စ၊ ရူပါဝစရစုတိမှ နောက်၌ ငါးပါး သော ကာမ ရူပ အရူပ ပဋိသန္ဓေ တို့သည်ရင်း။ အဋ္ဌ၊ အရူပစုတိမှ နောက်၌ ရှစ်ပါးသော ကာမ အရူပ ပဋိသန္ဓေတို့သည်ရင်း။ ဒွေ၊ ဒုဂ္ဂတိ စုတိမှ နောက်၌ နှစ်ပါးသော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေ တို့သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။) တာဒိသာယ၊ ထိုသို့ ဘဝအာရုံအားဖြင့် ကွဲပြား သော သဘောရှိသော။ စုတိယာ၊ စုတိမှနောက်၌။ စတုဝီသတိ၊ ၂၄-ပါး သော။ တော သန္ဓိယော၊ ဤပဋိသန္ဓေတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

၆၂၈။ ကာ၊ ာဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဒဿိတပ္ပကာရော၊

၁-စုတိ၏ အခြားမဲ့၌-ဟူ၍လည်း ဆိုနိုင်၏။

ပြအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနိဿယဘာဝမေဝ၊ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝုတ္တဥ္စေတန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

နိဿယပစ္စယဘူတေန၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ရူပေန၊ နှင့်။ သဟပဝတ္တိယေဝ၊ တကွဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော ပဋိသန္ဓေတို့၌။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ တေန၊ ထိုရုပ်နှင့်။ မိဿတာ၊ ရောနှောသည်၏ အဖြစ်မည်၏။ (မိဿံ-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် ညီသောသီမူပင် ဖြစ်သည်) တဒဘာဝေါ၊ ထိုရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်။ အမိဿတာ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအမျိုးတို့၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယဝန္တိ၊ ရောနှောကုန်၏။ ကေဇာတိသမန္နယေန၊ တူသောဇာတ်နှင့် တကွဖြစ်ခြင်း- ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့်။ အညမညမိဿိတာ၊ အချင်းချင်း ရောနှောကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယောနိယော၊ မည်ကုန်၏။ သုစရိတဒုစ္စရိတဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗာ ပါပုဏိတဗ္ဗာ၊ ရောက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂတိယော၊ မည်ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိ၊ မည်၏။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဌိတိ၊ တည်ရာတည်း။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ ဝိညာဉ်၏တည်ရာ။ နာနတ္တကာယနာနတ္တသညီတိ-အာဒိအာဝါသော ဝေ၊ သညီ ဤသို့အစရှိသော နေရာအရပ်သည်ပင်လျှင်။ သတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ အာဝသိတဗ္ဗတော၊ နေရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တာဝါ-သော၊ မည်၏။ အသညသတ္တာဝါသဿ၊ ၏။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တာဝါသဝသေန အဋ္ဌဝိမံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၂၉။ အညတြ ဇာတိပဏ္ဍကပဋိသန္ဓိယာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ပဌမကပ္ပိက-ပဋိသန္ဓိယာပီတိ၊ ပိ-ဟူ၍လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သေး၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာပိ၊ ထိုကမ္ဘာဦးသူတို့၏ ပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ ဘာဝေန၊ ဘာဝရုပ်နှင့်။ ဝိနာဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ဩမတောတိ၊ ကား။ အဝမတော၊ အယုတ်အားဖြင့်။ အဝကံသတော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာဒိနာတိ၊ ကား။ မိဿံ အမိဿန္တိ၊ ဟူသော။ ဘေသိ ဒုကေ၊ ဤဒုက်၌။ အာဒိမှိ၊ အစ၌။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော။ မိဿဝိညာဏေန၊ မိဿဝိညာဏ်နှင့်။ ဩမတော။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညတ္တ ပန၊ တပါးသော ပဋိသန္ဓေတို့၌ကား။ အနေကေ၊ များစွာကုန်သော။ ကလာပါ၊ ကလာပ်တို့သည်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ ဗြဟ္မတ္တ-ဘာဝေပိ၊ ဗြဟ္မာ၏ အတ္တဘော၌လည်း။ အနေကဂါဝုတပ္ပမာဏေန၊ များသော ဂါဝုတ်တို့၏ ပမာဏဖြင့်။ အနေကေ၊ များစွာကုန်သော။ ကလာပါ၊ တို့သည်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိံသတော၊ ရုပ်ပေါင်း

၃၀-ထက်။ (တတော၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောဒသက ကလာပ် ၂-ပါး ၃-ပါးထက်။ ဟူသော မူကွဲက ရှေး၌ဆိုခဲ့ပြီးသော ဒသကာ ကလာပါ-ဟူသော ပါဌ်တို့နှင့် ညီသောကြောင့် သာ၍ကောင်းသကဲ့သို့ရှိ၏) အဓိကာနေဝ၊ ပိုလွန်သည်သာ လျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒဟုဇာတဒ္ဓေ-ကဿ၊ ထိုနေ့၌ ဖွားသောသိုးငယ်၏။ လောမံ၊ အမွေးသည်။ ဇာတိဥဏ္ဏာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိမဝန္တပ္ပဒေသေ၊ ဟိမဝန္တာအရပ်၌။ ဇာတိမန္တဒ္ဓေကလောမံ၊ ဇာတ်နှင့်ပြည့်စုံသော သိုး၏အမွေး သည်၊ ဝါ၊ သိုးစစ်၏အမွေးသည်။ ဇာတိဥဏ္ဏာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဂဗ္ဘံ၊ အမိဝမ်းကို။ ဖာလေတွာ၊ ခွဲ၍။ ဂဟိတဒ္ဓေက-လောမံ၊ယူအပ်သောသိုးငယ်၏အမွေးသည်။ ဇာတိဥဏ္ဏာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အညေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣမာသု ဂတီသု၊ တို့၌။ ဣမာ ယောနိယော၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမာသု၊ တို့၌။ န သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်သင့်ကုန်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ယောနီနံ၊ တို့၏။ ဂတိဝသေန၊ ဂတိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ဘဝ-ဘေဒေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်း၏ အပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၀၄] ဖ၃၀။ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသုတ်၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဘုမ္မဒေဝါနံ၊ တို့ကို။ ဝဇ္ဇနံ၊ ကြဉ်ခြင်းသည်။ ယောနိဝိဘာဂံ၊ ယောနိကို ဝေဘန်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ယောနိ၏ အပြားကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ တေသံ၊ ထိုဘုမ္မဇိုဝ်းနတ်တို့၏။ မနုဿသဒိ-သတ္တာ၊ လူတို့နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယောနိယော။ပ။ န ဟောန္တိ-တိ၊ ပါဌ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ၌။ ယောနိတ္တယပဋိက္ခေပေန၊ ယောနိသုံးပါးကို ပယ်ခြင်း ဖြင့်။ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ယောနိ၊ ဩပပါတိကယောနိကို။ အနု-ညာတာ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အာပန္နမေဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂတိတ္တယေတိ၊ ကား။ မနုဿပေတ-တိရစ္ဆာနသညိတေ၊ သော။ ဂတိတ္တယေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ တံ၊ ထိုဂတိသုံးပါးအပေါင်းကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနာမဋ္ဌံ၊ မသုံးသပ်အပ်သေး။

စ-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဝုတ္တသမုစ္စယတ္ထော၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကို ဆည်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ စ-သဒ္ဒေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်။ နိဇ္ဈာမတဏှိကပေတေသု၊ အကြွင်းမဲ့ မီးလောင်အပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဆာလောင်ခြင်းရှိသောပြိတ္တာတို့၌၊ ဝါ၊ အမြဲမပြတ် မီးလောင်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဆာလောင်ခြင်းနှင့်သော ပြိတ္တာတို့၌[၁]။ ပုရိမိကာ၊

၁-နိဿေသတော ဈာယတိ အဂ္ဂိဇာလာဟိ ဒဟတီတိ (ဒယှတီတိ) နိဇ္ဈာမံ၊ သရီရဿ နိဇ္ဈာမဘာဝေန တဏှာ ပိပါသာ နိဇ္ဈာမတဏှာ၊ သာ ဧတေသမတ္ထီတိ နိဇ္ဈာမတဏှိကာ။ (မဏိသာရမဉ္ဇူသာဋီကာ ၂-နှာ ၃) နိစ္စံ ဈာယန္တိ အဂ္ဂိဇာလာဟိ ဒယှန္တီတိ နိဇ္ဈာမာ၊

ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ယောနိယော၊ တို့သည်။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တာသံ၊ ထိုနိဗ္ဗာမတဏှိကပြိတ္တာတို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား [၁] ။ နိစ္စာတုရ-ဘာဝတော၊ အမြဲတမ်း ကျင်နာခံခက် နှိပ်စက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမသေဝါ၊ ကာမဂုဏ်ကိုမှီဝဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာ၊ ထိုနိဗ္ဗာမတဏှိကပြိတ္တာတို့သည်။ အဏ္ဍဇာဒယော၊ အဏ္ဍဇစသည်တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တာသံ၊ ထိုပြိတ္တာမတို့၏။ ကုစ္ဆိယံ၊ ၌။ ဇာလသဘာ-ဝတော၊ မီးလျှံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဗ္ဘော၊ ကိုယ်ဝန်သည်။ နာဝတိဋ္ဌတိ၊ မတည်နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ အချို့တို့က ဆိုကုန်၏။ တော၊ ဤပြိတ္တာတို့သည်။ အဂ္ဂိဇာလာယ၊ မီးလျှံဖြင့်။ သန္တပ္ပမာနသရီရာ၊ ပူလောင်အပ်သောကိုယ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အလ္လဋ္ဌာနေသု စ၊ စိုသော အရပ်တို့၌ရင်း။ ပုပ္ဖါဒီသု စ၊ ပန်းစသည်တို့၌ရင်း။ သမ္ဘဝါဘာဝတော၊ ဖြစ်သင့်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုပြိတ္တာတို့၏။ သံသေဒဇတာပိ၊ သံသေဒဇ အဖြစ်သည်လည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဩပပါတိကာ ဧဝ ဟိ တာ ဟောန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ရူပီဗြဟ္မေသု တာဝ ဩပပါတိကယောနိကေသူတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဩပ-ပါတိကယောနိကေဟိ၊ ယောနိရှိသော သတ္တဝါတို့မှ။ ရူပီဗြဟ္မေ၊ ရူပဗြဟ္မာတို့ကို။ နိဒ္ဓါရေတိ၊ သီးခြားထုတ်တော်မူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပီဗြဟ္မေသူတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ အဓိကရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ ဩပပါတိကယောနိကေသူတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဓါရဏေ၊ ၌။ (ဘုမ္မံ၊ တည်း။) တေန၊ ကြောင့်။ ဩပပါ-တိကယောနိကေသူတိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ပုတ္တရာသိတော၊ ဆိုအပ်သောအစုမှ။ ရူပီဗြဟ္မေသူတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဝိသေသေန၊ အထူးဖြင့်။ တဒေကဒေသံ၊ ထိုဩပပါတိကယောနိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏တစိတ်ကို။ နိဒ္ဓါရေတိ။ ၏။ စက္ခုသောတဝတ္ထုဒသကာနံ ဇီဝိတနဝကဿ စာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ကေစိ၊ အချို့သော(မူလဋီကာ)ဆရာတို့သည်။ (ဝတ္ထု တံ သမတ္တေန္တာ ဝဒန္တိ-တို့နှင့်စပ်) "စက္ခုသောတဝတ္ထုသတ္တကာနံ စ၊ သတ္တကတို့၏ရင်း။ ဇီဝိတ-

---

တဏှာ ပိပါသာ ဧတေသန္တိ တဏှိကာ၊ နိဗ္ဗာမာ စ တေ တဏှိကာ စာတိ နိဗ္ဗာမတဏှိကာ-ဤဝစနတ္ထကိုမြှော်၍ ဒုတိယ အနက်ပြန်သည်။

၁-ပေတ-သဒ္ဒါသည် ပုလ္လိင်ဖြစ်သောကြောင့် တေသံ-ဟု ဆိုသင့်သော်လည်း အခြားမဲ့ နောက်ဝါကျ၌ ဆိုလတံ့သော "ကုစ္ဆိယံ တာသံ"-ဟူသောပါဌ်နှင့်တညီတည်း ဖြစ်စေလိုသောကြောင့် ဣတ္ထိလိင်နှင့်ဆိုသည်ဖြစ်ရာ၏၊ ဤထက်သင့်လျော်သော အကြောင်းကိုလည်း ရှာကြံသင့်သေး၏။

ဆက္ကာဿ စ၊ ၏ဝဋင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုန္န၊ ကုန်သော။ ကလာပါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သတ္တဝီသတိ၊ ၂၇-ပါးသော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုရူပဘဝ၌။ ဂန္ဓရသာဟာရာနံ၊ တို့၏။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ (ဓမ္မဟဒယ ဝိဘင်းပါဠိဖြင့်) ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရဏံ၊ ကို။ (သကာရဏံ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်၊ အကြောင်းနှင့်တကွ-ဟု အနက်ပေး) ဝတွာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုစကားကို။ သမတ္ထေန္တော၊ ပြီးစေလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဟိ၊ မှန်။ ပါဠိယံ၊ ဓမ္မဟဒယ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ အသညသတ္တာနံ ဒေဝါနံ၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ (ဥပပတ္တိက္ခဏံ၊ ပဋိသန္ဓေခဏကို။) ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ ရူပဓာတုယာ၊ ဓာတ်၌။ ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊ ၌။ ပဉ္စာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ရူပဓာတုယာ၊ ၌။ ဆ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ နဝ ဓာတုယော၊ တို့သည်။(ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝသေန၊ အလုံးစုံကို သိမ်းယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဝိဇ္ဇမာနာယတနဓာတုယော၊ ထင်ရှားရှိသော အာယတနဓာတ်တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကထာဝတ္ထုမှိ စ၊ ၌လည်း။ ဃာနာယတနာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ (ဘာဝေါ) ဝိယ၊ ရှိခြင်းကိုကဲ့သို့။ ဂန္ဓာယတနာဒီနဉ္စ၊ စသည်တို့၏လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဘာဝေါ၊ ရှိခြင်းကို။ "တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဃာနာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးသည် ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ရှိပေ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ဂန္ဓာယတနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သော်။ ဧဝံ၊ သို့။ န ဟိ ဝတ္တဗ္ဗေ-န ဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်အပ်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝါ၊ ဆက်။ အဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနာနံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမမည်ကုန်သော။ ပထဝီဓာတုအာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ (ဘာဝေါ) ဝိယ၊ ရှိခြင်းကဲ့သို့။ အဂန္ဓရသာယတနာနံ၊ ဂန္ဓာယတန ရသာယတန မမည်ကုန်သော။ ဂန္ဓရသာနံ၊ တို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ ဘာဝေါ၊ ရှိခြင်းသည်။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဖုသိတုံ၊ ငှါ။ သက္ကုဏေယျတာဝိနိမုတ္တဿ၊ စွမ်းနိုင်အပ်သည် အဖြစ်မှလွတ်သော။ ပထဝီအာဒိသဘာဝဿ၊ အစရှိသောသဘော၏။ (ဘာဝေါ) ဝိယ၊ ရှိခြင်းကဲ့သို့။ ဂန္ဓရသာယတနဘာဝဝိနိမုတ္တဿ၊ ဂန္ဓာယတန ရသာယတနတို့၏ အဖြစ်မှလွတ်သော။ [၃၀၅] ဂန္ဓရသသဘာဝဿ၊ သဘော၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဃာနသမ္ဘဿာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ကာရဏဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယတနာနီတိ၊ တို့ဟူ၍။ တေ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့ကို။ ယဒိ န ဝုစ္စေယျုံ၊ အကယ်၍ မဟောအပ်ကုန်ငြားအံ့။ ပန၊ သော်လည်း။ ဓာတုသဒ္ဒေါ၊ သည်။ နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝဝါစကော၊ နိဇ္ဇီဝကိုဟော၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓဓာတုရသဓာတူတိ၊ ဟူ၍။

အဝစနေ၊ မဟောခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ သည်မှုသာ မကသေး၊ ဝါ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့၏။ ဓမ္မဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ကေနစိ၊ ဖြင့်။ လက္ခဏဘာဝေန၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဘာဝဓာရဏာဒိ- လက္ခဏတော၊ အစရှိသော လက္ခဏာမှ၊ ဝါ၊ လက္ခဏာရှိသော တရားမှ။ အညဿ၊ တပါးသောလက္ခဏာ၏၊ ဝါ၊ တပါးသောပရမတ္ထ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ အာယတနဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ကေနဋ္ဌကော၊ ကေန်ဟူ၍။ (ကေနဋ္ဌတော၊ ကေန်မှုချအားဖြင့်။ မူလဋီကာ သာ၍ ကောင်းသည်) ယမကေ၊ ၌။ "ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်သော တရားသည်။ အာယတနံ၊ မည်သလော။ ဣတိ၊ ဤအမေး၌။ အာမန္တာ၊ မည်ပေ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့၏။ ဂန္ဓရသာယတနဘာဝါ- ဘာဝေပိ၊ ဂန္ဓာယတန ရသာယတန၏ အဖြစ်မရှိငြားသော်လည်း။ ကောစိ၊ တစုံ တခုသော။ အာယတနဘာဝေါ၊ ဓမ္မာယတန၏ အဖြစ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဟောသင့် သေး၏။ စ၊ ဆက်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဘာဝတော၊ အဖြစ်မှ။ အညော၊ သော။ ပထဝီ- အာဒိဘာဝေါ ဝိယ၊ အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဂန္ဓရသဘာဝတော၊ ဂန္ဓရသတို့၏ အဖြစ်မှ။ အညော၊ တပါးသော။ တေသံ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့၏။ ကောစိ၊ သော။ သဘာဝေါ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ တေသံ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့ကို။ ဓမ္မာယတနသင်္ဂဟော၊ ဓမ္မာယတနဖြင့် ရေတွက်ခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဂန္ဓရသဘာဝေ စ၊ ဂန္ဓရသ၏အဖြစ်သည်ရှင်း။ အာယတနဘာဝေ စ၊ ဓမ္မာယတနဖြင့် ရေတွက် သင့်သော အာယတနအဖြစ်သည်ရှင်း။ သတိ၊ သော်။ ဂန္ဓော စ၊ ဂန္ဓလည်း မည်၏။ သော၊ ထိုသည်။ အာယတနဉ္စ၊ လည်းမည်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ဂန္ဓာယတနံ၊ မည်၏။ ရသော စ၊ လည်းမည်၏။ သော၊ ထိုသည်။ အာယတ- နဉ္စ၊ လည်းမည်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ရသာယတနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောသည်။ အာပန္နမေဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓရသာယတနဘာဝေါ စ၊ အဖြစ်သည်လည်း။ နိဝါရေတုံ၊ မြစ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ စ၊ တပါး။ တယော အာဟာရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ကဗဠီကာရာဟာရဿ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဓာတ်၌။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ တသ္မာ၊ (ဓမ္မဟဒယ ဝိဘင်း ပါဠိဖြင့် ရူပဘဝ၌ဂန္ဓရသအာဟာရတို့ကို မဟောသောအားဖြင့် ပယ်ခြင်း, ကထာဝတ္ထု၌ ဂန္ဓာယတန ရသာယတနတို့ကိုပယ်ခြင်း, မတွေ့ထိနိုင်ကောင်း သော ပထဝီစသည်တို့ရှိသကဲ့သို့ မနံနိုင်–မလျက်နိုင်ကောင်းသော ဂန္ဓရသတို့၏ မရှိခြင်း, ဓာတုဖြင့် ၎င်းတို့ကိုယူခြင်း, ၎င်းတို့၏ဓမ္မအဖြစ် ကေန်ဖြစ်ခြင်း, ဓမ္မ ဖြစ်လျှင် အာယတနမည်ခြင်းဟူသော) ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့် (ရုပ်တို့ကို ရေတွက်သည်ရှိသော်)။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ အဝိ- ရောဓော၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ရူပဂဏနာ၊ ရုပ်

တို့ကို ရေတွက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ရုပ်အရေအတွက်ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြုသည်ရှိသော်။ ဓမ္မတာ၊ ကို။ န ဝိလောမိတာ၊ မဆန့်ကျင်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ထေ္တ၊ ဤအရာ၌။ (ပရိဟာရော မယာ) ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ ရူပါဝစရသတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဃာနဇိဝှါယတနာဘာဝတော၊ ယတနတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ ဂန္ဓရသာ၊ တို့သည်။ အာယတနကိစ္စံ၊ ကို။ န ကရောန္တိ၊ မပြုနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဂန္ဓရသတို့ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပဉ္စာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တီတိ စ၊ ဟူ၍ငှင်း။ ဆ အာယတနာနီတိ စ၊ ဟူ၍ငှင်း။ (ဣတိ) အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗဿ၊ စားမျိုအပ်သော။ အာဟာရဿ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဩဇဋ္ဌမကရူပသမုဋ္ဌာပနသင်္ခါတဿ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အာဟာရကိစ္စဿ၊ ကို။ အကရဏတော၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ တထာ အာဟာရာတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ ဂန္ဓရသာနံ စ၊ တို့၏ငှင်း။ ဩဇာယ စ၊ ၏ငှင်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ န (ဝုတ္တံ)၊ ဟောအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသယိနော စ၊ အာရုံကိုယူကြောင်းဖြစ်သောဝိသယီ၏ငှင်း။ ကိစ္စဿ စ၊ အာဟာရဇရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စ၏ငှင်း။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိသယော၊ အာရုံဖြစ်သော။ ဓမ္မော စ၊ ဂန္ဓရသတရားကိုငှင်း။ ကိစ္စဝါ၊ အာဟာရကိစ္စရှိသော၊ ဝါ၊ အာဟာရကိစ္စနှင့် စပ်ဆိုင်သော။ ဓမ္မော စ၊ ဩဇာတရားကိုငှင်း။ န ဝုတ္တော၊ မဟောအပ်။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌။ ဝိသယီ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မိံ၊ ထိုဘဝ၌။ တံဟေတုကော၊ ထိုမရှိသော ဝိသယီလျှင်အကြောင်းရှိသော။ (ဘာဝေါ-၌ စပ်) နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဝိသယဿ၊ ၏။ အာယတနဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနဿာပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (တဿ၊ ထိုဂန္ဓာယတန ရသာယတနကို။) အဝစနံ၊ မဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကိံ ယထာ၊ ဟူမူ။) တတ္ထေဝ ရူပဘဝေ၊ ၌ပင်လျှင်။ ပထဝီတေဇောဝါယောဓာတူနံ၊ တို့ကို။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ (အဝစနံ) ယထာ၊ မဟောခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ အလျော်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဘဝ၌။ ယဿ၊ အကြင်ဂန္ဓာယတနစသည်ကို။ ဝစနံ၊ ဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုဘဝ၌။ တဿ၊ ထိုဂန္ဓစသည်၏။ (အာယတန-ဘာဝေါ–၌ စပ်) ဝိသယီသဗ္ဘာဝဟေတုကော၊ ဃာနဇိဝှါဟူသော ဝိသယီ၏ရှိသည်၏ အဖြစ်လျှင်အကြောင်းရှိသော။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အာယတန-ဘာဝေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ဟူမူ။) တတ္ထေဝ၊ ထိုရူပဘဝ၌ပင်လျှင်။ ရူပါယတနဿ၊ ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တော) ယထာ၊ ဟောအပ်သကဲ့သို့တည်း။

ဝိသယီသဗ္ဘာဝဟေတုကော၊ ဝိသယီ၏ ရှိသည်၏အဖြစ်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဝိသယဿ၊ အာရုံ၏။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အာယတနဘာဝေါ၊ န၏ အဖြစ်ကို။ ယဒိ (ဝုတ္တော)၊ အံ့။ "အသညသတ္တာနံ ဒွေ အာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ နည်း။) [၃၀၆] ဟိ-သစ္စံ၊ စောဒနာသင့်သည်မှန်၏။ အသညသတ္တာနံ၊ တို့အား။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ (ဤအရာ၌ နတ္ထိတိ?အစက္ခာယတနဘာဝေပိ နေသံ ရူပါယတနံ အညေသံ ဝိသယောတိ နာယံ ဝိရောဓော-ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏) အစက္ခာယတနဘာဝေပိ၊ စက္ခာယတန မရှိငြားသော်လည်း။ နေသံ၊ ထိုအသညသတ် ဗြဟ္မာတို့၏။ ရူပါယတနံ၊ သည်။ အညေသံ၊ တပါးသော ဝေဟပ္ဖိုလ် သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့၏။ ဝိသယော၊ အာရုံသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ (ဝိသယီသဗ္ဘာဝဟေတုကော-စသော) ဤနိယမ စကားသည်။ န ဝိရောဓော၊ မဆန့်ကျင်ပေ။ (ဟိ၊ ချဲ့၍ပြအံ့။) ယေန အဓိပ္ပါယေန၊ အကြင် အလိုဖြင့်။ ရူပဓာတုယံ၊ ၌။ သညီနံ၊ သညာရှိသော ဗြဟ္မာတို့၏။ ဂန္ဓာယတနာဒီနံ၊ ဂန္ဓာယတနစသည်တို့ကို။ အဝစနံ၊ မဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုအလိုအားဖြင့် (ဟောခဲ့သည်ရှိသော်)။ ရူပါယတနဿာပိ၊ ကိုလည်း။ အဝစနံ၊ ခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသညီနံ၊ တို့အား။ ဧကံ၊ သော။ အာယတနံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောသင့်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ယထာသကံ၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။

၁-ဤတွင် သခေ်ပ ပရိဟာရပြီးဆုံးသည်။ ယေန-စသည်ကား ဝိတ္ထာရ ဝါကျဖြစ်သည်။ ရှိရင်းပါဌ်အတိုင်း အနက်ပေးလျှင်ကား-"အသညသတ္တာနံ၊ တို့အား။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ အစက္ခာယတနဘာဝေန၊ စက္ခာယတန၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုအသညသတ် ဗြဟ္မာတို့၏။ ရူပါယတနံ၊ သည်။ အညေသံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အဝိသယော၊ အာရုံမဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ အံ့။"ဟု အနက်ပေးရာ၏။ ဤအနက်သည် မသင့်ပေ၊ အကြောင်းမူကား အသညသတ် ဗြဟ္မာတို့အား စက္ခုမရှိသောကြောင့် ယင်းတို့၏ ရူပါယတနကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့ မမြင်နိုင်ဟူသော အနက်သည် မဖြစ်သင့်သောကြောင့်ပေတည်း။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူ မျက်စိကွယ်နေသူ၏ အဆင်းကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့က မမြင်နိုင်ဟုဆိုလျှင် မသင့်သကဲ့သို့ပင်တည်း။ အစက္ခာယတနဘာဝေန စ နေသံ ရူပါယတနဿ အညေသံ ဝိသယဘာဝေါ အပ္ပမာဏံ-ဟူ၍ ရှိလျှင်ကား သင့်၏။ သို့သော် ထိုသို့ ပြင်ရန်လည်း များလွန်း၏။ ထိုပြင် သီမူ၌လည်း အောက်၌ ပြထားသော မူကွဲကဲ့သို့ အစ္စန္တရဘာဝေန-ဟူ၍ ရှိ၏၊ ထိုပါဌ်လည်း မသင့်။ အကြောင်းမူကား အသညသတ်တို့၏ ရုပ်သည် ဝေဟပ္ဖိုလ်တို့၏ ရုပ်ထက်ငရင်း သုဒ္ဓါဝါသတို့၏ ရုပ်ထက်ငရင်း အစ္စန္တရ မဖြစ်သင့်ပေ။ ထိုကြောင့်ပင်လျှင် နှာ ၃၀၇၊ ကြောင်းရေ ၅-၌ အသညီနဉ္စ ရူပါယတနံ။ ပ။ ဝိသယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ-ဟု မိန့်ဆိုထားပေသည်။ ထိုကြောင့် အထက်ပါ ပြင်ချက်အတိုင်းသာလျှင် ပါဌ်ရှိသင့်ပေသည်။ ဆင်ခြင်ပါကုန်။

ဣန္ဒြိယဂေါစရဘာဝါပေက္ခာယ၊ ဣန္ဒြေ၏ ကျက်စားရာအဖြစ်ကို ငဲ့သဖြင့်။ ယေသံ၊ အကြင် ရူပစသော ဝိသယတို့၏။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အာယတန- ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေသု၊ ထိုရူပစသော ဝိသယတို့ကို။ နိဒ္ဒိသိယမာနေသု၊ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်း၌ အကျယ်ပြအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ အကျယ်ပြအပ်ကုန်စဉ်။ (ပါဠိယံ ဝုတ္တံ-၌ စပ်) တဒဘာဝတော၊ ထိုအာယတန- အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပဓာတုယံ၊ ၌။ သညီနံ၊ သညာရှိသော ဗြဟ္မာ တို့၏။ ဂန္ဓာဒိကေ၊ တို့ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ အာယတနဘာဝေန၊ န၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ ဓမ္မသဘာဝါနတိဝတ္တနတော စ၊ တရား သဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့်ငှင်း။ မနောဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝူပ- ဂမနတော စ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်ငှင်း။ ဓမ္မာယတနန္တောဂဓေ၊ ဓမ္မာယတန၌ အတွင်းဝင်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ "ပဉ္စာယတနာနိ" တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ "ဓမ္မာယတန" န္တိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ နာမကရဏံ၊ အမည်ပေးခြင်းသည်။ ဧတဒတ္ထံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော အကျိုးရှိ၏၊ ဝါ၊ ဤအကျိုးငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ တာနိ၊ ထိုဂန္ဓာယတနစသည်တို့ကို။ ပိဋ္ဌိဝဋ္ဋကာနိ၊ နောက်ဖက်၌လည်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ "ပဉ္စာယတနာနိ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ ပန၊ ဆက်၍အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ယေန အဓိပ္ပါယေန၊ အကြင်အလိုတော် ဖြင့်။ အသညီနံ၊ တို့၏။ ရူပါယတနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုအလိုတော် ဖြင့်။ (ဝိသယီ မရှိပဲ ဝိသယကို အာယတနဟု သိစေလိုခြင်းကို ဆိုလို၏) သညီ- နမ္ပိ၊ သညာရှိသော ဗြဟ္မာတို့၏လည်း။ ဂန္ဓာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဝိသုံ၊ သီး။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗံ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမဿ နယဿ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အသညသတ္တာနံ ဒေဝါနံ ဒွေ အာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ အတ္တနော၊ ရူပ ဟူသော မိမိ၏။ ဣန္ဒြိယေ၊ ဝိသယီဖြစ်သောစက္ခုန္ဒြေသည်။ အသတိပိ၊ သော်လည်း။ ရူပဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာယတနသဘာဝါတိက္ကမော၊ သဘောကို လွန်ခြင်းသည်။ နတ္ထေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအဆင်းကို။ ရူပါယတနန္တေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣမိနာ နယဒဿ- နေန၊ ဤနည်းပြစကားဖြင့်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဂန္ဓာဒီနိ၊ စသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့ကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ သညီနံ၊ တို့၏။ အဋ္ဌ အာယတနာနိ၊ တို့ကိုငှင်း။ အသညီနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော အာယတနတို့ကိုငှင်း။ (ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ သည့်အတိုင်း။ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ လက်ခံအပ်၏။ အညထာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ လက်မခံ

သည့်ရှိသော်။ ရူပလောကေ၊ ၌။ ပထဝီအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဖုသိတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ ကြောင့်။ ဖြဗ္ဗာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဝစီဃော-သော ဧဝ၊ စကားသံသည်ပင်လျှင်။ န သိယာ၊ မဖြစ်နိုင်လေရာ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ပဋိဃဋ္ဋနာနိဃံသံ၊ ထိပါးပွတ်တိုက်ခြင်းကို။ အန္တရေန၊ ကြဉ်၍။ သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိ၊ အသံ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဖုသနသဘာဝါနံ၊ ထိခြင်းသဘောရှိသောတရားတို့၏။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောဘုံ၌။ အဖုသနသ-ဘာဝတာ စ၊ မထိခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ (သိမှုနှင့်အညီပင်) ဝိညာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနသင်္ခါတဿ၊ သော။ ဘူတတ္တယဿ၊ ၏။ အဘာဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ ရူပါယတနာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ သမ္ဘဝေါ ဧဝ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ န သိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဖုသိတုံ၊ ငှါ။ သက္ကုဏေယျတာယ၊ စွမ်းနိုင်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ)ပိ၊ သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဘဝ၌။ ကာယိန္ဒြိယာဘာဝေန၊ ကာယိန္ဒြေ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပထဝီစသည်တို့၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဘာဝေါ၊ ကို။ န ဝုတ္တော၊ မဟောအပ်။ ဧဝဥ္စ ကတွာ၊ ကြောင့်။ ရူပဓာတုယံ၊ ၌။ တေသံ၊ ထိုပထဝီစသည်တို့၏။ သပ္ပဋိဃဝစနဥ္စ၊ သပ္ပဋိဃအဖြစ်ကို ဟောခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အသညသတ္တာနံ၊ တို့၏။ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်မရှိမူ၍ ထိပါးခြင်းရှိသော။ ဧကံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိအာဒိ။ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ပဋိဃော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဘူတတ္တယဿ၊ ၏။ ကာယပ္ပ-သာဒံ ပတိ၊ ပသာဒကိုစွဲ၍၊ ဝါ၊ ပသာဒ၌။ တန္နိဿယဘူတဃဋ္ဋနဒ္ဓါနေ၊ ထိုကာယပသာဒ၏ မှီရာဖြစ်သော ဘူတရုပ်တို့ကို ထိပါးခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ အဘိမုခဘာဝေါ၊ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ တံသဘာဝတာ၊ ထိုထိပါးခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ သော စ (အဘိ-မုခဘာဝေါ)၊ သည်လည်း။ ဖုသိတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကုဏေယျသဘာဝဿ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သော သဘောအား။ ဃဋ္ဋနာယ၊ ထိပါးခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဘ္ဘ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ ဝိသယိနိ၊ စက္ခုဟူသော ဝိသယီသည်။ အသတိပိ၊ သော်လည်း။ ရူပါယတနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဒွေ အာယတနာနီတိ၊ ဟူ၍။ ယဒိ ဝုတ္တံ၊ အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ ဟောအပ်ပါလျက်။ [၁၀၇] ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓာယတနာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဉ္စာယ-နာနီတိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ နယဒဿနဝသေန၊ နည်းပြသည်

၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒေသနာ၊ သည်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော ဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ ရူပါယတနဿေဝ၊ နကိုသာလျှင်။ ဝစနံ၊ ဟောခြင်းသည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ အညဘူမိကာနံ၊ တပါးသောဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏။ ပသာဒဿ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးကုန်သော ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့၏။ အဘာဝတော ပန၊ မရှိခြင်းကြောင့်ကား။ န၊ မဟုတ်ပေ။ ပရိယာယေနပိ၊ အားဖြင့်သော်လည်း။ အာယတနဘာဝါဘာဝတောပိ၊ အာယတနအဖြစ်၏မရှိကြောင့်လည်း။ န(ဟောတိ)၊ မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်။ အသညီနံ၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ရူပါယတနံ၊ သည်။ သမာနတလဝါသီနံ၊ တူညီသောဘုံအပြင်၌ နေလေ့ရှိကုန်သော။ ဝေဟပ္ဖလာနံ စ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့၏၎င်း။ ဥပရိဘူမိကာနံ၊ အထက်ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ ပသာဒဿ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဂန္ဓရသာ ပန၊ တို့သည်ကား။ (အညေသံ၊ တပါးကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏။ ပသာဒဿ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝံ၊ သို့။) န(ဂစ္ဆတိ)၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ အသညသတ်ဘုံ၌။ တေသံယေဝ၊ ထိုဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့ကိုသာလျှင်။ အဝစနံ၊ သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ စ၊ ဆက်။ ကထာဝတ္ထုမှိ၊ ၌။ နိပ္ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဂန္ဓာယတနာဒီနံ၊ တို့၏။ အတ္ထိဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနန္တံ၊ ဝန်ခံသောပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိသေဓော၊ မြစ်ခြင်းကို။ ကတော၊ အပ်၏။

စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ တေ ဝစနံ၊ ဤဒွေ အာယတနာနိ-ဟူသောစကားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ ဂန္ဓာယတနာဒီနံ၊ တို့၏။ အဘာဝဝိဘာဝနံ၊ မရှိခြင်းကို ထင်စွာပြသောစကားသည်။ ယဒိပိ န ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်ပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ အတ္ထိဘာဝဒီပနံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြသော။ အညဝစနမ္ပိ၊ တပါးသောစကားသည်လည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်ပင်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ အံ့။ ဣဒံ၊ ဤစောဒကဆရာဆိုသောအနက်သဘောကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စောဒကဆရာဆိုသည့်အတိုင်း။ န(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မမှတ်သင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ နေသံ၊ ထိုဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့၏။ အတ္ထိဘာဝဿ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ နိဒ္ဒါရေတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ သည်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ တံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာစကားသည်။ ပါဠိ ဝိယ၊ ဘုရားဟောပါဠိတော်ကဲ့သို့။ ပမာဏဘူတံ၊ ပမာဏဖြစ်၍ဖြစ်ပေ၏၊ ဝါ၊ ခိုင်လုံသော အထောက်အထားဖြစ်၍ ဖြစ်ပေ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဂရဟိတာယ၊ မကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အာစရိ-

ယပရမ္ပရာယ၊ ဆရာအစဉ်အဆက်ဖြင့်။ ယာဝဇ္ဇတနာ၊ ယနေ့တိုင်အောင်။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ (ကဿစိ စောဒနာ၊ သည်။) သိယာ၊ ရာ၏။ ယံ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ သည်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ တံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာစကားသည်။ ပမာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဒံ ပန၊ ဤအဋ္ဌကထာစကားသည်ကား။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ (စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဝေ၊ ဤ ခေါ်ဒကဆရာဆိုသည့်အတိုင်း။ န(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မမှတ်အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိပါဒိတတ္တာ၊ ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ပန၊ အာယတနဟု မဟောခြင်း၏ အကြောင်းမှတပါးဓာတ်ဟု မဟောခြင်း၏ အကြောင်းကား။) စက္ခာဒီနံ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ တန္နိဿယာနံ၊ ထိုစက္ခုစသည်လျှင် မှီရာရှိကုန်သော။ ဝိညာဏာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ သတ္တသုညတာသန္ဒဿနတ္ထံ၊ သတ္တဝါမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓာတုဒေသနာ၊ ဓာတ်ကိုဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယတနဘာဝေန၊ နှ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာနံယေဝ၊ ဟောအပ်သောတရားတို့၏ သာလျှင်။ ဓာတုဘာဝဒီပနတော၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအာယတန၏အဖြစ်ဖြင့် မဟောအပ်သော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့၏။ ဓာတုဘာဝဿာပိ၊ ဓာတ်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ အဝစနံ၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ ဝေ၊ သင့်သည် သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ၊ အားဖြင့် (ရုပ်တို့ကို ရှေတွက် ခြင်းကို ပြုအပ်သည်ရှိသော်)။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ အဝိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်စကား၌။ စက္ခု-ဒသကာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပဂဏနာ၊ ရုပ်တို့ကိုရေတွက်ခြင်းကို။ ကတာ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်စကား၌။ ဓမ္မတာ-ဝိလောမနာသင်္ကာယ၊ ဓမ္မတာနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း၌ ယုံမှားတွေးတောခြင်း၏။ ဩကာသော၊ အခွင့်သည်။ န၊ မရှိတော့ပေ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ အညေသု သံသေဒဇဩပပါတိကယောနိကေသုတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ရူပီဗြဟ္မေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အညေသု၊ ရူပီဗြဟ္မာတို့မှ တပါးကုန်သော။ ဩပပါတိကေသု စ၊ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော သတ္တဝါတို့၌ရင်း။ သံသေဒဇေသု စ၊ သံသေဒဇ ပဋိသန္ဓေရှိသော သတ္တဝါတို့၌ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ အညဂ္ဂဟဏံ၊ အည-သဒ္ဒါသည်။ ဩပပါတိကဝိသေသနံ၊ က-သဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနတည်း။ သံသေဒဇဝိသေသနံ၊ သံသေဒဇ-သဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနသည်။ န၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊

ကား။) အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္ဘဝေ စ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်ရှိသော်။ ဗျာဘိစာရေ စ၊ အနေကန်အဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ယုံမှား ဖွယ်သည်ရှိသော်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗတာ၊ ဝိသေသန ဝိသေသျ၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမာဝစရဒေဝေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗ-ကာလံ၊ သိမ်း။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တီသု၊ ကာလတို့၌။ ယထာဝုတ္တာယ၊ အပ်သော။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ သန္တတိယာ၊ ကလာပ်ခုနစ်ပါးအပေါင်းအစဉ်၏။ လဗ္ဘနတော၊ ရသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ "တာနိ စ နိစ္စံ ဒေဝေသူ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုနတ်တို့သည်။ ကဒါစိပိ၊ ၌သော်လည်း။ ဝိက-လိန္ဒြိယာ စ၊ ချို့သောဣန္ဒြေရှိကုန်သည်ရှိသော်။ အဘာဝကာ စ၊ ဘာဝရုပ် မရှိ ကုန်သည်ရှိသော်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ နေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ စက္ခု၊ သည်။ ဒသန္နံ၊ ဆယ်ခုတို့၏။ ပူရဏော၊ ပြည့်ကြောင်းတည်း။ (တနည်း) နေသံ၊ တို့အား။ စက္ခု၊ ဟူသော။ ဒသန္နံ ပူရဏော၊ ဆယ်ခုတို့၏ပြည့်ကြောင်း သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဒသကော နာမ၊ မည်၏။ (ဒသန္နံ ပူရဏော ဒသကော၊ စက္ခု ဒသကော တေသ ကလာပဿာတိ စက္ခုဒသ-ကော-ဟု ဝိဂ္ဂိုဟ်စစ်ပုံရန် ပြသည်။) ဝါ၊ တနည်း၊ အဿာဓာရဏေန၊ သော။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ လက္ခိတော၊ မှတ်အပ်သော။ ဒသကော၊ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်း သည်။ စက္ခုဒသကော၊ မည်၏။ ဧဝံ သေသာတိ၊ ကား။ စက္ခုဒသကော၊ ကို။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သေသာပိ ဒသကာ၊ တို့ကိုလည်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [၃၀၈] "သံသေဒဇူပပါတယောနီသု၊ အဝကံသတော တိံသာတိ၊ ဟူ၍။ သခေ်ပေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့်ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။" အဝကံသတော ပနာ"တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ (တွေ့ပြီ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ အောက် ၂၃-ကြောင်း ဝဒန္တိ—၌ စပ်) ပန၊ ဆက်။ (မူလဋီဝယ် အဋ္ဌကထာစကား၌ သင့် မသင့် မေးဖွယ်ရှိ၍ ဆက်သောစကားဖြစ်သည်) တံ တော်၊ ထိုအဋ္ဌကထာစကား သည်။ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ န သမေတိ၊ မညီ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သံသေဒဇော-ပပါတိကာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဃာနကာနံ၊ ဃာနချို့ကုန်သော။ ကာမာ-ဝစရာနံ၊ ကာမာဝစရ သတ္တဝါတို့၏။ ဥပပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ န ဝုတ္တာ၊ မဟော အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ "ကာမဓာတုယာ၊ ၌။ ဥပ-ပတ္တိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ ကဿစိ၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကောဒသာ-ယာတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿစိ၊ အား။ ဒသာယတနာနိ၊ ဏ္ဍိသည်။ ကဿစိ၊ အား။ အပရာနိ၊ ကုန်သော။ ဒသာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ကဿစိ၊ အ ၊း။ နဝါယတနာနိ၊ တို့သည်။ ကဿစိ၊ အား။ သတ္တာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ "အဋ္ဌာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ န ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ ဟိ၊ မှန်။

အဃာနကဿာပိ၊ ဃာနမရှိသော ကာမာဝစရသံသေဒဇဥပပါတ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်း။ ဥပပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ "ဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။ တိက္ခတ္တုံ၊ ကြိမ်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ "နဝါယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ တိက္ခတ္တုံ၊ ကြိမ်။ (ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။)တံ စ၊ ထို ၃-ကြိမ်ကိုလည်း။ န ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်ခဲ့ပေ။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ ဥပပတ္တိက္ခဏေတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ကောဒသာတိ၊ ကား။ ပရိပုဏ္ဏာယတနဿ၊ ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဒါယတနဝဇ္ဇာနိ၊ ကုန်သော။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတ-နာနိ၊ တို့ဘည်း။ ကဿစိ ဒသာယတနာနီတိ၊ ကား။ အန္ဓဿ၊ ကန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စက္ခာယတနဝဇ္ဇာနိ၊ ကုန်သော။ (အာယတနာနိ၊ တို့တည်း။) အပရာနိ ဒသာယတနာနီတိ၊ ကား။ ဗဓိရဿ၊ နားပင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သောတာယတနဝဇ္ဇာနိ၊ ကုန်သော အာယတနတို့တည်း။ နဝါယတနာနီတိ၊ ကား။ အန္ဓဗဓိရဿ၊ မျက်စိကန်း၍ နားပင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စက္ခုသောတာ-ယတနဝဇ္ဇာနိ၊ ကုန်သောအာယတနတို့တည်း။ သတ္တာယတနာနီတိ၊ နိ –ဟူ စကားကို။ ဂဗ္ဘသေယျကဿ၊ ကပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရူပ။ ပ။ ဓမ္မာယတနဝသေန၊ တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စက္ခုသောတဃာနဝိကလဿပိ၊ စက္ခုသောတဃာန ချို့သော သံသေဒဇ ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ငြားအံ့။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဋ္ဌေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ "အဋ္ဌာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"-တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုသောတဃာနဝိ-ကလော၊ ဃာနချို့သော ကာမာဝစရ သံသေဒဇ ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝါ၊ ဆက်။ အဃာနကူပ-ပတ္တိယံ၊ ဃာနချို့သော ပဋိသန္ဓေသည်။ သတိ၊ သော်။ ပုနပိ၊ လည်း။ "ကဿစိ အပရာနိပိ ဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တထာ၊ ထိုသို့ အဃာနကပဋိသန္ဓေ သည်။ သတိ၊ သော်။ အန္ဓဗဓိရဿ၊ မျက်စိကန်း၍ နားပင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။" ကဿစိ နဝါယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ"တိ၊ ဟူ၍။ ကေဝါရံ၊ ကြိမ်။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ အန္ဓာဃာနကဿ စ၊ မျက်စိကန်း၍ ဃာန ချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ ဗဓိရာဃာနကဿ စ၊ နားပင်း၍ ဃာနချို့သောပုဂ္ဂိုလ် ၏ငင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ "ကဿစိ။ ပ။ ပါတုဘဝန္တိ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ဓာတုပါတုဘာဝါဒိပဉ္ဇာနိပိ၊ ဓာတ်တို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းအစရှိသော ပြဿနာတို့ကိုလည်း။ ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ဆိုအပ် ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤသည်လည်း မူလဋီကာဆရာ၏ ဝါဒပင်

ဖြစ်သည်) ဋ္ဌေ စ၊ ဤစကားရပ်၌လည်း။ "သတ္တတိ ဥက္ကံသတောထ ရူပါနိ"-
တိ ပဒ်၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ သံသေဒဇူပပါတယောနိ်သူတိ ဋ္ဌေ၊ ဤပုဒ်၌။
ယောနိဒွယဝသေန၊ ယောနိနှစ်ပါးအပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောဇီယတိ
ယထာ၊ ယှဉ်စေအပ်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ အဝက်ံသတော တိ ံသာတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်
ကို။ န (ယောဇီယတိ)၊ မယှဉ်စေအပ်။ ဣဒံ ပန၊ ဤပုဒ်ကိုကား။ သံသေဒ-
ဇယောနိဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဟိ၊ မှန်။) ကေ-
ယောဂနိဒ္ဒိဋ္ဌဿာပိ၊ တူသောယှဉ်ခြင်းဖြင့် ပြအပ်သောပုဒ်၏လည်း။ ကေ-
ဒေသော၊ တစိတ်သည်။ သမ္ဗန္ဓံ၊ ယှဉ်စပ်ခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
သံသေဒဇဿ၊ ဖြစ်သော။ ဇစ္စန္ဓဗဓိရအဃာနကနပုံသကဿ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်
မျက်စိကန်း နားပင်း၍ ဃာနချို့သောနပုန်းအား။ ဇိဝှါကာယဝတ္ထုဒသကာနံ၊
တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိံသ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဩပပါတိကဿ၊ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ န ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဋ္ဌေ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အဓိပ္ပါ-
ယော၊ တည်း။

[၃၀၉] ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ဩပပါတိကဿ၊ ရှိသော။
ဇစ္စန္ဓဗဓိရအဃာနကနပုံသကဿ၊ အား။ ဇိဝှါကာယဝတ္ထုဒသကာနံ၊ တို့၏။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိံသ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာ-
ဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (တေသံ၊ တို့၏။)
တံ၊ ထိုစကားကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ သော၊ ထိုပါဌ်
သည်။ ပမာဒပါဌော၊ မေ့လျော့သဖြင့် ရေးကူးမှားသောပါဌ်တည်း။ ဝေဠု
ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာယတနယမကဝဏ္ဏနာယံ၊ အဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌။ ကာမ-
ဓာတုယံ ပန၊ ၌ကား။ အဃာနကော၊ ဃာနချို့သော။ ဩပပါတိကော၊ သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အံ့။ "ကဿစိ အဋ္ဌာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တိ" တိ၊ ဟူ၍။
ဝဒေယျ၊ ဝိဘင်းပါဠိ၌ ဟောလေရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပရေ ပန၊
တို့သည်ကား။ ကဿစိ ဧကာဒသာယတနာနိ ပါတုဘဝန္တီတိ၊ ဘဝန္တိ-အစရှိ
သော။ ယာဝကဿစိ နဝါယတနာနီတိ၊ ကဿစိ နဝါယတနာနိ-တိုင်အောင်
သော "ပါဠိ" ကို။ ဩပပါတိကေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်
၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေနာပရံ၊ ရှေးနှင့်နောက်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အဝိ-
ရောဓော၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ တထာ စ၊ ထိုသို့ပြီးလတ်သော်။
ယထာဝုတ္တပါဠိယာ၊ နှင့်။ အယံ အတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။
သံသန္ဒတိ သမေတိယေဝ၊ နှီးနှောညီညွတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
အာဟု၊ ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ ကေ၊ တို့သည်။ 'ဩပပါတိကဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။
သံသေဒဇာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂယှန္တိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ တထာ ဟိ၊
ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ကာမဓာတုယာ။ပ။ ပါတုဘဝန္တီတိ-

အာဒိနံ၊ အစရှိသောစကားတို့၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဩပပါတိကာနံ ပေတာနန္တိ-အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဩပပါတိကဂ္ဂဟဏမေဝ၊ ဥပပါတ်ကိုယူခြင်းကိုသာလျှင်။ ကတံ၊ ၏။ သံသေဒဇဂ္ဂဟဏံ၊ သံသေဒဇကိုယူခြင်းကို။ န၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံယေဝ၊ ပြည့်စုံသော အာယတနရှိကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ သံသေဒဇာနံ၊ တို့ကို။ ဩပပါတိကေသု၊ တို့၌။ သင်္ဂဟဏဝသေန၊ ရေတွက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သံသေဒဇယောနိကာ၊ ယောနိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပရိ-ပုဏ္ဏာယတနဘာဝေန၊ ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (သီမူနှင့်အညီပင်။ ဤအရာ၌ အပရိပုဏ္ဏ မလို၊ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံယေဝ-ဟူသော သာချုစကားနှင့်အညီ ပရိပုဏ္ဏာယတနသာလျှင် လိုသည်) ဩပပါတိကသင်္ဂဟံ၊ တို့၌ ရေတွက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဓာနာယ၊ ပြဓာန်းသော။ ယောနိယာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာ၊ သော။ ပရိပုဏ္ဏာယတန-ယောနိံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ၊ ဩပပါတိကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ ဣဓ ပန၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ကား။ ယောနိဒွယံ၊ ယောနိနှစ်ခုအပေါင်းကို။ သရူပေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပကာသေတုံ စ၊ ပြခြင်းငှါရင်း။ သံသေဒဇယောနိဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အဝကံသတော၊ အားဖြင့်။ ရူပပဝတ္တိံ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ စ၊ ငှါရင်း။ ဩပပါတိကယော-နိယာ၊ ဖြင့်။ ဣတရံ၊ သံသေဒဇယောနိကို။ အသင်္ဂဟေတွာ၊ မသိမ်းယူမူ၍။ သံသေဒဇူပပါတယောနီသူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဝိမံ-သိတွာ၊ ၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဥက္ကံသာဝကံသာနံ ပန အန္တရေတိ၊ ကား။ သတ္တတိ တိံသာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ (ပရိစ္ဆေဒါနံ–၌ စပ်) ရူပဿ၊ ၏။ ဥက္ကံသာဝ-ကံသပရိစ္ဆေဒါနံ၊ အလွန်အယုတ်အပိုင်းအခြားတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ အနုရူပတော ဝိကပ္ပေါ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ကား။ အပါယေသု၊ တို့၌။ အန္ဓဿ၊ ကန်းသောသူအား။ စက္ခုဒသကာဘာဝတော၊ စက္ခုဒသက၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဆ၊ ၆-ပါးသော ဒသကကလာပ်တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။)ဗဓိရဿ၊ အား။ သောတ-ဒသကာဘာဝတော၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုအတူ ၆-ပါးသော ဒသကကလာပ်တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) အန္ဓဗဓိရဿ ပန၊ မျက်စိကန်း နားပင်းသောသူအား မူကား။ စက္ခုသောတဒသကာဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဧဝမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင်အန္ဓအဃာနကစသည်တို့၏ ဒသကအရေအတွက်စသည်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

၆၃၁။ စုတိပဋိသန္ဓီနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အညမညသမာနတာ၊ အချင်းချင်းတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ အဘေဒေါ၊ မကွဲပြားခြင်းပေတည်း။ အသမာနတာ၊ မတူသည်၏အဖြစ်သည်။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းပေတည်း။

[၃၁၀] အာရမ္မဏတောပိ အဘိန္နာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ စတုသု၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပေသု၊ တို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ တတော တတော၊ ထိုထိုဘုံမှ။ စဝိတွာ၊ ၍။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုအရူပဘုံ၌သာလျှင်။ ဥပပဇ္ဇန္တဿ၊ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရူပဘုံ၌သာ လျှင်၊ ဝါ၊ ဘုံတို့တွင်သာလျှင်။ ဟေဋ္ဌာ ဝါ၊ အောက်ဘုံ၌သော်ငြင်း။ ရူပ-ဘဝေ ဝါ၊ ၌သော်ငြင်း။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အရူပဘူမိတော၊ မှ။ စဝိတွာ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဘုံ၌။ ဥပပတ္တိ နာမ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ ကာမဘဝေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထာပိ၊ ထိုကာမဘဝ၌လည်း။ တိဟေတုက-ပဋိသန္ဓိ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ရူပဘဝတော ပန၊ မှမူကား။ စုတော၊ စုတေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုဟေတုကောပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အမဟဂ္ဂတဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ၊ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော အာရုံ ဗဟိဒ္ဓအာရုံရှိသော။ စုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ်အဇ္ဈတ္တလျှင် အာရုံရှိသော။ ဒုတိယစတုတ္ထာ-ရုပ္ပပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ နယမတ္တဿ၊ နည်းမျှ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဒဿိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ စ၊ ဆိုအပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ အဝုတ္တံ စ၊ မဆိုအပ်သေးသည်လည် ဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အယံ တာဝ အရူပဘူမိသုယေဝ နယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ရူပါရူပါဝစရာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ (ဥပပတ္တိ နတ္ထိ—၌ စပ်) ဥပစာရဿ၊ ဥပစာရစျာန် ကုသိုလ်၏။ ဗလဝတာယ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုရူပအရူပဘုံမှ။ စဝိတွာ၊ ၍။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေစ္စသုဂတိ-စုတိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ကေစ္စဂ္ဂဟဏဿ၊ ကေစ္စ-ကိုယူခြင်းဆိုခြင်း၏။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ မဂ္ဂိတဗ္ဗံ၊ ရှာကြံအပ်၏။ အယံ ပန၊ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ နာနတ္တကာယနာနတ္တသညီသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ ကေစ္စေ၊ ကုန်သော။ ဝိနိပါတိကာ စ၊ တို့သည်လည်း။ တိဟေတုကာဒိပဋိ-သန္ဓိကာ၊ တိဟိတ်အစရှိသော ပဋိသန္ဓေရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုဝိနိပါတိကတို့၏။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ (ဂဟေတွာ—၌ စပ်) ဝိနိပါတိက-ဘာဝေန၊ ချမ်းသာအစုမှ ပျက်စီး၍ကျသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိ-ပဋိသန္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ (ကတံ—၌ စပ်) သဗ္ဗသုဂတိစုတိယာ စ၊ ၏လည်း။ (အနန္တရံ၊ ၌။) သာ ပဋိသန္ဓိ၊ ထိုဝိနိပါတိကပဋိသန္ဓေသည်။ ဟောတိ၊

၏။ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ ဝေ၊ အချို့သောသုဂတိစုတိ၏သာလျှင်။ (အနန္တရ၊ ဋ္ဌ) န၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္နိဒ္ဒေသတ္ထံ၊ ထိုဝိနိပါတိကပဋိသန္ဓေကို နှစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အပါယပဋိသန္ဓိ ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ၊ အချို့သော (ကာမ) သုဂတိစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊ ဋ္ဌ။) ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗသုဂတိစုတိယာ၊ ရူပအရူပစုတိနှင့်တကွ အလုံးစုံသော သုဂတိစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊ ဋ္ဌ။) န၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား" ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ကေစ္စ-သုဂတိစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ စ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေရင်း။ ဒုဂ္ဂတိ-စုတိယာ၊ ၏။ (အနန္တရာ) စ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိစုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ ပုရိမံယေဝ၊ ရှေးဖြစ်သော အချို့သုဂတိ စုတိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကိုသာလျှင်။ ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ ကေစ္စ-ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဟေတုကစုတိယာ သဟေတုကပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဒုဟေတုကာ စ၊ ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကိုရင်း။ တိဟေတုကာ စ၊ ကိုရင်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ မဏ္ဍူကဒေဝပုတ္တာဒီနံ ဝိယ၊ ဖား နတ်သား စသည်တို့၏ကဲ့သို့။ အဟေတုကစုတိယာ၊ ၏။ (အနန္တရံ၊ ဋ္ဌ။) တိဟေတုကပဋိသန္ဓိပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

တဿ တဿ။ပ။ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိ-ပဋိသန္ဓိတိအာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဘေဒဝိသေသေသု၊ ကွဲပြားခြင်း အထူးတို့၌။ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိစုတိယာ ကေစ္စသုဂတိပဋိသန္ဓိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ (မူလဋီ-သိမ္မတို့နှင့် အညီပင်) ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင်ဝိသေသ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ တံ တံ၊ ထိုထိုဝိသေသကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဝိသေသော-ဟူသော ပုလ္လိင်သို့ မလိုက်မူ၍ အဘယ်ကြောင့် ယောဇေတဗ္ဗံ-ဟုနပုလ္လိင်ဖြင့် ဆိုသနည်း?ဟု-ကြောင့် ယုဇ္ဇမာန-စသည်ကိုမိန့်) ယုဇ္ဇမာနမတ္တာပေက္ခနဝသေန၊ ယှဉ်အပ်သော အနက်မျှကိုငဲ့သည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ နပုံသကန်ဒ္ဒေသော၊ နပုံလိင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဘာဝတ္ထတာ၊ ဘောအနက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏[1]။ ပန၊ ဆက်။ အမဟဂ္ဂတ။ပ။ အဇ္ဈတ္တာ-ရမ္မဏာတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ဘေဒဝိသေသတို့၌။ ဝိပရီတယောဇနာ၊

၁-ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်ရာ၏။ ဟူ၍သော်ရင်း, ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟူ၍သော်ရင်း,အနက်ပေးရမည်ဟု ဆိုလို၏။ အမဟဂ္ဂတဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ-စသော ဘေဒဝိသေသတို့၌လည်း ဝိပရီတယောဇနာကို ပြုသင့်သည်ပင် မဟုတ်လော?ဟု-ကြောင့် အမဟဂ္ဂတ-စသည်ကိုမိန့်။

ပြန်သောအားဖြင့် ယှဉ်စေခြင်းကို။ န ကာတဗ္ဗာ၊ မပြုအပ်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာယ၊ အာရုံရှိသော။ စုတိယာ၊ ၏။ (အနန္တရံ၊ ဥ။) အရူပဘူမိသု၊ တို့၌။ အမဟဂ္ဂတဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ အာရုံရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ စတုက္ကန္ဓာယ။ပ။ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိတိ ဧတဿ၊ ဤဘေဒဝိသေသ၏။ ဝိပရိယာယေန၊ အပြန်ဖြစ်သော ဘေဒဝိသေသကို။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ယောဇိတော၊ ယှဉ်စေအပ်ပြီ။ အတီတာရမ္မဏာယ စုတိယာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိတိ ဧတဿ စ၊ ဤဘေဒဝိသေသ၏လည်း။ [၃၁၁] ဝိပရိယာယေန၊ သည်။ နတ္ထိ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဘေဒဝိသေသော ဧဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဖြင့်။ ဒဿိတော၊ ၏။ အဘေဒဝိသေသော ပန၊ ကိုကား။ ဧကေကသ္မိံ၊ သော။ ဘေဒေ၊ ၌။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဘဝ၌သာလျှင်။ စုတိပဋိသန္ဓိယောဇနာဝသေန၊ စုတိပဋိသန္ဓေတို့ကို ယှဉ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ "ပဉ္စက္ခန္ဓာယ၊ ခန္ဓာငါးပါးရှိသော။ ကာမာဝစရစုတိယာ၊ ၏။ (အနန္တရံ၊ ဥ။) ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ သော။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရာယ၊ အဝိတက္ကအဝိစာရစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊ ဥ။) အဝိတက္ကာဝိစာရာ၊ အဝိတက္ကအဝိစာရပဋိသန္ဓေသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ စတုက္ခန္ဓာယ၊ ရှိသောစုတိ၏။ (အနန္တရံ၊ ဥ။) စတုက္ခန္ဓာ၊ ရှိသောပဋိသန္ဓေကို။ သယမေဝ၊ ပင်လျှင်။ ယောဇိတာ၊ ပြီ။ ဧတေနေဝ နယေန၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိညာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စက္ခန္ဓာဒီသု၊ ပဉ္စက္ခန္ဓစုတိစသည်တို့၌။ အဘေဒဝိသေသော၊ ကို။ န ဒဿိတော၊ မပြအပ်။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။

၆၃၂။ ဣတီတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ တေ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာဒိသဟကာရိကာရဏသဟိတဿ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသောတကွ ပြုဖော်ပြုဖက် အကြောင်းတို့နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သင်္ခါရဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ လဒ္ဓပ္ပစ္စယံ၊ ရအပ်သော အကြောင်းရှိသော။ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဉပါဒါန်တို့နှင့်တကွ သင်္ခါရကို ပစ္စယဟု သိစေသည်) ဗာဟိရကကပ္ပိတဿ၊ သာသနာပတိတ္ထိတို့သည် ကြံဆအပ်သော။ အမိတိဋ္ဌနကဿ၊ စီမံခန့်ခွဲတတ်သော အတ္တ၏[၁]။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပါရူပဓမ္မမတ္တံ၊ ရုပ်နာမ်တရားမျှသည်။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ န သတ္တော န ဇီဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဉပေတီတိ၊ ကပ်ရောက်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တထာဝေါဟာရမတ္တံ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှ

၁-သိမှုနှင့် အညီပင်၊ သာမီ နိဝါသီ ကာရကော ဝေဒကော အဓိဋ္ဌာယကော သယံဝသီ-ဟူ၍ တိတ္ထိတို့ ကြံဆအပ်သော အတ္တ၏ ဝေါဟာရတို့တွင် အဓိဋ္ဌာယကော-ဟူသော ဝေါဟာရ၏ ပရိယာယ်ဟူ၍ရင်း ဌာ-ဓာတ်ကို တိဋ္ဌ-ပြု၍ ပြီးသည်ဟူ၍ရင်း မှတ်အပ်၏။

သာတည်း။ အတ္တတော ပန၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်ကား။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းကြောင့်။ ဘဝန္တရဘာဝေန၊ ဘဝတပါး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနမတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှသာတည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တဿ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတော ဟေတုံ ဝိနာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအတိတ်ဘဝ၌။ ဟေတုံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ မနုဿစုတိပဋိသန္ဓိက္ခမေနာတိ၊ ကား။ မနုဿစုတိတော၊ မှ။ မနုဿပဋိသန္ဓိက္ခမေန၊ လူ၏ ပဋိသန္ဓေအစဉ်ဖြင့်။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယူသည်ရှိသော်။ ပါကဋ-ဂ္ဂဟဏံ၊ ပါကဋ-သဒ္ဒါသည်။ ဥဘယဝိသေသနံ၊ နှစ်ပါးသော စုတိပဋိသန္ဓေ၏ ဝိသေသနသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (လူ၏စုတိ လူ၏ပဋိသန္ဓေကိုယူလျှင် ထင်ရှားသည်ဟူသော ဝိသေသနသည် ထိုစုတိပဋိသန္ဓေ နှစ်ပါးလုံးအစဉ်နှင့် ဆိုင်သည်ဟု ဆိုလို၏) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပါကဋတာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကို။ တဒါသန္နက္ခန္ဓဝသေန၊ ထိုစုတိပဋိသန္ဓေတို့၏ အနီးဖြစ်သော ခန္ဓာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကေသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့ ဟူမူကား။) စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေတိအာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း[၁]။ ဝါ၊ တနည်း။ မနုဿစုတိပဋိသန္ဓိက္ခမေနာတိ၊ ကား။ မနုဿစုတိတော၊ မှ။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခမေန၊ ပဋိသန္ဓေအစဉ်အားဖြင့်။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ နိဿယံ အသာဒယမာနံ ဝါ အနသာဒယမာနံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ တံ့။

သရသေနာတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်။ ပရိက္ခီဏာယုသင်္ခါရတာယ၊ လုံးဝကုန်သော အာယုသင်္ခါရ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥပက္ကမေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ ဝါ၊ မိမိသည်သော်၎င်း။ ပရေန ဝါ၊ သူတပါးသည်သော်၎င်း။ ကတေန၊ သော။ သီသစ္ဆေဒနာဒိဥပက္ကမေန၊ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်ခြင်း အစရှိသော လုံ့လပယောဂဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသန္ဓီနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အစပ်တို့၏။ ဗန္ဓနာနိ၊ အဖွဲ့တို့သည်။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂသန္ဓိဗန္ဓနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ အဖွဲ့ဘို့ကို။ ဆေဒကာနံ၊ ဖြတ်တတ်ကုန်သော။ သန္ဓိပါတန္တိ၊ ကား။ ပတနံ၊ ကျခြင်းကို။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ (အသဟန္တဿ-၏ ကံဖြစ်၍ဒုတိယန္တ သာသင့်သည်) ဟာဒယပဒေသောပိ၊ နှလုံးသားအရပ်သည်လည်း။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သုဿိတွာ၊ ခြောက်၍။

---

[၁] စုတေဆဲ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် မြင်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း စုတိခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေခန္ဓာတို့ကိုကား မမြင်နိုင်၊ ၎င်းတို့၏ အနီးဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ကိုသာ မြင်နိုင်သကဲ့သို့ ထိုအတူပင် ဤ၌လည်း စုတိပဋိသန္ဓေတို့ကား မထင်ရှားကုန်၊ ၎င်းတို့၏ အနီးဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သာလျှင် ထင်ရှားသည်၊ ထိုထင်ရှားသော ခန္ဓာတို့၏ အလိုအားဖြင့် ပါကဋ-ဘာဝကို သိရမည်ဟု ဆိုလို၏။

အပ္ပါဝသေသော၊ နည်းသောအကြွင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယော၊ သည်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမေန ဥပသုဿမာနေ သရီရေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ တခ်ဏာဝသေသဟဒယဝတ္ထုသန္နိဿိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိရုဒ္ဓေသု စက္ခာဒီသူတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ တို့အား။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အနုပုဗ္ဗုပ္ပတ္တိ ဝိယ၊ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ နိရောဓောပိ၊ ချုပ်ခြင်းသည်လည်း။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အတိမန္ဒဘာဝူပဂမနတံ၊ အလွန်နုံ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နိရုဒ္ဓေသူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနဝသေသနိရောဓံ၊ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) န၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ပဥ္စဒွါရိကဝိညာဏာနန္တရမ္ပိ၊ ဝိညာဉ်၏ အခြားမဲ့၌လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ စုတိ၊ ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြီ။ ယမကေ စ၊ ၌လည်း။ ယဿ စက္ခာယဘနံ နိရုဇ္ဈတိ။ပ။ စက္ခာယတနဥ္စ နိရုဇ္ဈတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စက္ခာယတနာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ စုတိစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

[ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲ။ တဿ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ မနာယတနံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလတ်သော်။ အာမန္တာ၊ ဟုတ်၏ဟု ဖြေအပ်၏။ [၃၁၂] ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ယဿ၊ အား။ မနာယတနံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဆဲ။ တဿ၊ အား။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဆဲလော။ ဣတိ၊ သော်။ သစိတ္တကာနံ၊ စိတ်ရှိကုန်သော။ အစက္ခုကာနံ၊ စက္ခုမကုန်သော။ စဝန္တာနံ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ မနာယတနံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲ။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ နော စ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲမဟုတ်။ သစက္ခုကာနံ၊ ကုန်သော။ စဝန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ မနာယတနဥ္စ၊ သည်လည်း။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲ။ စက္ခာယတနဥ္စ၊ သည်လည်း နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲ။]

ဟဒယဝတ္ထုမတ္တေတိ၊ ကား။ ဟဒယဝတ္ထုပဒေသမတ္တေ၊ ဟဒယဝတ္ထု၏ တည်ရာအရပ်မျှ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဟဒယဝတ္ထုံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ကာယိန္ဒြိယံ၊ သည်။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ "ဟဒယဝတ္ထုပိ၊ သည်လည်း။ တဒါ၊ ၌။ အာတပေ၊ နေပူ၌။ ပက္ခိတ္တဟရိတတာလပဏ္ဏံ ဝိယ၊ ပစ်ချထားအပ်သော စိမ်းစိုသော ထန်းရွက်ကဲ့သို့။ အပ္ပါဝသေသံ၊ နည်းသောအကြွင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဘိ၊ ကြောင့်။ တခ်ဏာဝသေသဟဒယဝတ္ထုသန္နိဿိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။" ဣဘိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာဘို့ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ အာစရိယာ

ဝါဒမှတပါး သကဝါဒကို ဆိုဦးအံ့။ ဣတရဝတ္ထုနံ၊ ဤမှတပါးသော ဝတ္ထုတို့၏။ သကိစ္စာသမတ္ထတာယ၊ မိမိကိစ္စ၌ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဟဒယဝတ္ထုသန္နိဿိတမေဝ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို မှီသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ တဒါ၊ ၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တင်္ဘာဝသေသဟဒယဝတ္ထုသန္နိဿိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မာတုဃာတာဒိ ဝါ၊ အစရှိသော ကံသည်ငှင်း။ မဟဂ္ဂတံ ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကံသည်ငှင်း။ အညံ၊ ထိုမှတပါးသော။ တာဒိသံ ဝါ၊ ထိုမာတုဃာတကံ မဟဂ္ဂုတ်ကံတို့ကဲ့သို့ ကြီးလေးသော ကံသည်ငှင်း။ ဂရုကံ နာမ၊ မည်၏။ အဘိဏှသော၊ မပြတ်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ သမာသေဝိတံ၊ မည်၏။ မရဏကာလေ၊ ၌။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ အာသန္နံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယဒါ တဒါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသောအခါ၌။ ကတမ္ပိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ ပရိဗျတ္တံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ အနုဿရိတံ၊ အောက်မေ့အပ်သောကံသည်။ (အာသန္နံ၊ မည်၏။) အပရာပရိယာယဝေဒနီယံ၊ သည်။ (သီမူ၌ အပရပရိယာယဝေဒနီယံ- ဟု ရှိ၏) ပုဗ္ဗကတံ၊ မည်၏။ ဧတေန၊ ဤသင်္ခါရသည်။ အဝသေသော၊ ကြွင်းသော။ အဝိဇ္ဇာဒိကော၊ အစရှိသော။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ ကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လဒ္ဓါဝသေသပစ္စယော၊ မည်၏။ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရကိုရ၏။ ဧတေန၊ ဤပါဠ်ဖြင့်။ ဝိပစ္စိတုံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်း-အကျိုးပေးခြင်းငှါ။ ကတောကာသံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အခွင့်ရှိသော။ ယထူပစိတံ၊ အကြင် အကြင်ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော။ ကုသလာကုသလစေတနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကမ္မနိမိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ယံ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ အာယူဟနကာလေ၊ အားထုတ်သောကာလ၌။ ကမ္မံ၊ ကို။ အာယူဟတိ၊ အားထုတ်၏။ တံ၊ ထိုဝတ္ထုပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အတီတေ၊ ၌။ ကပ္ပကောဋိ-သတသဟဿမတ္ထကေပိ၊ ကမ္ဘာကုဋေ့တသိန်းထက်၌သော်လည်း။ ကမ္မေ၊ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝိပစ္စနကာလေ၊ အကျိုးပေးသောကာလ၌။ အာဂန္တွာ၊ ၍။ ကမ္မံ ဝါ၊ ကံသည်သော်ငှင်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ သည်သော်ငှင်း။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ထင်၏။ ဂတိနိမိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ နိဗ္ဗတ္တနကဩကာသေ၊ ဖြစ်လတံ့သော အရပ်၌။ ဧကော၊ တခုသော။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းတည်း။ သော စ၊ ထိုအဆင်းကိုလည်း။ နိရယေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တနာရဟဿ၊ ဖြစ်ထိုက်သောသူအား။ အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကော၊ မီးလျှံအဆင်း အစရှိသည်တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ အဝိဇ္ဇာ-ပဋိစ္ဆာဒိတာဒီနဝေ၊ အဝိဇ္ဇာသည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အပြစ်ရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ-ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတ္တိဋ္ဌာနဘူတေ၊ ဖြစ်ရာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တသ္မိံ ကမ္မာဒိဝိသယေ၊ ထိုကံအစရှိသော အာရုံ၌။

တဏှာယ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဟီနတ္တာ ဧဝ စ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်ရင်း။ ပုရိမုပ္ပန္နာယ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ သန္တတိယာ၊ စိတ်အစဉ်၏။ တထာပရိဏာဘတ္တာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောင်းလဲရင့်ကျက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိဋ္ဌာနာဘိမုခံ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ ဋ္ဌာနသို့ရှေးရှု။ နိန္နပေါဏပဗ္ဘာရံ၊ ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာ နာခမတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဟဇာတ-သင်္ခါရာတိ၊ ကား။ စုတိအာသန္နဇဝနဝိညာဏသဟဇာတာ၊ စုတိ၏ အနီးဇော ဝိညာဉ်တို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ စေတနာ၊ တို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဖဿာဒယော၊ တို့တည်း။ ပဋိသန္ဓိဋ္ဌာနေ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ တည်ရာဋ္ဌာန ဖြစ်သော။ တသ္မိံ ကမ္မာဒိဝိသယေ၊ ၌။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ခိပန္တိ၊ ပစ်ချကုန်၏။ ခိပန္တာ ဝိယ၊ ပစ်ချကုန်ဘိသကဲ့သို့။ (ပဝတ္တန္တိ-၌ စပ်) တသ္မိံ ဝိသယေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနဿ၊ ဝိညာဉ်၏ တည်ခြင်း၏။ ဟေတု-ဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တန္တိ၊ ကား။ တံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ စုတိပဋိသန္ဓိတဒါသန္နဝိညာဏာနံ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေနှင့် ယင်းတို့၏ အနီးဖြစ်သော ဝိညာဉ်တို့၏။ သန္တတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ [၁၁၃] ကေတ္တံ၊ တခုတည်းအဖြစ်သို့။ ဥပနီတံ၊ ဆောင်အပ်၏။ (တနည်း) ဥပနီတေကတ္တံ၊ တခုတည်းအဖြစ်သို့ ဆောင်အပ်သော၊ ဝါ၊ ဆောင်အပ်သော တခုတည်းအဖြစ်ရှိသော။ (တံ ဝိညာဏံ၊ သည်။) တဏှာယ နာမိယမာနံ။ ပ။ ပဝတ္တတီတိ၊ ပါဠ်ဖြင့်။ နမန။ ပ။ ပဝတ္တနာနိ၊ ညွတ်ခြင်း,ပစ်ချခြင်း, ရှေးဖြစ်သော မှီရာကိုစွန့်ခြင်း, နောက်မှီရာကိုရခြင်း, မှီရာကင်းလျက်ဖြစ်ခြင်းတို့သည်။ သန္တတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကဿ၊ တခုတည်းသော။ တဿေဝ ဝိညာဏဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညဿ၊ တပါးသော ဝိညာဉ်၏။ (သမ္ဗန္ဓိနိ၊ စပ်ဆိုင်သော အရာတို့သည်။) န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သန္တတိာသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောဆရာသည်။ "တဒေဝ၊ ထိုရှေးရှေးဘဝက ဝိညာဉ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ဤယခု ဝိညာဉ်သည်။ သန္ဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ သံသရတိ၊ ကျင်လည်၏။ အနညံ၊ တခြားတပါးသော ဝိညာဉ်မဟုတ်။" ဣတိ၊ သို့။ ဣမဿ မိစ္ဆာဂါဟံ၊ ဤမှားသော သဿတအယူကိုလည်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ နာနတ္တနယော၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သန္တတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကတ္တနယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဥပမာ ဥပမေယျနှိုးနှော၍ပြအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာ၌။ သြရိမတီရရုက္ခဝိနိဗဒ္ဓရဇ္ဇု ဝိယ၊ ဤမှာဖက်ကမ်းသစ်ပင်၌ ဖွဲ့ချည်အပ်သောကြိုးကဲ့သို့။ ပုရိမဘဝတ္တဘာဝဝိနိဗဒ္ဓံ၊ ရှေးဘဝ အတ္တဘော၌ ဖွဲ့ချည်အပ်သော။ ကမ္မာဒိအာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ မာတိကာတိက္ကမနိစ္ဆာ ဝိယ၊ မြောင်းကိုခုန်ကျော်

လိုခြင်းကဲ့သို့။ တဏှာ၊ ကို။ အတိက္ကမနပယောဂေါ ဝိယ၊ ခုန်ကျော်ခြင်းငှါ ဗျာပါရကဲ့သို့။ ခိပနကသင်္ခါရာ၊ ပစ်ချတတ်သော သင်္ခါရတို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) စ၊ တပါး။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ပရတီရေ၊ တဖက်ကမ်း၌။ ပတိဋ္ဌဟမာနော၊ ကျ၍တည်လတ်သော်။ ပရတီရရုက္ခဝိနိဗဒ္ဓံ၊ တဖက်ကမ်းသစ်ပင်၌ ဖွဲ့ချည်အပ်သော။ ကဠိ၊ တစုံတခုကို။ အဿာဒယမာနော ဝါ၊ ရောက်သည်-ရသည်ဖြစ်၍သော်ငင်း။ အနဿာဒယာမာနော ဝါ၊ သော်ငင်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပထဝိယံ၊ ၌။ သကဗလပယောဂေဟေဝ၊ မိမိ၏ ခွန်အားဗျာပါရတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာတိ ယထာ၊ တည်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်သည်လည်း။ ဘဝန္တရတ္တဘာဝဝိနိဗဒ္ဓံ၊ ဘဝတပါး အတ္တဘော၌ ဖွဲ့အပ်သော။ ဟဒယဝတ္ထုသင်္ခါတံ၊ သော။ နိဿယံ၊ ကို။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ အဿာဒယမာနံ ဝါ၊ ရောက်သည်-ရသည်ဖြစ်၍သော်ငင်း။ စတုဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ အနဿာဒယမာနံ ဝါ၊ သော်ငင်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အာရမ္မဏသမ္ပယုတ္တကမ္မေဟေဝ၊ အာရုံ သမ္ပယုတ်တရား ကံတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဿာဒယမာနန္တိ၊ ကား။ ပါပုဏန္တံ၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိလဘမာနံ၊ ရသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတောတိ၊ ကား။ ဘဝန္တရဿ အညဘဝဿ၊ တပါးသော ဘဝသစ်၏။ အာဒိပဋိသန္ဓာနဘာဝတော၊ အစဖြစ်သော အဆက်အစပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဘဝ။ပ။ သတ္တာဝါသန္တရာနိ၊ ဘဝတပါး ယောနိတပါး ဂတိဘပါး ဝိညာဏဋ္ဌိတိတပါး သတ္တာဝါသတပါးတို့သည်။ ဘဝန္တရာဒယော၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဘဝတပါးစသည်တို့ကို။ ပဋိသန္ဓာနတော၊ ဆက်စပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တဒေတံ ဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဉ်သည်။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ နာပိ အာဂတံ၊ လာသည်လည်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣမသ္မိံ ဖေယဝ ဘဝေ၊ ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဇနကံ၊ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ တည်း။ သင်္ခါရာတိ၊ ကား။ စုတိအာသန္နဇဝနဝိညာဏသဟဂတာ၊ ကုန်သော။ ခိပနကသင်္ခါရာ၊ ပစ်ချတတ်သော သင်္ခါရတို့တည်း။ နတိတိ၊ ကား။ နမနဝသေန၊ ညွှတ်သည်၏ အဖွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတဏှာ၊ ဖြစ်သောတဏှာတည်း။ ဝိသယော၊ အာရုံဟူသည်။ ကမ္မာဒိ၊ ကံစသည်ပင်တည်း။

၆၁၃။ သဒ္ဒပဋိဃောသာဒီနံ၊ အသံအရင်းနှင့်ပဲ့တင်သံစသည်တို့၏။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သန္တာနဗန္ဓော၊ သန္တာန်အားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ခြင်းသည်။ န ပါကဋော၊ မထင်ရှား။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအသံရင်းနှင့် ပဲ့တင်သံစသည်တို့၏။ ဧကတ္တနာနတ္တဘာဝံ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်, ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်

မူ၍။ အနာဂမနာတီတဘဟေတုသမုပ္ပါဒမေဝ၊ မလာခြင်းနှင့် အတိတ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဧတ္ထ စာတိအာဒိ[၁]၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သဒ္ဒါဒိဟေတုကာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ပဋိဃောသော၊ သည်။ သဒ္ဒဟေတုကော၊ အသံရင်းလျှင်အကြောင်းရှိ၏။ ပဒီပေါ၊ သည်။ ပဒီပန္တရာဒိဟေတုကော၊ ဆီမီးတပါးစသည်လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ မုဒ္ဒါ၊ တံဆိပ်ရာသည်။ လဉ္ဆနဟေတုကာ၊ တံဆိပ်တုံးလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဆာယာ၊ ထင်ပေါ်သော အရိပ်သည်။ အာဒါသာဒိအဘိမုခမုခါဒိဟေတုကာ၊ မှန်စသည်သို့ ရှေးရှုသော မျက်နှာစသည်လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဟောန္တိ အညတြ အဂန္တွာတိ၊ ကား။ သဒ္ဒါဒိပစ္စယဒေသံ၊ အသံရင်းအစရှိသော အကြောင်း၏အရပ်သို့။ အနုပဂန္တွာ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ သဒ္ဒါဒိဟေတုကာ၊ အသံရင်းစသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုအသံရင်းစသည်တို့ဖြစ်ပေါ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်လည်း။ ဟေတုဒေသံ၊ အကြောင်း၏ အရပ်ဖြစ်သော ရှေးဘသို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ တံဟေတုကံ၊ ထိုရှေးဘဝ၌ ပြီးခဲ့သော အကြောင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထို အကြောင်းဖြစ်သည်မှ၊ ဝါ၊ မိမိဖြစ်ပေါ်ရာထိုဒေသမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။ ဟေတုဒေသတော၊ အကြောင်း၏ အရပ်ဖြစ်သော။ ပုရိမဘဝတော၊ မှ။ ဣဓ၊ ဤ မျက်မှောက်ဘဝသို့။ န အာဂတံ၊ လာသည်မဟုတ်။ (ကိမိဝ၊ ဟူမူ။) ပဋိဃောသာဒယော၊ တို့သည်။ သဒ္ဒါဒိဒေသတော၊ အသံရင်းစသည်တို့၏ အရပ်မှ။ (န အာဂတာ) ဣဝ၊ မလာကုန်သကဲ့သို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရှေးဘဝ၌။ ဟေတုနာ၊ ပြီးခဲ့သော အကြောင်းနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ န ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ (ကိမိဝ၊ ဟူမူ။) သဒ္ဒါဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ [၃၁၄] ပဋိဃောသာဒယော၊ တို့သည်။ (န ဥပ္ပန္နာ) ဣဝ၊ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အထဝါ၊ ကား။ ဟောန္တိ အညတြ အဂန္တွာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကာလ၌။ ပစ္စယဒေသေ၊ အကြောင်း၏ တည်ရာအရပ်၌။ သန္နိဟိတာ၊ စုဝေးတည်နေကုန်သည်၊ ဝါ၊ သိုမှီးအပ်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။

---

[၁] ဘာတော သဒ္ဒါဒိပ္ပဝတ္တိတော ပုဗ္ဗေ အဘာဝါ။ ပဋိဃောသာဒိနံ ဟိ သဒ္ဒါဒိပ္ပဝတ္တိတော သတိ ပုရိမသိဒ္ဓိယံ တေ သဒ္ဒါဒိပစ္စယဒေသံ ဂစ္ဆေယျုံ၊ န ပန တေ (တဒါ) အတ္ထီတိ ဝုတ္တံ "တတော ပုဗ္ဗေ အဘာဝါ" တိ။ ဥပမေယျေပိ ဧဝမေဝ အတ္ထော ယောဇေတဗ္ဗော။ ယထာ စ ဟေတုဒေသံ န ဂစ္ဆတိ ဟေတုသမုပ္ပန္နံ၊ ဧဝံ တတော နာဂစ္ဆတီတိ အာဟ "တသ္မာ န ဣဒံ။ ပ။ ဣဓာဂတ" န္တိ။အနုဋီ ၂-၁၂၂။ ရင်းနှင့်အညီ တတော-၏ အနက်ပြန်သည်၊ ပဲ့တင်သံစသော မိမိ ဖြစ်ပေါ်သည်မှ-ဟူသောအနက်လည်းသင့်ရ၏။

တတော၊ ထိုအကြောင်း၏တည်ရာမှ။ အညတြ၊ တပါးသောအကျိုး၏တည်ရာသို့။ ဂန္တွာ၊ သွားရောက်ကုန်၍။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုအသံရင်းစသည်လျှင်အကြောင်းရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပ္ပတ္တိတော၊ အသံရင်းစသည်တို့၏ဖြစ်ပေါ်သည်မှ၊ ဝါ၊ မိမိဖြစ်ပေါ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်တည်း။ နာပိ သဒ္ဒါဒိပစ္စယာ၊ အသံရင်းစသည်လျှင် အကြောင်းမရှိကုန်သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကိုလည်း။ (ဝေဒိဘဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣဘိ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏[၁] ။

ဧကသန္တာနေကတ္တေပိ၊ တခုတည်းသော သန္တာန်အလိုအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ရှိငြားသော်လည်း။ အညဿေဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဿ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏။ ပါတုဘာဝနတော၊ ထင်စွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (သီမူ၌ ပါတုဘာဝတော-ဟု ရှိ၏) ဧကတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ တစိတ်တည်း၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သန္တာနဗန္ဓတော၊ သန္တာန်အားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတာပိ၊ ထူးခြားကွဲပြားသည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ န(အတ္ထိ)၊ မရှိ။ ပဒီပေါ ဝိယ၊ ဆီမီးကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ခဏိကာယ၊ ခဏမျှတည်ခြင်းရှိသော။ ပဒီပဇာလာယ၊ ဆီမီးလျှံ၏။ သန္တာနေကတ္တံ၊ သန္တာန်အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သော ဧဝ(ပဒီပေါ)တိ၊ ထိုဆီမီးသာလျှင်ဟူ၍။ (သီမူ၌လည်း သျှာမူကွဲကဲ့သို့ပင် သာ ဧဝ-ဟု ရှိ၏၊ "သာ ဧဝ ပဒီပဇာလာတိ၊ ထိုဆီမီးလျှံသာလျှင်ဟူ၍။"ဟု အနက်ပေး၊ သာ၍ကောင်း၏) ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အတ္ထကိစ္စဥ္စ၊ အလိုရှိအပ်သော ကိစ္စကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဣဓာပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အရာ၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ယဒိ ဟိတိ-အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သန္တာနဗန္ဓေ၊ သန္တာန်ဖြင့် ဖွဲ့စပ်ရာ၌။ ဧကန္တံ ဧကတာယ စ၊ စင်စစ်တူသည်၏အဖြစ်၏ငှင်း။ (ဧကန္တံ) နာနတာယ စ၊ စင်စစ်ထူးသည်၏အဖြစ်၏ငှင်း။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗတံ စ၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုငှင်း။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ဒေါသံ စ၊ အပြစ်ကိုငှင်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သေ နယောတိ အတိဒေသေန၊ ညွှန်းခြင်းဖြင့်။ ဗီဇအင်္ကုရာဒီသု၊ မျိုးစေ့အညှောက် အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နေသု၊ အလုံးစုံသော အကြောင်းနှင့်အကျိုးတို့၌။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊

၁-ဝုတ္တနယေနာတိ ဥပမာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ။ ပုရိမဘဝဟေတုဒေသေ သန္ဓိဟိတံ ဟုတွာ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ တတော အညတြ ဘဝန္တရေ တံ ဥပဂန္တွာ တပ္ပစ္စယံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ ပစ္စယတော နိဗ္ဗတ္တမာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ အညတြ အဂန္တွာ ပစ္စယဒေသံ အနုပဂတမေဝ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တတီတိ ပဌမော အတ္ထော။ ပဌမံ ပစ္စယေန သမောဓာနဂတံ ဟုတွာ တတော အညတြ ဂန္တွာ ပစ္စယုပ္ပန္နဝတ္ထုဘာဝံ နာပဇ္ဇတီတိ ဒုတိယော အတ္ထော။ အနုဋီ ၂-၁၂၅။ အညတြ အဂန္တွာ အဖွင့် ၂-ရပ်၏အထူးကို ပြသည်။

၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ဣမာပိ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်အရာ၌လည်း။ ဟေတု-ဟေတုသမုပ္ပန္နဝိညာဏာနံ၊ အကြောင်းနှင့် အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးဝိညာဉ်တို့၏။ ဧကန္တမေကတ္တေ၊ စင်စစ်တူသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ မနုဿဂတိတော၊ လူဂတိမှ။ ဒေဝဂတိ၊ သည်။ သမ္ဘူတာ၊ ဖြစ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ ဧကန္တနာနတ္တေ၊ စင်စစ်ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ကမ္မဝတော၊ ကံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဖလံ၊ သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တတော၊ ထိုသို့မဖြစ်ရာသောကြောင့်။ ရတ္တဿ၊ နီသောသလေး၏။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့၊ ရတ္တဿ၊ ၏။ ဖလံ၊ အသီး။ ဣတိအာဒိကဿ၊ ဤသို့အစရှိသော ဝေါဟာရ၏။ (လောပေါ)ဝိယ၊ ကြေပျက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘန္တေ ရောဟိတဿော နာမ ဣသိ အဇ္ဈာဟာသိန္တိအာဒိကဿ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဝေါဟာရဿ၊ ၏။ လောပေါ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တာန-ဗန္ဓေသု၊ သန္တာန်အားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ကုန်သော။ တေသု ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နေသု၊ ဤအကြောင်းနှင့်အကျိုးတို့၌။ ဧကန္တံ ဧကတာ ဝါ၊ စင်စစ် တူသည်၏အဖြစ်ကိုသော်၎င်း။ (ဧကန္တံ)နာနတာ ဝါ၊ စင်စစ်ထူးသည်၏အဖြစ်ကိုသော်၎င်း။ န ဥပဂန္တဗ္ဗာ န ဂဟေတဗ္ဗာ၊ မယူအပ်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာစကား ရပ်၌။ ဧကန္တဧကတာပဋိသေဓေန၊ စင်စစ်တူသည်၏အဖြစ်ကို မြစ်ခြင်းဖြင့်။ သယံကတံ သုခံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍ဖြစ်သော။ ဣမံ ဒိဋ္ဌိံ ၊ ကို။ နိဝါရေတိ၊ တားမြစ်၏။ ဧကန္တနာနတာပဋိသေဓေန၊ ဖြင့်။ ပရံကတံ သုခံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍ဖြစ်သော။ (ဣမံ ဒိဋ္ဌိံ နိဝါရေတိ၊ ၏။) ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နတာဝစနေန၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုး၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းဖြင့်။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ၊ အလိုလိုဖြစ်သည်ဟူ၍ ဖြစ်သော။ ဣမံ ဒိဋ္ဌိံ ၊ ကို။ နိဝါရေတိ၊ ၏။

၆၁၄။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဖလုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ၊ အကျိုးဖြစ်ခြင်း၏ဌာန၌၊ ဝါ၊ အကျိုးဖြစ်ပေါ်ရာ ဌာနသို့။ (အဂမနတော-နှင့် စပ်သည်) အညဿာတိ၊ ကား။ ယေန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ တတော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ အညဿ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အညတောတိ၊ ကား။ ယံ တံ ကမ္မံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ တတော၊ ထိုကံမှ။ အညတော၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဓမ္မမတ္တံ ဘဝန္တရမုပေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဖလဿ၊ ကို။ ဥပဘုဥ္ဇကေ စ၊ သုံးဆောင်တတ်သောသူသည်လည်း။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ တံ ဖလံ၊ ထိုအကျိုးသည်။ သိယာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယုဥ္ဇတိ၊ မေးမြန်းစိစစ်၏။ (သိမှုနှင့်အညီပင်) တတြာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော။ တသ္မိံ အနုယောဂေ၊ ထိုမေးမြန်းစိစစ်ခြင်း၌။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧကသန္တာနေ၊ တခုတည်းသောသန္တာန်၌။ ယသ္မိံ ဓမ္မပုဉ္ဇေ၊ အကြင်တရားအစုအပုံ၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ တဿေဝ၊ ထိုတရား

အစုအပုံ၏သာလျှင်။ သန္တာနေ၊ ၌။ ဠတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧကေဿ အတ္ထ-ဿာတိ၊ ကား။ ဟေတုဖလာနံ၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုးတို့၏။ အတ္တတော၊ တရားကိုယ်သဘောအနက်အားဖြင့်။ အညတ္တေပိ၊ အခြားတပါးဖြစ်ငြားသော်လည်း။ [၁၁၅] တေနေဝ ဟေတုဖလဘာဝေန၊ ထိုအကြောင်းအကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ဗန္ဓတ္တာ၊ ဖွဲ့စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ ဖလံ၊ ကို။ အညဿာတိ ဝါ၊ တပါးသောသူ၏အကျိုးဟူ၍ရင်း။ အညတောတိ ဝါ၊ တပါးသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍ရင်း။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်။ ဠတိ၊ သို့။ ဧတဿ အတ္ထဿ၊ ကို။ ။စတုမဓုရအလတ္တကရသာဒိဘာဝနာ၊ လေးမျိုးသော အချိုရည် ချိပ်ရည်စသည်တို့ဖြင့် ပွါးစေခြင်း ထုံစေခြင်းသည်။ အမ္ဗမာတုလုင်္ဂါဒိဗီဇာနံ၊ သရက်ကျွဲကော ရှောက်ပန်းအစရှိသော မျိုးစေ့တို့ကို။ အဘိသင်္ခါရော၊ အထူးပြုပြင်ခြင်းပေတည်း[၁]။ စ၊ နှီးနှော၍ပြအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာ၌။ အဘိသင်္ခတာ၊ အထူးပြုပြင်အပ်သော။ ဗီဇံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကမ္မဝါ၊ ကံရှိသော။ သတ္တော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) အဘိသင်္ခါရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကမ္မံ၊ ကို။ ဗီဇဿ၊ မျိုးစေ့၏။ အင်္ကုရာဒိပ္ပဗန္ဓော ဝိယ၊ အညှောက်အစရှိသော အစဉ်သန္တာန်ကဲ့သို့။ သတ္တဿ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏာဒိပ္ပဗန္ဓော၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အစရှိသော အစဉ်သန္တာန်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုအညှောက်အစရှိသောအစဉ်သန္တာန်၌။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သော။ မဓုရဿ ဝါ၊ ချိုသည်လည်းဖြစ်သော။ (သရက်သီး၏ ဝိသေသနဖြစ်သည်) ရတ္တကေသရဿ ဝါ၊ နီသောအမွှာအသားအဆံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (မာတုလုင်္ဂ-ရှောက်ပန်းသီး၏ ဝိသေသန ဖြစ်သည်) ဖလဿ၊ အသီး၏။ (ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။) တဿေဝ ဗီဇဿ၊ ထိုသရက် ရှောက်ပန်းမျိုးစေ့၏သာလျှင်။ ဘာဝေါ ဝိယ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ တတော ဧဝ အဘိသင်္ခါရတော၊ ထိုအထူးပြုပြင်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဘာဝေါ ဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ ကမ္မကာရကဿေဝ၊ ကံကိုပြုသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သတ္တဿ၊ ၏။ (ဖလ) ဘာဝေါ စ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကိုရင်း။ တံကမ္မတော ဧဝ၊ ထိုကံကြောင့်သာလျှင်။ ဖလဿ၊ ၏။ ဘာဝေါ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏[၂]။ ဗာလသရီရေ၊ သူငယ်၏ ကိုယ်၌။ ကတံ၊ သော။ ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏာနံ စ၊

၁-ချိုသောသရက်သီး သီးစေရန် သရက်စေ့ ကိုလေးမျိုးသောအချိုရည်တို့ဖြင့် လောင်းပေးခြင်းသည်ရင်း နီမြန်းသော အမွှာ အသား အဆံဖြစ်စေရန် ရှောက်ပန်းသီးမျိုးစေ့ကို ချိပ်ရည်တို့ဖြင့် သွန်းလောင်း၍ ပြုစုခြင်းသည်ရင်း ဤသို့အစရှိသော ပြုစုခြင်းသည် မျိုးစေ့ တို့ကို အထူးပြုပြင်ခြင်းဟု ဆိုလို၏။

၂-ဤဋီကာစကားရပ်စုသည် မူလဋီကာဆရာ၏ စကားများပင်ဖြစ်သည်၊ ဤစကားရပ်တို့၌ မာတုလုင်္ဂ-မည်သော အသီး၏ နီသောအမွှာအဆံရှိကြောင်းကို ပြဆိုထားသောကြောင့် သီဟိုဠ်ဆရာတို့၏ အလိုအားဖြင့် မာတုလုင်္ဂ-ဟူသည်မှာ ရှောက်ပန်းသီး ကျွဲကောသီးပင်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

စိတ်မှုပညာကိုသင်ခြင်းသည်ရှင်း။ သိပ္ပသိက္ခနံ စ၊ ကိုယ်မှုနှုတ်မှု အတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်းသည်ရှင်း။ ဩသဓပ္ပယောဂေါ စ၊ ဆေးနှင့်ယှဉ်စေခြင်းသည်ရှင်း။ ဝုဍ္ဍသီရှိ၊ လူကြီး၏ကိုယ်သို့။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ အထ စ၊ သော်လည်း။ တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုစိတ်မှုပညာကိုသင်ခြင်းအစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာပါဋ္ဌဝံ စ၊ စိတ်မှုပညာ၏ ထက်မြက်ခြင်းသည်ရှင်း။ သိပ္ပဇာနနံ စ၊ အတတ်ပညာကို တတ်သိနားလည်ခြင်းသည်ရှင်း။ အနာမယတာ စ၊ ရောဂါကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်ရှင်း။ ဝုဍ္ဍသီရှေ၊ ၌။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုဝိဇ္ဇာပါဋ္ဌဝစသည်တို့သည်။ အညဿ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ န စ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တံသန္တတိပရိယာပန္နေ ဝေ၊ ထိုရုပ်နာမ်အစဉ်သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝုဍ္ဍသီရှေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ယထာပယုတ္တေန၊ သော။ ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏနာဒိနာ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ တာနိ၊ ထိုဝိဇ္ဇာပါဋ္ဌဝစသည်တို့သည်။ အညတော၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ န စ ဟောန္တိ၊ ကုန်၊ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒဘာဝေ၊ ထိုဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏန စသည်တို့ မရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ ဝိဇ္ဇာပါဋ္ဌဝစသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣမာပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေအရာ၌လည်း။ သန္တာနေ၊ ၌။ ယံ ဖလံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ဤအကျိုးသည်။ အညဿ၊ တပါးသောသူ၏ (အကျိုးသည်)။ န၊ မဟုတ်။ အညတော စ၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ န၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့၊ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတေန၊ ဤဆိုခဲ့သော စကားရပ်ဖြင့်။ သင်္ခါရာဘာဝေ၊ သင်္ခါရတို့ မရှိလတ်သော်။ ဖလာဘာဝမေဝ၊ (ဝိညာဉ်ဟူသော) အကျိုး၏ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အညပစ္စယနိဝါရဏံ၊ တပါးသော အထောက်အပံ့အကြောင်းကို တားမြစ်ခြင်းကို။ န ကရောတိ၊ ပြုသည်မဟုတ်။

ယမ္ပိ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ ဝဒါမ၊ ဖြေဆိုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနသေသော၊ ဝဒါမ-ဟူသော စကားကြွင်းကို။ (အာဟရိတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။) ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ ဥပဘုဥ္ဇကော၊ စင်စစ် သုံးဆောင်တတ်သောသူသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဘုဥ္ဇကသမ္မုတိ၊ သုံးဆောင်တတ်သောသူဟု သမုတ်ခြင်း အမည်ပညတ်မျှသည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ဖလတီတိ၊ သီးသည်ဟု၊ သမ္မုတိ၊ သမုတ်ခြင်းသည်။ ဖလတိသမ္မုတိ၊ မည်၏။

ရုက္ခသင်္ခါတာနံ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခပညတ္တိယာ၊ သစ်ပင်ဟူသောအမည်ပညတ်၏။ ဥပါဒါနဘူတာနံ၊ စွဲမှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတုပါဒါယဓမ္မာနံ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တရားတို့၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓသန္တာနေ၊ ၌။ ကုသလာကုသလစေတနုပ္ပတ္တိယံ၊ စေတနာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။

(သတိ၊ သော်။) ပုညံ ကရောတိ၊ ပါပံ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ကတ္တုဝေါဟာရော၊ ပြုတတ်သူဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တဿ၊ ထိုအကြောင်း၏။ ဖလုပ္ပတ္တိယံ၊ အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊သော်။) သုခံ အနုဘဝတိ၊ ဒုက္ခံ အနုဘဝတီတိ၊ ဟူ၍။ ဥပဘုဥ္စကဝေါဟာရော၊ သုံးဆောင်တတ်သူဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ခန္ဓဝိနိမုတ္တေန၊ ခန္ဓာတို့မှလွတ်သော။ အညေန၊ သော။ ဥပဘုဥ္စကေန နာမ၊ သုံးဆောင်တတ်သူမည်သော ကတ္တားဖြင့်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထော၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

၆၃၅။ ဧဝံ သန္တေပီတိ၊ ကား။ အသင်္ခတ္တိပါတုဘာဝေ စ၊ မပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်ရှင်း။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌။ ယထာဝုတ္တဒေါသ-ပရိဟရဏေ စ၊ ဆိုခဲ့တိုင်းသော အပြစ်ဒေါသကို ရှောင်လွှဲဖြေရှင်းခြင်းသည်ရှင်း။ သတိ၊ သော်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးလတ်သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပဝတ္တိက္ခ-ဏေယေဝါတိ၊ ကား။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တမာနက္ခဏေ ဧဝ၊ ဖြစ်ဆဲခဏ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တိတော ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏတော၊ ကံကိုအားထုတ်သော ခဏမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇမာနတာယ၊ မရှိသေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမာနတ္တာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္ဆာ စာတိ၊ ကား။ ဝိပစ္စနပ္ပဝတ္တိတော၊ ရင့်ကျက်သောအားဖြင့် အကျိုး၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှ၊ ဝါ၊ အကျိုးပေးသောခဏမှ။ ပစ္ဆာ စ၊ နောက်၌လည်း။

အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ မရင့်ကျက်သေးသော ဝိပါက်ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ရင့်ကျက်စေအပ်ပြီးသော ဝိပါက်မရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော အကျိုးဝိပါက်မရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ စေ (သိယုံ)၊ ကုန်ငြားအံ့။ ဝိပက္ကဝိပါကာနမ္ပိ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော ဝိပါက်ရှိသော သင်္ခါရတို့၏လည်း။ ကတတ္တံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ သမာနံ၊ တူညီ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဝိပက္က ဝိပါက သင်္ခါရတို့၏လည်း။ ဖလာဝဟတာ၊ အကျိုးကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းကိုနှစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ န စ နိစ္စံ ဖလာဝဟာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၃၁၆] န ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဝါတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇ-မာနတ္တံ စ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုရှင်း။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တဥ္စ၊ ကိုရှင်း။ နိဿာယ၊ ၍။ ဝုတ္တဒေါသေ၊ ဆိုအပ်သော အပြစ်တို့ကို။ ပရိဟရတိ၊ ရှောင်လွှဲဖြေရှင်းတော်မူ၏။ တဿာ ပါဠိယာ ဘာဂကိရိယာယ ဝါ၊ ထိုအာမခံခြင်း ကြိယာကိုရှင်း။ (တဿာ) ဘဏ္ဍကိဏနကိရိယာယ ဝါ၊ ထိုဥစ္စာကို ဝယ်ခြင်းကြိယာကိုရှင်း။ (တဿာ)ဣဏဂ္ဂဟဏကိရိယာယ ဝါ၊ ထိုကြွေးမြီယူခြင်းကြိယာကိုရှင်း။ ကရဏ-

မတ္တံ၊ ပြုခြင်းမျှသည်။ တံကိရိယာကရဏမတ္တံ၊ မည်၏။ (သာ ဝေ ကိရိယာ တံ-ကိရိယာ၊ တံကိရိယာယ ကရဏမတ္တံ တံကိရိယာကရဏမတ္တံ-ဟု ဝစနတ္ထပြုစေလို၏) တဒေဝ၊ ထိုအာမခံခြင်းစသောကြိယာကို ပြုခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ တဒတ္ထနိယျာတနေ စ၊ ထိုအာမခံအပ်သော စီးပွါးဥစ္စာကို ပေးအပ်ခြင်း၌၎င်း။ ပဋိဘဏ္ဍဒါနေ စ၊ ဘဏ္ဍာစားတန်ဘိုးကို ပေးရာ၌၎င်း။ ဣဏဒါနေ စ၊ ကြွေးမြီ ဆပ်ရာ၌၎င်း။ (ဤ ၂-ပုဒ်ဖြင့် အာဒိ-အရကို ပြသည်) ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဖလိတနိယျာတနာဒိဖလံ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် မပြီးသေးသော နိယျာတနစသောအကျိုးရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ပစ္စယော ဟောတိ-၏အနက်တည်း[၁] ။

၆၃၆။ သမ္ဗောဟဝိဃာတတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဗာတ္တိ သာယ၊ သော။ ဝိညာ-ဏောသု၊ တို့၌။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓိယံ စ၊ ၌၎င်း။ ပဝတ္တိယဥ္စ၊ ၌၎င်း။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အဖြစ်ကို။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ဝေဘန်၍။ အဝိဘာဝိတေ၊ ထင်စွာမပြအပ်သည်ရှိသော်။ ပဝတ္တနကသမ္ဗောဟဿ၊ ဖြစ်လတ့်သော (ဝါ) ဖြစ်နိုင်သော တွေဝေခြင်းကို။ အပနယနတ္ထံ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။

ပုညာဘိသင်္ခါရေတိ၊ ပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ အဝိသေ-သေနာတိ၊ ကား။ တိဟေတုကော၊ တိဟိတ်ပုညာဘိသင်္ခါရသည်။ တိဟေတု-ကဿ၊ တိဟိတ်ဝိပါက်ဝိညာဉ်အား။ ဣတိအာဒိကံ၊ သော။ ဘေဒံ၊ အထူးကို။ အကတွာ၊ ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ပိဏ္ဍဝသေန၊ အပေါင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဘိ အတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဝါရတို့၌။ ဥပနိဿယ-ပစ္စယော၊ ကို။ ဗလဝကမ္မဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်းသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ တော်၊ ကို။ ပဋ္ဌာနသံဝဏ္ဏနာယ၊ ၌။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ရူပါဝစရပဥ္စကုသလစေတနာဘေဒေါတိ၊ ဟူသောပါဠ်၌။ အဘိညာပ္ပတ္တံ၊ အဘိညာဉ်အဖြစ်သို့ ရောက်သောစေတနာကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိပါ-ကဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘာဝကထာယ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကိုဆိုရာစကား၌။ အဝိ-ပါကာရဟဿ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ မထိုက်သောသင်္ခါရ၏။ ပသင်္ဂါဘာဝ-တော၊ စပ်လျဉ်းခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အထူးပြု၍မဆိုသင့်တော့ပြီ။

၁-နိယျာတနာဒိ ဝေ ဖလံ နိယျာတနာဒိဖလံ၊ အဖလိတံ နိယျာတနာဒိဖလံ တေဿာ-တိ အဖလိတနိယျာတနာဒိဖလံ၊ ယထာဝုတ္တကိရိယာကရဏံ။ အနုဋီ ၂-၁၂၆။ အာမခံခြင်းစသည်ကိုပြုခြင်းသည် အာမခံအပ်သောအရာကို အပ်နှင်းခြင်းစသည်ကို မပြုရသေးခင် ထိုအပ်နှင်းခြင်းအစရှိသော အကျိုးကို ပြီးစေရန် တာဝန်ရှိနေသည်ဟု ဆိုလို၏။

ဟိ၊ မှန်။ အဘိညာစေတနာယ၊ ၏။ အဝိပါကတာ၊ အကျိုးမပေးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝိဘာဝိတာ ဧဝ၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ အဝိသေသေန ပနာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဌ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ဝိသေသျပုဒ်ကိုဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဉ္စန္နန္တိ၊ ကား။ စက္ခုသောတဝိညာဏာနံ စ၊ တို့အားရင်း။ သမ္ပဋိစ္ဆနမနောဓာတုယာ စ၊ အားရင်း။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ သန္တီရဏမနောဝိညာဏဓာတူနဉ္စ၊ တို့အားရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေသံ ပဉ္စန္နံ၊ ဤငါးပါးသော ဝိညာဉ်တို့အား။ တထေဝါတိ၊ ကား။ ဒွေဓာ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပန၊ ဆက်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ-ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တနကာနိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ ကုသလဝိပါကဝိညာ-ဏာနိ၊ တို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရယေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ထေရော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုငရဲ၌။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ဝဿံ၊ မိုးသည်း ရွာခြင်းကို။ နိမ္မိနိတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ကတိပယံ၊ အနည်းငယ်သော။ ဝေလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ နိရယဂ္ဂိံ၊ ကို။ ဝူပသမေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ တေသံ၊ ထိုငရဲ သားတို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။

သေ့ဝ ကာမာဝစရော ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်သာလျှင်။ (သေ့ဝ-၏ အရကို ပြသည်) အဝိသေသေန ပန ပုညာဘိသင်္ခါရောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ကာမာ-ဝစရဉ္စ၊ ကာမာဝစရပုညာဘိသင်္ခါရကိုရင်း။ ရူပါဝစရဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓမ္ပိ၊ သော။ ပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။

ဒွါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ-စေတနာယ၊ ကို။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ န ဒိဿတိ၊ မထင်။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏[၁]။

၁-ဒွါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါ-ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်သည် ယထာလာဘနည်းဖြင့် စပ်ယူရန် ပြဆိုသောပုဒ် ဖြစ်သင့်၏၊ အကြောင်းမူကား အပုညာဘိသင်္ခါရော-ဟူသော ရင်း၏ ဝိသေသျကတ္တားပုဒ်သည် ကာယ, ဆန္နံ, သတ္တန္နံ-ဟူသော သမ္ဗန္ဓပုဒ် သုံးပုဒ်လုံးနှင့် ဆိုင်သောကြောင့်ပေတည်း။ သို့ဖြစ်၍ ကာယ-နှင့် စပ်သောအခါ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာမှ တပါး ကောဒသစေတနာဘေဒကိုသာလျှင်ရင်း ဆန္နံ, သတ္တန္နံ-တို့နှင့် စပ်သောအခါ အလုံးစုံသော ဒွါဒသစေတနာဘေဒကိုရင်း ယူရန်ပြသည်ဟုဆိုလျှင်သင့်ရာသည်သာလျှင်တည်း။ အနုဋီကာဆရာ၏ အလိုအားဖြင့်မူ ဒွါဒသ-တပုဒ် အကုသလစေတနာဘေဒေါ-တပုဒ် ခွဲ၍ "ဒွါဒသ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးသောအကုသိုလ်စေတနာတို့တွင်။ အကုသလစေတနာဘေဒေါ၊ တဆဲ့တပါးသော အကုသိုလ်စေတနာအပြား, ၁၂-ပါးသော အကုသိုလ်စေတနာ အပြားရှိသော" ဟု အနက်ပေးစေလို၏။ ထိုတွင် ၁၁-ပါးသော စေတနာအပြားကို ကာယ-နှင့် ယှဉ်စေ၍ ၁၂-ပါး

ကေဿ ဝိညာဏဿ။ပ။ ပဝတ္တတိ၊ ဟူသောပါဠ်၌။ [၃၁၇] ကေဿ၊ တခုသော ဝိညာဏ်အားသာလျှင်။ ပစ္စယဘာဝနိယမော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို သတ်မှတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အဖြစ်၏ ကိန်းသေမြဲခြင်းသည်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) နော ပဝတ္တေ၊ ပဝတ္တိကာလ၌ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ သတ္တန္နမ္ပိ၊ ခုနစ်ပါးလုံးသော ဝိညာဉ်တို့အားလည်း။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဠတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ရူပဘဝေ စတုန္နမ္ပိ၊ ကား။ အကုသလဝိပါကာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခု။ပ။ သန္တိရဏာနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ် သောတဝိညာဉ် သမ္ပဋိစ္ဆိုန်း သန္တီရဏတို့အား။ ပန၊ ဆက်။ တာနိ၊ ထိုလေးပါးသော ဝိညာဉ်တို့သည်။ ကေန္တတော၊ ဖြင့်။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာနိ၊ အနိဋ္ဌလျှင် အာရုံရှိကုန်၏။ ရူပဘဝေ စ၊ ၌လည်း။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏသမာယောဂေါ၊ အနိဋ္ဌာရုံနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ဠတိ၊ ကြောင့်။ သော စ ခေါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တထာ။ပ။ နတ္ထိတိ ဠဒံ၊ ဤစကားကို။ ယေဘုယျဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တေသံ၊ ထိုကာမာဝစရ နတ်တို့အား။ ဗဟုလံ၊ များစွာ၊ ဝါ၊ များသောအားဖြင့်။ ဣဋ္ဌာ ဧဝ၊ ဣဋ္ဌသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒယော၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ အနိဋ္ဌံ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ (ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ထင်၏။) ဟိ၊ မှန်။ ကေသဉ္စိဒေဝ၊ အချို့သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့အား။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တပါတုဘာဝကာလာဒီသု၊ ပုဗ္ဗနိမိတ် ထင်ပေါ်သော ကာလစသည်တို့၌။ မိလာတ။ပ။ ယောဂေါ၊ ညှိုးသောပန်း အစရှိသော အနိဋ္ဌာရုံနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဠတိ၊ သိအပ်၏။

၆၃၇။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဘဝ၌။ ဝိတ္ထာရပ္ပကာသနံ၊ အကျယ်အားဖြင့် ပြခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ တတော ဘဝတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ မုခမတ္တပ္ပကာသနံ၊ အမြွက်မျှပြခြင်းကို။ ကာတုကာမော၊ ၍။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဒွိသု ဘဝေသူတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ မနုဿာပိ၊ တို့သည်လည်း။ အဏ္ဍဇာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ သံသေဒဇာ-

---

သော စေတနာအပြားကို ဆန္ဒ-စသည်တို့နှင့် ယှဉ်စေလို၏။ ထို့ကြောင့် အနုဋီ ၂-၁၂၆ ၌ "ဒွါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါတိ နယိဒံ သမာသပဒံ၊ သန္ဓိဝသေန ပနေတံ ဝုတ္တံ။ ဒွါဒသာတိ စ ဘုမ္မတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ဒွါဒသသု အကုသလစေတနာသု၊ အကုသလစေတနာ-ဘေဒေါတိ ကောဒသာကုသလစေတနာပဘေဒေါ, ဒွါဒသာကုသလစေတနာပဘေဒေါစာတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝေဠုိ သတိ န တ္ထေ ကိဉ္စိ ဝိစာရေတဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္ထာရိ-တတ္တာ။ ကေစိ ပန "ဒွါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါတိ ဣဒံ ဆန္ဒ ပဝတ္တတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗ" န္တိ ဝဒန္တိ၊ တေသံ မတေန ဥဒ္ဒစ္စစေတနာယ ဂဟဏေ ပယောဇနံ ဝိစာရေ-တဗ္ဗမေဝ ပဋိသန္ဓိယာပိ ပစ္စယဘာဝဿ ဝုတ္တတ္တာ-" ဟု မိန့်ဆိုထားလေသည်။

စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒပေက္ခာယ၊ ထိုအချို့သော လူတို့ကိုငဲ့သဖြင့်။ စတူသု ယောနီသူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေတ္တကာယကေတ္တသညိတာသာမညေန၊ သညီ၏အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အသညာရူပ္ပဝဇ္ဇာ၊ အသညသတ် အရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ စတုတ္ထဈာနဘူမိကာပိ၊ စတုတ္ထဈာန်ဘုံသားပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။စတုတ္ထိ ယေဝ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ၊ သို့သာလျှင်။ ဘဇန္တိ၊ သက်ဝင်ကုန်၏။ သေ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ နာနာက္ခဏိက။ပ။ ပစ္စယေန စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယထာသမ္ဘဝန္တိ၊ ကား။ ကေစီသတိ။ပ။ ဝိပါကေသု၊ ၂၁-ပါးသော ကာမကုသလဝိပါက်ရူပကုသလဝိပါက်တို့တွင်။ စုဒ္ဒသန္နံ၊ ၁၄-ပါးသော ဝိပါက်တို့အား။ ပဋိသန္ဓိယံ စ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ သတ္တန္နံ၊ ခုနစ်ပါးသော ဝိပါက်တို့အား။ ပဝတ္တေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ (ပစ္စယော၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယထာသမ္ဘဝေါ၊ တည်း။

တာဒိသေယေဝါတိ၊ ကား။ နာနတ္တကာယကေတ္တသညီသင်္ခါတေယေဝ၊ သညီဟုဆိုအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။

စတုန္နံ ဝိညာဏာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဘာဝါဒယော၊ တို့ကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ငဲ့၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်။ စတူသု၊ လေးပါးသော ဝိညာဉ်တို့၌။ အန္တောဂဓာနံ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု၊ တို့၌။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ အဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဉ်မရှိသော။ သတ္တာဝါသေ၊ ၌။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏေ၊ ကို။ အလဗ္ဘမာနေပိ၊ မရအပ်သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုအသညတ်သတ္တာဝါသ၏။ သင်္ခါရဟေတုကတ္တံ၊ သင်္ခါရလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ တထာ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုအသညတ်သတ္တာဝါသ၌။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ကဋတ္တာရူပါနံ၊ တို့အား။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တေသို့ မုခမတ္တပ္ပကာသနေ၊ ပြရာ၌။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ဒုဂ္ဂတိအာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ ကုသလဝိပါကာဒိဝိညာဏာနံ၊ အစရှိသော ဝိညာဉ်တို့အား။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တော၊ ဤ၌မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၁၈] ဖ၃၈။ ဝိဘာဂါ နာမရူပါနန္တိ၊ ကား။ နာမဿ စ၊ ၏ရင်း။ ရူပဿ စ၊ ၏ရင်း။ ပဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။

တတ္ထ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ နာမဿ၊ ၏။ ပဘေဒံ၊ အပြားကို။ ဒဿေန္တေန၊ ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြလိုသောဆရာသည်။ ဝိညာဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နာမမေဝ၊ နာမ်သည်သာလျှင်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စည်းနှင့် ပစ္စယုပ္ပန်တို့ကို။ အသင်္ကရတော၊ မရောယှက်သော အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အာရမ္မဏာဘိမုခံ။ ပ။ ခန္ဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ တေဘူမကဓမ္မာယံ၊ ဤဝင်ရ၏ဖြစ်ခြင်းကို ဆိုရာ စကားရပ်၌။ (ပသင်္ဂေါ-၌ စပ်) အပ္ပစ္စယတ္တာ စ၊ အကြောင်းကင်းသောတရား၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ နမနဋ္ဌာဘာဝတော စ၊ ညွတ်တတ်သော အနက်သဘော၏မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပသင်္ဂေါ ဧဝ၊ စပ်လျဉ်းခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ နာမနဋ္ဌေန၊ စိတ်စေတသိက်တို့ကို မိမိသို့ ညွတ်စေတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ နာမံ၊ မည်၏။ နမနဋ္ဌေန၊ ညွတ်တတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ န၊ မဟုတ်။ တေသံ နာမရူပါနံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏။ သုခါဒိဝသေန စ၊ သုခစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ပထဝီအာဒိဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိဘာဂေါ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အပြားကို။

ကေ သတ္တာဝါသန္တိ၊ ကား။ အသညသတ္တာဝါသံ၊ ကို။ ပုရိမေသု၊ ကုန်သော။ စတူသု စ၊ လေးပါးသော သတ္တာဝါသတို့၌ရင်း။ အသညသတ္တာဝါသေ စ၊ ၌ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စသု၊ တို့၌။

ဂဗ္ဘသေယျကဂ္ဂဟဏေန၊ ဂဗ္ဘသေယျ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ဇလာဗုဇာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဏ္ဍဇာနဉ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သီးခြားဆိုအပ်၏။ အဘာဝကာနံ၊ ဘာဝရုပ်မရှိကုန်သော။ အဏ္ဍဇာနဉ္စ၊ တို့အားရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သန္တတိသီသာနီတိ၊ ကား။ ကလာပသန္တာနမူလာနိ၊ ကလာပ်အစဉ်သန္တာန်အရင်းတို့သည်။ ။ဝိကာရရူပါနိ၊ တို့သည်။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ယဒိပိ န သန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ သော်လည်း။ လက္ခဏပရိစ္ဆေဒရူပါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အပရိ-နိပ္ဖန္နာနိ၊ မပြီးစီးကုန်သော။ (ဤ၌ ဣတိ-ပိုသည်) တာနိ၊ ထိုလက္ခဏရုပ် ပရိစ္ဆေဒရုပ်ဘို့ကို[၁]။ ဝဇ္ဇေန္တော၊ ကြဉ်လိုသည်ဖြစ်၍။ ရူပရူပတောတိ၊ ဟူ၍။

၁-တနည်းကား-သန္တီတိ-၌ဣတိ-မရှိစေမူ၍ "သန္တိ၊ တာနိ စ ပရမတ္ထတော အပရိနိပ္ဖန္နာ-နီတိ" ဟူ၍သော်လည်း ပါဌ်ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် "လက္ခဏပရိစ္ဆေဒရူပါနိ၊ တို့သည်။

အာဟ၊ ၏။ ဖဿာဒိကေ၊ အစရှိသည့်ဘိုကို။ သင်္ခါရက္ခန္ဓဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ကို။ နေတွာ၊ ၍။ စေတဝီသတိ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပနေတွာတိ၊ ကား။ ကလာပန္တရဂတေ၊ ကလာပ်တပါး၌ တည်ကုန်သော။ ပထဝီအာဒိကေ၊ အစရှိသည့်တို့ကို။ သမာနလက္ခဏတာယ၊ တူသော လက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။

တေသန္တိ၊ ကား။ ဗြဟ္မကာယိကာဒီနံ၊ ပဌမစျာန် ဗြဟ္မာအစရှိသည့်တို့အား။ ဝိတ္ထာရေနာတိ၊ ကား။ စတုသုပိ၊ ကုန်သော။ သန္တတိသီသေသု၊ တို့၌။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ အသင်္ခိပနေန၊ မချုံးသောအားဖြင့်။

ကာမဘဝေ ပန ယသ္မာ သေသဩပပါတိကာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ဩပပါတိကာ၊ ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကိဥ္စာပိ နသန္တိ၊ မရှိကုန်သေး။ ယေန၊ ယင်းသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော ဥပပါတ်ရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ရှိလတ်သော်။ သေသဂ္ဂဟဏံ၊ သေသ-သဒ္ဒါသည်။ သာတ္ထကံ၊ အကျိုးရှိသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ထိုသို့ဆိုခဲ့ပြီး ဥပပါတ်မရှိသောကြောင့် အကျိုးမရှိဟုဆိုလို၏) ပန၊ သော်လည်း။ အဏ္ဍဇဂဗ္ဘသေယျကေဟိ၊ တို့မှ။ ဩပပါတိကာသံသေဒဇာ၊ တို့သည်။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေသဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဆိုခဲ့ပြီးသော အဏ္ဍဇဂဗ္ဘသေယျက ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော- ဟု အပါဒါန် ခံစေလို၏) အထ ဝါ၊ ကား။ ဗြဟ္မကာယိကာဒိကေဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဝုတ္တေဟိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဩပပါတိကေဟိ၊ တို့မှ။ သေသေ၊ ကြွင်းသောဥပပါတ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သေသဩပပါတိကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏[၁]။ တေ ပန၊ ထိုကြွင်းသောဥပပါတ်တို့သည်ကား။

သန္တိ၊ ရှိကုန်သေး၏။ တာနိ စ၊ ထိုလက္ခဏာရုပ် ပရိစ္ဆေဒရုပ်တို့သည်လည်း။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အပရိနိပ္ဖန္နာနိ၊ မပြီးစီးကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။" ဟု အနက်ပေးရာ၏။ သို့သော် ဤပါဌ်အနက်၌လည်း ဝဇ္ဇေန္တော-၏ ကံလိုနေသောကြောင့် မချောမောလှပေ၊ အထက်၌ ပြခဲ့ပြီးသော ပဌမပါဌ်အနက်သာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်။

၁-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ "ကာမဘဝေ ပန ယသ္မာ သေသဩပပါတိကာနံ။ ပ။ ပါတုဘာဝန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ" စသည်ဖြင့် ဆိုထားရာဝယ် ယသ္မာ-မှ ပါတုဘာဝန္တိ-တိုင်အောင်သော စကားရပ်သည် တသ္မာ၊၏ အနိယတ်စကားဖြစ်သည်၊ ကာမဘဝေ ပန-ကား ထိုအနိယတ်၌ မပါဝင်။ ထိုကြောင့် ကာမဘဝေ-ဟူသောပုဒ်ကို သေသဩပပါတိကာနံ- ဟူသောပုဒ်နှင့် မစပ်သင့်၊ တသ္မာ-၏ နောက်၌ရှိသော တေသံ-စသောပုဒ်တို့နှင့်သာလျှင် စပ်သင့်ပေသည်၊ ထိုကြောင့် ကာမဘဝ၌ ဆိုပြီးဩပပါတိကပုဂ္ဂိုလ်မရှိသေးစသည်ဖြင့် စောဒနာဖွယ်မရှိပေ၊ သေသဩပပါတိကာနံ- ၌ သေသသည် ဆိုခဲ့ပြီးသော ဗြဟ္မကာယိကစသော ဩပပါတိကကို သာလျှင် ငဲ့၏ဟု မှတ်ယူသင့်ပေသည်။

အရူပိနောပိ၊ အရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမဘဝေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကာမဘဝေ-ပုဒ်ကို တေသံ-စသည်နှင့်စပ်လျှင် ဤအဆိုကိုလည်းဆင်ခြင်သင့်၏) ပန၊ ဆက်။ အပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ၊ မပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော ဥပပါတ် သံသေဒဇတို့၏။ နာမရူပံ၊ ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ရူပမိဿကဝိညာဏနိဒ္ဒေသေ၊ ရုပ်နှင့်ရောသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကို အကျယ်ပြရာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မဂဏနတော၊ တရားကိုယ်အရေအတွက် အားဖြင့်။ ဝိညာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊ ဤ၌ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန သဟ ပဝတ္တဥတုတောတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပန္နရူပေသု၊ ဖြစ်သောကမ္မဇရုပ်တို့တွင်။ တေဇောဓာတုတော၊ ကြောင့်။ ။ဟဒယဝတ္ထုနော၊ ၏။ တခ်ဏုပ္ပန္နတ္တာ၊ ထိုခဏ၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊ ၏။ ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာ၊ ဝတ္ထုအားနည်းသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အားနည်းသောဝတ္ထုရှိသည်၏အ.ဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့၏။ အဇ္ဈောဟရိတာဟာရေန၊ အမိစားအပ်သော အာဟာရသည်။ အနုဂတော၊ အစဉ်လျှောက်အပ်သော။ [၃၁၉] သရီရေ၊ ၌။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရလျှင်သမုဋ္ဌာန်ရှိသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သည်။ (ပါတုဘဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တိရောတိ၊ ကား။ တေနေဝ မာတုကုစ္ဆိဂတဘာဝေန၊ ထိုသို့အမိဝမ်း၌တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ တိရောကျွော၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော[၁]။ ။အဝကံသတော၊ အားဖြင့်။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဥတုဇစိတ္တဇ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌကာနေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသဒ္ဒကာလံ၊ အသံနှင့် တကွဖြစ်သောကာလကို။ သန္ဓာယ၊ ၍၊ ဥက္ကံသတော ဒွိန္နံ နဝကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ သန္တတိဒွယာဒိကံ၊ သန္တတိနှစ်ပါးအစရှိသော။ သတ္တကပရိယောသာနံ၊ သတ္တကအဆုံးရှိသော။ ယံ ရူပံ၊ ကို။ ဣမေ၊ ဤဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟူသောပုဒ်၏ ဝိတ္ထာရကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောရုပ်ကို။ ဧကေကဿ၊ တခုတခုသော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ တီသု တီသု၊ သုံးခုသုံးခုကုန်သော။ ခဏေသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ၊ ဖြစ်သည်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗေ။ပ။ သတ္တတိဝိဓန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒုဝိဓမ္ပိ တန္တိ၊ ကား။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ စ၊ ဥတုဇ အသံရုပ်ရင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓမ္ပိ၊ သော။ တံ သဒ္ဒံ၊ ကို။

၁-ဤအလိုအားဖြင့် သာဓကေပါဠိဂါထာ၌ မာတုကုစ္ဆိဂတော နရော-အရာတွင် မာတုကုစ္ဆိဂတော တိရော-ဟု ပါဌ်ရှိစေသင့်၏။

သဏ္ဌာတုန္တိ၊ ကား။ အဒ္ဓနိယဘာဝေန၊ ရှည်မြင့်စွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌာတုံ၊ တည်ခြင်းငှါ။ အတ္တနော၊ ၏။ ခဏမတ္တံ ပန၊ ခဏမျှမူကား။ တိဋ္ဌတေဝ၊ တည်သည်သာလျှင်တည်း။ စတုဒ္ဒိသာ ဝဝတ္ထာပိတာတိ၊ ကား။ အညမညံ၊ ချင်း။ သံသဋ္ဌသီသာ၊ ရောနှောသော အဖျားပိုင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မူလေန၊ အရင်းပိုင်းအားဖြင့်။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဝဝတ္ထာပိတာ၊ အသီးအသီး ကောင်းစွာချထားအပ်ကုန်သော။ ။အညမညံ၊ ချင်း။ အာလိင်္ဂေတွာ၊ ပူးတွဲ၍။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ ဘိန္နဝါဟနိကာ ဝိယ စ၊ လှေကွဲတို့ကဲ့သို့ရင်း။

၆၃၃၉။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိယန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ရူပါဇနကကမ္မဇပဋိဝိညာဏပ္ပဝတ္တိကာလံ စ၊ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေတတ်သော ကံကြောင့်ဖြစ်သော ပဋိဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ရာကာလကိုရင်း၊ ဝါ၊ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေတတ်သော ကံကြောင့် ဖြစ်သော စုတိစိတ်နှင့် ပဋိဝိညာဉ်တို့၏ ဖြစ်ရာကာလကိုရင်း။ သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယဥ္စ၊ သဟဇာတဖြစ်သော ဝိညာဉ်ပစ္စည်းကိုရင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏^၁^။ ဟိ၊ မှန်။ တဒါ၊ ၌။ တတော၊ ထိုဝိညာဉ်ကြောင့်။ နာမမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဒါပိ၊ ၌လည်း။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံသော နာမ်ရုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ ပစ္ဆာဇာတဝိညာဏပစ္စယာ စ၊ ကြောင့်လည်း။ ရူပံ၊ သည်။ ဥပတ္ထဒ္ဓံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏^၂^။ အသညေသူတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋိဝေါကာရ-ဘဝေ စ ပဝတ္တိယန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဘဝင်္ဂါဒိဇနကကမ္မတော၊ ဘဝင်စသည်ကို ဖြစ်စေသောကံမှ။ အညေန၊ တပါးသောကံကြောင့်။ ရူပုပ္ပတ္တိကာလံ စ၊ ရုပ်၏ ဖြစ်သောကာလကိုရင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိကာလံ စ၊ ကိုရင်း။ ဘဝင်္ဂါဒိဥပ္ပတ္တိကာလတော၊ ဘဝင်စသည်တို့၏ ဖြစ်ရာကာလမှ။ အညကာလဥ္စ၊ တပါးသော ကာလကိုရင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်

၁-"ရူပါဇနကကမ္မဇ" န္တိ ဣဒံ ဘူတကထနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ပဋိဝိညာဏာနံ အတံသဘာဝတာ-ဘာဝါ။ "ရူပါဇနကကမ္မဇ" န္တိ ဝါ စုတိစိတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ပန "ပဝတ္တိယ" န္တိ ဣမိနာ၁ နိဝတ္တိတံ။ "သဗ္ဗေသမ္ပိ စုတိစိတ္တံ ရူပံ န သမုဋ္ဌာပေတီ" တိ အဋ္ဌသာလိနီဋီကာယံ ဝုတ္တော၁ဝါယမတ္ထော။ ပဋိဝိညာဏက္ခဏေ တပ္ပစ္စယာ ရူပုပ္ပတ္တိယာ အဘာဝေန ဝုတ္တံ "ပဋိ-ဝိညာဏပ္ပဝတ္တိကာလံ သန္ဓာယာ" တိ။ တတ္ထာပိ အသဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာ အတ္ထေဝ ရူပုပ္ပတ္တီတိ အာဟ "သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယဥ္စာ" တိ။ အနုဋီ ၂-၁၂၈။

၂-ဤပစ္ဆာဇာတဝိညာဉ်ပစ္စည်း ကမ္မဝိညာဉ်ပစ္စည်းတို့ကိုကား ဤ၌မဆိုလို၊ သဟဇာတ-ဝိညာဉ်ပစ္စည်းကိုသာ ဆိုလိုသည်ဟု သိစေ၏။

သဘောသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏[၁]။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဝင်္ဂါဒိဥပ္ပတ္တိကာလေ၊ ဘဝင်စသည်တို့၏ ဖြစ်ရာကာလ၌။ တံဇနကေန၊ ထိုဘဝင်စသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ စ၊ သည်ငှင်း။ သော စ ဝိပါကော၊ ထိုဘဝင်အစရှိသော ဝိပါက်သည်ငှင်း။ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယော၊ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာနပေက္ခမ္ပိ၊ သဟဇာတဝိညာဉ်ဟူသော ပစ္စည်းကိုမငဲ့ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ မငဲ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ ရူပဉ္စ၊ သည်ငှင်း။ နာမဉ္စ၊ သည်ငှင်း။ ကမ္မဝိညာဏာနပေက္ခံ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ကိုမငဲ့သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တထာ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။) သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိယံ စ၊ ၌ငှင်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ငှင်း။ သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပဉ္စ၊ ကိုငှင်း။ ကမ္မဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပဉ္စ၊ ကိုငှင်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏[၂]။ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ နာမရူပဉ္စာတိ ဧတ္ထ၊ ဤဝစနတ္ထ၌။ နာမရူပသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ်ဖြစ်သော။ နာမသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ နာမသဒ္ဒဿ၊ နာမဉ္စ ဟူ၍ ဆိုအပ်သော နာမ-သဒ္ဒါ၏။ (သရူပေါ-ပုဒ်တူ၌ ရူပေါ-နှင့် သမ္ဗန် သမ္ဗန္ဓ အဖြစ်ဖြင့်စပ်) သရူပေါ စ၊ တူသော သုတိရှိသည်ငှင်း။ (အတ္တနော၊ ၏။ ဧကဒေသေန၊ သော။) ရူပသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ ရူပသဒ္ဒဿ၊ ရူပဉ္စ ဟူ၍ ဆိုအပ်သော ရူပ-သဒ္ဒါ၏။ (သရူပေါ စ၊ တူသော သုတိရှိသည်ငှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊

၁-ဘဝင်္ဂါဒီတိ ဘဝင်္ဂသမ္ပဋိစ္ဆနသန္တီရဏတဒါရမ္မဏာနိ။ အညေနာတိ ယထာဝုတ္တကမ္မဝိညာဏတော အညေန အဘိသင်္ခါရဝိညာဏေန။ ရူပမေဝ ဟိ ကုသလာကုသလကိရိယစိတ္တပ္ပဝတ္တိက္ခဏေ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န နာမံ ဘဝင်္ဂ။ အနုဋီ ၂-၁၂၈။

၂-ကမ္မဝိညာဏပစ္စယာ ဝိပါကစိတ္တပ္ပဝတ္တိကာလေ ဝိပါကနာမဿ, ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ ဝသေန၊ သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာ ပန ဣတရစိတ္တပ္ပဝတ္တိကာလေပိ ဝိပါကာဝိပါကနာမဝသေန, စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဝသေန စ နာမရူပဿ သမ္ဘဝေါ ဒဿေတဗ္ဗောတိ အာဟ "သဟဇာတ။ ပ။ ယောဇေတဗ္ဗ"န္တိ။ အနုဋီ ၂-၁၂၈။ ။ကမ္မဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကစိတ္တပ္ပဝတ္တိကာလေ၊ ဝိပါက်စိတ်ဖြစ်ဆဲကာလ၌။ ဝိပါကနာမဿ စ၊ ၏ငှင်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ၊ ကမ္မဇရုပ်၏ငှင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။) သဟဇာတဝိညာဏပစ္စယာ ပန၊ ကြောင့်မူကား။ ဣတရစိတ္တပ္ပဝတ္တိကာလေပိ၊ ဝိပါက်မှတပါးသောစိတ်၏ဖြစ်ဆဲကာလ၌လည်း။ (ပိ-သဒ္ဒါဖြင့် ဝိပါက်စိတ်၏ဖြစ်ဆဲကာလကို ပေါင်းသည်) ဝိပါကာဝိပါကနာမဝသေန စ၊ ဝိပါက်နာမ်, ဝိပါက်မဟုတ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာနာမ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ငှင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဝသေန စ၊ စိတ္တဇရုပ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငှင်း။ နာမရူပဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ကို။ ဒဿေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဟဇာတ။ ပ။ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ၎င်း အနုဋီကာအနက်။

ကြောင့်။ သရူပါနံ၊ တူသော သုတိရှိသောသဒ္ဒါတို့၏။ ဧကသေသော၊ တခု ကြွင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဒေသသရူပေကသေသော၊ မည်၏။ နာမရူပသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ဌာနံ စ၊ ကြွင်းလျက် တည်ခြင်းသည်ရင်း။ ဣတရေသံ၊ ကုန်သော။ နာမရူပသဒ္ဒါနံ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ အဒဿနံ စ၊ မမြင် ရခြင်းသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ကြေခြင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဝိပါကတော၊ ဝိပါက်မှ။ အညံ၊ တပါးသောဝိညာဉ်သည်။ အဝိပါကံ၊ မည်၏။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒ္ဒိဓာ၊ ဖြင့်။ မတံ၊ သိအပ်၏။ တတော၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ အသညသတ်တို့၌ ဝိညာဉ်၏ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သောရုပ်ရှိသည်ဟူသော ဤစကားသည်။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၃၂၀] ကုသလာဒိစိတ္တက္ခဏေတိ၊ ဟူသောပါဠ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အကုသလကိရိယစိတ္တက္ခဏေ ဝိယ၊ အကုသိုလ်စိတ် ကြိယာစိတ်တို့၏ ခဏ၌ ကဲ့သို့။ ဝိပါကစိတ္တက္ခဏေပိ၊ ဝိပါက်စိတ်၏ခဏ၌လည်း။ ဝိပါကာဇနကကမ္မ-သမုဋ္ဌာနံ၊ ဝိပါက်ကို မဖြစ်စေတတ်သောကံကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကို။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိပါကစိတ္တက္ခဏေ၊ ဝိပါက် စိတ်၏ခဏ၌။ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဉဘယမ္ပိ၊ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဒိသဝိပါကစိတ္တက္ခဏဝဇ္ဇနတ္ထံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ဝိပါက်စိတ်၏ခဏကို ကြဉ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကုသလာဒိစိတ္တက္ခ-ဏေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၄၀။ ပဌာနေ၊ ၌။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့အား။ ဉပနိဿယပစ္စယဿ၊ ဉပနိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်း၏။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုတ္တန္တိကပရိယာယတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုတ္တန္တေ ပန၊ ၌ကား။ ယသ္မိံ၊ အကြင်အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ယံ၊ အကြင်အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသတိ စ၊ မရှိသော်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော၊ ထိုအကြောင်း သည်။ တဿ၊ ထိုအကျိုး၏။ ဉပနိဿယော၊ မှီရာအကြောင်းသည်။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းသည်။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ပဘဝေါ၊ အမွန်အစသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ် သည်။ ဝိညာဏူပနိဿံ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော မှီရာအကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ရူပဿ စ၊ ရုပ်၏လည်း။ ဝိညာဏူပနိဿယတာ၊ ဝိညာဉ်လျှင် ဉပနိဿယရှိသည် ၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။ ဝနပတ္ထပရိယာယေ စ၊ ဝနပတ္ထဒေသနာ ၌လည်း။ ဝနပတ္ထ။ပ။ နိဿယော၊ တောအုပ်ရွာနိဂုံး မြို့ဇနပုဒ် ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်

မှီရာရှိသော။ ဣရိယာပထဝိဟာရော စ၊ ဣရိယာပုထ်ဝိဟာရကိုင်၎င်း။ တတော၊ ထိုတောအုပ် စသည်မှ။ ဗီဝိတပရိက္ခာရာနံ၊ အသက်၏ အထောက်အပံ့ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ စီဝရာဒီနံ၊ သင်္ကန်းအစရှိသော ပစ္စည်းတို့၏။ ကသိရေန စ၊ ခဲယဉ်း ငြိုငြင်သဖြင့်၎င်း။ အပ္ပကသိရေန စ၊ လွယ်ကူသဖြင့်၎င်း။ သမုဒါဂမနံ စ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို၎င်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဝနပတ္ထာဒယော စ၊ တောအုပ်စသည်တို့သည်လည်း။ ဣရိယာပထာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ စီဝရာဒိသမုဒါဂမနဿ စ၊ သင်္ကန်းစသည်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏၎င်း။ အာရမ္မဏူပနိဿယာဒိဘာဝံ၊ အာရမ္မဏူပနိဿယ စသည်အဖြစ်သို့။ (အာဒိ·ဖြင့် အနန္တရူပ-ပကတူပနိဿယတို့ကို ယူအပ်၏) န ဘဇန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဘာဝေါ ဝေ၊ မဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ သုတ္တန္တိကပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ဥပနိဿယဘာဝေါ၊ ဥပနိဿယ၏ အဖြစ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ၊ သည်။ ကမ္မာရမ္မဏပဋိသန္ဓိအာဒိကာလေ၊ ကံလျှင် အာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေစသည်၏ကာလ၌။ (အာဒိ-သဒ္ဒေန သမ္ပသနာဒိကာလ-သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အနုဋီ) နာမဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏပစ္စယော ဝ၊ သည်သာလျှင်။ (သီမူအလိုအားဖြင့် "အာရမ္မဏပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။" ဟု အနက်ပေး၊ ယုတ္တတရပေတည်း၊) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ နာမ်၏ ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ သုတ္တန္တိကပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ကေဝလံ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆိုဖွယ် မရှိသည်ကို ချဲ့၍ပြအံ့။ သသံသယဿ၊ ယုံမှားဖွယ်ရှိသော။ ရူပဿ၊ အား။ တံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ နာမဿ၊ အား။ (ပစ္စယော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ပဝတ္တဿ၊ မပြတ်ဖြစ်သော ပဝတ္တိရုပ်နာမ်၏။ ပါကဋတ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပါကဋံ၊ မထင်ရှားသော။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကထံ ပနေတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ သုတ္တတော၊ သာကေသုတ် အားဖြင့်။ နာမံ၊ နာမ်ကို။ ယုတ္တိတော၊ အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ ဟောတီတိ၊ ဝိညာဉ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍။ ဇာနိတဗ္ဗံ သိအပ်၏။

ယုတ္တိတော၊ အားဖြင့်။ သာဓေတွာ၊ ပြီးစေပြီး၍။ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဒဠှံ၊ မြဲမြံသည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿာပိ ဟိတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသောဝါတိ၊ ကား။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ ဝိယ၊ စိတ္တဇရုပ်၏ကဲ့သို့။ စ၊ ဆက်။ ထွေ၊ ဤအရာ၌။ ဝိညာဏ-

ပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘာသမာနေန၊ ဟောတော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ပဝတ္တိတံ-၌ စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပပရိက္ခမာနာနံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ကပ်၍ ရှုဆင်ခြင်ကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတာနံ၊ တို့အား။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှသည်သာလျှင်။ ပဝတ္တမာနံ၊ မပြတ်ဖြစ်လျက်၊ ဝါ၊ မပြတ်ဖြစ်သော။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ သတ္တော၊ သည်။ န (ဒိဿတိ)၊ မထင်။ ဇီဝေါ၊ အသက်ကောင်သည်။ န (ဒိဿတိ)၊ မထင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ၊ ပြန်၍ မလည်စေနိုင်သော၊ ဝါ၊ မဆုတ်နစ်စေနိုင်သော။ အနုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ တရားစက်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဝတ္တိတံ၊ လည်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ၊ တရားစက်ကိုလည်စေခြင်းသည်။ သုညတပ္ပကာသနံ၊ သတ္တ ဇီဝမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ နာမရူပ-မတ္တတာဝစနေန၊ နာမ်ရုပ်မျှ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဟောသော စကားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ မပြတ်ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်၏။ ဒုက္ခသစ္စမတ္တတာ၊ ဒုက္ခသစ္စာမျှ၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဒုက္ခသစ္စပ္ပကာသနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ပြခြင်းဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခ၏။ သမုဒယော စ၊ ဖြစ်ကြောင်းကိုရင်း။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခ၏။ နိရောဓော စ၊ ချုပ်ရာကိုရင်း။ နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ စ၊ ချုပ်ရာသို့ရောက်သော အကျင့်ပဋိပတ်ကိုရင်း။ [၃၂၁] ပကာသိတာ ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဟေတုကဿ၊ အကြောင်းကင်းသော။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ (အဘာဝါ စ၊ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။) ဟေတုနိရောဓာ၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနိရုဇ္ဈနကဿ၊ မချုပ်သောဆင်းရဲ၏။ အဘာဝါ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ နိရောဓဿ၊ ၏။ ဥပါယေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အနဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ စ၊ မရအပ် မသိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုသစ္စပ္ပကာသနံ၊ သစ္စာလေးပါးကိုပြသော။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ၊ တရားစက်ကို လည်စေခြင်းကို။ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗံ၊ ထုတ်ဆောင်ပြအပ်၏။

နာမရူပပစ္စယာသဠာယတနပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၁။ တန္တိ၊ ကား။ နာမရူပံ၊ သည်။ တဿာတိ၊ ကား။ သဠာယတနဿ၊ အား။ တာဒိသဿေဝါတိ၊ ကား။ ကတောကာသဿေဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကေသိက်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။

ဣဓာပိ၊ ဤပစ္စည်းအရာ၌လည်း။ နာမန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ခန္ဓတ္တယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏော၊ ယူခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ နိယမတောတိ ဣဒဥ္စ၊ ဤပုဒ်ကိုလည်း။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) စတုန္နံ၊

ကုန်သော။ ဘူတာနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထူနံ စ၊ တို့၏ရင်း။
ဇီဝိတဿ စ၊ ၏ရင်း။ (ဘာဝ-သမ္ဘန်) ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ သဟဇာတနိဿယ-
ပုရေဇာတဣန္ဒြိယာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဿ၊ သော။ သဠာယတ-
နဿ၊ အား။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။
သာန္တာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ရူပါယတနာဒီနံ၊ တို့၏။ သဟဇာတ-
နိဿယာနုပါလနဘာဝေါ၊ အနုပါလနအဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
(တေသံ၊ ထိုရူပါယတန စသည်တို့ကို။) အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
တေသံ၊ ထိုရူပါယတန စသည်တို့၏။ အာရမ္မဏာရမ္မဏပုရေဇာတာဒိဘာဝေါ
စ၊ စသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ သသန္တတိပရိယာပန္နာနမေဝ၊ မိမိသန္တာန်၌
အကျုံးဝင်သော အာယတနတို့၏သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ စက္ခာဒီနံ ဝိယ၊
စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့၏ကဲ့သို့။ ကေပ္ပကာရေနေဝ၊ တခုတည်းသော အပြား
အားဖြင့်သာလျှင်။ (ပစ္စယော) စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိယမတော၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်
သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)[၁] ဝါ၊ ကား။ နိယမတော။ပ။ ဇီဝိတိန္ဒြိ-
ယန္တိ ဝေန္တိ တွေ၊ ဤပါဌ်၌။ ဝေံ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ရူပါယတနာဒီနမ္ပိ၊ စသည်တို့
ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဆဠာယတနဥ္စ သဠာယတနဥ္စ သဠာ-
ယတနန္တိ တွေ၊ ဤပါဌ်၌။ ဆဠာယတန သဠာယတနသဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ သဒ္ဒတော၊
သဒ္ဒါအားဖြင့်။ သရူပတာ၊ တူသောသုတိရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ပန၊
သော်လည်း။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ သဠာယတနေကဒေသော၀၊ သဠာ-
ယာဘန၏ တစိတ်သည်သာလျှင်။ ဆဠာယတနံ၊ ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ကေဒေသသရူပတာ၊ တစိတ်အားဖြင့် သုတိတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေဒေသသရူပေကသေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္ထတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သရူပါနံ၊ တူသော
သုတိရှိသော သဒ္ဒါတို့၏။ ကေဒေသသရူပေကသေသံ၊ တစိတ်အားဖြင့် သုတိ
တူသော သဒ္ဒါတို့၏ တခုကြွင်းကို။ "ဝင်္ကော စ၊ လရေးကောက်လည်း။
ကုဋိလော စ၊ ထယ်ကိုင်းကောက်လည်း။ ကုဋိလာ၊ လရေးကောက် ထယ်ကိုင်း

၁-ကေပ္ပကာရေနေဝါတိ ယထာ စက္ခာဒီနံ မနာယတနဿ ပဋိနိယတဒဿနာဒိကိစ္စာ-
နုဝိဓာနတော နိယတော ကေပ္ပကာရေနေဝ ပစ္စယဘာဝေါ၊ န ဝေံ ရူပါယတနာဒီနံ၊ တေသံ
ပန ရူပါရမ္မဏာဒိနာ ပကာရန္တရေန တဿ ပစ္စယဘာဝေါတိ "အနိယမတော" တိ ဝုတ္တံ။
ကေစိ ပန "နိယမတော" တိ ပဒံ "သသန္တတိပရိယာပန္န" န္တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓိတွာ အတ္ထံ ဝဒန္တိ
"ကေန္တေန သသန္တတိပရိယာပန္န" န္တိ။ အနုဋီ ၂-၁၃၀။ ဤ၌ ရူပါယတန စသည်တို့သည်
အာရမ္မဏပစ္စည်း တမျိုးတည်းဖြင့် မဟုတ်မူ၍ အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယ
ပစ္စည်းတို့ဖြင့်ရင်း, ပဋ္ဌဝိညာဉ်အားသာ မဟုတ်မူ၍ သမ္ပဋိစ္ဆိုန်း အစရှိသော အခြားသော
ဝိညာဉ်တို့အားရင်း ကျေးဇူးပြုသောကြောင့် ပကာရန္တရဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ဟု ဆိုသည်။

ကောက်တို့၊ ဝါ၊ အကုန်းနှင့်အကောက်တို့။'' ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣစ္ဆန္တိ၊ သဒ္ဒါဆရာတို့ အလိုရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ကေဒေသသရူပါနဠ၊ တစိတ်အားဖြင့် သုတိတူသောသဒ္ဒါတို့၏လည်း။ ကေသေသေန၊ တခုကြွင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ဆဋ္ဌာယတနဥ္စ၊ ၎င်း။ မနာယတနဥ္စ၊ ၎င်း။ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတနနှင့် မနာယတန။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ မနာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတနနှင့်မနာယတန။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ (ကေသေသံ ကတွာဠ် စပ်) ဆဋ္ဌာယတနဥ္စ၊ ၎င်း။ ဆဋ္ဌာယတနဥ္စ၊ ၎င်း။ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ မနာယတနဥ္စ၊ ၎င်း။ မနာယတနဥ္စ၊ ၎င်း။ မနာယတနံ၊ မည်၏။ ဣတ် ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ ကေသေသံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ စက္ခာဒီဟိ၊ စက္ခာယတန စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သဠာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နာမမတ္တပစ္စယဿ စ၊ နာမ်မျှပစ္စည်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ နာမရူပပစ္စယဿ စ၊ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးပစ္စည်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ မနာယတနဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ တမေဝ ကေသေသံ၊ ထိုကေသိက်ကိုသာလျှင်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဆဋ္ဌာယတနဥ္စ။ ပ။ သဠာယတနဥ္စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ ကေသေသောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဆဋ္ဌာယတနဥ္စ သဠာယတနဥ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ကတော နာမ၊ ပြုအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ [၃၂၂] စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝစနတ္ထတို့၌။ ကေသေသေ၊ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ကေဝစနနိဒ္ဒေသော၊ ကေဝုစ်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတေကသေသာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကေသိက်ရှိသောအနက်တို့၏။ သဠာယတနာဒိ။ ပ။ ဝသေန၊ သဠာယတန၊ အစရှိသောသဒ္ဒါတို့သည် ဟောအပ်သောအနက်၏ အဖြစ်ဟူသော သာမည၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

န အညထာတိ ဧတေန၊ ဤပါဠ်ဖြင့်။ တဿ တဿ နာမဿ စ၊ ၏၎င်း။ (တဿ တဿ) ရူပဿ စ၊ ၏၎င်း။ အဘာဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ တံ တံ အာယတနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျတိရေကံ၊ ဗျတိရိက်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ပြ၏။

ယန္တိ၊ ကား။ ယံ ယံ နာမဥ္စ၊ သည်၎င်း။ ယံ ယံ ရူပဥ္စ၊ သည်၎င်း။ ယဿာတိ၊ ကား။ ယဿ ယဿ အာယတနဿ၊ အား။ ယထာတိ၊ ကား။ သဟဇာတာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ယေန ယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ နေယျန္တိ၊ ကား။ ဥေယျံ၊ သိအပ်၏။

တဿ ဝသေနာတိ၊ ကား။ တဿ ဟေတုအာဒိပစ္စယဿ၊ ထိုဟေတုအစရှိသော ပစ္စည်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ကံသာဝကံသောတိ တွေ၌၊ ဤပါဋ်၌။ သတ္တမော၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်မှ။ ဥက္ကံသော၊ လွန်သော။ အဋ္ဌမော၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။)တတော၊ ထိုရှစ်ပါးအပြားမှ။ (ဥက္ကံသော၊ လွန်သော။) နဝမော၊ ဖြင့်။ (ပစ္စယဘာဝေ၊ ကို။) တတော၊ မှ။ (ဥက္ကံသော၊ လွန်သော။) ဒသမော၊ ဖြင့်။ (ပစ္စယဘာဝေ၊ ကို။) ဣတိ၊ သို့။ အယံ ဥက္ကံသော၊ ဤလွန်သည်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပန၊ တပါး။ ဒသမော၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်မှ။ အဝကံသော၊ ယုတ်သော။ နဝမော၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေ၊ ကိုရင်း။ တတော၊ ထို ၉-ပါး အပြားမှ။ (အဝကံသော၊ ယုတ်သော။) အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ပါးအပြားဖြင့် ပစ္စယဘာဝကိုရင်း။ တတော၊ ထိုရှစ်ပါးအပြားမှ။ (အဝကံသော၊ ယုတ်သော။) သတ္တမော၊ ၇-ပါး အပြားအားဖြင့် ပစ္စယဘာဝကိုရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ (အဝကံသော၊ ယုတ်လျော့သည်ကို။) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သတ္တမော၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော ဧဝ၊ မှသာလျှင်။ ဒွေပိ၊ ကုန်သော။ ဥက္ကံသာဝကံသာ၊ အလွန်အယုတ်တို့ကို။ န ယောဇေတဗ္ဗာ၊ မယှဉ်စေအပ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထို ၇-ပါး အပြားအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းမှ။ အဝကံသာဘာဝတော၊ ယုတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော။ နာမံ၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဝုတ္တာ-နယေနေဝါတိ၊ ကား။ သဟဇာတာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ သတ္တမော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဟေတုအာဒိဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣတရန္တိ၊ ကား။ အဝိပါကံ၊ ဝိပါက်မဟုတ်သော။ နာမံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကြိယာနာမ်သည်။

ဟဒယဝတ္ထုနော သဟာယံ ဟုတ္ဂာတိ ဧတေန၊ ပါဌ်ဖြင့်။ အရူပေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ အသဟာယံ၊ အဖော်ကင်းသော။ နာမံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဟဒယဝတ္ထု စ၊ သည်လည်း။ နာမေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝွေကမေဝ၊ ဤမျှကို သာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ မလိုအပ်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဟဒယဝတ္ထု၊ သည်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ နာမမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ န အဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝတ္ထု၊ သည်။ နာမဿ၊ အား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ နာမမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝိပါကာ-ဟေတာဒိပစ္စယော၊ ဝိပါက ,ဟေတု အစရှိသော ပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထု၊ သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ အရူပ-

ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဌိတိပ္ပတ္တာသေ၀၊ ဌီသို့ရောက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မဇရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပတ္တိမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲကမ္မဇရုပ်အား။ န၊ ကျေးဇူးမပြုကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခာဒိနံ၊ စက္ခုစသည်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာ စ၊ အဝိဂတပစ္စည်းတို့ကိုလည်း။ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တာဒယော ဝေ၊ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ် စသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ (သဟဇာတဝိပ္ပယုတ် စသည်မဖြစ်၊ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ် ပစ္ဆာဇာတတ္ထိပစ္ဆာဇာတအဝိဂတတို့သာလျှင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏)

တတ္ထေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ပဝတ္တေတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ပစ္စာမဋ္ဌံ၊ ပြန်လည်၍ သုံးသပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထေဝ ဟိ ပဝတ္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ပဋိက္ခိတ္တံ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ဒီပိတမေဝ၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ (ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ-ဟူသောပုဒ်ကို လိုက်၍စပ်ရန် မလိုဟု ဆိုလို၏) ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ နာမံ၊ သည်။ စက္ခာယတနာဒိကဿ၊ စက္ခာယတန အစရှိသည်အား။ ဝိပါကပစ္စယော၊ ဝိပါက်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုသည်၊ ဝါ၊ ဝိပါကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဇနိတရူပဿေဝ၊ ဖြစ်စေအပ်သော စိတ္တဇရုပ်အားသာလျှင်။ (ဝိပါကပစ္စယော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ ပန၊ ၌ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသဒိသံ၊ စိတ္တဇရုပ်နှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုနောပိ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားလည်း။ ဝိပါကပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

[၃၂၃] ရူပတောတိ၊ ကား။ ရူပေသု၊ တို့တွင်။ ယံ ယံ အာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ အဏ္ဍဇဇလာဗုဇာနံ၊ တို့အား။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ အာယတနေသု၊ တို့တွင်။ ကာယာယတနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော သံသေဒဇ, ဥပပါတ်တို့အား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဣတရာနိပိ၊ ဤမှတပါးသော အာယတနတို့သည်လည်း။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။)

အဝသေသမနာယတနဿာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ပဉ္စက္ခန္ဓဘဝေ ပနာတိ ဧတဿ၊ ဤပုဒ်၏။ အနုဝတ္တမာနတ္တာ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ဝေ၊ ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ ပဉ္စဝိညာဏေဟိ၊ တို့မှ။ အဝသေသံ၊ သော။ မနာယတနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ နာမရူပဿ၊ ၏။ သဟဇာတာဒိသာဓာရဏပစ္စယဘာဝေါ စ၊ သာဓာရဏပစ္စည်းအဖြစ်ကိုရင်း။ သမ္ပယုတ္တာဒိအသာဓာရဏပစ္စယဘာဝေါ စ၊ ကိုရင်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ရူပပစ္စယာ၊ ဘူတရုပ် ဇီဝိတရုပ် ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပဉ္စာယတနာနိ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ နယော၊ ကိုလည်း။ နိရောဓသမာပန္နာနံ၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထိုနည်းကို။ (န ဒဿိတော–၌ စပ်) အပစ္စယဘာဝတော စ၊ မများ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယဘူတ- ဿေဝ၊ ပစ္စည်းဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ပစ္စယဘာဝေ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ စ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်ရင်း။ န ဒဿိတော၊ မပြအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သဠာယတနပစ္စယာဖဿပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၂။ ဗာဝီသတိယာ၊ ၂၂-ပါးသော။ လောကိယဝိပါကဝိညာဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်သည်တို့တည်း။ ဗာဝီသတိလောကိယဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်သည်တို့။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဗာဝီသတိ၊ ၂၂-ပါးသော ဖဿ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ သဠာယတနေ၊ ၌။ တေသု ဆသု အာယတနေသု၊ ထို ၆-ပါးသော အာယတနတို့၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဇ္ဈတ္တိကန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သသန္တတိပရိယာပန္နမေဝ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော အာယတန ကိုသာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သသန္တတိပရိယာပန္နကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ၊ မိမိ သန္တာန်၌အကျုံးဝင်သော ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုအာယတနသည်။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဖဿဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပါဒီနိ ပန၊ ရူပါရုံစသည်တို့သည်ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ အပြင်ပ တရားတို့သည်ရင်း။ အနုပါဒိန္နာနိ စ၊ အနုပါဒိန္နတရားတို့သည်ရင်း။ (ဟုတ္វာ၊ ၍။) ဖဿဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုရူပါရုံ စသည်တို့သည်။ စက္ခာဒီနိ ဝိယ၊ စက္ခုစသည်တို့ကဲ့သို့။ သသန္တတိ။ပ။ ဘာဝေန၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော ကံကိလေသာလျှင် အကြောင်းရှိသော ပဝတ္တိ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဖဿဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမာစရိယဝါဒေ၊ ၌။ န ဂဟိတာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။ ဒုတိယာ- စရိယဝါဒေ ပန၊ ၌ကား။ ယထာ တထာ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်မူလည်း။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝဇ္ဇေတုံ၊ ကြဉ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿပဒေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ တာဝ၊ စွာ။ မဟာဝိဟာရဝါသီနော၊ ဝါသီသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏံ ယထာ၊ ဝိညာဉ်ကို ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပစ္စယံ စ၊

ပစ္စည်းလည်း ဖြစ်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နဉ္စ၊ ပစ္စယုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော။ နာမရူပံ စ၊
ကိုင်ရင်း။ သဠာယတနံ စ၊ ကိုင်ရင်း။ ဖဿံ စ၊ ကိုင်ရင်း။ ဝေဒနဉ္စ၊ ကိုင်ရင်း။
သသန္တတိပရိယာပန္နံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်ကို၊ ဝါ၊ အကျုံးဝင်သည်ကို
ပြု၍။ ဒီပေန္တော၊ ပြကုန်လျက်။ ဝိပါကမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဏှန္တိ၊ ကုန်၏။
ဆဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူသော။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယပါဠိ၊ ကို။
အာရုပ္ပံ သန္ဓာယ၊ အရူပဘဝကိုရည်၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌာ။ပ။
အနုသာရတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သဗ္ဗေ ဖဿာ၊ တို့သည်။ န သမ္ဘောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ ယောဇနာ၊ ကို
ပြုအပ်၏။ သဗ္ဗာယတနေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဧကော ဖဿော၊ သည်။ ယဒိ သမ္ဘ-
ဝေယျ၊ အံ့။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဧကဿ၊ တခုသော
ဖဿကို။ ဝစနံ၊ သည်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ [၃၂၄] အထာပိ၊ ထိုသို့မဟုတ်
မူ၍လည်း။ ဧကမှာ အာယတနာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ ဖဿာ၊ တို့သည်။ ယဒိ
သမ္ဘဝေယျုံ၊ ကုန်ငြားအံ့။ တထာပိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သဗ္ဗာယတ-
နေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သဗ္ဗဖဿသမ္ဘဝတော၊ အလုံးစုံသော ဖဿတို့၏ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်။ အာယတနဘေဒေန၊ အာယတန၏ ကွဲပြားခြင်းဖြင့်။ ဖဿဘေဒေါ၊
ဖဿ၏ ကွဲပြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘေဒဝသေန၊
ထိုဖဿတို့၏ မကွဲပြားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကဿ၊ ကို။ ဝစနံ၊ သည်။
ယုဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အသမ္ဘ-
ဝတော၊ ကြောင့်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ န သဗ္ဗာယတနေ-
ဟီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဓောဒေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အညထာပိ၊ သော။
အသမ္ဘဝန္တဿ၊ မဖြစ်သင့်သော။ ဝိဓာနဿ၊ အစီအရင်ကို။ ဗောဓေနတ္ထံ၊ သိစေ
ခြင်းအကျိုးငှါ။ "နာပိ ဧကမှာ အာယတနာ သဗ္ဗေ ဖဿာ" တိ၊ ဟူသော။ ဓော၊
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ "န သဗ္ဗာယတနေဟိ ဧကော ဖဿော
သမ္ဘောတိ" တိ၊ ဟူသော။ ဣဒမေဝ၊ ဤစကားသည်သာလျှင်။ ဧကဖဿဝစ-
နဿ၊ တခုသောဖဿကို ဟောခြင်း၏။ အယုတ္တတ္တဒီပကံ၊ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကို
ပြတတ်သော။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဓော၊
"နာပိ ဧကမှာ အာယတနာ သဗ္ဗေ ဖဿာ" ဟူသော ဤစကားကို။ နိဒဿန-
ဝသေန၊ ပုံတူပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကမှာ အာယတနာပိ၊
ကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗေ ဖဿာ၊ တို့သည်။ န သမ္ဘောန္တိ၊ ကုန်။ ဧဝံ၊ တူ။ သဗ္ဗာ-
ယတနေဟိပိ၊ တို့ကြောင့်လည်း။ ဧကော ဖဿော၊ သည်။ န သမ္ဘောတိ၊ မဖြစ်။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကဿ၊ ကို။ ဝစနံ၊ သည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့
ဆိုလို၏။ ပရိဟာရေ ပန၊ ကိုကား။ အနေကာယတနေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဧက-
ဖဿဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝတောတိ၊ ဖြစ်သောကြောင့်ဟူ၍။ ဒဿေန္တော၊ ၍။

တတြိဒံ ဝိဿဇ္ဇနန္တိအာဒိ'၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဝသေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မာယတနာ၊ နတို့ဟူသည်။ (သီမူ၌ အဝသေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မာယတနံ-ဟု ရှိ၏။ ကြွင်းသောသမ္ပယုတ် ဓမ္မာယတန-ဟူသည်-ဟု အနက်ပေး၊ သင့်၏) ဖဿဝဇ္ဇိတာ၊ ဖဿသည်ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ တံသမ္ပယုတ္တစေတသိကာ၊ ထိုဖဿနှင့်ယှဉ်သော စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။

ကောပိ၊ တခုသော ဖဿသည်လည်း။ အနေကာယတနပ္ပဘဝေါ၊ များစွာသော အာယတနတို့ကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ များစွာသော အာယတနတို့လျှင် အမွန်အစရှိ၏။' (ဣတိ၊ ဤနှစ်ပုဒ်ကို။) ကောပ' နေကာယတနပ္ပဘဝေါ၊ ပ္ပဘဝေါ ဟု ပိ-မှ ဣ-ကိုချေ၍ သန္ဓိ စပ်အပ်၏။ (ပဒစ္ဆေဒသံဝဏ္ဏနာဖြစ်သည်)

ဆဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယတ္တော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်၌။ ပဥ္စ၊ ငါးပါးသော အာယတနတို့ကို။ ဝိဘာဝယေ၊ ပြရာ၏။ ကော၊ တခုသော ဝိပါက်မနာယတနကို။ နဝဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယတ္တော၊ ၌။ (ဝိဘာဝယေ၊ ၏။) ဗာဟိရာနိ၊ ကုန်သော။ ဆအာယတနာနိ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ပစ္စယတ္တော၊ ၌။ ဝိဘာဝယေ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

အနေကဘေဒဿာတိ၊ ကား'၊ ကုသလဝိပါကာဒိပဥ္စဒ္ဒွါရာဒိဝသေန၊ ကုသလဝိပါက်စသည့်, ပဥ္စဒ္ဒွါရ၌ဖြစ်သော ဖဿစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနေကဝိဓဿ၊ ရှိသော။ ဒွိပဥ္စဝိညာဏသမ္ပယုတ္တဝဇ္ဇဿ၊ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်သော ဖဿကြဉ်သော။ ဝိပါကဖဿဿ၊ အား။ တာနိ စာတိ၊ ကား။ ရူပါယတနာဒီနိ၊ စသည်တို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ "မနော စ၊ မနောဝိညာဉ်သည်ကား။ နေသံ၊ ထိုပဥ္စဝိညာဉ်တို့၏။ ဂေါစရဝိသယံ၊ ကျက်စားရာအာရုံကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ စာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပစ္စုပ္ပန္နာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနိ စ၊ တို့ကိုင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ဓမ္မာယတနပရိယာပန္နံ၊ ဓမ္မာယတန၌ အကျုံးဝင်သော။ ရူပရူပံ စ၊ ကိုင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်မဟုတ်သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ စ၊ ထိုရူပါယတနစသည်နှင့် ရူပရုပ်ကိုင်း။ အညံ၊ ရူပရုပ်မှတပါးသော။ ဓမ္မာယတနံ စ၊ ကိုင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဖဿပစ္စယာဝေဒနာပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၃။ ဒွါရတော သင်္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ပဘဝသာမညတော၊ အမွန်အစဖဿဟူသော သာမညအားဖြင့်။ ကေဝဓာပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိဒွါရတော၊ ဖြစ်ကြောင်းဒွါရအားဖြင့်။ ဆ ဝေ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊

ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆဠေဝ၊ သ ာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

စိတ္တဘောဒေန၊ စိတ်၏အပြားအားဖြင့်။ကေ္ကနနဝုတိဝိဓာပိ၊ရှိငြားသော်လည်း။ ဣမ၊ ဤဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ-ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပေတာ ဝေ၊ အလိုရှိအပ်သော ဝေဒနာတို့ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝေဒနာသု ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ သမ္ပဋိစ္ဆနသမ္ပယုတ္တာယ၊ သမ္ပ-ဋိစ္ဆိုန်းနှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာအား။ စက္ခုသမ္ဖဿာဒယော၊ ရှိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော ဖဿတို့သည်။ အနန္တရာဒီဟိ၊ စသည်တို့ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ယဒိပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အနန္တရာ-ဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ [၃၂၅] ဥပနိဿယေ၊ ၌။ အန္တောဂဓတ္တာ စ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သန္တိရဏတဒါရမ္မဏာနံ၊ တို့အား။ သာဓာ-ရဏာဿ၊ ဆက်ဆံသော။ တဿ၊ ထိုဥပနိဿယပစ္စည်း၏။ ဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဧကဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခုဒွါရာဒီသု၊ စသည်တို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ ဒွါရေ၊ ၌။ (သိမ္မူအလိုအားဖြင့် ဧကေကသ္မိံ ဒွါရေတိ၊ ကား။ စက္ခုဒွါရာဒီသု၊ စသည်တို့၌-ဟု အနက်ပေး) ဥပ္ပန္နစက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ၊ ဖြစ်သောစက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ ဖဿာ၊ တို့သည်။ သကသကဝီထိသု၊ မိမိ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ဝီထိတို့၌။ သမ္ပဋိစ္ဆနာဒီဟိ၊ စသည်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တဝေဒနာနံ၊ ယှဉ်သောဝေဒနာတို့အား။ (ဧကဓာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်၏။) မနောဒွါရေ၊ ၌။ တဒါရမ္မဏဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်သောဝေဒနာတို့အားရင်း။ တေဘူမကဝိပါက-ဝေဒနာနမ္ပိ၊ (ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော) တေဘူမကဝိပါက်ဝေဒနာတို့အားရင်း။ သဟဇာတမနောသမ္ဖဿသင်္ခါတော၊ သမ္ဖဿ-ဟု ဆိုအပ်သော။ သော ဖဿော၊ သည်။ အဋ္ဌဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ရူပါရူပါဝစရဝိပါကဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ပဋိသန္ဓိအာဒိဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကစ္စာ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရာပိ၊ ရဝိပါက် ဝေဒနာတို့သည်လည်း။ (ပဋိသန္ဓိအာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေဘူမကဝိပါကဝေဒနာနမ္ပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တာသမ္ပိ၊ ထိုတေဘူမကဝိပါက်ဝေဒနာတို့အားလည်း။ သဟဇာတမနော-သမ္ဖဿော၊ သည်။ အဋ္ဌဓာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စယံ၊ ကို။ အနုပါဒိန္နမ္ပိ၊ နှုတ်ရေးကိုလည်း။ ဧကေစိ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာ ပနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနသမ္ပ-ယုတ္တဖဿဿ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်ယှဉ်သော ဖဿ၏။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ပစ္စည်း၏

အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တဍ္ဍ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ မုခမတ္တဒဿနံ၊ အမြွက်မျှ ပြသောစကားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေေန နယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗဿ၊ သော။ အနန္တရဿ စ၊ အခြားမဲ့၌လည်းဖြင့်သော။ အနာနန္တရဿ စ၊ အခြားမဲ့မဟုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဖဿဿ၊ ၏။ (တာ – သမ္ဗန်) တဿာ တဿာ ဝိပါက-ဝေဒနာယ၊ ထိုဆိုဝိပါက်ဝေဒနာ၏။ ဥပနိဿယတာ၊ အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၄။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ လောကေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ၌။ ဆ တဏှာ၊ တို့ကို။ ဒီပိတာ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ကား။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာပဒေ၊ တဏှာ-ဟူသော ပုဒ်၌။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တာသု ဆသု တဏှာသု၊ တို့တွင်။

ကေကာယ၊ တပါးတပါးသော။ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတာယ စ၊ နှင့်တကွဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတာယ စ၊ သော။ တဏှာယ၊ ၏။ ရူပါဒီသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာသည်။ တဒဘိနန္ဒ-နာနုဂုဏော၊ ထိုသဿတ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို နှစ်သက်ခြင်းအား လျော်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကာမဿာဒ-ဝသေန၊ ကာမကို သာယာသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းမှ။ ဝိသိ-ဋ္ဌာကာရတ္တာ၊ ထူးသောအခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တိအာကာရတော၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ တိဝိဓတာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏[၁]။

မမတ္တေနာတိ၊ ကား။ သမ္မိယာယနေန၊ လွန်စွာချစ်မြတ်နိုးခြင်းဖြင့်။ အဿာဒနတဏှာယ ဣစ္စေဝ၊ သာယာသောတဏှာဖြင့် ဟူ၍သာလျှင်။ ပုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ ပုတ္တော ဝိယ၊ သားကိုကဲ့သို့။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ခီရာဒယော ဝိယ၊ နို့ရည်စသည်တို့ကဲ့သို့။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတာ၊ ကုန်သော။ ရူပါဒယော၊ တို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။) ခီရာဒိဒါယိကာ၊ နို့ရည်စသည်ကိုပေးတတ်သော။ ဓာတိ ဝိယ၊ နို့ထိမ်းကဲ့သို့။ ရူပါဒိဆဋ္ဌာရမ္မဏ-ဒါယကာ၊ ပေးတတ်ကုန်သော။ စိတ္တကာရာဒယော၊ ပန်းချီဆရာ အစရှိကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ယောက်တို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။) တတ္ထ၊ ထို ၆ ယောက်တို့တွင်။

---

[၁] ၁-ဝိသိဋ္ဌာကာရတ္တာတိ ဝုတ္တာ ပဝတ္တိအာကာရတော တဏှာယ တိဝိဓတာ-ဟု ပါဠ် ရှိစေရမည်၊ သီမူ၌ ဝိသိဋ္ဌာကာရတ္တာ ဝုတ္တာ ပဝတ္တိအာကာရတော တဏှာယ တိဝိဓတာ-ဟု ပါဠ်ရှိ၏။

တန္တဝါယော၊ ယက်ကန်းသည်သည်။ သုခသမ္ဖဿဝတ္ထဒါယကော၊ ချမ်းသာသော (ဝါ) ကောင်းသောအတွေ့ရှိသော အဝတ်ကို ပေးတတ်၏။ ဝေဇ္ဇော၊ ဆေးဆရာသည်။ ရသာယတနော့ဇာဝသေန စ၊ ရသာယတနဆေး၏ ဩဇာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ တဒုပတ္ထမ္ဘိတဇီဝိတဝသေန စ၊ ထိုဆေးသည် ထောက်ပံ့အပ်သော အသက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဓမ္မာရမ္မဏဿ၊ ကို။ ဒါယကော၊ ပေးတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။ အဋ္ဌသတပ္ပဘေဒါပိ၊ ၁၀၈-ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သော၊ ဤတဏှာသည်။

အာရမ္မဏပစ္စယော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ၊ ဖြစ်ဆဲသော တဏှာ၏။ အာရမ္မဏမတ္တမေဝ၊ အာရုံမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပနိဿယော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဒကော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒကဿ၊ သော။ ဥပနိဿယဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ [၃၂၆] ကေ-ဓာဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပနိဿယေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏူပ-နိဿယော၊ ကို။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ တေန၊ ထို အာရမ္မဏူပနိဿယဖြင့်။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံသဘာဂေါ၊ ထိုအာရမ္မဏူပနိဿယနှင့် သဘောတူသော။ အညောပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေါ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနိဿယဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယ-ဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ယသ္မာ ဝါတိအာဒိနာ၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝိပါကသုခဝေဒနာ ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ (ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။) န၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ ပန၊ စင်စစ်။ တိဿောပိ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကာ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ ဥပ-နိဿယပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဣတရာ စ၊ ဝိပါက်မှတပါးသော ဝေဒနာတို့သည်လည်း။ (ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခာ ပန၊ ကိုကား။ သန္တတ္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခမိစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဘာသိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ (ဤ၌ ဣတိ-ပိုသည်၊ သိမ္ဗန္ဓကားမရှိ) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပိ၊ ထိုဥပေက္ခာကိုလည်း။ ဘိယျော ဣစ္ဆနဝသေန၊ သာလွန်၍ အလိုရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အကုသလဝိပါကဘူတာ၊ အကုသလဝိပါက် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ အနိဋ္ဌတ္တာ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ အဝရောဓေတဗ္ဗာ၊ သက်ဝင်စေအပ်၏။ ဣတရာ၊ ကုသလ ဝိပါက်ဥပေက္ခာကို။ ဣဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုခေ၊ ၌။ (အဝရောဓေတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုဥပေက္ခာသည်။ ဒုက္ခံ ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ သုခံ ဝိယ စ၊

ကဲ့သို့ရင်း။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ၊ ဟူသော။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ (ပသင်္ဂေ-၌စပ်) သမ္ဗန္ဓော၊ သော။ ဝေဒနာဝတော၊ ဝေဒနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပစ္စယဿ၊ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်း၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှုပ္ပတ္တိပ္ပသင်္ဂေ၊ တဏှာဖြစ်ခြင်း ရောက်လတ်သော်။ တန္နိဝါရဏတ္ထံ၊ ထိုရောက်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝေဒနာပစ္စယာ စာပီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

"အနုသယသဟာယာ၊ အနုသယအဖော်ရှိသော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာယ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနဿ၊ ဟောသောပါဠိ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အတိပ္ပသင်္ဂနိဝတ္တိ၊ အလွန်ရောက်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ နနု၊ မစွမ်းနိုင်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အံ့။ န၊ မစွမ်းနိုင်သည်မဟုတ် စွမ်းနိုင်သည် သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝဋ္ဋကထာယ၊ ဝဋ်ကိုဆိုသောစကား၏၊ ဝါ၊ ၌။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အနုသယဝိရဟေ၊ အနုသယကင်းလတ်သော်။ ဝဋ္ဋဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အနုသယသဟိတာဝ၊ အနုသယနှင့်တကွ ဖြစ်သောဝေဒနာသည်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏၊ ဝါ၊ အကြောင်းဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဇောတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ တေဿ၊ ဤပုဒ်၏။ အနုဝတ္တမာနတ္တာ၊ လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုသယသဟိတာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ "ဝေဒနာပစ္စယာ ဧဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ တဏှာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ န၊ မဖြစ်။" ဣတိ၊ သို့။ အယံ နိယမော၊ ကို။ ဣစ္ဆိတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ "ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။" ဣတိ၊ သို့။ (အယံ နိယမော၊ ကို။) န (ဣစ္ဆိတော)၊ အလိုမရှိအပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ အတိပ္ပသင်္ဂေါ၊ အလွန်ရောက်ခြင်း အလွန်ပျံ့နှံ့ခြင်းသည်။ နတ္ထိ ဧဝ၊ မရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ဝုသိမတောတိ၊ ကား။ ဝုသိတဝတော၊ ကျင့်သုံးပြီးသော။ (တဝန္တုပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်) ဝါ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော အကျင့်မြတ်ရှိသော။ (ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ ဧတဿာတိ ဝုသိတဝါ-ဟု ဝစနတ္ထပြု) ဝုသိတဗြဟ္မစရိယဝါသဿ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော အကျင့်မြတ်ဟူသော နေခြင်းရှိသော။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊

ကို။ ဝုသီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေသ၊ အား။ ဝုတ္ထော၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော။ သော၊ ထိုမဂ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုသီမာ၊ မည်၏။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန၊ ဖြင့်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာကို ရ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပရိနိဋ္ဌိတဝါသတ္တာ၊ လုံးဝပြီးပြီးသော ကျင့်သုံးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဝုသီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေသ၊ အား။ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုသီမာ၊ မည်၏။

တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၅။ အတ္ထဝိဘာဂေါ၊ ဂ-ဟူသည်။ အတ္ထဿ၊ ကို။ ဝိဘဇနာ၊ ဝေဘန်ခြင်းတည်း။ ဝတ္ထုသင်္ခါတံ ကာမန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ကာမဂုဏသညိတံ၊ ကာမဂုဏ်ဟုဆိုအပ်သော။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပါဒိယတီတိ၊ ကား။ ကာမဝသေန၊ လိုချင်နှစ်သက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဒဠှံ၊ မြဲမြံစွာ။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကာမံ ဥပါဒိယတီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကာမသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကမ္မသာဓနော၊ တည်း။ [၃၂၇] ကာမေသော စ သောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကိလေသကာမဿ၊ ၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကတ္တုသာဓနော၊ တည်း။ ဥပါဒါနသဒ္ဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ဥဘယတ္ထာပိ၊ ဝစနတ္ထနှစ်ပါးလုံး၌လည်း။ ကတ္တုသာဓနောဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဒဠှတ္ထော၊ တ္ထ-ဟူသည်။ ဘုသတ္ထော၊ အလွန်ဟူသောအနက်ရှိ၏။ ဘုသော၊ လွန်ကဲသော။ အာယာသော၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဥပါယာသော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဘုသံ၊ သော။ ကုဋ္ဌံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သောအမှုသည်။ ဥပကုဋ္ဌံ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ၌လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပါယာသဥပကုဋ္ဌာဒီသု ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုရိမဒိဋ္ဌိံ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ ဥပါဒိယတီတိ၊ ကား။ ပုရိမဒိဋ္ဌိံ၊ ရှေးအယူကို။ သဿတဘာဝေန၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဏှန္တိ၊ ယူလျက်။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပုရိမဒိဋ္ဌိအာကာရေန၊ ရှေးအယူ၏အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ သော။ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ၊ နောက်အယူကို။ (ဝုတ္တာ-၌ စပ်) တေနေဝ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ ပုရိမဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဒဠှံ ကရောန္တီ၊ မြဲမြံသည်ကိုပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြုသောကြောင့်။ တံ ဥပါဒိယတီတိ၊ ထိုရှေးအယူကို စွဲယူသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပုရိမဒိဋ္ဌိံ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ ဥပါဒိယတီတိ၊ ဟူသည်ကား၊ ဝါ၊ ဟူရာ၌။ သဿတော အတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်) ပုရိမဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပါဒိယမာနံ၊ စွဲလမ်းသော။ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ နိဒဿေတုံ၊ ပုံတူပြ၍ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ ဥတ္တရာ၊ နောက်ဖြစ်သော။ သော၊ ဤဒိဋ္ဌိသည်။ ပုရိမံ၊ ရှေးဒိဋ္ဌိကို။ ဒဠှီကရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပါဒိယတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ အာဒိကာပိ၊

ပေးလှူခြင်းအကျိုးမရှိ ဤသို့စသည်ဖြင့်ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိသည်လည်း။ (ဥပါဒိယတိ၊
စွဲလမ်းတတ်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ပုံတူပြ၏။ ပန၊ ဆက် [၁]။ အတ္တဂ္ဂဟဏံ၊အတ္တာဟု
ယူခြင်းသည်။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ ဒါန်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤသဿ-
တော အတ္တာ-ဟူသောစကားသည်။ န ဒိဋ္ဌုပါဒါနဒဿနံ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်ကို ပြသော
စကားမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ လောကော စာတိ၊
ဟူ၍။ အတ္တဂ္ဂဟဏဝိနိမုတ္တံ၊ အတ္တာဟု ယူခြင်းမှ လွတ်သော။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဘူတံ၊
ဖြစ်သော။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပုရိမဒိဋ္ဌိဥတ္တရဒိဋ္ဌိဝစနေဟိ၊
ဒိဋ္ဌိ-ဟူသောစကားတို့ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သီလဗ္ဗတံ ဥပါဒီယတီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ အသုဒ္ဓိ။ ပ။ ဝသေန၊ စင်ကြယ်
ကြောင်း မဟုတ်သော နွားတို့၏အလေ့စသည်ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ သီလံ၊ မည်၏။ အဝီတိက္ကမနဝသေန၊ ဆောက်တည်ပြီးသော အကျင့်
ကို မလွန်ကျူးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥဘယ-
ထာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ သီလံ၊ မည်၏။ တပေါကမ္မဘာဝေန၊။ ချိုးခြံသောအမှု
၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကိလေသာကိုပူလောင်စေတတ်သော အကျင့်၏အဖြစ်ဖြင့်။
ဂဟိတတာယ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဝါဒိပကတိဘာဝနာ၊ နွားစသည်
တို့၏ ပင်ကိုသဘောကို ဖြစ်ပွါးစေခြင်းသည်။ ဝတံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။
အတ္တနော၊ ၏။ ဂဝါဒိဘာဝါဓိဋ္ဌာနံ၊ နွား စသည်၏အဖြစ်ကို ဆောက်တည်ခြင်း
သည်။ သီလံ၊ မည်၏။ "ဂစ္ဆန္တော၊ သွားလျက်။ ဘက္ခေတိ၊ စား၏။ တိဋ္ဌန္တော၊
ရပ်လျက်။ မုတ္တေတိ၊ ကျင်ငယ်စွန့်၏။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဂဝါဒိကိရိယာ-
ကရဏံ၊ နွားစသည်တို့၏ အမှုအရာကို ပြုခြင်းသည်။ ဝတံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။
တံတံအကိစ္စသမ္မတတော၊ ထိုထိုမပြုသင့်သော ကိစ္စဟု သမုတ်အပ်သောအမှုမှ။
နိဝတ္တိ၊ နစ်ခြင်း ကြဉ်ခြင်းသည်။ သီလံ၊ မည်၏။ တံသမာဒါနဝတော၊ ထိုသီလကို
ဆောက်တည်ခြင်းရှိသောသူ၏။ ဝေသဘောဇနကိစ္စကရဏာဒိဝိသေသပဋိပတ္တိ၊
အသွင်အပြင်,စားခြင်း,ခဲယဉ်းသောအမှုကိုပြုခြင်းအစရှိသော ထူးသောအကျင့်
သည်။(သီမှုနှင့်အညီပင်) ဝတံ၊ မည်၏။ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ စင်ကြယ်ကြောင်း အကျင့်
မဟုတ်သော။ တံ သီလဗ္ဗတံ၊ ထိုအလေ့အကျင့်ကို။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ပရာမ-
သန္တော၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်သောသူသည်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ အဘိနိဝိသန္တော၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း
၏။ တံ ဂါဟံ၊ ထိုအယူကို။ ဒဠှံ၊ မြဲစွာ။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။
သီလဗ္ဗဘာသဟစရိတံ၊ အလေ့အကျင့်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ပရာမာသံ၊ မှားသော
အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို။ သီလဗ္ဗတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ သီလဗ္ဗတဥ

၁-သဿတော အတ္တာ-ဟူသောစကားဖြင့်ပင် ဒိဋ္ဌုပါဒါန်ကိုပြသည်မဟုတ်လော ? ဟု-
ကြောင့် အတ္တဂ္ဂဟဏံ ပန-စသည်ကို မိန့်သည်။

တံ ဥပါဒါနဋ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဂေါသီလဂေါဝတာဒီနီတိ စ၊ ဒီနိ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်း။ တထာဘူတံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ သယမေဝ ဥပါဒါနာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဘိနိ-ဝေသတောတိ၊ ကား။ အဘိနိဝေးသဘာဝတော၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ အဘိနိဝိသနတော၊ မြဲမြံစွာနှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ၊ ကား။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝါဒဿ၊ ဆိုခြင်းဟူသော။ ပညာ-ပနဿ စ၊ ပညတ်ခြင်း၏ရင်း။ ဂဟဏဿ စ၊ ယူခြင်း၏ရင်း။ ကာရဏဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အတ္တဝါဒ-မတ္တမေဝါတိ၊ ကား။ အတ္တဿ၊ အတ္တ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အတ္တာတိ ဣဒံ၊ အတ္တ-ဟူသောဤစကားသည်။ ဝစနမတ္တမေဝ၊ စကားမျှသာလျှင်တည်း။ (တနည်း) အတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနမတ္တမေဝ၊ ဤစကားမျှကိုသာလျှင်။ ဥပါဒိယန္တီတိ၊ ကား။ ဒဠှံ၊ မြဲမြံစွာ။ ဂဏှန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ကထံ၊ ဟူမူ။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ (ဂဏှန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ မှန်။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အဘိနိဝိသန္တာ၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းသောသူတို့သည်။ ဝစနမတ္တမေဝ၊ အတ္တ ဟူသော စကားမျှကိုသာလျှင်။ ဒဠှံ ကတွာ၊ မြဲမြံစွာပြု၍။ ဂဏှန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ အတ္တဝါဒမတ္တမေဝ ဥပါဒိယန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏[၁]။ [၃၂၈] ဝါ၊ ကား။ အတ္တဝါဒမတ္တန္တိ၊ ဖြင့်။ ဝါစာဝတ္ထုမတ္တမေဝ၊ စကား၏တည်ရာ ဝတ္ထုမျှကိုသာလျှင်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝါစာဝတ္ထုမတ္တ-မေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဥပါဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္တဿ၊ အတ္တ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ် ပြီး၏။

ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္ထာရေ ပန။ပ။ ဝိတ္ထာရတော ပနာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဓမ္မ-သင်္ခေပဝိတ္ထာရသမုဒါယတော၊ ဓမ္မသင်္ခေပ ဓမ္မဝိတ္ထာရအပေါင်းမှ။ တဒဝယဝ-

---

၁-ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၌ အတ္တောတိ ဧဝံ-အရာ၌ အတ္ထော ဧဝံ-ဟူ၍သာရှိ၏၊ ထိုပါဌ်အားလျော်စွာ ဤ၌ ဣတိ-နှင့် ဧဝံ-ကို တပေါင်းတည်းအနက်ပေး၏။ သို့သော်လည်း ဒဋ္ဌီဝါကျ၌ ဣတိ အတ္ထော-ဟု ရှိရိုးမဟုတ်သောကြောင့်ရင်း ဧဝံ ဝုတ္တံ-ဟူသော နောက် စကားနှင့်လည်း မစပ်ဆိုင်သောကြောင့်ရင်း ဤဆိုခဲ့ပြီးသောပါဌ်အနက်သည် သင့်လျော် မည်မထင်။ သီမူ၌လည်းအောက်၌ချထားသော (သျှ၊ က) မူကွဲကဲ့သို့ပင် အတ္တာတိ-ဟု ရှိ၏၊ နောက် ဧဝံ-နှင့်လည်း တဝါကျတည်းအနေဖြင့် ရှိ၏၊ ထိုမူကွဲအရလည်း သင့်လျော် သောအနက်ကိုပြန်ရန်ခဲယဉ်း၏၊ ဂဏှန္တီတိ အတ္တာတိ-ကို ရှေးနောက်ပြန်စေလျက် အတ္တာတိ ဂဏှန္တီတိ-ဟု ရှိလျှင်သင့်ရာ၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် ဒဠှံ ကတွာ၊ ၍။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ ဂဏှန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ "အတ္တဝါဒမတ္တမေဝ ဥပါဒိယန္တီ"တိ၊ ဤသို့ "အတ္တဝါဒမတ္တမေဝ ဥပါဒိယန္တီ" ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ ဤထက်သင့်လျော်သော ပါဌ်အနက် ကိုလည်း ကြံစည်ပါကုန်။

ဘူတံ၊ ထိုအပေါင်း၏ အစိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သခေ်ပဋ္ဌ၊ ကိုရင်း။ ဝိတ္ထာရဋ္ဌ၊ ကိုရင်း၊ နိဒ္ဒိါရေတိ၊ ထုတ်ပြ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဓမ္မသခေ်ပဝိတ္ထာရေတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ နိဒ္ဒိါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ အဆုံးရှိသောပုဒ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကာမေသူတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏေသု၊ တို့၌။ ကာမစ္ဆန္ဒောတိ၊ ကား။ ကာမသခ်ါတော၊ ဆိုအပ်သော။ ဆန္ဒော၊ တည်း။ ကတ္တုကမျတာဆန္ဒော၊ ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဆန္ဒစေတသိက်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဓမ္မစ္ဆန္ဒော စ၊ တရား၌လိုလားသောဆန္ဒသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ ကာမနဝသေန စ၊ လိုချင်နှစ်သက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ရဉ္ဇနဝသေန စ၊ တပ်စွဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ကာမောယေဝ၊ ကာမသည်ပင်လျှင်။ ရာဂေါ၊ ရာဂတည်း။ ကာမရာဂေါ၊ ကာမရာဂ။ ဝေါ၊ သို့၊ ဝါ၊ တူ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ ကာမတ္ထံ၊ ကာမ-၏အနက်ကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိပြီး၍။ ကာမော ဝေ၊ ကာမသည်ပင်လျှင်။ နန္ဒနဋ္ဌေန၊ နှစ်သက်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမနန္ဒီ၊ မည်၏။ တဏှာယနဋ္ဌေန၊ ဆာလောင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမောယေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ကာမတဏှာ၊ မည်၏။ သိနေဟနဋ္ဌေန၊ စေးကပ်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမော ဝေ၊ သည်ပင်လျှင်။ ကာမသ္နေဟော၊ မည်၏။ ပရိဒယှနဋ္ဌေန၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမပရိဠာဟော၊ မည်၏။ မုစ္ဆနဋ္ဌေန၊ တွေဝေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမမုစ္ဆာ၊ မည်၏။ ဂိလိတွာ၊ မျို၍။ ပရိနိဋ္ဌာပနဋ္ဌေန၊ ပြီးစေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကာမဇ္ဈောသာနံ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပ္ပတ္တဝိသယပတ္ထနာ၊ မရောက်အပ်-မရအပ်သေးသော အာရုံကို တောင့်တခြင်းသည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပရိတဿနဘာဝတော၊ ဆာလောင်မှု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာ၊ မည်၏။ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟဏံ၊ ရောက်အပ်-ရအပ်ပြီးသော အာရုံကို ယူခြင်း-ဆုပ်ကိုင်ခြင်းသည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဒဠှဂ္ဂါဟဘာဝတော၊ မြဲမြံစွာယူမှု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ အပ္ပိစ္ဆတာပဋိပက္ခာ၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ ဝိသယာဘိမုခဘာဝတော၊ အာရုံသို့ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာ၊ တည်း။ သန္တုဋ္ဌိပဋိပက္ခာ၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ တဏှာဒဠှတ္တံ၊ တဏှာ၏မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အတြိစ္ဆတာဘာဝတော၊ မရအပ်သေးသော ထိုအာရုံ၌ လိုချင်မှု၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ တည်း။ တဏှာ၊ သည်။ အပ္ပတ္တဝိသယပတ္ထနာဘာဝတော၊ မရအပ်သေးသော အာရုံကိုတောင့်တခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယေသနဒုက္ခမူလာ၊ ရှာမှီးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောဆင်းရဲ၏ အကြောင်းရင်းပေတည်း။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟဏဘာဝတော၊ ရအပ်ပြီးသော အာရုံကို ယူခြင်း-ဆုပ်ကိုင်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရက္ခဒုက္ခမူလံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောဆင်းရဲ၏ အကြောင်းရင်းတည်း။

နတ္ထိ ဒိန္နန္တိအာဒီသု၊ အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ဒိန္နန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဒါနံ၊ ပေးလှူခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပေးလှူခြင်းဒါနစေတနာသည်။ အဖလတ္တာ၊ အကျိုးမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ ဝိယ၊ ရုပ်တရားကဲ့သို့။ ဒါနံ နာမ၊ မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ မဟာဝိဇိတယညသဒိသော၊ မဟာဝိဇိတမင်း၏ ပေးလှူခြင်းနှင့်တူသော။ မဟာယာဂေါ၊ အကြီးအကျယ်ပေးလှူပူဇော်ခြင်းကို။ ယိဋ္ဌံ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းဟူ၍၊ ဝါ၊ အကြီးအကျယ် ပေးလှူခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟုတန္တိ၊ ကား။ အာဟုနပါဟုနမင်္ဂလကိရိယာ၊ ပင့်ဖိတ်၍ပေးလှူခြင်း, ဧည့်သည်တို့အား ပေးလှူခြင်း, မင်္ဂလာအလို့ငှါ ပြုခြင်း ပေးလှူခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟုနစသည်တို့တွင်။ အာမန္တေတွာ၊ ပင့်ဖိတ်၍။ ဟဝနံ ဒါနံ၊ ပေးလှူခြင်းသည်။ အာဟုနံ၊ မည်၏။ ပါဟုနာနံ အတိထီနံ၊ ဧည့်သည်တို့အား။ အတိထိကိရိယာ၊ ဧည့်ခံကျွေးမွေးခြင်း အမှုကိုပြုခြင်းသည်။ ပါဟုနံ၊ မည်၏။ အာဝါဟာဒီသု၊ တပါးသော အမျိုး (အိမ်ထောင်စု)မှ သတို့သမီးကို ဆောင်ခြင်းစသည်တို့၌၊ ဝါ၊ သားကိုလက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးခြင်းစသည်တို့၌။ မင်္ဂလတ္ထံ၊ မင်္ဂလာအကျိုးငှါ။ ဒါနံ၊ ပေးလှူခြင်းသည်။ မင်္ဂလကိရိယာ၊ မည်၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ကုသလကမ္မပထာ၊ တို့သည်။ သုကတကမ္မာနိ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အကုသလကမ္မပထာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ကဋကမ္မာနိ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဖလံ ဝိပါကောတိ၊ ကား။ နိဿန္ဒဖလဉ္စေဝ၊ နိဿန္ဒအစရှိသော အကျိုးသည်ရင်း။ နိပ္ပရိယာယဝိပါကော စ၊ မုချအကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်သည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော-ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသောစကားရပ်တို့၌လည်း။ ဖလဝိပါကပဋိက္ခေပေါ၀၊ ဖလဝိပါကကို ပယ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ နတ္ထိ အယံ လောကောတိ၊ ကား။ ပရလောကေ၊ တပါးသောလောက၌။ ဌိတော၊ စိတ်ဖြင့်တည်လျက်။ ဣမံ လောကံ၊ ကို။ နတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣမံ လောကံ၊ ကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ရှု၍ ငဲ့၍။ ပရလောကော စ၊ တပါးသော လောကမည်သည် ရင်း။ ပရံ လောကံ၊ ကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ၍။ အယံ လောကော စ၊ ဤလောက မည်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဂန္တဗ္ဗတော စ၊ ဤလောကမှ သွားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာဂန္တဗ္ဗတော စ၊ တပါးသောလောကမှ လာအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရလောကတော၊ မှ။ ဣဓ အာဂမနဿ၊ ဤလောကသို့ လာခြင်း၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုတပါးသော လောက၌သာလျှင်၊ ဥစ္ဆိဇ္ဇနတော၊ ပြတ်ခြင်းကြောင့်။ (ရှေ့ဟိတ်ကိုထပ်၍ ဖွင့်သည်) စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပရလောကေ၊ ၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ဣမံ လောကံ၊ ကို။ နတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊

နက်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အယံ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပရလောကော၊ ၌။ ဌိတ-ဿေဝ၊ တည်သောသူအားသာလျှင်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ နတ္ထိ ပရလောကောတိ၊ ကား။ [၃၂၉] ဣဓ လောကေ၊ ၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ပရလောကံ၊ ကို။ နတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣမာပိ၊ (နတ္ထိ ပရော လောကော-ဟူသော) ဤစကားရပ်၌လည်း။ ဝုတ္တနယေ-နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဗွော၊ ဤနှစ်ပါးသော ဝါကျတို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဓ-လောကော စ နာမ၊ ဤလောကမည်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပရလောကော စ နာမ၊ မည်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သံသရဏပ္ပဒေသော၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်ရာ အရပ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သံသရဏဿ၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်ခြင်း၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဖြစ်ရာ လောက၌သာလျှင်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇနတော၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ပုရိမဘဝတော၊ ရှေးဘဝမှ။ ပစ္ဆိမဘဝေ၊ ၌။ ဥပပတနံ၊ ကပ်၍ကျခြင်း ကပ်၍ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပပါတော၊ မည်၏။ ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့အား။ သော၊ ထိုကပ်၍ဖြစ်ခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဩပပါတိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တေ စဝနက-ဥပပဇ္ဇနကသတ္တာ၊ ထိုစုတေတတ် ကပ်၍ဖြစ်တတ်သော သတ္တဝါတို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ... ပဝေဒေန္တီတိ၊ ကား။ အနုလောမပဋိပဒံ၊ လျော်သောအကျင့် ပဋိပတ်ကို။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကျင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မဂ္ဂတာ၊ မှန်စွာသွားကုန်ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သော။ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တရားကိုစောင့်သော ရဟန်းသူမြတ်တို့သည်။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းသူမြတ်တို့သည်။ ဣမဉ္စ လောကံ၊ ကိုလည်း။ ပရဉ္စ လောကံ၊ ကိုလည်း။ အတ္တနာ ဧဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ အဘိဝိသိဋ္ဌေန၊ ထူးသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဥ တွာ၊ သိပြီး၍။ ပဝေဒနသမတ္ထာ၊ ပြောကြားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ (တေ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။) သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါ နာမ၊ သဗ္ဗညုဘုရားတို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတီတိ-အာဒီသု၊ အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုဖွယ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

ပကတိအဏုအာဒီနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ သဿတဂ္ဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော စ၊ မြဲခြင်းကို ယူခြင်းလျှင် (ဝါ) မြဲသည်ဟုယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။

သရိရဿ၊ ကိုယ်၏။ ဥစ္ဆေဒဂ္ဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော စ၊ ပြတ်စဲခြင်းကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (အတ္တဂ္ဂါဟော-၌ စပ်) တေသံ ဂါဟာနံ၊ ထိုအယူတို့၏။ သာမိဘူတော၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သဿတော ဝါ၊ မြဲသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနော ဝါ၊ ပြတ်စဲလတ္တံ့မူလည်းဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တဂ္ဂါဟော၊ အတ္တကိုယူခြင်းသည်။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယေဘုယျေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သွာယံ အတ္တဂ္ဂါဟော၊ ထိုအတ္တအယူကို။ အတ္ထတော၊ မှန်သောအနက်အားဖြင့်။ ခန္ဓာရမ္မဏော ဧဝ၊ ခန္ဓာလျှင် အာရုံရှိသည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (အာဒိနာ၀-အရာ၌ မူလဋီကာနှင့်အညီ အာဒိနာ ဝါ-ဟု ပါဌ်မှန်ရှိစေရမည်) ဝါ၊ တနည်း။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏[၁]။ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ၊ ယူအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘဝနိကန္တိယာ၊ ဘဝ၌ နှစ်သက်တွယ်တာသောတဏှာ၏။ ပဝတ္တိတဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝရာဂဇဝနဝီထိ၊ ဇောဝီထိသည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ယဒိပိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သော ဘဝရာဂေါ၊ ထိုဘဝရာဂသည်။ တဏှာဒဠှတ္တံ၊ တဏှာ၏မြဲမြံသည်၏အဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ယူသည်ဖြစ်၍။ ကာမုပါဒါနဿ၊ ၏။ ပဌမုပ္ပတ္တိံ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်းကို။ န အာဟ၊ မဆိုသတည်း။

ပန၊ တပါး။ တဏှာ၊ တဏှာရင်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂဿ၊ အသီးအသီး ဝေဘန်ခြင်းကို။ အကရဏေ၊ မပြုလတ်သော်။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။ တဏှာ၊ သည်။ ကာမုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ (ဝိဘာ-ဂဿ၊ ကို။) ကရဏေပိ၊ ပြုသော်လည်း။ ကာမရာဂတော၊ မှ။ အညာပိ၊ သော။ တဏှာ၊ သည်။ ဒဠှဘာဝံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်လတ်သော်။ ကာမုပါ-ဒါနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုကာမုပါဒါန်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈတာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတာ၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တို့သည်။ ဝိသယော၊ မည်၏။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အာလယော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော အာလယ၌။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာလယရာမာ၊ မည်၏။ ပဇာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကိုရ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သာ အာလယရာမတာ၊ ထိုအာလယ၌ မွေ့လျော်သည်၏

၁-ဤဝိကပ်အဖွင့်အလိုအားဖြင့် ယေဘုယျေန-ပုဒ်ကို အတ္တဂ္ဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော-၌ မစပ်မူ၍ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ ဒိဋ္ဌိသီလဗ္ဗတကာမုပါဒါနာနိ-ပုဒ်တို့၏ကြိယာနှင့် စပ်ရမည်ဟု ဆိုလို၏။

အဖြစ်သည်။ သသန္တာနေ စ၊ မိမိသန္တာန်၌ရင်း။ ပရသန္တာနေ စ၊ ၌ရင်း။ ပါကဋာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမာနန္တိ၊ ကား။ ဝတ္ထုကာမာနံ၊ တို့ကို။ ။ "သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ကောတူဟလမင်္ဂလာဒိဗဟုလော၊မင်္ဂလာစသည်အဖြစ်များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ ကောတူဟလမင်္ဂလာဒိဗဟုလတာ၊ အဖြစ်များသည်၏အဖြစ်သည်။ (သာ-၏အစွဲကို ပြသည်) အဿ ကာမုပါဒါနဝတော၊ ထိုကာမုပါဒါန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ တန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ သည်။ အနတ္တနိ၊ အတ္တမဟုတ်သော။ ဓမ္မမတ္တေ၊ သဘောတရားမျှ၌။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသဿ၊ မှားယွင်းစွာနှလုံးသွင်းခြင်း၏။ (အတ္တဝါဒုပါဒါန်၏ဟု ဆိုလို၏) သုခုမတရဓမ္မုပါဒါနတာယ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သော တရားလျှင် စွဲလမ်းရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ တရားကို စွဲလမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခုမတာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဥပနိဿယဝစနေန၊ ဥပနိဿယကို ဆိုသောစကားဖြင့်။ [၃၃၀] အာရမ္မဏာနန္တရပကတူပနိဿယာ၊ အာရမ္မဏူပနိဿယ အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနန္တရပစ္စယာဒီနမ္ပိ၊ စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၆။ အတ္ထတောတိ၊ ကား။ ဝစနတ္ထတော၊ သဒ္ဒါနက်အားဖြင့်။ (သိမူ၌ ပဒတ္ထတော- ဟု ရှိ၏) ဓမ္မတောတိ၊ ကား။ သဘာဝဓမ္မတော၊ သဘောတရားအားဖြင့်။ သာတ္ထတောတိ၊ ကား။ သာတ္ထကတော၊ အကျိုးရှိသောအားဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တဿာပိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကိုလည်း။ (သိမူနှင့် အညီပင်၊ အပိ- နှင့် သန္ဓိစပ်သည်) ပုန ဝစနဿ၊ တဖန်ဆိုခြင်း၏။ သပ္ပယောဇနတာ၊ ရည်ရွယ်အပ်သော အကျိုးရှိသောအားဖြင့်။ ဘေဒသင်္ဂဟာတိ၊ ကား။ ဘေဒတော စ၊ ခွဲခြားခြင်း အားဖြင့်ရင်း။ သင်္ဂဟတော စ၊ အကျဉ်းသိမ်းယူခြင်း အားဖြင့်ရင်း။ ဝိဘာဂတော စေဝ၊ ဝေဘန်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝိဘတ္တဿ၊ ဝေဘန်အပ်ပြီးကို။ သင်္ခိပနတော စ၊ ချုံးခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယံ ယဿ ပစ္စယောတိ၊ ကား။ ယံ ယံ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ယဿ ယဿ ဘဝဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော စ၊ ထိုထိုဥပါဒါန်နှင့် ဘဝအားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဘဝတီတိ ဘဝေါတိ၊ ဟူသော စဝနတ္တဖြင့်။ ဖလဝေါဟာရေန၊ အကျိုး၏ အမည်ဖြင့်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပပတ္တိဘဝနိဗ္ဗစနမေဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏ဝစနတ္ထကိုသာလျှင်။ ဒွယဿာပိ၊ ဘဝနှစ်ပါးအပေါင်းအားလည်း။

(သိမှုနှင့်အညီပင်၊ အပိ-နှင့် သန္ဓိစပ်သည်) သာဓာရဏံ ကတွာ၊ ဆက်ဆံသည်ကို ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တေသွာ၊ ဤကမ္မဘဝမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ကမ္မဘဝ·ကို ဝစနတ္ထ ပြု အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယဖြစ်သော ဥပပတ္တိဘဝသည်[၁]။ တသ္မာ ဘဝါ၊ ထိုကမ္မဘဝမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်[၂]။ သတ္တာသ၊ ၏။ ပုနဗ္ဘဝဘာဝေန၊ တဖန် ဘဝသစ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ[၃]။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏။ တတော ဝေ၊ ထိုသို့ကံကြောင့် ဘဝသစ်အဖြစ် ဖြင့် အထူးဖြစ်တတ်၍ ဘဝမည်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗသ၊ အလုံးစုံသော။ ဘဝန္တသ ဝါ၊ ဥပါဒ်အားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော ရုပ်နာမ်တရားအပေါင်း၏ရင်း[၄]။ တံဟေတုနော ဝါ၊ ထိုဖြစ်တတ်သော တရားအပေါင်း၏ အကြောင်း၏ရင်း[၅]။ ဝါ၊ ထိုဥပပတ္တိဘဝ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မဘဝ၏ရင်း[၆]။ ဘဝဘာဝပ္ပ-သင်္ဂေါ၊ ဘဝမည်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ န၊ မရှိ။ ဒုဝိဓေနာတိ၊ ကား။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဒုဝိဓေန ဝေဒိတဗ္ဗော·ဟူ၍လည်း ယောဇနာ သင့်၏) ဝါ၊ ကား။ ဒုဝိဓေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပစ္စတ္တတ္ထေ၊ ပဌမာ

၁-ဘဝတိ-ဟူသော ကြိယာ၌ တေသွာ-ဟူသောအပါဒါန်ထည့်၍ဝစနတ္ထပြုလျှင် ကမ္မဘဝကိုသာရသည်၊ ဥပပတ္တိဘဝကိုကား အဘယ်သို့ ဝစနတ္ထပြုရပါမည်နည်း?ဟု-ကြောင့် ဒုတိယော ပန-စသည်ကိုမိန့်သည်။ တနည်း ဘဝတီတိ ဘဝေါ-ဟု ဝစနတ္ထပြုလျှင် ဖြစ်တတ်သော တရားဟူသမျှသည် ဘဝမည်လေရာသည်? ဟု-ကြောင့် ဒုတိယော ပန- စသည်ကို မိန့်သည်။

၂-သိမှုနှင့်အညီပင်။ ကမ္မဘဝေါ-ဟု ရှိသော ပါဌ်ကား ဆိုလတ္တံ့သော စကားနှင့် မနီးနှောမိသောကြောင့် မသင့်သည်သာတည်း။

၃-ကမ္မဘဝသည်လည်း ဥပါဒ်အားဖြင့် ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဘဝတီတိ ဘဝေါ-ဟု ဆိုသင့်သည်ပင် မဟုတ်လော၊ (ဝါ) ဥပပတ္တိဘဝမှတပါးသော ရုပ်နာမ်ဟူသမျှသည်လည်း ဥပါဒ်အားဖြင့်ဖြစ်ဘတ်သောကြောင့် ဘဝတီတိ ဘဝေါ-ဟုဆိုသင့်သည်ပင် မဟုတ်လော?ဟု-ကြောင့် ထိုသို့သော စောဒနာကို ဤ (တသ္မာ ဘဝါ သတ္တာသ ပုနဗ္ဘဝဘာဝေန သဝိသေသံ) ပုဒ်တို့ဖြင့် ဖြေသည်။ ဤ၌ ဘဝတိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ထိုကံကြောင့် သတ္တဝါ၏ ဘဝသစ် အဖြစ်ဖြင့် အထူးဖြစ်သည်ကိုသာ ဆိုလိုသည်ဟု သိစေ၏။

၄–ဘဝန္တရသ-ဟူသောပါဌ်ကား သင့်အံ့မထင်။ အကြောင်းမူကား ဘဝသစ်ဟူသမျှသည် ဥပပတ္တိဘဝမည်သည်ချည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။

၅-ဤဖြင့် သာမန်ရုပ်နာမ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ပစ္စည်းတရားကို ကမ္မဘဝ-ဟု မဆိုအပ် ကြောင်း သိစေသည်။

၆-ဤအနက်ကား ဋီကာဆရာ၏ အလိုကျမည် မထင်၊ သို့သော် ဘဝတိ-ဟု ပြဆိုသော သာမန်ဝစနတ္ထ အရအားဖြင့် ကမ္မဘဝသည်လည်း ဖြစ်တတ်၍ ဘဝမည်ရာသေးသောကြောင့် ယင်းကို နှစ်သက်သော ပညာရှင်တို့ယူနိုင်ရန် ပြဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဝိဘတ်၏ အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်-တတိယာဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္ထိတိ၊ ကား။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။

၆၄၇။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့သည်။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ မည်၏။ "အတ္တနော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကမ္မသင်္ခါတာ၊ ကံဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပရိတ္တဘူမကောတိ၊ ကား။ ကာမဘူမကော၊ ကာမဘုံ၌ဖြစ်သော။ မဟာဘူမကောတိ၊ ကား။ မဟဂ္ဂတဘူမကော၊ မဟဂ္ဂုတ်ဘုံ၌ဖြစ်သော။ သဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော။ ။ဘဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ စ၊ ရောက်လည်း ရောက်တတ်၏။ ဂမေတိ စ၊ ရောက်လည်း ရောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝဂါမိ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဂစ္ဆတီတိ၊ ရောက်၏ဟူသည်ကား။ နိပ္ဖါဒနသမတ္ထတာဝသေန၊ ပြီးစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဂစ္ဆတိ၊ ၏။) အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိကာလေ၊ ဖြစ်သောကာလ၌။ ဘဝါဘိမုခံ၊ ဘဝသို့ရှေးရှု။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တနမေဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို သာလျှင်။ ဂမနံ၊ ရောက်ခြင်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဘဝဂါမီတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ကမ္မက္ခယကရံ၊ ကံကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ကမ္မံ၊ လောကုတ္တရာကံကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အယံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာသည်။ ဝဋ္ဋကထာ၊ ဝဋ်ကို ဆိုသော စကားတည်း။ တဉ္စ၊ ထိုလောကုတ္တရာကံသည်လည်း။ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတံ၊ ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုမှီ၏။ ဣတိ·တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ အပုညာ။ပ။ စေတနာတိ (ဧတ္ထ)၊ ဤပါဌ်၌။ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂတစေတနာယပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဧတ္ထ ဝိယ၊ ဤပါဌ်၌ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဤပါဌ်၏ အဖွင့်၌ကဲ့သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဧတ္ထ ဝိယ၊ ဤပါဌ်၌ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဤပါဌ်၏ အဖွင့်၌ကဲ့သို့။ သာပိ၊ ထိုဥဒ္ဒစ္စစေတနာကိုလည်း။ အပနေတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်၏။ မန္ဒဗဟုဝိပါကတာတိ၊ ကား။ အပ္ပမဟာဝိပါကတာ၊ နည်းသောဝိပါက် များသောဝိပါက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။

သဗ္ဗမ္ပိ။ပ။ ဝုတ္တာတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာစသည်တို့၏။ အာစယဂါမိတာယ၊ ပဋိသန္ဓေစုတိသို့ ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မသင်္ခါတတာ၊ ကံဟုဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၃၃၁] ကမ္မဘဝပရိယာပန္နတံ၊ ကမ္မဘဝ၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။

ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ၏။ နိပ္ပရိယာယေန ပန၊ အားဖြင့်မူကား။ စေတနာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မဘဝေါ တီဟိ။ပ။ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ကို။ တီဟိပိ၊ ကုန်သော။ တိကေဟိ၊ တိက်တို့ဖြင့်။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ယထာဟ၊ ဟူမူကား။ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ပ။ သင်္ဂဟိတောတိအာဒိ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ အနုပါဒိန္နကာနမ္ပိ၊ ကံ၏အကျိုးမဟုတ်သော တရားတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဒွါဒသဟိ အာယ-တနေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ကာမတဏှာယ၊ သည်။ ကာမေတဗ္ဗတော၊ နှစ်သက်လိုချင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ကာမာတိ ဝုစ္စန္တိ-ဌ် စပ်) ကာမနိဿယတာယ၊ ကိလေသာကာမ၏ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘောဂါ ဝိယ စ၊ အသုံးအဆောင် စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကိုကဲ့သို့ရင်း။ ကာမသဟစရိတတာယ၊ ကိလေသာကာမ နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ "ကုန္တာ၊ လှံတို့သည်။ ပစရန္တိ၊ သွားကုန်၏။" ဣတိ ဝိယ၊ ဤဌာန္ဓျပစာကဲ့သို့ရင်း။ ကာမာရမ္မဏတာယ၊ ကာမ၏အာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ "သုခံ၊ ချမ်းသာသော၊ ဝါ၊ ချမ်းသာ၏အာရုံဖြစ်သော။ ရူပံ၊ အဆင်းအာရုံ။" ဣတိ ဝိယ စ၊ ဤကာရဏူပစာကဲ့သို့ရင်း။ ကာမပစ္စယ-ဋ္ဌာနတာယ၊ ကာမ၏အကြောင်းတို့၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ "သဂ္ဂေါ၊ နတ်ပြည်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏၊ ဝါ၊ ချမ်းသာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့၏ တည်ရာပေတည်း။" ဣတိ ဝိယ စ၊ ဤဝေါဟာရကဲ့သို့ရင်း။ အဝီစိပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိပရိစ္ဆိန္နာ၊ အဝီစိနှင့် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီဘုံတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား အပ်ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ကာမာတိ၊ ကာမတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပါဝိရာဂတော၊ ရုပ်၏မကင်းခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ရုပ်ကိုမစက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်ကို။ နိဿိတာ၊ မှီကုန်၏။ တဒုပစာရေန၊ ထိုရုပ်၏ဥပစာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုရုပ်၏အမည် ဝေါဟာရဖြင့်။ (ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ-ဌ် စပ်) "မဉ္စာ၊ ညောင်စောင်း တို့သည်။ ဃောသန္တိ၊ ကြွေးကြော်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဆူညံကုန်၏။" ဣတိ ဝိယ စ၊ ဤဌာနူပစာကဲ့သို့ရင်း။ ဖန္ဒနဒေဝတာ၊ ကြို့ပင်နတ်။ ဣတိ ဝိယ စ၊ ဤဝေါဟာရ ကဲ့သို့ရင်း။ ဗြဟ္မကာယိကာကနိဋ္ဌပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပဌမစျာန်ဘုံနှင့် အကနိဋ္ဌဘုံတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ "ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။" ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ရူပမေဝ၊ ရုပ်သည်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ရူပမည်သော ဝိပါက်ကမ္မဇ ရုပ်ဟူသော ဥပါဒိန္နခန္ဓာသည်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ ဘဝတည်း။ ရူပဘဝေါ၊ ရူပဘဝ။ တထာ၊ တူ။ အာကာသာနဉ္စာယတနဘဝဂ္ဂပရိစ္ဆိန္နာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနနှင့် ဘဝဂ် တို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ အရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ အရူပမေဝ၊ အရူပသည်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊

တည်း။ အရူပဘဝေါ၊ အရူပဘဝ။ ကာမော စေ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမဘဝေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထိုကာမဘဝသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ကာမောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမသဒ္ဒါတော ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာမာဝစရသညိတော၊ ကာမာဝစရဟု မှတ်သိအပ်သော။ ဘဝေါ၊ ကို။ ကာမသဒ္ဒါတော ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ရူပါရူပဘဝေါ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေ နယော ရူပါရူပဘဝေသူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သညာဝတံ ဘဝေါတိ ဧတ္ထ၊ ဤဝစနတ္ထ၌။ ဝန္တု-သဒ္ဒဿ၊ ၏။ လောပေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုဝန္တုပစ္စည်း၏။ အတ္ထေ၊ ၌။ အ-ကာရံ၊ အပစ္စည်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ သညာဘဝေါတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သညာဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝေါကိဏ္ဏောတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဝေါကာရ-သဒ္ဒဿ၊ ၏။ ကမ္မသာဓနတံ၊ ကမ္မသာဓန၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝေါကိရီယတိ ပသာရီယတိ၊ ဖြန့်အင်၏။ ဝိတ္ထာရီယတိ၊ ချဲ့အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေါကာရော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝေါကိရဏံ၊ ဖြန့်ခြင်း-ချဲ့ခြင်း။ ဝေါကာရော၊ ဖြန့်ခြင်း-ချဲ့ခြင်း။ သော၊ ထိုဖြန့်ခြင်း ချဲ့ခြင်းကို။ ကေသဉ္စိ ခန္ဓဿ၊ တခုသော ခန္ဓာ၏ သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧကော ဝေါကာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပသဋ္ဌုပ္ပတ္တိ၊ ပြန့်သောဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ပြန့်လျက်ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၆၄၇။ ဘဝနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိကမ္မံ ကမ္မဘဝေါတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယောဝါတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ [၃၃၂] အဝဓာရဏံ၊ ကို။ (ကတံ-၌ စပ်) ပစ္စယဓမ္မဝိသေသေပိ၊ အကြောင်းတရား၏ ထူးခြင်းကြောင့်လည်း။ အတ္ထပ္ပဘေဒေန၊ အနက်၏ကွဲပြားခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အကျိုး၏ ကွဲပြားခြင်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရဘဝဂ္ဂဟဏေသု၊ သင်္ခါရ နှင့် ဘဝ-သဒ္ဒါတို့၌။ ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထေဝ၊ သာလျှင်ဘည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ကတံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံ သန္တေပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သင်္ခါရဘဝါနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မဘေဒတော၊ တရားကိုယ်၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ ဧဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ပုန၊ တဖန်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာတ္ထကမေဝိဒံ ပုနဝစနန္တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပရိဟာရစကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ စေ၊ အံ့။ န၊ မသင့်သည် မဟုတ် သင့်သည်သာတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘဝေကဒေသဘာဝေန၊ ကမ္မဘဝ၏တစိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ (တ္တသမ္ဗန်) ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။

ပုန ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပရေန၊ တပါးသော စောဒကသည်။ ဓမ္မဝိသေသံ၊ တရားကိုယ်အထူးကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ပုနဝစနံ၊ ကို။ စောဒိတံ၊ စောဒနာအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စောဒကာဘိလာသဝသေန၊ စောဒက၏ အလို၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သာတ္ထကမေဝိဒံ ပုနဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၄၉။ ကာမဘာဝါဒိနိဗ္ဗတ္တကဿ၊ စသည်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မဿ၊ ၏၊ ကာမဘာဝါဒိဘာဝေါ၊ စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဖလဝေါဟာရေန၊ဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သဟဇာတဝိညာဏဿာပိ၊ တကွဖြစ်သောဝိညာဉ်၏လည်း။ (အဘိဓမ္မာဘာဇနီနည်းအရ စေတနာနှင့်တကွဖြစ်သော ဝိညာဉ်ကို ယူအပ်၏၊ ဝိညာဏဿေဝ—ဟူ၍ရှိလျှင် သာ၍ ကောင်းသည်) ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာဟေတုကံ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင်အကြောင်းရှိသော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ သင်္ခါရဂ္ဂဟဏေန၊ သင်္ခါရ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟော အပ်ခဲ့ပြီ။ ဣဓ ပန၊ ဤဘဝ-ဟူသောသဒ္ဒါ၌ကား။ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဘဝဿ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တကံ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ဥပါဒါနဟေတုကံ၊ ဥပါဒါန်လျှင်အကြောင်းရှိသော။ (ကမ္မ-၌ စပ်) ဝိပစ္စနာယ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ။ ကတောကာသမေဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသောအခွင့်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ (ကမ္မံ၊ ကို။) ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ။ကာမုပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ရူပဘာဝနိဗ္ဗတ္တကံ စ၊ ရူပဘာဝကိုဖြစ်စေတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အရူပဘာဝနိဗ္ဗတ္တကံ စ၊ သော။ ယံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရိယတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုကံသည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ထိုကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ရူပါရူပဘာဝေသူတိ၊ ဟူ၍။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ ဒွေ ကာမဘာဝါတိ၊ ကား။ ကာမကမ္မဘဝေါ၊ ၎င်း။ ကာမူပပတ္တိဘဝေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ကာမဘာဝါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဒွေ ရူပဘာဝါ ဒွေ အရူပဘာဝါတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အန္တောဂဓေ၊ အတွင်းဝင်သော ဘဝတို့ကို။ ဝိသုံ၊ သီး။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မူ၍။အဗ္ဘန္တရဂတေ ဝေ၊ အတွင်း၌တည်သည်တို့ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ ကာမဘာဝါဒိကေ၊ စသည်တို့ကို။ ကမ္မူပပတ္တိဘဝဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဂုဏေ၊ နှစ်ဆတို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဆ ဘဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ ဥပါဒါနဝသေန၊ ၄-ပါးသော ဥပါဒါန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘေဒံ၊ ကွဲပြားခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ စ၊ ဆက်။ ဥပါဒါနဘေဒါကရဏေနေဝ၊ ဥပါဒါန်တို့၏ (အလိုအားဖြင့်) ကွဲပြားခြင်းကို မပြုခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ ဒွါဒသပ္ပဘေဒဿ၊ ၁၂-ပါးအပြားရှိသောဘဝကို။

သင်္ဂဟဝသေန၊ ချုံးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ဂဟတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဆ ဘဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အနုပဂမ္မာတိ၊ ကား။ အနိဿာယ၊ မမှီမူ၍။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၆၅၀။ သမတ္တေန၊ ပြည့်စုံသော။ သမာဒိန္နေန၊ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်သော။ ဂေါသီလေန စ၊ နွားတို့၏ အလေ့ဖြင့်၎င်း။ ကုက္ကုရသီလေန စ၊ ခွေးတို့၏ အလေ့ဖြင့်၎င်း။ ဂုန္နံ စ၊ နွားတို့၏၎င်း။ ကုက္ကုရာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ သဟဗျဘာ၊ တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အပေါင်းအဖော်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "သီလဗ္ဗတုပါဒါနဝတော၊ ပါဒါန်ရှိသော သူအား။ ဗျာနဘာဝနာ၊ ဗျာန်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်စုံ။" ဣတိ၊ သို့။ မညမာနာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တေန၊ ထိုသီလဗ္ဗတုပါဒါန် ကြောင့်။ ရူပါရူပဘဝါ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝက္ခမာနေန၊ (ဣဒံ သီလဗ္ဗတံ နာမ-စသည်ဖြင့်) ဆိုလတ္တံ့သော။ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ န ဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ သည်မှုသာ မကသေး။ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ စင်ကြယ်ကြောင်းမဟုတ်သောအကျင့်၌။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနံ၊ စင်ကြယ်ကြောင်း အကျင့်ဟု မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်ခြင်း သည်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ ပါဒါန်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (န န ယုဇ္ဇတိ-၌ စပ်) သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနေန၊ ဖြင့်။ ရူပါရူပါဝစရဇ္ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ န န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်မဟုတ် သင့်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

အနုဿဝဝသေနာတိ၊ ကား။ ဘူတိကာမော၊ ကြီးပွါးခြင်းကို အလိုရှိသော သူသည်။ သေတဝဓယဇ္ဇံ၊ ဖြူသောဆိတ် အစရှိသော သတ္တဝါကိုသတ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို[၁]။ အာလဘတေ၊ အားထုတ်ရာ၏။ (သီမူ၌ အာလဘေထ-ဟုရှိ၏၊ သင့်ပေ၏) ဣတိအာဒိအနုဿဝဝသေန၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို တဆင့်ကြား သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်[၂]။ ဣမေ ကာမာ၊ ဤကာမဂုဏ်တို့သည်။ မနုဿ-

---

၁-သီမူ၌ သေတံ ဝါယဗျံ- ဟုရှိ၏။ သက္ကတအဘိဓာန်၌ ဝါယဗျ-နှင့်အလားတူ ဝါယဝိယ-သဒ္ဒါ၌ လေနတ်အားပူဇော်ခြင်း ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ သင့်လျော်သော အနက်ကို ယူရန်မလွယ်။

၂-ဤအလိုအားဖြင့် အနုဿဝဝသေန-ဟူသောပုဒ်ကို ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိပိ ကရောတိ-ဟူသော ကြိယာနှင့် စပ်ရမည်ကဲ့သို့ရှိ၏၊ သို့သော် ဆိုလတ္တံ့သော ဒိဋ္ဌာနုသာရေန-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့ ဝိန္ဒေတွာ-နှင့်စပ်ခြင်းသည်သာလျှင် သင့်လျော်ပေသည်။ သေတဝဓယဇ္ဇံ-ဟူသော စကားကိုသည်း အနုဋီကာ၌ ဆိုလတ္တံ့သော ပသုဗန္ဓဝိဓိအရာ၌သာလျှင် ပြဆိုထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုပြင် အာဒိအနုဿဝဝသေန-အရာ၌ အာဒိန္နအနုဿဝဝသေန-ဟု ရှိသောပါဌ်

လောကေ၊ ၌။ သမိဒ္ဓါ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ [၃၃၃] ဒေဝလောကေ၊ ၌။ ဣတော၊ ဤလူ့လောကထက်။ သမိဒ္ဓတရာ၊ သာလွန်၍ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌာနုသာရေန ဝါ၊ မြင်တွေ့ရသည်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သော်ငင်း။ ပုရာဏဘာရတသီတာဟရဏာပသုဗန္ဓဝိဓိအာဒိသဝနံ၊ ပြဟ္မဏ္ဍပုရာဏ် လိင်္ဂပုရာဏ် ခန္ဒပုရာဏ် အစရှိသောပုရာဏ်ကျမ်း ဘာရတယုဒ္ဓကထာ သီတာဒေဝီကို ဆောင်ခြင်းကို ပြဆိုသောကထာ သားကောင်တို့ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းအစီအရင်ကျမ်း အစရှိသည်ကို နာကြားခြင်းသည်။ အဿဒ္ဓမ္မဿဝနံ၊ မည်၏ ၁။ အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အသပ္ပုရိသူပနိဿယံ စ၊ သူယုတ်မာမှီဝဲခြင်းကိုငင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အကတ-ပုညတံ စ၊ ပြုဘူးသောကောင်းမှု မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုငင်း။ အတ္တမိစ္ဆာပဏိဓိဥ္စ၊ မိမိကိုယ်ကို မှားယွင်းစွာထားခြင်း ဆောက်တည်ခြင်းကိုငင်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိပီတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ (သိမှုနှင့်အညီပင်) အဓိပ္ပေ-တာနံ၊ ကုန်သော။ ကာမာနံ၊ တို့၏။ အနုပါယဘူတာနိပိ၊ အကြောင်းမှန် မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ (ပိ-သဒ္ဒါ၏ ဂရဟာအနက်ကို ဖော်ပြသည်) ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိ၊ တို့ကို။ စိရသဂ္ဂါဒိအတ္ထံ၊ ရှည်မြင့်စွာတည်သော နတ်စည်းစိမ်စသည်အကျိုးငှါ။ ယုဒ္ဓါဒိဝသေန၊ စစ်တိုက်ခြင်းစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ရဇ္ဇသေနာပတိဋ္ဌာနာဒိသင်္ဂဟော၊ မင်းအဖြစ် စစ်သူကြီးအရာဌာန စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ သန္ဒိဋ္ဌိကေ၊ မျက်မှောက်တွေ့မြင်အပ်ကုန်သော။ ကာမေ၊ တို့ကို။ တဒန္တောဂဓာ ဝေါတိ၊ ကား။ ဒုစ္စရိတ-နိဗ္ဗတ္တေ စ၊ ဒုစရိုက်ကြောင့်ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ သုစရိတနိဗ္ဗတ္တေ စ၊ သော။ တသ္မိံ ကာမဘဝေ၊ ၌။ အန္တောဂဓာ ဝေ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါနံ၊ တို့၏။ ဧက-ဒေသေန၊ တစိတ်အားဖြင့်။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တောဂဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ နိရဝသေသာ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသညာဘဝ ပဉ္စဝေါကာရဘဝတို့သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ န အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းမဝင်ကုန်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

သပ္ပဘေဒဿာတိ၊ ကား။ သုဂတိ။ပ။ ဝတော၊ သုဂတိဘဝ ဒုဂ္ဂတိဘဝ လူ့ဘဝစသည် အထူးအပြားရှိသော။

ကားမသင့်၊ အာဒိနာ အနုဿဝဝသေန-ဟု ရှိလျှင်လည်း သင့်ရာ၏။ ဤ၌ကား ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၌ငင်း သီဟိုဠ်မူ၌ငင်း ရှိသည်နှင့်အညီ အနက်ယောဇနာထားသည်။

၁-ပုရာဏ် ပြဟ္မဏ္ဍလိင်္ဂခန္ဒပုရာဏာဒိ။ "သေတဝဝယေဇ္ဇံ အာရဘတေ ဘူတိကာမော"-တိအာဒိနာ ပသုမာရဏဝိဓာနယုတ္တော ယညဝိဓိ ပသုဗန္ဓဝိဓိ-အနုဋီ။၂-၁၃၅။

ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေ၊ ၌။ ပဌမဒုတိယဥစ္ဆေဒဝါဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပ-ဘဝေ၊ ၌။ တတိယဥစ္ဆေဒဝါဒဝသေန၊ ဖြင့်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ သေသဥစ္ဆေဒ-ဝါဒဝသေန၊ ကြွင်းသော ဥစ္ဆေဒလေးပါးတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အယံ အတ္တာ၊ ဤ အတ္တာသည်။ သုဥစ္ဆိန္နော၊ ကောင်းစွာပြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တဒုပဂံ၊ ထိုကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝသို့ ရောက်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ အတ္တာ နာမာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သုဥစ္ဆိန္နောတိ၊ ကား။ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခသမုစ္ဆေ-ဒေန၊ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ပြတ်ခြင်းဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဥစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်သည်။ အပုနဗ္ဘဝုပ္ပတ္တိကော၊ တဖန်ဘဝသစ်၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဌမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ-ဝသေန၊ ဝါဒ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ရူပါရူပ-ဘဝါန်-အစရှိသော စကားကို။ ဣတရဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒဝသေန၊ ဤပဌမဝါဒမှ တပါးသော ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ လေးပါးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုကြွင်းသောစကားရပ်၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပရိ၊ ၌၊ ဝါ၊ အထက်ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ တို့သည်။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ ကိဉ္စာပိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ မှားသောအယူရှိသောသူသည်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယထာ တထာ၊ တပါးပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ အဘိနိဝိသတိ၊ နှလုံးသွင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရူပဘဝဂ္ဂ-ဟဏံ၊ အရူပဘဝကိုယူခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ အရူပဇ္ဈာနာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသင်္ဂဟတော၊ ဈာန်ဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရူပဘဝဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ သန္တသုခတာယ၊ ငြိမ်သက်သော သုခရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံသမင်္ဂီနော၊ ထိုအရူပဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုခိတဘာဝသာမညတော၊ ချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အရူပဘဝဂ္ဂဟဏံ ကတံ။) ဝိဂတပရိဠာဟောတိ၊ ကား။ ယထာဘိလာသိတဝိသယူပဟာရေန စ၊ အလိုရှိအပ်တိုင်းသောအာရုံကို ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့်၎င်း။ ပဟာနေန စ၊ ပယ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဝူပသန္တကာမရာဂ-ပရိဠာဟော၊ ငြိမ်းအေးသော ကာမရာဂဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိ၏။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘော၌သာလျှင်။ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော၊ ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ လောကိယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ သီလဉ္စ၊ သီလကို၎င်း။ ဈာန-

ဌ၊ ဈာန်ကိုရင်း။ သီလဗ္ဗတမိစ္ဆေဝ၊ သီလဗ္ဗတဟူ၍သာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သီလဗ္ဗတံ နာမာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနဿ၊ ကို၊ ဝါ၊ ၏။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ ဘဝပစ္စယတာဝစနံ၊ ဘဝ၏အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဆိုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အဖြစ်ကိုဆိုခြင်းသည်။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အဘိဏှံ အသမုဒါစာရတော စ၊ မပြတ်မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါန-နိမိတ္တတ္တာ စ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်လျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။)

[၃၃၄] ကမ္မဘဝေတိ၊ ပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ ဟေတုပစ္စယပ္ပဘေဒေဟီတိ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ မဂ္ဂပစ္စယော စ၊ ကိုလည်း။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုသင့်သေး၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနာဒီနိ၊ စသည်တို့သည်။ သဟဇာတကမ္မဘဝဿ၊ ၏။ မဂ္ဂပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုဒိဋ္ဌုပါဒါန်စသည်တို့သည်။ သဟဇာတာဒီသု၊ အစရှိသော ခုနစ်ပစ္စည်းတို့တွင်။ ဟေတုပစ္စယံ၊ ကို။ အပနီယ၊ ပယ်၍။ မဂ္ဂပစ္စယံ၊ ကို။ ပက္ခိပိတွာ။ ထည့်၍။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့သည်။ အနန္တရဿ၊ အခြားမဲ့အကုသိုလ် ကမ္မဘဝအား။ (သိမ္မူနှင့်အညီ သဗ္ဗာနိ ပန အနန္တရဿ-ဟု ရှိစေရမည်) အနန္တရ။ ပ။ သေဝနပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နာနန္တရဿ၊ အခြားမဲ့မဟုတ်သော အကုသိုလ်ကမ္မဘဝအား။ (အနာနန္တရဿ ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်) ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ အာရမ္မဏပစ္စယာဒိနာပိ၊ အစရှိသည်ဖြင့်လည်း။ (ပစ္စယာ ဟောန္တိ။) ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုအနန္တရစသော ပစ္စည်းကို။ ဥပနိဿယပစ္စယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တဿ ပန ဥပနိဿယပစ္စယေနေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဘဝပစ္စယာဇာတိအာဒိပဒဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅၁။ ဇာတိအာဒီသူတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဇာတိပစ္စယာ။ပ။ သမ္ဘဝန္တီတိ၊ ဟူသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇာတိအာဒိနန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပပတ္တိဘဝုပ္ပတ္တိယေဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏ (ဝါ)ဥပပတ္တိဘဝဟူသော ဥပါဒိန္နခန္ဓာအပေါင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဇာတိ၊ ဇာတိပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဥပပတ္တိဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇာယမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲခန္ဓာ၏။ ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇာတိ

ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိဘဝေါပိ၊ သည်လည်း။ (ပစ္စယော-၌စပ်) အသတိ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ဥပပတ္တိဘဝမရှိလတ်သော်။ အဘာဝါ၊ အစိတ် ဖြစ်သော ဇာတိ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်သေး၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပဇာတိယာ၊ ရုပ်၏ ဇာတိ၏၊ ဝါ၊ ဇာတိရုပ်၏။ ဧာယမာနရူပ-ပဒဋ္ဌာနတာပိ၊ ဖြစ်ဆဲရုပ်လျှင်နီးသောအကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဥပစိတ။ပ။ သန္တတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာဆိုအပ်၏။

ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥညာတတာ စ၊ အယုတ် အားဖြင့် သိအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း၊ ဝါ၊ ရှုတ်ချအပ်သည်၏ အဖြစ်သည် ၎င်း။ အဘိမတတာ စ၊ မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဟီနပဏီတတာ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနိဋ္ဌံ၊ အလိုမရှိအပ်သော ဝတ္ထုသည်။ ဟီနံ၊ မည်၏။ ဣဋ္ဌံ၊ သည်။ ပဏီတံ၊ မည်၏။ အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာဘိနိတ္တမာယုတာဒိ ၊ အဆင်းလှသည်၏အဖြစ်, မလှသည်၏အဖြစ်, ယုတ်သော အသက်ရှိသည်၏ အဖြစ်, မြတ်သော အသက်ရှိသည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်ကို။ (သိမှုနှင့်အညီပင်) သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ယမကာနမ္ပိ သတန္တိ၊ ကား။ ယမကဘာဝေန၊ အစုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အမွှာပူး၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တာနမ္ပိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သည်လည်း။ သမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သော စ ဝိသေသော၊ ထိုအထူးသည်လည်း။ ။ဘိန္နသန္တာနိကဿ၊ ကွဲပြားသော သန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ တည်ရှိသော။ ဝိသေသကာရဏဿ၊ ထူးသောအကြောင်း၏။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တသန္တာနေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏[1]။ အညဿ ကာရဏဿ အဘာဝတောတိ၊ ကား။ အတ္တသန္တာန-ဂတတော၊ မိမိသန္တာန်၌ တည်သောအကြောင်းမှ။ အညဿ၊ တပါးသော။ ဝိသေသကာရဏဿ၊ ၏။ အနုပလဗ္ဘမာနတ္တာ စ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ တသ္မိံ ၊ ထိုတပါးသောအကြောင်းထူးသည်။ သတိ၊ သော်။ "သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အား။ အဘာဝတော၊ မရှိ ခြင်းကြောင့်။" ဣတိ ပသင်္ဂဿ၊ ဤသို့သောအပြစ်ရောက်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ဤသို့ လျှဉ်းပါးခြင်း၏။ ဒုန္နိဝါရဏတော၊ တားမြစ်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာရဏေ၊ သည်။ အဝိသိဋ္ဌေ၊ မထူးလတ်သော်။ ဖလဝိသေသဿ၊ အကျိုးထူး

၁-အဇ္ဈတ္တသန္တာနဂတတော အညဿ ဝိသေသကာရကဿ ကာရဏဿ အဘာဝါ "အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ"တိ အာဟ။ မူလဋီ ၂-၁၂၄။ သတိပိ သုက္ကသောဏိတာဒိကေ ပိတုဂတဝိသေသာဒိကာရဏေ ဗာဟိရေ ပစ္စယေ တဿ ပန အနိယတတ္တာ ဟီနပဏီတာဒိ-ဝိသေသဿ စ အဓိပ္ပေတတ္တာ ဝုတ္တံ "အဇ္ဈတ္တ။ပ။ အဘာဝါ"တိ။ အနုဋီ ၂-၁၃၅။

၏။ အယုဇ္ဈမာနကတ္တာ စ၊ မသင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကမ္မဘာဝဟေတုကောဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တေန တေနာတိ၊ ကား။ ဉာတိဗျသနာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ဇရာမရဏတော၊ မှ။ အညေန၊ သော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ ဆင်းရဲကြောင်းတရားသည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဇရာ-မရဏနိမိတ္တံ၊ ဇရာမရဏဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ သောကာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ ဇရာမရဏာဘိသမ္ဗန္ဓာ၊ ဇရာမရဏနှင့် စပ်ကုန်၏။ တဒညေ၊ ထိုမှတပါးသော သောကစသည်တို့သည်။ အနဘိသမ္ဗန္ဓာ၊ ဇရာ-မရဏနှင့် မစပ်ကုန်။ ဥပနိဿယကောဋ္ဌိယာတိ၊ ကား။ ဥပနိဿယံသေန၊ ဥပ-နိဿယအစိတ်ဖြင့်။ [၃၃၅] ဥပနိဿယလေသေန၊ အမြွက်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အနာဂတော၊ မလာသော။ (ဥပနိဿယော-၌ စပ်) သတိ၊ ထိုအကြောင်းပိုလတ်သော်။ ဘာဝါ စ၊ ထိုအကျိုး၏ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်ရင်း။ အသတိ၊ ထိုအကြောင်းမရှိလတ်သော်။ အဘာဝါ စ၊ ထိုအကျိုး၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သုတ္တန္တပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ယော ဥပနိဿယော၊ အကြင်မှီရာအကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုမှီရာအကြောင်းကို။ ဥပနိဿယကောဋ္ဌီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယဒိဒံ-ယော အယံ ဥပနိဿယော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ဤဥပနိဿယသည်။ ပစ္စယမဟာပဒေသော၊ ပစ္စည်းမဟာပဒေသသည်။ (ဟောတိ) ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဘာဝစက္ကကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅၂။ ဧာတိ၊ သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သောကာဒီနံယေဝ၊ စသည်တို့၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်။ သောကာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ပစ္စယတ္တာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ-ယပိ၊ ၏လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ) ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တွောတိ၊ ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာယံ၊ ၌။ အဝိဒိတာဒိမိဒန္တိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ မ-ကာရော၊ သည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ၏။ သတတန္တိ၊ ကား။ ယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမာ၊ အရ-ဟတ္တမဂ်ကို ရသည်တိုင်အောင်။ သဗ္ဗကာလံ၊ ခပ်သိမ်းသော ကာလပတ်လုံး၊ ဝါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သမိတန္တိ၊ ကား။ သင်္ဂတံ၊ စပ်ခြင်းသို့ရောက်လျက်၊ ဝါ၊ ဆက်စပ်လျက်။ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ၊ အစဉ်မပြတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

တေသူတိ၊ ကား။ သောကာဒီသု၊ တို့သည်။ သိဒ္ဓေသူတိ၊ ကား။ လဗ္ဘမာ-နေသု၊ ရအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အဝိနာဘာဝတော၊ ကင်း၍မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကာမယာနဿာတိ၊ ကား။ ကာမယမာနဿ၊ နှစ်သက်လိုချင်သော။ ဝါ၊ ကား။ တေဿ၊ ဤသတ္တဝါအား။ ကာမော၊ ကာမဟူသော။ ယာနံ၊ သွားကြောင်းယာဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမယာနေ၊ မည်၏။ ကာမဝသေန၊ ဖြင့်။ ယာယမာနဿ၊ သွားသော။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဆန္ဒဇာတဿာတိ၊ ကား။ ဇာတတဏှာဆန္ဒဿ၊ ဖြစ်သောတဏှာဟူသောဆန္ဒရှိသော။ ပရိဟာယန္တီတိ၊ ကား။ ဝိဂစ္ဆန္တိ၊ ကင်းကွာကုန်၏။ ရုပ္ပတီတိ၊ ကား။ သောကာဒိနာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ကုပ္ပတိ၊ ပျက်စီး၏။

ပရိယုဋ္ဌာနတာယ၊ထက်ဝန်းကျင်မှ ထကြွဖြစ်ပေါ်သော ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တိဋ္ဌနသီလော၊ တည်လေ့ရှိသောသူသည်။ ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယီ၊ မည်၏။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ-နောတိ ဝါ၊ ယိနော-ဟူ၍မူလည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပရိယုဋ္ဌာဘိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ထကြွဖြစ်ပေါ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ဋ္ဌာန်ကိုရ၏။ တေန၊ ထိုဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန်ဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနီတိ၊ ကား။ "မာလာ၊ ပန်းတို့သည်။ မိလာယန္တိ၊ ညှိုးကုန်၏။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့သည်။ ကိလိဿန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်၏။ ကစ္ဆေဟိ၊ လက်ကတီးကြားတို့မှ။ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်။ မုစ္စန္တိ၊ လွတ်ထွက်ကုန်၏။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ဝေဝဏ္ဏိယံ၊ အဆင်းမလှသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အိုရုပ်သည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်ရောက်၏။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဒေဝါသနေ၊ နတ်၏နေရာ၌။ နာဘိရမတိ၊ မမွေ့လျော်။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ မရဏပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ သေခြင်းကို သိကြောင်းဖြစ်သော ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထိုပုဗ္ဗနိမိတ်တို့ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓသန္တာနေ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သော။ ဥပပတ္တိဘဝေ၊ ၌။ ဘဝစ္ဆန္ဒဗလေန၊ ဘဝကိုနှစ်သက်သော ဘဝတဏှာ၏အစွမ်းကြောင့်။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့အား။ ဗလဝသောကော၊ အားကြီးသော သောကသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ဗာလောတိ၊ ကား။ အဝိဒ္ဒါ၊ မသိမလိမ္မာသောသူသည်။ တေန၊ ထိုဗာလော-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ကာရဏဘာဝံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တိဝိဓံ ဒုက္ခန္တိ၊ ကား။ တဿာရုပ္ပကထာသဝန။ ပ။ နိဒါနံ၊ ထိုဗာလပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်အားလျော်သော (ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချသော)စကားကို ကြားရခြင်း, ကမ္မကာရဏတို့ကို တွေ့မြင်ရခြင်း, သေခါနီးကာလ၌ ကံ၏ထင်ပေါ်လာ

ခြင်းတို့လျှင် အကြောင်းရှိသော။ သောကာဒိဒုက္ခံ၊ သောကအစရှိသော ဆင်းရဲကို။

အာသဝေ သာဓေန္တီတိ၊ ကား။ အာသဝေ၊ တို့ကို။ ဂမေန္တိ ဗောဓေန္တိ၊ သိစေကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

[၃၃၆] ဧဝံ သတီတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘဝစက္ကဿ၊ ၏။ အဝိဒိတာဒိတာယ၊ မသိအပ်သော အစရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဒိဘာဝေ၊ အစမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အာဒိမတ္တကထနန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဒိသဗ္ဘာဝကထနံ၊ အစ၏ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတဿ၊ ဤဘဝစက်အား။ အာဒိ၊ အစသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒိမံ၊ မည်၏။ ဘဝစက္ကံ၊ ဘဝစက်ကိုရ၏။ တဿ၊ ထိုအစရှိသောဘဝစက်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ အာဒိမတ္တံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအစရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ကထနံ၊ ဆိုသောစကားသည်။ အာဒိမတ္တကထနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ မတ္တသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထော၊ အထူးကို နစ်စေခြင်းအနက်ရှိ၏။ အနာဒိဘာဝေ၊ အစမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အာဒိမှိ စ၊ အစ၌ရင်း။ မဇ္ဈေ စ၊ ၌ရင်း။ ပရိယောသာနေ စ၊ ၌ရင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရာတို့၌။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒိမတ္တာယ၊ အစမျှဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ကို။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဝိဇ္ဇာ ပဓာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ တဿာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏။ ပဓာနဘာဝံ၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ၊ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေနာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနေန၊ ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပဟာနေန၊ မပယ်ခြင်းကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ သန္နိဟိတဘာဝကရဏေန၊ သိုမှီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို(ဝါ) တည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကမ္မာဒီနီတိ၊ ကား။ ကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋာနိ၊ တို့သည်။ ပလိဗောဓေန္တီတိ၊ ကား။ နာနာဒုက္ခပရိဗျူဠ္ဌေ၊ အမျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲတို့၏ စုဝေးရာဖြစ်သော။ သံသာရစာရကေ၊ သံသရာနှောင်အိမ်၌။ နိရောဓေန္တိ၊ ပိတ်ဆို့ထားကုန်၏။ တေဟီတိ၊ ကား။ ကိလေသကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋေဟိ၊ တို့မှ။ ။ဝဋ္ဋဿ၊ ၏။ ကာရဏဘာဝေ၊ အကြောင်းအဖြစ်၌[1]။

ၢ-သီ-သျှာ မူနှင့်အညီ သင့်သည်၊ အကြောင်းတရားအများထဲမှာ ပဓာနဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏။ တတိယာဝိဘတ်နှင့်ရှိလျှင် အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ပြဓာန်းသည်, အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့် ပြဓာန်းသည်ဟု ဆိုရာရောက်သောကြောင့် အခြားသောအကြောင်းတို့နှင့်လည်း သက်ဆိုင်နေသည်၊ ထိုကြောင့် ကာရဏဘာဝေန-ဟူသော ပါဌ်ကား မသင့်။

ပမာနတ္တာ၊ ပြမာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ပမာနမေ့ာတိ၊ ဟူ၍။ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်၏။

တတော အဝိဇ္ဇာဒိတော၊ မှ။ ဖြဟ္မာဒိနာတိ (ဧတ္ထ)၊ ဤပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပဇာပတိဿရပုရိသာဒိကေ၊ ပဇာပတိ ဣဿရ ပုရိသစသည် တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဝဒတိ၊ ပြောဆိုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဒေါ၊ မည်၏။ တံ တံ ဟိတာဟိတံ၊ ထိုထိုအကျိုးစီးပွါးရှိ အကျိုးစီးပွါးမဲ့စကားကို။ ပဝတ္တာ၊ ပြောဆိုတတ်၏၊ ဝါ၊ ပြောဆိုတတ်သောသူ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝေဒေတိ၊ ခံစားတတ်၏၊ ဝါ၊ သိတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝေဒိယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒေယျော၊ မည်၏။ သုခါဒိံ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ခံစား တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗဝိသယေ၊ အလုံးစုံသောအာရုံတို့ကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ "သုခိတော၊ ချမ်းသာ၏၊ ဝါ၊ ချမ်းသာသောသူ။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲသောသူ"။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အတ္တနာ စ၊ ကိုယ်တိုင် ၎င်း။ (ဇာနာတိ-၌ စပ်) ပရေဟိ စ၊ တပါးသောသူတို့သည်၎င်း။ (ဉာယတိ-၌ စပ်) ဇာနာတိ စ၊ သိလည်းသိတတ်၏။ ဉာယတိ စ၊ သိလည်းသိအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဝေဒိယတိ-ကို ကမ္မကတ္တား အနက်ပြသည်ဟူ၏) ဖြဟ္မာဒိနာ ဝါ အတ္တနာ ဝါတိ (ဧတ္ထ)၊ ဤပါဌ်၌။ ဝါ-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ စ-သဒ္ဒတ္ထော၊ စ-သဒ္ဒါ၏အနက်ရှိ၏၊ ဝါ၊ သမုစ္စည်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကာရကဝေဒကရဟိတန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ စ-သဒ္ဒတ္ထသမာသံ၊ ဒွန်သမာသ် ပုဒ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဒွါဒသဝိဓသုညတာသုညန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒွါဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ သုညသဘာဝါနံ၊ ဆိတ်သော သဘောရှိကုန်သော တရားတို့၏။ သုညတာယ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ဒွါဒသဝိဓသုညတာ-သုညံ၊ ၁၂-ပါးအပြားရှိသော တရားတို့၏ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဆိတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဓုဝဘာဝါဒိသုညတာယ၊ ဓုဝအဖြစ်စသည်မှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သုညတံ၊ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဧကံ ကတွာ၊ တပါးတည်းပြု၍။ ဒွါဒသင်္ဂတတ္တာ၊ ၁၂-ပါးသော အင်္ဂါတို့၌ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွါဒသဝိဓာ၊ ၁၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာယ ဒွါဒသသုညတာယ၊ ထို ၁၂-ပါးသော ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၆၅၃။ ပုဗ္ဗန္တာဟရဏတောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗန္တတော အတီတကောဋ္ဌာသတော၊ အတိတ်အဖို့မှ။ ပစ္စုပ္ပန္နဝိပါကဿ၊ ကို။ အာဟရဏတော၊ ဆောင်သောအားဖြင့်။ ဝေဒနာဝသာနံ၊ ဝေဒနာလျှင် အဆုံးရှိသော။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ (ဝေဒနာဖြင့်) ပိုင်းခြား အပ်သော။ ဧကံ၊ သော။ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဝစက္ကေက-

ဒေသောပိ၊ ဘာဝစက်၏ တစိတ်ကိုလည်း။ ဘာဝစက္ကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာသဟာယာယ၊ တဏှာလျှင်အဖော်သဟဲရှိသော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ-တော၊ ဝေဒနာမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယနှင့် သိမူတို့၌လည်း ဝေဒနာဝတော-ဟု သျှာမူကဲ့သို့ပင်ရှိ၏၊ ဝေဒနာရှိသောသူအားဟု အနက်ပေးရာ၏) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) အဝိဇ္ဇာတော၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ (သိမူနှင့် မူလဋီကာတို့၌ တတော-ဟု ရှိ၏) သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓနတော၊ ဆက်စပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာဝသာနံ၊ ဝေဒနာလျှင် အဆုံးရှိသော။ ဘာဝစက္ကံ၊ သည်။ [၃၃၇] ပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန၊ အဝိဇ္ဇာကိုယူခြင်းဖြင့်။ တဏှုပါဒါနာနိ၊ တဏှာနှင့် ဥပါဒါန်တို့ကို။ တဒဝိနာ-ဘာဝတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် မကင်းမှု၍ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။) သင်္ခါရဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝကို။ (ဂဟိတော၊ ၏။) ဝိညာဏာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ စသည်ကိုယူခြင်းဖြင့်။ ဇာတိဇရာမရဏာနိ စ၊ တို့ကိုရင်း။ သောကာဒယော စ၊ တို့ကိုရင်း။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝေဒနာဝသာနံ၊ သော။ ဘာဝစက္ကံ၊ သည်။ (ပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ (ဝေဒနာဝသာနံ ဧကံ ဘာဝစက္ကံ-ဟူသော) ဤစကားသည်။ ယုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ တဏှာမူလကေ စ၊ တဏှာ-မူလရှိသော ဘာဝစက်၌လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသော စက်တို့၏လည်း။ အညမညာနုပ္ပဝေသော၊ အချင်းချင်း၌ဝင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဓမ္မသဘာဝံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ သဘောမှန်ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ဝိပရီတာဘိနိဝေသံ၊ ဖောက်ပြန်သော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကာရေန္တီ၊ ပြုစေလျက်။ ဒိဋ္ဌိစရိတေ၊ ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သံသာရေ၊ ၌။ နယတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိ-စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သံသာရံ၊ သံသရာဟုဆိုအပ်သော။ သင်္ခါရာဒိ-ပဝတ္တိံ၊ သင်္ခါရစသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ နယတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံသာရနာယိကာ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ တဏှာယ၊ ၏။ (ဘာဝသမ္ဗန္ဓ) တဏှာစရိတာနံ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ သံသာရနာယိကဘာဝေ၊ သံသရာ၌ (ဝါ) သံသရာကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဘာဝစက္ကံ၊ ကို။ ။ဖလုပ္ပတ္တိယာတိ၊ ဟူသောပုဒ် သည်။ ကတ္တုအတ္ထေ၊ ၌။ ကရဏဝစနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကရဏတ္ထေ ဧဝ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌သာလျှင်။ (ကရဏဝစနံ၊ တည်း။) ဟိ၊ မှန်။ ဝိညာဏာဒိပစ္စု-

ပ္ပန္နဖလုပ္ပတ္တိ၊ ဝိညာဉ်အစရှိသော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤ မျက်မှောက်ဘဝ၌။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မြင်အပ်သောကြောင့်။ အဒိဋ္ဌာနံ၊ မမြင်အပ်ကုန်သော။ ပုရိမဘဝေ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ ဟေတူနံ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဖလံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ အနုပစ္ဆိဇ္ဇနံ၊ မပြတ်စဲခြင်းကို။ ပကာသေတိ၊ ပြ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပကာသနဿ၊ ပြခြင်း၏။ ကရဏံ၊ ကရိုဏ်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်ဟု အနက်ပေးရမည်ဟု ဤဒုတိယဝိကပ်ဖြင့် ဆိုလို၏) ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပုရိမဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယဘဝစက်နှင့်။ သမ္ဗန္ဓံ၊ စပ်သည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာသင်္ခါတဿ၊ သော။ ဖလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ တဏှာဒီနံ၊ တဏှာအစရှိကုန်သော။ ဟေတူနံ၊ တို့၏။ အနုပစ္ဆေဒံ၊ မပြတ်ခြင်းကို။ ပကာသေတိ၊ ပြ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာရဏဘူတာယ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (ကရဏ-ဘူတာယ-ဟု ရှိသင့်၏) ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ ဝေဒနာဟူသော အကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပဌမဿ ဘဝစက္ကဿ၊ ၏။ (ပကာသန-၌ စပ်) ဟေတူနံ၊ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော အကြောင်းတို့၏။ အနုပစ္ဆေဒပ္ပကာသနတော၊ မပြတ်စဲခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ ကား။ သင်္ခါရာဒီနမေဝ၊ သင်္ခါရအစရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဟေတူနံ၊ တို့၏။ ဖလံ၊ ကို။ အဇနေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ အနုပစ္ဆေဒမေဝ၊ မပြတ်စဲခြင်းကိုသာလျှင်။ (ပကာသေတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ဝိညာဏာဒိဟေတူနံ၊ ဝိညာဉ်စသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ အနုပ္ပဗန္ဓမေဝ၊ အစဉ်မပြတ်ဆက်စပ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဌမံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ပကာသေတိ၊ ၏။ ဒုတိယံ ဝိယ၊ ဒုတိယဘဝစက်ကဲ့သို့။ ပရိယောသာနမ္ပိ၊ အဆုံးကိုလည်း။ န၊ ပြသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ဟေတူနံ အနုပစ္ဆေဒပ္ပကာသနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနုပ္ပဗ္ဗပဝတ္တိဒီပနတောတိ၊ ကား။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမ-ရူပန္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပနတော၊ ပြခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိညာဏ-ပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အပရိပုဏ္ဏာယတနံ၊ မပြည့်စုံသော အာယတန ရှိသော။ ကလလရူပံ၊ ကလလရုပ်ကို။ ဝတွာ၊ ဟောပြီး၍။ တတော၊ ထိုမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သဠာယတန-ပ္ပဝတ္တိ၊ သဠာယတန၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သဟုပ္ပတ္တိ-ဒီပနတောတိ၊ ကား။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတီတိ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ ဥပပတ္တိက္ခန္ဓာနံ၊ ပဋိသန္ဓေခန္ဓာ တို့၏။ ကေဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပနတော၊ ပြခြင်း

ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယဘာဝစက်၌။ ပဌမေ ဘာဝစက္ကေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ကို။ နဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။

၆၅၄။ ဧတေသု၊ ဤဘာဝစက်အား။ ဟေတုအာဒိပုဗ္ဗကာ၊ အကြောင်းစသည်ရှေး၌ရှိကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ သန္ဓိ၊ အစပ်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗကတိသန္ဓိ၊ မည်၏။ ဘာဝစက္ကံ၊ ဘာဝစက်ကိုရ၏[၁]။ ဟေတုဖလဟေတုဖလဝသေန၊ အတိတ်အကြောင်း, ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး, ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း, အနာဂတ်အကျိုးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုပ္ပဘေဒေါ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ အင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ သင်္ဂဟော၊ အကျဉ်းချုပ်အလှသည်။ ဧတေသု၊ ဤဘာဝစက်အား။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုဘေဒသင်္ဂဟံ၊ မည်၏။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ အဝုတ္တာပိ၊ မဟောအပ်ကုန်သော်လည်း။ [၃၃၈] တသ္မိံ တသ္မိံ သင်္ဂဟေ၊ ထိုထိုအကျဉ်းချုပ်အလှ၌။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဂ္ဂဟဏေဟိ၊ စသည်တို့ကို ယူခြင်းတို့ဖြင့်။ အာကိရိယန္တိ ပကာသိယန္တိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကာရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အတီတဟေတုအာဒီနံ၊ အတိတ်အကြောင်းစသည်တို့၏။ ပကာရာ၊ အထူးအပြားတို့သည်။ အာကာရာ၊ မည်ကုန်၏။ ကိလေသကမ္မဝိပါကာ၊ အတိတ်ကိလေသာကံနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဝိပါက်တို့သည်။ ဝိပါကကိလေသကမ္မေဟိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝိပါက် (နှင့်) ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာကံတို့နှင့်။ သမ္ဗန္ဓာ၊ အစဉ်အတိုင်း ဆက်စပ်ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ပရိဝတ္တန္တိ၊ လည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုကိလေသာကံဝိပါက်တို့၌။ ဝဋ္ဋနာမံ၊ ဝဋ်ဟူသောအမည်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ တိဝဋ္ဋန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝဋ္ဋေကဒေသတ္တာ၊ ဝဋ်၏ အစိတ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဋ္ဋာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

သန္ဓိနံ အာဒိပရိယောသာနဝဝတ္ထိတာတိ၊ ကား။ သန္ဓိနံ၊ အစပ်တို့၏။ ပုဗ္ဗာပရဝဝတ္ထိတာ၊ ရှေးနောက်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်ကုန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပရိတဿတီတိ၊ ကား။ တံ တံ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟကရဏဝသေန၊ သိမ်းပိုက်ခြင်းကို ပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ တဿတိ၊ ဆာလောင်တတ်၏။ တဏှာယတိ၊ ဆာလောင်တတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥပါဒိယတီတိ၊ ကား။ ဒဠှဂါဟံ၊ မြဲမြံစွာယူခြင်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိန္တိ၊ ကား။ ပုရိမကမ္မဘဝေ၊ ရှေးဖြစ်သောကမ္မဘဝသည်။ သတိ၊ သော်။

၁-ဟေတု စ ဖလဉ္စ ဟေတု စ ဟေတုဖလဟေတူ၊ ဟေတုဖလဟေတူ ပုဗ္ဗေ ဧတေသန္တိ ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗကာ။ တယော သန္ဓီ တိသန္ဓိ၊ ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗကာ တိသန္ဓိ ဧတဿာတိ ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗကတိသန္ဓိ-ဟု ဝစနတ္ထပြုရန် ပြသည်။

စ၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုရှေးကမ္မဘဝ၏။ သဗ္ဘာဝေါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသည်။ ကရိယမာနတာ ဝေ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဘဝေ။ပ။ အတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒုက္ခာဒီသု မောဟောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ အာဒီနဝပဋိစ္ဆာဒကော၊ အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အပ္ပဟီနော၊ မပယ်အပ်သေးသော။ မောဟော၊ သည်။ အာယူဟနာတိ၊ ကား။ သမ္ပိဏ္ဍနကာ၊ ပေါင်းစုတတ်ကုန်သော။ ဒါနာဒိကိရိယာယ၊ ပေးလှူခြင်း အစရှိသောအမှုကြိယာကို။ပဝတ္တနကာ၊ ဖြစ်စေတတ်သော သဘောတို့တည်း။ တေသံ၊ ဤဇောတို့အား။ ကော်၊ တခုသော၊ ဝါ၊ တူသော။ အာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောဝဇ္ဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသု ကောဝဇ္ဇနေသု၊ တို့၌။ ။ သတ္တမေ၊ သတ္တမဇောဥ်။ စေတနာ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ မည်၏။ ယာ ကာစိ။ပ။ သင်္ခါရောတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ယထာဒဿိတာယ၊ ယခုပင်ပြအပ်ပြီးသော။ (ပါဠိယာ-၌စပ်) ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏဘာဇနီယေ၊ ဉာဏ်၏အဖွင့်၌။ ဝုတ္တာယ၊ ဟောအပ်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌။ စေတနာ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတာ၊ လာ၏။ ဘဝနိဒ္ဒေသေ ပန၊ ၌ကား။ သာတ္ထတောတိ တွေ၊ ဟူသော ဤမာတိကာပါဌ်၏ အဖွင့်၌။ စေတနာဝ။ပ။ သမ္ပယုတ္တာပီတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘင်္ဂပါဠိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာပြအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ ကတမော။ပ။ ကာမာဝစရာတိ-အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ စေတနာဘာဝေါ၊ စေတနာ၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်ပေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောပါဠိတို့တွင်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယံ၊ ၌။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ၊ စေတနာနှင့် ယှဉ်သောတရားတို့ကို။ ဝိပါကဓမ္မတ္တာ၊ အကျိုးပေးတတ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဝိ-ပါကေန၊ အကျိုးဝိပါက်ရှိသော။ အာယူဟနသင်္ခါတေန၊ အားထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သင်္ခတာဘိသင်္ခရဏကိစ္စေန၊ ပြုပြင်သင့်သောတရားကို ပြုပြင်ခြင်း ကိစ္စဖြင့်။ သင်္ခါရာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယံ၊ ၌။ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိကမ္မံ ကမ္မဘဝေါတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဘဝဿ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၏။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဘဝဂါမိဘာဝတော စ၊ ဘဝသို့ရောက်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကမ္မသံသဋ္ဌသဟာယတာယ၊ ကံနှင့်နှီးနှော သော အဖော်သဟဲ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကမ္မဘာဝတော စ၊ ကံ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပပတ္တိဘဝံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥပပတ္တိဘဝဘာဝနာကိစ္စံ၊ ဥပပတ္တိ-ဘဝကိုဖြစ်စေခြင်းကိစ္စသည်။ စေတနာယ၊ ၏။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွဖြစ်သော ကိစ္စပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယံ၊ ၌။ (မူလဋီ သိမူတို့နှင့်အညီပင်) စေတနာ၊ ကို။ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဘဝါဘိသင်္ခရဏကိစ္စံ၊ ဘဝကို ပြုပြင်ခြင်းကိစ္စသည်။ စေတနာယ၊ ၏။ သာတိသယံ၊ ပေတည်း။

ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဘင်္ဂပါဠိယံ၊ ၌။ ကုသလာ စေတနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စေတနာ၊ ကို။ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေန တေန ပရိယာယေန၊ ထိုထိုအကြောင်းဖြင့်။ [၃၃၉] ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံသည်။ ဥဘယတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအရာတို့၌။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဿ ဖလေ ဥပပတ္တိဘဝေ နိကာမနာတိ၊ ကား။ "စတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်၏။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ လှပသောအဆင်းရှိကုန်၏။ သုခဗဟုလာ၊ ချမ်းသာများကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုသူသည်။ သုတံ၊ ကြားဘူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အံ ၃-၇၁-ပိဋ္ဌေ၊ မ ၃-၁၄၁-ပိဋ္ဌေ) ဣတိအာဒိသုတာနုသာရေန၊ ဤသို့အစရှိသော ကြားဘူးသည်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဘာဝိနိ၊ ဖြစ်လတ့်သော။ ဥပပတ္တိဘဝေ၊ ၌။ အဘိကခ်နာ၊ လိုချင်ခြင်းတည်း။ ဂဟဏန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကို။ ကိစ္စေန၊ ကိစ္စအားဖြင့်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ပရာမသနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါးသော ဥပါဒါန်တို့ကို။ (ကိစ္စေန၊ ဖြင့်။ အာဟ၊ ၏။) အာယူဟနာဝသာနေတိ၊ ကား။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္တဝိကပ္ပေသု၊ ဝိကပ်တို့၌။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သော။ အာယူဟနဿ၊ အာယူဟန၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌[၁]။

ဣမာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝေ၊ ၌။ ဘဝန္တရဿ၊ ဘဝတပါးဖြစ်သော။ အတီတဘဝဿ၊ ကို။ ဣမိနာ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝေန၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝနှင့်။ ပဋိသန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်ခြင်းသည်။ ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဘဝန္တရဘာဝေန၊ ဘဝတပါး ဘဝသစ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်ခြင်းသည်။ ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုဘဝန္တရပဋိသန္ဓာန၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ။ယံ၊ အကြင်သဘောကို။ ပဋိသန္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသဘောသည်။ ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ပဋိသန္ဓာနပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနန္တိ၊ ရှေးစိတ်နှင့် စပ်သောအားဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဂဗ္ဘေတိ၊ ကား။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ အမိဝမ်း၌။ ဝါ၊ ကား။ ဂဗ္ဘာဝတ္ထာယံ၊ ကလလရေကြည်ဟူသော ကိုယ်ဝန်အခိုက် အတန့်၌။

၁-တီသု အတ္တဝိကပ္ပေသူတိ "တံ ကမ္မံ ကရောတော ပုရိမာ စေတနာယော"တိအာဒိနာ ဝုတ္တေသု တီသု အာယူဟနစေတနာနံ အတ္တဝိကပ္ပေသု။ နနု စ တတိယေ အတ္တဝိကပ္ပေ အာယူဟနဿ အဝသာနေ စေတနာ န ဝုတ္တာတိ ? ယဒိပိ သရူပတော န ဝုတ္တာ၊ "တံ-သမ္ပယုတ္တာ"တိ ပန သဒ္ဒတော ပဓာနဘာဝေန ဝုတ္တဿ အာယူဟနဿ အပ္ပဓာနဘာဝေန ဝုတ္တာ အဝသာနေ ပဋ္ဌတော ဝုတ္တာ ဝိယ ဟောတီတိ ဣမံ ပရိယာယံ သန္ဓာယ "တီသုပိ။ပ။ အဝသာနေ"တိ ဝုတ္တံ။ အနုဋီ ၂-၁၃၇။

ဒွိသု၊ ကုန်သော။ အတ္တဝိကပ္ပေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ အာယူဟနသခ်ါရေ၊ အားထုတ်မှု သခ်ါရတို့ကို။ "တဿ၊ ထိုကာမဘဝ၏။ ပုဗ္ဗ-ဘာဂါတိ၊ ရှေးအဖို့တို့ဟူ၍။" အာဟ၊ ၏။ တတိယေ အတ္တဝိကပ္ပေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ကုန်သော။ (အာယူဟနသခ်ါရေ၊ တို့ကို။) တံသမ္ပယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ (အာဟ၊ ၏။)။ ။တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုတဏှာဥပါဒါန်တို့နှင့်ယှဉ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဒဟရဿ၊ သူငယ်၏။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘဝင်္ဂဗဟုလာ၊ ဘဝင်ဖြစ်ခြင်းများ၏၊ ဝါ၊ များသည်ဖြစ်၍။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဘဝန္တရဇနက-ကမ္မာယူဟနသမတ္ထာ၊ ဘဝတပါးကို ဖြစ်စေနိုင်သော ကံကိုအားထုတ်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ ပရိပက္ကတ္တာ အာယ-တနာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကမ္မ။ ပ။ ဒဿိတောတိ ဧတေန၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မောဟံ၊ တွေဝေခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကမ္မသမ္ပယုတ္တမေဝ၊ ကံနှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော သမ္မောဟကို။ န၊ ပြသည်မဟုတ်။

တတ္ထ၊ ထိုဘဝစက်၌။ (ဝိဘာဂေါ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ပုရိမဘဝသ္မိံ၊ ရှေးဘဝ၌။ (သိဒ္ဓါ၊ ပြီးခဲ့ကုန်သော။) ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကမ္မသမ္ဘာရာ၊ ကံဟူသော အကြောင်းအဆောက်အဦတို့ရင်း၊ ဝါ၊ ကံနှင့်ကံ၏အကြောင်းအဆောက်အဦတို့ရင်း။ ဧတရဟိ၊ ယခုဘဝ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဓမ္မာ၊ အကျိုးတရားတို့ရင်း။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကမ္မသမ္ဘာရာ၊ တို့ရင်း။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ဘဝ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဓမ္မာ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ကမ္မံ၊ ကံမည်၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကမ္မဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဝိပါကော၊ သည်။ ဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မသင်္ခေပေါ စ၊ ကံဟူသော ချုံးရာသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ချုံးအပ်သော ကံသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ကံဟူသောအဖို့သည်ရင်း၊ ဝါ၊ ကံဟူသောအလ္လာသည်ရင်း။ ဝိပါကသင်္ခေပေါ စ၊ ဝိပါက်အဖို့အလ္လာသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မဘဝေါ စ၊ သည်ရင်း။ ဝိပါကဘဝေါ စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မဝဋ္ဋဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ဝိပါကဝဋ္ဋဉ္စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မပဝတ္တဉ္စ၊ ကံအယဉ်သည်ရင်း။ ဝိပါကပဝတ္တဉ္စ၊ ဝိပါက်အယဉ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မ-သန္တတိ စ၊ ကံအစဉ်သည်ရင်း။ ဝိပါကသန္တတိ စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကိရိယာ စေဝ၊ ပြုခြင်းကြိယာသည်ရင်း။ ကိရိယာဖလဉ္စ၊ ကြိယာ၏ အကျိုးသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ဝေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ သမုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤဘဝစက်သည်။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်၏။ (တနည်း) ဝေ၊ ဖြင့်။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ။ သမုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤဘဝစက်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသာတည်း။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ စလံ၊ လှုပ်ရှား၏။ ဣတ္တရံ၊ တိုတောင်း၏။ အဒ္ဓုဝံ၊ မခိုင်ခံ့။ ဟေတုသော၊ အကြောင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ သဘောတရားတို့မှ၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ ဓမ္မာ၊ သဘောတရားတို့သည်။ ပဘဝန္တိ၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝစက်၌။ အတ္တာ ဝ-အတ္တာ ဝါ၊ မိမိဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သတ္တ ဇီဝသည်ငင်း။ ပရော ဝ၊ သူတပါးဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သတ္တ ဇီဝသည်ငင်း။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာ၊ အကြောင်းဟူသော အဆောက်အဦ အထောက်အပံ့ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ မဆက်ဆံသော ဟေတုအကြောင်းနှင့် ဆက်ဆံသောသမ္ဘာရ အကြောင်းဟူသော အထောက်အပံ့ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဘောတရားတို့သည်။ ဓမ္မေ၊ သဘောတရားတို့ကို။ သဉ္ဇနေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဟေတူနံ၊ အကြောင်းတို့၏။ နိရောဓာယ စ၊ ချုပ်ခြင်းငှါလည်း။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

[၃၄၀] ဟေတူသု(စ)၊ အကြောင်းတို့သည်လည်း။ ဥပရုဒ္ဓေသု၊ ချုပ်ကုန်လတ်သော်။ ဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ္ဋသည်။ ဆိန္နံ၊ ပြတ်စဲသည်ဖြစ်၍။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မလည်နိုင်။ ဝေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဤသို့အကြောင်းကြောင့် သဘောတရားမျှဖြစ်ခြင်း, အကြောင်းချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝဋ္ဋ၏ ပြတ်စဲခြင်းနှင့် ထိုအကြောင်းချုပ်ရန်အလို့ငှါ တရားကိုဟောခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဒုက္ခန္တကိရိယာယ၊ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြုခြင်းငှါ။ ဗြဟ္မစရိယံ စ၊ မြတ်သောအကျင့်သည်လည်း[၁]။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိပေ၏။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါကို။ နုပလဗ္ဘန္တေ၊ မရအပ်သည်ရှိသော်။ ဥစ္ဆေဒေါ စ၊ သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ ဥစ္ဆေဒအယူသည်လည်း[၁]။ နေဝ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ သဿတံ စ၊ သတ္တဝါ၏ မြဲသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ သဿတအယူသည်လည်း[၁]။ န (ဟောတိ ဝေ)၊ မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

၁-သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ စ-သဒ္ဒါဖြင့် ဤသာသနာ၌ ဗြဟ္မစရိယသည်လည်းရှိ၏၊ သဿတ ဥစ္ဆေဒ လည်း မဖြစ်-ဟု ပြသည်ဟူ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကမ္မာနေဝ၊ ကံတို့သည်သာလျှင်။ ဝိပါကံ၊ ကို။ သမ္ဘာရန္တိ ဝဇ္ဇေန္တိ၊ ပွါးစေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မသမ္ဘာရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သင်္ခါရဘာဝါ၊ တို့သည်။ ကမ္မံ၊ မည်၏။ တဒုပကာရကာနိ၊ ထိုကံအား ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာတဏှုပါဒါနာနိ၊ တို့သည်။ ကမ္မသမ္ဘာရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဒါယကော၊ ပဋိသန္ဓေကိုပေးတတ်သော။ ဘဝေါ၊ သည်။ ကမ္မံ၊ မည်၏။ တဒုပကာရကာ၊ ထိုကံအား ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ ယထာဝုတ္တာ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ အာယူဟနသင်္ခါရာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ အဝိဇ္ဇာဒယော စ၊ တို့သည်၎င်း။ ကမ္မသမ္ဘာရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဉ္စ၊ ကံ၎င်း။ ကမ္မသမ္ဘာရာ စ၊ ကံ၏အဆောက်အဦတို့၎င်း။ ကမ္မသမ္ဘာရာ၊ ကံနှင့်ကံ၏အဆောက်အဦတို့။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကသေသဝသေန၊ ဧကသိသ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မသမ္ဘာရဂ္ဂဟဏံ၊ ကမ္မသမ္ဘာရ-သဒ္ဒါကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒသ ဓမ္မာ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒယောပိ၊ စသည်တို့ကိုလည်း။ (ဝုတ္တာ-၌ စပ်) ကမ္မသဟာယတာယ၊ ကံ၏အဖော်သဟဲ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကမ္မသရိက္ခကာ စ၊ ကံနှင့်တူကုန်သည်၎င်း။ တဒုပကာရကာ စ၊ ထိုကံအား ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤကံဟု ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သောတရား၌။ အဝိဇ္ဇာဒယော စ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝိညာဏာဒယော စ၊ တို့ကို၎င်း။ သင်္ခိပန္တိ၊ ချုံးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ချုံးရာသော သတ္တိကြောင့်။ သင်္ခေပေါ၊ မည်၏။ ကမ္မံ စ၊ ကို၎င်း။ ဝိပါကော စ၊ ကို၎င်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝိပါကောတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဧဝံ၊ သို့။ သင်္ခိပီယတိ၊ ချုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ချုံးအပ်သော သတ္တိကြောင့်။ သင်္ခေပေါ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာဒယော စ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝိညာဏာဒယော စ၊ တို့ကို၎င်း။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ ဆက်။ သင်္ခေပဘာဝသာမညေန၊ သင်္ခေပဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကဝစနံ၊ ဧကဝုစ်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သင်္ခေပသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဘာဂါဓိဝစနံ၊ အဖို့၏အမည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဘာဂေါ၊ ကံဟူသော အဖို့သည်။ ကမ္မသင်္ခေပေါ၊ မည်၏။

ဧဝံသမုပ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ ကမ္မတော၊ ကြောင့်။ (ဤ၌ ပိ-သဒ္ဒါပိုသည်) ဝိပါကော၊ သည်။ (သမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တတ္ထာပိ၊ ထိုကံတွင်လည်း။ အဝိဇ္ဇာတော၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သမုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကား။ တိသန္ဓိအာဒိဝသေန၊ အစပ်သုံးပါး စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတ္တရန္တိ၊ ကား။ ဂမနဓမ္မံ၊ သွားခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိနဿနဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ (သိမှုနှင့်အညီပင်) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ထိုဣတ္တရံ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ (ဝိဘာဝေတိ-၌ စပ်)

ဥပ္ပါဒဝယဝန္တတာဒီပကေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြတတ်သော။ အနိစ္စ-သဒ္ဒေန စ၊ဖြင့်ရင်း။ ဝိကာရာပတ္တိဒီပကေန၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို ပြတတ်သော။ စလ-သဒ္ဒေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ အဒီပိတံ၊ မပြအပ်သော။ ကာလန္တရဋ္ဌာယိတာဘာဝံ၊ ကာလတပါးတိုင်အောင် တည်သည်၏ အဖြစ်မရှိခြင်းကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ပြ၏။ အဒ္ဓုဝန္တိ ဣတေန၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ထိရဘာဝါဘာဝနိဿာရတံ၊ ခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းဟူသော အနှစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (သီမူ၌ ထိရဘာဝါဘာဝံ နိဿာရတံ-ဟု ရှိ၏) (ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။) ဟေတူ ဝေ၊ အကြောင်းတို့သည်သာလျှင်။ သမ္ဘာရာ၊ အဆောက်အဦတို့တည်း။ ဟေတုသမ္ဘာရာ၊ အကြောင်းဟူသော အဆောက်အဦတို့။ ဝါ၊ ကား။ ဌာနသော ဟေတုသောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠ်၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဌာနံ၊ အကြောင်းသည်ရင်း။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုအကျိုးအား။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်ရင်း။ သမ္ဘာရော၊ မည်၏။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသောအကြောင်းသည်။ ဟေတု၊ မည်၏။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဟေတုတော၊ ကြောင့်။ ဓမ္မမတ္တသမ္ဘဝေ စ၊ သဘောတရားမျှ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဟေတုနိရောဓာ၊ အကြောင်း၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝဋ္ဋုပစ္ဆေဒေ စ၊ ဝဋ်၏ပြတ်ခြင်းသည်ရင်း။ တံနိရောဓာယ၊ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းအလို့ငှါ။ ဓမ္မေ၊ ကို။ ဒေသိတေ စ၊ ဟောအပ်သည်ရင်း။ သတိ၊ သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဗြဟ္မစရိယံ ဣဓ၊ ဣဓ-ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်ကို။ ဗြဟ္မစရိယိဓ၊ ယိဓဟု သန္ဓိစပ်အပ်၏။ သတ္တေ စာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠ်၌။ စ-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ "ဧဝံ၊ သို့ဖြစ်လတ်သော်။ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ မြတ်သောအကျင့်သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ သဿတုစ္ဆေဒါ စ၊ တို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။" ဣတိ၊ သို့။ သမုစ္စယတ္ထော၊ သမုစ္စည်းအနက်ရှိ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယူသည်ရှိသော်။ ဟေတုအာယတ္တေ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော။ ဓမ္မမတ္တသမ္ဘဝေ၊ သဘောတရားမျှ၏ ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) သတ္တော၊ ကို။ နုပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ စ၊ ဆက်။ တသ္မိဉ္စ၊ ထိုသတ္တဝါကိုလည်း။ ဥပလဗ္ဘန္တေ၊ ရအပ်သည်ရှိသော်။ သဿတော ဝါ၊ သည်ရင်း။ ဥစ္ဆေဒေါ ဝါ၊ သည်ရင်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုသတ္တဝါကို။ နုပလဗ္ဘန္တေ၊ မရအပ်သည်ရှိသော်။ ဥစ္ဆေဒေါ၊ ပြတ်စဲခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဥစ္ဆေဒအယူသည်။ နေဝ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ သဿတံ၊ တည်မြဲခြင်းသည်၊ ဝါ၊ သဿတအယူသည်။ န (ဟောတိ ဧဝ)၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၆၅၅။ သစ္စပ္ပဘဝတောတိ၊ ကား။ သစ္စတော၊ သစ္စာဟူသော။ ပဘဝတော စ၊ အမှန်အစအားဖြင့်ရင်း။ ဝါ၊ ကား။ သစ္စာနံ၊ တို့၏။ ပဘဝတော စ၊ဖြင့်ရင်း။

[၃၄၁] ကုသလာကုသလံ ကမ္မန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝဋ္ဋကထာယ၊ ၏။
ဝတ္တမာနတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာသဝန္တိ၊ သာသဝကံဟူ၍၊ ဝါ၊
အာသဝေါ၏ အာရုံဖြစ်သောကံဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ အဝိသေသေ-
နာတိ၊ ကား။ စေတနာတိ၊ စေတနာဟူ၍၎င်း။ စေတနာသမ္ပယုတ္တကာတိ၊
တရားတို့ဟူ၍၎င်း။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ဖြစ်သော။
တံ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ၊ ကံကို။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ
အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ တဏှာ စ။ ပ။ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ စေတနာ စေတနာ-
သမ္ပယုတ္တဝိသေသံ၊ စေတနာနှင့် စေတနာသမ္ပယုတ်ဟူသောအထူးကို။ အက-
တွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အရိယသစ္စဝိသေသံ၊
အရိယသစ္စာဟူသောအထူးကို။ အကတွာ၊ ၍။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ သစ္စဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။
ကိလေသာ၊ တို့ကို၎င်း။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဘဝဂါမိကမ္မံ၊ ဘဝသို့ လားရောက်စေ
တတ်သောကံကို၎င်း။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေဿ၊ ဤသစ္စာ
အား။ ဒုတိယသစ္စံ၊ ဟူသော။ ပဘဝေါ၊ အမှန်အစသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ၊ မည်၏။ ဥပါဒိန္နပစ္စယာ ဘဝေါတိ၊ ဟူသော
ပါဠိ၌၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဥပပတ္တိဘဝဿ စ၊ ၏၎င်း။ ကမ္မဘဝဿ စ၊ ၏၎င်း။ အဓိပ္ပေ-
တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဌမဒုတိယသစ္စဒွယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၅၆။ ဝတ္ထုသူတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ဝါ၊ ကား။ ဒုက္ခာဒီသု၊
အစရှိကုန်သော။ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗေသု၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထုသု၊ တို့၌။
သမ္မောဟေတီတိ၊ ကား။ ဓမ္မသဘာဝံ၊ ကို။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊
ထိုးထွင်းခြင်းငှါ။ အဒေန္တီ၊ မပေးသည်ဖြစ်၍။ တဿ၊ ထိုတရားသဘောကို။
ပဋိစ္ဆာဒနဝသေန၊ ဖုံးလွှမ်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မောဟေတိ၊ တွေဝေစေ
တတ်၏။ ဝတ္ထုန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိညာဉ်အရာ၌။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။
အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ အညမညသန္နိဿယေန၊ အချင်းချင်းကို မှီခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊
ကင်း၍။ ဌာတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တာ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ နဠ-
ကလာပါဝိယ၊ ကျူစည်းတို့ကဲ့သို့။ အညမညဉ္စ၊ လည်း။ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ၊ ထောက်ပံ့
တတ်၏။ သဝိသယေတိ၊ ကား။ ယထာသကံ၊ သော။ ရူပါယတနာဒိကေ၊ အစ
ရှိသော။ ဝိသယေ၊ ၌။ ။ဇာယမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။
ဝိကာရဘာဝေန၊ ထူးသောအမူအရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ လဗ္ဘမာနာ၊ ရအပ်သည်
ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရအပ်သော။ ဇာတိ၊ သည်။ တေ၊ ထိုခန္ဓာတို့ကို။ ဇနေန္တီ
ဝိယ၊ ဖြစ်စေဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓေ စ ဇနေ-
တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တေသံ။ပ။ပဝတ္တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ ပါကဘေဒဘာဝဥ္စ အဓိတိဋ္ဌတီတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။

"ခန္ဓေ ဇနေတိ" တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ ပါကဘေဒဝသေန၊ ရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတ္တတီစေဝ၊ ဖြစ်၏ ဟူ၍သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပစ္စတိ၊ ရင့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါကော၊ မည်၏။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘေဒေါ၊ မည်၏။ ပါကော စ၊ ရင့်တတ်သော သဘောလည်း။ ဘေဒေါ စ၊ ပျက်တတ်သောသဘောလည်း။ ပါကဘေဒံ၊ ရင့်တတ်ပျက်တတ်သောသဘော။ တဿ၊ ထိုရင့်တတ်ပျက်တတ်သည်၏။ ဘာဝံ၊ အဖြစ်ဟူသော။ ပစ္စနံ စ၊ ရင့်ခြင်းကိုရင်း။ ဘိဇ္ဇနဉ္စ၊ ပျက်ခြင်းကိုရင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သောကာဒီနံ အမိဋ္ဌာနတ္တာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထို သောကစသည်တို့၏။ ကာရဏတ္တာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုသောကစသည်တို့ဖြင့်။ သိဒ္ဓါယ၊ ပြီးသော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ဇနိတေဟိ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ (သျှာမှုနှင့်အတူပင်ရှိသော သိမှုနှင့်အညီပင်) သင်္ခါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘဝန္တရပါတုဘာဝါယ၊ ဘဝသစ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပစ္စယော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ၊ ၏။ အနန္တရပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဘဝန္တရပါတုဘာဝါယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ စုတိစိတ္တံ၊ ထို စုတိစိတ်သည်။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရရဟိတံ၊ သင်္ခါရတို့မှကင်းလတ်သော်။ (ဝါ၊ ကင်း သော။ တံ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။) ဘဝန္တရဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသဟာယတ္တဒဿနတ္ထံ၊ အဖော်သဟဲနှင့် တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သောကာဒီနံ အမိဋ္ဌာနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒွေဓာတိ၊ ကား။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ သရသေန စ၊ မိမိကိစ္စအားဖြင့်ရင်း။ ဓမ္မန္တရပစ္စယဘာဝေန စ၊ တရားတပါးအား ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဓာ ဒွေဓာ၊ နှစ်ပါး နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဗျာပနိစ္ဆာလောပေန၊ ဝိစ္ဆာပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြသော စကားတည်း။

[၃၄၂] ၆၅၇။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နတာဒဿနေန၊ ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြသော။ (အဝိဇ္ဇာ။ပ။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။) "ကော၊ အဘယ်သူသည်။ အဘိသင်္ခရောတိ နု ခေါ၊ ပြုပြင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သေ ပဥှော၊ ဤ ပြဿနာသည်။ နေ၁ ကလ္လော၊ မသင့်လျော်။" ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝါ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-ဟူသော ဤစကားသည်။ ကာရကဒဿနနိဝါရဏံ၊ ပြုတတ်သူဖန်ဆင်းတတ်သူဟု ယူသော

မိစ္ဆာအယူကို ပယ်မြစ်သောစကားတည်း။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဘဝတော၊ ဘဝဟောင်းမှ။ ဘဝန္တရံ၊ ဘဝသစ်သို့။ သင်္ကမတိ၊ ပြောင်းရွှေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဒဿနံ၊ အယူသည်။ အတ္တသင်္ကန္တိဒဿနံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုအယူကို။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏုပ္ပတ္တိဝစနေန၊ ဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းကိုဆိုသော စကားဖြင့်။ နိဝါရိတံ၊ ပယ်မြစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ အဘေဒတော၊ မကွဲပြားသောအားဖြင့်။ ဧကော အတ္တာတိ၊ တခုတည်းသော အတ္တဟူ၍။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဃနသညာ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဃနသညာကို။ ယမကတာလကန္ဒံ၊ အစုံသော ထန်းဖု·ထန်းမြစ်ကို။ ဘိန္ဒန္တေန ဝိယ၊ ခွဲဘိသကဲ့သို့။ "တေ၊ ဤအရာသည်။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမရူပမတ္တံ၊ နာမ်ရုပ်မျှသာတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ နိဝါရိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေမာဒိဒဿနနိဝါရဏန္တိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သောစတိ၊ စိုးရိမ်၏။ ပရိဒေဝတိ၊ ငိုကြွေး၏။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲ၏။ ဣတိ-အာဒိဒဿနနိဝါရဏံ၊ ဤသို့အစရှိသော မိစ္ဆာအယူကိုပယ်မြစ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သောကာဒယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပစ္စယာယတ္တာ၊ အကြောင်းနှင့် စပ်ကုန်သောကြောင့် (ဟေတုမန္တ)။ အဝသဝတ္တိနောတိ၊ အလိုအတိုင်းမဖြစ်ကုန်ဟူ၍။ ဇာတိပစ္စယာ။ပ။ သမ္ဘဝန္တီတိ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ မိစ္ဆာဒဿနနိဝါရဏတော-ပီတိ၊ ကား။ ကာရကဒဿနာဒိ။ပ။ နိဝါရဏတောပိ၊ ပြုတတ်သူ ဖန်ဆင်းတတ်သူ (ရှိ၏) ဟု ဖြစ်သောအယူ အစရှိသော အထူးထူးအပြားပြားသော မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းတို့ကို ပယ်မြစ်သောအားဖြင့်လည်း။

၆၅၀။ သလက္ခဏသာမညလက္ခဏဝသေနာတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။(အာဟ-၌ စပ်) သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ (အဒဿနံ-၌ စပ်) ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ယာထာဝတော၊ မှန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မှန်စွာ။ အဒဿနံ၊ မမြင်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒုဘယဝိနိမုတ္တဿ၊ ထိုနှစ်ပါးသော လက္ခဏာတို့မှလွတ်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပဿိတဗ္ဗဘာဝဿ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဟေတုတော၊ ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပက္ခလနံ ဝိယ၊ ခြေချော်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဘဝန္တရပပါတတော၊ ဘဝသစ်၌ ကျခြင်းကြောင့်။ ပတနံ ဝိယ၊ လဲကျခြင်းနှင့်တူ၏။ ဒုက္ခတာသူလ-ယောဂတော စ၊ ဒုက္ခတာ သုံးပါးဟူသော တံကျင်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကိလေသာသုစိပဂ္ဃရဏတော စ၊ ကိလေသာဟူသော မစင်ကြယ်သော သွေးပုပ် ပြည်ပုပ် သန်ရည်တို့ကို ယိုထွက်စေခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဂဏ္ဍပါတုဘာဝေါ ဝိယ၊ အိုင်းအမာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဂဏ္ဍဘေဒပီဠကာ ဝိယာတိ၊ ကား။

ဘေဒနတ္ထံ၊ ပေါက်ကွဲခြင်းငှါ။ ဂဏ္ဍော၊ သည်။ ပစ္စမာနေ၊ မှည့်ရင့်လတ်သော်။ တဿ၊ ထိုအိုင်းအမာ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ဧာယမာနာ၊ သော။ ခုဒ္ဒကပိဠကာ ဝိယ၊ ငယ်သောအဖုနှင့်တူ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဂဏ္ဍဿ၊ ၏။ အနေကမာ၊ များသော အပြားအားဖြင့်။ ဘေဒေ၊ ကွဲလတ်သော်။ ပိဠကာ ဝိယ၊ ဖြစ်ပေါ်သောအဖုတို့နှင့်တူ၏။ ဖဿော၊ သည်။ သံဃဋ္ဋနရသတာယ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဃဋ္ဋနံ ဝိယ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဃဋ္ဋနဒုက္ခံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ဃဋ္ဋနတော၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဇာတံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝိယ၊ ဒုက္ခနှင့်တူ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တိဝိဓဒုက္ခတာဝသေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဒုက္ခတာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဿန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခဘာဝတော၊ ဒုက္ခမည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပဋိကာရာဘိလာသော ဝိယာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ သမုဒါယဿ၊ ဝေဒနာသုံးပါးဟူသော အပေါင်း၏။ ဧကဒေသနိဒဿနဘာဝေန၊ အစိတ်ဖြစ်သော ဒုက္ခဝေဒနာ၏ ဥပမာ၏အဖြစ် ဖြင့်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဗဟုဝိဓာနတ္ထုပ္ပတ္တိနိမိတ္တတော၊ များသောအပြားရှိသော အကျိုးမဲ့ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသပ္ပါယဂ္ဂဟဏံ ဝိယ၊ မလျော်သောဆေးကိုယူခြင်း စွဲလမ်းခြင်းနှင့်တူ၏။ ဒုက္ခဟေတုနော၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းကို။ သသန္တာနေ၊ မိမိသန္တာန်၌။ သန္နိဓာပနတော၊ ကောင်းစွာ တည်စေခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ထည့်သွင်းခြင်းကြောင့်။ အသပ္ပါယလေပနံ ဝိယ၊ မလျော်သော ဆေးကို လိမ်းခြင်းနှင့်တူ၏။ အတ္တဘာဝဂဏ္ဍဿ၊ အတ္တဘော ဟူသော အိုင်းအမာ၏။ နိဗ္ဗတ္တိဝိကာရဘာဝတော စ၊ အသစ်ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဖောက်ပြန်သောအမူအရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုအတ္တဘောတည်းဟူသော အိုင်းအမာ၏။ သူနဘာဝါဒိသမ္ဘဝတော စ၊ ဖူးရောင်သည်၏အဖြစ် စသည်တို့၏ ဖြစ်သင့်ခြင်း ကြောင့်၎င်း။ ဂဏ္ဍဝိကာရပါတုဘာဝေါ ဝိယ၊ အိုင်းအမာ၏ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သူနတာသရာဂပုဗ္ဗဂ္ဂဟဏာဒယော၊ ဖူးရောင်သည်၏အဖြစ် သွေးပုပ်နှင့်တကွသော ပြည်ပုပ်ကိုယူခြင်း (ဝါ) ပြည် တည်ခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။(ဤ၌ သရာဂ-ဟူသောပါဌ်နှင့် အနက်ကို စိစစ်သင့် သေး၏) ဂဏ္ဍဝိကာရာ၊ အိုင်းအမာ၏ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာတို့တည်း။ သရသတော၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သူ့အလိုလို။ ဂဏ္ဍဿ၊ ၏။ ဘိဇ္ဇနံ၊ ပေါက်ကွဲခြင်းသည်။ ပါကေန၊ မှည့်ရင့်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘေဒဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ပေါက်ကွဲခြင်းကို ယူခြင်းဖြင့် ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုအိုင်းအမာ၏။ ပါကောပိ၊ မှည့်ရင့်ခြင်းကိုလည်း။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဂဏ္ဍဘေဒေါ ဝိယ ဇရာမရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဂဏ္ဍဿ၊ ၏။ ဝိသဒိသာပတ္တိ စ၊ ထူးခြားခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဘိဇ္ဇနဥ္စ၊ ပေါက်ကွဲခြင်းသည်၎င်း။ ဂဏ္ဍ-

ဘေဒေါ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိသဒိသာပတ္တိ၊ သည်။ ပါကော၊ မှည့်ရင့်ခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဤဒုတိယဝိကပ်၌ ဘေဒ-သဒ္ဒါသည် အထူးဟူသောအနက် ပေါက်ကွဲခြင်းဟူသောအနက် နှစ်ပါးလုံးတို့ကို ဟောသည်ဟု ပြဆို၏)

[၃၄၃] ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ဝိညာပေတုံ၊ သိစေသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ကောဓိဋ္ဌာနေဟိ၊ တူသောတည်ရာရှိကုန်သော။ ဥပမာ-ဝိသေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တံ၊ ထိုဘဝစက်ကို။ ဝိညာပေတွာ၊ သိစေပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နာနာဓိဋ္ဌာနေဟိ၊ အထူးထူးသော တည်ရာရှိကုန်သော။ (ဥပမာဝိသေ-သေဟိ၊ တို့ဖြင့်။) ဝိညာပေတုံ၊ ငှါ။ ယသ္မာ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ ပဋ္ဌလာဘိဘူတစက္ခုကော၊ တိမ်လွှာဖုံးလွှမ်းအပ်သော မျက်စိရှိသောသူသည်။ ရူပါနိ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်။ ကိဉ္စိ၊ အချို့ကို။ ပဿန္တောပိ၊ မြင်သော်လည်း။ ဝိပရီတံ၊ ဖောက်ပြန်စွာ။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတော၊ အဝိဇ္ဇာလွှမ်းမိုးအပ်သောသူသည်။ ဒုက္ခာဒီနိ၊ တို့ကို။ န ပဋိပဇ္ဇတိ၊ မသိ။ န ပဿတိ၊ မမြင်။ မိစ္ဆာ ဝါ၊ မှားယွင်းစွာမူလည်း။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပဋ္ဌလံ ဝိယ၊ တိမ်လွှာနှင့်တူ၏။ ကောသကာရကိမိနာ ဝိယ၊ အအိမ်ကိုပြုသောပိုးကောင်ကဲ့သို့။ (မူလဋီ သီမူတို့နှင့်အညီ တတိယန္တသာ သင့်သည်) အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်။ ကတတ္တာ စ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ ဝဋ္ဋသာ၊ ၏။ အတ္တနော ဝေ၊ မိမိ၏သာလျှင်။ (သီမူ၌ အန္တော ဝေ-ဟု ရှိ၏၊ အတွင်း၌သာလျှင်ဟု အနက်ပေး) ပရိဗ္ဗမနကာရဏတ္တာ စ၊ လည်ခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ကောသပ္ပဒေသာ ဝိယ၊ ပိုးအိမ်၏အစိတ်တို့နှင့် တူကုန်၏။ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟံ၊ သင်္ခါရတို့၏ သိမ်းပိုက်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ အလဘမာနံ၊ မရသော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပရိဏာယကပရိဂ္ဂဟံ၊ ရှေ့ဆောင်မှူးမတ်တို့၏သိမ်းပိုက်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ပတိဋ္ဌံ၊ ကို။ အလဘမာနော၊ သော။ ရာဇကုမာရော ဝိယ၊ မင်းသားနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပတိဋ္ဌာလာဘော၊ တည်ရာကို မရခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ဤဥပမာစကားရပ်၌။ ဥပမောပမေယျသာမညံ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျတို့၏ တူသည်၏အဖြစ်ပေတည်း။ ဥပပတ္တိနိမိတ္တန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ကမ္မာဒိအာရမ္မဏံ၊ ကံအစရှိသော အာရုံကို။ အာဟ၊ ၏။ ပရိကပ္ပနတောတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏကရဏ-တော၊ အာရုံပြုခြင်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တေန၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ဝိတက္ကေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကနတော၊ ကြံသောအားဖြင့်။ ဒေဝမနုဿမိဂဝိဟင်္ဂါဒိ-ဝိဝိဓပ္ပကာရတာယ၊ နတ် လူ သားကောင် ငှက်အစရှိသောအားဖြင့် အထူးထူး အပြားပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာမရူပံ၊ သည်။ မာယာ ဝိယ၊ မျက်လှည့်

အမှုနှင့်တူ၏။ ပတိဋ္ဌာဝိသေသေန၊ တည်ရာအထူးဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိဝိသေသာပတ္တိတော၊ ကြီးပွါးခြင်းအထူးသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သဠာယတနံ၊ သည်။ ဝနပ္ပဂုမ္ဗော ဝိယ၊ တောအုပ်နှင့်တူ၏။ ဝိသယိဝိသယဘူတာနံ၊ ယ-ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဒွါရအာရုံဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အညမညာဘိမုခဘာဝေါ၊ အချင်းချင်းရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ အာယတနဃဋ္ဋနံ၊ မည်၏။ တတော အာယတနဃဋ္ဋနတော၊ ထိုအာယတနတို့၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့်။ (ဤတွင် ပုဒ်မကြီးရှိရမည်၊ ဝိဘတျန္တသံဝဏ္ဏနာ-ဖြစ်သည်။) ဒွယသံဃဋ္ဋနပ္ပတ္တိတော စ၊ အာယတနနှစ်ပါးအပေါင်း၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝေဒနာ-ဒုက္ခဟေတုတော စ၊ ဝေဒနာဟူသော ဒုက္ခ၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဖဿော၊ သည်။ အဂ္ဂိ ဝိယ၊ မီးနှင့်တူ၏။ သပရိဠာဟတော၊ ပူလောင်ခြင်း ရှိသောကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒါဟော ဝိယ၊ ပူလောင်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ ကြာလေကြာလေ။ တဏှာပဝဍ္ဎ-နတော၊ တဏှာကိုပွါးစေခြင်းကြောင့်။ ဝိသယာနုဘဝနံ၊ အာရုံကိုခံစားခြင်းသည်။ လောဏူဒကပါနံ ဝိယ၊ ဆားငန်ရေကို သောက်ခြင်းနှင့်တူ၏။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပါတုကမျတာဘာဝတော၊ သောက်ခြင်း သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ပိပါသာ ဝိယ၊ ရေသိပ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ တဒဿုပါဒါနန္တိ၊ ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိ-နန္ဒနံ၊ တဏှာဖြင့်နှစ်သက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိဖြင့်နှစ်သက်ခြင်းဟူသော။ တံ အဘိလာသ-ကရဏံ၊ ထိုလိုချင်တောင့်တခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ တံသမင်္ဂိနော၊ ထိုလိုချင် တောင့်တခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်ပေတည်း။) ဝါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုလိုချင်တောင့်တခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်မည်သည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ။ဗျသနာဝဟတာယ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အဇာနနတော၊ မသိခြင်း ကြောင့်။ ဘဝုပါဒါနံ၊ ဘဝကိုစွဲလမ်းခြင်းသည်။ မစ္ဆဿ၊ ငါး၏။ ဗဠိသုပါဒါနံ ဝိယ၊ ငါးမျှားချိတ်ကိုယူခြင်းနှင့်တူ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယဥပမာစကား ရပ်၌။ သခါရာဒီနံ၊ တို့၏။ ကောသပ္ပဒေသပရိဏာယကာဒီဟိ၊ ပိုးအိမ်၏အစိတ် နှင့် ရှေ့ဆောင်မှူးမတ် အစရှိကုန်သော။ ဒွီဟိ ဒွီဟိ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးတို့နှင့်။ သဒိသတာယ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒွေ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဥပမာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၆၅၉။ ပုရာဏတိဏပဏ္ဏာဒိဘရိတော၊ မြက်သစ်ရွက်ဆွေး စသည်တို့ဖြင့် ပြည့်သော။ ပဗ္ဗတသခ်ေပေ၊ တောင်ဝှမ်း၌။ ဇလာသယော ဝိယ၊ ရေအိုင်ကဲ့သို့။ ကောစိ၊ အချို့သောအိုင်သည်၊ ဝါ၊ အချို့သော တရားသည်။ အဂမ္ဘီရော ဝေ၊ မနက်နဲသည်သာလျှင်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) ဂမ္ဘီရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ခါယတိ၊ ထင်၏။

အယံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤအတူမနက်မူ၍ နက်ယောင်ထင်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်။ အယံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ဂမ္ဘီရောဝ၊ နက်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဩဘာသတိ ပကာသတိ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော၊ မည်၏။ ယထာရဟန္တိ၊ ကား။ အတ္ထာဒိဝသေန၊ အတ္ထစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာနုရူပံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။

ဇာတိတော၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ န န ဟောတိ၊ မဖြစ်သည် မဟုတ်။ ဟောတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဓာရဏော၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးလတ်သော်။ "ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဇာတိတော၊ မှ။ အညတောပိ၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သိယာ နု ခေါ၊ ဖြစ်ရာသလော။" ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကာယံ၊ ယုံမှား ဖြစ်လတ်သော်။ တဒါသင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုယုံမှားကို နစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ "န စ ဇာတိံ ဝိနာ အညတော ဟောတိ" တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အညဂ္ဂဟဏံ၊ အည-သဒ္ဒါသည်။ ဇာတိယာ၊ နှင့်၊ ဝါ၊ ၏။ ပဋိယောဂီ-ဝိသယံ၊ အပြန်ယှဉ်ဖက်လျှင်အရာရှိ၏။ [၃၄၄] အညမတ္တဝိသယံ၊ တပါးဖြစ်ကာမျှလျှင် အရာရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဇာတိံ ဝိနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဇရာမရဏ၏။ (အညံ-၌ စပ်) ဇာတိယာ၊ နှင့်။ (သဟ-၌ စပ်) ဝါ၊ ၏။ (ကာရဏ-၌ စပ်) သဟကာရီကာရဏဘူတံ၊ တကွပြုဖော်ပြုဖက်အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အညံ၊ ဇာတိမှတပါးသောအကြောင်းကို၊ ဝါ၊ သည်။ နိဝတ္တိတံ၊ နစ်စေအပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတော၊ ဤဇရာမရဏဝါရမှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်ဖြစ်သော ဇာတိဝါရစသည်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။ ဣတ္ထန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဣဒံပကာရံ၊ ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏ၏ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤအပြား ဤအခြင်းအရာကို။ (ဝဒတိ၊ ၏[၁]။) ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏ၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤအပြား ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ဇာတိ-ပစ္စယသမ္ဘူတံ၊ ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သဟိ-တဿ၊ တကွဖြစ်သော၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်သော။ (ပစ္စယာနုရူပဿ-၌ စပ်၊ သံ-၏အနက်ကို ပြသည်) အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယာနုရူပဿ၊ အကြောင်း အားလျော်သော ဇရာမရဏဟူသောအကျိုး၏။ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ သို့။ အာဂတဘာဝေါ၊ လာသည်၏အဖြစ်တည်း[၂]။ အနုပ္ပဝတ္တဋ္ဌော၊

၁-ဣတ္ထန္တိ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏဿ နိဗ္ဗတ္တာကာရံ ဝဒတိ၊ အနုဋီ ၂-၁၃၉။

၂-အထက်သို့လာသည်၏ အဖြစ်ဟူသည်မှာ တက်လာခြင်း-ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင်ဖြစ်သည်၊ သို့ဖြစ်၍ သမုဒါဂတ-ပုဒ်ကို တပေါင်းတည်းဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဟု အနက်ပြန်သင့်၏။

လျော်စွာဖြစ်ခြင်းအနက်သဘောတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အထ ဝါ၊ ကား။ သမ္ဘူတဋ္ဌော စ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောရင်း။ သမုဒါဂတဋ္ဌော စ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောရင်း။ သမ္ဘူတသမုဒါဂ-တဋ္ဌော၊ ဖြစ်ခြင်းအနက်နှင့် တပေါင်းတည်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းအနက်။ ဟိ၊ မှန်။ န ဇာတိတော။ ပ။ အညတော ဟောတီတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဇာတိပစ္စယ-သမ္ဘူတဋ္ဌော၊ ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်းအနက်သဘောကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတ္ထဉ္စ ဇာတိတော သမုဒါဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဇာတိပစ္စ-ယသမုဒါဂတဋ္ဌော၊ ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့် တပေါင်းတည်းဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဟူသော အနက်သဘောကို။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ယာ ယာ ဇာတိ၊ အကြင် အကြင် ဇာတိသည်။ ယထာ ယထာ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒနုရူပပါတုဘာဝေါ၊ ထိုထိုဇာတိ ထိုထို အခြင်းအရာအားလျော်စွာ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကို။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

တတ္ထ၊ ထိုသုံးခုသော ဝါကျတို့တွင်။ "န ဇာတိတော ဇရာမရဏံ န ဟောတီ"တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဤဝါကျဖြင့်။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ ဇာတိ-ပစ္စယတာယ၊ ဇာတိလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်၏။ အဝိတထတံ၊ မချွတ်ယွင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ "န ဇာတိ ံ ။ ပ။ မရဏံ ဟောတီ"တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ ဇာတိပစ္စယတာယ၊ ၏။) အနညထတ္တံ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့် မဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဿေတိ၊ ၏။) "ဣတ္ထဉ္စ ဇာတိတော သမုဒါဂစ္ဆတီ"တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (ဇရာမရ-ဏဿ၊ ၏။ ဇာတိပစ္စယတာယ၊ ၏။) တထတ္တံ၊ မှန်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဿေ-တိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တေန၊ ထိုသုံးပါးသော ဝါကျဖြင့်။ "ပစ္စယဓမ္မာ၊ ပစ္စည်းတရားတို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယဘာဝေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်၌။ တထာ၊ မှန်ကုန်သည်။ အဝိတထာ၊ မချွတ်ယွင်းကုန်သည်။ အနညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့် မဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ တဗ္ဘာဝေ၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်၌။ (တထာ အဝိတထာ အနညထာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဇာတိဝါရစသည်တို့၌လည်း။ ·သေ နယော၊ တည်း။ ဟေတုဖလေ ဉာဏံ အတ္ထ-ပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဟူသော။ ဧတေန ဝစနေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထဿ၊ အတ္ထ၏။ ဟေတု-ဖလဘာဝေါ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကို။ ကထံ၊ သို့။ ဉာတဗ္ဗော၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးမြန်းအံ့။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဟူသော။ တေဿ သမာသပဒဿ၊ ၏။ အဝယဝပဒတ္ထံ၊ အစိတ်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဟေတုဖလေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။

အတ္ထေ ပဋိသမ္ဘိဒါ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဟူသော။ ဥတ္တေ၊ ဤသမာသ်ဝစနတ္ထ၌။ အတ္ထေတိ တေသ၊ ဟူသောဤပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ဟေတုဖလေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါတိ တေသ၊ ဤပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ၍။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဖလအတ္ထသဒ္ဒါ၊ ဟေတုဖလ-သဒ္ဒါနှင့် အတ္ထ-သဒ္ဒါတို့သည်။ ဧကတ္ထာ၊ တူသော အနက်ရှိကုန်၏။ ဉာဏပဋိသမ္ဘိဒါ စ၊ ဉာဏ-နှင့် ပဋိသမ္ဘိဒါ-တို့သည်လည်း။ (ဧကတ္ထာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တေန၊ ဟောသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတ္ထဿ၊ အတ္ထ၏။ ဟေတုဖလဘာဝေါ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကို။ သာဓိတော၊ ပြီးစေအပ်၏။

ယေနာကာရေနာတိ၊ ကား။ ယေန ပဝတ္တိအာကာရေန၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်း၏ အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သဘာဝဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္စယဝိသေသသိဒ္ဓေန၊ အကြောင်းထူးဖြင့်ပြီးသော။ ပဝတ္တိအာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌာကာရာ၊ ထူးသောအခြင်းအရာရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ "သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဉာဏမုခေ၊ ဉာဏ်အဝ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ယဒဝတ္ထာတိ၊ ကား။ ယာယ အဝတ္ထာယ၊ အကြင်အခိုက်အတန့်ဖြင့်။ အဝတ္ထိတာ၊ တည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အဝတ္ထာဝိသေသဝန္တော၊ အခိုက်အတန့်အထူး ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေန တေန အဝတ္ထာဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ တံ တံ အတ္ထကိစ္စံ၊ ထိုထိုအလိုရှိအပ်သော ကိစ္စကို။ သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ သမတ္ထာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာယပိ၊ ၏လည်း။ သွာယံ ပဝတ္တိအာကာရော စ၊ ထိုဖြစ်ပုံအခြင်းအရာသည်၎င်း။ သွာယံ အဝတ္ထာဝိသေသော စ၊ သည်၎င်း။ အနုပစိတကုသလသမ္ဘာရေဟိ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကုသိုလ် အဆောက်အဦမရှိသော သူတို့သည်။ ဒုရဝဗောဓတော ဝေ၊ သိနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ [၃၄၅] အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌော စ၊ မရအပ်သော ထောက်တည်ရာရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) (ဤ၌ စ-သဒ္ဒါ ဖြင့် ဒုရဝဗောဓကိုပင် ပြန်၍ဆည်းသည်ဟု ယူအပ်၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ။ပ။ ဂမ္ဘီရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿ အာကာရဿ စ၊ ထိုအခြင်း အရာ၏၎င်း။ တဿာ အဝတ္ထာယ စ၊ ထိုအခိုက်အတန့်၏၎င်း။ ။ ဟေတုမှိ ဉာဏန္တိ ဥတ္တေ၊ ဤပါဠိ၌။ ဟေတုနော၊ ဟေတု၏။ ဓမ္မပရိယာယတာ၊ ဓမ္မ၏ ပရိယာယ်အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

အဿာတိ၊ ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ၏။ တေန တေန ကာရဏေနာတိ၊ ကား။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့၏။ ဗုဇ္ဈနာနုဂုဏတာသင်္ခါတေန၊ သိခြင်းအားလျော်

သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ တေန တေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဒေသနုပ္ပကာရေ၊ ထိုဟောခြင်း၏အပြား၌။ အနုလောမပဋိ- လောမတောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ပစ္စယုပ္ပါဒါ၊ ပစ္စည်းတရား တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပစ္စယုပ္ပန္နုပ္ပါဒသင်္ခါတာ၊ ပစ္စုယုပ္ပန်တရား၏ ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အနုလောမံ စ၊ အနုလုံကိုင်း။ ပစ္စယနိရောဓာ၊ ပစ္စည်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပစ္စယုပ္ပန္နနိရောဓသင်္ခါတာ၊ ၏ ချုပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပဋိလောမံ စ၊ ပဋိလုံကိုင်း။ န အာဟ၊ ဆိုသည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော် ကား။ အာဒိတော၊ အစမှ။ အန္တဂမနံ၊ အဆုံးသို့သွားသော။ အနုလောမံ စ၊ ကိုင်း။ အန္တတော၊ မှ။ အာဒိဂမနံ၊ အစသို့သွားသော။ ပဋိလောမံ စ၊ ကိုင်း။ အာဟ၊ ဆို၏။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အနုလောမဒေသနာယ စ၊ ၌ဂိုင်း။ အန္တတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဋိလောမဒေသနာယ စ၊ ၌ဂိုင်း။ တိသန္ဓိစတုသင်္ခေပံ၊ သုံးခုသောအစပ် လေးခုသောအလွှာရှိ၏၊ ဝါ၊ ရှိသော ဘာဝစက်ကို။ (ဒေသိတံ၊ ၏။) ဣမေ။ပ။ ကိံနိဒါနာတိအာဒိကာယ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဝေမဇ္ဈတော၊ အလယ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဋိလောမ- ဒေသနာယ စ၊ ၌ဂိုင်း။ စက္ခုဉ္စ။ပ။ ဝေဒနာတိအာဒိကာယ၊ အစရှိသော။ အနု- လောမဒေသနာယ စ၊ ၌ဂိုင်း။ ဒွိသန္ဓိတိသင်္ခေပံ၊ နှစ်ခုသောအစပ် သုံးခုသော အလွှာရှိ၏။ သံယောဇနိယေသု။ပ။ ဥပါဒါနန္တိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ဒေသနာတို့၌။ ဧကသန္ဓိဒွိသင်္ခေပံ၊ တခုသောအစပ် နှစ်ခုသောအလွှာရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောဒေသနာ၌။ ဧကင်္ဂေါပိ၊ (ဖဿပစ္စယာ-ဟု) အင်္ဂါ တပါးရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ၏။ သော၊ ထိုဧကင်္ဂပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ တတြ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကောတိအာ- ဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿိတော ဝေ၊ (နှာ ၂၄၆-၌) ပြအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ သဘာဝေါ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ “ဝါ၊ တနည်းကား။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဒေသနာ၌။ တေသံ တေသံ ဝုတ္တာ- ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုဟောအပ်သောတရားတို့၏။ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ် သော။ သလက္ခဏသင်္ခါတော၊ သဘာဝလက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိပရီ- တသဘာဝေါ၊ မဖောက်မပြန်မှန်သော သဘောသည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။” ဣတိ၊ သို့။ ဓော၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇာနနလက္ခဏဿ၊ သိခြင်းလက္ခဏာ ရှိသော။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခဘူတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော သဘော သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အညာဏဋ္ဌော၊ မည်၏။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ ပစ္စက္ခ- ကရဏေန၊ မျက်မှောက်ပြုသဖြင့်။ ဒဿနဘူတဿ၊ မြင်သောသဘောဖြစ်သော ဉာဏ်၏။ ပဋိပက္ခဘူတော၊ သည်။ အဒဿနဋ္ဌော၊ မည်၏။ ပန၊ တပါး။ ယေန၊

အကြင်သဘောဖြင့်။ သော၊ ဤအဝိဇ္ဇာသည်။ ဒုက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ယာထာဝ-
သရသံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော မိမိ၏သဘောကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ငှါ။ န ဒေတိ၊
မပေး။ ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ပရိယောနန္ဓိတွာ၊ မြှေးယှက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊
တည်၏။ သော၊ ထိုသဘောသည်။ တဿာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏။ သစ္စာသမ္ပဋိဝေ-
ဓဋ္ဌော၊ မည်၏။ အပုညာဘိသင်္ခါရေကဒေသော၊ သင်္ခါရတို့၏တစိတ်သည်။
(လောဘမူသင်္ခါရကိုဆိုသည်) သရာဂေါ၊ မည်၏။ အညော၊ ထိုမှတပါး
သော သင်္ခါရသည်။ ဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ရာဂဿ၊ ၏။ အပဋိပက္ခ-
ဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂပဝဍ္ဎနတော၊
ရာဂကို ပွါးစေတတ်သော။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။
သရာဂေါ၊ မည်၏။ [၃၄၆] ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော ပုညာဘိသင်္ခါရ
အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရသည်။ တပ္ပဋိပက္ခဘာဝတော၊ ထိုသရာဂ၏ဆန့်ကျင်ဖက်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ ။"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။
အဿုတဝတော၊ သုတနှင့်မပြည့်စုံသော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ သည်။ 'ဇတံ၊ ဤဝိညာဉ်
သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ သော၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။
အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း။"
ဣတိ၊ သို့။ ဇတံ၊ ဤဝိညာဉ်ကို။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။
အဇ္ဈောသိတံ၊ မျိုသိမ်းအပ်ခဲ့ပြီ။ မမာယိတံ၊ ငါ့ဥစ္စာဟု မြတ်နိုးအပ်ခဲ့ပြီ။
ပရာမဋ္ဌံ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ခဲ့ပြီ။" (ဣတိ၊ သို့။) ဝိညာဏံ၊ ကို။
အတ္တပရာမာသဿ၊ အတ္တဟု မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏။ ဝိသေသ-
တော၊ အားဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ တည်ရာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ သုညတဋ္ဌော၊ အတ္တမှ ဆိတ်ခြင်းသဘောသည်။
ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲ၏။ "အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဝိဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ သံသရတိ၊
ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်တတ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ သဗျာပါရ။ ပ။ ဗလဝတာယ၊
(အတ္တ-ကို) ဗျာပါရရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း, ဘဝဟောင်းမှ ဘဝ
သစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အားကြီးသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ 'အဗျာပါရဋ္ဌအသင်္ကန္တိပဋိသန္ဓိပါတုဘာဝဋ္ဌာ စ၊ ဗျာပါရကင်းသော
သဘောနှင့် ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကင်း၍ ပဋိသန္ဓေ၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသဘောတို့
သည်လည်း[၁]။ ဂမ္ဘီရာ၊ ကုန်၏။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ဧကုပ္ပါ-

၁-ဤ၌ အဗျာပါရဋ္ဌ-ဟူ၍၎င်း အသင်္ကန္တိပဋိသန္ဓိပါတုဘာဝဋ္ဌ-ဟူ၍၎င်း အတ္ထ-သဒ္ဒါ
နှစ်ခုဖြင့် အသီးအသီးပိုင်းခြား၍ပြသောကြောင့် အသင်္ကန္တိ ပဋိသန္ဓိပါတုဘာဝကို တနက်
တည်းဟု မှတ်အပ်၏၊ ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌မူကား အသင်္ကန္တိ-ကို တနက် ပဋိသန္ဓိ-
ပါတုဘာဝဋ္ဌ-ကို တနက် ခွဲ၍ပြန်ထားလေသည်။

ဒေါ၊ တပြိုင်နက် တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းကိုဒင်း[1]။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီး။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ကေပ္ပါဒေါ၊ ကိုဒင်း။ နာမဿ၊ ၏။ ရူပေန၊ နှင့်။ ရူပဿ စ၊ ၏လည်း။ နာမေန၊ နှင့်။ အသမ္ပယောဂတော၊ မယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိနိဗ္ဘောဂေါ၊ အသီးအသီးကွဲပြားခြင်းကိုဒင်း။ ကေစဿ၊ အချို့သော။ နာမဿ၊ ၏။ ကေစ္စေန နာမေန၊ နှင့်။ ကေစဿ ရူပဿ စ၊ ၏လည်း။ ကေစ္စေန ရူပေန၊ နှင့်။ အဝိနိဗ္ဘောဂေါ၊ အသီးသီးမကွဲပြားခြင်းကိုဒင်း။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကေပ္ပါဒေကနိရောဓေ၊ တူသောဖြစ်ခြင်း တူသောချုပ်ခြင်းရှိသော။ အဝိနိဗ္ဘောဂေ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်သည်ရှိသော်။ ကေကလာပပဝတ္တိနော၊ တခုတည်းသော ကလာပ်၌ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ရူပဿ စ၊ ရုပ်၏လည်း။ သော (အဝိနိဗ္ဘောဂေါ)၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ကေစတုဝေါကာရဘဝေသု၊ တို့၌။ နာမရူပါနံ၊ တို့၏။ အသဟဝတ္တနတော၊ တကွမဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အညမညဝိနိဗ္ဘောဂေါ စ၊ အချင်းချင်းအသီးသီးကွဲပြားခြင်းကိုဒင်း။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ သဟဝတ္တနတော၊ တကွဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (နာမရူပါနံ၊ တို့၏။) အဝိနိဗ္ဘောဂေါ စ၊ မကွဲပြားခြင်းကိုဒင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အဓိပတိယဋ္ဌေန နာမ၊ အဓိပတိသဘောမည်သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေါ၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏အဖြစ်တည်း။ သော၊ ဤစက္ခုသည်၊ ဝါ၊ ဤသောတသည်။ ပ။ ဝါ၊ ဤကာယသည်။ လောကောပိ၊ လောကလည်းမည်၏။ သော၊ ဤစက္ခုသည်။ပ။ ဝါ၊ ဤကာယသည်။ ဒွါရာပိ၊ ဒွါရလည်းမည်၏။ တော၊ ဤစက္ခုသည်။ပ။ ဝါ၊ ဤကာယသည်။ ခေတ္တမ္ပိ၊ ခေတ္တလည်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ လောကာဒိအတ္ထာ၊ လောကအစရှိသော အနက်သဘောတို့ကို။ စက္ခာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးသော အာယတနတို့၌။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ မနာယတနဿာပိ၊ ၏လည်း။ လုဇ္ဇနတော စ၊ ပျက်စီးတတ်သောကြောင့်ဒင်း။ မနောသမ္ဖဿာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ဒွါရခေတ္တဘာဝတော စ၊ အဖြစ်ကြောင့်ဒင်း။ တေ အတ္ထာ၊ ဤလောကစသောအနက်သဘောတို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ ဧဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အာပါထဂတာနံ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ တို့ကို။ ပကာသနယောဂျတာလက္ခဏံ၊ ပြခြင်း-ထင်စေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဩဘာသနံ၊ လင်းစေခြင်းသည်။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝိသယိဘာဝေါ၊ ဝိသယီအဖြစ်မည်၏။ မနာယတနဿ၊ ၏။ ဝိဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ (ဝိသယိဘာဝေါ၊ မည်၏။)

၁-ကေတော ဥပ္ပါဒေါ ကေပ္ပါဒေါ-ဟု ဝစနတ္ထပြုရာ၏၊ ဧကော ဥပ္ပါဒေါ-ဟူ၍ကား ဝစနတ္ထ-မပြုသင့်၊ အကြောင်းမူကား နာမ်၌ဖြစ်ခြင်းနှင့် ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကို တခုတည်းတူသည်ဟူ၍ မဆိုသင့်သောကြောင့်တည်း။

သံဃဋ္ဋနဋ္ဌေ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသဘောကို။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ စက္ခုသမ္ဗဿာ-
ဒိနံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးပါးသောဖဿတို့၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇေ-
တဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတရေ၊ ဖုသနသင်္ဂတိသန္နိပါတတ္တတို့ကို။ ဆန္နမ္ပိ၊ ၆-ပါးသော
ဖဿတို့၏လည်း။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဖုသနံ၊
သည်။ ဖဿဿ၊ ၏။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ သံဃဋ္ဋနံ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည်။
ရသော၊ တည်း။ ဣတရေ၊ သင်္ဂတိသန္နိပါတတို့သည်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရာ၊ ထင်
သော အခြင်းအရာတို့တည်း။ အာရမ္မဏရသာနုဘဝနဋ္ဌေ၊ အာရုံ၏ အရသာ
ကို ခံစားခြင်းသဘောကို။ ရသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝေဒယိတဋ္ဌေ၊
ခံစားခြင်းသဘောကို။ လက္ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) သုခဒုက္ခ-
မဇ္ဈတ္တဘာဝါ၊ အဖြစ်တို့ကို။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ တိဿန္နံ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။
သဘာဝဝသေန၊ သဘော၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ
သည်။ ဝေဒယတီတိ၊ ခံစား၏ဟူ၍။ အဘိနိဝေသဿ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏။
ဗလဝတာယ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ နိဇ္ဇီဝဋ္ဌော၊
ဇီဝမဟုတ်သော သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ နိဇ္ဇီဝါယ၊ ဇီဝ
မဟုတ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားခြင်းသည်။ နိဇ္ဇီဝဝေဒယိတံ၊
မည်၏။ နိဇ္ဇီဝဝေဒယိတမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ အတ္ထော၊ သဘောတည်း။
နိဇ္ဇီဝဝေဒယိတဋ္ဌော၊ ဇီဝမဟုတ်သော ဝေဒနာ၏ခံစားခြင်းသဘော။ သပ္ပိတိက-
တဏှာယ၊ ၏။ အဘိနန္ဒိတဋ္ဌော၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းသဘောကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊
၏။) ဗလဝတရတဏှာယ၊ အလွန်အားကြီးသောတဏှာ၏။ ဂိလိတ္ဝာ၊ မျို၍။
ပရိနိဋ္ဌာပနံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းသည်။ အဇ္ဈောသာနဋ္ဌော၊ မည်၏။ ဣတရော၊
ဤမှတပါးသော သရိတာ အစရှိသော သဘောကို။ သာခါရဏဝသေန၊
အလုံးစုံသောတဏှာနှင့် ဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
အာဒါနဂ္ဂဟဏာဘိနိဝေသဋ္ဌာ၊ ယူခြင်းစွဲလမ်းခြင်း မြဲမြံစွာနှလုံးသွင်းခြင်း
သဘောတို့သည်။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနာနံ၊ တို့အား။ (သာခါရဏ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။) သမာနာ၊ တူညီကုန်၏။ ပရာမာသဋ္ဌော၊ ကို။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနာဒီန-
မေဝ၊ စသည်တို့၏သာလျှင်။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ဝုတ္တော၊ ၏။ ဒုရတိက္ကမဋ္ဌော၊
ကျော်လွန်နိုင်ခဲသော သဘောကို။ တထာ၊ ထိုအတူပင် ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။
ဒိဋ္ဌိကန္တာရောတိ၊ ဒိဋ္ဌိခရီးခဲဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌီနံ၊ တို့၏။ ဒုရ-
တိက္ကမတာ၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) [၃၄၇]
ဝါ၊ ကား။ ဒဠှဂ္ဂဟဏတ္တာ၊ မြဲမြံစွာယူတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတု-
န္နမ္ပိ၊ လေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့၏လည်း။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ဒုရတိက္ကမဋ္ဌော၊
ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုရတိက္ကမတာယပိ၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲ
သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ (ပိ-သဒ္ဒါဖြင့် ဒုပ္ပူရတာ-ကို ပေါင်းသည်) တဏှာယ၊
၏။ သမုဒ္ဒဋ္ဌော၊ သမုဒ္ဒရာနှင့်တူသော သဘောကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ယောနိ။ပ။

အမှုနှင့်တူ၏။ ပတိဋ္ဌာဝိသေသေန၊ တည်ရာအထူးဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိဝိသေသာပတ္တိတော၊ ကြီးပွါးခြင်းအထူးသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သဠာယတနံ၊ သည်။ ဝနပ္ပဂုမ္ဗော ဝိယ၊ တောအုပ်နှင့်တူ၏။ ဝိသယိဝိသယဘူတာနံ၊ ယ-ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဒွါရအာရုံဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အညမညာဘိမုခဘာဝေါ၊ အချင်းချင်းရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ အာယတနဃဋ္ဋနံ၊ မည်၏။ တတော အာယတနဃဋ္ဋနတော၊ ထိုအာယတနတို့၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့်။ (ဤတွင် ပုဒ်မကြီးရှိရမည်၊ ဝိဘတျန္တသံဝဏ္ဏနာ-ဖြစ်သည်။) ဒွယသံဃဋ္ဋနပ္ပတ္တိတော စ၊ အာယတနနှစ်ပါးအပေါင်း၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ငှင်း။ ဝေဒနာ-ဒုက္ခဟေတုတော စ၊ ဝေဒနာဟူသော ဒုက္ခ၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ ဖဿော၊ သည်။ အဂ္ဂိ ဝိယ၊ မီးနှင့်တူ၏။ သပရိဋ္ဌာဟတော၊ ပူလောင်ခြင်း ရှိသောကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒါဟော ဝိယ၊ ပူလောင်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ ကြာလေကြာလေ။ တဏှာပဝဍ္ဎနတော၊ တဏှာကိုပွါးစေခြင်းကြောင့်။ ဝိသယာနုဘဝနံ၊ အာရုံကိုခံစားခြင်းသည်။ လောဏုဒကပါနံ ဝိယ၊ ဆားငန်ရေကို သောက်ခြင်းနှင့်တူ၏။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပါတုကမျတာဘာဝတော၊ သောက်ခြင်း သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ပိပါသာ ဝိယ၊ ရေသိပ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ တဒဿုပါဒါနန္တိ၊ ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနံ၊ တဏှာဖြင့်နှစ်သက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိဖြင့်နှစ်သက်ခြင်းဟူသော။ တံ အဘိလာသာကရဏံ၊ ထိုလိုချင်တောင့်တခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ တံသမင်္ဂိနော၊ ထိုလိုချင်တောင့်တခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်ပေတည်း။) ဝါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုလိုချင်တောင့်တခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်မည်သည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ။ဗျသနာဝဟတာယ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အဇာနနတော၊ မသိခြင်း ကြောင့်။ ဘဝုပါဒါနံ၊ ဘဝကိုစွဲလမ်းခြင်းသည်။ မစ္ဆဿ၊ ငါး၏။ ဗဠိသုပါဒါနံ ဝိယ၊ ငါးမျှားချိတ်ကိုယူခြင်းနှင့်တူ၏။ စ၊ ဆက်။ တွေ၊ ဤဒုတိယဥပမာစကား ရပ်၌။ သခါရာဒီနံ၊ တို့၏။ ကောသပ္ပဒေသပရိဏာယကာဒီဟိ၊ ပိုးအိမ်၏အစိတ်နှင့် ရှေ့ဆောင်မှူးမတ် အစရှိကုန်သော။ ဒ္ဒီဟိ ဒ္ဒီဟိ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးတို့နှင့်။ သဒိသတာယ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒွေ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဥပမာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၆၂၉။ ပုရာဏတိဏပဏ္ဏာဒိဘရိတော၊ မြက်သစ်ရွက်ဆွေး စသည်တို့ဖြင့် ပြည့်သော။ ပဗ္ဗတသခေ်ပေ၊ တောင်ဝှမ်း၌။ ဇလာသယော ဝိယ၊ ရေအိုင်ကဲ့သို့။ ကောစိ၊ အချို့သောအိုင်သည်၊ ဝါ၊ အချို့သော တရားသည်။ အဂမ္ဘီရော ဝေ၊ မနက်နဲသည်သာလျှင်။ (ဟုတ္ဘာ၊ ၍။) ဂမ္ဘီရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ခါယတိ၊ ထင်၏။

သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ကေတ္တာဒိဘာဝေန၊ ကေတ္တစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နီယမာနာ ဉာယမာနာ၊ သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဝါ။ ကား။ ဧတေဟိ၊ ဤနည်းတို့ဖြင့်။ နီယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နယာ၊ မည်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေတ္တာဒီဟိ၊ ကေတ္တအစရှိသောနည်းတို့ဖြင့်။ အတ္ထာ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော သဘောတို့ကို။ ကေန္တိအာဒိနာ၊ တခုတည်းဟု အစရှိသည်ဖြင့်။ နီယန္တိ၊ သိအပ် ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေတ္တာဒယော၊ တို့သည်။ အတ္ထာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသောသဘောတို့၏။ နယာ၊ သိကြောင်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနယာ၊ မည်ကုန်၏။

အင်္ကုရာဒိဘာဝေနာတိ၊ ကား။ အင်္ကုရ။ ပ။ ဘာဝေန၊ အညွန့် အရွက် ရိုးတံ ပင်စည် အကိုင်း အခက် ရွက်နု ရွက်ကြမ်းစသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တ-မာနေ၊ ကုန်သော။ အဝယဝေ၊ အစိတ်တို့ကို။ ကေဇ္ဈ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေန၊ အစဉ်သန္တာန်၏မပြတ်စဲခြင်းကြောင့်။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့ကို။ ရုက္ခဘာဝံ၊ သစ်ပင်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တံ စ၊ ရောက်သည်ကိုရင်း။ ရုက္ခဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ တဥ္စ၊ ထိုမျိုးစေ့ကိုရင်း။ ကေတ္တေန၊ တခု တည်းအဖြစ်ဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္တာနာနုပစ္ဆေ-ဒေါ၊ အစဉ်သန္တာန်၏မပြတ်စဲခြင်းသည်။ ကေတ္တံ၊ တခုတည်း၏ဖြစ်ကြောင်း သည်၊ ဝါ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤဘဝစက်၌။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နာနံ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ အစရှိသောအကြောင်းနှင့် အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့၏။ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသန္တတိပတိတတာ၊ တခုတည်းသောအစဉ်၌ ကျသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကေတ္တနယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေနာတိဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒံ၊ အစဉ်သန္တာန်၏ မပြတ်စဲခြင်းကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဟေတုဖလာနံ၊ တို့၏။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဟေတုဘာဝေန စ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဖလဘာဝေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ တေသံ၊ ထို အကြောင်းနှင့် အကျိုးတို့၏။ သမ္ဗန္ဓဘာဝေါယေဝ၊ ဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ် သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝစက်၌။ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ၊ မည်၏။ ယတော၊

တံ အမုဥ္စိတွာ ဧဝ။ န ဟိ အဝိဇ္ဇာဒိဝိနိမုတ္တံ ကေတ္တံ နာမ ကိဉ္စိ ပရမတ္ထတော အတ္ထိ။ သေန ဘာဝေနာတိ ဝါ သကေန ကေတ္တာဒိဘာဝေန။ အဝိဇ္ဇာဒီသု ဝိညာဏယမာနော ဟေတုဖလ-ဓမ္မာနံ ကေသန္တတိပတိတာဒိသင်္ခါတော ကေတ္တာဒိဘာဝေါ တေနေဝ သဘာဝေန ဉာယတိ၊ န အဝိဇ္ဇာဒိဘာဝေနာတိ။ အနုဋီ ၂-၁၄၀။

ယင်းသို့သန္တာန်၏မပြတ်စဲခြင်းကြောင့်။ ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ ဌ်။ ကမ္မံ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုသန္တာန်၌သာလျှင်။ ဖလုပ္ပတ္တိ၊ အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသောကံ၏။ ဝိနာသော စ၊ အကျိုးမပေးပဲ ပျက်စီးခြင်းသည်ရင်း။ အကတဿ၊ မပြုအပ်သော ကံအကျိုး၏။ အဗ္ဘာဂမော စ၊ အသစ်ရောက်လာခြင်းသည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ကေတ္တဂ္ဂဟဏတောတိ၊ ကား။ ဟေတုဖလာနံ၊ တို့၏။ ဘေဒံ၊ ကွဲပြားခြင်းကို။ အနုပဓာရေတွာ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်မူ၍။ ဟေတုံ စ၊ ကိုရင်း။ ဖလဉ္စ၊ ကိုရင်း။ အဘိန္နံ၊ မကွဲပြားသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ပါးသော ဒ္အကြောင်းအကျိုးတို့၏။ ဧကဘာဝဿ၊ တခုတည်းအဖြစ်ဟူသော။ အဘေဒဿ၊ မကွဲပြားသည်ကို။ ဂဟဏေန၊ ယူခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ တဒေဝ ဝိညာဏံ၊ ထိုရှေးကရှိသော ဝိညာဉ်သည်သာလျှင်။ သန္ဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ သံသရတိ၊ ကျင်လည်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဿတဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲယူ၏။

လက္ခဏဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ကား။ သဘာဝဝဝတ္ထာနံ၊ သဘောကို ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းတည်း။ ဟေတုနော စ၊ ၏ရင်း။ ဖလဿ စ၊ ၏ရင်း။ ဘိန္နသဘာဝတာဝဗောဓော၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို သိခြင်းတည်း။ ဘိန္နသန္တာနဿေဝါတိ၊ ကား။ သမ္ဗန္ဓရဟိတဿ၊ ဆက်စပ်ခြင်းကင်းသော။ နာနတ္တဿ၊ ထူးခြား ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်ကို။ [၃၄၈] ဂဟဏတော၊ ယူခြင်းကြောင့်။ အညော၊ တပါးသောသူသည်။ မတော၊ သေလေ၏။ အညော၊ တပါးသော သူသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "သတ္တန္တရော၊ သတ္တဝါ တပါးသည်။ ဥစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်စဲ၏။ သတ္တန္တရော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှန္တော၊ ယူသောသူသည်။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။

အဗျာပါရောတိ၊ ကား။ သဘာဝ ဧဝ၊ သဘောသည်သာလျှင်။ နိယမော၊ နိယမတည်း။ သဘာဝနိယမော၊ သဘောဟူသော နိယမ။ (ကိမိဝ၊ မူကား။) သသမ္ဘာရဂ္ဂိနော၊ အကြောင်းအဆောက်အဦနှင့် တကွဖြစ်သောမီး၏။ ဥဒ္ဓမုခတာ၊ အထက်သို့ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သသမ္ဘာရဝါယုနော၊ လေ၏။ တိရိယဂမနံ၊ ဖီလာအားဖြင့် သွားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊

၏။) ဣတိ ဝေမာဒိ ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော သဘောကဲ့သို့တည်း။ တေန၊ ထို သဘာဝနိယမဖြင့်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးသော။ ယထာသကံ၊ သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ၊ ၏။ ဟေတုဘာဝေ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)။ ကဿစိ၊ သော။ ကတ္တုနော၊ ပြုတတ်သောကတ္တား၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဖလပဗန္ဓိနီ၊ အကျိုးနှင့် မပြတ်စပ်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ အကျိုးအစဉ်ရှိသော။ (သီမူ၌ ဖလသမ္ဗန္ဓိနီ-ဟုရှိ၏၊ အကျိုးနှင့် စပ်ခြင်းရှိသော-ဟု အနက်ပေး၊ သဒ္ဒ-ယုတ္တိအတ္ထယုတ္တိ နှစ်ပါးလုံးရှိ၏) ကာစိ၊ တစုံတခုသော။ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်းကြိယာ သည်။ န၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အကိရိယဒိဋ္ဌိ ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။

ခီရတော၊ နို့ရည်မှ။ ဒဓိ၊ နို့ဓမ်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဥဒကတော၊ ရေမှ။ န။ မဖြစ်။ တိလတော၊ နှမ်းမှ။ တေလံ၊ ဆီသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဝါလိကတော၊ သဲမှ။ န၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတော၊ အလုံးစုံမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသမ္ဘဝါဘာဝဒဿနေန၊ အလုံးစုံ၏ဖြစ်ခြင်း၏မရှိခြင်းကိုမြင်ခြင်း ကြောင့်။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ (ပဇတိ၊ ၏။) ဟေတုအနုရူပမေဝ၊ အကြောင်း အားလျော်စွာသာလျှင်၊ ဝါ၊ လျော်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဖလံ၊ အကျိုး ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သူသည်။ အကိရိယဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ယတော ကုတောစိတိ၊ ကား။ အညသ္မာ၊ တပါးသော တရားမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အညဿ၊ တပါးသောတရား၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ ငြားအံ့။ ဝါလိကတော၊ သဲမှ။ တေလဿ၊ ၏ငှင်း။ ဥစ္ဆုတော၊ ကြံမှ။ ခီရဿ၊ ၏ငှင်း။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာသနည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသောတရား၏။ ကောစိ၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိဥ္စ၊ ကိုငှင်း။ ဟေတုမ္ဟိ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ သော်လည်း။ နိယတတာယ၊ ကိန်းသေမြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိလဂါဝိသုက္ကသောဏိတာဒီဟိ၊ နှမ်း, နွားမ, သုက်နှင့် သွေး အစရှိသည်တို့မှ။ တေလခီရသရီရာဒီနိ၊ ဆီ နို့ရည် ကိုယ်အစရှိသည်တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိယတိဝါဒဥ္စ၊ ကိုငှင်း။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။ (သီမူ၌ ဤ-ဣတိ မရှိ၊ ဤတွင် စာတပိုဒ်ဆုံး၏၊ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ-ကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂါထာမှ ဆောင်ခဲ့သော ပါဌ်ဖြစ်သည်)

၆၆၂။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်သိအပ် သနည်းဟူမူ။ (သီမူနှင့်အညီ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ-ကို ဤစာပိုဒ်၌ထည့်သွင်း၍ အနက်ပြန်သည်) ဟိ၊ အဖြေကား၊ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ အပဒါလေတွာ၊ မဖောက်ခွဲမူ၍။ သံသာရဘယံ၊ ကို။ အတီတော၊ ကျော်လွန်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ သုပိနန္တရေပိ၊ အိပ်မက်၏ အတွင်း၌သော်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။

သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ အဂါဓံ အပ္ပတိဋ္ဌံ၊ ထောက်တည်ရာမရှိ၊ ဝါ၊ မရှိသော။ ဒုရတိ-ယာနံ ဒုရတိက္ကမံ၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲ၏၊ ဝါ၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲသော။ အသနိဝိစက္က-မိဝါတိ၊ ကား။ အသနိမဏ္ဍလမိဝ၊ မိုးကြိုးစက်ဝန်းကဲ့သို့။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို မိုးကြိုးစက်ဝန်းသည်။ နိမ္မထနမေဝ၊ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးလျက် သာလျှင်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) အနိမ္မထနံ၊ မနှိပ်စက် မဖျက်ဆီးမူ၍။ န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘဝစက္ကမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဧကန္တဒုက္ခုပ္ပါဒနတော၀၊ စင်စစ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်သာလျှင်။ နိစ္စနိမ္မထနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်တော်မူအပ်၏။

ဉာဏာသိနာ။ပ။ နတ္ထီတိ၊ ဟူသော။ ဧတ္ထ၊ ဤမိမိစကား၏။ သာကေ-သုတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “ဝုတ္တမ္ပိ စေတ”န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တန္တျုနံ၊ ချည်တို့၏။ အာကုလကံ။ အရှုပ်အထွေးတည်း။ တန္တာကုလကံ၊ ချည်တို့၏အရှုပ်အထွေး။ တန္တာကုလကမိဝ၊ ကဲ့သို့။ ဇာတာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ တန္တာကုလကဇာတာ၊ ချည်တို့၏ အရှုပ်အထွေးကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ကိလေသကမ္မ-ဝိပါကေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့သည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဇဋိတာ၊ ရှုပ်ထွေး၏၊ ဝါ၊ ရှုပ်ထွေးစေအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကုလိယာ၊ ကုလီမည်သော။ (သီမူ၌ ဂုလာယ-ဟု ရှိ၏၊ ဂုလာမည်သော-ဟု အနက်ပေး) သကုဏိယာ၊ ငှက်မ၏၊ ဝါ၊ စာမ၏။ နီဍံ၊ အသိုက်တည်း။ ကုလိကံ၊ စာမ၏အသိုက်၊ ဝါ၊ စာပေါင်းသိုက်[1]။ တံ ဝိယ၊ ထိုစာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့။ ဇာတာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ကုလိကဂုဏ္ဍိကဇာတာ၊ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်သည်[2]။ မုဉ္ဇာ ဝိယ စ၊ ဖြူဆံမြက်တို့ ကဲ့သို့ရင်း။ ပဗ္ဗဇာ ဝိယ စ၊ ဖြိတ်မြက်တို့ကဲ့သို့ရင်း။ ဘူတာ ဇာတာ၊ ဖြစ်သည် တည်း။ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတာ၊ ဖြူဆံမြက် ဖြိတ်မြက်တို့ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ [၃၄၉] တဒု-ဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော။ တိဏံ၊ သည်။ အာကုလံ ဇဋိတံ၊ ရှုပ်ထွေးသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝဓုတိ ကိရ၊ ပေါက်ရောက်ဖြစ်ပွါးသတတ်။ ဝစိုယာ၊ ကြီးပွါးခြင်း ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပါယံ၊ အပါယ်မည်သော၊ ဝါ၊ မည်သောဘုံကို။ ဒုက္ခဂတိဘာဝတော၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဒုဂ္ဂတိမည်သော၊ ဝါ၊ မည်သောဘုံကို။ သုခသမုဿယတော၊ ချမ်းသာအပေါင်း အစုမှ။ ဝိနိပတိတတ္တာ၊ ပျက်စီး၍ကျသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိနိပါတံ၊ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ အပါယံ စ၊ ကိုရင်း။ ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိတိ-

---

[1] သီမူ၌ ဂုလာဂုဏ္ဍိကံ-ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် ဂုဏ္ဍိကံ-ဟူသော ပုဒ်၏အနက်ကို နီဍံ-ဟူသော ပရိယာယ်ဖြင့် ပြသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

[2] ကုလိက-ပုဒ်နှင့် ဇာတာ-ပုဒ်တို့ သမာသ်တွဲရာ၌ ဂုဏ္ဍိက-သဒ္ဒါကို အဘာယ်နည်းဖြင့် ရသနည်းဟု ဆင်ခြင်သင့်၏။ သီမူ၌ကား ဂုလာဂုဏ္ဍိကဇာတာ-ဟု ရှိ၏၊ ရှေး၀စနတ္ထနှင့် ညီညွတ်၍ သင့်ပေ၏။

အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သံသာရဋ္ဌ၊ ကိုရင်း။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်နိုင်။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗော၊ သော။ သံသာရေ ဌေ၊ ကိုသာလျှင်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဘာဝတော၊ ဒုက္ခအစု၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဆိုအပဂမာဒိ-အတ္တေဟိ၊ ကြီးပွါးခြင်းမှ ကင်းခြင်းအစရှိသော အနက်တို့ဖြင့်။ အပါယာဒိ-နာမကော၊ အပါယ်စသောအမည်ရှိသည်ကို၊ ဝါ၊ အမည်ရှိ၏ဟူ၍။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ နိဒ္ဒေသ၏ အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်သည်။ သတ္တရသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ အဖွင့်တည်း၊ ဝါ၊ အဖွင့်သည်။ ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီး၏။

၁၈-ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၃၅၀-၁၃)

နာမရူပပရိဂ္ဂဟကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၅၀] ၆၆၂။ ယာ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ အကြင်ဝိသုဒ္ဓိတို့ကို။ သမ္ပာဒေတဗ္ဗာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ယထာဝိစာရိတေသု၊ အကြင်အကြင် စိစစ်၍ပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ ခန္ဓာဒီသု၊ ခန္ဓာအစရှိကုန်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာပညာ၏။ ဘူမိဘူတေသု၊ ဖြစ်ရာဘုံအာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသု ဓမ္မေသု၊ ဤတရားတို့၌။ ဂန္ထသ၊ ကျမ်းကို။ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ သင်ယူခြင်းသည်။ ဝါစုဂ္ဂတကရဏံ၊ နှုတ်တက်သည်ကိုပြုခြင်းသည်။ ဥဂ္ဂဟော၊ ဥဂ္ဂဟ-မည်၏။ ပရိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်လည်း။ အတ္ထဿ၊ အနက်ကို။ ဉာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုရှိခြင်းသည်။ ပရိပုစ္ဆာ၊ ပရိပုစ္ဆာမည်၏။ သဝနုပပရိက္ခာဒိဝသေန၊ ကြားနာခြင်း စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒတ္ထဿ၊ ထိုသိလိုအပ်သောအနက်ကို။ မနသိကာရဝိဓိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကိုရ၏။ တဒုဘယဝသေန၊ ထို ဥဂ္ဂဟ, ပရိပုစ္ဆာနှစ်ပါးစုံတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တတ္ထပိ၊ ထိုခန္ဓာအစရှိသောတရားတို့၌လည်း။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ သွာသေဝိတံ၊ ကောင်းစွာမှီဝဲအပ်ပြီးသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝသေန ဉာဏပရိစယံ ကတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ ခန္ဓာဒီသု၊ ခန္ဓာအစရှိသည်တို့၌။ သုတမယဉာဏံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရိတမေဝ၊ အကျယ်ချဲ့၍ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသီလနိဒ္ဒေသ၌။ ဝိတ္ထာရိတနယာနုသာရေန၊ အကျယ်ချဲ့၍ ပြအပ်ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ သမ္ပာဒေတဗ္ဗာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ ဥပစာရသမာဓိပိ၊ သည်လည်း။ အပ္ပနာသမာဓိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယေဝ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဉပစာရာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တနဝသေနေဝ၊ ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိသည်ရှိသော်။ တာ၊ ထိုသမာပတ်တို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဝိဒိတာ နာမ၊ သိအပ်သည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ သမ္ပာဒေတဗ္ဗာ၊ ပြည့်စုံ

စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကား။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ သမာပတ္တိသုခါဓိဂမဝသေန၊ သမာပတ် ချမ်းသာကိုရသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုဘဝိတဗ္ဗာ၊ ခံစားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလေန၊ သက်သက်သော။ ဇာနနမတ္တေန၊ သိရုံမျှဖြင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတော နာမ၊ တည်သည်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၌။ အပ္ပတိဋ္ဌာယ၊ မတည်မူ၍။ ဥပရိဝိသုဒ္ဓိံ၊ အထက်ဖြစ်သော ဝိသုဒ္ဓိကို။ သမ္ပာဒေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

နာမရူပါနံ ယာထာဝဒဿနန္တိ၊ ကား။ နာမဿ စ၊ ကိုင်း။ ရူပဿ စ၊ ကိုင်း။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ယထာဘူတသဘာဝဒဿနံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော သဘောအားဖြင့် မြင်ခြင်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ နာမဂ္ဂဟဏေန၊ နာမ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ဝေဒနာဒီနံ၊ ဝေဒနာအစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ တေဘူမကာနံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဧတ္ထ ဝိယ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌ကဲ့သို့။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ (ဂဟဏံ၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ နာမဉ္စ ရူပဉ္စာတိ ဧတ္ထ ဝိယ၊ ဟူသောပါဌ်၌ကဲ့သို့။ သနိဗ္ဗာနေဟိ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ လောကုတ္တရက္ခန္ဓေဟိ၊ လောကုတ္တရာခန္ဓာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ (ဂဟဏံ)ပိ၊ သည်လည်း။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၆၃။ ဧတေန၊ ဤသဘောတရားဖြင့်။ ယာတိ ပဇ္ဇတိ၊ သွားရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာနံ၊ ယာဉ်မည်၏။ သမထောဝ၊ သမထသည်ပင်လျှင်။ ယာနံ၊ ယာဉ်တည်း။ သမထယာနံ၊ သမထယာဉ်။ ဧတဿ၊ ဤယောဂီအား။ တံ၊ ထိုသမထယာဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမထယာနိကော၊ ကမည်၏။ တော်၊ ဤသမထယာနိကဟူသောအမည်သည်။ ဈာနေ ဝါ၊ ဈာန်၌ သော်၎င်း။ ဈာနူပစာရေ ဝါ၊ ဈာန်၏ဥပစာ၌သော်၎င်း။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တေန သမထယာနိကေန၊ ထိုသမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဌပေတွာ နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဘဝဂ္ဂဓမ္မာနံ၊ ဘဝဂ်တရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အားထုတ်ခါစပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ၊ သည်။ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟတာယ၊ သိမ်းဆည်းနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လက္ခဏာရသာဒိဝသေန၊ လက္ခဏာ ရသစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ပရိဂ္ဂဟဝိဓိ ပန၊ သိမ်းဆည်းပုံအစီအရင်ကိုကား။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တော ဧဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါ-

ယော၊ အလိုတည်း။ အာရမ္မဏာဘိမုခနမနံ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုညွတ်ခြင်းသည်။ အာရမ္မဏေန၊ အာရုံနှင့်။ ဝိနာ၊ကင်း၍။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းတည်း။ တေန နမ-နဋ္ဌေန၊ ထိုအာရုံသို့ ညွတ်ခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ [၃၅၁]ဝ။ ကား။ နာမ-ကရဏဋ္ဌေန၊ အမည်ကို ပြုခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ (ဖဿ) ဝေဒနာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အရူပဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့ကို။ သဗ္ဗဒါပိ၊ အခါခပ်သိမ်းလည်း။ ဖဿာဒိနာမကတ္တာ၊ ဖဿအစရှိသော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပထဝီအာဒယော ဝိယ၊ ပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ကေသကုမ္ဘာဒိနာမန္တရာနာပဇ္ဇနတော စ၊ ဆံပင် အိုး အစရှိသောအမည်တပါးသို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ မိမိကိုယ်တိုင် ပင်လျှင်။ ကတနာမတာယ၊ ပြုအပ်သောအမည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာမ-ကရဏဋ္ဌေန၊ အမည်ကိုပြုခြင်းဟူသောအနက်သဘောကြောင့်။ နာမန္တိ၊ နာမ် ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဓိဝစနသမ္မုဿော ဝိယ၊ အမည်ဖြင့် သိအပ်သောသမ္မုဿကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မနောသမ္မုဿကဲ့သို့။ အဓိဝစနံ၊ အနက်၏ အထက်၌တင်၍ ဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ အဓိဝစနမည်သော။ နာမံ၊ အမည်ကို။ အန္တရေန၊ ကြဉ်၍။ အနုပစိတသမ္ဘာရာနံ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ပါရမီဉာဏ်အဆောက်အဦမရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ နာမာ-ယတ္တဂ္ဂဟဏတာယ၊ အမည်နှင့်စပ်သော ယူခြင်းသိခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာအစရှိသောတရားတို့ကို။ နာမန္တိ၊ နာမ်ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပံ ပန၊ ရုပ်သည်ကား။ နာမသဝနံ၊ အမည်ကိုကြားရခြင်းကို။ ဝိနာပိ၊ ကြဉ်၍လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ရုပ္ပနသဘာဝေနေဝ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသို့၊ ဝါ၊ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဝဝတ္ထာ-ပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အသင်္ကရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ အညမညံ စ၊ နာမ်တရားအချင်းချင်းရင်း။ ရူပေန စ၊ ရုပ်တရား နှင့်ရင်း။ အမိဿိတံ၊ မရောနှောသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ စိတ္တေ၊ ၌၊ ဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

စ၊ ဆက်။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟော နာမ၊ နာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းမည်သည် ကား။ တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကို။ ယာဝဒေဝ ပဋိနိဿဇ္ဇနတ္ထံ၊ စွန့်ပယ်ခြင်းအကျိုး ငှါသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒနုရူပမေဝ၊ ထိုစွန့်ပယ်ခြင်း အားလျော်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နိဒဿနံ၊ ဥပမာကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို သည်ဖြစ်၍။ ယထာ နာမာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ရုပ္ပနတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ရုပ္ပနဋ္ဌော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းအနက်သဘောကို။ သီတာဒိဝိရောဓိပစ္စယ-သန္နိပါတေ၊ အအေးအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်း

သည်။ (သတိ၊ ရှိသော်။) ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ၊ ရှေးရုပ်အစဉ်နှင့်မတူသော နောက်ရုပ်အစဉ်၏ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယံ၊ ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၏ အဖွင့် (နှာ ၈၆) ၌။ ဝုတ္တောဝယော၀၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဇေ၊ ဤသို့။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ နာမပရိဂ္ဂဟဥ္စ၊ နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကိုလည်း။ ရူပပရိဂ္ဂဟဥ္စ၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကိုလည်း။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတော နမနလက္ခဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၆၄။ ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ အရူပမုခေန၊ နာမ်ကို ရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ၊ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ရူပမုခေန၊ ရုပ်ကို ရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့်။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကော ပနာတိအာဒိံ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ သမထယာနိကဿ၊ သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမထမုခေန၊ သမထကို ရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပဿနာယာနိကဿ ပန၊ ဝိပဿနာယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားမူကား။ သမထံ၊ ကို။ အနိဿာယ၊ မမှီမူ၍။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမထဘာဝနာယ၊ နှင့်။ အမိဿိတဝိပဿနာယာနဝါ၊ မရောနှောသော ဝိပဿနာယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယမေဝ ဝါ သမထယာနိကောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ သမထယာနိကော ဧဝ ဝါ၊ သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်လျှင်သော်၎င်း။ တေန၊ ထိုအယမေဝ ဝါ သမထယာနိကော-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ သမထယာနိကဿာပိ၊ သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ရူပမုခေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ အရူပမုခေနေဝ၊ နာမ်ကိုရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့်သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တေသံ တေသံ ဓာတုပရိဂ္ဂဟမုခါနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ ခက်မာခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ အယံ၊ ဤတရားသည်။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သင်္ခေပမနသိကာရာဒိဝသေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ တေရသသု၊ တဆယ့်သုံးပါးကုန်သော[1]။ ဓာတုပရိဂ္ဂဟ-

---

၁-ဤဋီကာ ပ-၄၅၈-၌ ကေဝလဝိသတိဘာဝနာနယပဋိမဏ္ဍိတဿ-ဟု ၁၉-နည်းရှိကြောင်း ပြခဲ့၏။ ထိုတွင် ကြွင်းသော ၆-နည်းတို့ကိုလည်း ဤ ၁၃-နည်းတို့၌ ဝင်သည်ဟု ယူရာ၏။

မုခေသု၊ ခေတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းအမြွက်တို့တွင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနေသု၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ကေသေသု နာမ၊ ဆံပင်မည်သည်ကား။ စမ္မဗ္ဘန္တရဂတော၊ အရေ၏အတွင်း၌ တည်သောဆံပင်တည်း။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနေ၊ ဖြစ်သော။ တသ္မိံယေဝ ကေသေ၊ ထိုဆံပင်၌ပင်လျှင်။ ကာယပသာဒဿ၊ ၏။ သကလသရီရဗျာပိတာ ဝိယ၊ တကိုယ်လုံး၌ပျံ့နှံ့သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဘာဝဿာပိ၊ ဘာဝရုပ်၏လည်း။ သကလသရီရဗျာပိတာယ၊ တကိုယ်လုံး၌ ပျံ့နှံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝဿ အတ္ထိတာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ကေသသညိတေ၊ ဆံပင်ဟု အမှတ်ပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ ဆံပင်ဟုဆိုအပ်သော။ တသ္မိံယေဝ ရူပသမုဒါယေ၊ ထိုရုပ်အပေါင်း၌ပင်လျှင်။ အပရာနိပီတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကုန်သော။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဋ္ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ်သော။ ရူပါနိ၊ ရုပ်တို့ရင်း။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာဒီနိ၊ ဋ္ဌာန်အစရှိကုန်သော။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော။ ဣမာနိ ရူပါနိ၊ ဤရုပ်တို့ရင်း။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတုစတ္တာလီသ၊ လေးဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ရူပါနိ၊ ရုပ်တို့သည်။ [၃၅၂] စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တဒ္ဓ၊ ထိုလေးဆယ့်လေးပါးသော ရုပ်အပေါင်းကိုလည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဆံပင်၌။ လဗ္ဘမာနသန္တတိသီသသာမညေန၊ ရအပ်ရနိုင်သော ပြခန်းသော ရုပ်အစဉ်သန္တတိချင်း တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ စတုစတ္တာလီသာတိ၊ လေးဆယ့်လေးပါးဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤသချာကို။ သဒ္ဒဿ၊ သဒ္ဒရုပ်၏။ အနိယတတ္တာ၊ အမြဲကိန်းသေမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဥတုစိတ္တတော၊ ဥတုစိတ်တို့ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သသဒ္ဒမေဝ၊ အသံနှင့်တကွသာလျှင်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ကေသေ ယထာ၊ ဆံပင်၌ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လောမာဒီသု၊ မွေးညှင်းအစရှိကုန်သော။ စတုသမုဋ္ဌာနိကေသု၊ စတုသမုဋ္ဌာန်ကောဋ္ဌာသတို့၌။ စတုဝီသတိကောဋ္ဌာသေသူတိ၊ ကား။ ဒွတ္တိံသာယ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ ဝက္ခမာနေ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ဖယ်၍။ စတုဝီသတိကောဋ္ဌာသေသု၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ သေဒါဒီနံ၊ ချွေးအစရှိသည်တို့၏။ အာတပူပတာပါဒိနာ စ၊ နေပူရောင်ဖြင့် ပူလောင်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်ရင်း။ စိတ္တဝိကာရေန စ၊ စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တေ၊ ထိုချွေးအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန်တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဒွတ္တိံသကောဋ္ဌာသဂတေသု၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ တည်ကုန်သော။ ရူပေသု၊ ရုပ်တို့သည်။ ပါကဋေသု၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဇာတေသု၊

ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ တဒညာနိပိ၊ ထိုမှတပါးသော ကောဋ္ဌာသရုပ်တို့သည် လည်း။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိပိ၊ ထိုကောဋ္ဌာသရုပ်တို့ကိုလည်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အပရေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အပရေ ဒသ အာကာရာတိ၊ ကား။ တေဇောဝါယော-ကောဋ္ဌာသဝသေန၊ တေဇောကောဋ္ဌာသလေးပါး, ဝါယောကောဋ္ဌာသ ခြောက်ပါးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အာကာရာ၊ ကောဋ္ဌာသတို့တည်း။ ကမ္မဇေတိ၊ ပုဒ်သည်။ ဘူတကထနံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဝိသေသနံ၊ အထူးပြုကြောင်း ဖြစ်သောပုဒ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အသိတာဒိပရိပါစကဿ၊ စားအပ်သော အစာစသည်ကို ကျေကျက်စေတတ်သော။ အကမ္မဇဿ၊ ကမ္မဇ မဟုတ်သော။ တေဇဿ၊ တေဇောဓာတ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။ စိတ္တဇေတိ စ၊ ပုဒ်သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (ဘူတကထနံ၊ တည်း။ ဝိသေသနံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။)အဿာသပဿာသာနံ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့၏။ ဧကန္တစိတ္တသမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ဧကန်စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုဧကေ ဆရာတို့၏စကားသည်။ န၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။)အစိတ္တဇသန္တာနေ၊ စိတ္တဇ မဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ ပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ (အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။)ဥတုဇဘာဝတော၊ ဥတုဇ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဗ္ဘန္တ-ရဋ္ဌာ စေဝ၊ ကိုယ်တွင်း၌ တည်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည်။ စိတ္တဇာ၊ စိတ္တဇမည်ကုန်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ်ဖြစ်သော အဿာသပဿာသတို့သည်။ န၊ စိတ္တဇမဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရာ၌။ စိတ္တဇေတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ဝိသေသနမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ အယဥ္စ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အာနာပါနကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော-ယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ သေသေသူတိ၊ ကား။ သန္တပ္ပနာဒိ-ဝသေန စေဝ၊ သန္တပ္ပနတေဇော စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာဒိ-ဝသေန စ၊ ဥဒ္ဓင်္ဂမဝါယောစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တေသု၊ ကုန်သော။ တေဇောဝါယောကောဋ္ဌာသေသု၊ တေဇောကောဋ္ဌာသ ဝါယော ကောဋ္ဌာသတို့၌။

စက္ခုဒသကာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ပဓာနရူပံ၊ ပြဓာန်းသောရုပ်သည်။ စက္ခာ-ဒယော၊ စက္ခုပသာဒစသည်တို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုပြဓာန်းသော စက္ခုပသာဒစသည်တို့၌။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သော။ ဝဏ္ဏုဒ္ဒါရဘာဝံ၊ ဝဏ္ဏ၏အဖြစ်, ဒွါရ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝယဝကိစ္စံ၊ အစိတ်အစိတ်၏ ကိစ္စကို။ သမုဒါယေ၊ အပေါင်းဖြစ်သောရုပ်ကလာပ်၌။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။

ဝတ္ထုဒွါရဝသေန ပဉ္စ စက္ခုဒသကာဒယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဝတ္ထု၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟဒယဝတ္ထုဒသကဉ္စ၊ ဒသကရှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စပ်အပ်၏။ ကေယောဂနိဒ္ဒိဋ္ဌာနမ္ပိ၊ တပေါင်းတည်းယှဉ်သောအားဖြင့် ပြအပ်သောပုဒ်တို့၏လည်း။ ကေဒေသော၊ တစိတ်သည်။ အနုဝတ္တတိ၊ လိုက်၍စပ်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သဗ္ဗာနိပီတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဂဏနာယံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရေအတွက်၌။ စတုန္နဝုတိစတုသတာဓိကာနိ၊ လေးရာ့ကိုးဆယ့်လေးခုအလွန်ရှိကုန်သော။ သဟဿရူပရူပါနိ၊ တထောင်သော ရုပ်ရုပ်တို့ကို[၁]။ ပန၊ ဆက်။ ကောဋ္ဌာသာဝယဝါနံ၊ ကောဋ္ဌာသ၏အစိတ်တို့၏ ရှင်း။ (ဆံတပင်တပင်စသည်ကို ဆိုသည်) တဒဝယဝကလာပါနဉ္စ၊ ထိုကောဋ္ဌာသ ၏အစိတ်တို့၌ရှိသော ကလာပ်တို့၏ရှင်း။ ဘေဒေ၊ အပြားကို။ ဂယှမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ တတော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရေအတွက်ထက်။ ဗဟုတရော၊ သာလွန်၍များပြားသော။ ရူပဘေဒေါ၊ ရုပ် အပြားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သော ဘေဒေါ၊ ထိုသာလွန်၍ များသော ရုပ်အပြားကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အားထုတ်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ သည်။ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းဆည်းနိုင်ခဲ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဂဟေတဗ္ဗော၊ မယူအပ်။

ဝတ္ထုဝသေနာပိ၊ ဝတ္ထုရုပ်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဒွါရဝသေန၊ ဒွါရ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းဆည်း ခြင်းသည်။ အနာကုလော၊ ရှုပ်ထွေးခြင်းမရှိ။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဒွါရဝသေန အရူပဓမ္မာ ပါကဋာ ဟောန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။[၃၅၃] သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝသေန၊ အလုံးစုံကို သိမ်းယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကောသီတိလောကိယစိတ္တာနီတိ၊ ရှစ်ဆယ့်တပါးသော လောကီစိတ်တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ လာဘိနော ဝေ၊ ရျာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ မဟဂ္ဂတစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ သုပါကဋာနိ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ သာမညရဏတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဖဿာဒယော၊ ကုန်သော။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ စေတသိကာ၊ တို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိပိ၊ စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသော စိတ်တို့နှင့်

၁-ဤဋီကာ ပ-နှာ ၄၄၆-၌ရှင်း, သစ္စသံခေပအဋ္ဌကထာ၌ရှင်း, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ပြထားသော ရုပ်အရေအတွက်မှ အဿာသပဿာသ-၌ သဒ္ဒရုပ်ကိုရှင်း, ဒွါရအလိုအားဖြင့်ပြသော ကလာပ် ၆-စည်း ရုပ် ၆ဝ-တို့တွင် ကာယဒသကကလာပ်ကိုရှင်း ပယ်ပြီးလျှင် စိတ္တဇ ဥတုဇ သဒ္ဒနဝကကလာပ် ၂-ခုကိုလည်း ထည့်ပြန်၍ ရုပ်ပေါင်း ၁၅၀၁-ခု-ဟု ရေတွက် ပြထားသေး၏။

လည်း။ (သဟ၊ တက္က။) ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒသာဓာ-ရဏာ၊ အလုံးစုံသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်၏။ သဗ္ဗေပိ တေတိ၊ ကား။ ဧကောသီတိ၊ သော။ လောကိယစိတ္တာနိ၊ တို့ဝှင်း။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုလောကီစိတ်တို့နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿအစရှိသော စေတသိက်တို့ဝှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ အရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပန၊ ဆက်။ အာရမ္မ-ဏာဒိဝိဘာဂေန၊ အာရုံစသည်ကိုဝေဘန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အာရုံစသည်အကွဲအပြားအားဖြင့်။ စိတ္တုပ္ပါဒဘေဒေ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်အကွဲအပြားကို။ ဂယှမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ တတော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရေအတွက်ထက်။ ဗဟုတရော ဝေ၊ အထူးသဖြင့် များသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ (ဘေဒေါ၊ အပြားသည်။) ဟောတိ၊ ၏။ သော ပန၊ ထိုအပြားကိုကား။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ န အဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။

၆၆၅။ အဿ စက္ခုပသာဒဿ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၏။ နိဿယဘူတာ၊ မှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ဝှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ တဿ စက္ခုပသာဒဿ၊ ၏။ သဟဇာတရူပါနိ၊ တက္ကဖြစ်သော ရုပ်တို့ဝှင်း။ ဣစ္စေဝ-ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့သာလျှင်။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ တသ္မိံ-ယေဝ သသမ္ဘာရစက္ခုပဒေသေ၊ ထို သသမ္ဘာရ စက္ခုအရပ်၌ ပင်လျှင်။ အနုပါဒိန္နရူပါနီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တရူပါနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောရုပ်တို့၏။ ဥပါဒိန္နရူပတ္တာ၊ ဥပါဒိန္နရုပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အကမ္မဇရူပါနီတိ၊ ကမ္မဇမဟုတ်သော ရုပ်တို့တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သေသာနီတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ စွာ။ စက္ခုနော၊ စက္ခုပသာဒ၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုစက္ခုပသာဒမှ။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ပန၊ ဆက်။ တေန၊ ထိုစက္ခုပသာဒနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ကူ။ စတု-ပညာသ ရူပါနိ၊ ငါးဆယ့်လေးပါးသော ရုပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စက္ခု-ဒသကာဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကဿပိ၊ တခုသောကလာပ်၏လည်း၊ ဝါ၊ တခုသော ကလာပ်ကိုလည်း။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝ-သေသာနိ တေစတ္တာလီသ ရူပါနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဒ္ဒဿ၊ သဒ္ဒရုပ်၏။ အနိယတတ္တာ၊ အမြဲကိန်းသေမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသဒ္ဒရုပ်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ တေစတ္တာလီသ ရူပါနီတိ၊ လေးဆယ့်သုံးပါးသော ရုပ်တို့ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနေ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒေ၊ သဒ္ဒရုပ်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပဉ္စစတ္တာလီသာတိ၊ လေးဆယ့်ငါးပါးဟူ၍။ (ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။) ကေစိဝါဒေါ၊ ကေစိဝါဒကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။

အဝသေသရူပါနီတိ၊ ကား။ ဒသ ဓာတုယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ကုန်သော။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ရူပဓမ္မေ၊ သြဠာရိကရုပ်တရားတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ အဝသေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ နိပ္ဖန္နရူပါနိ၊ နိပ္ဖန္နရုပ်တို့သည်။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အကြောင်း။ ဣဓ၊ ဤနာမရူပပရိဂ္ဂဟအရာ၌။ ရူပရူပါနေဝ၊ ရူပရုပ်တို့ကိုသာလျှင်။ ပရိဂ္ဂယှန္တိ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်၏။ ရူပပရိစ္ဆေဒဝိကာရလက္ခဏာနိ၊ အာကာသဓာတ် ဝိကာရရုပ် (ငါးခု) လက္ခဏရုပ်(လေးခု) တို့ကို။ န (ပရိဂ္ဂယှန္တိ)၊ ကုန်။ စက္ခုသန္နိဿယရူပါရမ္မဏာဘာဝသာမညေန စ၊ စက္ခုပသာဒရုပ်လျှင် မှီရာရှိသည်၏အဖြစ် ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ စိတ္တဘာဝသာမညေန စ၊ စိတ်၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ (စိတ္တန္တေဝ ဝုတ္တံ-ဥစပ်) ကုသလာကုသလဝိပါကတာယ၊ ကုသလဝိပါက်အကုသလဝိပါက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုဝိဓမ္ပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော်ငြားလည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ စိတ္တန္တေဝ၊ စိတ်သည်ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ကေဝုစ်ဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဧဝန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ စက္ခုံ နိဿာယာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ စ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားကိုရင်း။ အဝုတ္တံ၊ ဤ၌မဆိုအပ်သော။ သောတံ နိဿာယာတိအာဒိကံ စ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကိုရင်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ မနောဝိညာဏဓာတုတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ကောတိ ပဒံ၊ ကော-ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ "ကော၊ တခုသော။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ ဓာတ်မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ အဓေနု၊ အခွဲနှင့်တကွ။ ကောဒသ၊ တဆယ့်တပါးတို့သည်။ အဓေကာဒသ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတာသံ၊ ဤဓာတ်တို့အား။ အဓံ၊ အခွဲ-ထက်ဝက်ဟူသော။ ကောဒသံ၊ တဆယ့်တခုမြောက်သည်။ (မောဂ္ဂလ္လာန် ၄-ကဏ္ဍ ၅၁-သုတ်နှင့်အညီ ဉ-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ပုဒ်သာ ယုတ္တတရဖြစ်သည်) (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓေကာဒသ၊ မည်ကုန်၏။ အစုဋ္ဌမာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

၆၆၆။ စက္ခုဓာတုယံ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ယံ လောကော သေတတဏှမဏ္ဍလဝိစိတ္တန္တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။

၆၆၇။ ဣဓ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသဒဿနဝသေန၊ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထို (အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြုခြင်း) ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကေဿဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဘာဝဿ၊ ဘာဝရုပ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [၃၅၄] သတ္တရသ ရူပါနိ သမ္ဘဝန္ပုဂါနီတိ၊ ဟူ၍။

အာဟ၊ ၏။ သမ္မသိတုံ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှါ။ သက္ကုဏေယျာနိ၊ စွမ်းနိုင်အပ်ကုန်သော ရုပ်တို့သည်။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ သုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မသနုပဂါနိ၊ မည်ကုန်၏။ သမ္မသနီယာနိ၊ သုံးသပ်အပ်-သုံးသပ်ထိုက်သော ရုပ်တို့တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ (သမ္မသနုပဂ-ပုဒ်၏) အနက်တည်း။ အာကာရဂ္ဂဟဏေန၊ အာကာရ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ဝိညတ္တိဒွယံ၊ ဝိညတ်ရုပ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိကာရဂ္ဂဟဏေန၊ ဝိကာရ-သဒ္ဒါဖြင့်။ လဟုတာဒိတ္တယံ၊ လဟုတာအစရှိသော ရုပ်သုံးခုအပေါင်းကို။ ဣတရေန၊ ဤမှတပါးသော အန္တရပရိစ္ဆေဒ-သဒ္ဒါဖြင့်။ အာကာသဓာတု၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အာကာရဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိညတ္တိဒွယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ လက္ခဏရူပံ၊ လက္ခဏရုပ်ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုလက္ခဏရုပ်သည်လည်း။ ရူပါနံ၊ နိပ္ဖန္နရုပ်တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနာဒိအာကာရမတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အန္တရပရိစ္ဆေဒေါတိ၊ ကား။ တံတံကလာပါနံ၊ ထိုထိုကလာပ်တို့၏။ အသင်္ကရကာရဏဘူတာယ၊ မရောနှောခြင်း အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ အန္တရဘူတော၊ အကြားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပိုင်းခြားကြောင်းတည်း။ နသမ္မသနုပဂါနိ စ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်သည်ရင်း။ အာကာရာဒိမတ္တာနိ စ၊ အာကာရစသည်မျှတို့သည်ရင်း။ ယဒိ သိယုံ၊ ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ သန္တေသု၊ ရှိသော်။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ရူပါနိ၊ ရုပ်မည်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသော ကြောင့်။ အပိ စ ခေါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၆၆၇။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဒွါစတ္တာလီသာယ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ကောဋ္ဌာသာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကိုရင်း။ တဒနုသာရေန၊ ထိုရုပ်သိမ်းဆည်းခြင်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော ဧဝ၊ အကျယ်အားဖြင့်ပင်လျှင်။ နာမပရိဂ္ဂဟံ၊ နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကိုရင်း။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ထင်စွာပြပြီး၍။ တတော၊ ထိုထက်။ သံခိတ္တ သံခိတ္တတရ သံခိတ္တတမဝသေန၊ ကျဉ်းသည် အထူးသဖြင့်ကျဉ်းသည် သာလွန်၍ အထူးသဖြင့်ကျဉ်းသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဋ္ဌာရသဓာတုဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဒွါဒသာယတနဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ပဉ္စက္ခန္ဓဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ ရုပ်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ အတိသံခိတ္တနယေနာပိ၊ အလွန်ကျဉ်းသောနည်းအားဖြင့်လည်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဓာတုအာဒိဝသေန၊ ဓာတ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣန္ဒြိယ သစ္စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေနပိ၊ ဣန္ဒြေ သစ္စာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ရုပ်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံ၊ ဟူမူကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဣန္ဒြိယဝသေန၊ ဣန္ဒြေတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စက္ခာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသောရုပ်တို့ငှင်း။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနိ စ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေရုပ်တို့ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ မနိန္ဒြိယံ စ၊ မနိန္ဒြေငှင်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနိန္ဒြိယာနိ စ၊ ဝေဒနိန္ဒြေတို့ငှင်း။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ စ၊ ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကာဒသ၊ တဆယ့်တပါးကုန်သော ဣန္ဒြေတို့သည်။ နာမံ၊ နာမ်တည်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ နာမဥ္စ၊ နာမ်သည်ငှင်း။ ရူပဥ္စ၊ ရုပ်သည်ငှင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပစ္ဆိမာနိ၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်ကုန်သော။ တီဏိ၊ သုံးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ လောကုတ္တရတ္တာ၊ လောကုတ္တရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနဓိပ္ပေတာနိ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်။ (သစ္စဝသေန၊ သစ္စာတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။) ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ နာမဉ္စ၊ သည်ငှင်း။ ရူပဉ္စ၊ သည်ငှင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။)သမုဒယသစ္စံ၊ သည်။ နာမံ၊ နာမ်တည်း။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါးသော သစ္စာတို့သည်။ လောကုတ္တရတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ နာဓိပ္ပေတာနိ၊ ကုန်။ ပစ္စယာကာရေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ အာဒိတော၊ အစမှ။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ နာမံ၊ နာမ်တည်း။ စတုတ္ထပဉ္စမာနိ၊ စတုတ္ထအင်္ဂါ ပဉ္စမအင်္ဂါတို့သည်။ နာမဥ္စ၊ သည်ငှင်း။ ရူပဥ္စ၊ သည်ငှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဆဋ္ဌ သတ္တမ အဋ္ဌမ နဝမာနိ၊ ဆဋ္ဌအင်္ဂါ သတ္တမအင်္ဂါ အဋ္ဌမအင်္ဂါ နဝမအင်္ဂါတို့သည်။ နာမံ၊ တည်း။ ဒသမံ၊ ဒသမအင်္ဂါသည်။ နာမဥ္စေဝ၊ နာမ်သည်ငှင်း။ နာမရူပဥ္စ၊ နာမ်ရုပ်သည်ငှင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပစ္ဆိမာနိ၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့သည်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ နာမဥ္စ၊ သည်ငှင်း။ ရူပဥ္စ၊ သည်ငှင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုခန္ဓနိဒ္ဒေသ အစရှိသောနိဒ္ဒေသတို့၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဣန္ဒြိယသစ္စပစ္စယာကာရဝသေနပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟဿ၊ ကို။ ဝိဘာဂေန၊ ခွဲခြမ်းသောအားဖြင့်။ ကထနေ၊ ဆိုရာ၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ခန္ဓနိဒ္ဒေသအဖွင့် (နှာ-၈၅)၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

၆၆၉။ ဝေဒနာဒီသု၊ ကုန်သော။ အရူပဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဥတ္တရုတ္တရာ ဝိယ၊ နောက်နောက်၌ ထင်ပေါ်သောနာမ်တို့ကဲ့သို့။ ပုရိမပုရိမာ၊ ရှေးရှေး၌ထင်ပေါ်ကုန်သောနာမ်တို့သည်။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သည်။ ကာမံ န ဟောန္တိ၊ အကယ်

၍ကားမဖြစ်ကုန်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် မဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သံဃဋ္ဋနေန၊ ထိပါးခြင်းကြောင့်။ ဝိကာရအာပဇ္ဇနကေ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်တတ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုနာမ်တရားတို့သည်။ သုခုမာ ဧဝ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခုမတ္တာ အရူပံ န ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ သမ္မသိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာအစရှိသောအားဖြင့်။ ဝီမံသိတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုလက္ခဏာအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ စိတ္တေ၊ ၌။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒကာရိကာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ဝဝတ္ထ-ပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အသင်္ကရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ အဿာတိ၊ ကား။ [၃၅၅] ယောဂိနော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုဝိက္ခာလိကန္တိ၊ ကား။ သုဝိသောဓိတံ၊ ကောင်းစွာသုတ်သင်အပ်ပြီးသည်။ ဟိ-သဒ္ဒေါ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ၊ သိမ်းဆည်းသော။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အစအမှုနှင့်ယှဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ အားထုတ်ခါစပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သုပရိ-ဗျတ္တာ၊ ကောင်းကောင်းထင်ရှားစွာ။ န ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ မထင်ပေါ်ကုန်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ တပ္ပဋိစ္ဆာဒကသမ္မောဟဗလေန၊ ထိုတရားတို့ကို ဖုံးလွှမ်းသော မောဟ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ အဘိဘူတာ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝိသုဒ္ဓါ နာမ၊ မစင်ကြယ်သည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အသင်္ကရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာ-နာဘာဝတော၊ ထင်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဇဋိတာ စ နာမ၊ ရှုပ်ထွေးသည်လည်းမည်ကုန်၏။ ယဒါ ပန၊ ကား။ သမ္မသနာဒိဝိဓိနာ၊ သုံးသပ်ခြင်းအစရှိသော အစီအရင်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဝိဘူတံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ တေ၊ တို့သည်။ သုဝိက္ခာလိတာ စ နာမ၊ ကောင်းစွာ ဆေးကြောသုတ်သင်အပ်ပြီးသည်မည်ကုန်သည်ရှင်း။ နိဇ္ဇဋာ စ နာမ၊ အရှုပ်အထွေးမရှိသည်မည်ကုန်သည်ရှင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာ ယထာ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ ရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တနာကာရေန၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ တဒါရမ္မဏာ အရူပဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သဒ္ဒေါ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ တဿေဝါပ၊ ဟောန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝတ္ထုဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်ခဲ့ပေ။

ဣဒါနိ၊ ဤ၌။ ရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ အရူပပရိဂ္ဂဟဿ၊ နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏။ ဥပါယော စ၊ ပြီးစီးကြောင်းသည်ငှင်း။ ဥပတ္ထမ္ဘော စ၊ အထောက်အပံ့သည်ငှင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာ-ဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပကာ-သေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မုခနိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ မုခဿ၊ မျက်နှာ၏။ ပဋိဗိမ္ဗံ၊ အတူဖြစ်သော အရိပ်တည်း။ တတြ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှီးနှောခြင်းတည်း။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိရှိသော၊ ဝါ၊ မျက်စိမြင်သော။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်၏။) တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ စက္ခု ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂါဟကဉာဏံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းသောဉာဏ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) အာဒါသံ ဝိယ၊ မှန်ကဲ့သို့။ ရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) မုခနိမိတ္တံ ဝိယ၊ မျက်နှာရိပ်ကဲ့သို့။ အရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) အာဒါသဿ၊ ၏။ အပရိသုဒ္ဓကာလော ဝိယ၊ မစင်ကြယ်သော ကာလကဲ့သို့။ ရူပပရိဂ္ဂဟဿ၊ ၏။ အဝိက္ခာလိတကာလော၊ မသုတ်သင်အပ်သော ကာလကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) တဒါ၊ ၌။ မုခနိမိတ္တဿ၊ မျက်နှာရိပ်၏။ အပညာယနံ ဝိယ၊ မထင်ခြင်းကဲ့သို့။ ရူပပရိဂ္ဂဟဿ၊ ၏။ အဝိသုဒ္ဓတာယ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနုပဋ္ဌာနံ၊ မထင်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) အာဒါသဿ၊ ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ ပရိမဇ္ဇနံ ဝိယ၊ ပွတ်တိုက်ခြင်းကဲ့သို့။ ရူပပရိဂ္ဂဟဿ၊ ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ ထပ်။ ဝိသောဓနံ၊ သုတ်သင်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) သုပရိမဇ္ဇိတေ၊ ကောင်းစွာပွတ်တိုက်အပ်ပြီးသော။ အာဒါသေ၊ ၌။ သုပါကဋံ၊ ကောင်းကောင်းထင်ရှားစွာ။ မုခနိမိတ္တဿ၊ ၏။ ပညာယနံ ဝိယ၊ ထင်ခြင်းကဲ့သို့။ ရူပပရိဂ္ဂဟေ၊ ကို။ သု-ဝိက္ခာလိတေ၊ ကောင်းစွာသုတ်သင်အပ်ပြီးလတ်သော်။ နိဇ္ဇဋေ၊ အရှုပ်အထွေးကင်းလတ်သော်။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ တေလတ္ထိ-ကောပမာဒီသုပိ၊ ဆီဖြင့်အလိုရှိသောသူ၊ ဝါ၊ ဆီကိုအလိုရှိသောသူ ဥပမာ စသည်တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာ နှီးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တိလပိဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ တိလစုဏ္ဏံ၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ကို။ ကတကဋ္ဌိန္တိ၊ ကား။ ကတကဗီဇံ၊ ခပေါင်းရေကြည်စေ့ကို။ ကလ-လကဒ္ဒမန္တိ၊ ကား။ တနုကဒ္ဒမံ၊ ပါးသောညွန်သည်၊ ဝါ၊ ကျဲသောညွန်သည်။

တပ္ပစ္စနီကကိလေသာတိ၊ ကား။ တဿ အရူပပရိဂ္ဂါဟကဉာဏဿ၊ ထိုနာမ်တရားကို သိမ်းဆည်းသောဉာဏ်၏။ ဝိဗန္ဓဘာဝေန၊ အနှောင်အဖွဲ့အနှောင့်အယှက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မောဟာဒိကိလေသာ၊ ပြင်းစွာတွေဝေသော မောဟအစရှိသော ကိလေသာ

တို့တည်း။ ဥစ္ဆုအာဒိဥပမာသု၊ ကြံအစရှိသော ဥပမာတို့၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ မုခမတ္တဿ၊ အမြွက်မျှကို။ ဒဿနံ၊ ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဥစ္ဆုရသံ၊ ကြံရည်ကို။ ဂဟေတုကာမော၊ ယူခြင်းငှါအလိုရှိသော ယောကျ်ားသည်။ ဥစ္ဆုူနိ၊ ကြံတို့ကို။ ဥစ္ဆုယန္တေ၊ ကြံညှစ်စက်၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ကေဝါရံ ဒွိဝါရံ၊ တကြိမ်နှစ်ကြိမ်။ ယန္တကမ္မနမတ္တေန၊ ကြံညှစ်စက်ဖြင့် ဖိနှိပ်ကြိတ်ကာမျှဖြင့်။ ဥစ္ဆုရသေ၊ ကြံရည်သည်။ အနိက္ခမန္တေ၊ မထွက်လတ်သေးသော် (လည်း)။ ဥစ္ဆုူနိ၊ တို့ကို။ ဆဍ္ဍေတွာ၊ စွန့်၍။ န ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ မသွားသကဲ့သို့ငင်း။ ဝါ၊ တနည်းဥပမာကား။ စောရေ၊ ခိုးသူတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ တေဟိ၊ ထိုခိုးသူတို့သည်။ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်သောအမှုကို။ ဇာနိတုကာမော၊ သိခြင်းငှါအလိုရှိသောရဲသားသည်။ ဒွတ္တိပ္ပဟာရမတ္တေန၊ နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်ရိုက်နှက်ကာမျှဖြင့်။ တေသု၊ ထိုခိုးသူတို့သည်။ တမတ္ထံ၊ ထိုမှန်ကန်သော အကြောင်းကို။ အကထေန္တေသု၊ မပြောကုန်လတ်သော် (လည်း)။ တေ၊ ထိုခိုးသူတို့ကို။ န မုဉ္စတိ ယထာ၊ မလွှတ်သကဲ့သို့။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဂေါဏံ၊ နွားကို။ ဒမေတုကာမော၊ ဆုံးမခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ ဂေါဒမ္မကော၊ နွားကိုဆုံးမသော၊ ဝါ၊ နွားထမ်းပိုးကျင့်သော ယောကျ်ားသည်။ ဓုရေ၊ ထမ်းပိုး၌။ တံ၊ ထိုနွားကို။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်က၍။ ကေဝါရံ ဒွိဝါရံ၊ တကြိမ်နှစ်ကြိမ်။ (သာရဏမတ္တေန၊ သွားစေကာမျှ မောင်းနှင်ကာမျှဖြင့်။) တသ္မိံ၊ ထိုနွားသည်။ ပထေန၊ လမ်းမှန်ဖြင့်။ အဂစ္ဆန္တေ၊ မသွားလတ်သော် (လည်း)။ တံ၊ ထိုနွားကို။ န ဝိဿဇ္ဇေတိ ယထာ၊ မစွန့်သကဲ့သို့။ [၃၅၆] စ၊ ထိုမှတပါး။ ဒဓိံ၊ နို့ဓမ်းကို။ မန္ထေတွာ၊ မွှေ၍။ နဝနီတံ၊ ဆီဦးကို၊ ဝါ၊ ထောပတ်စိမ်းကို။ ဂဟေတုကာမော၊ ယူခြင်းငှါ အလိုရှိသောယောကျ်ားသည်။ ဒဓိကလသိယံ၊ နို့ဓမ်းအိုး၌။ မန္ထံ၊ မွှေတံကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ သကိံ ဝါ၊ တကြိမ်သော်ငင်း။ ဒွိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ နှစ်ကြိမ်သော်ငင်း။ မန္ထဿ၊ မွှေတံကို။ ဘမနမတ္တေန၊ လှည့်ကာမျှ-မွှေကာမျှဖြင့်။ နဝနီတေ၊ ဆီဦးထောပတ်သည်။ အနုပ္ပဇ္ဇန္တေ၊ မဖြစ်လတ်သေးသော် (လည်း)။ ဒဓိံ၊ နို့ဓမ်းကို။ န ဆဍ္ဍေတိ ယထာ၊ မစွန့်သကဲ့သို့။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ မစ္ဆေ၊ ငါးတို့ကို။ ပစိတွာ၊ ချက်၍။ ခါဒိတုကာမော၊ စားခြင်းငှါ အလိုရှိသော ယောကျ်ားသည်။ ကေဝါရံ ဒွိဝါရံ၊ ကြိမ်။ အဂ္ဂိဒါနမတ္တေန၊ မီးတိုက်ကာမျှဖြင့်။ မစ္ဆေသု၊ ငါးတို့သည်။ အပစ္စန္တေသု၊ မကျက်ကုန်လတ်သော် (လည်း)။ တေ၊ ထိုငါးတို့ကို။ န ဆဍ္ဍေတိ ယထာ၊ မစွန့်သကဲ့သို့။ အထ ခေါ နံ ပုနပ္ပုနံ ပရိမဇ္ဇတီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠ်၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ နံ၊ ထိုကြံကို။ ဥစ္ဆုယန္တေ၊ ကြံကြိတ်စက်၌။ ပုနပ္ပုနံ၊ ထပ်။ ဥပ္ပီဠေတိ၊ ကြိတ်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဥပမာတို့၌။ ဥပမတ္ထော၊ ဥပမာ၏အနက်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။

အရူပဓမ္မာနံ ဥပဋ္ဌာနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၀။ ဧတေဟိ၊ ဤတရားတို့ဖြင့်။ အာကရီယန္တိ၊ ရှေ့ရှုပြုအပ်ကုန်၏။ အဘိမုခါ၊ ရှေးရှုတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အာကာရာ၊ အခြင်းအရာတို့မည်ကုန်၏။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဥပဋ္ဌာနဿ၊ ထင်ပေါ်ခြင်း၏။ မုခဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖုသနာနုဘဝနဝိဇာနနပ္ပကာရာ၊ တွေ့ထိခြင်း ခံစားခြင်း သိခြင်းဟူသော အပြားတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အရူပဓမ္မာ။ပ။ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တမာနေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကေသု၊ စိတ် စေတသိက်တရားတို့၌။ ပုဗ္ဗာပရိယေ၊ ရှေး၌ဖြစ်ခြင်း နောက်၌ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ရှေ့ကျခြင်း နောက်ကျခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ ဖုသနလက္ခဏော၊ တွေ့ထိခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ အဘိနိပတန္တော ဝိယ၊ ကျရောက်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမာဘိနိပါတော ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ပဌမာဘိနိပါတော ဖဿော-ဟူသော ထိုစကားဖြင့်။ ဖုသနာကာရေန၊ တွေ့ထိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သုပါကဋဘာဝေန၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ပေါ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဖဿော၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတော၊ ထင်ပေါ်လတ်သော်။ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ အကြင်အာရုံ၌။ သော ဖဿော၊ ထိုဖဿသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။) တဿ၊ ထိုအာရုံကို။ အနုဘဝနလက္ခဏာ၊ ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာရင်း။ သဥ္ဇာနနလက္ခဏာ၊ မှတ်သားခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ သညာ၊ သညာရင်း။ အာယူဟနလက္ခဏာ၊ အားထုတ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ စေတနာ၊ ရင်း။ ပဋိဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ သိခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဝိညာဏံ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေပိ၊ ဤတရားတို့သည်လည်း။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သလက္ခဏသင်္ခေပတော၊ ပအားဖြင့်။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဝသေန၊ ဓာတ်လေးပါးကို ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဖဿမုခေန၊ ဖဿကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ အရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ တံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တထာ ကေသေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကေသေ ပထဝီဓာတူတိ၊ ကား။ ကေသသင်္ခါတော၊ ဆံပင်ဟုဆိုအပ်သော။ ပထဝီကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။

တော်၊ ဤစကားသည်။ လက္ခဏဝိဘတ္တိတော၊ ဘတ္တိအားဖြင့်။ ဓာတုဝဝတ္ထာန-ဒဿနံ၊ ဓာတ်တို့ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြသောစကားတည်း။

ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဓာတုဝဝတ္ထာနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာမုခေန၊ ဝေဒနာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ အရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကေဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တဿ ရသာနုဘဝနကဝေဒနာတိ၊ ကား။ ထဒ္ဓဘာဝသင်္ခါတဿ၊ ခက်မာသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဘာဝဿ၊ တွေ့ထိအပ်သော သဘောကို။ အနုဘဝနဝသေန၊ ခံစားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တဝေဒနာ၊ ဖြစ်သော ဝေဒနာတည်း။

အပရဿာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ သမ္ဗန္ဓော၊ အနုသန္ဓေဆက်စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အာရမ္မဏပဋိဝိဇာနနန္တိ၊ ကား။ ထဒ္ဓတာသင်္ခါတဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏပဋိဝိဇာနနံ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို သိခြင်းသဘောတည်း။ ကာယဒွါရာဘိနိဟတံ၊ ကာယဒွါရ၌ ထိပါးတိုက်ခိုက်သည်ကို သိသောဝိညာဏ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်သော။ မနောဒွါရိကဇဝနဝိညာဏံ၊ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော ဇောဝိညာဏ်ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထို မနောဒွါရိကဇောဝိညာဏ်သည်။ [၃၅၇] ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဠလက္ခဏာ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဝိဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတရံ ပန၊ ဤမှတပါးသော ကာယဒွါရိကဝိညာဏ်သည်ကား။ ကက္ခဠလက္ခဏပဋိဇာနနမတ္တမေဝ၊ ခက်မာကြမ်းတမ်းသော သဘောလက္ခဏာကို သိခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ဧတေနေဝ ဥပါယေနာတိ၊ ကား။ သလက္ခဏသင်္ခေပတော စ၊ ပ-အားဖြင့်ငင်း။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော စ၊ တ္တိ-အားဖြင့်ငင်း။ ဓာတုဝဝတ္ထာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ရူပပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောယောဂီအား။ ဖဿာဒိမုခေန၊ ဖဿအစရှိသည်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ယွာယံ-ယော အယံ အရူပပရိဂ္ဂဟုပါယော၊ အကြင်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ ပြီးမြောက်ကြောင်းဖြစ်သော နည်းဥပါယ်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဧတေနေဝ ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနကေသေတိ၊ ကား။ စတုသမုဋ္ဌာနကေသတော၊ စတုသမုဋ္ဌာန်ဆံပင်မှ။ နိဒ္ဓါရိတေ၊ အသီးအခြား ထုတ်အပ်သော။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနကေသေ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဆံပင်၌။ ကက္ခဠလက္ခဏာ-တိအာဒိနာ နယေနာတိ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဂ္ဃရဏလက္ခဏာ အာပေါဓာတူတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ လက္ခဏဝိသေသေန၊ လက္ခဏာအထူးနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဓာတုန္တရာနိယေဝ၊

ဓာတ်တပါးတို့ကိုသာလျှင်။ န ဒဿေတိ၊ ပြသည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ကေသမုဋ္ဌာနာဒိဘေဒါနိ၊ ကေသမုဋ္ဌာန် စသည်အပြားရှိကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသန္တရာနိပိ၊ ကောဋ္ဌာသတပါးတို့ကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဒွါစတ္တာလီသာယ ဓာတုကောဋ္ဌာသေသုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗံ နယဘေဒံ အနုဂန္ဒ္ဒာတိ၊ ကား။ ဒွါစတ္တာလီသာယ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ဓာတုကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ ပထဝီဓာတုအာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာ စသည်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနဝသေန၊ ပိုင်းခြားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နာနာဝိဓော၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ ယွာယံ-ယော အယံ ရူပပရိဂ္ဂဟနယော၊ အကြင်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းဖြစ်သောနည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ နယဘေဒံ နယဝိသေသံ၊ ထိုနည်းအထူးကို။ အနုဂန္ဒ္ဒာ၊ အစဉ်လျှောက်၍။ စက္ခုဓာတုအာဒီသု၊ စက္ခုဓာတ်အစရှိကုန်သော၊ ရူပပရိဂ္ဂဟမုခေသု၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းကြောင်းဖြစ်သော နည်းအမြွက်တို့၌။ အရူပပရိဂ္ဂဟဒဿနဝသေန၊ နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကိုပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တတြ၊ ထိုသို့ယှဉ်စေရာ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ ယောဇနာမုခမတ္တဒဿနံ၊ ယှဉ်စေပုံကို အမြွက်မျှပြသောစကားတည်း။ တာဝ၊ စွာ။ စက္ခုဓာတု၊ သည်။ ရူပါဘိဃာတာရဟဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏာ၊ ရူပါရုံထင်ခြင်းငှါ ထိုက်သော ဘူတရုပ်တို့၏ ကြည်လင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ (စက္ခုဓာတု၊ သည်။) ဒဋ္ဌုကာမတာနိဒါနကမ္မသမုဋ္ဌာနဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏာ၊ ကြည့်ခြင်းငှါ အလိုရှိသောသူ၏ အဖြစ်ဟူသောတဏှာလျှင် အကြောင်းရှိသော ကံကြောင့်ဖြစ်သော ဘူတရုပ်တို့၏ ကြည်လင်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ၊ သော။ ဧကဿ၊ တဦးသော ယောဂီအား။ ပဌမာဘိနိပါတော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုဖဿနှင့် ယှဉ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယထာဝုတ္တလက္ခဏာယ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော လက္ခဏာရှိသော။ စက္ခုဓာတုယာ၊ ၏။ ရသာနုဘဝနကဝေဒနာ၊ အရသာကိုခံစားတတ်သော ဝေဒနာသည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ တည်း။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယထာဝုတ္တလက္ခဏာ၊ ဏာ ရှိသော သဘောသည်။ စက္ခုဓာတု၊ တည်း။ (ဣတိအာဒိနာ နယေန ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ ဧကဿ၊ အား။) အာရမ္မဏပဋိဝိဇာနနံ၊ အာရုံကိုသိတတ်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာယတနာဒိဝသေန၊ အာယ

တနစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရူပပရိဂ္ဂဟမုခေသုပိ၊ ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းဖြစ်သော နည်းအမြွက်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

၆၇၁။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဟေဋ္ဌိမစျာနံ၊ အောက်ဖြစ်သော စျာန်သည်။ သုဘာဝိတံ၊ ကောင်းစွာပွါးစေအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဝသီဘာဝံ၊ နိုင်နင်းသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပါပိတမေဝ၊ ရောက်စေအပ်သော်သာလျှင်။ ဥပရိစျာနဿ၊ အထက်ဖြစ်သောစျာန်၏။ ပါဒကံ၊ အခြေသည်။ ပဒဋ္ဌာနံ။ နီးသောအကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိလဒ္ဓမတ္တံ၊ ရအပ်ကာမျှဖြစ်သောအောက်စျာန်သည်။ န (ဟောတိ၊) မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ရူပပရိဂ္ဂဟော၊ သည်။ သုဝိသုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍။ နိဇ္ဇဋော၊ အရှုပ်အထွေးမရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဂုမ္ဗော ဝေ၊ ရှုပ်ရှက်ခြင်းမရှိသော်သာလျှင်။ အရူပပရိဂ္ဂဟဿ၊ ၏။ ပါဒကံ၊ သည်။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိသုဒ္ဓေါ၊ မစင်ကြယ်သေးသော ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ (ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပရူပဿ၊ ရူပရုပ်ဟုခေါ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်၏။ ကေဒေသေပိ၊ တစိတ်တဒေသမျှသော်လည်း။ အနုပဋ္ဌိတေ၊ မထင်သေးသည်ရှိသော်။ သော၊ထိုရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ အဝိသုဒ္ဓေါ ဧဝ နာမ၊ မစင်ကြယ်သေးသည်သာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟူသု၊ များစွာသော ရုပ်တို့သည်။ အနုပဋ္ဌိတေသု၊ မထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာဆိုဖွယ်ရာရှိပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သစေ ဟိတိ-အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဗာလာ၊ မလိမ္မာသော။ အဗျတ္တာ၊ မတတ်ကျွမ်းသော။ အခေတ္တညူ၊ စားကျက်နယ်ပယ်ကို မသိသော။

[၃၅၈]။ ခဠုင္ဂနာတိ၊ ကား။ ခဠုင္ဂေန၊ ထားသံလျက်၏ အဖျားဖြင့်။ သမုဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ မဥ္ဇူသာသဒိသံ၊ သေတ္တာနှင့်တူသော။ မဟာသမုဂ္ဂံ၊ ကြီးစွာသော သမုဂ္ဂကို၊ ဝါ၊ ကြီးစွာသောကြုတ်အစ်ကို။ အပရိဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မသိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဝိဘတ္တံ ဝိယ၊ မကွဲမပြားတသားတည်းကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌဟန္တမ္ပိ၊ ထင်သော်လည်း။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဝိဘတ္တသဘာဝမေဝ၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ဝိဘာဂေါ စ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းသောအခါ၌။ သုပါကဋော၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ သမုဂ္ဂဝိဝရဏံ၊ ကြုတ်အစ်ကို ဖွင့်ခြင်းကိုရင်း။ ယမကတာလကန္ဒဖာလနဉ္စ၊ အစုံသော (ထန်းပင်ပေါက်) ထန်းမြစ်ကိုခွဲခြင်းကိုရင်း။ နိဒဿနဘာဝေန၊ ဥပမာပုံစံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယမကတာလကန္ဒံ၊ အစုံသော (ထန်းပင်ပေါက်) ထန်းမြစ်

သည်။ ဘိန္နသန္တာနမ္ပိ၊ ကွဲပြားသောအစဉ်သန္တာန် ရှိငြားသော်လည်း။ အဘိန္နံ ဝိယ၊ မကွဲမပြားတသားတည်းကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဇော်၊ ဤအတူ။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ သဗ္ဗေပိ။ပ။ ဝဝတ္ထပေတီတိ ဌေ၊ ဤပါဌ်၌။ သဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနဝသေသပရိယာဒါယကော၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံကိုသိမ်းယူသည်။ ကိစ္စာပိ (ဟောတိ၊ ၏။)ပန၊ သော်လည်း။ နာမရူပ-သဘာဝေါ၊ နာမ်၏သဘော ရုပ်၏သဘောသည်။ (စာမူ၌ နာမရူပဘာဝေါ-ဟု ရှိ၏) အညမညဝိဓုရော၊ အချင်းချင်းမှကွဲလွဲဆန့်ကျင်၏၊ ဝါ၊ အချင်းချင်း သဘောမတူ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးလုံးကို။ သမုဒါယ-ဝသေန၊ အပေါင်းလိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န ပရိသမာပယေတဗ္ဗံ၊ မပြီးဆုံးစေအပ်၊ ဝါ၊ မဆုံးဖြတ်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌေ၊ ဤနာမ်ရုပ်နှစ်ပါး တို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ နမနလက္ခဏံ၊ ညွှတ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ ယံ၊ သည်။ ရုပ္ပနလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ တံ၊ သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏။ ဣတိ ဇော်၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ပါးအပြား အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇော်၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေန္တောယေဝ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သည်ကိုပင်လျှင်။ တဒုဘယဝိနိမုတ္တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးမှ လွတ်သော။ တေဘူမကဓမ္မဿ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော တရားတို့တွင်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေဘူမကဓမ္မေ၊ တို့ကို။ နာမဋ္ဌ၊ သည်ဝင်း။ ရူပဋ္ဌ၊ သည်ဝင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတီတိ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ နာမဋ္ဌ ရူပဋ္ဌာတိ ဇော်တေနေဝ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ဒုဝိဓဘာဝေါ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးပါလျက်။ ဒွေဓာ ဝဝတ္ထပေတီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ နာမရူပဝိနိမုတ္တဿ၊ နာမ်ရုပ်မှလွတ်သော။ အညဿ၊ တပါးသောတရား၏။ အဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ နာမရူပမတ္တတော ဥဒ္ဓန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗေပိ တေဘူမကေ ဓမ္မေတိ ဌေ၊ ဤပါဌ်၌။ သဗ္ဗဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ သမ္မသနုပဂဿ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ထိုက်သော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ အနဝသေသေတဗ္ဗတာယ၊ မကြွင်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအလုံးစုံသော နာမ်ရုပ်ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှိယံ/ ပိုင်းခြား၍သိအပ်၏။ ဧကံသတော၊ ဧကန်မုချ အားဖြင့်။ ဝိချဋ္ဋိတဗ္ဗံ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းစေအပ်၏၊ ဝါ၊ စက်ဆုပ်အပ်၏။ တတော စ၊ ထိုအလုံးစုံသော နာမ်ရုပ်မှလည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိရာဇယံ၊ တပ်မက်ကင်း စေလျက်။ ပမောစေတဗ္ဗံ၊ လွတ်မြောက်စေအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်——

ဝိသုဒ္ဓိ ဋီ - နိဿယ ၄—၁၄ ပ-မ-ဗ-သ-စ

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အနဘိဇာနံ၊ ရှေးရှု၍မသိပါပဲ။ အပရိဇာနံ၊ ပိုင်းခြား၍မသိပါပဲ။ တတ္ထ၊ ထိုအလုံးစုံသောတရား၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဝိရာဇယံ၊ မစက်ဆုပ်စေပါပဲ။ အပ္ပဇဟံ၊ မစွန့်ပါပဲ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ အဘိဇာနံ၊ ရှေးရှုသိလျက်။ ပရိဇာနံ၊ ပိုင်းခြား၍သိလျက်။ တတ္ထ၊ ထိုအလုံးစုံသောတရား၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိရာဇယံ၊ စက်ဆုပ်စေလျက်။ ပဇဟံ၊ ပယ်စွန့်သည်ရှိသော်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟော တော်မူ၏။

တေဘူမကံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ နာမရူပန္တိ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်ဟူ၍။ ယဒိ ဂဟိတံ၊ အကယ်၍ ယူအပ်ငြားအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်မှ။ ဗာဟိရကေဟိ၊ အပြင်ပ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဒတ္ထဘာဝေန၊ ပုဒ်၏အနက် ပရမတ္ထသဘောတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်[၁]။ ယံ၊ အကြင်တတ္တမည်သော သဘော တရားကို။ ပရိကပ္ပိတံ၊ ကြံဆအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤတတ္တမည်သော သဘောတရား သည်။ သေယျထာ-ကတမံ၊ ဟူမူကား။ ပကတိအာဒိ၊ ပကတိအစရှိသော တတ္တသဘောရင်း။ (နောက်၌ တတ္တ-ပုဒ်ကို ပါဠိနည်းအရ တ-သံယုတ်တလုံးကို ချေ၍ တတ္တ-ဟူ၍သာရေးမည်၊ တ-သံယုတ်နှလုံးကဲ့သို့ပင် တတ်တွ-ဟု ဖတ်ပါ) ဒြဗျာဒိ၊ ဒြဗျအစရှိသော တတ္တသဘောရင်း။ ဇီဝါဒိ၊ ဇီဝအစရှိသော တတ္တ သဘောရင်း။ ကာယာဒိ၊ ကာယအစရှိသော တတ္တသဘောရင်းပေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပကတိ အစရှိသော တတ္တသဘောတို့၌။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်-နှလုံးသွင်းအပ်-ယူဆအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဥမ္မတ္တကဝိပ္ပလာပသဒိသေ[၂]၊ အရူး၏ဖောက်လွဲဖောက်ပြန် ပြောဆိုသောစကား

၁-ဤ၌ "ပဒတ္ထ-ပုဒ်၏အနက်" ဟု သာမည ဆိုသော်လည်း "တတ္တသဒ္ဒေါ ပဒတ္ထ-ဝါစီ" ဟူသောသာချံဝါဒီတို့၏စကားနှင့်အညီ သာသနာအပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုအားဖြင့် တတ္တ ဟု ခေါ်၍ တကယ်အစစ်အမှန်ဖြစ်သော အရင်းခံသဘောတရား-ဟု ဆိုလို၏၊ သာသနိကဝေါဟာရ အရအားဖြင့် ပရမတ္ထတရား မဟုတ်ငြားသော်လည်း သာသနာ အပြင်ပ ထိုထိုဝါဒီတို့၏ အလိုအားဖြင့် ပရမတ္ထဟူ၍ပင် ဆိုလို၏၊ ထိုကြောင့် ပဒတ္ထ-ဘာဝေန-ပုဒ်ကို "ပုဒ်၏အနက်-ပရမတ္ထသဘောတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်"ဟု အနက်ပြန်သည်။ ၎င်းတို့၏ ဝေါဟာရဖြစ်သော တတ္တ-ပုဒ်သည် "မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သည်၊ အစစ်အမှန် ဖြစ်သည်"ဟု အနက်ရှိ၏။

၂-ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ၌ ဥမ္မတ္တကဝိပလ္လာသသဒိသေ ဟု ပါဌ်ရှိ၏၊ သီဟိုဠ်ပေမူတစောင်၌ ဥမ္မတ္တကဝိပ္ပလံပသဒိသေ-ဟု ရှိ၏၊ အခြားသီဟိုဠ်မူတစောင်၌ ဥမ္မတ္တကဝိပ္ပလာပသဒိသေ-ဟု ရှိ၏၊ စကားအချင်းချင်း နှိုင်းယှဉ်ပြသောအရာဖြစ်သောကြောင့် ဥမ္မတ္တကဝိပ္ပလာပသဒိသေ-ဟူသောပါဌ်သာလျှင် မူမှန်မူရင်းဖြစ်သင့်ပေသည်။

နှင့် တူသော။ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဝေဒိတေ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားတို့မဟော ကြားအပ်သော၊ ဝါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမဟုတ်သော သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟောကြား အပ်သော။ တတ္ထ၊ ထိုပကတိအစရှိသောတတ္တသဘောတို့၌။ အဇ္ဈုပေက္ခနတော၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကို။ အညတြ-၅ပေတွာ၊ ကြဉ်ထား၍။ အညာ၊ တပါးသော။ ပဋိပတ္တိ၊ ပြုကျင့်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ပြုကျင့်ဖွယ်သည်။ ကာ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ တေပိ၊ ထိုတတ္တ သဘောတို့ကိုလည်း။ နာမရူပန္တောဂဓဘာဝ- ဝါဘာဝဝသေန၊ နာမ်ရုပ်တို့၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်, အတွင်းမဝင်သည် အဖြစ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နိစ္ဆိတာ ဧဝ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်သေးသည် သာ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ကထံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပကတိ၊ ပကတိဒင်း။ မဟာ၊ မဟာဒင်း။ အဟံကာရော၊ အဟံကာရဒင်း။ တမ္မတ္တာနိ၊ ငါးပါးသော တမ္မတ္တတို့ဒင်း။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တဆယ့်တပါးသော ဣန္ဒြေတို့ဒင်း။ ဘူတာနိ၊ ငါးပါးသောဘုတ်တို့ဒင်း။ ပုရိသော၊ ပုရိသဟုခေါ် သောအတ္တဒင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ၊ ဤနှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော တတ္တသဘောတို့ သည်။ ပကတိအာဒယော၊ ပကတိအစရှိသော တတ္တသဘောတို့ပေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပကတိအစရှိသော တတ္တသဘောတို့တွင်။ သမဘာဝေန၊ ညီမျှသည် ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တ ရဇ တမသခ်ါတာနံ၊ သတ္တ ဂုဏ် ရဇဂုဏ် တမဂုဏ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ သုခဒုက္ခမောဟာနံ၊ တို့၏။ သမု- ဒါယော၊ အပေါင်းကို။ ပကတိဣတိ စ၊ ပကတိဟူ၍ဒင်း၊ ပဓာနန္တိ စ၊ ပဓာန ဟူ၍ဒင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ် ဆိုအပ်၏[၁]။ သတ္တာမတ္တာသံဝေဒနီယော၊ ထင်ရှားရှိသည် ၏ အဖြစ်မျှဟု သိအပ်သောသဘောသည်၊ ဝါ၊ အဖြစ်မျှမှ ဖြစ်ပွါးလာသော

၁-ဤပကတိဝါဒသည် ကပိလရသေ့၏ ဝါဒဖြစ်သည်၊ ထိုရသေ့ စီရင်ခဲ့သော သာချ်-ပဝစန-ခေါ် သောကျမ်းရင်း၌ "သတ္တရဇတမာနံ သာမျာဝတ္ထာ ပကတိ" ဟု ဆိုထားသည်၊ သတ္တဂုဏ် ရဇဂုဏ် တမဂုဏ်တို့၏ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအခိုက်အတန့်သည် ပကတိ မည်၏-ဟု ဆိုလို၏။ သတ္တ အစရှိသောဂုဏ် ၃-ပါးတို့ အချင်းချင်း တခုကို တခုက မလွန်ပဲ အညီအမျှဖြစ်နေခိုက်မှာ ထိုဂုဏ် ၃-ပါးအပေါင်းကို ပကတိခေါ် သည်-ဟု ဆိုလို၏။ ထို ဂုဏ် ၃-ပါး၏သရုပ်ကို အဘိဓာန်ဋီကာ၌ အစဉ်အတိုင်း ရာဂ ဒေါသ မောဟ-ဟု ပြဆို၏။ သာချ်ဝါဒဆိုင်ရာ အချို့ကျမ်းတို့၌ "သတော သာစုနော ဘာဝေါ သတ္တံ၊ ပကာသကံ ဉာန်၊ ရဇော ရာဂတ္တကံ (ရာဂလျှင် သရုပ်အထည်ကိုယ် ရှိသော) ဒုက္ခဟေတု၊ တမ္မတိ ဂိလာနိံ ပပ္ပေါတိ အနေနာတိ တမော၊ အာဝရကံ မောဟဟေတု" ဟု အသေအချာပြဆို ထားသော်လည်း ထိုကျမ်းတို့နှင့်တကွ များစွာသော သာချ်ဝါဒကျမ်းတို့၌ "သတ္တံ သုခရူပံ၊ ရဇော ဒုက္ခရူပံ၊ တမော စ မောဟရူပမတ္ထိ။ ယသ္မိံ သတိ န ကုတောစိ ဘယမုပ္ပဇ္ဇတေ န ကဿမပိ အဝတ္တာယံ ဝိသာဒေါ သမုပဇာယတေ၊ တံ သတ္တံ။ ရာဂဒေါသတ္တကံ ဒုက္ခဟေတု ရဇော။ ယံ မောဟဟေတု တံ မောဟတ္တကံ တမော" ဤသို့စသည်ဖြင့် ပြဆိုချက်များလည်း

သဘောသည်။ (သိမှုနှင့်အညီပင်၊ ရှိရင်းပါ၌အရအားဖြင့် သတ္တမတ္တသမ္ပဝေဒ-နီယော၊ သတ္တဂုဏ်မျှဟု သိအပ်သောသဘောသည်၊ ဝါ၊ သတ္တဂုဏ်မျှမှုကြီးပွါးသောသဘောသည်။) မဟာ၊ မဟာမည်၏။ ဗုဒ္ဓိ၊ အသိဉာဏ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)[၁] [၃၅၉] သတ္တရဇောဒီသု၊ သတ္တဂုဏ် ရဇ-ဂုဏ်အစရှိသည်တို့၌။ (သဒ္ဒါဒီသု-ဟုရှိသောသီဟိုဠ်မူအားလျော်စွာ အနက်ပေးလျှင်သဒ္ဒါဒီသု၊ သဒ္ဒတမ္မတ္တာအစရှိသည်တို့၌။) အဘိမာနော၊ ငါဟုထင်မှတ်လျက် မာန်မူခြင်းသည်။ အဟံကာရော၊ ရ-မည်၏။ အသ္မိမတ္တာ၊ ငါဖြစ်၏ဟုထင်မှတ်သော အသ္မိမာနမျှတည်း[၂]။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

ရှိသောကြောင့် ဤမဟာဋီကာ၌ ယင်း ၃-ပါး၏ သရုပ်ကို သုခဒုက္ခမောဟာနံ-ဟု ပြဆိုထားသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဂုဏ်ဟုဆိုသော်လည်း ချီးမွမ်းဖွယ် ဂုဏ်ထူးမျိုးကားမဟုတ်၊ မင်း၏ မှူးမတ်အခြွေအရံများကဲ့သို့ ပုရိသ၏ အထောက်အပံ့ အပ္ပဓာန-မပြဓာန်းသော အရာများဖြစ်သောကြောင့် ဂုဏ-ဂုဏ်မည်သည်ဟူ၍ရင်း, ပဓာန၏ အစိတ် အပ္ပဓာနဖြစ်သောကြောင့် ဂုဏ-ဂုဏ်မည်သည်ဟူ၍ရင်း, ပုရိသခေါ် အတ္တကို ဖွဲ့ချည်ရန်ကြိုးလွန်း ၃-ခုသဖွယ် ဖြစ်သောကြောင့် ဂုဏ-ဂုဏ်မည်သည်ဟူ၍ရင်း ပြဆိုကြ၏။ ယင်းဂုဏ် ၃-ပါး မညီမျှပဲ ပြောင်းလဲလာသောအခါ မဟာ အဟင်္ကာရ စသည်ဖြစ်လာ၏၊ ၎င်းမဟာစသည်တို့သည် ဝိကတိ မည်၏၊ ညီမျှဆဲမှာ ပကတိမည်၏။ ယင်းပကတိမှ သက်ရှိသက်မဲ့ တလောကလုံး ဖြစ်ပွါးသည်ဟူ၍ရင်း, ထိုဖြစ်ပွါးလတံ့သော အကျိုးများသည် အကြောင်းပကတိထဲ၌ တည်လျက်ရှိသည်ဟူ၍ရင်း သာင်္ချဝါဒီတို့က ယူဆကြ၏၊ ဤသို့ အလုံးစုံတို့၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ယင်းပကတိကို ပဓာနဟူ၍လည်းခေါ်၏။ ထိုပြင် ကျယ်ပြန့်သောကြောင့် ဗြဟ္မာဟူ၍ရင်း,သာမန်လူတို့မသိနိုင်အောင် သိမ်မွေ့၍ မထင်ရှားသောကြောင့် အဗျတ္တာဟူ၍ရင်း, များစွာသော အရာဝတ္ထုတို့၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဓာနကဟူ၍ရင်း, တိုင်းတာကန့်သတ်တတ်သောကြောင့် မာယာဟူ၍ရင်း ခေါ်သေးသည်ဟု ထိုသာင်္ချကျမ်းတို့၌ ဆို၏။

၁-ပကတိမှ ပြောင်းလဲဖြစ်ပွါးလာသော အရာဝတ္ထုတို့တွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သောကြောင့် မဟာဟုခေါ်သည်၊ ပကတိနှင့် ပုရိသတို့မှ တပါး အဟံကာရအစရှိသော အလုံးစုံသော အရာတို့သည် ယင်းမဟာမှပင် ဖြစ်ပွါးသည်ဟု သာင်္ချဝါဒီတို့က ယူဆကြ၏။ ဗုဒ္ဓိဟုဆိုသော ဝါဒကို ဤဋီကာ၌ ကေစိဟုဆိုသော်လည်း ယခုခေတ် သာင်္ချဝါဒကျမ်းတို့၌ကား "အဇ္ဈဝ-သာယော ဗုဒ္ဓိ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓိမည်၏၊" (သာင်္ချပဝစနသုတ် ၂-၁၃) ဤသို့စသည်ဖြင့် ရှိသောကြောင့် ယင်းဝါဒီအားလုံးပင် သဘောတူလက်ခံထားသော သမာနဝါဒဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ယင်းမဟာကို "သိကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် မတိ ဟူ၍ရင်း, အရာဝတ္ထုတို့ ထင်ရှားကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ချာတိ ဟူ၍ရင်း, ဉာဏ်ပညာကို ရကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဉာန ဟူ၍ရင်း, ဉာဏ်ပညာကို အပြည့်အစုံရကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ပညာ ဟူ၍ရင်း" ဤသို့စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်သေးသည်ဟု ထိုသာင်္ချဝါဒကျမ်းတို့၌ ပြဆို၏။

၂-ယခုလက်ရှိ သာင်္ချကျမ်းတို့၌ကား အသ္မိတာ-ဟု ရှိ၏၊ ငါဖြစ်၏ဟု ထင်ခြင်း၏ အကြောင်း-ဟု ပြန်ဆိုအပ်၏။ ယင်းကိုလည်း သာင်္ချကျမ်းတို့၌ ကေစိဝါဒအဖြစ်ဖြင့် မပြဆိုပဲ သမာနဝါဒအဖြစ်ဖြင့်သာ ပြဆိုထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

သဒ္ဒ ဖဿ ရူပ ရသ ဂန္ဓာ၊ အသံ, အတွေ့, အဆင်း, အရသာ, အနံ့တို့သည်။ တမ္မတ္တာနိ၊ မည်ကုန်၏။ အညမညဝိသိဋ္ဌာနံ၊ အချင်းချင်းမှ ထူးကုန်သော။

၁-တံ-ထိုအသံစသည်၊ ဝါ၊ ထိုအသံစသည်တို့၏+မတ္တာ-အတိုင်းအရှည်-တမ္မတ္တ-ထို (အသံစသော) အတိုင်းအရှည်မျှ၊ ထိုအသံစသည်တို့၏ အတိုင်းအရှည်မျှရှိသော သဘော များ-ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် ဗိသဏပူရဏ်ကျမ်း၌—

တသ္မိံ တသ္မိံန္တု တမ္မတ္တာ၊ တေန တမ္မတ္တတာ မတာ။

န သန္တာ နာပိ ဃောရာ တေ၊ န မူဠှာ စာဝိသေသိနော-ဟု ဆို၏။

တသ္မိံ တသ္မိံ၊ ထိုထိုအသံစသည်၌။ တမ္မတ္တာ၊ ထိုအသံစသော အတိုင်းအရှည်မျှသည်၊ ဝါ၊ ထိုအသံစသည်တို့၏ အတိုင်းအရှည်မျှသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ ထို့ကြောင့်။ (တေသံ၊ ထိုအသံစသည်တို့၏။) တမ္မတ္တတာ၊ တမ္မတ္တမည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ မတာ၊ သိအပ်၏။ တေ၊ ထိုတမ္မတ္တတို့သည်။ န သန္တာ၊ နှစ်သက်ဖွယ် ငြိမ်းအေးချမ်းသာသည်လည်း မဟုတ်ကုန်။ န ဃောရာ၊ ကြောက်ဖွယ်ဆင်းရဲသည်လည်း မဟုတ်ကုန်။ န မူဠှာ စ၊ ထိုင်းမှိုင်းတွေဝေ သည်လည်း မဟုတ်ကုန်။ အဝိသေသိနော၊ မထူးမခြား တမျိုးတစားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုဂါထာ၏ အဖွင့်၌....တေသု တေသု ဘူတေသု တမ္မတ္တာ တိဋ္ဌန္တိ ဣတိ ကတွာ ဓမ္မဓမ္မိ-အဘေဒတော (ဂုဏ်နှင့် ဂုဏောမကွဲပြားခြင်းကြောင့်) ဒဗ္ဗာနမ္ပိ တမ္မတ္တတာ မတာ၊ တေ စ ပဒတ္ထာ တမ္မတ္တရူပါ (တမ္မတ္တ သဘောရှိသော ထိုပဒတ္ထတို့သည်လည်း) သန္တဃောရမူဠှာ-ချေဟိ ထူလဂတသဒ္ဒါဒိဝိသေသေဟိ သုညာ ကေဝလံ ရူပဝန္တတော။ တထာ စ သန္တာဒိဝိသေသ-သုညသဒ္ဒါဒိမန္တာနမေဝ ဘူတာနံ သဒ္ဒါဒိတမ္မတ္တတာ ဣတိ အဓိပ္ပါယော။ တတော ဧဝ အဝိ-သေသိနော အဝိသေသသညကာ ဣစ္စေတဿ အတ္ထော- ဟု ပြဆို၏။

ဤတမ္မတ္တတို့ကို အသံစသည်ဟု ဆိုသော်လည်း ပကတိ လူသာမန်တို့ ကြားနိုင် သိနိုင် ကောင်းသည်ကား မဟုတ်၊ ပတဉ္စလိ၏ ယောဂနည်းဖြင့် လေ့ကျင့်သော ယောဂီတို့နှင့် နတ်တို့သာ ကြားနိုင် သိနိုင်သည်ဟူ၍ရင်း, ပကတိလူတို့ ကြားနိုင် သိနိုင်သော အသံကြမ်း စသည် ဖြစ်ရန်အတွက် အကြောင်းမျိုးစေ့သဘောဖြစ်၍ အလွန်သိမ်မွေ့သော အသံစသည်တို့ ဖြစ်သည်ဟူ၍ရင်း သဒ္ဒတမ္မတ္တဟူသည်မှာ အသံဂုဏ်ထူးကို ဖြစ်စေနိုင်သော သိမ်မွေ့သော အာကာသဓာတ် ဖြစ်သည်ဟူ၍ရင်း ဤသို့စသည်ဖြင့် သာံချဝါဒီတို့က ဆိုကြ၏။ ထို ကြောင့်—

"သဒ္ဒတမ္မတ္တတော အာကာသံ သဒ္ဒဂုဏံ၊ သဒ္ဒတမ္မတ္တသဟိတာ ဖဿတမ္မတ္တ-တော ဝါယု သဒ္ဒဖဿဂုဏော သဒ္ဒတမ္မတ္တမှ အသံဂုဏ်ထူးရှိသော အာကာသဓာတ် ဖြစ်ပေါ်သည်၊ သဒ္ဒတမ္မတ္တနှင့် တကွဖြစ်သော ဖဿတမ္မတ္တမှ အသံနှင့် အတွေ့ ဟူသော ဂုဏ်ထူး ၂-ပါးရှိသော ဝါယောဓာတ် ဖြစ်ပေါ်သည်" ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆိုသော (သာံချကာရိကာ၏ အဖွင့်) သာံချတတ္တကောမုဒီကို သာရဗောဓိနီ၌—

သဒ္ဒတမ္မတ္တတော-သဒ္ဒဂုဏကတော သုခုမာကာသတော သဒ္ဒဂုဏကံ ထူလ-မာကာသံ ဇာယတေ၊ သဒ္ဒတမ္မတ္တသဟိတာ ဖဿတမ္မတ္တတော-သဒ္ဒဖဿဂုဏကာ သုခုမဝါယုတော သဒ္ဒဖဿဂုဏကော ထူလော ဝါယု ဇာယတေ ဣတျာဒိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော-ဟု ဖွင့်ပြထားသောကြောင့်—

သဒ္ဒတမ္မတ္တဟူသည်မှာ အသံကိုဖြစ်စေနိုင်သည့် ဂုဏ်ထူးရှိသော (အီသာခေါ်) သိမ်မွေ့ သော အာကာသဓာတ်ဟူ၍ရင်း, ဖဿတမ္မတ္တဟူသည်မှာ အတွေ့ကို ဖြစ်စေနိုင်သည့် ဂုဏ်ထူး ရှိသော သိမ်မွေ့သော ဝါယောဓာတ်ဟူ၍ရင်း, ရူပတမ္မတ္တ ရသတမ္မတ္တ ဂန္ဓတမ္မတ္တတို့ဟူသည်

ပထဝီအာဒီနံ၊ ပထဝီအစရှိသော ဘုတ်တို့၏[၁]။ ကေုတ္တရတာဒဿနတော၊ တခုလွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကို တွေ့ရခြင်းကြောင့်။ တမ္မတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ကေုတ္တရာနိ၊ တခုလွန်ကဲကုန်၏[၂]။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇုဝါသိကေလက္ခဏေဟိ၊ ထွင်းအပ်သော ပဲခွပ်ကဲ့သို့ တမျိုးတစားတည်း လက္ခဏာရှိကုန်သော။ (ဤကား ပါဠိရှိရင်း အတိုင်းသင့်လျော်အောင်ပြန်အပ်သော အနက်ဖြစ်သည်။ ပဲခွပ်ထွင်းမည့် သံတုံး

မှာ အစဉ်အတိုင်း အဆင်း, အရသာ, အနံ့တို့ကို ဖြစ်စေနိုင်သည့် ဂုဏ်ထူးရှိသော သိမ်မွေ့သော တေဇော, အာပေါ, ပထဝီဓာတ်တို့ ဖြစ်ကြသည်ဟူ၍ရင်း ယင်းဝါဒီတို့၏ အလိုအားဖြင့် မှတ်အပ်၏၊ နောက်၌သာ၍ ထင်ရှားလတ့်။

၁-ဤအရာ၌ သာချံဝါဒမူလကျမ်းရင်းတို့၏ အလိုအားဖြင့် ပြဆိုခဲ့သော သဒ္ဒတမ္မတ္တ စသည်တို့နှင့် အစဉ်အတိုင်း စပ်ဟပ်၍ အာကာသ, ဝါယု, တေဇ, အာပ, ပထဝီ-ဟု ယူရန် 'အာကာသာဒီနံ' ဟု ဆိုသင့်သော်လည်း အချို့သော နောက်ရေးသာချံကျမ်းတို့၌ ပထဝီမှစ၍ ပြဆိုချက်များလည်း ရှိသောကြောင့် ပထဝီမှစ၍ ပြဆိုသော သာသနိကအစဉ်နှင့်လည်း ညီစေရန် ဤအရာ၌ အထက်ပါအတိုင်း ပထဝီမှစ၍ ပြဆိုသည်ဟု ယူရာ၏။

၂-ကေုတ္တရ ဖြစ်ပုံကား အာကာသ၌ သဒ္ဒလွန်ကဲ၏၊ ထိုအတူ ဝါယော, တေဇော, အာပေါ, ပထဝီတို့၌ အစဉ်အတိုင်း ဖောဋ္ဌဗ္ဗ, ရူပ, ရသ, ဂန္ဓတို့ လွန်ကဲကုန်၏-ဟု သာချံကျမ်း ဆရာတို့သည်ရင်း, ဝိသေသိကဒဿနကျမ်း ဆရာတို့သည်ရင်းဆိုကုန်၏။ ဝိသေသိကကျမ်းတို့၌ ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော, ဝါယော, အာကာသ-ဟု ပြဆိုသော အစဉ်မျှသာထူးသည်။ ဤဋီကာ၌လည်း ပထဝီအာဒီနံ-ဟု ပထဝီမှစ၍ ပြသောကြောင့် ထိုဝိသေသိကကျမ်းဆရာတို့၏ ဝါဒကို ပြလေသလောဟူ၍လည်း ယူဆဖွယ်ရှိ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ဝိဇ္ဇုဝါသိ-ဟူသောပါဌ်အရာ၌ ဝိသေသိကဝါဒိနော-ဟု ပြင်၍ "တမ္မတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ကေုတ္တရာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသိကဝါဒိနော၊ ဝိသေသိကဝါဒီတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ကေလက္ခဏေဟိ၊ တမျိုးတည်းသော လက္ခဏာရှိကုန်သော။ တမ္မတ္တေဟိ၊ တို့မှ။ အနေကလက္ခဏာ၊ သန္တ, ဃောရ စသည်အားဖြင့် များသောလက္ခဏာရှိကုန်သော။ ဝိသေသာ၊ တို့ကို"။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အနက်ပြန်ရာ၏။ ထိုသာသနာပ ဗာဟိရပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုအားဖြင့် တမ္မတ္တာတို့၌ တခုလွန်ပုံကို အောက်ပါ ယောဂဘာသကျမ်းနှင့် သာရဗောဓိနီကျမ်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

"ကေဒ္ဒိတိစတုပဥ္စလက္ခဏာ သဒ္ဒါဒယော" ဣတိယောဂဘာသေန သုခုမာကာသရူပ-သဒ္ဒတမ္မတ္တံ (သိမ်မွေ့သော အာကာသလျှင် အထည်ကိုယ်ရှိသော သဒ္ဒတမ္မတ္တသည်) သဒ္ဒ-မတ္တဓမ္မကံ (အသံမျှသဘော လက္ခဏာရှိ၏)၊ သုခုမဝါယုသခ်ါတဖဿတမ္မတ္တံ စ သဒ္ဒဖဿ-ဓမ္မကံ၊ သုခုမတေဇောဘိဓေယျရူပတမ္မတ္တံ စ သဒ္ဒဖဿရူပဓမ္မကံ၊ သုခုမဇလရူပရသ-တမ္မတ္တံ စ သဒ္ဒဖဿရူပရသဓမ္မကံ၊ သုခုမပထဝီသခ်ါတဂန္ဓတမ္မတ္တံ စ သဒ္ဒဖဿရူပရသဂန္ဓ-ဓမ္မကံ (အသံအတွေ့ အဆင်းအရသာ အနံ့သဘော လက္ခဏာရှိ၏)၊ ဣတိဗောဓနေတော။

ဆိုလိုသည်မှာ သိမ်မွေ့သော အာကာသဟူသော သဒ္ဒတမ္မတ္တမှာ အသံမျှသာရှိသည်၊ သိမ်မွေ့သော ဝါယောဓာတ်ဟူသော ဖဿတမ္မတ္တမှာ အသံနှင့် အတွေ့ဟူသော ဂုဏ်နှစ်ပါး ရှိသည်၊ သိမ်မွေ့သော တေဇောဓာတ်ဟူသော ရူပတမ္မတ္တမှာ အသံ အတွေ့နှင့် အဆင်းဟူသော ဂုဏ်သုံးပါးရှိသည်၊ သိမ်မွေ့သော အာပေါဓာတ်ဟူသော ရသတမ္မတ္တမှာ အသံ အတွေ့ အဆင်းနှင့် အရသာဟူသော ဂုဏ်လေးပါးရှိသည်၊ သိမ်မွေ့သော ပထဝီဓာတ်ဟူသော ဂန္ဓ-တမ္မတ္တမှာ ဂန္ဓပါ ဂုဏ်ငါးပါးလုံးရှိသည်၊ ဤသို့ ဂုဏ်တခုတခုလွန်သည်-ဟု ဆိုလို၏။

မှာ မထွင်းရသေးမီက ကောင်းဆိုးကြီးငယ်စသည်ဖြင့် ပဲခွပ်ပုံအထူးအပြား မရှိသေးပဲ တမျိုးတစားတည်းသာ ရှိနေသကဲ့သို့ တမ္ဗတ္တတို့၌ သန္တဃောရမူဋ္ဌအားဖြင့် အထူးအပြားမရှိသေးပဲ တမျိုးတစားတည်း လက္ခဏာရှိသည်ကို ဆိုသည်ဟု ယူအပ်၏။ အဝိသေသကေလက္ခဏေဟိ-ဟူ၍သော်လည်း ပါဌ်ရှိသင့်၏။ "သန္တ-ဃောရမူဋ္ဌအားဖြင့် အထူးအပြားမရှိပဲ တမျိုးတစားတည်း လက္ခဏာရှိကုန်သော"ဟု အနက်ပြန်ရာ၏) တမ္ဗတ္တေဟိ၊ ငါးပါးသော တမ္ဗတ္တတို့မှ။ ကေ-လက္ခဏာ၊ တမ္ဗတ္တတို့နှင့်တူသော လက္ခဏာရှိကုန်သော။ (ဤ၌လည်း "အနေက-လက္ခဏာ၊ သန္တ ဃောရစသည်အားဖြင့် များသောလက္ခဏာရှိကုန်သော" ဟူ၍သော်၎င်း "ထူလလက္ခဏာ၊ ကြမ်းတမ်းသော လက္ခဏာရှိကုန်သော" ဟူ၍သော်၎င်း ပါဌ်ရှိသင့်၏) ဝိသေသာ၊ ငါးပါးသော ဘုတ်အထူးတို့ကို။ သဇ္ဇီ-ယန္တိ၊ စီရင်အပ်ကုန်၏။ (သီမူ၌ သဥ္ဇီယန္တိ-ဟု ရှိ၏) တနည်းကား။ ဝိသေသာ၊ ငါးပါးသော ဘုတ်အထူးတို့သည်။ သဇ္ဇီယန္တိ၊ ဖြစ်ပွါးကုန်၏[၁]။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ နေသံ၊ ထိုဘုတ်တို့၏။ (အညေသံ-ဟု ရှိသင့်၏။ အညေသံ၊ လွန်ကဲသည်မှတပါးသောဘုတ်တို့၏။) သုခုမဘာဝေန၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပ-ဝေသနတော၊ ပါဝင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အတွင်းငုပ်ခြင်းကြောင့်။ (နေသံ သမ္ပဝေသနတော-အရာ၌ သီမူတွင် တေသမ္ပဝေသတော-ဟု ရှိ၏) ကေုတ္တရတာ၊ တခုလွန်ကဲသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)[၂] သဝနာဒိဝုတ္တိကာနိ၊ ကြားခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ သောတာဒီနိ၊ သောတအစရှိကုန်သော[၃]။ ပဥ္စ၊ ငါးပါးသောတတွတို့သည်။ ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယာနိ၊ ဗုဒ္ဓိန္ဒြေတို့တည်း[၄]။ ဝစနာဒါနဝိစရဏုဿဂ္ဂါနန္ဒကိစ္စာနိ၊ ပြောဆိုခြင်း, ကိုင်ခြင်း, သွားခြင်း, ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်း, နှစ်သက်ခြင်း (တနည်း၊

၁-သက်ရှိသက်မဲ့ အတွင်းအပ လောကကြီးတခုလုံးကို ပကတိမှ ဖြစ်ပွါးသည်ဟူ၍သာ သာင်္ချဝါဒီတို့က ယူကြသည်၊ တစုံတယောက်က စီရင်သည် ဖန်ဆင်းသည်ဟူ၍ကား မယူကြ၊ ထိုကြောင့် စီရင်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း ဖြစ်ပွါးသည်ကိုသာ ဆိုလိုပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အဓိပ္ပါယတ္ထအားဖြင့် "ဖြစ်ပွါးကုန်၏"-ဟု ထပ်မံ၍ ပြန်ဆိုသည်။

၂-ဤ၌လည်း ကေစိ-ဟု ဆိုထားသည်မှာ ဋီကာဆရာတို့၏ခေတ်က ဝါဒကွဲဖြစ်ဟန်ရှိ၏၊ ယခုခေတ်၌ကား ထိုဝါဒမျိုး မထင်ရှားပေ။

၃-ရှေး၌ ပြခဲ့သော သဒ္ဒ ဖဿ ရူပ ရသ ဂန္ဓ ဟူသော တမ္ဗတ္တတို့၏ အစဥ်နှင့်အညီ သောတ တစ စက္ခု ရသနာ ဃာန-တို့ ဟူ၍ ဆိုလို၏။ သာသနိကဝေါဟာရအားဖြင့် ကာယနှင့် ဇိဝှါ တို့ကို သာင်္ချဝါဒီစသော လောကီကျမ်းဆရာတို့က တစနှင့် ရသနာ-ဟု ခေါ်သည်။

၄-ဗုဒ္ဓိ-အသိ+ဣန္ဒြိယ-ပုရိသခေါ်သော ပိုင်ရှင်အတ္တ၏ လက်နက်ကိရိယာ အသုံးအဆောင်၊ ဝါ၊ အတ္တကိုမှန်းဆ၍ သိကြောင်း။ ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယ-ဗုဒ္ဓိန္ဒြေ-သိကြောင်း ကိရိယာ တန်ဆာပလာ ဖြစ်သောဣန္ဒြေ-ဟု ဆိုလို၏။

နှစ်သက်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော ပေါက်ဖွားခြင်း) ကိစ္စရှိကုန်သော[၁]။ ဝါစာဒီနိ၊ ဝါစာအစရှိကုန်သော[၂]။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော တတွ တို့သည်။ ကမ္မိန္ဒြိယာနိ၊ ကမ္မဣန္ဒြေတို့တည်း[၃]။ မနော၊ မနသည်။ အန္တောကရဏံ၊ အတွင်းကရိုဏ်းတည်း။ [ဥဘယတ္တကံ မနော- (သာံချပဝစန ၂-၂၆) ဟူသည်နှင့်အညီ ဤ၌ "မနော ဥဘယိန္ဒြိယံ၊ တံ အန္တောကရဏံ" ဟု ရှိသင့်၏။ မနော၊ သည်။ ဥဘယိန္ဒြိယံ၊ ကမ္မိန္ဒြေ ဗုဒ္ဓိန္ဒြေနှစ်ပါးလုံးမည်၏။ တံ၊ ထိုမနသည်။ အန္တော-ကရဏံ၊ အတွင်းကရိုဏ်းတည်း။] ဣဘာရံ၊ ဤမှတပါးသော ဣန္ဒြေဆယ်ပါးသည်။ ဗာဟိရကရဏံ၊ အပြင်ကရိုဏ်တည်း။ ဂန္ဓာဒီဟိ၊ ဂန္ဓအစရှိသော တမ္မတ္တတို့သည်[၄]။ အာရဒ္ဓါနိ၊ အားထုတ်အပ် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ (တနည်း) ဂန္ဓာဒီဟိ၊ ဂန္ဓအစရှိသောတမ္မတ္တတို့မှ။ အာရဒ္ဓါနိ၊ ဖြစ်ပွါးကုန်သော[၅]။ ပထဝီ ဥဒက အဂ္ဂိ ဝါယု အာကာသာနိ၊ မြေ ရေ မီး လေ အာကာသတို့သည်[၆]။ ဘူတာနိ၊ ဘုတ်တို့မည်ကုန်၏။ ပုရိသော၊ ပုရိသဟု ခေါ်သော အတ္တသည်။ စေတနာသဘာဝေါ၊ စေတနာသဘောရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပကတိအာဒီနိ၊

၁-ဤပုဒ်၌ ဝိစရဏအရာတွင် သာံချကာရိကာ၌ ဝိဟရဏ-ဟူ၍ပင်ရှိ၏၊ ယင်းဝိဟရဏကို အနက်ပြန်သော အခါ၌လည်း ဂမန-သွားခြင်း-ဟူ၍ပင် ပြန်ကြ၏။ ထိုကြောင့် ရှေးမူတို့၌ ရှိသော ဝိဟရဏ-ဟူသောပါဌ်သည် မူလရေးရင်းပါဌ် ဖြစ်ရာ၏။ အာနန္ဒ-ပုဒ်ကို သာရ-ဗောဓိနီ၌ "မုတ္တာစာဂေါ ရမဏံ စ ဥပတ္ထဿ ဝုတ္တီတိ ဧယံ့-ဟု ဖွင့်၏၊ ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်းနှင့် မေထုန်ဖြင့် ပျော်မွေ့ခြင်းကို ပဿာဝမဂ်၏ ကိစ္စ-ဟု ဆိုလို၏။ ထိုကျမ်းစာအုပ်တွင် အောက်ခြေ မှတ်ချက်၌ "ယဒျပိ အာနန္ဒော ဗုဒ္ဓိဂတဘာဝတော ဥပတ္ထဗျာပါရော န ဘဝိတုမရဟတိ၊ တထာပိ အာနန္ဒပဒေန အာနန္ဒဟေတုထီပုလ္လိင်္ဂဖဿဝိသေသော ဧဝ ဝုတ္တဝုတ္တိဖလမိတိ ဧဉ ယံ့"-ဟု ပြထား၏။ ဤအရာ၌ ဆိုထားသော ဝုတ္တိ-ပုဒ်သည် ကိစ္စ-ပုဒ်နှင့် အနက်တူ၏၊ ထိုကြောင့်ပင် ဤဋီကာတွင် ဗုဒ္ဓိန္ဒြေအရာ၌ ဝုတ္တိ-ဟု ဆိုခဲ့ပြီးလျှင် ဤ ကမ္မိန္ဒြေအရာ၌ ကိစ္စ-ဟု ဆိုထားပေသည်။

၂-ဝါစာ-လည်ချောင်းအာစောက်စသော ဌာန်ဟူသော နှုတ်၊ ပါဏိ-လက်၊ ပါဒ-ခြေ ပါယု-ဝစ္စမဂ်၊ ဥပတ္ထ-ပဿာဝမဂ်တို့ကို ဆိုသည်။

၃-ကမ္မိန္ဒြေ-အလုပ်လုပ်ကြောင်း ကိရိယာတန်ဆာပလာဖြစ်သော ဣန္ဒြေ-ဟု ဆိုလို၏။

၄-၆-ရှေး၌ မူလသာံချဝါဒကျမ်းတို့နှင့် အညီ "သဒ္ဒဖဿရူပရသဂန္ဓာ" ဟု ဆိုခဲ့၏၊ ထို နှင့်လျော်စွာ ဤအရာ၌လည်း "သဒ္ဒါဒီဟိ အာရဒ္ဓါ အာကာသဝါယုအဂ္ဂိဥဒကပထဝိယော" ဟု ဆိုသင့်၏၊ သို့သော်လည်း အချို့သော သာံချဝါဒကျမ်းတို့၌ ဂန္ဓမှ စ၍ရင်း, ပထဝီမှ စ၍ရင်း ဆိုထားသောအစဉ်လည်းရှိသောကြောင့် ပထဝီမှစ၍ဆိုသော သာသနိကဝေါဟာရ အစဉ်နှင့်လည်း ညီစေရန် ဤအရာ၌ "ဂန္ဓာဒီဟိ" ဟူ၍ရင်း, "ပထဝီဥဒကအဂ္ဂိဝါယု-အာကာသာနိ" ဟူ၍ရင်း ဆိုသည်ဖြစ်ရာ၏။

၅-အာရဒ္ဓ-အာရမ္ဘ-ပုဒ်တို့ကို သာံချကျမ်းတို့၌ "ဖြစ်ပွါးသည်-ဖြစ်ပွါးခြင်း"ဟု ပြန်ဆိုကြ၏၊ ထိုပြန်ဆိုချက်အားလျော်စွာ ဤ၌လည်း "ဖြစ်စေအပ်သည်ဖြစ်ပွါးသည်" ဟု ပြန်သည်၊ သင့်လည်း သင့်၏။

ပကတိအစရှိသော တတ္တတို့ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏ [၁]။

၁-ဤအဆုဋ္ဌ သာင်္ချဝါဒကို အနည်းငယ်ဖော်ပြဦးအံ့....သတ္တ ရဇ တမာနံ သာမျာဝတ္ထာ ပကတိ၊ ပကတိယာ မဟာ၊ မဟတော အဟံကာရော၊ အဟံကာရတော ပဉ္စ တမ္မတ္တာနိ ဥဘယမိန္ဒြိယံ၊ တမ္မတ္တေဟိ ထူလဘူတာနိ၊ ပုရိသော ဣတိ ပဉ္စဝီသတိဂဏော။ (သာင်္ချပ-ဝစနသုတ် ၁၊ ၆၁) ဟူသည်နှင့်အညီသတ္တဂုဏ် ရဇဂုဏ် တမဂုဏ်တို့၏ ညီမျှသော အခိုက် အတန့်သည် ပကတိမည်၏၊ ပုရိသနှင့် ပေါင်းစပ်မိသောအခါ ထိုပကတိမှ မဟာမည်သော ဗုဒ္ဓိသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုမဟာမှ အဟံကာရဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုအဟံကာရမှ ငါးပါးသော တမ္မတ္တတို့နှင့် ဣန္ဒြေနှစ်မျိုးတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ တမ္မတ္တတို့မှ ကြမ်းတမ်းသော ဘူတရုပ်ငါးပါးတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ပုရိသဟုခေါ်သော အတ္တနှင့်တကွ ဤနှစ်ဆယ့်ငါးပါးသည် သာင်္ချဝါဒီတို့၏ တတ္တဟုခေါ်သော သဘောတရားအပေါင်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုတွင် ဣန္ဒြေနှစ်မျိုးတို့ ဟူသည်ကား ဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီးသော ဗုဒ္ဓိန္ဒြေငါးပါး, ကမ္မိန္ဒြေငါးပါးနှင့် ဥဘယိန္ဒြေဟု ခေါ်သော မနတို့ပင်ဖြစ်သည်။

ထို နှစ်ဆယ့်ငါးပါးတို့တွင် ပကတိနှင့် ယင်းမှဖြစ်ပွါးသော တတ္တ နှစ်ဆယ့်သုံးပါးတို့မှာ စိတ်စေတနာမရှိ ရုပ်တရားဟူ၍၎င်း, ပုရိသသည်သာလျှင် စိတ်စေတနာသဘောရှိသည်ဟူ၍၎င်း ဆိုကြ၏။ ပုရိသနှင့် ပကတိတို့သည်အစမရှိ,အဆုံးမရှိ အကြောင်းမရှိ မပျက်စီးပဲ အစဉ် ထာဝရ အမြဲတည်နေကြသည်ဟူ၍၎င်း, ပုရိသမှာ ပေါက်ဖွားစေခြင်းသဘောမရှိ၊ ပကတိ သည်သာလျှင် ပုရိသနှင့် ပေါင်းစပ်မိသောအခါ မဟာအဟံကာရစသည်တို့ကို ဖြစ်ပွါး စေလျက် သက်ရှိသက်မဲ့ အတွင်းအပ အရာဝတ္ထု ဟူသမျှတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်ဟူ၍၎င်း ဆိုကြ၏။

ထိုပြင် ပကတိသည် တစုံတခုကြောင့်မျှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိကတိမဟုတ်သောကြောင့် ပကတိသာလျှင် မည်၏၊ မဟာ အဟံကာရနှင့် တမ္မတ္တတို့သည် ပကတိစသောအကြောင်းမှ ဖြစ်ပွါးခဲ့သောကြောင့် ဝိကတိလည်းမည်၏၊ အဟံကာရ ဣန္ဒြေ တမ္မတ္တ ဘူတရုပ်တို့ကို ဖြစ်စေ တတ်သောကြောင့် မူလအကြောင်းပကတိလည်းမည်၏၊ ဣန္ဒြေတဆယ့်တပါးနှင့် အာကာသ စသော ဘူတရုပ်ငါးပါးတို့သည် အဟံကာရ တမ္မတ္တတို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့်၎င်း, မိမိ တို့က တခြားအရာကို မဖြစ်ပွါးစေတတ်သောကြောင့်၎င်း အကျိုးဝိကတိသာ မည်ကုန်၏။ ပုရိသသည်ကား တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့်လည်း မဖြစ်၊ မိမိကလည်း တစုံတခု ကိုမျှ မဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် အကြောင်းပကတိလည်းမဟုတ် အကျိုးဝိကတိလည်း မဟုတ်ဟု ဆိုကုန်၏။

သတ္တဝါ၏ ကိုယ်ထဲ၌ ထူလသရီရခေါ် ကြမ်းသော ကိုယ် တခု, သုခုမသရီရခေါ် သိမ် မွေ့သော ကိုယ်တခုအားဖြင့် ကိုယ်နှစ်မျိုးရှိသည်ဟူ၍၎င်း, ကြမ်းသောကိုယ်မှာ မိဘတို့၏ အသားအသွေးနှင့် ကြမ်းသော ဘူတရုပ်တို့ဖြင့် ပြီး၍ သေသောအခါ ပျက်စီးသွားသည် ဟူ၍၎င်း, သိမ်မွေ့သောကိုယ်မှာ မဟာ, အဟံကာရ, ဣန္ဒြေတဆယ့်တပါး, တမ္မတ္တငါးပါး တို့ဖြင့်ပြီး၍ ယင်းကို လိင်္ဂသရီရခေါ်သည်၊ ယင်းသည်ကား သေသောအခါ၌ ခန္ဓာကိုယ် ကြမ်းထဲမှ ထွက်သွား၍ တခြားခန္ဓာကိုယ်၌ တည်သည်၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိဟူ၍၎င်း ဆို၏။ အောက်ပါမှာ သာင်္ချကာရိကာကျမ်းမှ ဂါထာတို့ဖြစ်သည်။

သုခုမာ မာတာပိတုဇာ၊ ပဘူတေဟိ တိဓာ ဝိသေသာ သိယုံ။
သုခုမာ တေသံ နိယတာ၊ မာတာပိတုဇာ နိဝတ္တန္တေ။ (သံ-ကာ ၃၉)

ဟိ၊ (ပကတိစသော တတ္တတို့၏ နာမ်ရုပ် ၂-ပါး၌ ဝင်ပုံ မဝင်ပုံအချက်ကို) ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုပကတိအစရှိသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ပကတိ၊ သည်။ သုခ ဒုက္ခ မောဟ မတ္တတာယ၊ သုခ ဒုက္ခ မောဟမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။

သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့သော ကိုယ်တို့သည်ရင်း။ မာတာပိတုဇာ၊ မိဘတို့မှဖြစ်သောကိုယ်တို့သည်ရင်း။ (အမွေး သွေး အသားတို့မှာ အမိမှဖြစ်ကြသည်၊ အကြောအရိုး ချဉ်ဆီတို့မှာ အဘမှ ဖြစ်ကြသည်-ဟု ထို၏ အဖွင့် သာရကောမုဒီ၌ ဆို၏) ပဘူတေဟိ သဟ၊ မဟာဘုတ် ရုပ်ကြမ်းတို့နှင့် တကွ။ တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝိသေသာ၊ ထူးခြားသော ကိုယ်တို့သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဤဒုတိယပါဒ၌ ပဘူတဲး-ဟူသော သက္ကတမှ ပဘူတေဟိ-ဟု ပါဠိပြန်ရသောကြောင့်ရင်း, သျုး-မှ သိယုံ-ဟု ပြန်ရသောကြောင့်ရင်း အက္ခရာ ၂-လုံး ပိုနေသည်။) တေသံ၊ ထိုကိုယ်တို့တွင်။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့သော ကိုယ်တို့သည်။ နိယတာ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိဘဲ ကမ္ဘာ ပျက်သည်တိုင်အောင် ခိုင်မြဲကုန်၏။ (ကမ္ဘာ ပျက်မှ ပျက်သည်-ဟု ဆိုလို၏) မာတာပိတုဇာ၊ မိဘမှဖြစ်သော ကိုယ်တို့သည်။ နိဝတ္တန္တေ၊ တခုတခုသော ဘဝ၌ သေသောအခါတွင် ဆုတ်နစ်(ကျန်ရစ်လျက်) ပျက်စီးကုန်၏။

> ပုဗ္ဗုပ္ပန္နမသတ္တံ၊ နိယတံ မဟဒါဒိသုခုမပရိယန္တံ။
> သံသရတိ နိရုပဘောဂံ၊ ဘာဝေဟျဓိဝါသိတံ လိင်္ဂံ။ (သံ-ကာ ၄၀)

ပုဗ္ဗုပ္ပန္နံ၊ (ပုရိသ-ဟု ခေါ်သော အတ္တ တခုစီအတွက် ပကတိက ကိုယ်တခုစီ ဖြစ်စေခဲ့၍)ရှေးကမ္ဘာဦးကာလကပင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော။ မဟဒါဒိသုခုမပရိယန္တံ၊ မဟာ အစ-သိမ်မွေ့သော တမ္မတ္တလျှင် အဆုံးရှိသော။ (မဟာ, အဟံကာရ, ဣန္ဒြေ ၁၁-ပါး, တမ္မတ္တ ငါးပါး-ဤ ၁၈-ပါးသော အစိတ်တို ပါဝင်သောကိုယ်-ဟု ဆိုလို၏) လိင်္ဂံ၊ လိင်္ဂသရီရခေါ်သော သိမ်မွေ့သောကိုယ်သည်။ အသတ္တံ၊ (ခန္ဓာအိမ်သစ်ဆီသို့ သွားသောအခါ ကျောက်တောင်ကိုသော်လည်း ဖောက်ထွင်းသွားနိုင်သောကြောင့် မည်သည့်အရပ်၌မျှ) အငြိအတွယ်အပိတ်အပင်မရှိ။ နိယတံ၊ (ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်မှ စ၍ ကမ္ဘာပျက်သည်တိုင်အောင်) ပျက်စီးခြင်းမရှိပဲ ခိုင်မြဲတည်တံ့၏။ နိရုပဘောဂံ၊ မိမိသက်သက်မူကား မခံစားနိုင်သောကြောင့်။ ဘာဝေဟိ အဓိဝါသိတံ၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့ဖြင့် အထုံရသည်ဖြစ်၍။ (ဤ ၂-ပုဒ်သည် ဟေတုမန္တဝိသေသနများဖြစ်၏။) သံသရတိ၊ (တခုတခုသောဘဝ၌ ထူလသရီရခေါ်သော ခန္ဓာကိုယ်ဟောင်း ပျက်စီးသောအခါ အသစ်အသစ်ဖြစ်သော ထူလသရီရခေါ် ခန္ဓာကိုယ် ကြမ်းသို့) ပြောင်းရွှေ၍ ပြောင်းရွှေ၍ ကျင်လည်၏။

ဤ ကပိလဂိုဏ်းဝင် သာင်္ချဝါဒီတို့၏ အယူ၌ "ပကတိစသည်မှ မဟာ အဟံကာရစသည် ဖြစ်ပေါ်လာသည်"ဟု ဆိုသော်လည်း မရှိသေးသော အသစ်တစုံတရာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကားမဟုတ်၊ သိမ်မွေ့၍ မထင်ရှားသော ရှိပြီးပကတိစသည်မှ ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသည့် အနေအားဖြင့် ပေါ်လာခြင်းသာဖြစ်သည်၊ မူလက မရှိသောအခြေအနေမှ ရှိသည့်အနေဖြင့် အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမည်သည် မရှိဟူ၍ ဆိုကြ၏၊ ထိုပြင် ပျက်သောအခါ၌လည်း ကြမ်းတမ်းသော မဟာဘုတ်တို့မှ သိမ်မွေ့၍ တမ္မတ္တအဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ ထိုတမ္မတ္တနှင့် ဣန္ဒြေတို့မှ အဟံကာရအဖြစ်သို့ ပြန်ရောက်သည်၊ ထိုမှ တဖန် မဟာအဖြစ်သို့ ပြန်ရောက်သည်၊ မဟာမှ တဖန် သတ္တ, ရဇ, တမဟူသော ဂုဏ် ၃-ပါးညီမျှသည့် ပကတိအဖြစ်သို့ ပြန်ရောက်သည်။ ဤသို ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အခြေအနေမှ သိမ်မွေ့၍ မထင်ရှားသော အခြေအနေသို့ ရောက်သွားခြင်းမျှသာဖြစ်သည်၊ ထင်ရှားရှိနေသော အရာဝတ္ထု

နာမံ၊ နာမ်တည်း။ သမဝိသမဘာဝါပတ္တိတော၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်, မညီမျှသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အနိစ္စာ စ၊ မမြဲသောတရားသည်ရင်း။ ဒုက္ခာ စ၊ ဆင်းရဲသောတရားသည်ရင်း။ သင်္ခတာ စ၊ ပြုပြင်အပ်သော သင်္ခတတရားသည်ရင်း။ အာပန္နာ၊ ဖြစ်၏။ မဟာပိ၊ မဟာမည်သော တတ္တသည်လည်း။ "တသ္မာ အလိင်္ဂတော၊ ထိုသိကြောင်းမဟုတ်သော ပကတိမှ၊ ဝါ၊ မသိအပ်မသိနိုင်သော ပကတိမှ။ လိင်္ဂဝိသေသမတ္တော၊ သိကြောင်းအထူးမျှဖြစ်သော[၁]။ မဟာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော စ၊ သာင်္ချဝါဒကျမ်းတို့၌ ဆိုသောကြောင့်ရင်း။ ဗုဒ္ဓိဘာဝါနုဇာနနတော စ၊ အသိဉာဏ်အဖြစ်ကို ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်ရင်း။ နာမံ၊ တည်း။ အနိစ္စံ စ၊ သည်ရင်း။ သင်္ခတမေဝ စ၊ သင်္ခတ-တရားသည်ရင်း။ အာပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ "တသ္မာ မဟတော၊ ထိုမဟာမည်သော တတ္တမှ။ ဆ၊ ၆-ပါးကုန်သော။ ဝိသေသာ၊ အထူးတို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ သဇ္ဇိ-ယန္တိ၊ စီရင်အပ်ကုန်၏[၂]၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပွါးကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ သဂ္ဂဝစနတော၊ စီရင်အပ်ခြင်း-ဖြစ်ပွါးခြင်းကို ဆိုသောကြောင့်ရင်း။ (သီမူနှင့်အညီပင်။ သဂ္ဂတော ဝစနတော-ဟူသော ရှိရင်းပါဌ်အရအားဖြင့်မူ "သဂ္ဂတကျမ်း၌ ဆိုသောကြောင့်ရင်း"ဟု အနက်ပေး၊ မကောင်းလှ) အသမ္ဘိတိ၊ ငါဖြစ်၏ ငါဟုတ်၏-ငါပဲဟူ၍။

အဖြစ်မှ လုံးဝမရှိသော အခြေအနေသို့ ရောက်လျက် လုံးလုံး ပျောက်ပျက်သွားခြင်းမည်သည် မရှိဟူ၍လည်း ဆိုကြ၏။ ထိုကြောင့်ပင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၂-၁၄၄) ၌ရင်း, သမ္မောဟ-ဝိနောဒနီ (၈၃) ၌ရင်း "န ဖလေန သဂဗ္ဘော ပကတိဝါဒီနံ ပကတိ ဝိယ"ဟု ဤပကတိဝါဒကို ပယ်လေသည်။

၁-ပကတိသည် သိကြောင်း မဟုတ်သောကြောင့်ရင်း, ထိုပကတိကို သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မသိနိုင်သောကြောင့်ရင်း ယင်းကို အလိင်္ဂဟုခေါ်သည်၊ မဟာ အဟံကာရ အစရှိသော ဝိကတိတို့သည် ပကတိကို မှန်းဆသိရန်အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းတို့ကို လိင်္ဂဟုခေါ်သည်။ ထိုတွင် မဟာသည်လည်း လိင်္ဂ၌ အပါအဝင်ဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ယင်းကို "လိင်္ဂဝိသေသမတ္တော"ဟုဆိုသည် ဖြစ်ရာ၏။ သီဟိုဠ်မူ၌ကား "အာလိင်္ဂတော လိင်္ဂမတ္တော"ဟု ရှိ၏၊ တိုက်ရိုက်ပြသော ကျမ်းရင်းကိုကား ရှာ၍မတွေ့ရသေး။

၂-ဝိသေသ ၆-ပါးလုံး ဟူသည်မှာ (၁) အဟံကာရ၊ (၂) ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယ၊ (၃) ကမ္မိန္ဒြိယ၊ (၄) မန၊ (၅) တမ္မတ္တ၊ (၆) ဘူတတို့ပင် ဖြစ်သည်ဟု ယူအပ်၏။ ဤသည်ကား ပါဌ်ရှိရင်းအတိုင်း အနက်ပြန်၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အနုဋီ ၂-၆၇-၌ "ရူပ-တမ္မတ္တာဒယော ပဉ္စတမ္မတ္တာ, အဟံကာရော စာတိ ဆ အဝိသေသာ"ဟု မိန့်ဆိုထားသည်နှင့် အညီ ဤအရာ၌လည်း "တသ္မာ မဟတော ဆ အဝိသေသာ သဇ္ဇီယန္တီတိ" ဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ ရှိလျှင် "တသ္မာ မဟတော၊ မှ။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဝိသေသာ၊ (သန္တဃောရမူဠ္ဇ အားဖြင့်) ထူးခြားခြင်းမရှိကုန်သော အဟံကာရနှင့် တမ္မတ္တငါးပါးဟူသော တတ္တတို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ သဇ္ဇီယန္တိ၊ စီရင်အပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပွါးကုန်၏။"ဟု အနက်ပြန်၍ "အဝိသေသ ၆-ပါးဟူသည်မှာ အဟံကာရနှင့် တမ္မတ္တငါးပါးပင်ဖြစ်သည်"ဟု ယူအပ်၏၊ ဤသို့ယူလျှင် ရှေးနှာ ၂၁၁-မှတ်ချက်၃-၌ ထုတ်ပြခဲ့သော ဗိသဏှုပုရာဏ်ဂါထာနှင့်လည်း ညီ၍ ယုတ္တတရဖြစ်ပေ၏။

ဂဟဏနိမိတ္တဘာဝါနုဇာနနေန၊ ယူခြင်း၏အကြောင်း အဖြစ်ကို ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်ရင်း။ အဟံကာရော၊ ရ-သည်။ အဘိမာနော၊ ငါ (ငါဥစ္စာ)ဟု ထင်မှတ်ခြင်းတည်း။ ဉာတိ ကတွာ၊ သို့နှလုံးသွင်း ယူဆခြင်းကြောင့်။ နာမံ၊ တည်း။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ နာမ်ဖြစ်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုအဟံကာရ၏။ အနိစ္စသင်္ခတဘာဝါပတ္တိ စ၊ အနိစ္စအဖြစ်, သင်္ခတအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ ဉာတရံ၊ ဉာဏ်မှတပါးသော။ တမ္မတ္တပဉ္စကံ၊ တမ္မတ္တငါးပါးအပေါင်းသည်။ ဂန္ဓ ရသ ရူပ ဖဿ သဒ္ဒဘာဝါနုဇာနနတော၊ ဂန္ဓ။ပ။သဒ္ဒအဖြစ်ကို ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ကာပိလာနံ၊ ကပိလဂိုဏ်းဝင် သာင်္ချဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အရူပန္တိ၊ နာမ်ဟု ယူဆခြင်းသည်။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသမတ္တံ၊ မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းမျှသာတည်း[၁]။ တေဟိ၊ ထိုမဟာ အဟံကာရတို့မှ၊ ဝါ၊ ထိုကပိလဂိုဏ်းဝင် သာင်္ချဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သောဠသ ဝိသေသာ၊ ၁၆-ပါးသော အထူးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စ ဘူတာနိ၊ ငါးပါးသော သိမ်မွေ့သောဘုတ်ဟူသော တမ္မတ္တတို့ကိုရင်း။ ကောဒသိန္ဒြိယာနိ စ၊ တဆဲ့တပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကိုရင်း။ (ဣစ္ဆိတာနိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။)[၂]ဘူတေဟိ၊ တမ္မတ္တဟူသော သိမ်မွေ့သောဘုတ်တို့မှ။ ဘူတဝိသေသာနိ၊ ကြမ်းတမ်းသော ဘုတ်အထူးတို့သည်။ (ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏) ဉာတိ၊ သို့။ (ဝစနတော၊ သာင်္ချကျမ်းတို့၌ ဆိုခြင်းကြောင့်။)[၃] ဂန္ဓာဒိတမ္မတ္တေဟိ၊ ဂန္ဓအစရှိသောတမ္မတ္တတို့မှ[၄]။ တန္နိဿယာနိ၊ ထိုတမ္မတ္တ

၁-သာင်္ချဝါဒကို စ၍တီထွင်သော ကပိလရသေ့သည်ရင်း, သူ၏နောက်လိုက် ကပိလဂိုဏ်းဝင် သာင်္ချဝါဒီတို့သည်ရင်း "ပကတိ, မဟာ,အဟံကာရ, ဣန္ဒြိယ, တမ္မတ္တ, ဘူတ" ဟူသောဉာဏ်တတ္တအားလုံးကိုပင် ရုပ်ဟုဆိုကြ၏။ ထိုတွင် မဟာ, အဟံကာရ, မနတို့ကို ရုပ်ဟုဆိုခြင်းမှားကြောင်းပြသောစကား ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဉာဏ်ဝါကျသည် သိဒ္ဓါ-၏ နောက် ဉာတရံ-၏ ရှေး၌ တည်ရှိသင့်၏၊ အရူပန္တိ-အရာ၌လည်း ရူပန္တိ-ဟု ရှိသင့်၏၊ သို့ရှိမှ အနက်အဓိပ္ပါယ် ရမည်။ တနည်းအားဖြင့် "အရူပန္တိ-ရုပ်ကြမ်းမဟုတ်ဟု ယူဆခြင်းသည်"ဟု အနက်ပြန်ပြီးလျှင် တမ္မတ္တငါးပါးကို ရုပ်ကြမ်းမဟုတ်ဟု ဆိုသောဝါဒကို ပယ်သည်ဟူ၍သော်လည်း ယူရာ၏။ ဆင်ခြင်ပါကုန်။

၂-ဉာဏ်စကားဖြင့်—

ပကတိယာ မဟာ တတောဟံကာရော၊ တသ္မာ ဂဏော စ သောဠသကော။
တသ္မာဒပိ သောဠသကာ၊ ပဉ္စဟိ ပဉ္စ ဘူတာနိ။ (သံ-ကာ ၂၂) ဟူသော

ဉာဏ်ဂါထာ၌ ပကတိမှ မဟာ ဖြစ်ပွါးသည်၊ ထိုမဟာမှ အဟံကာရ ဖြစ်ပွါးသည်၊ ထိုအဟံကာရမှ အစိတ် ၁၆-ပါးရှိသော တတ္တအပေါင်း ဖြစ်ပွါးသည်ဟု ဆိုထားခြင်းကို ရည်သည်။

၃-ပြခဲ့ပြီးသောဂါထာ၌ ထို ၁၆-ပါးအပေါင်းထဲက ငါးပါးသော တမ္မတ္တတို့မှ ငါးပါးသော ဘုတ်တို့ ဖြစ်ကြကုန်သည်ဟူသော အဆိုနှင့် နှာ ၂၁၅-မှတ်ချက် ၆-၌ ပြခဲ့သော သာင်္ချပ္ပဝစနသုတ်မှ "တမ္မတ္တေဟိ ထူလဘူတာနိ"ဟူသောအဆိုတို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

၄-သာင်္ချကျမ်းတို့နှင့်အညီ သဒ္ဒါဒိတမ္မတ္တေဟိ-ဟု ဆိုသင့်သော်လည်း ပထဝီမှစ၍ ဆိုသော သာသနိကဝေါဟာရအစဉ်နှင့် လျော်စေရန် ဂန္ဓာဒိတမ္မတ္တေဟိ-ဟု ဆိုသည် ဖြစ်ရာ၏။

တို့၏ မှီရာဖြစ်ကုန်သော။ ပထဝီအာပေါတေဇောဝါယောအာကာသသင်္ခါတာနိ၊ အာကာသဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ကြမ်းတမ်းသောဘုတ်တို့ကို။ ဣစ္ဆိ-တာနိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တဗ္ဗိသေသာ၊ ထိုဘုတ်တို့၏ အထူးဖြစ်ကုန်သော။ နာနာဇာတိကာ စ၊ မြေ ရေ မီး လေ စသည်ဖြင့် အထူးထူးသောသဘောရှိသော အရာဝတ္ထုတို့သည်၎င်း[၁]။ ဣန္ဒြိယာနိ စ၊ (တဆဲ့တပါးသော) ဣန္ဒြေတို့သည်၎င်း။ အဟံကာရတော၊ မှ။ (ဇာယန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဝစနတော၊ ဤသို့ဆိုခြင်းကြောင့်။ သောတကာယစက္ခုဇိဝှါဃာနဝါစာပါဏိပါဒပါယူပတ္ထာနိ စေဝ၊ နား ကိုယ် မျက်စိ လျှာ နှာ နှုတ် လက် ခြေ ဝစ္စမဂ် ပဿာဝမဂ်တို့၎င်း။ မနော စ၊ စိတ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကောဒသိန္ဒြိယာနိ၊ တဆဲ့တပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ (တေဟိ၊ ထိုကပိလဂိုဏ်းဝင်သာင်္ချဝါဒီတို့သည်။ ဣစ္ဆိတာနိ၊ ကုန်၏။)

တတ္ထ၊ ထိုသောဠသဝိသေသစသည်တို့တွင်။ မနော၊ မနသည်။ နာမံ၊ တည်း။ ဣတရာနိ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံတို့သည်။ ရူပံ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသောဠသဝိသေသစသည်တို့တွင်။ ဝါစာတိ၊ ဝါစာဟူသော ပဒတ္ထဖြင့်၊ ဝါ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ အတ္ထာဝဇောတကဿ၊ အနက်ကိုပြတတ်သော။ အက္ခရသမုဒါယဿ၊ အက္ခရာအပေါင်းကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)[၂] ပန၊ ပကတိစသည်တို့သည် သာင်္ချဝါဒီတို့၏ အလိုအားဖြင့် ပျက်စီးခြင်းမရှိရာသောကြောင့် အဘယ်သို့ အနိစ္စ ဖြစ်ရာသနည်းဟူသော မေးဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ရှင်းပြဦးအံ့။ ဣမေသံ၊ ဤသာင်္ချဝါဒီတို့သည်။ ဓမ္မိနော၊ ဂုဏ်ရှိသော အထည်ဒြပ်ဝတ္ထု၏၎င်း။ ဓမ္မဿ၊ ဂုဏ်၏၎င်း။ အနညတ္တဿ၊ အချင်းချင်းမှ တခြားတပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဣစ္ဆိတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိဏာမ-ပက္ခေ၊ ပြောင်းလဲသည်ဟူသောအဖို့၌။ အနိစ္စတာ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၀၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း[၃]။ အဘိဗျတ္တိပက္ခေပိ၊ မူလရှိပြီးမှ ထင်ရှား

၁-ဤသာဓကေ၌လည်း ကျမ်းရင်းကို မတွေ့ရသေး။ "တဗ္ဗိသေသာ၊ ကုန်သော။ နာနာ-ဇာတိကာ စ၊ ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း။ တေဟိ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆိတာ၊ ကုန်၏။" ဤသို့သော်လည်း အနက်ပြန်ရာ၏။

၂-သာင်္ချကာရိကာ ၂၈-အမှတ်ဂါထာ၏ အဖွင့်ဖြစ်သော သာင်္ချကောမုဒီ၌ကား "ကဏ္ဍ-တာလွာဒိဋ္ဌာနမိန္ဒြိယံ ဝါစာ"ဟု ဖွင့်ပြထား၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် လည်ချောင်း အာစောက် အစရှိသော အက္ခရာဖြစ်ရာ ဌာနကို "ဝါစာ-နှုတ်ဣန္ဒြေ" ခေါ်သည်ဟု မှတ်ယူအပ်၏။ ထိုသို့ ယူလျှင်လည်း ထိုဌာန်များသည် ရုပ်ပင်ဖြစ်သောကြောင့် အနိစ္စ သခ်တ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ပင်။

၃-ဤ၌ ဆိုလိုသည်မှာ ပကတိမှ မဟာ ဖြစ်လာသည်ဟူရာ၌ ပကတိဟူသော ဂုဏ်သည် မဟာဟူသော ဂုဏီဒြပ်၌ အတွင်းဝင်လျက်ရှိ၏၊ ဥပမာ ချည်ချောင်းများမှ ပုဆိုးဖြစ်လာရာ၌ ပုဆိုးဒြပ်ထဲ၌ ချည်ချောင်းများ ပါဝင်နေသကဲ့သို့ပင်တည်း။ ထိုကြောင့် သာင်္ချဝါဒီတို့က ပျက်စီးခြင်းမရှိဟု ဆိုကြ၏။ သို့သော်လည်း ပကတိမှ ပြောင်းလဲ၍ မဟာဖြစ်လာ

ပေါ်လာခြင်းမျှသာဟု ယူသောအဖို့၌လည်း။ တဗ္ဗိသယဉာဏုပ္ပါဒေန၊ ထိုထင်ရှား ပေါ်လာသောဝတ္ထုလျှင် အာရုံရှိသောဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အဘိဗျတ္တိနံ၊ ထင်ရှားပေါ်လာခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ အနိစ္စတာ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါဝ၊ တည်း။ (ဖြစ်ပေါ်လာသောဉာဏ် မမြဲဟုဆိုလို၏) အထ၊ ထိုသို့ မဟုတ်မူ၍။ တတော၊ ထိုဝတ္ထု ထင်ရှားသည်မှ။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေး၌လည်း။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်။ ယဒိ၊ အံ့။ (အဘိဗျတ္တိဝါဒေါဝ န သိယာ-ဟု ပါဠ်ရှိသင့်၏၊ သီဟိုဠ်မူတစောင်၌ အဘိဗျတ္တိဝါဒေါ စ န သိယာ-ဟူ၍ ရှိ၏၊ သီဟိုဠ်အက္ခရာ စ-နှင့် ဝ-သည် ဆင်တူရိုးမှားဖြစ်၍ ရေးကူးရာတွင် ပြောင်းလဲလာဟန်ရှိ၏။) အဘိဗျတ္တိဝါဒေါဝ၊ ရှိပြီးမှ ထင်ရှားပေါ်လာသည်ဟူသော ဝါဒသည်ပင်လျှင်။ န သိယာ၊ မဖြစ်နိုင်လေရာ။ (ရှေးကပင် ထင်ရှားရှိသောကြောင့် ထိုဝါဒမသင့်ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒိသာမတ္တံ၊ ညွှန်ကြားချက်မျှသာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ အမြွက်မျှပြဆိုသောစကားတည်း။

ဒြဗျဂုဏကမ္မသာမညဝိသေသသမဝါယာ၊ ဒြဗ် ဂုဏ် အမှု သာမညဝိသေသ ပူးတွဲပါဝင်နေခြင်း-သမဝါယတို့သည်။ ဒြဗျာဒိကာ၊ ဒြဗျစသည်မည်ကုန်၏[၁]။ တတ္ထ၊ ထိုဒြဗျစသည်တို့တွင်။ ပထဝီ၊ ပထဝီဓာတ်ရင်း။ [၃၆၀] အာပေါ၊ အာပေါဓာတ်ရင်း။ တေဇော၊ တေဇောဓာတ်ရင်း။ ဝါယု၊ ဝါယောဓာတ်ရင်း။ အာကာသော၊ အာကာသဓာတ်ရင်း။ ကာလော၊ ကာလရင်း။ ဒိသာ၊ အရပ်ရင်း။ အတ္တာ၊ အတ္တရင်း။ မနော၊ စိတ်ရင်း[၂]။ ဣတိ၊ သို့။ နဝ၊ ကိုးပါးသော တတွတို့သည်။ ဒြဗျာနိ၊ ဒြဗ်တို့မည်ကုန်၏။ သဒ္ဒရူပရသဂန္ဓဖဿာ စ၊ အသံ,

---

သည်ဟု ဆိုရာ၌ ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် အနိစ္စအဖြစ်ပြီးသည်ဟု ဆိုလို၏။ မဟာမှ အဟံ-ကာရ ဖြစ်ရာစသည်တို့၌လည်း နည်းတူပင်။

၁-ဤဒြဗျာဒိဝါဒသည် ကဏာဒရသေ့၏ ဝါဒဖြစ်သည်၊ အဏုမြူကိုမူတည်၍ ဆိုသော ဝါဒဖြစ်သောကြောင့် ယင်းကို အဏုဝါဒဟူ၍လည်း ခေါ်၏။ ယခုခေတ်ကဏာဒဝါဒကျမ်းတို့၌ (၁) ဒြဗျ-ဒြဗ်၊ (၂) ဂုဏ-ဂုဏ်၊ (၃) ကမ္မ-အမှု၊ (၄) သာမည- တူညီခြင်း- မထူးခြားခြင်း၊ (၅)ဝိသေသ-ထူးခြားခြင်း၊ (၆) သမဝါယ-ပူးတွဲပါဝင်နေခြင်း၊ (၇)အဘာဝ-မရှိခြင်းဟု ခေါင်းစဉ်ခုနစ်မျိုး ခွဲခြား၍ ထုတ်ပြကုန်၏။ ထိုတွင် အဘာဝ-မရှိခြင်းဟူသော ပဒတ္ထမှာ မူလဖြစ်သော ကဏာဒ၏ကျမ်း၌ မရှိမူ၍ နောက်ဆရာတို့ ထည့်သွင်းထားသော ပဒတ္ထ ဖြစ်သည်ဟုဆို၏၊ မဟာဋီကာဆရာများ၏လက်ထက်က ယင်းအဘာဝသည် အဏုဝါဒကျမ်းတို့၌ ရှိဟန်မတူသေး။ ထိုကြောင့် ဤဋီကာ၌ ယင်းအဘာဝကို မဖော်ပြပဲ ပဒတ္ထ ခေါင်းစဉ်ခြောက်ပါးကိုသာလျှင် ပြထားသည်ဟု ယူအပ်၏။

၂-အဏုဝါဒီတို့က အတ္တကိုရင်း, မနကိုရင်း အထည်ဒြဗ်ဟူ၍ပညတ်ခေါ်ဆိုကြ၏၊ ထိုတွင် မနသည် ပရမာဏုမြူသဖွယ် အလွန်သေးငယ်သိမ်မွေ့သော ဝတ္ထုဖြစ်သောကြောင့် ယင်းကို မျက်မှောက်အားဖြင့် မသိနိုင်၊ အနုမာနအားဖြင့် မှန်းဆ၍သာ သိနိုင်သည်ဟု ဆိုကြ၏။

အဆင်း, အရသာ, အနံ့, အတွေ့တို့ရင်း။ သဏ္ဌာနပရိမာဏာနိ စ၊ အရေအတွက်နှင့် အတိုင်းအရှည်တို့ရင်း[1]။ ပုထုတ္တသံယောဂဝိယောဂပရတ္တာပရတ္တာ စ၊ အသီး အခြား၏အဖြစ်[2] ယှဉ်တွဲခြင်း ကွဲကွာခြင်း[3] ဝေးသည်၏အဖြစ် နီးသည်၏ အဖြစ်တို့ရင်း[4]။ ဗုဒ္ဓိ သုခ ဒုက္ခ ဣစ္ဆာ ဒေါသ ပယတ္တ ဂုရုတ္တ ဒြဝတ္တ သ္နေဟ- ဝေဂါ စ၊ အသိဉာဏ် ချမ်းသာ ဆင်းရဲ အလိုရှိခြင်း ရှုံ့မုန်းခြင်း အားထုတ်ခြင်း လေးသည်၏အဖြစ် အရည်၏အဖြစ် စေးကပ်ခြင်း လျှင်မြန်သော အဟုန်တို့ ရင်း[5]။ သင်္ခါရာဒိဋ္ဌာ စ၊ သင်္ခါရနှင့် အဒိဋ္ဌတို့ရင်း[6]။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တေဝီသတိ၊

၁-သင်္ချာ-အရေအတွက် ဟူသည်မှာ တစ် နှစ် သုံး လေးစသော အရေအတွက်ပင် ဖြစ်သည်၊ ပရိမာဏ-အတိုင်းအရှည် ဟူသည်မှာ အကြီး အငယ် အရှည် အတို စသောအရွယ် အစား ပမာဏပင် ဖြစ်သည်။

၂-ပုထုတ္တ-အသီးအခြားဖြစ်ခြင်း ဟူသည်မှာ စာအုပ်သည် ခဲတံ မဟုတ်, ခဲတံသည် လည်း စာအုပ်မဟုတ်၊ စားပွဲခုံသည် ကုလားထိုင်မဟုတ်, ကုလားထိုင်သည်လည်း စားပွဲခုံ မဟုတ်- ဤသို့စသည်ဖြင့် အသီးအခြားဖြစ်ခြင်းပေတည်း။

၃-သံယောဂ-ယှဉ်ခြင်း ဟူသည်မှာ မူလက အသီးအခြားတည်နေသော အရာဝတ္ထုနှစ်ခု တို့၏ အကြောင်းအားလျော်စွာ ပေါင်းစပ်ယှဉ်တွဲခြင်းပင် ဖြစ်သည်၊ ဥပမာ....... လူသည် ကုလားထိုင်၌ ထိုင်သောအခါ လူနှင့်ကုလားထိုင်တို့၏ ယှဉ်တွဲခြင်းကဲ့သို့ရင်း ဘောလုံးနှစ်ခု တို့ အချင်းချင်းတိုက်ခိုက်သွားသောအခါ ယှဉ်တွဲခြင်းကဲ့သို့ရင်း ယှဉ်တွဲခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ဝိယောဂ-ကွဲကွာခြင်းဟူသည်မှာ ယှဉ်တွဲနေသော အရာဝတ္ထုနှစ်ခုတို့၏ ကွဲကွာသွားခြင်း ပင်တည်း။ ဥပမာ....ကုလားထိုင်မှ လူထသွားသောအခါ ထိုလူနှင့် ကုလားတို့၏ ကွဲကွာသွား ခြင်းကဲ့သို့ရင်း, ဘောလုံးနှစ်ခုတို့ တိုက်ခိုက်ပြီးလျှင် ကွဲကွာသွားခြင်းကဲ့သို့ရင်း ကွဲကွာသွား ခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

၄-ပရတ္တ-ဝေးသည်၏အဖြစ်၊ အရပတ္တ-နီးသည်၏အဖြစ် ဟူသည်မှာ အရပ်အားဖြင့် ရင်း, ကာလအားဖြင့်ရင်း အရာဝတ္ထုနှစ်ခုတို့၏အချင်းချင်းဝေးကွာခြင်း, နီးကပ်ခြင်းပင်ဖြစ် သည်။ ထိုတွင် အရပ်အားဖြင့် ဝေးခြင်း နီးခြင်းမှာ သိသာထင်ရှား၏၊ ကာလအားဖြင့် ဝေးခြင်းနီးခြင်းမှာ အသက်ကြီးသောဝတ္ထုနှင့် အသက်ငယ်သောဝတ္ထုတို့၏ဝေးခြင်းနီးခြင်း မျိုးကို ဆိုသည်။

၅-၆-ဝေဂါ-ဟူသောပုဒ်သည်သီဟိုဠ်မူ၌မရှိ၊ ယင်းပုဒ်မပါလျှင် ဤ၌ပြထားသော နှစ်ဆယ့် သုံးခုဟူသော အရေအတွက် သင်္ချာနှင့် ရေတွက်အပ်သောဝတ္ထုဟူသောသင်္ချေယျညီညွတ်၏။ အိန္ဒိယဖီလော်ဆော်ဖီခေါ်သောကျမ်း၌ သင်္ခါရကို (၁) ဝေဂ-လျှင်မြန်သော အဟုန်၊ (၂) ဘာဝနာ-လေ့ လာပွါးများခြင်းဟူသောသမာဓိပညာဘာဝနာ၊ (၃) ဌိတိဌာပကတ္တ- တည်မြဲတည်စေခြင်း၊ (ဥပမာ-ရော်ဘာသည်ဆွဲလိုက်သောအခါ ရှည်လာသော်လည်း လွှတ် လိုက်သောအခါ သူ့ ပင်ကိုရင်းအတိုင်းပင် ပြန်တည်နေ၏၊ နှိပ်လိုက်သောအခါ ချိုင့်ခွက် ၍ သွားသော်လည်း လွှတ်လိုက်သောအခါ တည်မြဲပင် ပြန်တည်နေ၏၊ ထိုဖြစ်ပုံမျိုးကို ဆိုသည်) ဤသို့ ၃-မျိုးခွဲပြထား၏။ အဒိဋ္ဌ-မမြင်အပ်သောတရားဟူသည်မှာဓမ္မနှင့် အဓမ္မ ဟု ခေါ်သော ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ဤ၌ရှိကာဥ္စပင်ပြလတ္တံ။ အိန္ဒိယဖီလော် ဆော်ဖီခေါ်သောကျမ်း၌ ဤအဒိဋ္ဌအရာတွင် ဓမ္မနှင့် အဓမ္မနှစ်ခုတို့ကို တိုက်ရိုက်ပင်ဖော်ပြ၍ ဂုဏ်နှစ်ဆယ့်လေးပါးရေတွက်ဖော်ပြထားသည်။

နှစ်ဆယ့်သုံးပါးသော။ ဧတေ၊ ဤတတွတို့သည်။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်မည်ကုန်၏။ ဥက္ကေ-
ပနံ၊ ကြွခြင်းမခြင်းငှင်း။ အဝခေပနံ၊ ချခြင်းငှင်း။ အာကုစနံ၊ တွန့်ခြင်း ရှုံ့
ခြင်းငှင်း။ ပသာရဏံ၊ ဖြန့်ခြင်း ဆန့်ခြင်းငှင်း။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းငှင်း။ ဣတိ၊
သို့။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသောတတွတို့သည်။ ကမ္မာနိ၊ အမှုကံမည်ကုန်၏။ အညမည-
ဝိသိဋ္ဌေသု၊ အချင်းချင်းထူးသော ဝတ္ထုတို့၌။ အဝိသိဋ္ဌံ၊ မထူးသော၊ ဝါ၊ တခု
တည်းသော။ အဘိဓာနံ၊ အမည်သည်။ ပစ္စယော၊ ထိုထိုဝတ္ထုတို့ကို သိခြင်း၏
အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊၏[၁]။ သတ္တာ ဣတိ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်-ရှိခြင်း ဟူ
သော[၂]။ သာ၊ ထိုအမည်သည်။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ (အနဝသေ-
သတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ သင့်မြတ်ပေ၏) ဒြဗျဂုဏ-
ကမ္မေသု၊ ဒြပ်, ဂုဏ်, အမှုတို့၌။ အတ္ထိ ဧဝ၊ ရှိသည်ချည်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ တံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ရှိခြင်း (သတ္တာ)ဟူသောဤအမည်သည်။ မဟာ-
သာမညံ၊ မဟာသာမညမည်၏[၃]။ ပထဝီအာဒီသု၊ မြေအစရှိသည်တို့၌၊ ဝါ၊
မြေ ရေ လေ မီး စသောအမျိုးမျိုးသောဒြပ် အမျိုးမျိုးသောဂုဏ် အမျိုးမျိုး
သော အမှုတို့၌။ အနုဝုတ္တိဗျာဝုတ္တိဗုဒ္ဓိနိမိတ္တံ၊ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ခြင်း, ပျံ့နှံ့၍
ဖြစ်ခြင်းကိုသိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဒြဗျတ္တာဒိ၊ ဒြပ်၏အဖြစ် အစရှိ
သည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုဒြပ်၏ အဖြစ်အစရှိသည်သည်။ ယထာ၊
အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ဒြဗျတ္တဂုဏတ္တကမ္မတ္တဃဋ္ဋတ္တာဒိ၊ ဒြပ်၏အဖြစ်, ဂုဏ်၏
အဖြစ်, အမှု၏အဖြစ်, အိုး၏အဖြစ်စသည်ပင်တည်း။ သော၊ ဤအလုံးစုံသည်။
သာမညဝိသေသော၊ သာမညဝိသေသမည်၏[၄]။ ဣဟ တန္တေသု၊ ဤချည်

၁-ဤစကားဖြင့် သာမညကိုပြ၏။ သာမညဟူသည်မှာ အမျိုးတူအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်
သော အမည်ပင်ဖြစ်သည်။ နွားဟူသောအမည်သည် အမျိုးတူသော နွားဟူသမျှကို သိ
ကြောင်းဖြစ်၍ သာမညမည်၏၊ ထိုအတူ လူနတ်စသော အမည်တို့သည်လည်း လူတိုင်း
နတ်တိုင်း စသည်တို့နှင့် သက်ဆိုင်သောကြောင့် သာမညမည်၏။

၂-ဤအရာတွင် ယခုလက်ရှိဋီကာစာအုပ်တို့၌ "သံ-ဣတိ"ဟု ရှိ၏၊ "သံ-သန္တော ဣတိ၊
ရှိသည်-ဖြစ်သည်ဟူသော။ သာ၊ ထိုအမည်သည်" ဟူ၍ အနက်ပြန်ရာ၏။ သို့သော် မသန့်ရှင်း
မချောမောလှပေ။ ကဏာဒဝါဒကျမ်းတို့၌ ဤအရာတွင် သတ္တာ-ဟူသော အမည်ကို
"သာမညံ ဒွိဝိဓံ ပရမပရံ စ၊ ပရံသတ္တာဒြဗျဂုဏသမဝေတာ၊ အပရံဒြဗျတ္တာဒိ၊ (သဗ္ဗဒဿန-
သင်္ဂဟ ၂၂၀)"ဤသို့စသည်ဖြင့်ထုတ်ပြထား၏၊ ထိုအမည်သည်သာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်သည်၊
ထိုကြောင့် ဤ၌ "သတ္တာဣတိ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်-ရှိခြင်းဟူသော။ သာ၊ ထိုအမည်သည်"
ဟူ၍ အနက်ပြန်ဆိုထားသည်။

၃-ဤအရာ၌ ဆိုလိုသည်မှာ "ရှိခြင်း-ဖြစ်ခြင်း" ဟူသောအမည်သည် ဒြပ်ဂုဏ်အမှု
ဟူသော အရာဝတ္ထုအားလုံးတို့နှင့် သက်ဆိုင်၏၊ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ "ဒြဗျဂုဏကမ္မေသု
သာ အတ္ထိ ဧဝ" ဟူ၍ဆိုပြီးလျှင် ယင်းအမည်ကို မဟာသာမညဟု ဆိုလေသည်။

၄-နောက်ခေတ်ကဏာဒဝါဒကျမ်းတို့၌ကား ဤသာမညအရာတွင် "(၁) ပရ-အလုံးစုံ
၌ ပျံ့နှံ့သောအမည်၊ (၂) အပရ-အနည်းဆုံး နယ်ပယ်အကျဉ်းဆုံး ပျံ့နှံ့သောအမည်၊ (၃)

ချောင်းတို့၌။ ပဌွောတိ၊ ပုဆိုးဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဟ ကပါလေသု၊ ဤမြေအိုးအုံတို့၌၊ ဝါ၊ ဤမြေအိုးခြမ်းတို့၌။ ဃဋွောတိ၊ အိုး ဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ။ ၏၊ ဣတိ၊ သို့။) ဣဟောတိ-ဣဟ ဣတိ၊ ဤ၌ဟူ၍။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟေတုဟေတုဖလာနံ၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုးတို့၏။ သမ္ဗန္ဓော၊ ဆက်စပ်ခြင်းကို။ သမဝါယောတိ၊ သမဝါယဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏ ။ (သော၊ ဤဆက်စပ်ခြင်းသည်။) သမဝါယော၊ သမဝါယမည်၏၊ ဝါ၊ ပူးတွဲပါဝင်နေခြင်းမည်၏၊ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ တေ ဒြဗျာ-

---

ပရာပရ-အလယ်အလတ်ပျံ့နှံ့သောအမည်ဟု သုံးမျိုးခွဲပြီးလျှင် "သတ္တာ-ရှိသည်၏ အဖြစ်-ရှိခြင်း" ဟူသောအမည်ကို အသုံးစုံ၌ ပျံ့နှံ့သော ပရသာမညဟူ၍၎င်း, ဃဋတ္တ-အိုး၏အဖြစ်-ဤသို့သောအမည်မျိုးကို အနည်းဆုံးအကျဉ်းဆုံး ပျံ့နှံ့သော အပရသာမည ဟူ၍၎င်း, ဒြဗျတ္တ-အရာဝတ္ထု၏ အဖြစ် - ဤသို့သော အမည်မျိုးကို အလယ် အလတ် ပျံ့နှံ့သော ပရာပရသာမည ဟူ၍၎င်း ပြဆိုထား၏၊ ယင်း ဒြဗျတ္တ-အရာဝတ္ထု၏ အဖြစ်ဟူသော အမည်သည် မြေ ရေ လေ မီးအစရှိသောကိုးမျိုးသော ဒြဗ်ဝတ္ထုတိုင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သောကြောင့် ပရလည်း မည်၏၊ သို့သော် "ရှိသည်၏အဖြစ်-ရှိခြင်း"ဟူသော အမည်ကဲ့သို့ ဂုဏ် အမှုတို့နှင့်ပါ မသက်ဆိုင်သောကြောင့် အပရလည်း မည်၏၊ ထိုကြောင့် ယင်းကို ပရာပရဟု ဆိုလေသည်။ ထိုတွင် ပရသာမညကို ဤဋီကာ၌ မဟာသာမညဟုဆို၍ ပရာပရသာမညနှင့် အပရသာမညတို့ကို သာမညဝိသေသဟု ဆိုသည်။ မှန်ပေ၏၊ ဒြဗျတ္တ-ဒြဗ်၏ အဖြစ်၊ ဂုဏတ္တ-ဂုဏ်၏အဖြစ်၊ ကမ္မတ္တ-အမှု၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအမည်တို့သည် အသီးသီးဒြဗ်ဝတ္ထုတိုင်း, ဂုဏ်တိုင်း, အမှုတိုင်းတို့၌ ပျံ့နှံ့သောကြောင့် ပရာပရသာမညတို့ပေတည်း၊ ဃဋတ္တ-အိုး၏အဖြစ် ဤသို့အစရှိသော အမည်သည် အပရသာမညပေတည်း။

၁-သံယောဂ-ယှဉ်ခြင်းနှင့် သမဝါယ-ပူးတွဲပါဝင်နေခြင်းတို့၏ အထူးကာ....သံယောဂ-ယှဉ်ခြင်းမှာ မူလက တခြားစီ ကွဲနေသော ဒြဗ်ဝတ္ထုနှစ်ခုတို့ အကြောင်းအားလျော်စွာ အခိုက်အတန့်မျှ ယှဉ်တွဲသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဒြဗ်ဝတ္ထုနှစ်ခုတို့၏ ယှဉ်တွဲခြင်းဖြင့် ပြီးသောကြောင့် ယုတသိဒ္ဓ ဖြစ်၏၊ အခိုက်အတန့်မျှသာ ယှဉ်ခြင်းဖြစ်၍ တခြားစီလည်း ပြန်၍ ကွဲသွားနိုင်၏၊ လူနှင့် ကုလားထိုင် ထိစပ်ခြင်း, ဘော့လုံးနှစ်ခု ထိသွားခြင်းတို့ကို ပုံစံ အဖြစ်ဖြင့် နှာ ၂၂၁-မှတ်ချက် ၅-၌ ပြခဲ့ပြီ။ သမဝါယ—ပူးတွဲပါဝင်နေခြင်းမှာမူ ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်၊ တခုနှင့်တခု နောက်ကာလမှ ယှဉ်ခြင်းမဟုတ်ပဲ မူလကပင် ပူးတွဲပါဝင်နေခြင်းဖြစ်သည်၊ အရာဝတ္ထုတခုထဲမှာ အခြားတခုက အလုံးစုံပင် ပျံ့နှံ့လျက် ပါဝင်နေခြင်းဖြစ်သည်၊ ၎င်းတို့ကို တခြားစီခွဲ၍ မရနိုင်၊ ပုံစံမှာ...ချည်ချောင်းများနှင့် ပုဆိုး၊ အိုးအုံနှင့်အိုး၊ လူ၏ အဖြစ်နှင့်လူ၊ နီသောအဆင်းနှင့် နီသောပန်း၊ လှုပ်ရှားမှုနှင့် လှုပ်ရှားသော ဝတ္ထုစသည်တို့ပင် ဖြစ်သည်။ ဤပုံစံတို့၌ ချည်ချောင်းများနှင့် ပုဆိုးစသည်တို့သည် မူလကပင် အချင်းချင်း ပူးတွဲပါဝင်လျက်ရှိ၏၊ ၎င်းတို့ကို အချင်းချင်းခွဲခွါ၍ မရနိုင်၊ ဤသို့ နောက်မှယှဉ်တွဲရသည် မဟုတ်ပဲ မူလကပင် ယှဉ်တွဲမှု အလိုလိုပြီးနေသောကြောင့် ယင်းကို အယုတသိဒ္ဓဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။ ထိုကြောင့်ပင် ဋီကာ၌ နာမ်ရုပ်သို့ သွင်းပြရာတွင် အယုတ္တသမ္ဗန္ဓ-ဟု မိန့်ဆိုပေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိ ဋီ နိဿယ ၄-၁၅-ပ-မ-ဗ-သ-စ

ဒိကာ၊ ဤဒြဗျအစရှိသော တတ္တွတို့ကို။ (သရူပတော၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။)[၁]

၁-ဤအရာ၌ ကဏာဒဝါဒကို အနည်းငယ်ထပ်၍ပြဦးအံ့—ယခုခေတ် ကဏာဒဝါဒဆိုင်ရာ ကျမ်းတို့၌ ပြထားသော အဘာဝ-ဟူသည်မှာ သံသဂ္ဂအဘာဝ-အချင်းချင်းထဲ၌ ယောယှက် ပါဝင်လျက်မရှိခြင်း အညောညအဘာဝ-အချင်းချင်း တခုသည် အခြားတခု မဟုတ်ခြင်း အားဖြင့် နှစ်မျိုးခွဲပြကြ၏၊ ထိုတွင် ဆံပင်ထဲ၌ မွေးညင်းမရှိ၊ မွေးညင်းထဲ၌ ဆံပင်မရှိ-ဤသို့သော မရှိခြင်းမျိုးကို သံသဂ္ဂအဘာဝ-ဟု ဆိုကြ၏။ ဆံပင်သည် မွေးညင်းမဟုတ်၊ မွေးညင်းသည်လည်း ဆံပင်မဟုတ်-ဤသို့သော မဟုတ်ခြင်းမျိုးကို အညောညအဘာဝ-ဟု ဆိုကြ၏။

ထိုတွင် သံသဂ္ဂအဘာဝသည် (၁) ပါဂဘာဝ-ပဌမကမရှိသေးခြင်း၊ (၂) ဓွံသာဘာဝ-ပျက်ပြီးနောက် မရှိပြန်ခြင်း၊ (၃) အစ္စန္တာဘာဝ-စင်စစ်အလျင်းမရှိခြင်းဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်မဆောက်လုပ်ရသေးမီက အိမ်၏မရှိသေးခြင်းမျိုးကို ပါဂဘာဝ-ဟု ခေါ်သည်။ ရှိနေသောအိမ် ပျက်စီးသွားသည့်နောက်၌ ထိုအိမ်၏ မရှိတော့ခြင်းမျိုးသို့ ဓွံသာဘာဝ-ဟု ခေါ်သည်။ လေထဲ၌ အရောင်အဆင်းမရှိခြင်းမျိုးကို အစ္စန္တာဘာဝ-ဟုခေါ်သည်။ ယင်းမှာ ရှေးကလည်းမရှိ၊ နောင်လည်းမရှိ၊ ယခုလည်းမရှိ၊ ကာလသုံးပါးလုံး၌ မရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအဘာဝသုံးပါးလုံး ပညတ်မျှသာဖြစ်သည်။

ဤအဏုဝါဒီတို့၏ လောကဖြစ်ပုံ ပျက်ပုံမှာ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော-ဟူသော ဤဓာတ်လေးပါးတို့၏ အသေးဆုံးမှုန်ကလေးများကို ပရမာဏုမှုန်ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုပရမာဏုမှုန်နှစ်ခု အပေါင်းကို ဒွိအဏုကဟု ခေါ်သည်၊ ဤမှုန်နှစ်မျိုးကို မျက်မှောက်မမြင် မသိနိုင်၊ အနုမာနအားဖြင့် မှန်းဆ၍သာ သိနိုင်သည်ဟု ဆို၏။ ထိုဒွိအဏုက ၃-ခု အပေါင်းကို တိအဏုက-ဟု ခေါ်သည်။ တြသရေဏု-ဟူ၍လည်း ခေါ်၏။ ယင်းကိုကား မျက်မှောက်သိမြင်နိုင်သည်ဟု ဆို၏။ သတ္တဝါတို့၏ ကံအားလျော်စွာ အကောင်းအဆိုးကို ခံစားနိုင်ကြစေရန် မဟေသွရ-မဟိဿရခေါ်သော ကမ္ဘာ့ပိုင်ရှင် ထာဝရဘုရားသခင်က ကမ္ဘာလောကကြီးကိုဖန်ဆင်းရန် အလိုဆန္ဒဖြစ်သော အခါ သတ္တဝါတို့၏ ကံအားလျော်စွာ ဝါယောဓာတ် ပရမာဏုမှုန်များက စ၍ လှုပ်ရှားလာကြသည်၊ ယင်းတို့သည် နှစ်ခု နှစ်ခုပေါင်းစပ်၍ ဒွိအဏုကဖြစ်လာကြသည်၊ ထိုမှတဖန် တိအဏုကမှုန်များ ဖြစ်လာကြပြီးလျှင် ကြမ်းတမ်းသော ဝါယောဓာတ် မဟာဘုတ်ကြီးများ ဖြစ်လာကြသည်။ ထိုအတူပင် အာပေါပရမာဏုမှလည်း လှုပ်ရှား၍ ဒွိအဏုက တိအဏုက-စသည် အဆင့်ဆင့်ဖြစ်၍ ကြမ်းတမ်းသော အာပေါဓာတ် ဘူတရုပ်ကြီးများ ဖြစ်လာကြသည်။ ထိုနောင် ပထဝီပရမာဏုများက လှုပ်ရှား၍ ဒွိအဏုက တိအဏုကစသည် အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပွါးပြီးလျှင် ကြမ်းတမ်းသော ပထဝီဓာတ် ဘူတရုပ်ကြီးများ ဖြစ်လာကြသည်။ ထိုနောင် တေဇောပရမာဏုများက လှုပ်ရှား၍ ဒွိအဏုကစသည် အဆင့်ဆင့်ဖြစ်လျက် ကြမ်းတမ်းသော တေဇောဓာတ် ဘူတရုပ်ကြီးများ ဖြစ်လာကြသည်။ ထိုနောင် လောကကြီး ဖြစ်ပွါးရန် အတွက် ပထဝီနှင့် တေဇောမဟာဘုတ် ပရမာဏုတို့မှ ဗြဟ္မဏ္ဍာဟု ခေါ်သောအရာဝတ္ထု ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ မဟိဿရသည် ဗြဟ္မာအား ထိုဗြဟ္မဏ္ဍာ၌ လောကကိုဖန်ဆင်းစေသည်၊ ထို ဗြဟ္မာသည် ဉာဏ, ဝိရာဂျ, ဧဿရိယတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်အားလျော်စွာ ဗြဟ္မာ နတ် လူ အစရှိသော အမျိုးမျိုးသော သတ္တဝါတို့ကို ဖန်ဆင်းသည်-ဟု ဆို၏။

နောက်ဆုံး ကမ္ဘာပျက်သောအခါ၌ ကြီးကုန်ကြီးကုန်သော ပထဝီအထည်ဝတ္ထု မှုန်တို့ ကွဲပျက်ကြ၍ ပရမာဏုအဖြစ်သို့ ရောက်ကြသည်၊ ထိုနောင် ကြမ်းတမ်းသော အာပေါ

တတ္ထ၊ ထိုဒြဗျစသည်တို့တွင်။ ပထဝီအာပတေဇဝါယူ၊ မြေ ရေ မီး လေတို့သည်။ ဘူတရူပံ၊ ဘူတရုပ်တည်း။ အာကာသံ၊ အာကာသသည်။ တေသံ၊ ထိုဘူတရုပ်တို့၏။ အဘာဝမတ္တံ ဝါ၊ မရှိခြင်းမျှသည်သော်၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒေါ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားမျှသည်သော်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကာလော၊ ကာလသည်။ စန္ဒသူရိယာဒိပရိဝတ္တနံ စ၊ လ နေစသည်တို့၏ လှည့်လည်ခြင်းကို၎င်း။ ဓမ္မပဝတ္တိ စ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ ပညတ္တိမတ္တံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော ပညတ်မျှသာတည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဒိသာ စ၊ အရပ်မျက်နှာသည်၎င်း။ အတ္တာ စ၊ အတ္တသည်၎င်း။ ပညတ္တိမတ္တံ၊ ပညတ်မျှသာတည်း။ မနော၊ မနသည်။ နာမံ၊ တည်း။ သဒ္ဒရူပရသဂန္ဓာ၊ အသံ အဆင်း အရသာ အနံ့တို့သည်။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သာလျှင်တည်း။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဘူတတ္တယသဘာဝတော၊ ဘူတရုပ်သုံးပါးအပေါင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဘူတတ္တယဘာဝတော-ဟု ရှိသင့်၏။ ဘူတရုပ်သုံးပါးအပေါင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်-ဟု အနက်ပေး။) တထာ၊ ထိုအတူ။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သာလျှင်တည်း။ ဧကောဒိကာ၊ တခုအစရှိသော။ သင်္ချာ၊ အရေအတွက်သင်္ချာသည်။ တံ တံ၊ ထိုထို နှစ်ခုအစရှိသော ဝတ္ထုကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ ပညတ္တိမတ္တံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော ပညတ်မျှသာတည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အဝယဝသမုဒါယေ၊ အစိတ်တို့၏အပေါင်း၌။ ဂုဏဝိသေသဝသေန ဝါ၊ ဂုဏ်အထူး၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၎င်း။ သဏ္ဌာနဝိသေသဝသေန ဝါ၊ သဏ္ဌာန်အထူး၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ မဟန္တံ ဒီဃံ ဣတိ၊ ကြီးသည် ရှည်သည် ဟူ၍၎င်း။ တဗ္ဗိပရိယာယတော၊ ထို ကြီးသည်ရှည်သည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ အဏု ရဿန္တိ၊ ငယ်သည် တိုသည် ဟူ၍၎င်း။ (ပညတ္တိမတ္တံ-၌စပ်) ဘိန္နလက္ခဏဒေသေသု၊ ထူးသောလက္ခဏာ ညွှန်ပြကြောင်းရှိသော ဝတ္ထုတို့၌။ ပုထုတ္တန္တိ၊ အသီးအခြား၏ အဖြစ်ဟူ၍၎င်း။ ဘိန္နဒေသဇာနံ၊ ကွဲပြားသောအရပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဝတ္ထုတို့၏။ သဟဘာဝေ၊ တပေါင်းတည်းအဖြစ်၌။ သံယောဂေါတိ၊ ယှဉ်တွဲခြင်းဟူ၍၎င်း။ တဒပါယေ၊ ထိုကွဲပြားသောအရပ်၌ ဖြစ်သောဝတ္ထုတို့၏ ဖဲခွါခြင်း၌။ ဝိယောဂေါတိ၊ ကွဲကွာခြင်းဟူ၍၎င်း။ သမာနဒိသာဒေသဂတာနံ၊ တူသောအရပ်မျက်နှာ အရပ်

ခေတ် တေဇောခေတ် ဝါယောခေတ်တို့ အစဉ်အတိုင်း ကွဲပျက်ကြ၍ ပရမာဏုမျှအဖြစ်သို့ ရောက်ကြသည်။ ထိုပရမာဏုမျှတို့ကား ဘယ်အခါမျှမပျက် နိစ္စတရားတို့ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ ဖြစ်ချိန်တန်သောအခါ ယင်းပရမာဏုမျှတို့က တဖန်ပေါင်းစပ်၍ ဒွိအဏုကစသည်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုကြောင့် ဒွိအဏုကစသည်တို့မှာ အနိစ္စ-မမြဲသောတရား-ဟု ဆိုကြ၏။ ဤဝါဒကိုပင် ရည်၍ သီလက္ခန္ဓဋီကာစသည်တို့၌ "ပရမာဏဝေါ နိစ္စာ ဓုဝါ၊ ဒွိအဏုကာဒယော အနိစ္စာတိ ဧဝံ ပဝတ္တဝါဒါ သင်္ခါရေကစ္စသဿတဝါဒါ သေယျထာပိ ကဏာဒါ" ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။

ဒေသ၌ တည်ကုန်သော[၁]။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့၏။ မဟာဒပ္ပန္တရာနံ၊ ကြီးသောအကြား ငယ်သောအကြားတို့၏၊ ဝါ၊ ကြီးသောအကွာအဝေး ငယ်သောအကွာအဝေးတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရံ အပရန္တိ၊ ဝေးသည် နီးသည်ဟူ၍ရင်း။ ပညတ္တိမတ္တံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သောပညတ်မျှသာတည်း။ ဗုဒ္ဓိ သုခဒုက္ခ ဣစ္ဆာ ဒေါသ ပယတ္တာ၊ သိခြင်း, ချမ်းသာခြင်း, ဆင်းရဲခြင်း, အလိုရှိခြင်း, ရှုံမုန်းခြင်း, အားထုတ်ခြင်းတို့သည်။ နာမမေဝ၊ နာမ်သာလျှင်တည်း။ ဂုရုတ္တဒြဝတ္တ သ္နေဟဝေဂါ၊ လေးသည်၏အဖြစ်, အရည်၏အဖြစ်, စေးကပ်ခြင်း, လျင်သောအဟုန်တို့သည်။ ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ ပဝတ္တိဝိသေသတော၊ ဖြစ်ခြင်းအထူးအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရာ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာတို့တည်း။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော။ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရသည်။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ ပဝတ္တိဝိသေသော၊ ဖြစ်ခြင်းအထူးတည်း[၂]။ အဒိဋ္ဌောပိ၊ မမြင်အပ်သော သဘောသည်လည်း။ ဓမ္မာဓမ္မဘာဝတော၊ ဓမ္မ၏အဖြစ် အဓမ္မ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကုသိုလ်၏အဖြစ် အကုသိုလ်၏အဖြစ်ကြောင့်[၃]။ နာမမေဝ၊ နာမ်သာလျှင်တည်း။ ဥက္ခေပနံ၊ ပင့်မြှောက်ခြင်း။ အဝက္ခေပနံ၊ ချခြင်း။ အာကုဉ္စနံ၊ တွန့်ခြင်း ရှုံ့ခြင်း။ ပသာရဏံ၊ ဖြန့်ခြင်းဆန့်ခြင်း။ ဂမနံ၊ သွားခြင်း။ ဣတိ၊ ဤအမှုငါးပါးသည်။ ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ ပဝတ္တိမတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှတည်း။ သဒိသာသဒိသတာယံ၊ တူသည်၏အဖြစ် မတူသည်၏ အဖြစ်၌။

၁-ဤပုဒ်၌ သမာနဒိသာဒေသကာလဂတာနိ-ဟု ကာလ-သဒ္ဒါပါ ပါရှိလျှင် သာ၍ပြည့်စုံ၏။ သမာနအစား အသမာန-ရှိသင့်သည်ဟု ထင်၏၊ ဆင်ခြင်ရန်။

၂-သင်္ခါရ ၃-မျိုးတို့တွင် ဘာဝနာသင်္ခါရကိုရည်၍ ဆိုသည်-ဟု မှတ်ရာ၏။ ဝေဂနှင့် ဋ္ဌိတိဋ္ဌာပကတွ သင်္ခါရတို့မှာမူ ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ပုံ အထူးတို့ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဂုရုတ္တဒြဝတ္တ သ္နေဟဝေဂါ ရူပဓမ္မာနံ ပဝတ္တိဝိသေသတော ဂဟေတဗ္ဗာကာရာ-ဟု ဆိုခဲ့ပေသည်။

၃- ရူပရသဂန္ဓဖဿသင်္ချာပရိမာဏပုထုတ္တသံယောဂဝိဘာဂပရတ္တာပရတ္တဗုဒ္ဓိသုခဒုက္ခိစ္ဆာဒေါသပယတ္တာ စ ကဏ္ဍဝုတ္တာ သတ္တရသ စ-သဒ္ဒသမုစ္စိတာ ဂုရုတ္တဒြဝတ္တ သ္နေဟသင်္ခါရာဒိဋ္ဌသဒ္ဒါ သတ္တေဝေတျေဝံ စတုဝီသတိဂုဏာ-ဟူသော သဗ္ဗဒဿနသင်္ဂဟ (၂၁၉) ကို ယင်း၏ အဖွင့်၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ပြ၏။

ရူပရသဂန္ဓဖဿာ သင်္ချာပရိမာဏာနိ ပုထုတ္တံ သံယောဂဝိဘာဂါ ပရတ္တာပရတ္တာ ဗုဒ္ဓိယော သုခဒုက္ခာနိ ဣစ္ဆာဒေါသာ ပယတ္တာ စ ဂုဏာ (က-သူ ၁-၁-၆) ဣတိ သုတ္တေ ကဏ္ဍဒေန ဝုတ္တာ၊ တတြေဝ သုတ္တေ အနုတ္တသမုစ္စယတ္ထကေန စကာရေန ဂဟိတာ ဂုရုတ္တာဒယော သတ္တေ'တျေဝံ စတုဝီသတိ ဂုဏာ၊ အဒိဋ္ဌသဒ္ဒေန ဓမ္မာဓမ္မာနံ ဒွိန္နံ ဂဟဏံ (ဤကားအဖွင့်)

ဤသို့ ကဏာဒဝါဒီတို့က အဒိဋ္ဌဖြင့် ဓမ္မနှင့်အဓမ္မကိုယူကြသောကြောင့် ဓမ္မာဓမ္မဘာဝတော-ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။ ထိုပြင် အဒိဋ္ဌကို မခွဲပဲယူလျှင် ဂုဏ် ၂၃-မျိုးသာ ရသောကြောင့် ဂုဏ်သရုပ်ကို ရေတွက်ဖော်ပြရာ၌ တေဝီသတိ-ဟု ဆိုခဲ့ပေသည်။ ထိုပြင်ယခုထုတ်ပြအပ်သော သဗ္ဗဒဿနသင်္ဂဟကျမ်း စကားထဲ၌ သ္နေဟနှင့် သင်္ခါရတို့၏ အကြားမှာ "ဝေဂ" မပါသောကြောင့် ဤမဟာဋီကာပါဌ်တွင်လည်း သရုပ်ကိုပြသော ရှေးစကားရပ်၌ ဝေဂ မပါသော သီဟိုဠ်မူသာ ယုတ္တတရဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

သာမညဝိသေသသညာ၊ သာမညအမည် ဝိသေသအမည်သည်[၁]။ (ဟောတိ၊ ၏။) အယုတ္တာသမ္ဗန္ဓေ၊ မယှဉ်မှု၍ပြီးသော စပ်ယှဉ်ခြင်း၌[၂]။ သမဝါယ-သမညာ၊ သမဝါယဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သောကြောင့်။ ဒြဗျာဒီနမ္ပိ၊ ဒြဗျအစရှိသည်တို့၏လည်း။ နာမရူပန္တောဂဓတာ၊ နာမ်ရုပ်တို့၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို[၃]။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။

ဇီဝါဇီဝ ဗန္ဓ ပုည ပါပါသဝ သံဝရ နိဇ္ဇရဝိမောက္ခာ၊ အသက်ကောင်, အသက်ကောင် မဟုတ်သော အရာ, ဖွဲ့ခြင်း, ကောင်းမှု, မကောင်းမှု, ဝင်ရောက်ခြင်း, ပိတ်ဆို့ခြင်း, ကြေပျက်စေ-ကုန်စေခြင်း,လွတ်မြောက်ခြင်းတို့သည်။ ဇီဝါဒိကာ၊ ဇီဝအစရှိသော တတ္တတို့မည်ကုန်၏[၄]။ တတ္ထ၊ ထိုဇီဝအစရှိသည်တို့တွင်။ ဇီဝေါ-

---

၁-ဝိသေသဟူသည်မှာ သာမညမှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်၍နွားဟူသော သာမညမှ ဖြူသောနွား ဟု ဆိုလျှင် ဝိသေသ-ဟု ယူသင့်သော်လည်း ဤဝိသေသိကဝါဒီတို့ကမူကား ထိုသို့သော အထူးကို ဝိသေသဟု မယူကြကုန်။ ယင်းတို့၏ဝါဒအရ အမြဲတန်းထာဝရလည်း တည်နေသော အစိတ်အပိုင်းလည်း မရှိသော အရာဝတ္ထုမျိုးကိုသာလျှင် ဝိသေသ-ဟု ယူကြ၏။ ပုံစံကား-ကာလ အာကာသ အရပ်မျက်နှာ မန အတ္တာနှင့်ပထဝီပရမာဏုမြူအာပေါတေဇောဝါယောတို့၏ ပရမာဏုမြူ-ဤအရာဝတ္ထုကိုသာလျှင် ဝိသေသဟု ဆိုကြ၏။ မနအတ္တာတို့မှာ အစိတ်အပိုင်းမရှိသောကြောင့် တဦး၏မနနှင့် အခြားတဦး၏ မန, တဦး၏အတ္တာနှင့် အခြားတဦး၏အတ္တာတို့ကိုမည်သို့ထူးခြားသည်-ဟု အစိတ်အပိုင်းအားဖြင့် မခွဲခြားနိုင်၊ ထိုသို့ခွဲခြားရန် အစိတ်အပိုင်းပင် မရှိချေ၊ သို့သော် တဦးတဦးလျှင် မနတခုစီ အတ္တာတခုစီဖြစ်လျက် ကွဲပြားထူးခြားနေသည်မှာ ထင်ရှား၏၊ ထိုအတူ ပထဝီပရမာဏုမြူမှုန့်တခုနှင့် အခြားပထဝီပရမာဏုမြူမှုန့်တခုသည်အစိတ်အပိုင်းအားဖြင့် မခွဲခြားနိုင်၊သို့သော် အသီးအသီးကွဲပြားထူးခြားနေသည်မှာ ထင်ရှား၏။ ဤသို့အစိတ်အပိုင်းခွဲခြား၍ မရနိုင်သော အရာဝတ္ထုတို့၏ အသီးအသီး ကွဲပြားထူးခြားခြင်းကို ဝိသေသ-ဟု ဆိုလို၏။ အစိတ်အပိုင်းခွဲ၍ ရနိုင်သော အိုးကုလားထိုင် စားပွဲခုံ နွားစသည်တို့၏ ကွဲပြားထူးခြားခြင်းကိုကား ဤအရာ၌ ဝိသေသ-ဟု မဆိုလိုဟူ၏၊ ထူးဆန်းသော ဝါဒဖြစ်သည်။

၂-ကဏာဒဝါဒကျမ်းတို့၌ အယုတသိဒ္ဓ-ဟု ရှိသောကြောင့် ဤ၌ အယုတ္တာသမ္ဗန္ဓေ-ဟု ဆိုသည်။ ယုတ-ပုဒ်မှာ သက္ကတ၌ သံယုတ်မရှိသော်လည်း ပါဠိ၌ သံယုတ်ရှိသည်သာ များ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာပါဌ်၌ တ္တ-သံယုတ်မှာ အသင့်ပင်။ ဒြဗ်ဝတ္ထုနှစ်ခု ယှဉ်တွဲရခြင်း မရှိပဲ တပေါင်းတည်းဖြစ်မှု အလိုလိုပြီးနေသော စပ်ခြင်း-ဟု ဆိုလို၏။ (နှာ ၂၂၄ မှတ်ချက် ၁-ကို ပြန်ကြည့်ပါ။)

၃-ဤဝါဒ၌ ဆိုထားသော တတ္တတို့တွင် ပညတ်မျှဖြစ်သော အချို့အနည်းငယ်သည် နာမ်ရုပ်၌ အတွင်းမဝင်သော်လည်း အများအားဖြင့်ရင်း, ပဓာနတတ္တတို့ အလိုအားဖြင့်ရင်း နာမ်ရုပ်တို့၌ အတွင်းဝင်သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ယေဘုယျ ပဓာနအားဖြင့် နာမရူပ-န္တောဂဓတာ-ဟု ဆိုသည် ဖြစ်ရာ၏။

၄-ဤဇီဝါဒိဝါဒသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ထက်တော်ကာလက နိဂဏ္ဌ နာဋပုတ္တ-ဟု ထင်ရှားသော ဆရာကြီး၏ဝါဒဖြစ်သည်၊ ယင်းက ဇိန-ဟူသောအမည်ကို ခံယူသောကြောင့် သူ၏ ဝါဒကိုရင်း, သူ၏တပည့်တို့ကိုရင်း သက္ကတဘာသာဖြင့် ဇဲန (ဂျိုက်န)ဟု ခေါ်၏၊

တိ၊ ဇီဝဟူသည်ကား။ အတ္တာ၊ အတ္တကောင်တည်း။ ပုဂ္ဂလဓမ္မာဓမ္မာကာသ-ကာလေသု၊ ပုဂ္ဂလ, ဓမ္မ, အဓမ္မ, အာကာသ, ကာလတို့၌။ အဇီဝသညာ၊ ဇီဝ

မြန်မာတို့က ဂျိန်းဝါဒ ဂျိန်းဘာသာ ဂျိန်းဘာသာဝင်ဟူ၍ ခေါ်ကြ၏။ သဗ္ဗဒဿနသင်္ဂဟ ကျမ်း၌ ဤဂျိန်းဝါဒကို အရဟတ်ဒဿနဟု ခေါ်၍ အောက်ပါအတိုင်း သုတ်တို့ဖြင့် အကျဉ်းချုပ်ပြထား၏။

အတြ သံခေပတော တာဝ ဇီဝါဇီဝါချာနိ ဒွေ တတ္တာနိ သိယုံ၊ တတြ ဗောဓနတ္တ-ကော (သိတတ်သော သဘောရှိသောအရာသည်) ဇီဝေါ၊ အဗောဓနတ္တကော တု အဇီဝေါ။ (သဗ္ဗ ၆၉)

အပရေ ပုန ဇီဝါဇီဝါနံ အပရံ ပပဉ္စမာစက္ခတေ ဇီဝါကာသဓမ္မာဓမ္မပုဂ္ဂလအတ္ထိကာယ-ဘေဒတော (ဇီဝ အာကာသ ဓမ္မ အဓမ္မ ပုဂ္ဂလဟူသော ရှိသောကာယ အပြားအားဖြင့်)။ (သဗ္ဗ ၆၇)

ကေစန သတ္တ တတ္တာနီတိ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ တဒါဟ- ဇီဝါဇီဝါသဝဗန္ဓသံဝရနိဇ္ဇရမောက္ခာ တတ္တာနိ။ (သဗ္ဗ ၇၃)

ဇီဝါဇီဝါ ပုညပါပယုတာ အာသဝေါ သံဝရော နိဇ္ဇရဏံ ဗန္ဓော မောက္ခဉ္စ နဝ တတ္တာနိ။ (သဗ္ဗ ၈၂)

ဤသို့ ဂျိန်းကျမ်းတို့၌ အမျိုးမျိုး အထွေထွေ ပြထားရာတွင် အပြည့်အစုံဆုံး ဖြစ်သော နောက်ဆုံးပြချက်ကို ယူ၍ ဤဋီကာ၌ ဖော်ပြထားသည်။

ထိုပြင် ဂျိန်းဝါဒ၌ ဇီဝတို့ကိုလည်း သံသာရီ-ကျင်လည်ခြင်းရှိသူများ, မုတ္တ-လွတ်မြောက်သူများဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲပြ၏။ ထိုတွင် တဘဝမှ ဘဝတပါးသို့ ရောက်ခြင်းရှိသော ဇီဝတို့သည် သံသာရီ-ကျင်လည်ခြင်းရှိသူတို့ မည်ကုန်၏၊ ယင်းတို့ကိုလည်း သမနက-စိတ်ရှိသူများ, အမ-နက-စိတ်မရှိသူများဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲပြ၏။ ထိုတွင် သူတပါးတို့က သင်ပြသောနည်း ဥပဒေသ ကိုရှင်း, သူတပါးတို့၏ ပြုလုပ်ပုံ ပြောဆိုပုံတို့ကိုရှင်း မှတ်ယူတတ်သည့် သညာရှိသော သူတို့သည် သမနက-စိတ်ရှိသူတို့မည်ကုန်၏၊ ယင်းတို့မှာ နတ် ဂန္ဓဗ္ဗ လူနှင့် ဆင် မြင်းစသော အချို့သော သားတိရစ္ဆာန်များ, ကြက်တူရွေးစသော အချို့သော ငှက်များ ဖြစ်သည်၊ ယင်းတို့မှာ ပဉ္စိန္ဒြိယ- ဣန္ဒြေငါးပါးရှိသော ဇီဝတို့ ဖြစ်သည်။ ပြခဲ့ပြီးသော သညာနှင့် မပြည့်စုံသော သတ္တဝါတို့သည် အမနက-စိတ်မရှိသောသူတို့မည်ကုန်၏၊ ယင်းတို့မှာ တသ-လှုပ်ရှားတတ်သော သတ္တဝါ, ထာဝရ-မလှုပ်ရှားတတ်သောသတ္တဝါဟူ၍ နှစ်မျိုးကွဲပြား ကုန်၏။ ထိုတွင် မြေ ရေ မီး လေနှင့် သစ်ပင်တို့သည် ထာဝရမည်ကုန်၏၊ ယင်းတို့မှာ တွေ့ထိနိုင်သော ကာယိန္ဒြေတခုတည်းသာရှိ၍ ဧကိန္ဒြိယဇီဝလည်း မည်ကုန်၏။ ထိုကြောင့်ပင် ဘုရားလက်ထက်တော်ကာလက ဤအယူရှိသော လူတို့သည် “ဧကိန္ဒြိယံ ဇီဝံ ဝိဟေဌေန္တိ-ဣန္ဒြေတပါးရှိသော သတ္တဝါကို ညှဉ်းဆဲကြသည်” (ဝိ ၂-၄၉-၅၁) ဟု မြေတူးသော ရဟန်း သစ်ပင်ခုတ်သော ရဟန်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့ ကြလေသည်။ တသ- လှုပ်ရှားတတ်သော သတ္တဝါတို့မှာ ဒွိန္ဒြိယ, တိဝိန္ဒြိယ, စတုရိန္ဒြိယ, ပဉ္စိန္ဒြိယ သတ္တဝါဟူ၍ လေးမျိုးကွဲပြားကုန်၏။ ထိုတွင် ခရု, ကနုကမာကောင်စသည်တို့သည် ကာယနှင့် ဇိဝှါဟူသော ဣန္ဒြေနှစ်ပါးသာ ရှိသောကြောင့် ဒွိန္ဒြိယမည်ကုန်၏။ ပိုးပိုးလိကာခေါ် ပရွက်ဆိတ် (နက်ကြီး) သန်းစသော သတ္တဝါတို့သည် ကာယ, ဇိဝှါ, ဃာနဟူသော ဣန္ဒြေ သုံးခုရှိသောကြောင့် တိဝိန္ဒြိယမည် ကုန်၏။ မှက်, ခြင်, ပိတုန်းကောင်စသည်တို့သည် ကာယ, ဇိဝှါ, ဃာန, စက္ခုဟူသော

မဟုတ်ဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသု၊ ထိုပုဂ္ဂလဓမ္မစသည်တို့တွင်။ သဒ္ဒ ဖဿ ရူပ ရသ ဂန္ဓ သဏ္ဌာန ဗန္ဓ ဘေဒ သုခုမ (ပရအပရာဃာတ)-ပ္ပဘာဝစ္ဆာယောဇ္ဇောတ တမာနိ၊ အသံ, အတွေ့, အဆင်း, အရသာ, အနံ့, သဏ္ဌာန်, ဖွဲ့တွယ်ခြင်း, ကွဲပြားခြင်း, သိမ်မွေ့ခြင်း, (တပါးတပါးမဟုတ် ထိပါးခြင်း)အရောင်, အရိပ်, အလင်း, အမှောင်တို့သည်[၁]။ ပုဂ္ဂလလက္ခဏံ၊ ပုဂ္ဂလ၏လက္ခဏာတည်း။

ဣန္ဒြေလေးခုရှိသောကြောင့် စတုရိန္ဒြိယမည်ကုန်၏။ လူ, သားတိရစ္ဆာန်နှင့် ငှက်စသည်တို့သည် ကာယ, ဇိဝှါ, ဃာန, စက္ခု, သောတ ဟူသောဣန္ဒြေငါးခုလုံးရှိသောကြောင့် ပဉ္စိန္ဒြိယမည်ကုန်၏။

၁-(ပရအပရာဃာတ)အရာ၌ သီဟိုဠ်မူတွင် ပါဒရာပရာဃာရ-ဟု ရှိ၏၊ အနက်ပြန်ရန်ပင် မလွယ်လှ။ အထက်၌ ပြန်ထားသော အနက်မှာလည်း ဂျိန်းဝါဒအဆိုတို့နှင့် မညီ၍ သင့်မည် မဟုတ်၊ပါဠိရှိရင်းအတိုင်း ပြန်ဆိုချက်မျှသာတည်း။အမှန်ရှိသင့်သည်မှာ ဖရုသဂါရဝလာဃဝ-ဟု ရှိသင့်၏၊ ကြမ်းတမ်းခြင်း လေးခြင်း ပေါ့ခြင်း-ဟု ပြန်ဆိုအပ်၏။ မှန်ပေ၏- ဂျိန်းဝါဒ ဆိုင်ရာကျမ်းတို့၌ ပုဂ္ဂလခေါ် ရုပ်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထား၏။

ဖဿရသဂန္ဓဝဏ္ဏဝန္တာ ပုဂ္ဂလာ၊ တေ စ ဒုဝိဓာ အဏဝေါ ခန္ဓာ စ၊ ဘောတ္တုမသက္ကု-ဏေယျာ အဏဝေါ၊ ဒွိအဏုကာဒယော ခန္ဓာ။ (သဗ္ဗဒဿနသင်္ဂဟ ၇၁)

တတြ ဖဿော အဋ္ဌဝိဓော ကဌိနော မုဒု ဂရု လဃု သီတံ ဥဏှံ သိနိဒ္ဓေါ လူခေါ ဣတိ။ (၎င်း၏အဖွင့်)

အထက်ပါကျမ်းအဆိုတို့တွင် "ဘောတ္တုံ အသက္ကုဏေယျာ၊ သုံးစွဲခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကောင်းသော အသိမ်းအသိမ်းသော မှုန်တို့သည်။ အဏဝေါ၊ ပရမာဏုမည်ကုန်၏။ ဒွိအဏု-ကာဒယော၊ ဒွိအဏုကစသော မှုန်အပေါင်းအစုတို့သည်။ ခန္ဓာ၊ အပေါင်းအစုမည်ကုန်၏" ဟူသောပြဆိုချက်အရ ဤဋီကာ၌ ဗန္ဓဘေဒ-ဟု ပြဆိုသည်။ ဝဏ္ဏ-ဟူသောပုဒ်အရ သဏ္ဌာန-ပဘာစသော ဝဏ္ဏအထူးတို့ကို ပြဆိုသည်။ ဖဿ-ဟူသောပုဒ်အရ သုခုမဟူ၍ ဖဿအထူးကို ပြဆိုထားသဖြင့် ထို၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ကဌိန-လူခဟူသော ဖဿအထူးတို့ကိုလည်း ပြခဲ့သည်သာ ဖြစ်ရာ၏။ ယင်းမှာ ဖရုသ-ဟု ဖြစ်သင့်၍ ယခုလက်ရှိ ဋီကာစာပေတို့၌ ပရအ-ဟူ၍ရင်း ပါဒရာ-ဟူ၍ရင်း ပျက်နေသည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုပြင် ဂုရု လဃုတို့၏ အရ ဂါရဝ လာ-ဃဝတို့မှ ပရာဃာတ-ဟူ၍ရင်း ပရာဃာရ-ဟူ၍ရင်း ပျက်နေသည်ဖြစ်ရာ၏၊ သီတဥဏှတို့ကို ကား ဖဿ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်ပင် သိနိုင်သောကြောင့် ခြွင်းချန်ထားသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုပြင် ဂျိန်းဝါဒ၌ ဤအရာတွင် ခန္ဓနှင့် သံဃာတဟူသော ဝေါဟာရများသာ ရှိသောကြောင့် ဤဋီကာ၌လည်း ဗန္ဓဘေဒ-ဟူရာတွင် မူလက ခန္ဓဘေဒ ဟု ရေးခဲ့ဟန်တူ၏၊ သို့သော် ပါဠိ ကျမ်းဂန်တို့၌ ထိုသို့သော အရာတွင် ခန္ဓ-ပုဒ်အသုံး မထင်ရှားသောကြောင့်ရင်း, သီဟိုဠ် အက္ခရာ၌ ခ-နှင့် ဗ-တို့သည် ဆင်တူရိုးမှားရှိသောကြောင့်ရင်း, ဘေဒ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဗန္ဓ သာလျှင် ထင်ရှားသောကြောင့်ရင်း ခ-မှ-ဗ သို့ ပြောင်းလဲလာဟန်ရှိ၏။ ထိုပြင် ဆ္ဆာ-ယောဇ္ဇာကတမာနိ-ကား အနက်ဖော်ရန်ခက်၏။ သီမူ၌ ဆ္ဆာယော-ဇ္ဇောတ္တမာနိ-ဟု ရှိ၏၊ ယင်းကိုမှီ၍ ဆ္ဆာယောဇ္ဇောတတမာနိ-ဟု ဤ၌ပြင်လိုက်သည်။

ဂျိန်းကျမ်းရင်းတို့၌ရင်း, အိန္ဒိယဖီလော်ဆော်ဖီခေါ်သော ကျမ်းစာအုပ်၌ရင်း အတွေ့ အရသာ အနံ့ အဆင်း ဤရုပ် ၄-မျိုးကိုသာလျှင် အရင်းခံရုပ်-ဟု ပြ၍ အသံ အအေး အပူ အရိပ် အလင်း အမှောင် ပေါင်းစပ်ခြင်း ကွဲကွာခြင်း သိမ်မွေ့နူးညံ့ခြင်း ကြမ်းတမ်းခြင်း

ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂလသည်။ ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရမတ္တတော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာမျှ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း[၁]။ ဓမ္မာဓမ္မာ၊ ဓမ္မနှင့် အဓမ္မတို့သည်။ ဇီဝပုဂ္ဂလာနံ၊ ဇီဝဟုခေါ်သော အတ္တနှင့် ပုဂ္ဂလဟုခေါ်သော ရုပ်တရားတို့၏။ ဂတိဋ္ဌိတိမတ္တတာယ၊ သွားခြင်း (လှုပ်ရှားခြင်း) တည်ငြိမ်ခြင်းမျှ၏အဖြစ်ကြောင့်[၂]။ [၃၆၁] တဒဝိသိဋ္ဌာ၊ ထိုဇီဝနှင့် ပုဂ္ဂလတို့မှ မထူးခြားသော သဘောတရားတို့တည်း။ အာကာသ-ကာလာ၊ အာကာသနှင့် ကာလတို့သည်။ ပညတ္တိမတ္တံ၊ ပညတ်မျှသာတည်း။ ဗန္ဓော၊ ဖွဲ့ခြင်းဟူသည်။ ကမ္မပုဂ္ဂလန္တရသံယောဂေါ၊ ကံဖြစ်နိုင်သော ပုဂ္ဂလခေါ် ရုပ်တရားတို့၏အတွင်း၌ စပ်ယှဉ်ခြင်းတည်း[၃]။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဆိုသော

ပုံသဏ္ဌာန်စသည်တို့မှာမူ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်သည်အားလျော်စွာ နောက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်များဖြစ်သည်-ဟု ဆို၏။

၁-ဒွိအဏုကာဒိက္ခန္ဓဘေဒါ အဏ္ဍာဒိ ဥပ္ပဇ္ဇတေ၊ အဏ္ဍာဒိသံဃာတာ ဒွိအဏုကာဒိ ဥပ္ပဇ္ဇတေ၊ ကွစိ ဘေဒသံဃာတေဟိ ခန္ဓုပ္ပတ္တိ၊ တတော ဝေ ပူရယန္တိ ဂလယန္တီတိ ပုဂ္ဂလာ။ (သဗ္ဗ ၇၂)

တတြ ဒွိအဏုကာဒိက္ခန္ဓဝိဒါရဏေန ပုဂ္ဂလာနံ (ရုပ်တို့၏) အဏုပရိဏာမော ဇာယတေ၊ အဏ္ဍာဒီနံ မိထု သံယောဂါ စ ပုဂ္ဂလာနံ ခန္ဓပရိဏာမော ဇာယတေ။ ဘေဒေါ ဝိဒါရဏံ။ ပုထုဘူတာနံ ကေတြ သံဟနနံ သံဃာတော။ ကွစိတိ ယထာ တိအဏုကာဒိဝိဒါရဏာ အဏူနံ သံဃာတာ စ ဒွိအဏုကာဒိပရိဏာမော ဇာယတေ။ (ယင်း၏အဖွင့်။ ကွစိစသော အဖွင့်၌ ဆိုလိုသည်မှာ တိအဏုကနှင့် ထိုထက်ကြီးသော အဏုအပေါင်းတို့ ကွဲသွားခြင်းကြောင့်လည်း ဒွိအဏုက တိအဏုကစသော ခန္ဓသည် ဖြစ်၏၊ အသီးအသီးသော အဏုမြူတို့၏ ပေါင်းစပ်ခြင်းကြောင့်လည်း ဒွိအဏုကစသော ခန္ဓသည် ဖြစ်၏၊ ထိုကြောင့် သဗ္ဗဒဿန-သင်္ဂဟစာကိုယ်၌ ကွစိ ဘေဒသံဃာတေဟိ ခန္ဓုပ္ပတ္တိ-အချို့အရာ၌ ကွဲကွာခြင်း ပေါင်းစပ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဒွိအဏုကစသော အပေါင်းခန္ဓဖြစ်သည်-ဟု ဆိုသည်-ဟူ၍ ဆိုလို၏။)

အထက်ပါစကားရပ်တို့ဖြင့် အသီးအသီးသော အဏုမြူတို့၏၎င်း, ဒွိအဏုကစသည်တို့၏၎င်း ပေါင်းစပ်ခြင်းအားဖြင့် ရုပ်တို့သည် ကြီးထွားလျက် ပြည့်စေတတ်သောကြောင့်၎င်း ဒွိအဏုက တိအဏုကစသော အပေါင်းအစုတို့၏ ကွဲကွာခြင်းဖြင့် သေးငယ်လျက် လျော့ကျတတ်သောကြောင့်၎င်း ပုဂ္ဂလမည်သည်ဟု သိစေ၏။

ဓမ္မာဓမ္မာကာသကာလာနံ ယထာသမ္ဘဝံ ဂတိဋ္ဌိတိအဝဂါဟဝတ္တနာဟေတုတ္တာဒိ-သာမညာနိ ဂုဏာ။ (သဗ္ဗ ၇၂) ဂတိဟေတုတ္တံ ဓမ္မဿ ဂုဏော၊ ဌိတိဟေတုတ္တံ အဓမ္မဿ ဂုဏော၊ အဝဂါဟဟေတုတ္တံ အာကာသဿ ဂုဏော၊ ဝတ္တနာဟေတုတ္တံ ကာလဿ ဂုဏော (၎င်း၏အဖွင့်)

အထက်ပါအတိုင်း ပြဆိုကြသောကြောင့် ဓမ္မ အဓမ္မ-ဟူသည်မှာ ဇိနဝါဒ၌ လှုပ်ရှားခြင်းနှင့် တည်ငြိမ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ ဂတိဋ္ဌိတိမတ္တတာယ-ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။

၂-မိစ္ဆာဒဿန-အဝိရတိ-ပမာဒ-ကသာယဝသာ (ကသာယတို့၏ အစွမ်းကြောင့်၎င်း) ယောဂဝသာ စ သုခုမေကက္ခေတ္တာဝဂါဟီနံ (သိမ်မွေ့ကုန်သော တခုသောကိုယ်၌ ဝင်တတ်ကုန်သော) ပုဂ္ဂလာနံ ကမ္မဗန္ဓ (ကမ္မဘာဝ-?) ယောဂျာနံ အာဒါနံ ဥပသိလေသနံ ယံ

ကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုကံနှင့် ပုဂ္ဂလမည်သော ရုပ်တို့မှ။ အနညော၊ အခြားတပါး မဟုတ်သော တရားတည်း။ ပုညပါပါနိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့သည်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါကဋမေဝ၊ ထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း။ ကမ္မပုဂ္ဂလာဂမနံ၊ ကမ္မပုဂ္ဂလတို့၏ လာရောက်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ကံဖြစ်နိုင်သောရုပ်တို့၏ လာရောက်ခြင်းသည်[၁]။ အာသဝေါ၊ အာသဝမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊

ကရောတိ သ ဗန္ဓော၊ တံ ဝုတ္တံ- "သကသာယတ္တာ ဇီဝေါ ကမ္မဘာဝယောဂ္ဂေ ပုဂ္ဂလေ အာဒတ္တေ သ ဗန္ဓော" ဣတိ။ (သဗ္ဗ ၇၅)

ထိုကျမ်း၏အဖွင့်၌.......မိစ္ဆာဒဿနာဒီဟိ ဟေတူဟိ သုခုမာနံ ကေသ္မိံ သရီရေ ပဝိသန္တာနံ အနန္တာဝယဝါနံ ပုဂ္ဂလာနံ အဏုဒွိအဏုကာဒီနံ ကမ္မရူပေန ပရိဏာမယောဂျာနံ ဥပသိလေသနံ အဝိဘာဂေန သမ္ဗန္ဓံ ကရောတိ၊ အယမေဝ ဗန္ဓော ဣတိ ဝုစ္စတေ-ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပြဆိုထားသောကြောင့်၎င်း, ထိုအဖွင့်၌ပင်လျှင် အတ္တကမ္မာနံ အညောညာဝယဝါနုပဝေသော ဗန္ဓော-ဟု ဆိုသောကြောင့်၎င်း ကမ္မပုဂ္ဂလတ္တသံယောဂေါ-ဟူသော ဤအရာ၌ "ကမ္မပုဂ္ဂလတ္တသံယောဂေါ၊ ကံဖြစ်နိုင်သော ပုဂ္ဂလခေါ် ရုပ်တို့၏ အတ္တနှင့် ယှဉ်ခြင်းတည်း"-ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏။

ဂျိန်းဝါဒအရပြဆိုထားသော ဇီဝ, အဇီဝ စသည်တို့ကို မယုံကြည်ခြင်းသည် မိစ္ဆာဒဿနမည်၏။ ခါတ်လေးပါးနှင့် ထာဝရရုပ်, ဇင်္ဂမရုပ်ဟူသော ရုပ်ခြောက်မျိုးကို မစွဲယူခြင်းနှင့် ဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် ဝိရတိ-ကြဉ်ရှောင်ခြင်းမည်၏၊ ထိုမှ အပြန်အားဖြင့် မကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည် အဝိရတိ မည်၏။ သမိတိငါးပါး ဂုတ္တိသုံးပါးတို့၌ အားမထုတ်ခြင်းသည် **ပမာဒ**-မေ့လျော့ခြင်းမည်၏။ ကောဓ မာန မာယာ လောဘတို့သည် **ကသာယ**-စွဲကပ်သော ဖန်ရည်တရားမည်၏။ ထိုမိစ္ဆာဒဿနစသည်တို့၏အစွမ်းကြောင့်၎င်း, ယှဉ်ခြင်းအထူးကြောင့်၎င်း တခုသောကိုယ်၌ ဝင်လာကုန်သော သိမ်မွေ့ကုန်သော ကံအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားနိုင်ကုန်သော အဏုမြူ ဒွိအဏုက စသော ရုပ်တို့ကို အတ္တ-က လက်ခံလျှင် ဗန္ဓ-ဖွဲ့တွယ်အပ်သည်မည်၏။ တနည်း အတ္တနှင့် ကံတို့ အချင်းချင်း အစိတ်အပိုင်းတို့၌ ဝင်ခြင်းသည် ဗန္ဓမည်၏။ ရုပ်တို့က ကံအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲပုံမှာ အိုးခွက်အထူး၌ ထည့်ထားသော အမျိုးမျိုးသော အရသာရှိသော အစေ့ ပန်း အသီးတို့၏ သေရည်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားပုံနှင့် တူသည်ဟူ၍ ထိုသဗ္ဗဒဿနသင်္ဂဟ၏ အဖွင့်၌ဆို၏။

၁-ဩဠာရိကာဒိကာယာဒိစလနဒွါရေန အတ္တနော စလနံ ယောဂပဒဝေဒနီယံ အာသဝေါ။ (သဗ္ဗ ၇၄) ဩဠာရိကကိုယ်, ဝိကြိယကကိုယ်, အာဟာရကကိုယ်, တေဇသိက ကိုယ်, ကမ္မဇကိုယ်ဟူသော ငါးပါးသောကိုယ်နှင့် နှုတ်စိတ်တို့၏ လှုပ်ရှားခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့် အတ္တ၏လှုပ်ရှားခြင်းဟူသော ကာယဝစီမနောယောဂဖြင့် သိအပ်သော အရာသည် **အာသဝ** မည်၏-ဟု ဆိုလို၏။

ထို၏အဖွင့်၌....သုဘာသုဘကမ္မာဂမဒွါရံ (ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ၏ လာခြင်းအကြောင်းသည်) အာသဝေါ (အာသဝမည်၏)-ဟု အကျဉ်းချုပ် ပြဆိုထား၏။

အာသဝနိရောဓော သံဝရော၊ ယေန အတ္တနိ ပဝိသကမ္မံ ပတိသိဇ္ဈတေ (ပတိသေဓိယတေ)၊ သဂုတ္တိသမိတိအာဒိ သံဝရော။ (သဗ္ဗ ၇၈)။ အာသဝေါ အတ္တနော (အတ္တ၏) စလနံ၊ ဣဒမေဝ ယောဂပဒေန ဝုစ္စတေ။ တဿ နိရောဓေ ဟိ ကမ္မပုဂ္ဂလာနံ အတ္တနိ ပဝေသော န သမ္ဘဝတိ။ (၎င်း၏အဖွင့်) ဤသို့စသော ပြဆိုချက်တို့ကို ထောက်၍ ကမ္မ-

ဆိုသောကြောင့်။ ပုညာပုညသမ္ဘဝေ၊ ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှုတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၌။ အာသဝသမညာ၊ အာသဝဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသဝေါ၊ အာသဝသည်။ တတော၊ ထိုကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့မှ။ အဝိသိဋ္ဌော၊ မထူးခြားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အာသဝနိရောဓော၊ အာသဝ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ သံဝရော၊ သံဝရမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြင့်။ ပုညာပုညနိရောဓော၊ ကောင်းမှုမကောင်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ သံဝရော၊ သံဝရမည်၏[၁]။ ကမ္မဖလပ္ပဝတ္တိယာ၊ ကံ၏အကျိုးအယဉ်၏။ ပကတိယာ၊ ပကတိ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်အားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ နိဇ္ဇရော၊ နိဇ္ဇရမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ ဝိပါကနိရောဓနိမိတ္တံ၊ အကျိုးဝိပါက်၏ ချုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ နိဇ္ဇရော၊ နိဇ္ဇရမည်၏[၂]။ မောက္ခောပိ၊ လွတ်မြောက်ခြင်းသည်လည်း။ သဗ္ဗကမ္မဝိမောက္ခော၊ အလုံးစုံသောကံတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ ကမ္မပုဂ္ဂလဇီဝဝိယောဂေါ၊ ကမ္မပုဂ္ဂလတို့နှင့် ဇီဝ၏မယှဉ်ခြင်းတည်း[၃]။ တတ္ထ၊ ထိုတရားတို့တွင်။ ကမ္မပုဂ္ဂ-

---

ပုဂ္ဂလာဂမနမာသဝေါ-ဟု ရှိသော သီဟိုဠ်မူသာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်၍ ၎င်းအတိုင်း အနက်ပြန်ထားသည်။

၁-မှတ်ချက် ၁-၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း (ကမ္မပုဂ္ဂလတို့၏ ဝင်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ယှဉ်ခြင်းမှ စောင့်ရှောက်မှု-ဟူသော) ဂုတ္တိ ၃-ပါး, (ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းဟူသော) သမိတိ ငါးပါး ဤသို့အစရှိသော တားမြစ်ပိတ်ဆို့ခြင်းသည် သံဝရမည်၏-ဟု သဗ္ဗဒဿနသင်္ဂဟ၌ ဆို၏။ ထိုတွင် ဂုတ္တိ ၃-ပါး ဟူသည်ကား ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ကို နှိပ်ခြင်းပင်တည်း။ သမိတိ ၅-ပါးဟူသည်ကား သွားရာ၌၎င်း, ပြောဆိုရာ၌၎င်း, ဆွမ်းခံရှာမှီးရာ၌၎င်း, ခံယူရာ၌၎င်း, ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌၎င်း-ဤငါးဌာနတို့၌ သတ္တဝါတို့အား ညှဉ်းဆဲမှုမဖြစ်စေရန် ဂရုပြု၍ ကျင့်ခြင်းပင်တည်း။ ထိုတွင် ဆွမ်းခံရာ၌ အပြစ် ၄၂-ပါးတို့မှ ကင်းလွတ်သောဆွမ်းကိုသာလျှင် ရှာမှီးခံယူရသည် ဟူ၏။ ပိဋကတော်၌ လာသော အစေလကကျင့်ဝတ်တို့ပင် ဖြစ်ရာ၏။

၂-အဇ္ဇိတဿ ကမ္မုနော (ရှေးဘဝက ရခဲ့ပြုခဲ့သောကံကို) တပေါပဘုတီဟိ နိဇ္ဇရဏံ နိဇ္ဇရာချ တတ္ထ၊ စိရကာလပ္ပဝတ္တကသာယကလာပံ ပုညံ သုခဒုက္ခေ စ ဒေဟေန ဇရယတိ နာသယတိ၊ ကေသဉ္စလုဉ္စနာဒိကံ (ဆံပင်ကိုနှုတ်ခြင်း စသောအကျင့်ကို) တပေါ ဥစ္စတေ။ (သဗ္ဗ ၈၀)

ကမ္မေကဒေသသင်္ခယော နိဇ္ဇရာ (၎င်း၏ အဖွင့် ၇၃)

အထက်ပါပြဆိုချက်များနှင့်အညီ ရှေးဘဝကပါခဲ့သော ကံဟောင်းကို ဆံပင်ကိုနှုတ်ခြင်း အစရှိသောအကျင့်ဖြင့် ကုန်ပျက်စေခြင်းကို နိဇ္ဇရာ ခေါ်သည်-ဟု သိအပ်၏။

၃-မိစ္ဆာဒဿနာဒီနံ ဗန္ဓဟေတူနံ နိရောဓေ အဘိနဝကမ္မာဘာဝတော နိဇ္ဇရာဟေတုသံ-နိဓာနေန အဇ္ဇိတဿ ကမ္မုနော နိရသနတော အစ္စန္တိကကမ္မမောက္ခဏံ မောက္ခော။ တဒါဟ- "ဗန္ဓဟေတုအဘာဝနိဇ္ဇရာဟိ ကသိဏ (သကလ) ကမ္မဝိပ္ပမောက္ခဏံ မောက္ခော" ဣတိ။ (သဗ္ဗ ၈၀)

လာနံ၊ ကမ္မပုဂ္ဂလတို့၏၊ ဝါ၊ ကမ္မနှင့်ပုဂ္ဂလတို့၏။ သဒ္ဒါဒိလက္ခဏတာယ၊ သဒ္ဒရုပ်စသည်လျှင် လက္ခဏာရှိ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပမတ္တတာ၊ ရုပ်မျှ၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ပုညာပုညမတ္တတာယ၊ ကောင်းမှုမကောင်းမှုမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရူပတာ၊ နာမ်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဇီဝေါ စ၊ ဇီဝသည်ကား။ အရူပမတ္တ-

---

သံဝရော နိဇ္ဇရာ စေတိ မောက္ခော ဟေတုဒွယံ၊ တတြ သံဝရေန ကမ္မပုဂ္ဂလာနံ ဇီဝတ္တနိပဝေသာဘာဝါ အဘိနဝကမ္မာဘာဝေါ၊ သဥ္စိတဿ စ နိဇ္ဇရာယ ခေပနံ၊ ဧဝံ ကသိဏ-(သကလ) ကမ္မဝိမောက္ခေ မောက္ခော သိဇ္ဈတိ။ (ငှင်း၏အဖွင့်)

အထက်ပါပြဆိုချက်များဖြင့် ဂျိန်းဝါဒအရ လွတ်မြောက်ရေး၌ သံဝရနှင့် နိဇ္ဇရာဟူ၍ အကြောင်းနှစ်ပါး ရှိရာတွင် သံဝရဖြင့် ကမ္မပုဂ္ဂလခေါ် ကံဖြစ်နိုင်သောရုပ်တို့ကို မဝင်ရောက် မရောယှက်စေခြင်းကြောင့် ကံအသစ်မဖြစ်ခြင်း, နိဇ္ဇရာဖြင့် ကံဟောင်းကို ကုန်စေခြင်း-ဟူသော ဤနှစ်မျိုးဖြင့် ကံအားလုံးမှ လွတ်မြောက်လျှင် မောက္ခ ပြီးစီးသည်-ဟု ပြ၏။

ထိုသို့ မောက္ခပြီးစီးရာ၌ "သမ္မာဒဿန-ဉာဏ-စာရိတ္တာနိ မောက္ခမဂ္ဂေါ" (သဗ္ဗ ၆၃) ဟူသည်နှင့်အညီ (၁) သမ္မာဒဿန-အမြင်မှန်၊ (၂) သမ္မာဉာဏ-အသိမှန်၊ (၃) သမ္မာ-စာရိတ္တ-အကျင့်မှန်-ဟူသော ဤ ၃-ပါးကို ဂျိန်းဝါဒအရ လွတ်မြောက်ကြောင်း မဂ်လမ်းဟူ၍ရင်း, တြိရတနာဟူ၍ရင်း ဆို၏။

ထိုတွင် ဂျိန်းဘာသာတရား၌ ယုံကြည်ခြင်းကို သမ္မာဒဿန-ဟု ဆို၏။ ဇီဝ အဇီဝစသော ဂျိန်းသဘာဝတရားတို့ကို သိခြင်းကို သမ္မာဉာဏ-ဟု ဆို၏။ (၁) အဟိံသာ (၂) သစ္စာ (၃) အထေယျ (၄) ဗြဟ္မစရိယ (၅) အပရိဂ္ဂဟ-ဟူသော မဟာဝတခေါ် ဤဝတ်ငါးပါး အကျင့်ကို သမ္မာစာရိတ္တဟု ဆို၏။

ထိုတွင် ဂျိန်းဝါဒ၌ (၁) အဟိံသာ-မညှဉ်းဆဲခြင်း ဟူသည်မှာ သဝိညာဏကဖြစ်၍ လှုပ်ရှားတတ်သော သတ္တဝါတို့ကိုသာ မဟုတ်၊ အဝိညာဏကဖြစ်သော မလှုပ်ရှားတတ်သော မြေ ရေ လေ မီး သစ်ပင်တို့ကိုပါ ဧကိန္ဒြိယသတ္တဝါဟု ယူ၍ ယင်းတို့ကိုပါ မညှဉ်းဆဲရသော အကျင့်ဖြစ်သည်။ အပြင်းအထန်ကျင့်သော အချို့ဂျိန်းရဟန်းများသည် လေထဲ၌လွင့်ပါလာသော သတ္တဝါများအား ညှဉ်းဆဲမှုမဖြစ်စေရန် နှာခေါင်း၌ အဝတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည် ဟူ၏။ ဂျိန်းဘာသာဝင် လူဝတ်ကြောင်တို့မှာ ဤအဟိံသာအကျင့်ကို အပြည့်အစုံ မကျင့်နိုင်၍ ဒွိန္ဒြိယပါဏစသော လှုပ်ရှားတတ်သော သတ္တဝါတို့အား မညှဉ်းဆဲခြင်းကိုသာလျှင် ကျင့်နိုင်ကြသည် ဟူ၏။ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်ခြင်း, ပြောဆိုခြင်း, ခွင့်ပြုခြင်း, တိုက်တွန်းခြင်းဖြင့်လည်း ဤကျင့်ဝတ်ပျက်သည်ဟု ယူကြ၏။

(၂) သစ္စာ-အမှန်ကိုပြောခြင်း ဟူသည်မှာ မမှန်သည်ကိုပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍ မှန်ကန်သော ကောင်းသော ချိုသာသော အကျိုးရှိသောစကားကို ပြောခြင်း-ဟု ဆိုလို၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ သမ္မာဝါစာမျိုးပင်ဖြစ်သည်။

(၃) အထေယျ-မခိုးရခြင်း ဟူသည်မှာ သူတပါးမပေးသည့် ဥစ္စာကို မယူရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အဒိန္နာဒါနဝိရတီမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ဂျိန်းဆရာတဦးကမူကား ပစ္စည်းဥစ္စာမှာ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ၏ အပြင်ပ-အသက်ဖြစ်၍ ထိုပစ္စည်းကို လုယက်ခိုးယူလျှင် အပြင်ပအသက်ကို လုယက်ခိုးယူရာရောက်သည်ဟု ဆို၏။

(၄) ဂျိန်းဝါဒ၌ ဗြဟ္မစရိယ-မြတ်သောအကျင့် ဟူသည်မှာ မေထုန်မှုမှ ကြဉ်ရှောင်ရုံမျှသာ မဟုတ်၊ ကာမဂုဏ်အာရုံခံစားမှု ဟူသမျှမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူ၍ ယူဆကြ၏။ ကာမဂုဏ်

မေဝ၊ နာမ်မျှသာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒြဗျမောက္ခော၊ ဒြဗ်အားဖြင့် လွတ်မြောက်ခြင်းတည်း[၁]။ ဘာဝမောက္ခော ပန၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် လွတ်ခြင်းသည်ကား။ ဇီဝဿ၊ ဇီဝဟုခေါ်သောအတ္တ၏။ ရာဂါဒိဘာဝါပရိဏာမော၊ ရာဂစသည်ဖြစ်ခြင်းငှါ မပြောင်းလဲခြင်းတည်း[၂]။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ရာဂါဒယော၊ ရာဂစသည်တို့သည်။ နာမမေဝ၊ နာမ်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇီဝါဒယောပိ၊ ဇီဝအစရှိသော တတ္တတို့သည်လည်း။ နာမရူပန္တော-ဂဓာ ဧဝ၊ နာမ်ရုပ်တို့၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

ကာယ ပဝတ္တိ ဂတိ ဇာတိ ဗန္ဓာပဝဂ္ဂါ၊ ကာယ, ပဝတ္တိ, ဂတိ, ဇာတိ, ဗန္ဓ, အပ-ဝဂ္ဂတို့သည်၊ ဝါ၊ ကိုယ်, ဖြစ်ခြင်း, လားရာ, အမျိုးဇာတ်, နှောင်ဖွဲ့ခြင်း, လွတ်မြောက်ခြင်းတို့သည်။ ကာယာဒိကာ၊ ကာယအစရှိသည်တို့မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာယအစရှိသည်တို့တွင်။ ပထဝီ အာပ တေဇ ဝါယု အတ္တ သုခ-ဒုက္ခေသု၊ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော အတ္တ ချမ်းသာဆင်းရဲတို့၌။ ကာယ-သမညာ၊ ကာယဟူသော အမည်သည်[၃]။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဝတ္တိဂတိဇာတိ-ဗန္ဓာပဝဂ္ဂါ၊ ပဝတ္တိ, ဂတိ, ဇာတိ, ဗန္ဓ, အပဝဂ္ဂတို့သည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း, လားရာဂတိ, အမျိုးဇာတ်, နှောင်ဖွဲ့ခြင်း, လွတ်မြောက်ခြင်းတို့သည်။ တဒဝိသိဋ္ဌာ၊ ထိုကာယမှ မထူးခြားသော သဘောတရားတို့တည်း။ ဘာဝေါတိ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ကာယောတိ၊ ကာယဟူသောပုဒ်သည်။

ခံစားမှုနှင့်စပ်၍ ပြောဆိုခြင်း ,ကြံစည်ခြင်း, နောင်ကာလ နောင်ဘဝ၌ ခံစားရန်မျှော်လင့်ခြင်း သူတပါးအား ခွင့်ပြုခြင်းများကိုလည်း မပြုရဟူ၏။

(၅) အပရိဂ္ဂဟ-မသိမ်းပိုက်ခြင်း ဟူသည်မှာ အာရုံငါးပါး၌ ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်ခြင်းဟု ဆိုလို၏။ လောကီအာရုံ၌ ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်းသည် လောက၌ဖွဲ့တွယ်စေသော ဗန္ဓဖြစ်၍ ယင်း၏အားစွမ်းသတ္တိက ဘဝသစ်ကိုဖြစ်စေတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းကပ်ငြိတွယ်တာခြင်းကို မစွန့်မပယ်လျှင် လွတ်မြောက်ခြင်း မဖြစ်နိုင်ဟု ယူဆကြ၏။ မူအားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်နှင့် တူညီ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်၌ကား လောကီအာရုံငါးပါးမျှ၌သာ မဟုတ်ပဲ အာရုံခြောက်ပါးလုံးနှင့်တကွ မိမိကိုယ်၌ပါ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု ကင်းအောင် ကျင့်ရ၏။

၁-ကမ္မပုဂ္ဂလတို့၏ ဇီဝအတ္တနှင့် ရောနှောခြင်းကို ဒြဗျဗန္ဓဟု ဆို၏။ ကမ္မပုဂ္ဂလတို့၏ ဇီဝအတ္တနှင့် မယှဉ်ခြင်းသည် ထိုဒြဗျဗန္ဓ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းကို ဒြဗျ-မောက္ခဟု ဆိုသည်။

၂-ဇီဝအတ္တ၏ ရာဂစသည်ဖြစ်ခြင်းကို ဘာဝဗန္ဓ-ဟု ဆို၏။ ထို၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့် ဘာဂမောက္ခ-ဟု ဆိုသည်။

၃-ဤကာယခုနစ်ပါးဝါဒကို သီလက္ခန် သာမညဖလသုတ်တွင် ပကုဓ ကစ္စာယန၏ဝါဒ အဖြစ်ဖြင့် တွေ့ရ၏။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ သန္ဒကသုတ် (မ ၂-၁၇၅) နှင့် သံယုတ္တနိကာယ ခန္ဓ-ဝဂ္ဂ မဟာဒိဋ္ဌိသုတ် (သံ ၂-၁၇၃) တို့၌လည်း တွေ့ရ၏။ ဤကာယာဒိဝါဒကို ဖော်ပြထားသော အပြင်ပကျမ်းစာကိုကား မတွေ့ရသေး။

အနုတ္တန္တရံ၊ ဘာဝမှထူးခြားသောအနက်မရှိ၊ ဝါ၊ မထူးခြားသောအနက်ရှိ၏၊
ဝါ၊ ဘာဝနှင့်တူသောအနက်ရှိ၏[၁]။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနသော၊ ဆိုသောကြောင့်။
ကာယတော၊ ကာယမှ။ အညံ၊ တပါးသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ကိရိယာသံယောဂဝိဘာဂေသု၊ ပြုခြင်း, ယှဉ်ခြင်း, ကွဲကွာခြင်းတို့၌၊ ဝါ၊
ပြုခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်း, ကွဲကွာခြင်းတို့၌။ ပဝတ္တိသညာ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသောအမည်
သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ ဂတိ-
အာဒိပ္ပကာရေန၊ ဂတိအစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။
ပထဝီအာဒယော ဧဝ၊ ပထဝီအစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။ ပဝတ္တိ၊ ပဝတ္တိမည်၏။
ဥပစာရော၊ တင်စား၍ခေါ်သော အမည်တည်း[၂]။ (ဂတိဣတိ ပဒံ၊ ဂတိဟူ
သော ပုဒ်သည်။) တသ္မိံ၊ ထိုကာယ၌။ (တသ္မာ-ဟု ရှိသင့်၏။ တသ္မာ၊
ထိုကာယမှ။) အနုတ္တန္တရံ၊ မထူးခြားသောအနက်ရှိ၏၊ ဝါ၊ ထူးခြားသော
အနက်မရှိ၊ ဝါ၊ တူသောအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။
ကာယတော၊ ကာယမှ။ အနညာ၊ တခြားတပါးမဟုတ်ကုန်သော။ သုရမနုဇ-
ပေတတိရစ္ဆာနနိရယူပပတ္တိယော၊ နတ်ဘုံ, လူ့ဘုံ, ပြိတ္တာဘုံ, တိရစ္ဆာန်ဘုံ, ငရဲဘုံ
တို့၌ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းတို့သည်။ ဂတိယော၊ ဂတိမည်ကုန်၏။ တာသု၊ ထို
ငါးပါးသော ဂတိတို့တွင်။ (သီဟိုဠ်မူ၌ ပုရိမာ ဝိသိဋ္ဌာ ဂတီသု-ဟု ရှိ၏၊ ပုရိမ-
ဝိသိဋ္ဌဂတီသု-ဟု ပါဠ်မှန်ရှိသင့်၏) ပုရိမဝိသိဋ္ဌဂတီသု၊ ရှေးဖြစ်သော ထူးခြား
သော လူ့ဂတိ နတ်ဂတိတို့၌။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိစ္ဆယောပိ၊
ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော အဆင့်အတန်းအမျိုးဇာတ်သည်လည်း။ ပဝတ္တိမတ္တံ၊
ကာယ၏ဖြစ်ခြင်းမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ကဏှနီလရတ္တပီတသုက္က-
အတိသုက္ကသခါတာ၊ အမည်း, အညို, အနီ, အဝါ, အဖြူ, အလွန်ဖြူသော အမျိုး
အစားဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဇာတိယော၊ အမျိုးဇာတ်တို့သည်[၃]။ တတော၊
ထိုကာယမှ။ အနညာ၊ တခြားတပါးမဟုတ်ကုန်။ တာ၊ ထိုဇာတိတို့သည်။ ဥတ္တ-
ရုတ္တရဝိသိဋ္ဌာ၊ နောက်နောက် ဇာတိကာလ၌ ထူးကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညာဏ-
မောဟရာဂဒေါသတတ္တာသန္ဒဿနပ္ပါယာ၊ မသိခြင်း, တွေဝေခြင်း, ရာဂဒေါသ
တို့ကို အမှန်အားဖြင့်မြင်ခြင်း များသည်ရှိသော်။ သုက္ကဇာတိ၊ သုက္ကဇာတိမည်

၁-ဘာဝေါတိ အတ္ထော၊ ကာယောတိ အနုတ္ထန္တရံ-ဟူသော ပါဌ်အနက်ကို မှန်မမှန်
စဉ်းစားသင့်သေး၏။

၂-ဤ ဥပစာရော-ပုဒ်ကိုလည်း သင့် မသင့် စဉ်းစားသင့်သေး၏။

၃-ဤဇာတိ ၆-မျိုးကို သီလက္ခန် သာမညဖလသုတ်၌ မက္ခလိဂေါသာလ၏ ဝါဒအဖြစ်
ဖြင့် တွေ့ရ၏။ အင်္ဂုတ္တရ ဆက္ကနိပါတ (၃၇၇) ၌ ပူရဏကဿပ၏ ဝါဒအဖြစ်ဖြင့်တွေ့ရ၏။
ထိုပူရဏကဿပ၏ ဝါဒ၌ မက္ခလိ ဂေါသာလကို ပရမသုက္ကာဘိဇာတိ-ဟု အမြတ်ဆုံးထား၍
ပြဆိုထားသောကြောင့် ထိုဝါဒသည် မက္ခလိ၏ ဝါဒရင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏၊ ထိုပြင်
ပူရဏသည် မက္ခလိ၏ဝါဒကို လက်ခံသူ တပည့်ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း ယူသင့်၏။ ထိုပြင် ဤ

၏။ အန္တာ၊ အဆုံးမှ၊ ဝါ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ အစ္စန္တဝိမုတ္တာ၊ စင်စစ်လွတ်မြောက်သော။ အဝဂါဠှတတ္တာ ၁၊ သက်ဝင်အပ်သော အမှန်တရားရှိသော၊ ဝါ၊ အမှန်တရားကို သက်ဝင်ပြီးသော အမျိုးဇာတ်သည်။ အတိသုက္ကဇာတိ၊ အတိသုက္ကဇာတိမည်၏။ (စာတိသုက္ကဇာတိ-ဟု ရှိသောပါဠ်ကား မသင့်) ဒေါသေသု၊ အညာဏအစရှိသော အပြစ်ဒေါသတို့၌။ ဗန္ဓသမညာ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဆိုသောကြောင့်။ အညာဏာဒိလက္ခဏာ၊ အညာဏစသည်လျှင် လက္ခဏာရှိသော။ ဗန္ဓာ၊ နှောင်ဖွဲ့သောအရာ၏။ ဗီဝတော၊ ဗီဝမှ။ အနညတာ၊ အခြားတပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညာဏာဒိဒေါသာဘာဝတော၊ အညာဏအစရှိသော အပြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပဝဂ္ဂသိဒ္ဓိ၊ လွတ်မြောက်ခြင်း၏ ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာဏာဒယောပိ၊ ကဏာဒ အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှသာလျှင်တည်း။

ဇတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဝါဒတို့၌။ ပုရိသော၊ ပုရိသ။ အတ္တာ၊ အတ္တ။ ဇီဝေါ၊ ဇီဝ။ ဣတိအာဒိပရိယာယေဟိ၊ ဤသို့အစရှိသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော။ ယောပိ အတ္တပဒတ္ထော၊ အကြင်အတ္တဟူသော ပဒတ္ထသည်လည်း၊ ဝါ၊ အတ္တဟူသော ပုဒ်၏အနက်သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) သောပိ၊ ထိုအတ္တဟူသော ပဒတ္ထသည်လည်း။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ နာမရူပမတ္တံ၊ နာမ်ရုပ်မျှကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပညတ္တော၊ ပညတ်အပ်သော အရာတည်း။ ဝါ၊ ကား။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှသာလျှင်တည်း။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တေပိ နာမရူပင္တောဂဓဘာဝါဘာဝဝသေန နိစ္ဆိတာ ဝေါတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ ငါသည်။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပေသတည်း။

သမ္မဟုလသုတ္တန္တသံသန္ဒနာကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၆၂] ၆၇၂။ သောတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာကမ္မိကော၊ ဝိပဿနာအမှုရှိသော၊ ဝါ၊ ဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်သော။ သော ယောဂါဝစရော၊ ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေတ္ထိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားကို

ဝါဒကို မဇ္ဈိမနိကာယ အပဏ္ဏကသုတ်နှင့် သန္ဒကသုတ်တို့၌လည်း တွေ့ရ၏။ သံယုတ္တနိကာယ ခန္ဓဝဂ္ဂ (၁၇၃) ၌လည်း တွေ့ရ၏။ ထိုသုတ်ပါဠိတော်တို့၌ ဆဠာဘိဇာတိယော-ဟု ပြဆိုထား၏။ အထူးကား ရတ္တ ပီတ အတိသုက္ကတို့၏အရာ၌ ထိုသုတ်ပါဠိတော်တို့တွင် လောဟိတ ဟလိဒ္ဒ ပရမသုက္က-ဟု ပြထား၏၊ ဤဋီကာ၌ ပြထားသော အမည်များသည် ထို ကာဏာဒိဝါဒီတို့၏ ကျမ်းရင်းမှ အမည်ဝေါဟာရများ ဖြစ်ရာ၏။

၁-သီဟိုဠ်မူ၌ အဝဂါဠတတ္တာ-ဟု ရှိသည်၊ သီဟိုဠ် ၈-အရာ၌ မြန်မာပါဠိစာမူတို့တွင် ဠ-ဟု ရှိမြဲ ဖြစ်သည်၊ အဝဂါဟိတတ္တာ-ကားမသင့်။

သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယာထာဝသရသတောတိ၊ ကား။ ယထာဘူတသဘာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော သဘောအားဖြင့်။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ပိုင်းခြားပြီး၍။ တေမတ္ထံ၊ ကို။ သံသန္ဒေတွာ၊ နှိုးနှော၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္မန္နော၊ ၏။ လောကသမညာယပိ၊ လောကဝေါဟာရအမည်ပညတ်ကိုလည်း။ ပဟာနတ္ထာယ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သတ္တောဇီဝေါတိ၊ သတ္တဝါ အသက်ကောင်ဟူ၍။ ပဝတ္တနကမိစ္ဆာဘိနိဝေသဿ၊ ဖြစ်သော မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ (ပဟာနံ၊ သည်။) ပဂေဝ-ပါ ဧဝ၊ ရှေးမဆွက ပင်လျှင်ပြီး၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ နာမရူပမတ္တတာယ၊ နာမ်ရုပ်မျှ၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝိနိစ္ဆိတတ္တာ စ၊ ဆုံးဖြတ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း[၁]။ သန္တာနာဒိဃနဘေဒဿ၊ သန္တာန်အစရှိသော ဃန အစိုင်အခဲကွဲပျက်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ အကတတ္တာ စ၊ မပြုအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (သမူဟေကတ္တဂ္ဂဟဏဝသေန-စသည်၏ ဟိတ်ဖြစ်သည်) အဘိနိဝေသေန၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သမူဟေကတ္တဂ္ဂဟဏဝသေန၊ အပေါင်းအားဖြင့် တယောက်တည်း တကိုယ်တည်း အဖြစ်ကိုယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ သမ္မောဟော၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းသည်။ သတ္တသမ္မောဟော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါဟု ထင်မှတ်သော တွေဝေခြင်းကို။ ဝိက္ခမ္ဘနာ၊ ခွါခြင်းသည်။ အသမ္မောဟဘူမိ၊ အသမ္မောဟဘုံအဆင့်မည်၏။ သမ္ဗဟုလသုတ္တန္တဝသေနာတိ၊ ကား။ ယထာပိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ဝုတ္တာနံ စ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ (သုတ္တန္တာနံ-၌ စပ်) "မဟာလိ၊ မဟာလိ၊ ဣဒံ ရူပံ၊ သည်။ အတ္တာ၊ အတ္တ ကောင်သည်၊ ဝါ၊ မိမိကိုယ်သည်။ စေ အဘဝိဿ၊ အံ့။ ဣဒံ ရူပံ၊ သည်။ အာဗာဓာယ၊ နှိပ်စက်ခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်လေရာ။" ဣတိ ဧဝမာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ အဝုတ္တာနဥ္စ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌မဆိုအပ်သေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ဗဟုလာနံ၊ များစွာကုန်သော။ သုတ္တန္တာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နာမရူပမတ္တမေဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ တေမတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အင်္ဂသမ္ဘာရာတိ၊ ကား။ အင်္ဂသမ္ဘာရဟေတု၊ အစိတ်အပိုင်းအင်္ဂါအဆောက်အဦဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုအစိတ်အပိုင်းအင်္ဂါအဆောက်အဦ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုအစိတ်အပိုင်း အဆောက်အဦကို။ အမုဥ္စိတွာ၊ မလွှတ်မူ၍။ တသ္မိံ၊ ထိုအစိတ်အပိုင်းအဆောက်အဦသည်။ သတိ

၁-ဤ ဝိနိစ္ဆိတတ္တာ-ဟူသောပုဒ်သည် အဘိနိဝေသေန ဝိနာ-၏ ဟိတ်ဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ နိဋ္ဌိ ဂစ္ဆတိ-ဟု ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် အဝိနိစ္ဆိတတ္တာ-ဟူသောပါဌ်ကား မသင့်။

ဝေ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ခေါ်ဝေါ်သောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

အင်္ဂါရမ္ဘေဝါတိ၊ ကား။ ကဋ္ဌာဒီနိ၊ သစ်သားစသည်တို့ကို။ ပဋိစ္စ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ တေသံ၊ ထိုသစ်သားစသည်တို့၏။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ အင်္ဂါရမိစ္စေဝ၊ အိမ်ဟူ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ သမညာ၊ အမည်သို့။ ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အင်္ဂါဒီနိ၊ အရိုးအစရှိသည်တို့ကို။ ပဋိစ္စ ဥပါဒါယ၊ ၍။ တေသံ၊ ထိုအရိုးအစရှိသည်တို့၏။ နာမံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ ရူပံ သရီရံ ဣစ္စေဝ၊ ရုပ်-ကိုယ်ဟူ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ (သမညာ၊ သို့။) ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ဒုက္ခမေဝ သမ္ဘောတီတိ၊ ကား။ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဘေဒံ၊ တာ စသည်အပြားရှိသော။ တိဝိဓံ၊ ရှိသော။ ဒုက္ခမေဝ၊ ဆင်းရဲသည်သာလျှင်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒေဝ ဒုက္ခံ၊ ထိုသုံးမျိုးသော ဆင်းရဲသည်သာလျှင်။ ခဏဋ္ဌိတိပဗန္ဓဋ္ဌိတိဝသေန၊ ခဏဋ္ဌိ, ပဗန္ဓဋ္ဌီတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ စေဝ၊ တည်လည်းတည်၏။ ခဏနိရောဓ-အာယုက္ခယနိရောဓာဒိဝသေန၊ ခဏအားဖြင့် ချုပ်ခြင်း, အသက်တမ်းကုန်သော အားဖြင့် ချုပ်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိရုဇ္ဈတိ စ၊ ချုပ်လည်း ချုပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဒုက္ခမေဝါတိ တွေ၊ ပါဌ်၌။ ဧဝကာရေန၊ ဧဝ-သဒ္ဒါဖြင့်။ နိဝတ္တိတံ၊ နစ်စေအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နာညတြာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပါဌ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဒုက္ခံ၊ သုံးမျိုးသော ဆင်းရဲကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ တတော၊ ထိုသုံးမျိုးသော ဆင်းရဲမှ။ အညံ၊ တပါးသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ယော၊ အကြင်တရားအပေါင်းကို။ သတ္တောတိ ဝါ၊ သတ္တဝါဟူ၍၎င်း။ ဇီဝေါတိ ဝါ၊ အသက်ကောင်ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စေယျ၊ ခေါ်အပ်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုသို့သောတရားအပေါင်း၏။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အခြင်းခပ်သိမ်း။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုတရားအပေါင်း၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ဥပမာဟိနာမရူပဝိဘာဝနာကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၃။ ဧကေနာကာရေန သဏ္ဍိတေသူတိ၊ ကား။ ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ (နောက်၌ဆိုလတ္တံ့သော "တေန ဧကေန အာကာရေန" ကို ထောက်သဖြင့် "ယေန ပကာရေန" ကား မသင့်) အက္ခာဒီသု၊ ဝင်ရိုးစသည်တို့သည်။ သန္နိဝိ-

ဋ္ဌေသု၊ ကောင်းစွာ (တပေါင်းတည်း) တည်နေကုန်သည်ရှိသော်။ ရထသမညာ၊ ရထားဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန ဧကေန အာကာရေန၊ ထိုသို့သော တခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမဝဋ္ဌိတေသု၊ ကောင်းစွာ တပေါင်းတည်း တည်နေကုန်သည်ရှိသော်။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ [၃၆၃] ရာသိကတေသု၊ အစုပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဧဝမေဝတ္ထိ၊ ကား။ သန္နိဝေသ-ဝိသိဋ္ဌေ၊ တပေါင်းတည်း တည်နေခြင်းဖြင့် ထူးခြားသော။ အဝယဝသမုဒါယေ၊ အစိတ်အပိုင်းအပေါင်းသည်။ သဏ္ဌာနဝသေန၊ ပုံသဏ္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဤသဏ္ဌာန် ပညတ်အရာ၌ သန္တာနဝသေန-အစဉ်သန္တာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်-ဟူသောပါဌ် အနက်မလိုသေး) ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ရထော၊ ရထား။ ဂေဟံ၊ အိမ်။ မုဋ္ဌိ၊ လက်ဆုပ်။ ဝီဏာ၊ စောင်း။ သေနာ၊ စစ်တပ်။ နဂရံ၊ မြို့။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပရမတ္ထတော ပန၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်မူကား။ ရထာဒိ နာမ၊ ရထားစသည် မည်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူ ပင်လျှင်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသူတိ၊ ကား။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓသညိတေသု၊ ခန္ဓာဟု သိမှတ်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ သမုဒိတေသု၊ ပေါင်းစုအပ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ သန္တာနဝသေန၊ အစဉ်သန္တာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနေသု၊ လတ်သော်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါ။ ဇီဝေါ၊ အသက်ကောင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ မျှသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပရမတ္ထတော ပန၊ မူကား။ သတ္တော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဇီဝေါ ဝါ၊ သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣဒံ၊ ဤသို့ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိခြင်းသည်။ ယထာဘူတဒဿနံ၊ ဒဿနမည်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၆၇၄။ တဿာတိ၊ ကား။ သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ဂဟိတဿ၊ ယူအပ်သော။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ ဝိနာသန္တိ၊ ကား။ နိရုဒ္ဓဿ၊ ချုပ်သောအတ္တ၏။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ အဝိနာသန္တိ၊ ကား။ အဝိနဿနံ၊ မပျက်စီးခြင်းကို။ နိစ္စတံ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ဣတိ အတ္တော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္တဝါဒိနော၊ အတ္တအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်စဲ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဒွယ-ဝသေနေဝ၊ နှစ်ပါးသောအယူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ကေစ္စသဿတဝါဒေါပိ၊ အချို့မြဲသည်ဟု ယူသောဝါဒသည်လည်း။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤအယူနှစ်ပါး အပေါင်း၌သာလျှင်။ သမဝရုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာသက်ဝင်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အဝိနာသံ အနုဇာနန္တောတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓိအာဒိနံ၊ ဗုဒ္ဓိအစရှိကုန်သော။

ဓမ္မာနံ၊ တတ္တတရားတို့၏။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တော ပိ၊ အလိုရှိငြား
သော်လည်း။ ဓမ္မီ၊ ဗုဒ္ဓိစသော တတ္တတရားရှိသော အတ္တသည်၊ ဝါ၊ တတ္တဂုဏ်
ရှိသောအတ္တသည်။ နိစ္စော၊ မြဲ၏။ ကူဋဋ္ဌော၊ တောင်ထွဋ်ကဲ့သို့တည်၏။ ဣတိ၊
သို့။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ ဝိနာသာဘာဝံ၊ ပျက်စီးခြင်း၏မရှိခြင်းကို။ အနုဇာ-
နန္တော၊ ခွင့်ပြုလက်ခံသည်ရှိသော်။ သဿတေတိ၊ ကား။ သဿတဂါဟော၊
သဿတအယူ၌။ ကတဝိနာသအကတဗ္ဘာဂမာဒိဒေါသပ္ပသင်္ဂတော၊ ပြုအပ်ပြီး
သော ကံ၏ ပျက်စီးခြင်း, မပြုအပ်သောကံ၏ ရောက်လာခြင်း အစရှိသော
အပြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ခီရန္ဒ-
ယဿာတိ၊ ကား။ ခီရဿ၊ နို့ရည်၏။ အန္ဒယဘူတဿ၊ အစဉ်လိုက်သော
အလျှော်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဖလဘူတဿ၊ အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊
အနက်။ တဒန္ဒယဿာတိ၊ ကား။ တဿ အတ္တနော၊ ထိုအတ္တ၏။ အန္ဒယဘူ-
တဿ၊ အစဉ်လိုက်သော အလျှော်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အညဿ၊ တပါးသော။
ကဿစိ၊ တစုံတခု၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဩလီယတိ နာမာတိ၊
ကား။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိနိဝေသေန၊
မြဲမြံစွာနှလုံးသွင်းခြင်း (၏အစွမ်း) အားဖြင့်။ ဘဝါဘိရတော၊ ဘဝ၌ပျော်မွေ့
သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဘဝနိရောဓတော၊ ဘဝချုပ်ခြင်းမှ။ သင်္ကောစနံ၊
တွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဘဝေယေဝ၊ ဘဝ၌သာ
လျှင်။ နိလီယတိ နာမ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာသည်မည်၏။ အတိဓာဝတိ နာမာတိ၊
ကား။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘဝေ၊ ထိုထိုဘဝ၌သာလျှင်။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။
ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်စဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥစ္ဆေဒဝါဒီ၊ ပြတ်စဲခြင်းကို ဆိုလေ့ရှိသော
သူသည်၊ ဝါ၊ ပြတ်စဲခြင်းကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိသောသူသည်။ အတ္တာ၊
သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဂဏှန္တော၊ ယူသည်ဖြစ်၍။ မရဏာ၊ သေ
သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဘဝံ၊ ဘဝကို။ နတ္ထီတိ၊
မရှိဟူ၍။ အတိက္ကမန္တော၊ ကျော်လွန်သည်ဖြစ်၍။ အတိဓာဝတိ နာမ၊ ကျော်
လွန်၍ သွားသည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း၊
ဝါ၊ စင်စစ်။ ကိလေသနိရောဓေ၊ ကိလေသာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။)
ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ အဝိပစ္စနံတော၊ အကျိုးမပေးခြင်းကြောင့်။ ဘဝနိရောဓေ၊
ဘဝ၏ချုပ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗေ၊ အလိုရှိအပ်ပါလျက်။ တထာ၊ ထိုသို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ တံတံဘဝဝိသေသံ၊ ထိုထိုဘဝ
အထူးသို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ အတ္တာ၊ သည်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။
ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှန္တော၊
ယူသည်ဖြစ်၍။ တံ၊ ထိုအလိုရှိအပ်သော ဘဝနိရောဓကို။ အတိဓာဝတိ နာမ၊
ကျော်လွန်ပြေးသွားသည်မည်၏။

ပရိယုဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ အဘိဘူတာ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ စက္ခုမန္တောတိ၊ ကား၊ ယထာဘူတဒဿနသင်္ခါတေန၊ န-ဟု ဆိုအပ်သော။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့်။ စက္ခုမန္တော၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။

ဧတေသံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ကာမဘဝါဒိဘေဒေ၊ ကာမဘဝစသည် အပြားရှိသော။ ဘဝေ၊ ဘဝဟူသော။ အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ မွေ့လျော်အပ်သော အနက်ကြောင့်။ အာရာမော၊ မွေ့လျော်ဖွယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို ကြောင့်။ ဘဝါရာမာ၊ ဘဝါရာမမည်ကုန်၏။ တသ္မိံ ဘဝေ၊ ထိုဘဝ၌။ ရတာ အဘိရတာ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝရတာ၊ ဘဝ ရတမည်ကုန်၏။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ သမ္မောဒံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝသမ္မုဒိတာ၊ ဘဝသမ္မုဒိတ မည်ကုန်၏။ တီဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဘဝဿာဒဂဓိတ-တာဝ၊ ဘဝ၏သာယာဖွယ်၌ တပ်မက်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ဘဝ၌ သာယာတပ်မက်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စိတ္တံ န ပက္ခန္ဒတီတိ၊ ကား။ ဘဝဿာဒဂဓိတတ္တာ ဧဝ၊ ဘဝ၌သာယာတပ်မက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဘဝနိရောဓာဝဟေ၊ ဘဝချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ဆောင်တတ်သော။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ [၃၆၄] န အနုပ္ပဝိသတိ၊ မသက်ဝင်။ နပ္ပသီဒတီတိ၊ ကား။ န ဩကပ္ပတိ၊ မယုံကြည်၊ ဝါ၊ မကြည်ညို။ န သန္တိဋ္ဌတီတိ၊ ကား။ န ပတိဋ္ဌဟတိ၊ မတည်တံ့။ နာဓိမုစ္စတီတိ၊ ကား။ န အဓိမုစ္စတိ၊ နှလုံးမသွင်း။

အဋ္ဋီယမာနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခာပိယမာနာ၊ ဆင်းရဲစေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲစေအပ်ကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍။ ဟရာယမာနာတိ၊ ကား။ လဇ္ဇ-မာနာ၊ ရှက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနာတိ၊ ကား။ ဟိဠေန္တာ၊ ရွံချကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဘာဝန္တိ၊ ကား။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ပြတ်စဲခြင်းကို။ ။ယဒေတ ကိရ ဘော-တိအာဒိ၊ စကားသည်။ အဘိနန္ဒန္တီတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ပုဒ်၌။ ဝုတ္တအဘိနန္ဒနာ-ကာရဒဿနံ၊ ဆိုအပ်သော လိုလားနှစ်သက်ပုံကို ပြခြင်းဖြစ်သော စကားတည်း။

ဘူတန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ယထာသကံ ပစ္စယေဟိ၊ အကြင်အကြင်မိမိ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော အကြောင်း တို့ကြောင့်၊ ဝါ၊ မိမိ မိမိနှင့် သက်ဆိုင်သမျှသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဇာတတ္တာ စ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပရမတ္ထ-တော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရင်း။ ဘူတန္တိ၊ ဘူတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘူတတောတိ၊ ကား။ ယထာဘူတ-

သဘာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ သလက္ခဏတော စ၊ မိမိ၏ဉစ္စာဖြစ်သော သဘာဝလက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း။ သာမညလက္ခတော စ၊ ရုပ်နာမ် အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော သာမညလက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း။

၆၇၅။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သတ္တဂါဟတော၊ သတ္တဝါဟု ယူခြင်းကြောင့်။ အဝလီ- ယနာတိမာဝနဒေါသေ စ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း, ကျော်လွန်၍ ပြေးသွားခြင်းအပြစ် တို့ကိုရင်း။ ယထာဘူတဒဿနတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်ခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗိဒါဒိဂုဏေ စ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်အစရှိသော ဂုဏ်တို့ကိုရင်း။ သုတ္တဝသေနေဝ၊ သုတ် ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ နာမ- ရူပမတ္တေပိ၊ နာမ်ရုပ်မျှ၌သော်လည်း။ ဂမနာဒိအတ္တကိစ္စသိဒ္ဓိံ၊ သွားခြင်းအစရှိ သော အတ္တ၏ကိစ္စ ပြီးခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ တသ္မာတိ၊ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသ္မီတိ ဝါ၊ ငါဖြစ်၏ ဟူ၍ရင်း။ အဟန္တိ ဝါ၊ ငါဟူ၍ရင်း။ ဂါဟဿ၊ စွဲယူခြင်း၏။ ဝတ္ထုဘူတော၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သတ္တော နာမ၊ သတ္တဝါမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရမတ္ထ- တော၊ အားဖြင့်။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်မျှသည် သာလျှင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ အတ္တာ နာမ၊ အတ္တ မည်သည်။ သစေ နတ္ထိ၊ အံ့။ ဣမေ နာမရူပမတ္တေ၊ ဤနာမ်ရုပ်မျှ၌။ ဂမနာဒိအတ္တ- ကိစ္စသိဒ္ဓိ၊ သွားခြင်း အစရှိသော အတ္တကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ စောဒနံ၊ စောဒနာကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဒါရုယန္တန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ခါယတီတိ ဧတေန၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-ဉ်စပ်) နိဇ္ဇီဝေ၊ အသက်ဇီဝမရှိသော။ ဒါရုမယယန္တေ၊ သစ်သား ဖြင့်ပြီးသောစက်ရုပ်၌။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ ဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ ဇီဝဿ၊ အသက်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဉ္ဇာဟဿ ဝိယ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသကဲ့ သို့။ သဗျာပါရဿ ဝိယ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရရှိသကဲ့သို့။ ပစ္စယဝိသေသတော၊ အကြောင်းအထူးကြောင့်။ ဥပဋ္ဌာနမတ္တံ၊ ထင်ခြင်းမျှသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နိဇ္ဇီဝေ၊ အသက်ဇီဝမရှိသော။ နာမရူပမတ္တေ၊ နာမ်ရုပ်မျှ၌။ ပစ္စယဝိသေသတော၊ အကြောင်းအထူးကြောင့်။ ဂမနာဒိအတ္တကိစ္စသိဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဉ္ဇာဟဿ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဗျာပါရဿ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥပ- ဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

သစ္စတောတိ၊ ကား။ ဘူတတော၊ အမှန်အားဖြင့်။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထ အားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဘိသင်္ခတံ၊ အထူးသဖြင့် ပြုပြင်စီရင်အပ် သော။ ယန္တမိဝ၊ စက်ရုပ်ကဲ့သို့။ ဇီဝေန၊ အသက်မှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ပစ္စယ- ဝသေန၊ အကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ နိစ္စာတုရတာယ၊ အမြဲတမ်းနှိပ်စက်သည်၏

အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အမြဲတမ်းနာကျင်ခံခက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခသာ၊ ၏။ ပုဥ္ဇော၊ အစုသာတည်း။ အတ္တသုညတာယ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိဏကဌသဒိသော၊ မြက် သစ်သားနှင့် တူ၏၊ ဝါ၊ မြက်ရုပ် သစ်သားရုပ်နှင့် တူ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ။တေံ နာမရူပံ၊ ဤနာမ်ရုပ်ကို။

ယမကန္တိ၊ ကား။ ယုဂဠကံ၊ အစုံတည်း။ သော စ ခေါ ယမကဘာဝေါ၊ ထိုအစုံ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အညမညသန္နိဿိတဘာဝေန၊ အချင်းချင်းကိုမှီသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘော အညောညနိဿိ-တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့အချင်းချင်းမှီကုန်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသောတရားသည်။ ဘိဇ္ဇမာနသ္မိံ၊ ပျက်လတ်သော်။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးသောနာမ်နှင့် ရုပ်တို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ခန္ဓာငါးပါးရှိသော ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌။ ရူပေ၊ ရုပ်သည်။ နိရုဇ္ဈန္တေ၊ ချုပ်လတ်သော်။ အရူပံ၊ နာမ်သည်။ အနိရုဇ္ဈန္တံ၊ မချုပ်သည်မည်သည်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါမျှ။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အရူပေ ဝါ၊ နာမ်သည်မူလည်း။ နိရုဇ္ဈန္တေ၊ သော်။ ရူပံ၊ သည်။ အနိရုဇ္ဈန္တံ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ မျှ။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ သွာယံ ဘင်္ဂေါ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းပျက်ခြင်းသည်။ ပစ္စယာ ပစ္စယနိရောဓေနေဝ၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နာမရူပနိရောဓေန၊ နာမ်ရုပ်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ပစ္စယနိရောဓေနေဝ-ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။ (ဤအရာ၌ နာမ-ရူပနိရောဓာတိ-ဟူသောပါဌ်ကား မသင့်) ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယာတိ၊ ကား။ ပစ္စယဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အညမညာ၊ အချင်းချင်း၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ (ဤ၌လည်း ပိ-သဒ္ဒါမပါပဲ ဟောန္တာ- ဟူ၍သာရှိသင့်၏၊ ဟောန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်-ဟု ဟေတုမန္တအနက်ပေး) ဥဘော၊ နှစ်ပါးသော နာမ်နှင့်ရုပ်တို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိယေဝ၊ ပျက်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

[၃၆၅] ၆၇၆။ ဒဏ္ဍာဘိဟတန္တိ ဝိသေသနေန၊ ဟူသောဝိသေသနပုဒ်ဖြင့်။ ဒဏ္ဍံ စ၊ လက်ခတ်ဒုတ်ကိုရင်း။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတဿ၊ လက်ခတ်ဒုတ်ဖြင့် တီးခေါက်ခြင်း၏။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ ပုရိသဝါယာမဥ္စ၊ ယောကျ်ား၏ အားထုတ်မှုကိုရင်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဘေရိယာ၊ စည်၏။ ဝိသေသိတဗ္ဗတာ၊ အထူးပြုအပ်သော ဝိသေသျအဖြစ်သည်။ သဒ္ဒဿ၊ အသံ၏။ အသာဓာရဏကာရဏတာယ၊ မဆက်ဆံသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အညာ ဘေရီတိ၊ ဟူ၍။ ဘေရိယေဝ၊ စည်ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်၏။ ဒဏ္ဍာဒယော၊

လက်ခတ်ဒုတ်စသည်တို့ကို။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ အဒိဿမာနရူပတာယ၊ မမြင်အပ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မမြင်အပ်သောအထည်ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ နာမဋ္ဌာနိယံ၊ နာမ်၏အရာ၌တည်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝေမေဝန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှီးနှောခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။

န စက္ခုတော ဇာယရေတိ၊ ကား။ စက္ခာယတနတော၊ မှ။ နိဂ္ဂစ္ဆနဝသေန၊ ထွက်ပေါ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ န ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခာယတနဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘာဝူပဂမနတော၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်သော အကြောင်းတရား၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဖဿပဉ္စမကာ၊ ဖဿလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော နာမ်တရားတို့ကို။ န လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။ ပဒေသဝသေန စ၊ တည်ရာအရပ်ဒေသရှိကုန်သည်လည်း။န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ယေန၊ ယင်းသို့ တည်ရာအရပ်ရှိခြင်းကြောင့်။ တေ၊ ထိုဖဿပဉ္စမကတရားတို့သည်။ တတော၊ ထိုတည်ရာအရပ်မှ။ နိဂ္ဂစ္ဆေယျုံ၊ ထွက်ပေါ်ကုန်ရာ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်အဖို့၌၊ ဝါ၊ မဖြစ်သေးမီအဖို့၌။ ပုဉ္ဇော၊ ဖြစ်လတံ့သော တရားတို့၏ အစုအပုံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ န ရူပတောတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ နော စ ဥဘိန္နမန္တရာတိ ဣဒံ ပန၊ ဤပုဒ်ကိုကား။ တေသံ၊ ထိုဖဿပဉ္စမကတရားတို့၏။ အရူပဓမ္မတ္တာ၊ နာမ်တရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဒေသတာယ၊ တည်ရာအရပ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ၎တ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မိံ ခဏေ၊ အကြင်ခဏ၌။ ပစ္စယသမဝါယော၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒါ၊ ထိုအခိုက်အတန့်ခဏ၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဥပ္ပဇ္ဇနမတ္တမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတုံ ပဋိစ္စ ပဘဝန္တိ သင်္ခတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စက္ခုရူပါလောကမနသိကာရာဒိဘေဒံ၊ မျက်စိ အဆင်း အရောင်အလင်း နှလုံးသွင်းမှု စသည်အပြားရှိသော။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍ ' ပစ္စယဘူတံ၊ အထောက်အပံ့ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ တေဟိ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့သည်။ သမေစ္စ၊ ပေါင်းဆုံ၍။ သမ္ဘူယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခတာ၊ သင်္ခတ မည်ကုန်သော။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿ အစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ တဿာ ဥပ္ပတ္တိယာ တံ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းကို။ ပါကဋရူပဓမ္မပဝတ္တိံ-ပါကဋရူပပဝတ္တိယာ၊ ထင်ရှားသောရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်

ဖြစ်၍[၁]။ယထာပိ သဒ္ဒေါ ပဟဋ္ဌာယ ဘေရိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဖဿပဉ္စမဂ္ဂဟဏံ၊ ဖဿပဉ္စမကတရားကို ယူခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖဿပဉ္စမက-သဒ္ဒါသည်။ ပါကဋ္ဌအရူပဓမ္မာနံ၊ ထင်ရှားသော နာမ်တရားတို့ကို။ ဒဿနံ၊ ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ သေသဂါထာသုပိ၊ ကြွင်းသော ဂါထာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဝတ္ထုရူပါတိ၊ ကား။ ဟဒယဝတ္ထုတော၊ မှ။ တန္နိဿယာနံ၊ ထိုဟဒယ ဝတ္ထုလျှင် မှီရာရှိကုန်သော။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဗဟုဘေဒတ္တာ၊ များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာမညဝေါဟာရေန၊ သာမည ဝေါဟာရအားဖြင့်။ တေ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထုလျှင် မှီရာရှိသော နာမ်တရားတို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သင်္ခာတတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၇၇။ နိတ္တေဇန္တိ၊ ကား။ တေဇဟီနံ၊ တန်ခိုး အစွမ်းကင်း၏။ အာနု-ဘာဝရဟိတံ၊ အာနုဘော်ကင်း၏။ ပန၊ ဆက်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုနာမ်သည်။ နိတ္တေဇံ၊ တန်ခိုးအစွမ်းကင်း၏။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ န ခါဒတိပိဝတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ သဒ္ဒဟနုဿဟနာဒီသု၊ ယုံကြည်ခြင်း အားထုတ်ခြင်းစသည် တို့၌။ နာမံ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ နိတ္တေဇန္တိ၊ တန်ခိုးအစွမ်းမရှိဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်း ငှါ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင် မဖြစ်နိုင်။ ရူပမ္ပိ၊ ရုပ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ သန္ဓာရဏာဗန္ဓနာဒီသု၊ ကောင်းစွာဆောင်ခြင်း ဖွဲ့စည်းခြင်းစသည်တို့၌။ နိတ္တေ-ဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ရူပံ နိတ္တေဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ န ဟိ တဿ ခါဒိတုကာမတာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိ သော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ခေါတိအာဒိနာ၊ ပါဠ်ဖြင့်။ ဗျတိရေက-ဝသေနာပိ၊ ပြောင်းပြန်လှန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ နာမရူပါနံ၊ တို့၏။ နိတ္တေဇတံယေဝ၊ တန်ခိုးအစွမ်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အညမညသန္နိဿယေန၊ အချင်းချင်းကို မှီသဖြင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ အတ္တကိစ္စသိဒ္ဓိပိ၊ မိမိကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းသည်လည်း။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ အဿမတ္ထတာဝိဘာဝနမေဝ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကိုထင်စွာ ပြခြင်းပင်လျှင်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ အတ္တသုညတာ စ၊

၁-ဤအနက်ကား ပြည်ဆရာတော်ကြီး၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၌ ဖော်ပြထားသော အနက် ဖြစ်သည်။ ထိုအလိုအားဖြင့်ဆိုလျှင် တံ ပန ဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိံ ပါကဋ္ဌရူပဓမ္မပဝတ္တိယာ- ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းပေသည်။ ယခုစာအုပ်တို့၌ ပါ၌ရှိသည့်အတိုင်း သင့်လျော်အောင် အနက်ပေးလိုလျှင်-ပန၊ ဆက်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ တဿာ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းမှ။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသော။ ရူပဓမ္မပဝတ္တိံ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍-ဟု ပေးရာ၏။ သို့သော် ဤအနက်ကား ပြည်ဆရာတော်ကြီး၏ အနက် လောက်မကောင်း။

အတ္တမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သည်ငှါ။ နိရီဟတာ စ၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ငှါ။ ဗျာပါရဝိရဟတာ စ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်ငှါ။ သုညတရံ၊ သာ၍ကောင်းစွာ။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ စောဒနာကိုပြဆိုဦးအံ့။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ အသမတ္ထာနံ၊ မစွမ်းနိုင်သောတရားတို့၏။ သမုဒိတဘာဝေ၊ ပေါင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့စောဒနာရသနည်း ဟူမူ။ အသာမဂ္ဂိယံ၊ မညီမညွတ်သောအခိုက်အတန့်၌။ အဟေတူနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်သောတရားတို့၏။ သာမဂ္ဂိယမ္ပိ၊ ညီညွတ်သော အခိုက်အတန့်၌လည်း။ အဟေတုဘာဝါပတ္တိတော၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ [၃၆၆] ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဒဋ္ဌုံ၊ မြင်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တာနံ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သော။ အန္ဓာနံ၊ သူကန်းတို့၏။ သတမ္ပိ၊ တရာသော်လည်း။ သဟဿမ္ပိ၊ တထောင်သော်လည်း။ သမုဒိတံ၊ ပေါင်းစုအပ်သည်ရှိသော်။ ဒဋ္ဌုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣမဿ ပနတ္ထဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အသိဒ္ဓဿ၊ မပြီးစီးသော။ အတ္ထဿ၊ အနက်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဥပမာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သာဓေတဗ္ဗတော၊ ပြီးစေအပ်သောကြောင့်။ အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဣမံ ဥပမံ၊ ဤဥပမာကို။ ဥဒါဟရန္တိ၊ ထုတ်ဆောင်ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ "တေ၊ သင့်အား။ ဥပမံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပေအံ့၊ ဝါ၊ ထုတ်ပြပေအံ့။ ဥပမာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ ဝိညူ၊ ပညာရှိဖြစ်ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘာသိတဿ၊ ပြောဆိုအပ်သောစကား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဇာနန္တိ၊ သိနားလည်ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တဋ္ဌဟဋ္ဌောတိ၊ ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ စက္ခုကရဏီယံ၊ မျက်စိဖြင့်ပြုအပ်သော မြင်ခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ယဒိပိ န သက္ကောမိ၊ အကယ်၍ကား မစွမ်းနိုင်ပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ပါဒကရဏီယံ၊ ခြေဖြင့်ပြုအပ်သော သွားခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောမိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တွမ္ပိ၊ သင်မောင်ဆံ့သည်လည်း။ စက္ခုကရဏီယံ၊ ကို။ ကာတုံ ငှါ။ သက္ကောသိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ သဟိတာနဥ္စ၊ တပေါင်းတည်းလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဒေသသမ္ပတ္တိ၊ အလိုရှိရာသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးလတ့်။ ဣတိ၊ သို့။ တဋ္ဌဟဋ္ဌော၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာသည်ဖြစ်၍။ ။တတ္ထ ဇစ္စန္ဓောတိ-အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ဥပမောပမေယျသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျကို နှီးနှောပြသောစကားတည်း။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ အတ္တ-

လာဘော၊ သဘောအထည်ကိုယ်ကို ရခြင်းသည်။ ပရပဋိဗဒ္ဓေါ၊ သူတပါးနှင့် စပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုသဘောအထည်ကိုယ်ကို ရသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဝိဇ္ဇ-မာနတ္တာ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပဋိလဒ္ဓတ္တဿာပိ၊ သဘောအထည်ကိုယ်ကို ရပြီးသောနာမ်ရုပ်၏လည်း။ (ဤ၌ လာဘ-ပိုသည်) အတ္တကိစ္စံ၊ မိမိ၏ကိစ္စသည်။ (အတ္တကိစ္စံကား မသင့်) ပရပဋိဗဒ္ဓမေဝ၊ သူတပါးနှင့် စပ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ န သကေန တေဇေန။ပ။ ပဝတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသံ နာမရူပါနံ။ပ။ နစ န ဟောတီတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဇစ္စန္ဓပီဌ-သပ္ပိဥပမာယ၊ သူကန်းနှင့်သူဆွံ့ ဥပမာဖြင့်။ သာဓိတမတ္ထံ၊ ပြီးစေအပ်သော အနက်ကို။ နိဂမေန္တော၊ နိဂုံးအုပ်လျက်။ အသာမဂ္ဂိယာနံ။ပ။ ပတ္တိတောတိ၊ ဟူ၍။ ယထာဝုတ္တဿ၊ ပြီးသော။ ဟေတုနော၊ အကြောင်း၏။ အနေကန္တိက-ဘာဝံ၊ ကေန်မုချမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။

ပရဓမ္မဝသာနုဝတ္တိနောတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ တပါးကုန်သော။ အတ္တတော၊ မိမိမှ။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ ဟေတုပစ္စယသင်္ခါတာနံ၊ ဇနကအကြောင်း, အထောက်အပံ့အကြောင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အကြောင်းအထောက်အပံ့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုဝတ္တနသီလာ၊ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်ခြင်းအလေ့ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တဒုဗ္ဗလာ-တိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒုဗ္ဗလာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။အသမတ္ထာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရပစ္စယတောတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓေတုန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဇနကပစ္စယံ၊ ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဇာယရေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရအာရမ္မဏ-တောတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏဘာဝတော၊ အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓေတုန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယံ၊ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော အကြောင်းကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယဂ္ဂဟဏံ၊ ပစ္စယ သဒ္ဒါသည်။ ရူပါပေက္ခံ၊ ရုပ်ကိုငဲ့၏။ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏံ၊ အာရမ္မဏ-သဒ္ဒါသည်။ နာမာပေက္ခံ၊ နာမ်ကိုငဲ့၏။ ပရဓမ္မေဟီတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ အာရမ္မဏပစ္စယာနံ၊ အာရမ္မဏ-ပုဒ် ပစ္စယ-ပုဒ်တို့၏၊ ဝါ၊ အာရုံနှင့်ပစ္စည်းတို့ကို။ ဝိသေသနံ၊ အထူးပြုကြောင်း ဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဟိ-သဒ္ဒံ၊ မှန်၏။ ပုရိမဒ္ဓေန၊ ဂါထာ၏ ရှေ့ထက်ဝက်ဖြင့်။ (သီပေမူ နှင့်အညီပင်။ "ပုရိမဒ္ဓေန၊ ရှေ့အနက်ဖြင့်" ဟူသောပါဌ် အနက်ကားမသင့်) ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပစ္ဆိမဒ္ဓေန၊ ဂါထာ၏ နောက်ထက်ဝက်ဖြင့်။ (သီပေမူပင်။ ပစ္ဆိ-မဒ္ဓေန-ကားမသင့်) ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ပဘာဝိတာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။

နာဝါယန္တုကူပမာယပိ၊ လှေနှင့် လှော်သူဥပမာဖြင့်လည်း။ (ယန္တု-ပုဒ်သည် ရထားမောင်းသူ ဆင်မြင်းတို့ကို မောင်းနှင်သူ လှေလှော်သူဟူသောအနက်တို့၌ ဖြစ်၏။ က-အာဂုံ-ဟု မှတ်၊ ယန္တိက- ပုဒ်ကား သက္ကတ-ပါဠိတို့၌မထင်၍ မသင့်) နာမရူပါနံ၊ တို့၏။ အဝသဝတ္တိတံ၊ အလိုအတိုင်းမဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ ယထာပီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တိဿော ဂါထာ၊ သုံးဂါထာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်ကုန်၏။ နိဿာယာတိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ယန္တိတိ၊ ကား။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ မနုဿေ နိဿာယာတိ၊ ကား။ နေတုဘူတေ၊ ဆောင်သူ- လှေလှော်သူဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ နိယာမကကမ္မကာရကာဒိ- မနုဿေ၊ ပဲ့သူကြီး, အမှုလုပ်သမား- (လှေထိုးသမား) အစရှိသော လူတို့ကို။ အပဿာယ၊ မှီ၍။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထိုပဲ့သူကြီးစသည်တို့၏။ အရိတ္တဂ္ဂဟဏ- လင်္ကာရသဏ္ဍာပနဥဒကုဿိဉ္စနာဒိကိရိယာယ၊ ပဲ့တက်ကိုကိုင်ခြင်း,[၁] လှေရွက်ကို ပြုပြင်ခြင်း, ရေကိုပက်ထုတ်ခြင်းအစရှိသော ပြုပြင်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နာဝါ၊ လှေသည်။ ဣစ္ဆိတဒေသံ၊ အလိုရှိအပ်သော အရပ်သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဥဘောတိ၊ ကား။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ နာဝံ၊ လှေကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ မနုဿေ၊ လူတို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ နာဝါ၊ လှေသည်။ ဂစ္ဆတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[၃၉၇] ဝေန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ နာနာနယေဟီတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌမာဒီနံ၊ ပဋ္ဌမချဉ်းအစရှိကုန်သော။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ စ၊ တို့၏ ငှင်း။ တေသံ၊ ထိုချဉ်းတို့၏။ ဥပစာရာနဉ္စ၊ ဥပစာရသမာဓိတို့၏ငှင်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ စုဒ္ဒသ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ အရူပပရိဂ္ဂဟမုခါနိ၊ နာမ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းအမြွက် တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) စတု- ဓာတုဝတ္ထာနေ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ် ပြီးကုန်သော။ တေရသန္နံ၊ တဆယ့်သုံးပါးကုန်သော။ ဓာတုပရိဂ္ဂဟမုခါနံ စ၊ ဓာတ်ကို သိမ်း ဆည်းကြောင်း နည်းအမြွက်တို့၏ငှင်း။ ဓာတာယတနခန္ဓမဟာဘူတဝသေန၊ ဓာတ် အာယတန ခန္ဓာ မဟာဘုတ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်း၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ရူပပရိဂ္ဂဟမုခါနံ စ၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်း ကြောင်း နည်းအမြွက်တို့၏ငှင်း။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ အဝုတ္တာနံ၊ မဆိုအပ် ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယသစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါနံ စ၊ ဣန္ဒြေသစ္စာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၏ငှင်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမဓိကတိ၊ အမျှနှစ်ဆယ်သော။ ရူပပရိဂ္ဂဟမုခါနိ၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းအမြွက်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တာနိ၊

---

[၁] အရဏ-သဒ္ဒါသည် ပဲ့တက်-ထိုးဝါးစသည်ဟော အဖြစ်ဖြင့် ပါဠိ-သက္ကတ အဘိဓာန် တို့၌ မထင်ရှားသောကြောင့် အရဏဂ္ဂဟဏ-ကား မသင့်။

ထိုအမျှနှစ်ဆယ်သောရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းနည်းအမြွက်တို့သည်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဖဿော၊ ဖဿဒင်း။ ဝေဒနာ၊ ဒင်း။ စိတ္တံ၊ ဒင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပမုခဘာဝေန၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (သီမူပင်) ဥပဋ္ဌိတာနံ၊ ထင်ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေသံ အရူပဓမ္မာနံ၊ ဤနာမ်တရားတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဂုဏိတာနိ၊ သုံးခုဖြင့် မြှောက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သမသဋ္ဌိ၊ အမျှခြောက်ဆယ်သည်၊ ဝါ၊ ခြောက်ဆယ်တိတိသည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) (ဣတိ၊ သို့။) စတုဒ္ဒသ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ အရူပပရိဂ္ဂဟမုခါနိ စ၊ တို့ဒင်း။ တာနိ စ၊ ထိုခြောက်ဆယ်သော ရူပပရိဂ္ဂဟတို့ဒင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုသတ္တတိယာ၊ ခုနစ်ဆယ့်လေးပါးသော။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟနယေဟိ စ၊ နာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း နည်းတို့ဖြင့်ဒင်း။ သမ္ဗဟုလသုတ္တန္တရထဂေဟာ။ ပ။ မနုဿုပမာဟိ စ၊ များစွာသောသုတ္တန်တို့ဖြင့် နှီးနှောခြင်း, ရထားဥပမာ အိမ်ဥပမာ လက်ဆုပ်ဥပမာ စောင်းဥပမာ စစ်တပ်ဥပမာ သစ်ပင်ဥပမာ သစ်သား စက်ရုပ်ဥပမာ ကျူစည်းဥပမာ စည်ဥပမာ သူကန်းနှင့် သူဆွံ့ဥပမာ လှေနှင့်လူ ဥပမာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ နာမရူပမတ္တတာဝဝတ္ထာပနနယေဟိ စ၊ နာမ်နှင့် ရုပ်မျှအဖြစ်ကို ပိုင်းခြားကြောင်းနည်းတို့ဖြင့်ဒင်း။ သတ္တသညံ အဘိဘဝိတွာ-တိ၊ ကား။ အနာဒိကာလဘာဝိတံ၊အစမရှိသော သံသရာကာလပတ်လုံး ထုံခဲ့သော။ ခန္ဓပဉ္စကေ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ အတ္တဂါဟံ၊ အတ္တဟုစွဲယူခြင်းကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ခွါ၍။ နာမရူပါနံ ယာထာဝဒဿနန္တိ၊ ကား။ "ဣဒံ၊ ဤသဘော သည်ကား။ နာမံ၊ အာရုံဆီသို့ ညွတ်တတ်သော နာမ်တည်း။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ လောက်သည်ကား။ နာမံ၊ နာမ်တည်း။ ဣတော၊ ဤနာမ်ထက်။ ဘိယျော၊ အလွန်။ နှ၊ မရှိ။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့ဒင်း။) ဣဒံ၊ ဤသဘောသည်ကား။ ရူပံ၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော ရုပ်တည်း။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သည်ကား။ ရူပံ၊ ဖောက်ပြန်တတ်သောရုပ်တည်း။ ဣတော၊ ဤရုပ်ထက်။ ဘိယျော၊ အလွန်။ နှ၊ မရှိ။" ဣတိ စ၊ ဤသို့ဒင်း။ တေသံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏။ လက္ခဏသလ္လက္ခဏမုခေန၊ သဘာဝလက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဓမ္မမတ္တဘာဝဒဿနံ၊ သဘောတရားမျှ အဖြစ်ကို သိမြင်သောဉာဏ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ အတ္တဒိဋ္ဌိမလဝိသောဓနတော၊ အတ္တဒိဋ္ဌိဟူသော အညစ်အကြေးကို သုတ်သင် စင်ကြယ်စေသောကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တေဿဝါတိ၊ ကား။ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်ကို။ ယာထာဝဒဿနဿေဝ၊ ဟုတ် တိုင်းမှန်စွာသိမြင်သော ဉာဏ်၏သာလျှင်။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဋ္ဌာရသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တဆယ့်ရှစ်ခုမြောက် သော အပိုင်းအခဏ်း၏အဖွင့်တည်း။

၁၉-ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၃၆၈-၁)

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၆၈] ၆၇၈။ အနန္တရနိဒ္ဒိဋ္ဌာယ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ၌ ညွှန်ပြအပ်ပြီးသော။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒဿိတတ္တာ၊ ပြအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသောဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒညတော၊ ထိုမှတပါးသော နာမ်ရုပ်မှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ အထူးပြုခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ မူ။) တဒညဿေဝ၊ ထိုမှတပါးသော နာမ်ရုပ်၏ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကို စ၍နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တ၌မူလည်း၊ ဝါ၊ အတွင်း၌မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓ၌ မူလည်း၊ ဝါ၊ အပ၌မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ပန၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ အဇ္ဈတ္တသိဒ္ဓိယံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ရှုမြင်မှုပြီးစီးလတ်သော်။ လက္ခဏတော၊ သဘောလက္ခဏာအားဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ နာမရူပံ၊ ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတမေဝ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဉာတိ၊ သိအပ်၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုမှိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဟေတု၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အဒ္ဓတ္တယကင်္ခါဝိတရဏံ၊ အစွန့်သုံးပါးအပေါင်း၌ ယုံမှားကိုလွှန်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဉာတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဇေတံ၊ ဤပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန-ဟူသောပုဒ်သည်။ ကရဏေ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ (ကသ္မာ၊ မူ။) ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဿ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏။ ကင်္ခါ-ဝိတရဏကိရိယာယ၊ ယုံမှားကိုလွှန်မြောက်ခြင်း ကြိယာကို။ သာဓကတမဘာဝတော၊ အထူးသဖြင့် ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယဒါ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ နိဇ္ဇဋ္ဌော၊ အထုံးအဖွဲ့မရှိသော။ နိဂ္ဂုမ္ဗော၊ အရှုပ်အထွေးမရှိသော။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ တဒါ၊ ၌။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားကို။ ဝိတရီယတိ၊ လွှန်မြောက်အပ်၏။ ဉာတိ၊ သိအပ်၏။ ဝိတရိတွာတိ၊ ကား။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်၍။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ကွာစေ၍။ ဉာတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ ထိုမှတပါး။ တထာဓိဂတံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရအပ်သိအပ်သော။

တံ ဉာဏံ၊ ထိုဉာဏ်သည်။ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တံ၊ ဝသီဘော်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ လေ့လာနိုင်နင်းသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဈာနံ ဝိယ၊ ဈာန်ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ပဗန္ဓဝသေန၊ အစဉ်သန္တာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ဖြစ်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဌိတံ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

တန္တိ၊ ကား။ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိံ၊ ကို။ ။တံ၊ ထိုကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကို။ သမ္ပာဒေတုကာမော၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သောသဘောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ နာမရူပံ၊ သည်။ တိဝိဓ-ဒုက္ခတာယောဂတော၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဆင်းရဲ၏အဖြစ်ဟူသောဒုက္ခလက္ခဏာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ရောဂေါ ဝိယ၊ အနာရောဂါကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ အဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယာ စ၊ အကြောင်းတို့သည်လည်း။ ရောဂ-သမုဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ရောဂါဖြစ်ကြောင်းကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယထာ နာမ။ပ။ ပရိယေသတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သံသာရဒုက္ခနိမုဂ္ဂဿ၊ သံသရာဆင်းရဲ၌ နစ်မြုပ်နေသော။ သန္တာ-နဿ၊ ရုပ်နာမ်အစဉ်သန္တာန်၏။ (အနုကမ္ပိတဗ္ဗတာ-၌စပ်) တတော၊ ထိုသံသရာဆင်းရဲမှ။ ဝိမောစေတုကာမတာဝသေန၊ လွတ်မြောက်စေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလိုရှိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုကမ္ပိတဗ္ဗတာ၊ အစဉ်သနားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ဝါ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဝဋ္ဌိတော၊ တည်လတ်သော်။ (အပါဟတံ-၌စပ်) ဧကေ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ အနု-ကမ္ပေတဗ္ဗကုမာရကဒဿနေန၊ သနားအပ်သော သတို့သားသူငယ်ကိုမြင်သဖြင့်။ တဿ၊ ထိုသတို့သားသူငယ်၏။ မာတာပိတုအာဝဇ္ဇနံ၊ အမိအဘကို နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အနုဒါဟရဏံ၊ သင့်လျော်သောဥဒါဟရဏ် မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ မူ။) နာမရူပဿ၊ ၏။ နိရောမောဘဗ္ဗတာယ၊ ချုပ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နိရောမောဘဗ္ဗနာမရူပဿ-ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏။ နိရောမေ-တဗ္ဗနာမရူပဿ၊ ချုပ်စေအပ်သော နာမ်ရုပ်၏။) အနုကမ္ပိတဗ္ဗတာဘာဝတော၊ အစဉ်သနားအပ်သည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စောဒနာစကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။တံ၊ ထိုစောဒနာစကားသည်။ အပါဟတံ၊ ပယ်ရှင်းအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤဥပမာစကားကို။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ငါဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်လက်ခံအပ်၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ (ဂယှမာနေ၊ သော်။) ဝေနေယျပုဂ္ဂလသန္တာနေ၊ ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ မဟာကရုဏာပဝတ္တိ ဧဝ၊ မဟာကရုဏာတော်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်

ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ကိုပင်လျှင်။ ဝိစာရေတဗ္ဗာ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်အပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မန္ဒဗုဒ္ဓိတာယ၊ နုံ့သောအသိဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မန္ဒ၊ နုံ့သော။ ဝုစ္စဘရောပိ၊ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သော်လည်း။ ကောစိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မန္ဒဗုဒ္ဓိ၊ နုံ့သောအသိဉာဏ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ အရွယ်ကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ အထူးပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ ကုမာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဌမဝယေ၊ ပဌမအရွယ်၌။ ဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်သော။ ယောကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော ယောကျ်ားကို။ ကုမာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုပဌမအရွယ်၌တည်သော အမှတ်မရှိသော ယောကျ်ားမှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဒဟရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့ပင်ဆိုငြားသော်လည်း။ အာဓာဝိတွာ၊ ရှေးရှုပြေးသွား၍။ ပရိဓာဝိတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြေးသွား၍။ ဝိစာရဏကော၊ လှည့်လည် သွားလာနိုင်သော။ ယော တရုဏဒါရကော၊ အကြင်နုပျိုသော သူငယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ [၃၆၉] သောပိ၊ ထိုနုပျိုသော သူငယ်ကိုလည်း။ ဒဟရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုပြေးသွားနိုင်သောသူငယ်မှ။ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ နစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥတ္တာနသေယျကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတူဟိပိ၊ လေးခုလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ကရုဏာယိဘဗ္ဗတံယေဝ၊ သနားအပ် သနားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ အာပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ကရောတိ၊ ပြု၏။

ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဟေတုပစ္စယပရိယေသနာပဘုတိ၊ ဇနက အကြောင်း အထောက်အပံ့အကြောင်းကို ရှာမှီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ဗျတိရေက ဝါကျကို ပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြောင်းပြန်ပြခြင်းကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ သာဓိတော၊ ပြီးစေ အပ်သော။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာ သာလျှင်။ သာဓိတော၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဟေတုကဘာဝံ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ တာဝ၊ စွာ၊ ပဋိက္ခိပန္တော၊ ပယ်လိုသည်ဖြစ်၍။ န တာဝိဒံ နာမရူပံ အဟေတုကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုပယ်မြစ်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ သဗ္ဗတ္ထာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဟ၊ ၏။ ဟေတုံ၊ ကို။ အန္တရေန၊ ကြဉ်၍။ (တနည်း) ဟေတုံ၊ နှင့်။ အန္တရေန၊ ကင်း၍။ သမ္ဘဝေ၊ အကျိုး၏ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ သဗ္ဗ-ဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ ဟေတုအဘာဝေါ၊ အကြောင်းမရှိခြင်း သည်။ သမာနော တူညီ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသမာနတာ၊ အလုံးစုံ တူညီသည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုသို့အလုံးစုံ

တူညီသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ သောတပဒေသာဒီသု စ၊ နားအရပ်စသည်တို့၌ရင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ အပြင်ပ သန္တာန်၌ရင်း။ စက္ခုဝိညာဏာဒိဟေတု- အဘာဝေါ၊ စက္ခုဝိညာဏ်စသည်၏ အကြောင်းမရှိခြင်းသည်။ သမာနော၊ တူညီ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ စ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်ဌာနတို့၌ရင်း။ (စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ-၌ စပ်) စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခုပသာဒစသည်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေး၌ရင်း။ ပရိဘေဒတော၊ ပျက်စီးသည်မှ။ ဥဒ္ဓဥ္စ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌ရင်း။ ဟေတုအဘာဝေါ၊ စက္ခုဝိညာဏ်စသည်၏ အကြောင်းမရှိခြင်းသည်။ (သမာနော၊ တူညီ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဒါ စ၊ အခါခပ်သိမ်းရင်း။ (စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ ၌ စပ်) အန္ဓာ- ဒီနံ စ၊ သူကန်းစသည်တို့အားရင်း။ အရူပီနံ စ၊ အရူပဗြဟ္မာတို့အားရင်း။ အသညီနဥ္စ၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့အားရင်း။ ဟေတုအဘာဝေါ၊ စက္ခုဝိညာဏ်စသည်၏ အကြောင်းမရှိခြင်းသည်။ သမာနော၊ တူညီ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေသဥ္စ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ၊ စက္ခု- ဝိညာဏ် စသည်တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကသ္မာ၊ မူ။) ဟေတုအဘာဝါ- ဝိသေသတော၊ အကြောင်းမရှိခြင်းအားဖြင့် မထူးခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ အကြောင်းမရှိခြင်းအားဖြင့် အထူးမရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ အကြောင်း မရှိခြင်းအားဖြင့် တူသောကြောင့်တည်း။ တဥ္စ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗေသဥ္စ ဧကေသဒိသဘာဝါပတ္တိ- တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟီတိ၊ ဟူသော၊ (စာမူ၌ ရှိရင်းနှင့် သျှာမူကွဲတို့ကား မသင့်) ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ ဝစနံ၊ အကြင် စကားကို။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးဝါကျ၌ ဆိုအပ်ခဲ့၏။) တေံ၊ ဤ စကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နည်းပြစကားမျှသာတည်း။ လောကေ၊ လောက ၌။ ယတ္တကာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ ဝိသေသာ၊ အထူးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တေဟိ၊ ထိုရှိသမျှ အလုံးစုံသောအထူးတို့သည်။ သဗ္ဗေသံ စ၊ ခပ်သိမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။ သဗ္ဗကာလဥ္စ၊ အခါခပ်သိမ်းရင်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုရှိသမျှအလုံးစုံသောအထူးတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတမေဝ၊ ပြုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ် ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟေတုကဘာဝေ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝိသိဋ္ဌတာယ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ထူးခြားခြင်း၏။ အသမ္ဘဝါဝေ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းသာသည်လျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်ဌာနတို့၌။ ဧကေသဒိသဘာဝါပတ္တိတော၊ တမျိုး တည်း တူသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဧကေသဒိသဘာဝါပတ္တိတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်

တို့အား။ ကေသဒိသဘာဝါပတ္တိတော၊ ကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ သမ္ဗန္ဓော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ အဟေတုဘာဝေ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိသိဒ္ဓေ၊ တားမြစ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝိသမဟေတုဝါဒီ၊ မညီညွတ်သောအကြောင်းကို ဆိုလေ့ရှိသော ဝိသမဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဣဒံ၊ ဤနာမ်ရုပ်သည်။ အဟေတုကံ၊ အကြောင်းကင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ စရဟိ၊ သို့ဖြစ်လျှင်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းရှိသနည်း။ (တနည်း) စရဟိ၊ သို့ဖြစ်လျှင်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့ပါနည်းဟူမူ။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းရှိပေ၏။ ပန၊ ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ ကေန ဟေတုနာ၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့်။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလတ်သော်။ ဣဿရာဒိနာ၊ ဣဿရအစရှိသော။ ဟေတုနာ၊ အကြောင်းဖြင့်။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။

အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပကတိပုရိသပဇာပတိကာလာဒီနံ၊ ပကတိ ပုရိသ ပဇာပတိ[၁] ကာလအစရှိသည်တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝိသမဟေတုဝါဒကို။ ပဋိက္ခိပန္တော၊ ပယ်လိုသည်ဖြစ်၍။ န ဣဿရာဒိဟေတုကန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဣဿရာဒိဟေတုကံ၊ ဣဿရစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နာမရူပတော၊ မှ။ အညဿ၊ တပါး၏၊ ဝါ၊ ကို။ အနုပလဗ္ဘမာနတ္တာ၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဿရပကတိအာဒီနမေဝ၊ ဣဿရပကတိအစရှိသော အကြောင်းတို့၏ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အသတော၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ဣဿရာဒိတော၊ ဣဿရစသည်မှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်ဌာနတို့၌ရင်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်းရင်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။ သာ ဧဝ ကေသဒိသတာ၊ ထိုတမျိုးတည်း တူသည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဣဿရာဒိဟေတုကံ၊ ဣဿရအစရှိသော အကြောင်းသည်။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှသည်သာလျှင်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။) နာမရူပဥ္စ၊ နာမ်ရုပ်မည်သည်ကိုလည်း။ အဟုတွာ၊ မရှိမူ၍။ သမ္ဘဝန္တံ စ၊ အသစ်ဖြစ်သည်ကိုရင်း။ ဟုတွာ၊ ရှိပြီး၍။ ဝိနဿန္တံ စ၊ ပျက်စီးသည်ကိုရင်း။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဿရာဒီဟိပိ၊ ဣဿရစသည်တို့သည်လည်း။ တာဒိသေဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း ရှိလတ်သော်။ တဒပိ၊ ထိုဣဿရစသည်သည်

၁-ဤ၌ ပုရိသနှင့် ပဇာပတိသည် ဣဿရ၏ ပရိယာယ်ပင်ဖြစ်သည်၊ ဤနိဿယ တတိယတွဲ နှာ ၅၅၇-အောက်ခြေ မှတ်ချက်၌ကြည့်ပါ။

လည်း။ သပစ္စယံ၊ အကြောင်းရှိသည်။ သခ်တမေဝ၊ ပြုပြင်အပ်သော သခ်တ-တရားသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿာပိ၊ ထိုဣဿရ-စသည်၏လည်း။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သေး၏။ [၃၇၀] အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ တံ၊ ထိုဣဿရအစရှိသော နာမ်ရုပ်သည်။ (ယဒိ) နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ တဿ၊ ထိုဣဿရစသော နာမ်ရုပ်၏။ အဟေတုကတာ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အာပန္နာ၊ ဖြစ်၏-ရောက်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဟေတုကဘာဝါပတ္တိ-တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အပိစ၊ တနည်းလည်း။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဣဿရာဒိဟေတုကံ၊ ဣဿရစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကေ၊ တခုတည်းသော။ (သီဟိုဠ်မူ၌ ကေ-ဟူ၍ပင် ရှိ၏၊ ဧ-ကား မသင့်) နိစ္စံ၊ မြဲသော။ ဣဿရာဒိသညိတံ၊ ဣဿရစသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကမ္မကိလေသိန္ဒြိယာရမ္မဏာဒိနိရပေက္ခံ၊ ကံ, ကိလေသာ, ဣန္ဒြေ, အာရုံစသည်ကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (သီမူနှင့်အညီ နိရပေက္ခ ကာရဏံ-သာ သင့်သည်) ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ယတ္တကေဟိ၊ အကြင်မျှလောက်သော အကျိုးနာမ်ရုပ်တို့သည်။ တတော၊ ထိုအကြောင်းမှ။ ဥပ္ပဇ္ဇိ-တဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်၏။ (တတ္တကာနံ၊ ထိုမျှလောက်ကုန်သော။) သဗ္ဗေ-သံယေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်သောအကျိုး နာမ်ရုပ်တို့၏။ ကေဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကာရ-ဏဿ၊ အကြောင်း၏။ သန္နိဟိတဘာဝတော၊ ကောင်းစွာတည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ တပါး။ တဿ၊ ထိုဣဿရစသည်၏။ ဣစ္ဆာဝသေန၊ အလို၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ဥပ္ပတ္တိ ံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ယဒိ ပရိကပ္ပေယျုံ၊ အကယ်၍ကြံဆကုန်ငြားအံ့။ တာသဥ္စ ဣစ္ဆာနံ၊ ထိုအလိုတို့၏လည်း။ ကေဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပ္ပတ္တိယံ၊ ဖြစ်ခြင်း၌။ ဝိဗန္ဓော၊ အနှောင်အဖွဲ့အန္တရာယ်ကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ (တနည်း) ကော ဝိဗန္ဓော၊ အဘယ်အနှောင်အဖွဲ့ အန္တရာယ်ရှိအံ့နည်း။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ငဲ့အပ်သော။ ကမ္မကိလေသိန္ဒြိယာရမ္မဏာဒိ၊ ကံ, ကိလေသာ, ဣန္ဒြေ, အာရုံအစရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အညမ္ပိ၊ တပါးသော အကြောင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ စေ (ပရိကပ္ပေယျုံ) အကယ်၍ ကြံဆကုန်ငြားအံ့။ တဒေဝ ကာရဏံ၊ ထိုကံ, ကိလေသာအစရှိသော အကြောင်းသည်သာလျှင်။ ဟေတု၊ အကြောင်းမှန်တည်း။ အဒိဋ္ဌသာမတ္ထိယေန၊ မမြင်အပ်သော အစွမ်းသတ္တိရှိသော၊ ဝါ၊ သူ၏ အစွမ်းသတ္တိ မမြင်ရ မတွေ့ရသော။ ပရိကပ္ပိ-

တေန၊ ကြံဆအပ်သော။ အညေန၊ တပါးသောအကြောင်းဖြင့်။ ကိံပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ (တနည်း) အဒိဋ္ဌသာမတ္ထိယေန၊ ရှိသော။ အညေန၊ တပါးသောအကြောင်းကို။ ပရိကပ္ပိတေန၊ ကြံဆခြင်းဖြင့်။ ကိံ ပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မာဒီနံ၊ ကံစသည်တို့၏။ သာမတ္ထိယံ၊ အစွမ်းသတ္တိကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဒညပစ္စယသန္နိဓာနေ၊ ထိုကံစသည်ဘို့မှ တပါးသော အကြောင်းတို့၏ ကောင်းစွာ တည်ရှိခြင်းသည်။ သဘိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ တဒဘာဝေ၊ ထိုကံစသည်တို့ မရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ အကျိုးတရားတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ရူပါလောကမနသိကာရသန္နိဓာနေ၊ အဆင်း, အရောင်အလင်း, နှလုံးသွင်းမှုတို့၏ ကောင်းစွာတည်ရှိခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ စက္ခုနော၊ စက္ခုပသာဒ၏။ အဘာဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ စက္ခုဝိညာဏ်၏။ အဘာဝံ စ၊ မဖြစ်ခြင်းကိုငှင်း။ ဘာဝေ၊ ရှိလတ်သော်။ ဘာဝံ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုငှင်း။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ စက္ခုနော၊ စက္ခုပသာဒ၏။ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပါဒနသမတ္ထတာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့ငှင်း။ စ၊ တနည်းဥပမာကား။ ယမကာနမ္ပိ၊ အမွာပူးတို့သော်လည်း။ သမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (သတ္တာနံ-၌စပ်) ဇနကဇနနီသုက္ကသောဏိတာဒိဗာဟိရပစ္စယသမာဘာဝေ၊ ဘခင်မိခင်တို့၏ သုက်သွေးအစရှိသော အပြင်ပအကြောင်းတို့၏ တူညီသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟီနပဏီတတာဒိဝိသေသော၊ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ် မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသောအထူးကို။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ သော၊ ထိုအထူးသည်။ (စ-ပိုသည်) သသန္တာနေ၊ မိမိ၏သန္တာန်၌။ (တေသံ သန္တာနေ-ဟု ရှိလျှင်သာ၍ကောင်းသည်။ တေသံ၊ ထိုအမွာပူးတို့၏။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။) တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အညဿ၊ တပါးသော။ ဟေတုနော၊ အကြောင်း၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကမ္မကိလေသဟေတုကော၊ ကံ, ကိလေသာလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုကံ ကိလေသာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ် မြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ် အစရှိသောအထူး၌။ သမတ္ထတာ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့ငှင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဿရာဒိကဿ၊ ဣဿရအစရှိသော အကြောင်း၏။ သမတ္ထတာ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ န ဝိညာယတိ၊ မသိအပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကာရဏဿ၊ အကြောင်း၏။ ဘာဝါဘာဝေ၊ ရှိခြင်းမရှိခြင်းကြောင့်။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ဘာဝါဘာဝေဟိ၊ ဖြစ်ခြင်းမဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ကာရဏဿ၊ အကြောင်း၏။ သမတ္ထတာ၊ အကျိုးဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိညာယေယျ၊ သိအပ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ (ကာရဏေ၊ သည်။) သန္နိဟိတေ၊ ကောင်းစွာ တည်ရှိလတ်

သော်။ တံကာရဏသ၊ ထိုအကြောင်းလျှင် အကြောင်း ရှိသော၊ ဝါ၊ ထို အကြောင်းနှင့်သာဆိုင်သော။ (တဒကာရဏသ-ကား မသင့်) နာမရူပဿ၊ ၏။ ဣဿရာဒိဝေကလ္လေန၊ ဣဿရ အစရှိသောအကြောင်း၏ ချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အရာ၌။ အနုပ္ပတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ န ဒိဋ္ဌာ၊ မတွေ့မြင်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဿရော၊ ဣဿရသည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်း မဟုတ်။

အထာပိ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍လည်း၊ ဝါ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ သဂ္ဂေ ါ ဝေ၊ တီထွင်ဖန်ဆင်းခြင်းကိုသာလျှင်။ (သီမူ၌ ဝေ-ပင်ရှိသည်၊ ဝေံ-ကား မသင့်) ဣဿ-ရာဒိဟေတုကော၊ ဣဿရစသည်လျှင်အကြောင်းရှိသည်ဟု။ (ယဒိ) ဝုစ္စေယျ၊ အကယ်၍ ဆိုအပ်ငြားအံ့။ (ပဌမစ၍ တီထွင်ဖန်ဆင်းခြင်းသည်သာလျှင် ဣဿရ စသည်နှင့် ဆိုင်သည်ဟုဆိုခဲ့သော် ဟူလို) သောပိ သဂ္ဂပ္ပကာရော၊ ထိုတီထွင် ဖန်ဆင်းခြင်း အပြားသည်လည်း။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တတော၊ ထိုဣဿရစသည်မှ။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သန္နိဟိတကာရဏဿ၊ ကောင်းစွာအသင့် တည်ရှိသော အကြောင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာအသင့် တည်ရှိသော အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ အနုပ္ပတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ န ယုတ္တာ၊ မသင့်။ စ၊ သည်မှုသာမကသေး။ နိစ္စေ၊ မြဲသော။ အညနိရပေက္ခကာရဏေ၊ အခြားတပါးကိုငဲ့ခြင်းမရှိသောအကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သဂ္ဂဿ၊ တီထွင်ဖန်ဆင်းခြင်း၏။ အာဒိယေဝ၊ အစ သည်ပင်လျှင်။ န ယုတ္တော၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယာဝ၊ အကြင်မျှ လောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဣဿရာဒိကံ၊ ဣဿရအစရှိသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ သဂ္ဂဿ၊ တီထွင်ဖန်ဆင်းခြင်း၏။ (သီဟိုဠ်မူ၌ သဂ္ဂဿ-ဟူ၍ပင် ရှိ၏၊ သဗ္ဗဿ-ကား မသင့်) အတ္ထိဘာဝပ္ပသင်္ဂတော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့် တည်း။ အထာပိ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍လည်း၊ ဝါ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ အညေပိ၊ ဣဿရစသည်မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဟောန္တိယေဝ၊ ရှိကုန်သေးသည် သာတည်း။ ဣဿရာဒိကမ္ပိ၊ ဣဿရအစရှိသော အကြောင်းသည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုတပါးသောအကြောင်းတို့၏။ သဟကာရီကာရဏံ၊ အတူတကွပြုဖော် ပြုဖက်အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ယဒိ) ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ် ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ အပရော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမေ၊ ဤ လောက၌။ ဘာဝါနံ၊ သဘောတို့ကို၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ ဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗော၊ အသိ

ဉာဏ် ရှေ့သွားရှိသော။ ရစနာဝိသေသော၊ စီရင်ခြင်းအထူးကို။ ဒိဋ္ဌော၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဃဋ္ဋဂေဟာဒီနံ၊ အိုး အိမ်စသည်တို့ကို။ ရစနာဝိသေသော ယထာ၊ စီရင်ခြင်းအထူးကဲ့သို့တည်း။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနံ၊ အတွင်းအပဖြစ်ကုန်သော။ သရီရပဒုမာဒီနံ၊ ကိုယ်, ပဒုမ္မာကြာစသည်တို့ကို။ ရစနာဝိသေသော စ၊ စီရင်ခြင်းအထူးသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေနာပိ၊ ထိုစီရင်ခြင်းအထူးသည်လည်း။ ဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗေန၊ အသိဉာဏ် ရှေ့သွားရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထိုစီရင်ခြင်းအထူးသည်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗော၊ အသိဉာဏ် ရှေ့သွားရှိ၏။ သော၊ ထိုအသိဉာဏ်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဿရာဒိကော၊ ဣဿရစသည်ပင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေန၊ ထိုဣဿရစသည်သည်။ နာမရူပသညိတဿ၊ နာမ်ရုပ်ဟုဆိုအပ်သော။ လောကဿ၊ လောက၏။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယဒိ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့။ သရီရပဒုမာဒယော၊ ကိုယ် ပဒုမ္မာကြာစသည်တို့ကို။ ရစိဘာ၊ စီရင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုသော။ တယိဒံ-တံ ဣဒံ၊ ထိုစကားသည်။ အသိဒ္ဓံ၊ မပြီးစီး။ [၃၇၁] ကသ္မာ၊ ကား။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်၊ ဝါ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ (သီမူ၌ တထေဝ-ဟူ၍ပင်ရှိ၏၊ တမျိုးတည်းသော အခြင်းအရာဖြင့် ထပ်တူချည်း ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုလို၏၊ တတ္ထေဝ-ကား အနက်အဓိပ္ပါယ်မရ) ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသောဝတ္ထုကို။ သန္နိဝေသဝသေန၊ ကောင်းစွာသွင်းထားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာချထားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋ္ဌပနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို။ ရစနာတိ၊ စီရင်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤအသိဉာဏ် ရှေ့သွားရှိသော စီရင်ခြင်းအထူးသည်။ အနေကန္တိကော၊ ကေန်မုချမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗဿာပိ၊ အသိဉာဏ် ရှေ့သွားမရှိသော စီရင်ခြင်းအထူး၏လည်း။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ တွေ့မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ နှာရုအာဒီနံ၊ အကြောအစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အင်္ဂသံယောဂေန၊ မီးနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ရစနာဝိသေသော၊ ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ တထာ၊ တူ။ ဝိသုဿန္တာနံ၊ ခြောက်သွေ့ကုန်သော။ ပုပ္ဖစမ္မာဒီနံ၊ ပန်း, သားရေစသည်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ ပုဗ္ဗ-ကား-မသင့်) ရစနာဝိသေသော၊ စီရင်ခြင်းအထူးကို။ ဒိဋ္ဌော၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ ပန၊ အပြစ်ကိုပြဦးအံ့။ ဣဿရာဒိကော၊ ဣဿရစသည်သည်။ ဂဝဿဇဂဒြဘာဒီနံ၊ နွား,မြင်း,ဆိတ်, မြည်းအစရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ ကရီသာဝတ္တော၊ အစာဟောင်းအိမ်အူခွေ၌။ ပဋိမုဟုတ္တံ၊ မုဟုတ်တိုင်းမုဟုတ်တိုင်း၊ ဝါ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ (သီမူ၌ ပဋိမုဟုတ္တံ-ဟူ၍ပင် ရှိ၏) ယဒိ ရစေယျ၊ အကယ်၍ စီရင်ငြားအံ့။ (သော၊ ထို

ဏ္လာဃရစသည်သည်။) ဉမ္မတ္တော ဝိယ၊ အရူးကဲ့သို့။ ဝိက္ခိတ္တော၊ ပျံ့လွင့်သည်။ (သိမှုအလို) ဝိစိတ္တော၊ ဖောက်ပြန်သောစိတ်ရှိသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ကိဥ္စ၊ အနည်းငယ် ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ အယံ၊ ဤဏ္လာဃရသည်။ လောကံ၊ လောကကို။ သဇ္ဇေန္တော၊ ဖန်ဆင်းစီရင်သည်ရှိသော်။ အတ္တတ္ထံ ဝါ၊ မိမိအကျိုးငှါမူလည်း။ သဇ္ဇေယျ၊ ဖန်ဆင်းစီရင်ရာ၏။ လောကတ္ထံ ဝါ၊ လောကအကျိုးငှါမူလည်း။ သဇ္ဇေယျ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အဖို့တို့တွင်။ (စ-သဒ္ဒါပိုသည်၊ သိမှု၌မရှိ) ပုရိမော ပက္ခော၊ ရှေးအဖို့သည်။ (သိမှုနှင့်အညီပင်၊ မက္ခော-ကား မသင့်) ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ ကတကိစ္စော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကိစ္စရှိသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်လေရာ; (ကသ္မာ၊ ကား။) လောကေန၊ လောကဖြင့်၊ ဝါ၊ လောကကို ဖန်ဆင်းခြင်းဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗဿ၊ ပြီးစေအပ်သောအကျိုး၏။ အတ္တိဘာဝတော၊ ရှိနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဒုတိယော (ပက္ခော)၊ ဒုတိယအဖို့သည်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ့။) လောကဿ၊ လောက၏။ အဟိတဒုက္ခာဝဟံ၊ အကျိုးမဲ့ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ်ဖြစ်စေတတ်သော။ ပါပံ စ၊ မကောင်းမှုကိုရင်း။ နိရယာဒိံ စ၊ ငရဲစသည်ကိုရင်း။ ဇရာမရဏာဒိဥ္စ၊ အိုခြင်း သေခြင်း စသည်ကိုရင်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဇ္ဇတိ၊ ဖန်ဆင်းစီရင်ဘိသနည်း။ (သဇ္ဇ-ဓာတ် စုရာဒိဂိုဏ်း ဖြစ်သောကြောင့် သဇ္ဇေတိ ဟု ရှိသင့်သည်) အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်စုံကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ကီဠတ္ထံ၊ ကစားခြင်းအကျိုးငှါ။ (ယဒိ) သဇ္ဇေတိ၊ အကယ်၍ ဖန်ဆင်းစီရင်ငြားအံ့။ ကီဠာ စ နာမ၊ ကစားခြင်းမည်သည်လည်း။ ရတိအတ္ထာ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကီဠာယ၊ ကစားခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ရတိံ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းကို။ အဇာနံ-အဇာနန္တော[၁]၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ ရတိအတ္ထဉ္စ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းအကျိုးငှါလည်း။ ကီဠံ၊ ကစားခြင်းကို။ အာရဘန္တော၊ အားထုတ်ပြုလုပ်(ရှာ) သော။ ဏ္လာဃရော၊ အစိုးရသူ ဏ္လာဃရသည်။ ရတိယံ၊ ပျော်မွေ့ခြင်း၌။ အနိဿရော၊ အစိုးမရသည်။ သိယာ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပယောဇနနိရပေက္ခော၊ အကျိုးကိုမငဲ့မူ၍။ (ယဒိ သဇ္ဇေတိ၊ အကယ်၍ဖန်ဆင်းစီရင်ငြားအံ့။) သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သဇ္ဇေယျ၊ ဖန်ဆင်းစီရင်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုဏ္လာဃရ၏။ အယံ သဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ ဤဖန်ဆင်းစီရင်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဖန်ဆင်းစီရင်နိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ တန်ခိုးသည်။ အဟေတုကာ ဝါ၊ အကြောင်းမရှိသည်မူလည်း။ သိယာ၊ ၏။ သဟေတုကာ ဝါ၊ အကြောင်းရှိသည်မူလည်း။ သိယာ၊ ၏။ အဟေတုကာ၊

၁-အဇာနန္တာနံ-ဟု ရှိသောပါဌ်ကား သင့်လျော်သောအနက်ကို မရနိုင်၊ နောက်၌ ဆိုလတ့်သော အာရဘန္တော-ဟူသောပုဒ်နှင့် အရတူ အဇာနံ-ဟု သော်ရင်း အဇာနန္တော-ဟု သော်ရင်း ဖြစ်သင့်၏။

အကြောင်းမရှိသည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့[၁]။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ သိယာ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ သဟေတုကာ၊ အကြောင်းရှိသည်။ (စေ ဟောတိ၊ အံ့။) အဿ၊ ထိုဣဿရ၏။ သော စ ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်လည်း။ ပရတော ဝါ၊ သူတပါးအထံမှ မူလည်း။ သမ္ဘူတော၊ ဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ အတ္တတော ဝါ၊ မိမိကိုယ်တိုင်မှမူလည်း။ သမ္ဘူတော၊ ဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပရတော၊ သူတပါးထံမှ။ စေ သမ္ဘူတော၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ယတော[၂]၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ထံမှ။ သော။ ထိုအကြောင်းကို။ အဿ၊ ထိုဣဿရသည်။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်၏။ အယံ၊ ဤဣဿရသည်။ တဿ၊ ထိုအကြောင်းရှင် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေယျာဝစ္စကရသဒိသော၊ အမှုကြီးငယ်ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သော တပည့်နှင့် တူသည်။ သိယာ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ အတ္တတော၊ မိမိကိုယ်တိုင်မှ။ (စေ သမ္ဘူတော၊ အံ့။) တဒုပ္ပတ္တိတော၊ ထိုအကြောင်း ဖြစ်ပေါ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အယံ၊ ဤဣဿရသည်။ ကီဒိသော၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသနည်း။ လောကော စ၊ လောကသည်လည်း။ ကီဒိသော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ အာလုနဝိသီဏံ၊ အပြတ်ပြတ် အစုတ်စုတ်ရှိ၍၊ ဝါ၊ အစုတ်စုတ်အပြတ်ပြတ်ရှိ၏[၃]။ အာကုလဗျာကုလံ၊ အလွန်ရောယှက်ရှုတ်ထွေး၏။ ဂေါယူထေန၊ နွားအုပ်သည်။ ဂတမဂ္ဂသဒိသံ၊ သွားထားသော လမ်းနှင့်တူ၏။ (သီမူပင်) ဖေဏပိဏ္ဍသမံ၊ ရေမြှုပ်စိုင်နှင့် တူသည်ဖြစ်၍။ အဝိမဒ္ဒက္ခမံ၊ ဆုပ်နယ်ခြင်းငှါမခံ့၊ ဝါ၊ ဆုပ်နယ်ခြင်းငှါ မလျောက်ပတ်၊ ဝါ၊ အဆုပ်အနယ်မခံ။ အသာရံ၊ အနှစ်မရှိ။ ပသင်္ဂေါ၊ စပ်လျဉ်းသော အရာသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေတော့။ ယဏ္ဌာဓိကတမေဝ၊ ချထားအပ်-မိန့်ဆိုအပ်တိုင်းသောပုဒ်ပါဋ္ဌ်ကိုသာလျှင်။ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ နာမရူပံ၊ ဤနာမ်ရုပ်သည်။ အဟေတုကံ၊ အကြောင်းမရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣဿရာဒိဝိသမဟေတုကံပိ၊ ဣဿရအစရှိသော မညီ

[၁]-ဤမှနောက်၌ "သဗ္ဗေသံ သိယာ သဟေတုကာ ဝါ အဟေတုကာ စေ"-ဟူသော ဤပါဌ်အလုံးစုံသည် သီဟိုဠ်မူ၌ မရှိ၊ လိုလည်းမလို၊ အပိုမျှသာ ဖြစ်သည်။

[၂]-ယဒဿ-ကား မသင့်။ သီဟိုဠ်မူ၌ ယထဿ-ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဌ်လည်း မသင့်။ ယတဿ-ဟု ရှိရမည်၊ ယတော အဿ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်။

[၃]-အာ-အလွန်+လုန-ဖြတ်အပ်သည်- ပြတ်သည်။ ဝိ- အထူးသဖြင့်+သီဏ-ဆုတ်အပ်သည်-စုတ်သည်။ အာလုနဝိသီဏ-အပြတ်ပြတ်အစုတ်စုတ်ရှိ၏။ မြန်မာစကား၌ အစုတ်စုတ်အပြတ်ပြတ်ဟု ပြောလေ့ရှိသည်အားလျော်စွာ "အစုတ်စုတ်အပြတ်ပြတ်ရှိ၏"-ဟု ပြန်လျှင်သာ၍ ကောင်း၏။ သက္ကတအဘိဓာန်ကြီး၌ ဝိ+ဩိ (သ် နှင့်ရီ-သရ တွဲထားသည်၊ ဩိ-ဟု ဖတ်၊) ဓာတ်ဖြင့် ဝိသီဏ-ဟု ပြီး၏၊ ပါဠိ၌ ဝိသီဏ သို့မဟုတ် ဝိသိဏ္ဏ-ဟု ဖြစ်သင့်၏။

ညွတ်သော အကြောင်းရှိသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေတိ၊ ကား။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ၎နကအကြောင်း, အထောက်အပံ့ အကြောင်းတို့သည်။

၆၇၉။ ဩဠာရိကတ္တာ စ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ သုပါကဋတ္တာ စ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ ရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သုကရော၊ ပြုလွယ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဣမဿ တာဝ ရူပကာယဿာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဝိဓိံ၊အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းခြင်းအစီအရင်ကို။ အာရဘတိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ အဟေတု-ဝိသမဟေတုဝါဒနိဝတ္တိယာ၊ အဟေတုဝါဒ, ဝိသမဟေတုဝါဒတို့၏ ဆုတ်နစ်ခြင်း ငှါ။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂါဝဟဘာဝေန၊ ငြီးငွေ့ခြင်း စက်ဆုပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။တတ္ထ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၌။ အဘိရတိနိဝတ္တိယာပိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်း၏ဆုတ်နစ်ခြင်းငှါလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန၊ အမိဝမ်း၌ ကိန်းသောသတ္တဝါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တမာနော၊ ဖြစ်ရာအရပ်၏။ သုစိဘာဝပဋိ-သေဓနမုခေန၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းကို ရှေ့သွားပဓာန ပြုသဖြင့်။ အသုစိဘာဝံ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အယံ ကာယောတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဥပ္ပလာဒီနိ၊ ဥပ္ပလကြာစသည် တို့သည်။ အသုစိဋ္ဌာနေ၊ မစင်ကြယ်သောအရပ်၌။ [၃၇၂] နိဗ္ဗတ္တာနိပိ၊ ဖြစ် ကုန်သော်လည်း။ သယံ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်။ သုစိသမ္မတာနေဝ၊ စင်ကြယ်သည် ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံဒဿနတ္ထံ၊ ထိုအနက် ကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။ အဗ္ဘန္တရဂ္ဂဟဏံ၊ အဗ္ဘန္တရ-သဒ္ဒါကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယထာ သက်ာရဓာနသ္မိံ။ပ။ မနောရမန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

[မဟာပထေ၊ လမ်းမ၌။ ဥဇ္ဈိတသ္မိံ၊ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော။ တတ္ထ သက်ာရဓာနသ္မိံ၊ ထိုအမှိုက်ပုံ၌။ သုစိဂန္ဓံ၊ စင်ကြယ်သောအနံ့ရှိသော။ မနောရမံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ ပဒုမံ၊ ပဒုမ္မာကြာသည်။ ဇာယေ-ထ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။]

နိဗ္ဗတ္တတီတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ အမိဝမ်း၌။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိသု၊ ပဋိသန္ဓေကာလ ပဝတ္တိကာလတို့၌။ ရူပကာယဿ။ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၏။

နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သာမညတော၊ သာမညအားဖြင့်[၁]။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သောစကားတည်း။ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိမတ္တံ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်းမျှကို၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းမျှကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ဧဝဉ္စ ကတွာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ အာဟာရဿ၊ ၏။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယတာဝစနံ စ၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်၎င်း။ ဥဒရပဋလဿ၊ အမိ၏ဝမ်းရေလွှာကို။ ပစ္ဆတောကရဏာဒိဝစနဉ္စ၊ နောက်၌ပြုခြင်း-နောက်ကျောခိုင်းခြင်း စသည်ကိုဆိုခြင်းသည်၎င်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆပဋိက္ကူလတာဝစနဉ္စ၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိလျက် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်၎င်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဝဋ္ဌိတေ၊ တည်လတ်သော်။ ကေစ္စဟိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ပဋိသန္ဓိကာလေ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌။ ပိဋ္ဌိတောကရဏံ စ၊ နောက်ကျောဖက်၌ပြုခြင်း-ကျောခိုင်းခြင်းသည်၎င်း။ ပုရတောကရဏံ စ၊ ရှေ့ဖက်၌ပြုခြင်း-ရှေ့မျက်နှာစာပြုခြင်းသည်၎င်း။ ကိံ သိယာ၊ အသို့ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယံ၊ အကြင် စောဒနာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထို စောဒနာစကားသည်။ အပါဟတံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တကတ္တာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့သည်။ အင်္ကုရဿ၊ အညှောက်၏။ (အသာဓာရဏကာရဏံ၊ မဆက်ဆံသောအကြောင်းသည်။) ဟောတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့သည်။ ရူပကာယဿ၊ ရုပ်ကိုယ်၏။ အသာဓာရဏကာရဏတာယ၊ မဆက်ဆံသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတု၊ ဇနကအကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တာတိ ဣမိနာ ပန၊ ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်ကား။ အင်္ကုရဿ၊ အညှောက်၏။ ပထဝီသလိလရဝိရံသိအာဒယော ဝိယ၊ မြေ, ရေ, နေရောင် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့[၂]။ အာဟာရော၊ အာဟာရသည်။ သာဓာရဏကာရဏတာယ၊ ဆက်ဆံသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

၁-နိဗ္ဗတ္တနသာမညတော၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်-ဟု သမာသ်တွဲလျက် ရှိသောပါဌ်ကား ဂဟေတွာ-၌ ကံမဲ့စေသောကြောင့် မသင့်။

၂-ပထဝီသလိလပါရိသိအာဒယော-ဟု ရှိသောပါဌ်၌ ပါရိသိ-ဟူသောသဒ္ဒါသည် အနက် မထင်ရှား၍ ရဝိရံသိ-မှ ပျက်နေသည်ဖြစ်ရာ၏၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၂၉-၌ ပထဝီရသဥ္စ အာပေါရ-သဥ္စ နိဿာယ-ဟူသောပါဌ်ကို ထောက်လျှင် ပထဝီသလိလရသာဒယော-ဟူ၍သော်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ တနည်း ပေါဟောရ, ပေါရ, ပါရိ-ဟူသော သီဟိုဠ်စကားများသည် မြေသြဇာကို ဟောသည်ဟူ၏၊ ထိုတွင်ပါရိ-မှ ပါရိသိ-ပျက်နေသည် ဟူ၍လည်း ယူသင့်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ပထဝီသလိလပါရိအာဒယော ဝိယ၊ မြေသြဇာ ရေသြဇာ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့-ဟု ပြန်ရာ၏။

ပဉ္စ ဓမ္မာ ဟေတုပစ္စယာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော။ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ငါးပါးသော တရားတို့သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဟေတု စ၊ ဇနကအကြောင်းသည်ရင်း။ ပစ္စယော စ၊ အထောက်အပံ့အကြောင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဘဝေသု၊ ဘဝတို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနဒေါသပဋိစ္ဆာဒနပတ္ထနာဒင္ဂဂ္ဂါဟဘာဝေန၊ ထင်ရှားရှိသော အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းခြင်း, တောင့်တခြင်း, မြဲမြံစွာယူခြင်းတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သခ်ီရဘာဝါနံ၊ သခ်ီရ,ဘဝတို့၏။ ဟေတုဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့သည်။ ဇနကသဟာယတာယ၊ ဖြစ်စေတတ်သောကံ၏ အဖော်သဟဲ၏အဖြစ်ဖြင့်။ (အဘိသခ်ီရကာ, အပဿယဘူတာ စ-တို့၌စပ်) ဘဝနိကန္တိတံသဟဇာတ-အာသန္နကာရဏတ္တာ၊ ဘဝ၌ငြိကပ်သော တဏှာ၏အဖြစ်, ထိုတဏှာနှင့်တကွဖြစ်သော နီးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တဏှာက ဘဝနိကန္တိ-ဖြစ်သည်၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ဥပါဒါန်တို့က ထိုတဏှာနှင့် တကွဖြစ်သော နီးသော အကြောင်းဖြစ်သည်၊ ထိုကြောင့်ဟု ဆိုလို၏) အဘိသခ်ီရိကာ စ၊ အထူးပြုပြင်တတ်ကုန်သည်ရင်း။ အပဿယဘူတာ စ၊ မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာတာ ဝိယ ဒါရကဿ ဥပနိဿယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ပိတု၊ အဖ၏၊ ဝါ၊ သည်။ ဇနိတသုက္ကော၊ ဖြစ်စေအပ်သော သုက်၌။ ပုတ္တဿ၊ သား၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပိတာ၊ အဖသည်။ ဇနကော၊ ဇနကမည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါကို။ ဥပ္ပါဒကတ္တာ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇနကံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဓာတိ၊ နို့ထိန်းသည်။ ဇာတဿ၊ မွေးဖွားပြီးသော။ ဒါရကဿ၊ သူငယ်ကို။ ပေါသနဝသေန၊ မွေးမြူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သန္ဓာရိကာ၊ ကောင်းစွာဆောင်တတ် ထိန်းကျောင်းတတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာဟာရော၊ ရသည်။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ကာယဿ၊ ရုပ်ကိုယ်ကို။ သန္ဓာရကော၊ ကောင်းစွာဆောင်တတ် ထိန်းကျောင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္ဓာရကော၊ ကောင်းစွာဆောင်တတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအကြောင်းတို့သည်။ နာမကာယဿာပိ၊ နာမ်အပေါင်း၏လည်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုနာမ်အပေါင်း၏။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသော။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဝိဓိံ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းအစီအရင်ကို။ ပကာရန္တရေန၊ တပါးသော အပြားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ စက္ခုဉ္စာတိ၊ ပါဌ်၌။ စ-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုစ္စ-

ယတ္တော၊ ပေါင်းဆည်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပေါင်းဆည်းခြင်းအနက်ရှိသော စ-သဒ္ဒါဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနာဒိံ၊ အာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ပစ္စယဇာတံ၊ အကြောင်းအပေါင်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ရေတွက်၏၊ ဝါ၊ သိမ်းယူ၏။ ပန၊ တပါး။ ရူပေ စာတိ၊ ပါဠ်၌။ စ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုလံ၊ များစွာသော။ ဗာဟိရရူပံ၊ အပြင်ပဖြစ်သော အဆင်းသည်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏ-ပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဗာဟိရံ၊ အပြင်ပဖြစ်သော။ ပစ္စယဇာတံ၊ ကို။ သင်္ဂ-ဏှာတိ။ ၏။ ပဋိစ္စာတိ၊ ကား။ [၃၇၃] ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုပဋိစ္စ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ စက္ခုဿ၊ စက္ခုပသာဒ၏။ နိဿယပုရေဇာတဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိ-အဝိဂတဝသေန စ၊ နိဿယ။ပ။ အဝိဂတပစ္စယသတ္တိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ရူပဿ၊ ရူပါရုံ၏။ အာရမ္မဏပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဝသေန စ၊ အာရမ္မဏ။ပ။ အဝိဂတပစ္စယသတ္တိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဣတရေသံ၊ ဤမှ တပါးကုန်သော။ သင်္ဂဟိတာနံ၊ စ-သဒ္ဒါဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်ကုန်သော အကြောင်းတို့၏။ အနန္တရာဒိသဟဇာတာဒိဝသေန စ၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်း သဟ-ဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝစနဘေဒေ။ စက္ခုဉ္စ ရူပေ စ-ဟု ဧကဝုစ် ဗဟုဝုစ် အထူး၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် (ဒု-နှာ ၁၂၄) ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ တပါး။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဖဿာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော ဝိယ၊ ရေတွက်ခြင်းကဲ့သို့။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သောတဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿောတိအာဒိပါဠိယာ ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠ်ကိုကဲ့သို့။ သောတဉ္စ ပဋိစ္စာတိအာဒိပါဠိယာ၊ ဤသို့ အစရှိသောပါဠ်ကို၊ ဝါ၊ ၏။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရေတွက်သည်ရှိသော်။ သမ္မသနုပဂံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ထိုက်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ နာမံ၊ နာမ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာမကာယဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပဝတ္တိံ ဒိသွာတိ၊ ကား။ ဧတရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ ဧဝန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠ်ဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သပစ္စယတာမတ္တမေဝ၊ အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမဋ္ဌံ၊

သုံးသပ်အပ်သည်။ နှ၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ယာဒိသေဟိ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဧတရဟိ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တာဒိသေဟိ၊ ရှိကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယေ-ဟေဝ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့် သာလျှင်။ အတီတေပိ၊ အတိတ်ကာလ၌လည်း။ ပဝတ္တိတ္ထ။ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယသဒိသ-တာပိ၊ အကြောင်းတို့၏ တူသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ပစ္စာမဋ္ဌာ၊ သုံးသပ် အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၈၀။ ပုဗ္ဗန္တန္တိ၊ကား။ အတီတံ၊အတိတ်ဖြစ်သော။ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓကောဋ္ဌာသံ၊ ခန္ဓာ အစဉ်ဟူသော အဖို့ကို။ အာရဗ္ဘာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်စူး၍။ အဟောသိံ နု ခေါ, နနု ခေါ အဟောသိန္တိ၊ ဟူသော ဤယုံမှားသည်။ သဿတာကာရံ စ၊ တည်မြဲသော အခြင်းအရာကိုငင်း။ အဓိစ္စသမုပ္ပတ္တိအာကာရဥ္စ၊ အကြောင်းမဲ့ဖြစ် သော အခြင်းအရာကိုငင်း။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ အတီတေ၊ အတိတ်ကာလ၌။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောအတ္တ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတံ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ် ကိုငင်း။ အဝိဇ္ဇမာနတဥ္စ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ ကခ်တိ၊ ယုံမှား ၏။ ကိံ နု ခေါ အဟောသိန္တိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်၊ ဇာတိလိင်္ဂုပပတ္တိယော၊ ဇာတ် လိင် ဘဝ၌ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အဟံ၊ သည်။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ အဟောသိံ နု ခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေသလော။ ဗြာဟ္မဏာဒီသု၊ ပုဏ္ဏား စသည်တို့တွင်။ ဂဟဋ္ဌာဒီသု၊ အိမ်နေလူစသည်တို့တွင်။ ဒေဝါဒီသု၊ နတ်စသည် တို့တွင်။ အညတရော၊ တမျိုးမျိုးသည်။ အဟောသိံ နု ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ကခ်တိ၊ ၏။ ကထံ နု ခေါတိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ သဏ္ဌာနာကာရံ၊ သဏ္ဌာန်အခြင်းအရာကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဒီဃော၊ ရှည်သည် မြင့်သည်။ အဟောသိံ နု ခေါ၊ လော။ ရဿဩဒါတကာဠပမာဏိကအပ္ပမာ-ဏိကာဒီနမ္ပိ၊ တိုသောသူ ဖြူသောသူ မဲသောသူ အတိုင်းအရှည်ရှိသောသူ အတိုင်း အရှည်မရှိသောသူ စသည်တို့တွင်လည်း။ အညတရော၊ တမျိုးမျိုးသည်။ အဟောသိံ နု ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ကခ်တိ၊ ၏။ ဣဿရနိမ္မာနာဒိံ၊ ပိုင်ရှင် ဣဿရ-က ဖန်ဆင်းခြင်း အစရှိသည်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ကေန ပကာရေန၊ အဘယ်အပြားအားဖြင့်။ အဟောသိံ နု ခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဗ္ဗတ္တာကာရတော၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကခ်တိ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ကိံ ဟုတွာ ကိံ အဟောသိန္တိ၊ ဟူသောယုံမှား သည်။ ဇာတိအာဒိံ၊ ဇာတ်အစရှိသည်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ အဟောသိံ နု ခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေ သလော။ပ။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ မနုဿော၊ လူသည်။ အဟောသိံ နု ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောအတ္တ၏။

အပရာပရုပ္ပတ္တိံ၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်ခြင်းကို။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗတ္ထဝ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌ပင်လျှင်။ အဒ္ဓါနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကာလာဓိဝစနံ၊ ကာလကိုဟောသောပုဒ်တည်း။ ဘဝိဿာမိ နု ခေါတိ၊ အစရှိသောယုံမှားသည်။ သဿတာကာရံ စ၊ တည်မြဲသော အခြင်းအရာကိုင်း။ ဥစ္ဆေဒါကာရဉ္စ၊ ပြတ်စဲသော အခြင်းအရာကိုင်း။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောအတ္တ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတံ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုင်း။ အဝိဇ္ဇမာနတဉ္စ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုင်း။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအနာဂတ်ဝါရ၌။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဧတရဟိ ဝါ ပန ပစ္စုပ္ပန္နံ အဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ ဧတရဟိ ဝါ၊ ၌မူလည်း။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ အာဒိံ ကတွာ၊ အစပြု၍။ စုတိပရိယန္တံ၊ စုတိအဆုံးရှိသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝတ္တမာနကာလံ၊ ဖြစ်ဆဲသောကာလ၌။ အဇ္ဈတ္တံ ကထံကထီ ဟောတီတိ၊ ဟူသော ယုံမှားသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့၌။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဟံ နု ခေါသ္မီတိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောအတ္တ၏။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ [၃၇၄] ပန၊ စောဒနာကိုဆိုဦးအံ့။ တေ၊ ငါဟုတ်လေသလောဟု ဖြစ်သော ဤယုံမှားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ စိန္တာ၊ ကြံခြင်းသည်။ ကာ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဗာလပုထုဇ္ဇနော၊ ဗာလပုထုဇဉ်သည်။ ဥမ္မတ္တကော ဝိယ၊ သူရူးနှင့်တူ၏။ နော နု ခေါသ္မီတိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောအတ္တ၏။ နတ္ထိဘာဝံ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ ကိံ နု ခေါသ္မီတိ၊ ဟူသောယုံမှားသည်။ ခတ္တိယောဝ၊ မင်းသည်သာလျှင်။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောအတ္တ၏။ ခတ္တိယဘာဝံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ကင်္ခတိ၊ ၏။ သေသေသု၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌။ သေ နယော၊ တည်း။ ကထံ နု ခေါသ္မီတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင် တည်း။ ဟိ၊ အထူးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ကေဝလံ၊သက်သက်။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ် တွင်း၌။ ဇီဝေါ နာမ၊ အသက်ကောင်မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုအသက်ကောင်အတ္တ၏။ ဒီဃာဒိဘာဝံ၊ ရှည်သည်၏အဖြစ်စသည် ကို။ ကင်္ခန္တော၊ ယုံမှားသောသူကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော-၌စပ်) အဟံ၊ သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ အသ္မိ နု ခေါ၊ ဖြစ်နေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကင်္ခတီတိ၊ ယုံမှားသည်ဟု။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သရီရ- သဏ္ဌာနံ ပန၊ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ကိုမူကား။ အဇာနန္တော နာမ၊ မသိသောသူမည် သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကုတော အာဂတော,သော ကုဟိံ ဂါမီ ဘဝိဿတီတိ၊ ဟူသော ယုံမှားသည်။ အတ္တဘာဝဿ၊ အတ္တဘော၏။ အာဂတိဂတိဋ္ဌာနံ၊ လာခဲ့ရာအရပ်,

သွားရမည့်အရပ်ကို။ ကခ်တိ၊ ၏။ သာ သဗ္ဗာပိ ပဟီယတီတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာ၊ ပြီးသော။ သောဠသဝိဓာပိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ သာ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိုယုံမှားခြင်းကို။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ကွာစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။

၆၈၁။ ကုသလာဒိဘေဒတော၊ ကုသိုလ်အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရဿာပိ၊ အလုံးစုံသော အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ နာမဿ၊ ၏။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ (ကသ္မာ၊ မူ။) တတော၊ ထိုစက္ခု ရူပါရုံစသည်မှ။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ (သာဓာရဏော ပစ္စယော တတော ပဝတ္တိတောတိ-ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏) မနသိကာရာဒိကော၊ မနသိကာရ အစရှိသောအကြောင်းသည်။ ကုသလာဒိဘေဒတော၊ ကုသိုလ်အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရဿာပိ၊ သော။ နာမဿ၊ ၏။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသော။ ပစ္စယော၊ တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏[၁]။ ကုသလာဒိဘေဒတောတိ၊ ကား။ ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယာဘေဒတော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာအပြားအားဖြင့်။ တဿာပိ၊ ထိုကုသိုလ်အစရှိသော အပြား၏လည်း။ သောမနဿသဟဂတာဒိအညတရဘေဒဝသေန၊ သောမနဿသဟဂုတ်စသည်တို့တွင် တပါးပါးသောအပြား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရဿာပိ၊ အလုံးစုံသော အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်စိတ်သည်။ ကေနစ္စိတော၊ ကေန်အားဖြင့်။ ဆဒ္ဒွါရိကံ၊ ခြောက်ဒွါရ၌ဖြစ်၏။ (ယံ ကေဒွါရိကံ-ဟု ရှိသင့်သည်ထင်၏။ ယံ၊ အကြင်စိတ်သည်။ ကေဒွါရိကံ၊ တခုသောဒွါရ၌ဖြစ်၏။) တမ္ပိ၊ ထိုစိတ်ကိုလည်း။ ဆဒ္ဒွါရဂ္ဂဟဏေနဝ၊ ဆဒ္ဒွါရ-သဒ္ဒါဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ ဆဠာရမ္မဏံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော အာရုံကို။ ဆဠာရမ္မဏဂ္ဂဟဏေန၊ ဆဠာရမ္မဏ-သဒ္ဒါဖြင့်[၂]။ ဂဟိတံ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗပ္ပကာရဿာပီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတောတိ၊ ကား။ စက္ခုရူပါဒိတော၊ စက္ခု ရူပါရုံစသည်မှ။ မနသိကာရာဒိကောတိ၊ ကား။ ယောနိသောမနသိကာရအယောနိသောမနသိကာရာဒိကော စ၊ ယောနိသောမနသိကာရ, အယောနိသောမနသိကာရ အစရှိသော

၁-ကုသလာဒိဘေဒတော သဗ္ဗပ္ပကာရဿာပိ-ကို နာမဿ-နှင့် စပ်ရန်ရင်း, ထိုသုံးပုဒ်လုံးကိုပင် အသာဓာရဏော-၌ လိုက်၍စပ်ရန်ရင်း ပြသည်၊ သို့သော် ထိုသို့ပြသော ယောဇနာပုံသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ရှိရင်းပါဌ်အတိုင်း ယောဇနာပုံလောက် ကောင်းအံ့မထင်၊ ဆင်ခြင်ပါ။

၂-ဤ၌လည်း ဆဋ္ဌာယတနံ သဋ္ဌာယတနဂ္ဂဟဏေန-ဟု ရှိသင့်၏။ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ ခြောက်ခုမြောက် မနာယတနကို။ သဋ္ဌာယတနဂ္ဂဟဏေန၊ သဋ္ဌာယတန-သဒ္ဒါဖြင့်-ဟု အနက်ပေး။ ဆဠာရမ္မဏ-ဟူသော ဝေါဟာရကား ပါဠိ-ဋ္ဌ-ဋီတို့၌ အသုံးမထင်ရှား။

အကြောင်းသည်ရင်း။ ကမ္မဘဝင်္ဂါဒိကော စ၊ ကံ, ဘဝင်အစရှိသောအကြောင်း
သည်ရင်း။ စ၊ ဆက်။ ဝေ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒွါရစ္ဆက္ကယောနိသောမနသိကာရာဒိ-
ဝသေန၊ ဒွါရခြောက်ပါးအပေါင်း, ယောနိသောမနသိကာရ စသည်တို့၏အစွမ်း
အားဖြင့်။ နာမဿေဝ၊ နာမ်၏သာလျှင်။ သာဓာရဏော စ၊ ဆက်ဆံသည်လည်း
ဖြစ်သော။ အသာဓာရဏော စ၊ မဆက်ဆံသည်လည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယော၊ ကို။
ကာမံ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ အဝိသေသဝသေန၊
သာမညာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သောစကားပေတည်း။ ဝိသေသ-
တော ပန၊ အထူးအားဖြင့်မူကား။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဝိပါကနာမဿ စ၊ ဝိပါက်
နာမ်၏ရင်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပါနဉ္စ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့၏ရင်း၊ ဝါ၊ ကမ္မဇရုပ်
တို့၏ရင်း။ (သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။)
စိတ္တံ၊ သည်။ စေတသိကနာမဿ စ၊ စေတသိက်နာမ်၏ရင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါ-
နဉ္စ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့၏ရင်း၊ ဝါ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ရင်း။ သာဓာရဏော၊ သော။
ပစ္စယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ယထာဝုတ္တဿေဝ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နာမဿ စ၊ နာမ်၏ရင်း။ ရူပဿ စ၊ ရုပ်၏ရင်း။ တဒညံ-
နာမရူပါပေက္ခာယ၊ ထိုမှတပါးသော နာမ်ရုပ်ကိုငဲ့သဖြင့်၊ ဝါ၊ ငဲ့သည်ရှိသော်။
အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသော။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ၊
ထိုအတူ။ သဘာဂေါ၊ သဘောတူသော။ ဥတု စ၊ သည်ရင်း။ သဘာဂေါ၊
သော။ အာဟာရော စ၊ သည်ရင်း။ တံသမုဋ္ဌာနရူပါနံ၊ ထိုဥတု အာဟာရကြောင့်
ဖြစ်သောရုပ်တို့၏။ သာဓာရဏော၊ သော။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
တဒညာပေက္ခာယ၊ ထိုမှတပါးသောရုပ်ကိုငဲ့သဖြင့်၊ ဝါ၊ ငဲ့သည်ရှိသော်။
အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသောအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဉာတိ၊
သို့။ ရူပဿာပိ၊ ရုပ်၏လည်း။ သာဓာရဏော စ၊ ဆက်ဆံသည်လည်းဖြစ်
သော။ အသာဓာရဏော စ၊ မဆက်ဆံသည်လည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယော၊
အကြောင်းကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။ ပစ္စယ-
ပရိဂ္ဂဟော နာမ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းမည်သည်ကို၊ ဝါ၊ ပစ္စယ-
ပရိဂ္ဂဟဉာဏ် မည်သည်ကို။ အနဓိဂတာရဟတ္တေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မရသေး
သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ဉာတိ၊ ကြောင့်။ တဒပေက္ခာယ၊
ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို မရသေးသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုငဲ့၍။ ယောနိသောမနသိကာရ-
သဒ္ဓမ္မဿဝနာဒိကော ကုသလဿေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။
သပ္ပုရိသူပနိဿယဿ၊ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲခြင်းကို။ (သင်္ဂဟော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ စတုန္နမ္ပိ၊ လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပတ္တိ-
စက္ကာနံ၊ သမ္ပတ္တိစက်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိပရီတော အကုသလ-
ဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိ-
ဝိပရီတော၊ ယောနိသောမနသိကာရစသည်မှ ပြန်သောအကြောင်းသည်။

[၇၇၅] အကုသလဿေဝ၊ အကုသိုလ်၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိ၊ ယောနိသောမနသိကာရ အစရှိသောအကြောင်းသည်။ ကုသလဿေဝ၊ ကုသိုလ်၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ကြိယာ၏ အကြောင်းမဖြစ်ဟု သိစေလို၍) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယဿ၊ အကြင် ပုထုဇဉ် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အကုသလံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ကုသလာကုသလာနိ ဝါ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် တို့သည်မူလည်း။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ် သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤအနက်သည်။ အတ္ထသိဒ္ဓံ၊ ကျရောက်သော အနက်အားဖြင့်ပြီး၏။ (ဤအဖွင့်ဖြင့် ယောနိသောမနသိကာရ စသော အကြောင်းသည် ရဟန္တာနှင့်မဆိုင်ဟု သိစေလို၍) ကမ္မာဒိကောတိ ဧတ္ထ၊ ဤ ပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဂတိကာလာဒယောပိ၊ ဂတိ ကာလ စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဘဝင်္ဂါဒိကောတိ၊ ကား။ ဘဝင်္ဂသန္တိ-ရဏပရိတ္တကိရိယာရဟတ္တာဒိကော၊ ဘဝင် သန္တီရဏ ကာမကြိယာ အရဟတ္တဖိုလ် အစရှိသောအကြောင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝင်စသည်တို့တွင်။ ဘဝင်္ဂံ၊ ဘဝင် သည်။ ပဉ္စဒွါရမနောဒွါရာဝဇ္ဇနကိရိယာနံ၊ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြိယာတို့၏။ (ပစ္စယော၊ တည်း။) သန္တီရဏံ၊ သည်။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဿ၊ ဝုဋ္ဌော၏။ (ပစ္စယော၊ တည်း။) ပရိတ္တကိရိယာ၊ ကာမကြိယာသည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတကိရိယာနံ၊ ကာမကြိယာ, မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာတို့၏။ (ပစ္စယော၊ တည်း။) အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အာဝဇ္ဇနဝဇ္ဇာနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗကိရိယာနံ၊ အလုံးစုံသော ကြိယာတို့၏။ ပစ္စယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကမ္မန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ စေတနာဝ၊ စေတနာကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလို ရှိအပ်၏။ သာ စ ခေါ၊ ထိုစေတနာသည်လည်း။ ကုသလာကုသလာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ "ကုသလာကုသလစေတနာ၊ သည်။ ဝိပါကာနံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ စ၊ တို့အားငင်း။ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ၊ ကဋတ္တာရုပ်-ကမ္မဇရုပ်တို့အားငင်း။ ကမ္မပစ္စယေန၊ ကမ္မပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စိတ္တံ ဝိယ၊ စိတ်ကဲ့သို့။ သသမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့နှင့်တကွ အလိုရှိအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သသမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့သည်။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ နာမ်ခန္ဓာတရားတို့အားငင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုဟိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်

သော၊ ဝါ၊ ထိုဟိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ ရုပ်တို့အားငင်း။ ဟေတု-
ပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။'' ဣတိအာဒိ-
ဝစနတော၊ ကြောင့်တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ကမ္မာဒီသု၊ ကံအစရှိကုန်သော။
တေသု ရူပဇနကပစ္စယေသု၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ထိုအကြောင်းတို့တွင်။
အတီတတော ဝေ၊ အတိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မတော၊ ကံမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။
ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝတ္တမာနတော၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။
(ကမ္မတော၊ ကံမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဖလံ၊ သည်။) န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ကမ္မံ အဘီတမေဝ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ ရူပဿ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုပြဦးအံ့။ ပစ္စုပ္ပန္နတော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ကမ္မတော၊ ကံမှ၊
ဝါ၊ ကြောင့်။ ဖလံ၊ သည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အံ့။ အာယူဟနက္ခဏေ ဝေ၊
အားထုတ်ဆဲခဏ၌ပင်လျှင်။ ဖလေန၊ အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်သည်။
ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ဆဲခဏ၌အကျိုးပေးခြင်းကို။ န ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်လည်း
မမြင်တွေ့အပ်။ န ဣစ္ဆိတံ ဝါ၊ အလိုလည်းမရှိအပ်။ ဟိ၊ ချဲ့။ လောကေ၊ ၌။
ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကရီယမာနမေဝ၊ ပြုအပ်ဆဲသာလျှင်။ ဖလံ၊ ကို။ ဒေန္တံ၊
ပေးသည်ကို။ ကုဒါစနံ၊ တရံတခါမျှ။ န ဒိဋ္ဌံ၊ မတွေ့မြင်အပ်။ တထာရူပေါ၊
ထိုသို့သဘောရှိသော။ အာဂမော ဝါ၊ အာဂုံကျမ်းဂန်အဆိုသည်လည်း။ န အတ္ထိ၊
မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ စ၊ အပြစ်ကိုပြ၍ စောဒနာဦးအံ့။ ဝိနဋ္ဌတော၊
ပျက်စီးပြီးသော။ ဟေတုတော၊ အကြောင်းမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ယံ ဖလံ၊ အကြင်
အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒမပိ၊ ဤသို့သောအကျိုးကိုလည်း။ န ဒိဋ္ဌံ
နနု၊ မတွေ့မြင်အပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ မတော၊ သေလေပြီးသော။ ကုက္ကု-
ဋ္ဌော ဝါ၊ ကြက်သည်မှုလည်း။ ဝဿန္တော၊ တွန်သည်ကို။ န ဒိဋ္ဌော၊ မတွေ့မြင်အပ်
သည် မဟုတ်ပါလော။ (တနည်း မတောဝ-ဟု ရှိစေ) မတော၊ သော။ ကုက္ကုဋ္ဌော၊
ကြက်သည်။ ဝဿန္တော၊ ကို။ န ဒိဋ္ဌော ဣဝ၊ မတွေ့မြင်အပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။ ရူပမမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ (ဖလံ၊ အကျိုးကို။) ပဗန္ဓ-
ဝိစ္ဆေဒေ၊ အစဉ်သန္တာန်ပြတ်စဲလတ်သော်။ အဒိဋ္ဌံ၊ မတွေ့မြင်အပ်သည်။ သစ္စံ၊
မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤကံသည်ကား။ အရူပံ၊ နာမ်တရားတည်း။
ပဗန္ဓောပိ၊ နာမ်အစဉ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပမာ၊
စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥပမာသည်။ န သံသန္ဒတိ၊ မန္ဒိုးနှောမိ။ ဟိ၊ မှန်။ အတီတတော
ဝေ၊ အတိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မတော၊ ကံမှ။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ကတတ္တာ စ၊
ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဥပစိတတ္တာ စ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဖလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ''ကာမာဝစရဿ၊
ကာမာဝစရဖြစ်သော။ ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏၊ ဝါ၊
ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစိတတ္တာ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီး
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်

သည်။ * ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနန္တရာဒိပစ္စယလာဘတော၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းကိုရခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဧဝ၊ ဖြစ်ဆဲဥပါဒ်ခဏ၌သာလျှင်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဗလဝတာ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ၊ ဖြစ်ဆဲသာလျှင်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မူ၏။ ရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ပန၊ တပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ ဌိတိက္ခဏေ၊ ဌီခဏ၌။ ပစ္ဆာဇာတာဒိပစ္စယလာဘတော၊ ပစ္ဆာဇာတအစရှိသော ပစ္စည်းကိုရခြင်းကြောင့်။ ဗလဝတာ၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥတုအာဟာရာ။ပ။ ဟောန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗာဟိရံ ဥတုံ၊ အပြင်ပဥတုဖြစ်သော။ ပစ္စယံ စ၊ ကိုငှင်း။ ဗာဟိရံ အာဟာရံ၊ အပြင်ပအာဟာရဖြစ်သော။ ပစ္စယံ စ၊ ကိုငှင်း။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဌိတိက္ခဏေ၊ ၌။ ဥတုအာဟာရာ၊ ဥတု အာဟာရတို့သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဇနေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [၃၇၆] ဝေန္တိ၊ ကား။ သာဓာရဏာသာဓာရဏဝသေနာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။

၆၇၂။ သင်္ခါရာနန္တိ၊ ကား။ သင်္ခတသင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခတဖြစ်သော သင်္ခါရတရားတို့၏။ ဘင်္ဂန္တိ၊ ကား။ မရဏံ၊ သေခြင်းကို။ ဇရာမရဏံ နာမ ဇာတိယာ သတီတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောရုပ်ကို။ ဖလဒဿနာနုပုဗ္ဗိယာ၊ အကျိုးကိုရှုခြင်း အစဉ်ဖြင့်ငှင်း။ ဟေတုဒဿနက္ကမေန၊ အကြောင်းကိုရှုခြင်း အစဉ်ဖြင့်ငှင်း[၁]။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ သည်။ သုကရော၊ ပြုလွယ်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဘဝေ သတီတိ၊ ကား။ ကမ္မဘဝေ၊ ကမ္မဘဝသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။

၆၇၃။ ပုဗ္ဗေ ဝိတ္ထာရေတွာ ဒဿိတအနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေနာတိ၊ ကား။ ပရိယောသာနတော၊ အဆုံးမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပဋိလောမနယေန၊ အပြန်နည်းအားဖြင့်။ အာဒိပါပနဝသေန၊ အစအဂ်သို့ ရောက်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတွာ၊ အကျယ်ချဲ့၍။ ဒဿိတအနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေန၊ ပြအပ်ပြီးသော အနုလုံပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ၂

၁-ဖလဒဿနပုဗ္ဗကဟေတုဒဿနက္ကမေန၊ အကျိုးကိုရှုခြင်း ရှေ့သွားရှိသော အကြောင်းကို ရှုခြင်းအစဉ်ဖြင့်-ဟု တသမာသ်တည်း ရှိသင့်၏။

၂-ဤအဖွင့်သည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် ညီအုံမထင်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အဆိုမှာ ရှေးပညာဘူမိနိဒ္ဒေသ နှာ ၁၅၄၊ စာပိုဒ် ၅၇၂ တွင် ဒုစာပိုဒ်ကို ရည်သည်။

ဟိ၊ မှန်။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်းသေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားဖြင့်။ ပဋိလောမဝသေန၊ အပြန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စယာကာရေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ဒဿိတေ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ယဿ၊ အကြင်ဇာတိအစရှိသော အကြောင်း၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်ဇရာမရဏ အစရှိသောအကျိုး၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဇာတိအစရှိသော အကြောင်းသည်။ တဿ၊ ထိုဇရာမရဏ အစရှိသောအကျိုး၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျတိရေကတော စ၊ ဗျတိရေကအားဖြင့်၎င်း။ အန္ဒယတော စ၊ အန္ဒယအားဖြင့်၎င်း။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ သည်။ သုကရော၊ ပြုလွယ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။[၁]

၆၇၄။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ မောဟောတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ကမ္မသဟာယတ္တာ၊ ကံ၏အဖော်သဟဲ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသဝဋ္ဋံ၊ ကိလေသဝဋ်ကို။ ကမ္မ-ဝဋ္ဋေ၊ ကမ္မဝဋ်၌။ ပက္ခိတွာ၊ ထည့်၍။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၇၅။ ပစ္စက္ခဘူတော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သော တရားဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမျက်မှောက် အတ္တဘောဟူသော ပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌။ ဝေဒိတဗ္ဗဖလံ၊ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဒိဋ္ဌ-ဓမ္မဝေဒနီယံ၊ ယ-မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝတော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော ဒုတိယဘဝ၌။ ဝေဒိတဗ္ဗဖလံ၊ ရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဥပပဇ္ဇ-ဝေဒနီယံ၊ ယ-မည်၏။ အပရာပရိယာယေတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာနန္တရာနာဂ-တတော၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောနှင့် အခြားမဲ့ အနာဂတ်အတ္တဘောတို့မှ။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ အတ္တဘာဝပရိယာယေ အတ္တဘာဝပရိဝတ္တေ၊ အတ္တဘော အလှည့်၌။ အဟောသိကမ္မန္တိ၊ ကား။ ကမ္မံ ဧဝ၊ ကံသည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီး။ တဿ၊ ထိုကံ၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ န အဟောသိ၊ မဖြစ် ခဲ့သေး။ န အတ္ထိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ န ဘဝိဿတိ ဝါ၊ ဖြစ်လတ့်လည်းမဟုတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗကမ္မံ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သောကံတည်း။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည်။ အနဘိဘူတတာယ စ၊ မနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ ပစ္စယဝိသေသေန၊ အကြောင်းထူးဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓဝိသေသတာယ စ၊ ရအပ်သောအထူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဗလဝဘာဝံ၊ အားရှိသည်၏

၁-ဤအဖွင့်လည်း ဤအရာ၌ဆိုသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် ဆိုင်,မဆိုင် ဆင်ခြင်အပ်၏။

အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်သော။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုဗ္ဗာဘိ-
သင်္ခါရဿ၊ ရှေးအဖို့၌ ပြုပြင်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သာတိသယာ၊ လွန်ကဲသည်။
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ပဌမဇဝနစေတနာ၊ ပဌမဇောစေတနာ
သည်။ တသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ထိုအတ္တဘော၌ပင်လျှင်။ ဖလဒါယိနီ၊
အကျိုးကို ပေးတတ်သည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ နာမ၊ နီယကံမည်၏။
(နောက်၌ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကမ္မံ နာမ-နှင့်အညီ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ နာမ-ဟု နိဂ္ဂဟိ-
တန္တနှင့် ရှိစေ) ဟိ၊ မှန်။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
ဗလဝတိ၊ အားရှိသော။ ဇဝနသန္တာနေ၊ ဇောသန္တာန် ဇောအစဉ်၌။ (ပဝတ္တိယာ-
၌စပ်) ဂုဏဝိသေသယုတ္တေသု၊ ဂုဏ်ထူးနှင့်ယှဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဥပကာရာ-
ပကာရဝသပ္ပဝတ္တိယာ စ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်း, ကျေးဇူးမဲ့ကိုပြုခြင်းတို့၏ အစွမ်း
အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အာသေဝနာလာဘေန၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို
မရသဖြင့်။ အပ္ပဝိပါကတာယ စ၊ နည်းသောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ သာ ပဌမဇဝနစေတနာ၊ ထိုပဌမဇောစေတနာသည်။ ဣတရဒွယံ ဝိယ၊
ဤမှတပါးသော ကံနှစ်ခုအပေါင်းကဲ့သို့။ ပဝတ္တသန္တာနုပရမာပေက္ခံ၊ ဖြစ်ဆဲသော
သန္တာန်၏ပြတ်စဲခြင်းကိုငဲ့သော။ (ကမ္မဥ္စ၊ ကံသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။)
ဩကာသလာဘာပေက္ခံ၊ အခွင့်ရခြင်းကိုငဲ့သော။ ကမ္မဥ္စ၊ ကံသည်လည်း။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌
ပင်လျှင်။ ပုပ္ဖမတ္တံ ဝိယ၊ အပွင့်မျှကို ပေးသကဲ့သို့။ ပဝတ္တိဝိပါကမတ္တံ၊ ပဝတ္တိ-
ဝိပါက်မျှဖြစ်သော။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ဒေတိ၊ ပေးတတ်၏။ တထာ အသက္ကော-
န္တန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ဝိပါကဒါနံ နာမ၊ အကျိုးပေးခြင်းမည်သည်ကား။
ဥပဓိပယောဂါဒိပစ္စယန္တရသမဝါယေနေဝ၊ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ ပယောဂသမ္ပတ္တိ အစ
ရှိသော အကြောင်းတပါးတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ [၇၇၄] တဒဘာဝတော၊ ထိုအကြောင်းတပါးတို့၏ ညီညွတ်ခြင်း၏
မရှိခြင်းကြောင့်။ တသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ပင်လျှင်။
ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တံ၊ မစွမ်းနိုင်လတ်သော်။
အတ္ထသာဓိကာတိ၊ ကား။ ဒါနာဒိပါဏာတိပါတာဒိအတ္ထဿ၊ ပေးလှူခြင်း
အစရှိသောကိစ္စ, သတ္တဝါကိုသတ်ဖြတ်ခြင်း အစရှိသောကိစ္စကို။ နိပ္ဖါဒိကာ၊ ပြီးစေ
တတ်သော။ ။သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ ကာ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
သတ္တမဇဝနစေတနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာ၊
ထိုပြီးဆုံးစေတတ်သော သတ္တမဇောစေတနာသည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သော နည်းဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓဝိသေသာ စ၊ ရအပ်သော အထူးရှိသည်၎င်း။ ပုရိမ-
ဇဝနစေတနာဟိ၊ ရှေးဖြစ်သော ဇောစေတနာတို့မှ။ လဒ္ဓါသေဝနာ စ၊ ရအပ်
သော အာသေဝနပစ္စည်းရှိသည်၎င်း။ သမာနာ၊ ဖြစ်လတ်၍။ အနန္တရတ္တဘာဝေ၊
အခြားမဲ့အတ္တဘော၌။ ဝိပါကဒါယိနီ၊ အကျိုးကိုပေးတတ်သည်ဖြစ်၍။ ဥပပဇ္ဇ-

ဝေဒနီယကမ္မံ နာမ၊ နီယကံမည်၏။ သတိ သံသာရပ္ပဝတ္တိယာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သံသာရပ္ပဝတ္တိယံ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ်ဟူသော သံသရာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ အဟောသိကမ္မပက္ခေ၊ အဟောသိကံအဖို့၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ (ကသ္မာ၊ မူ။) ဝိပစ္စနောကာသဿ၊ အကျိုးပေးခွင့်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။

၆၈၆။ ယံ ဂရုကန္တိ၊ ကား။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်မူ။ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိသော။ (ယံ ကမ္မံ-၌စပ်) ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်မူ။ မဟာနုဘာဝံ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသော။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင်ကံတည်း။ ယံ ဗဟုလန္တိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင်ကံကို။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ အဘိဏှသော၊ မပြတ်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ သမာသေဝိတံ၊ ကောင်းစွာမှီဝဲအပ်၏။ မရဏကာလေ အနုဿရိတန္တိ၊ ကား။ ပရိဗျတ္တဘာဝေန၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ မရဏဿ၊ သေခြင်း၏။ အာသန္နကာလေ၊ နီးသောကာလ၌။ အနုဿရိတံ၊ အောင့်မေ့အပ်သောကံတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အာသန္နကာလေ၊ သေခါနီးကာလ၌။ ကတော၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပုနပ္ပုနံ လဒ္ဓါသေဝနန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ (ဤအရာ၌ ပုနပ္ပုနံ အလဒ္ဓါသေဝနန္တိ ဣမိနာ-ဟု ရှိသင့်သည် ထင်၏။ စဉ်းစားရန်) ယံ ဗဟုလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တကမ္မတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသောကံမှ။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဋိသန္ဓိအာကဍ္ဍနာနုဘာဝနတော၊ ပဋိသန္ဓေကိုငင်ခြင်းကို ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ ကံကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိသန္ဓိဇနကဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂရုကာဒိကမ္မစတုက္ကံ၊ ဂရုကအစရှိသော ကံလေးခုအပေါင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောကံတို့တွင်။ ဂရုကံ၊ ဂရုကကံသည်။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးပေး၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ တံ၊ ထိုကံကို။ ဂရုကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂရုကေ၊ ဂရုကကံသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဗဟုလီကတံ၊ အကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်သောကံသည်။ (ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးပေး၏။) တသ္မိံ၊ ထိုအကြိမ်များစွာ လေ့လာအပ်သောကံသည်။ အသတိ၊ သော်။ အာသန္နံ၊ အာသန္နကံသည်။ (ဝိပစ္စတိ၊ ၏။) တသ္မိမ္ပိ၊ ထို အာသန္နကံသည်လည်း။ အသတိ၊ သော်။ ကဋတ္တာ ဝါ ပနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ပုရိမဇာတီသု၊ ရှေးဘဝတို့၌။ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်သော ကံသည်။ ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးပေး၏။ ဗဟုလာသန္နပစ္စုပ္ပန္နကတေသု စ၊ ဗဟုလကံ အာသန္နကံ ပစ္စုပ္ပန္နကတကံတို့၌လည်း။ ဗလာဗလံ ဝါ၊ အားရှိသည် အားမရှိသည်ကိုမူလည်း။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပါပတော၊ မကောင်းမှုကံမှ။ (ပဌမံ-၌ စပ်၊ နောက်အပဒါန်ပုဒ်တို့၌လည်း နည်းတူပင်) ပါပန္တရဉ္စ၊ မကောင်းမှုကံတပါး

သည်ပင်း။ ကလျာဏာဠ္ဍ၊ ကောင်းမှုကံသည်ရင်း။ (ဤပုဒ်တို့ကို ဝိပစ္စတိ-၌စပ်၊ နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း နည်းတူပင်) ကလျာဏတော စ၊ ကောင်းမှုကံမှလည်း။ ကလျာဏန္တရဠ္ဍ၊ ကောင်းမှုကံတပါးသည်ရင်း။ ပါပဠ္ဍ၊ မကောင်းမှုကံသည်ရင်း။ ဗဟုလီကတတော စ၊ အကြိမ်များစွာလေ့လာအပ်သော ကံမှရင်း။ (မဟတော-ဟု ရှိရာ၌ မဟန္တတော-ဟု ရှိသင့်၏) မဟန္တတော စ၊ ကြီးသောကံမှရင်း။ ပုဗ္ဗကတာဒိ စ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြုအပ်သောကံစသည်သည်ရင်း။ အပ္ပဠ္ဍ၊ သေးငယ်သောကံသည်ရင်း။ (ဤပုဒ်တို့ကိုလည်း ဝိပစ္စတိ-၌ စပ်) ဗဟုလာနုဿရဏေန၊ အကြိမ်များစွာအောက်မေ့ခြင်းဖြင့်။ ဝိပ္ပဋိသာရာဒိဇနနတော၊ နှလုံးမသာခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပဋိပက္ခဿ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကံ၏။ အပရိ-ပုဏ္ဏဘာဝါ၊ မပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာရဒ္ဓဝိပါကဿ၊ အားထုတ်စပြုအပ်ပြီးသောအကျိုး ဝိပါက်ရှိသော၊ ဝါ၊ အကျိုးဝိပါက်ကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းလက်စရှိသော။ ကမ္မဿ ဝါ၊ ကံ၏ရင်း။ ကမ္မသေသဿ၊ ကံကြွင်းဖြစ်သော။ အပရာပရိယဝေဒနီယဿ ဝါ၊ ဝေဒနီယကံ၏ရင်း။ (အံ့ဋီ ၂-၁၀-ညီ) အပရိက္ခီဏ-တာယ၊ မကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သန္တတိယာ၊ အစဉ်သန္တာန်၏။ ပရိဏာမဝိသေသဘော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း အထူးကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေဟိ တေဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့သည်။ (အာဟိတဗလံ-ဟူသော ဤပုဒ်သည် ပါပန္တရံ-စသည်နှင့် အရတူပင်ဖြစ်သည်) အာဟိတဗလံ၊ ဆောင်အပ်ထားအပ်သော ခွန်အားရှိလတ်သော်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးပေး၏။ မဟာနာရဒကဿပဇာတကေ၊ ၌။ ဝိဒေဟရညော၊ ဝိဒေဟမင်း၏။ သေနာ-ပတိ၊ စစ်သူကြီးဖြစ်သော။ အလာတော စ၊ အလာတသည်ရင်း။ ဗီဇကော၊ ဗီဇကအမည်ရှိသော။ ဒါသော စ၊ ကျွန်သည်ရင်း။ ရုစာ၊ ရုစာအမည်ရှိသော။ ရာဇကညာ စ၊ မင်းသမီးသည်ရင်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိဒဿနံ၊ သက်သေဉဒါဟရုဏ်ပုံစံတည်း။ တထာ-တံ စနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝ-တာ၊ သည်။ တတြာနန္ဒ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော။ပ။ အပရေ ဝါ ပရိယာယေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ပါဏာတိပါတီ၊ သတ္တဝါ၏အသက်ကို သတ်ဖြတ်လေ့ရှိသော။ အဒိန္နာဒါယီ၊ အရှင်မပေးသောသူတပါး၏ ဥစ္စာကိုခိုးယူလေ့ရှိသော။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူရှိသော။ ယွာယံ-ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းမှုရှိသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မကောင်းသောဂတိဖြစ်သော။ ဝိနိ-ပါတံ၊ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ငရဲ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲကို ခံစားရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထိုအပါယ်လားကြောင်း မကောင်းမှုကံကို။ ပုဗ္ဗေ ဝါ၊ ပါဏာတိပါတစသည်ကို ပြုသည်မှ ရှေးကာလ၌ မူလည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၃၇၈] အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ဖြစ်သော။ တံ ပါပကမ္မံ၊ ထိုမကောင်းမှုကံကို။ ပစ္ဆာ ဝါ၊ စသည်ကိုပြုသည်မှ နောက်ကာလ၌မူလည်း။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မရဏကာလေ ဝါ၊ သေခါနီးကာလ၌ မူလည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူကို။ သမတ္တာ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သည်။ သမာဒိန္နာ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုမကောင်းမှုကံကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ နိရယံ၊ ငရဲ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ယဉ္စ ပါဏာတိပါတီ၊ အကြင်သတ္တဝါ၏အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ယဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်မှားသောအယူရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ သတ္တဝါ၏အသက်ကို သတ်ခြင်းစသော ထိုမကောင်းမှုကံ၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘော၌မူလည်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ ဥပပဇ္ဇ ဝါ၊ ကပ်လျက်ဖြစ်၍မူလည်း၊ ဝါ၊ ဒုတိယဘဝ၌ ဖြစ်၍မူလည်း။ (ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။) အပရေ ဝါ ပရိယာယေ၊ တပါးသော အတ္တဘောအလှည့်၌မူလည်း။ (ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။)

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣဓ၊ ၌။ ပါဏာတိပါတီ၊ သော။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သော။ ယ္ဝာယံ-ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သုဂတိံ၊ ကောင်းမှုရှိသူတို့၏လားရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းသောဂတိဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သုဂတိဘဝ၌။ သဂ္ဂံ လောကံ၊ နတ်ပြည်လောက၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုခဝေဒနီယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ချမ်းသာကိုခံစားရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ တံ ကလျာဏကမ္မံ၊ ထိုသုဂတိလားကြောင်း ကောင်းမှုကံကို။ ပုဗ္ဗေ ဝါ၊ ပါဏာတိပါတ-စသည်ကိုပြုသည်မှ ရှေးကာလ၌မူလည်း။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ သည်။ သုခဝေဒနီယံ၊ သော၊ ဝါ၊ ချမ်းသာကိုခံစားရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ တံ ကလျာဏကမ္မံ၊ ထိုကောင်းမှုကံကို။ ပစ္ဆာ

ဝါ၊ မူလည်း။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ သည်။ မရဏ-ကာလေ ဝါ၊ မူလည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သောအယူကို။ သမတ္တာ၊ သည်။ သမာဒိန္နာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကောင်းမှုကံကြောင့်။ သော၊ သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သုဂတိံ၊ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သုဂတိဘဝ၌။ သဂ္ဂံ လောကံ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ယဒ္ဓ ပါဏာတိပါတီ၊ အကြင်သတ္တဝါ၏ အသက်ကို သတ်ဖြတ်လေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ယဒ္ဓ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် မှားသောအယူရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပါဏာတိ-ပါတအစရှိသော မကောင်းမှုကံ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ၊ ၌မူလည်း။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။ ဥပပဇ္ဇ ဝါ၊ ဖြစ်၍မူလည်း။ (ပဋိသံဝေ-ဒေတိ၊ ၏။) အပရေ ဝါ ပရိယာယေ၊ ၌မူလည်း။ (ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။)

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣဓ၊ ၌။ ပါဏာတိပါတာ၊ သတ္တဝါ၏အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်ရှောင်သော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သော အယူရှိသော။ ဃဉ္စာယံ-ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ပ။ သော၊ သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ပါဏာတိပါတာ၊ သတ္တဝါ၏အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ။ ယဒ္ဓ ပဋိဝိရတော၊ အကြင် ကြဉ်ရှောင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ယဒ္ဓ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် မှန်သောအယူရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ။ ထိုပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းစသော ကောင်းမှုကံ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ပ။ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ၊ ၌မူလည်း။ (ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။)

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ (ဤမှနောက်၌ ပါဠိအနက်တူပြီ)။ပ။ [၃၇၉] (ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။)]

ဗဟုနာ၊ မျှားစွာဆိုသဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ယံ တံ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂဉာဏံ၊ အကြင် မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂဉာဏ် တော်ကြီးသည်၊ ဝါ၊ ကံကိုအကျယ်ဝေဘန်ပိုင်းခြားသော အကြင်ဉာဏ်တော်ကြီး သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တဿ တဿ ကမ္မဿ၊ ထိုထိုကံ၏။ တေန တေန ကာရ-ဏေန၊ ထိုထိုအကြောင်းဖြင့်။ ယဒိဒံ ပုဗ္ဗာပရဝိပါကတာသာမတ္ထိယံ၊ အကြင် ရှေးကာလ၌အကျိုးပေးခြင်း နောက်ကာလ၌အကျိုးပေးခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ရှေးကာလ၌ အကျိုးပေးသည်၏အဖြစ် နောက်ကာလ၌ အကျိုးပေးသည်၏အဖြစ် ဟူသော အကြင်အစွမ်းသတ္တိသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) အယံ၊ ဤသို့သောအကျိုးပေးခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဤသို့ သော အစွမ်းသတ္တိသည်။ တဿေဝ၊ ထိုကမ္မဝိဘင်္ဂဉာဏ်တော်ကြီး၏သာလျှင်။ ဝိသယော၊ အရာပေတည်း။

၆၈၇။ ပဋိသန္ဓိဒါနာဒိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေကို ပေးခြင်းစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပါကသန္တာနဿ၊ ဝိပါက်အစဉ်ကို။ နိဗ္ဗတ္တကံ၊ ဖြစ်စေတတ်သောကံသည်။ ဇနကံ၊ ဇနကကံမည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တံ ပဋိသန္ဓိယမ္ပိ၊ ပ။ ဇနေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သုခဒုက္ခသန္တာနဿ ဝါ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲအစဉ်၏ ရင်း။ နာမရူပပ္ပဗန္ဓဿ ဝါ၊ နာမ်ရုပ်အစဉ်၏ရင်း။ စိရတရပ္ပဝတ္တိဟေတုဘူတံ၊ သာ၍ရှည်မြင့်စွာ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သောကံသည်။ ဥပတ္ထမ္ဘကံ၊ ဥပတ္ထမ္ဘကကံမည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ ။ပ။ ပဝတ္တေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပပီဠကံ၊ ကပ်၍နှိပ်စက်တတ်သော ဥပပီဠကကံသည်။ သုခဒုက္ခပ္ပဗန္ဓေ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲအစဉ်သည်။ ပဝတ္တမာနေ၊ မပြတ်ဖြစ်လတ်သော်။ သဏိကံ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း ဖြည်းဖြည်း။ တံ၊ ထိုချမ်းသာဆင်းရဲအစဉ်ကို။ ဟာပေတိ၊ ယုတ်လျော့စေ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ သုခဒုက္ခံ ။ပ။ န ဒေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဃာတေတွာတိ၊ ကား။ ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ကပ်လျက်ဖြတ်၍။ ကမ္မဿ၊ ကံကို။ ဥပစ္ဆိန္ဒနံ နာမ၊ ကပ်၍ဖြတ်ခြင်းမည်သည်ကား။ တဿ၊ ထိုကံ၏။ ဝိပါကပဋိဗာဟနမေဝ၊ အကျိုးကိုတားမြစ်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ ဝိပါကံ ပဋိဗာဟိတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုအကျိုးကိုတားမြစ်ခြင်းသည်လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကုပ္ပတ္တိယာ၊ အကျိုးဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ။ ဩကာသကရဏံ၊ ခွင့်ပြုခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော။ပ။ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပစ္စနာယ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ။ ကတောကာသံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အခွင့်ရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဝိပက္ကဝိပါကံ နာမ၊ ရင့်ကျက်သည်သာလျှင် မည်သည်၊ ဝါ၊ အကျိုးပေးနေသည်သာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ပန။ပ။ ဥပ္ပန္နံ နာမ ဝုစ္စတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပပီဠကံ၊ ဥပပီဠကကံသည်။ အညဿ၊ တပါးသော ကံ၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ၊ ကပ်၍ ဖြတ်တတ်၏။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ န ဒေတိ၊ မပေးတတ်-မဖြစ်စေတတ်။ ဥပဃာတကံ ပန၊ ဥပဃာတကကံမည်သည်ကား။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်းသော။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ကပ်လျက်ဖြတ်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ဤနှစ်ပါးသော ဥပပီဠကကံနှင့် ဥပဃာတကကံတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဗဟ္ဝါဗာဓတာဒိပစ္စယူပနိပါတေန၊ များသောအနာရှိသည်၏အဖြစ်စသည်၏အကြောင်းကို အနီး၌ချထားသဖြင့်။ ဝိပါကဿ၊ အကျိုးကို။ ဝိဗာဓကံ၊ နှိပ်စက်တတ်သောကံသည်။ ဥပပီဠကံ၊ ဥပပီဠကကံမည်၏။ တထာ၊ တူ။ ဝိပါကဿေဝ၊ အကျိုးကိုသာလျှင်။ ဥပစ္ဆေဒကံ၊ ကပ်၍ဖြတ်တတ်သောကံသည်။ ဥပဃာတကံ၊ ဥပဃာတကကံမည်၏။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ဥပဃာတေတွာ၊ ဖြတ်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကဿ၊ အကျိုးအား။ ဩကာသကရဏေန၊ ခွင့်ပြု

သဖြင့်။ ဝိပစ္စနေ၊ ရင့်ကျက်ခြင်း အကျိုးပေးခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဇနကမေဝ၊ ဇနကကံမည်သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဇနကာဒိဘာဝေါ နာမ၊ ဇနကကံစသည်၏အဖြစ်မည်သည်ကို။ ဝိပါကံ ပတိ၊ အကျိုးကိုစွဲ၍။ ဣစ္ဆိ-တဗ္ဗော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ကမ္မံ ပတိ၊ ကံကိုစွဲ၍။ န ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အလိုရှိအပ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကသောဝ၊ အကျိုးဝိပါက်ကိုသာလျှင်။ ဥပဃာတ-ကတာ၊ ကပ်၍ ဖြတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယုတ္တာ ဝိယ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဝီမံသိတဗ္ဗံ၊ ဂုးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။

ကမ္မန္တရန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဝိသေသော၊ ကံအထူးတည်း။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ ဗလာဗလဘေဒေါ၊ အားရှိခြင်း အားမရှိခြင်းအထူးတည်း။ ဝိပါကန္တရန္တိ၊ ကား။ ဝိပါကဝိသေသော၊ ဝိပါက်အထူးတည်း။ တဿ၊ ထိုဝိပါက်၏။ ဟီန-ပဏီတဘာဝါဒိဘေဒေါ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်,မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော အထူးတည်း။ အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။) ယသ္မိံ ကမ္မေ၊ အကြင်ကံကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသည် ရှိသော်။ ပဋိသန္ဓိယံ စ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌၎င်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ပဝတ္တိကာလ၌၎င်း။ ဝိပါကကဋတ္တာရူပါနံ၊ ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကံသည်။ ဇနကံ၊ ဇနကကံမည်၏။ ပန၊ တပါး။ ယသ္မိံ ၊ အကြင်ကံ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အညေန၊ တပါးသောကံသည်။ ဇနိတဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဣဋ္ဌဿ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်း သည်လည်းဖြစ်သော။ အနိဋ္ဌဿ ဝါ၊ အလိုမရှိအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မကောင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ (စိရတရပ္ပဗန္ဓာ-၌ စပ်) ဝါ၊ အကျိုးကို။ ဝိဗာဓကဝိစ္ဆေဒကပစ္စယာနုပ္ပတ္တိယာ စ၊ နှိပ်စက်တတ် ဖြတ်တတ် သော အကြောင်းတို့၏မဖြစ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဥပဗြူဟနပစ္စယုပ္ပတ္တိယာ စ၊ ပွါးစေ တတ်သော အကြောင်း၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဇနကာနုဘာဝါနုရူပံ၊ ဇနကကံ၏ အစွမ်းအာနုဘော်အားလျော်စွာ။ ပရိပေါသစိရတရပ္ပဗန္ဓာ။ ထက်ဝန်းကျင် မွေးမြူပြုစုအပ်သည်ဖြစ်၍ (ဝါ) ထက်ဝန်းကျင် ပွါးစေအပ်သည်ဖြစ်၍ သာ၍ ရှည်မြင့်သော ဝိပါက်အစဉ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကံသည်။ ဥပတ္ထမ္ဘကံ၊ ဥပတ္ထမ္ဘကကံမည်၏။ [၁၇၀] ဇနကေန၊ ဇနကကံသည်။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ကုသလဖလံ ဝါ၊ ကုသိုလ်၏အကျိုးကိုသော်၎င်း။ အကုသလ-ဖလံ ဝါ၊ အကုသိုလ်၏ အကျိုးကိုသော်၎င်း။ ပစ္စနီကဘူတေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယေန၊ အကြင်အကုသိုလ်ကံ ကုသိုလ်ကံသည်။ ရောဂဓာ-တုသမတာဒိနိမိတ္တတာယ၊ ရောဂါစသည်၏ အကြောင်း, ဓာတ်ညီညွတ်ခြင်း စသည်၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဗာဓိယတိ၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ တံ၊ ထိုကံသည်။ ဥပပီဠကံ၊ ဥပပီဠကကံမည်၏။ ပန၊ တပါး။ ယေန ကမ္မုနာ၊ အကြင်ကံသည်။

ဇနကသာမတ္ထိယဝသေန၊ ဇနကကံ၏အစွမ်းသတ္တိအလိုအားဖြင့်။ စိရတရပ္ပဗန္ဓာ-ရဟံ၊ သာ၍ရှည်မြင့်သော အစဉ်သန္တာန်ဖြစ်ထိုက်သည်။ သမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဖလံပိ၊ အကျိုးကိုသော်လည်း။ ဝိစ္ဆေဒကပစ္စယုပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြတ်တတ်သော အကြောင်း၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖြတ်တတ်သောအကြောင်းကို ဖြစ်စေသဖြင့်။ ဥပဟညတိ၊ ကပ်၍သတ်အပ်၏။ ဝိစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ဖြတ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုသတ်တတ်ဖြတ်တတ်သောကံသည်။ ဥပဃာတကံ၊ ဥပဃာတကကံ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောကံတို့တွင်။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယဖြစ်သော ဥပတ္ထမ္ဘကကံ၏။ ဣတ္ထန္နာမဂတဿ၊ ဤအမည်ရှိသောဘဝသို့ ရောက်လျက်တည်နေသောသူ၏။ အပ္ပါဗာဓဒီဃာယုကတာသံဝတ္တနဝသေန၊ နည်းသော အနာရှိသည်၏အဖြစ်, ရှည်သောအသက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကုသလဘာဝံ၊ ကုသိုလ်၏အဖြစ်ကိုငင်း။ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ပါးသော ဥပပီဠကကံ ဥပဃာတကကံတို့၏။ ဗဟွါဗာဓအပ္ပါယုကတာ-သံဝတ္တနဝသေန၊ များသောအနာရှိသည်၏အဖြစ်, အသက်တိုသည်၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အကုသလဘာဝံ၊ အကုသိုလ်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖွင့်ဆိုကုန်သော်လည်း။ ဒေဝဒတ္တာဒီနံ စ၊ ဒေဝဒတ်အစရှိသောသူတို့အားငင်း။ နာဂါဒီနံ စ၊ နဂါးအစရှိသော တိရစ္ဆာန်တို့အားငင်း။ ဣတော၊ ဤလူ့ပြည်လောကမှ။ အနုပဒိန္နေန၊ ရည်ညွှန်း၍ပေးဝေအပ်သော ကောင်းမှုကံဖြင့်။ ယာပနကပေတာနဥ္စ၊ မျှတသောပြိတ္တာတို့အားငင်း။ နရကာဒီသု၊ ငရဲစသည်တို့၌။ အကုသလဝိပါကုပတ္ထမ္ဘနုပပီဠနုပ-ဃာတနာနိ၊ အကုသလဝိပါက်ကိုထောက်ပံ့ခြင်း, နှိပ်စက်ခြင်း, ကပ်၍ဖြတ်ခြင်းတို့သည်[၁]။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ (သန္တိ ဧဝ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုန္နမ္ပိ၊ လေးပါးသော ကံတို့၏လည်း။ ကုသလာကုသလဘာဝေါ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်၏ အဖြစ်သည်[၂]။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ဗုဒ္ဓါဝေဏိကတာယ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏သီးသန့်အရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အသာဓာရဏသော ဉာဏဿ၊ အသာဓာရဏဉာဏ်တော်၏သာလျှင်။ ဂေါစရ-ဘာဝတော၊ ကျက်စားရာအာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မန္တရာဒိ၊ ကံအထူးအစရှိသည်ကို။ အသာဓာရဏံ သာဝကေဟိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ သာဝကတို့နှင့် မဆက်ဆံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကဒေသတော၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အဝိသယတ္တာ၊ သာဝကတို့၏အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အခြင်းခပ်သိမ်း။ အဇာနနေ၊ မသိလတ်သော်။

၁-ဥပတ္ထမ္ဘန ဥပပီဠန-ဟူသော ရှေး ၂- ပုဒ်ကဲ့သို့ ဥပဃာတန-သာသင့်သည်။ ဥပဃာ-တကာနိ-ကား ရှေး ၂-ပုဒ်နှင့် မညီ။

၂-ပုဒ်၏အစ၌ အ-အက္ခရာ ပိုနေသည်။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သည်။ န ပရိပူရတိ မပြည့်စုံ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

၆၇၇။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ဝတ္တမာနဝိပါကပ္ပဗန္ဓနိမိတ္တမေဝ၊ ဖြစ်ဆဲသော အကျိုးဝိပါက်အစဉ်၏ အကြောင်းကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မေကဒေသတာယ၊ ကံတစိတ်မျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွါဒသဝိဓံ ။ပ။ ပက္ခိပိတွာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိလေသဝဋ္ဋမ္ပိ၊ ကိလေသဝဋ်သည်လည်း။ ကမ္မသဟာယတာယ၊ ကံ၏အဖော်သဟဲ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဝဋ္ဋပက္ခိကမေဝ၊ ကမ္မဝဋ်အဖို့၌ ဝင်သည်ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ ကမ္မဝဋ္ဋ-ဝိပါကဝဋ္ဋဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယာဒိသတော၊ ရှိသော။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နေ အဒ္ဓါနေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အခွန့်ကာလ၌။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာဒိသတော ဝေ၊ ထိုသို့သော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဣတရသ္မိမ္ပိ၊ ဤမှတပါးလည်းဖြစ်သော။ အဒ္ဒဒ္ဓ-ယေ၊ အခွန့်ကာလနှစ်ပါး အပေါင်း၌။ (နာမရူပဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိက်အနာဂတ် အခွန့်ကာလ၌။ နယံ၊ နည်းကို၊ ဝါ၊ သိကြောင်းဉာဏ်ကို။ နေတိ၊ ဆောင်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၏။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣဒန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အနာဂတေပိ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေနေ-ဝါတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဧဝ-သဒ္ဒံ၊ ကို။ ဧတေရဟိ အတီတေပီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤနှစ်ပါဠတို့၌လည်း။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စောဒနာယ၊ စောဒနာ၏။ အဒ္ဓတ္တယေပိ၊ အခွန့်ကာလသုံးပါး အပေါင်း၌လည်း။ ကိရိယာကိရိယဖလမတ္တတာဒဿနပ-ရတ္တာ၊ ကိရိယာနှင့် ကိရိယာ၏ အကျိုးမျှရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းလျှင် ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ ကမ္မဥ္စေဝါတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တဿေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထဿ၊ အနက်ကို။ နိဂမဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝဋ္ဋနဋ္ဌေန၊ လည်သောအနက်ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ်မည်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ အဆင့်ဆင့်။ ပဝတ္တနံ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တမည်၏။ ဟေတုဖလ-ဘာဝေန၊ အကြောင်းအကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ဗန္ဓာ၊ စပ်သည်ဖြစ်၍။ တတိ၊ ကျယ်ပြန့်ခြင်းတည်း။ (သိမ္မှုနှင့်အညီပင်၊ တနည်း၊ သမ္ဗန္ဓာ၊ စပ်သည်ဖြစ်၍။ တနောတိ၊ ချဲ့တတ်၏။ ဤသို့လည်းသင့်၏။ သမ္ဗန္ဓတိ-ကား မကောင်း) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္တတိ၊ မည်၏။ ပဇာနေ္တာ၊ အစဉ်ကိုရ၏။ ကရဏဋ္ဌေန၊ ပြုခြင်းအနက်ကြောင့်။ (ကိရိယာ၊ ကိရိယာမည်၏။) ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိရိယာ၊ မည်၏။

ကမ္မာတိ၊ ကား။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ ။တေသွာ၊ ဤကံကြောင့်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဝေါ၊ ဝ-မည်၏။ တေသာ၊ ဤဝိပါက် အား။ ကမ္မံ၊ ကံဟူသော။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မသမ္ဘဝေါ၊ ကမ္မသမ္ဘဝမည်၏[၁]။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်ကိုရ၏။

ကာရဏသာမဂ္ဂိယံ၊ အကြောင်းညီညွတ်လတ်သော်။ ဒါနာဒီဟိ၊ ပေးလှူခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ သာဓိတကိရိယာယ၊ ပြီးစေအပ်သော ကြိယာသည်။ ဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ကာရဏမတ္တေ၊ အကြောင်းမျှဉ်။ ကတ္တု-ဝေါဟာရော၊ ပြုသူဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ပြုသူဟူသောဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေဝ ကာရဏာတော။ပ။ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရကံ၊ ကာရကမည်၏။ ဝိပါကပဋိသံဝေဒကံ၊ အကျိုးကို ခံစားရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိ၊ သို့။ [၃၇၁] သမ္မန္ဓော၊ ၏။ ဗာလာပိ၊ ပညာမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ကာရကော ပဋိသံဝေဒကောတိ၊ ကာရက ပဋိသံဝေဒကဟူ၍။ ဝဒန္တာ၊ ဆိုကုန်သည်ရှိသော်။ အတ္ထတော၊ မှန်သောအနက်အားဖြင့်။ ပညတ္တိ-မတ္တမေဝ၊ ပညတ်မျှကိုသာလျှင်။ ကာမံ ဝဒန္တိ၊ အကယ်၍ကားဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တေ၊ ထိုပညာမဲ့တို့သည်။ ဝိပရီတာဘိနိဝေသဝသေနာပိ၊ ဖောက်ပြန် မှားယွင်းသော နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပညာမဲ့တို့၏ စကားသည်။ အပ္ပမာဏံ၊ ပမာဏမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမညာမတ္တေန ပဏ္ဍိတာ ဝေါဟရန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၆၇၉။ ဧဝေတန္တိ၊ ကား။ ဧဝံဝိဓံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ တံ ဒဿနံ၊ ဤအမြင်သည်။ သမ္မဒဿနံ၊ မှန်စွာမြင်ခြင်းတည်း။ အဝိပရီတဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန်မြင်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဗီဇရုက္ခာဒိကာနံ ဝါတိ၊ ကား။ ဗီဇတော၊ မျိုးစေ့မှ။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။) ရုက္ခတော၊ သစ်ပင်မှ။ ပုန၊ တဖန်။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့သည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အနာ-ဒိကာလိကတ္တာ၊ အစမရှိသော ကာလရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗီဇရုက္ခသန္တာ-နဿ၊ မျိုးစေ့နှင့် သစ်ပင်အစဉ်၏။ ပုဗ္ဗကောဋိ၊ ရှေးအစွန်း အစသည်။ နတ္တိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မပစ္စယာ၊ ကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) ဝိပါကပစ္စယာ၊ အကျိုးဝိပါက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အနာဒိကာလိကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဝိပါကသန္တာနဿ၊ ကံနှင့် ဝိပါက် အစဉ်

၁-ကမ္မဿ သမ္ဘဝေါတိ ကမ္မသမ္ဘဝေါ-ဟု ရှိသင့်၏။ ကမ္မဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မသမ္ဘဝေါ၊ မည်၏။ ဟု-အနက်ပေး။ ထိုသို့အနက် ရမှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂါထာ၌ ''ကံကြောင့် ဝိပါက်ဖြစ်သည်၊ ဝိပါက်ကြောင့်လည်း ကံဖြစ်ပြန်သည်'' ဟူသောအနက်ကို ရနိုင်မည်။

သန္တာနဲ၏။ ပုဗ္ဗကောဋိ၊ ရှေးအစွန်းကို။ န ပညာယတိ၊ မသိအပ်။ (တနည်း) ပုဗ္ဗကောဋိ၊ ရှေးအစွန်းသည်။ န ပညာယတိ၊ မထင်။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ၊ ကြက်မမှ။ အဏ္ဍံ၊ ဥသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) အဏ္ဍတော၊ ဥမှ။ ကုက္ကုဋီ၊ ကြက်မသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ၊ မှ။ အဏ္ဍံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိံ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ အနာဂတေပိ သံသာရေတိ၊ ကား။ အတီတေ ယထာ၊ အတိတ်ကာလ၌ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနာဂတေပိ အဒ္ဓါနေ၊ အနာဂတ်အခွန့် ကာလ၌လည်း။ ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော။ သံသာရေ၊ သံသရာသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကမ္မဝိပါကာနံ၊ ကံနှင့် ဝိပါက်တို့၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ န ဒိဿတိ၊ မတွေ့မမြင်အပ်။ ကမ္မဝိပါ-ကာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ ကို။ န ဒိဿတိ၊ မတွေ့မမြင်အပ်။ ပဝတ္တတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ (ဤအရာ၌ ပဝတ္တိ ဧဝ ဒိဿတီတိ- ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။ ပဝတ္တိ ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင် အပ်၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဧတမတ္ထန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဿ ကာရကော နတ္ထီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိ သည်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ အနက်သဘောကို။ အသယံဝသီတိ၊ ကား။ သယံဝသိနော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အလိုရှိကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသပရဝသာ၊ မှားယွင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းဟူသော သူတပါးအလို ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အညမညဝိရောဓိတာတိ၊ ကား။ ဣတရီတရဝိရောဓိတာ၊ တပါးသည် တပါးနှင့် ဆန့်ကျင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌိယော၊ မှားသောအယူတို့ကို။ အညမညေန၊ အချင်းချင်းနှင့်။ ဝိရောဓိတာ၊ ဆန့်ကျင်စေကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မှားသောအယူဖြင့်။ အညမညေန၊ အချင်းချင်းနှင့်၊ ဝါ၊ တဦးသည်တဦးနှင့်။ ဝိရောဓိတာ ဝိရုဒ္ဓါ၊ ဆန့်ကျင် ကုန်သည်ဖြစ်၍။

ဂမ္ဘီရဉာဏဂေါစရတာယ၊ နက်နဲသောဉာဏ်၏ကျက်စားရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲသော။ တထာ၊ တူ။ နိပုဏံ၊ သိမ်မွေ့သော။ သတ္တသုညတာယ စ၊ သတ္တဝါမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အညမညသဘာဝသုညတာယ စ၊ အချင်းချင်း၏သဘောမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သုညံ၊ ဆိတ်သော။ ပစ္စယန္တိ၊ ကား။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ စ။ ဆက်။ တပ္ပစ္စယပဋိဝေဓေနေဝ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့် ပင်လျှင်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ကမ္မံ နတ္ထိ ဝိပါကမှီတိအာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဖွင့်ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ပစ္စယသုညံ၊ အကြောင်းမှဆိတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာ-ဝုတ္တံ၊ ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ န သူရိ-ယေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ သူရိယာဒီနံ၊ နေရောင်အပူစသည်တို့၏။ သောတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ သမ္ဘာရေဟီတိ၊ ကား။ အာတပါဒီဟိ၊ နေရောင်အပူ အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။

[၃၇၂] ဟေတု စ၊ အကြောင်းသည်ရင်း။ ဖလဉ္စ၊ အကျိုးသည်ရင်း။ အညမညရဟိတံ၊ အချင်းချင်းမှကင်းသည်။ ယဒိ စ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ဟေတုတော၊ အကြောင်းမှ၊ ဝါ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ကမ္မဉ္စ ခေါ ဥပါဒါယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကမ္မဖလမေဝ၊ ကံနှင့်အကျိုးသည်သာလျှင်။ သုညံ၊ ဆိတ်သည်။ ကတ္တုရဟိတံ၊ ပြုသူမှကင်းသည်။ န၊ မဟုတ်သေး။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။ ကာရကရဟိတံ၊ ပြုသူမှကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ န ဟေတ္ထ ဒေဝေါတိ ဂါထာ၊ ဟူသောဂါထာကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာတိ၊ ကား။ ဟေတုသမူဟနိမိတ္တံ၊ အကြောင်း အပေါင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ကား။ ဟေတုပစ္စယ-နိမိတ္တံ၊ ဇနကအကြောင်း, အထောက်အပံ့အကြောင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။

၆၉၀။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝိဒိတာ ဟောန္တီတိ၊ ကား။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋ-ဝသေန၊ ကမ္မဝဋ်ဝိပါကဝဋ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ခဲ့ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဝါ၊ ထင်ရှားသိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သပ္ပစ္စယနာမရူပဿ၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော နာမ်ရုပ်ကို။ ဒဿနေန၊ ရှုမြင်ခြင်းဖြင့်။ တီသု အဒ္ဓါသု၊ သုံးပါးသော အခွန့်ကာလတို့၌။ ပဟီနဝိစိကိစ္ဆဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ယုံမှားရှိသောယောဂီအား။ အဒ္ဓတ္တယ-ပရိယာပန္နာ၊ အခွန့်ကာလ သုံးပါးအပေါင်း၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဘဝေသု၊ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်အနာဂတ်ဘဝတို့၌။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ စုတိပဋိသန္ဓေတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဝါ၊ ထင်ရှားသိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုပဒဓမ္မဝသေန၊ အနုပဒတရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပုဒ်အစဉ်အတိုင်းတရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။) န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တထာ-

ပရိဂ္ဂဟာဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ အကတတ္တာ၊ မပြုအပ်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာဿ ဟောတိ ဉာတပရိ-ညာတိ၊ ကား။ ယာယ ပညာယ၊ အကြင်ပညာဖြင့်။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟံ စ၊ နာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကိုငင်း။ တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ စ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းကိုငင်း။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အဿ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂီ၏။ သာ ပညာ၊ ထိုပညာသည်။ "ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ နာမံ၊ နာမ် တည်း။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သည်ကား။ နာမံ၊နာမ်တည်း။"ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်ငင်း။ "တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ ဧတ္တကော၊ ဤမျှလောက်သည်ကား။ ပစ္စယော၊ တည်း။" ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်ငင်း။ ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဉာတဝတီ၊ သိခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ သိအပ်သော တရားရှိသော။ (ဉာတ+ဝန္တု+ဤ-ဖြင့် ပြီးသည်) ဝါ၊ သိပြီးသော။ (ဉာ+တဝန္တု+ဤ-ဖြင့် ပြီးသည်) ပညာ၊ ပညာတည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု၍။ ဉာတပရိညာ၊ ဉာတပရိညာမည်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ (ယေနာ-ကာရေန-ဟု ရှိသင့်၏။ ယေနာကာရေန၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။) အဒ္ဓတ္တယပရိယာပန္နာ၊ အခွန့်ကာလသုံးပါးအပေါင်း၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဝါ၊ ထင်ရှားသိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို၊ ဝါ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတီတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရား တို့၏။ ဘဝန္တရသင်္ကမော နာမ၊ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွားခြင်းမည်သည်။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါ၌လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဖြစ်ရာဘဝ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈနတော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ သဇ္ဈာယမန္တောဒကပါနမုခမဏ္ဍနပဒီပသီခူပမာဟိ၊ ရွတ်ဆို သရဇ္ဈာယ်ခြင်း, ရေမန်းကိုသောက်ခြင်း, မျက်နှာ၌တန်းဆာဆင်ခြင်း, ဆီမီးလျှံ ဥပမာတို့ဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ တမေဝ သင်္ကမာဘာဝံ၊ ထို ပြောင်းရွှေ့မှု၏ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ခြင်းငှါ။ အပိ စ ခေါတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

မနောဓာတုအနန္တရန္တိ၊ ကား။ ကိရိယမနောဓာတုယာ၊ ကြိယာမနောဓာတ်၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ လဒ္ဓမာနံ၊ ရအပ်သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ န စေဝ အာဂတန္တိ၊ ကား။ ကိရိယမနောဓာတုတော၊ မှ။ န စေဝ အာဂတံ၊ လာသည်လည်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကိရိယမနောဓာတုယံ၊

၌။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ နာပိ န နိဗ္ဗတ္တံ အနန္တရန္တိ၊ ကား။ ကိရိယမနောဓာတုတော၊ မှ။ အနာဂစ္ဆန္တမ္ပိ၊ မလာ ပြားသော်လည်း။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိလာဘေန၊အကြောင်းညီညွတ်ခြင်းကို ရသဖြင့်။ တတော၊ ထိုကြိယာမနောဓာတ်မှ။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ နာပိ န နိဗ္ဗတ္တံ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ နိဗ္ဗတ္တမေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ အယံ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ ဤစိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဤစိတ်အယဉ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူပင်လျှင်။ ပဋိသန္ဓိမှိ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌။ စိတ္တသန္တတိ၊ စိတ်အစဉ်သည်။ ဝတ္တတေ၊ ဖြစ်၏။ စုတိစိတ္တတော၊ မှ။ အနာဂစ္ဆန္တမ္ပိ၊ မလာပြားသော်လည်း။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ တတော၊ ထိုစုတိစိတ်မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ နာပိ န နိဗ္ဗတ္တတိ၊ မဖြစ်သည် လည်း မဟုတ်။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိဝသေန၊ အကြောင်းညီညွတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်း အနက်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤစိတ္တသန္တတိ-ဟူသောပုဒ်၌။ သန္တတိဂဟဏေန၊ သန္တတိ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ကုတောစိ၊ တစုံတခုသောစိတ်မှ၊ ဝါ၊ တစုံတခုသောတရားမှ။ အာဂမာဘာဝမေဝ၊ လာခြင်း၏မရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဟေတုဖလဘာဝေန၊ အကြောင်းအကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (သမ္ဗန္ဓာ တတိ-ဟူ၍ ရှိရမည်) သမ္ဗန္ဓာ၊ စပ်လျက်။ တတိ၊ ကျယ်ပြန့်သော။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိ၊ တရားအယဉ်သည်။ သန္တတိ၊ သန္တတိမည်၏။ ဣတိ၊ အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုရိမံ ဘိဇ္ဇတေ စိတ္တန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ပုရိမန္တိ၊ ကား။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။[၃၇၃] ဘိဇ္ဇတေတိ၊ ကား။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ပစ္ဆိမန္တိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ တတောတိ၊ ကား။ စုတိစိတ္တတော၊ မှ။ အနန္တရ- မေဝ၊ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဇာယတိ၊ဖြစ်၏။ ဟိ၊မှန်။ ယတ္ထ၊ အကြင်စုတိပဋိသန္ဓေ စိတ်တို့၌ [၁]။ စုတိစိတ္တတော၊ မှ။ ဒူရေပိ၊ ဝေးသောအရပ်၌ သော်လည်း။ ကာလန္တရေပိ၊ ကာလတပါး၌သော်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ ကို။ "အနန္တရမေဝ၊ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဇာယတီတိ၊ ဖြစ်သည်ဟူ၍။" ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုစုတိနှင့် ပဋိသန္ဓေတို့၏။ အန္တရိကာ၊ အကြားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေသံ စုတိပဋိသန္ဓိစိတ္တာနံ၊ ထိုစုတိနှင့် ပဋိသန္ဓေ စိတ်တို့ကို။ ဗျဝဓာယကံ၊ ကွယ်တတ်ခြားတတ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော စိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝီစိ တေသံ နဝိဇ္ဇတီတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ တဿေဝ၊ ထိုရှေ့စကား၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်တည်း။ ဣတောတိ၊ ကား။

၁-ဤကား ပါဌ်ရှိရင်းအတိုင်း ပေးသောအနက်တည်း၊ ဤယတ္ထ-အနိယတ်၏ နိယတ်မှာ တေသံ-ပုဒ်ဖြစ်သည်ဟု ယူအပ်၏။ တနည်းကား တထာ ဟိ-ဟု ရှိသင့်၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏- ဟု အနက်ပေး။

စုတိစိတ္တတော၊ မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န စ ဂစ္ဆတိ၊ သွားသည်လည်းမဟုတ်။ (စိတ္တံ-မပါပဲ ကိဉ္စိ-မျှသာရှိလျှင်သာ၍ကောင်း၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောတရားသည်။ န စ ဂစ္ဆတိ၊ သွားသည်လည်းမဟုတ်။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ၊ သမ္ပယုတ်တရားနှင့်တကွဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုစုတိစိတ်သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သာလျှင်။ (တထေဝ-ကား မသင့်) နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ပဋိသန္ဓိ စာတိ၊ ကား။ အညမေဝ၊ အခြားတပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ-ဝိညာဏဉ္စ၊ သည်လည်း။ ယထာပစ္စယံ၊ လျော်စွာ။ ဇာယတိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ သင်္ကမာဘာဝမေဝ၊ ပြောင်းရွှေ့မှု မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြလျက်။ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ နာမ်ရုပ်ကို ရှုမြင်ခြင်းကို။ နိဂမေတိ၊ နိဂုံးအုပ်တော်မူ၏။

၆၉၁။ နာမရူပဂ္ဂဟဏေန စ၊ နာမ်ရုပ်ကို ယူသဖြင့်ရင်း။ တဿ၊ ထို နာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယဓမ္မဂ္ဂဟဏေန စ၊ အကြောင်းတရားကို ယူသဖြင့်ရင်း။ အဂ္ဂဟိတဿ၊ မယူအပ်သေးသော။ တေဘူမကဓမ္မဿ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော တရား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိဒိတသဗ္ဗဓမ္မဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤတရားတို့၌။ လောကုတ္တရဓမ္မာ၊ လောကုတ္တရာတရားတို့ကို။ န အဓိဂတာ၊ မရအပ် မသိအပ်ကုန်။ (အဓိကတာ-ဟုရှိခဲ့လျှင် န အဓိကတာ၊ မစပ်ယှဉ်အပ်ကုန်-ဟုပေး) အနေကာကာရဝေါ-ကာရပစ္စယပရိဂ္ဂဟဝိဓိနော၊ များသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းအစီအရင်ကို။ အနုဋ္ဌိတတ္တာ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်စေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထာမဂတံ၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိယဒ္ဓဂတဓမ္မပဝတ္တိယာ၊ သုံးပါးသော အခွန့်ကာလတို့၌ ဖြစ်သော တရားအယဉ်၌။ ဝိဂတသမ္မောဟတ္တာ၊ ကင်းသောတွေဝေခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဋ္ဌု-တရံ၊ သာ၍ ကောင်းစွာ။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ သာ ဝေါတိ၊ ကား။ သောဠသ-ဝိဓာ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိသော။ ကင်္ခါ ဝေ၊ ယုံမှားကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ။ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤယုံမှားတို့တွင်။ ဗုဒ္ဓေါတိ စ၊ ဗုဒ္ဓေါ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ (ဗုဒ္ဓေ-စသည်ဖြင့် သတ္တမျန္တနှင့်ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏) ဓမ္မောတိ စ၊ ဓမ္မော-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ သံဃောတိ စ၊ သံဃော-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ သိက္ခာတိ စ၊ သိက္ခာ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ရင်း။ ကင်္ခါယ၊ ယုံမှား၏။ ဂေါစရဘူတာ၊ ကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ လောကိယာ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ လောကုတ္တရဓမ္မေ၊ လောကုတ္တရာ တရားတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့သည်။ ပဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ပုဗ္ဗန္တောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အတီတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာယတနဓာတုယော၊ ခန္ဓာအာယတန

ခာတ်တို့ကို။ (အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။) အပရန္တေ့ာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အနာ-ဂတာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ (ခန္ဓာယတနဓာတုယော၊ တို့ကို။ အဓိ-ပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။) ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ့ာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ (အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ တဒုဘယဘာဂယုတ္တတ္တာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအဖို့နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ကို။ (အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။) ဝေ၊ ဤသို့။ ဗုဒ္ဓါဒိဂ္ဂဟဏေန၊ ဗုဒ္ဓ-စသည်ကိုယူသဖြင့်။ (ဂဟိတော၊ ယူအပ်သော။ ကင်္ခါဝိသယော စ၊ ယုံမှား၏ အာရုံသည်ငှင်း။) ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မ-ဂ္ဂဟဏေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မကိုယူသဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သော။ အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ခုမြောက်သော။ ကင်္ခါဝိသယော စ၊ ယုံမှား၏ အာရုံသည်ငှင်း။ နာမရူပ-မတ္တံ၊ နာမ်ရုပ်မျှသာတည်း။ ပန၊ တပါး။ ဣဒပ္ပစ္စယတာဂ္ဂဟဏေန၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာ-ကိုယူသဖြင့်။ တဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဠသဝတ္ထုကာယ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဖြစ်ရာဝတ္ထုရှိသော။ ကင်္ခါယ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ပဟီနာယ၊ ပယ်ခွါအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ ရှစ်ပါးသော ဖြစ်ရာဝတ္ထုရှိသော။ ကင်္ခါ၊ သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌာဝ၊ ထောက်တည်ရာ မရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ကေဝလဥ္စ။ပ။ ပဟီယတိယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်တူသော တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်တသန္တာန်တည်း၌ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိကို။ သမုစ္ဆိဇ္ဇမာနာ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံယေဝ၊ အတူတကွသာလျှင်။ သမုစ္ဆိဇ္ဇတိ ယထာ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်အပ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိယမာနာ၊ ပယ်ခွါအပ်သည်ရှိသော်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံယေဝ၊ အတူတကွသာလျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘိယတိ၊ ပယ်ခွါအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဝိက္ခမ္ဘန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဟောသိံနုခေါ် အဟန္တိအာဒိနယပဝတ္တာ၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ သောဠသဝတ္ထုကာ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဖြစ်ရာဝတ္ထုရှိသော။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားသည်။ အတ္တာဘိနိဝေသူပနိဿယာ၊ အတ္တကောင် ငါကောင်ဟု နှလုံးသွင်းသော အတ္တဒိဋ္ဌိလျှင် မှီရာရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ သာ ဝေ၊ ထိုယုံမှားကိုသာလျှင်။ ပုဗ္ဗန္တာဒိဝတ္ထုကဘာဝေန၊ ပုဗ္ဗန္တအစရှိသော ဖြစ်ရာဝတ္ထုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ စ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်လည်း။ အတ္တာဘိနိဝေသဝတ္ထုကာနိ၊ အတ္တကောင် ငါကောင်ဟု နှလုံးသွင်းသော အတ္တဒိဋ္ဌိလျှင် ဖြစ်ရာရှိကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါဒိဝတ္ထုကာ၊ ဘုရားစသည်လျှင် ဖြစ်ရာရှိသော။ ကင်္ခါ စ၊ ယုံမှားသည်လည်း။ တဒေကဋ္ဌာ၊ ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိနှင့်တူသော တည်ရာရှိ၏၊ ဝါ၊ ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိနှင့် တသန္တာန်တည်း၌

တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ [၃၇၄] အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဓရိယန္တိ၊ ဆောင်အပ် ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏။ တေ္တ၊ ဤအကြောင်းတရား၌။ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ ထိုအကြောင်းတရားနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ (သာ၊ ထိုအကြောင်းသည်။) ဌိတိ၊ ဌိတိမည်၏။ ဓမ္မာနံ၊ အကျိုးတရားတို့၏။ ဌိတိ၊ တည်ရာအကြောင်းသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိမည်၏။ ပစ္စယဓမ္မော၊ အကြောင်းတရားကိုရ၏။ အထဝါ၊ ကား။ ဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မဟူသည်ကား။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဓမ္မဿ၊ အကြောင်း၏။ ဌိတိ၊ တည်ခြင်းသည်။ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ ဓမ္မတော၊ အကြောင်းမှ။ အညော၊ တပါးသော။ သဘာဝေါ စ၊ သဘောသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယဓမ္မာနံ၊ အကြောင်းတရားတို့၏။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ အကြောင်းအဖြစ် အကြောင်းသဘောသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိမည်၏။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ၊ အကျိုးတရားတို့၏ တည်ရာအကြောင်း၌၊ ဝါ၊ အကြောင်းသဘော၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်မည်၏။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော။ ယံ ယံ အနိစ္စတာဒိ၊ အကြင် အကြင် အနိစ္စတာ အစရှိသောသဘောသည်။ ယထာဘူတံ၊ ယထာဘူတမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဟုတ်တိုင်းမှန်သော သဘော၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာဘူတဉာဏံ၊ ယထာဘူတဉာဏ်မည်၏။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒဿနံ၊ သမ္မာဒဿနမည်၏။

အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယောတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဟေတုအာဒိဝသေန၊ အကြောင်းရင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားမည်ကုန်၏။ ဥဘောပေတေတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ သည်လည်း။ အာသဝါဒိဝသေန၊ အာသဝစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စယသမ္ဘူတာဝ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာရင်း။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယေပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ‘ဤတရားတို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောအကျိုးတရားမည်ကုန်၏။ ဣတီတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာတိ၊ ကား။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတို့ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟဏဝသေန၊ ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော၊ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။

နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ အတ္တတော၊ သဘောတရားကိုယ်အားဖြင့်။ ပဥ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်။ ဃနသညာပဝတ္တိယာ၊ တခဲနက်ဟူသော အမှတ်သညာဖြစ်ခြင်း၏။ ဝတ္ထုဘာဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ္တမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သဝိဂ္ဂဟဘာဝေန၊ အထည်ဒြပ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ (နိမိတ္တံ၊ မည်၏။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတာ နာမ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်မည်သည်ကား။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏။ အဝိပရီတာ-ကာရော၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သောအခြင်းအရာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမဖောက်မပြန် မှန်ကန်သောအခြင်းအရာ၌။ နိစ္စတာယ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်၏။ လေသ-ဿာပိ၊ အမြွက်မျှ၏လည်း။ အဘာဝတော၊ မရှိသောကြောင့်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်သောသူသည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ တဉ္စ ဉာဏံ၊ ထိုဉာဏ်သည်လည်း။ အဝိပရီတဂ္ဂဟဏတာယ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ ယူခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာဒဿနံ၊ သမ္မာ-ဒဿနမည်၏။ တံသမင်္ဂီနာ စ၊ ထိုဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဝိယ၊ ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့၌ ကဲ့သို့။ အတီတာနာဂတေသုပိ၊ အတိတ်အနာဂတ်သင်္ခါရတို့၌လည်း။ နယံ၊ နည်းကို။ နေန္တေန၊ ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ တေ၊ ထိုအလုံးစုံသောသင်္ခါရတရားတို့ကို။ သုပရိဝိဒိတာ၊ ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင် ထင်ရှားသိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ အနိစ္စတာ နာမ၊ အနိစ္စတာမည်သည်ကား။ ဥပ္ပတ္တိမတော၊ ဖြစ်ခြင်းရှိသော တရား၏။ (သဘာဝေါ၊ တည်း။) ဥပ္ပါဒေါ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ပစ္စယဝသေန၊ အကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတာ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်သည်။ သိဇ္ဈမာနာ၊ ပြီးလတ်သော်။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတို့၏။ သပ္ပစ္စယတံ၊ အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သာဓေန္တီ၊ ပြီးစေလျက်။ ယထာဝုတ္တကင်္ခါပ္ပဟာနာယ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ယုံမှားကိုပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ အနိစ္စတော ။ပ။ ပဟီယတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တဒနုယေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေသု၊ မြင်အပ်ပြီးသော သင်္ခါရသို့။ အနုဂမနေန၊ အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ ဓမ္မောတိ၊ ကား။ ယထာဒိဋ္ဌေသု၊ အကြင်အကြင် မြင်အပ်ကုန်ပြီးသော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တောတိအာဒီ-သုပိ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပ္ပဝတ္တံ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာအယဉ်ကို။ ဝါ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သောဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်ခန္ဓာအယဉ်ကို။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဥပါဒိန္နခန္ဓာအယဉ်သည်။ ကိလေသာ-

ဘိသင်္ခါရေဟိ၊ ကိလေသာဘိသင်္ခါရတို့သည်။ ပဝတ္တိတတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ဒုက္ခဘာဝေန၊ ဆင်းရဲ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ "ပဝတ္တန္တိ၊ ကား။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိဝသေန စ၊ ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဝသေန စ၊ ဒုက္ခဒုက္ခ-တာစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သင်္ခါရပ္ပဝတ္တံ၊ သင်္ခါရအယဉ်တည်း။" ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တပါးသောဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) နိမိတ္တန္တိ စ၊ နိမိတ္တ ဟူ၍ရင်း။ ပဝတ္တန္တိ စ၊ ပဝတ္တဟူ၍ရင်း။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ-သန္တာနသညိတေ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ အလုံးစုံသော။ သပ္ပစ္စယေ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ နာမရူပေ၊ နာမ်ရုပ်၌။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ကောဝ၊ တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ ပညာ၊ ပညာကို။ ပရိ-ယာယဝသေန၊ ပရိယာယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာဘူတဉာဏန္တိပိ၊ ယထာ-ဘူတဉာဏ်ဟူ၍ရင်း။ သမ္မာဒဿနန္တိပိ၊ သမ္မာဒဿနဟူ၍ရင်း။ တတ္ထ၊ ထို အကြောင်းနှင့် တကွသောနာမ်ရုပ်၌။ ကင်္ခါဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ယုံမှားကို ပယ်ခွါခြင်း ကြောင့်။ ကင်္ခါဝိတရဏာတိပိ၊ ကင်္ခါဝိတရဏ ဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကိံ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ရုက္ခော၊ မြေ၌ပေါက်ရောက်သော သစ်ပင်။ ပါဒပေါ၊ အမြစ်ဖြင့်ရေကိုသောက်တတ်သောသစ်ပင်။ တရု၊ မြေမှ ကျော်တက်တတ်သောသစ်ပင်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။) ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည် ဖြစ်၍။ ယဉ္စ ယထာဘူတဉာဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

[၃၇၅] ပရဒ္ဓတ္တတော၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်သော အနက်သဘောအားဖြင့်။ သာသနေ၊ ၌။ အဿာသော နာမ၊ သက်သာရာမည်သည်ကား။ အရိယဖလံ၊ အရိယာဖိုလ်တည်း။ ပတိဋ္ဌာ နာမ၊ ထောက်တည်ရာမည်သည်ကား။ အရိယ-မဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်တည်း။ အယံ ပန၊ ဤ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ အနဓိ-ဂတမဂ္ဂဖလောပိ၊ မရအပ်သေးသော မဂ်ဖိုလ်ရှိငြားသော်လည်း။ တဒဓိဂမုပါယ-ပဋိပတ္တိယံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်ကိုရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ပဋိပတ်၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓဿာသော ဝိယ စ၊ ရအပ်ပြီးသော သက်သာရာရှိသကဲ့သို့ရင်း။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော ဝိယ စ၊ ရအပ်ပြီးသော ထောက်တည် ရာ ရှိသကဲ့သို့ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လဒ္ဓဿာသော လဒ္ဓပတိ-ဋ္ဌောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပရိဟီနကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကော၊ မယုတ်လျော့ သော ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိရှိသော။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာယောဂီသည်။ လောကိယာဟိ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါဟိ၊ သီလ-သမ္ပဒါ သမာဓိသမ္ပဒါ ပညာသမ္ပဒါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်

ကြောင့်။ ဥတ္တရိ၊ ထိုထက်အလွန်။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုထွင်း၍မသိသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ သုဂတိပရာယဏောဝ၊ သုဂတိလျှင်လားရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိယတဂတိကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတော ဧဝ၊ ထို ကြောင့်ပင်လျှင်။ စူဠသောတာပန္နော နာမ၊ စူဠသောတာပန်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခီဏာပါယ-ဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတော၊ ကုန်ပြီးသော အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ပျက်စီး၍ကျခြင်းရှိ၏၊ ဝါ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ကျရောက်ကြောင်းကုန်လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

အထ ဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိသမဓိဂမေန၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကိုကောင်းစွာ ရသဖြင့်။ လဒ္ဓဿာသော၊ ရအပ်သောသက်သာရာရှိ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ နာမ-ရူပပရိစ္ဆေဒေန၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြား၍သိသောဉာဏ် ဖြင့်။ ခန္ဓာဒိကေ၊ ခန္ဓာအစရှိသည်တို့ကို။ သဘာဝသရသတော၊ မိမိ၏သဘော လက္ခဏာ မိမိ၏ကိစ္စအားဖြင့်။ (ယာထာဝသရသတော-ဟု ရှိသင့်၏၊ ဟုတ်မှန် သော မိမိ၏သဘောအားဖြင့်-ဟု အနက်ပေး) သလ္လက္ခေတွာ၊ ကောင်းစွာ မှတ်၍။ သာသနေ၊ ၌။ ဓမ္မူပသံဟိတပါမောဇ္ဇပဋိလာဘေန၊ တရားနှင့်စပ်ဆိုင် သော နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရသဖြင့်။ လဒ္ဓဿာသော၊ ရအပ်သော သက်သာရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိသမဓိဂမေန၊ ကင်္ခါဝိတ-ရဏဝိသုဒ္ဓိကို ကောင်းစွာရသဖြင့်။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော၊ ရအပ်သော ထောက်တည်ရာ ရှိ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွ နာမ်ရုပ်ကို ရှုမြင်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှုမြင်သောဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိမဒ္ဒိတဒိဋ္ဌိကဏ္ဋကော၊ နှိမ်နင်း ချေမှုန်းအပ်ပြီးသော ဒိဋ္ဌိဆူးငြောင့်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိနိဒ္ဓုတအဟေတုဝိသမဟေတု-ဝါဒေါ၊ ထုတ်ပယ်အပ်ပြီးသော အဟေတုဝါဒ, ဝိသမဟေတုဝါဒ ရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဝိနိဒ္ဓုတ-အရာ၌ ဝိနိဒ္ဓုတ-ဟု ရှိသင့်၏။ ခါထုတ်အပ်ပြီးသော-ဟု အနက်ပေး) ယထာသကံပစ္စယေဟေဝ၊ အကြင် အကြင်မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အကြောင်း တို့ကြောင့်သာလျှင်။ (ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။) ဓမ္မမတ္တံ၊ သဘောတရားမျှကို။ ဇာနိတွာ၊ သိ၍။ သာသနေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓေါ၊ တည်တံ့သောသဒ္ဓါတရား ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော နာမ၊ ရှိသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမ-ရူပ'ဝဝတ္ထာနေန၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်။ ဒုက္ခသစ္စံ စ၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုရင်း။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏေန၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်ဖြင့်။ သမုဒယသစ္စံ စ၊ သမုဒယသစ္စာကိုရင်း။ တဿေဝ၊ ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်၏သာလျှင်။ အပရဘာဂေန၊ နောက်အဖို့အားဖြင့်။ အနိစ္စတော မနသိကာရာဒိဝိဓိနာ၊ မမြဲဟုနှလုံးသွင်းခြင်း အစရှိသော အစီအရင် ဖြင့်။ မဂ္ဂသစ္စဉ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုရင်း။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ ပဝတ္တိယာ၊ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၏။ ဒုက္ခဘာဝံ၊ ဆင်းရဲ၏အဖြစ်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ အပ္ပဝတ္တော၊ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၏ ကင်းရာ

ဖြစ်သော။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော နိရောဓသစ္စာ၌။ ဂေါ်သေနေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ နိဒ္ဒုဗ္ဗာသယတာယ၊ ညွတ်ကိုင်းသောအလို အဇ္ဈာသယ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောကိယေနေဝ ဉာဏေန၊ လောကီဉာဏ်ဖြင့်သာ လျှင်။ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ၊ လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့ကို။ အဓိဂတတ္တာ၊ ရပြီး သိပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပါယေသု၊ အပါယ်တို့၌။ အဘဗ္ဗုပ္ပတ္တိ-ကော စ၊ မထိုက်ဘန်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ထိုက်ခြင်းမရှိသည် ရင်း။ သောတာပန္နဘူမိယံ၊ သောတာပန်ဘုံအဆင့်၌။ ဘဗ္ဗုပ္ပတ္တိကော စ၊ ထိုက်တန်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ထိုက်ခြင်းရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိယတဂတိကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ စူဠသောတာပန္နော နာမ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တသ္မာတိ၊ ကား၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တေ ယထာဘူတဉာဏံ၊ ဤ ယထာဘူတဉာဏ်သည်။ ဝေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ မဟာ-နိသံသံ၊ ကြီးမားသော အကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သဒါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ရတ္တိန္ဒိဝ၊ ညဥ့်၌ရင်း။ ဒိဝါ စ၊ နေ့၌ရင်း။ သဗ္ဗသောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တကဟေတုအာဒိပရိဂ္ဂဏှနဝသေန၊ ဖြစ်စေတတ် သောအကြောင်းစသည်ကို သိမ်းဆည်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။

ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ နိဒ္ဒေသ၏အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ငေကူနဝီသတိမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တဆယ့်ကိုးခုမြောက် ဖြစ်သောအပိုင်း၏အဖွင့်တည်း။

၂၀-မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ (၃၈၆-၁)

သမ္မသနဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၂။ ဇေ မဂ္ဂေ့ အမဂ္ဂဉ္စ ဉတွာ ဌိတံ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ ဉပက္ကိလေသဝိနိ-မုတ္တာ၊ ညစ်ညူးကြောင်း ဉပက္ကိလေသမှလွတ်သော။ ဝီထိပဋိပန္နာ၊ လမ်းမှန်ကို သွားသော၊ ဝါ၊ လမ်းမှန်အတိုင်းသွားသော။ အယံ ဝိပဿနာပညာ၊ ဤဝိပ-ဿနာပညာသည်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ အရိယာမဂ်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော မဂ်တည်း။ သြဘာသာဒိဘေဒေါ၊ သြဘာသစသည်အပြားရှိသော။ ဒသ-ဝိဓော၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။ အယံ ဉပက္ကိလေသော၊ ဤညစ်ညူးကြောင်း ဉပက္ကိလေသသည်။ န မဂ္ဂေါ၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော မဂ်မဟုတ်။ ဣတိ ဇေ၊ သို့။ မဂ္ဂဉ္စ၊ လမ်းမှန်ကိုရင်း။ အမဂ္ဂဉ္စ၊ လမ်းမှားကိုရင်း။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အမှန်အတိုင်း။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။

အတီတာဒိဝသေန၊ အတိတ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနေကဘေဒ-ဘိန္နေ၊ များသောအပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ကလာ-ပတော၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့်။ သင်္ခိပိတွာ၊ အကျဉ်းချုံး၍။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ကလာပသမ္မသနံ၊ ကလာပသမ္မသနမည်၏။ အယံ၊ ဤအမည် သည်။ ဇမ္ဗုဒီပဝါသီနံ၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌နေသော မထေရ်တို့၏။ အဘိလာပေါ ကိရ၊ ဝေါဟာရဖြစ်သတတ်။ ဟိ၊ ထိုမှတပါး။ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဝိပဿနာ၊ ရှုခြင်းသည်။ နယဝိပဿနာ၊ နယဝိပဿနာမည်၏။ အယံ၊ ဤအမည်သည်။ တမ္ဗပဏ္ဏိဒီပ-ဝါသီနံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌နေသော မထေရ်တို့၏။ အဘိလာပေါ ကိရ၊ ဝေါဟာရ ဖြစ်သတတ်။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ကလာပသမ္မသနသင်္ခါတာယ နယဝိပဿနာ-ယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တာဝ-သဒ္ဒေါ၊ တာဝ-သဒ္ဒါသည်။ ကမတ္ထော၊ အစဉ်ဟူသောအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုတာဝ-သဒ္ဒါဖြင့်။ သမ္မသနပ္ပကာရာနံ၊ သုံးသပ်ခြင်း အပြားတို့၏၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ပုံအပြားတို့၏၊ ဗဟုဘေဒတံ၊ များသော အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ-သဒ္ဒေါ၊ ၏။ ဘေသံ၊ ထိုသုံးသပ်ပုံ အပြားတို့၏။ ဗဟုဘာဝတော၊ များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နယဝိပဿနာယ၊ နာဉ္၊ ပဌမံ၊ စွာ။ ယောဂါရမ္ဘံ၊ အားထုတ်စပြုခြင်းကို။ နယဝိပဿနာယ တာဝ ယောဂေါ ကရဏီယောတိ၊ ဟူ၍။ အနုသာသတိ၊ ညွှန်ကြား၏။ ကသ္မာတိ၊ ကား။ စောဒကဝစနံ၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ စကား တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့်သည်ကား။ တဿ၊ ထိုကသ္မာ-ဟူသောပုဒ်၏။ အဓိ-

ပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ယဒိ သမ္ပာဒေတဗ္ဗာ၊ အကယ်၍ပြည့်စုံစေအပ်သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ နယဝိပဿနာယ၊ ၌။ အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ (အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။) ဣတရော၊ စောဒကမှတပါးသော ပရိဟာရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အယံ၊ ဤနယဝိပဿနာ၌အားထုတ်ခြင်းသည်။ တဿာ၊ ထိုမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏၊ ပါ၊ ကို။ အဓိဂမူပါယော၊ ရခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿာတိ- အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤဆိုလတ့်သောအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ဥဒယဗ္ဗယ- ဉာဏုပ္ပါဒေါ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥဒယဗ္ဗယဉာဏေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဩဘာသာဒိဥပက္ကိလေသသမ္ဘဝေါ၊ အရောင်အလင်း အစရှိသော ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုအခါ၌။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနံ၊ မဂ်မှန်မဂ်မှားကို ပိုင်ခြားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိတောဝ၊ အစမှပင်လျှင်။ တဿ အာရမ္ဘော၊ ထိုမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကို အားထုတ်ခြင်း၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ အာရဒ္ဓဗ္ဗာ၊ အားထုတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဧတံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။) ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင်ပြငြားသော်လည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ နယဝိပဿနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရဒ္ဓဗ္ဗာ၊ အားထုတ်အပ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဝိပဿနာယ စ ကလာပသမ္မသနံ အာဒီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်သည်။ အတီတာဒိဘေဒဘိန္နာနံ၊ အတိတ်စသည် အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ သင်္ခိပိတွာ၊ အကျဉ်းချုံး၍။ ဝဝတ္ထာနဝသေန၊ ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အစအမူ၌ယှဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ အားထုတ်စဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ သုကရံ၊ လွယ်ကူစွာပြုအပ်၏၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာပြုနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒိဘူတံ၊ အစဖြစ်၍ဖြစ်၏။

တသ္မာတိ၊ ကား။ အာဒိဘူတတ္တာ၊ အစဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အထ ဝါ၊ ကား။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ အားထုတ်စပြုပြီးသော ဝိပဿနာယောဂီ၏။ပ။ ကလာပသမ္မသနံ၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ အာဒိ၊ အစတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအကြောင်းကြောင့်။ တေန္တိ၊ ကား။ ကလာပသမ္မသနံ၊ ကလာပသမ္မသနဉာဏ်

ကို။ အပိ စာတိအာဒိ၊ စကားသည်။ ကလာပသမ္မသနသော၀၊ သနဉာဏ်၏ သာလျှင်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အာဒိဘာဝေ၊ အစ၏အဖြစ်၌။ ဥပစယဟေတု-ဒဿနံ၊ တိုးပွါးသောအကြောင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ တီရဏ-ပရိညာ၊ သည်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏပရိယောသာနာ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်လျှင် အဆုံးရှိ၏။ [၃၇၇] ဥဒယဗ္ဗယဉာဏေ စ၊ ဉာဏ်သည်လည်း။ အသမတ္တေ ဝေ၊ မပြီးဆုံးသေးမီသာလျှင်။ (အသမ္ပတ္တေ ဝေ-ကား မသင့်) မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနံ၊ မဂ်မှန် မဂ်မှားကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တီရဏပရိညာ-ယ ဝတ္တမာနာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကလာပသမ္မသနေ တာဝ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗောတိ ဝေတ္တာပိ၊ ဤပါဋ္ဌ်လည်း။ တသော၀၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ် ကိုသာလျှင်။ ပဌမာရမ္ဘော၊ ရှေးဦးစွာ အားထုတ်ခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်း ကို။ ဝုတ္တနယေနေပ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကလာပသမ္မသနံ နာမ၊ သနဉာဏ်မည်သည်ကား။ ကေဝိသုဒ္ဓိယမ္ပိ၊ တခုသော ဝိသုဒ္ဓိ၌သော်လည်း။ န အန္တောဂဓံ၊ အတွင်းမဝင်။ ကေစ္စ စ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်လည်း။ တံ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်ကို။ အနာမသိတွာဝ၊ မသုံးသပ်မူ၍သာလျှင်။ ဝိပ-ဿနာစာရံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ဖွင့်ဆိုကုန်သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်ကို။ သုတ္တန္တေသု၊ သုတ္တန်တို့၌။ ကေဒေသေန စ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်ငှင်း။ အန-ဝသေသတော စ၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်ငှင်း။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ အာဒိကမ္မိကာနံ၊ အားထုတ်စပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မနသိကာရသုကရ-တာယ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အာဒိဘာဝေန၊ အစ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်၏။ ဝိပဿန္တဿ စ၊ ဝိပဿနာရှုသောပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ သြဘာသာဒီသု၊ အရောင်အလင်း စသည် တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏသမ္ဘဝေါ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ် ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ထိုသုံးပါးသော အကြောင်း ကြောင့်။ တံ သမ္မာဒေတုကာမေနာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အယံ ဝိစာရော၊ ဤစိစစ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၉၃။ တတြာတိ၊ ကား။ တီရဏပရိညာယ၊ ၏။ တသ္မိံ ဉာတပရိညာနန္တရ-ဘာဝေ၊ ထိုဉာတပရိညာ၏အခြားမဲ့အဖြစ်၌။ ဝါ၊ ကား။ တာသု ပရိညာသု၊ ထို သုံးပါးသောပရိညာတို့တွင်။ ဝိနိစ္ဆယောတိ၊ ကား။ သရူပတော စ၊ သရုပ်အား ဖြင့်ငှင်း။ ကိစ္စတော စ၊ ကိစ္စအားဖြင့်ငှင်း။ ဘူမိတော စ၊ ဘုံအားဖြင့်ငှင်း။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ကိန်းသေဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ ပုရိမသ္မိံ သစ္စဒွယေ၊ ရှေးသစ္စာနှစ်ပါး အပေါင်း၌။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော။ တိဝိဓာပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည် လည်းဖြစ်သော။ လောကုတ္တရာပိ ပရိညာ၊ လောကုတ္တရာပရိညာ ကိုလည်း။

ကိစ္စဝသေန၊ ကိစ္စပြီးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓတိ၊ ရအပ်၏-ရနိုင်၏။ ဋ္ဌတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယပရိညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ လက္ခဏသလ္လက္ခဏတော၊ သဘာဝလက္ခဏာကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းကြောင့်။ ဉေယျအဘိမုခါ၊ သိအပ်သောတရားသို့ ရှေးရှုဖြစ်သော။ ပညာ၊ သည်။ အဘိညာပညာ၊ အဘိညာပညာမည်၏။ ဉာတဋ္ဌေတိ၊ ကား။ ဉာတဘာဝနိမိတ္တံ၊ သိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သိခြင်းသဘောဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဘိ-ဉေယျဿ၊ ရှေးရှုပြု၍ သိအပ်သောတရားကို။ ဇာနနဟေတု၊ သိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပရိညာပညာတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနံ၊ အနိစ္စအစရှိသောလက္ခဏာတို့ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဇာနနပညာ၊ သိသောပညာတည်း။ တီရဏဋ္ဌေတိ၊ ကား။ သမ္မသနဘာဝဟေတု၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသဘောဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသဘောကြောင့်။ ပဟာနပညာတိ၊ ကား။ ပဟာတဗ္ဗဿ၊ ပယ်အပ်သော အကုသိုလ်တရားကို။ ပဇဟနပညာ၊ ပယ်သော ပညာတည်း။ ဝေဒယိတာဒိ-လက္ခဏဝိဓုရတာယ၊ ခံစားခြင်းအစရှိသောလက္ခဏာတို့နှင့် ကွဲလွဲဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရုပ္ပနလက္ခဏံ၊ ရုပ္ပနလက္ခဏာကို။ ပစ္စတ္တလက္ခဏံ၊ အသီးအခြားမိမိ၏လက္ခဏာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စတ္တလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန။ အသီးအခြားမိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တေသံ-ယေဝ ဂဟိတဓမ္မာနံယေဝ၊ ထိုယူအပ်ပြီးသော တရားတို့၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပထဝီဖဿာဒီနံ၊ ပထဝီဖဿအစရှိသော တရားတို့၏။ ကက္ခဠ-ဖုသနာဒိလက္ခဏာနိ၊ ခက်မာခြင်းတွေ့ထိခြင်းအစရှိသောလက္ခဏာတို့ကို။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခဏေသု၊ ဥပါဒ်ဌီဘင်ခဏတို့၌။ သလ္လက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ကောင်းစွာမှတ်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။) ပဋိနိယတရူပတာယ၊ အသီးအသီး ကိန်းသေမြဲသောသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဘာဝသိဒ္ဓါနေဝ၊ ပင်ကိုရင်းသဘောလက္ခဏာအားဖြင့်ပြီးကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဂယှန္တိ ယထာ၊ ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စတာ-အစရှိသောလက္ခဏာတို့ကို။ န ဂယှန္တိ၊ မယူအပ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ တာနိ၊ ထို အနိစ္စတာအစရှိသော လက္ခဏာတို့ကို။ ဘင်္ဂုဒယဗ္ဗယပီဠာဝသဝတ္တနာကာရမုခေ-န၊ ပျက်သောအခြင်းအရာ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းက နှိပ်စက်အပ်သော အခြင်းအရာ အလိုအတိုင်းမဖြစ်သော အခြင်းအရာကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာရောပိတရူပါနိ ဝိယ၊ တင်အပ်သော သဘောတို့ကဲ့သို့။ (ဟုတွာ၊ ၍။)ဂယှန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဋ္ဌတိ၊ ကြောင့်။ သာမညလက္ခဏံ အာရောပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လောကိယပရိညာနံ-ယေဝ၊ လောကီပရိညာတို့၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊

အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာ၀၊ လက္ခဏာ သုံးပါးလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာကိုသာလျှင်။ ပဟာနပရိညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ နာမရူပဝဝတ္ထာနတော၊ နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားသော ဉာဏ်မှ။ ယာ၊ ယင်းနာမရူပဝဝတ္ထာန ဉာဏ်ပညာကို။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့ဆရာတို့သည်ကား။ ခန္ဓာဒီနံ၊ ခန္ဓာ-စသည်တို့၏။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဘူမိဘာဝတော၊ ဖြစ်ရာဘုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ခန္ဓာဒိဝိစာရော၊ ခန္ဓာစသည်ကို စိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပစ္စတ္တ-လက္ခဏပဋိဝေဓသော ဘာဝိပစ္စန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟ-ပညာနံ၊ နာမရူပပရိဂ္ဂဟပညာ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟပညာတို့၏။ တီရဏပဟာနာသမ-တ္ထတံ၊ စုံစမ်းသုံးသပ်ခြင်း ပယ်ခြင်း၌ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ [၃၇၇] ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ပြသော်လည်း။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ နမနလက္ခဏံ၊ ညွတ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ရုပ္ပနလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အရူပရူပါနံ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်တို့၏။ သာဓာရဏာကာရသလ္လ-က္ခဏဝသေန၊ ဆက်ဆံသော အခြင်းအရာကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ တာသမ္ပိ၊ ထိုနာမရူပပရိဂ္ဂဟ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ပညာတို့၏လည်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကေနာကာရေန၊ တခုသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ တီရဏပရိယာယော၊ တီရဏပရိယာယ်ကိုရင်း။ ဒိဋ္ဌိကင်္ခါဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် ယုံမှားကို ပယ်ခွါခြင်းကြောင့်။ ပဟာနပရိယာယော၊ ပဟာနပရိယာယ် ကိုရင်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တီရဏပဟာနေသုပိ၊ စုံစမ်း သုံးသပ်ခြင်း ပယ်ခြင်းတို့၌လည်း။ အာဓိပစ္စံ၊ အကြီးအမှူး၏အဖြစ် အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန၊ အလွန်အကဲကို ညွှန်ပြသောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိ-ဝိသုဒ္ဓိယာ၀၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒတာ၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို ပိုင်းခြားသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လက္ခဏာရမ္မ-ဏိကဝိပဿနာယ ဧဝ၊ လက္ခဏာသုံးပါးလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာ၏သာလျှင်။ တီရဏပဟာနကိစ္စတာ၊ တီရဏကိစ္စ ပဟာနကိစ္စ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ယူသည်ရှိသော်။ တိဿောပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပရိညာ၊ တို့ကို။ ဝဝတ္ထိတာ၊ အသီးအသီးပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညထာ၊ အားဖြင့်။ (ဂယှမာနေ၊ သော်) သင်္ကာရော၊ ရောရှက်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာလ၌။ (ပဝတ္တာသု၊ သော။) ပညာသု၊ ၏။ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏသန္တီရဏတော၊ အနိစ္စတာ အစရှိသော

လက္ခဏာကို စုံစမ်းခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်။ တီရဏ-
ပရိညာယ၊ ၏။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာဘုံနယ်ပယ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တေသိံ ။ပ။
အာဓိပစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမ္ပိ၊ ဉာဏ်သည်လည်း။ ကဥ္စိ၊ အချို့
သော။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကာမံ ပဇဟတိ၊
အကယ်၍ကား ပယ်တတ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်
၏။ အထာမဂတတ္တာ၊ အားအစွမ်းနှင့် မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိ-
သယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပဟာနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿနံ။ပ။ ဘူမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနိစ္စတော အနုပဿ-
န္တောတိ၊ ကား။ အနိစ္စာကာရတော၊ မမြဲသောအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊
တို့ကို။ အနုပဿန္တော၊ ရှုမြင်လတ်သော်။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသတ်လတ်သော်။
နိစ္စသညန္တိ၊ ကား။ တေ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့သည်။ နိစ္စာ၊ မြဲကုန်၏။ သဿတာ၊
အစဉ်ထာဝရတည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ မိစ္ဆာသညံ၊ မိစ္ဆာ-
သညာကို။ သညာသီသေန၊ သညာကိုဦးခေါင်းတပ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ပဓာနပြုသဖြင့်။
ဒိဋ္ဌိစိတ္တာနမ္ပိ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် စိတ်တို့ကိုလည်း၊ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသနှင့် စိတ္တဝိပလ္လာသ
တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤမှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်
ဝါကျတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တောတိ၊ ဟူသည်
ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိသမ္ဘူတာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ စသည်ကြောင့်
ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗိဇ္ဇန-
ဝသေန၊ ငြီးငွေ့သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်လတ်သော်။ နန္ဒိန္တိ၊
ကား။ သပ္ပီတိကတဏှံ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သောတဏှာကို။ ဝိရဇ္ဇန္တောတိ၊ ကား။
ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဝိရဇ္ဇနဝသေန၊ တပ်မက်ကင်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊
ဝါ၊ စက်ဆုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတရားတို့၌။ ယထာ၊
အားဖြင့်။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ အနုပဿန္တော၊ ရှုမြင်လတ်သော်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တထာဘူတော၊
ထိုသို့သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ရာဂံ၊ တပ်မက်သောရာဂကို။ ပဇဟ-
တီတိ၊ ပယ်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ နိရောဓေန္တောတိ၊ ကား။ နိရောဓာ-
နုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ နိရုဇ္ဈန္တိယေဝ၊
ချုပ်သာလျှင်ချုပ်ကုန်၏။ အာယတိံ၊ နောင်ကာလ၌။ ပုနဗ္ဘဝဝသေန၊ တဖန်
ဘဝ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအား
ဖြင့်။ အနုပဿန္တော၊ သော်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တထာဘူတော၊ ထိုသို့သဘော
ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနတော၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏
အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏။ သမုဒယံ၊
ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ နာမ၊ ပယ်သည်မည်၏။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တောတိ၊ ကား။
ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။

န အာဒိယန္တိ၊ မစွဲယူအပ်ကုန်၊၊ ဝေ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝေါဿဇ္ဇန္တော၊
စွန့်လွှတ်သည်ရှိသော်။ တေန၊ ကြောင့်။ အာဒါနံ ပဇဟတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊
၏။ ဝါ၊ ကား။ နိစ္စာဒိဝသေန၊ နိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟဏံ၊
ယူခြင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ စွန့်လွှတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ သာဓိတတ္တာတိ၊
ကား။ သမ္ပာဒိတတ္တာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတရာတိ၊ ကား။
တီရဏပဟာနပရိညာ၊ တီရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာတို့ကို။ ဝေ၊ ဤသို့။
ပရိညာ၊ သုံးပါးသောပရိညာတို့ကို။ နိဒ္ဒိသိတွာ၊ အကျယ်ညွှန်ပြပြီး၍။ ပရိ-
ညာက္ကမဝသေနပိ၊ ပရိညာအစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ကင်္ခါဝိတရဏာ-
နန္တရံ၊ ကင်္ခါဝိတရဏဉာဏ်၏အခြားမဲ့၌။ ကလာပသမ္မသနေ၊ ကလာပသမ္မသန
ဉာဏ်၌။ ယောဂေါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗောတိ၊ ပြုအပ်၏ဟူ၍။ ယွာယံ အတ္ထော၊
အကြင်အနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ခဲ့ပြီ။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ နိဂမဝသေန၊ နိဂုံး
အုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စာဟရန္တော၊ တဖန်ဆောင်ပြလျက်၊ ဝါ၊
ဆောင်ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ တေန ဝုတ္တန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကား
သည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

၆၉၄။ တတြာတိ၊ ကား။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗေ၊ ထင်စွာပြအပ်သော၊ ဝါ၊ ထင်စွာ
ပြသင့်သော။ တသ္မိံ ကလာပသမ္မသနေ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်၌။ ဝါ၊
ကား။ တဿ ကလာပသမ္မသနဿ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်၏။ အာဒိဘာဝေ၊
အစ၏အဖြစ်၌။ အယံ ပါဠိတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဒဿိယမာနံ၊ ပြအပ်လတ့်သော။
ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ
ပညာတိ၊ ကား။ အတီတာဒိဘေဒဘိန္နေ၊ အတိတ်စသည်အပြားအားဖြင့် ပြား
ကုန်သော။ [၃၇၉] ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ သင်္ခိ-
ပေတွာ၊ ပေါင်းစု၍၊ ဝါ၊ အကျဉ်းချုံး၍။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စစသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယေ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ သာဓေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သည်
ရှိသော်။ (တနည်း) သာဓေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ဝိနိစ္ဆယေ၊ ဆုံးဖြတ်
ခြင်း၌။ တံသာဓနီ၊ ထိုဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုပြီးစေကြောင်းဖြစ်သော။ ယာ ပညာ၊
အကြင်ပညာကို။ အနိစ္စတာဒိဝသေန၊ အနိစ္စတာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
သမ္မသနေ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌။ တီရဏေ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌။ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်
ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သာ၊ ထိုပညာသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့
ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝဝတ္ထာနေတိ စ၊ ဟူသောပုဒ်သည်ရင်း။
သမ္မသနေတိ စ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်ရင်း။ နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သော
အနက်၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ သတ္တမီဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ယံ ကိဉ္စိ ရူပန္တိ-
အာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ပဒါနိ၊ ပုဒ်တို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။
ဝုတ္တတ္ထာနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ သဗ္ဗံ။ ပ။

ဝဝတ္ထပေတီတိအာဒီနိ ပန၊ ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့ကိုကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝဏ္ဏိယိဿန္တိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဖွင့်ဆိုအပ်ကုန်လတ့ံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဖွင့်ရာဌာန၌သာလျှင်။ နေသံ၊ ထိုပုဒ်တို့၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝိဘာဝယိဿာမ၊ ထင်စွာပြကုန်အံ့။

ပါဠိဝဝတ္ထာနံ ပန၊ ပါဠိအပိုင်းအခြားကိုကား။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ့ံသော နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌။ အာဒိကမ္မိကာနံ၊ အားထုတ်ခါစဖြစ်သော ယောဂီတို့အား။ ဝိပဿနာမနသိကာရသုခတ္ထံ၊ ဝိပဿနာနှလုံးသွင်းခြင်း၌ချမ်းသာလွယ်ကူခြင်းအကျိုးငှါ။ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဉ္စမံ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို။ အတီတာဒိဝိဘာဂမုခေန၊ အတိတ်စသည်ကို ဝေဘန်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တေ ပန ခန္ဓာ၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွါရာရမ္မဏေဟိ၊ ဒွါရအာရုံတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဒွါရပ္ပဝတ္တာဓမ္မ-ဝသေန၊ ဒွါရ၌ဖြစ်သော တရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်ခြင်း ကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ (လဗ္ဘန္တိ-မှားသည်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒနန္တရံ၊ ထို ခန္ဓာတို့၏ အခြားမဲ့၌။ ဒွါရဆက္ကာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသ ဆက္ကာ၊ ဆယ်ပါးသောဆက္ကတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ပန ၊ တပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လက္ခဏေသု၊ တို့တွင်။ အနတ္တလက္ခဏံ၊ ကို။ ဒုက္ခဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်နိုင်ခဲ၏။ (တနည်း ဝိဘာဂံ-အရာ၌ ဝိဘာဝံ-ဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် ဒုက္ခဝိဘာဝံ၊ ထင်ရှားစေနိုင်ခဲ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုအနတ္တလက္ခဏာကို။ ဝိဘာဝနာယ၊ ထင်စွာ ပြခြင်းငှါ။ ဆ ဓာတုယော၊ ခြောက်ပါးသောဓာတ်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ယေသု ကသိဏေသု၊ အကြင် ကသိုဏ်းတို့၌။ ဈာနာနိ၊ ဈာန်တို့ကို ... တတော၊ ဤသာသနာတော်မှ။ ဗာဟိရကာနံ၊ အပြင်ပ၌ဖြစ်သောတိတ္ထိတို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ အတ္တာဘိနိဝေသော၊ အတ္တဟုနှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာနိ၊ ထိုကသိုဏ်းတို့သည်။ ဈာနမေဝ ဈာနာနံ၊ ဤဈာန်တို့၏။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရမတ္တာနိ၊ ထင်သော အခြင်းအရာမျှတို့သည် သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဒသ ကသိဏာနိ၊ ဆယ်ပါးသော ကသိုဏ်းတို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ၌။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ၏။ ပရိဝါရဘာဝေန၊ အခြံအရံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလာကာရဝသေန၊ စက်ဆုပ် ရွံ့ ရှာဖွယ် အခြင်းအရာ(အဖို့)၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွတ္တိံသ ကောဋ္ဌာသာ၊ သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရနယေန စ၊ မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်း သော နည်းဖြင့်ရင်း။ ဝိတ္ထာရနယေန စ၊ အကျယ်နည်းဖြင့်ရင်း။ မနသိကာ-

တဗ္ဗာ၊ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဒွါဒသာယတနာနိ စ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အာယတနတို့ကိုငှင်း။ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော စ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့ကိုငှင်း။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောတရားတို့တွင်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤဆိုလတ့်သော တရားတို့သည်။ သုညနိရီဟအဗျာပါရ-ဘာဝေ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်, အားထုတ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်, ကြောင့်ကြ ဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ ဓမ္မသဘာဝတော၊ တရားသဘောအားဖြင့်။ အာဓိပစ္စဝသေန၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနတ္တလက္ခဏဝိဘာဝ-နတ္ထံ၊ အနတ္တလက္ခဏာကို ထင်စွာပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို၊ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အနေကဘေဒဘိန္နာပိ၊ များသောအပြားအားဖြင့် ကွဲပြား ကုန်သော်လည်း။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဘူမိတ္တယပရိယာပန္နတာယ၊ ဘုံသုံးပါးအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တိဝိဓာဝ၊ သုံးပါးအပြား ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ဣတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ပဝတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တပဝတ္တကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကာမဘဝါဒယော၊ ကာမဘဝအစရှိ ကုန်သော။ နဝ ဘဝါ၊ ကိုးပါးသော ဘဝတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဧတ္တကော၊ ဤမျှသော။ အဘိဓေယျဝိသေသော၊ အဘိဓေယျတရားထူး၌။ ပဝတ္တမန-သိကာရကောသလ္လေန၊ ဖြစ်သောနှလုံးသွင်းမှု၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်၏ အဖြစ် ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဏှသုခုမေသု၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့ကုန်သော။ နိဗ္ဗတ္တိတမဟာ-ဂ္ဂတဓမ္မေသု၊ အသီးအခြားထုတ်အပ်သော မဟဂ္ဂုတ်တရားတို့၌၊ ဝါ၊ အစစ်အမှန် ဖြစ်သောမဟဂ္ဂုတ်တရား၌။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဈာနပ္ပမညာရုပ္ပါနိ၊ ဈာန် အပ္ပ-မညာ အာရုပ္ပဈာန်တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဈာန် အပ္ပမညာ အာရုပ္ပ-ဈာန်တို့တွင်။ ဈာနာနိ နာမ၊ ဈာန်တို့မည်သည်ကား။ ဝုတ္တာဝသေသာရမ္မဏာနိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကသိုဏ်းစသည်မှ ကြွင်းသောအာရုံရှိကုန်သော။ ရူပါဝစရ-ဇ္ဈာနာနိ၊ ရူပါဝစရဈာန်တို့ပေတည်း။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဝိဘာဂတော၊ အကြောင်း အကျိုးတို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲခြား၍။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါ-ဒင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပစ္စယာကာရမနသိကာရော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ လက္ခဏတ္တယံ၊ လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်း ကို။ သုခေန စ၊ ချမ်းသာသဖြင့်ငှင်း၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာငှင်း။ သုဋ္ဌုတရဥ္စ၊ သာ၍ကောင်းစွာငှင်း။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်ရှားစေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စ-

တော၊ နောက်ဆုံး၌။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဝေါ၊ သို့။ သမ္မသနီယဘာဝေန၊ သုံးသပ်အပ်သောတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ ဤတရားတို့သည်။ [၃၉၀] ခန္ဓာဒိဝသေန၊ ခန္ဓာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကောဋ္ဌာသတော၊ အဖို့အစုအားဖြင့်။ ပဉ္စဝီသတိဝိဓာ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါး အပြားရှိကုန်၏။ ပဘေဒတော ပန၊ အသေးစိတ်အပြားအားဖြင့်မူကား။ အတီတာဒိ-ဘေဒံ၊ အတိတ်အစရှိသောအပြားကို။ အနာမသိတွာဝ၊ မသုံးသပ်မူ၍သာလျှင်။ ဂဃ္မာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးတို့ဖြင့်။ ဦနာနိ၊ ယုတ်ကုန်သော။ ဒွေသတာနိ၊ နှစ်ရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထပေတီတိအာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပဋ္ဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော ဝါရသည်။ လက္ခဏဝဝတ္ထာပနဝါရော၊ လက္ခဏာကို ပိုင်းခြားသောဝါရမည်၏။ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိအာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယဝါရသည်။ လက္ခဏာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုကိတ္တနတော၊ အကြောင်းကိုပြောကြားခြင်းကြောင့်။ ဟေတုဝါရော၊ မည်၏။ အနိစ္စံ သင်္ခတန္တိ-အာဒိကော ပန၊ ဤသို့အစရှိသော ဝါရသည်ကား။ ပါကဋဘာဝသလ္လက္ခဏတော၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကိုကောင်းစွာမှတ်ခြင်းကြောင့်။ ဟေတုပတိဋ္ဌာပနဝါရော၊ အကြောင်းကိုတည်စေသောဝါရမည်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ခယဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ခယ-သဘာဝတော၊ ကုန်ခြင်းသဘောကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ခယသဘာဝံ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး၍။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ဝယံ၊ ပျောက်ခြင်းသို့။ ဘေဒံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘယဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဘာယိ-တဗ္ဗဘာဝတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကြောက်အပ်သော သဘောကြောင့်[1]။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ပဘင်္ဂုရတာယ၊ အလွန်ပျက်လွယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်ဖွယ်ရှိ၏၊ ဝါ၊ ကြောက်ဖွယ်ကောင်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ အသာရကဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ အသာရကဘာဝတော၊ အနှစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အနှစ်မရှိသောသဘောကြောင့်။ အတ္တသာရဝိရဟတော၊ အတ္တ-ဟူသောအနှစ်မှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ တတိယဝါရေ ပန၊ ၌ကား။ ရူပံ အနိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ တဿ၊ ထိုမမြဲသောရုပ်၏။ ဟေတုံ၊ အကြောင်းကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်တံ့စေခြင်းငှါ။ သင်္ခတန္တိအာဒိ၊

---

[1] ၁-ခယဋ္ဌေန-၌ အတ္ထ-ကို သဘာဝ-ဟု ဖွင့်ခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ဤ၌လည်းဘဝ-ကို သဘာဝအနက် ပြန်သည်။

ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမေစ္စ သမ္ဘုယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပေါင်းစုညီညွတ်၍။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ အနုရူပေ၊ သင့်လျော်ကုန်သော။ ပစ္စယေ စ၊ အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ တေဟိ၊ ထိုသင့်လျော်သော အကြောင်းတို့နှင့်။ န ဝိနာ၊ မကင်းမူ၍။ သမံ စ၊ အညီအညွတ်ရင်း။ သမ္မာ စ၊ ကောင်းစွာရင်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဝယဝိရာဂနိရောဓဓမ္မံ၊ ကုန်ခြင်း, ပျက်ခြင်း, ပျောက်ပြယ်ခြင်း, ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တံ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ အနိ-ရုဇ္ဈနကံ နာမ၊ မချုပ်မပျက်တတ်သောတရားမည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ တံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သင်္ခတံ၊ အကြောင်းတရားတို့က ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်၏။ ပလောကဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုတရားကို။ ဝတ၊ စင်စစ်။ မာ ပလုဇ္ဇီတိ၊မပျက်စီးပါစေလင့်ဟူ၍။ နေတံ ဌာနံ၊ဤတောင့်တ၍ရခြင်း၏အကြောင်း သည်။န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္စယ-နိဗ္ဗတ္တံ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ တဒညံ ဝိယ၊ ထိုမှတပါးသောတရားကဲ့သို့။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သေသဓမ္မေသုပိ၊ ကြွင်းသောတရား တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ အန္ဒယတော စ၊ အလျော်အန္ဒယအားဖြင့်ရင်း။ ဗျတိရေကတော စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဗျတိရေကအားဖြင့်ရင်း။ သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စတံ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ ဇာတိပစ္စယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤလက္ခဏာသုံးပါးတို့တွင်။ အနိစ္စလက္ခဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာပနံ၊ တည်စေခြင်းသည်။ တသ္မိံ၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာကို။ ပတိဋ္ဌာပိတေ၊ တည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ သေသလက္ခဏဒ္ဒယဿပိ၊ ကြွင်းသော လက္ခဏာနှစ်ပါးအပေါင်းကိုလည်း။ ပတိဋ္ဌာပနသိဒ္ဓိတော၊ တည်စေခြင်း၏ပြီးစီး ခြင်းကြောင့်တည်း။

ဣမိနာ ပေယျာလေန၊ ဖြင့်။ ဣမေ ဓမ္မရာသယော၊ ဤတရားအစုတို့ကို။ သံခိတ္တာ၊ ချုံးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ဒွါရာရမ္မဏေဟိ။ပ။ ပဉ္စက္ခန္ဓာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) အဘိဓေယျနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ စက္ခုံ ဘိက္ခဝေ အဘိဓေယျန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားဖြင့်။ ဒွါရာ-ရမ္မဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဒွါရပ္ပဝတ္တာ၊ ဒွါရ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ တေသံ၊ ထိုတရားတို့၏။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတံ၊ ရေတွက်အပ် သိမ်းယူအပ်သည်၏

အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ရူပံ အဘိညေယျံ။ပ။ ဝိညာဏံ အဘိညေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ ပန၊ ပဋိ-သမ္ဘိဒါမဂ်(သမ္မသန ဉာဏ်၏အရာ)၌ကား။ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊ စွာ။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ စက္ခုန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒွါရာရမ္မဏေဟိ. တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဒွါရပ္ပဝတ္တာ၊ ဒွါရ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ တထာဒဿနေ၊ ထိုသို့ပြခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

[၃၉၁] ထေ္တာ၊ ဤသမ္မသနဉာဏ်အရာ၌။ ဣမေ ဓမ္မရာသယော၊ ဤတရားအစုတို့ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံခိတ္တာ ပန၊ ချုံးအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သံခိတ္တာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝုတ္တံ ဟေတန္တိအာဒိံ၊ စကားကို။ အာဟ၊ ၏။· တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ တံ တတ္ထ။ပ။ သံခိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဠ်၌။ တန္တိ၊ ကား။ အဘိ-ညေယျံ၊ အဘိညေယျ တရားအပေါင်းကို။ ဇောတေတိ၊ ကား။ အဘိညေယျ-နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်။ မနော၊ စိတ်။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့။ ဣတိ-အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ ကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုထိုကောဋ္ဌာသ၌။ ယေ လောကုတ္တရဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာဂတာ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့ဆရာတို့သည်ကား။ ဇောတေတိ၊ ကား။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် (သမ္မသနဉာဏ်အရာ)၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ န သုန္ဒရံ၊ မကောင်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သမ္မသနုပဂါ ဧဝ၊ သုံးသပ်ထိုက်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် (သမ္မသနဉာဏ်အရာ)၌။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမ္မသနဝါရဿ၊ ၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ အဘိညေယျနိဒ္ဒေသေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အဘိညေယျာ၊ ရှေးရှုပြု၍ သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ယေ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ အကြင် ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ယဿာတိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ ယောဂီအား။ တေသု၊ ထိုတရားတို့၌။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ သမ္မသနံ၊ ကို။ အာရဘိတဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ယထာ-ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားစဉ်အတိုင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်တည်း။ ပစ္ဆာ ပန၊ နောက်အခါကာလ၌မူကား။ အနုပဋ္ဌဟ-န္တေပိ၊ မထင်သောတရားတို့ကိုလည်း။ ဥပါယေန၊ အကြောင်းဥပါယ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌ-ဟာပေတွာ၊ ထင်စေ၍။ အနဝသေသတောဝ၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်သာလျှင်။ သမ္မသိတဗ္ဗာ၊ သုံးသပ်အပ်ကုန်၏။

၆၉၅။ အတီတံ ရူပံ အနိစ္စန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္မသနဿ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏။ အတီတာဒိဝိဘာဂ၊ အတိတ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခွဲခြမ်းအပ်သောအဖို့တို့သည်။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတာ၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောဒသဟိ ဩကာသေဟီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝဝတ္ထာပနံ နာမ၊ ပိုင်းခြားခြင်းမည်သည်ကား။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ ဝိပဿနာဝ၊ ရှုခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စန္တိ သမ္မသတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကထန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သမ္မသနာကာရော၊ သုံးသပ်သောအခြင်းအရာကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအမေးကို။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဣမေဝ ပါဠိံ့ယံ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ပင်လျှင်။ ဒုတိယဝါရေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခေပေနေဝ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဖြေဆို၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ပါကဋတရံ၊ သာ၍ထင်ရှားသည်ကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိအာဒိံ၊ စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဟီတိ၊ ဟိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုအတ္ထေ၊ ဟိတ်အနက်၌။ နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပံ။ပ။ ခယဋ္ဌေနာတိ၊ ဟူ၍။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။)

ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့ပင် ဟောအပ်သော်လည်း။ သင်္ခေပါယေဝ၊ ကျဉ်းသေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဘဇိတွာ၊ အကျယ်ဝေဘန်၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သောတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတီတေတိ၊ ကား။ အတီတေ ဘဝေ၊ အတိတ်ဘဝ၌။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းသည်။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အားထုတ်စပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမ္မသနဝိဓာနံ၊ သုံးသပ်ပုံ အစီအရင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝဝသေန၊ ဘဝ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဒ္ဓါဘေဒေါ၊ အခွန့်ကာလအပြားကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နယိမံ ဘဝံ သမ္ပတ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဣတိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့သောအနက်သဘောကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတီတဘဝေ၊ ၌။ ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်သော။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ အတီတေယေဝ ဘဝေ၊ ၌သာလျှင်။ ခီဏံ၊ ကုန်ခဲ့၏။ တတော၊ ထိုအတိတ်ဘဝမှ။ ဣမံ ဘဝံ၊ ဤဘဝသို့။ န သမ္ပတ္တံ၊ မရောက်လာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ခယသဘာ-

ဝတ္တာ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ယံ အနာဂတန္တိအာဒီသုပိ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ [၃၉၂] ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဥ္စ၊ ဝါ၊ အပဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တမ္ပိ၊ ထိုရုပ်သည်လည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဧဝ၊ အပဥ္စသာလျှင်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။ အဇ္ဈတ္တဘာဝံ၊ အဇ္ဈတ္တရုပ်အဖြစ်သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။ ခယဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဂရင်း။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တမ္ပိ၊ ထိုရုန့်ရင်းသော ရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုရုန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ်၌သာလျှင်။ ခီယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ခယဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည် ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စပ်အပ်၏။

ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိတိ၊ ကား။ အတီတာဒိဘေဒသ၊ အတိတ်စသည်အပြားရှိသော။ ရူပဿ၊ ကို။ သမ္မသနတော၊ သုံးသပ်ခြင်းကြောင့်။ ကောဒသဝိဓမ္ပိ၊ တဆယ့်တပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဣဒံ သမ္မသနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းသည်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဧကံ၊ သော။ သမ္မသနံ၊ တည်း။

တန္တိ၊ ကား။ ကောဒသဝိဓမ္ပိ၊ သော။ တံ ရူပံ၊ သည်။ သပ္ပဋိဘယတာယာတိ၊ ကား။ ဘယာနကတာယ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယာဝဟံ ဟောတီတိ၊ ကား။ အပ္ပဟီနဝိပလ္လာသဿ၊ မပယ်အပ်သေးသော ဝိပ္ပလ္လာသရှိသော၊ ဝါ၊ ဝိပ္ပလ္လာသကို မပယ်ရသေးသောသူအား။ အဟံ၊ ငါ သည်။ ဝိနဿာမိ၊ ပျက်စီးအံ့။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီးလတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တဿ၊ ကြံစည်စဉ်းစားသည်ရှိသော်။ ဘယဇနကံ၊ ကြောက်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သီဟောပမသုတ္တေ ဒေဝါနံ ဝိယာတိ၊ ကား။ သီဟောပမသုတ္တေ၊ ကို။ ဒေသိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ ဒေဝါနံ၊ ဗြဟ္မာနတ်တို့အား။ (ဘယာဝဟံ၊ ကြောက်ခြင်းကို ဆောင်တတ်ဖြစ်စေတတ်သည်။) ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အရဟံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန်ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်စွာသိတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ လောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။ပ။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊

ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဝေဒနာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ သညာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ သင်္ခါရာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်သော။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ လှပသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သုခဗဟုလာ၊ များသောချမ်းသာရှိကုန်သော။ ယေပိ တေ ဒေဝါ၊ အကြင်ဗြဟ္မာနတ်တို့သည်လည်း။ ဥစ္စေသု၊ မြင့်ကုန်သော။ ဝိမာနေသု၊ ဗိမာန်တို့၌။ စိရဋ္ဌိတိကာ၊ ရှည်မြင့်စွာတည်ခြင်းရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုဗြဟ္မာနတ်တို့သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဒေသနာတော်ကို။ သုတွာ၊ ကြားနာကုန်၍။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ သန္တာသံ၊ ကြောက်လန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အနိစ္စာဝ၊ မမြဲကုန်သည်သာလျှင်။ သမာနာ၊ ဖြစ်ပါကုန်လျက်။ နိစ္စာ၊ မြဲကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အမညိမှ ကိရ၊ ထင်မှတ်ခဲ့ကုန်သတတ်။ ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အဒ္ဓုဝါဝ၊ မခိုင်ခံ့ကုန်သည်သာလျှင်။ပ။ အသဿတာဝ၊ အစဉ်ထာဝရမတည်ကုန်သည်သာလျှင်။ သမာနာ၊ ဖြစ်ပါကုန်လျက်။ သဿတာ၊ အစဉ်ထာဝရတည်မြဲကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အမညိမှ ကိရ၊ ထင်မှတ်ခဲ့ကုန်သတတ်။ ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ အနိစ္စာ ကိရ၊ မမြဲကုန်သတတ်။ အဒ္ဓုဝါ ကိရ၊ မခိုင်ခံ့ကုန်သတတ်။ အသဿတာ ကိရ၊ အစဉ်ထာဝရ မတည်မြဲကုန်သတတ်။ သက္ကာယပရိယာပန္နာ ကိရ၊ သက္ကာယ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သတတ်။

ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒေဝါနံ၊ ဗြဟ္မာနတ်တို့၏။ ဘယုပ္ပတ္တိ၊ ကြောက်ခြင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ အာဂတာ၊ လာ၏။

ခန္ဓပဉ္စကံ ဝါ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကိုသော်ရင်း။ တဒေကဒေသော ဝါ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး၏ တစိတ်တဒေသကိုသော်ရင်း။ အတ္တဝါဒီဟိ၊ အတ္တဝါဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တကောင်ဟူ၍။ ပရိကပ္ပိယတိ၊ ကြံဆအပ်၏။ တဥ္စ၊ ထိုအတ္တကောင်ဟု ကြံဆအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ကေန္တတော၊ အားဖြင့်။ အနိစ္စံ စ၊ မြဲလည်းမမြဲ။ ဒုက္ခံ စ၊ ဆင်းရဲလည်းဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယံ ဟိ အနိစ္စံ ဒုက္ခန္တိ အာဒိ၊ ကို။ (ဤဋ္ဌတံ-ပိုသည်) အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တီသု ဒုက္ခတာသု၊ သုံးပါးသော ဒုက္ခတာဟူသော ဒုက္ခ-

လက္ခဏာတို့တွင်။ သင်္ခါရဒုက္ခတာဝ၊ တာဟုခေါ်သော သင်္ခါရဒုက္ခလက္ခဏာ သည်သာလျှင်။ ဗျာပိနီ၊ ပျံ့နှံ့၏။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလို ရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတံ ဝါ ဥဒယဗ္ဗယပ္ပဋိပီဠနံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တာ အဘာဝိဿာတိ၊ ကား။ ကာရကော၊ ပြုတတ်သောသူ။ ဝေဒကော၊ ခံစားတတ်သောသူ။ သယံဝသီ၊ မိမိအလိုလျှင် အလိုရှိသောသူ၊ ဝါ၊ မိမိအလို အတိုင်း အစိုးရသောသူ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ အတ္တကောင်သည်။ အဘာဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဣတိ၊ ဤ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အာဗာဓာယ၊ နှိပ်စက်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အယုဇ္ဇမာနကံ၊ မသင့်လျော်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ရူပ-က္ခန္ဓေ၊ ၌။ အဘေဒတော၊ သာမညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မခွဲခြားသောအားဖြင့်။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ တေတ္တိံသဝိဓံ၊ သုံးဆယ့်သုံးပါး အပြားရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီသုပိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့၌လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ သေ နယောတိ၊ သေ နယော-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ [၃၉၃] အတိဒိ-သတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ပဥ္စသဋ္ဌိအဓိကာ၊ ခြောက်ဆယ့် ငါးခု အလွန်ရှိကုန်သော။ သတံ၊ တရာသော။ သမ္မသနဝါရာ၊ သုံးသပ်ခြင်းဝါရ တို့သည်၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ခြင်းဝါရတို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒွါရဆက္ကာဒီသုပိ၊ ဒွါရဆက္ကစသည်တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ သမ္မသနဘေဒေါ၊ သုံးသပ်ခြင်းအပြား ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၆၉၄။ နိယမတော သင်္ခတာဒိဘေဒံ ဟောတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧကံသေန၊ ဧကန်စင်စစ်အားဖြင့်။ သင်္ခတတာဒိဝိသေသဝန္တံ၊ သင်္ခတအဖြစ်စသည် အထူး ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အသင်္ခတာဒိသဘာဝေ၊ အသင်္ခတ အစရှိသောသဘော၌။ အနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ အဿာတိ၊ ကား။ အနိစ္စဿ၊ အနိစ္စ-ပုဒ်၏။ ပရိယာယဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဝေဝစနဒဿနတ္ထံ၊ ဝေဝုစ်စကားလှယ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ တံ ပန၊ ထိုဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်ကိုကား။ ခယဓမ္မန္တိအာဒိနံ၊ ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုရိမာနံ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသော အနိစ္စ, သင်္ခတ, ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ပုဒ်တို့၏။

(ဝသေန၊ ဖြင့်။) န (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) မသိအပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုအနိစ္စ-ပုဒ်သည်ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထိုအနိစ္စ-ပုဒ်၏။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သင်္ခတပဋိစ္စသမုပ္ပန္နပဒါနိပိ၊ သင်္ခတ-ပုဒ်, ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ပုဒ်တို့သည်လည်း။ ဟုတွာ အဘာဝဒီပနတော၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး၍ မရှိခြင်းကို ပြသောအားဖြင့်။ (တဿ၊ ထိုအနိစ္စ-ပုဒ်၏။ ပရိယာယော၊ သည်။) န (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပါဂဘာဝဒီပနတော၊ မပြုအပ်မီ, အကြောင်းမညီညွတ်မီ ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်းကိုသာ ပြခြင်းကြောင့်တည်း[၁]။ ပန၊ စင်စစ်။ ပါဂဘာဝဒီပနေန၊ ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်းကို ပြသဖြင့်။ အနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ သာမနေပက္ခေ၊ ပြီးစေသောအဖို့၌။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ သဗ္ဗေသံ ပဒါနံ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၏။ ပရိယာယတာဘာဝတော၊ ပရိယာယ်အဖြစ်၏ မဟုတ်ခြင်း မရှိခြင်းကြောင့်။ နာနာကာရေဟိ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝိကပ္ပန္တရံ၊ ဝိကပ်တပါးကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ် ဆိုအပ်၏။ မနသိကာရပ္ပဝတ္တိဒဿနတ္ထန္တိ ကား။ အနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ဉပဗြူဟနမနသိကာရပ္ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ပွါးစေသော နှလုံးသွင်းမှု၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။

စတ္တာရီသာကာရအနုပဿနာကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၇။ သောတိ၊ ကား။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဿာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဘေဒဿ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသော။ အနိစ္စတာဒိသမ္မသနဿ၊ အနိစ္စတာအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏။ ထိရဘာဝတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဒဠ္ဍဘာဝတ္ထာယ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနိစ္စာဒိအာကာရဿ၊ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ မနသိကာရော ဝိယ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကဲ့သို့။ ဗဟုလီကာရဘာဝတော၊ အကြိမ်များစွာပြုမှု၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ တေသံ၊ ဤအမေးဥဒ္ဒေသစကား၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊ အကျယ်ဝေဘန် ဖြေကြားရာ၌။ ယံ တံ အနိစ္စာဒိသမ္မသနံ၊ အကြင်အနိစ္စအစရှိသောအခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ အနုလောမိကန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမဿ၊ အရိယာမဂ်ကို

၁-သင်္ခတ-ပုဒ်, ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ပုဒ်တို့သည် မပြုအပ်သေးမီ, အကြောင်းမညီညွတ်သေးမီ ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်း အနက်ကိုသာ ပြကြသည်၊ ရင့်ကျက်ခြင်း အနက်ကိုကား မပြကြ။ ထိုကြောင့် သီမူနှင့်အညီ ပါဂဘာဝ-သာ သင့်သည်၊ ပါကဘာဝ-ကား မသင့်။ ထိုပြင် ဟုတွာ အဘာဝဒီပနတော-အရာ၌ ဟုတွာ အဘာဝါဒီပနတော-ဟု ရှိလျှင်သာ၍ကောင်းသည်၊ ထိုသို့ ရှိလျှင်-ဟုတွာ အဘာဝါဒီပနတော၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး၍ မရှိခြင်းကို မပြခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပါဂဘာဝဒီပနတော၊ ကြောင့်ရင်း။ (တဿ၊ ထိုအနိစ္စ-ပုဒ်၏။ ပရိယာယော၊ သည်။) န (ဟောန္တိ၊) ကုန်-ဟု တဝါကျတည်း ပြု၍ အနက်ပြန်ရာ၏။

သိခြင်းရခြင်းအား။ အနုကူလံ၊ လျော်သော။ ခန္တိန္တိ၊ ကား။ ဉာဏခန္တိံ၊ ဉာဏ်ဟူသောခန္တိကို။ ဟိ၊ မှန်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ ဝိသယသဘာဝံ၊ အာရုံ၏ သဘောကို။ သြဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်၍။ ဝဝတ္ထာနေ၊ ပိုင်းခြားခြင်း၌။ ခမတိ သဟတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သမ္မတ္တ-နိယာမန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုအရိယာမဂ်သည်။ သမ္မာ-ဒိဋ္ဌိအာဒိသမ္မတ္တဋ္ဌေဝ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော အမှန်သဘောသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အနိဝတ္တိဓမ္မတာယ၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းသဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိယာမော စ၊ မုချကိန်းသေမြဲသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာဒိနာ နယေနာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ ပဋ္ဌက္ခန္ဓေ။ပ။ သြက္ကမတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝေမာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပါဠသေသော၊ ပါဠ်ကြွင်းကို၊ ဝါ၊ ကြွင်းသောပါဠ်ကို။ ရောဂါဒိပဋိပက္ခယောဇနာဝသေန၊ ရောဂ-ပုဒ် စသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ယှဉ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော၊ ချဲ့အပ်၏။ ခန္ဓာနံ နိရောဓော နိစ္စံ နိဗ္ဗာနန္တိ ဝစနေန၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခရောဂတာဒိပဋိပက္ခော၊ ဆင်းရဲသည်၏အဖြစ် ရောဂါနှင့် တူသည်၏အဖြစ် စသည်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ သုခါရောဂျာဒိဘာဝေါ၊ ချမ်းသာ၏အဖြစ် အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်ကို။ အာဒိနာ နယေ-နာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။ နယဂ္ဂဟဏေန၊ နည်းယူသဖြင့်၊ ဝါ၊ နည်း ယူစေသဖြင့်။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝသေသော၊ ကြွင်း သော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ ပါဠော၊ ပါဌ်ကို။ ပကာသိတော ဧဝ၊ ပြအပ် ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

[၃၉၄] စ၊ ဆက်။ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊ လေးဆယ်သောအခြင်း အရာတို့ဖြင့်။ ဧတံ သမ္မသနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းသည်။ အနုလောမဉာဏေ၊ ၌။ ဘာဝေတဗ္ဗဝိခါနံ၊ ပွါးစေအပ်သောအစီအရင်သည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ် ၍ကား ဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုလောမဉာဏံ ဝိဘာဇန္တေန။ ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣတော၊ ဤသမ္မသနဉာဏ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ကတပရိစယဿေဝ၊ ပြုအပ်သောလေ့ကျက်ခြင်းရှိသော ယောဂီအားသာ လျှင်၊ ဝါ၊ ပြုအပ်သောလေ့ကျက်ခြင်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သောယောဂီအား။ ကိစ္စာဝဟံ၊ ကိစ္စကိုဆောင်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤသမ္မသနဉာဏ်အရာ၌လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တဿာပီတိ၊ ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကလာပသမ္မသနဿေဝ၊ အပေါင်း လိုက် သုံးသပ်ခြင်း၏သာလျှင်။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) နှ၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ယထာဒဿိတဿ၊ အကြင်အကြင်ပြအပ်ပြီးသော။ စတ္တာလီသ-

ပွဘေဒဿ၊ လေးဆယ်အပြားရှိသော။ အနိစ္စာဒိသမ္မသနဿပိ၊ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏လည်း။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုလေးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို။ အနုလောမိကခန္တိပဋိလာဘာယ စ၊ အနုလောမဉာဏ်ကို ရခြင်းငှါလည်း။ သမ္မတ္တ-နိယာမောက္ကမနာယ စ၊ အရိယာမဂ်သို့သက်ရောက်ခြင်းငှါလည်း။ သံဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကေ်ာသတော၊ စင်စစ်မုချအားဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ (တော်၊ ဤဆိုလတံ့သောစကားကို။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်၊ ကဥ္စိ၊ တစုံတခုသော။ သင်္ခါရံ၊ ကို။ နိစ္စတော၊ မြဲသည်ဟု။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုမြင်လျက်။ အနုလောမိကာယ၊ အရိယာမဂ်ကို ရခြင်းအားလျော်သော။ ခန္တိယာ၊ အနုလောမဉာဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ ဣတိ၊ သို့သော။ ဇတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ၊ အနုလောမဉာဏ်နှင့်။ အသမန္နာဂတော၊ မပြည့်စုံသောသူသည်၊ ဝါ၊ မပြည့်စုံပါပဲလျက်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ အရိယာမဂ်သို့။ ဩက္ကမိဿတိ၊ သက်ရောက်လတံ့။ ဣတိ၊ သို့သော။ ဇတံ ဌာနံ၊ သည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ အရိယာမဂ်သို့။ အနောက္ကမမာနော၊ မသက်ရောက်သူသည်၊ ဝါ၊ မသက်ရောက်ပါပဲလျက်။ သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ၊ ကိုငှင်း။ပ။ အရဟတ္တံ ဝါ၊ ကိုငှင်း။ သစ္ဆိကရိဿတိ၊ မျက်မှောက်ပြုလတံ့။ ဣတိ၊ သို့သော။ ဇတံ ဌာနံ၊ သည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုမြင်လျက်၊ ဝါ၊ ရှုမြင်သည်ရှိသော်။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။

သုက္ကပက္ခော၊ ဖြူသောအဖို့ရှိသော သုက္ကပက္ခကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော၊ ချဲ့အပ်၏။ တထာ၊ တူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ကဥ္စိ သင်္ခါရံ၊ တစုံဘခုသောသင်္ခါရကို။ သုခတော၊ ချမ်းသာဟု။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဟု။ ကဥ္စိ ဓမ္မံ၊ တစုံတခုသောတရားကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟု။ ဣတိ၊ သို့စသည်ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော၊ ချဲ့အပ်၏။

၆၉၇။ ကေကာံ၊ တခုတခုသော။ ခန္ဓံ၊ ခန္ဓာကို။ အနိစ္စာဒိသမ္မသနဿ၊ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မ-သတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တဿ သမ္မသနဿ၊ ထိုသုံးသပ်ခြင်း၏။ ပဥ္စန္နံ ခန္ဓာနံ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာ-ရဏတာယ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေကာံ ခန္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနစ္စန္တိကတာယာတိ၊ ကား။ အစ္စန္တိကတာဘာဝတော၊ အဆုံးကိုလွန်သည်၏ အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့်။ အသဿတတာယ၊ အစဉ်ထာဝရ မတည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဿတံ၊ အစဉ်ထာဝရ တည်သော (နိဗ္ဗာန် ကဲ့သို့သော) အရာသည်။ ပရာယ၊ နောက်ဖြစ်သော။ ကောဋိယာ၊ အစွန်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အစ္စန္တိကံ၊ အစ္စန္တိက မည်၏[၁]။ အာဒိအန္တဝန္တတာယာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗာပရကောဋိဝန္တတာယ၊ ရှေးအစွန်း နောက်အစွန်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဓမ္မတော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ ဧသ နယော၊ တည်း။

စ၊ ဆက်။ အနိစ္စတောတိ၊ ကား။ အဒ္ဓုဝတော၊ မခိုင်မြဲသောအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဇော၊ ဤခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ ခဏိကတာယ၊ ခဏမျှတည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ န၊ မဟုတ်။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်၏။) ဝါ၊ ကား။ အသဒါဘာဝိတာယ၊ အခါခပ်သိမ်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အ-မပါပဲ သဒါဘာဝိတာယ-ဟု ရှိသင့်၏။ သဒါဘာဝိတာယ၊ အခါခပ်သိမ်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။) န ဣစ္စံ၊ မသိအပ်။ န ဥပဂန္တဗ္ဗံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် မကပ်ရောက်အပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဥပ္ပါဒဝယပဋိပီဠနတာယာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒေန စ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဝယေန စ၊ ပျက်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ပတိပတိ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ တံသမင်္ဂိနော၊ ထိုခန္ဓာနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိဗာဓနသဘာဝတ္တာ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ တေဟိ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့သည်။ သယမေဝ၊ ခန္ဓာဟူသော မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဝိဗာဓေတဗ္ဗတ္တာ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ တေဟိ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့က။ ပဋိပီဠိတာ ဝေ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယာ ပီဠနာ၊ ယင်းသို့သော နှိပ်စက်ခြင်းကို။ သင်္ခါရဒုက္ခတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ [၃၉၅] ဒုက္ခဝတ္ထုတာယာတိ၊ ကား။ တိဝိဓဿာပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဿ စ၊ ဒုက္ခ၏၎င်း။ သံသာရဒုက္ခဿ စ၊ သံသရာဆင်းရဲဒုက္ခ၏၎င်း။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယယာပနီယတာယာတိ၊ ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ ယာပေတဗ္ဗတာယ၊ မျှစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရောဂမူလတာယာတိ၊ ကား။ မူလဗျာဓိ ဝိယ၊ မူလရင်း ရောဂါကဲ့သို့။ အနုဗန္ဓဗျာဓီနံ၊ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်သော အနာတို့၏။ မူလဘာဝ-

---

၁-အန္တံ အတိက္ကန္တံ အစ္စန္တံ၊ အစ္စန္တမေဝ အစ္စန္တိကံ-ဟု ဝစနတ္ထ ပြု။

တော၊ အမြစ်အရင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒဋ္ဌာနေနာပိ၊ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်လည်း။ ယာပျရောဂသဒိသတော၊ ယာပျရောဂါနှင့် တူသောကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယာပျဗျာဓိ၊ ယာပျအနာသည်။ ရောဂေါ၊ ရောဂါမည်၏။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသောအနာသည်။ အာဗာဓော၊ အာဗာဓမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဒုက္ခတာသူလယောဂိတာယာတိ၊ ကား။ တိဝိဓဒုက္ခတာသင်္ခါတေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဒုက္ခတာဟုဆိုအပ်သော။ ရုဇ္ဇ-နေန၊ နာကျင်ခြင်းနှင့်။ ယုဇ္ဇတာယ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသာ-သုစိပဂ္ဃရဏတာယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အာရမ္မဏဝသေန စ၊ အာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သမန္နာဂမဝသေန စ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ရာဂါဒိကိလေသာသုစိဝိဿန္ဒနတော၊ ရာဂအစရှိသောကိလေသာဟူသော မစင်ကြယ်သည်တို့ကို ယိုထွက်စေတတ်သောကြောင့်။ အဟုတွာ၊ မရှိမူ၍။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဥဒ္ဒယမာ-တတာ၊ ဖူးရောင်ကြွတက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

အနန္တော တုဒနတာယာတိ၊ ကား။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ တုဒနတော၊ ထိုးဆွနှိပ်စက်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုက္ခဝေဒနာဒယော ဝိယ၊ ဒုက္ခဝေဒနာစသည်တို့ကဲ့သို့။ ဣမေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အတ္တဘာဝဿ၊ အတ္တဘော၏။ အဗ္ဘန္တရဂတာ ဧဝ၊ အတွင်း၌ တည်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။) ဥဒယဗ္ဗယဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တုဒန္တိ၊ ထိုးဆွနှိပ်စက်ကုန်၏။ အရိယမဂ္ဂသလ္လာသေန၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသော ညှပ်-ဇာဂနာနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နီဟရိတုံ၊ ထုတ်ပစ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ မစွမ်းနိုင်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုန္နီဟရဏီယတာ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသဒဠှဘာဝတော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၏မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အဃန္တိ၊ ကား။ ပါပံ ဝိယ၊ မကောင်းမှုကဲ့သို့။ အရိယဇနေဟိ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိဂရဟိတဗ္ဗံ စ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အနတ္ထဇနနတော၊ အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ အဝဍ္ဎိအာဝဟံ စ၊ စီးပွါးမဲ့ကိုဆောင်တတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပါပဿ၊ မကောင်းမှု၏။ ဝတ္ထုဘူတံ စ၊ တည်ရာဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော။ ခန္ဓ-ပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဂရဟာ။ပ။ အဃတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အသေရိဘာဝဇနကတာယာတိ၊ ကား။ ပရဝသတာဇနန-တော၊ သူတပါး၏ (အလိုလျှင်) အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေသောကြောင့်။ ဂိလာနော၊ မကျန်းမာသောသူသည်။ အညေဟိ၊ တပါးသော သူတို့က။ သံ-ဝေသနဝုဋ္ဌာပနာဒိနာ၊ အိပ်ရာ၌လှဲသိပ်ပေးခြင်း, အိပ်ရာမှထူပေးခြင်းစသည်ဖြင့်။ ပရပဋိဗဒ္ဓသရီရဝုတ္တိကော၊ သူတပါးနှင့်စပ်သောကိုယ်၏ ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။

အသေရီ၊မိမိအလိုလျှင် အလိုမရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတေပိ၊ ဤခန္ဓာတို့သည်လည်း။ အသေရိဘာဝဇနကာ၊ မိမိအလိုလျှင် အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ အဝသဝတ္တိတာယာတိ၊ ကား။ အဝသဝတ္တနတော၊ အလို၌မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အလိုအတိုင်းမဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပရော၊ တပါးသော။ သတန္တော၊ မိမိလျှင်ပြဓာန်းသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ န ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ မလိုက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သုဘာသုခါဒိဘာဝေန၊ တင့်တယ်သည် ချမ်းသာသည်စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝသေ၊ မိမိအလို၌။ ဝတ္တေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတော၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဓေယျတာယာတိ၊ ကား။ မာ ဇီရထ၊ မအိုကုန်လင့်။ မာ မီယထ၊ မသေကုန်လင့်။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိဓာတုံ၊ စီရင်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတော၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပလုဇ္ဇနတာယာ-တိ၊ ကား။ ဗျာဓိအာဒီဟိ၊ ဗျာဓိအစရှိကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဆိဇ္ဇနတော၊ ပြတ်ခြင်းကြောင့်။ (ဘိဇ္ဇနတော-ဟု ရှိသင့်၏။ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်ဟု အနက်ပေး) ဝိနဿနတော၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ တေဟိ ဧဝ၊ ထိုဗျာဓိစသည်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ အာဗျသနတော၊ လွန်စွာပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ လောကသဒ္ဒေါ၊ လောက-သဒ္ဒါကို။ ဗျသနတ္ထော၊ ပျက်စီးခြင်းအနက်ရှိသည်ဟူ၍ရင်း။ ပ-သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဘုသတ္ထော၊ အလွန် ဟူသော အနက်ရှိသည်ဟူ၍ရင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဗျာဓိအာဒီဟိ၊ ဗျာဓိအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဗျသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဗျသနာဝဟဘာဝေန၊ ပျက်စီးခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တေတိ၊ လာတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤတိ၊ ဤတိ မည်၏။ တော၊ ဤတိ-ဟူသော ဤအမည်သည်။ အာဂန္တုကာနံ၊ အာဂန္တုဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလပက္ခိယာနံ၊ အကုသိုလ်အဖို့ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ အကုသိုလ်အဖို့၌ ပါဝင်ကုန်သော။ ဗျသနဟေတူနံ၊ ပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဧဒိသာ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနေကဗျသနာဝဟတာယ ဤတိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဥပဒ္ဒဝတိ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ မည်၏။ အနတ္ထံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ ဇနေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်။ အဘိဘဝတိ အဇ္ဈောတ္ထရတိ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ တော၊ ဤဥပဒ္ဒဝ-ဟူသောအမည်သည်။ ရာဇဒဏ္ဍာဒီနံ၊ မင်းဘေးမင်းဒဏ်စသည်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဧဒိသာ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဒိတာနံ။ပ။ ဥပဒ္ဒဝတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိက-

ဘယာဝဟတော စ၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သောဘေး, တမလွန်၌ဖြစ်သော ဘေးတို့ကိုဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်ရင်း။ အဘယပဋိပက္ခတော စ၊ ဘေးမဲ့ရာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်ရင်း။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဘယာနံ။ပ။ ဘယတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ။ ဉာတိဗျသနာဒီဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌။ ရောဂါဒီဟိ၊ ရောဂအစရှိကုန်သော။ အနတ္ထေဟိ၊ အကျိုးမဲ့တို့သည်။ ဥပသဇ္ဇနဋ္ဌေန စ၊ ကပ်ငြိအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်ရင်း။ [၃၉၆] ဥပသဂ္ဂ-သဒိသတာယ စ၊ ဥပသဂ္ဂနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ (တနည်း။ ဥပသဂ္ဂသဒိသတာယ-နောက်၌ စ-သဒ္ဒါမပါခဲ့လျှင်-အနတ္ထေဟိ၊ တို့သည်။ ဥပသဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဥပသဂ္ဂသဒိသတာယ၊ ကြောင့်။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဟု အနက်ပြန်ရာ၏။) စ၊ ဆက်။ ဥပသဂ္ဂေါတိ၊ ဥပသဂ္ဂသဒိသတာယ-ပုဒ်၌ ဥပသဂ္ဂ-ဟူသည်ကား။ ဒေဝတူပသံဟာရဝသေန၊ နတ်တို့၏ကပ်၍ ဆောင်ခြင်း (ဆောင်ပေးခြင်းပြုစားခြင်း)၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ဗျာဓိ-အာဒိ၊ ဗျာဓိအစရှိသော။ အနတ္ထော၊ အကျိုးမဲ့တည်း။ သော၊ ထိုအကျိုးမဲ့သည်။ အတ္တကာမေန၊ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တမုဟုတ်မျှသော်လည်း။ န အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော၊ လျစ်လျူမရှုအပ်မရှုထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနေကေဟိ။ပ။ ဥပသဂ္ဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒေါသူပသဋ္ဌတာယာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏတော စ၊ အာရုံအားဖြင့်ရင်း။ သမ္ပယောဂတော စ၊ ယှဉ်သောအားဖြင့်ရင်း။ ရာဂါဒိဒေါသေဟိ၊ ရာဂအစရှိသော အပြစ်တို့သည်။ ဥပေတတာယ၊ ကပ်ရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။လော-ကဓမ္မာ၊ လောကဓံတရားတို့သည်။ လာဘာဒိဟေတုကာ၊ လာဘစသည်လျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော။ အနုနယပဋိဃာ၊ ရာဂ ဒေါသတို့တည်း။ တေဟိ စ၊ ထိုလောကဓံ တရားတို့ကြောင့်ရင်း။ ဗျာဓိအာဒီဟိ စ၊ ဗျာဓိစသည်တို့ကြောင့်ရင်း။ အနဝဋ္ဌိတတာ၊ မတည်တံ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပစလိတတာ၊ တုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်မည်၏။

ဥပက္ကမေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော ဝါ၊ မိမိ၏ရင်း။ ပရဿ ဝါ၊ သူတပါး၏ရင်း။ ပယောဂေန၊ လုံ့လပယောဂဖြင့်။ သရသေနာတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုရင်းသဘောအားဖြင့်။ ပဘင်္ဂုပဂမနသီလတာ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်လေ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘိဒုရတာ၊ ပျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ သဗ္ဗာ-ဝတ္ထနိပါတိတာယာတိ၊ ကား။ ရုက္ခဖလံ ဝိယ၊ သစ်သီးကဲ့သို့။ အတိတရုဏ-ကာလတော၊ အလွန်နုသောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သဗ္ဗာသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ အဝတ္ထာသု၊ အခိုက်အတန့်တို့၌။ နိပတနသီလတာယ၊ ကျတတ်ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိပတဿပိ၊ မကျမပျက်သေးသော ခန္ဓာ၏လည်း။

သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အသာရတာယ၊ အနှစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထိရဘာဝဿ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်၏။ အဘာဝတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ထိရံ၊ ခိုင်မြဲသောဝတ္ထုသည်။ ဓုဝံ နာမ၊ ဓုဝ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယိတုံ ရက္ခိတုံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတာယ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာယနော၊ စောင့်ရှောက်တတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘာယနော၊ မည်၏။ တဗ္ဘာဝေါ၊ ထို မစောင့်ရှောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတာယနတာ၊ မည်၏။ တာဏာသီသာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းကို မြှော်လင့်သဖြင့်။ ဥပဂတဿ၊ ကပ်ရောက်လာသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အလဗ္ဘနေယျခေမတာ၊ မရအပ်သော ဘေးငြိမ်းခြင်း ရှိသည် အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဘေးငြိမ်းခြင်းကို မရအပ်မရထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊၏။) ဒုက္ခဘီတိယာ၊ ဆင်းရဲကိုကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ဥပလီယနာဓိပ္ပါယေန၊ ချဉ်းကပ်ပုန်းအောင်းခြင်းငှါ အလိုရှိသဖြင့်။ အလ္လီယိတုံ၊ ချဉ်းကပ် ပုန်းအောင်းခြင်းငှါ။ ။ဒုက္ခနိဝတ္တနံ၊ ဆင်းရဲကိုနစ်စေခြင်းသည်။ လေဏကိစ္စံ၊ ပုန်းအောင်းရာ၏ ကိစ္စတည်း။ ဇာတိအာဒိဘယာနံ၊ ဇာတိအစရှိသောဘေး တို့ကို။ ဟိံသနံ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းသည်။ ဝိဓမနံ၊ မှုတ်လွှင့်ပယ်ဖျောက်ခြင်း သည်။ ဘယသာရကတ္တံ၊ ဘေးကိုပယ်သတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်မည်၏။ ယထာ-ပရိကပ္ပိတေဟီတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနေဟိ၊ ထင်ရှား မရှိကုန်သော။ (ပရိကပ္ပိတပ္ပကာရေဟိ-မှာစပ်) ဗာလေဟိ၊ ဗာလပုထုဇန် တို့သည်။ ပရိကပ္ပိတပ္ပကာရေဟိ၊ ကြံဆအပ်သော အပြားတို့မှ။ ရိတ္တတာယာတိ၊ ကား။ ဝိဝိတ္တတာယ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိရဟိတတာယ၊ ကင်းသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အန္တောသာရာဘာဝေါ၊ အတွင်း၌ အနှစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ရိတ္တတာ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ သာ ဧဝ၊ ထိုရိတ္တတာ သည်ပင်လျှင်။ တုစ္ဆတာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရိတ္တတာယေဝ တုစ္ဆတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အပ္ပကတ္တာတိ၊ ကား။ ပရိတ္တတ္တာ၊ သေးငယ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ လာမကတ္တာ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုဝသာရာ-ဘာဝါဒီဟိ၊ ခိုင်မြဲသောအနှစ်၏ မရှိခြင်းစသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အတ္တ-သာရာဘာဝံ၊ အတ္တသာရ၏ မရှိခြင်းကို။ ရိတ္တပဒေန၊ ရိတ္တ-ပုဒ်ဖြင့်။ဝတွာ၊ ဆိုပြီး ၍။ နိဗ္ဗတ္တိတမတ္တသာရာဘာဝမေဝ၊ အသီးထုတ်အပ်သော အတ္တသာရ၏ မရှိ ခြင်းကိုသာလျှင်။ သုညပဒေန၊ သုည-ပုဒ်ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ သာမိ။ပ။ သုညတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ သာမိအာဒိလက္ခဏေန၊ ပိုင်ရှင်စသည် လက္ခဏာရှိသော။ အတ္တနာ၊ အတ္တကောင်မှ။ ဧတေ၊ ဤခန္ဓာ တို့သည်။ သုညာ ယထာ၊ ဆိတ်သုဉ်းကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သယမ္ပိ၊ မိမိကိုယ် တိုင်လည်း။ အတ္တသဘာဝေါ၊ ထိုသာမိစသည် လက္ခဏာရှိသော အတ္တသဘောမရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သယဥ္စ။ပ။ အနတ္တတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊

၏။ အတ္တာ၊ အတ္တကောင်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ပဝတ္တိဒုက္ခတာယာတိ၊ ကား။ ဘဝပဝတ္တိဒုက္ခဘာဝတော၊ ဘဝ၏ဖြစ်ခြင်း ဟူသော ဆင်းရဲ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝပဝတ္တိ စ၊ ဘဝ၏ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စာဒိအာကာရေန၊ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တနမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ သော စ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ ယံ-ယေန၊ အကြင်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤမမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိခြင်းသည်။ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။" ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ စ အာဒီနဝတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဒီနန္တိ၊ အာဒီနံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ကေမန္တန္တိ ယထာ၊ ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့။ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနပုံးဟု ခေါ်သော ကြိယာဝိသေသန ကို ညွှန်ပြသောပုဒ်တည်း။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ကပဏံ၊ အထီးကျန်လျက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ အာ-ကာရော၊ ဤ အာ-အက္ခရာသည်။ ဘုသတ္ထော၊ အလွန်ဟူသော အနက်ရှိ၏။ [၃၉၇] ဒီနော၊ နှစ်ဖြာ၊ ဆိဒ္ဒကံ၊ ဖြတ်အပ်သော သူသေကောင်သည်၊ ဝါ၊ ပြတ်သော သူသေကောင်သည်။ ဝိစ္ဆိဒ္ဒကံ၊ မည်၏။ ဣတိ ထွေ၊ ဤပုဒ်၌။ ဒွိသဒ္ဒဿ၊ ဒွိ-သဒ္ဒါ၏။ အတ္ထော၊ အနက်၌။ ဝိသဒ္ဒေါ၊ ဝိ-သဒ္ဒါ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤဝိပရိဏာမ-ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွေဓာ။ပ။ ဓမ္မတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမော စ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်လည်း။ ဝိပရီတသဘာဝါပတ္တိ၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်သော သဘောသို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ ဒုဗ္ဗလတာယာတိ၊ ကား။ သရသဘိဒုရတာယ၊ မိမိသဘောအားဖြင့်ပျက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလာဘာဝတော၊ အား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ ဒုဗ္ဗလမ္ပိ၊ အားမရှိသော်လည်း။ ကိဉ္စိ၊ အချို့သော ဝတ္ထုသည်။မုဒုကမ္မညဘာဝေန၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ် အမှု၌ခံ့သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ (ကမ္မည-၌ ရဿနှင့် ရှိစေရမည်) ဒုပ္ပဓံသိယံ၊ ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲသည်။ (နပုလ္လိင်ဖြစ်၍ အာကာရန္တ မသင့်) (သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။) ဣမေ ပန၊ ဤခန္ဓာ ငါးပါးတို့သည်ကား။ သုပ္ပဓံသိယာ ဧဝ၊ ဖျက်ဆီးလွယ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာဖျက်ဆီးနိုင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖေဂ္ဂု ဝိယ သုခဘဉ္ဇနီယတာယ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဃဿ ပါပဿ၊ မကောင်း

မှု၏။ ဟေတုတာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ အဃဟေတုတာ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကိဗ္ဗိသံ၊ မကောင်းမှုသည်။ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓမေဝ၊ ခန္ဓာတို့နှင့် စပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဣမေ ရူပါဒယော၊ ဤရုပ်အစ ရှိသော တရားတို့သည်။ သုခဟေတု၊ ချမ်းသာ၏အကြောင်းတည်း။ န ဒုက္ခ-ဟေတု၊ ဆင်းရဲ၏အကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဇနိတဝိဿာသာနံ၊ ဖြစ်စေ အပ်သော အကျွမ်းဝင်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဟနနသီလတာယ၊ သတ်ခြင်း အလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝိဿာသဃာတိနော၊ မည်ကုန်၏။) ဟိ၊ မှန်။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဧတံ၊ ဤသည်ကား။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂါဟဝသေန၊ စွဲယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဗျသနံ၊ ပျက်စီး ခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိဿာသံ၊ အကျွမ်းဝင်သော သူကို။ ဟနန္တိ၊ သတ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဿာသဃာတိနော၊ တိ-မည်ကုန်၏။ တဗ္ဘာဝတော၊ ထိုအကျွမ်းဝင်စေ၍ (အယုံသွင်း၍) သတ်တတ်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အကျွမ်းဝင်သောသူကိုသတ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

ဝိဂတဘာဝတာယာတိ၊ ကား။ အပဂတဝုဍ္ဍိတာယ၊ ကင်းသော ကြီးပွါးခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကြီးပွါးစည်ပင်ခြင်း ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဘဝတဏှာ စ၊ သည်၎င်း။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ စ၊ သည်၎င်း။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ နောက်ပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ ဝိဘဝေါ၊ မည်၏။ တတော ဝိဘဝတော၊ ထိုဝိဘဝ တဏှာမှ၊ ဝါ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိမှ။ ဝါ၊ ကား။ ပိတုသဒိသဿ၊ အဘနှင့် တူသော။ သဘာဂဟေတုနော၊ သဘောတူသောအကြောင်း၏။ ဝိဘဝတော ဝိနာသတော၊ ပျက်စီးသည်မှ၊ ဝါ၊ ပျက်စီးပြီးသည်မှ။ သမ္ဘူတတာယ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့အား။ အာရမ္မဏာဒိနာ၊ အာရမ္မဏ သတ္တိ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။ အာသဝပဒဋ္ဌာနတာ၊ အာသဝေါတရားတို့၏နီးသောအကြောင်း၏အဖြစ်မည်၏။ ဗီဇာဒိကော၊ မျိုးစေ့အစရှိသော။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသောအကြောင်း သည်။ ဟေတု၊ ဟေတု မည်၏။ ဘူသလိလာဒိကော။ မြေ ရေ အစရှိသော။ (သိမှုနှင့် အညီဘူ-သာသင့်သည်၊ ဘူတ-ကား မသင့်) သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံ သောအကြောင်းသည်။ ပစ္စယော၊ ပစ္စယမည်၏။ အဇ္ဈတ္တေပိ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ တေဟိ၊ ထိုသာဓာရဏအသာဓာရဏ အကြောင်းတို့သည်။ သမေစ္စ သမ္ဘုယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပေါင်းဆုံ၍။ ကတော၊ ပြုအပ်သောတရားသည်။ သင်္ခတော၊ မည်၏။ မစ္စုမာရဿ၊ မစ္စုမာရ် ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကိလေသမာရဿ၊ ကိလေသမာရ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ သံဝဍ္ဎ-နတော၊ ပွါးစေတတ်သောကြောင့်။ အာမိသဘူတတာ၊ အာမိသဖြစ်သည်၏

အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ခန္ဓာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ သံဝဓ္ဓနတော၊ ပွါးစေတတ်သောကြောင့်။ အာမိသဘူတာ၊ အာမိသဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ အဘိသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာ၊ ထိုခန္ဓာတို့၌ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ ဒေဝပုတ္တမာရဿ ပန၊ ၏မူကား။ တေး၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိမာနဝသေန၊ မှတ်ထင်သော အဘိမာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာမိသဘာဝေါ၊ အာမိသ၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓာဒိမာရာနမ္ပိ၊ ခန္ဓာအစရှိသော မာရ်တို့၏လည်း။ (အာမိသဘူတတာ-ပုဒ်တွင် အာမိသ-ပုဒ်၌ စပ်) ဣမေသံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးတို့၏။ (အာမိသဘူတတာ-ပုဒ်တွင် တာ-၌ စပ်) ယထာရဟံ၊ စွာ။ အာမိသဘူတတာ၊ အာမိသဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုသင့် ဆိုထိုက်၏။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဇာတိဓမ္မာနန္တိအာဒီသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ပကတိအတ္ထော စ၊ ပင်ကိုရင်းသဘော အနက်ရှိသည်ရင်း။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဟေတုအတ္ထော စ၊ အကြောင်း အနက်ရှိသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိဇရာ။ပ။ ဟေတုတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သံကိလေသတ္တယဂ္ဂဟဏေန၊ သံကိလေသ သုံးပါးအပေါင်းကို ယူသဖြင့်။ တဒေကဋ္ဌာနံ၊ ထိုသံကိလေသ သုံးပါးနှင့် တူသောတည်ရာရှိကုန်သော။ ဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ ကိလေသဝတ္ထူနမ္ပိ၊ ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်း သိမ်းယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တဒါရမ္မဏာ၊ ထိုသံကိလေသဝတ္ထု ဆယ်ပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ တဒနတိဝတ္တနတော၊ ထိုသံကိလေသဝတ္ထုတို့(၏အာရုံအဖြစ်)ကိုမလွန်ခြင်းကြောင့်။ သံကိလေသိကာဧဝ၊ သံကိလေသိက မည်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တထာ၊ တူ။ ခုဒါတဏှာဇရာဒီသု၊ ဆာခြင်း, ရေငတ်ခြင်း, အိုမင်းခြင်း စသည်တို့ကြောင့်။ ပရိဿမသံကိလေသဿ စ၊ ပင်ပန်းခြင်းဟူသော သံကိလေသကိုလည်း။ (သိမှုနှင့် အညီပင်။ ခုဒါတဏှာဇဋ္ဌာဒီသု သရီရဿ သံကိလေသဿ စ-ဟု ရှိသောပါဌ်ကား မသင့်) သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်သိမ်းယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

စတ္တာရီသ၊ လေးဆယ်သော။ သမ္မသနာနိပိ၊ သုံးသပ်ခြင်းတို့သည်လည်း။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ အနုပဿနာသု၊ တို့၌။ အန္တောဂဓာနေဝ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တဒန္တောဂဓဘာဝံ၊ ထိုသုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ထေ့ ဟီတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၃၉၈] သရူပတော စ၊ သရုပ် အားဖြင့်ရင်း။ ပရိယာယတော စ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်ရင်း။ အနိစ္စဘာဝဝိဘာဝနတော၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြခြင်းကြောင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာနိ၊ နာတို့မည်ကုန်၏။ ဣတရေသုပိ၊ ဤမှတပါးသော ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာ-

နုပဿနာတို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။ အသာရကတောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ နိစ္စသာရာဘာဝဝိဘာဝနံ၊ မြဲသောအနှစ်၏ မရှိခြင်းကိုပြသော ပုဒ်တည်း။

တွောဝတာ၊ ဤမျှဖြင့်။ ကလာပတော၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့်။ ဓမ္မေ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ သမ္မသနမတ္တံ၊ သုံးသပ်ခြင်းမျှကို။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာ၊ ပုဒ်အစဉ်အတိုင်း ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ရှုခြင်းကို။ ဝိဟိတာ၊ စီရင်အပ်သည်။ န တာဝ ဟောတိ၊ မဟုတ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မသနာရမ္ဘဝိဓာနတ္ထံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣန္ဒြိယတိက္ခကာရဏနဝကကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၉။ ကေစ္စဿ၊ အချို့သော။ တိက္ခိန္ဒြိယဿ၊ ထက်သောဣန္ဒြေရှိသော။ မဟာပညဿ၊ ပညာကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နယဝိပဿနာဝသေနေဝ၊ နာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတရဿ၊ ဤမှတပါးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သေး။ တံ၊ ထိုမဖြစ်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ယဿ ပန။ပ။ န သမ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏုပ္ပတ္တိ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နယဝိပဿနာယ၊ ၏။ သမ္ပဇ္ဇနံ၊ ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ နဝဟာကာရေဟိ။ပ။ အဗ္ဗောသာနေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ နဝန္နံ၊ ကိုးပါးကုန် သော။ အာကာရာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ တိက္ခာနိ၊ ထက်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သပ္ပါယာနိ၊ လျော်ကပ်သည်တို့ကို။ သေဝမာ-နေန၊ မှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ သမ္မသိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

တေနာတိ၊ ကား။ ယောဂိနာ၊ သည်။ နဝဟာကာရေဟီတိ၊ ကား။ ဝက္ခ-မာနေဟိ၊ ဆိုအပ်လတ့်ကုန်သော။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်း အရာတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနီတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ သဒ္ဓါ အစရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ တိက္ခာနီတိ၊ ကား။ တိခိဏာနိ၊ ထက် ကုန်သည်။ ဝိသဒါနိ၊ သန့်ရှင်းကုန်သည်။ သူရာနိ၊ ရဲရင့်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနန္တိ၊ ကျား။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ ဥပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကုန်သော။ သင်္ခါရာနန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿိယမာနာနံ၊ ဝိပဿနာရှုအပ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ခယမေဝါတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒိသွာ၊ ရှုပြီး၍။ တံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းကို။ မုဉ္စိတွာ၊ လွှတ်၍။ ခယမေဝ၊ ကုန်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဘင်္ဂမေဝ၊ ပျက်ခြင်းကိုသာ

လျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ခယဒဿန-ပသုတဿ၊ ကုန်ခြင်းကိုရှုခြင်း၌ လေ့ကျက်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝိပဿနာပညာ၊ သည်။ တိက္ခာ၊ ထက်သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်။ (ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။) ဝဟတိ၊ ဆောင်၏။ ဣတရာနိ၊ ပညိန္ဒြေမှတပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ စ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည်လည်း။ (တိက္ခာနိ၊ ထက်ကုန်သည်။ သူရာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ ဝဟန္တိ၊ ၏။) တတ္ထာတိ၊ ကား။ ခယဒဿနေ၊ ကုန်ခြင်းကို ရှုရာ၌။ သက္ကစ္စကိရိယာယာတိ၊ ကား။ အာဒရကာရိတာယ၊ ရိုသေစွာပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ခယဒဿနပရမေနေဝ၊ ကုန်ခြင်းကို ရှုခြင်းလျှင် အမြတ်ဆုံး (အတိုင်းအရှည်) ရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တံ၊ ထို ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ အာဒရဇာတော၊ ဖြစ်သော ရိုသေခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပာ-ဒေတိ၊ ပြည့်စုံစေ၏။ သာတစ္စကိရိယာယာတိ၊ ကား။ အဝိစ္ဆေဒကိရိယာယ၊ မပြတ်မစဲပြုခြင်းဖြင့်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ ခယဒဿန-ဝသေန၊ ကုန်ခြင်းကိုရှုမြင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နိရန္တရမေဝ၊ အခြားအပြတ် မရှိမူ၍သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ အားဖြင့်။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော၊ မပြတ် အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ နံ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ သမ္ပာဒေတိ၊ ၏။ သပ္ပါယ-ကိရိယာယာတိ၊ ကား။ အနုရူပကိရိယာယ၊ လျော်သည်ကို ပြုခြင်းဖြင့်။ အာဝါသာဒိသတ္တဝိဓသပ္ပါယာသေဝနကိရိယာယ၊ အာဝါသအစရှိသော ခုနစ်ပါး အပြားရှိသော လျောက်ပတ်သည်တို့ကို မှီဝဲမှုပြုခြင်းဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟေနာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿ၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား။ ဝိပဿနာသမာဓိ၊ သည်။ ဉပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ တဿ အာကာရဿ၊ ထို အခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခဏဝသေန၊ ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမထနိမိတ္တဂ္ဂဟဏေန၊ သမာဓိဖြစ်ကြောင်း နိမိတ်ကို မှတ်ယူခြင်းဖြင့်။ သမ္ပာ-ဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ အနုပဝတ္တနတာယာတိ၊ ကား။ အနုရူပတော၊ လျော်စွာ။ ပဝတ္တနေန၊ ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ ဘာဝနာစိတ္တဿ၊ ၏။ လီနဘာဝေ၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ပီတိဝီရိယဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈ-င်္ဂါနံ၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ (ဗြူဟ-နေန၊ ပွါးစေခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဘာဝနာစိတ္တဿ၊ ၏။) ဉဒ္ဓတဘာဝေ၊ တက်ကြွ သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ပဿဒ္ဓိသမာဓိဉပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ တို့ကို။ ဗြူဟနေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခတန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ အသုစိဘာဝေန၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ [၃၉၉] ဗာဟိရကအဝိညာဏကကုဏပေ ဝိယ၊ အပြင်ပဖြစ်သော အသက်ဝိညာဏ်မဲ့ သူသေကောင်ပုပ်၌ ကဲ့သို့ရင်း။ ဇီဝိတေ၊ အသက်၌။ အဟိတာဝဟပစ္စတ္ထိကေ ဝိယ၊ အကျိုးစီးပွါးမဲ့ကို ဆောင်ပေးတတ်

ဖြစ်စေတတ်သော ရန်သူ၌ကဲ့သို့ငှါ။ နိရပေက္ခစိတ္တံ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်းသော စိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌပေတိ၊ ကပ်၍ထား၏။ ဝါ၊ ထင်စေ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၏။ တတ္ထ စ အဘိဘုယျနေက္ခမ္မေနာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ၊ ထိုသို့သော။ (တိက္ခဘာဝါပါဒနေ-၌ စပ်) ကာယစိတ္တေ၊ ကိုယ်နှင့်စိတ်၌။ အနပေက္ခဘာဝေန၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့ကို။ တိက္ခဘာဝါပါဒနေ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေရာ၌။ (တတ္ထ-၏ အဖွင့် ဖြစ်၍ တသ္မိံ-နှင့် ဝိဘတ်တူ သတ္တမျန္တသာ သင့်သည်၊ သီမူနှင့်လည်း အညီပင်။ မြန်မာစာအုပ်တို့၌ရှိသော တတိယန္တ-ကား မသင့်) ဥပ္ပန္နံ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ဝီရိယေန၊ ပျင်းရိမှုမှ ထွက်မြောက်သော ဝီရိယဖြင့်။ အဘိဘဝိတ္វာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဘာဝနံ၊ ပညာဘာဝနာကို။ သမ္ပာဒေတိ၊ ၏။ အန္တရာတိ၊ ကား။ ယထာဓိပ္ပေတာယ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော၊ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်းသော၊ ဘာဝနာသိဒ္ဓိယာ၊ ဘာဝနာ ပြီးစီးခြင်း၏။ အန္တရာဝ၊ အကြားကာလ၌ ပင်လျှင်။ အဗ္ဗောသာနေနာတိ၊ ကား။ အသင်္ကောစနေန၊ မတွန့်မဆုတ်သဖြင့်။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ အဖွင့်ဖြစ်သည်၊ သဒ္ဒါနက်အားဖြင့်မူ “အပြီးအဆုံးမသတ်ခြင်း မရပ်နားခြင်းဖြင့်”ဟု ဆိုလို၏)

ဧဝံ ဝုတ္တာနန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ နဝဟာကာရေဟိ။ပ။ ဘဝန္တီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အင္ဂကထာယံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဝါ၊ ဥပမာပြရလျှင်။ သုခုမာနံ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ မုတ္တာပဝါဠဒီနံ၊ ပုလဲသန္တာ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝိဇ္ဈနေ၊ ထွင်းဖောက်ရာ၌။ သုခုမတရေန၊ (ထွင်းဖောက်အပ်သော အရာထက်) သာ၍သိမ်မွေ့သော။ ဝေဓနေန၊ စူးသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ပင်လျှင်။ သဏှသုခုမာနံ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုငှါ။ ပစ္စယာ စ၊ (ထို ရုပ်နာမ်တို့၏) အကြောင်းကိုငှါ။ ပရိဂ္ဂဏှနေ၊ သိမ်းဆည်းရာ၌။ တိက္ခေန၊ ထက်သော။ ဉာဏေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ အထူးကား။ တေသံ၊ ထို(အကြောင်းနှင့် တကွသော) ရုပ်နာမ်တို့၏။ ခယဝယဒဿနေ၊ ကုန်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ရှုရာ၌။ တိက္ခတရေန၊ (အကြောင်းနှင့် ရုပ်နာမ်တို့ကို သိမ်းဆည်းသော ဉာဏ်ထက်) သာ၍ထက်သော။ (ဉာဏေန၊ သည်။) ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ခယဝယကိုရှုသော ထိုဉာဏ်၏။ တိက္ခတရတာ၊ သာ၍ ထက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဥပမေယျဝါကျ သာဓေတဗ္ဗာ-၌ စပ်) နိသာနသိလာယံ၊ ပုဆိန်သွေးသော ကျောက်ပြင်၌။ သဏှမဋ္ဌတာယ၊ နူးညံ့ချောညက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ကရဏေန၊ ပြုသဖြင့်။ (သဏှမဋ္ဌတာကရဏေန-ဟူ၍သော်လည်း ပါဠ်ရှိသင့်၏။ နူးညံ့စွာ သုံးသပ်ပွတ်တိုက်ခြင်းကို ပြုသဖြင့်-ဟု အနက်ပေး) ဖရသုဓာရာယ၊ ပုဆိန်သွားကို။ နိသိတဘာဝါပါဒနေန၊ သွေးအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ် (ဝါ) ထက်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဖြင့်။ (သာဓေတဗ္ဗာ) ဝိယ၊ ပြီးစေအပ်သကဲ့သို့။ ဣန္ဒြိ-

ယာနံ၊ တို့ကို။ တိက္ခဘာဝါပါဒနေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုထက်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်လည်း။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ ယေဟိ အာကာရေဟိ၊ အကြင်အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုအခြင်းအရာတို့တွင်။ ခဏိကာနံ၊ ခဏမျှတည်ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ ဘိဇ္ဇနာကာရဒဿနံ၊ ပျက်သော အခြင်းအရာကို ရှုခြင်းကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ။ပ။ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဉာဏဿ၊ ၏။ တိက္ခတရဘာဝေ၊ သာ၍ထက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ တဒဘာဝတော၊ ထိုဂုဏ်တို့၏ ထက်သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သေသိန္ဒြိယတိက္ခတာ၊ ကြွင်းသောဣန္ဒြေတို့၏ ထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ တဿ၊ ထိုသာ၍ထက်သောဉာဏ်၏၊ ဝါ၊ ဉာဏ်သာ၍ထက်သည်၏ အဖြစ်၏။ သမ္ဘာရဘာဝတော၊ အကြောင်းအဆောက်အဦ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဝိနာဘာဝတော၊ မကင်းမူ၍ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ကင်း၍မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သက္ကစ္စကိရိယာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ သက္ကစ္စကိရိယာစသည်ကို ယူခြင်းသည်။ တဿ၊ ထိုဉာဏ်ထက်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဥပါယဒဿနံ၊ ပြီးစီးကြောင်းဥပါယ်ကိုပြသောစကားတည်း။ အသပ္ပါယာနိ၊ မလျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဘောဇနာဒီနိ၊ ဘောဇဉ်စသည်တို့ကို။ အနုပယုဇ္ဇနာဒိဝသေန၊ မယှဉ်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အနုပဘုဉ္ဇနာဒိဝသေန-ဟု ရှိသင့်၏၊ အနုပဘုဉ္ဇနာဒိဝသေန၊ မသုံးဆောင်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။) ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်ရှောင်၍။ သပ္ပါယာနိ၊ လျော်သောဘောဇဉ် စသည်တို့ကို။ မတ္တသော၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ သေဝမာနေန၊ မှီဝဲသည် ဖြစ်၍။ ။ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ အစ္စန္တဝိဓုရတာယ၊ စင်စစ်ဆန့်ကျင် ကွဲလွဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ အသမ္ဘိတဗ္ဗတ္တာ၊ မသုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာသမ္မသနဿ စ၊ ထိုသို့သောသုံးသပ် ခြင်း၏လည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ကာလေန။ပ။ အရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထာပိ၊ ထို ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးတို့တွင်လည်း။ ရူပဿ၊ ၏။ ဩဠာရိကတာယ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဝိညေယျတ္တာ၊ သိလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ သမ္မသိတဗ္ဗတာ၊ သုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ် ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ ပဿိတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ ပဌမံ တာဝ၊ စွာ။ အာဂမာနုသာရတော၊ အာဂုမ်ကျမ်းဂန်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အနုမာနဝသေန၊ မှန်းဆသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရှုအပ်၏။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌၊ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဘာဝနာဉာဏေ၊ ဘာဝနာဉာဏ်သည်။ ဗလပ္ပတ္တေ၊ အားရှိသည် ၏ အဖြစ်သို့ရောက်လတ်သော်။ ပစ္စက္ခတောပိ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်လည်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏၊ ဝါ၊ ထင်လတ့်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၀။ သမ္ဗေသန္တိ၊ ကား။ ကာမာဝစရာဒိအဏ္ဍဇာဒိဘေဒဘိန္နာနံ၊ ကာမာဝစရစသည် အဏ္ဍဇစသည် အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥတုဇာဒိရူပါနံ၊ ဥတုဇအစရှိသော ရုပ်တို့၏။ တံမူလကတ္တာ၊ ထိုကမ္မဇရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပရတော၊ နောက်၌။ ပဝတ္တနကကာယဒသကာဒိဝသေန၊ ဖြစ်လတ့်သော ကာယဒသကစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သော။ ပဗန္ဓတ္တယံ၊ အစဉ်သုံးခုအပေါင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ သန္တတိသီသံ၊ ပြောန်းသောသန္တတိကို၊ ဝါ၊ သန္တာတိ၏ ခေါင်းပိုင်းအစပိုင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တိသန္တတိဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၄၀၀] တေသ၊ ဤရုပ်အား။ ဒန္ဓံ မန္ဒံ၊ နှံ့နှေးစွာ။ စိရေန၊ ကြာမြင့်သဖြင့်။ နိရောဓော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒန္ဓနိရောဓံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုကတ္တာ၊ စိတ္တက္ခဏ တဆယ့်ခုနစ်ချက်အသက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဂရုပရိဝတ္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတော၊ ထိုဇဝနဟာသ်မင်းထက်။ သီဃတရံ၊ သာ၍လျင်မြန်စွာ။ အာယုသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ရူပဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဣတ္တရကာလာ ဧဝ၊ တိုတောင်းသောကာလ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အရူပဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့သည်။ တေဟိ၊ ထို ရုပ်တရားတို့ထက်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ဣတ္တရကာလာ၊ တိုတောင်းသောကာလရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝိစာရိတမေဝ၊ စိစစ်အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ တေဟိ သဒိသာတိ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒိသာ၊ တူကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂက္ခဏာသု၊ တို့၌။ ဝိသဒိသတာ၊ မတူသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တော၊ ထိုဥပါဒ်ခဏ ဘင်ခဏတို့သည်။ သမာနကာလာဝ၊ တူသောကာလ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဌာနပ္ပတ္တန္တိ၊ ကား။ ဌိတိက္ခဏပ္ပတ္တံ၊ ဌီခဏသို့ရောက်သော။ တေနာတိ၊ ကား။ ဒုတိယဘဝင်္ဂစိတ္တေန၊ ဒုတိယဖြစ်သော ဘဝင်စိတ်နှင့်။ ။ဝတ္ထုရူပံ၊ သည်။ မရဏာသန္နေ၊ သေခါနီး ကာလကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဧကေ စိတ္တဿ၊ တခုသောစိတ်၏။ နိဿယော၊

မှီရာသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ အညဿ၊ တပါးသောစိတ်၏။ (နိဿယော၊ သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေန သဒ္ဒိန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဇဝံ၊ သို့။ ပဋိသန္ဓိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ၊ လောက်။ စုတိစိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။) တံ၊ ထိုစိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဌာနက္ခဏေတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊ ၏။ ဋ္ဌိတိက္ခဏေ၊ ၌။ ယာဝ-ပဝတ္တိ နာမ အတ္ထီတိ၊ ကား။ ယာဝ၊ လောက်။ သံသာရပ္ပဝတ္တိ နာမ၊ သံသရာ၏ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယာဝ၊ လောက်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိ နာမ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အသညူပပတ္တိယံ၊ အသညီဘဝဖြစ်သောအခါ၌။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ရူပူပပတ္တိယံ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်း၌။ (ပြည်မူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌ ရူပုပ္ပတ္တိယံ-ဟု ရှိ၏၊ ယုတ္တတရပေတည်း) သံသေဒဇာ၊ တို့သည်။ ဩပပါတိက-သဒိသာ၊ ဥပပါတ်နှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဩပပါတိကာနံယေဝ၊ ဥပပါတ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ဩပ-ပါတိကာနမ္ပိတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ပိသဒ္ဒေန၊ ပိ-သဒ္ဒါဖြင့်။ သံသေဒဇေ။ တို့ကို။ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ ပေါင်း၏။ သတ္တသန္တတိဝသေနာတိ၊ ကား။ စက္ခုဒသကာဒီနံ၊ စက္ခုဒသက အစရှိကုန်သော။ သတ္တန္နံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ သန္တတိသီသာနံ၊ ပြဓာန်းသောသန္တတိတို့၏၊ ဝါ၊ သန္တတိ၏ အစပိုင်းတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။

၇၀၁။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ ရူပပ္ပဝတ္တိယံ၊ ရုပ်၏ မပြတ်ဖြစ်ရာ၌။ နာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘူတံယေဝ၊ အထူးထူးသော ခဏ၌ ဖြစ်သော ကမ္မပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သောကံကိုသာလျှင်။ ဣခ၊ ဤအရာ၌။ ကမ္မန္တိ၊ ကံဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မံ နာမ ကုသလာကုသလစေတနာ-တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇီဝိတနဝကံ၊ ဇီဝိတနဝကကလာပ်ကို။ စက္ခုဒသကာဒိ-အန္တောဂဓမေဝ၊ စက္ခုဒသကစသည်တို့၌ အတွင်းဝင်သည်ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ပြု၍။ သမသတ္တတိရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုဇီဝိတနဝက ကလာပ်သည်။ စက္ခုဒသကာဒိ ဝိယ၊ စက္ခုဒသကစသည်ကဲ့သို့။ သုခပရိဂ္ဂဟံ၊ လွယ်ကူစွာ သိမ်းဆည်းအပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သမသတ္တတိရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) တဒေဝါတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဝိပါကက္ခန္ဓကဋတ္တာရူပံ၊ ဝိပါက်ခန္ဓာနှင့် ကဋတ္တာ ရုပ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဇဿ၊ ကမ္မဇရုပ်ကို။ ဇနကံပိ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်ရင်း။ ပရိပါလကမ္ပိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သည်ရင်း။

(ပရိပါစကမ္ပိ-ကား မသင့်) ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ စ၊ ၏ငှင်း။ ကမ္မဇဂ္ဂိနော စ၊ ကမ္မဇဓာတ်မီး၏ငှင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုရက္ခဏာသဗ္ဘာ-ဝတော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်ငှင်း။ အာဟာရာဒိ-ပဋိလာဘဟေတုတာယ၊ အာဟာရစသည်ကို ရခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကနိမိတ္တတော စ၊ ထောက်ပံ့တတ်သောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် ငှင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယောပိ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုကံ၏။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယတာ၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ ဥပနိဿယပစ္စယဝသေနေဝ၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ တေဿ၊ ဤစိတ်အား။ ကမ္မံ၊ ကံဟူသော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မပစ္စယံ၊ မည်၏။ တဒေဝ စိတ္တံ၊ ထိုဝိပါက်စိတ်ပင်လျှင်တည်း။ တေဿ၊ ဤ တရားအား။ တံ၊ ထိုကံလျှင်အကြောင်းရှိသော ဝိပါက်စိတ်ဟူသော။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ တေဿ၊ ဤတရား၏။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းကား။ တံ၊ ထိုကံလျှင်အကြောင်းရှိသော ဝိပါက်စိတ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဝိပါကစေတသိကာနမ္ပိ၊ ဝိပါက်စေတသိက်တို့၏လည်း။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ကံလျှင် အကြောင်း အထောက်အပံ့ရှိသောစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုသင့်သေး ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနကမ္မပစ္စယဂ္ဂဟဏေန၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်နှင့် ကမ္မပစ္စယ ကို ယူသဖြင့်၊ ဝါ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန-ပုဒ်နှင့် ကမ္မပစ္စယ-ပုဒ်ဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ် ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုသင့်ပြီ။ အာဟာရာနုဂတေ၊ အာဟာရသည်အစဉ်လျှောက်အပ်သော။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ ဌီသို့ ရောက်သော။ ဩဇာ၊ သည်။ အညံ၊ သော။ ဩဇဋ္ဌမကံ၊ ဩဇာလျှင် ရှစ်ခု မြောက် ရှိသောရုပ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

[၄၀၁] တတြာပီတိ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဟာရသမုဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်သော အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော။ ဩဇဋ္ဌမကေပိ၊ ဩဇာလျှင်ရှစ်ခုမြောက် ရှိသော ရုပ်၌လည်း။ စတဿော ဝါ ။ပ။ ဃဋ္ဋေတီတိ၊ ကား။ သဒိသသန္တတိ-ဝသေန၊ တူသောအစဉ်သန္တာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတဿော ဝါ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ ဝါ၊ ကုန်သော။ ရူပကလာပပ္ပဝတ္တိယော၊ ရုပ်ကလာပ်ဖြစ်ခြင်း အစဉ်တို့ကို။ သန္တာနေတိ၊ ကျယ်ပြန့်ဆက်စပ်စေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဗာဟိရပစ္စယ-ဝိသေသေန၊ အပြင်ပဖြစ်သောအကြောင်းထူးဖြင့်။ ဝိသဒိသာ၊ မတူကုန်သော။ ဗဟူပိ၊ များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊ ဖြစ်ခြင်း အစဉ်တို့ကို။ ဃဋ္ဋေတိ၊ စပ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ကမ္မပစ္စယာဟာရသမုဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မပစ္စယအာဟာရကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်၌။ ပဝေဏိဃဋ္ဋနာ၊ အစဉ်ကိုဆက်စပ်

ခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနေပိ၊ ကမ္မပစ္စယဥတုကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်၌လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအစဉ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တတ္ထ တတ္ထ ကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုထိုအဖို့၌။ ပရမ္ပရပ္ပဝတ္တိံ၊ အဆက်ဆက် မပြတ်ဖြစ်သောအစဉ်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အကမ္မဇာ၊ ကမ္မဇမဟုတ်ကုန်သော။ ဒုတိယာဒိပဝတ္တိ-ယော၊ ဒုတိယအစရှိသော ဖြစ်စဉ်ဘို့ကို။ အသမ္ဘောဒေန၊ မရောမစပ်သဖြင့်။ ဒဿိတာ ယထာ၊ ပြအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မဇာဟာရသမုဋ္ဌာနဥတု-ဝသေန၊ ကမ္မဇအာဟာရကြောင့် ဖြစ်သောဥတု၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ကမ္မဇ-ဥတုသမုဋ္ဌာနာဟာရဝသေန၊ ကမ္မဇဥတုကြောင့် ဖြစ်သောအာဟာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တဇာဟာရဥတုသမုဋ္ဌာနဥတုအာဟာရဝသေန စ၊ ကံလျှင်အထောက်အပံ့ရှိသော ဝိပါက်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သောအာဟာရနှင့် ဥတုတို့ ကြောင့် ဖြစ်သောဥတု အာဟာရတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သမ္ဘေဒဝသေနာပိ၊ ရောစပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ရူပပ္ပဝတ္တိ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းအစဉ်ကို။ ဒဿေတဗ္ဗာ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုရုပ်တို့၌။ ကမ္မဇ-တော၊ ကမ္မဇရုပ်မှ။ ပဝတ္တအာဟာရာ၊ ဖြစ်သောအာဟာရတို့သည်။ ဝိသေသ-ပစ္စယလာဘော၊ ထူးသောအကြောင်းကို ရခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ယထာ-ဝုတ္တပရိမာဏာဟိ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ပဝတ္တီဟိ၊ မပြတ်ဖြစ်သောအစဉ်တို့မှ။ ဥဒ္ဓမ္ပိ၊ အထက်၌လည်း၊ ဝါ၊ အလွန် သော်လည်း။ ပဝတ္တိယော၊ ဖြစ်ခြင်းအစဉ်တို့ကို။ န ဃဋေန္တိ၊ မစပ်စေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဒသ။ပ။ ဃဋ္ဌေတီတိ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဧဝံ ဒီဃမ္ပိ။ပ။ ပဝတ္တတိ ဧဝါတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ့်။

၇၀၂။ ဇနကာဇနကာ မတာတိ၊ ကား။ ပုရိမကာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ တိကောဋ္ဌာသသင်္ဂဟိတာ၊ သုံးပါးသောအဖို့တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော စိတ်တို့ သည်။ ဇနကာ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသိကာ၊ နောက်ဆုံးအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သောဠသာတိ၊ ၁၆-ပါးတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သောစိတ် တို့သည်။အဇနကာ၊ မဖြစ်စေတတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ မတာ ဉာတာ၊ ကုန်၏။ ကုသလကိရိယတောတိ၊ ကား။ ကုသလတော စ၊ ကုသိုလ်မှရင်း။ ကိရိယတော စ၊ ကြိယာမှရင်း။ ဣရိယာယ ကာယိကကိရိယာယ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သောအမူအရာ၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပထဘာဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣရိယာပထော၊ မည်၏။ ဂမနာဒိ၊ သွားခြင်းစသည်ကိုရ၏။ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်။ တဒဝတ္ထာ၊ ထိုသွားခြင်းစသော

အခိုက်အတန့်ဖြစ်သော။ ရူပပ္ပဝတ္တိ၊ ရုပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ရူပဝိနိမုတ္တော၊ ရုပ်မှလွတ်သော။ ဣရိယာပထော စ၊ သည်ရင်း။ ဝိညတ္တိ စ၊ သည်ရင်း။ ကာမံ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကားမရှိပေ။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တံ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောစိတ်သည်။ ဣရိယာပထူပတ္ထမ္ဘကံ စ၊ ဣရိယာပုထ်ကိုထောက်ပံ့တတ် ခိုင်စေတတ်သည်ရင်း။ ဝိညတ္တိဝိကာရုပ္ပါဒကဉ္စ၊ ဝိညတ်အမူအရာအထူးကို ဖြစ်စေတတ်သည်ရင်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ယံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိညတ္တိဇနကံ၊ ဝိညတ်ကိုဖြစ်စေတတ်၏။ တံ၊ ထိုဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သောစိတ်သည်။ အဝိနာဘာဝတော၊ မကွေမကွာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကေံသတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဣတရဒွယဿ၊ ဤမှတပါး သော ဣရိယာပုထ်နှင့် ရုပ်ဟူသော ၂-မျိုးအပေါင်းကို။ (စာအုပ်တို့၌ ဒွယ-ကျနေသည်) ဇနကံ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ တထာ၊ တူ။ ဣရိယာပထူပတ္ထမ္ဘကံ၊ ဣရိယာပုထ်ကိုထောက်ပံ့တတ် ခိုင်စေတတ်သောစိတ်သည်။ ရူပဿ၊ သာမန် ရုပ်ကို။ (ဇနကံ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။) ဣတိ၊ သို့။ (ရူပဿာတိ-ဟု ပါဌ်ရှိစေရမည်) ဧတေသ ဝိသေသဿ၊ ဤအထူးကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ရူပဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဣရိယာပထဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိညတ္တိဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမုစ္စယော၊ ပေါင်းစည်းခြင်း ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဝိပါကဝဇ္ဇာနီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဝိပါကာဘိညာဒွယ-ဝဇ္ဇာနိ၊ ဝိပါက်နှင့်အဘိညာဉ်ဒွေးသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒညေသံယေဝ၊ ထိုဝိပါက်နှင့်အဘိညာဉ်ဒွေးမှ တပါးသောစိတ်တို့ကိုသာလျှင်။ သေသဂ္ဂဟဏေန၊ သေသ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟေ-တဗ္ဗတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သေသဂ္ဂဟဏေ-နေဝ၊ သေသ-သဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင်။ အဘိညာစိတ္တာနမ္ပိ၊ အဘိညာဉ်စိတ်တို့ကိုလည်း။ နိဝတ္တေတဗ္ဗတော၊ နစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ထိုသို့မဆိုအပ်ပြီ။ ဝိညတ္တိံ၊ ကို။ န ဇနယန္တိ၊ မဖြစ်စေတတ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မဟဂ္ဂတ-ကုသလာဒီနံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်စသည်တို့၏။ သန္တဘာဝေန၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဝိပ္ဖါရိကဘာဝတော၊ ပြန့်ကားခြင်း လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝိပ္ဖါရိကမေဝ၊ ပြန့်ကားခြင်း လှုပ်ရှားခြင်းရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကာမာဝစရကုသလာဒိ၊ ကာမာဝစရကုသိုလ် အစရှိသော စိတ်သည်။ ဝိညတ္တိံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ပန၊ ဝိညတ်ကို မဖြစ်စေတတ်သော်လည်း။ (တာနိ၊ ထို ၂၆-ပါးသော စိတ်တို့သည်။) ဣရိယာ-ပထူပတ္ထမ္ဘကာနိ၊ ဣရိယာပုထ်ကိုထောက်ပံ့တတ် ခိုင်စေတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သန္တဘာဝေ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဈာနဝေဂေန၊ ဈာန်၏အဟုန်ဖြင့်။ သဥဿာဟတ္တာ၊ အားထုတ် ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ၂၆-ပါးသောစိတ်တို့၏။ ဇဝနကိစ္စတာ၊ ဇောကိစ္စ

ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ [၄၀၂] ဘဝင်္ဂစိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ရူပမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဇနယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ န ဇနယန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိရုဿာဟ-သန္တဘာဝေန၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိမူ၍ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဒုဗ္ဗလ-ဘာဝတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကိရိယာ-မယစိတ္တေဟိ၊ အမူအရာကြိယာကို ပြီးစေတတ်သောစိတ်တို့နှင့်။ အဝိမိဿ-ဘဝင်္ဂပ္ပဝတ္တိကာလေ၊ မရောနှောသောဘဝင်စိတ်၏ ဖြစ်သောကာလ၌။ ခန္ဓာဒိ-သရီရာဝယဝါနံ၊ ပခုံးအစရှိသော ကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတို့၏။ နိစ္စလဘာဝေန၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝဋ္ဌာနံ၊ ကြံ့ကြံ့တည်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဗ္ဗောကိဏ္ဏော၊ ကြိယမယစိတ်တို့နှင့် မရောနှောသော။ ဘဝင်္ဂေါ၊ သည်။ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အင်္ဂါနိ၊ ကိုယ်အင်္ဂါတို့သည်။ ဩသီဒန္တိ၊ ဆုတ်နစ်ကုန်၏။ ပဝိဋ္ဌာနိ ဝိယ၊ ဝင်ကုန်ကြုံ့ကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ စင်စစ်။ ဒွတ္တိံသာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဇာဂရဏစိတ္တေသု၊ နိုးကြားသောစိတ်တို့သည်။ ဝတ္တမာနေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ အင်္ဂါနိ၊ ကိုယ်အင်္ဂါတို့သည်။ ဉပတ္ထဒ္ဓါနိ၊ တောင့်တင်းကုန်သည် ဖြစ်၍။ ယထာပဝတ္တဣရိယာပထဘာဝေ-နေဝ၊ ဖြစ်မြဲဘိုင်းသော ဣရိယာပုထ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်စိတ်တို့သည်။ သဗ္ဗဒုဗ္ဗလတာယ၊ အလုံးစုံတို့အောက် အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ကို။ န ဇနေန္တိ၊ ကုန်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာယ၊ တည်ရာဝတ္ထု၏ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (န ဇနေတိ၊ မဖြစ်စေတတ်။) ခီဏာသဝါနံ စုတိစိတ္တန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။

ကာမာဝစရာနံ၊ ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ၊ နောက်ဆုံးစိတ်၏။ ဉပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ဉပ္ပါဒက္ခဏ၌ရင်း။ ယဿ စိတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ ကာမာဝစရာနံ၊ ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပစ္ဆိမစိတ္တံ၊ နောက်ဆုံးစိတ်သည်။ ဉပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ (တံသမင်္ဂီနံ၊ ထိုစိတ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း။) ရူပါဝစရေ၊ ဘုံ၌။ အရူပါဝစရေ၊ ဘုံ၌။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။ ယေ စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ရူပါဝစရံ၊ ဘုံသို့။ အရူပါဝစရံ၊ ဘုံသို့။ ဉပပဇ္ဇိတွာ၊ ကပ်ရောက်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံကုန်လတ္တံ့။ စဝန္တာနံ၊ စုတိဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။ တေသံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဝစီ-သင်္ခါရော၊ သည်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ ချုပ်လတ္တံ့။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။

ကာယသဉ်ါရော၊ သည်။ နော စ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ ချုပ်လတ့်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။

ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ အညေသမ္ပိ၊ ရဟန္တာမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ န သမုဋ္ဌာပေတိ၊ တတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တဿ၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သောစိတ်၏။ ဂဗ္ဘဂတတာဒိဝိဗန္ဓာဘာဝေ၊ အမိဝမ်း၌တည်သည်၏ အဖြစ်အစရှိသော အနှောင်အဖွဲ့အဆီးအတား မရှိလတ်သော်။ ကာယသဉ်ါရ-သမုဋ္ဌာပနေ၊ ကာယသခ်ါရကို မဖြစ်စေခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ စုတော စ၊ စုတေသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဿ၊ ထိုစုတေ သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဥ္စ၊ စိတ္တဇရုပ်သည်လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။) န စ ယုတ္တံ၊ သင့်လည်းမသင့်။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဠိံပိ၊ ပါဠိသည် လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ခီဏာသဝါနန္တိ၊ ဟူသော။ ဝိသေ-သနံ၊ ဝိသေသနပုဒ်ကို။ အပ္ပဋိသန္ဓိကနိရောဓေန၊ တဖန်စပ်ခြင်းမရှိသော ချုပ်ခြင်း ဖြင့်။ နိရုဇ္ဈန္တဿ၊ ချုပ်သော။ (စုတိစိတ္တဿ-နှင့်စပ်) တေသံ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တို့၏။ စုတိစိတ္တဿ၊ ၏။ ရူပါသမုဋ္ဌာပနံ၊ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေခြင်းသည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သောဠသစိတ္တာနီတိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့ဟူ၍။ ပရိစ္ဆိန္ဒ္ဓ၊ ၍။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ တေသံ၊ ထိုတဆယ့်ခြောက်ပါးသောစိတ် တို့၏။ ရူပါဇနနေ၊ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေခြင်း၌။ ဧကံသတော၊ ကေန်မုချအားဖြင့်။ နိယမေတဗ္ဗတ္တာ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အညာနိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့မှ တပါးကုန်သော။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်သော။ အရူပေ၊ အရူပဘုံ၌။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ဖြစ်သောစိတ်တို့သည်။ အနောကာသဂတတ္တာ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ရာမဟုတ်သည်၌ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ကို။ န ဇနေန္တိယေဝ၊ မဖြစ်စေကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဒွိတိက္ခဏေ ဝါ၊ ဒွိခဏာ၌သော်၎င်း။ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဝါ၊ ဘင်ခဏာ၌သော်၎င်း။ ရူပံ၊ ကို။ န ဇနေန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ။ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ဥပ္ပါဒ-က္ခဏေ၊ ၌။ အနန္တရာဒိပစ္စယလာဘတော၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းကိုရခြင်း ကြောင့်။ ဗလဝံ၊ အားကြီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

စိတ္တဟေတုကာ၊ စိတ်လျှင်အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော။ ပထဝီအာဒယော၊ ပထဝီအစရှိကုန်သော။ ရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်တရားတို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန မည်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒနာဒယောပိ၊ ဝေဒနာအစရှိသော နာမ်ခန္ဓာတို့သည်

လည်း။ (စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ နာမ။ ပ။ သဒ္ဒနဝကန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ "စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ သညာက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ ကာယဝိညတ္တိ၊ ၎င်း။ ဝစီဝိညတ္တိ၊ ၎င်း။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့တွင်။ ကာယဝိညတ္တိအာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနတာ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမည်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်၏အဖြစ်ကို။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုကာယဝိညတ် အစရှိသောရုပ်တို့၏။ အနိပ္ဖန္နတ္တာ၊ အကြောင်းကြောင့် တိုက်ရိုက်မပြီးသော အနိပ္ဖန္နရုပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ ဝုတ္တံ စတုသမုဋ္ဌာနရူပန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ အတံသမုဋ္ဌာနဿေဝ၊ ထိုစိတ်ကြောင့် မဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တဇရူပဿ၊ ၏[1]။ စိတ္တပစ္စယတာ၊ စိတ်လျှင်ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ကမ္မပစ္စယံ၊ ကမ္မပစ္စယတရားကို။ ဒဿိတံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ [၄၀၃] ဧဝံ၊ တူ။ စိတ္တပစ္စယေ၊ စိတ္တပစ္စယတရားကို။ ဂယှမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ တံသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ၊ ထိုစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်၏၎င်း။ သဟဇာတဝေဒနာဒီနဉ္စ၊ တကွဖြစ်သော ဝေဒနာစသည်တို့၏၎င်း။ စိတ္တပစ္စယတာ၊ စိတ္တပစ္စယ၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနစိတ္တပစ္စယေ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနတရားနှင့် စိတ္တပစ္စယတရားတို့ကို။ အသင်္ကရတော၊ မရောနှောသော အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယဝသေနေဝ၊ ပစ္စည်း၏အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ စိတ္တပစ္စယံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓဋံ၊ ထုတ်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥတုအာဟာရေဟိ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဥတုအာဟာရတို့ထက်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဥတုအာဟာရာ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဥတုအာဟာရတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဥတုအာဟာရတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုပဉ္စပဝတ္တိယော၊ လေးဆက်ငါးဆက်ဖြစ်စဉ် ဆက်စပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥတုအာဟာရတို့၏။ ဝသေန ပန၊ ဖြင့်မူကား။ ဒွတ္တိပဝတ္တိယော၊ နှစ်ခုသုံးခုသောဖြစ်စဉ် ဆက်စပ်ခြင်းကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) တံ၊ ထိုစကားကို။ ပါကတိကစိတ္တဝသေန၊ ပကတိအတိုင်းဖြစ်သော သာမန်စိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) မဟဂ္ဂတာနုတ္တရစိတ္တဝသေန ပန၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာစိတ်တို့၏ အစွမ်း

[1] ၁-စတုသမုဋ္ဌာန ရုပ်ထဲ၌ စိတ္တဇရုပ်လည်း ပါဝင်လျက်ရှိရာ ယင်း စိတ္တဇရုပ်သည်ကား ရှေးစိတ်များကြောင့်ဖြစ်ပြီး၍ မချုပ်သေးသော စိတ္တဇရုပ်ကိုယူရန် ပြသည်။

အားဖြင့်မူကား။ ဗဟုတရာပိ၊ သာလွန်၍များသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊ ဖြစ်စဉ်တို့ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တံနိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တဇရူပါနံ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏။ ဥဠာရပဏီတဘာဝတော၊ ပြန့်ပြောမြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၇၀၃။ ဥပါဒိန္နံ။ပ။ လဘိတွာတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပ၌။ (ဌိတာ၊ တည်သော။) အနုပါဒိန္နသြဇာ၊ ဥပါဒိန္နမဟုတ်သော သြဇာသည်၊ ဝါ၊ ကမ္မဇမဟုတ်သော သြဇာသည်။ ရူပါဟရဏကိစ္စံ၊ ရုပ်ကိုဆောင်ခြင်းဖြစ်စေခြင်းကိစ္စကို။ န ကရောတိ၊ မပြုတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏ ။စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုအာဟာရဇရုပ်၏။ ပစ္စယလာဘော၊ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကိုရခြင်းသည်။ ကမ္မဇဘူတသန္နိဿယတာဝသေန။ ကမ္မဇဘူတရုပ်လျှင်မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ ပတိ-ဋ္ဌာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာ-နာဒိရူပဿပိ၊ ကံလျှင်အကြောင်းအထောက်အပံ့ရှိသော ဝိပါက်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်အစရှိသော ရုပ်၏လည်း။ ကမ္မမူလကတ္တာ၊ ကံလျှင်အကြောင်းရင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဇပရိယာယော၊ ကမ္မဇရုပ်ဟူသောပရိယာယ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနရုပ်အစရှိသော ရုပ်ကိုနှစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပါဒိန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဟာရပစ္စယဿ၊ အာဟာရလျှင်အကြောင်းအထောက်အပံ့ရှိသောရုပ်အား။ အာဟာရော၊ သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဥပတ္ထမ္ဘ-ကောဝ၊ ထောက်ပံ့ရုံထောက်ပံ့တတ်သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဇနကောပိ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ စတုသမုဋ္ဌာနရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒသ ဒွါဒသ ဝါရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဣမဿေဝ၊ ဤအာဟာရဇရုပ်၏သာလျှင်။ ဒသ ဒွါဒ-သ ဝါရေ၊ တိုင်တိုင်။ ပဝတ္တိဃဋ္ဋနာ၊ ဖြစ်စဉ်ကိုဆက်စပ်စေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧကဒိဝသံ ပရိဘုတ္တာဟာရောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒါရကဿ သရီရံ ဖရိတွာတိ၊ ကား။ နာဘိမူလာနုဂတာဟိ၊ ချက်တိုင်ရင်းမှ အစဉ် လျှောက်ကုန်သော။ ရသဟရဏီဟိ၊ အရသာကိုဆောင်သော အကြောတို့ဖြင့်။ ဖရိတွာ။ ပျံ့နှံ့၍။ အညထာ၊ ဖြင့်။ ဇလာဗုအန္တရိကော၊ သူငယ်အိမ်အချင်းလျှင် အခြားရှိသော။ (ဇလာဗုအန္တရိတော-ဟု ရှိသင့်၏။ ဇလာဗုအန္တရိတော၊ သူငယ်အိမ်အချင်းသည် ခြားကွယ်အပ်သော။) ကာယော၊ ကိုယ်၌။ မက္ခနာဝသေန၊ လူးလိမ်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဟာရဿ၊ ၏။ သမ္မာဝိနိယောဂေါ၊ ကောင်းစွာယှဉ်ခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဥပါဒိန္နကော၊ ဥပါဒိန္နကအာဟာရရှင်း။ အနုပါဒိန္နကော၊ အနုပါဒိန္နက-အာဟာရရှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓေ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော။ အာဟာရေ၊ အာဟာရတွင်။ အနုပါဒိန္နကော၊ ဖြစ်သော။ အာဟာရပစ္စယအာဟာရော၊ အာဟာရလျှင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ရှိသော အာဟာရကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော ဥပါဒိန္နက အာဟာရကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကမ္မဇာဟာရောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ။ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ကမ္မပစ္စယာဟာရသမုဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာန အရာ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ စတသော ဝါ။ပ။ ဃဋ္ဋေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဟာရပစ္စယ-ဥတုနော ပိ၊ အာဟာရလျှင် အကြောင်းအထောက်အပံ့ရှိသော ဥတု၏လည်း။ ဥတုပစ္စယာဟာရဿ ဝိယ၊ ဥတုလျှင်အကြောင်းအထောက်အပံ့ရှိသော အာဟာရ၏ကဲ့သို့။ ဒသ ဒွါဒသ ဝါရေ၊ တိုင်တိုင်။ ပဝတ္တိဃဋ္ဋနာ၊ ဖြစ်စဉ်ကို ဆက်စပ်စေခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဉဒ္ဓဋံ၊ မထုတ်ပြအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသာနန္တိ၊ ကား။ ကမ္မစိတ္တဥတုသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကံစိတ်ဥတုကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ တိသန္တတိ-ရူပါနံ၊ တိသန္တတိ ရုပ်တို့အား။ (ဤအရာ၌ နောက်ဆိုလတံ့သော ဒဋ္ဌိဝါကျကို ထောက်ဆလျှင် တဒညာဟာရသမုဋ္ဌိတရူပါနဉ္စ-ဟူသောပုဒ်လည်း ရှိသင့်၏။ တဒညာဟာရသမုဋ္ဌိတရူပါနဉ္စ၊ ထိုမှတပါးသော အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့အားရှင်း-ဟု အနက်ပေး) ဟိ၊ မှန်။ ကဗဠီကာရာဟာရော၊ သည်။ အညာ-ဟာရသမုဋ္ဌိတဿ စ၊ တပါးသော အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်အားရှင်း။ တိသန္တတိရူပါနဉ္စ၊ တိသန္တတိရုပ်တို့အားရှင်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကဝသေန၊ ဥပတ္ထမ္ဘက၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဥပ္ပါဒိတဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ရုပ်အား။ ဇနကော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟာရပစ္စယော၊ အာဟာရပစ္စည်းသည်။ ဟောန္တောယေဝ၊ ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ အတ္ထိအဝိဂတ-ဝသေနာပိ၊ အတ္ထိသတ္တိအဝိဂတသတ္တိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဿယဘာဝေါ ပန၊ နိဿယပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်ကား။ ပဋ္ဌာနနယေန၊ ပဋ္ဌာန်းနည်း အလိုအားဖြင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာဟာရပစ္စယာ၊ အာဟာရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တမာနာနိ၊ မပြတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ ရုပ်တို့သည်။ [၄၀၄] အာဟာရနိဿယာနိ နာမ၊ အာဟာရလျှင် မှီရာရှိသည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ သုတ္တန္တနယေန၊ သုတ္တန်နည်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သုတ္တန်နည်းအလိုအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဥတုနော၊ ဥတု၏။ နိဿယ-

ဇောတနာယပိ၊ နိဿယအဖြစ်ကို ပြရာ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်း ပင်တည်း။

၇၀၄။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓာယပိ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ တေဇောဓာတုယာ၊ ၏။ ရူပုပ္ပါဒနေ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်း၌။ သမတ္ထဘာဝတော၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဥတု နာမ ။ပ။ တေဇောဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေ ဒုဝိဓော ဟောတီတိ၊ ကား။ သေ ဥတု၊ ဤဥတုသည်။ တေဇောဓာတုဘာဝါဝိသေသေပိ၊ တေဇောဓာတ် အဖြစ်ဖြင့် အထူးမရှိငြားသော်လည်း။ တိက္ခမန္ဒတာဝိသေ-သေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ် နုံ့ သည်၏အဖြစ် ဟူသောဂုဏ်ထူးဖြင့်။ ဥဏှော၊ ပူသောဥတု။ သီတော၊ အေးသောဥတု။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၌။ ဝိစာရိတမေဝ၊ စိစစ်အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဥတု၊ သည်။ ဥပါဒိန္နကေန၊ ဥပါဒိန္နကခေါ် ကမ္မဇရုပ်နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ရူပံ၊ ကို။ ယဒိပိ သမုဋ္ဌာ-ပေတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်စေတတ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓေ၊ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သော ရုပ်အပေါင်း၌။ တေန၊ ကမ္မဇရုပ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ တဿ၊ ထိုဥတု၏။ ရူပုပ္ပါဒနံ၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒိန္နကံ ပစ္စယံ လဘိတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ စတုသမုဋ္ဌာနော ဥတူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနောယေဝ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဥတုဇသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥတု၊ သည်။ ဥပါဒိန္နကေန၊ ကမ္မဇရုပ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ရူပံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ဥတုပစ္စယံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ စတုသမုဋ္ဌာနိကံ၊ လေးပါးသောအကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော။ ပန္နရသဝိဓံ၊ သော။ ယံ ရူပံ စ၊ အကြင်ရုပ်သည်ရင်း။ ယဥ္စ တဒည-တိသန္တတိရူပံ၊ ထိုမှတပါးသော အကြင် တိသန္တတိရုပ်သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဗ္ဗဿပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တဿ၊ ထိုစတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်အား။ သဘာဂေါ၊ သဘောတူသော။ ဥတု၊ သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယော၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်းသည်၊ ဝါ၊ ထောက်ပံ့လျက်ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသဘာဂေါ၊ သဘောမတူသော။ ဥတု၊ သည်။ ဟိမာဒိ၊ ဆီးနှင်းစသည်သည်။ ပဒုမာဒီနံ၊ ပဒုမ္မာကြာစသည်တို့၏။ ပုရိမရူပံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သောရုပ်ကို။ ဝိသဒိသရူပုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ သဘောမတူသော ရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။) ဝိနာသေန္တံ ဝိယ၊ ပျက်စီးစေဘိသကဲ့သို့။ (ပုရိမရူပံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သောရုပ်ကို။ ဝိသဒိသရူပုပ္ပတ္တိ-

ဟေတုဘူတော၊ သဘောမတူသောရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝိနာသေန္တော ဝိယ၊ ပျက်စီးစေသကဲ့သို့။) ဟောတိ၊ ၏[၁]။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဘာဂဥ္စ၊ သဘာဂဥတုကိုရင်း။ ဝိသဘာဂဥ္စ၊ ဝိဘာဂ ဥတုကိုရင်း။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဥတု စတုသမုဋ္ဌာနိက-ရူပါနံ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဒီဃမ္ပိ အဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ ဒသ ဒွါဒသ ဝါရေတိ၊ ဆယ်ကြိမ် ဆယ့်နှစ်ကြိမ်တို့ တိုင်တိုင်ဟူ၍။ အညဿ၊ တပါးသော အာဟာရဇရုပ်၏။ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပိုင်းအခြားထက်။ ဒီဃမ္ပိ ကာလံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံးသော်လည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဥတု၊ သည်။ သဘာဂသန္တတိဝသေန၊ သဘော တူသောသန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓပစ္စယံ၊ ရအပ်သောအကြောင်း ရှိလတ် သော်၊ ဝါ၊ ရှိသည်ဖြစ်၍။ စိရတရမ္ပိ ကာလံ၊ သာ၍ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး သော်လည်း။ သဒိသာကာရံ၊ တူသောအခြင်းအရာရှိသော။ ရူပပ္ပဝတ္တိံ၊ ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပါဒိန္နကသန္တိဿယေန၊ ဥပါဒိန္နကရုပ်ဟူသော မှီရာနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သန္တာနေတိ၊ ကျယ်ပြန့်ဆက်စပ်စေ၏။ ဠတရထာ၊ ဖြင့်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာဆိုဖွယ်ရာရှိပါအံ့နည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုပါဒိန္နပက္ခေ ဌတွာပီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မံသဝိနိမုတ္တကေသလောမနခစမ္မဓိလတိလကာဒိဝသေန၊ အသားမှလွတ်သော ဆံပင် မွေးညှင်း ခြေသည်း လက်သည်း အရေငုတ်အရေတုံး မှဲ့ စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇီဝမာနသရီရေ၊ အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်သောကိုယ်၌ ရင်း။ မတကဋ္ဌေဝရာဒိဝသေန၊ သူသေကောင်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အညတ္ထ၊ တပါးသော ရုပ်အဖို့၌ရင်း။ ဠတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အနုပါဒိန္နကပက္ခေ ဌတွာပိ-ဟူသောပါဌ်၏ အလိုတည်း။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌာယ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ၊ တရား သဘောတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဠတ္တရကာလတ္တာ၊ တိုသောကာလရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ ဘင်္ဂေါပိ၊ ပျက်ခြင်းကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌောယေဝ၊ မြင်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဠတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိံ။ပ။ သမ္မသတိ-နာမာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိမတ္တဒဿနံ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှကို ရှုခြင်းသည်။ သမ္မသနံ နာမ၊ သုံးသပ်သည်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၁-အထက်ပါအနက်မှာ ဝိသဒိသရူပုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ ပုရိမရူပံ ဝိနာသေန္တံ ဝိယ ဟောတိ ဟု ရှိရင်းအတိုင်း ပြန်အပ်သောအနက်ဖြစ်သည်။ ဝိသဒိသ-အရာ၌ သဒိသ-ဟူ၍ရင်း ဝိနာ-သေန္တံ ဝိယ ဟောတိ-အရာ၌ ဝိနာသေတိ-ဟူ၍ရင်း ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင်-ဟိမာဒိ၊ သည်။ ပဒုမာဒီနံ၊ တို့၏။ သဒိသရူပုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ တူသောရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပုရိမရူပံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ရုပ်ကို။ ဝိနာသေတိ ဝိယ၊ ပျက်စေသကဲ့သို့။ သဒိသရူပုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ သော။ ပုရိမရူပံ၊ ကို။ ဝိနာသေတိ၊ ၏-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

စ၊ စင်စစ်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ အဖြစ်အပျက်ကိုရှုခြင်းကို။ အဓိကတံ၊ စပ်ယှဉ်အပ်၏၊ ဝါ၊ စပ်ယှဉ်အပ်သောအရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဣတော၊ ဤမှ။ ပရေသု၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ နိဗ္ဗတ္တိဂ္ဂဟဏေသုပိ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုယူရာဆိုရာတို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။

အရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၅။ လောကိယစိတ္တုပ္ပါဒဝသေနေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဝဓာရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းသည်။ ဣတရဿ၊ ဤမှတပါးသော လောကုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ အဝိသယတ္တာ၊ ဝိပဿနာ၏ အရာမဟုတ်သောကြောင့်ပေတည်း။

[၄၀၅] တံတံဘဝဝသေန၊ ထိုထိုဘဝ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ ဧကူနဝီသတိပ္ပဘေဒံ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်အပြားရှိသော။ တဒေဝ စိတ္တံ၊ ထိုစိတ်သည်ပင်လျှင်။ ဘဝဂ်ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ စုတိဝသေန၊ စုတိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒါရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့၌လည်း။ တထာ၊ တူ။ (သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။) တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု ဧကူနဝီသတိစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့တွင်။ (ဤတွင် တပိုဒ်ဆုံးသည်)

အနန္တရစိတ္တတော ပဋ္ဌာယာတိအာဒိနာပိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်လည်း။ ပဝတ္တိယေဝ၊ ဆက်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ပဝတ္တိကာလ (၌ဖြစ်ခြင်း) ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သော၊ ထိုဖြစ်သောအခြင်းအရာသည်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ပဝတ္တိယံ၊ မပြတ်ဆက်၍ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ ပဝတ္တနာကာရော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓပဝတ္တိစိတ္တာနံ၊ သက်သက်သော ပဝတ္တိကာလ၌ဖြစ်သောစိတ်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပဝတ္တေ ပနာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အသမ္မိဿတ္တာတိ၊ ကား။ အဝိနဋ္ဌတ္တာ၊ မပျက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသမ္မိဿတ္တာ စက္ခုဿာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ စက္ခုပသာဒဿ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဋ္ဌိတိပ္ပတ္တမေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ နိရုဇ္ဈမာနံ၊ ချုပ်ဆဲသော။ ရူပံ၊ သည်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော တရားအား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ (တနည်း၊ ကဿစိ၊ တစုံတခုသောတရား၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။) ဧဝံ၊ တူ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သောရုပ်သည်လည်း။ (ကဿစိ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ (သမ္ဗန္ဓော

၏။) ကာမာဝစရကုသလာကုသလကိရိယစိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ကော် ဝါ၊ တခုသော စိတ်သည်မူလည်း။ ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ၊ ငါးကြိမ်သော ဇောတို့သည်သော်၎င်း။ သတ္တ ဝါ ဇဝနာနိ၊ သည်သော်၎င်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကံ၊ သော။ စိတ္တံ ဝါ၊ စိတ်သည်မူလည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါ-သဒ္ဒံ၊ ဝါ-သဒ္ဒါကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝေံ၊ ဤသို့ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကံ စိတ္တံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ပန၊ ထိုဝုဋ္ဌောစိတ်ကို ကား။ ဒုတိယမောဃဝါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သုတ္တမုစ္ဆိတာဒိကာလေ၊ အိပ်ပျော်ခါနီးကာလ, မိန်းမောတွေဝေသောကာလ အစရှိသောကာလ၌။ ပဉ္စ-ဇဝနာနိ၊ ငါးကြိမ်သောဇောတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပါကတိကကာလေ၊ ပကတိကာလ၌။ သတ္တ၊ ခုနစ်ကြိမ်သောဇောတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန် ၏။ ဇဝနာရမ္မဏာနုရူပန္တိ၊ ကား။ တိဟေတုကံ ဇဝနံ၊ တိဟိတ်ဇောသည်။ စေ (ဟောတိ၊) အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ တိဟေတုကံ ဝါ၊ တိဟိတ်တဒါရုံသည် သော်၎င်း။ ဒွိဟေတုကံ ဝါ၊ ဒွိဟိတ်တဒါရုံသည်သော်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ဣဋ္ဌံ၊ ဣဋ္ဌာရုံ သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ သောမနဿသဟဂတံ၊ သောမနဿသဟဂုတ်တဒါရုံ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဇဝနဿ စ၊ ဇောအား၎င်း။ အာရမ္မဏဿ စ၊ အာရုံအား၎င်း။ အနုရူပံ၊ လျော်စွာ။ သေသဒ္ဒါရေသူတိ၊ ကား။ သောတဒွါရာဒိသေသဒွါရေသု၊ သောတဒွါရအစရှိသော ကြွင်းသော ဒွါရတို့၌။

အနုက္ကမေနာတိ၊ ကား၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိဂမာနုက္ကမေန၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ရခြင်းအစဉ်အားဖြင့်။ (ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိအနုက္ကမေန-ဟု ရှိသင့်၏။ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ် အစရှိသောအစဉ်ဖြင့် ဟု အနက်ပေး) ပညာဘာဝနံ၊ ပညာဘာဝနာကို။ သမ္ပာဒေတိ၊ ပြည့်စုံစေ၏။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။

ရူပသတ္တကသမ္မသနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၆။ ရူပေသု၊ ရုပ်တို့၌။ မနသိကာရသတ္တကံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ခုနစ်ခု အပေါင်းသည်။ ရူပသတ္တကံ၊ မည်၏။ ရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်တရားတို့၌။ သတ္တာဟာ-ကာရေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ (ဋီကာအုပ်၌ တီတိ-ဟု တီ-ပိုနေသည်၊ ဤ၌ ကတ္တုသတ္တိ မလိုသောကြောင့် မနသိကာရောတိ- ဟူ၍သာ သင့်သည်) အတ္ထော၊ တည်း။ အရူပသတ္တကမ္ပိ၊ အရူပသတ္တကကိုလည်း။ ဝေံ၊ တူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမေဟိ-အာကာရေဟီတိ၊ ကား။ ဣမေဟိ အာဒါနနိက္ခေပနမနသိကာရာဒိပ္ပကာရေဟိ၊

ဤအာဒါနနိက္ခေပနဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဣမေဟိ ယထာဝုတ္တကောဋ္ဌာသေဟိ၊ ဤ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော အဖို့တို့ဖြင့်။ အာရောပေတ္ဗာတိ၊ ကား။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတ္ဗာ၊ တင်၍။

အာဒါနနိက္ခေပနတောတိ၊ ကား။ ဘဝဿ၊ ဘဝကို။ ဂဟဏဝိဿဇ္ဇနတော၊ ယူခြင်း စွန့်ခြင်းအားဖြင့်။ ဇာတိတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ မရဏတော စ၊ သေခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝယောဝုဍ္ဍတ္ထင်္ဂမိတောတိ၊ ကား။ ဝယသာ၊ အရွယ်ဖြင့်။ ဝုဍ္ဍဿ၊ ကြီးရင့်ပြီးသော ရုပ်၏။ အတ္ထင်္ဂမိဘာဝတော။၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အတ္ထင်္ဂမတော၊ ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်။ ဣတိ ဧဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း။ အာဟာရတောတိ၊ ကား။ [၄၀၆] (အာဟာရဟေတုတော-ဟု ရှိသင့်၏) အာဟာရဟေတုတော၊ အာဟာရဟူသော အကြောင်းအားဖြင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတအာဟာရတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော အာဟာရအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အယလောဟာဒိဘူမိပါသာဏာဒိဘေဒံ၊ သံ ကြေး စသည်, မြေ ကျောက်ခဲ စသည်အပြားရှိသော။ ဝိဝိဓဝဏ္ဏသဏ္ဍာနံ၊ အထူးထူးအပြားပြား အဆင်းသဏ္ဍာန်ရှိသော၊ ကမ္မာနပေက္ခံ၊ ကံကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော။ သဘာဝသိဒ္ဓံ၊ သဘောအားဖြင့်ပြီးသော။ ရူပံ၊ သည်။ ဓမ္မတာရူပံ၊ မည်၏။ သတ္တာတိ၊ ကား။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ သတ္တဟာကာရေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝိပဿတီတိ၊ ကား။ တံ တံ ကောဋ္ဌာသံ၊ ထိုထိုအဖို့ကို။ တိလက္ခဏံ၊ သုံးပါးသော လက္ခဏာကို။ အာရောပေတ္ဗာ၊ တင်၍။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။

လောကေ၊ ၌။ ဘာရာဒါနံ၊ ခန္ဓာဝန်ကိုယူခြင်းသည်။ ဒုခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ခန္ဓဘာရဿ၊ ခန္ဓာဝန်ကို။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္ဗာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ အာဒါနန္တိ-ပဋိသန္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ လောကေ၊ ၌။ သမုဿယံ သမုဿယန္တာ၊ ထူထောင်လျက်ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ နိက္ခိပိဿန္တိ၊ ပစ်ချရကုန်လတ့ံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ခန္ဓဘာရနိက္ခေပေါ၊ ခန္ဓာဝန်ကို ပစ်ချခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္ဗာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ နိက္ခေပနန္တိ စုတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စိရံ၊ ရှည်မြင့်စွာ၊ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာကာလပတ်လုံး။ (ဇီဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုအနှစ်တရာကာလထက်။ ဦနာဓိက-ဘာဝေါ၊ ယုတ်သည်၏အဖြစ် လွန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အပ္ပမာဏံ၊ ပမာဏ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ကေ ဝဿသတံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊

၏။ ဋ္ဌေန္တရေ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာတိ၊ ကား။ တေသို့ အာဒါနနိက္ခေပန္တရေ၊ ဤပဋိ-
သန္ဓေနှင့် စုတိတို့၏အကြား၌။ ပဝတ္တာ။ ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘူတုပါ-
ဒါယ ရူပပ္ပဘေဒါ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ် အပြားရှိကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့တည်း။
ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ သမ္မသနဝိဓာနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်း အစီအရင်သည်။ ရူပဓမ္မေသု၊
ရုပ်တရားတို့၌။ (ဝိဓာနံ၊ တည်း။)ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ အနိစ္စာတိ၊ မမြဲကုန်ဟူ၍။
ဂဟိတမတ္တံ၊ ယူအပ်သော အနက်ကို။ ယုတ္တိတော၊ အသင့် ယုတ္တိအားဖြင့်။
ဟာဒယေ၊ နှလုံး၌။ ပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ တည်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ကသ္မာတိအာဒိ၊
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥပ္ပါဒဝယဝတ္တိတောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇန-
ဝသေန စ၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ နိရုဇ္ဈနဝသေန စ၊ ချုပ်သည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဟုတွာ၊ မရှိသေးမူ၍။
သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး ရှိပြီး၍။ ဝယူပဂမနတော၊
ပျက်ခြင်းပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
ဝိပရိဏာမတောတိ၊ ကား။ သန္တာနဿ၊ ၏။ ပုရိမုတ္တရဝိသဒိသဘာဝတော၊
ရှေးကာလမှ နောက်ကာလ၌ မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရှေးနောက်မတူ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။
(ဝုတ္တံ သိယာ-၌ စပ်) ဣဒံ သမ္မသနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဝဿသတပရိစ္ဆိန္နေ၊
အနှစ်တရာဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ (သမ္မသနံ၊ တည်း။) ဣတိ-
အဓိပ္ပါယေနေဝ၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊
ဖြစ်ရာ၏။ ဧရာမရဏေန၊ အိုခြင်း သေခြင်းဖြင့်။ ဝိပရိဏာမေတဗ္ဗတော၊
ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်စေအပ်သောကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
ဓမ္မဘေဒေ၊ သဘောတရား၏ကွဲပြားခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။
အဝတ္ထာဘေဒေါ၊ အခိုက်အတန့်၏ ကွဲပြားခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။
ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာ ဧဝ၊ ဥပါဒ်အခိုက်အတန့်သည်ပင်လျှင်။ ဘင်္ဂါဝတ္ထာ၊ ဘင်အခိုက်
အတန့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သောအနက်သည်။ န ယုတ္တာ၊ မသင့်။ တထာ ဟိ၊
ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧရာယ စေဝ။ပ။ ပကတိတာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ (ဝိသုဒ္ဓိ
၂-၂၄၇-၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သဘာဝဝိဂမော ဧဝ၊
ပင်ကိုရင်းသဘော၏ ကင်းခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝိပရိဏာမော၊ မည်၏။ ခဏိ-
ကတာ၊ ခဏမျှတည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ တာဝကာလိကတာ၊ မည်၏။ နိစ္စ-
သဘာဝါဘာဝေါ ဧဝ၊ မြဲသောသဘော၏ မရှိခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နိစ္စပဋိက္ခေပေါ၊
မြဲသည်ကိုပယ်မြစ်ခြင်းမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနိစ္စဓမ္မာ၊ မမြဲသောတရားတို့သည်။
အတ္တနော၊ မိမိ၏။ တေနေဝ သဘာဝေန၊ ထိုမမြဲသောသဘောဖြင့်ပင်လျှင်။
ဇာနန္တာနံ၊ သိကုန်သောယောဂီတို့အား။ နိစ္စတာ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိ-
ပန္တိ နာမ၊ ငြင်းပယ်သည်မည်ကုန်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့မြဲသည်၏အဖြစ်ကို
ငြင်းပယ်ခြင်းကြောင့်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊

မည်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ဥပါဒ်ခဏ၌။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ယဒဝတ္ထာ၊ အကြင် အခိုက်အတန့်ရှိကုန်၏။ ဌိတိက္ခဏေ၊ ဌီခဏ၌။ တဒဝတ္ထာ၊ ထိုအခိုက်အတန့် ရှိကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝတ္ထန္တရပ္ပတ္တိယာ၊ အခိုက်အတန့် တပါးသို့ရောက်ခြင်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ ကိလမနာကာရော၊ ပင်ပန်း သော အခြင်းအရာကို။ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိယံ ဇရာယ ကိလ- မန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သ္ဝာယမတ္ထော-သော အယံ အတ္ထော၊ ထိုပင်ပန်းခြင်း ဟူသောအနက်ကို။ ပါကဋဇရာယ၊ ထင်ရှားသောဇရာဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဌိတိ ၊ တည်ခြင်း ဌီခဏကို။ န သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ၊ လက်မခံကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ (တနည်း။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။) တတ္ထ၊ ထိုဌီခဏကို လက်မခံရာ၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်သော စကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဇရာနန္တရံ၊ အိုမင်းသည်၏အခြားမဲ့၌။ ဘင်္ဂေါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝေါ နာမ၊ သဘောမည်သည်ကို။ ဒုရတိက္ကမော၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇရံ ပတ္ဝာ အဝဿံ ဘိဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ [၄၀၇] ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ နိရန္တရဗာဓတာ၊ အမြဲမပြတ် နှိပ်စက်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော စ၊ ထိုသို့အမြဲမပြတ်နှိပ်စက် ခြင်းကြောင့်လည်း။ နေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ ဒုဿဟတာယ၊ သည်းခံနိုင်ခဲသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခမတာ၊ သည်းခံနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တိဿန္နံ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခတာနံ စ၊ ဒုက္ခတာတို့၏ရင်း။ သံသာရဒုက္ခဿ စ၊ သံသရာဆင်းရဲ၏ရင်း။ အဓိဋ္ဌာနတာယ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခဝတ္ထုတာ၊ ဒုက္ခ၏တည်ရာ၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠန- တော စ၊ ထိုသို့အမြဲမပြတ် နှိပ်စက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ တသ္မာ ဒုက္ခမတော စ၊ ထိုသို့ သည်းမခံနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တသ္မာ ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ၊ ထိုသို့ဆင်းရဲ ၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တသ္မာ သုခပဋိက္ခေပတော စ၊ ထိုသို့ချမ်းသာကို ပယ်မြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) (ဤဋီကာ တသ္မာ-အဖွင့်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်ညီ မညီ ဆင်ခြင်သင့်၏)

သုခပဋိက္ခေပတောတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဌိတိ ၊ တည်ခြင်းဌီခဏသို့။ မာ ပါပုဏန္တု၊ မရောက် ပါစေကုန်လင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာကာရေနေဝ၊ ဖြစ်ဆဲအခြင်းအရာ အားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ (ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။) ဥပ္ပန္နာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂိ-

တာ၊ ဥပါဒ်ခဏနှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ ဌီသို့ ရောက်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်။ မာ ဇီရန္တု၊ မအိုမရင့်ပါစေကုန်လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဌိတိ ဧဝ၊ တည်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဇရာ နနု၊ အိုရင့်ခြင်းမဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။ တေံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဇရာဝသေန၊ အိုရင့်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယော ကိလမထော၊ အကြင်ပင်ပန်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဇရာဂ္ဂဟဏေန၊ ဇရာ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မာ ဘိဇ္ဇန္တူတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ နိစ္စတံ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ အာသီသတိ၊ တောင့်တ၏။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဓမ္မိဿရဿာပိ၊ တရား၏အရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအားသော်လည်း၊ ဝါ၊ တရား၏အရှင် ဘုရားပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ ဝသဝတ္တိဘာဝေါ၊ အလိုဌ်ဖြစ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အလိုသို့လိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ လက္ခဏညထတ္တံ၊ သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် တပါးသော အခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အလျော်ကား၊ ဝါ၊ စင်စစ်။ ဘာဝညထတ္တမေဝ၊ ဖြစ်ပုံအားဖြင့် တပါးသောအခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိဝိသယော၊ တန်ခိုး၏အရာပေတည်း။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ တီသု ဌာနေသု၊ သုံးပါးသောဌာနတို့၌။ တေန ဝသဝတ္တနာကာရေန၊ ထိုအလို၌ ဖြစ်စေသော အခြင်းအရာမှ၊ ဝါ၊ ထိုအလိုသို့လိုက်ခစေသောအခြင်းအရာမှ။ သုညာ၊ ဆိတ်ကုန်၏။ တသ္မာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဝုတ္တကာရဏပရာမသနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကို သုံးသပ်ကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ သုညတောတိ၊ ကား။ နိဝါသီကာရကဝေဒကအဓိဋ္ဌာယကဝိရဟေန၊ ခန္ဓာအိမ်ထဲ၌ အမြဲ တည်နေသောသူ၊ အမှုအရာဟူသမျှကိုပြုတတ်သောသူ၊ အကောင်းအဆိုးကို ခံစားတတ်သောသူ၊ စီမံခန့်ခွဲတတ်သောသူမှ ကင်းသဖြင့်။ တတော၊ ထိုနိဝါသီစသော အတ္တမှ။ သုညတော၊ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ နိဿဘာဝတော၊ သဘောတရား မဟုတ်ခြင်း မရှိခြင်းကြောင့်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေစ္စပရိကပ္ပိတသဘာဝသုညတော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကြံဆအပ်သော အတ္တသဘောမှ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းကြောင့်။ အဿာမိကတောတိ၊ ကား။ သာမိဘူတဿ၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ အနတ္တနိယတံ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အဝသဝတ္တိတောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဝသဝတ္တိဘာဝါဘာဝတော၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအလို၌ ဖြစ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ် အလိုသို့လိုက်စေနိုင်

သည်၏အဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အတ္တပဋိက္ခေပတောတိ၊ ကား။ ပရပရိကပ္ပိ-တဿ၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော တိတ္ထိတို့ ကြံဆအပ်သော။ အတ္တနော၊ အတ္တကို။ ပဋိက္ခိပနတော၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သုညတောတိ-အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ ဗာဟိရကပရိ-ကပ္ပိတအတ္တဝိရဟော၊ သာသနာပပုဂ္ဂိုလ်တို့ကြံဆအပ်သော အတ္တမှကင်းခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမိနာ ပန၊ ဤအတ္တပဋိက္ခေပတော-ဟူသော နောက်ဆုံးပုဒ်ဖြင့်ကား။ အတံသဘာဝတော၊ ထိုအတ္တသဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။

၇၀၇။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥပ္ပါဒဝယဝတ္တိတောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ စတူဟိ ကာရဏေဟိ၊ လေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠနတောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ စတူဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ သုညတောတိအာဒိနာ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ စတူဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်တရား၌။ နိရူဠှံ၊ ထင်သော၊ ဝါ၊ တက်လျက်ထင်လျက်ရှိသော။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ အသလ္လက္ခိတံ၊ ကောင်းစွာမမှတ်ဘူးသေးသော။ လက္ခဏတ္တယံ၊ လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်းကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ ကောင်းစွာမှတ်၍။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သုံးသပ်သောယောဂီကို။ တံ၊ ထိုလက္ခဏာသုံးပါးကို။ တတ္ထ၊ ထိုရုပ်၌။ အာရောပေတီတိ၊ တင်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အာရောပေတိ-တင်သည်ဟု ဝတ္တမာန်ဖြင့် ဆိုအပ်သော်လည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ အာဒါနနိက္ခေပနဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေနှင့် စုတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္မသိတတ္တာ၊ သုံးသပ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပေ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော လက္ခဏာတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခလက္ခဏဂ္ဂဟဏံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာကိုယူခြင်းသည်။ အနိစ္စလက္ခဏဂ္ဂဟဏပုဗ္ဗကံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကိုယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိ၏။ အနတ္တလက္ခဏဂ္ဂဟဏံ ဝါ၊ အနတ္တလက္ခဏာကိုယူခြင်းသည်မူလည်း။ ဒုက္ခလက္ခဏဂ္ဂဟဏပုဗ္ဗကံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာကိုယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးသော လက္ခဏာတို့တွင်။ အနိစ္စ-လက္ခဏဥ္စ၊ ကိုလည်း။ ရူပဘေဒေန၊ ရုပ်၏ပျက်ခြင်းဖြင့်။ ဒဿိယမာနံ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ယထောဠာရိကတော၊ အကြင်အကြင် ရုန့်ရင်းသော ရုပ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရုန့်ရင်းသော ရုပ်အစဉ်အတိုင်း။ ဒီပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာကို။ ဝဿသတပရိစ္ဆေဒေန၊ အနှစ်တရာအပိုင်းအခြားဖြင့်။

ပဉ္စမံ၊ စွာ။ ဒသေဟန္တေန၊ ပြသည်ဖြစ်၍။ (ဒသေတွာ-ဟု ရှိသော ယိုးဒယား မူအရ ဒသေတွာ၊ ၍။) ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံး။ ဋ္ဌိတဿ၊ တည်သော ရုပ်၏[၁]။ ဒသ ဝါ၊ ဆယ်ပါးသော အဖို့တို့ကိုရင်း။ ဝီသတိ ဝါ၊ နှစ်ဆယ်သော အဖို့ကိုရင်း။ [၄၀၈] ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်၍။ အနုက္ကမေန။ အစဉ်အတိုင်း။ ယာဝဥဒ္ဓရဏာဒိကောဋ္ဌာသဝသေန၊ ဥဒ္ဓရဏ စသည်တိုင်အောင်သော ကောဋ္ဌာသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ ဘင်္ဂံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ဒိသွာ၊ ရှုမြင်ပြီး၍။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ လက္ခဏာသုံးပါးကို တင်ခြင်းသည်။ ဝယောဝုဍ္ဍတ္ထင်္ဂမတော၊ အရွယ်ရင့်ချုပ် ရုပ်အားဖြင့်။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ တမေဝ-ဝဿသတန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝယဝသေန၊ အရွယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ရူပဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ သမ္မသနဝိဓိ၊ သုံးသပ်ခြင်းအစီအရင်ကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သြဠာရိက-ဝသေနေဝ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော ရုပ်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အကြမ်းစား၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အယံ ရူပဘေဒေါ၊ ဤရုပ်၏ပျက်ခြင်းကို။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာကို။ သမကောဋ္ဌာသဝသေန၊ ညီမျှသောအဖို့တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န ဝိဘတ္တံ၊ မဝေဘန်အပ်။ ဝါ၊ ကား။ မဇ္ဈိမာဝတ္ထာယ၊ အလယ်ဖြစ်သောအခိုက်အတန့်၏။ တထာရူပတ္တာ၊ ထိုသို့ကြီးသော ရှည်သောအဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဇ္ဈိမဝယေ၊ မဇ္ဈိမအရွယ်၌။ ကေဝဿံ၊ တနှစ်ကို။ ဝဍ္ဎိတံ၊ တိုးပွါးစေအပ်၏။

၇၀၈။ မန္ဒတာဗာဟုလ္လေန၊ နုံ့သည်၏အဖြစ် များသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဝဿာနံ၊ နှစ်တို့၏။ ဒသကံ၊ ဆယ်ခုအပေါင်းသည်၊ ဝါ၊ ဆယ်စုသည်။ မန္ဒဒသကံ၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

တဒါတိ၊ ကား။ ပဉ္စမေ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဝဿဒသကေ၊ ဆယ်နှစ်အပေါင်း၌၊ ဝါ၊ ဆယ်နှစ်စု၌။ သောတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စပလောတိ၊ ကား။ အနဝဋ္ဌိတကိရိယတာယ၊ မတည်တံ့သော ပြုမှုခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တရလော၊ လျှပ်ပေါ်၏။ တေန၊ ထိုစပလော-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ မောမူဟ-

---

၁-ဤကား ပါဠ်၌ရှိတိုင်း ပေးအပ်သော အနက်ဖြစ်သည်။ နောက်အခြားမဲ့၌ ဒသ ဝါ-ဝီသတိ ဝါတိအာဒိနာ-ဟူသောပါဌ်ကိုရင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌အရွယ်သုံးပါးမှစ၍ ပိုင်းခြားထားသည်ကိုရင်း ထောက်၍ ဤအရာ၌ ဝဿသတံ တယော ဝါ-ဟု ရှိသင့်၏၊ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာကို။ တယော ဝါ၊ သုံးပါးသော အဖို့တို့ကိုရင်း-ဟု အနက်ပေး။

ဘာဝတော၊ အလွန်တွေဝေသည်၏ အဖြစ်မှ။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နဝမဒသကေ ဝိယ၊ ကိုးခုမြောက်ဒသက၌ကဲ့သို့။ မောမူဟာဘာဝေန၊ အလွန်တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မန္ဒော၊ နုံ့သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ စပလတာယ၊ လျှပ်ပေါ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (မန္ဒော၊ နုံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကုမာရကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတိယေ ဒသကေ၊ ၌။ မံသ-ပါရိပူရိယာ၊ အသား၏ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဆဝိဝဏ္ဏော၊ အရေအဆင်းသည်။ ဝိပ္ပသီဒတိ၊ ကြည်လင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာယတနံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စတုတ္ထေ ဒသကေ၊ လေးခုမြောက်ဒသက၌။ အင်္ဂနံ စ၊ အရိုးတို့၏ငင်း။ နှာရူနဉ္စ၊ အကြောတို့၏ငင်း။ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ခိုင်ခန့်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဗလဉ္စ၊ ခွန်အားသည်ငင်း။ ထာမော စ၊ အားအစွမ်းသည်ငင်း။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ပဉ္စမေ ဒသကေ၊ ၌။ ယောဗ္ဗနမဒဿ၊ နုပျို ခြင်း၌ မာန်ယစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ နုပျိုခြင်းနှင့်စပ်သော မာန်ယစ်ခြင်း၏။ ဒူရီ-ဘာဝေန၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ကိလေသတနုတာယ၊ ကိလေသာခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပညာ၊ သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သုဝိသဒါ၊ ကောင်းစွာသန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခိဍ္ဍာယ၊ မြူးထူးပျော်ပါး ကစားခြင်းဖြင့်။ ရတိ၊ ပျော်ရွှင် ခြင်းသည်။ ခိဍ္ဍာရတိ၊ မည်၏။ ကပလ္လိကာဒိနိဿယဝိသေသေန၊ ဆီမီးခွက် အစရှိသော မှီရာအထူးအားဖြင့်။ ပဒီပဿ၊ ဆီမီး၏။ သုဒ္ဓတာဒိ ဝိယ၊ စင်ကြယ် သည်၏ အဖြစ်စသည်ကဲ့သို့။ နိဿယဝိသေသေန၊ မှီရာအထူးဖြင့်။ ပဉ္စမဆဋ္ဌ-ဒသကေသု၊ ပဉ္စမဒသက ဆဋ္ဌဒသကတို့၌။ ပညာယ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓိဟာနိယော၊ တိုးပွါးခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ကဋိသန္ဓိဂီဝါသန္ဓီနံ၊ ခါးဆစ် လည်ဂုတ်ဆစ်တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ရဿဿာပိ၊ တိုသောသူ ပုသောသူအားသော်လည်း။ ပုရတော၊ ရှေ့ဖက်သို့။ ပဗ္ဘာရော၊ ကိုင်းရှိုင်း ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒီဃဿ၊ ရှည်သောသူ မြင့်သောသူအား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း။ စ၊ ဆက်။ ပဗ္ဘာရောတိ၊ ကား။ ဂရုဘာဝေန၊ လေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပလမ္ဗကော၊ တွဲကျသည်။ ။သတိပညာဝိပ္ပဝါ-သတော၊ သတိပညာတို့၏ ကွေကွင်းခြင်းကြောင့်။ မောမူဟော၊ အလွန်တွေဝေ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဌာနာဒိဝသေန၊ ရပ်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သရီရဘာရံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ဝန်ကို။ ဝဟိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ သယနဗဟုလော၀၊ လည်းလျောင်းအိပ်နေခြင်းများသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

၇၀၉။ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ဝဿာနန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ယေဘုယျတာယ၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စတုဝဿိကောပိ၊ လေးနှစ်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဧကော၊ တခုသော။ ကောဋ္ဌာသော၊ အဖို့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဒွိသတံ ကောဋ္ဌာသေ၊ နှစ်ရာသောအဖို့အစုတို့ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဧကေကအယနဝသေန၊ တခုတခုသောအယဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။) ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝဿာနေ၊ ဝဿာနဥတုဝ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

[၄၀၉] တံ ပန ဝဿာနံ၊ ထိုဝဿာနဥတုသည်ကား။ ဒွိမာသမတ္တံ၊ နှစ်လမျှရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေး၌ကဲ့သို့။ စတုမာသံ၊ လေးလရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွေမာသန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤဒွေမာသံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အစ္စန္တသံယောဂေ၊ အစ္စန္တသံယောဂအနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ သော ပန ဝဿာနော ဥတု၊ ထိုဝဿာနဥတုသည်ကား။ သာဝဏပေါဋ္ဌပါဒမာသာ၊ သာဝဏ လနှင့် ပေါဋ္ဌပါဒ လတို့တည်း၊ ဝါ၊ ဝါခေါင်လနှင့် တော်သလင်းလတို့တည်း။ အဿယုဇကတ္တိကမာသာ၊ သီတင်းကျွတ်လ တန်ဆောင်မုန်းလတို့သည်။ သရဒေါ၊ သရဒဥတုမည်၏။ မိဂသိရဖုဿမာသာ၊ နတ်တော်လ ပြာသိုလတို့သည်။ ဟေမန္တော၊ ဟေမန္တဥတုမည်၏။ မာဃဖဂ္ဂုနမာသာ၊ တပို့တွဲလ တပေါင်းလတို့သည်။ သိသိရော၊ မည်၏။ စိတ္တဝေသာခမာသာ၊ တန်ခူးလ ကဆုန်လတို့သည်။ ဝသန္တော၊ ဥတုမည်၏။ ဇေဋ္ဌာသဠှမာသာ၊ နယုန်လ ဝါဆိုလတို့သည်။ ဂိမှော ဥတု၊ ဂိမှဥတုမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဆ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာတိ၊ ကား။ ဒသဒသနာဠိကာဝသေန၊ ဆယ်နာရီ ဆယ်နာရီတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ အဖို့တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။

၇၁၀။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့။ ကမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ အဘိက္ကမော၊ မည်၏။ ပဋိနိဝတ္တနဝသေန၊ နောက်သို့ပြန်နစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ ပဋိက္ကမော၊ မည်၏။ အာမုခံ၊ ရှေးရှု၊ ဝါ၊ တူရူ၊ ဝါ၊ တည့်တည့်။ လောကနံ၊ ကြည့်ခြင်းသည်။ အာလောကနံ၊ မည်၏။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး အပြားပြားသော။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ လောကနံ၊ ကြည့်ခြင်းသည်။ ဝိလောကနံ၊ မည်၏။ ဟတ္ထပါဒါနံ၊ လက်ခြေတို့ကို။ သင်္ကုစနံ၊ တွန့်ခြင်းကွေးခြင်းသည်။ သမိဉ္ဇနံ၊ မည်၏။ အာယမနံ၊ ဆန့်ခြင်းသည်။ ပသာရဏံ၊ မည်၏။

ပါဒုဒ္ဓရဏကာလေတိ၊ ကား။ ဒုတိယပါဒုဒ္ဓရဏကာလေ၊ ဒုတိယ (တဖက်) ခြေကိုကြွသောကာလ၌။ ပါဒဿာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓဋပါဒဿ၊ ကြွခဲ့ပြီးသောပဌမ ခြေကို။ ဩမတ္တာတိ၊ ကား။ သတ္တိတော၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ ဟီနပမာဏာ၊ ယုတ်ညံ့သော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မန္ဒာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဂ္ဂတရာတိ၊ ကား။ တေဇောဝါယောဓာတုယော၊ တို့သည်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ပါဒဿ၊ ခြေ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ ကြွခြင်းသည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပေသု၊ ဖြစ်သောစိတ္တဇရုပ်တို့တွင်။ ဧကံသတော၊ စင်စစ်မုချအားဖြင့်။ တေဇော-ဝါယောဓာတူနံ၊ တို့၏။ အဓိမတ္တတာ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာသံ၊ ထိုတေဇော ဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏။ သလ္လဟုကသဘာဝတာယ၊ ပေါ့ပါးသော သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တတော ဝေ၊ ပင်လျှင်။ ဂ္ဂတရာသံ၊ ဤမှတပါးသော ပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်တို့၏။ ဂရုသဘာဝတ္တာ၊ လေးသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဩမတ္တတာ၊ ယုတ်ညံ့သော အတိုင်းအရှည် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ တံသမ္ဗန္ဓတ္တာ၊ ထိုစိတ္တဇ တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့နှင့် စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ တိသမုဋ္ဌာနရူပံ၊ သည်။ တဂ္ဂတိကမေဝ၊ ထိုစိတ္တဇတေဇော ဝါယောဓာတ်အလား ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယဝိစီဝိညတ္တိပဝတ္တိယံ၊ ကာယဝိညတ်ဝစီဝိညတ် ဖြစ်သောအခါ၌။ ဝါယောပထဝီအဓိမတ္တတာ၊ ဝါယော ဓာတ် ပထဝီဓာတ်တို့၏ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဣမဿ အတ္ထဿ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော အနက်၏။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြကြောင်း သက်သေဥဒါဟရဏ်ပုံစံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့။ ဟရဏေ စ၊ ဆောင်ခိုက်၌၎င်း။ ပဿတော၊ ဘေးသို့။ (ဤပုဒ်ဖြင့် ဝီတိဟရဏ-ကို ပြသည်။ ထိုကြောင့် ပစ္ဆ-တော-မသင့်) ဟရဏေ စ၊ ဆောင်ခိုက်၌၎င်း။ ဥဒ္ဓရဏေ ဝိယ၊ ကြွခိုက်၌ကဲ့သို့။ သလ္လဟုကသဘာဝရူပပ္ပဝတ္တိ၊ ပေါ့ပါးသော သဘောရှိသော ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ တာသံယေဝ ဓာတူနံ၊ ထိုတေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏သာလျှင်။ အဓိမတ္တတာ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာ-အတိဟရဏဝီတိဟရဏေသူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥဒ္ဓရဏာဒီသု၊ ကြွခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ သလ္လဟုကဘာဘဝတ္တာ၊ ပေါ့ပါးသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စသည်။ အဓိကံ၊ လွန်ကဲသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဂ္ဂတရာသံ၊ ဤမှတပါးသော ပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်တို့၏။ (ကိစ္စံ၊ သည်။) ဟီနံ၊ ယုတ်ညံ့သည်။ (ဟောတိ ယထာ၊ သို့။) ဝေ၊ တူ။ ဝေါဿဇ္ဇ-

နာဒီသု၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း စွန့်လွှတ်ခိုက် အစရှိကုန်သော။ တီသု၊ သုံးပါးသော
အဖို့တို့၌။ ဂရုသဘာဝတ္တာ၊ လေးသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရိ-
မာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွိန္နံ၊ တို့၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ အဓိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတရာသံ၊ ဤမှတပါးသော တေဇောဝါယောဓာတ်တို့၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ ဟီနံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝေါဿဇ္ဇနေတိအာဒိ၊
ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဒုပါဒါယရူပါနီတိ၊ ကား။ တာ ဓာတုယော၊ ထိုဓာတ်
လေးပါးတို့ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ပဝတ္တာဥပါဒါရူပါနိ၊ ဖြစ်သောဥပါဒါရုပ်
တို့တည်း။ ဓွေဩဝါတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓရဏေယေဝ၊ ကြွခိုက်၌သာလျှင်။ တေန၊
ကြောင့်။ အတိဟရဏံ အပ္ပတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊
သို့။ တတ္ထ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဥဒ္ဓရဏာဒိကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုထို
ကြွခြင်း အစရှိသောအဖို့၌။ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။
[၄၁၀] တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုရုပ်တရားတို့၏။ ကောဋ္ဌာသန္တရသင်္ကမာဘာဝဒဿနံ၊
ကောဋ္ဌာသတပါးနှင့် ရောနှောခြင်း၏ မရှိခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကား
တည်း။ တဋတဋာယန္တာတိ၊ ကား။ တဋတဋာယန္တိ ဝိယ၊ တဋ်တဋ်မြည်ကုန်
သကဲ့သို့။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ နေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ ပဝတ္တိက္ခဏာဿ၊ ဖြစ်ရာ
ခဏ၏။ ဣတ္တရတံ၊ တိုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

၇၁၁။ အဿာတိ၊ ကား။ သမ္မသနဿ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏။ ဒါရုတိဏုက္ကာ-
ဒီသူတိ၊ ကား။ ဒါရုဥက္ကာတိဏုက္ကာဒီသု၊ သစ်သားမီးရှူး မြက်မီးရှူးစသည်
တို့၌။ “အန္ဓဗာလ၊ အိုမိုက်ကန်းသောလူ။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ ကေဃနံ၊ တခဲနက်။
သတတံ၊ အမြဲမပြတ်။ သဗ္ဗဒါဘာဝိံ၊ အခါခပ်သိမ်းရှိနေသော။ ကေန္တိံ၊ တခု
တည်းသော မီးတောက်ဟူ၍။ မညသိ၊ မှတ်ထင်သလော။” ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊
ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ကိံမေတ္တ မနာပန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိတိ၊ ကား။
တေလဝဋ္ဋိက္ခယေန၊ ဆီနှင့်မီးစာကုန်ခြင်းကြောင့်။ ပဒီပဿ၊ ဆီမီးတောက်၏။
ယဒိဒံ အပညာယနံ၊ အကြွင်းမထင်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပျောက်ကွယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤမထင်ခြင်းပျောက်ကွယ်ခြင်းသည်လည်း။ အင်္ဂုလင်္ဂုလန္တ-
ရေတိ၊ ကား။ အင်္ဂုလိယာ၊ လက်သစ်ဖြင့်။ မိတံ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သောအရပ်သည်။
အင်္ဂုလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အင်္ဂုလပမာဏေ၊ လက်သစ်အတိုင်းအရှည်
ရှိသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တန္တုနော၊
ချည်ချောင်း၏။ အဝယဝလေသဘူတံ၊ အစိတ်အပိုင်းအစအနဖြစ်၍ဖြစ်သော။
ပရမသုခုမဘာဝပ္ပတ္တံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ အံသုံ၊
အမျှင်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အံသုံ ပန မုဋ္ဌိတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာ
နှိုးနှောကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာနှိုးနှောချက်၌။

ဥပမေယျေ ဝိယ၊ ဥပမေယျ၌ကဲ့သို့။ ဥပမာယံ၊ ဥပမာ၌။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှားသော။ ကာလဘေဒေါ၊ ကာလအကွဲအပြားသည်။ ကာမံ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ကေကောဋ္ဌာသဂတံ၊ တခုသောအဖို့၌တည်သောမီး လျှံသည်။ ကောဋ္ဌာသန္တရံ၊ အဖို့တပါးသို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဣတိ။ သို့။ ဝွတ္တာဝတာ၊ ဤမျှဖြင့်။ ဥပမာဘာဝေါ၊ ဥပမာ၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥပမာယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ ဣတိ၊ သို့။ ကာလဿ၊ ကာလ၏။ ဘေဒမတ္တာ၊ ကွဲပြားခြင်းအတိုင်းအရှည်ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿာ၊ ထိုကွဲပြားခြင်းအတိုင်းအရှည်ကို။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်းသည်။ (သတိ၊ ရှိသော်။) ကာလဘေဒဝသေနာပိ၊ ကာလအကွဲအပြား၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဥပမာ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။

၇၁၂။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အာဒါနနိက္ခေပါဒိဝသေန၊ နိက္ခေပ-စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုသန္တတိရူပံ၊ ကို။ သဃ်ရိတွာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တဒေဝ ရူပံ ဝိသင်္ခရိတွာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဝိသင်္ခရိတွာ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်ခွဲခြမ်း၍။ ဝါ၊ ကား။ ဝိသဃ်ရိတွာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ ပါဌ်တည်း။ အယမေဝ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) အာဟာရမယန္တိ၊ ကား။ အာဟာရေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သောရုပ်တည်း။ ဈတ္တန္တိ၊ ကား။ မိလာတံ၊ ညှိုးနွမ်း၏။ ကိလန္တန္တိ၊ ကား။ ခိန္နံ၊ ပင်ပန်း၏။ ခာတန္တိ၊ ကား။ တိတ္တံ၊ ရောင့်ရဲ၏။ ဝါ၊ ပြည့်ဝ၏။ ပီဏိတန္တိ၊ ကား။ မံသူပစယသမ္ပတ္တိယာ၊ အသား၏ ပွါးခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ပီဏိတံ၊ စိုပြည်၏။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ မုဒုံ၊ နူးညံ့၏။ သိနိဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ သိနိဒ္ဓစ္ဆဝိတာယ၊ ချောညက်သော အရေရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဏှံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့၏။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ဖဿဝန္တံ၊ ကောင်းသောအတွေ့ရှိ၏။

၇၁၃။ ဥဏှုကာလေ သမုဋ္ဌိတံ ရူပန္တိ၊ ကား။ ဥဏှသန္တာပေန၊ အပူရှိန်ဖြင့်။ သန္တတ္တံ၊ ကောင်းစွာပူလောင်အပ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ သီတဥတုနာတိ၊ ကား။ သပ္ပါယေန၊ လျော်ပတ်သော။ သီတဥတုနာ၊ အေးသောဥတုကြောင့်။

၇၁၄။ အာယတနဒ္ဒါရဝသေနာတိ၊ ကား။ အာယတနသင်္ခါတဒ္ဒါရဝသေန၊ အာယတနဟု ဆိုအပ်သောဒွါရ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကမ္မဒ္ဒါရနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ကမ္မဒွါရ ကို နစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ အာယတနဂ္ဂဟဏံ၊ အာယတနကို ယူခြင်းဆိုခြင်း သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကာယဒ္ဒါရေတိ၊ ကား။ ပသာဒကာယဒ္ဒါရေ၊ ပသာဒ

ရုပ်ဟု ဆိုအပ်သောကာယဒွါရ၌။ မနောဒွါရံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ သာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့် တကွသော။ ဘဝင်္ဂံ၊ ဘဝင်တည်း။ တဿ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းနှင့် တကွသောဘဝင်၏။ နိဿယဘာဝတော၊ မှီရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟဒယဝတ္ထုံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နိဿိတဝေါဟာရေန၊ မှီသောအာဝဇ္ဇန်းနှင့် ဘဝင်၏ ဝေါဟာရဖြင့်။ မနောဒွါရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယတ္ထ၊ ယင်းဟဒယဝတ္ထု၌။ မနောဒွါရုပ္ပတ္တိ၊ မနောဒွါရ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

[၄၁၁] ၇၁၅။ သောမနဿိတဒေါမနဿိတဝသေနာတိ၊ ကား။ သော-မနဿိတဒေါမနဿိတပုဂ္ဂလဝသေန၊ ဝမ်းသာသောပုဂ္ဂိုလ် နှလုံးမသာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ သောမနဿိတဒေါမနဿိတ-ကာလာသေန၊ ဝမ်းသာသောကာလ နှလုံးမသာသောကာလတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

အယမတ္ထောတိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်လတ့်သော။ သဒ်ါရနံ၊ တို့၏။ အတိဣတ္တရခဏာတာသဒ်ါတော၊ အလွန်တိုသော ခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။

ဇီဝိတန္တိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ တည်း။ သုခဒုက္ခာတိ၊ ကား။ သုခဒုက္ခ-ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥပေက္ခာပိ၊ သည်လည်း။ ဣဋ္ဌာ-နိဋ္ဌဘာဝတော၊ အလိုရှိအပ်သော ဣဋ္ဌ အလိုမရှိအပ်သော အနိဋ္ဌ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဒုက္ခာသု ဧဝ၊ သုခဒုက္ခဝေဒနာတို့၌သာလျှင်။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်၏။ အတ္တဘာဝေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဇီဝိတဝေဒနာဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဝသိဋ္ဌဓမ္မာ၊ ကြွင်းသော (ရုပ်နာမ်) တရားတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သညာတိ၊ ဟူ၍။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ကေဝလာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ ဝါ၊ အတ္တနှင့်ငင်း။ နိစ္စဘာဝေန ဝါ၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်နှင့်ငင်း။ အဝေါမိဿာ၊ မရောန္ဒောကုန်။ ဧကစိတ္တသမာယုတ္တာတိ၊ ကား။ ဧကေကေန စိတ္တေန၊ တခုတခုသောစိတ်နှင့်။ သဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်၏။ လဟုသော ဝတ္တတေ ခဏောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဧကစိတ္တက္ခဏ-ကတာယ၊ တခုသောစိတ္တက္ခဏရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဟုကော၊ လျင်သော။ အတိဣတ္တရော၊ အလွန်တိုသော။ ဇီဝိတာဒီနံ၊ ဇီဝိတစသည်တို့၏။ ခဏော၊ ဖြစ်ရာခဏသည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။

စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ ကပ္ပန္တိ၊ ကား။ စတုရာသီတိသဟဿပရိမာဏံ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကပ္ပံ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး။ တော၊ ဤ နှစ်ပုဒ်သည်။ အစ္စန္တသံယောဂေ၊ အနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ကပ္ပန္တိ စ၊ ဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ သာမညဝသေန၊

သာမည-ဇာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကေဝစနံ၊ ကေဝုစ်ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ မရူတိ၊ ကား။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့တည်း။ ဒ္ဓိဟိ စိတ္တေဟိ သမောဟိ-တာတိ၊ ကား။ ဇေ၀ံစိရဇီဝိနောပိ၊ ဤသို့ရှည်မြင့်စွာ အသက်ရှင်ကုန်ငြားသော်လည်း။ တေ၊ ထိုဗြဟ္မာနတ်တို့သည်။ ဒ္ဓိဟိ စိတ္တေဟိ၊ နှစ်ခုသော စိတ်တို့နှင့်။ သဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ န တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဗြဟ္မာနတ်တို့၏လည်း။ သန္တာနေ၊ ၌။ ဇီဝိတာဒီနိ၊ ဇီဝိတအစရှိသောတရားတို့သည်။ ဒ္ဓိဟိ စိတ္တေဟိ၊ နှစ်ခုသောစိတ်တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ န ဃဋ္ဋန္တိ၊ ယှဉ်သည်မဟုတ်ကုန်။ ဧကေန စိတ္တေန၊ တခုသောစိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ တေနေဝ၊ ထိုတခုသောစိတ်နှင့်သာလျှင်။ သဟ၊ တကွ။ နိရုဇ္ဈနတော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ယာဝဒုတိယာ၊ ဒုတိယစိတ်တိုင်အောင်။ န တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်[၁]။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

ယေ နိရုဒ္ဓါ မရန္တဿာတိ၊ ကား။ စဝန္တဿ၊ စုတေဆဲဖြစ်သော။ သတ္တဿ၊ ၏။ စုတိစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နိရုဒ္ဓါတိ၊ ချုပ်ကုန်သည်ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ယေ ခန္ဓာ၊ အကြင်ခန္ဓာတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တိဋ္ဌ-မာနဿ ဝါ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ တိဋ္ဌန္တဿ ဓရန္တဿ၊ ထင်ရှားတည်ဆဲ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘင်္ဂပ္ပတ္တိယာ၊ ဘင်သို့ရောက်သဖြင့်။ ယေ ဝါ နိရုဒ္ဓက္ခန္ဓာ၊ အကြင်ချုပ်ပြီးသော ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေပိ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ (ဝုတ္တ်နည်းဖြင့် ဖွင့်ထားသည်) သဒိသာ ဧကသဒိသာ၊ တထပ်တည်းတူကုန်၏။ အတ္ထင်္ဂတာ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော ခန္ဓာတို့သည်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ၊ တဖန်ပြန်၍ စပ်ခြင်းမရှိကုန်။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂန္တွာ၊ လာကုန်၍။ ပဋိသန္ဓာနာ-ဘာဝေန၊ စပ်ခြင်းမရှိသောအားဖြင့်။ ဝိဂတာ၊ ကင်းလေကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ စုတိက္ခန္ဓာ၊ စုတိခန္ဓာတို့သည်။ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ ယထာ၊ မဖြစ်ပေါ်လာကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တတော၊ ထိုစုတိမှ။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ၌လည်း။ ခန္ဓာ၊ ချုပ်ပြီးသော ခန္ဓာတို့သည်။ (န နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တဖန်မဖြစ်ပေါ်လာကုန်။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်သည်၊ ဝါ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ဧကစိတ္တက္ခ-ဏိကံ၊ တခုသောစိတ်ခဏမျှရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

အနန္တရာ စ ယေ ဘဂ္ဂါတိ၊ ကား။ ယေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အနန္တရမေဝ၊ ရှေးအခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဘဂ္ဂါ၊ ပျက်လေကုန်ပြီ။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်လေကုန်ပြီ။ ယေ စ ဘဂ္ဂါ အနာဂတေတိ၊ ကား။ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်လည်း။ အနာ-ဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဘဂ္ဂါ ဘဥ္ဇနသီလာ၊ ပျက်ခြင်းအလေ့ရှိကုန်၏။ ဘိဇ္ဇိ-

[၁]-စိတ္တက္ခဏ နှစ်ချက်ခန့်မျှ မတည်ကြ၊ စိတ်တချက်မျှသာ တည်ကြသည်ဟု ဆိုလို၏။

ဿန္တိ၊ ပျက်ကုန်လတ့်။ တဒန္တရာ နိရုဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ တေသံ အတီတာနာဂတာနံ၊ ထိုအတိတ်အနာဂတ်သင်္ခါရတို့၏။ အန္တရာ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ပစ္စုပ္ပန္နတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်သို့။ ပတွာ၊ ၍။ နိရုဒ္ဓါနံ၊ ချုပ်ကုန်သော။ ဘဂ္ဂါနံ၊ ပျက်ကုန်သော သင်္ခါရတို့၏။ ဝေသမံ နတ္ထိ လက္ခဏေတိ၊ ကား။ တိဝိဓာနမ္ပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ ဘင်္ဂလက္ခဏနိမိတ္တံ၊ ပျက်ခြင်းလက္ခဏာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိသမတာ ဝိသဒိသတာ၊ မတူသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

[၄၁၂] အနိဗ္ဗတ္တေန န ဇာတောတိ၊ ကား။ အနုပ္ပန္နေန၊ မဖြစ်သေးသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဇာတော၊ ဖြစ်နှင့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဇာတော နာမ၊ မဖြစ်သေးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဝတ္တမာနေန၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ ဇီဝမာနော နာမ၊ အသက်ရှင်ဆဲမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တဘင်္ဂါ မတော လောကောတိ၊ ကား။ စုတိစိတ္တဿဝိယ၊ စုတိစိတ်၏ကဲ့သို့။ သဗ္ဗဿပိ၊ သော။ တဿ တဿ စိတ္တဿ၊ ထိုထိုစိတ်၏။ ဘင်္ဂုပ္ပတ္တိယာ၊ ပျက်ခြင်း (ဘင်) သို့ရောက်သဖြင့်။ အယံ လောကော၊ ဤလောကသည်၊ ဝါ၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ပရမတ္ထတော၊ မှန်သောအနက်သဘောအားဖြင့်။ မတော နာမ၊ သေသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိရုဒ္ဓဿ၊ ချုပ်ပြီးသောခန္ဓာ၏။ အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ တဖန် ပြန်၍စပ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ပညတ္တိ၊ သည်။ ပရမတ္ထိယာ၊ ပရမတ္ထဖြစ်၍ဖြစ်၏။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ သနိဿယံ၊ မှီရာနှင့်တကွဖြစ်သော။ တံ တံ စိတ္တံ၊ ထိုထိုစိတ်ကို။ ဉပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ တိဿော ဇီဝတိ၊ တိဿသည် အသက်ရှင်လျက်ရှိ၏။ ဖုဿော ဇီဝတိ၊ ဖုဿသည် အသက်ရှင်လျက်ရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝစနပ္ပဝတ္တိယာ၊ စကားဖြစ်ခြင်း၏။ ဝိသယဘူတာ၊ အရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာယံ သန္တာနပညတ္တိ၊ အကြင်သန္တာနပညတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုသန္တာနပညတ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပရမတ္ထိယာ ပရမတ္ထဘူတာ၊ (မှန်သောအနက်သဘော) ပရမတ္ထဖြစ်၍ဖြစ်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ "နာမဂေါတ္တံ၊ အမည်အနွယ်သည်။ န ဇီရတိ၊ မအိုမင်း မဆွေးမြည့်။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

အနိမ္မာနဂတာ ဘဂ္ဂါတိ၊ ကား။ ယေ၊ အကြင် သင်္ခါရတို့သည်။ ဘဂ္ဂါ၊ ချုပ်ပျက်လေကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ နိမ္မာနံ၊ သိုမှီးခြင်းသို့။ န ဂတာ၊ မရောက်ကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်။ အဘာဝ-မေဝ၊ မရှိခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂတာ၊ ရောက်လေကုန်၏။ ယတော၊ အကြင်အစုအပုံမှ။ ဝတ္တမာနဘာဝံ၊ ဖြစ်ဆဲအဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆေယျုံ၊ ရောက်လာလေကုန်ရာ၏။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်အဖို့၌။ (တာဒိသော၊ ရှိသော။) ပုဉ္ဇော၊ အစ

အပုံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နိဗ္ဗတ္တာ ယေပီတိ၊ ကား။ ပဋိလဒ္ဓတ္တဘာဝါ၊ ရအပ်သော အတ္တဘောအထည်ကိုယ် ရှိကုန်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင် သင်္ခါရတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေပိ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အာရဂ္ဂေ၊ အလွန်သေးငယ်သော စူးဖျား၌။ သာသပူပမာ၊ မုန်ညင်းစေ့သဖွယ် ဖြင်ကုန် လျက်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဌိတာယ၊ ထောင်လျက်တည်သော။ သူစိယာ၊ အပ်ဖျား၌။ ခိတ္တော၊ ပစ်တင်အပ်သော။ သာသပေါ၊ မုန်ညင်းစေ့သည်။ တဿာ၊ ထိုအပ်၏။ သိခံ၊ အစွန်းအဖျားကို။ ဖုဋ္ဌမတ္တော၊ ထိကာမျှသာလျှင်။ ဝိဂစ္ဆတိ၊ လိမ့်ကျ၏။ န တိဋ္ဌတိ ယထာ၊ မတည် သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ [ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန် ၏။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်တံ့ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဘင်္ဂေါ နေသံ ပုရက္ခတောတိ၊ ကား။ တေသံ နိဗ္ဗတ္တမ္မာနံ၊ ထိုဖြစ်ပြီးသော သဘောတရားတို့သည်။ ဘင်္ဂေါ နာမ၊ ပျက်ခြင်းမည်သည်ကို။ ပုရတော ဧဝ၊ ရှေး၌သာလျှင်။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဧကံသဘာဝီ၊ စင်စစ်ဧကန်ဖြစ်လေ့ရှိ၏။ န အပသက္ကတိ၊ မဖဲသွား။ ဣတိ၊ ကား။ အဒ္ဒတ္ထာ၊ တည်း။ ပုရာဏေဟီတိ၊ ကား။ ပုရိမကေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ အတီတေဟိ၊ လွန်လေကုန်ပြီးသော။

အဒဿနတောတိ၊ ကား။ အပဿိတဗ္ဗတော၊ မမြင်အပ်သည်မှ၊ ဝါ၊ မမြင် အပ်သည်၏ အဖြစ်မှ။ အာယန္တီတိ၊ ကား။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာပိ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်လည်း။ ကုတောစိ ရာသိတော၊ တစုံတခုသော အစုအပုံမှ။ အာဂမနာဘာဝမေဝ၊ လာခြင်း၏ မရှိခြင်းကို သာလျှင်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဘဂ္ဂါ ဂစ္ဆန္တျဒဿနန္တိ၊ ကား။ ဘဂ္ဂါပိ၊ ပျက်ပြီးသော သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ ဥပဂမနာဘာဝတော၊ ကပ်ရောက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အဒဿနံ၊ မမြင်ရခြင်းသို့။ အဘာဝမေဝ၊ မရှိခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာပျက်ရာ၌။ နိဒဿနံ၊ ဥဒါဟရုဏ်ပုံစံကို။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ။ ပ။ ဝယန္တီ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၇၁၆။ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကရူပန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဓမ္မတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မတာရူပံ၊ ဓမ္မတာရုပ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုတ္ထနာမတာ၊ အနုတ္ထအမည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အယလောဟာဒီသု၊ စသည်တို့တွင်။ အယော နာမ၊ သံမည်သည်ကား။ ကာဠလောဟံ၊ မည်းသောသတ္တုတည်း၊ ဝါ၊ သတ္တုမည်းတည်း။ လောဟံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဇာတိလောဟံ၊ သတ္တု စစ်ရင်း။ ဝိဇာတိလောဟံ၊ အမျိုးမစစ်သော သတ္တုရင်း။ ကိတ္တိမလောဟံ၊

ပြုလုပ်အပ်သောသတ္တုရှင်း။ ပိသာစလောဟံ၊ ပိသာစသတ္တုရှင်း၊ ဝါ၊ သံချေးရှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ အယော၊ သံရှင်း။ ရဇတံ၊ ငွေရှင်း။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေရှင်း။ တိပု၊ သလွဲဖြူ-ဗင်ရှင်း။ သီသံ၊ သလွဲမည်း-ခဲရှင်း။ တမ္ဗလောဟံ၊ ကြေးနီရှင်း။ ဝေကန္တကလောဟံ၊ သံမဏိရှင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ သတ္တ၊ ဤခုနစ်မျိုးတို့သည်။ ဇာတိလောဟာနိ၊ သတ္တုစစ်တို့မည်ကုန်၏။ နာဂနာသိကလောဟံ၊ ထယ်သံသည်၊ ဝါ၊ သံကြွပ်သည်။ ဝိဇာတိလောဟံ၊ မည်၏။ ကံသလောဟံ၊ ကြေးဖြူရှင်း။ [၄၁၃] ဝဋ္ဋလောဟံ၊ ကြေးပုပ်ရှင်း။ ဟာရကူတံ၊ ခပ်ပြာရှင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တီဏိ၊ သုံးမျိုးတို့သည်။ ကိတ္တိမလောဟာနိ၊ မည်ကုန်၏။ မောရက္ခကာဒိ၊ သံပွက်စသည်သည်။ ပိသာစလောဟံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလောဟတို့တွင်။ တမ္ဗလောဟံ၊ ကြေးနီရှင်း။ ဝေကန္တကံ၊ သံမဏိရှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ ဒ္ဒိဟိ ဇာတိလောဟေဟိ၊ ဤနှစ်မျိုးသော သတ္တုစစ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ လောဟန္တိ၊ လောဟဟူ၍။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ တိပုတိ၊ ကား။ သေတတိပု၊ သလွဲဖြူတည်း၊ ဝါ၊ ဗင်တည်း။ သီသန္တိ၊ ကား။ ကာဠတိပု၊ သလွဲမည်းတည်း၊ ဝါ၊ ခဲတည်း။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေသည်။ အာကရုပ္ပန္နရသဝိဒ္ဓါဒိဘေဒံ၊ တွင်းထွက်ရွှေ, ပြဒါးဝင်သောရွှေစသည်အပြားရှိ၏။ သာမုဒ္ဒိကမုတ္တာဒိ၊ သမုဒြာ၌ဖြစ်သော ပုလဲစသည်သည်။ မုတ္တာ၊ ပုလဲမည်၏။ မဏီတိ၊ ကား။ ဝေဠုရိယလောဟိတင်္ကမသာရဂလ္လာနိ၊ ကြောင်မျက်ရွဲ ပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ အဝသေသော၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ မဏိဝိသေသော၊ ပတ္တမြားအထူးတည်း။ ဝေဠုရိယော၊ ယ-ဟူသည်။ ဝံသဝဏ္ဏမဏိ၊ ဝါးအဆင်းရှိသောပတ္တမြားတည်း။ သင်္ခေါ၊ ခရုသင်းဟူသည်။ သာမုဒ္ဒိကသင်္ခေါ၊ သမုဒြာ၌ဖြစ်သောခရုသင်းတည်း။ သိလာတိ၊ ကား။ ကာဠသိလာပဏ္ဍုသိလာဒိဘေဒါ၊ သလင်းနက် သလင်းဝါစသည် အပြားရှိသော။ သဗ္ဗာပိ၊အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ရတနသမ္မတသိလာ၊ ရတနာဟုသမုတ်အပ်သော သလင်းတည်း။ ပဝါဠံ နာမ၊ သန္တာမည်သည်ကား။ ဝဋ္ဋုမံ၊ အလုံးဖြင့်ပြီးသော။ ဝိဒ္ဒုမံ၊ ဖောက်ထွင်းခြင်းဖြင့်ပြီးသောသန္တာတည်း။ လောဟိတင်္ဂ ၊ င်္ဂ-ဟူသည်။ ရတ္တမဏိ၊ ပတ္တမြားနီတည်း၊ ဝါ၊ ကျောက်နီတည်း။ မသာရဂလ္လံ၊ လ္လံ-ဟူသည်။ ကဗရမဏိ၊ ပတ္တမြားပြောက်တည်း။ ဘူမိအာဒယော၊ မြေစသည်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာဝ၊ ထင်ရှားကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တဒဿာတိ၊ ကား။ တံ ဓမ္မတာရူပံ၊ ထိုဓမ္မတာရုပ်သည်။ အဿ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂီအား။

တရုဏပလ္လဝဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ အမ္ဗာဒီနံ၊ သရက်စသည်တို့၏။ တရုဏပလ္လဝေန၊ နုသောရွက်နုနှင့်။ သမာနဝဏ္ဏံ၊ တူသောအဆင်းရှိ၏။ သဘာဂရူပသန္တတိန္တိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိနာ၊ အဆင်းစသည်ဖြင့်။ သမာနဘာဂံ၊ တူသောအဖို့ရှိသော။

ရူပသန္တာနံ၊ ရုပ်အစဉ်ကို။ အနုပ္ပဗန္ဓာပယမာနန္တိ၊ ကား။ ဟေတုဖလပရမ္ပရာယ၊ အကြောင်းအကျိုး အဆက်ဆက်အားဖြင့်။ သမ္မန္တနဝသေန၊ စပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ မပြတ်ဖြစ်လျက်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

သောတိ၊ ကား။ ယောဂီ၊ သည်။ တန္တိ၊ ကား။ အသောကရုက္ခပဏ္ဏံ၊ သော်ကပင်၏အရွက်ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဣမိနာ နယေနာတိ၊ ကား။ အသောကပဏ္ဏေ၊ သော်ကရွက်၌။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်သော။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အယလောဟာဒိဘေဒံ၊ သံ ကြေးစသည် အပြားရှိသော၊ ဝါ၊ သံ သတ္တုစသည် အပြားရှိသော။ ဓမ္မတာရူပံ၊ ဓမ္မတာရုပ်ကို။ ဟိ၊ မှန်။ တမ္ပိ၊ ထိုသံကြေးအစရှိသော ဓမ္မတာရုပ်သည်လည်း။ သီတကာလေ၊ အေးသောကာလ၌။ သီတလံ၊ အေး၏။ ဥဏှကာလေ၊ ပူသောကာလ၌။ သူရိယသန္တာပေန၊ နေပူဖြင့်။ ဥဏှ-တရံ၊ အထူးသဖြင့်ပူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသံအစရှိသော ဓမ္မတာရုပ်တို့၌။ သီတဘာဝေန၊ အေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဥဏှံ၊ ပူသောအဖို့သို့။ ဥဏှဘာဝေန၊ ပူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တရူပံ၊ ဖြစ်သော ရုပ်သည်။ သီတံ၊ အေးသောအဖို့သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုအခိုက်အတံ့၌သာလျှင်။ တဋ္ဋတဋ္ဋာယန္တံ၊ တဋ်တဋ်မြည်သကဲ့သို့။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။

အရူပသတ္တကသမ္မသနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၁၇။ ကလာပတောတိ၊ ကား။ အရူပဓမ္မကလာပတော၊ နာမ်တရားတို့၏ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့်။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနာမ်တရားအပေါင်းတို့တွင်။ ဖဿပဉ္စမကာ၊ ဖဿလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒ-သာဓာရဏာ၊ အလုံးစုံသောစိတ်တို့နှင့်ဆက်ဆံကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုပါကဋ္ဌာ စ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားကုန်သည်ငှင်း။ သုဝိညေယျာ စ၊ သိလွယ်ကုန်သည်ငှင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဖဿပဉ္စမကတရားတို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ကလာပတောတိ ဖဿ-ပဉ္စမကာ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္မသနေ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ရာ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖဿပဉ္စမကာ၊ ရှိကုန်သော။ ယေ ဣမေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေ တေ၊ ထိုအလုံးစုံသော တရားတို့သည်။ ဝိနဋ္ဌာ၊ ပျက်စီးကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္တော၊ စပ်အပ်၏။

ပဝတ္တံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ သတ္တသု ဌာနေသု၊ ခုနစ်ပါးသောဌာနတို့၌။ သမ္မ-သနဝသေန၊ သုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။

သမ္မသန္တောတိ၊ ကား။ ကေဇ္ဈို၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သမ္မသန္တော၊' သုံးသပ်သည်ရှိသော်။ တံ ယုတ္တတရန္တိ၊ ကား။ အရိယဝံသကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ သော။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ယုတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့် သင့်လျော်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) အာသန္နဘာဝေန၊ နီးသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝိဘူတတရံ၊ အထူး သဖြင့် ထင်ရှားသော။ ရူပသတ္တကေ၊ ၌။ သမ္မသနံ၊ ကို။ သဟ ဂဟေတွာ၊ တပေါင်းတည်းယူ၍။ သမ္မသနဿ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အပိစ၊ တနည်းကား။ ရူပသတ္တကေ၊ ၌။ [၄၁၄] သမ္မသနဿ၊ ၏။ ရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်တရားတို့၌။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွ။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ တခဲနက် အစိုင်အခဲ၏ အသီးအသီးကွဲခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဗ္ဗိသယံ၊ ထိုရူပသတ္တက၌ သုံးသပ် ခြင်းလျှင် တည်ရာရှိသော။ အရူပသမ္မသနံ၊ နာမ်ကိုသုံးသပ်ခြင်းသည်။ သာတိ- သယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏပဋိဝေဓာယ၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ သမ္ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအရိယဝံသကထာ၌ ဆိုသောစကားသည်။ ယုတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့် သင့် လျော်၏။ အပုဗ္ဗကေသာဒိသမ္မသနံ၊ အသစ်ဖြစ်သောဆံပင်စသည်ကို သုံးသပ် ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ တဗ္ဗိသယံ၊ ထိုဆံပင်စသည်ကိုသုံးသပ်ခြင်းလျှင် တည်ရာ ရှိသော။ ပဝတ္တိတံ ပန၊ ဖြစ်စေအပ်သော သုံးသပ်ခြင်းသည်ကား။ ယုတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့် သင့်လျော်သည်။ န၊ မဟုတ်။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာ အားဖြင့်ရှုသည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နဝံ နဝံ ဧဝ၊ အသစ်အသစ် သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ယသ္မာ၊ ကား။) ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဂဟိတံ၊ သော။ သမ္မသနဝိသယံ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏အရာကို။ ဆဍ္ဍေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ အညဿ၊ သော။ သမ္မသနဝိသယဿ၊ သုံးသပ်ခြင်း၏အရာကို။ ဂဏှနတော၊ ယူခြင်း ကြောင့်တည်း။ သေသာနိပီတိ၊ ကား။ ယမကတော၊ အစုံအားဖြင့်။ သမ္မသနာ- ဒီနိပိ၊ သုံးသပ်ခြင်းစသည်တို့သည်လည်း။ တေနေဝါတိ၊ ကား။ အရိယဝံသ- ကထာနယေနေဝ၊ အရိယဝံသကထာနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။

၇၁၈။ တမ္ပိ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ အာဒိနနိက္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ သမ္မသန- ဝသေန၊ သုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တစိတ္တုပ္ပါဒမ္ပိ၊ ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ် ကိုလည်း။ ဟိ၊ မှန်။ စိတ္တသီသေန၊ စိတ်ကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ စိတ်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ သဗ္ဗတ္တ၊ အလုံးစုံတို့၌။ သေ နယော၊ တည်း။ နာမရူပဓမ္မေ၊ နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ယုဂဠဝသေန၊ အစုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္မသနဿ၊ ၏။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ ယမကတော၊ အစုံအားဖြင့်။ သမ္မသတိ နာမ၊ သုံးသပ်သည်မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ရူပသတ္တက-

ဝသေန၊ အားဖြင့်။ သမ္မသိတွာ၊ ပြီး၍။ ဌိတောပိ၊ တည်ငြားသော်လည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အာဒါနနိက္ခေပါဒိဝသေန၊ အာဒါနနိက္ခေပစသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္မသိတ္ဝာဝ၊ သုံးသပ်ပြီး၍သာလျှင်။ တံ၊ ထိုသုံးသပ်အပ်သောစိတ်ကို။ သမ္မ-သတိ၊ ၏။ ခဏိကတော သမ္မသနာဒီသုပိ၊ ခဏိကအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း စသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။

၇၁၉။ တေမ္ပိတိ၊ ကား။ တေ စတုတ္ထသမ္မသနစိတ္တမ္ပိ၊ ဤလေးကြိမ်မြောက် သုံးသပ်သော စိတ်ကိုလည်း။ ပဌမစိတ္တန္တိ၊ ကား။ အာဒါနနိက္ခေပါဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ သမ္မသိတစိတ္တံ၊ သုံးသပ်သောစိတ်ကို။ ယံ၊ ယင်းစိတ်ကို။ ရူပပရိဂ္ဂါဟကစိတ္တန္တိ၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းသော စိတ်ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ သမ္မ-သိတသမ္မသိတစိတ္တသမ္မသနေန၊ သုံးသပ်ပြီး သုံးသပ်ပြီးသော (ဝိပဿနာ) စိတ်ကို သုံးသပ်ခြင်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုစိတ်တို့၏။ ခဏိကဘာဝဿ၊ ခဏမျှတည်သည်၏ အဖြစ်.ကို။ ဝိဘာဝနတော၊ ထင်ရှားစေခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ သမ္မသနံ၊ ဤသုံးသပ် ခြင်းကို။ ခဏိကတော သမ္မသနန္တိ၊ ခဏိကအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၂၀။ စ၊ ဆက်။ ဒိဂုဏိတံ၊ နှစ်ခုဖြင့်မြှောက်ပွါးအပ်သော၊ ဝါ၊ နှစ်ဆ တက်မြှောက်ပွါးအပ်သော။ ဣဒမေဝ သမ္မသနံ၊ ဤခဏိကအားဖြင့်သုံးသပ် ခြင်းကိုပင်လျှင်။ အနေကသမ္မသနပဋိပါဋိသမ္ဘဝတော၊ များစွာသောသုံးသပ် ခြင်းတို့၏ အစဉ်အဆက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိပါဋိတော သမ္မသနန္တိ၊ အဆက် ဆက်အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝဍ္ဎေယျာတိ၊ ကား။ သမ္ဘဝေယျ၊ ဖြစ်နိုင်ပေ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ရှုသည်။ သတိ၊ သော်။ ဘာဝနာ၊ သည်။ ပဋိပါဋိသမ္မသနပသုတာ ဧဝ၊ အစဉ်အဆက်ကို သုံးသပ်ခြင်း၌ လေ့ကျက်သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မူလကမ္မဋ္ဌာနုပကာရီ၊ မူလ ကမ္မဋ္ဌာန်းအား ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ အယံ၊ ဤသုံးသပ် ခြင်းသည်။ သမာပတ္တိစာရော စ၊ သမာပတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ယသ္မာ စ၊ အကြင်ကြောင့်လည်း။ တတ္တကေန၊ ထိုမျှလောက် ဖြင့်။ ရူပဓမ္မေသု စ၊ ရုပ်တရားတို့၌ရင်း။ အရူပဓမ္မေသု စ၊ နာမ်တရားတို့၌ရင်း။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာတို့သည်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဝိဘူတာနိ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယာဝ-ဒသမစိတ္တသမ္မသနာ။ပ။ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား၊ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကောဒသမံ၊ တဆယ့်တခုမြောက်စိတ်ကို။ ဒွါဒ-သမေန၊ တဆယ့်နှစ်ခုမြောက်စိတ်ဖြင့်။ န သမ္မသိတဗ္ဗံ၊ မသုံးသပ်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပါဋိတော၊ အဆက်ဆက်အားဖြင့်။ သမ္မသနဿ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒဒဿန-ပရံ၊ အပိုင်းအခြားကိုပြခြင်းလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိ၏။ တတော သမ္မသနတော၊ ထိုသုံးသပ်ခြင်းမှ။ ဩရမနဒဿနပရံ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကိုပြခြင်းလျှင် ပြဓာန်း

ခြင်းရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုနပိ၊ လည်း။ ရူပံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂ-ဟေတွာ၊ ၍။ ယာဝ ဒသမစိတ္တသမ္မသနာ၊ ဆယ်ခုမြောက်စိတ်ကို သုံးသပ်သည် တိုင်အောင်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇတော၊ အားထုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ အရိယဝံသကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၂၁။ ဝိသုံ သမ္မသနနယော နာမ နတ္ထိတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိမနသိကာရဝိနိ-မုတ္တော၊ အနိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းမှလွတ်သော။ အညော၊ သော။ ဝိပဿနာမနသိကာရော၊ ဝိပဿနာနှလုံးသွင်းမှုမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိပဿနာယ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဒိဋ္ဌိအာဒိဝိက္ခမ္ဘနာ၊ ဒိဋ္ဌိစသည်ကို ပယ်ခွါခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋနာဒယော၊ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋနစသည်တို့ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝိပဿနာယ ဝေ၊ ဝိပဿနာ၏သာလျှင်။ [၄၁၅] ပဝတ္တိဝိသေသေန၊ ဖြစ်ခြင်း အထူးဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋနာဒယော၊ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋနစသည်တို့သည်။ ဣစ္ဆိတ္တိ၊ ပြည့်စုံ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယံ ပနေတန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သတ္တသညာတိ၊ ကား။ သတ္တော၊ သတ္တဝါတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇနကသညာ၊ ဖြစ်သောအမှတ်သညာတည်း။ ဒုဗ္ဗလာယ၊ အားနည်းသော။ အတ္တဒိဋ္ဌိယာ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့်။ သဟဂတသညာ၊ တကွဖြစ်သော သညာတည်း။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တသညံ ဥဂ္ဃါဋိတစိတ္တေနာတိ၊ ကား။ သတ္တသညာယ၊ သညာကို။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တစိတ္တေန၊ ဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ သညာဝိပလ္လာသဟေတု၊ သညာဝိပလ္လာသဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇ-နကာ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ စိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ၊ စိတ္တဝိပလ္လာသ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသ တို့သည်။ တဒဘာဝေ၊ ထိုသညာဝိပလ္လာသ မရှိလတ်သော်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ် ကုန်။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဒိဋ္ဌုပနိဿယော၊ ဒိဋ္ဌိလျှင်မှီရာရှိသော။ အပါယ-ဂမနီယော၊ အပါယ်သို့လားရောက်စေတတ်သော။ မာနော နာမ၊ မည်သော။ ယော၊ အကြင်တရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုသို့သောမာနတရားသည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာယ၊ ပယ်ခွါအပ်သည်ရှိသော်။ ဝိက္ခမ္ဘိတော ဝေ၊ ပယ်ခွါ အပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ သမုစ္ဆိ-န္နာယ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်အပ်ပြီးလတ်သော်။ (တဿ၊ ထိုမာန၏။) သမုစ္ဆိဇ္ဇ-နတော၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋိတ။ပ။ မာနော နုပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မာနော၊ သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိယမာနော၊ ပယ်ခွါအပ်သည်ရှိသော်။ တဏှာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ နိဝါရေတိ၊ တားမြစ်တတ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဘိမတဝိသယေသု ဝေ၊ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အာရုံတို့၌သာလျှင်။ တဏှာယ၊ ၏။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်

တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနသမုဂ္ဃါဋိတာ။ပ။ တဏှာ နုပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣမ၊ ဤအရာ၌။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့သော။ နိကန္တိ၊ နှစ်သက်လိုလားသော နိကန္တိကို။ တဏှာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာယ။ပ။ ပရိယာဒိန္နာ နာမ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အယံ နယောတိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်လတ့်သော။ သမ္မသနဝိဓိ၊ သုံးသပ်ခြင်းအစီအရင်တည်း။

မမ၊ ငါ၏။ ဝိပဿနာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤနှလုံးသွင်းပုံဖြင့်။ အတ္တနိယသညိတာယ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာဟုဆိုအပ်သော။ ဣမိဿာပိ ဝိပဿနာယ၊ ဤဝိပဿနာ၏လည်း။ သာမိဘူတော၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ ကို။ ပရာမသီယတိ၊ သုံးသပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဂါဟတာ၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲယူသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုသို့မမဝိပဿနာဟူ၍၊ ဝါ၊ ငါ၏ ဝိပဿနာဟူ၍။ ဂဏှတော၊ ယူသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃါဋနံ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ခွါနုတ်ခြင်းမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိသမဓိဂမေန၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနှင့် ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကို ကောင်းစွာရသဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိကော၊ စင်ကြယ်သောဒိဋ္ဌိရှိသည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ အသမုဂ္ဃါဋိတတ္တာ စ၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်ခွါအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အနေဝဋ္ဌာရိကာယ၊ မရှုန့်ရင်း မကြမ်းတမ်းသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သုဋ္ဌုတိ၊ ကား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ မနာပန္တိ စ၊ ဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ ကိရိယာဝိသေသနံ၊ ကြိယာဝိသေသနပုဒ်တည်း။ မနဝဍ္ဎနာကာရေန၊ စိတ်ကိုပွါးစေသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥဘယေနာပိ၊ နှစ်ပုဒ်လုံးဖြင့်လည်း။ ဝိပဿနာဝိသယံ၊ ဝိပဿနာလျှင်အရာရှိသော။ အဓိမာနံ၊ လွန်ကဲသောမာနကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မာနသမုဂ္ဃါဋနော နာမ န ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိပဿိတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောမိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤနှလုံးသွင်းပုံဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုရှုမှု၌။ သမတ္ထတာပဒေသေန၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို ညွှန်ပြသဖြင့်။ ဂုဏဝိသေသယောဂတော၊ ဂုဏ်ထူးနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အဿာဒေတဗ္ဗတာ၊ သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿီယတိ၊ ပြအပ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိပဿိတုံ၊ ရှုခြင်းငှါ။ သက္ကောမိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿန္တော ဧဝ၊ ဝိပဿနာရှုလျက်သာလျှင်။ ကာလံ၊ ကာလကို။ ဝီတိနာမေဿာမိ၊ ကုန်

လွန်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အဿာဒေန္တဿ၊ သာယာသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးတို့ဘွင်။ ဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃါဋနံ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ခွါနုတ်ခြင်း မည်သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ အနတ္တာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃါဋနကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သစေ သင်္ခါရာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အနတ္တာနုပဿနာဝိဓိံ၊ အနတ္တာနုပဿနာ အစီအရင်ကို။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပဿန္တေန၊ ရှုမြင်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ [၄၁၆] အနိစ္စတောပိ၊ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခတောပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ အနုပဿိတဗ္ဗာ ဧဝ၊ ရှုမြင်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒုပဗြူဟနတော၊ ထိုအနတ္တာနုပဿနာကို ပွါးစေခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရှုမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟုတွာ အဘာဝင္ဂေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာနသမုဂ္ဃါဋနံ နာမ၊ မာနကိုအကြွင်းမဲ့ နုတ်ခွါခြင်း မည်သည်ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဘိဇ္ဇနကေ၊ ပျက်တတ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ပဿန္တဿ၊ ရှုမြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ မာနဿ၊ ၏။ အဝသရော၊ သက်ဝင်ခွင့်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အသ္မိမာနသမုဂ္ဃါဋာယ၊ အသ္မိမာနကို အကြွင်းမဲ့ခွါနုတ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အနိစ္စသညာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိကန္တိပရိယာဒါနံ နာမ၊ နိကန္တိတဏှာကို ကုန်စေခြင်း မည်သည်ကား။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဘာဝတော စ၊ ပင်ကိုရင်းသဘောအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ၊ ဒုက္ခ၏တည်ရာအကြောင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခဘူတေ၊ ဆင်းရဲဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ပဿန္တဿ၊ ရှုမြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၌။ ဤသကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ အဘိရတိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ (အဘိရတော-ကား မသင့်) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ အဿာဒါနုပဿိနော၊ သာယာဖွယ်ဟု ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၌။ တဏှာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ အနတ္တလက္ခဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သင်္ခေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပဋိပါဋိတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ ပဿုတဿ၊ လေ့ကျက်သော။ ယောဂိနော၊ အား။ ယဒါ၊ ၌။

အနတ္တာနုပဿနာ၊ သည်။ တိက္ခာ၊ ထက်သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်။ ဝိသဒါ၊ သန့်ရှင်းသည်။ (ဟု ဘွာ၊ ၍။) ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးသော အနုပဿနာတို့သည်လည်း။ တဒနုဂတိကာ၊ ထိုအနတ္တာနုပဿနာသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋနံ၊ ဒိဋ္ဌိကိုခွါနုတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗာ ဒိဋ္ဌိယော၊ အလုံးစုံသောဒိဋ္ဌိတို့သည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိမူလိကာ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိလျှင် အမြစ်အရင်းရှိကုန်၏။ အနတ္တာနုပဿနာ စ၊ သည်လည်း။ အတ္တဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဥဇုပဋိပက္ခာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ တိက္ခာ၊ သည်။ပ။ ဒွေပိ၊ တို့သည်လည်း။ တဒနုဂတိကာ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒါ၊ ၌။ အနေန၊ သည်။ မာနသမုဂ္ဃါဋနံ၊ မာနကို အကြွင်းမဲ့ခွါနုတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိစ္စ ဂါဟော၊ မြဲသည်ဟုယူခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒံ၊ ဤဌာနသည်။ နိစ္စံ၊ မြဲ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ ခိုင်ခံ့၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဗက-ဗြဟ္မုနော ဝိယ၊ ဗကဗြဟ္မာ၏ကဲ့သို့။ မာနဇပ္ပနာ၊ မာန်ထောင်လွှားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ စ၊ သည်လည်း။ နိစ္စဂါဟဿ၊ မြဲသည်ဟုယူခြင်း၏။ ဥဇုပဋိပက္ခာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ သည်။ တိက္ခာ၊ ထက်သည်။ပ။ ဒွေပိ၊ တို့သည်လည်း။ တဒနုဂတိကာ၊ ထိုဒုက္ခာနုပဿနာသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒါ၊ ၌။ အနေန၊ သည်။ နိကန္တိပရိယာဒါနံ၊ နှစ်သက်လိုလားသော နိကန္တိတဏှာကို ကုန်စေခြင်းကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သုခသညာယ၊ ချမ်းသာဟုထင်သော အမှတ်သညာသည်။ သတိ၊ သော်။ တဏှာဂါဟော၊ တဏှာဖြင့်စွဲယူခြင်းသည်။ (ဤ၌ ဝ-ပိုနေသည်) (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုက္ခာနုပဿနာ စ၊ သည်လည်း။ နိကန္တိယာ၊ ၏။ ဥဇုပဋိ-ပက္ခာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ တိဿန္နံ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ တို့၏။ ကိစ္စဝိသေသဝသေန၊ ကိစ္စအထူး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋနာဒီနိ၊ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋနစသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတိ အယံ။ပ။ တိဋ္ဌတိတ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ ၏။ အနုပဿနာနံ၊ သုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၏။ ယထာရဟံ စ္ဝာ။ သကကိစ္စကရဏံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အမှုကိစ္စကို ပြုခြင်းသည်။ သကဋ္ဌာနေယေဝ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အရာ၌သာလျှင်။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ သမ္မသနနယော၊ သုံးသပ်နည်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၇၂၂။ သဗ္ဗာကာရတောတိ၊ ကား။ ဣမ ဝိယ၊ ဤတီရဏပရိညာ၌ကဲ့သို့။ ကေဒေသေန၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ သဗ္ဗာကာရတော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သရူပတော စ၊ သရုပ်အားဖြင့်၎င်း။ ကိစ္စတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣမေဝါတိ၊ ကား။ တီရဏပရိညာယမေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဘီရဏပရိညာအရာ၌။ ကေစ္စာနံယေဝ အနုပဿနာနံ၊ အချို့သော အနုပဿနာတို့ကိုသာလျှင်။ ပဋိလာဘော၊ ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေဒေသံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တာ ပန၊ ထိုတဆယ့်ရှစ်ပါးသော မဟာဝိပဿနာတို့ကိုကား။ သယမေဝ၊ အဋ္ဌကထာဆရာကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ [၄၁၇] ဒဿေဿတိ၊ ပြလတ့်။ တပ္ပဋိ-ပက္ခေ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ယာ အနုပဿနာ၊ အကြင် အနုပဿနာတို့သည်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာသံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော။ နိစ္စသညာဒိကေ၊ နိစ္စသညာအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ကွာစေ၏။

ခယာနုပဿနန္တိ၊ ကား။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏။ ခဏဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ ခဏအားဖြင့် ပျက်စီးခြင်း-ခဏဘင်ကို ရှုသောဝိပဿနာကို။ ဘာဝေန္တောတိ၊ ကား။ ဝဍ္ဎေန္တော၊ ပွါးစေသည်ရှိသော်။ ဃနသညန္တိ၊ ကား။ သန္တတိသမူဟ-ကိစ္စာရမ္မဏာနံ၊ သန္တတိ သမူဟ ကိစ္စ အာရုံတို့၏၊ ဝါ၊ အစဉ် အပေါင်း ကိစ္စ အာရုံတို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဧကတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ တခုတည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူခြင်းကို၊ ဝါ၊ တခုတည်းဟု ယူခြင်းကို။ ခယာနုပဿနန္တိ၊ ကား။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ အဘာဝါနုပဿနံ၊ မရှိခြင်းကိုရှုမြင်သော အနုပဿနာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ယာယ ပညာယ၊ အကြင်ပညာဖြင့်။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ ဃနအစိုင်အခဲ၏ အသီးအသီးကွဲပျက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်ခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သာ ပညာ၊ ထိုပညာသည်။ ခယာနုပဿနာ၊ မည်၏။ ဘင်္ဂါနုပဿနတော၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တဿာ၊ ထိုခယာနုပဿနာဉာဏ်၏။ ပါရိပူရိ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဃနသညာယ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အပရိပုဏ္ဏတာယ၊ မပြည့်စုံသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဃနသညာကို ပယ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ အညတ္ထာပိ၊ တပါးသော အနုပဿနာတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဟာန-တီရဏပရိညာသု၊ ပဟာနပရိညာ တီရဏပရိညာတို့၌။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ၏။ ပရိပုဏ္ဏာပရိပုဏ္ဏတာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ် မ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊

၏။ ပစ္စက္ခတော စ၊ ပစ္စက္ခအားဖြင့်၎င်း။ အနွယတော စ၊ မျက်မှောက်အသိသို့ အစဉ်လိုက်သော အနွယဉာဏ်အားဖြင့်၎င်း။ သမ္မသနံ၊ တို့၏။ ဘင်္ဂံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ ဘင်္ဂသင်္ခါတေ၊ ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တတ္ထေဝ နိရောဓေ၊ ထိုချုပ်ခြင်း၌သာလျှင်။ အဓိမုတ္တတာ၊ နှလုံးသွင်းညွတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝယာနုပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုဝယာနုပဿနာဖြင့်။ အာယူဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ယဒတ္ထံ စ၊ အကြင်အကျိုးငှါ၎င်း။ ယာယ စ၊ အကြင်တဏှာဖြင့်၎င်း။ အာယူဟတိ၊ အားထုတ်၏။ တသ္မိံ ပဝတ္တေ စ၊ ထိုမပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၌၎င်း။ တိဿံ တဏှာယ စ၊ ထိုတဏှာ၌၎င်း။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ န နမတိ၊ မညွတ်ကိုင်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝယာနုပဿနံ။ပ။ ပဇဟတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်ပြီးသောတရား၏။ ဇရာမရဏေဟိ၊ အိုခြင်းသေခြင်းတို့ဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပရိဏာမဒဿနံ ဝါ၊ ပြောင်းလဲခြင်းကို ရှုမြင်ခြင်းသည်၎င်း။ ရူပသတ္တကာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတဿ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သောရုပ်နာမ်၏။ တံတံပရိစ္ဆေဒတော၊ ထိုထိုအပိုင်းအခြားမှ။ ပရံ၊ ၌။ အညထာဘာဝဒဿနံ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို ရှုမြင်ခြင်းသည်၎င်း။ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၃၆-ညီ) ဝိပရိဏာမာ-နုပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုဝိပရိဏာမာနုပဿနာဖြင့်။ ဓုဝသညံ၊ ဓုဝသညာဟု ဆိုအပ်သော။ ထိရဘာဝဂဟဏံ၊ မြဲမြံသည်၏အဖြစ်ကို ယူခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။

အနိမိတ္တာနုပဿနာဒယော၊ နာစသည်တို့သည်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒယော ဧဝ၊ နာစသည်တို့ပင်လျှင်တည်း။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သန္တတိယံ စ၊ အစဉ်၌၎င်း။ သမူဟေ စ၊ အပေါင်း၌၎င်း။ ဧကတ္တသညာယ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ထင်သောအမှတ်သညာဖြင့်၊ ဝါ၊ တခုတည်းဟုထင်သော အမှတ်သညာဖြင့်။ ဂယှမာနံ၊ သော။ (ဉပဋ္ဌာနမတ္တံ-၌ စပ်) ကာလန္တရာဝဋ္ဌာယိဘာဝေန စ၊ ကာလတပါးတိုင်အောင် တည်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ နိစ္စဘာဝေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ၊ မိမိ၏ ကိစ္စအပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ၊ အထည်ကိုယ်ရှိကုန်သကဲ့သို့။ (မဟာဋီ ၂-၄၄၇-ညီ) ဉပဋ္ဌာနမတ္တံ၊ ထင်ခြင်းမျှကို။ ပဏိဓိန္တိ၊ ကား။ သုခပတ္ထနံ၊ ချမ်းသာကိုတောင့်တခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ ရာဂါဒိပဏိဓိံ၊ ရာဂအစရှိသောပဏိဓိကို။ (ပြလတ့်သော သရုပ် အရကောက်နှင့်အညီ ရာဂပဏိဓိံ ဟု ရှိသင့်၏။ ရာဂပဏိဓိံ၊ ရာဂဟူသော တောင့်တခြင်းကို။) အတ္တတော၊ အနက်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ တဏှာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ နိန္နတံ၊ ညွတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အဘိနိဝေသန္တိ၊ ကား။ အတ္တာဘိနိဝေသံ၊ အတ္တဟု မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတေသံ နိမိတ္တာဒီနံ၊ ဤနိမိတ်စသည်တို့၏။ ပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒယော၊ အနိစ္စာနုပဿနာ စသည်

တို့ကို။ အနိမိတ္တာဒိနာမေဟိ၊ အနိမိတ္တအစရှိသော အမည်တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ၊ နာစသည်တို့ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော။ နိစ္စသညာဒယော ဝိယ၊ နိစ္စသညာ စသည် တို့ကဲ့သို့။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟာဒယောဝ၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟာစသည်တို့သည်သာလျှင်။ ပဋိ- ပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ရုပ်ခန္ဓာအစရှိသော အာရုံကို။ ဥ တွာ၊ ပျက်သည်ဟုသိပြီး၍။ တဒါရမ္မဏဿ၊ ထိုရုပ်ခန္ဓာစသည်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဘင် ၊ အပျက်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ သင်္ခါရာ ဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏သာလျှင်။ (ဧဝ-လိုက်) မရဏံ၊ သေခြင်းတည်း။ အညော၊ သင်္ခါရတို့မှ တပါးသော။ ကောစိ၊ သေတတ်သော တစုံတယောက်သောသူသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘင်္ဂဝသေန၊ ပျက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သုညတံ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဝိပဿနာ သည်။ အဓိပညာ စ၊ လွန်ကဲသောပညာလည်း ဟုတ်၏။ သာ၊ ထိုလွန်ကဲသော ပညာ ဟူသည်။ ဓမ္မေသု၊ သဘောတရားတို့၌။ ဝိပဿနာ စ၊ ရှုသောဝိပဿနာလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုအဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာဖြင့်။ နိစ္စသာရာဒိအာဒါနဝသေန၊ မြဲသောအနှစ်စသည်ကို ယူသည် ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ အဘိနိဝေသံ၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သတဏှံ၊ တဏှာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ ၊ ဒိဋ္ဌိကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ နာမ၊ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်မည်သည်ကား။ သပစ္စယ- နာမရူပဒဿနံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော နာမ်ရုပ်ကို ရှုမြင်သောဉာဏ်တည်း။ တေန၊ ထိုယထာဘူတဉာဏ်အမြင်ဖြင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အတီတံ အဒ္ဓါနံ၊ အတိတ် အခွန့်ကကာလ၌။ အဟောသိံ နု ခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေသလော-ရှိခဲ့လေ သလော။ [၄၁၈] ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိကဥ္စ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်လည်း ဖြစ်သော။ (သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ-၌စပ်) ဣဿရတော၊ ပိုင်ရှင်ဣဿရကြောင့်။ လောကော၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိကဥ္စ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်လည်းဖြစ်သော။ သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ၊ ပြင်းစွာတွေဝေလျက် နှလုံး သွင်းခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ သဗ္ဗဘဝါဒီသု၊ ခပ်သိမ်းသောဘဝစသည် တို့၌။ အာဒီနဝဒဿနဉာဏံ၊ အပြစ်ကိုမြင်သောဉာဏ်သည်။ အာဒီနဝါနုပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုအာဒီနဝါနုပဿနာဖြင့်။ ကဿစိပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ အာလယနိယဿ၊ တွယ်တာစရာမှီခိုစရာကို။ (သီမူနှင့်အညီပင်။ အာလယဿ- ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။ အာလယနိဿယ-ကား ပါဌ်ပျက်) အဒဿနတော၊ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ အာလယာဘိနိဝေသံ၊ တွယ်တာဖွယ်ဟု (ဝါ) တွယ်တာ လျက် နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တထာပဝတ္တံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်

ဖြစ်သော။ တဏှံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့ကို။ မုဉ္စနဿ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း၏။ ဥပါယဘူတံ၊ ပြီးစီးကြောင်းဖြင်၍ဖြစ်သော။ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုပဋိသင်္ခါနုပဿနာဖြင့်။ အနိစ္စာဒီသု၊ အနိစ္စစသည်တို့၌။ အပ္ပဋိသင်္ခါဘတ္တာ၊ တဖန်မရှုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။[1] ပဋိသင်္ခါနဿ၊ တဖန်ရှုခြင်း၏။ ပဋိပက္ခဘူတံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ သင်္ခါရုပေက္ခာ စ၊ သည်၎င်း။ အနုလောမဉာဏဥ္စ၊ သည်၎င်း။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဿာ၊ ထိုဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဒုမပလာသေ၊ ပဒုမ္မာကြာဖက်၌။ ဥဒကဗိန္ဒု၊ ဝိယ၊ ရေပေါက်ကဲ့သို့။ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့မှ။ ပတိလီယတိ၊ တွန့်၏။ ပတိကုဋတိ၊ ဆုတ်နစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ၊ ထိုဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာဖြင့်။ သံယောဂါဘိနိဝေသံ၊ သံယောဂါဘိနိဝေသဟု ဆိုအပ်သော။ ကာမသံယောဂါဒိကိလေသပ္ပဝတ္တိံ၊ ကာမသံယောဂ အစရှိသော ကိလေသာ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာဒယော၊ အနိစ္စာနုပဿနာအစရှိကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာ၊ တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ (မဟာဋီ ၁-၇၉)၌။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်ပြီ။ ပရတော စ၊ နောက် (ဘင်ဉာဏ်အရာ၌) ၌လည်း။ သံဝဏ္ဏိယန္တိ၊ ဖွင့်ပြအပ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ (မယာ၊ ငါသည်။) န ဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်ကုန်။

တာသူတိ၊ ကား။ အဋ္ဌာရသသု၊ ကုန်သော။ မဟာဝိပဿနာသု၊ တို့တွင်။ ဣမိနာတိ၊ ကား။ ယောဂိနာ၊ သည်။ တဿာတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္တယဝသေန၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ ဒဿနံ၊ ထိုမြင်ခြင်းသည်။ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ၊ အနိစ္စအစရှိသော အနုပဿနာပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ပဋိဝိဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ပဋိလဒ္ဓါ၊ ရအပ်ကုန်ပြီ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင် အဖို့အားဖြင့်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သဝိသယော၊ မိမိ၏အာရုံကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ တံ၊ ထိုသိသောဉာဏ်ကို။ ပဋိလဒ္ဓံ နာမ၊ ရအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရုက္ခော၊ မြေ၌ပေါက်ရောက်သောသစ်ပင်။ ပါဒပေါ၊ အခြေအမြစ်ဖြင့်ရေကို သောက်တတ်သောသစ်ပင်။ တရု၊ မြေမှကျော်တက်သော

၁-ပဋိပက္ခဘူတံ-၏ ဟိတ်ပုဒ်ဟု ယူရာ၏။ အပ္ပဋိသင်္ခံ တတ္ထ-ဟု သော်လည်း ပါဌ်ရင်းဖြစ်ရာ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် အနိစ္စာဒီသု၊ တို့၌။ အပ္ပဋိသင်္ခံ၊ တဖန်မရှုခြင်းဟူသော။ တတ္ထ ပဋိသင်္ခါနဿ၊ ထိုအနိစ္စ-စသည်တို့၌ တဖန်ရှုခြင်း၏။ ပဋိပက္ခဘူတံ၊ သော။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏—ဟု အနက်ပေး။ တတ္ထ ပဋိသင်္ခါနဿ ပဋိပက္ခဘူတံ-ဖြင့် အနိစ္စာဒီသု အပ္ပဋိသင်္ခံ-ကို ဖွင့်ပြသည်ဟု ယူအပ်၏။

သစ်ပင်။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဗျဥ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ တာပိ အနိမိတ္တာပ္ပဏိဟိတသုညတာနုပဿနာ၊ ထိုအနိမိတ္တာနုပဿနာ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ သုညတာနုပဿနာတို့ကိုလည်း။

(အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ၊ သည်။) သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာသည် ဝိပဿနာ အလုံးစုံပင်ဖြစ်သောကြောင့်။ (သာ၊ ထိုအဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာကို၊ ဝါ၊ သည်။) ဧကဒေသေန၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီးသည်။ ဝါ၊ ရအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဟောန္တိ-ကား မသင့်) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ကဍ္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယာ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတာ၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုယထာဘူတဉာဏ်အမြင်သည်။ ပဂေဝ-ပါ ဧဝ၊ ရှေးအဖို့ စောစောကပင်လျှင်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီး၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒမ္ပိ ဒွယံ ပဋိဝိဒ္ဓမေဝ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ သေသေသု၊ ကြွင်းကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဒီသု၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ အစရှိကုန်သော။ ဒသသု၊ ဆယ်ပါးသောအနုပဿနာတို့တွင်။ ကိဉ္စိ ပဋိဝိဒ္ဓံ ကိဉ္စိ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အနုပဿနာတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ဘွင်။ ဧကဒေသပဋိဝေဓံ၊ တစိတ်တဒေသကိုသိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ နိရောဓာနုပဿနာ စ၊ သည်၎င်း။ ခယာနုပဿနာ စ၊ သည်၎င်း။ ဝယာနုပဿနာ စ၊ သည်၎င်း။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာ စ၊ သည်၎င်း။ ဧကဒေသေန၊ ဖြင့်။ သိဒ္ဓါ နာမ၊ ပြီးသည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ သော်။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ စ၊ သည်၎င်း။ (ဤမှနောက်၌ ဝိရာဂါနုပဿနာ-ပုဒ်လည်း ရှိသင့်၏။ သို့ရှိလျှင် ဝိရာဂါနုပဿနာ စ၊ သည်၎င်း။) အာဒီနဝါနုပဿနာ စ၊ သည်၎င်း။ (သိဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အနတ္တာနုပဿနာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ သော်။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးသော အနုပဿနာတို့သည်။ (သိဒ္ဓါ၊ ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

[၄၁၉] ၇၂၃။ ပရတော၊ ၌။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနကထာယံ၊ ၌။ အဗ္ဘာဒိဝိဂမေန၊ တိမ်တိုက်စသည်ကင်းသဖြင့်။ အာကာသဿ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓိ ဝိယ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်းကဲ့သို့၎င်း။ ပင်္ကမလဝိဂမေန၊ ရွှံ့ညွန်အညစ်အကြေး ကင်းသဖြင့်။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ ပရိသုဒ္ဓိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ ကာဠကာပဂမေန၊ မည်းညစ်သောအဆင်းကင်းသဖြင့်။ သုဝဏ္ဏဿ၊ ရွှေ၏။ ပရိသုဒ္ဓိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ သံကိလေသဝိဂမေန၊ ညစ်ညူးကြောင်း သံကိလေသတရားကင်းသဖြင့်။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိစ္စသညာ-

ဒီနံ ပဟာနေန ဝိသုဒ္ဓဉာဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနေကာကာရ·ဝေါကာရသင်္ခါရေသု၊ များသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသောသင်္ခါရတို့၌။ (ဤအရာ၌ အနေကာကာရဝေါကာရသု သင်္ခါရေသု-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။ အနေကာကာရဝေါကာရသု၊ များသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော။ သမ္မသနသု-၌ စပ်။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။) လက္ခဏတ္တယသလ္လက္ခဏ-သမ္မသနသု၊ လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်းကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းဟူသော သုံးသပ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မသနဉာဏ-သု ပါရံ ဂန္တွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သမ္မသနဉာဏဿာတိ၊ ကား။ နယဝိပဿနာသင်္ခါတဿ၊ နာဟုဆိုအပ်သော။ ကလာပသမ္မသနဉာဏဿ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ သမ္မသနဝိသေသာ၊ သုံးသပ်ခြင်း အထူးတို့သည်။ တဿေဝ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်၏သာလျှင်။ ထိရ-ဘာဝါယ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သမ္မသနဉာဏဿာတိ၊ ကား။ ကလာပသမ္မသနာဒိ-သမ္မသနဉာဏဿ၊ ကလာပသမ္မသနအစရှိသော သမ္မသနဉာဏ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သာ၊ ထိုသမ္မသနဉာဏ်ပညာသည်။ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာယ၊ နှင့်။ သဒိသာ၊ တူ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တာယ၊ ထိုပညာဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋနာဒိ၊ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋနစသည်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ ဘာဝနာအစီအရင်ကို။ ပရတော၊ ၌။ ဝတ္တုကာမော၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။ သင်္ခေပတော တာဝ အာရဘတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ အာရမ္ဘော၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ အာဒိ-ကမ္မိကဿ၊ အစအမှု၌ ယှဉ်သောယောဂီအား၊ ဝါ၊ အားထုတ်ခါစယောဂီအား။ သုကရော၊ ပြုလွယ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတြာတိ၊ ကား။ သင်္ခေပေန၊ အားဖြင့်။ အာရမ္ဘေ၊ အားထုတ်ရာ၌။

ကထန္တိ၊ ကား။ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် မေးသောပုစ္ဆာတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ယံ၊ အကြင်ဉာဏ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဉာဏ်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဉာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ကထံ-ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နေ ဝါ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်သော်လည်းဖြစ်သော။ ခဏပစ္စုပ္ပန္နေ ဝါ၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ ရုပ်နာမ်တရား၌။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနာဘိနိဝေသော၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ်အနာဂတ်တရား၌။ န ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စု-ပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥဒယဒဿနံ၊

ဖြစ်ခြင်းကို ရှုခြင်းသည်။ ယာဝဒေဝ ဝယဒဿနတ္ထံ၊ ပျက်ခြင်းကိုရှုခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝယဒဿနဿ၊ ပျက်ခြင်းကို ရှုခြင်း၏။ ပမာနတံ၊ ပြမာန်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ ပညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ တံ ပန ဝယဒဿနံ၊ ထိုပျက်ခြင်းကို ရှုခြင်းသည်ကား။ ဥဒယဒဿနပုဗ္ဗကံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုခြင်းလျှင်ရှေ့သွားရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဇာတန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိလဒ္ဓတ္တဘာဝံ၊ ရအပ်သောအတ္တဘော-ရအပ်သော အထည်ကိုယ်-ရအပ်သော သဘောရှိသော။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံ ဇာတသဒ္ဒေါ၊ ဤဇာတ-သဒ္ဒါကို။ "ယေ ဓမ္မာ၊ အကြောင်တရားတို့သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘူတာ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။" ဣတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပါဋ္ဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ ခဏတ္တယသမင်္ဂိတံ၊ ခဏသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ယေ တေ ဇာတာ။ပ။ သဘာဝတောတိအာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) န ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်သည်မဟုတ်။

[ယေ တေ၊ အကြောင်တရားတို့သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုဖြစ်ကုန်ပြီးသောအတိတ်တရားတို့သည်။ န သန္တိ၊ ရှိဆဲမဟုတ်ကုန်။ ယေ၊ အကြောင်တရားတို့သည်။ န ဇာတာ၊ မဖြစ်ကုန်သေး။ တေ၊ ထိုမဖြစ်သေးသော အနာဂတ်တရားတို့သည်။ တထေဝ၊ ထိုအတူပင်လျှင်။ (န သန္တိ၊ ရှိဆဲမဟုတ်ကုန်[1] ။ ယေ၊ အကြောင်တရားတို့သည်။) လဒ္ဓတ္တဘာဝါ၊ ရအပ်သော အတ္တဘော-ရအပ်သော အထည်ကိုယ်- ရအပ်သော သဘောရှိကုန်၏။ နေဝ ဘဂ္ဂါ၊ မပျက်ကုန်သေး။ တေဝ၊ ထိုတရားတို့သည်သာလျှင်။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိဆဲဖြစ်ကုန်၏။]

ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတန္တိအာဒီသု ဝိယ၊ ပါဋ္ဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဇာတတာမတ္တံပိ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်မျှကိုလည်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှကိုလည်း။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) န (ဝုတ္တော၊) ဟောအပ်သည်မဟုတ်။ [ယံ တံ၊ အကြောင်တရားသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သင်္ခတံ၊ အကြောင်းတရားတို့က ပေါင်းစု၍ပြုပြင်အပ်၏။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ မာ ပလုဇ္ဇိ၊ မပျက်စီးပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နေတံ ဌာနံ၊ ဤသို့တောင့်တ၍ရခြင်း အခွင့်အရေးသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။] တေန၊ ထိုသို့ခဏတ္တယသမင်္ဂီအဖြစ်ကို ရည်၍ဟောခြင်း, အတိတ်နှင့်ဇာတတာမတ္တကို ရည်၍မဟောခြင်းကြောင့်။ ဇာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နရူပံ နာမ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်မည်သည်ကား။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သော

[1] တထေဝ-ဖြင့် ဤ န သန္တိ-ကို ငင်သည်။ တတ္ထေဝ-ကား မသင့်။

တရားတည်း။ ခဏတ္တယပရိယာပန္နံ၊ ခဏသုံးပါး၌ အတွင်းဝင်သောတရားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တံ ပန၊ ထိုဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ကိုကား။ အာဒိ-တော၊ ၌။ ဒုပ္ပရိဂ္ဂဟံ၊ သိမ်းဆည်းနိုင်ခဲ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္န-ဝသေန၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကို စ၍နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ တဿာတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ [၄၂၀] ပစ္စယလက္ခဏပဉ္စ၊ အကြောင်းလက္ခဏာဟူသော အကျယ်ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဥဒယောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တနသညိတံ၊ ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သင်္ခတလက္ခဏံ၊ သည်။ ဥဒယော ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ဝယောတိ၊ ကား။ ဝိပရိဏာမသညိတံ၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သင်္ခတလက္ခဏံ၊ သည်။ ဝယော ဝိနာသော၊ ပျက်ခြင်းမည်၏။ အနုပဿနာဉာဏန္တိ၊ ကား။ ဥဒယဿ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝယဿ စ၊ ပျက်ခြင်းကိုရင်း။ ယာ အနုပေက္ခနာ၊ အကြင် အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ကလာပသမ္မ-သနာဒီသု၊ သနဉာဏ်စသည်တို့၌။ ဇာတိဇရာမရဏာသီသေန၊ မရဏကိုပဓာန ပြုသဖြင့်။ ဇာတိဇရာမရဏဝန္တော၊ မရဏရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တာ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣမဥဒယဗ္ဗယဉာဏနိဒ္ဒေသေ၊ ဤဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို အကျယ်ညွှန်ပြရာ၌။ ဇာတိ ပစ္စုပ္ပန္နာ။ပ။ ဝယောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ ဇာတိဇရာမရဏာနံ၊ တို့၏။ ဇာတိဇရာမရဏဝန္တတာ စ၊ မရဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ နိပ္ဖန္နတာ စ၊ နိပ္ဖန္န၏အဖြစ်ကိုရင်း။ အနုညာတာ ဝိယ၊ ခွင့်ပြုအပ် သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအပြစ်ဒေါသကို။ ပရိဟရိတုံ၊ ရှောင်လွှဲခြင်းငှါ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂေသု၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့၌။ ဘဝပရိယောသာ-နာဝ၊ ဘဝအဆုံး ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။

သောတိ၊ ကား။ ယောဂီ၊ သည်။ ဣမိနာ ပါဠိနယေနာတိ၊ ကား။ ဇာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဒဿိတာယ၊ ပြအပ်သော။ ဣမာယ ပါဠိဂတိယာ၊ ဤပါဠိဂတိဖြင့်။ ဇာတိန္တိ၊ ကား။ ပသူတိ ၊ မွေးဖွားခြင်းကို။ န၊ မဟုတ်။ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိမတ္တံ စ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်းမျှကိုလည်း။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော။ နိဗ္ဗတ္တိဝိကာရံ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသောအမူ အရာအထူးကို။ သွာယံ ဝိကာရော၊ ထိုအမူအရာအထူးသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အဘိနဝါဝတ္ထာ၊ အသစ်ဖြစ်သော အခိုက်အတန့်တည်း။ ဇရာ ဝိယ၊ အိုခြင်းကဲ့သို့။ နဝဘာဝါပဂမော၊ အသစ်အဖြစ်၏ ကင်းခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိနဝါကာရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမနုပဿတိ၊

ရှုမြင်၏။ ဇာတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္တော၊ စပ်အပ်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သောရုပ်နာမ်သည်။ ယတော၊ အကြင်အစုအပုံမှ။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသောရုပ်နာမ်၏။ (တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။) ရာသိ ဝါ၊ အစုအပုံသည်ရင်း။ နိစယော ဝါ၊ အပေါင်းအစုသည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အလဒ္ဓတ္တဘာဝဿ၊ မရအပ်သေးသောအထည်ကိုယ် သဘောရှိသောရုပ်နာမ်၏။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ မရှိသေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာန။ပ။ နတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနာဂတေ အဒ္ဓနိ၊ အနာဂတ်အခွန့်ကာလ၌။ ဇာမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိကုန်သကဲ့သို့။ အတီတေပိ အဒ္ဓနိ၊ ၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ (နတ္ထိ၊ ကုန်။) ဇာတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ နိရုဇ္ဈမာနဿာပီတိအာဒိံ၊ ကို။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ အဝိဇ္ဇမာနာနံယေဝ၊ ထင်ရှားမရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ဟေတုပစ္စယသမဝါယေ၊ ဇနကအကြောင်း ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဥပ္ပါဒေါ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အဘာဝူပဂမော စ၊ မရှိခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဇာတိ၊ သို့။ သမုဒါယဂတံ၊ ရုပ်အပေါင်း၌တည်သော။ ဇာမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ တဒေကဒေသဘူတာယ၊ ထိုရုပ်အပေါင်း၏ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဥပမာယ၊ သဒ္ဒရုပ်ဟူသောဥပမာဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ရာသိတောတိ၊ ကား။ ရာသိဘာဝေန၊ အစု၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမုဿိတော၊ မြင့်တက်သော။ ပုဉ္ဇော၊ အစုအပုံသည်။ ရာသိ၊ မည်၏။ ယထာ တထာ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ပိဏ္ဍိဘူတော၊ ပေါင်းစုအပ်သောအရာသည်။ နိစယော၊ မည်၏။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ နိဒဟိတွာ၊ သိုမှီး၍။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သောအရာသည်။ နိဓာနံ၊ မည်၏။ ဧတေန၊ ဤဝတ္ထုဖြင့်။ ဥပဝီဏေတိ၊ ကပ်လျက် (ပွတ်တိုက်လျက်) စောင်းကို တီး၏။ ဇာတိ၊ ဤသို့စောင်းတီးကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဥပဝီဏံ၊ မည်၏။ ဝီဏာဝါဒနံ၊ စောင်းကိုတီးကြောင်းဖြစ်သော စောင်းလက်ခတ်ကိုရ၏။

၇၂၄။ ဧဝံ၊ သို့။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယမနသိကာရဝိဓိံ၊ အဖြစ်အပျက်နှလုံးသွင်းခြင်းအစီရင်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဇာဒါနိ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပုန ယာနီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အတ္ထိဘာဝါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိရောဓဝိရောဓီ၊ ချုပ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ချုပ်ခြင်းနှင့်ဆန့်ကျင်သော။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်း

သည်။ အတ္ထိဘာဝဝါစကောပိ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဟောသည်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိခြင်းကိုဟောသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တောဝ၊ (၁၇-နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နှာ ၂၄၆-၅၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓါယ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြီးစီးခဲ့သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သတိ၊ သော်။ ဣမသ္မိံ ဘဝေ၊ ဤယခုဘဝ၌။ ရူပဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ [၄၂၁] ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စယဿ၊ အကြောင်း၏။ ဥပ္ပန္နဘာဝေန၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အတ္ထိဘာဝတော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော။ တီဟိ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ အတီတကာလိကာနိ၊ အတိတ်ကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသုံးပါးသောအကြောင်းတို့၏။ သဟကာရီကာရဏဘူတာနိ၊ တကွပြုဖော်ပြုဖက်အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါဒါနာဒီနိပိ၊ ဥပါဒါန် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာနေဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဝတ္တိပစ္စယေသု၊ ပဝတ္တိ၏ အကြောင်းတို့တွင်၊ ဝါ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့တွင်။ ကဗဠီကာရာဟာရဿ၊ စားမျိုအပ်သော ကဗဠီကာရ အာဟာရ၏။ ဗလဝတာယ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဧဝ၊ ထို အာဟာရကိုသာလျှင်။ အာဟာရသမုဒယာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တသ္မိံ၊ ထိုကဗဠီကာရအာဟာရကို။ ဂဟိတေ၊ သော်။ ပဝတ္တိပစ္စယတာသာမညေန၊ ပဝတ္တိ၏အကြောင်းအဖြစ်ဟူသော သာမညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပဝတ္တိ၏အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥတုစိတ္တာနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာနေဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ ယူအပ်သောကြောင့်။ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပဿ၊ လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်၏။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥဒယဒဿနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုရှုခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတမေဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာတဏှာပနိဿယသဟိတေနေဝ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဟူသော ဥပနိဿယ တို့နှင့်တကွဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မုနာ၊ ကံကြောင့်။ ရူပကာယဿ၊ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဝိဇ္ဇုပနိဿယာယ၊ အဝိဇ္ဇာဥပနိဿယရှိသော။ ဘဝနိကန္တိယာ၊ ဘဝ၌နှစ်သက်လိုလားလျက် ငြိကပ်တွယ်တာသော တဏှာသည်။ အသတိ စ၊ မရှိပါမူကား။ ဇာတိယာ၊ ၏။ အသမ္ဘဝေါ ဧဝ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ရူပဿ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာတဏှုပနိဿယတာ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာဥပ

နိဿယရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ စေဝံ၊ တူ။ ဝေဒနာဒီနမ္ပိ၊ ဝေဒနာ စသည်တို့၏လည်း။ (အဝိဇ္ဇာတဏှာပနိဿယတာ၊ ကို။) ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ အာဟာရော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ရူပဿ၊ ကို။ ပေါသကော၊ မွေးမြူတတ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကဗဠီကာရာဟာရဿ၊ စားမျိုအပ်သော ကဗဠီကာရအာဟာရကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ စ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒေသနာယ၊ ၏။ ကာမဓာတာဓိဋ္ဌာနတ္တာ စ၊ ကာမဘဝဟူသော ကာမဓာတ်လျှင် တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာဟာရဂ္ဂဟဏံ၊ အာဟာရ-သဒ္ဒါသည်၊ ဝါ၊ အာဟာရကို ယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ ဥက္ကံသနိဒ္ဒေသေန၊ အလွန်ကို ညွှန်ပြသောအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏန္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာလဝသေန၊ ဖြစ်ဆဲကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (နောက်၌ ဝိပရိဏာမလက္ခဏန္တိ ဘင်္ဂကာလဝသေန-ဟု ရှိသောပါဌ်နှင့်အညီဤ၌လည်း နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏန္တိ ဥပ္ပါဒကာလဝသေန-ဟု ရှိသင့် ၏) ဥဒယဒဿနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အဒ္ဓါန-ဝသေန၊ ဘဝဟူသောအဒ္ဓါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဂေဝ၊ ရှေးအဖို့ကပင်လျှင်။ ဥဒယံ၊ ကို။ ပဿိတွာ၊ မြင်ပြီး၍။ ဋ္ဌိတော၊ တည်၏၊ ဝါ၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ဣဓ၊ ဤဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရာ၌။ သန္တတိဝသေန၊ သန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ခဏ-ဝသေန၊ ခဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ပဉ္စ လက္ခဏာနီတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ ရင်း။ တဏှာ၊ ရင်း။ ကမ္မံ၊ ရင်း။ အာဟာရော၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ပစ္စယာနံ၊ ဤလေးပါးသောအကြောင်းတို့၏။ အတ္ထိတာသင်္ခါတ-လက္ခဏာနိ စေဝ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သောလက္ခဏာတို့ကိုရင်း။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာကိုရင်း။ ဣတိ၊ သို့၊ ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ၊ ဤငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာတဏှာစသည်တို့၏။ အတ္ထိတာ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုစ္စန္တိ-၌စပ်) တေဟိ၊ ဤရှိခြင်းလက္ခဏာတို့ဖြင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ ဥဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ လက္ခီယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်ကြောင်း ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ လက္ခဏာနီတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဗ္ဗတ္တိ ပန၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ကား။ သင်္ခတလက္ခဏမေဝ၊ သင်္ခတတရား၏ လက္ခဏာသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိ၊ ကား။ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓတော၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနာဂတဿ၊ ဖြစ်သော။ ရူပဿ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပစ္စယာ-ဘာဝေ၊ အကြောင်းမရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ အကျိုးရုပ်၏မရှိခြင်း

ကြောင့်တည်း။ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတဿ၊ အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်သော။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကရူပပစ္စယဿ၊ ဖြစ်လတ့်သော ရုပ်၏အကြောင်းတရား၏။ နိရုဒ္ဓဘာဝေန၊ ချုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောကြောင့်။ တဏှာနိရောဓာ ကမ္မနိရောဓာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ် တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ အာဟာရနိရောဓာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိ-ပစ္စယဿ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ကဗဠီကာရာဟာရဿ၊ ၏။ အဘာဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ ရူပနိရောဓောတိ၊ ကား။ တံသမုဋ္ဌာနရူပဿ၊ ထိုအာဟာရကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို အစဉ် လျှောက်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏန္တိ၊ ကား၊ ဝါ၊ ပါဠိဖြင့်။ ဘင်္ဂ-ကာလဝသေန၊ ဘင်ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ရှေး၌ ဥဒယဒဿနမာဟ-ဟူ သော ပါဠိကဲ့သို့ ဤအရာ၌လည်း ဝယဒဿနမာဟ-ဟုပါဠိရှိသင့်၏) ဝယဒဿနံ၊ အပျက်ကိုရှုခြင်းကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ [1] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုရုပ်၏ပျက်ခြင်း ကို။ အဒ္ဓါဝသေန၊ ဘဝဟူသော အခွန့်ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဂေဝ၊ ရှေးအဖို့ကပင်လျှင်။ ပဿိတွာ၊ မြင်ပြီး၍။ ဌိတော၊ တည်၏၊ ဝါ၊ တည်သည် ဖြစ်၍။ ဣမေ၊ ဤဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အရာ၌။ သန္တတိဝသေန၊ သန္တတိ၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ခဏဝသေန၊ ပျက်ဆဲခဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ ပဥ္စ လက္ခဏာ-နီတိ၊ ကား။ ဣမေ၊ ဤဝယလက္ခဏာအရာ၌။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတို့၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော စ၊ မဖြစ်ခြင်း ဟူသော ချုပ်ခြင်းငှင်း။ ရူပဿ၊ ၏။ ခဏနိရောဓော စ၊ ခဏအားဖြင့် ချုပ်ခြင်း ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့သည်။ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ၊ တို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းတို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိ-၌စပ်) ဧတေဟိ၊ ဤမဖြစ်ခြင်း ဟူသော ချုပ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ အစ္စန္တနိရောဓော၊ စင်စစ်ချုပ်ခြင်းကို။ လက္ခီယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့မှတ်ကြောင်း ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ လက္ခဏာနီတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

[၄၂၂] ဝိပရိဏာမော၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ သင်္ခတလက္ခဏ-မေဝ၊ သင်္ခတလက္ခဏာသာလျှင်တည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ သေ နယော၊ ပင်တည်း။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ့်သည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။

---

[1] တေသံ ဝယဒဿနံ-ကား အနက်အဓိပ္ပါယ်မချော၊ ငှင်းပါဠိအတိုင်း အနက်ပေးလို လျှင် တေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏၊ ဝါ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏။ ဝယဒဿနံ၊ အပျက်ကိုရှုခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏-ဟု ပေးရာ၏။

ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့ထိသောသူသည်။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ဖုဋ္ဌော၊ သည်။ သဉ္ဇာနာတိ၊ မှတ်သား၏။ ဖုဋ္ဌော၊ သည်။ စေတေတိ၊ စေ့ဆော်အားထုတ်၏။ ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) စက္ခုသမ္ဖဿဇာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ရင်း။ သညာ၊ ရင်း။ စေတနာ၊ ရင်း။ ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓာနံ၊ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့၏။ ပဝတ္တိပစ္စယော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံနိရောဓာ စ၊ ထိုဖဿ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ တေသံ၊ ထိုဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့၏။ နိရောဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) မဟာပဒါနမဟာနိဒါန-သုတ္တေသု စ၊ မဟာပဒါနသုတ် မဟာနိဒါနသုတ်တို့၌ရင်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ အညမညပစ္စယဝါရေ စ၊ ၌ရင်း။ နာမရူပပစ္စယာ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိပစ္စယော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံနိရောဓာ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဝိညာဏ်၏။ နိရောဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တာဝ၊ စွာ။ ကေစိ၊ တို့သည်။ "အရူပက္ခန္ဓာနံ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ အဖြစ်အပျက်ကိုရှုခြင်းသည်။ အဒ္ဓါသန္တတိ-ဝသေနေဝ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် သန္တတိပစ္စုပ္ပန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။)ခဏဝသေန၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။န ဟောတိ၊ မဖြစ်"။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ခဏတော၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနမေဝ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းသည်ပင်လျှင်။ န သိယာ၊ မဖြစ်နိုင်လေရာ။ အပရေ ပန၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်ကား။ "ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်ရာ၌။ အတီတာဒိဝိဘာဂံ၊ အတိတ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းကို။ အနာမသိတွာ၊ မူ၍။ သဗ္ဗသာဓာရဏတော၊ အလုံးစုံတို့နှင့် ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာဒီနံ၊ ဝေဒနာစသည်တို့၏။ သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ (ဝေဒနာသမ္ဘဝံ-ကား မပျံ့နှံ့ ရှိမသင့်) လဗ္ဘမာနတံ၊ ရနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းဉပါဒ်ကို။ န ပဿတိ၊ မြင်သည်မဟုတ်။ အဝိဇ္ဇာဒိအဘာဝေ စ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့ မရှိလတ်သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုဝေဒနာအစရှိသော နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ (နောက်၌ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ-ဟူသောပုဒ်ကိုထောက်၍ ဤ၌ တေသံ-

သာ သင့်သည်၊ တဿာ-ကား မသင့်) အသမ္ဘဝံ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ အလဒ္ဓ-မာနတံ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ ဘင်္ဂံ၊ ပျက်ခြင်းဘင်ကို။ န ပဿတိ၊ မြင်သည်မဟုတ်။ ခဏတော၊ ခဏအားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ၊ အဖြစ်အပျက်ကိုရှုမြင်ရာ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝေဒနာအစရှိသော ခန္ဓာတို့၏။ ဥပ္ပါဒဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းဥပါဒ်ကိုၾင်း။ ဘင်္ဂဉ္စ၊ ပျက်ခြင်းဘင်ကိုၾင်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ” ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုအပရေ ဆရာတို့၏စကားသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်ပေ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သန္တတိဝသေန၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ဥဒယတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်ၾင်း။ ဝယတော စ၊ ပျက်ခြင်းအားဖြင့်ၾင်း။ မနသိကရောန္တဿ၊ အား။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ဗလပ္ပတ္တကာလေ၊ အား အစွမ်းသို့ ရောက်သောကာလ၌၊ ဝါ၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံသောကာလ၌။ ဉာဏဿ၊ ၏။ တိက္ခဝိသဒဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ထက်မြက်သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာ၊ အဖြစ်အပျက်တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းလတ်သော်။ (ဝါ၊ နှလုံးသွင်းသော။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။) အဝိဇ္ဇာဒိကေ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော။ ပစ္စယဓမ္မေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ (အဝိဿဇ္ဇေတွာ-ရှိမှ သင့်မည်။ အဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ မစွန့်လွှတ်မူ၍။) ဥဒယဗ္ဗယဝန္တေ၊ အဖြစ်အပျက်ရှိကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနမုခေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းကို ရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့်။ ခဏတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။

တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယဒါ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ တိက္ခံ၊ ထက်သည်။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ၾင်း။ ဘိဇ္ဇန္တာ စ၊ ပျက်ကုန်သည်ၾင်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝမ္ပိ ရူပဿ ဥဒယောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဧဝမ္ပိ ရူပဿ ဥဒယောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာပိ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်း။ တဏှာသမုဒယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ကမ္မသမုဒယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အာဟာရသမုဒယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ရူပဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝမ္ပိ ရူပဿ ဝယောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်

ပင်လျှင်။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တဏှာနိရောဓာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ကမ္မနိရောဓာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အာဟာရနိရောဓာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ရူပဿ၊ ၏။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏၊) ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ မနသိကာရံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ ရူပံ ဥဒေတီတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာကို။ ပဿန္တောပိ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ (မနသိကာရံ ကရောတိ-၌စပ်) ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပမ္ပိ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်လည်း။ အာဟာရဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမ္ပိ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန် ဥတုသမုဋ္ဌာန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်လည်း။ ဥဒေတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖြစ်၏။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီးစီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ရင်း။ (ကရောတိ-၌စပ်) ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာကို။ ပဿန္တောပိ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ [၄၂၃] အာဟာရဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝေတိ၊ ပျက်စီး၏။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့ရင်း။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

၇၂၅။ ဧဝံ၊ သို့။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီအား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သေး။ တာဝ၊ သောက်ပတ်လုံး။ ဥဒယဗ္ဗယာ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့သည်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သေး။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဣတိ ကိရိမေ ဓမ္မာ။ပ။ ပဋိဝေန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ နယဒဿနဝသေန၊ နည်းအားဖြင့် ရှုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ နည်းမှီး၍ရှုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ်အနာဂတ်တရား၌။ နယံ၊ နည်းကို။ နေတိ၊ ဆောင်၏။ ဒုက္ခာဒိသစ္စပ္ပဘေဒါ စ၊ ဒုက္ခအစရှိသော သစ္စာအပြားတို့သည်ရင်း။ အနုလောမာဒိပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပ္ပဘေဒါ စ၊ အနုလောမအစရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အပြားတို့သည်ရင်း။ ကေတ္တာဒိနယပ္ပဘေဒါ စ၊ ကေတ္တအစရှိသောနည်း အပြားတို့သည်ရင်း။ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏပ္ပဘေဒါ စ၊ အနိစ္စတာအစရှိသော လက္ခဏာအပြားတို့သည်ရင်း။ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယလက္ခဏပ္ပဘေဒါ၊ မည်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-သဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ယူသဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မာနမ္ပိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တေသမ္ပိ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပန္န တရားတို့၏လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ

၏။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ပတိ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ သမုပ္ပါဒဘာဝတော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၇၂၆။ ယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကရဏေ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကိရိယာပရာမသနံ၊ ကြိယာကိုသုံးသပ်သောပုဒ်တည်း။ ခန္ဓာနံ။ပ။ ပဿတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ယံ ဧတံ ဒဿနံ၊ အကြင်မြင်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယံ ပနာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာစကားရပ်၌။ အဝိဇ္ဇာဒိ-သမုဒယနိရောဓတော၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်းမှ။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယနိရောဓဿ၊ ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်း၏။ အညတ္တာ၊ ဗးခြားတပါး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိအာဒိဝစနဘေဒေါ၊ ဤသို့အစရှိသော ဝိဘတ်၏ ကွဲပြားခြင်းကို။ ကတော ယထာ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ (အကတွာ-၌စပ်) နိဗ္ဗတ္တိဝိပရိဏာမလက္ခဏေဟိ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာတို့မှ။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယဿ၊ အဖြစ်အပျက်၏။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဘိန္နာဓိကရ-ဏတ္တာ၊ မကွဲပြားသော တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏ။ပ။ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနဘေဒံ၊ ဝိဘတ်ကွဲပြားခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိက္ခဏေယေဝ ဟီတိ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ဟိ-သဒ္ဒေါ၊ ဟိ-သဒ္ဒါသည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ၊ ဖြစ်ဆဲခဏ၌သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ စ၊ သည်လည်း။ ဘင်္ဂက္ခဏေယေဝ၊ ပျက်ဆဲခဏ၌သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ, ဝိပရိဏာမလက္ခဏာတို့ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်သောယောဂီသည်။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယေ၊ အဖြစ်အပျက်တို့ကို။ ပဿတိ နာမ၊ ရှုမြင်သည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ ပနာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့်ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။

၇၂၇။ ဣစ္စဿေဝန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ ဣတိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟေတု-အတ္ထော၊ ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောရှုမြင်ပုံသည်။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယ-ဗ္ဗယဒဿနံ၊ အဖြစ်အပျက်ကိုရှုမြင်ခြင်းတည်း။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောရှုမြင်ပုံသည်။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ (ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယ-

ဒဿနံ၊ တည်း။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဣတိ-သဒ္ဒါ၏ အနက်ဘည်း။ အဿာတိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ အား။ ဝေန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာပ္ပကာရပၸာမသနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားကိုသုံးသပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ဣစ္စဿ ပစ္စယတောတိ၊ ဟူ၍။ ပဌန္တိ၊ ရွတ်ဖတ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ (ပါဌေ၊ ပါဌ်၌။) ဣတိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရပၸာမသနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားကို သုံးသပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဇနကာဝဗောဓတောတိ၊ ကား။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ဇနကဿ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယဿ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းကို။ အဝဗုဇ္ဈနတော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဇာတိ-ဒုက္ခာဝဗောဓတောတိ၊ ကား။ ဇာတိသင်္ခါတဿ၊ ဇာတိဟုဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ အဝဗုဇ္ဈနတော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ကေဒေသဒဿနေန၊ တစိတ်တပိုင်းကို မြင်သဖြင့်။ ပဗ္ဗတသမုဒ္ဒါဒိဒဿနကာနံ၊ တောင် သမုဒ္ဒြာ စသည်တို့ကို မြင်သောသူတို့အား။ ပါကဋ္ဌော ဝိယ၊ ထင်ရှားသကဲ့သို့။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၄၂၄] မရဏဒုက္ခာဝဗောဓတောတိ တ္ထောပိ၊ ဤပါဌ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ပစ္စယာနုပ္ပါဒေနာတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတို့၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပစ္စယနိရောဓော၊ အကြောင်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပစ္စယဝတန္တိ၊ ကား။ ပစ္စယ-တော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်လေ့ရှိကုန်သော အကျိုးတရားတို့၏။ ယဥ္စဿ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနန္တိ၊ ကား။ အဿ ယောဂိနော၊ အား။ ပစ္စယတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ခဏတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဥဒယဗ္ဗယာနံ၊ အဖြစ်အပျက်တို့ကို။ ယံ ဒဿနံ၊ အကြင်မြင်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တတ္ထ၊ ထိုမြင်ရာ၌။ အသမ္မောဟော၊ မတွေဝေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ တပ္ပဓာနော၊ ထိုမတွေဝေသော အသမ္မောဟလျှင် ပြဓာန်းသော။ ဝိဘင်္ဂါဒိဓမ္မပုဥ္ဇော၊ ဝိတက်အစရှိသော တရားအစုဟု ဆိုအပ်သော။ (အယံ-၌ စပ်) မဂ္ဂေါဝါယံ လောကိကောတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤတရားသည်၊ ဝါ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ နိယျာနာနုလောမတော၊ နိယျာနမည်သော မဂ်အားလျော်သောကြောင့်။ လောကိကော၊ လောကီဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ ဧဝ၊ မဂ်ပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူ) သဘာဝါဝဗောဓတော၊ သဘောတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တတြ သမ္မောဟဝိဃာတတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဒင်္ဂဝသေန၊ တဒင်္ဂပဟာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တော၊ ပြီးသော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါ-တော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဥပါယဘူတော၊ အကြောင်း

ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်သော။ အသမ္မောဟသဘာဝေါ၊ မတွေဝေခြင်းသဘောသည်။ ပဒီပေါ ဝိယ၊ ဆီမီးကဲ့သို့။ အတ္တာနမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော အယံ ပါကဋဘာဝေါ၊ ထိုထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်သည်။ မောဟန္ဓကာရဝိဓမနေန၊ မောဟဟူသော အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတြ သမ္မောဟ- ဝိဃာတတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၉၂၀။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိအာဒိကော၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဤသို့အစရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ အနုလောမော၊ အနုလောမဖြစ်သော၊ ဝါ၊ လျော်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းအား။ အနု- လောမနတော၊ လျော်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီသု၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့သည်။ သန္တေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ။ပ။ အဝဗောဓတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းအား။ ဝိလောမနတော၊ မလျော်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ တွေ့ဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာတိအာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ပဋိလောမော၊ မလျော်သော၊ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်သော၊ ဝါ၊ အပြန်ဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ တေ စ သင်္ခတာ၊ ထိုသင်္ခတတရားတို့သည်လည်း။ ဇရာမရဏံ။ပ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဿ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရား၏။ ပါကဋတာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပစ္စယာကာရပါကဋတာယ ဝေ၊ အကြောင်းပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား၏ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား) တေ၊ ဤတရားသည်။ ဣမဿ၊ ဤအကြောင်းတရား၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဗောဓတော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။

၉၂၆။ ပုရိမပုရိမာနံ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သော တရားတို့၏။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဥတ္တရုတ္တရာနံ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော တရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒါနုဗန္ဓော၊ ဖြစ်ခြင်းသည် အစဉ်လိုက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ခြင်းဖြင့်။ သိဗ္ဗမာနော၊ ပြီးလတ်သော်။ ဧကတ္တနယာဓိဂမာယ၊ ဧကတ္တနည်းကို သိခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းဧကတ္တနည်းကို သိခြင်းကြောင့်။ အညော၊ အခြားတပါးသော သူသည်။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ အညော၊ သူသည်။ ပဋိသံဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိအာဒိဝေါဟာရသိဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့အစရှိသော ဝေါဟာရ၏ ပြီးစီးကြောင်း

ဖြစ်သော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အနောကာသတာ၊ တည်ရာမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ခြင်းဖြင့်။ သိဒ္ဓမာနော၊ ပြီးလတ်သော်။ နာနတ္တနယာဓိဂမာယ၊ နာနတ္တနည်းကို သိခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့နာနတ္တနည်းကို သိခြင်းကြောင့်။ (ဗော၁၈-၃၅ စပ်) ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်တို့၏၊ ဝါ၊ အကြောင်းအကျိုး တရားတို့၏။ သဘာဝဘေဒါဝဗောဓတော၊ သဘောတရား၏ ကွဲပြားခြင်းကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထိုခံစားရလတ့်သောသူသည်ပင်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သော၊ ထိုပြုခဲ့သောသူသည်ပင်။ ပဋိသံဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိအာဒိနယပဝတ္တာယ၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်သော။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အနောကာသတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ခဏတော ဥဒယဒဿနေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [၄၂၅] ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ခြင်းဖြင့်။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ အဘာဝေါ၊ မဖြစ်ခြင်းမရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမဿ အတ္ထဿ၊ ဤအနက်၏။ သိဒ္ဓိယာ၊ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်။ အတ္တိတာမတ္တေနေဝ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်မျှဖြင့်သာလျှင်။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အဗျာပါရနယော၊ သည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့အဗျာပါရနည်း၏ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ အတ္တဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အနောကာသတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဝသဝတ္တိတာယ၊ အလို၌ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ အလဗ္ဘနေယျတော၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဝသဝတ္တိဘာဝေါ၊ အလို၌ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်။ ပရာယတ္တတာ၊ (အကြောင်းဟူသော) သူတပါးနှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ သာ စ၊ ထိုသူတပါးနှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ သပစ္စယတာယ၊ အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ဖြင့်။ တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ထိုထိုအကြောင်းတရားတို့ကြောင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤအကျိုးတရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ပစ္စယာနုရူပမေဝ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဟေတုဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ဟေတုအနုရူပတော၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ သိဒ္ဓိယာ၊ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်။ အကိရိယဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အနောကာသတာဝ၊

တည်ရာမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယတော ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အကိရိယဝါဒေါ၊ သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရဏံ၊ မည်၏။

၇၃၀။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သော သူအား။ (ဝိဘာဝေတိ-၌စပ်) ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ (သဘာဝေ သတိ-ဟူသော ပါဌ်ကား ပိုသကဲ့သို့ရှိ၏) သဘာဝေ၊ သဘော သည်။ သတိ၊ သော်။ ဖလဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထိတာမတ္တေန၊ ရှိသည်၏အဖြစ်မျှဖြင့်။ ဥပကာရကတာ၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သင်္ခတာနံ၊ တို့၏။ နိရီဟတာ စ၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်ကြမဲ့သည်၏ အဖြစ် သည်၎င်း။ (ဝိညာယမာနာ ဝိဘာဝေတိ-တို့၌စပ်) (ပစ္စယေ၊ သည်။) အသတိ စ၊ မရှိပါမူကား။ (ဖလဿ၊ ၏။) အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်း မဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယာဓီနဝုတ္တိတာ စ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည် ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝိညာယမာနာ၊ သိအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္တသုညတံ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယတော စဿ။ပ။ ဝဇ္ဇာဓတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ခြင်းဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယတော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတာယ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝိညာယမာနတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဟုတွာ အဘာဝါဝဇ္ဇာဓတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဇ္ဈနံ၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး ရှိပြီး၍။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းပေတည်း။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝေကော၊ ရှေးအဖို့နောက်အဖို့တို့၌ ကင်းဆိတ် ခြင်းသည်။ အတီတာနာဂတဘာဝသုညတာ။ အတိတ်အနာဂတ်အဖြစ် (အဖို့) တို့၌ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ပင်တည်း။ (ဤပုဒ်၌ ဘာဝ-အရာတွင် ဘာဂ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်) ဟိ၊ မှန်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ခဏတ္တယတော၊ ခဏသုံးပါး အပေါင်းမှ။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေး၌၎င်း။ ပစ္ဆာ စ၊ နောက်၌၎င်း။ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝေကာဝဇ္ဇာဓတောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အာဒိအန္တဝန္တတာပဋိဝေဓတောတိ၊ အစနှင့်အဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း ၍ သိခြင်းကြောင့်ဟူသော။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဥဒယဗ္ဗ- ယဒဿနေန၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ ဒုက္ခလက္ခဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပါကဋံ၊ သည်။

ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီး၍။ ဘိဇ္ဇန္တာ၊ ပျက်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ (ဝိဗာဓိယန္တေဝ-၌စပ်) ဥပ္ပါဒတော၊ ဖြစ်သည်မှ၊ ဝါ၊ ဥပါဒ်ခဏမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ ဇရာဘင်္ဂါဝတ္ထာန္တရပ္ပတ္တိယာ၊ အိုရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟူသောအခိုက်အတန့်အထူးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ (ဇရာဘင်္ဂါဝတ္ထာန္တရ-ပ္ပတ္တိယာ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ ကောင်းသည်။ အိုရင့်ခြင်းပျက်ခြင်းဟူသော အခိုက်အတန့် တပါးသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်-ဟု အနက်ပေး) နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဝိဗာဓိ-ယန္တေဝ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ နေသံ၊ ထိုသင်္ခါရ တရားတို့၏။ သာ စ ဝိဗာဓိယမာနတာ၊ ထိုနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ ဝိဘူတာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခ။ပ။ ဗောဓတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သဘာဝလက္ခဏမ္ပီတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အနိစ္စဒုက္ခလက္ခဏမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ပါကဋံ၊ သည်။) န၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ပထဝီဖဿာဒီနံ၊ ပထဝီ ဖဿစသည်တို့၏။ ကက္ခဠဖုသနာဒိသညိတံ၊ ဖုသနစသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သဘာဝသင်္ခါတံ၊ သဘာဝဟု ဆိုအပ်သော။ လက္ခဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပါကဘာဝဝိဒ္ဓံသဘာဝါ-ဝစ္ဆိန္နံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်း ပျက်စီးသည်၏အဖြစ် (ဝါ၊ ပျက်စီးခြင်း) တို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်ဖြစ်၍ [၁]။ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယ-ပရိစ္ဆိန္နဿဝဗောဓတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဘာဝလက္ခဏေတိ၊ ကား။ သဘာဝသညိတေ၊ သဘာဝဟု ဆိုအပ်သော။ လက္ခဏေ၊ ၌။ တံတံဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုသဘောတရားတို့၏။ သလက္ခဏေ၊ မိမိ၏လက္ခဏာ၌။ သင်္ခတလက္ခဏဿ တာဝကာလိကတ္တမ္ပီတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒါဒိသင်္ခတလက္ခဏဿ၊ ဥပါဒ်အစရှိသော သင်္ခတလက္ခဏာ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏာဒိပရိတ္တကာလိကတာပိ၊ ဥပါဒ်ခဏအစရှိသော တိုတောင်းသောကာလရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ (ပါကဋံ ဟောတိ၊ ၏။) [၄၂၆] (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုသင်္ခတလက္ခဏာ၏။ ခဏန္တရာနဝဋ္ဌာနတော၊ ခဏတပါး၌ မတည်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ ခဏတပါးတိုင်အောင် မတည်တံ့ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒယက္ခဏေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

---

[၁]-ပါကဘာဝ-အရာ၌ ပါတုဘာဝ-ဟု ရှိသောပါဌ် အရအားဖြင့် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း ပျက်စီးခြင်းတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်ဖြစ်၍-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ သို့သော် ဘာဝသာမန ဖြစ်သော ပါကနှင့် ဘာဝ, ဝိဒ္ဓံသ-နှင့် ဘာဝ-ပုဒ်တို့ မစပ်သင့်သောကြောင့် ထိုပါဌ်အနက် နှစ်မျိုးလုံးပင်သင့်အံ့မထင်။ ပါဂဘာဝဝိဒ္ဓံသာဘာဝါဝစ္ဆိန္နံ-ဟု ရှိလျှင် သင့်ရာ၏။ ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်း, ပျက်ခြင်းဟူသော မရှိခြင်းတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်ဖြစ်၍-ဟု အနက်ပေး၊ ရှေး နောက် နှစ်ရပ် မရှိခြင်းတို့၏ အလယ်ကြား၌ ရှိလျက်ထင်ရှားသည်ကို ဆိုလိုသည်ဟု ယူအပ်၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥဒယဝယမတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ အဖြစ်အပျက်မျှကို ယူခြင်းသည်။ ဣမဿ ဉာဏဿ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနဝသေနေဝ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဌိတိက္ခဏဿ၊ ဌိခဏ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ န၊ မဟုတ်ပေ။

၇၃၁။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ နိစ္စနဝါ ဧဝ၊ အမြဲတမ်းအသစ်တို့သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ပရိတ္တကာလဋ္ဌာယိနော၊ တိုတောင်းသောကာလမျှတည်လေ့ရှိကုန်သည်(လည်း)။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သေး၏။) ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သူရိယုဂ္ဂမနေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဒဏ္ဍေန၊ ဒုတ်ဖြင့်။ ကတလေခါ၊ ပြုအပ်သောအရေးအကြောင်းသည်။ ဥဒကေ၊ ၌။ ဒဏ္ဍရာဇိ၊ ဒုတ်အရေးမည်၏။ ဥဿာဝဗိန္ဒုအာဒယော၊ နှင်းပေါက် အစရှိကုန်သော။ ပဥ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ဥတ္တရုတ္တရိ၊ အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ နောက်နောက်၌။ အတိပရိတ္တဋ္ဌာယိဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အလွန်တိုတောင်းစွာ တည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ကိဥ္စာပိ နိဒဿိတာ၊ အကယ်၍ကား ထုတ်ပြအပ်ပေကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဒန္ဓနိရောဓာ ဧဝ၊ နှေးသောချုပ်ခြင်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုငါးပါးသောအရာတို့ကို။ နိဒဿိတာ၊ ထုတ်ပြအပ်ကုန်၏။ (တနည်း) တေ နိဒဿိတာ၊ ထုတ်ပြအပ်သော ထိုဥပမာဝတ္ထုတို့သည်။ ဒန္ဓနိရောဓာ ဧဝ၊ နှေးသောချုပ်ခြင်း ရှိကုန်သေးသည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တထာပိ၊ ထိုငါးပါးသော အရာဝတ္ထုတို့ထက်လည်း။ သင်္ခါရာနံ၊ ၏။ လဟုတရနိရောဓတ္တာ၊ သာလွန်၍ လျင်မြန်သော ချုပ်ခြင်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဂမနဿာဒါနံ၊ ပြေးသွားခြင်း၌ သာယာနှစ်သက်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဟေဋ္ဌုပရိယေန၊ အောက်၌ အထက်၌ ဖြစ်သောလမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အောက်လမ်းအထက်လမ်းဖြင့်[၁]၊ ဝါ၊ အောက်ဆင့်အထက်ဆင့်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အောက်အထက်ဆင့်လျက်။ ပဋိမုခံ၊ ရင်ဆိုင်။ ဓာဝန္တာနံ၊ ပြေးလာကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာနံ၊ နှစ်ဦးသော နတ်သားတို့၏။ သိရသိ စ၊ (အောက်လမ်းမှ နတ်သား၏) ဦးခေါင်း၌၎င်း။ ပါဒေ စ၊ (အထက်လမ်းမှ နတ်သား၏) ခြေ၌၎င်း။ ဗန္ဓခုရဓာရာသန္နိပါတတောပိ၊ (ကန့်လန့်ဖြတ်) ဖွဲ့ချည်ထားအပ်သော သင်ဓုန်းသွားတို့၏ တည့်တည့်ဆုံမိသော ခဏထက်လည်း။ သီဃတရော၊ သာလွန်၍လျင်မြန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တော၊ ၏။ အရူပဓမ္မာနံ၊

၁-ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ ဇာတော မဂ္ဂေါ ဟေဋ္ဌုပရိယော၊ တေန-ဟု ဝစနတ္ထ ပြုရာ၏။ ဋီကာစာအုပ်တွင် ဤအရာ၌ ယာ ပိုနေသည်၊ ဋီ ၁-၂၉၅-၌ ပါဠ်မှန် ရှိခဲ့၏။

နာမ်တရားတို့၏။ (နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်း၌။) ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ နိစ္စနဝါ၊ အမြဲတမ်း အသစ်တို့သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ ပရိတ္တကာလဋ္ဌာယိနောဝ၊ တိုတောင်းသောကာလမျှ တည်လေ့ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ နာပိ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အသာရာ၊ အနှစ်မရှိကုန်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာယာတိ-အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မာယာဒယော၊ မျက်လှည့်အစရှိသောဝတ္ထုတို့သည်။ မဏိအာဒိဝသေန၊ ပတ္တမြားစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (မဏိအာဒိ-ဝေသေန-ဟု ရှိလျှင်၊ ပတ္တမြားစသည်တို့၏ အသွင်ဖြင့်ဟုပေး) ဒိဿမာနာပိ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်သော်လည်း။ အတံသဘာဝတာယ၊ ထိုပတ္တမြားစသည်သဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသာရာ၊ အနှစ်မရှိကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုမာယာစသည်တို့တွင်။ မန္တောသဓာဘာဝိတာ၊ မန္တာန်ဆေးတို့ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဣန္ဒ-ဇာလာဒိကာ၊ မျက်လှည့်အစရှိသောအရာသည်။ မာယာ၊ မည်၏။ မိဂတဏှိကာ၊ တံလှပ်သည်။ မရီစိ၊ မည်၏။ သုပိနမေဝ၊ အိပ်မက်သည်ပင်လျှင်။ သုပိနန္တံ၊ မည်၏။ မဏ္ဍလာကာရေန၊ ဝန်းဝိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာဝိဇ္ဈိယ-မာနံ၊ ဝိုင်းအပ်သော။ အလာတမေဝ၊ မီးစသည်ပင်လျှင်။ အလာတစက္ကံ၊ မည်၏။ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တာနံ၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားတို့၏။ ကီဠနိစ္ဆာဝသေန၊ ကစားလိုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဂရံ ဝိယ၊ မြို့ကဲ့သို့။ အာကာသေ၊ ဟင်းလင်းပြင်၌။ ဥပဋ္ဌာနမတ္တံ၊ ထင်ခြင်းမျှသည်။ ဂန္ဓဗ္ဗနဂရံ၊ ဂန္ဓဗ္ဗမြို့မည်၏။

တွောဝတာတိ၊ ကား။ ဧာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိအာဒိပါဠိနယာနုသာရေန၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ယံကိဉ္စိ ရူပံ-အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နန္တိအာဒိပါဠိနယာနုသာရေန၊ ဤသို့ အစရှိသောပါဠိနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ယာဝ ဥဒယဗ္ဗယပဋိဝေဓာ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ထိုးထွင်း၍သိသည်တိုင်အောင်။ ယွာယံ-ယော အယံ ဘာဝနာဝိဓိ၊ အကြင်ဘာဝနာအစီအရင်ကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်အပ်ခဲ့ပြီ။ တွောဝတာ၊ ဤမျှသော ဘာဝနာအစီအရင်ဖြင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကလာပသမ္မသနာဒိကော၊ ကလာပ-သမ္မသနအစရှိသော။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဘာဝနာဝိဓိ၊ ဘာဝနာအစီအရင်သည်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏုပ္ပါဒနသောဝ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၏ သာလျှင်၊ ဝါ၊ ငှါသာလျှင်။ ပရိကရဗန္ဓော၊ အခြံအရံဖြစ်သောအဖွဲ့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။[1] ဝယဓမ္မမေဝါတိ၊ ကား။ ဘိဇ္ဇနသဘာဝမေဝ၊ ပျက်ခြင်း

၁-သီဟိုဠ်မူ၌ ''ပရိကရဗန္ဓောတိ''ဟု ရှိသည့်အတိုင်း အနက်ပြန်သည်။ မြန်မာစာမူတို့၌ ရှိသော ''နပရိသသရိကရဗန္ဓောတိ'' ဟူသောပါဌ်, ''နပရိသပရိသရိရကရဗန္ဓောတိ'' ဟူသောပါဌ်တို့ကိုကား အနက်ပေးရန်ခဲယဉ်း၏။ အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ်၌ကား ဤအရာတွင် ''ပရိကမ္မန္တိ''ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဌ် သာ၍ကောင်းသည်။

သဘောရှိသော တရားသည်သာလျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဓမ္မတာယ၊ သဘော အားဖြင့်။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ဥပေတိ၊ ရောက်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင် အရာဝတ္ထုသည်။ ဥပက္ကမေန၊ လုံ့လပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးသဖြင့်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအရာဝတ္ထုသည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓမ္မတာယ ဧဝ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိနဿတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိနာသဿ၊ ပျက်စီးခြင်း၏။ အဟေတုကတ္တာ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဥပက္ကမဟေတု၊ လုံ့လပြုမှုဖျက်ဆီးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိသဒိသုပ္ပါဒေ၊ သဘောမတူသောရုပ်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမိနာ အာကာရေနာတိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ-သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ အနာလမ္ဗိတွာပိ၊ အာရုံမပြုမူ၍လည်း။ "ဝယဓမ္မမေဝ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဥဒယဿ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုရင်း။ "ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဣဒဥ္စ၊ ဤတရားသည်လည်း။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ဥပေတိ၊ ရောက်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝယဿ စ၊ ပျက်ခြင်းကိုရင်း။ ယထာဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ ဣမိနာ ပစ္စက္ခ-ကရဏာကာရေန၊ ဤမျက်မှောက်ပြုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ။အစုနော၊ ယခုအခါ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်လတ်၍။ ဗလပ္ပတ္တံ၊ အားသို့ရောက်သည်၊ ဝါ၊ အားနှင့်ပြည့်စုံသည်။ န တာဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တရုဏဝိပဿနာဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကလာပသမ္မသနာဒိဝသေန၊ သနစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ [၇၂၇] ပဝတ္တံ၊ သော။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ် ခြင်းသည်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဝိပဿနာသမညံ၊ ဝိပဿနာဟူသော အမည်ကို။ န လဘတိ၊ မရ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဒိဝသေန၊ နုပဿနာစသည် တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမေဝ၊ ဖြစ်သောသုံးသပ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ (နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဝိပဿနာသမညံ၊ ကို။) လဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယဿာဓိဂမာ။ပ။ ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဝိပဿနုပက္ကိလေသကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၂။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာသင်္ခါတာယ၊ နာ-ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣမာယ-တရုဏဝိပဿနာယ၊ ဤနုသော-ဝိပဿနာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဒိ-သင်္ခါတာယ၊ နာ-စသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ တရုဏဝိပဿနာယ၊ ၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) အာရဒ္ဓဝိပဿနာနံ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ (အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ-ဟု ရှိသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီ အာရဒ္ဓ-ဝိပဿကာနံ-ဟု ရှိသင့်၏။ အာရဒ္ဓဝိပဿကာနံ၊ အားထုတ်စပြုပြီးသော ဝိပဿနာ ရှုသူယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။) န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဒိသင်္ခါတာယ၊

နာ-စသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဗလဝဝိပဿနာယ၊ အားကြီးသောဝိပဿနာ၏။ ဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ (အာရဒ္ဓဝိပဿကာနံ၊ တို့အား။) န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဣမာယ တရုဏဝိပဿနာယ-ဟူသောပါဠိ၏ အနက်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုဘင်္ဂဉာဏ်စသည်တို့ဖြစ်သော အခါ၌။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ၊ ဝိပဿနာကို ညစ်နွမ်းစေတတ်သော ဥပက္ကိလေသတို့သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿေဝါတိ၊ ဟူ၍။ (ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။) ဧဝကာရော၊ ဧဝ-သဒ္ဒါကို။ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ချေ၍ ညွှန်ပြအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ ဟိတိအာဒိ။ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိဂါဟာဒိဝတ္ထုဘာဝေန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟ စသည်တို့၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥပက္ကိလေသန္တိ၊ ညစ်နွမ်းစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ၊ မည်ကုန်၏။ အရိယသာဝကဿာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤပုဒ်ကို။ ဗလဝဝိပဿနာပ္ပတ္တဿာပိ၊ ဗလဝဝိပဿနာသို့ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဥပက္ကိလေသတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပ္ပဋိပန္နကဿာတိ၊ ကား။ သီလဝိပတ္တိအာဒိဝသေန၊ သီလပျက်စီးခြင်းစသည် တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာ တထာ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဝိပ္ပဋိပန္နကဿ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပန၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်၏။ ဂရဟိတဗ္ဗတံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝိပ္ပဋိပန္နကဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဥာရိပဒဒွယေပိ၊ အထက်ပုဒ် နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၌လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အာရဘိတွာ၊ အားထုတ်ပြီး၍။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ဝေါသာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ အာပန္နဿ၊ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကုသီတပုဂ္ဂလဿာတိ၊ ကား။ သီလသမ္ပန္နဿာပိ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်သာလျှင် ဖြစ်လျက်။ ကောသဇ္ဇေန၊ ပျင်းရိခြင်းကြောင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ အားမထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝိပ္ပဋိပန္နကဿာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဘာဝနာသင်္ခါတာယ၊ နာ-ဟု ဆိုအပ်သော။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ မှန်ကန်သော အကျင့် ပဋိပတ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။ ဝိဂရဟိတပဋိပတ္တိကဿ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သောအကျင့် ပဋိပတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သသမ္ဘာရာ၊ အဆောက်အဦနှင့် တကွဖြစ်သော။ ဝိပဿနာပဋိပတ္တိယေဝ၊ ဝိပဿနာအကျင့် ပဋိပတ်သည်သာလျှင်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ မှန်ကန်သော အကျင့်ပဋိပတ်မည်၏။ တဒညာ၊ ထိုမှတပါးသော အကျင့်ပဋိပတ်သည်။ ဝိပ္ပဋိ-ပတ္တိ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော အကျင့်ပဋိပတ်မည်၏။ သာ စ၊ ထိုဖောက်ပြန် မှားယွင်းသော အကျင့်ပဋိပတ်သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမှန်ကန်သော အကျင့်

ပဋိပတ်၌။ နိက္ခိတ္တဓုရဿ၊ ချထားအပ်သော ဝန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟောတိ၊ ၏။ နိက္ခိတ္တဓုရတာ စ၊ ချထားအပ်သော ဝန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်သည်လည်း။ ကောသဇ္ဇေန၊ ပျင်းရိခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိက္ခိတ္တ-ကမ္မဋ္ဌာနဿ ကုသီတပုဂ္ဂလဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တဿာတိ၊ ကား။ ယောဂေန၊ အားထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဥ္ဇန္တဿ၊ မပြတ်အားထုတ်သော ယောဂီအား။ ပန၊ ဆက်။ သာ ယုတ္တ-ပ္ပယုတ္တတာ၊ ထိုမပြတ်အားထုတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သမထဝသေနာပိ၊ သမထ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရဒ္ဓဝိပဿက-ဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဉပ္ပဇ္ဇန္တိယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) မဂ္ဂါမဂ္ဂ-ဉာဏသေဝ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ်၏ပင်လျှင်။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့် တည်း။

ဩဘာသာဒီသု၊ အရောင်အလင်းစသည်တို့၌။ အရိယဓမ္မောတိ၊ အရိယာ တရားဟူ၍။ ပဝတ္တော၊ သော။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စဟုဆိုအပ်သော။ ဝိက္ခေပေါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း သည်။ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။ တေန ဓမ္မုဒ္ဓစ္စေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာဝီထိတော၊ ဝိပဿနာ လမ်းမှန်မှ။ ဥက္ကမနေန၊ ဖဲ့တက်သဖြင့်။ ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်စွာ။ ဂဟိတံ၊ သော။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတမာနသံ၊ မည်၏။ ဩဘာသော ဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ကာရဏူပစာရေန၊ အားဖြင့်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဩဘာသံ၊ အရောင်အလင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေ-န္တော၊ လွှတ်သော၊ ဝါ၊ ထွက်စေသော တရားသည်။ မမ၊ ငါ၏။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်တရားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း။ ဩဘာသံ၊ ကို။ နိဗ္ဗာနန္တိ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍သော်၎င်း။ မဂ္ဂေါတိ ဝါ၊ မဂ်ဟူ၍သော် ၎င်း။ ဖလန္တိ ဝါ၊ ဖိုလ်ဟူ၍သော်၎င်း။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ နိဗ္ဗာ-နန္တိ၊ ဟူ၍။ [၄၂၈] ဂဏှန္တော၊ ယူသည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုအရောင်အလင်း၌။ ပဝတ္တဓမ္မေ၊ ဖြစ်သောတရားတို့ကို။ မဂ္ဂဖလဘာဝေန၊ မဂ်ဖိုလ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဉာဏာဒိကေ ပန၊ ဉာဏ်စသော ဥပက္ကိလေသတို့ကိုကား။ မဂ္ဂ-ဖလဘာဝေနေဝ၊ မဂ်ဖိုလ်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ တတော ဝိက္ခေ-ပေါ ဥဒ္ဓစ္စန္တိ၊ ကား။ တတော ဩဘာသဟေတု၊ ထိုအရောင်အလင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယော ဝိက္ခေပေါ၊ အကြင် ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ၊ ထိုပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ဖြင့်။ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာယူအပ်သော စိတ်ရှိ သော ယောဂီသည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ အနိစ္စတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မဂ္ဂံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ အသို့၊ ဖြစ်၏။ ဣတိသညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်သညာဖြင့်။ အနိစ္စတာဒိဝသေန၊ အနိစ္စလက္ခဏာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မနသိကာရဿေဝ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ အယဥ္စ အတ္ထော၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အနက်ကိုလည်း။ ယော ဟိ ကောစိ အာဝုသော။ပ။ ဗျာကရောတီတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ သုတ္တပဒေနေဝ၊ ဤသုတ်ပုဒ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[အာဝုသော၊ တို့။ ယော ဟိ ကောစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော။ ဘိက္ခု ဝါ၊ ရဟန်းသည်သော်၎င်း။ (ယာ ဟိ ကာစိ၊ သော။) ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်သော်၎င်း။ မမ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ ဗျာကရောတိ၊ ပြောကြား၏။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ ဝါ၊ မဂ်တို့ဖြင့်သော်၎င်း။ တေသံ၊ ဤလေးပါးသော မဂ်တို့တွင်။ အညတရေန ဝါ၊ တပါးပါးသော မဂ်ဖြင့်သော်၎င်း။ (ဗျာကရောတိ၊ ၏။) ကတမေဟိ စတူဟိ၊ အဘယ်လေးပါးသောမဂ်တို့ဖြင့်နည်း ဟူမူကား။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သမထရှေ့သွားရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သဉ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ မဂ္ဂံ၊ ကို။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏။ တံ မဂ္ဂံ၊ ကို။ အာသေဝတော၊ သော။ ဘာဝယတော၊ သော။ ဗဟုလီကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ ဗျန္တီ၊ ကင်းသော အစွန်းရှိကုန်သည်၊ ဝါ၊ ဘင်အစွန်းမျှမကြွင်းရအောင် လုံးဝကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးသောမဂ်ကား။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဝိပဿနာရှေ့သွားရှိသော။ သမထံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ ပုန စ အပရံ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမထဝိပဿနံ၊ သမထနှင့်ဝိပဿနာကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ ထမ်းပိုး၌အစုံဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့ပြု၍၊ ဝါ၊ အစုံဖွဲ့လျက်။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ပ။

အာဝုသော၊ တို့။ ပုန စ၊ လည်း။ အပရံ၊ ကား။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတံ၊ အရိယာတရားဟု ဆင်ခြင်လျက်ပျံ့လွင့်သော ဥဒ္ဓစ္စဖြင့် ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာယူအပ်-ဖြစ်စေအပ်သော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ သော၊ ထိုသို့သော။ သမယော၊ သင့်လျော်သောအခါသည်။ ဟောတိ၊ ရှိသေး၏။ ယံ-ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင် သင့်လျော်သောအခါ၌။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုရဟန်း၏စိတ်သည်။ အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ ဂေါစရဇ္ဈတ္တဟုခေါ်သော ဝိပဿနာ၏ အာရုံ၌သာလျှင်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ သန္နိသီဒတိ၊ ကောင်းစွာထိုင်၏၊ ဝါ၊ ဝပ်၏။ ဧကောဒိ၊ တခုတည်းဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ တခုတည်းသော အပိုင်းအခြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာထားအပ်၏၊ ဝါ၊ တည်ကြည်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သဉ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ပ။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ ဗျန္တိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ သုတ်ပုဒ်ဖြင့်သိသင့်ပုံကို ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်ပုဒ်၌။ စတုတ္ထမဂ္ဂဝိဿဇ္ဇနေ၊ စတုတ္ထမင်္ဂကို ဖြေကြားရာ၌။ ယထာဝုတ္တမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာန-ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော မင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားတို့သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရား၌။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ တက်ကြွခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ "အဟံ၊ သည်။ အဓိဂတမဂ္ဂါဒိကော၊ ရအပ်ပြီးသော မင်္ဂစသည်ရှိသည်၊ ဝါ၊ ရအပ်ပြီးသောမင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရှိသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အမဂ္ဂါဒီသု၊ မင်္ဂစသည်မဟုတ်သောတရားတို့၌၊ ဝါ၊ မင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန်မဟုတ်သော တရားတို့၌။ (တတ္ထ-နှင့် အရတူ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် အ-မပါပဲ မဂ္ဂါဒီသု-ဟု ရှိသင့်၏) ဝိက္ခေပေါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုဓမ္မုဒ္ဓစ္စဖြင့်။ ဥပဒ္ဒုတံ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသံ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ယူအပ်ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိကန္တိ၊ ကား။ ဩဘာသာဒီသု၊ အရောင်အလင်း စသည်တို့၌။ အပေက္ခာ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာသော။ သုခုမရူပါ၊ သိမ်မွေ့သော သဘောရှိသော။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ သာ၊ ထိုတဏှာကို။ ဝိပဿနာ-ဘိရတိအာကာရေန၊ ဝိပဿနာ၌ ပျော်မွေ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌ-ဟန္တိ၊ ထင်သည်ဖြစ်၍။ အဓိမာနိကေန၊ မင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုရပြီဟု အထင်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓမ္မောတိ၊ အရိယာတရားဟူ၍။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိကန္တိ ။ပ။အာဝဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၇၃၃။ ဝိပဿနောဘာသောတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာစိတ္တသမုဋ္ဌိတံ၊ ဝိပဿနာစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော။ သသန္တတိပတိတဥ္စ၊ မိမိ၏ သန္တာန်၌ ကျရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥတုသမုဋ္ဌာနဥ္စ၊ ဥတုကြောင့်လည်းဖြစ်သော။ ဘာသုရံ၊

တောက်ပသော။ ရူပံ၊ အဆင်းရုပ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိပဿနာ-စိတ္တသမုဋ္ဌိတံ၊ ဝိပဿနာစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သောအဆင်းရုပ်သည်။ [၄၂၉]ယောဂိ-နော၊ ၏။ သရီရဋ္ဌမေဝ၊ ကိုယ်၌တည်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပဘဿရံ၊ တောက်ပသောအရောင်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော ဥတုဇအဆင်းရုပ်အရောင်သည်။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ မုဉ္စိတွာ၊ လွှတ်၍။ ဉာဏာနုဘာဝါနုရူပံ၊ ဉာဏ်၏ အစွမ်းအာနုဘော်အား လျော်စွာ။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ပတ္ထရတိ၊ ပျံ့နှံ့၏။ တံ၊ ထိုအရောင်အဆင်းသည်။ တဿေဝ၊ ထိုယောဂီအားသာလျှင်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တေန၊ ထိုအရောင်အဆင်းဖြင့်။ ဖုဋ္ဌောကာသေ၊ တွေ့ထိရာအရပ်၌။ ရူပဂတမ္ပိ၊ အဆင်းရုပ်အပေါင်းကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ စ၊ ဆက်။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ မြင်သောယောဂီသည်။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်သလော။ ဉဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ မနောဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ (ပဿတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဤအနက်ကို။ ဝီမံသိတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘိနော ဝိယ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်အားကဲ့သို့။ တံ၊ ထိုအရောင်အလင်းရုပ်သည်။ မနောဝိညာဏဝိညေယျမေဝ၊ မနောဝိညာဏ်ဖြင့်သိအပ်သော တဆုံးသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယုတ္တံ ဝိယ၊ သင့်သကဲ့သို့။ (က-မူကဲ့သို့ သင့်သည်) ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ ဝိပဿနာဝီထိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တ-မာနာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။ ဥက္ကန္တွာ နာမ၊ ဖွဲ့တက်သွားသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယောဂိနာ၊ သည်။ မဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ မဂ်သို့ရောက်သည်။ အမို၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိမာ-နေန၊ ရပြီဟုမှတ်ထင်ခြင်းဖြင့်။ ဝိဿဋ္ဌတ္တာ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တဿ ယောဂိနော၊ ၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ရပြီဟုထင်မှတ်ခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ ဝီထိဥက္ကန္တာ နာမ၊ လမ်းမှန်မှ ဖွဲ့တက်သွားသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ ဝိပဿနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ မူလ-ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆို၏။

ဝေမတ္တတာယာတိ၊ ကား။ အပ္ပဝိပုလတာဝသေန၊ အနည်းငယ်၏ အဖြစ်, ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသဒိသတာယ၊ မတူသည်၏အဖြစ်၏။ အဿာတိ၊ ကား။ ဩဘာသဿ၊ အရောင်အလင်း၏။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ကုဋ္ဌေဟိ၊ နံရံတို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဂေဟံ၊ အဆောက်အဦသည်။ ဒွိကုဋ္ဌဂေဟံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအဆောက်အဦ၏။ အဗ္ဘန္တရေပိ၊ အတွင်း၌လည်း။ ဧကော၊ တခုသော။ ဘိတ္တိ၊ နံရံသည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဗဟိပိ၊ အပ၌လည်း။ (ဧကော၊ သော။ ဘိတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊

၏။) ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ခုသောနံရံတို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ အနုပရိယာယပထံ၊ လှည့်လည်၍ သွားသော လမ်းသည်။ (လိင်္ဂဝိပလ္လာသဟု ယူရာ၏) ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ သာယန္ဟေ၊ ညနေချမ်း၌။ တတ္ထ၊ ထိုသီဟာသနခေါ် မြတ်သော နေရာ(ပန်းတင်ခုံ)၌။ သန္တရိတာနိ၊ ဖြန့်ခင်းအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စ-ဝဏ္ဏာနိ၊ ငါးပါးသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ကုသုမာနိ စ၊ ပန်းတို့သည်ရင်း။ ဝိသဒဉာဏဿ၊ စင်ကြယ်သော ဉာဏ်ရှိသော ယောဂီအား။ သြဒါတသေန၊ အရောင်အလင်းဖြင့်။ ဖရိတဋ္ဌာနေ၊ ပျံ့နှံ့ရာအရပ်၌။ ရူပဂတဥ္စ၊ အဆင်းရုပ် အပေါင်းသည်ရင်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော ဝိယ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်အားကဲ့သို့။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏[1]။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘန္တေ မယှန္တိ-အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ သြဘာသဿ၊ ၏။ ဝေမတ္တတာယ၊ မတူသောအတိုင်းအရှည် ရှိသည်၏အဖြစ်၏။ ဝတ္ထုံ၊ သာဓကဝတ္ထုကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ စိရကာလဝိပ္ပ-လမ္ဗနေ၊ ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး ဖင့်နွဲစေခြင်း၌။ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အယံ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အယံ ပန ဝိပဿ-နုပက္ကိလေသောတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝက္ခမာနပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်လတ့်သော အပြားကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ဝိပဿနုပက္ကိလေသ ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) န (အာဟ)၊ ဆိုသည်မဟုတ်ပေ။ သောတိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာလာဘီ၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာ နှစ်ပါးလုံးကိုရသော။ သော-အဓိမာနိကော၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရပြီဟုထင်မှတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။

ဒိဝါသနေတိ၊ ကား။ ဒိဝါဋ္ဌာနေ၊ နေ့သန့်စင်ရာအရပ်၌။ နိသီဒိတဗ္ဗအာသနေ၊ ထိုင်နေအပ်-ထိုင်နေသင့်သောနေရာ၌။[2] ပဋ္ဌမံ၊ စွာ။ ပဥှံ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိဿာ-မီတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍။ စိန္တိတတ္တာ၊ ကြံခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဥှ၊၊ပ။ အာဂတော-မှီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်ကာလ၌။ ဥပါယေန၊ အကြောင်းဥပါယ် ဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ၊ ပုထုဇန်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာပေတွာ၊ သိစေ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ နိယောဇေဿာမိ၊ ယှဉ်စေအံ့၊ ဝါ၊ တိုက်တွန်းအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဝဿယော၊၊ပ။ အာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တဿ၊

၁-ဤအရာ၌ ရူပဂတံ ဝိယ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော ပညာယန္တိ-ဟုရှိသင့်၏၊ထိုသို့ရှိလျှင်-ပဥ္စဝဏ္ဏာနိ၊ ကုန်သော။ ကုသုမာနိ၊ ပန်းတို့သည်။ ဝိသဒဉာဏဿ၊ အား။ "သြဘာသေန၊ ကသိုဏ်း အလင်းရောင်ဖြင့်။ ဖရိတဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ရူပဂတံ၊ အဆင်းရုပ် အပေါင်းသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ရသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပညာယတိ ဝိယ၊ ထင်ရှားသကဲ့သို့။" ပညာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟု အနက်ပေး။

၂-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဒိဝါဋ္ဌာနေ-ဟု ပါဌ်ရှိသောကြောင့် ဤအရာ၌ ဒိဝါဋ္ဌာနေတိ ဒိဝါကာလေ နိသီဒိတဗ္ဗအာသနေ-ဟု ရှိသင့်၏။ သို့မဟုတ်လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း ဒိဝါသနေ-ဟူ၍ပင် ရှိသင့်၏။

ထိုမှီရာဖြစ်အံ့ဟု ကြံစည်ချက်၏။ ပဓာနတ္တာ၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာဝဓာရဏံ၊ အဝဓာရဏ (အနက်ရှိသော) ဧဝ-သဒ္ဒါနှင့်တကွ။ ကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ဓမ္မောတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂါနုဂတော၊ အရိယာမဂ်သို့ လိုက်၍ ဖြစ်သော။ အယံ ပဋိသမ္ဘိဒါဓမ္မော၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တရားကို။ (ကဒါ အဓိဂတော၊ နည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ထေရဿ၊ မဟာနာဂမထေရ်၏။ အဇ္ဈာသယဝသေန၊ အလို၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ သမာဓိန္တိ၊ ကား။ အဘိညာသမာဓိံ၊ အဘိညာဉ်သမာဓိကို။ အဥ္စိတကဏ္ဍောတိ၊ ကား။ နိစ္စလဌပိတကဏ္ဍပုင္ခော၊ မလှုပ်မယှက်ထားအပ်သော နားရွက်စွန်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ။ဘယေန၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပလာယိတုံ၊ ပြေးခြင်းငှါ။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်လေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ထေရော ကိံရ ဒေါသစရိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒေါသစရိတဿ၊ စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သူရဿာပိ၊ ရဲရင့်ငြား သော်လည်း။ သဟသာ၊ အဆောတလျင်။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဉပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ခီဏာသဝတ္ထေရော၊ ဓမ္မဒိန္နရဟန္တာမထေရ်သည်။ အဿ၊ ထိုမဟာနာဂမထေရ်၏။ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုကို။ ဉတွာ၊ သိ၍။ ဣမိနာ ဉပါယေန၊ ဤအကြောင်းဉပါယ်ဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ၊ ကို။ [၄၃၀] ဇာနာပေဿာမိ၊ သိစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဟတ္ထိနိမ္မာပနာဒိံ၊ ဆင်ရုပ် ဖန်ဆင်းစေခြင်းစသည်ကို။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဟိ၊ အလိုကိုသိ၍ ပြုသည် ဆိုသောစကားမှန်ပေ၏။ ထေရော၊ မဟာနာဂမထေရ်သည်။ ဒေါသစရိတတ္တာ၊ ဒေါသစရိုက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိလေပြီ။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဒေါသစရိတော၊ သည်။ ခိပ္ပဝိရာဂီ၊ လျင်စွာ တပ်စွဲပြယ်လေ့ရှိ၏။

၇၃၄။ တဿာတိ၊ ကား။ ဉဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ ကို။ မတ္ထကံ၊ အဆုံးခေါင်ထိပ် သို့။ ပါပေန္တဿ၊ ရောက်စေသော။ ယောဂိနော၊ အား။ ဧဝမ္ပိ ရူပံ ဉဒေတိ၊ ဧဝမ္ပိ ရူပံ ဝေတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဉဒယဗ္ဗယာနုပဿနမေဝ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းကိုပင်လျှင်။ ဓွေ၊ ဤအရာ၌။ တုလနံ စ၊ နှိုင်းချိန်ခြင်းဟူ၍ငင်း။ တီရဏဥ္စ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း ဟူ၍ငင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒေဝါနမိန္ဒေန၊ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည်။ ခိတ္တံ၊ ပစ်လွှတ်အပ်သော။ ဝဇီရံ၊ ဝရဇိန်လက်နက်သည်။ အမောဃံ စ၊ အချည်းနှီးမဟုတ်သည်ငင်း။ အပ္ပဋိဟတဥ္စ၊ အဆီးအတားမရှိ သည်ငင်း။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ ဉာဏံ၊ သည်လည်း။ ဉဒယဗ္ဗယဒဿနေ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုမြင်ရာ၌။ နိပုဏံ၊ သိမ်မွေ့ထက်မြက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဿဋ္ဌဣန္ဒဝဇီရမိဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ တိခိဏန္တိ၊ ကား။ အကုဏ္ဌံ၊ မတုံးသော။ သူရန္တိ၊ ကား။ တေဇဝန္တံ၊ တန်ခိုးအစွမ်းရှိသော။ အတိဝိသဒန္တိ၊ ကား။ နိသိတဘာဝေန၊

ထက်သည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အတိဝိယ၊ အလွန်ပင်လျှင်။ ပဋ္ဌုတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်လျင်မြန်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အနေန၊ ဤဉာဏ်ဖြင့်။ ယောဂီ၊ သည်။ မဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ မဂ်သို့ရောက်ပြီးသည်။ အသို့မိတိ၊ ဖြစ်သည်ဟူ၍။ မညတိ၊ ထင်မှတ်ပေ၏။

ဝိပဿနာပီတီတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပဿနာစိတ်နှင့် ယှဉ်သော။ ပီတိ၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်မှုပေတည်း။ ခုဒ္ဒိကာဒယော၊ ခုဒ္ဒိကာအစရှိကုန်သော။ (ကုမာရက-မှ ကုမာရိကာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ခုဒ္ဒက-မှ ထီလိင်၌ ခုဒ္ဒိကာ-ဟု ဖြစ်သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁-၁၃၉-၌ ကြည့်ပါ) ပီတိယော၊ တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၃၉၊ ဋီ ၁-၁၆၈) ၌။ ဝဏ္ဏိတာ ဧဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ခဲ့ကုန် ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊ သည်။ ဝီထိပဋိပန္နာယ၊ လမ်းမှန်ဖြင့် သွားလတ်သော်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ပီတိယော၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ပဉ္စ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ မတ္ထကပ္ပတ္တေန၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဖရဏာပီတိယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပစာရပ္ပနာက္ခဏေ၊ ဥပစာ အပ္ပနာခဏမှ။ အညဒါပိ၊ တပါးသောအခါ၌လည်း။ ဖရဏာ ပီတိ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်တတ်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သကလ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပဿဒ္ဓိအာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဆ ယုဂဠကာနိ၊ ခြောက်ခုသောအစုံတို့သည်။ အညမညာဝိယောဂီနိ၊ အချင်းချင်း မကွေမကွာ ယှဉ်လေ့ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဿဒ္ဓိယာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဣတရာပိ၊ ဤမှတပါးသော လဟုတာ စသည်တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပန္နာ ဧဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိစ္စဒဿနမုခေန၊ ကိစ္စကိုပြခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ တာ သဗ္ဗာပိ၊ ထိုအလုံးစုံတို့ကိုလည်း။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ကာယ။ပ။ န ဂါရဝဏ္ဏိအာဒိံ၊ အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကာယဂ္ဂဟဏေန၊ ကာယကိုယူသဖြင့်၊ ဝါ၊ ကာယ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ရူပကာယဿပိ၊ ရုပ်ကိုယ်ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယဿေဝ၊ ဝေဒနာစသော ခန္ဓာသုံးပါးအပေါင်းကိုသာလျှင်။ (ဂဟဏံ၊ ကို။) န၊ သိအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကာယပ္ပဿဒ္ဓိအာဒယော၊ တို့သည်။ ရူပကာယဿာပိ၊ ၏လည်း။ ဒရထာဒိနိမ္မဒ္ဒိကာ၊ ပူပန်ခြင်းစသည်ကို နင်းနယ်ချေမှုန်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ကာယစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ပဿဒ္ဓါနိ၊ ငြိမ်းအေးကုန်သည်သာလျှင်။ပ။ ဥဇုကာနိယေဝ၊ ဖြောင့်မတ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) တေသံ၊ ထိုကိုယ်စိတ်တို့၏။ အပဿဒ္ဓါဒိဘာဝဿ၊ မငြိမ်းအေး

သည်၏ အဖြစ်စသည်၏။ ဟေတုဘူတာနံ၊ ကုန်သော။ ဥဒ္ဒစ္စာဒိ။ပ။ သံကိလေသ-ဓမ္မာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စစသော သံကိလေသ ထိနမိဒ္ဓစသော ဒိဋ္ဌိမာနစသော ကြွင်းသော နီဝရဏစသော အဿဒ္ဓိယစသော မာယာသာဌေယျစသော သံကိလေသတရား တို့ကို။ ဝိဓမနဝသေန၊ ပယ်ဖျောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဝိပဿနာစိတ္တုပ္ပါဒဿ၊ ဝိပဿနာစိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တည်း။ တသ္မိံ သမယေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏုပ္ပတ္တိသမယေ၊ ထိုဥဒယ ဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်သောအခါ၌။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ အယံ၊ ဤဥစ္စာတည်း။ (တနည်း) အယံ၊ ဤပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနုသီ၊ မည်၏။ မနုဿယောဂ္ဂါ၊ သူတို့နှင့်သင့်လျော်ထိုက်တန်သော။ ကာမသုခရတိ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာဟူသော ပျော်မွေ့ခြင်းကိုရ၏။ တာဒိသေဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ မနုဿဝိသေသေဟိ၊ မန္ခာတ်မင်းစသော လူပုဂ္ဂိုလ် အထူးတို့သည်။ အနုဘဝိတဗ္ဗတာနတိဝတ္တနတော၊ ခံစားအပ်-ခံစားနိုင်သော ချမ်းသာ၏အဖြစ်ကို မလွန်ခြင်းကြောင့်။ ဒိဗ္ဗာ ရတိပိ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ပျော်မွေ့ ခြင်းကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်သိမ်းယူအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမသုခ-ဘာဝေန၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မာနုသီသဒိသတာယ၊ လူတို့၏ဥစ္စာ ဖြစ်သော ချမ်းသာနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗာ ရတိပိ၊ ကိုလည်း။ (သင်္ဂဟိတာ၊ ၏။) တဿာ၊ ထိုသို့သော ပျော်မွေ့ခြင်းကို။ အတိက္ကန္တတာယ၊ ကျော်လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မာနုသီ၊ လူတို့၏ဥစ္စာသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမာနုသီ၊ မည်၏။

[၄၃၁] သုညာဂါရန္တိ၊ ကား။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဝိဝိတ္တံ၊ လူသူကင်းဆိတ် သော။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းဆောင်ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိပဿနံ ဝေါ၊ ဝိပဿနာကို သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သာပိ၊ ထိုဝိပဿနာသည်လည်း။ နိစ္စဘာဝါဒိသုည-တာယ စ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်စသည်မှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ယောဂိ-နော၊ ၏။ သုခသန္နိဿယတာယ စ၊ ချမ်းသာ၏ မှီရာဖြစ်သောကြောင့်ရင်း။ သုညာဂါရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အဝူပသမကရာနံ၊ မငြိမ်သက် မငြိမ်းအေးခြင်းကို ပြုတတ်ကုန် သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိဂမေန၊ ကင်းခြင်းကြောင့်။ သန္တစိတ္တဿ၊ ငြိမ်သက် ငြိမ်းအေးသောစိတ်ရှိသော။ သံသာရေ၊ ၌၊ ဘယဿ၊ ကို။ ဣက္ခနေန၊ ရှုခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခုနော၊ ဘိက္ခုမည်သော ယောဂီအား။ သမ္မာ ဉာယေန၊ အသင့်နည်းမှန်အားဖြင့်။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဒိဝသေန၊ အဖြစ်အပျက်ကိုရှုမြင်သော ဉာဏ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿတော၊ ရှုသော။ သမ္မသတော၊ သုံးသပ်သော။ အနာရဒ္ဓဝိပဿနာနံ၊ အားထုတ်အပ်

၁-အနုပဿနကရာနံ-ဆဋ္ဌ။

သော ဝိပဿနာမရှိကုန်သော။ မန္ဒဿာနံ၊ တို့၏။ အဝိသယတာယ၊ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အမာနုသီ၊ သာမန်လူတို့၏ အရာမဟုတ်သော။ ဝိပဿနာပီတိသုခသညိတာ၊ ဝိပဿနာပီတိသုခဟု ဆိုအပ်သော။ ရတိ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ထွေ၊ ဤနှစ်ဂါထာတို့တွင်။ (ပဌမ) ဂါထာယ၊ ၏။ သခေ်ပတ္ထော၊ တည်း။ ဒုတိယဂါထာ ပန၊ ကိုကား။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ယတော ယတောတိ၊ ကား။ ရူပတော ဝါ၊ ရုပ်အဖို့မှသော်ငင်း။ အရူပတော ဝါ၊ နာမ်အဖို့မှသော်ငင်း။

ဝိပဿနာသုခန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿနာစိတ္တသမ္ပယုတ္တံ၊ ဝိပဿနာစိတ်နှင့် ယှဉ်သော။ စေတသိကသုခံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာတည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံသမင်္ဂိတေဟိ၊ ထိုသုခကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အတိပဏီတရူပေဟိ၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သော ရုပ်တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကာယော၊ ကိုယ်ကို၊ ဝါ၊ သည်၊ ပရိဖုဋ္ဌော စ၊ ပျံ့နှံ့အပ်သည်ငင်း။ ပရိဗြူဟိတော စ၊ ပွါးစေအပ်သည်ငင်း။ ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊ ကြောင့်။သကလသရီရံ အဘိသန္ဒယမာနန္တိ၊ ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။

အဓိမောက္ခောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါ၊ တည်း။ ယေဝါပနကာဓိမောက္ခော၊ ယေဝါပနဖြင့် ဟောအပ်သော အဓိမောက္ခသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုသဒ္ဓါသည်။ ထွေ၊ ဤအရာ၌။ ကမ္မဖလံ ဝါ၊ ကံ၏အကျိုးကိုသော်ငင်း။ ရတနတ္တယံ ဝါ၊ ရတနာသုံးပါးကိုသော်ငင်း။ သဒ္ဒဟနဝသေန၊ ယုံကြည်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ကိလေသကာလုဿိယာပဂမေန၊ ကိလေသာအနောက်အကျု ကင်းသဖြင့်။ (ကလုဿ ဘာဝေါ ကာလုဿိယံ-ဟု ပြီးသောကြောင့် ကာလုဿိယာ-ကား မသင့်) သမ္ပယုတ္တာနံ၊ ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့၏။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပသန္နဘာဝဟေတုဘူတာ၊ ကြည်လင်သည်၏ အဖြစ်၏အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော သဘောတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပုရိမပ္ပဝတ္တဘာဝနာဗလသံသိဒ္ဓံ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ခဲ့သော ဘာဝနာ၏ အားစွမ်းဖြင့် ပြီးသော။ သမပ္ပဝတ္တံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တ-ဓမ္မာနံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ (ပဂ္ဂဏှန္တော-၌ စပ်) သံကိလေသပက္ခတော၊ ညစ်ညူးကြောင်း သံကိလေသအဖို့ဖြစ်သော။ ကောသဇ္ဇတော၊ ပျင်းရိခြင်းမှ။ ပဂ္ဂဏှန္တော၊ ချီးမြှောက် မြှင့်တင်ပေးတတ်သောကြောင့်။ ပဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဂ္ဂဟောတိ ဝီရိယန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

သုပဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ သဘာဝသလ္လက္ခဏေန၊ သဘောကို ကောင်းစွာမှတ်သဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ကပ်၍တည်၏၊ ဝါ၊ ထင်၏။

သုပတိဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ ပဋိပက္ခဝိဂမေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကင်းသဖြင့်။ တေန၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အစလနိယတာယ၊ မလှုပ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်တံ့၏။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ နိခါတာ-ဝိယ၊ မြေ၌မြှုပ်စိုက်ထားအပ်သော တိုင်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မြေဝင်ကောင်းသောတိုင်ကဲ့သို့။ အစလာ၊ မတုန်လှုပ်။ အစလဘာဝေနေဝ၊ မတုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပဗ္ဗတရာဇသဒိသာ၊ တောင်မင်းနှင့် တူပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တီဟိပိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သုပတိဋ္ဌိတမေဝ၊ ကောင်းစွာတည်တံ့သည်ကိုသာလျှင်။ (သူပဋ္ဌိတဘာဝမေဝ-ဟု ရှိသင့်၏။ ကောင်းစွာ ထင်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်-ဟု အနက်ပေး) ဒဿေတိ၊ ၏။ သောတိ၊ ကား။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ယံ ယံ ဌာနန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ မိမိအား၊ ဝါ၊ မိမိ၏။ ဥပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ ထင်ရာဖြစ်သော။ ယံ ယံ ရူပံ ဝါ၊ အကြင်အကြင်ရုပ်သည်ငင်း။ ယံ ယံ အရူပံ ဝါ၊ နာမ်သည်ငင်း။ ဩက္ခန္ဒိတွာတိ၊ ကား။ အနုပဝိသိတွာ၊ သက်ဝင်၍။ ပက္ခန္ဒိတွာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ထို ဩက္ခန္ဒိတွာ ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေစနံ၊ တည်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်၏။ ပရိဘဏ္ဍဘူတဿ၊ အရံဌာနခွဲဖြစ်သော။ ယထာကမ္မူပဂဉာဏဿ၊ ဉာဏ်အား။ ဥပဋ္ဌဟန္တေ၊ ထင်ကုန်သော။ ပရလောကသညိတေ၊ တပါးသော လောကဟု မှတ်သိအပ်-ဆိုအပ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော-ပရလောကော ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော၊ ၏။ ပရလောက-ဝိသယတ္တာ၊ တပါးသောလောကကို အာရုံပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န (အာဟ)၊ ဆိုသည်မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်သည်။ ဝဏ္ဏာယတနဝိသယံ၊ အဆင်းရုပ်လျှင်အာရုံရှိ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ (တံ တံ-ဌာနံ၊ ထိုထိုနှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်အပ်သောအရာသည်။) အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သတိယာ၊ သတိအား[1]။ ဥပဋ္ဌာတိ ခါယတိ၊ ထင်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍တည်၏။ ဣတိ အတ္တော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ သတိ၊ သတိသည်။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။ [၄၃၂]ဩက္ခန္ဒိတွာ၊ သက်ဝင်၍။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍တည်၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဿာ၊ ထိုသတိအား။ ဩက္ခန္ဒိတွာ၊ ၍။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍တည်၏၊ ဝါ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝိစိနိတဝိသယတ္တာ၊ စူးစမ်းအပ်ပြီးသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့ကို။ ဝိစိနနေ၊ စူးစမ်း ဆင်ခြင်ခြင်း၌။ မဇ္ဈတ္တဘာဝေန၊ အလယ်

၁—တံ တံ ဌာနမဿ.. သတိယာ ဥပဋ္ဌာတိ—ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ အဖွင့် ဖြစ်သောကြောင့် ဤအရာ၌ သတိယာ-ဟု စတုတ္ထျန္တနှင့်သာ ရှိစေရမည်။ ဥပဋ္ဌာတိ—၏ သမ္ပဒါန် ဖြစ်သည်၊ ကတ္တားမဟုတ်၊ ယင်း၏ ကတ္တားသည်ကား တံတံ ဌာနံ-ပုဒ်သာ ဖြစ်သည်။

အလတ်သဘော၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်သော။ ဝိပဿနုပေက္ခာ၊ သည်။ သာ ပန၊ ထိုဝိပဿနုပေက္ခာသည်ကား၊ အတ္တတော၊ တရားကိုယ်သဘောအနက်အားဖြင့်။ တထာပဝတ္တာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော။ တတြမဇ္ဈတ္တု- ပေက္ခာဝ၊ ပေက္ခာသာလျှင်တည်း။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ၊ ဝဇ္ဇန်း စိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ စေတနာ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇနေ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၌။ အဇ္ဈုပေက္ခန- ဝသေန၊ အညီအမျှလျစ်လျူရှုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယာနံ၊ တို့၏။ သုဋ္ဌုတရံ၊ သာ၍ ကောင်းစွာ။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ထင်ခြင်းကြောင့်။ တဒနုပဿနာယံ၊ ထိုအဖြစ် အပျက်ကို ရှုခြင်း၌။ မဇ္ဈတ္တဘူတာ၊ အလယ်အလတ်သဘော ဖြစ်၍ဖြစ်သော တရားသည်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဝိပဿနုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။ တေ ပန ဥဒယ- ဗ္ဗယာ၊ ထိုအဖြစ်အပျက် တို့သည်ကား။ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရ တို့၏ အဖြစ်အပျက်တို့ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု မဇ္ဈတ္တ- ဘူတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဇ္ဇန်း၏။ ဣန္ဒဝဇိရတတ္တနာရာ- စ သဒိသတာ စ၊ သိကြားမင်း၏ ဝရဇိန်လက်နက်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်,လောလော ပူသော စဉ်းသွားမြားနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ သူရတိက္ခဘာဝေါ စ၊ ရဲရင့် ထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ သဗ္ဗညုတညာဏပုရေစရာ ဝိယ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ၏ ရှေ့သွား အာဝဇ္ဇန်းကဲ့သို့။ တဒနုစရဉာဏဿ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိပဿနာဉာဏ်၏။ တထာဘာဝေန၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ဝိပဿနာနိကန္တီတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာယ၊ ကို။ နိကာမနာ၊ အလိုရှိသော။ အပေက္ခာ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာမှုတည်း။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဝိဇမ္ဘနဘူတာ၊ တင့်တယ် ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဩဘာသာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ တဿာ၊ ထို ဝိပဿနာ၏။ အလင်္ကာရော ဝိယ၊ အဆင်တန်းဆာကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဩဘာသာဒိပဋိမဏ္ဍိတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာလယန္တိ၊ ကား။ အပေက္ခံ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းကို။ သုခုမသန္တာကာရတိ၊ ကား။ သုခု- မာကာရ စ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော အခြင်းအရာလည်းရှိသော။ သန္တာကာရ စ၊ ငြိမ်သက်သော အခြင်းအရာလည်းရှိသော။ အဿာ၊ ထိုနိကန္တိ၏။ သာ စ သုခုမ- သန္တာကာရတာ၊ ထိုသိမ်မွေ့ငြိမ်သက်သော အခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်း။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ သာတိသယပ္ပဝတ္တိယာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယတော၊ ယင်းသို့သိမ်မွေ့ ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့်။ အဿာ၊ ထိုနိကန္တိ၏။ ကိလေသဘာဝေါပိ၊ ကိလေသာ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဒုဝိညေယျော၊ သိနိုင်ခဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယာ နိကန္တိ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧတေသုပီတိ၊ ကား။ ယထာဒဿိတေသု၊ ကုန်ပြီးသော။ ဉာဏာဒီသုပိ၊ ဉာဏ်စသည်တို့တွင်လည်း။ အညတရသ္မိံ ဥပ္ပန္နေတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အညတရသ္မိံ၊ တပါးပါးသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ မဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအာဒိဂ္ဂဟဏဒဿနတ္ထံ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ယူခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညတရဿေဝ၊ တပါးပါး၏သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်တတ်ခြင်းကြောင့်။ န၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်။ နဝါပိ၊ ကိုးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပက္ကိလေသာ၊ နိကန္တိမှတပါးသော ဥပက္ကိလေသတို့သည်။ ဧကက္ခဏေပိ၊ တခုတည်းသော ခဏ၌သော်လည်း၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်သော်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ပန၊ အရိယာတရားဟု ဆင်ခြင်မှုသည်ကား။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ သီး။ ဟောတိ၊ ၏။ န ဝတ မေ။ပ။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဓမ္မသဘာဝဒဿနဝသေန၊ တရားသဘောကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ယောဂိနော၊ အား။ တထာစိတ္တပ္ပဝတ္တိဝသေန၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် စိတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န ပန (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်ကားမဟုတ်ပေ။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တဒါ၊ ၌။ တံ၊ ထိုနိကန္တိကို။ နိကန္တီတိ၊ ဟူ၍။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ (သစေ ဇာနာတိ၊ အံ့။) တထာ သတိ၊ ထိုသို့သိသည်ရှိသော်။ (မြှုပ်ထားသော သစေ ဇာနာတိ·ကို စွဲသည်။ ထိုသို့စွဲမှ အသမ္ဘဝေါ ဧဝ-နှင့် စပ်နိုင်ပေသည်) တဗ္ဗိသယဿ၊ ထိုနိကန္တိလျှင် အာရုံရှိသော။ မဂ္ဂပ္ပတ္တောမှီတိအာဒိဂ္ဂဟဏဿ၊ မဂ်သို့ရောက်ပြီ ဤသို့စသည်ဖြင့် ယူခြင်း၏။ အသမ္ဘဝေါ ဧဝ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧဝံ၊ သို့။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မေ၊ အား။ ဧဝရူပါ၊ သော။ ဘာဝနာဘိရတိ၊ ဘာဝနာ၌ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ န ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ။ မဖြစ်စဘူးသေး။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ မဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။)

၇၃၅။ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထုတာယာတိ၊ ကား။ နိပ္ပရိယာယတော၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာ၊ တို့သည်။ ဣမေ၊ ဤအရာ၌။ ဥပက္ကိလေသာ၊ တို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိမာန တဏှာတို့၏။ ဝတ္ထုတာယ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဥပက္ကိလေသာ၊ သ·မည်ကုန်၏။) သဘာဝတော၊ ပင်ကိုသဘောရင်းအားဖြင့်။ န၊ ဥပက္ကိလေသမည်သည် မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န အကုသလတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဩဘာသာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ (ဟောန္တိ)ယထာ၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်တို့၏ တည်ရာဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နိကန္တိပိ၊ သည်လည်း။ [၄၃၃] ဒိဋ္ဌိဂါဟာဒီနံ၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်တို့၏။ ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထု စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝတ္ထုဝသေနေဝါတိ၊ ကား။ ဂါဟော၊ ဂါဟတို့ကို၊ အနာမသိတွာ၊ ၍။

ဂါဟာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထုတာဝသေနေဝ၊ တည်ရာအဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တဝါဒီဟိ၊ အတ္တဝါဒရှိသော သူတို့သည်။ အဟံ ဗုဒ္ဓိနိဗန္ဓနောတိ၊ ငါဟုသိခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသည်ဟူ၍၊ ပရိကပ္ပိတော၊ ကြံဆအပ်သော။ ဩဘာသဿ၊ ၏။ သာမိဘူတော၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ အတ္တကို။ မမာတိ၊ ငါ၏ဟူ၍။ သာမိဝစနဿ၊ သာမိဝိဘတ်၏။ ဝိသယဘာဝေန၊ ဟောရာအနက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မမ။ပ။ ဒိဋ္ဌိဂါဟောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဩဘာသဿ၊ ကို။ မနာပဂ္ဂဟဏမုခေန၊ နှစ်လိုဖွယ်ဟု ယူခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ တေန၊ ထိုအရောင်အလင်းဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သေယျာဒိတော၊ အမြတ်စသည်အားဖြင့်။ ဒဟတိ၊ ထား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနာပေါ။ပ။ မာနဂါဟောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဿာဒယတောတိ၊ ကား။ သမ္ဘိယာယတော၊ ချစ်မြတ်နိုးသောသူအား။ တေသန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိဂါဟာဒိသညိတာနံ၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥပက္ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဩဘာသာဒီသူတိ၊ ကား။ ဩဘာသာဒိနိမိတ္တံ၊ အရောင်အလင်း စသော အကြောင်းကြောင့်။ ကမ္ပနံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းဟူသည်။ ယထာရဒ္ဓဝိပဿနာယ၊ အားထုတ်မြဲဝိပဿနာ၌။ အဋ္ဌတွာ၊ မဘည်မူ၍။ ဝိက္ခေပါပတ္တိ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ သာ စ၊ ထိုပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း။ ဩဘာသာဒီသု၊ တို့၌။ တဏှာဒိဂါဟော၊ တဏှာ အစရှိသော ဂါဟပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဩဘာသာဒီသု။ပ။ သမနုပဿ-တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဩဘာသနိမိတ္တံ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ဣတိ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိသယဘူတော၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဩဘာ-သေ၊ ၌။ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ဖြစ်သောဥပက္ကိလေသတို့ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိကမ္ပတိ၊ ၏။ ဣတိ ယောဇနာ၊ အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယေဟိ စိတ္တံ ပဝေဓတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဥပဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ သတိယံ၊ သတိကြောင့်၊ ဝါ၊ သတိ၌။ ဥပေက္ခာယ စာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနုပေက္ခာယ စ၊ က္ခာကြောင့်လည်း၊ ဝါ၊ ၌လည်း။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၆။ ကုသလော ပနာတိအာဒီသု၊ စသည်တို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ ကမ္မဋ္ဌာန-ကောသလ္လယောဂေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်သော။ ပရိပက္ကဉာဏတာယ၊ ရင့်ကျက်သောဉာဏ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ အာဂမဗျတ္တိယာ၊ အာဂုံကျမ်းဂန်ကို တတ်ခြင်းကြောင့်။ ဗျတ္တော၊ တတ်သိသော။ ဥပက္ကိလေသတဗ္ဗိသောဓနေသု၊

ဥပက္ကိလေသတို့နှင့် ပာင်းတို့ကို သုတ်သင်ခြင်းတို့၌။ အာဒီနဝါနိသံသာဝဗောဓ-ယောဂတော၊ အပြစ်အကျိုးဘို့ကိုသိခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော၊ အသိဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အယံ ခေါ သောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ယော သော၊ အကြင်ဩဘာသကို။ အာစရိယေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန-ဒါနကာလေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးသော အခါ၌။ (ဤ ၃-ပုဒ်ကို ဝုတ္တော-၌ စပ်) ဥဒယဗ္ဗယဉာဏုပ္ပတ္တိသမယေ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်သော အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဖြစ်တတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ပြောဟော မှာကြားထားအပ်၏။ သော ဩဘာသော၊ ထိုမှာကြားထားသော ဩဘာသဟု ဆိုအပ်သော။ အယံ၊ ဤ အရောင်အလင်းသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်လာချေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထုဘာဝဝဝတ္ထာနံ၊ ဥပက္ကိလေသ၏ဝတ္ထုအဖြစ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဝိသယ-ဘာဝူပနယနဝိဓိံ၊ အာရုံအဖြစ်သို့ ဆောင်ထည့်ခြင်းအစီအရင်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သော ခေါ ပနာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပဌမ-နယေ၊ ၌။ အနိစ္စလက္ခဏဝိဘာဝနမေဝ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို ထင်ရှားစေခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာသည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးလတ်သော်။ ဣတရမ္ပိ လက္ခဏဒ္ဒယံ၊ ဤမှ တပါးသောလက္ခဏာ နှစ်ခု အပေါင်းသည်လည်း။ သိဒ္ဓမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယနယေ ပန၊ ၌ကား။ ဩဘာသာဒိကေ၊ စသည်တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒိဋ္ဌိဂါဟာဒီနံ၊ ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်တို့ကို။ ဥဂ္ဃါဋ္ဋန သမုဂ္ဃါဋ္ဋနပရိယာဒါနဝသေန၊ ခွါနုတ်ခြင်း အကြွင်းမဲ့ခွါနုတ်ခြင်း ကုန်စေခြင်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ မနသိကာရဝိဓိံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သစေ ဩဘာသော အတ္တာ ဘဝေယျာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အရူပသတ္တကေ၊ ၌။ သစေ သင်္ခါရာ အတ္တာ [၄၃၄] ဘဝေယျုန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ သဗ္ဗသင်္ခါရသင်္ဂဟနဝသေန၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို ရေတွက်သိမ်းယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သာမညာ-တော၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ခဲ့၏။ ဣဓ၊ ဤမဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာန အရာ၌။ ဩဘာသာဒိဝသေန၊ ဩဘာသစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ဝေဘန်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသော၊ ကြွင်းသော။ မနသိကာရဝိဓိ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရူပသတ္တက၌။ ဝုတ္တနယောဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗံ။ပ။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဩဘာသံ၊ ကို။ ဇေတံ၊ ဤအရာသည်။ န မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုမြင်သောသူသည်၊ ဝါ၊ ရှုမြင်သည်ရှိသော်။ တဏှာဂါဟတော၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိသောဓေတိ၊ သုတ်သင်စင်ကြယ်စေ၏။ ဧသော၊ သည်။ အဟံ၊ သည်။ န အသ္မိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿန္တော၊ သော်။ မာနဂါဟတော၊ မှ။ (စိတ္တံ ဝိသောဓေတိ၊ ၏။) ဧသော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ န အတ္တာ၊ အတ္တ

မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿန္တော၊ သော်။ ဒိဋ္ဌိဂါဟတော၊ မှ။ (စိတ္တံ ဝိသော-ဓေတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဩဘာသံ နေတံ မမာတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဒ္ဓာဟ၊ ၏။ ဉာဏာဒီသုပိ၊ ဉာဏစသည်ကို၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

ဣမာနိ ဒသ ဌာနာနီတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီးသော။ ဩဘာသာ-ဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဉပက္ကိလေသကာရဏာနိ၊ ဤဉပက္ကိလေသ၏ အကြောင်းတရားတို့ကို။ ပညာ ယဿ ပရိစ္စိတာတိ၊ ကား။ ယဿ ယောဂိနော၊ ၏။ ပညာ၊ သည်။ ဩဘာသာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ အနိစ္စ-တာဒိဂ္ဂဟဏဝသေန၊ အနိစ္စလက္ခဏာစသည်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစိတဝတီ၊ ထက်ဝန်းကျင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်းရှိ၏။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ဉပပရိက္ခိတွာ၊ ရှုဆင်ခြင်၍။ ဌိတာ၊ တည်၏။ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဿ၊ ၏။ အမဂ္ဂဘာဝဇာနနေန၊ မဂ်မှန် မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို သိသဖြင့်။ (သမဂ္ဂ-ကား ပါဌ်ပျက်) ဓမ္မုဒ္ဓစ္စကုသလော၊ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိထိပဋိပန္နန္တိ၊ ကား။ ဉဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဝသေန၊ နာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာဝိထိပဋိပန္နံ၊ ဝိပဿနာလမ်းမှန်သို့ သွားသော၊ ဝါ၊ လမ်းမှန်ဖြင့် သွားသော။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယန္တိ၊ ကား။ အဓိဂတာယံ၊ ရအပ်ပြီးသော။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိကို။ ဝိသောဓနေ၊ သုတ်သင်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ သုတ်သင်ရာ၌။ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ စွာကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဒုက္ခသစ္စပရိယာပန္နဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌ အတွင်းဝင်သော။ နာမရူပဿ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်ကို။ ဝဝတ္ထာနတော၊ ပိုင်းခြားခြင်းကြောင့်တည်း။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ နာမရူပသမုဒယပက္ခိယာ၊ နာမ်ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယအဖို့၌ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကင်္ခါ။ပ။ ကတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အဘိဓမ္မ-နယေန၊ အဘိဓမ္မာနည်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသာ စ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာတို့သည်၎င်း။ ကမ္မဥ္စ၊ ကံသည်၎င်း။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဣမိဿန္တိ၊ ကား။ ဣမာယံ၊ ဤ (မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ) ၌။ သမ္မာတိ၊ ကား။ အဝိပရီတံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ။ မဂ္ဂဿာတိ၊ ကား။ အရိယ-မဂ္ဂဿ၊ အရိယာမဂ်၏။ ဉပါယဘူတမဂ္ဂဿ၊ ပြည့်စုံကြောင်း ဖြစ်သောဝိပဿနာမဂ်ကို။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊နိဒ္ဒေသအဖွင့်သည်။နိဋ္ဌိတာ၊ပြီးပြီ။

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဝိသတိမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ အပိုင်း ၂၀-မြောက်၏ အဖွင့်တည်း။

၂၁-ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ (၄၃၅-၁)

ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

[၄၃၅] ၇၃၇။ ဝိပဿနာစာရဿ၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေခြင်း၏။ မတ္ထ-
ကပ္ပတ္တိယာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ သည်။
သိခါပ္ပတ္တာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊
ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၏။ သိခါပ္ပတ္တိ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ဥဒယဗ္ဗယ-
ဉာဏာဒီနံ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အစရှိကုန်သော။ အတ္တဋ္ဌမာနံ။ သင်္ခါရုပေက္ခာ
ဉာဏ်ဟူသောမိမိလျှင်ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော ဉာဏ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဇာတာ၊
ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌန္နံ ပန။ပ။ ဝိပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။
သြဠာရိကောဠာရိကဿ၊ ရုန့်ရင်းရုန့်ရင်းသော။ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကမောဟတမဿ၊
သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟဟူသော အမှောင်ကို။ ဝိဂမနေန၊
ကင်းစေသဖြင့်။ သစ္စပဋိဝေဓာနုကူလတ္တာ၊ သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအား
လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုလောမဉာဏံ၊ ကို။ သစ္စာနုလောမိကဉာဏန္တိ၊
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တာနိ ဉာဏာနိ၊ ထိုဉာဏ်တို့ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်
အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ အဋ္ဌန္နန္တိ စာတိအာဒိ၊ အဋ္ဌန္နန္တိ စ-အစရှိသည်ကို။
အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို မြင်
သဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စလက္ခဏံ စ၊ ကိုငှင်း။ တဒနုသာရေန၊ ထို
အနိစ္စလက္ခဏာကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဣတရလက္ခဏာနိ စ၊ ဤမှတပါးသော
ဒုက္ခ အနတ္တလက္ခဏာတို့ကိုငှင်း။ ဝိဘာဝေန္တိယေဝ၊ ထင်ရှား ပြလျက်သာလျှင်။
ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း
၍။ ဝီထိပဋိပန္န။ပ။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ အချို့ဆရာ
တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ တယိဒံ၊ ထိုဖွင့်ဆိုသောစကားကို၊ ဝါ၊ သည်။
တဿ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ တီရဏပရိညာ-
ဘာဝမေဝ၊ တီရဏပရိညာအဖြစ်ကိုသာလျှင်။ မညမာနေဟိ၊ အောက်မေ့
မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကုန်သော ကေစိဆရာတို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊
ဝါ၊ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ သည်။ တီရဏပရိ-
ညာဂ္ဂေ္ဘာဂမေဝ၊ တီရဏပရိညာ၌အတွင်းဝင်သည်သာလျှင်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊
အကယ်၍ကားဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယာဒီနံ၊ အဖြစ်အပျက်
စသည်တို့ကို။ ဇာနနဋ္ဌေန စ၊ သိခြင်းအနက် သဘောကြောင့်ငှင်း။ ပစ္စက္ခ-
တော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒဿနဋ္ဌေန စ၊ မြင်ခြင်းအနက်သဘောကြောင့်
ငှင်း။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနိ၊ ဥဒယဗ္ဗဉာဏ် စသည်တို့သည်။ ဉာဏဒဿနာနိ၊
မည်ကုန်၏။ တာနိယေဝ၊ ထိုဉာဏဒဿနမည်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်တို့

သည်ပင်လျှင်။ ပဋိပက္ခတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မှ။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ သာ ဧဝ၊ ထိုဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည် ပင်လျှင်။ ဧတာယ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ် တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိပဒါ စ၊ ပဋိပဒါလည်းမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိ- ပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုတီရဏပရိညာ၌ အတွင်းဝင်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်) ဥပ္ပန္နမတ္တံ၊ ဖြစ်ကာမျှသော။ အပ္ပဂုဏံ၊ မလေ့လာ မကျေပြွန်သေးသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဂုဏံ၊ လေ့လာကျေပြွန်ပြီးသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည်။ နိစ္စသညာဒိပဟာနသိဒ္ဓိယာ၊ နိစ္စသညာစသည်ကို ပယ်ခြင်း၏ပြီးစီးခြင်းကြောင့်။ ပဟာနပရိညာယ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ သော အကြောင်းကြောင့်။ တဒဓိဂမေန၊ ထိုလေ့လာကျေပြွန်သော ဥဒယဗ္ဗယ- ဉာဏ်ကိုရသဖြင့်၊ ဝါ၊ ရခြင်းကြောင့်။ အဋ္ဌာရသသု၊ ကုန်သော။ မဟာဝိပဿနာ- သု၊ မဟာဝိပဿနာတို့တွင်။ ကေစ္စာ၊ အချို့ကုန်သော မဟာဝိပဿနာတို့သည်။ အဓိဂတာ ဧဝ၊ ရအပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဥဒယဗ္ဗယာနံ၊ အဖြစ်အပျက်တို့ကို။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝေဓေန၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သာမညာကာရာနံ၊ သာမညလက္ခဏာ အခြင်းအရာတို့ကို။ တီရဏမတ္တေန၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ကာမျှဖြင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပဋိပက္ခပဟာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ ပဋိပက္ခပဟာနေ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဉာဏာဒီနံ၊ ဉာဏ်စသည်တို့၏။ ဝဇိရမိဝ၊ ဝရဇိန်လက်နက်ကဲ့သို့။ အဝိဟတ- ဝေဂတာ၊ မဖျက်ဆီးနိုင်သော အဟုန်အရှိန်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ တိခိဏ- ဝိသဒါဒိတာ ဝါ၊ ထက်မြက်သန့်ရှင်းသည်စသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ကုတော (အတ္ထိ)၊ အံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဂုဏဘာဝပ္ပတ္တံ၊ လေ့လာကျေပြွန် သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ သည်။ ပဟာနပရိညာပက္ခိယ- မေဝ၊ ပဟာနပရိညာအဖို့ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဘင်္ဂဿေဝ၊ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ အနုပဿနာ၊ ရှုမြင်ခြင်းသည်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာသည် ပင်လျှင်။ ဉာဏံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ၊ မည်၏။ ယထာဘူတဒဿာဝီ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်လေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေသ္မာ၊ ဤအကျိုးမဲ့ဘေးအပေါင်းမှ။ ဘာယတိ၊ ကြောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘယံ၊ မည်၏။ တေဘူမကမေ့ွာ၊ တေဘူမကတရားတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသု၊ ထိုတေဘူမကတရားတို့သည်။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန်လတ်သော်။ ဘာယိတဗ္ဗာကာရဂ္ဂါဟိဉာဏံ၊ ကြောက်ဖွယ် အခြင်းအရာကို ယူတတ်သောဉာဏ်သည်။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ မည်၏။ မုဋ္ဌိတုံ၊

လွှတ်ခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မုဉ္စိတုကမျံ၊ မည်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကိုရ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရ၏။ တဿ၊ ထိုလွှတ်လိုသော စိတ်၏၊ ဝါ၊ လွှတ်လိုသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ မုဉ္စိတုကမျတာ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုလွှတ်လိုသည်၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ ဉာဏံ၊ သိတတ်သော ဉာဏ်တည်း။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏံ၊ မည်၏။ [၄၃၆] ပုန၊ တဖန်။ ပဋိသင်္ခါနာကာရေန၊ ရှုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ၊ မည်၏။ နိရပေက္ခတာယ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့ကို။ ဥပေက္ခနဝသေန၊ လျစ်လျူ ရှုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တဉာဏံ၊ သည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ မည်၏။ တဿာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တံ၊ လွတ်သော။ ဥဒယ- ဗ္ဗယဉာဏာဒိနဝဝိဓဉာဏံ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အစရှိသော ကိုးပါးအပြားရှိသော ဉာဏ်သည်။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

၇၃၈။ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တန္တိ ဝိသေသနေန၊ မုတ္တံ-ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အနဝဗုဇ္ဈန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မသိသော။ စောဒကော၊ သည်။ ပုန ဥဒယ။ပ။ ကိမတ္ထိယောတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကိမတ္ထိယောတိ၊ ကား။ ကိံပယော- ဇနော၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ နိရတ္ထကော၊ အကျိုးမရှိသည် မဟုတ်ပါ လော။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ နိဗ္ဗတ္တိတတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပက္ကဿ၊ ကျက်ပြီးသောထမင်းကို။ ပစနံ ဝိယ၊ တဖန်ချက်ခြင်း ကဲ့သို့။ နိရတ္ထကော၊ ပါလော။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ လက္ခဏ။ ပ။ ဝသေန၊ လက္ခဏာသုံးပါးကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းအဆက်ဆက်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဉာပေတုကာမော၊ သော။ အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်ပင်လျှင်။ ကထေတုကမျတာဝသေန၊ ဖြေဆိုလိုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကိမတ္ထိယောတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ လက္ခဏသလ္လက္ခဏတ္ထောတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနံ၊ တို့ကို။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဥပဓာရဏတ္ထော၊ မှတ်ခြင်းအကျိုး ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ဟီတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာကို ပြဦးအံ့။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကိုသာ လျှင်။ ပဿတိ နနု၊ ရှုမြင်သည်မဟုတ်ပါလော။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္တယံ၊ ကို။ န (ပဿတိ နနု)၊ မရှုမြင်သည်မဟုတ်ပါလော။ တေန၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့်။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္တယသလ္လက္ခဏံ၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာသုံးပါးကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့

စောဒနာဗြြားအံ့။ တော်၊ ဤလက္ခဏာသလ္လက္ခဏတ္ထော-ဟူသောစကားကို။ ဥဒယ-ဗ္ဗယဉာဏ်၊ သည်။ လက္ခဏတ္တယဝိသယံ၊ လက္ခဏာသုံးပါးလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဇော်၊ ဤသို့။ န ခေါ ပန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်ပေ။ ပန၊ စင်စစ် သော်ကား။ ဥဒယဗ္ဗယော၊ ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တတော၊ ထိုသို့ထင်သောကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုမှနောက်၌။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ယံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ တံ၊ သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣတရလက္ခဏမ္ပိ၊ ဤမှတပါးသော လက္ခဏာသည်လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဂ္ဂဟဏေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို ယူသဖြင့်။ ဟုတ္ဝာ အဘာဝါကာရော စ၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး၍ မရှိသော အခြင်းအရာသည်ငှင်း။ အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠနာကာရော စ၊ မပြတ်နှိပ်စက်သော အခြင်းအရာသည်ငှင်း။ အဝသဝတ္တနာကာရော စ၊ အလိုအတိုင်းမဖြစ်သော အခြင်းအရာသည်ငှင်း။ ဝိဘူတတရော၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရဏဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယ-ဉာဏေ၊ ၌။ ယောဂဿ၊ အားထုတ်ခြင်း၏။ လက္ခဏတ္တယသလ္လက္ခဏတ္ထတာ၊ လက္ခဏာသုံးပါးကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗာ၊ ၏။ သမုဒေနေဝ၊ မိမိဟူသော ပဓာနဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မိမိကိုယ်တိုင် တိုက်ရိုက်အားဖြင့်သာလျှင်။ န ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ ဟေဋ္ဌာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတော၊ မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုမဂ္ဂါမဂ္ဂ-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမှ အောက်ဖြစ်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည်။ ဩဘာသာဒိ-ဥပ္ပတ္တိဟေတုတာယ၊ အရောင်အလင်းစသည် ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တိက္ခံ၊ ထက်သည်။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပဝတ္တမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဒိဋ္ဌိအာဒီဟိ၊ စသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ ညစ်နွမ်း စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုဏ္ဌံ ဇဝ၊ တုန်းသည်သာလျှင်။ အဝိသဒမေဝ၊ မသန့်ရှင်းသည်သာလျှင်။ ဇာတံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒသဟိ။ပ။ နာသ-ကိတ္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၇၃၉။ အမနသိကာရာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုမှိ၊ ဟိတ် အနက်၌။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမီဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကိဿ အမနသိ-ကာရာတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ကေန ပဋိစ္စနုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆိတဿ၊ မေး အပ်သော။ ပဋိစ္စာဒကဿ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော တရား၏။ ဟေတုပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကို မေးသောပြဿနာတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သန္တတိယာ၊ သန္တတိ ပညတ်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ သာ စ သန္တတိ၊ ထိုသန္တတိပညတ်သည်လည်း။

ဥဒယဗ္ဗယာမနသိကာရေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ပဋိ-စ္ဆာဒိကာ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏။ ဣရိယာပထေဟိ၊ ပုထ်တို့သည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ သည်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ တေ စ ဣရိယာပထာ၊ တို့သည်လည်း။ အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠနာမနသိကာရေန၊ မပြတ်နှိပ်စက်ခြင်းကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္ဆာဒကာ၊ ကုန်သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဃနေန၊ ဃနပညတ်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ [၄၃၇] အနတ္တလက္ခဏံ၊ သည်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ တေ စ ဃနာ၊ တို့သည်လည်း။ နာနာဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂါမနသိကာရေန၊ အထူးထူးအပြားပြားသော ဓာတ်တို့၏ အသီး အသီး ကွဲပြားခြင်းကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္ဆာဒကာ၊ ကုန်သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောယောဂီအား။ ဥဒယာဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ခြင်းအခိုက်အတန့်သည်။ ဝယာ-ဝတ္ထံ၊ ပျက်ခြင်းအခိုက်အတန့်သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဝယာဝတ္ထာ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းအခိုက်အတန့်သည်မူလည်း။ ဥဒယာဝတ္ထံ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းအခိုက်အတန့်သို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဥဒယက္ခဏော၊ ဖြစ်ခိုက်ခဏသည်၊ အညောဝ၊ တပါး တခြားသာတည်း။ ဝယက္ခဏော၊ ပျက်ခိုက်ခဏသည်။ အညောဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကောပိ ဓမ္မော၊ တခုတည်းသော တရားသည်သော်လည်း။ ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘေဒတော၊ ကွဲပြားသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်သေး၏။ အတီတာဒိကော၊ အတိတ်စသော တရားသည်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယံ ပန။ပ။ ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ သန္တတိယာ ဝိကောပိဘာယာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗာပရိယေန၊ ရှေး၌ နောက်၌ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပါ၊ ရှေးဆင့် နောက်ဆင့်အားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ တို့ကို။ အညောညဘာဝသလ္လက္ခ-ဏေန၊ အချင်းချင်း အခြားတပါး၏အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမှတ်သဖြင့်။ သန္တတိ-ယာ၊ သန္တတိပညတ်ကို။ ဥဂ္ဃါဋိတာယ၊ ခွါနုတ်အပ်– ဖွင့်လှစ်အပ် ပြီးသည်ရှိသော်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ သလ္လက္ခေန္တဿ၊ မှတ်သောယောဂီအား။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ဗန္ဓဘာဝေန၊ ဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ မထင်ကုန်။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ အယော-သလာကာ ဝိယ၊ စီ၍ထားသော သံလုံးသံချောင်းတို့ကဲ့သို့။ အသမ္ဗန္ဓဘာဝေန၊ မဆက်မစပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စ-လက္ခဏံ၊ သည်။ သုဋ္ဌုတရံ၊ သာ၍ ကောင်းစွာ။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠနံ မနသိ ကတွာတိ၊ ကား။ ယထာပရိဂ္ဂဟိတဥဒယဗ္ဗယ-ဝသေန၊ အကြင်အကြင်သိမ်းဆည်းအပ်သော အဖြစ်အပျက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိတစပ်တည်း၊ ဝါ၊ မပြတ်မစဲ။ ပဋိပီဠိယမာ-နတံ ဝိဗာဓိယမာနတံ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ မနသိ ကရိတွာ၊ နှလုံး သွင်း၍။ ဋ္ဌရိယာပထေ ဥဂ္ဃ ါဋိတေတိ၊ ကား။ ဣရိယာပထေ၊ ပုထ်၌။ လဗ္ဘ-မာနဒုက္ခပဋိစ္ဆာဒကဘာဝေ၊ ရအပ်သော ဆင်းရဲကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥဂ္ဃါဋိတေ၊ ခွါနုတ်ဖွင့်လှစ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကေသွိ ံ ဣရိယာပထေ၊ တခုသောဣရိယာပုထ်၌။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ ဝိနောဒကံ၊ ပယ်ဖျောက်တတ်သော။ ဣရိယာပထန္တရံ၊ ဣရိယာပုထ် တပါးသည်။ တဿ၊ ထိုဆင်းရဲကို။ ပဋိစ္ဆာဒကံ ဝိယ၊ ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသာပိ၊ ကြွင်းသော ဣရိယာပုထ်တို့သည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင် တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣရိယာပထာနံ၊ တို့၏။ တံတံဒုက္ခပဋိစ္ဆာဒကဘာဝေ၊ ထိုထိုဆင်းရဲကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ။ ဉာတေ၊ သိအပ်သည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထိုဣရိယာပုထ်တို့၏။ ဒုက္ခ-ပဋိစ္ဆာဒကဘာဝေါ၊ ဆင်းရဲကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥဂ္ဃါဋိတော နာမ၊ ခွါနုတ်အပ်—ဖွင့်လှစ်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်မစဲ။ ဒုက္ခာဘိတုန္နတာယ၊ ဆင်းရဲဖြင့် ထိုးဆွ နှိပ်စက် အပ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ပါကဋဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခလက္ခဏံ။ပ။ ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နာနာဓာတုယောတိ၊ ကား။ နာနာဝိဓာ၊ အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော။ ပထဝီအာဒိဓာတုယော၊ ပထဝီအစရှိသောဓာတ်တို့ကို။ နာနာဝိဓေ၊ ကုန်သော။ သဘာဝမေ့၊ သဘောတရားတို့ကို။ ဝိနိဗ္ဘုဇိတွာတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အညာ၊ တခြားတပါးတည်း။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ အညာ၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ စသည်ဖြင့်၎င်း။ ဖဿော၊ သည်။ အညော၊ တည်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ကတွာ၊ ၍။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂေ ကတေတိ၊ ကား။ သမူဟဃနေ စ၊ သမူဟဃန ကို၎င်း။ ကိစ္စာရမ္မဏဃနေ စ၊ ကိစ္စဃန အာရမ္မဏဃနကို၎င်း။ ပဘေဒိတေ၊ ခွဲခြားအပ်ပြီးသည် ရှိသော်။ ဟိ၊ ချဲ့။ အညမညုပတ္ထဒ္ဓေသု၊ အချင်းချင်း ထောက်ပံ့အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမုဒိတေသု၊ အပေါင်းအစု ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အပရိမဒ္ဒိတသခ်ါရေဟိ၊ မနင်းနယ်မချေမှုန်း အပ်သေးသော သခ်ါရရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဧကတ္တာဘိနိဝေသဝသေန၊ တခုတည်း တယောက်တည်းအဖြစ် ဖြင့် (ဝါ) တခုတည်း တယောက်တည်း ဟု နှလုံးသွင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်သော။ ယာ သော သမူဟဃနတာ စ၊ အကြင်သမူဟဃန၏ အဖြစ်သည်၎င်း၊ ဝါ၊ အကြင်သမူဟဃနသည်၎င်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (ဤပုဒ် ဖြင့် အပရိမဒ္ဒိတသခ်ါရေဟိ-ပုဒ်ကို ငင်သည်) တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုရုပ်နာမ်

တရားတို့၏။ ကိစ္စဘေဒဿ၊ ကိစ္စအကွဲအပြား၏။ ပဋိနိယတဘာဝေ၊ အသီးအခြားကိန်းသေသတ်မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ဝါ၊ တခုတည်းတယောက်တည်း ဟု။ ဂယှမာနာ၊ သော။ ယာ သော ကိစ္စဃနတာ စ၊ အကြင်ကိစ္စဃန၏ အဖြစ်သည်ရင်း၊ ဝါ၊ အကြင်ကိစ္စဃနသည်ရင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ၊ သာရမ္မဏဓမ္မာနံ၊ အာရုံရှိသော နာမ်တရားတို့၏။ အာရမ္မဏကရဏဘေဒေ၊ အာရုံပြုခြင်းအကွဲ အပြားသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ဝါ၊ တခုတည်း တယောက်တည်း ဟု။ ဂယှမာနာ၊ သော။ ယာ သော အာရမ္မဏဃနတာ စ၊ သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာ၊ ထိုသုံးမျိုးသော ဃန၏အဖြစ်တို့သည်၊ ဝါ၊ ထိုသုံးမျိုးသော ဃနတို့သည်၊ ဓာတုသု၊ ဓာတ်တို့ကို။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘုဇိတွာ၊ အသီးအသီး ခွဲခြမ်း၍။ ဒိဿမာနာသု၊ ရှုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ (ဃနတာ-ကို ရှုသည်မဟုတ်၊ ဓာတု တို့ကိုသာရှုသောကြောင့် ဒိဿမာနာ-ဟူသော ပဌမန္တပုဒ်ကား မသင့်) ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပရိမဇ္ဇိယမာနေ၊ ပွတ်ချေအပ်သော။ ဖေဏပိဏ္ဍော ဝိယ၊ ရေမြှုပ်စိုင်ကဲ့သို့။ ဝိလယံ၊ ကျေမွပျောက်ပျက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓေတေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်။ သုညာ၊ အတ္တမှဆိတ်ကုန်၏။ ဓမ္မမတ္တာ၊ သဘောတရားမျှတို့သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနတ္တလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့်တင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာနာဓာတုယော။ပ။ ဉပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၄၃၈] ၇၄၀။ ဓုဝဘာဝပဋိက္ခေပတော၊ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကိုရ၏။ ယထာဟ၊ ဟူမူ။ “ရာဓ၊ ချစ်သားရာဓ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သညာ၊ သည်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။” ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝဒန္တော၊ ဆိုလိုသည် ဖြစ်၍။ ဉပ္ပါဒဝယညထတ္တဘာဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဉပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသည်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာတည်း။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းဟူသည်။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာတည်း။ အညထတ္တံ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟူသည်။ ဇရာ၊ အိုရင့်ခြင်းတည်း။ တေသံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ရင့်ခြင်းတို့၏။ သဗ္ဘာဝတော၊ ထင်ရှား ရှိခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဉပ္ပါဒဝယညထတ္တဘာဝါ- ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဟုတွာ အဘာဝတောတိ၊ ကား။ ဉပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဝိန-

ဿနတော၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တွေ၊ ဤအကြောင်း ၂-ပါးတို့တွင်။ ပုရိမေန၊ ရှေးပဌမအကြောင်းဖြင့်။ ဇာတိဇရာမရဏသဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ရှိသောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဒုတိယေန၊ ဖြင့်။ ပါဂဘာဝဝိဒ္ဓံသာဘာဝတော၊ မဖြစ်ပေါ်မီ ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်း, ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့် မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဤပါဠ်အနက်အဆုံးမဖြတ်ကို မဟာဋီကာနိဿယ ဒု-နှာ ၂၇၁-၌ ကြည့်ပါ) (အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ ဒဿေတိ၊ ၏။) ယဿ၊ အကြင်မမြဲကြောင်းသဘော၏။ ဘာဝေန၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ကို။ အနိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုမမြဲကြောင်း သဘောသည်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ မမြဲဟုမှတ်ကြောင်း အနိစ္စလက္ခဏာပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုမမြဲကြောင်း သဘောဖြင့်။ တံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ အနိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ အာကာရဝိကာရောတိ၊ ကား။ အာကာရဝိကတိ၊ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဘာဝါကာရော၊ မရှိသော အခြင်းအရာကို။ ဝိကတိရူပေန၊ ပကတိမှ ဖောက်ပြန်သော သဘောအားဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဝိရူပတ္တာ၊ ပကတိမှ ဖောက်ပြန်သော သဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ဥပ္ပါဒါကာရော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာမဟုတ်။ ဝါ၊ ကား။ အာကာရဝိကာရောတိ၊ ကား။ အာကာရဝိသေသော၊ အခြင်းအရာ အထူးတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဟုတွာ အဘာဝေါ၊ ဖြစ်ပြီး၍ မရှိခြင်း (ဟူသော အဘာဝ) သည်။ ဝိဒ္ဓံသာဘာဝတ္တာ၊ ပျက်စီးခြင်း ဟူသောမရှိခြင်း (အဘာဝ) ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဂဘာဝတော၊ မဖြစ်မီ ရှေးမဆွက မရှိခြင်း (ဟူသော အဘာဝ) မှ။ (သိမှုနှင့်အညီပင်၊ ပါဂဘာဝ-တော-ဟု ရှိသောပါဠ်ကား မသင့်) ဘိန္နော၊ ကွဲပြား၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထို ဖြစ်ပြီး၍ မရှိခြင်း၌၊ ဝါ၊ ထိုပျက်ခြင်းဟူသော မရှိခြင်း၌။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ နိရူဠ္ဟံ၊ ထင်၏။ ဟိ၊ ပျက်ခြင်း၌ အနိစ္စလက္ခဏာ ထင်သည်ဟူသော ရှေ့စကားမှန်ပေ၏။ အနိစ္စာကာရော၊ အနိစ္စအခြင်းအရာသည်။ ဒုက္ခာနတ္တာ-ကာရေဟိ၊ တို့မှ။ (ဝိသိဋ္ဌော) ဝိယ၊ ထူးခြားသကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဒါကာရတော စ၊ ဖြစ်မှု (ဥပါဒ်) အခြင်းအရာမှလည်း။ ဝိသိဋ္ဌော။ ထူးခြားပေ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ သဒ္ဒဿ၊ အသံရုပ်၏။ ဝိဒ္ဓံသာဘာဝေါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော မရှိခြင်း (အဘာဝ) ကို။ သဒ္ဒတာဘာဝေန၊ သဒ္ဒါ၏အဖြစ်ဖြင့်။ သာဓိယတိ၊ ပြီးစေအပ်၏။ သဒ္ဒတာဘာဝေါ စ၊ အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္တတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဝန္တတာ၊ ဖြစ်မှုဥပါဒ်ရှိသည် အဖြစ်ပေတည်း။ ဥပ္ပါဒေါ စ၊ ဥပ္ပါဒ်သည်လည်း။ ပါဂဘာဝသာဓိတော၊ ရှေးမဆွကမရှိခြင်းဖြင့် ပြီးစေအပ်သော။ (သိမှုနှင့်အညီပင်) ဓရမာနာဝတ္ထာ၊ ထင်ရှားရှိသော အခိုက်အတန့်တည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခာနတ္တလက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ နိစ္စပဋိက္ခေပတော၊ မြဲသည်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိစ္စာကာရပဋိက္ခေပတော၊ နိစ္စအခြင်းအရာကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အဘာဝါကာရသင်္ခါတော၊ ဟုဆိုအပ်သော။ အနိစ္စာကာရော၊ သည်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သုခပဋိက္ခေပတော၊ ချမ်းသာကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခါကာရပဋိက္ခေပတော၊ ကြောင့်။ အဘိဏှ-ပဋိပီဠနာကာရသင်္ခါတော၊ မပြတ်နှိပ်စက်သော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခာကာရော၊ သည်။ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ မည်၏။ တထာ၊ တူ။ အတ္တပဋိက္ခေ-ပတော၊ အတ္တကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တာကာရပဋိက္ခေပတော၊ အတ္တအခြင်းအရာကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဝသ-ဝတ္တနာကာရသင်္ခါတော၊ သော။ အနတ္တာကာရော၊ သည်။ အနတ္တလက္ခဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။[၁] တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ ဣမေ အာကာရာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဤအခြင်းအရာတို့သည်။ အသဘာဝ-ဓမ္မတ္တာ၊ သဘောတရားမဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခန္ဓပရိယာပန္နာ၊ ခန္ဓာတို့၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အနုပလဗ္ဘနီယတော၊ မရအပ်သောကြောင့်။ ခန္ဓဝိနိမုတ္တာပိ၊ ခန္ဓာတို့မှ လွတ်ကုန်သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝေါဟာရဝသေန၊ ဒေသနာတော်ဝေါဟာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနာ၊ ရအပ်ကုန်သော။ တဒါဒီနဝဝိဘာဝနာယ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏ အပြစ်ကို ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ ဝိသေသကာရဏဘူတာ၊ ထူးသော အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တဇ္ဇာပညတ္တိဝိသေသာ၊ တဇ္ဇာပညတ် အထူးတို့ပေတည်း။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

တယိဒံ သဗ္ဗမ္ပိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တလက္ခဏတ္တယဉ္စေဝ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော လက္ခဏာ ၃-ပါး အပေါင်းကိုရင်း။ လက္ခိတဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်သော။ ခန္ဓပဉ္စကဉ္စ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းကိုရင်း။ ။ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏေန ယာထာဝသရသတော သလ္လက္ခေတီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ တဒတ္ထော၊ ထို၏အကျိုးဖြစ်သော ဆင်ခြင်ဉာဏ်၌၊ ဝါ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်လျှင် အကျိုး ရှိသော ဆင်ခြင်ဉာဏ်၌။ တဗ္ဗောဟာရဝသေန၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဟူသော ဝေါဟာရ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏတ္ထံ၊ အကျိုး ငှါ။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာ၊ လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာကို။

၁-ဤလက္ခဏာ ၃-ပါးတို့သည် ခန္ဓာတို့၌ အတွင်းဝင်ကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့မှ အလွတ်လော-ဤသို့စသည်ဖြင့် မေးဖွယ်ရှိ၍ တေ ဣမေ-စသည်ကို မိန့်ဆိုသည်၊ တေ ယိမေ-ကား မသင့်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်၏။[၁] ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ သည်။ [၄၃၉] ဒုက္ခလက္ခဏာဒိဝိသယံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာစသည်လျှင် အာရုံရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဗ္ဗိသယတ္တော၊ ထိုဒုက္ခလက္ခဏာစသည်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ ဝါ၊ ရှိလျှင်မူလည်း။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ပန၊ စင်စစ်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ ကို။ တိက္ခဥ္စ၊ ထက်သည်ကိုငှင်း။ ဝိသဒဥ္စ၊ သန့်ရှင်းသည်ကိုငှင်း။ ကာတုကာမေန၊ ပြုလိုသောယောဂီသည်။ လက္ခဏတ္တယတိရဏမေဝ၊ လက္ခဏာ ၃-ပါးကို စူးစမ်းခြင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တော၊ ဤစူးစမ်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ တဿ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏။ ပရိကမ္မသဒိသံ၊ ပရိကံနှင့်တူပေ၏။ သေသဉာဏေ-သုပိ၊ ကြွင်းသောဉာဏ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၄၁။ ဝဟတီတိ၊ ကား။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ဖြစ်၏။ ဉာဏဿ၊ ၏။ တိက္ခ-ဘာဝေါ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပဂုဏဘာဝေန၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဂုဏာ၊ သော။ ဘာဝနာစ၊ သည်လည်း။ ဝိက္ခေပါဘာဝတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အပ္ပိတာ ဝိယ၊ ဝင်ရောက်သကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ဉာဏဿ၊ ၏။ တိက္ခဘာဝေန၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ လဟုဥပဋ္ဌာနတာ၊ လျင်စွာထင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သင်္ခါရေသု၊ တို့သည်။ ဥဒယဗ္ဗယဝသေန၊ အားဖြင့်။ လဟုံ လဟုံ၊ လျင်စွာ လျင်စွာ။ ဥပ-ဋ္ဌဟန္တေသု၊ ထင်ကုန်လတ်သော်။ (ပဝတ္တတိ-၌ စပ်) ဥဒယဒဿနဥ္စ၊ အဖြစ်ကို ရှုမြင်ခြင်းသည်လည်း။ (ဝယဒဿနတ္ထံ ဟောတိ-၌ စပ်) ဥပ္ပါဒဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း ရှိသောတရား၏။ ဝိနာသော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာဝဒေဝ ဝယဒဿနတ္ထံ၊ အပျက်ကိုရှုမြင်ခြင်း အလို့ငှါသာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) တဿ၊ ထိုအပျက်ကို ရှုမြင်ခြင်း၏။ နိဗ္ဗိဒါဝဟတ္တာ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကိုဆောင်တတ် ဖြစ်စေတက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝယေ ဧဝ၊ အပျက်၌သာလျှင်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ အာဘောဂ-သမန္နာဟာရော၊ ဆင်ခြင်ခြင်း စဉ်းစားခြင်းဟူသော။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ရှုခြင်းသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒါဒိံ၊ ဥပ္ပါဒ်

၁-ဤဝါကျသည် နှာ ၄၃၆-၌ ဆိုခဲ့သော ဥဒယဗ္ဗယေ ပန ပဋိဝိဒ္ဓေ-စသော ရှေးစကားနှင့် ဆန့်ကျင်လျက်ရှိ၏၊ ဤဝါကျကိုပင်ငဲ့၍ တဒတ္ထေ-၌ ဒုတိယအနက်ကို ကြံ၍ ပြန်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် ဋီကာ ရှေးစကားနှင့်အညီ ပဌမအနက်သာ သင့်သည်ဟု ထင်၏။

စသည်ကို။ မုဋ္ဌိတွာ၊ လွတ်၍။ ဝယဓေမဝ၊ အပျက်ကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒံ ဝါတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥပ္ပါဒန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တိဝိကာရံ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအထူးကို။ ဌိတိန္တိ၊ ကား။ ဌိတိပ္ပတ္တံ၊ ဌီသို့ရောက်ခြင်းကို။ ဇရံ၊ အိုရင့်ခြင်းကို။ ဂ္ဂတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ လိုရင်းအနက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပါဒိန္နကပ္ပဝတ္တံ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာအယဉ်ကို[၁]။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား၊ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ သမူဟာဒိဃနဝသေန စ၊ သမူဟအစရှိသော လေးပါးသော ဃနတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ (သမူဒယာဒိ-ကား မသင့်၊ ၄၄၇-၌လည်း ကြည့်ပါ) သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ စ၊ မိမိကိစ္စလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ၊ အထည်ကိုယ်ရှိသော အရာတို့၏ထင်ခြင်းကဲ့သို့၊ ဝါ၊ အထည်ကိုယ်ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ယံ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အကြင် ထင်ပေါ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ ထိုသို့ထင်ပေါ်သော သင်္ခါရနိမိတ်ကို[၂]။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ပဝတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အဝိစ္ဆေဒေန၊ မပြတ်မစဲသောအားဖြင့်။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော။ ဥပ္ပါဒေါဝ၊ ဥပါဒ်သာလျှင်တည်း။ နိမိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ပြီးသောသင်္ခါရတို့၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဌာနပရမ္ပရာ၊ ဌီအဆက်ဆက်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒမေဝ၊ ဥပါဒ်ကိုသာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ယူသည်မဟုတ်လော။ (ဣတိ) စေ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ ပဝတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ နာမ၊ ယူသည်မည်၏။ ဌိတိံ ယေဝ၊ ဌီကိုသာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ လော။ (ဣတိ) စေ၊ အံ့။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဥပ္ပါဒံ ဝါတိအာဒိဝစနေန၊ နှင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ အသတိ၊ သော်။ ဝိကပ္ပေါ၊ အသီးအခြား ကြံခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ခွဲခြားခြင်းသည်။ န ယုတ္တော၊

၁-ငါ ငါ့ဥစ္စာ၊ သတ္တဝါ သတ္တဝါ၏ဥစ္စာဟု စွဲလမ်းနိုင်သော သက်ရှိသတ္တဝါ၏ အဇ္ဈတ္တ ရုပ်နာမ်အပေါင်းကို ဥပါဒိန္နဟု ဆိုလို၏။

၂-နိမိတ္တမ္မော့ သင်္ခါရ တေ ဟိ သနိမိတ္တာ သဝိဂ္ဂဟာ ဝိယ ဥပဋ္ဌဟန္တီတိ တေသံ အဘာဝိတဘာဝနဿ ဘာဝိတဘာဝနဿ စ ဥပဋ္ဌာနာကာရံ ဒဿေန္တော “သမူဟာဒိ”တိအာဒိမာဟ ဟူသော ဓမ္မသင်္ဂဏီအနုဋီကာ ၁၂၁-နှင့်အညီ ဘင်္ဂဉာဏ်တိုင်အောင် ဝိပဿနာဘာဝနာကို မပွါးရသေးသောသူတို့အား သင်္ခါရတို့သည် သမူဟဃနစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထင်ပေါ်ကုန်၏။ ဘင်္ဂဉာဏ်တိုင်အောင် ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွါးပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထင်ပေါ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ဤအရာ၌ ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြင့် ကျော်လွန်အပ်သော နိမိတ်မှာ သမူဟာဒိဃန အစွမ်းအားဖြင့် ထင်ပေါ်သော နိမိတ်သာ ဖြစ်သည်ဟု သိအပ်၏။

မသင့်ပေ[၁]။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်။ န သမ္ပာပုဏာတိ၊ မရောက်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ သမ္ပာပုဏာတိ ပန၊ ရောက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့်။ ခယ။ပ။ သန္တိဋ္ဌတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ နိရောဓသင်္ခါတေ၊ သည်။ အနုပ္ပါဒေပိ၊ မဖြစ်ခြင်း၌လည်း၊ ဝါ၊ အနုပ္ပါဒနိရောဓ ဟူသောနိဗ္ဗာန်၌လည်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘေဒသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ဘေဒသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိသေသဝါစကောပိ၊ အထူးကိုဟောသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝယသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသိတံ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုဝယ-သဒ္ဒါသည်လည်း။ အနိရောဓဝါစကောပိ၊ ချုပ်ခြင်းကို မဟောသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခယသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသိတံ၊ ၏။ ခယဝယဘေဒသင်္ခါတေ၊ ကုန်ခြင်း ပျောက်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ခဏိကနိရောဓေ၊ ခဏနှင့်စပ်သော ချုပ်ခြင်း၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ သတိ သန္တိဋ္ဌတီတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ သတိသီသေန၊ သတိကိုပဓာနပြု သဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ တေသ္မိံ ဌာနေတိ၊ ကား။ ဥပက္ကိလေသ-ဝိမုတ္တဿ၊ သော။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏဿ၊ ၏။ တိက္ခဘာဝပတ္တိယံ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်လတ်သော်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဥဒယမ္ပိ၊ အဖြစ်ကိုလည်း။ မုဉ္စိတွာ၊ လွှတ်၍။ ဝယသော၀၊ အပျက်ကိုသာလျှင်။ မနသိကာရကာလေ၊ နှလုံးသွင်းသော ကာလ၌။

အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါတိ၊ ကား။ ရူပဝေဒနာဒိအာရမ္မဏံ၊ ရုပ်ဝေဒနာအစရှိသော အာရုံကို။ ခယဝယသေနေဝ၊ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိ-သင်္ခါယ၊ သိပြီး၍။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သယံ အဘိညာတိအာဒိသု ဝိယ၊ စသည်တို့၌ ကဲ့သို့။ ယကာရလောပေန၊ ယအက္ခရာကို ချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြသော ပါဌ်တည်း။ [၄၄၀] ဝါ၊ တနည်း။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ ခယဝယဝသေန၊ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဤ၌ ဘေဒ-ပိုနေသည်) ပဋိသင်္ခါ၊ သိခြင်းသည်၊ ဝါ၊ သိသောပညာသည်။ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ၊ မည်၏။ ဘင်္ဂါနုပဿနေတိ၊ ကား။ တဒါရမ္မဏဿ၊ ထိုရုပ်ဝေဒနာစသည်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တဿ၊ ဝိပဿနာစိတ်၏။ ယော ဘင်္ဂေါ၊ အကြင်ပျက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဿ၊ ကို။ အနုပဿနေ၊ တဖန်ရှုရာ၌၊ ဝါ၊ ရှုသော။ ပညာတိ၊ ကား။ ပကာရတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ဇာနနာ၊ သိခြင်းသည်၊ ဝါ၊ သိသောဉာဏ်သည်။ ပန၊ ဆက်။

၁-ဤအရာ၌ ဘင်ဉာဏ် ဖြစ်သောအခါ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အခိုက်ကကဲ့သို့ ဥပါဒ်ကို မယူခြင်းကိုရင်း, သမ္မသနဉာဏ် အခိုက်ကကဲ့သို့ အလယ်ပိုင်း (သန္တတိ) ဌီကို မယူခြင်းကိုရင်း, ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ, နာမရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ် အခိုက်ကကဲ့သို့ ရေအယဉ်ပမာ အပြတ်အခြားမရှိမူ၍ ထင်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်ကို မယူခြင်းကိုရင်း, ဝိပဿနာမရှုမီကကဲ့သို့ ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို မယူခြင်းကိုရင်း ပြသည်ဟု ဆိုလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်ရာ၏။

ဋ္ဌေ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ငါဆိုသင့်၏။ တံ၊ ကို၊ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌ပင်လျှင်။ သံဝဏ္ဏိယတိ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်အပ်လာ၏။

၇၄၂။ ယံ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကိုရင်း။ ယာဝ-ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏတိုင်အောင် တရားအပေါင်းကိုရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပဿိ-တဗ္ဗဘာဝေန၊ ရှုအပ်သောတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဋိသင်္ခါနံ နာမ၊ ကား။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းတည်း။ တဉ္စ၊ ထိုသိခြင်းသည်လည်း။ ဘင်္ဂါနုပဿနာယ၊ ၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂတော၊ အပျက်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပျက်သည်ဟု။ ဒဿနမေဝ၊ မြင်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာနိတွာ။ပ။ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿ ဉာဏဿ၊ ထိုဉာဏ်၏။ ဣတိ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။

ရူပါရမ္မဏမေဝ၊ ရူပါရမ္မဏ-ပုဒ်သည်ပင်လျှင်။ ရူပါရမ္မဏတာ၊ မည်၏။ ကိမိဝ၊ ဟူမူ။ ဒေဝေါ ဧဝ၊ ဒေဝသည်ပင်လျှင်။ ဒေဝတာ ယထာ၊ တာမည်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ရူပါရမ္မဏံ စိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ရူပါရမ္မဏတာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီ-အနက်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဣတိ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ အထ ဝါ ရူပါရမ္မဏဘာဝေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အပရေန စိတ္တေန ဘင်္ဂံ အနုပဿတီတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဝိပဿနာဝိသယံ၊ ဝိပဿနာလျှင် အာရုံရှိသော။ ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ရှုမြင်လတ်သော်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊ သည်။ ပဂုဏာ၊ ကျေပြွန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ အာရုံသည်လည်း။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝိဘူတတရံ၊ အထူးသဖြင့်ထင်ရှားသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ (ဤအရာ၌ နိစ္စသညာ-ဒယော စဿ သုပ္ပဟီနာ ဟောန္တိ-ဟူ၍လည်း အကျိုးကို ပြသင့်သေး၏) ဉာဏန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ အနုပဿနာဝသေန၊ ရှုခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဉာတတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဉာဏန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ အနု-ပဿနာဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဥဘောပိ ဝိပဿတီတိ၊ ကား။ တဒုဘ-ယမ္ပိ၊ ထို အာရုံ,အာရမ္မဏိက နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ခယတော ဝယတော၊ ဟု။ ဝိပ-ဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဋ္ဌေ၊ ဤပါဌ်၌။ သင်္ခေပတ္ထော၊ တည်း။ ရူပဿ၊ ကိုရင်း။ ယာဝဇရာမရဏဿ၊ ကိုရင်း။ ခယတော ဝယတော၊ ဟု။ ဒဿနံ၊ ရှုမြင်ခြင်းသည်။ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ၊ မည်၏။ တံဒဿနကဉာဏဿ၊ ထိုအာရုံကိုရှုမြင်သောဉာဏ်ကို။ ခယတော ဝယ-တော၊ ဟု။ ဒဿနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါယ၊ အာရုံကို သိမြင်သောညာဏ်၏။ (အာရမ္မဏံပဋိသင်္ခါယ-ဟု ရှိလျှင်၊ အာရုံကို သိမြင်ပြီး၍- ဟု အနက်ပြန်ရာ၏) ဘင်္ဂဿ၊ အပျက်ကို။ အနုပဿနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးစုံ၌။ ပညာ၊

သည်။ (ဝိပဿနေ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သောပဋိသင်္ခါပညာကို။ (ပက္ခိပိတွာ-၌စပ်) တဒဘာဝေ၊ ထိုပဋိသင်္ခါပညာမရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာ ပညာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပစ္ဆိမာယံ၊ နောက်ဖြစ်သော ဘင်္ဂါနုပဿနာပညာ၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်သွင်း၍။ ပစ္ဆိမာ ဧဝ ပညာ၊ နောက်ဘင်္ဂါနုပဿနာ ပညာသည်သာလျှင်။ ဝိပဿနေ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနက်ကျဉ်းတည်း။

ဧတ္တာတိ။ ကား။ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂံ အနုပဿတီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ အနေကေဟိ အာကာရေဟီတိ၊ ကား။ အနိစ္စတော အနုပဿနာဒီဟိ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိကုန်သော။ အနေကေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနုသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဘိယျောတိ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ၊ လွန်စွာဟူသော ဤအနက်၌။ (ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သင်္ခတမေဝ နာမ၊ သင်္ခတတရားမည်သည်။ ဇာတိဇရာမရဏပကတိကော၊ ဖြစ်ခြင်း အိုရင့်ခြင်း သေပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တဿ၊ ထိုသင်္ခတတရား၏။ ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အာဒိကောဋိ၊ အစဖြစ်သော အဖို့ပေတည်း။ ဇရာ၊ အိုရင့်ခြင်းသည်။ မဇ္ဈိမကောဋိ၊ အလယ်ဖြစ်သော အဖို့ပေတည်း။ မရဏံ၊ သေပျက်ခြင်းသည်။ ဩသာနကောဋိ၊ အဆုံးဖြစ်သော အဖို့ပေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော အဖို့တို့တွင်။ (ဇာတိဇရာသု-၌ စပ်) တိဝိဓမ္ပိ၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်သည်းဖြစ်သော။ ဥပ္ပါဒါဒိ၊ ဥပါဒ်အစရှိသည်သည်။ သင်္ခတလက္ခဏာဘာဝ၊ သင်္ခတတရား၏ လက္ခဏာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝယက္ခဏေ၊ ပျက်ဆဲခဏ၌၊ ဝါ၊ ပျက်ဆဲခဏကို။ (ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သည်ရှိသော်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာသည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာတိ) ယထာ၊ ထင်သကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌာသု၊ ကုန်သော။ ဇာတိဇရာသု၊ ဇာတိဇရာတို့၌။ (ဝါ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာသု၊ မြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။) တထာ၊ ထိုအတူ။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂေ ါနာမ အနိစ္စတာယ ပရမာ ကောဋီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥတ္တမာ၊ မြတ်သော။ [၄၄၁] ကောဋိ၊ အဖို့တည်း။ ပရိယောသာနကောဋိ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သောအဖို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို [၁]။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဇရာမမ္ပိ ဧဝ စ၊ အိုခြင်းသဘောရှိသော

၁-ဥပမာ အနက်ကိုဆိုလိုလျှင် တတိယဝါကျသာလျှင် ဥပမေယျ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ဒုတိယဝါကျ၌လည်း တထာ-ဟု မဆိုပဲ ယထာ စ-ဟု ဆိုသင့်၏၊ တတိယဝါကျ၌မူ တထာ ဟူ၍သော်ငြင်း, ဧဝံ-ဟူ၍ သော်ငြင်း ဆိုသင့်၏၊ ထိုသို့ မဆိုသောကြောင့် ဤအရာ၌ ယထာ-မသင့်၊ တထာ-သာ သင့်သည်။

တရားသည်သာလျှင်ငင်း။ မရဏဓမ္မမေဝ စ၊ သေပျက်ခြင်းသဘောရှိသောတရားသည်သာလျှင်ငင်း။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စတာ၏။ အာဒိ၊ အစဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ အဖို့တည်း။ တသာ၊ ထိုအတူ။ ဇာတိဓမ္မံ ဝေ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်သာလျှင်ငင်း။ မရဏဓမ္မမေဝ စ၊ ငင်း။ ဇီရတိ၊ အိုရင့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇရာ၊ အိုရင့်ခြင်းသည်။ မဇ္ဈိမာ၊ အလယ်ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ အဖို့ပေတည်း။ ဇာတိဓမ္မံ ဝေ စ၊ ငင်း။ ဇရာဓမ္မမေဝ စ၊ ငင်း။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ပရမာ၊ လွန်ကဲသော၊ ဝါ၊ အဆုံးစွန် ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ အနိစ္စတော အနုပဿ-တိတိ၊ ကား။ ကလာပတော၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့်။ သမ္မသန္တော ဝိယ၊ သုံးသပ်သော ယောဂီကဲ့သို့။ ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်ခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ သို့။ အနုမာနဝသေန၊ မှန်းဆသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န အနုပဿတိ၊ ရှုသည်မဟုတ်။ အာရဒ္ဓဝိပဿကော ဝိယ၊ အားထုတ်စပြုပြီးသော ဝိပဿနာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့။ ဥဒယဂ္ဂဟဏပုဗ္ဗကဝယဒဿနဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော ပျက်ခြင်းကို ရှုခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နာပိ အနုပဿတိ၊ ရှုသည်လည်းမဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာ-နုဘာဝေန၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန်သော။ ဥဒယဝယေသု၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့တွင်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ မုဉ္စိတွာ၊ လွှတ်၍။ ဘင်္ဂဒဿနဝသေနေဝ၊ပျက်ခြင်းကို ရှုမြင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။အနိစ္စ-တော၊ဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇေ၊ သို့။ အနုပဿတော၊ ရှုသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ နိစ္စဂါဟဿ၊ မြဲသည်ဟုစွဲလမ်းခြင်း၏။ လေသောပိ၊ အရိပ်အမြွက်မျှသော်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နော အနိစ္စတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သော၊ ဤယောဂီကို။ နိစ္စသည်၊ ကို။ ပဇဟတီတိ၊ ပယ်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အနိစ္စတော ဝေ၊ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မမြဲဟူ၍သာလျှင်။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေကာရော၊ ဝေ-သဒ္ဒါကို။ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ချေ၍ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေန၊ ထို ဝေ-သဒ္ဒါဖြင့်။ နိဝတ္တိတံ၊ နစ်စေအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နော နိစ္စတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒုက္ခတော အနုပဿနာဒိနိဝတ္တနံ၊ ဒုက္ခအခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုခြင်းစသည်ကို နစ်စေခြင်းကို။ န အာသင်္ကိတဗ္ဗံ၊ မယုံမှားမတွေးတောအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝေကာရဿ၊ ဝေ-သဒ္ဒါ၏။ ပဋိယောဂိနိဝတ္တနပရတ္တာ စ၊ ယှဉ်ဖိုင်ဖက်ကို နစ်စေခြင်းလျှင်ပြမာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ တာသံ၊ ထိုဒုက္ခာ-

နုပဿနာစသည်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဒေသနာရုဠှတ္တာ စ၊ ဒေသနာ၌ တင်ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဒုက္ခတော အနုပဿတိတိ-အာဒီသုပိ၊ ပါဠ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဘင်္ဂေါ နာမ၊ ပျက်ခြင်းမည်သည်ကား။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ၏။ ပရမာ၊ လွန်ကဲသော၊ ဝါ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော။ ကောဋိ၊ အဖို့ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ဝါ၊ မမြဲဟု။ အနုပဿနာ၊ ရှုခြင်းသည်။ ဘင်္ဂါနုပဿကဿ၊ ပျက်ခြင်းဘင်ကို ရှုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယုတ္တာ၊ သင့်သည်။ တာဝ ဟောတု၊ ဖြစ်တန်စေ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဒုက္ခာ-ဒိတော၊ ဒုက္ခအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပဿနာ၊ သည်။ ကထံ ယုတ္တာ၊ အဘယ်သို့ သင့်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အနိစ္စဿ ဒုက္ခတ္တာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ဤပါဠ်ဖြင့်။ ယံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ သည်။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တတော၊ ထိုသို့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (တံ၊ ထိုတရားသည်။) အဘိနန္ဒနီယာဒိ-ရူပံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်စသော သဘောရှိသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ နိဗ္ဗိဒ္ဒေတဗ္ဗဉာဏပရိကမ္မတ္ထဥ္စ၊ ဖြစ်စေအပ်သော နိဗ္ဗိဒါစသော ဉာဏ်၏ပရိကံအကျိုးငှါလည်း။ (နိဗ္ဗိဒ္ဒေတဗ္ဗတော·ကား မသင့်၊ နိဗ္ဗိဒ္ဒေတဗ္ဗ-မျှသာလိုသည်) ဣတရာသမ္ပိ၊ ဤမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဆန္နံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ အနုပဿနာတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဘင်္ဂါနုပဿနာအရာ၌။ အနိစ္စတော အနုပဿတိ၊ နော နိစ္စတောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဒဿန-ကိစ္စံ၊ ရှုမြင်ခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘင်္ဂဒဿနေနေဝ၊ အပျက်ကိုမြင်ခြင်းဖြင့် သာလျှင်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာယ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာသည်။ မတ္ထကပ္ပတ္တိယံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်လတ်သော်။ ယုတ္တံ၊ သင့်လျော်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တတော၊ ထိုဘင်္ဂဉာဏ် ခေါင်ထိပ်သို့ ရော.က်သည်မှ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ အနေကာကာရ-ဝေါကာရာ၊ များစွာသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းကုန်သော။ အနု-ပဿနာ၊ ရှုခြင်းတို့ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာဝ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) အနိစ္စတော အနုပဿတီတိအာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပါဠိ စ၊ ပါဠိတော် သည်ရင်း။ အနေဒကဟိ အာကာရေဟိ ပုနပ္ပုနံ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတာ၊

လာသော။ တဿာ၊ ထိုပါဠိတော်၏။ အဋ္ဌကထာ စ၊ အနက်အဖွင့်အဋ္ဌကထာ သည်ရင်း။ ဝိရောဓိတာ၊ ဆန့်ကျင်စေအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဒေဝ အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌမေဝ၊ ထိုအနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့် မြင်အပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတရားအပေါင်းကို။

န တံ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တံ သင်္ခါရဂတံ၊ ထိုသင်္ခါရတရားအပေါင်းကို။ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဝသေန၊ တဏှာဟူသော နှစ်သက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိဟူသော နှစ်သက်ခြင်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တဏှာဖြင့်နှစ်သက်ခြင်း ဒိဋ္ဌိဖြင့်နှစ်သက်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တော၊ ဤအရာသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ သော၊ ဤအရာ သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ န အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက် အပ်။ န တတ္ထ ရဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ သင်္ခါရတော၊ ၌။ ရဇ္ဇနဝသေန၊ တပ်မက် သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ န ပဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ၊ ဝါ၊ မဖြစ်စေအပ်။ ကာမရာဂေါ ဝါ၊ ကာမရာဂကိုသော်ရင်း။ ဘဝရာဂေါ ဝါ၊ ဘဝရာဂကိုသော်ရင်း။ [၄၄၂] န ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ မဖြစ်စေအပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ရာဂံ နိရောဓေ- တီတိ၊ ကား။ ရာဂံ၊ တပ်မက်သောရာဂကို။ ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓံ၊ ခွာခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ခွာစေ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ လောကိကေနေဝ တာဝ ဉာဏေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝိက္ခမ္ဘနေ၊ ဝေးကွာခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေဝ သမုဒေတိ၊ သမုဒယံ န ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဧဝံ ဝိရတ္တောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘင်္ဂါနုပဿနာနုသာရေန၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာ သို့အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝိရတ္တော၊ စပ်ဆုပ်လတ်သော်၊ ဝါ၊ တပ်မက်ကင်းလတ် သော်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ သမ္ပတိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌။ ဉပဋ္ဌိတံ၊ ထင်ပေါ် သော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ နိရောဓေတိ ယထာ၊ ချုပ်သည်ဟုနှလုံးသွင်းသကဲ့သို့။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ မနသိကရောတိ ယထာ၊ နှလုံးသွင်းသကဲ့သို့။ အဒိဋ္ဌမ္ပိ၊ မမြင်အပ်သေးသည်လည်းဖြစ်သော။ အတီတာနာဂတံ၊ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ် သော။ (သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။) အန္ဝယဉာဏဝသေန၊ အန္ဝယဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တေရဟိ၊ ၌။ ဣဒံ၊ ဤရှုအပ်သော သင်္ခါရတရားအပေါင်းသည်။ နိရုဇ္ဈတိ ယထာ၊ ချုပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣတရေပိ၊ ဤမှတပါးသော အတိတ် အနာဂတ်သင်္ခါရတရားတို့သည်လည်း။ (နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အနုမိနန္တော၊ နှိုင်းဆလျက်။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်သည်ဟုနှလုံးသွင်း၏။ မနသိ- ကတဿာပိ၊ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်အပ်သော သင်္ခါရတရားအပေါင်း၏လည်း။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ ဝါ၊ နှလုံးသွင်း၏။ (မနသိကရောတိ- ဟု အပြည့်အစုံရှိသင့်၏) နေဝ သမုဒေတီတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဌ်၌လည်း။ ဧသေဝ

နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်း ကြီးပွါးခြင်းကို။ နေော မနသိကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း။

ဧဝံ ပဋိပန္နောတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော၊ ဝါ၊ သွားသော ယောဂီသည်။ သဒ္ဓိံ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသာနံ ပရိစ္စဇနတောတိ၊ ကား။ ခန္ဓေဟိ စ။ တို့နှင့်ရင်း။ အဘိသင်္ခါရေဟိ စ၊ တို့နှင့်ရင်း။ သဟ၊ တက္ခ။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဇဟနတော၊ ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၍။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်စွန့်သည်ရှိသော်။ တန္နိမိတ္တကကမ္မံ စ၊ ထိုကိလေသာလျှင် အကြောင်းရှိသောကံကိုရင်း။ တတော၊ ထိုကံမှ။ နိဗ္ဗတ္တနကေ၊ ဖြစ်လတံ့ကုန်သော။ ခန္ဓေ စ၊ တို့ကိုရင်း။ ပဇဟတိ နာမ၊ မည်၏။ သင်္ခတဒေါသဒဿနေနာတိ၊ ကား။ သင်္ခတဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အနိစ္စဒုက္ခတာဒိအာဒီနဝဒဿနေန၊ အနိစ္စအဖြစ် ဒုက္ခအဖြစ် အစရှိသော အပြစ်ကို မြင်သဖြင့်။ တဗ္ဗိပရီတေတိ၊ ကား။ နိစ္စသုခါဒိသဘာဝေ၊ နိစ္စသုခ စသည် သဘောရှိသော။ တန္နိန္နတာယာတိ၊ ကား။ တဒဓိမုတ္တတာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုနှလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ။ ပဋိနိဿဂ္ဂသဒ္ဒေါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ-သဒ္ဒါသည်။ ပရိစ္စာဂတ္ထော စ၊ စွန့်ခြင်းအနက်လည်းရှိ၏။ ပက္ခန္ဒနတ္ထော စ၊ ပြေးဝင်ခြင်းအနက်လည်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိနိဿဂ္ဂဿ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂ၏၊ ဝါ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း စေလွှတ်ခြင်း၏။ ဒုဝိဓတာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပက္ခန္ဒနံ၊ ပြေးဝင်ခြင်းဟူသည်။ အဓိမုစ္စနံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း စေလွှတ်ခြင်းတည်း။ ယထာဝုတ္တေနာတိ၊ ကား။ တဒင်္ဂါဒိပ္ပဟာနပ္ပကာရေန စ၊ တဒင်္ဂအစရှိသော ပဟာန် အပြားအားဖြင့်ရင်း။ (တဒင်္ဂပ္ပဟာနာဒိပ္ပကာရေန-ဟု ရှိသင့်၏။ တဒင်္ဂပဟာန် အစရှိသော အပြားအားဖြင့်ရင်း- ဟု အနက်ပေး) တန္နိန္နပ္ပကာရေန စ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သောအပြားအားဖြင့်ရင်း။ နိဗ္ဗတ္တနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသည် ရှိသော်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ အာဒိယတိ၊ ယူသည်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုကိလေသာတို့ကို။ အနိဗ္ဗတ္တေန္တော၊ မဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ န အာဒိယတိ နာမ၊ မယူသည်မည်၏၊ အဒေါသဒဿိတာဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒေါသာနံ၊ အပြစ်တို့ကို။ အဒဿာဝိဘာဝေန၊ မမြင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ခတာရမ္မဏံ၊ ကို။ န အာဒိယတိ၊ မယူ။ ဝါ၊ ယူသည်မဟုတ်[၁]။

၁-ဤ န အာဒိယတိ-ဟူသောပါဌ်သည် သီဟိုဠ်မူပင် ဖြစ်သည်၊ ယင်းပါဌ်သည် န အဒေါသဒဿိတာဝသေန သင်္ခတာရမ္မဏံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာကိုယ်နှင့် ညီသောကြောင့် သုဒ္ဓပါဌဖြစ်ပေသည်။ ရှင်းပြဦးအံ့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ နာပိ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန

ဌာတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကတ္တဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနာဒီနဝဒဿိ-တာယ၊ အပြစ်ကိုမမြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အာဒိယတိ၊ ယူသည်မည်၏။ ဌာတိ၊ ကြောင့်။ အာဒီနဝဒဿိတာယ၊ အပြစ်ကိုမြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) တေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို။ န အာဒိယတိ န ဂဏှာတိ၊ မယူသည် မည်၏၊ ဝါ၊ ယူသည်မမည်။

ကိလေသေ အာဒိယတိ၊ န အဒေါသဒဿိတာဝသေန သင်္ခတာရမ္မဏံ-ဟူသော ဝါကျနှစ်ခုဖြင့် နော အာဒိယတိ-ဟူသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ကို ဖွင့်ပြသည်။ ဤဋီကာ၌ သင်္ခတာ-ရမ္မဏံ န အာဒိယတီတိ ယောဇနာ-ဟူသောစကားဖြင့် သင်္ခတာရမ္မဏံ-ဟူသောပုဒ်ကို န-နှင့် စပ်ရန် ထို န-ကိုလည်း ရှေးဝါကျမှ လိုက်လာသော အာဒိယတိ-ပုဒ်နှင့် ယှဉ်၍ ယောဇနာရန် ပြသောစကားဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် အဒေါသဒဿိတာဝသေန- ပုဒ်ကို န-နှင့် စပ်၍ယူလျှင် အနက်သွားမဖြောင့်ပဲ ရှိ၏၊ အာဒိယတိ-နှင့် စပ်၍ ယူမှ အနက်သွားဖြောင့်သည်။ ထိုကြောင့် အနက်သွားဖြောင့်စေရန် အဒေါသဒဿိတာဝသေန၊ အပြစ်ကို မမြင်သည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခတာရမ္မဏံ၊ ကို။ အာဒိယတိ၊ ယူသည်။ န၊ မဟုတ်-ဟု ဤသို့ အနက်ပြန်၍ယူရာ၏။ ဤအရာတွင် ရှေးဝါကျ၌ ပုဒ်ပါဠိနေပုံနှင့် နှိုးနှောကြည့်လျှင် ရှင်းပါလိမ့်မည်။ ရှေးဝါကျ၌ ပဋိသေဓမပါသော နိဗ္ဗတ္တနဝသေန-ပုဒ်နှင့် နောက်ဝါကျ၌ ပဋိသေဓပါသော အဒေါသဒဿိတာဝသေန-ပုဒ်သည် တူညီ၏၊ ထိုသို့တူညီရာဝယ် နိဗ္ဗတ္တနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ န အာဒိယတိ၊ မယူဟု ဆိုရာ၌ ဖြစ်စေလျှင် ယူသည်သာမည်ရာ၏၊ မဖြစ်စေမှသာလျှင် မယူသည် မည်ရာသည်။ ထိုကြောင့်ပင် ဤဋီကာ၌ နိဗ္ဗတ္တေန္တော ဟိ ကိလေသေ အာဒိယတီတိ တေ အနိဗ္ဗတ္တေန္တော ကိလေသေ န အာဒိယတိ နာမ-ဟု အဖြောင့်အားဖြင့် ရှင်းပြထားပေသည်။ ထိုကြောင့် နိဗ္ဗတ္တနဝသေန-ပုဒ်ကို အာဒိယတိ-ပုဒ်နှင့်စပ်၍ ထိုအာဒိယတိ-ပုဒ်ကို န-ဖြင့် မြစ်သည်ဟု ယူသင့်၏၊ ဖြစ်စေသောအားဖြင့် ယူသည်မဟုတ်- မဖြစ်စေသော အားဖြင့် ယူသည်-မဖြစ်စေ-ဟူ၍ ဆိုလိုပေသည်၊ ထိုသို့ယူမှ အနက်ဖြောင့်သည်။ ထို့အတူပင် န အဒေါသဒဿိတာဝသေန သင်္ခတာရမ္မဏံ-ဟူသော ဤဝါကျ၌လည်း အပြစ်မမြင်သော အားဖြင့် သင်္ခတအာရုံကို ယူသည်မဟုတ်၊ အပြစ်မြင်သောအားဖြင့်သာလျှင် သင်္ခတအာရုံကို ယူသည်-သင်္ခတအာရုံကို အပြစ်မြင်သည်-ဟူ၍ ဆိုလိုပေသည်။ ထိုကြောင့် ဤဋီကာ၌ အနာဒီနဝဒဿိတာယ ဟိ သင်္ခါရေ အာဒိယတီတိ အာဒီနဝဒဿိတာယ တေ န အာဒိယတိ န ဂဏှာတိ-ဟု အဖြောင့်အားဖြင့် ရှင်းပြထားပေသည်။ ဤအရာဝယ် ရှေးဝါကျရှင်းချက်၌ နိဗ္ဗတ္တေန္တော ကိလေသေ အာဒိယတိ-ဟူသောစကားနှင့် အနာဒီနဝဒဿိတာယ သင်္ခါရေ အာဒိယတိ-ဟူသော ဤစကားတူညီ၏၊ ရှေးဝါကျ၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တွင် နိဗ္ဗတ္တန-ဝသေန-ဟု ရှိသည်နှင့်အညီ ပဋိသေဓမပါပဲ နိဗ္ဗတ္တေန္တော-ဟု ဆိုသကဲ့သို့ပင် ဤနောက်ဝါကျ၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တွင် အဒေါသဒဿိတာဝသေန-ဟု ရှိသည်နှင့်အညီ အနာဒီနဝဒဿိတာယ-ဟု ပဋိသေဓနှင့်တကွ ဆိုထားသည်ကိုရင်း ရှေးဝါကျရှင်းချက်၌ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန-၏ ဆန့်ကျင်ဖက် အနိဗ္ဗတ္တေန္တော ကိလေသေ န အာဒိယတိ နာမ-ဟု အဖြောင့်အားဖြင့် ရှင်းပြသကဲ့သို့ပင် ဤနောက်ဝါကျ ရှင်းပြချက်၌လည်း အဒေါသဒဿိတာယ တေ န အာဒိယတိ န ဂဏှာတိ-ဟု အဖြောင့်အားဖြင့် ရှင်းပြထားသည်ကိုရင်း အထူးသတိပြု

၇၄၃။ အဿာတိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ တေဟိ ဉာဏေ-ဟီတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဉာဏေဟိ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိသော ဉာဏ်တို့ဖြင့်။ တန္တိ၊ ကား။ ပဟာနံ၊ ပဟာန်ကို၊ ဝါ၊ ပယ်ခြင်းကို။ နိစ္စ-သညန္တိ၊ ကား။ နိစ္စဂါဟံ၊ မြဲသည်ဟုစွဲလမ်းခြင်းကို။ သညာသီသေန၊ သညာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော။ ညွှန်ပြခြင်းတည်း။ သုခသညံ အတ္တသညန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောဤပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ သပ္ပီတိကံ တဏှန္တိ၊ ကား။ သဥပ္ပိလာဝိတံ၊ ဝမ်းမြောက်တက်ကြွခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ အဘိ-ပတ္ထနံ။ ရှေးရှုတောင့်တခြင်းတည်း။

၇၄၄။ ဝတ္ထုသင်္ကမနာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိဋ္ဌာန-ဘာဝတော၊ ဖြစ်ရာဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ရုပ်အစရှိသော အာရုံကို။ ဝတ္ထုတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ရူပဿာဒိအာဒိ ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သင်္ကမနာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝိပဿနာဘာဝသာမညတော၊ ဝိပဿနာ၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေတ္ထနယေန၊ ဖြင့်။ [၄၄၃] ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော သော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) ရူပဘင်္ဂဝိသယံ၊ ရုပ်၏အပျက်လျှင် အာရုံရှိသော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အညဒေဝ၊ တခြားတပါးသော လျှင်တည်း။ တဒါရမ္မဏစိတ္တဘင်္ဂဝိသယံ၊ ထိုရုပ်၏ အပျက်လျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာစိတ်၏ အပျက်လျှင်အာရုံရှိသော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အညဒေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သင်္ကမနာ၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်။ ကုတော၊ ရှိအံ့နည်း။ ပညာ-ဝိဝဋ္ဋနာယပိ၊ ပညာ၏ ဆုတ်နစ်ခြင်း၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပညာ-ယာတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ၏။ ဝယဒေဝ၊ အပျက်ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏဝသေန၊ ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဒယတော၊ အဖြစ်မှ။ ဝိနိဝဋ္ဋနာ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒယံ ပဟာယ ဝယေ သန္တိဋ္ဌနာတိ၊ ဟူ၍။

အပ်၏။ ဤအရာ၌ စောဒနာဖြင့် ကျမ်းတက်လိုသော်-အဒေါသဒဿိတာ အစွမ်းအားဖြင့် မယူဟု ဆိုဘိ၏၊ ဒေါသဒဿိတာ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင် မယူဟု ဆိုသင့်သည်မဟုတ်ပါလော-ဟု။ ကြောင့် အနာဒီနဝဒဿိတာယ ဟိ-စသည်ကို မိန့်ဆိုသည်-ဟု ဆိုရာ၏။ ထို ဝါကျ၌ သခ်ါရေ အာဒိယတီတိ-ဟူသောအကြောင်းဝါကျဖြင့် န-ဖြင့် မမြစ်အပ်သေးသော အဖြောင့်အနက်ကို ပြသည်ဟူ၍ရင်း ဧတ န အာဒိယတိ န ဂဏှာတိ-ဟူသော အကျိုး ဝါကျဖြင့် န-ဖြင့် မြစ်အပ်သော (ယူသည် မဟုတ်ဟူသော) အဖြောင့်အနက်ကို ပြသည် ဟူ၍ရင်း ယူရာ၏။ န-ပဋိသေဓ မပါသော သခ်တာရမ္မဏံ အာဒိယတီတိ ယောဇနာ-ဟူသော မြန်မာမှုဋီကာ ပါဌ်ကား န အဒေါသဒဿိတာဝသေန သခ်တာရမ္မဏံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏေ-တဗ္ဗ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် မညီသောကြောင့် အသုဒ္ဓပါဌ်သာဖြစ်သည်။ ဉာဏ်သက်၍ ဆင်ခြင် ပါကုန်။

အာဟ၊ ၏။ အနန္တရမေဝ အာဝဇ္ဇနသမတ္ထတာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ဘင်္ဂါ-နုပဿနာယ၊ ၏။ ပဂုဏဗလဝဘာဝံ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏အဖြစ်, အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

၇၄၅။ ဥဘောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌာဒိဋ္ဌဘာဝေန၊ မြင်အပ်သောအာရုံ မမြင်အပ်သောအာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ ဧကဝဝတ္ထနာတိ၊ ကား။ ခဏဘင်္ဂုရတာယ၊ ခဏအားဖြင့် ပျက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ တခဏခြင်းပျက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမာနာ၊ တူကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာပနာ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။

သံဝိဇ္ဇမာနမ္ပိတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ဉပလဗ္ဘမာနေ၊ ရအပ်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်သခ်ါရ၌။ ဝိသုဒ္ဓဒဿနေနာတိ၊ ကား။ ဘင်္ဂဒဿနဿ၊ အပျက်ကိုမြင်ခြင်း၏။ ပရိပန္ထဝိဓမနေန၊ အနှောက်အယှက် အန္တရာယ်ကို မှုတ်လွင့်ပယ်ဖျောက်သဖြင့်။ (သိမ္မနှင့်အညီပင်) ဝိသုဒ္ဓဉာဏော၊ စင်ကြယ်သောအသိဉာဏ်ရှိသော ယောဂီသည်။ သုဝိသုဒ္ဓဘင်္ဂဒဿနော၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော ဘင်္ဂဉာဏ်အမြင်ရှိသော ယောဂီသည်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဒ-န္ဝယံ နေတီတ်၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နသခ်ါရဘင်္ဂဒဿိနော၊ ပစ္စုပ္ပန်သခ်ါရ၏ အပျက်ကိုရှုမြင်သော။ တဿ ဉာဏဿ၊ ထိုဉာဏ်၏၊ ဝါ၊ သို့။ အန္ဝယံ အနုဂတဘူတံ၊ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပန၊ ဆက်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။ ပဝတ္တေတိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အတီတနာဂတေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတီတေ စ၊ အတိတ်လည်းဖြစ်သော။ အနာဂတေ စ၊ လည်းဖြစ်သော။ သခ်ါရဂတေ၊ အပေါင်း၌။ သဗ္ဗေပိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ တဿ၊ ထိုအန္ဝယဉာဏ်၏။ ပဝတ္တနာကာရဒဿနံ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို ပြသောစကားတည်း။

ဘင်္ဂသခ်ါတေ၊ ပျက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်း၌။ "နိဗ္ဗာန-သခ်ါတေ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ နိရောဓေ ၌။ န၊ မဟုတ်။" ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ-ယော၊ ဘင်္ဂသခ်ါတေ-ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်တည်း။ သောတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏန္ဝယေန၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံသို့အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဥဘော ဒိဋ္ဌာ-ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ် မမြင်အပ်သော နှစ်မျိုးသောသခ်ါရတို့ကို။ ခဏဘင်္ဂုရတာယ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကဘာဝေန၊ တထပ်တည်းတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယာ ဝဝတ္ထာပနာ၊ အကြင် ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သော ပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ဤပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်သော ပညာသည်။ ဝယလက္ခဏေ ဝိပရိဏာမလက္ခဏေ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းလက္ခဏာ၌။ ဝိပဿနာ၊ ရှုမြင်သော ဝိပဿနာပညာတည်း။ ဘင်္ဂါ-နုပဿနာ၊ အပျက်ကိုရှုမြင်သော ဝိပဿနာပညာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၇၄၆။ အာရမ္မဏဥ္စ ပဋိသင်္ခါတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ဘင်္ဂါ-
နုပဿနာယ၊ ဉာဏ်၏။ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈတ္တာ၊ ထိုးထွင်း၍သိနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဝုတ္တသေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထဿ၊ ကို။ ဒဠှီကရဏံ၊ ခိုင်မြဲ
သည်ကို ပြုသောစကားတည်း။ တယိဒံ ဘင်္ဂဒဿနံ၊ ထိုအပျက်ဘင်ကို ရှုမြင်
ခြင်းသည်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အဝသဝတ္တနာဝဗောဓနေန၊ အလိုသို့မလိုက်
ခြင်းကိုသက်ဝင်၍ သိသဖြင့်။ အနတ္တလက္ခဏပဋိဝေဓာယ၊ အနတ္တလက္ခဏာကို
ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒဿေ-
န္တော၊ ၍။ သုညတော စ ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
အာရမ္မဏဿ စ၊ ရုပ်အစရှိသော အာရုံ၏၎င်း။ ဘင်္ဂါရမ္မဏစိတ္တဿ စ၊ အပျက်
လျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာစိတ်၏၎င်း။ ဘင်္ဂံ၊ ကို။ အနုပဿတော၊ ရှုမြင်
သော ယောဂီအား။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။
သုညာ၊ အတ္တမှဆိတ်ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊
ကြောင့်။ တဿေဝန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

န စတ္ထိ အညောတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဣမသ္မိံ လောကေ၊ ၌။ (ဤဖွင့်ပုံကို
ထောက်လျှင် န စတ္ထိ-အရာ၌ န စေတ္ထ-ဟုရှိသင့်၏) အညော၊ တပါးသော။
ခန္ဓဝိနိမုတ္တော၊ တို့မှလွတ်သော။ အတ္တာ နာမ၊ မည်သည်။ ကောစိ၊ တစုံတခုမျှ။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေသံ ခယံ ပဿတီတိ၊ ကား။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုသင်္ခါရတရား
တို့၏။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဥပဋ္ဌဟန္တံ၊ ထင်ပေါ်သော။ ဘင်္ဂံ၊
ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ယထာဝုတ္တာယ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ အပ္ပ-
မာဒပဋိပတ္တိယာ၊ အပ္ပမာဒအားကျင့်ပဋိပတ်ဖြင့်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့လျော့သော
ယောဂီသည်။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဝဇီရေန၊ စိန်ဖြင့်။
မဏိံ၊ ကျောက်ပတ္တမြားကို။ ဝိဇ္ဈံ ဝိဇ္ဈန္တော ဣဝ၊ ဖောက်ထွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့။
ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်
ကား။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဥပါယေန၊
သင့်လျော်သော အကြောင်းဖြင့်။ မဏိံ၊ ကို။ ဝိဇ္ဈန္တော၊ ဖောက်ထွင်းသည်
ရှိသော်။ မဏိဿ၊ ၏။ ဆိဒ္ဒမေဝ၊ အပေါက်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ [၄၄၄]
မနသိကရောတိ၊ ၏။ မဏိဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာဒိံ၊ အဆင်းအစရှိသည်ကို။ န မနသိ-
ကရောတိ ယထာ၊ နှလုံးမသွင်းသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ သင်္ခါရာနံ၊
တို့၏။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်မစဲ။ ဘင်္ဂမေဝ၊ အပျက်ကိုသာလျှင်။ ယောနိသော၊
ဖြင့်။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ န မနသိကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။
ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝဇီရေန၊ ဖြင့်။ မဏိံ၊ ကို။
ဝိဇ္ဈန္တဿ၊ ဖောက်ထွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိဒ္ဓဋ္ဌာနံ၊ ဖောက်ထွင်းအပ်ပြီးသော
အရပ်သည်။ ပုန၊ တဖန်။ န ရုဟတိ ယထာ၊ မတက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။

ဝဇိရသဒိသေန၊ စိန်နှင့်အလားတူသော။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဘင်္ဂေ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ သော်။ ပုန၊ တဖန်။ နိစ္စဂါဟော၊ မြဲသည်ဟု စွဲလမ်းခြင်းသည်။ န ရုဟတိ၊ မတက်၊ ဝါ၊ မဖြစ်၊ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘင်္ဂမေဝ၊ အပျက်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း[၁]။

ယာ စ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါတိ၊ ကား။ ရူပါရမ္မဏတာ။ပ။ ပဋိသင်္ခါတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာသော။ ယာ စ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ၊ အကြင်အာရမ္မဏ ပဋိသင်္ခါပညာသည်ရင်း။ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂ အနုပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ယာ စ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊ ပညာသည်ရင်း။ သင်္ခါရာဝ။ပ။အတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်ဆိုအပ်သော။ ယဥ္စ သုညတော ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တိဝိဓာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာပိ၊ ဟောအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အယံ၊ ဤပညာသည်။ အဓိပညာဝိပဿနာ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၇၄၇။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီသူတိ၊ ကား။ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တာနုပဿနာသု၊ အနုပဿနာတို့၌။ နိဗ္ဗိဒါဒီသူတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂနိရောဓပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿ-နာသု၊ အနုပဿနာတို့၌။ တဃော ဥပဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဝိဓေ၊ သုံးပါး အပြားရှိသော။ ဥပဋ္ဌာနေ၊ ထင်ခြင်း၌။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ခယတော၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝယတော၊ ဖြင့်ရင်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ တည်း။ ဘယ-တော၊ ကြောက်ဖွယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ တည်း[၂]။ သုညတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ တည်း ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဒိဋ္ဌိသူတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိနိမိတ္တံ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ န ဝေဓတိ၊ မတုန်လှုပ်။ တာဟိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ အသံဟီရတာယ၊ မဆွဲငင်အပ်- မဆွဲငင်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န စလတိ၊ မတုန်လှုပ်။

၇၄၈။ ဒုဗ္ဗလဘာဇနဿ ဝိယာတိ၊ ကား။ တိန္တအာမမတ္တိကာဘာဇနဿ၊ စိုသော မီးမဖုတ်ရသေးသော မြေအိုး၏။ ဘေဒမေဝ၊ ကွဲပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ဝိယ၊ ရှုမြင်ဘိသကဲ့သို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ထွေ၊ ဤအရာ၌။ ဒုဗ္ဗလဘာဇနူပမာ၊ အားနည်းသော အိုးဥပမာကို။ သရသာ-

၁-ဤပေါရာဏဂါထာ၌ ပေါရာဏဆရာတို့၏ အလိုအားဖြင့် ဖောက်ထွင်းနိုင်ခဲသော ပတ္တမြားကို စိန်ဖြင့် ဖောက်ထွင်းသကဲ့သို့ ရှုမြင်နိုင်ခဲသော သင်္ခါရတို့၏ ခယဝယကို ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြင့် ရှုမြင်သည်ဟု ဤမျှသာ ဆိုလိုဟန်ရှိ၏။ ဆင်ခြင်ရန်။

၂-ဤဋီကာအဖွင့်ကို ထောက်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း ခယတော ဝယတော-ပုဒ်နောင် ဘယတော-ဟူသောပုဒ်လည်း ရှိသင့်၏။

ဘိဒုရတာဒဿနတ္ထံ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့် ပျက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။) ဝိပ္ပကိရိယမာနသုခုမရဇူပမာ၊ ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကြဲအပ်သော သိမ်မွေ့နူးညံ့သော မြူဥပမာကို။ အညမညံ၊ ချင်း။ အသမ္ဗန္ဓတာဒဿနတ္ထံ၊ မဆက်စပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဘဇ္ဇိယမာနတိလူပမာ၊ လှော်အပ်သောနှမ်းဥပမာကို။ (ဘိဇ္ဇိယမာန-မသင့်) ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ ဘိဇ္ဇနကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ပျက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ ဘေဒမေဝါတိ၊ ကား။ ဝိနာသမေဝ၊ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပ္ပါဒါဒီနံ၊ ဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧဝမေဝါတိ၊ ကား။ ဥဒကတလာဒိပစ္စယံ၊ ရေမျက်နှာပြင် အစရှိသော အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဒကဗုဗ္ဗုဠကာနိ၊ ရေပွက်တို့သည်။ နစိရဋ္ဌိတိကာနိ၊ ရှည်မြင့်စွာတည်ခြင်းမရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) သီဃံ သီဃံ၊ လျင်စွာလျင်စွာ။ ဘိဇ္ဇန္တိ ယထာ၊ ပျက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ပင်လျှင်။ ကမ္မာဒိပစ္စယံ၊ ကံ အစရှိသောအကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ခဏဋ္ဌိတိကာ၊ တခဏမျှတည်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သီဃံ သီဃံ၊ စွာ။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘေဒမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တုရိတံ တုရိတံ၊ လျင်စွာလျင်စွာ။ နေသံ၊ ထိုရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ဘေဒဒဿနတ္ထံ၊ ပျက်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာမေဍိတဝစနံ၊ အာမေဍိတ်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

မရီစိပိ၊ တံလှပ်သည်လည်း။ ဂိမှတ္တရကာလိကာဝ၊ တိုတောင်းသောကာလ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ နိဿယပဗန္ဓဝသေန၊ မှီရာအစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိရတရုပဋ္ဌာနံ၊ သာ၍ရှည်မြင့်စွာ ထင်ခြင်းသည်။ (စိရတရဋ္ဌာနံ၊ သာ၍ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းသည်-ဟူ၍လည်းသင့်၏) (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာ ပဿေ မရီစိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အယာထာဝုပဋ္ဌာနတောဝ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ထင်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ (ဤ၌ ဧဝ-သဒ္ဒါရှိသင့် မရှိသင့် ဆင်ခြင်အပ်၏) လောကန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓလောကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော လောကကို။ မစ္စုရာဇာ၊ သည်။ န ပဿတိ၊ မမြင်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အရဟတ္တာဓိဂမေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိသဖြင့်၊ ဝါ၊ ရသဖြင့်။ ပုနဗ္ဘဝါဘာဝတော၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

[၄၄၅] ၇၄၉။ ဘဝဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနန္တိ၊ ကား။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ ခွါခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်မစဲ။ ဘင်္ဂမေဝ၊

အပျက်ကိုသာလျှင်။ ပဿတော၊ ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အဝသရော၊ သက်ဝင်ခွင့်သည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခွင့်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တတော ဝေ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဇီဝိတေ၊ အသက်၌။ နိရာလယတ္တာ၊ တွယ်တာမှုကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇီဝိတနိကန္တိပရိစ္စာဂေါ၊ အသက်၌ငြိကပ်တွယ်တာခြင်းကို ပယ်စွန့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒါတိ၊ ကား။ ရတ္တိန္ဒိဝံ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဘာဝနာယ၊ ၌။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ၊ အလွန့်အလွန်အားထုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣစ္ဆာစာရာနံ၊ အလိုဆိုးဖြစ်ခြင်းတို့၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောအလိုဆိုးတို့၏။ ဒူရီဘာဝတော၊ ဝေးကွာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓါဇီဝိတာ၊ စင်ကြယ်သောအသက်မွေးမှု ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဿုက္ကပ္ပဟာနံ၊ ကြောင့်ကြကိုပယ်ခြင်းဟူသည်။ တိဗ္ဗသံဝေဂတ္တာ၊ ထက်သန်သောထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကိစ္စာကိစ္စေသု၊ ကိစ္စကြီးငယ်တို့၌။ အဗျာဝဋတာ၊ ကြောင့်ကြမရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဝိဂတဘယတာ၊ ကင်းသောဘေးရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသည်။ အတ္တသိနေဟာဘာဝတော၊ မိမိကိုယ်၌ ချစ်ခင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကုတောစိပိ၊ တစုံတခုသော အရပ်မှလည်း။ နိဗ္ဘယတာ၊ ကြောက်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ခန္တိသောရစ္စပဋိလာဘော၊ သည်းခံခြင်းနှင့် ကောင်းမှု၌မွေ့လျော်ခြင်းတို့ကို ရခြင်းသည်။ အနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ သုဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန္တသေနာသနေသု စ၊ အလွန်အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့၌ရင်း။ အဓိကုသလေသု စ၊ လွန်မြတ်သောကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော သမာဓိပညာ ဘာဝနာမှုတို့၌ရင်း။ အရ-တိယာ စ၊ မပျော်မွေ့ခြင်းကိုရင်း။ ကာမဂုဏေသု၊ တို့၌။ ရတိယာ စ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းကိုရင်း။ သဟနတော အဘိဘဝနတော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရတိရတိသဟနတာ၊ အရတိရတိကို လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣမာနိ အဋ္ဌဂုဏမုတ္တမာနီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန၊ လိင်ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ မ-ကာရော၊ မ-အက္ခရာသည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကိုပြုတတ်၏။ ဘဝဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနာဒိကေ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိကို ပယ်ခြင်းအစရှိကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဥတ္တမာနိသံသေ၊ ဤမြတ်သော အကျိုးအာနိသင်တို့ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဟိန္တိ၊ ကား။ [တတ္ထ ဘင်္ဂါနုပဿနာယံ၊ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာ၌။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၅၀။ သဗ္ဗသင်္ခါရာနန္တိ၊ ကား။ တေဘူမကာနံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ သဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ သဗ္ဗ-သဒ္ဒါသည်။ အဓိကာရဝသေန၊ အရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဒေသသဗ္ဗဝိသယော၊ ပဒေသသဗ္ဗလျှင် ဟောရာရှိသည်၊ ဝါ၊ တစိတ်တဒေသ အလုံးစုံသာလျှင်ဟောရာ အနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာသေဝန္တဿာတိ၊ ကား။ အာဒရဝသေန၊ ရှိသေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သေဝန္တဿ၊ မှီဝဲသော။ ပဝတ္တေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသော။ ဘာဝေန္တဿာတိ၊ ကား။ ဝဍ္ဎေန္တဿ ပြုံးဟေန္တဿ၊ ပွါးစေသော။ ဗဟုလီကရောန္တဿာတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသော။ ယုဉ္ဇန္တဿ၊ မပြတ်မစဲအားထုတ်သော။ ပဘေဒကာတိ၊ ကား။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ ဘိဇ္ဇနဝသေန၊ ပျက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဘေဒကာ၊ မပြတ်မစဲပျက်စီးကုန်သော။ အာဇီဝိကာဗျာဓိအာဒိနိမိတ္တံ၊ အသက်မွေးမှု အနာရောဂါအစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ မရိတုကာမဿ၊ သေခြင်းငှါအလိုရှိသော သူအားငင်း။ အမရိတုကာမဿာပိ၊ သေခြင်းငှါအလိုမငြားသော်လည်း။ သူရဿ၊ ရဲရင့်သောသူအားငင်း။ ဘာယိတဗ္ဗမ္ပိ၊ ကြောက်ဖွယ်ဖြစ်သော အာရုံသည်လည်း။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ န ဥပဋ္ဌာ-တိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခေန ဇီဝိတုကာမဿ ဘီရုကပုရိသဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ဘီရုကဇာတိကဿ၊ ကြောက်တတ်သောသဘောရှိသော သူအား။ သီဟာဒယော၊ ခြင်္သေ့အစရှိသည်တို့သည်။ ဘယာနကဘာဝတော၊ ကြောက်မက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တာသနိမိတ္တံ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ယောဂိနော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘင်္ဂတော၊ ပျက်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒိဿမာနာ၊ ထင်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သန္တာသနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီဟာ။ပ။ ဥပဋ္ဌဟန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာတိ၊ ကား။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့သည်။ ဒီဃတရပ္ပဗန္ဓာ၊ အထူးသဖြင့် ရှည်ကြာသော အစဉ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သြဠာရိကာ၊ ကုန်၏။ ခဏပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့သည်။ ဣတ္တရကာလာ၊ တိုသောကာလရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုခုမတရာ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့ကုန်၏။ မဇ္ဈိမာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နာ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့သည်။ ဣမ၊ ၌။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဘယတော ဘာယိတဗ္ဗတော၊ ကြောက်အပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောက်ဖွယ်အားဖြင့်။ ဥပတိ-ဋ္ဌနကေသု၊ ထင်သောသင်္ခါရတို့၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ မည်၏။

[၄၄၆] ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ ပုတ္တာနံ၊ တို့၏။ သီသဿ၊ ၏။ ဆိန္နတာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်သည်ရှင်း။ ဆိဇ္ဇမာနတာ၊ ဖြတ်အပ်ဆဲ ဖြတ်အပ်လတံ့၏ အဖြစ်သည်ရှင်း။ ဂယှမာနာ၊ သော်။ ဘယာဝဟာ၊ ကြောက်ခြင်းကို ဆောင်တတ်ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယောဂိနော၊ အား။ တိယဒ္ဓဂတာနံ၊ သုံးပါးသောအဓွန့်ကာလ၌ တည်ကုန်သော။ သင်္ခါ-ရာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းတို့သည်။ ဂယှမာနာ၊ သော်။ (ဘယာဝဟာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကောဿ ကိရ ဣတ္ထိယာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပူတိဘူတံ၊ ပုပ်သိုးသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သြဒနာဒိ၊ ထမင်းစသည်သည်။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုရင်းသဘောအားဖြင့်။ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ဝိနဿတိ ယထာ၊ ပျက်စီးသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယဿာ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ ဝိဇာတဝိဇာတာ၊ ဖွားမြင်တိုင်းဖွားမြင်တိုင်းကုန်သော။ ပုတ္တာ၊ တို့သည်။ န ဇီဝန္တိ၊ အသက်မရှင်ကုန်။ မရန္တိဧဝ၊ သေကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ သာ၊ ထိုမိန်းမကို။ ပူတိပဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပူတိပဇာဂ္ဂဟဏံ၊ ပူတိပဇာ-ဟူသောပုဒ်ကိုယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဂဗ္ဘဂတမရဏ-စိန္တာဒဿနေန၊ အမိဝမ်း၌ တည်သောသူငယ်၏ သေခြင်းကို ကြံစည်ခြင်းကိုပြသဖြင့်။ ယောဂိနော၊ ၏။ အနာဂတသင်္ခါရနိရောဓသန္နိဋ္ဌာနဒဿနတ္ထံ၊ အနာဂတ်သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်း၌ မြဲမြံစွာဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဿ၊ အား။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နသင်္ခါရနိရောဓော၊ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ သုပါကဋော ဧဝ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုအတိတ်ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗော၊ ပြီးစေအပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမာဒိဘာဝိနော၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန် စသည်ဖြစ်လတံ့သော။ အန္တိမဘဝိကဿ၊ အဆုံးစွန် ဘဝ၌တည်သော။ ယောဂိနော၊ အား။ အတီတေ ဒုက္ခဗဟုတာယ၊ အတိတ်၌ ဆင်းရဲ၏များသည်၏အဖြစ်ကိုရှင်း။ အနာဂတဒုက္ခပရိတ္တတာယ စ၊ အနာဂတ်၌ ဆင်းရဲ၏ နည်းသည်၏အဖြစ်ကိုရှင်း။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဗဟုပဇာဝ၊ များသောသားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣတ္ထီ၊ ကို။ နိဒဿိတာ၊ ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တဿာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ မတာ၊ သေကုန်ပြီးသော။ ပုတ္တာ ယထာ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဇ္ဈတ္တာဒိပ္ပဘေဒါ၊ အဇ္ဈတ္တစသည်အပြားရှိကုန်သော။ အတီတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ ဝါ၊ တို့ကိုသော်ရှင်း။

ဝုသိတပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌နေခဲ့ဘူးဖြစ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော။ သတ္တာဝါသာ ဝါ၊ သတ္တာဝါသတို့ကိုသော်ငင်း။ ဒဍ္ဎပုဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ မိယမာနပုတ္တော ဝိယ၊ သေဆဲဖြစ်သောသားကဲ့သို့။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာ ဝါ၊ တို့ကိုသော်ငင်း။ ပဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်ဆဲသော။ သတ္တာဝါသော ဝါ၊ ကိုသော်ငင်း။ ဒဍ္ဎမ္ဗော၊ ၏။ အဇာတပုတ္တော ဝိယ၊ မမွေးဖွားသေးသော သားကဲ့သို့။ အနာဂတာ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာ ဝါ၊ တို့ကိုသော်ငင်း။ ဘာဝီ၊ ဖြစ်လတံ့သော။ သတ္တာဝါသော ဝါ၊ ကိုသော်ငင်း။ ဒဍ္ဎမ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ သို့။ အဝဋ္ဌိတော၊ တည်လတ်သော်။ ဧကော၊ တို့သည်။ ဒသပုတ္တမာတရံ၊ သားဆယ်ယောက်ရှိသောမိခင်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ နဝပုတ္တမာတုဂ္ဂဟဏံ၊ သားကိုးယောက်ရှိသော မိခင်ကိုယူခြင်းသည်။ သာတ္ထကံ၊ အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ အပဟတံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒါရကာနံ၊ တို့၏။ မရဏဿ၊ သေခြင်း၏။ စိရကာလိကတ္တာ၊ ရှည်မြင့်စွာသောကာလ၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မရဏာနုဿရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂဗ္ဘဂတော၊ ဝမ်း၌ တည်သောသားသည်။ အပစ္စက္ခတာယ၊ မျက်မှောက်မဟုတ် မျက်ကွယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝီပက္ခေယေဝ၊ ဖြစ်လတံ့သော အနာဂတ်အဖို့၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ကုစ္ဆိဂတော၊ ဝမ်း၌တည်သော သားကို။ အနာဂတသခ်ါရဋ္ဌာနိယော၊ အနာဂတ်သခ်ါရအရာ၌တည်သည်ကို။ (ကတွာ၊ ပြု၍။) ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ တေသို့ ခဏေတိ၊ ကား။ ဘင်္ဂဒဿနမုခေန၊ ပျက်ခြင်းဘင်ကို ရှုခြင်းကိုရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဘယာနကဘာဝေန၊ ကြောက်ဖွယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဉပဋ္ဌာနက္ခဏေ၊ ထင်သောခဏ၌။

၇၅၁။ န ဘာယတိ၊ မကြောက်တတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ဘာယနာကာရေန၊ ကြောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဋိဃစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန၊ ပဋိဃစိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဒေါသစိတ္တုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘာယနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဉာဏံ ပန၊ သည်ကား။ ဘာယိတဗ္ဗဝတ္ထုံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဝတ္ထုကို။ ဘာယိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အတီတာ။ပ။ တီရဏမတ္တမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တိယော၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါရကာသုယော၊ တို့သည်။ အဘိတာပေန၊ ပူပြင်းခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပူရှိန်အားဖြင့်။ (နောက်နှာ၌ မဟာဘိတာပတာယ-ဟု ရှိသည်နှင့်အညီ အဘိတာပေန-သာ သင့်သည်။ အတိတာပေန-ကား မသင့်) တိက္ခမဇ္ဈုမုဒုဘေဒါ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်, အလယ်အလတ်၏အဖြစ်, နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ကွဲပြားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊

တည်း။ ဟိ-သစ့်၊ ၏။ ကာမဘာဝါဒီနံ၊ ကာမဘာဝ အစရှိကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဘဝါနံ၊ တို့၏။ နိဒဿနဘာဝေန၊ ပုံတူဥပမာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တာသံ၊ ထိုသုံးခုသော မီးကျီးတွင်းတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ခဒိရာဒိသူလတ္တယဿ၊ ရှားနှစ်အစရှိသော တံကျင်သုံးခုအပေါင်းကို။ (ဂဟဏံ-မှာစပ်) အပ္ပဏီတာဒိဘာဝတော၊ မမြတ်သည်၏အဖြစ် စသည်အားဖြင့်။ (ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ကေဝလံ ဟီတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ ဉာဏဿ၊ အား။ ဗျသနာပန္နာတိ၊ ကား။ နာနာဝိဓဝိပုလာနတ္ထပတိတာ၊ အထူးထူး အပြားပြား များစွာသော အကျိုးမဲ့၌ကျကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘယတောတိ။ ကား။ ဘာယိ-တဗ္ဗတော၊ ကြောက်ဖွယ်အားဖြင့်။

[၄၄၇] သင်္ခါရနိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ သမူဟာဒိဃနဝသေန စ၊ သမူဟအစရှိသောဃန၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ စ၊ မိမိကိစ္စလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ၊ အထည်ဒြပ်ရှိသောအရာဝတ္ထုတို့၏ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ အထည်ဒြပ်ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ (ဒု-၄၁၇-၄၁၉-တို့၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သင်္ခါရဝိနိမုတ္တံ၊ တို့မှလွတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတီတာ။ပ။ အဓိဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မရဏမေဝါတိ၊ ကား။ ဘင်္ဂမေဝ၊ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ တေနာတိ၊ ကား။ ဘင်္ဂဒဿနေန၊ အပျက်ကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ-သစ့်၊ ၏။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ ဘင်္ဂမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိမိတ္တ-သညိတံ၊ နိမိတ်ဟုဆိုအပ်သော။ သင်္ခါရဂတံ၊ အပေါင်းသည်။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သပ္ပဋိဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးနှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပဝတ္တံ နာမ၊ ပဝတ္တမည်သည်ကား။ သဗ္ဗာ၊ သော။ ဘဝပဝတ္တိ၊ ဘဝအဖြစ်သည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ မတ္တကပ္ပတ္တာယ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော။ ဘင်္ဂါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ အား။ သဗ္ဗာဝေသု၊ တို့၌။ အဘိဏှသမ္မဋိပီဠ-နဿ၊ မပြတ်နှိပ်စက်ခြင်း၏။ သုဋ္ဌုတရံ၊ အထူးသဖြင့်ကောင်းစွာ၊ ဝါ၊ သာ၍ ကောင်းစွာ။ ဥပဋ္ဌာနတော၊ ကြောင့်။ သန္တသုခါဘိမတာပိ၊ ငြိမ်သက်သည် ချမ်းသာသည်ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခသဘာဝတာယ၊ ဒုက္ခသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ပဝတ္တန္တိ ရူပါ-ရူပဘဝပဝတ္တိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဘယန္တိ၊ ကား။

နိမိတ္တဉ္စ၊ နိမိတ်သည်၎င်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံဒွယမ္ပိ၊ ထို နှစ်ပါးအပေါင်းသည်လည်း။ အတ္တသုညမေဝ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၅၂။ တာဏန္တိ၊ ကား။ သင်္ခါရဟေတုကာ၊ သင်္ခါရလျှင် အကြောင်း ရှိသော။ အနတ္ထတော၊ အကျိုးမဲ့မှ။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ရက္ခဏံ၊ စောင့်ရှောက် တတ်သော အရာသည်။ (ရက္ခကံ၊ သို့မဟုတ်၊ ရက္ခကော-ဟု ရှိသင့်၏) နေဝ ပညာယတိ၊ မထင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗဘဝါဒီနံ၊ ခပ်သိမ်းသောဘဝစသည် တို့၏။ သာဒီနဝတာယ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အပြစ်ရှိသည် ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကေသဒိသတ္တာ၊ တထပ်တည်းတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ လေဏန္တိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ကို။ ပရိဟရဏာယ၊ ရှောင်လွှဲခြင်းငှါ။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ ပရိဟရဏတာဏာယ-ကား မသင့်) ဥပလီယနံ၊ ကပ်၍မှီခိုရာ ပုန်းအောင်းရာတည်း။ ဂတိတိ၊ ကား။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ကို ရှောင်လွှဲရန်အလို့ ငှါ။ ဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနံ၊ သွားအပ်သောအရပ်တည်း။ ပဋိသရဏန္တိ၊ ကား။ တဿေဝ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ကိုသာလျှင်။ ပဋိသရဏဋ္ဌာနံ၊ ပယ်သတ်ရာအရပ်တည်း။ ပတ္ထနာတိ၊ ကား။ အာသီသနာ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ဤ ပါဌ်ဖြင့်။ တေံ မမာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ (သော မေ အတ္တာတိ-ဟု ဆိုလတံ့နှင့်အညီ တေံ မမာတိ-သာ သင့်သည်) တဏှာဂါဟာဘာဝံ၊ တဏှာ ဂါဟ၏ မရှိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ပရာမာသောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိပရာမာသော၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော ပရာမာသတည်း။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ သော မေ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဒိဋ္ဌိဂါဟာဘာဝံ၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟ၏ မရှိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တဏှာဂါဟာဘာဝေနေဝ၊ တဏှာဂါဟ၏ မရှိခြင်းဖြင့်ပင် လျှင်။ သောဟမသ္မီတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ မာနဂါဟာဘာဝေါပိ၊ မာနဂါဟ၏ မရှိ ခြင်းကိုလည်း။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝါ-သဒ္ဒဂ္ဂဟဏေန၊ ကိုယူသဖြင့်။ (ဝုတ္တောယေဝ၊ ပြီးသည်သာ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ ပတ္ထနာဒီနံ၊ တောင့်တခြင်းစသည်တို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တယော ဘဝါတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိ သော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ တယော၊ ကုန်သော။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ ဇာတိအာဒိဒုက္ခာဓိဋ္ဌာနဘာဝေန၊ ဇာတိအစရှိသော ဆင်းရဲတို့၏ တည်ရာ၏

အဖြစ်ဖြင့်။ မဟာဘိတာပတာယ၊ များစွာပူပြင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ လွန်စွာပူပြင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အင်္ဂါရကာသုယော ဝိယ၊ မီးကျီးတွင်းတို့ကဲ့သို့။ (ဉပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။) စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ထဒ္ဓတာဝိဿန္ဒနဒါဟ-ဇ္ဇေဒ္ဒုက္ခဝိဓာနတော၊ ခက်မာတောင့်တင်းသည်၏အဖြစ် ယိုစီးခြင်း ပူလောင်ခြင်း ဖြတ်ခြင်း ဟူသော ဆင်းရဲတို့ကို စီရင်တတ်သောကြောင့်။ ကဋ္ဌမုခပူတိ-မုခအဂ္ဂိမုခသတ္ထမုခသဒိါတာ၊ ကဋ္ဌမုခမြွေ ပူတိမုခမြွေ အဂ္ဂိမုခမြွေ သတ္ထမုခမြွေဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဃောရဝိသအာသီဝိသာ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ (ဉပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။) အဝိသေသတော ပန၊ သာမညအားဖြင့်မူကား။ အာသယတော၊ တည်ရာအားဖြင့်ရင်း။ ဝိသဝိကာရတော၊ အဆိပ်၏ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်ရင်း။ အနတ္ထဒါနတော၊ အကျိုးမဲ့ကို ပေးသောအားဖြင့်ရင်း[၁]။ ဒုရူ-ပစာရတော၊ ပြုစုနိုင်ခဲသော အားဖြင့်ရင်း။ (အဋ္ဌကထာ၌ ဒုရုပဋ္ဌာနတော-ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဠ်သာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်) ဒုရာသဒတော၊ ချဉ်းကပ်နိုင်ခဲသော အားဖြင့်ရင်း။ အကတညုတော၊ သူပြုဘူးသောကျေးဇူးကို မသိတတ်သော အားဖြင့်ရင်း။ အဝိသေသကာရိတော၊ အထူးကိုမပြုတတ်သော အားဖြင့်ရင်း။ အနေကာဒီနဝူပဒ္ဒဝတော စ၊ များစွာသောအပြစ် ဉပဒ္ဒဝေါရှိသော အားဖြင့်ရင်း။ (ဃောရဝိသအာသီဝိသာ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဉပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဉဂ္ဂတေဇာ၊ ထက်သော တန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဃောရဝိသာ၊ ကြမ်းတမ်းသော အဆိပ်ရှိကုန်သော။ အာသီဝိသာတိ ခေါ၊ လျင်သောအဆိပ်ရှိသော မြွေတို့ဟူသော ဤအမည်သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ [၄၄၈] စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ အဓိ-ဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ကေက္ခန္ဓဘဒေါ၊ တခုသော ခန္ဓာပျက်စီးလတ်သော်။ အညက္ခန္ဓာနုဝဋ္ဋာနတော၊ တပါးသော ခန္ဓာတို့၏ မတည်တံ့နိုင်ခြင်းကြောင့်။ အညမညဃာတနတော စ၊ အချင်းချင်းကို သတ်တတ်သော အားဖြင့်ရင်း။ မရဏဒုက္ခာဝဟနတော စ၊ သေခြင်းဆင်းရဲကို ဆောင်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဉက္ခိတ္တာသိကဝဓကာ ဝိယ၊ ချီမိုးအပ်သော သန်လျက်ရှိသော သူသတ်ယောကျ်ားတို့ကဲ့သို့။ (ဉပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။) စ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဉက္ခိတ္တာသိကော၊ ချီမိုးအပ်သော ထားသန်လျက်ရှိသော။ ဝဓကောတိ ခေါ၊ သူသတ်ယောကျ်ားဟူသော ဤအမည်သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဉပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ-ဝုတ္တံ ဝေါ၊ အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိ-

---

၁-အနတ္ထဂ္ဂဟဏတော-ဟူသောအဋ္ဌကထာနှင့်အညီ အနတ္ထာဒါနတော-ဟူ၍သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏၊ အကျိုးမဲ့ကို ယူသောအားဖြင့်ရင်း-ဟု အနက်ပေး။

ကာယဘနာနိ၊ တို့သည်။ အတ္တတ္တနိယဘာဝေန၊ အတ္တ၏အဖြစ် အတ္တ၏ဥစ္စာ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတာနိပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ တတော၊ ထိုအတ္တ၏အဖြစ် အတ္တ၏ ဥစ္စာအဖြစ်မှ။ ရိတ္တဘာဝတော၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုညဂါမော ဝိယ၊ လူဆိတ်သောရွာကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ရွာပျက်ကုန်းကဲ့သို့။ "တွေ၊ ဤရွာ၌။ ဘောဇနာဒိဂယှုပဂံ၊ ဘောဇဉ်စသော ယူလောက်သုံးလောက်သော အရာဝတ္ထုသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့နှလုံးသွင်း၍။ ပဝိဋ္ဌသုညဂါမော ဝိယ၊ ဝင်အပ်သော ရွာပျက်ကုန်းကဲ့သို့။ (ဉပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။) တထာ-တံ ဝေ.နံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုညော ဂါမောတိ၊ ရွာပျက်ကုန်းဟူသော။ တေံ၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနံ အာယတနာနံ၊ အဇ္ဈတ္တိက အာယတနတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗျတ္တော၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော။ မေဓာဝီ၊ ထက်မြက်သော ပညာရှိသော။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ စက္ခုတောပိ၊ မျက်စိမှလည်း။ နံ၊ ထိုကိုယ်ကို။ စေ ဥပပရိက္ခေယျ၊ အကယ်၍ကပ်၍ ရှုဆင်ခြင်ငြားအံ့။ ရိတ္တကဉ္စေဝ၊ ကင်းသည် သာလျှင်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ခါယတိ၊ ထင်၏။ တုစ္ဆကဉ္စေဝ၊ အချည်းနှီးသာလျှင်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ခါယတိ၊ ၏။ သုညကဉ္စေဝ၊ ဆိတ်သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ခါယတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဆ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရာယတနာနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗာဘာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဃာတကဘာဝတော၊ နှိပ်စက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂါမဃာတကစောရာ ဝိယ၊ ရွာကိုလုယက်ဖျက်ဆီးတတ်သော ခိုးသူဓားမြတို့ကဲ့သို့။ (ဉပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။) တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့ ဂါမဃာတကာ၊ ရွာကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော။ စောရာတိ တေံ၊ ခိုးသူဓားမြတို့ဟူသော ဤအမည် သည်။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဗာဟိရာနံ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခု၊ မျက်စိ ကို။ မနာပါမနာပေသု၊ နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပေသု၊ အဆင်းတို့၌၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဟညတိ၊ ထိပါးနှိပ်စက်အပ် ၏။ ဣတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ အာဟ ၏။ ရာဂဂ္ဂိအာဒီဟိ၊ ရာဂမီး အစရှိကုန် သော။ ကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂိဟိ၊ တို့သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ အာဒိတ္တံ၊ စွဲလောင်အပ်၏။ ကေန၊ အဘယ်သည်။ အာဒိတ္တံ၊ နည်း။ ရာဂဂ္ဂိနာ၊ ရာဂမီးသည်။ ဒေါသဂ္ဂိနာ၊ သည်။ မောဟဂ္ဂိနာ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းသည်။ မရဏေန၊ သေခြင်းသည်။ သောကေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိဒေဝေဟိ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခေဟိ၊ တို့သည်။ ဒေါမနဿေဟိ၊ တို့သည်။

ဥပါယာသေဟိ၊ တို့သည်။ အာဒိတ္တံ၊ အပ်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဝေါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဂဏ္ဍာဒိသဒိသတာ၊ အိုင်းအမာစသည်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တာယေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ နိရဿာဒါတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသဘာဝတ္တာ၊ ဆင်းရဲသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာဒေတဗ္ဗရဟိတာ၊ သာယာဖွယ်မှ ကင်းကုန်၏။ နိရသာတိ၊ ကား။ ဝိပတ္တိပရိယောသာနတ္တာ၊ ပျက်စီးခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ပတ္တိရဟိတာ၊ ပြည့်စုံခြင်းမှ ကင်းကုန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဥပမာပုဒ်တို့၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ နိရဿာဒါ နိရသာ မဟာအာဒီနဝရာသိဘူတာ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တီတိ၊ ဟူ၍။ သမ္ဗန္ဓော ယထာ၊ စပ်အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဉာရိပိ၊ ၌လည်း။ သဝါဋကမိဝ ဝနဂဟနန္တိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ဥပမာပုဒ်တို့၌။ တံ၊ ထိုနိရဿာဒါ-အစရှိသောပုဒ်အပေါင်းကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။

သသဒ္ဒူလာတိ၊ ကား။ သဗျဂ္ဃါ၊ ကျားနှင့် တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဂါဟာ၊ ဖမ်းစားတတ်သော ငါးရဲတို့ဟူသည်။ ကုမ္ဘီလာဒယော၊ မိကျောင်း စသည်တို့တည်း။ ရက္ခသော၊ ရက္ခိုဘ်ဘီလူးဟူသည်။ ဒကရက္ခသော၊ ရေကို စောင့်၍ ဖမ်းစားတတ်သောဘီလူးတည်း။ နိရသံ နိရဿာဒန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်နှစ်ခုဖြင့်။ အာဒီနဝဿ၊ ၏။ အဗ္ဗောကိဏ္ဏတံ၊ ကောင်းသော ဂုဏ်နှင့် မရောနှောသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဿ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂီအား။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဘဝါဒီသု၊ ဘဝစသည်တို့၌။ သဗ္ဗေပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ နိဿဂ္ဂတော၊ စွန့်လွှတ်သောအားဖြင့်။ (ဤပုဒ်ကို စဉ်းစားသင့်သေး၏။ နိယမတော-ဟုရှိသင့်၏) နိရန္တရံ၊ မပြတ်မစဲ။ သပ္ပဋိဘယာဝ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေး ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ယဥ္စ၊ အကြင် တရားသည်လည်း။ သပ္ပဋိဘယံ၊ နှင့်တကွဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ သာဒီနဝံ၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တသောဝန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

[၄၄၉] ယန္တိ၊ ကား။ အာဒီနဝဉာဏံ၊ ကို။ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဒသဝတ္ထုကံ၊ ဆယ်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။ ဒွိဒသဝါရပဋိမဏ္ဍိတံ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော ဝါရတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ အနုယဗျတိရေကဝသေန၊ ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တသောဝ၊ ထိုအာဒီနဝဉာဏ်၏သာလျှင်။ ပဒဘာဇနံ၊ ပုဒ်အဖွင့်ဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤစကားရပ်ကို။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဥပ္ပါဒေါ ဘယန္တိ၊ ကား။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ အခေမဋ္ဌေန၊ ဘေးငြိမ်းရာမဟုတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဘယဝတ္ထု-

တာယ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေး၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယံ၊ မည်၏။
ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ ဥပ္ပါဒမူလကံ၊ ဖြစ်ခြင်းလျှင်အကြောင်းရင်း
ရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုဘေးသည်။ သဗ္ဗဝတ္ထုကံ၊ အလုံးစုံလျှင်တည်ရာ
ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗျသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏[၁]။ ပဝတ္တံ ဘယန္တိ-
အာဒီသုပိ၊ ပါဠ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တေသု၊ ဤသဘော
တရားအား။ ဥပ္ပါဒေ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ရားကို။
အဓိဂတော၊ ရအပ်သိအပ်သည်ရှိသော်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အာယတိံ၊ ၌။
ဥပ္ပါဒေ၊ သည်။ န၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပ္ပါဒေ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိုရ၏။
တဉ္စ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်လည်း။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ဘယာဘာဝတော၊ ဘေးမရှိ
ခြင်းကြောင့်။ ပရမဿာသဘူတတ္တာ၊ အလွန်မြတ်သော သက်သာရာ၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ နိဗ္ဘယဋ္ဌေန၊ ဘေးကင်းသော အနက်သဘောကြောင့်။ ခေမံ၊ မည်၏။
ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သန္တိပဒေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသင်္ခါရူပသမဘူတော၊ ခပ်သိမ်းသော
သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အမတပဒေ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌။ အပ္ပဝတ္တန္တိ-
အာဒီဟိပိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း။ ပဝတ္တာဒိပဋိက္ခေပမုခေန၊ ပဝတ္တစသည်ကို
ပယ်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ၏။ ပဝတ္တိယံ၊
၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ တဒနန္တရမေဝ၊ ထို၏အခြားမဲ့၌ပင်လျှင်။ နိဝတ္တိယံ၊
ဆုတ်နစ်ခြင်း-မဖြစ်ခြင်း၌။ အာနိသံသဒဿနဝသေန၊ အကျိုးကိုပြသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ သီဃံ၊ စွာ။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥဿုက္ကာပေန္တာနံ၊ အားထုတ်
စေကုန်သော ယောဂီတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေါ ဘယံ အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ၊
ဟူ၍။ တတိယဝါရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဆဋ္ဌဝါရောဒီသုပိ၊ စသည်တို့၌လည်း။
ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပါဒ-ပုဒ်သည်။
ဝိသေသော၊ အထူးပြုသော ဝိသေသနပုဒ်တည်း။ ဘယံ၊ ဘယ-ပုဒ်သည်။
သာမညဘာဝတော၊ သာမည၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသိတဗ္ဗံ၊ အထူးပြုအပ်
သော ဝိသေသျပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိန္နံ ပဒါနံ၊ တို့၏။ သမာနာဓိကရဏ-
ဘာဝေ၊ တူသောတည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ လိင်္ဂ-
ဘေဒေါ၊ လိင်ကွဲပြားခြင်းကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကဲ့သို့နည်း

၁-အထက်ပါအနက်မှာ ပါဠ်ရှိရင်းအတိုင်း ပေးအပ်သောအနက်ဖြစ်သည်။ သိမ္မ၌ကား
သဗ္ဗံ တံ သဗ္ဗဝတ္ထုကန္တိ သဗျသနံ-အရာတွင် သဗ္ဗံ တံတံဝတ္ထုကံ ဘဝဂတံ ဗျသနံ-ဟု ရှိ၏။
ထိုအလိုအားဖြင့် "သဗ္ဗံ၊ သော။ တံတံဝတ္ထုကံ၊ ထိုထို (သူတပါးက နှိပ်စက်ခြင်း၅သော)
အကြောင်းရှိသော။ ဘဝဂတံ၊ ဘဝ၌တည်သော။ ဗျသနံ၊ ဉာတိဗျသနစသော ပျက်စီးခြင်း
ဟူသမျှသည်။ ဥပ္ပါဒမူလကံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းလျှင် အရင်းခံရှိ၏။" ဟု အနက်ပြန်ရာ၏၊
သင်ပေ၏။

ဟူမူ။) ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စန္တိ ယထာ၊ ဟူသောပါဌ်ကဲ့သို့တည်း[၁]။ ဂတိ-ဘယႏ္တိအာဒီသုပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဥပ္ပါဒေါ သင်္ခါရာတိ တွေ၊ ဤပါဌ်၌။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒံ၊ ကို။ သာမညေန၊ ညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ တပေါင်းတည်းယူ၍။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဘေဒတော၊ ကွဲပြားသော အားဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ (အောက်ခြေ၌ ပြထားသော သျှာမူကွဲသည်သာလျှင် ဂဟေတွာ-ဟူသော ရှေ့စကားနှင့်ညီ၍ သင့်ပေသည်) (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗတ္ထကမေဝ၊ အလုံးစုံ၌ ဖြစ်သည်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ အလုံးစုံ၌ ရောက်သည်ကိုသာလျှင်ပြ၍။ (ဤပါဌ်ကား သင့်အံ့မထင်။ သဗ္ဗတ္ထကာန-မေဝ၊ အလုံးစုံသော ဘဝစသည်တို့၌ ဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော-ဟု ရှိသင့်၏) တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ အသီးအသီး ခွဲခြားဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဝိပဿိယမာနတ္တာ၊ ရှုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝစနဘေဒေါ၊ ဝစ်ကွဲပြားခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။

အာယူဟနံ၊ ကိုရင်း။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကိုရင်း။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ ဉာဏံ အာဒီနဝေ ဣဒန္တိ၊ ကား။ ဝိသယ-ဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာဒီနဝေ၊ အပြစ်၌။ ပဋ္ဌဝတ္တကံ၊ ငါးပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဉာဏံ သန္တိပဒေတိ၊ ကား။ သန္တိပဒေ၊ ငြိမ်းအေးသော အဖို့-နိဗ္ဗာန်၌။ နိန္နာဒိဘာဝေန၊ ညွတ်ခြင်းစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။

၇၅၃။ ကမ္မပစ္စယာ၊ ကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ပါကဋ-တရော၊ အထူးသဖြင့်ထင်ရှားသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိမကမ္မပစ္စယာ ဣဓ ဥပ္ပတ္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဝတ္တံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နဿ ပဝတ္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဇ္ဈမှီတိ၊ ကား။ တိယဒ္ဓဂတံ၊ သုံးပါးသော အခွန့်ကာလ၌တည်သော။ ရူပါရူပံ၊ ရုပ်နာမ်ဟုဆိုအပ်သော။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဒိဝိဘာဂံ၊ ဒွ-စသည်အပြားအားဖြင့်

၁-ဤသို့သိုင်ကဲ့သောပါဌ်သည် မြန်မာပါဠိပိဋကတို့၌ မတွေ့ရတော့ချေ၊ ယိုးဒယား ပါဠိပိဋကတို့၌မူ တွေ့ရ၏။ ပဋိသံ-၄ ပ-၅၈-၌ ဒုက္ခသမုဒယော ဒုက္ခနိရောဓောတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဒုက္ခ-သမုဒယံ ဒုက္ခနိရောဓန္တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ကတော-ဟု မိန့်ဆိုထားလေသည်။ သို့သော် ဒုက္ခ-နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ-ပုဒ်၌ လိင်ပြန်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ဒုက္ခသမုဒယော ဒုက္ခနိရောဓော-ဟု လိင်မှန်နှင့် ရှိသောပါဌ်သည်သာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်။

ခွဲခြားဝေဘန်အပ်သော၊ ဝါ၊ အားဖြင့် ကွဲပြားသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ဖြစ်သော။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ တေရဟိ၊ ယခုဘဝ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပ္ပါဒ-စသော ငါးပုဒ်တို့ဘွင်။ ဥပ္ပါဒပဝတ္တအာယူဟနဂ္ဂဟဏေန၊ အာယူ-ဟနတို့ကို ယူသဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓပရိယာပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အခွန့်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေန၊ သန္ဓေကိုယူသဖြင့်။ အနာဂတဒ္ဓပရိယာပန္နာ၊ အနာဂတ်အခွန့်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ (သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပါဒိတ္တာ၊ စွဲလမ်းအပ်သော ခန္ဓာတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။[၁] စ၊ ဆက်။ ဥပ္ပါဒဂ္ဂဟဏေန၊ ကို ယူသဖြင့်။ အတီတဒ္ဓပရိယာပန္နာ၊ ဝင်ကုန်သော။ ကမ္မသင်္ခါရာ၊ ကံနှင့် သင်္ခါရတို့ကို၊ ဝါ၊ ကံဟူသော သင်္ခါရတို့ကို။ (ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဥလ္လိင်္ဂိတ္တာ၊ အကျိုးဖြင့်ဖော်ပြအပ်သော အကြောင်းတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ရှိရင်းအတိုင်း ပြန်အပ်သောအနက်ဖြစ်သည်။ သိမ္မဋ္ဌ၌ကား ဥလ္လိင်္ဂိတာ-ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့်၊ ကမ္မသင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဥလ္လိင်္ဂိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏-ဟု အနက်ပေးရာ၏။)ပန၊ အထူးကား။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏေန၊ ကိုယူသဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ယာယ ဂတိယာ၊ အကြင် ဂတိဖြင့်။ သာ ပဋိသန္ဓိ၊ ထိုပဋိသန္ဓေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၄၅၀] နိရယာဒိ-ဘေဒါ၊ နိရယစသည်အပြားရှိသော။ သာ၊ ထိုဂတိသည်။ သုစရိတဒုစ္စရိတ-ဝသေန၊ သုစရိုက်ဒုစရိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗတ္တာ၊ လားရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂတိ၊ မည်၏။ သာ ပန၊ ထိုဂတိသည်ကား။ အတ္တတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်။ တံတံကမ္မနိယမိတာ၊ ထိုထိုကံဖြင့် ကိန်းသေ မှတ်အပ်ကုန်သော။ ဘဝသမညာရဟာ၊ ဘဝဟူသောအမည်ကို ရထိုက်ကုန် သော။ ဝိပါကက္ခန္ဓာ စ၊ ဝိပါက်ခန္ဓာတို့သည်၎င်း။ ကဋတ္တာစရူပံ၊ ကမ္မဇရုပ်သည် ၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ခန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တနန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ သစ္စဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ လက္ခဏာဒိဝသေန၊ လက္ခဏာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ အကျယ်ပြအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါကဋာ ဧဝ၊ ထင်ရှားကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝတ္ထုဝသေနာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏ-သင်္ခါတပဝတ္တိဋ္ဌာနဝသေန၊ အာရုံဟု ဆိုအပ်သောဖြစ်ရာဌာန၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တေ ပဉ္စဝ၊ ထိုငါးပါးသော ပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထုဘာဝေန၊ ဝတ္ထု၏

၁-ဥပ္ပါဒိတ္တာ-ဟု ရှိလျှင် မုချဖြစ်လတ္တံ့သော အနာဂတ်ဘရားတို့၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း-ဟု အနက်ပေး။ သိမ္မဋ္ဌ၌ကား ဥပါဒိန္နာ-ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် အနာဂတဒ္ဓ-ပရိယာပန္နာ၊ အကျုံးဝင်ကုန်သောသင်္ခါရတို့ကို။ ဥပါဒိန္နာ၊ ကပ်၍-ဆွဲငင်ယူအပ်ကုန်၏-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

အဖြစ်ဖြင့်။ ယဒိ ဧကစ္စိတာ၊ အကယ်၍ အလိုရှိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ သေသာ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သေသာ တေသံ ဝေဝစနဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠ်ဖြင့်။ ဝိပဿ-ကာနံ၊ ဝိပဿနာရှုသောယောဂီတို့၏။ ဉာဏဝိပ္ဖါရဿ၊ ဉာဏ်၏ ပြန့်ကားခြင်း ကွန့်မြူးခြင်း၏။ ဝိသယသံဝဍ္ဍနတ္ထံ၊ အာရုံကို တိုးပွါးစေခြင်း အကျိုးငှါ။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်ကို။ ဝဍ္ဎိတာ၊ ပွါးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

အနွယတော၊ အလျော်အားဖြင့်။ ဒဿိတဿ၊ ပြအပ်သော။ အာဒီနဝ-ဉာဏဿ၊ အာဒီနဝဉာဏ်ကို။ ဗျတိရေကတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက် ပြောင်းပြန် အားဖြင့်။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ယတ္ထ၊ အကြင်တရား၌။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဘယမ္ပိ၊ ဘေးသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပက္ခဉာဏဒဿနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့် ဖြစ်သောဉာဏ်ကို ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဘယတုပဋ္ဌာနေနေ ဝါတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်။ ပဝတ္တိ(ံ)၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ တေ နိဝတ္တိဒဿနံ၊ ဤနစ်ခြင်း-မဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ စ, မြတ်စွာဘုရားတို့၏ငှင်း။ အနုဗုဒ္ဓါနံ စ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့ အတုလိုက်၍ သိတော်မူကုန်သော ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်တို့၏ငှင်း။ အာစိဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျင့်တော်ပေတည်း။ (ကိံ ယထာ၊ ဟူမူ။) ပုဗ္ဗံ၊ ရှေးဖြစ်သော။ သစ္စဒွယံ၊ သစ္စာနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ နိရောဓသစ္စဒေသနာ၊ နိရောဓသစ္စာကို ဟောခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ လောကေ၊ ၌။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဒီနဝဒဿနံ၊ အပြစ်ကိုမြင်ခြင်းသည်။ နိရတ္ထကမ္ပိ၊ အကျိုးမဲ့သည်လည်း။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣဒံ၊ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြစ်ကို မြင်ခြင်းသည်။ (နိရတ္ထကံ၊ သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ သော်ကား။ ဣဒံ၊ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏အပြစ်ကိုမြင်ခြင်းသည်။ သာတ္ထကမေဝ၊ အကျိုးရှိသည်သာ လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယသ္မာ ဝါတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တပ္ပဋိပက္ခနိန္နံ၊ ထိုဥပ္ပါဒစသည်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၌ ညွတ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒါဟာဘိဘူတဿ၊ ပူလောင်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ သီတနိန္နတာ ဝိယ၊ အအေးခံတတ်၌ ညွတ်သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ သုဋ္ဌုဒိဋ္ဌာဒီနဝတော၊ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပြီးသောအပြစ်ရှိသော သင်္ခါရတရားအပေါင်းမှ။ ကေသနေ၊ စင်စစ် အားဖြင့်။ မုဉ္စိတုကမျတာဘာဝတော၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော မုဉ္စိတုကမျတာ ဉာဏ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဘာယန္တိ၊ ကား။ ဘာယိတဗ္ဗံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ နိယမတော ဒုက္ခန္တိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုကြောက်ဖွယ်ဘေးမည်သောတရား၏။ ဒုက္ခ-ဘာဝေန၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာယိတဗ္ဗတာ၊ ကြောက်ဖွယ်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာယိတဗ္ဗတာ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေး၏အဖြစ်သည်။ ဒုက္ခဘာဝံ၊ ဆင်းရဲ၏အဖြစ်ကို။ န ဗျဘိစရတိ၊ နှစ်ချိုးနှစ်ထွေ မဖြစ်စေ၊ ဝါ၊ အနေကန်မဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝဋ္ဋာမိသံ၊ သဟူသည်။ ဥပါဒိန္န-က္ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တိဝိဓမ္ပိ၊ သုံးပါးအပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝဋ္ဋဥ္စ၊ ဝဋ်တရားသည်၎င်း။ ဝဋ္ဋသန္နိဿိတဥ္စ၊ ဝဋ်ကိုမှီသော တရားသည် ၎င်း။ ဝဋ္ဋာမိသံ၊ မည်၏။ ကိလေသေဟိ၊ တို့သည်။ အာမသိတဗ္ဗတော၊ သုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ခကြောင့်။ လောကာမိသံ၊ မည်၏။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကာမ-ဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ကိလေသာ ဝေ၊ ကိလေသာတို့သည် ပင်လျှင်။ ကိလေသာမိသံ၊ မည်၏။ သင်္ခါရမတ္တမေဝါတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဧဝ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသင်္ခါရံ၊ သင်္ခါရကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ခါရကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌။ သာမိသတာလေသောပိ၊ သာမိသအဖြစ် အရိပ်အမြွက်မျှသော်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ မတ္တသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အပရိပုဏ္ဏတံ၊ မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ အပေါင်းသည်။ သာမိသံ၊ အာမိသနှင့်တကွဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ဘာယန္တိ၊ ဘေးဟူ၍။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သောသဘောတရား၏။ ဒုက္ခာဒိဘာဝေန၊ ဒုက္ခစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိယတတ္တာ၊ ကိန်းသေမြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ ဘယံ၊ ဘေးမည်၏။ တံ၊ ထိုဘေး မည်သော တရားသည်။ ဒုက္ခာဒိသဘာဝမေဝ၊ ဒုက္ခစသည် သဘောရှိသည် သာလျှင်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ တထာ သတိ၊ သော်။ ဘယာဒီသု၊ ဘယစသည် တို့တွင်။ ဧကေနေဝ၊ တပုဒ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ အတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အနက်၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ မနသိ ကတွာ၊ ၍။ ဧဝံ သန္တေပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေသု ဝေ သင်္ခါရေသု၊ ထိုသင်္ခါရ တို့၌ပင်လျှင်။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသော ခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲ သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနတ္တ တော၊ အနတ္တ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာကာရနာနတ္တတော၊ အခြင်း အရာ ထူးသောအားဖြင့်။ အနုပဿနာနာနတ္တံ၊ အနုပဿနာ၏ ထူးခြားသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘယာကာရာဒိအာကာရနာ-နတ္တတော၊ ကြောက်ဖွယ် အခြင်းအရာ အစရှိသောအခြင်းအရာထူးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိဝသေနေဝ၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်တို့၌။

ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ [၄၅၁] နာနတ္တံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအခြင်းအရာ တို့တွင်။ ဘယာကာရေန၊ ကြောက်ဖွယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတရာကာရဝသေန၊ ဤမှတပါး သော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အာဒီနဝ-ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အာဒီနဝဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ ဝိသယဘာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ပန္နရသာပိ၊ တဆယ့်ငါးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပါဒါဒီသု၊ ဥပ္ပါဒအစရှိကုန်သော။ ပဉ္စသွေဝ၊ ငါးပါးသော အနက်တို့၌သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုငါးပါးသော အနက်တို့၌လည်း။ ဉာဏံ၊ သည်။ အန္ဒယဗျတိရေက-ဝသေန၊ အန္ဒယနှင့် ဗျတိရေကတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလျော်နှင့် ပြောင်းပြန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒသဝိဓံ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒသ ဉာဏေ ပဇာ-နာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ စ၊ ဆက်။ ပဇာနနံ၊ သိခြင်းဟူသည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲ။ ဝိသယဂတသမ္မောဟဝိဂမေန၊ အာရုံ၌တည်သော ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းကင်းသဖြင့်။ (ဝိသယေ၊ အာရုံ၌။) အသမ္မူဠှံ၊ မတွေဝေ သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) အတ္တနိပိ၊ ဉာဏ်ဟူသောမိမိ၌လည်း။ အသမ္မူဠှမေဝ၊ မတွေဝေခြင်းပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တာနမ္ပိ၊ ဉာဏ်ဟူသော မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း။ ပဇာနန္တံ ဝိယ၊ သိဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ သစ္စိကရော-တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒွိန္နန္တိ၊ ကား။ ဒွီသု၊ နှစ်ပါးသောဉာဏ်တို့၌။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နဇ္ဇဂီတဿ၊ ကခြင်း သီခြင်း၌။ ကုသလာ၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာကုန်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပါဠိ၌ကဲ့သို့။ ကုသလသဒ္ဒယောဂေန၊ ကုသလ-သဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်ခြင်း ကြောင့်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌီဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသလတာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကရဏေ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်၏အနက်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ဒွိန္နံ ကုသလ-တာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒွိန္နန္တိ၊ ကား။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဝတ္တိယာ၊ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ယာထာဝတော၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌတာယ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တပ္ပဋိပက္ခတော၊ ထို မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ သန္တိပဒံ၊ ငြိမ်းအေး သောအဖို့ နိဗ္ဗာန်သည်။ သုဝိနိစ္ဆိတမေဝ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်သည်သာ လျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။

စိတ္တံ၊ သည်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနာဒိမိစ္ဆာဂါဟဝသေန၊ အမြတ်ဆုံး မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်အစရှိသော မိစ္ဆာအယူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န ဝိစလတိ၊ မတုန်လှုပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုမပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၌။ သုပရိဒိဋ္ဌာဒီနဝတ္တာ၊ ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင် မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္ပတီတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ထွေ၊ ဤအရာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်ဝါကျသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၄၄။ သင်္ခါရဂတေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ အလုံးစုံသော။ တေဘူမကေ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ သင်္ခါရေ၊ ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတီတိ၊ ကား။ ဉာဏနိဗ္ဗိဒေန၊ ဉာဏ်ဟူသော ငြီးငွေ့ခြင်းဖြင့်။ နိဗ္ဗေဒံ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ စ၊ ဆက်။ တထာဘူတော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ယောဂီသည်။ တတ္ထ၊ ၌။ ဥက္ကဏ္ဌန္တော စ နာမ၊ ဆန့်ကျင်ပျင်းရိသည်မည်သည်ဋင်း။ အနဘိရမန္တော စ နာမ၊ မမွေ့လျော်သည်မည်သည်ဋင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥက္ကဏ္ဌတိ နာဘိရမတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌။ အနဘိရမဏာဿ၊ မမွေ့လျော်ခြင်း၏။ ဥပမံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သေယျထာပီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနောတတ္တဒဟံ၊ အနဝတတ်အိုင်ကို။ ပရိက္ခိပိတွာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဌိတေသု၊ ရှိကုန်သော။ ဒွိယောဇနသတုဗ္ဗေဓေသု၊ ယူဇနာနှစ်ရာ အစောက်ရှိကုန်သော။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ မသာရဂလ္လရဇတသုဝဏ္ဏသတ္တရတနမယေသု၊ မြကျောက် မျက်စဉ်းညိုကျောက် ငွေ ရွှေ ရတနာ ခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးကုန်သော။ (မသာရ သျှာမူကွဲသင့်သည်) ဂန္ဓမာဒနကာဠ ကေလာသ သုဒဿန စိတ္တကူဋဘေဒေသု၊ ဂန္ဓမာဒနတောင် ကာဠကူဋတောင် ကေလာသတောင် သုဒဿနတောင် စိတ္တကူဋ်တောင်အပြားရှိကုန်သော။ ပဉ္စသု၊ ငါးခုကုန်သော။ ဟိမဝတော၊ ဟိမဝန္တာတောင်ကြီး၏။ မဟာသိခရေသု၊ တောင်ထွဋ်ကြီးတို့တွင်။ ပစ္ဆိမော၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော တောင်ထွဋ်သည်။ စိတ္တကူဋပဗ္ဗတော နာမ၊ မည်၏။ သီဟပပါတာဒီသု၊ သီဟပပါတ အစရှိကုန်သော။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ မဟာသရေသု၊ တို့၌။

[၄၅၂] သုဝဏ္ဏပဗ္ဗရေတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏမယေ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော။ သီဟပဉ္စရေ၊ ခြင်္သေ့လှောင်အိမ်၌။ ပက္ခိတ္တောတိ၊ ကား။ နိရုဒ္ဓေါ၊ ချုပ်နှောင်

အပ်သော၊ ဝါ၊ လှောင်ထားအပ်သော။ တိဝိဓေ သုဂတိဘဝေတိ၊ ကား။ ကာမသုဂတိအာဒိကေ၊ အစရှိသော။ တိဝိဓေ၊ သော။ သမ္ပတ္တိဘဝေ၊ ၌။

ဟတ္ထပါဒဝါလဝတ္ထိကောသေဟိ၊ နှာမောင်း အခြေလေးချောင်း အမြီး သိုအိမ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဘူမိဖုသနေဟိ၊ မြေ၌ထိကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တပတိဋ္ဌော၊ ပတိဋ္ဌမည်၏။ ဒွိရဒပဥ္စရတာဋ္ဌနာဒိအဝဗောဓနေဘယေန၊ တံခါးလှောင်အိမ်ချိုင့် နာရီမောင်းတီးခြင်းစသည်ဖြင့် နိုးခြင်းတို့ကို ကြောက်ခြင်းကြောင့် [1]။ ဒိဋ္ဌေတိ၊ ကား။ အဓိမုတ္တိပုဗ္ဗကေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်း ညွတ်ကိုင်းခြင်း ရှေ့သွားရှိသော။ အန္ဒယဒဿနေန၊ အစဉ်လိုက်သောအနုမာနဉာဏ်ဖြင့် မြင်ခြင်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ တေန၊ ကြောင့်။ တန္နိန္နတပ္ပေါဏတပ္ပဗ္ဘာရမာနသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၇၅၅။ တံ ပနေတန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဉာဏ-ဒွယေနာတိ၊ ကား။ ဘယတုပဋ္ဌာနာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏဒွယေန၊ ဘယတုပဋ္ဌာန ဉာဏ် အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏ်ဟူသော ဉာဏ်နှစ်ပါးအပေါင်းနှင့်။ ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘယာတော၊ ဖြင့်။ ဒိဿမာနာ ဝေ၊ မြင်အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ မဟာဒီနဝါ စ၊ ကြီးစွာသော အပြစ်ရှိကုန်သည်၎င်း။ နိဗ္ဗိန္ဒိတဗ္ဗာ စ၊ ငြီးငွေ့ဖွယ်တို့သည်၎င်း ဟုတ္ဝာ၊ ကုန်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေမွိ၊ တပါးတည်း ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ တံ ဉာဏံ၊ သည်။ တထာဘာဝနာဗလပ္ပတ္တိယာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဘာဝနာ၏ ခွန်အားသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ အဝတ္ထာဝိသေသယုတ္တံ၊ အခိုက်အတန့်အထူးနှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ တိဝိဓကိစ္စ-သာမတ္ထိယဝန္တံ၊ သုံးပါးသောကိစ္စကိုပြီးစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထတော ဧကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တယိဒံ၊ ထိုစကားကို။ တာသံ အနုပဿနာနံ၊ ထိုအနုပဿနာတို့၏။ မတ္ထ-ကပ္ပတ္တိဝသေန၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိမှိ ပန၊ အစ၌မူကား။ ဘိန္နသဘာဝါ ဧဝ၊ ကွဲပြားသောသဘော ရှိကုန်သည်သာလျှင်။

၁-ဤပုဒ်၌ နာဋ္ဌနာဒိအဝဗောဓနေ-ဟူသော ရှိရင်းပါဌ်၏ သင့်လျော်သော အနက်ကိုကား စဉ်းစား၍ မရသေး။ သီဟိုဠ်၌ကား ဒါရုပဉ္စရဒွါရာဒိအဝရောဓနေဘယေန-ဟု ရှိ၏။ သစ်သား လှောင်အိမ်, တံခါး စသည်တို့ဖြင့် ပိတ်လှောင်ထားခြင်းကို ကြောက်ခြင်းကြောင့်—ဟု အနက်ပေး၊ သင့်၏။

(ဟုတွာ၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒေသီတိ၊ ကား။ ပါတွာကာသိ-ပါတု-အကာသိ၊ ထင်စွာပြုပြီ။ ဝိဘာဝေသိ၊ ထင်ရှားစေပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၅၆။ ဗဟုဝါဒီနဝတာယ၊ များသောအပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နသဇ္ဇတိ၊ မကပ်။ အနာဒိကာလိ-ကဿ၊ အစမရှိသော ကာလပတ်လုံး၌ဖြစ်သော။ ခန္ဓဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ပရိညာဿ-မာနတ္တာ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုဉ္စိတုကာမံ၊ လွှတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ နိဿရိတုကာမံ၊ ထွက်သွားခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသင်္ခါရအပေါင်းမှ။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ နိဗ္ဗေဌေတုကာမတာ၊ ဖြေလွှတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဝေဌ-ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသောကြောင့် နိဗ္ဗေဓေတု-ကား မသင့်) မုဉ္စိတုကာမတာ၊ မည်၏။ အပဂန္တုကာမတာ၊ ဖဲသွားခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နိဿရိတုကာမတာ၊ မည်၏။ ပဥ္စရပက္ခိ-တ္တောတိ၊ ကား။ ပဥ္စရေန၊ လှောင်အိမ်ချိုင့်ဖြင့်။ သမောရုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာချုပ်နှောင်အပ်သော။ ဝေမာဒယောတိ တွေ၊ ဤပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဒိတ္တအဂါရဥပသင္ဂဒေသဗျာဋ္ဌသာပဒါကုလဝနဂဟနာဒီနံ၊ မီးစွဲလောင်သော အိမ်, နှိပ်စက်အပ်သောအရပ်ဒေသ, မြွေဆိုးသားရဲတို့ဖြင့် နှောက်ယှက်ရှုပ်ထွေးသော တောအုပ် အစရှိသည်တို့ကို။ (အင်္ဂါရ-ကား မသင့်) သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

[၄၅၃] ၇၅၇။ သဗ္ဗဘဝ။ပ။ မုဉ္စိတုကာမောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗသ္မာ သင်္ခါရဂတာတိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗဂ္ဂဟဏံ၊ ကိုယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ "အဓိကဝစနံ၊ အပိုအလွန်ကို ဆိုသောစကားသည်။ အညံ၊ တပါးသော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဗောဓေတိ၊ သိစေတတ်၏။" ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာတိသယ-မုတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ လွှတ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သင်္ခါရေဟိ၊ တို့သည်။ အနနုဗန္ဓဿ၊ အစဉ်မလိုက်အပ်သောသူ၏၊ ဝါ၊ အစဉ်မလိုက်အပ်သည်ကို။ (ကတွာ၊ ၍။) ယံ မုဉ္စနံ၊ အကြင်လွှတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုလွှတ်ခြင်းသည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ မုဉ္စနံ၊ မည်၏။ တံ ပန၊ ထိုအလွန်အကဲနှင့်တကွ လွှတ်ခြင်းသည်ကား။ ဝုစ္စမာနာယ၊ ဆိုအပ်လတ့်သော။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊

ထိုပဋိသင်္ခါနုပဿနာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပုန တေ ဓမ္မေ သင်္ခါရေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတွာ၊ ၍။ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဏှနံ၊ ကို။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေး၌လည်း။ ကတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏) ဘဝါ-ဒိဂတဿ၊ ဘဝစသည်တို့၌တည်သော။ အပရိတုလိတဿ၊ မနှိုင်းချိန်အပ်သေးသော။ သင်္ခါရဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ တေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပုဗ္ဗဿပိ၊ အသစ်လည်းဖြစ်သော။ အနုပဿနာကာရဿ၊ ရှုသောအခြင်းအရာ၏၊ ဝါ၊ ရှုပုံအခြင်းအရာ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုအပ်လတ့်သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဝေ-ပုဒ်၏အနက်တည်း။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှနံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပရိပုဏ္ဏလက္ခဏဝသေနေဝ၊ ပြည့်စုံသောလက္ခဏာ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနစ္စန္တိကတောတိအာဒီသု၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ ယံ၊ အကြောင်းအဖွင့်ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ထိုအဖွင့်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ-မေဝ၊ တည်း။ ပဌမေန၊ ရှေးဦးစွာသော။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဒိအန္တ-ဝန္တတော၊ အစအဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စပဋိက္ခေပတော၊ မြဲသည်ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီနံ၊ ဤသို့အစရှိသော အကြောင်းတို့ကို၊ ဝါ၊ ပုဒ်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဒုတိယေန၊ ဒုတိယအာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠနတော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသည် မပြတ်နှိပ်စက်အပ်ခြင်းကြောင့်။ သုခပဋိက္ခေပတော၊ ချမ်းသာကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

အဇညတောတိ၊ ကား။ အမနုညတော၊ မနှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ အသောဘနတော၊ မတင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇေဂုစ္ဆ-တောတိ၊ ကား။ မီတိ၊ ထီဟူ၍။ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ စပ်ဆုပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ကူလတောတိ၊ ကား။ အဘိရုစိယာ၊ လိုလား နှစ်သက်ခြင်းအား။ ပဋိလောမနေန၊ မလျော်စေသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်စေသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြောင်းပြန်ဖြစ်စေသောအားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလဘာဝတော၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န မဏ္ဍနေန၊ တန်ဆာမဆင်ခြင်းဖြင့်။ ဟတာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ အမဏ္ဍနဟတာ၊ မည်ကုန်၏။ အမဏ္ဍနေန၊ ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ သုဘဘာဝံ၊ တင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဟန္တုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အမဏ္ဍနေန၊ ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ အသုဘတာ၊ သည်။ ပါကဋာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမဏ္ဍနဟတာ၊

မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အသူရိယပဿာတိ ဝိယ၊ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ မဏ္ဍနေန၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းဖြင့်။ နပဟန္တဗ္ဗသဘာဝါ၊ မဖျက်ဆီးအပ်သော သဘောရှိကုန် ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမဏ္ဍနဟာတာ၊ မည်ကုန်၏။ တတော အမဏ္ဍနဟာတ-ဘာဝတော၊ ထိုတန်ဆာမဆင်ခြင်းဖြင့် တင့်တယ်သည်၏အဖြစ်ကို ဖျက်ဆီးအပ် သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့် မတင့်တယ်သည်၏အဖြစ် ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းဖြင့် မဖျက်ဆီးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ ရူပသခ်ါရေ၊ ရုပ်သခ်ါရတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဝိရူပတောတိ၊ ကား။ အသုန္ဒရတော၊ မကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဿန္တေ၊ ရှုမြင်သောသူတို့ကို။ အတ္တနိ၊ ၌။ ပဋိဃသံယောဇနဝတ္ထုတာယ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်၏ တည်ရာဝတ္ထု၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဇနေတိ၊ ဖွဲ့တတ်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ဗီဘစ္ဆံ၊ မည်၏။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိသော အရာကိုရ၏၊ ဝါ၊ အရုပ်ဆိုးသောအရာကိုရ၏။ ယံ၊ ယင်းအရုပ် ဆိုးသော အရာသည်။ ဒိဋ္ဌမတ္တမေဝ၊ မြင်ကာမျှပင်လျှင်။ ဒေါမနဿုပ္ပတ္တိနိမိတ္တံ၊ ဒေါမနဿဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဇညဇိဂုစ္ဆ-နီယတာဟိ၊ မနှစ်သက်ဖွယ်၏အဖြစ် စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်တို့ကြောင့်။ ဂူထံ ဝိယ၊ မစင်ကဲ့သို့။ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗံ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သောအရာသည်။ ဗီဘစ္ဆံ၊ မည်၏။ ဣမေ၊ ဤဝါရ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အသုစိတော၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ အမနာပတော၊ စိတ်နှလုံးကို မတိုးပွါးစေတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

စတုတ္ထေန၊ စတုတ္ထဖြစ်သော။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အပရိဏာယကတော၊ ရှေ့ဆောင်ကင်းမဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အတ္တပဋိက္ခေပတော၊ အတ္တကို ပယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

[၇၅၅] ၇၅၈။ အယန္တိ၊ ကား။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုဥ္စနဿာတိ၊ ကား။ ပုန၊ ဖန်။ အနနုဗန္ဓနတ္ထံ၊ အစဉ်မလိုက်နိုင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သုမုတ္တမုဥ္စနဿ၊ ကောင်းစွာလွှတ်ခြင်းဖြင့် လွှတ်ခြင်း၏။ ဥပါယသမ္ပာဒနတ္ထန္တိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ပရိဂ္ဂဏှနံ၊ သိမ်းဆည်း ခြင်းဟူသော။ ပရိမဒ္ဒနာ၊ ထက်ဝန်းကျင် နှိမ်နင်းချေမှုန်းခြင်းသည်။ ဥပါယော၊ ပြီးမြောက်ကြောင်းဥပါယမည်၏။ တဿ၊ ထိုပြီးမြောက်ကြောင်းနည်းလမ်းကို။ သာဓနတ္ထံ၊ ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။

မစ္ဆဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ငါးကိုဖမ်းခြင်းငှါ။ ဥဒကေ၊ ၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ တော်၊ ဤမြုံးကို။ ခိပန္တိ၊ ပစ်ချကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ ပစ်ချအပ်သောကြောင့်။ ခိပ္ပံ၊ မည်၏။ မစ္ဆာနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏကူဋပ်၊ ဖမ်းကြောင်းဖြစ်သော မြုံးကို။

(လဗ္ဘတိ၊ ၏။) သြဋ္ဌာပေသီတိ၊ ကား။ သြကာရေသိ၊ နှစ်ထားပြီ။ ခိပိ၊ ချထားပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သပ္ပန္တိ၊ ကား။ ကဏှသပ္ပံ၊ မြွေဟောက်ကို။ ဂဟဏောတိ၊ ကား။ ယထာဂဟိတံ၊ ဆုပ်ကိုင်မြဲတိုင်းသော။ သပ္ပံ၊ ကို။ အဆဋ္ဌေတွာ၊ မူ၍။ ဂဟဏော၊ ဆုပ်ကိုင်ခြင်း၌။ ဟတ္ထံ နိဗ္ဗေဌေ-တွာတိ၊ ကား။ သပ္ပေန၊ သည်။ (ဝေဌိတံ-၌ စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ ဘောဂေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဝေဌိတံ၊ ရစ်ပတ်အပ်သော။ ဟတ္ထပဒေသံ၊ လက်အရပ်ကို။ နိဗ္ဗေဌေတွာ၊ ဖြေ၍။ မောစေတွာ၊ လွတ်စေ၍။ အာဝိဇ္ဈိတွာ၊ လှည့်ပတ်၍။ အာဝေဓဂါဟာပနေန၊ လည်ပတ်ခြင်းကို ယူစေသဖြင့်။ (သီမူနှင့်အညီပင်။ မြန်မာမူဟောင်း၌ အာဝေဓိဂဟာပနေန-ဟု ရှိ၏၊ သီမူလောက် မသန့်ရှင်းပေ။ ယခုလက်ရှိမူအရအားဖြင့် အာဝေဒ္ဓိဂ္ဂဟာပနေန-ရစ်ပတ်ခြင်းကို ပယ်စွန့်စေသဖြင့်-ဟု အနက်ပေး၊ သဒ္ဒါအနက် ၂-ပါးလုံးပင် သင့်အံ့မထင်။) ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ၊ ချာချာလည်စေ၍။ နိဿဇ္ဇိတွာတိ၊ ကား။ ဆဍ္ဍေတွာ၊ စွန့်ပစ်လိုက်၍။

တတ္ထာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှီးနှောကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အာဒိတော ဝါတိ၊ ကား။ ဝိညုတံ၊ သိကြားလိမ္မာသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္တကာလေ၊ ရောက်သော ကာလ၌။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ ကတွာတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သမူဟာဒိဃနဂ္ဂဟဏံ၊ သမူဟအစရှိသော ဃနအားဖြင့်ယူခြင်းကို။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ဖျက်၍။ သမ္မုတ္တန္တိ၊ ပုဒ်သည်။ "စန္ဒိမသူရိယာ၊ လနေတို့သည်။ ဝိသမံ၊ မညီ မညွတ်။ ပရိဝတ္တန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။" ဣတိအာဒီသု ဝိယ၊ အစရှိသောပါဌ်တို့၌ ကဲ့သို့။ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနပုန်းဟုခေါ်သော ကြိယာဝိသေသနကို ညွှန်ပြသောပုဒ်တည်း။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ နိစ္စာဒိအာကာရေန၊ နိစ္စအစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတုံ၊ ငှါ။ အသမတ္ထတာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အနိစ္စသညာဒိဘေဒါယ၊ အနိစ္စသညာ စသည်အပြား ရှိသော။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ၊ ဝါ၊ လွန်လွန် ကဲကဲ။ ဗလဝဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ အားရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ စ ဗလဝဘာဝပ္ပတ္တိ၊ ထိုအားရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း သည်လည်း။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စာဒိအာကာရဿ၊ အစရှိသော အခြင်း အရာကို။ သုဋ္ဌုဘာရံ၊ အထူးသဖြင့်ကောင်းစွာ။ သလ္လက္ခဏေန၊ မှတ်ခြင်းဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိလက္ခဏာရောပနေန။ပ။ ပါပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ နိဗ္ဗုဒ္ဓကရဏော၊ လက်ခွဲသတ်ခြင်းကို ပြုရာ၌။ ဗလဝတရေန၊ သာလွန်၍အားရှိသော။ ပဋိမလ္လေန၊ ပြိုင်ဖက်လက်ဝှေ့ သမားသည်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း၌။ မုဋ္ဌိပ္ပဟာရာဒိနာ၊ လက်သီးဖြင့် ထိုးပုတ်ခြင်းစသည်ဖြင့်။ ဝိမထိတော၊ ထွေးလုံးပုတ်ခတ်သတ်အပ်

သော။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော လက်ဝှေ့သမားသည်။ (ပါပိတော ဟောတိ-ဌ်စပ်) တေန၊ ထိုသာလွန်၍အားရှိသော ပြိုင်ဖက် လက်ဝှေ့သမားသည်။ (ပါပိတော-ဌ်စပ်) ယုဇ္ဈိတုံ၊ ထိုးသတ်ခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတံ၊ သို့။ ပါပိတော၊ ရောက်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အသမတ္ထတံ၊ သို့။ ပါပိတောဝ၊ ရောက်အပ်သည်သာလျှင်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ မရဏမတ္တံ၊ သေလောက်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသို့သော်ငြားငြား။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်းသို့သော်ငြား။ ပါပုဏာတိ ယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတေပိ သင်္ခါရာ၊ ဤသင်္ခါရတို့သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒုဗ္ဗလဘာဝံ၊ သို့။ ပါပိ-တာ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပရိဉာဏာနုဘာဝေန၊ အထက်ဉာဏ်တို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်။ နိဗ္ဗိသေဝနတံ စ၊ ဆန့်ကျင်သော မှီဝဲခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ငြား၊ ဝါ၊ အံတုဗလပြုခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ငြား၊ ဝါ၊ အဆိပ်အတောက်ကင်းမဲ့သည်၏ အဖြစ်သို့ငြား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဘင်္ဂ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ငြား။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

၇၅၉။ တတ္ထာဝတာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုစ္စန္တိကတောတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပရောစတ္တာလီသာယ၊ ၄၀-ကျော်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စာဒိဘာဝသလ္လက္ခဏဝသပ္ပဝတ္တေန၊ အနိစ္စစသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော။ ပဋိသင်္ခါနေန၊ ရှုခြင်းသိခြင်းဖြင့်။

အနိစ္စတော မနသိကရောတောတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဘယတုပဋ္ဌာနကထာယံ၊ ကထာ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ့်သည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ပဋိသင်္ခါတိ ပဒဿ၊ ပဋိသင်္ခါ-ဟူသောပုဒ်၏။ ဇာနိတွာတိ အတ္ထံ၊ ဇာနိတွာဟူသောအနက်ကို။ ဝတွာ၊ ဖွင့်ဆိုပြီး၍။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနကိရိယာနံ၊ ပဋိသင်္ခါနကြိယာ ဥပဿနကြိယာတို့၏။ သမာနခဏတ္တာ၊ တူသောခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗာပရကာလတ္တေ၊ ရှေးကာလ နောက်ကာလ၏ အဖြစ်သည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ သဒ္ဒဝေါဟာရမတ္တေန၊ သဒ္ဒါဝေါဟာရမျှဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပဋိသင်္ခါ ဥပဿတိ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကာမန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (သဒ္ဒပယောဂေါ ဟောတိ-ဌ်စပ်) [၇၅၅]"ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ ကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စယသတ္တိကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိ စ၊ ဤသို့ငြား။ "အယံ ဒီဝါကရော၊ ဤနေမင်းသည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တိမိရံ၊ အမိုက်မှောင်ကို။ နိဟန္တွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဥဂ္ဂတော၊ တက်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ငြား။ ဧဝမာဒီသု

ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ အယံ သဒ္ဒပယောဂေါ၊ ဤပဋိသင်္ခါဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟူသော သဒ္ဒါပြယုဂ်သည်၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါကိုယှဉ်စေခြင်း-ဆိုခြင်းသည်။ သမာနကာလဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သဒ္ဒပယောဂေါတိ တထာ-မသင့်၊ သဒ္ဒပယောဂေါတိ ယထာ-သင့်သည်) မနဉ္စ၊ စိတ်ကိုရင်း။ ဝါ၊ မနောဒွါရကိုရင်း။ ဓမ္မေ စ၊ သဘောတရားတို့ကိုရင်း။ ပဋ္စမံ၊ စွာ။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ ဝါ၊ နောက်ကာလကျမှ။ မနောဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မဟုတ်သကဲ့သို့။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ မနဉ္စ ပဋိစ္စာတိ-အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဒိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သဒ္ဒပယောဂေါ၊ သည်။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ လောကေ၊ ၌။ ပုဗ္ဗကာလဝသေ-နေဝ၊ ပုဗ္ဗကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗကာလဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကေတ္တာနယေန ဝါ ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပါဌ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ "အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဉာဏေသု၊ တို့တွင်။ ပုရိမဿ၊ ရှေးဖြစ်သောဉာဏ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါနုကိရိယာ စ၊ သိခြင်းကြိယာကိုရင်း။ တဒညဿ၊ ထိုမှတပါးသော နောက်ဉာဏ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကိရိယာ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကြိယာကိုရင်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ တာနိ စ၊ ထိုဉာဏ်တို့ကိုလည်း။ ဘေဒတော၊ ကွဲပြားသောအားဖြင့်။ န အပေက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ မရှုအပ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။)ကေသန္တာနပတိတတာယ၊ တခုတည်းသောအစဉ်သန္တာန်၌ ကျသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကေတ္တနယဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။" ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဣတရသ္မိံ ပဒဒွယေတိ၊ ကား။ ပဝတ္တံ ပဋိသင်္ခါတိ၊ သင်္ခါဟူ၍ရင်း။ နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ ပဋိသင်္ခါတိ၊ သင်္ခါဟူ၍ရင်း။ ဣမသ္မိံ ပဒဒွယေ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌။

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၆၀။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စဒုက္ခာကာရာဒိပရိဂ္ဂဏှနဝသေန၊ အနိစ္စ အခြင်းအရာ ဒုက္ခအခြင်းအရာကို သိမ်းဆည်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမ္ပိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ အနတ္တာ-ကာရပရိဂ္ဂဏှနပမာနံ၊ အနတ္တအခြင်းအရာကို သိမ်းဆည်းခြင်းလျှင် ပြမာန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ သုညာတိ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိအာဒိ၊

ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထို အနတ္တအခြင်းအရာကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သစ္စသမ္ပဋိဝေဓော၊ သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ အသတိ၊ မရှိသော်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြီး။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒဘာဝတော၊ ထိုအနတ္တအခြင်းအရာကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သရဘင်္ဂသတ္ထာရာဒီနံ၊ သရဘင်္ဂဆရာစသည်တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမ သာသနာသည်။ အနိစ္စဒုက္ခလက္ခဏပညာပကမ္ပိ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခလက္ခဏာကို သိစေငြားသော်လည်း။ အနိယျာနိကမေဝ၊ ထွက်သွားခြင်း မရှိသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှထုတ်ဆောင်ခြင်းမရှိသည်သာလျှင်။ ဇာတံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ နိစ္စသာရာဒီဟိပိ၊ နိစ္စအနှစ် စသည်တို့မှလည်း။ (သျှာမူကွဲ သင့်သည်) ရိတ္တကံ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ သုညာတိ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင် သင်္ခါရသည်။ ယတော၊ အကြင်နိစ္စအနှစ်စသည်မှ။ ရိတ္တကံ၊ ကင်း၏။ တံ၊ ထို သင်္ခါရသည်။ တေန၊ ထိုနိစ္စအနှစ်စသည်မှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အတ္တသုညတာယ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏ အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဒုဝိညေယျဘာဝတော၊ သိနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဋိဝိဒ္ဓါယပိ၊ သိအပ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း။ သုညတာနုပဿနာယ၊ နာ၏။ ဒဠှီဘာဝပါပါဒနတ္ထံ၊ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ ပုန သုညမိဒန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အနတ္တကာ၊ အတ္တမရှိကုန်။ (အနတ္တတာ-မှားနေသည်) တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ အနတ္တနိယာ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာမဟုတ်ကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အတ္တနိ၊ အတ္တသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အတ္တနိယေန၊ အတ္တ၏ဥစ္စာသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရှိရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုညမိဒံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒွိကောဋိကန္တိ၊ ကား။ ဒွိအံသိကံ၊ နှစ်ပါးသောအဖို့ရှိသော။ ။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဉာဏစက္ခုနာ၊ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့်။ နေဝ ဒိသွာ၊ မမြင်မူ၍။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပစ္စက္ခတော စ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်ရင်း။ အနုမာနတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ တဿ၊ ထို အတ္တ၏။ အနုပလဗ္ဘနီယတော။ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အမိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပရံ အညံ၊ တပါးသော။ သတ္တံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ သင်္ခါရံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ပရိက္ခာရဘာဝေ၊ အရံအတားအသုံးအဆောင်၏ အဖြစ်၌။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သုခဒုက္ခသာဓနဘာဝေ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ န ဒိသွာ၊ မမြင်မူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကတ္တဗ္ဗာ၊ ၏။) ပုန၊ ဖန်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတေသု သုညတာနုပဿနာဝိကာရေသု၊ ဤ သုညတာနုပဿနာအရာ၌။

[၄၅၆] ကွစီတိ၊ ကား။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော။ ဌာနေ (ဝါ)၊ အရပ်၌သော်ရင်း။ ကာလေ (ဝါ)၊ ကာလ၌သော်ရင်း။ ဓမ္မေ ဝါ၊ တရား၌သော်ရင်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ကွစီတိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌သော်ရင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌သော်ရင်း။ အတ္တနော အတ္တာနန္တိ၊ ကား။ သကတ္တာနံ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သောအတ္တကို။ "အယံ ဘဝံ ဗြဟ္မာ၊ ဤအရှင်ဗြဟ္မာသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ မဟာဗြဟ္မာ၊ မဟာဗြဟ္မာကြီးပေတည်း။ပ။ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပေ၏။ သဇိတာ၊ စီရင်ဖန်ဆင်းတတ်ပေ၏။ ဝသီ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်နိုင်ပေ၏။ ဘူတဘဗျာနံ၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ထိုက်သောသတ္တဝါတို့၏။ ပိတာ၊ ဘခင်ပေတည်း။" ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ပရေဟိ၊ သာသနာပြင်ပဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ပရိကပ္ပိတံ၊ ကြံဆအပ်သော။ အတ္တာနဉ္စ၊ အတ္တကိုလည်း။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏[1]။ ကိဉ္စနဘူတံ၊ ကြောင့်ကြဖွယ်ဖြစ်သည်ကို၊ ဝါ၊ တစုံတရာစပ်ဆိုင်သည်ကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ကဿစီတိအာဒိံ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပရဿာတိ၊ ကား။ ပရ၊ မိမိမှတပါးသော။ ပဇာ၊ သတ္တဝါတည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ပရော၊ မိမိမှတပါးသော။ ပုရိသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း[2]။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂဟိတဿ၊ ယူအပ်သောသူ၏။ န စ မမ ကွစနိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ မမသဒ္ဒေါ၊ ကို။ အဋ္ဌာနေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ ပယုတ္တော၊ ယှဉ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မမသဒ္ဒံ တာဝ ဌပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရဿ စာတိ၊ ကား။ အတ္တတော၊ မိမိမှ။ အညဿ၊ တပါးသော သူ၏။ ။မမတ္တာယ၊ ငါ၏အကျိုးငှါ။ သဇိတော၊ စီရင်တတ်သော။ (သဇိတာ-ဟု ရှိသင့်၏၊ တနည်း။ ဌိတော၊ တည်သော။) ပရော၊ သော။ ပုရိသော နာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏[3]။ တဿ၊ ထိုတပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ မယှံ၊ ငါ့အား။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး။ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧကစ္စဒိဋ္ဌိဂတိကပရိကပ္ပိတဝသေန၊ အချို့သော မိစ္ဆာအယူ

၁-ဤပါဌ်အနက်သည် အဋ္ဌကထာနှင့် နှီးနှောလျှင် မရှင်းလင်း။ ဤကဿစိ-အရာ၌ တဿ-ဟု သျှာမူအတိုင်း ထားပြီးလျှင် ပရိကပ္ပိတံ-ကို ပရိကပ္ပိတဿ-ဟု ပြင်၍ ပရိကပ္ပိ-တဿ၊ သော။ တဿ၊ ထိုဖန်ဆင်းသူ၏။ ကိဉ္စနဘူတံ၊ သော။ အတ္တာနဉ္စ၊ မိမိ၏အတ္တကိုလည်း-ဟု အနက်ယူလျှင် သင့်ရာ၏။

၂-ဥပရိပဏ္ဏာသဋီကာ [၂၅၆]၌ ပရဇာတိ-အရာတွင် ပရာ ပဇာတိ-ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဌ်သည် လက်ရှိပါဌ်ထက်ကောင်း၏။ ပဇာပတိ, ပုရိသောတိ စ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။ ပဇာ-ပတီတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ပုရိသောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

၃-ပရော ပုရိသောတိ ဧဝံဘူတော အတ္တော မမတ္တာယ ဌိတော-ဟူသောပါဌ်အရာ၌လည်း ဥပရိပဏ္ဏာသဋီကာ [၂၅၆] တွင် ပရော ပုရိသော နာမ အတ္ထိ မမတ္တာယ သဇိတော-ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဌ်က သာ၍သန့်ရှင်းပေ၏။ ထိုကြောင့် ထိုပါဌ်ကိုယူ၍ အနက်ပေးသည်။

ရှိသူတို့သည် ကြံဆအပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရံ၊ မိမိမှတပါးသော။ အတ္တာ-နဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ တံ၊ ထိုထိုမိမိမှတပါးသော အတ္တကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ကိဉ္စနဘာဝတံ စ၊ ကြောင့်ကြဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သည် ကိုလည်းကောင်း။ န ပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ န စ ကွစနီတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ နာဟံ ကွစနီတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သကအတ္တနော၊ မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သောအတ္တ၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ န ကဿစိ ကိဉ္စန-တသ္မိံ့တိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ သကအတ္တနော ဝေ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အတ္တ၏ပင်လျှင်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏။ အနတ္တနိယတံ၊ အတ္တနိယမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ န စ မမာတိ ဧတံ ဒွယံ၊ မမ-ဟူသောဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို[၁]။ ယထာသင်္ချံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သမ္ဗန္ဓိ-တဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ အတ္ထီတိ၊ အတ္ထိ-ပုဒ်ကို။ (ဤ၌လည်း န အတ္ထီတိ-ဟု ရှိသင့်၏) ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ (သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။) န စ ကွစနိ ပရဿ အတ္တာ အတ္ထီတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပရဿ၊ ၏။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တဿ ပရဿ အတ္တနော မမ ကိဉ္စနတာ န စတ္ထီတိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ပရဿ၊ ၏။ (အနတ္တနိယတံ-တွင် တံ-၌စပ်) အတ္တနော၊ မိမိ၏။ (အနတ္တနိယတံ-၌စပ်) အနတ္တနိယတံ၊ အတ္တနိယမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဇ္ဈတ္တံ စ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌လည်းကောင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းကောင်း။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အတ္တတ္တနိယ-သုညတာ၊ အတ္တအတ္တနိယမှ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ သုဒ္ဓ-သင်္ခါရပုဉ္ဇတာ၊ သက်သက်သော သင်္ခါရအစုအပုံ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ သက်သက် သော သင်္ခါရအစုအပုံ၏ အဖြစ်သည်။ စတုကောဋိကသုညတာပရိဂ္ဂဏှနေန၊ လေးပါးသောအဖို့ရှိသော သုညတာကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝေမယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၆၁။ ဆဟာကာရေဟီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသာဒီသု၊ ညွှန်ပြသော ဝါရစသည်တို့၌။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော သုတ္တန်တို့၌။ အာဂတေ၊ လာကုန်သော။ ပကာရေ၊ အပြားတို့ကို။ သင်္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ သုညတာနုပဿနာယ၊ နာကို။ ပရိဗြူဟနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပွါးစေ ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဆဟာကာရေဟီတိ၊ ကား။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဂဟဏာကာရေဟိ၊ ယူခြင်း၏ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရေဟိ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ နိစ္စေနာတိ၊ ကား။

၁-န-တပုဒ် စ-တပုဒ် မမ-တပုဒ် ဤသို့ ၃-ပုဒ်လည်း ဖြစ်နေ၏။ န-ပုဒ်ကို ရှေ့ဝါကျ၌သာ ယှဉ်အပ်သည်မဟုတ်၊ နောက်ဝါကျ၌လည်းယှဉ်အပ်၏၊ ထိုကြောင့် န စ-အရာ၌ ကွစနိ-ဟု ရှိလျှင် သင့်ရာ၏။

နိစ္စောတိ၊ မြဲသည်ဟု။ ပရိကပ္ပိတေန၊ အပ်သော။ အတ္တနာ ဝါ၊ အတ္တမှုသော်
ငင်း။ အခည်ညန၊ တပါးသော။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံတခုမှသော်ငင်း။ ဝါ၊ ကား။
နိစ္စေနာတိ၊ ကား။ နိစ္စဘာဝေန၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်မှ။ ခုဝါဒယော၊ ခုဝစသည်
တို့သည်။ နိစ္စောတိ၊ မြဲသည်ဟု။ ဂဟိတသော၀၊ ယူအပ်သောအနက် ယူအပ်
သော တရား၏သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရာ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာ
တို့တည်း။ ဟိ-သစ္စံ ၏။ တဗ္ဗိဘာဂေန၊ ထိုနိစ္စအနက် နိစ္စအခြင်းအရာကို
ဝေဘန်ခြင်းဖြင့်။ ဣမသ္မာ၊ ဤဝါရ၏။ ဆက္ကတာ၊ ဆက္က၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိစ္စအစရှိသောပုဒ်တို့၌။ နိစ္စတာ နာမ၊ နိစ္စ၏အဖြစ်မည်သည်ကား။
ကူဋဋ္ဌတာ၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့တည်တံ့သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ထိရတာ၊ ခိုင်မြဲ
သည်၏အဖြစ်သည်။ ခုဝဘာဝေါ၊ ခုဝအဖြစ်မည်၏။ သဒါဘာဝိတာ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သဿတတာ၊ သဿတအဖြစ်မည်၏။ နိဗ္ဗိ-
ကာရတာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အဝိပရိဏာမဓမ္မတာ၊ အဖြစ်
မည်၏။ ယာဝ ဧရာမရဏာတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ်ဖြင့်။ ပေယျာလံ၊ ကို။ အကတွာ၊
မပြုမူ၍။ ပရိယောသာနပဒမေဝ၊ အဆုံးပုဒ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၇၆၂။ သာရံ၊ အနှစ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသာရံ၊
မည်၏။ တေသံ၊ ဤတရားအားး။ သာရံ၊ အနှစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊
ကြောင့်။ နိဿာရံ၊ မည်၏။ သာရတော၊ အနှစ်မှ။ အပဂတံ၊ ကင်း၏။ ဝါ၊
ကား။ တတော၊ ထိုတရားမှ။ သာရံ၊ အနှစ်သည်။ အပဂတံ၊ ၏။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ သာရာပဂတံ၊ မည်၏။ [၄၅၇] ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ တွေ၊ ဤ
အရာ၌။ နိစ္စသာရသာရေန ဝါ သုခသာရသာရေန ဝါ အတ္တသာရသာရေန ဝါတိ၊
ဟူ၍။ ပါဠိံ၊ မူလပါဋ္ဌိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိအဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော
အလိုဖြင့်။ အသာရံ နိဿာရံ သာရာပဂတန္တိ၊ ဟူသော။ ပဒတ္တယံ၊ ပုဒ်သုံးခု
အပေါင်းသည်။ ဧကော၊ တခုသော။ သုညတာပရိဂ္ဂဟာကာရော၊ သုညတာကို
သိမ်းဆည်းပုံအခြင်းအရာတည်း။ အညထာ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။
(အတွေ၊ ကို။ ဂဃှမာနေ၊ သော်။) သတ္တော၀၊ ခုနစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်
သော။ အာကာရာ၊ တို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ အဋ္ဌ၊ တို့သည်။ န သိယုံ၊ ကုန်ရာ။
ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ သုဘသာရသာရေနာ-
တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသာရံ နိဿာရံ
သာရာပဂတန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ပဒတ္တယံ၊ ဤပုဒ်သုံးခုအပေါင်းကို။ နိစ္စသာရ-
သာရေနာတိအာဒီသု၊ သောပုဒ်တို့၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သေတဝစ္ဆောတိ၊ ကား။ သေတဝရဏကော၊

ရေခတက်ဖြူပင်တည်း။ မိနရုက္ခောတိပိ၊ မိန်ပင်ဟူ၍လည်း [၁]။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါဠိဘဒ္ဒကောတိ၊ ကား။ ကိံသုကော၊ ပေါက်ပင်တည်း။

၇၆၃။ နိစ္စသာရာဒီနံ၊ နိစ္စအနှစ်စသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရိတ္တတော၊ ကင်းသည်ဟု။ ပဿတိ၊ ၏။ ပရိတ္တတော၊ သေးနုပ်သည်၏ ဖြစ်ကြောင့်။ (သီမူနှင့်အညီ ရိတ္တတောယေဝ၊ ကင်းသောကြောင့် သာလျှင်-ဟု ရှိသင့်၏) ဝါ၊ ကား။ လာမကတ္တာ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုစ္ဆ-တော၊ အချည်းအနှီးဟု၊ (ပဿတိ၊ ၏။) အတ္တသာရာဘာဝေန၊ အတ္တ အနှစ်မရှိခြင်းကြောင့်။ သုညတော၊ ဆိတ်သုဉ်းသည်ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အနတ္တတာယ၊ အတ္တမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) ဣဿရိယဿ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်-အစိုးရခြင်း၏။ အဘာဝတော စ၊ ကြောင့်ငှင်း။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်-အစိုးရခြင်းကို။ ကာရေတုံ၊ ပြုစေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ စ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ အနိဿရိယတော၊ အစိုးမရဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) ဖေဏပိဏ္ဍေန၊ ရေမြှုပ်စိုင်ဖြင့်။ ဘာဇနာဒိံ၊ အိုးခွက်စသည်ကို။ ကာတုကာမဿ၊ ပြုလိုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ (တံ၊ ထိုအမှုသည်။ နသိဇ္ဈတိ) ဝိယ၊ မပြီးသကဲ့သို့။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ နိစ္စတာဒိံ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်စသည်ကို။ ကာတုကာမဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံ၊ သည်။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီး။ ဝါ၊ ကား။ သကလ္လစ္ဆာဝသေန၊ မိမိအလို၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာစိ၊ တစုံတခုသော။ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကာမကာရိယတော၊ အလိုအတိုင်းပြုနိုင်ခြင်းမရှိဟု၊ ဝါ၊ အလိုမျှဖြင့်ပြုနိုင်ခြင်းမရှိဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) "ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ (ဟောတု)၊ မဖြစ်စေသတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ အလဗ္ဘနီယတော။ တောင့်တ၍မရအပ်-မရနိုင်ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ အညဿ၊ တပါးသောသူ၏။ ဝသေ၊ အလို၌။ န ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ အညံပိ၊ သူတပါးကိုလည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝသေ၊ ၌။ န ဝတ္တေတိ၊ မဖြစ်စေနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝသဝတ္တကတော၊ အလိုအတိုင်းမဖြစ်ဟု၊ ဝါ၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်စေနိုင်ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ အကြင် ရုပ်နာမ်အစဉ်သန္တာန်၌။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုရုပ်နာမ်အစဉ်သန္တာန်၏။ ပရော ဝိယ၊ တပါးသောသူကဲ့သို့။ (ပရေန ဝိယ-ဟု ရှိသင့်၏) အဝိဓေယျတာယ၊ မစီမံအပ်-မစီမံနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရတော၊ ပြင်ပသူစိမ်းဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) ကာရကာဒီဟိ ဝိယ၊ ပြုတတ်သောသူ (အတ္တ)

၁-ဤပုဒ်၏အနက်ကို မြန်မာပြန်ထားသော ရှေးကျမ်းဟောင်းကို မတွေ့ရသေး၊ သို့ဖြစ်၍ မိနရာသိ-ပုဒ်ကို မိန်ရာသီဟု ပြန်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း မိန-ပုဒ်ကို မိန်ဟု ပါဠိပျက်အားဖြင့် ပြန်ထားသည်။

စသည်တို့မှ ကင်းဆိတ်သကဲ့သို့[၁]။ ကာရဏေဟိ စ၊ အကြောင်းတို့မှလည်း။ ဖလေန စ၊ အကျိုးမှလည်း။ ဝိဝိတ္တတော၊ ကင်းဆိတ်သည်ဟု။ (ပဿတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ကာရဏေန၊ နှင့်။ ဖလံ ဝါ၊ သည်လည်း။ ဖလေန၊ နှင့်။ ကာရဏံ ဝါ၊ သည်လည်း။ သဂုဏံ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိလျက်၊ ဝါ၊ မြဲအောင်းလျက်။ န တိဋ္ဌတိ၊ တည်သည်မဟုတ်ပေ။ ဝေဒနာဒီသုပိ၊ စသည်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

၇၆၄။ ရူပံ န သတ္တောတိအာဒီသု၊ အစရှိသောဝါကျတို့၌။ လောကဝေါဟာရေန၊ လောက၌ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုရိုးအားဖြင့်။ ယော သတ္တော၊ အကြင်သတ္တဝါသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ သော၊ ထိုခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုရိုးဖြစ်သောသတ္တဝါသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နာဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုအနက်၏။ အဝုတ္တသိဒ္ဓတ္တာ၊ မဆိုပဲပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ လောကော၊ လောကသည်၊ ဝါ၊ လူအပေါင်းသည်။ ရူပမတ္တံ၊ ရုပ်မျှကို။ သတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ န ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်သည်မဟုတ်ပေ။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့် သော်ကား။ ဗာဟိရကပရိကပ္ပိတော၊ သာသနာပြင်ပ တိတ္ထိတို့ကြံဆအပ်သော။ အတ္တာ၊ အတ္တကို။ သတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုတိတ္ထိတို့ကြံဆအပ်သောအတ္တကို။ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်) တေဟိ၊ ထိုသာသနာပြင်ပ တိတ္ထိတို့သည်။ ရူပါဒီသု၊ ရုပ်စသည်တို့၌။ သတ္တဝိသတ္တတာယ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာ တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့ကို။ သဉ္ဇာပနဋ္ဌေန၊ မိမိ၌ကပ်ငြိတွယ်တာစေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်လည်း။ သတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ရူပံ၊ သည်။ သော၊ ထိုသို့သောကပ်ငြိတွယ်တာတတ်, တွယ်တာ စေတတ်သောအတ္တသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤအရာသည်။ သုညတာပရိဂ္ဂဏှနံ၊ သုညတာကိုသိမ်းဆည်း သော အရာပေတည်း။ န ဇီဝေါတိအာဒီသုပိ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုန ဇီဝေါစသည်တို့၌။ ဇီဝနဋ္ဌေန၊ အသက်ရှင်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဇီဝေါ၊ ဇီဝမည်၏။ နရနဋ္ဌေန၊ ဆောင်ခြင်းအနက် သဘောဟူသော။ နေတုဘာဝေန၊ ဆောင်တတ်သူ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နရော၊ မည်၏။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မာနုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊ မာနဖြစ်ရာ ဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအတ္တ၌။ မာနော၊ သည်။ ဝါတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနဝေါ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအတ္တ၌။ ဂဗ္ဘော၊ ကိုယ်ဝန်သည်။

၁-သီမူနှင့်အညီပင်။ ကာရကာဒိ ဝိယ-ကား မသင့်၊ ကမ္မာဒိ ဝိယ-ဟု ရှိလျှင် ကံစသည် သည် (ကံနှင့်ဝိပါက်သည်) အချင်းချင်းမှ ကင်းဆိတ်သကဲ့သို့-ဟု အနက်ပြန်၍ ဝိသုဒ္ဓိ-ဒု-၂၃၈-မှ ကမ္မံ နတ္ထိ ဝိပါကမှိ-အစရှိသောဂါထာ၌ကဲ့သို့ ကင်းဆိတ်ပုံကို ဥပမာ ပြသည်ဟု ယူရာ၏။

ထိယတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိ၊ မည်၏။ ပဓာနဘာဝေန၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပုရိ၊ ရှေး၌။ သေတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၄၅၈] ပုရိသော၊ မည်၏။ တွေ၊ ဤအတ္တ၌၊ အဟံမာနော၊ ငါဟူသောမာန သည်။ အာဟိတော၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တာ၊ မည်၏။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီး အသီး။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဟံကာရဝတ္ထုတာယ၊ ငါဟုပြုသော ဒိဋ္ဌိ၏ တည်ရာဝတ္ထု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဟန္တိ စ၊ အဟံ-ဟူ၍ရင်း။ ဒိဋ္ဌိဂတိ-ကေဟိ၊ ဒိဋ္ဌိအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္တာတိ စ၊ အတ္တ-ဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဤအလို အတ္တာတိ စ ဝုစ္စတိ-ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏၊ တနည်းကား) အဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိ၊ တို့သည်။ အတ္တာ၊ အတ္တကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဤအလို အားဖြင့် အဟန္တိ နောင် စ-ပုဒ်မရှိသင့်) ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ရူပံ၊ သည်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့ဇီဝစသည်သဘောရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သုညတာပရိဂ္ဂဏှနဝိဓိ˚၊ သုညတာကိုသိမ်းဆည်းခြင်း အစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ရူပံ န သတ္တောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌဟိပိ၊ ရှစ်ခုလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အတ္တသုညတာဝ၊ အတ္တမှဆိတ်သုဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။ ဣတရေဟိ၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ စတူဟိ၊ လေးပုဒ်တို့ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုအတ္တ၏။ ကိဉ္စနတာ-ဘာဝေါ၊ ကြောင့်ကြဖွယ်ပလိဗောဓအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို၊ ဝါ၊ စပ်ဆိုင်သော တစုံတရာအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို။ (ဒဿိတော၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုလေးပုဒ်တို့၌။ န မမာတိ၊ ကား။ မယှံ၊ ငါ၏။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်-မဟုတ်။ တထာ၊ တူ။ အညဿ၊ တပါးသောသူ၏။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ သန္တကံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကဿစိပိ၊ တစုံတယောက်၏ လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အတ္တနောယေဝ၊ အတ္တ၏ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အဘာဝတောတိ-ဟူသော သီမူနှင့်အညီ န အတ္တနိယန္တိ-စသည်နှင့် တဝါကျတည်းပင်) န အတ္တနိယန္တိ ပဒေန၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပကာသိတော ဝေ၊ ပြအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ပရိယာယန္တရေဟိ၊ ပရိယာယ် တပါးဖြစ်ကုန်သော။ တီဟိပိ၊ သုံးခုလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ န မမ, န အညဿ, န ကဿစိ-ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပကာသိတော၊ ၏။ ဝေဒနာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

၇၆၅။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ကလာပသမ္မသနဿ၊ အပေါင်းလိုက်သုံးသပ်သော ဉာဏ်၏။ ဒဋ္ဌဘာဝါယ၊ မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ။ ဝုတ္တသမ္မသန-နယာပိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သုံးသပ်နည်းတို့သည်လည်း။ သုညတာနုပဿနာယ၊ ၏။ ဒဋ္ဌဘာဝါယ၊ မြဲမြံခြင်းအလို့ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေ-

န္တော၊ ၍။ တီရဏပရိညာဝသေနာတိအာဒိ ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဘယဿ၊ ဘေးကို။ အပဟိ သနေန၊ မညှဉ်းဆဲခြင်း-မပယ်သတ်ခြင်းကြောင့်။ အသရဏတော၊ ဘေးကိုပယ်သတ်သည့် ကိုးကွယ်ရာမဟုတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ။သရဏန္တိ၊ ဘေးကိုပယ်သတ်သည့် ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ အယုတ္တတာယ၊ မသင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသရဏီဘူတတော၊ ကိုးကွယ်ရာသဖွယ် မဖြစ်သောအားဖြင့်။ ။အနဿာဒတောတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ပါဠိယံ၊ မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိ၌ (နှာ၁၄၀)၌။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ စ၊ ဤပုဒ်ရှိခြင်း၏ အပြစ်ကိုပြအံ့။ (တသ္မိံ၊ ထိုပုဒ်သည်။) သတိ၊ သော်။ တေစတ္တာလီသ၊ ၄၃-ပါးသော။ အာကာရာ၊ တို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ရူပပဝတ္တိယံ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗာဒီနဝူပလဒ္ဓိယာ၊ အလုံးစုံသော အပြစ်အာဒီနဝကိုရခြင်းကြောင့်။ အာဒီနဝတော၊ အားဖြင့်။ သမုဒယတော အတ္ထင်္ဂမတောတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ (ဣတိ ကတွာ ဝုတ္တံ-၌စပ်) အနိစ္စတော၊ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ရှုခြင်းသည်။ ပရဝသိကတာယ ဝါ၊ အကြောင်းဟူသော သူတပါး၏အလိုအတိုင်း ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း[၁]။ နိစ္စသာရဝိရဟာဒီပနေန ဝါ၊ နိစ္စအနှစ်မှ ကင်းသည်ကို ပြသဖြင့်ရင်း။ သုညတာဝိဘာဝနံ၊ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားစေသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သုညတာဝိဘာဝနံ၊ ထင်ရှားစေသည်၊ ဝါ၊ ပြသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ကတွာ၊ သွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ယံ သုခံ၊ သည်။ ယံ သောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသုခ, သောမနဿသည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနံ၊ ရှုခြင်းသည်။

၁-ဤအရာ၌ ပနာဠိကာယ-ဟူသောပုဒ်မှာ သင့်လျော်သောအနက်ကို မရနိုင်။ သင့်လျော်သောပုဒ်ပါဌ်ကို စူးစမ်းရှာကြံသောအခါ စူဠနိဒ္ဒေသ (၁၈၁) ၌ "သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿူတိ ဒွီဟိ ကာရဏေဟိ သုညတော လောကံ အဝေက္ခတိ အဝသိယပဝတ္တသလ္လက္ခဏဝသေန ဝါ တုစ္ဆသင်္ခါရသမနုပဿနာဝသေန ဝါ" ဟူသောပါဌ်ကို တွေ့ရ၏။ ဤဋီကာ၌ နိစ္စသာရဝိရဟာဒီပနေန ဝါ-ဟူသော ဒုတိယကရိုဏ်းသည် ထိုနိဒ္ဒေသမှ ဒုတိယကာရဏကိုယူ၍ ဆိုထားသောပုဒ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထိုအတူပင် ပနာဠိကာယ-ဟူသော ပဌမကရိုဏ်းပုဒ်သည်လည်း ထိုနိဒ္ဒေသမှ ပဌမကာရဏကိုယူ၍ ဆိုထားခဲ့သော ပုဒ်သာ ဖြစ်ရာ၏၊ သို့သော် ပနာဠိကာယ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်ကား နိဒ္ဒေသမှ ပဌမကာရဏ အနက်မျိုးကို မရနိုင်သည်သာ။ ထိုကြောင့် ထိုအနက်ကိုရအောင် ရှာကြံလျှင် အဝသိယတာယ-ဟူ၍သော်ငြင်း ပရဝသိကတာယ-ဟူ၍သော်ငြင်း ရှိသင့်သည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုတွင် အဝသိယတာယ-ဟူသောပုဒ်သည် နိဒ္ဒေသနှင့် ထပ်တူဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိ ပနာဠိကာယနှင့် နီးစပ်ခြင်းမရှိချေ။ ထိုကြောင့် အနက်အရအားဖြင့် တူသော ပရဝသိကတာယ-ဟူသော ပုဒ်ကို မူလပါဌ်ရင်းဟု ယူ၍ ထိုပုဒ်မှ ပနာဠိကာယ-ဟု ပြောင်းလဲပျက်စီးလာသည်ဟု ထင်မိပေသည်။ ပရဝသေ ဝတ္တတိ၊ ပရဝသော ဝါ တေဿတ္ထီတိ ပရဝသိကံ၊ ရူပံ။ တဿ ဘာဝေါ ပရဝသိကတာ၊ တာယ-ဟု ဝစနတ္ထ ကြံရာ၏။

ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာဝိဘာဝနေန၊ အကြောင်းအကျိုး၏အဖြစ်ကိုထင်စွာပြသဖြင့်။ သုညတာဝိဘာဝနံ၊ ထင်ရှားစေသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယံ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဘည်း။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤမမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနံ စ၊ ရှုခြင်းသည်လည်း။ နိစ္စတာဒိသုညတာဝိဘာဝနတော၊ နိစ္စတာစသည်တို့မှ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားစေခြင်း-ပြခြင်းကြောင့်။ (ဤ၌ စာအုပ်တွင် ဝိ-ကျနေသည်) (သုညတာဝိဘာဝနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တထာ၊ တူ။ ရူပေ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင် ဆန္ဒရာဂကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ ယံ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ ကို ပယ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤဆန္ဒရာဂကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနံ စ၊ ရှုခြင်းသည်လည်း။ (သုညတာဝိဘာဝနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ သမုဒယာဒိဒဿနာနံ စ၊ သမုဒယစသည်ကို ရှုခြင်းတို့၏ရင်း။ ဣတရေသဥ္စ၊ ဤမှတပါးသော ရှုခြင်းတို့၏ရင်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သုညတာနုပဿနာနုဗြူဟနတာ၊ နာကို ပွါးစေသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အာဒီနဝတော၊ ဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝတွာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်ဆိုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဆိုခြင်းသည်။)[၁] အဿာဒပဋိက္ခေပတော၊ အဿာဒကို ပယ်သောအားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စကားပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။ ဝေဒနာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒွါစတ္တာလီသ၊ ၄၂-ပါးသော။ အာကာရာ၊ တို့ကို။ နေတဗ္ဗာ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနံ။ပ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စတော။ပ။ နိဿရဏတော ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အယံ နိဒ္ဒေသော၊ ဤအကျယ်ပြသော စကားသည်။ အသုကာယ ပါဠိယာတိ၊ ဤမည်သောပါဠိ၏ (နိဒ္ဒေသ) ဟူ၍။ ဒဿနတ္ထံ စ၊ ပြခြင်းငှါရင်း၊ ဝါ၊ ပြခြင်းအကျိုးလည်းရှိသော။ တဿ၊ ထိုသုညအားဖြင့် ရှုခြင်း၏။ ဖလဒဿနတ္ထဥ္စ၊ အကျိုးကိုပြခြင်းငှါရင်း၊ ဝါ၊ ပြခြင်းအကျိုးလည်းရှိသော။ သုညတာပရိဂ္ဂဏှနကထာသန္ဒဿနံ၊ သုညတာကို သိမ်းဆည်းခြင်းစကားကို ပြကြောင်းဖြစ်သော။ (သီမူ၌ သုညတာပရိဂ္ဂဏှနံ ဂါထာသန္ဒဿနံ-ဟု ရှိ၏) ဧတံ၊ (ရူပံ အနိစ္စတော။ပ။ မစ္စုရာဇာ န ပဿတိ-ဟူသော) ဤစကားကို။ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ (ထိုမူအတိုင်း အဆိုကိုမူ နိဒ္ဒေသ ၂-ကျမ်းလုံး၌ပင် မတွေ့ရပေ) ဝုတ္တမ္ပိ စ၊ မိန့်ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ (ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ အဖွင့်ဖြစ်သည်)

၁-အာဒီနဝတော၊ ဖြင့်။ ယံ ဒဿနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ ဒဿနဿ၊ ကို။) ပုဗ္ဗေ ဝတွာပိ၊ ပြီး၍လည်း။ ပုန ဝစနံ၊ သည်- ဟု ဤသို့လည်း အနက်ပြန်သင့်သေး၏။ သို့သော် ယင်းအနက်သည် အထက်ပါ အနက်လောက် မချော-ဟု ထင်သည်။

[၄၅၉] ၇၆၆။ ဝေံ၊ သို့။ တီရဏပရိညာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋ္ဌေကာံ၊ သိီး။ ခန္ဓေသု၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့၌။ ဒွါစတ္တာလီသာယ၊ ၄၂-ပါးသော။ အာကာ-ရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုညတာံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာပိ၊ သိမ်းဆည်း၍သော်လည်း။ တိဝိဓာနုပဿနာဝသေနေဝ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော အနုပဿနာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ အားထုတ်သောယောဂီအား။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏုပ္ပတ္တိ၊ ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဧဝံ သုညတောတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပရိဂ္ဂဏှန္တောတိ၊ ကား။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်လတ်သော်။ ဘယဉ္စ နန္ဒိဉ္စ ဝိပ္ပ-ဟာယာတိ၊ ကား။ အဇ္ဈုပေက္ခကတာယ၊ လျစ်လျူရှုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဇဟိတွာ-ဥ်စပ်) သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဝိပတ္တိံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယဉ္စေဝ၊ ဖြစ်တတ်သော ကြောက်ခြင်းကိုရင်း။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ သမ္ပတ္တိံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကပီတိဉ္စ၊ ဖြစ်တတ်သော ပီတိကိုရင်း။ ပဇဟိတွာ၊ ပယ်၍။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန၊ ဘေးထင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဉာဏဘယဉ္စ၊ ဖြစ်တတ်သော ဉာဏ်ဟူသော ကြောက်ခြင်းကိုရင်း။ သမ္မသနဝသေန၊ သမ္မသနဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကပီတိသင်္ခါတံ၊ ဖြစ်တတ်သော ပီတိဟုဆိုအပ်သော၊ နန္ဒိဉ္စ၊ နှစ်သက်ပျော်မွေ့ခြင်းကိုရင်း။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗသော၊ ဖြင့်။ သုညတာယ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒိဋ္ဌာယ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဘယနန္ဒီနံ၊ ကြောက်ခြင်း နှစ်သက်ပျော်မွေ့ခြင်းတို့၏။ အဝသရော၊ သက်ဝင်ခွင့်-ဖြစ်ခွင့်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိတော့ပြီ။ အထ ခေါ၊ စင်စစ် အားဖြင့်သော်ကား။ ဥပေက္ခာဝ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်သာလျှင်။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရေသု ဥဒါသီနော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ယေန မိစ္ဆာဂါဟေန၊ အကြင်မှားယွင်းစွာ ယူခြင်းဖြင့်။ အနုဒါသီနတာ၊ လျစ်လျူမရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဒဘာဝံ၊ ထိုမှားယွင်းစွာ ယူခြင်း၏မရှိခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ န ဂဏှာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဥဒါသီနတာယ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်၌။ ဥပမံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝိဿဋ္ဌဘရိယော ဝိယ ပုရိသောတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ အနုဒါသီနတာပုဗ္ဗိကာ၊ လျစ်လျူမရှုသည်၏ အဖြစ်လျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ ဥဒါသီနတာ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနာ၊ သော်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ သြပမ္မတ္ထံ၊ ဥပမာအနက်ကို၊ ဝါ၊ ဥပမေယျအနက်ကို။ ဖရတိ၊ ပျံ့နှံ့စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣဋ္ဌာ ကန္တာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတ္ထီနံ၊ တို့၏။ သာဒ္ဓေယျကူဋ္ဌေယျဝင်္ကေယျာ-

ဒီနံ၊ စဥ်းလဲခြင်း မဖြောင့်မတ်ခြင်း ကောက်ကျစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ အဇာနနတော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ထိုမိန်းမကို။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ မမာယေယျ၊ မြတ်နိုးရာ၏။ မုဉ္စိတုကာမော ဟုတ္ဝာတိ၊ ကား။ မုဉ္စိတုကာမော၀၊ စွန့်လွှတ်လိုသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ နိရပေက္ခတာယ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်၏။ ဝသေနေ၀၊ သာလျှင်။ တံ၊ ထိုမိန်းမကို။ ဝိဿဇ္ဇေယျ၊ ကွာရှင်းစွန့်လွှတ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ မုဉ္စိတုကာမတာယ၊ မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိသင်္ခါ-နုပဿနာယ သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဏှန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပတိလီယတီတိ၊ ကား။ ဧကပဿေန၊ တဖက်နံပါးဖြင့်။ နိလီယတိ၊ ပုန်းကွယ်၏။ နိလီနံ ဝိယ၊ ပုန်းကွယ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ပတိကုဋ္ဋတီတိ၊ ကား။ သင်္ကုစတိ၊ ရှုံ့၏ ကြုံ့၏။ ပဋိဝတ္တတီတိ၊ ကား။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ဆုတ် နစ်၏။ န သမ္ပ-သာရိယတီတိ၊ ကား။ န ဝိသရတိ၊ ပြန့်မသွား။ အဘိရတိဝသေန၊ ပျော်မွေ့သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ န ပက္ခန္ဒတိ၊ မပြေးဝင်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣစ္စဿာတိ၊ ကား။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ အဿ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂီအား။

၇၆၇။ တိက္ခဝိသဒသူရဘာဝေန၊ ထက်မြက်သန့်ရှင်းရဲရင့်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ အဇ္ဈုပေက္ခနေ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်။ သိဇ္ဈမာနေ၊ ပြီးလတ်သော်။ တံ ဧတံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သည်။ (တံ ပနေတံ-ကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ စကားဖြစ်သည်၊ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ ပန-အနက်ထုး မရှိ) အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လျက်။ (ဂစ္ဆန္တံ-၌ စပ်) ပရိပါကဂမနေန၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့်။ အနုလောမဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ ပစ္စယဘာဝံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ ရောက်လတ်သော်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်းအေးသောအားဖြင့်။ ပဿတိ နာမ၊ မြင်သည်မည်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တထာဘူတံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဉာဏ်သည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သင်္ခါရပ္ပဝတ္တံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ပက္ခန္ဒတိ နာမ၊ ပြေးဝင်သည်မည်၏။ တယိဒံ ဉာဏံ၊ ထိုဉာဏ်ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၌ စပ်) ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနုလောမဂေါတြဘုဉာဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းအဖြစ်သို့။ နေတွာ၊ ဆောင်၍။ [၄၆၀] ဧကတ္တနယဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နော စေ နိဗ္ဗာနံ သန္တတော ပဿတီတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။

အပရိပက္ကတမေဝ၊ မရင့်ကျက်သေးသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ အာဟ၊ ၏။ သမုဒ္ဒ၊ သမုဒြာကို။ တရန္တိ၊ ကူးကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာမုဒ္ဒိကာ၊ မည်၏။ သံယတ္တိကာ၊ လှေကုန်သည်-သင်္ဘောကုန်သည်တို့ကို။ (လဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ဒိသာဇာနနကော၊ အရပ်မျက်နှာကိုသိသော။ ကာကော၊ ကျီးသည်။ ဒိသာ-ကာကော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ဤဒိသာကာကဟူသော စကားသည်။ လက္ခဏမတ္တံ၊ မှတ်ကြောင်းစကားမျှသာလျှင်တည်း။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ သကုန္တော၊ ငှက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိဒေသန္တိ၊ ကား။ အဒေသံ၊ ရောက်ဘူးသောအရပ်မဟုတ်သော။ သမုဒ္ဒေ၊ ၌။ အပရိစိတဋ္ဌာနံ၊ မလေ့ကျက်ဘူးသော အရပ်တည်း။ အနုဂန္ဓာတိ၊ ကား။ အနု အနု၊ အဖန်ဖန်။ ဂန္တွာ၊ ပျံသွား၍။

တယိဒံ ဝိပဿနာဉာဏံ။ ထို ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ပိဋ္ဌိ ဝဋ္ဋယမာနံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ထူလထူလတော၊ ကြမ်းသော ကြမ်းသော မုန့်ညက်မှ။ ဝိဝေစနဝသေန၊ ခွဲခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိပ္ဖေါဋိယမာနံ၊ ခါအပ် ဆင့်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သည်ဖြစ်၍။ သဏှံ သဏှံ၊ သိမ်မွေ့ သိမ်မွေ့သော။ ပိဋ္ဌစုဏ္ဏံ ဝိယ၊ မုန့်ညက်မှုန့်ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗဋ္ဋိတကပ္ပါသန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗဋ္ဋိတဗီဇံ၊ ထုတ်အပ်သော အစေ့ရှိသော။ ကပ္ပါသံ၊ ဝါဂွမ်းတည်း။ ဝိဟနမာနံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ဓနုကေန၊ လေးအတုဖြင့်၊ ဝါ၊ ဝါဖတ်လေးဖြင့်။ ဝိဟညမာနံ ဝိယ၊ ဖတ်အပ်သကဲ့သို့။ ဥပမာဒွယေနပိ၊ ဥပမာနှစ်ခု အပေါင်းဖြင့်လည်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ သမ္မသနေန၊ သုံးသပ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိပဿနာဉာဏဿ၊ ၏။ သုခုမတရဘာဝပတ္တိံ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်၊ ဝါ၊ သာ၍သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယထာ ယထာ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပွါးစေအပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိက္ခာ စ၊ ထက်သည်ငှင်း။ ဝိသဒါ စ၊ သန့်ရှင်းသည်ငှင်း။ သူရာ စ၊ ရဲရင့်သည်ငှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သုခုမတရာပိ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သည်လည်း၊ ဝါ၊ သာ၍သိမ်မွေ့သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ သင်္ခါရဝိစိနနေတိ၊ ကား။ ပဝိစယဿ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၏။ သိခါပ္ပတ္တတာယ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခါရေသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို။ ဝိစိန-နေပိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌သော်လည်း။ ဥဒါသိနံ၊ လျစ်လျူရှုသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ တိဝိဓာနုပဿနာဝသေန၊ သုံးပါးသောအနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပကာရန္တရဿ၊ အပြားတပါး၏၊ ဝါ၊ သုံးမျိုးသော အနုပဿနာမှ တပါးသောအပြား၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့် တည်း။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိသောအနုပဿနာတို့။ အဋ္ဌာရသဓာ၊ တဆယ့်

ရှစ်ပါးအပြားရှိသော အနုပဿနာတို့။ ဣတိအာဒိနာ၊ သို့စသည်ဖြင့်။ ဝိဘတ္တာပိ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဝေဘန်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနုပဿနာပကာရာ၊ အနုပဿနာအပြားတို့သည်။ တီသု၊ ကုန်သော။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီသွေဝ-အနိစ္စနုပဿနာဒီသု ဧဝ၊ စသည်တို့၌သာလျှင်။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မတ္ထကပ္ပတ္တာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ တာသံ ဧဝ၊ ထိုသုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၏ သာလျှင်။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

၇၆၈။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဝိမောက္ခမုခဘာဝါပဇ္ဇနေ စ၊ ထိုဝိမောက္ခမုခအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း၌၎င်း။ တသ္မိံ အရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂပစ္စယတ္တေ စ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်၌၎င်း။ ဣဒံ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ တိဏ္ဏံ ဣန္ဒြိယာနန္တိ၊ ကား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသမာဓိန္ဒြိယပညိန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အာဓိပတေယျဝသေနာတိ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏။ အဓိပတိဘာဝဝသေန၊ အကြီးအမှူးအဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာဗဟုလဿ၊ အနိစ္စအနုပဿနာ အဖြစ်များသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗလဝံ၊ အားကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာဗဟုလဿ၊ ဒုက္ခအနုပဿနာအဖြစ် များသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ (ဗလဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အနတ္တာနုပဿနာဗဟုလဿ၊ အနတ္တအနုပဿနာအဖြစ်များသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ (ဗလဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ တိဿန္နံ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဗလဝတရဘာဝံ၊ အထူးသဖြင့် အားကြီးသည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာနိ၊ ရောက်ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဝိမောက္ခမုခဘာဝံ၊ အဖြစ်သို့။ အာပါဒေန္တိ၊ ရောက်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိဝိဓာနုပဿနာ။ပ။ အာပဇ္ဇတိ နာမာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တိဝိဓဝိမောက္ခမုခဘာဝန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။ တယော၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကေ ပန၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခမုခါနိ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ ကာနိ၊ အဘယ်သည်တို့ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အန္တောလီနေ၊ အတွင်း၌ငုပ်သော။ အနုယောဂေ၊ မေးစစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မေးစစ်ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဝိမောက္ခာဓိဂမဿ၊ ဝိမောက္ခကိုရခြင်း၏။ ဝိမောက္ခမုခါဓိနတ္တာ၊ ဝိမောက္ခမုခနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တီဏိ ခေါ ပန။ပ။ဝုစ္စန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ မိန့်ဆိုပြီး၍။ အယဉ္စ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ပါဠိတော ဧဝ၊ ပါဠိအားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏၊ ဝါ၊ သိနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယထာဟာတိအာဒိ၊ စကားကို။ အာဟ၊ ၏။

[၄၆၁] လောကနိယျာနာယာတိ၊ ကား။ လောကတော၊ မှ။ နိက္ခမနာယ၊ ထွက်သွားခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ကား။ သတ္တလောကဿ၊ ၏။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ နိက္ခမနာယ၊ ထွက်သွားခြင်းငှါ။ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋုမတောတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒတော စေဝ၊ အပိုင်းအခြား အားဖြင့်၎င်း။ ပရိဝဋ္ဋုမတော စ၊ ထက်ဝန်းကျင် လမ်းကြောင်းအားဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ နယ်ဆုံးအကန့်အသတ်အားဖြင့်၎င်း။ သမနုပဿနတာယာတိ၊ ကား။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပဿနာယ၊ ရှုခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အာဒိတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ၌။ ဥဒယေန၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အန္တတော၊ အဆုံးမှ၊ ဝါ၊ ၌။ ဝယေန၊ ပျက်ခြင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒေ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်၊ အာဒိအန္တဝန္တတာယ၊ အစအဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်၊ ဝါ၊ အနိစ္စမည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တဝိရဟတော၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်ကင်းခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ အသင်္ခတာယ၊ အသင်္ခတ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မပြုပြင်အပ်သော။ ဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်၌။ စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယာတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ပိုင်းခြား၍။ (ဤပုဒ်ကို ဆင်ခြင်သင့်၏) အနုလောမဉာဏာဒိဘာဝေန၊ အနုလောမညာဏ်စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အဓိစိတ္တဿ၊ လွန်မြတ်သောစိတ်၏။ အနုပဝိသနတာယ၊ သက်ဝင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အပ္ပဏိဟိဘာယာတိ၊ ကား။ ရာဂပဏိဓိအာဒီနံ၊ ရာဂပဏိဓိ စသည် တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊ သော။ သုညတာယာတိ၊ ကား။ အတ္တသုညတာယ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အတ္တဟုထင်မှတ်အပ်သော သင်္ခါရတို့မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ (သင်္ခါရသုညတာယ-ဟု ရှိသင့်သည် ထင်၏) သုညတာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ၊ သော။

ဂတိန္တိ၊ ကား။ နိပ္ဖတ္တိံ၊ ပြီးခြင်းကို။ (သျှာမူကွဲသာ သင့်သည်) သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝဝိဘာဝနေန၊ သဘောမှန်ကို ထင်ရှားပြသဖြင့်။ သံဝေဇိယမာနံ၊ ထိတ်လန့်စေအပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ-၌ စပ်) သမ္မာပဋိပတ္တိယံ၊ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ပဋိပတ်၌။ သမုတ္တေဇိတံ နာမ၊ ကောင်းစွာ ထက်စေအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနောသမုတ္တေဇနတာယာတိ စိတ္တသံဝေဇနတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မမံကာရေန၊ ငါ၏ဥစ္စာဟုနှလုံးသွင်းသောတဏှာဖြင့်။ အတ္တနိယသညိတဿ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာဟု

ထင်မှတ်အပ်သော။ ဝတ္ထုနော၊ ဝတ္ထု၏။ သာမိဘူတော၊ ပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ ကို။ ပဿမိ၊ စွာ။ ပရာမသီယတိ၊ သုံးသပ်အပ်၏။ ဧတေ၊ ထိုမှနောက်၌။ အတ္တနိယံ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာဖြစ်သောဝတ္ထုကို။ ပရာမသီယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာဟံ န မမာတိ ဧဝံ အနတ္တတော သမနုပဿနတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တီဏိ ပဒါနီတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋုမမနောသမုတ္တော-ဇနသမနုပဿနပဒါနိ၊ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋုမ ဟူသော ပုဒ်, မနောသမုတ္တောဇန ဟူသောပုဒ်, သမနုပဿန-ဟူသောပုဒ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သဗ္ဗသင်္ခါရေတိအာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဝါကျာနိ၊ ဝါကျတို့ကို။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနီတိ၊ ပုဒ်တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တေနေဝါတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပဒါနံ၊ ထိုပုဒ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ပဉ္စဝိဿဇ္ဇနေတိ၊ ကား။ အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကထံ သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တီတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပဉ္စသ၊ မေးခွန်းပြဿနာ၏။ ဝိဿဇ္ဇနေ၊ အဖြေ၌။

၇၆၉။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိမောက္ခေ၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကတမေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနိစ္စတော မနသိကရောန္တောတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ အားထုတ်သော ယောဂီသည်။ အဓိမောက္ခဗဟုလောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယ-ဗဟုလော။ သဒ္ဓိန္ဒြေအဖြစ်များသည် ဖြစ်၍။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ တိက္ခာ၊ ထက်သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိ-မတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဒိတော၊ ၌။ သဒ္ဓါမတ္တကေန၊ ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါမျှဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိ-တွာ၊ ကျင့်၍။ ဝိပဿနာယ၊ သည်။ ဥက္ကံသဂတာယ၊ လွန်ကဲခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော်။ တရုဏပလ္လဝါဒီသု ဝိယ၊ ရွက်နုစသည်တို့၌ကဲ့သို့။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဒု ၂၆၁-၌ကြည့်) မဏိကနကာဒီသုပိ၊ ပတ္တမြားရွှေစသည်တို့၌လည်း။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ အနိစ္စတံ၊ ကို။ သာတိသယံ၊ တက္ကွ။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ပဿတော၊ ဂိအား။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ၊ မဖောက်မပြန်ကိုယ်တိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်ကန်စွာသိတော်မူပေစွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္ထရိ၊ ၌။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဗလဝတီ၊ အားကြီးစွာ (ဝါ၊ သော။ သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားသည်။) ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ဂိသည်။ အဓိမောက္ခဗဟုလော စ၊ အဓိမောက္ခအဖြစ်များသည်၎င်း။ အဓိမတ္တသဒ္ဓေါ စ၊ လွန်ကဲသောသဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ဂိအား။

အနိစ္စာနုပဿနာဒဗဟုလတာယ၊ အနိစ္စအနုပဿနာဖြစ်ခြင်းများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [၄၆၂] အနိစ္စာကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ မဂ်ဟူသော ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ဂိသည်။ အနိမိတ္တံ ဝိမောက္ခံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခာနုပဿနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ ဂိသည်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲတို့တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ တပ္ပဋိပက္ခတော၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာတည်း။ ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ မနသိကာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနသ္ဘာ၊ ၏။ သန္တပဏီတ-သုခဘာဝံ၊ ငြိမ်းအေးမွန်မြတ်သော ချမ်းသာ၏အဖြစ်ကို။ အဓိမုစ္စန္တော၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ပီတိပါမောဇ္ဇသမာယောဂတော၊ ပီတိပါမောဇ္ဇနှင့် ကောင်းစွာယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုပဿဒ္ဓိအဖြစ်များသောကြောင့်။ အဓိမတ္တသမာဓိန္ဒြိယပဋိ-လာဘေန၊ လွန်ကဲသော သမာဓိန္ဒြေကိုရသဖြင့်။ ရာဂပဏိဓိယာ၊ ရာဂဟူသော တောင့်တခြင်း၏။ ဒူရီဘာဝတော၊ ဝေးစွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတ-ဝိမောက္ခသမဓိဂမော၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခကို ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ။ ကြောင့်။ ဒုက္ခတော ။ပ။ ပဋိလဘတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေဒဗဟု-လောတိ၊ ကား။ အနတ္တာနုပဿနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ ဂိသည်။ အတ္တ-သုညတာယ၊ ၏။ နိပုဏဉာဏဝိသယတ္တာ၊ သိမ်မွေ့သောဉာဏ်၏ အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏဗဟုလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုသို့ ဉာဏ်အဖြစ်များသောကြောင့်။ အဓိမတ္တပညိန္ဒြိယပဋိလာဘေန၊ လွန်ကဲသော ပညိန္ဒြေကို ရသဖြင့်။ မောဟဿ၊ ၏။ ဒူရီဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သုညတ-ဝိမောက္ခသမဓိဂမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနတ္တတော။ပ။ ပဋိလဘတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ ၏။ နိမိတ္တဝသေန၊ အားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်းပြီး၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ လျက်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သဘောတရား၌။ ဣဒံ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ အနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကင်းသော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနိမိတ္တာကာရေန၊ နိမိတ်ကင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဓိမုစ္စန္တော၊ လျက်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိံ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို။ (ဂါမိနီ-မှားသည်) မဂ္ဂေန၊ နှင့်။ ဃဋ္ဋေတိ၊ စပ်စေ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ (ဝုစ္စတိ-၌ စပ်) အနိမိတ္တတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကင်းသောအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တာကာရေန။ပ။ အရိယမဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊

၏။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ သန္တာယံ သော အယံ အနိမိတ္တာကာရော၊ ထိုနိမိတ် ကင်း သော အခြင်းအရာကို။ မဂ္ဂေန၊ သည်။ နေဝ ဂဟေတာ၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ဝိပဿနာယ၊ သည်။ န ကတော၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ သဘာဝ-သိဒ္ဓေါ၊ သဘောအားဖြင့်ပြီး၏။ စ၊ ဆက်။ တဒါရမ္မဏတာယ၊ ထိုနိမိတ် ကင်းသောနိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ အနိမိတ္တော-တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အနိမိတ္တာယ။ပ။ အနိ-မိတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယော၊ ဂိသည်။ ဒုက္ခာနုပဿနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ (သဒ္ဒါရေ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဗာ ဝိပဿနံ အနုယုဥ္ဇန္တော-ပုဒ်တို့ကိုလိုက်၍ စပ် ရမည်) ပဏိဓိယာ၊ တောင့်တခြင်း ၏။ ဒူရီဘာဝကရဏေန၊ ဝေးစွာဖြစ်ခြင်း ကို ပြုသဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ တောင့်တခြင်းကင်းသော နိဗ္ဗာ န်ကို။ အငံမုစ္စန္တော၊ လျက်။ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ မဂ္ဂေန ဃဋ္ဋေတိ-စသည်တို့ကိုလိုက်၍ စပ်ရမည်) ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ယော၊ ဂိသည်။ အနတ္တာနုပဿနာဝသေန ဖြင့်။ (ဤဌ္ဌလည်း သဒ္ဒါရေ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဗာ ဝိပဿနံ အနုယုဥ္ဇန္တော-ပုဒ်တို့ကိုလိုက်၍ စပ်ရမည်) ဇ္တတ္တု-ပလဒ္ဓိယာ၊ အတ္တဟူသောအယူ၏၊ ဝါ၊ အတ္တကိုရခြင်း၏။ ဒူရီဘာ ဝကရဏေန၊ ပြုသဖြင့်။ သုညတံ၊ ဆိတ်သုဉ်းသောနိဗ္ဗာန်ကို။ အမိမုစ္စန္တော၊ လျက်။ (ဤဌ္ဌ လည်း ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ မဂ္ဂေန ဃဋ္ဋေတိ-စသည်တို့ကိုလိုက်၍ စပ်ရမည်) ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတေ-နေဝ နယေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၇၇၀။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ တိဝိမွေါ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဝိမောက္ခနာမံ၊ အမည်ကို။ ယဒိ လဘတိ၊ အကယ်၍ ရငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ ရသည် ရှိသော်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဝိမောက္ခဒွယမေဝ၊ ဝိမောက္ခနှစ်ပါးအပေါင်းသည်သာလျှင်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဂတံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယံ ပနာတိအာဒိ၊ စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ တန္တိ၊ ကား။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဝိမောက္ခဒွယဝစနံ၊ ဝိမောက္ခနှစ်ပါးကို ဟောသော စကားကို။ နိပ္ပရိယာယတော ဝိပဿနာဂမနံ သန္ဓာယာတိ၊ ကား။ ဥဇုကမေဝ၊ ဖြောင့်စွာ သာလျှင်။ ဝိပဿနတော၊ မှ။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ နာမာဂမနံ၊ အမည်၏လာခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အနိမိတ္တဝိပဿနာ၊ သည်။ အာဂမနီယ-ဋ္ဌာနေ၊ လာခဲ့ရာအကြောင်းအရာ၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်အား။ နာမံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ သုတ္တေ၊ ၌။ အနိမိတ္တဥ္စ၊ နိမိတ် ကင်းသော ဝိပဿနာကိုလည်း။ ဘာဝေဟိ၊ ပွါးစေလော့။ မာနာနုသယံ။ ကို။ ဥဇ္ဇဟ၊ နုတ်ပယ်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အနိမိတ္တဝိပဿနာ၊ ကို။ ကာမံ ကထိတာ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောအပ်သော်လည်း။ သာ၊ ထို အနိမိတ္တဝိပဿနာကို။ [၄၆၃] နိစ္စနိမိတ္တဓုဝနိမိတ္တအတ္တနိမိတ္တာနိ၊ မြဲဟန်အခြင်း

အရာ ဟူသော နိစ္စ နိမိတ်, ခိုင့်ခံ့ ဟန် အခြင်းအရာဟူသော ဓုဝနိမိတ်, အတ္တကောင်အခြင်းအရာဟူသော အတ္တနိမိတ်တို့ကို။ ဥဂ္ဃါဋေန္တီပိ၊ ခွါနုတ် ပယ်ရှားတတ်သော်လည်း။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ နိမိတ္တဓမ္မေသု ဧဝ၊ သင်္ခါရ နိမိတ်တရားတို့၌သာလျှင်။ စရတိ၊ အာရုံပြုလျက်ကျက်စား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သနိမိတ္တာဝ၊ နိမိတ်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ အဘိဓမ္မေ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပရမတ္ထဒေသနာ၊ မဖောက် မပြန် မှန်ကန်သောအနက်ကို ဟောသော ဒေသနာတည်း။ အနိမိတ္တမဂ္ဂဿ စ၊ ၏လည်း။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဟေတုဝေကလ္လမေဝ၊ အကြောင်းချို့တဲ့ သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အနိစ္စာနုပဿနာ-ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခော၊ ကို။ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ် ၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုအနိမိတ္တာနုပဿနာ၌လည်း။ (အဋ္ဌသာလိနီ၌ တေန စ-ဟူ၍ ရှိ၏၊ ထိုပါဌ်သည်သာလျှင် နောက်၌ဆိုလတ္တံ့သော အနိမိတ္တဝိမောက္ခေန သုညတ-ဝိမောက္ခေန-ဟူသော ပါဌ်တို့နှင့် ညီညွတ်သည်။ တေန စ၊ ထိုအနိမိတ္တဝိမောက္ခ ဖြင့်လည်း။) သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ အရိယမဂ္ဂေ၊ ၌။ ကောင်မှိ၊ တခုသောအင်္ဂါသည်သော်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အမဂ္ဂင်္ဂတ္တာ၊ မဂ္ဂင်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တ-နော၊ မိမိ၏။ မဂ္ဂဿ၊ အကျိုးဖြစ်သောမဂ်အား။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဒါတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။

ဣတရေသု၊ ဤမှတပါးသော ဝိမောက္ခတို့၌။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခော၊ ကို။ (ကထိတော၊ ၏။) အနတ္တာ-နုပဿနာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုညတဝိမောက္ခော၊ ကို။ (ကထိတော၊ ၏။) တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဝိမောက္ခတို့တွင်။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ သုညတဝိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုသမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေတို့သည်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ အရိယာမဂ်၏။ အင်္ဂတ္တာ၊ အင်္ဂါ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်အား။ နာမံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်၏[၁]။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၌။ န ဂဟိတော၊ မယူအပ်၊ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အာဂမနတော၊ အာဂုံအားဖြင့်။ နာမံ၊ ကို။ အလဘန္တောပိ၊ မရသော်လည်း။ သဂုဏတော စ၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့်ရင်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ နာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊

၁-ဤအရာ၌ အဋ္ဌသာလိနီနှင့် ညှိ၍ကြည့်လျှင် စာတကြောင်းကျော်ကျော် လိုနေသကဲ့သို့ ရှိ၏။ သို့မဟုတ် သက္ကောန္တီတိ-ဟူ၍သော်လည်း ရှိသင့်၏၊ ဤမှ နောက်၌ န အနိမိတ္တ-မဂ္ဂေ၊ တဒဘာဝတောတိ ကေစိ။ ယေ ပန ဝဒန္တိ-ဟူရာ၌လည်း န အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ တတ္ထ ဂဟိ-တော။ ကေစိ ပန ဝဒန္တိ-ဟူ၍သာ ရှိသင့်သည်။

ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတသုညတမဂ္ဂါပိ၊ တို့သည်လည်း။ သဂုဏတော ဝေ စ၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့်သာလျှင်ရင်း။ အာရမ္မဏတော ဝေ စ၊ ဖြင့်သာလျှင်ရင်း။ နာမံ၊ ကို။ လဘေယျုံ၊ ရကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏စကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိ၊ အကြောင်းကို ရှင်းပြဦးအံ့။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သရသတော စ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စနီကတော စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ သဘာဝတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဋိပက္ခတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ သရသတော စ ပစ္စနီကတော စ-ဟူသောပုဒ်တို့၏အနက်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရာဂပဏိဓိအာဒီဟိ၊ စသည်တို့မှ။ ဝိမုတ္တော ဝေ၊ လွတ်သည်သာလျှင်တည်း။ သုညတမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရာဂါဒီဟိ၊ တို့မှ။ သုညော ဝေ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအပ္ပဏိဟိတမဂ် သုညတမဂ်တို့သည်။ သရသတော၊ အားဖြင့်။ နာမံ၊ ကို။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဏိဓိဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော ဝေ၊ တည်း။ သုညတမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အတ္တာဘိနိဝေသဿ၊ အတ္တဟုနှလုံးသွင်းခြင်း၏။ ပဋိပက္ခော ဝေ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအပ္ပဏိဟိတမဂ် သုညတမဂ်တို့သည်။ ပစ္စနီကတော၊ အားဖြင့်။ နာမံ၊ ကို။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ ပန၊ သည်ကား။ ရာဂါဒိနိမိတ္တာနံ ဝါ၊ ရာဂအစရှိသော နိမိတ်တို့၏ရင်း။ နိစ္စနိမိတ္တာဒီနံ ဝါ၊ တို့၏ရင်း။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သရသတော ဝေ၊ သာလျှင်။ နာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ပစ္စနီကတော၊ အားဖြင့်။ (နာမံ၊ ကို။) နေဝ လဘတိ၊ မရ။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုအနိမိတ္တမဂ်သည်။ သင်္ခါရနိမိတ္တာရမ္မဏာယ၊ သင်္ခါရနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်။ သာ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာသည်။ အဿ၊ ထိုအနိမိတ္တမဂ်၏။ အနုလောမဘာဝေ၊ အလျော်၏အဖြစ်၌၊ ဝါ၊ အနုလုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ လည်း။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန၊ အဘိဓမ္မာ၏ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ၊ ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ နိပ္ပရိယာယတော ဝိပဿနာဂမနံ သန္ဓာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် အခြင်းအရာကို။ သမ္မသန္တိ၊ လျက်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထသောမဂ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာဂမနီယဋ္ဌာနေ၊ လာခဲ့ရာအကြောင်း၏အရာ၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မဂ္ဂဿ၊

အား။ နာမံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့တွင်။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အနိမိတ္တော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ၊ ၏။ (မဂ္ဂေါ၊ သည်။) အပ္ပဏိဟိတော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ၊ ၏။ (မဂ္ဂေါ၊ သည်။) သုညတော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ဤအဖွင့်သည်။ သုတ္တန္တသံဝဏ္ဏနာ၊ သုတ္တန်၏အဖွင့်တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓဋာ၊ ထုတ်ပြအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ အဘိနိဝေသနံမိတ္တပဏိဓိမုဉ္စနံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း, နိမိတ်, တောင့်တခြင်းတို့ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ တယ်ဿန္နမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြဲကုန်သော။ အနုပဿနာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ (သုညတဝိမောက္ခာဒိဘာဝေါ-၌စပ်) တဒါဂမနဝသေန၊ ထိုအနုပဿနာသုံးပါးဟူသော လာခဲ့ရာအကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒန္ဒယဿ၊ ထိုအနုပဿနာသုံးပါးသို့ အစဉ်လိုက်သော။ မဂ္ဂဿ စ၊ ၏၎င်း။ သုညတဝိမောက္ခာဒိဘာဝေါ၊ သုညတဝိမောက္ခစသည်၏ အဖြစ်ကို။ ယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အကြင်ညွှန်ပြအပ်၏။ တဿ၊ ထိုညွှန်ပြအပ်သောစကား၏။ [၄၆၄] ပရိယာယဘာဝေ၊ ပရိယာယ်၏အဖြစ်၌။ ငတ္တာဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝိပဿနာဉာဏံ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခောတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏဉ္ဟိ၊ ကား။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အနုပဿနာဝသေန၊ ရှုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာဉာဏံ၊ တည်း။ နိစ္စတော အဘိနိဝေသံ မုဉ္စတီတ်၊ ကား။ တေ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့သည်။ နိစ္စာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိစ္စာကာရငတော၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တမိစ္ဆာဘိနိဝေသဝိဒ္ဓံသနဝသေန၊ ဖြစ်သောမှားသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဤ‌နေရာ၌ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန-ဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ကွာစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မုဉ္စတိ၊ လွှတ်၏။) ပန၊ ဆက်။ တဒန္ဒယံ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာသို့ အစဉ်လိုက်သော။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မုဉ္စတိ၊ ၏။ ဣတိဝ်၊ ကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိစ္စာဘိနိဝေသတော၊ မြဲသည်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းမှ။ (အနိစ္စာ-မှားသည်) ရိတ္တတာယ စ၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိမုတ္တတာယ စ၊ လွတ် မြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

တန္တိ၊ ကား။ တိဝိဓံ၊ သော။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝိပဿနာဉာဏ်တို့တွင်။ ယဿ၊ အကြင် ဝိပဿနာဉာဏ်၏။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ နာမလာဘော စ၊ အမည်ကို ရခြင်းသည်ဇင်း။ ယဿ၊ ဉာဏ်၏။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ နာမလာဘော စ၊ သည်ဇင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုသို့သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သင်္ခါရနိမိတ္တဿာတိ-အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိပ္ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣထ ခေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ နိပ္ပရိယာယကထာဘာဝ-တော၊ မုချအားဖြင့် ဟောသောစကား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဝိမောက္ခဒ္ဒယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တ္တောတိ၊ ကား။ တေသ္မိံ ဝိပဿနာဓိကာရေ၊ ဤဝိပဿနာအရာ၌။ ဝါ၊ ကား။ တိဝိဓဝိမောက္ခမုခဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာတိ၊ ဟူသော။ တေသ္မိံ ဥဒ္ဒေသဝစနေ၊ ဤ အကျဉ်းချုပ်စကား၌။

၇၇၁။ တေသံ ဝိဘာဂါယာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ ကုန်ပြီးသော။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ တေသံ အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သဒ္ဓါ-နုသာရီအာဒိဘာဝေန၊ သဒ္ဓါနုသာရီစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဘတ္တသဘာဝ-တာယ၊ ခွဲခြမ်းအပ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ် အလို့ငှါ။

၇၇၂။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတီတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါနုသာရိဘာဝိတာကာရဏ-ဘူတံ၊ သဒ္ဓါနုသာရီဖြစ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဧဖြစ် (ဖြစ်ခြင်း)၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အဓိမတ္တံ၊ သော။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ အဓိမောက္ခ-ဗဟုလတာယ စ၊ အဓိမောက္ခအဖြစ် များသည်၏ အဖြစ်၏ဇင်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဓိ-မတ္တတာယ စ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေလွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်၏ဇင်း။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အယံ၊ လဘံ့သည် ကား။ သင်္ခေပတ္တော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။ အနိစ္စာကာရသလ္လက္ခ-ဏာဿ၊ အနိစ္စအခြင်းအရာကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း၏။ သဒ္ဓါဘိဗုဒ္ဓိယာ၊ သဒ္ဓါတိုး ပွါးခြင်း၏။ ဥပနိဿယဘာဝတော၊ အားကြီးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒန္ဒယေ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာသို့ အစဉ်လိုက်သော။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ တိက္ခဘာရာ၊ အထူးသဖြင့်ထက်မြက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌမကော၊ ရှစ်ယောက်မြောက်ဖြစ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓါနုသာရီ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသေသု သတ္တသု ဌာနေသူတိ၊ ကား။ ပဌမဖလတော၊ ပဌမဖိုလ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝအဂ္ဂဖလာ၊ အရဟတ္တဖိုလ် တိုင်အောင်။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ သတ္တသု ဌာနေသူတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ သေသေသု၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှကြွင်းကုန်သော။

ဆသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ အဂ္ဂဖလေ ပန၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌ကား။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရူပဇ္ဈာနလာဘီ၊ အရူပဈာန်ကိုရသည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ ဉဘတော- ဘာဂဝိမုတ္တော၊ ဉဘတောဘာဂဝိမုတ်မည်သည်။ ဟောတိ နနု၊ လော။ အရူပဇ္ဈာနလာဘီ၊ ရသည်။ နော စေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်ငြားအံ့။ ပညာ- ဝိမုတ္တော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ နနု)၊ လော။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်သည်။ န (ဟောတိ နနု)၊ မဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။

ကတမော၊ အဘယ်သို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ တ္တမည်သနည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခ- သမုဒယော၊ ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ပွါးကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ၊ သည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဆင်းရဲ၏ချုပ်ငြိမ်းရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ၊ သည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ဆင်းရဲ၏ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ဆိုက် ရောက်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဟောကြားအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ တရားတို့ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ [၄၆၅] ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ အာသဝါ စ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း။ ပရိက္ခီဏာ၊ ကုန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပရိက္ခီဏာ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ပရိက္ခီ- ဏာ၊ ကုန်သည်။ နော ခေါ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

ဧကစ္စာသဝပရိက္ခယဝစနတော၊ အချို့သောအာသဝေါ၏ ကုန်ခြင်းကို ဟော တော်မူခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သေက္ခဘာဝေါ၊ အဖြစ် ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ အသေက္ခဘာဝေါ၊ အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ န (ဝိညာယတိ)၊ မသိအပ်။ အဋ္ဌကထာယဉ္စ၊ ၌လည်း။ ဓုရာနိ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ အဘိနိဝေသာ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့တည်း။ သီသာနိ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ မိန့်ဆိုခြင်းကြောင့်။ အရ- ဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တတာ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တ၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ နနု၊ မရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ သို့ စောဒနာငြားအံ့။ တေ၊ ဤစကား သည်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဘိ

ဓမ္မော၊ သည်။ နိပ္ပရိယာယကထာ၊ မုချအားဖြင့် ဆိုသောစကားတည်း။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ အရဟတော၊ ၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တတာ၊ အဖြစ်သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ သော ပရိယာယော၊ သည်။ ကော ပန၊ နည်း။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တန္တယတာ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်အား လျော်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဂ္ဂမဂ္ဂက္ခဏေ၊ အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဂ္ဂဖလက္ခဏေပိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌လည်း။ တဒနုယတာယ၊ ထိုသဒ္ဓါဝိမုတ္တမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ မဂ်၌။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း။ တထေဝ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အတူ သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တသဒိသတာယ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓါ-ဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ တေ့ေ၊ ဤအရာ၌။ သဒိသတာ၊ တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကာ ပန၊ အဘယ်ပါနည်း။ နော စ ခေါ ယထာဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစန-တော၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဖြစ်သော။ သေက္ခဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကိလေသက္ခယော၊ ကိလေသာကုန်ခြင်းသည်။ ကုဏ္ဌေန၊ တုံးသော။ အသိနာ၊ သန်လျက်ဖြင့်။ ကဒလိစ္ဆေဒသဒိသော၊ ငှက်ပျောတုံး၏ ဖြတ်ခြင်းနှင့်တူသည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဇဝံ၊ တူ။ တဒနုယဿ၊ ထိုသဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်အား လျော်သော။ အရဟတောပိ၊ ၏လည်း။ (ကိလေသက္ခယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ တေ့ေ၊ ဤအရာ၌။ သဒိသတာ၊ တည်း။ ကိံ ပန၊ အသို့နည်း။ နေသံ၊ ထိုသဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ် ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ကိလေသပ္ပဟာနေ၊ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်း၌။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အထ၊ ထိုသို့မရှိလတ်သော်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ပါပုဏာတိ၊ မမှီသနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။ အာဂမနီယနာနတ္တေန၊ လာခဲ့ရာအကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာ၏ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ပါပုဏာတိ၊ မမှီ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ သည်။ အာဂမနမှိ၊ လာခဲ့ရာအကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာ၌။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော၊ ကွာစေသည်ရှိသော်။ အပ္ပကသိရေန၊ မဆင်းရဲမငြိုငြင်သဖြင့်။ အကိလမန္တော၊ မပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ၊ ခွါခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ နိုင်၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိစ္ဆေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ ကသိရေန၊ ငြိုငြင်သဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ နိုင်၏။ အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ပညာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ နေသံ၊ ထိုသဒ္ဓါဝိမုတ္တ, ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝေမတ္တတာ၊ ထူးသောအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ စ၊ ထို

ထူးသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက်။ (ဤပုဒ် စဉ်းစားသင့်၏) လဗ္ဘတေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေဠုဂါတွာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂါဒီသု၊ ပဌမမဂ် စသည်တို့၌။ ဣန္ဒြိယသမတ္တေ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ တို့၏။ တိက္ခတာဝစနမ္ပိ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်ကိုဆိုခြင်းသည်လည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၇၇၃။ သောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌိတော၊ အရိယာမဂ်ဖြင့်ထသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌသုပိ၊ ရှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဓုရာနိ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမိတတ္တာ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ခဏ၌။ သဒ္ဓါနုသာရီဝါ၊ ရှိသော်ငှင်း။ ဓမ္မာနုသာရီဝါ၊ သော်ငှင်း။ သိယာ နနု၊ ဖြစ်ရာသည်မဟုတ်သလော။ ဣမ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ သဒ္ဓါနုသာရီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယုတ္တော၊ ၏။ (ဣမ နှ-ဟု ရှိသောပါဌ်၌ကား နှာ ၄၆၈၊ ကြောင်း ၁၉-၌ဆိုလဘံ့သော အဆုံးအဖြတ်နှင့်မညီ) အရဟာတော၊ ၏။ ကာယသက္ခိတာပ၊ ကာယသက္ခိ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။

ကတမော၊ မည်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာယသက္ခိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခေ၊ တို့ကို။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတွာ၊ တွေ့ထိ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ၍။ အဿ၊ အား။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ အာသဝါ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပရိက္ခီဏာ၊ ကုန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ကာယသက္ခိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

[၄၆၆] ဧကစ္စာသဝပရိက္ခယဝစနတော၊ ကြောင့်။ ကာယသက္ခိနော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သေက္ခဘာဝေါဝ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိညာယတ် နနု၊ သိအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့စောဒနာငြားအံ့။ ဧတံ၊ သည်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ သစ္စံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သော ပရိယာယော၊ သည်။ ကော ပန၊ ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။ ကာယသက္ခိသဒိသတာ၊ ကာယသက္ခိ-ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဥပစာရရူပဇ္ဈာနသမာဓိတော၊ ဥပစာရသမာဓိ ရူပဈာန်သမာဓိမှ၊ ပါ၊ ထက်။ သာတိသယံ၊ သော။ အရူပ-သမာဓိသမ္ဘဿံ၊ အရူပသမာဓိအတွေ့ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ နိဗ္ဗုတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကစ္စာသဝပရိက္ခယံ၊ အချို့သော

အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို။ ဥပ၊ဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ ကာယသက္ခီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗပုဂ္ဂလေန၊ ဆိုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သႛတိသယသမာဓိသမ္ဘာတဒဓိဋ္ဌာနာသဝပရိက္ခယသာမညံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွသော သမာဓိအတွေ့နှင့် ထိုသမာဓိလျှင် တည်ရာရှိသော အာသဝေါ၏ကုန်ခြင်းအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ငဲ့၍။ ကာယသက္ခီ ဝိယ၊ ကာယသက္ခီနှင့်တူ၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ကာယသက္ခီတိ၊ ဟူ၍။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း။ တမေဝ နယံ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်နည်းကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အရဟာတောပိ၊ ၏လည်း။ ကာယသက္ခိတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ သော၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဖွင့်သည်။ သုတ္တန္တသံဝဏ္ဏနာ၊ သုတ္တန်၏အဖွင့်ပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ နိပ္ပရိယာယေန ပန၊ မူကား။ ပဌမဖလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကာယသက္ခီနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ ခေါ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ။ ရှစ်ပါးသော သမာပတ်ကိုရသောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဝိပဿနာယာနိကော၊ ယာဉ်ရှိသော။ သုက္ခဝိပဿကော ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဇင်း။ ဥပစာရမတ္တလာဘီ ဝါ၊ ဥပစာရဈာန်မျှကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဇင်း။ ရူပဇ္ဈာနမတ္တလာဘီ ဝါ၊ ရူပဈာန်မျှရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဇင်း။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိသီသေန၊ ပဿဒ္ဓိကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ သမာဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာတိသယသမာဓိလာဘီ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ သမာဓိကိုရသော။ သမထယာနိကောဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ သမထယာနိကဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ကာယသက္ခိဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ခဲ့ပြီ။ အရူပဇ္ဈာနန္တိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ အရူပဇ္ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ ပန၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အရူပဈာန်တို့တွင်။ ကေမ္ပိ၊ တခုသောအရူပဈာန်ကိုလည်း။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ဧဝ၊ မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အရူပဇ္ဈာနမ္ပိ ဧကေန၊ နံ-ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတ္တာရိ အရူပဇ္ဈာနာနီတိ၊ နိ-ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရူပသမာပတ္တီနံ စ၊ အရူပသမာပတ်တို့၏ဇင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ စ၊ သမာပတ်၏ဇင်း။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယသက္ခိမှိပိ၊ ၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ပင်တည်း။ ဒွီဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဂေဟိ၊ အဖို့တို့ဖြင့်။ ဒွေ ဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ်တို့ တိုင်တိုင်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ မည်၏။

၇၇၄။ ပညဝတော၊ ပညာကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိပုဏတရာ စ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂမ္ဘီရာ စ၊ နက်နဲသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ အနက်တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ဝေဒဗဟုလတာ စ၊ ဉာဏ်ပညာအဖြစ်များသည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ပညိန္ဒြိယပဋိလာဘော စ၊ ပညိန္ဒြေကိုရခြင်းကိုရင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မာနုသာရီ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ "သစ္စံ၊ သစ္စာတရားရင်း။ ဓမ္မော၊ ပညာရင်း။ ဓိတိ၊ လုံ့လဝီရိယရင်း။ စာဂေါ၊ စွန့်ခြင်းရင်း။" ဣတိအာဒီသု ဝိယ၊ ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပညာ၊ ကို။ ဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ အပ်၏။

၇၇၅။ ယဿာ ပါဠိယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ၌။ အရိယပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာဒိဘာဝေါ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တစသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တံ ပါဠိံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ ဟေတန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။

၇၇၆။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ ဧဝမာဒိအတ္ထဿ၊ ဤသို့အစရှိသော အနက်ကို။ သာဓကံ၊ ပြီးစေတတ်သော။ အပရမ္ပိ၊ တပါးသော စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဒ္ဒဟန္တော ဝိမုတ္တောတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ [၄၆၇] အဝိမုတ္တဿ၊ မလွတ်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဓါမတ္တေန၊ မျှဖြင့်။ ဝိမုတ္တဘာဝဒဿနေန၊ လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သေက္ခဘာဝမေဝ၊ သေက္ခအဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဝါ၊ ကား။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်း ညွတ်ကိုင်းသောသူတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဖုဋ္ဌန္တံ သစ္ဆိကတောတိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌာနံ၊ ထိအပ်သောတရားတို့၏။ အန္တော၊ အဆုံးတည်း။ (သျှာမူကွဲ သင့်သည်) ဖုဋ္ဌန္တော၊ ထိအပ်သော တရားတို့၏ အဆုံး။ ဖုဋ္ဌာနံ၊ ထိအပ်ကုန်သော။ အရူပဇ္ဈာနာနံ၊ တို့၏။ အနန္တရော၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ကာလော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤဖုဋ္ဌန္တံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အစ္စန္တသံယောဂေ၊ အစ္စန္တသံယောဂ အနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဖုဋ္ဌာနန္တရကာလမေဝ၊ ထိအပ်သောအရူပစျာန်တို့၏ အခြားမဲ့ကာလ၌သာလျှင်။ သစ္ဆိ-

ကရဏဘူပါယေန၊ မျက်မှောက်ပြုကြောင်း နည်းဥပါယ်ဖြင့်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သောတရားကို။ သစ္ဆာကာသိ၊ မျက်မှောက်ပြုလေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တော၊ ဤဖုဋ္ဌတ္တာ-ဟူသော ပုဒ်သည်။ ကေမန္တန္တိ ယထာ၊ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ ဘာဝနပုံသကံ၊ ဘာဝနပုန်း ဟု ခေါ်သော ကြိယာဝိသေသနပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရူပဇ္ဈာနေန၊ ဖြင့်။ ရူပကာယတော စ၊ မှငင်း။ နာမကာယေကဒေသတော စ၊ နာမကာယတစိတ်တဒေသမှငင်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန၊ ဣဖြင့်ဝါ၊ ခွါခြင်းဟူသော လွတ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိရောဓသင်္ခါတော၊ နိရောဓဟုဆိုအပ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ ကို။ အာလောစိတော ဝိယ၊ မျှော်ကြည့်အပ်သကဲ့သို့။ ပကာသိတော ဝိယ၊ ထင်ရှားစေအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်သေး။ ပန၊ စင်စစ်။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ပြု၍။ ကေစ္စေသု၊ ကုန်သော။ အာသဝေသု၊ အာသဝေါတရားတို့ကို။ ခေပိတေသု၊ ကုန်စေအပ်ကုန်ပြီးသည် ရှိသော်။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သော၊ ထိုဝိမောက္ခကို။ သစ္ဆိကတော၀၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာအာလောစိတံ၊ အကြင်အကြင် မျှော်ကြည့်အပ်ပြီးသော။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ဝိမောက္ခကို။ နာမကာယေန၊ ဖြင့်။ သစ္ဆာကာသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသက္ခီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တု၊ သို့သော်လည်း။ ကေစ္စာနံ၊ ကုန်သော။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ အပရိက္ခီဏတ္တာ၊ မကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ဒိဋ္ဌန္တံ ပတ္တောတိ၊ ကား။ ဒဿနသင်္ခါတဿ၊ မြင်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ မြင်သည်ဟုဆိုအပ်သော။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏဿ၊ မဂ်ဉာဏ်၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဌမဖလတော၊ ဖိုလ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂါ၊ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိယာ ပတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ မူလပါဌ်တည်း။ စတုသစ္စဒဿနသင်္ခါတာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ နိရောဓံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အပရိယောသိတဉာဏကိစ္စာ၊ မပြီးဆုံးစေအပ်သေးသော ဉာဏ်၏ ကိစ္စရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ နယံ၊ ထိုနည်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သဒ္ဒဟန္တော ဝိမုစ္စတီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧျာနဖဿန္တိ၊ ကား။ သာတိ-

သယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော[1]။ ဗျာနဖဿံ၊ ဗျာန်အတွေ့ကို။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ အရူပဗျာနဖဿော၊ အရူပဗျာန်အတွေ့ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သည်[2]။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒုက္ခံ သစ္စံ ဉာတံ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ ဒုက္ခသစ္စ-ပဋိဝေဓံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ သုခေါ နိရောဓောတိ ဉာတံ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ နိရောဓသစ္စပဋိဝေဓံ၊ သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကို။ (အာဟ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တဒုဘယေန၊ ထိုနှစ်ပါးသောပါဌ်ဖြင့်။ နာနန္တရိယကဘာဝတော၊ အသီးအသီးဖြစ်ကုန်လျက် အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မကင်းရာ မကင်းကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒယမဂ္ဂသစ္စပဋိဝေဓံ၊ သမုဒယနှင့် မဂ္ဂသစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဉာတံ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ဒုတိယမဂ္ဂကိစ္စံ၊ ဒုတိယမဂ်ကိစ္စကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဒိဋ္ဌံ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ တတိယ-မဂ္ဂကိစ္စံ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဝိဒိတံ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ စတုတ္ထမဂ္ဂကိစ္စံ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။) သစ္ဆိကတန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပဌမဖလကိစ္စံ၊ ပဌမဖိုလ်ကိစ္စကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဖုသိတန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သေသဖလဒွယကိစ္စံ၊ ကြွင်းသော သကဒါဂါမိဖိုလ် အနာဂါမိဖိုလ် နှစ်ပါးအပေါင်း၏ကိစ္စကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ ပဒါနိ၊ ဤပုဒ်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂဖလဉာဏဗျာပါရဒဿနာနိ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့၏ ဗျာပါရကို ပြသော ပုဒ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၇၇၇။ ဣတရေသူတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါနုသာရိအာဒိပဒေသု၊ သဒ္ဓါနုသာရီ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ သဒ္ဓံ အနုသရတီတိ၊ ကား။ အာဂမနီယဋ္ဌာနေ၊ လာခဲ့ရာ အကြောင်း၏အရာ၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါတရားသို့။ အနုဂစ္ဆတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ ယဿ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သာ၊ ထိုသဒ္ဓါတရားသည်။ တိက္ခာ၊ ထက်သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်။ [၄၆၈] အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ (တထာ၊ ဖြင့်။) မဂ္ဂက္ခဏေပိ၊ မဂ်ခဏ၌လည်း။ တဒနုရူပမေဝ၊ ထိုသဒ္ဓါ အားလျော်စွာသာလျှင်။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ (ဤနေရာ၌ ပဝတ္တတိ-ရှိသင့်

[1] ၁-ပဋိသံ-ဋ္ဌ-၃၌ ဤအရာတွင် တိဝိဓံ-ဟု ဆို၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် ဥပစာရဗျာန်အတွေ့ ရူပဗျာန်အတွေ့ အရူပဗျာန်အတွေ့ ဤသုံးပါးလုံးကို ယူအပ်၏။

[2] ၂-ဤဋီကာအလိုအားဖြင့် အရူပဗျာန်အတွေ့ကိုသာယူကြောင်း ရှေး၌လည်း ဆိုခဲ့ပြီ။ ထိုကြောင့် ဤအရာ၌လည်း ဂဟိတော-ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏၊ သင်္ဂဟိတော-ဟု မရှိသင့်။ သင်္ဂဟိတော-ဟု ရှိလျှင် ဥပစာရဗျာန်အတွေ့ ရူပဗျာန်အတွေ့များကို အရင်းခံအဖြစ်ဖြင့် ယူရလိမ့်မည်၊ သို့ယူလျှင် သာတိသယံ-ဟူသောဝိသေသနနှင့်ရော ရှေး၌ဆိုခဲ့သော အကျယ် အဖွင့်စကားများနှင့်ရော ဆန့်ကျင်၏။

သည်ဟု ထင်၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သင်္ခါယ ဝါ အနုသရတီတိ၊ ကား။ ကာရဏဘူတာယ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သင်္ခါယ၊ ကြောင့်။ (ဤနေရာ၌ ကရဏဘူတာယ-ဟု ရှိသင့်သည်ဟု ထင်၏။ ကရဏဘူတာယ၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သင်္ခါယ၊ ဖြင့်။) သစ္စပဋိဝေဓာယ၊ သစ္စာကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအား။ အနုရူပံ၊ လျော်စွာ။ သရတိ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒွီဟိပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထဝိကပ္ပေဟိ၊ အနက်ဝိကပ်တို့ဖြင့်။ သင်္ခါယ၊ ၏။ အဓိမတ္တတံယေဝ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ဓမ္မာနုသာရီတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောတိ၊ ကား။ ဒွီဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့မှ။ ဒွေ ဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ်တို့တိုင်တိုင်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။ ရူပကာယတော စ၊ မှ၎င်း။ နာမကာယတော စ၊ မှ၎င်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ခွါသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ သမုစ္ဆေဒဝသေန စ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အရူပဇ္ဈာနေန၊ ဈာန်ဖြင့်။ ရူပကာယတော စ၊ မှ၎င်း။ နာမကာယေကဒေသတော စ၊ နာမကာယတစိတ်တဒေသမှ၎င်း။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ နာမကာယတော၊ မှ။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘောဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့မှ။ ဒွေ ဝါရေ၊ တို့တိုင်တိုင်။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ လွတ်မြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ ပဇာနန္တော ဝိမုတ္တောတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ ဝိပဿနာမရှုမီရှေးဦးစွာ။ ဈာနဖဿေန၊ ဈာန်အတွေ့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပရိဇာနနာဒိပ္ပကာရေဟိ၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်း အစ ရှိသောအပြားတို့ဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်းသိသည်ဖြစ်၍။ တေသံ ကိစ္စာနံ၊ ထို လေးပါးသောကိစ္စတို့၏။ မတ္ထကပ္ပတ္တိယာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သဖြင့်။ နိဋ္ဌိတကိစ္စတာယ၊ ပြီးပြီးသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသေန၊ အထူး အားဖြင့်။ မုတ္တော၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ (ဤနေရာ၌ ပညာဝိမုတ္တော၊ ပညာဝိမုတ္တမည်၏-ဟု ရှိသင့်၏။)

အယံ ပန၊ တံ့သည်ကား။ ထေ္တော၊ ဤအရာ၌။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအား ဖြင့်။ သင်္ခေပကထာ၊ အကျဉ်းချုပ်ဖြစ်သော စကားတည်း။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနိစ္စာကာရတော၊ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ မဂ်ဖြင့် ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဓိမောက္ခဗဟုလော၊ အဓိမောက္ခအဖြစ် များသည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ တိက္ခဘာဝေန၊ ထက် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ သဒ္ဓါနုသာရီ နာမ၊ မည်သည်။

ဟောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈေ၊ အလတ်၌။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဂ္ဂဖလက္ခဏေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ ပညာဝိမုတ္တော နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ယဿ၊ အား။ ဒုက္ခာကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလတာယ၊ ကြောင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခပနိဿာယ၊ ဒုက္ခလျှင် မှီရာအကြောင်းရှိသော။ သဒ္ဓါယ ပိ၊ သဒ္ဓါတရား၏လည်း။ တိဗ္ဗတရတ္တာ စ၊ အထူးသဖြင့်ထက်သန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဓုရနိယမတော စ၊ ဓုရနှစ်ပါးတို့၏ ကိန်းသေမြဲခြင်းကြောင့်၎င်း။ သော ပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ သဒ္ဓါနုသာရီ ဝေ၊ မည်သည် သာလျှင်။ ဝါ၊ သဒ္ဓါနုသာရီသာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော စ၊ မည်သည်၎င်း။ အဂ္ဂေ၊ အဆုံး၌။ ပညာဝိမုတ္တော စ၊ မည်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဿ၊ အား။ အနတ္တာကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေဒဗဟုလော၊ ဉာဏ်ပညာအဖြစ်များသည်ဖြစ်၍။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ တိက္ခဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ခဏ၌။ ဓမ္မာနုသာရီ ဝေ၊ မည်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဓမ္မာနုသာရီသာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဂ္ဂေ၊ ၌။ ပညာဝိမုတ္တော ဝေ၊ မည်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ သာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဋ္ဌဝိမောက္ခလာဘိနော၊ ရှစ်ပါးသောဝိမောက္ခချာန်ကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ န (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ အဋ္ဌဝိမောက္ခလာဘီ ပန၊ ရှစ်ပါးသောဝိမောက္ခချာန်ကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ သဒ္ဓါနုသာရီ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဓမ္မာနုသာရီ ဝါ၊ သော်၎င်း။ သိယာ၊ ၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကာယသက္ခီ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သည်ကား။

သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ တည်း။

၇၇၀။ ဝိမောက္ခမုခဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာ သတ္တအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယ စ ပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ယံ တံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ အကြင်သင်္ခါရုပေက္ခာ ဉာဏ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တံ ဧတံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာ ဉာဏ်သည်။ ပုရိမေန ဉာဏဒွယေန ဧကတော ... ကား။ မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏဒွယေန၊ မုဉ္စိတုကမျတာနှင့် ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဟူသော ဉာဏ် နှစ်ပါးအပေါင်းနှင့်။ [၄၆၉] အတ္ထတော၊ သဘောတရားကိုယ်အားဖြင့်။

ကော်၊ တပါးတည်းပေတည်း၊ ဝါ၊ တူ၏။ ပဝတ္တိအာကာရဘေဒတော၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအပြားအားဖြင့်။ နာနံ၊ ထူး၏။ ဣတိ၊ ကား။ အမိပ္ပါယော၊ တည်း။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဋ္ဌကထာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပါဠိယာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ တေနာဟုတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မုဉ္စိတုကမျတာမုဉ္စနုပါယကရဏဉာဏာနိပိ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါအလိုရှိသောဉာဏ်နှင့် စွန့်လွှတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဥပါယ်ကိုပြုသော ဉာဏ်တို့သည်လည်း။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဥဒါသီနဘာဝေနေဝ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရုပေက္ခာသမညာနေသ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဟူသော အမည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ ဧကမေဝ တီဏိ နာမာနိ လဘတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဝေါဟာရော၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဟူသော အမည်ဝေါဟာရသည်။ မုဉ္စိတုကမျတာဒိဉာဏသမုဒါယဝိသယော၊ မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်အစရှိသော ဉာဏ်သုံးပါးအပေါင်းလျှင် ဟောရာရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၇၇၀။ ဥပ္ပါဒါဒီနီတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒပဝတ္တာဒိအပဒေသေန၊ ဥပ္ပါဒ ပဝတ္တ စသည်ကို ညွှန်ပြသဖြင့်။ ဝုတ္တေ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ပရိစ္စဇိတုကာမတာတိ၊ ကား။ တပ္ပဋိဗန္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန၊ ထိုဥပ္ပါဒစသည်နှင့် စပ်ဆိုင်သော ဆန္ဒရာဂကိုပယ်သောအားဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇိတုကာမတာ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ ပဋိသင်္ခါနန္တိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ တီရဏံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ မုဉ္စိတ္ဒာတိ၊ ကား။ နိရာလယဘာဝါပတ္တိယာ၊ တွယ်တာခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သဖြင့်။ အပေက္ခာဝိဿဇ္ဇနဝသေန၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းကို စွန့်လွှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇိတွာ၊ စွန့်လွှတ်ပြီး၍။ အဝသာနေတိ၊ ကား။ တထာကရဏဿ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာကိုပြုခြင်း၏။ ဥတ္တရကာလံ၊ နောက်ဖြစ်သောကာလ၌။ ယာဝ၊ လောက်။ နိဗ္ဗာနသမ္ပက္ခန္ဒနာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ပြေးဝင်ခြင်းသည်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြီးသေး။ တာဝ၊ လောက်။ ဝိစိနနေပိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌သော်လည်း။ ဥဒါသီနတာယ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ သန္တာနဝသေန၊ အစဉ်သန္တာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အဇ္ဈုပေက္ခနံ သန္တိဋ္ဌနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝေန္တိ၊ ကား။ အဇ္ဈုပေက္ခနာကာရသာမညတော၊ လျစ်လျူရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုဉ္စိတုကမျတာ စ၊ ဉာဏ်လည်းဟုတ်၏။ သာ၊ ထိုမုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်သည်။ သန္တိဋ္ဌနာ စ၊ တည်တံ့သည်လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။

၇၇၁။ ဣမေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဉာဏသင်္ခါတာ၊ ဉာဏ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဝါ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဉာဏပရိယာယော၊ ဉာဏ-သဒ္ဒါ၏ပရိယာယ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာနိ ဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကေတ္တာတိ၊ ကား။ ကေသဘာဝါ၊ တူသောသဘောရှိကုန်၏။

၇၇၂။ ဝုဋ္ဌာနဂါမနတော၊ ဝုဋ္ဌာနမည်သောမဂ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သင်္ခါရုပေက္ခာဒိဉာဏတ္တယဿာတိ၊ ကား။ သင်္ခါရုပေက္ခာနုလောမဂေါတြဘုသညိတဿ၊ ဘူဟုဆိုအပ်သော။ ဉာဏတ္တယဿ၊ ဉာဏ်သုံးပါးအပေါင်း၏။ ဂေါ်စရဝသေနပိ၊ ဂေါ်စရ၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တိဋ္ဌာန-ဝသေနပိ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ လောကိယဉာဏာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ ဉာဏ်တို့တွင်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တမဘာဝံ ပတ္တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိမိတ္တဘူတတောတိ၊ ကား။ ဝိပဿ-နာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတတော၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ခန္ဓပဉ္စကတော၊ မှ။ တေန၊ ကြောင့်။ အဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသင်္ခါရနိမိတ်ကို။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဂေါစရကရဏသင်္ခါတေန၊ ကျက်စား ရာကို ပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ ကျက်စားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အဘိနိဝေ-သေန၊ ရှေးရှုသက်ဝင်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ အဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ တေ၊ ထိုသင်္ခါရနိမိတ်ကို။ သသန္တတိ-ပရိယာပန္နမ္ပိ၊ မိမိသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်ငြားသော်လည်း။ ပရတော၊ ပြင်ပ သူစိမ်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌတာယ၊ ရှုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဒိဋ္ဌတာယ-မှားသည်) ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုသင်္ခါရနိမိတ် ကိုပင်လျှင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဒေသနာတို့၌။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပြင်ပ၌၊ ဝါ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရနိမိတ်တို့ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။ အဇ္ဈတ္တပဝတ္တတောတိ၊ ကား။ သသန္တာနေ၊ မိမိသန္တာန်၌။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဝတ္တ-အာဒိတော စ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယဉ်စသည်မှရင်း။ (ပဝတ္တန-ကား မကောင်း) တဒနုဝတ္တကကိလေသက္ခန္ဓေဟိ စ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့ အစဉ်လိုက်သော ကိလေသာ ခန္ဓာတို့မှရင်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယဉ်စသည်ကို။ သသန္တတိယံ၊ ၌။ ကိလေသပ္ပဝတ္တဘာဝတော စ၊ ကိလေသာအယဉ်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဂ္ဂ-ဘာဝနာယ၊သည်။ အသတိ၊သော်။တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုကိလေသာဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပဝတ္တဘာဝတော စ၊ ဖြစ်လတ့်သောဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ အယဉ်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုသို့ အဇ္ဈတ္တပဝတ္တ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထိုနိမိတ္တ ပဝတ္တတို့ကို။ အာရမ္မဏာကရဏံ စ၊ အာရုံကိုမပြုခြင်းသည်ရင်း။ အာယတိံ ၊ ၌။ အနုပ္ပတ္တိ-

ဓမ္မတာပါဒနည္ထ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်း သည်ပင်း။ ဝုဋ္ဌဟနံ၊ ထခြင်းမည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ အနန္တရမေဝ၊ သာလျှင်။ မဂ္ဂသမုပ္ပတ္တိတော၊ မဂ်၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်။ ဃဋိယတ်၊ ဆက်စပ်၏။

[၄၇၀] ၇၇၃။ တတြာတိ၊ ကား။ တဿ် အဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုတော ဝုဋ္ဌဟန် တောတိ သခေပဝစနေ၊ ဟူသော ထိုအကျဉ်းချုပ်စကား၌။ အဇ္ဈတ္တင်ဟိဒ္ဓါ- ရူပါရူပပဉ္စက္ခန္ဓလက္ခဏတ္တယဝသေန၊ အဇ္ဈတ္တတရားနှင့် ဗဟိဒ္ဓတရား, ရုပ်နှင့် နာမ်, ခန္ဓာငါးပါး, လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အယံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ မာတိကာဥဒ္ဒေသော၊ ခေါင်းစဉ်အကျဉ်းချုပ်စကားတည်း။ အဇ္ဈတ္တံ အဘိနိဝိသိတွာတိ၊ ကား။ သသန္တတိပရိယာပန္နေသု၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ ပြီး၍။ အဇ္ဈတ္တာ ဝုဋ္ဌာတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၏။ အဇ္ဈတ္တဓမ္မာရမ္မဏတ္တာ၊ အဇ္ဈတ္တတရားလျှင်အာရုံရှိသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိပ္ပရိယာယတော ပန၊ မူချအားဖြင့်မူကား။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သဗ္ဗတောပိ၊ အလုံးစုံသော တရား မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာတီတိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော စကားတို့၌ လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ကေပ္ပဟာရေနာတိ၊ ကား။ ကေဇ္ဈိ၊ တပေါင်း တည်း၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုတပြိုင်နက်ထခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ- ၌ စပ်) အဇ္ဈတ္တာဒိဝိဘာဂံ၊ အဇ္ဈတ္တစသည်ဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ ၍။ ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝိဘာဂေန၊ မခွဲခြမ်းသောအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ၏။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တယိဒံ-တံ ဣဒံ၊ ထိုသို့သော ထခြင်းသည်။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ ဒေသနာနုသာရေန၊ ဒေသနာကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ကို။ ပေသေန္တဿ၊ စေလွှတ်သော။ ဉာဏုတ္တရဿ၊ ဉာဏ်လွန်ကဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ ဆိုကုန်၏။

၇၇၄။ သုဒ္ဓအဇ္ဈတ္တဒဿနမတ္တေနဝ၊ သက်သက်သော အဇ္ဈတ္တတရားကို ရှုမြင်ကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ၊ မဂ်ဟူသောထခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မမံကာရဝတ္ထုနောပိ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းသော တဏှာ၏ တည်ရာဝတ္ထု၏လည်း၊ ဝါ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းအပ်သော ဝတ္ထု ၏လည်း။ ပရိဉ္ဉေယျတ္တာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ မဂ္ဂသခ်ါတံ၊ မဂ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။

၇၈၅။ ရာသိ ကတ္ဘာတိ၊ ကား။ ဘူတုပါဒါယဝသေန၊ ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အစုမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော်လည်း။ အန္တရဘေဒဝသေန၊ အတွင်းဝင်သော အပြားတို့၏အစုမ်းအားဖြင့်။ အနေကဘေဒမ္ပိ၊ များသော အပြားရှိသော်လည်း။ ရုပ္ပနဋ္ဌေန၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းအနက် သဘောကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပိဏ္ဍေတွာ၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ။ရူပေ၊ ၌။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာယာနိကဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အရူပေ၊ နာမ်တရား၌။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ သည်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ သမထယာနိကဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ကတ္တဗ္ဗနာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပြုအပ်သော နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို။ အဘိနိဝေသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ရူပပရိဂ္ဂဏှနံ၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ရူပေ၊ ၌။ အဘိနိဝေသော၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောနှလုံးသွင်းခြင်းတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

၇၈၆။ ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥဒယဗ္ဗယပရိဂ္ဂဏှနံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ အဘိနိဝေသောတိ၊ ဟူ၍။ ကာမံ ဒဿိတံ၊ အကယ်၍ကား ပြအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ပြအပ်သော်လည်း။ ယထာဉပဋ္ဌိတေ၊ အကြင်အကြင် ထင်ပေါ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ထင်မြဲတိုင်းကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေ စ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကိုရင်း။ တေသံ၊ ထိုရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ပစ္စယေ စ၊ အကြောင်းတို့ကိုရင်း။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ သခေ်ပေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ စာရေန္တော၊ ဖြစ်စေသော။ ဉာဏုတ္တရော၊ ထူးကဲသော ဉာဏ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဝုဋ္ဌာတိ နာမ-၌စပ်) ဉာဏပဋိပါဋိယာ၊ ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့်။ ယထာနိသိန္နောဝ၊ ထိုင်မြဲထိုင်လျက်သာလျှင်။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍သိလတ်သော်။ ဧကပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အညထာ၊ တပါးသောအပြားဖြင့်။ ဧကေနေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ လောကိယစိတ္တေန၊ လောကီဝိပဿနာစိတ်ဖြင့်။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟပရိဇာနနာဒီနံ၊ သိမ်းဆည်းခြင်း ပိုင်းခြားခြင်းစသည်တို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်ပေ၏။ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာဒိ ၊ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃ အစရှိသောတဆူးကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ အာရမ္မဏံ ကာတုံ၊ အာရုံပြုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကဝါရံ၊ တကြိမ်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဖဿိတံ၊ တွေ့ထိအပ်ပြီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) (ဤမှနောက်၌ န ပုန တံ ဖဿိ-

တဗ္ဗမေဝ-ဟု သိမ္မူနှင့်အညီ န-နိပါတ်ပုဒ်နှင့် တကွ ရှိသင့်၏) ပုန၊ တဖန်။ တံ၊ ထိုတရားကို။ န ဖဿိတဗ္ဗမေဝ၊ မတွေ့မထိအပ်တော့ သည်သာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ မတွေ့မထိသင့်တော့ သည်သာလျှင်တည်း။ (တဖန်ထပ်၍ရှုရန် မလိုတော့ပြီ-ဟု ဆိုလို၏။ သို့မဟုတ် ပုန တံ ဖဿိတမေဝ-ဟု တပစ္စည်းနှင့် ရှိလျှင်လည်းသင့်ရာ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ တံ၊ သည်။ ဖဿိတမေဝ၊ တွေ့ထိအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟု အနက်ပေးရာ၏၊ သို့ရာတွင် သိမ္မူသာ ယုတ္တတရဖြစ်သည်) တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[၄၇၁] ၇၈၈။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဘိနိဝေသနှင့် ဝုဋ္ဌာနတို့တွင်။ အဘိ-နိဝေသော၊ သည်။ အကာရဏံ၊ ပြခန်းသောအကြောင်းမဟုတ်။ ဝုဋ္ဌာနမေဝ၊ ထခြင်းသည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏဖြစ်သော အကြောင်းတည်း။ (ပခာနံ-ဟု ရှိသင့်၏) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဝိမောက္ခအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါပိ၊ အောက်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဝိမောက္ခနှင့် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွဲခြားဝေဘန်ခြင်း တို့သည်လည်း။ ဝုဋ္ဌာနဝသေန၊ ဝုဋ္ဌာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ။ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဧတ္ထ စ ယောပိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကား ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ တယောပိ ဇနာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) ဝုဋ္ဌာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ အဘိနိဝေသဝသေနေဝ၊ အဘိနိဝေသ၏ အစွမ်း အားဖြင့်သာလျှင်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ ဘေဒံ၊ အကွဲအပြားကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၈၉။ သဒ္ဓိံ ပုရိမပစ္ဆိမဉာဏေဟီတိ၊ ကား။ ဘယတုပဋ္ဌာနာဒိပုရိမဉာဏေဟိ စေဝ၊ ဘယတုပဋ္ဌာနအစရှိသော ရှေ့ဉာဏ်တို့နှင့်ငင်း။ ဂေါတြဘုအာဒိပစ္ဆိမ-ဉာဏေဟိ စ၊ ဂေါတြဘုအစရှိသော နောက်ဉာဏ်တို့နှင့်ငင်း။ သဟ၊ တကွ။ ဥဒ္ဒိနန္တိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းချုပ်ခေါင်းစဉ်တည်း။

ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ သော။ပ။ ဝဋ္ဋေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တံတံ-ဉာဏဋ္ဌာနိယဿ၊ ထိုထိုဉာဏ်လျှင် တည်ရာရှိသော။ ဥပမာဝတ္ထုနော၊ ကို။ လဗ္ဘ-နတော၊ ရအပ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာပဒေသေ၊ အရာ၌။ သဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဉာဏကိစ္စံ၊ ဉာဏ်၏ကိစ္စသည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ ဝိဘာဝိယမာနတ္တာ၊ ထင်စွာပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝိသုဒ္ဓိကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

၇၉၀။ နိလီယိတွာတိ၊ ကား။ ဥပဝိသိတွာ၊ ကပ်ဝင်၍။ ပရာမသိတွာတိ၊ ကား။ ဝိမံသိတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။

ဂယှုပဂံ အဒိသွာတိ၊ ကား။ ဂဟဏယောဂ္ဂံ၊ ယူခြင်းငှါလျောက်ပတ်သော။ နိစ္စသာရာဒိံ၊ မြဲသောအနှစ်စသည်ကို။ အဒိသွာ၊ မမြင်မူ၍။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဝင်္ကဘာဝကရာနံ၊ ကောက်ကျစ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ မာယာဒီနံ၊ မာယာ အစရှိသည်တို့ကို။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ကွာစေသဖြင့်။ အနုလောမဿ၊ ဉာဏ်၏။ ဥဇုကဿာခါသဒိသတာ၊ ဖြောင့်မတ်သောအကိုင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) နိဗ္ဗာနာလောစနတော၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမျှော်ကြည့်ခြင်းကြောင့်။ ဂေါတြဘုဉာဏဿ ၏။ ဥဒ္ဓံ၊သို့။ ဥလ္လောကနသဒိသတာ၊ မော်ကြည့်သည်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) အပ္ပတိဋ္ဌေ၊ တည်ရာမရှိသော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ အာကာသေ၊ ၌။ ဥပ္ပတနသဒိသတာ၊ ပျံတက်သည်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။)

၇၉၁။ သပ္ပဝိဿဇ္ဇနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားအပေါင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ အာလမ္ဗနတော၊ ဆွဲကိုင်ခြင်း အာရုံပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ အာဂတမဂ္ဂံ၊ လာခဲ့ရာလမ်းကို။ ဩလောကေန္တဿ၊ သူ၏၊ ဝါ၊ လျက်။ ဌာနံ ဝိယ၊ ရပ်တည်ခြင်းကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) အသမ္မောဟပဋိဝေဓဝသေန၊ မတွေဝေခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တနော ပိ၊ မိမိဟူသော မဂ်ကိုလည်း။ ဒဿနတော၊ မြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အဘယဋ္ဌာနေ ဌာနန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အဘယဋ္ဌာနံ၊ ဘေးမဲ့ရာအရပ်သို့။ သမ္ပတ္တံ၊ ရောက်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဘေးမဲ့ရာအရပ်သို့။ ပါပုဏနပဋိပတ္တိံ၊ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ပြုကျင့်မှုကို။ (သိမှုနှင့် အညီပင်) န အာဟ၊ ဆိုသည်မဟုတ်။

၇၉၂။ အတ္တတ္တာဒီနံ၊ မိမိအကျိုးစသည်တို့ကို။ အနဝဗုဇ္ဈနတော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အပဇံ မမာတိ၊ ငါ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍။ ဂဟဏဿ၊ စွဲယူခြင်း၏။ နိဒ္ဒေါက္ကမနသဒိသတာ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) မုဋ္ဌိဘုကမျတာဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ မုဋ္ဌိတုကမျတာဉာဏ်ကိုယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာပိ၊ ပဋိသင်္ခါနှင့် သန္တိဋ္ဌနာတို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တိဿန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုမုဋ္ဌိတုကမျတာ ပဋိသင်္ခါ သန္တိဋ္ဌနာတို့၏။ သံသာရဒတော၊ မှ။ နိက္ခမနာဓိမုတ္တတာယ၊ ထွက်သွားခြင်း၌ နှလုံးသွင်းညွတ်ကိုင်းခြင်းကြောင့်။ နိက္ခမနမဂ္ဂေါလောကနသဒိသတာ၊ ထွက်ပေါက်လမ်းကို ကြည့်ခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) မဂ္ဂေ၊ လမ်းကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ မဂ္ဂပဋိပတ္တိ၊ လမ်း၌ သွားခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါ ဝိယ၊ ပြီးသကဲ့သို့။ အနုလောမေ၊ သည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။

သိဒ္ဓေါ ဝေါ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုလောမသ၊ ဉာဏ်၏။ မဂ္ဂ-ဒဿနသဒိသတာ၊ လမ်းကိုမြင်ခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) သင်္ခါရနိမိတ္တတော၊ မှ။ နိက္ခန္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာဒိတ္တဃရတော၊ မီးစွဲလောင်သော အိမ်မှ။ နိက္ခမနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဝေဂေန၊ စွာ။ [၄၇၂] ဂမနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိဿဋ္ဌေတဗ္ဗဂဟေတဗ္ဗပဒေသေသု၊ စွန့်လွှတ်အပ်သောအရပ် ယူအပ်သော အရပ်တို့၌။ သာဓနကိစ္စဝိသေသယောဂတော၊ ပြီးစေအပ်သောကိစ္စ အထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

၇၉၃။ ပရတော စ၊ ပြင်ပသူစိမ်းအားဖြင့်၎င်း။ နမမာယိတဗ္ဗတော စ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု နှလုံးမသွင်းအပ်သော အားဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ မမြတ်နိုးအပ်သော အားဖြင့်၎င်း။ ပဿိတဗ္ဗာနံ၊ ရှုအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ အဟံ မမာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟဏဿ၊ ၏။ ရာဇဂေါဏာနံ၊ မင်း၏နွားတို့ကို။ သကဂဟဏ-သဒိသတာ၊ မိမိဥစ္စာဟု ယူခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

၇၉၄။ သဘယေ၊ ဘေးရှိသည်၌။ အဘယဒဿနဟေတုတာယ၊ ဘေး မရှိဟုရှုမြင်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ အဟံ မမာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟဏဿ၊ ၏။ ယက္ခိနိယာ၊ ဘီလူးမနှင့်။ သံဝါသသဒိသတာ၊ ပေါင်း သင်းခြင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) သုသာနဝိဇဟနံ ဝိယ၊ သုသာန်ကို စွန့်ခြင်းကဲ့သို့။ သင်္ခါရသုသာနံ၊ သင်္ခါရသုသာန်ကို။ ဝိဇဟိတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဝသေန၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဂေါတြဘုံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။)

၇၉၅။ ပုတ္တဂိဒ္ဓိနီတိ၊ ကား။ ပုတ္တဝစ္ဆလာ၊ သား၌ ချစ်ခြင်းရှိသော။ သြတ္တပ္ပ-မာနာတိ၊ ကား။ သာရဇ္ဇယမာနာ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သည် (ဖြစ်၍) (သာရဇ္ဇံ ပါပုဏာတိ-ဟူသော ဓာတွတ္ထ၌ ဏယ-ပစ္စည်း, မာန-ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ပြီးစေရာ၏) သြဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကလောဘက္ခန္ဓာဒိဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ရှုန့်ရင်းကုန် ရှုန့်ရင်းကုန်သော လောဘတုံးစသည်တို့ကို ကွာစေသောအားဖြင့်။ သင်္ခါရ-ပရိစ္စဇနေတော၊ သင်္ခါရတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့်။ အနုလောမဿ၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုလမ်း၌သာလျှင်။ ဒါရကောရောပနသဒိသတာ၊ သူငယ်ကို ချထားခြင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။)

၇၉၆။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ✓ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၌။ပ။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄ါ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပုရိမာသု ဝိယ၊ ရှေးဥပမာတို့၌ကဲ့သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနာဒီသု၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်စသည်တို့၌။ ဠိတဿ၊ တည်သော ယောဂီ၏။ ဘာယနာဒိ-အာကာရဒဿနတ္ထံ၊ ကြောက်ခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာကို ပြခြင်းအကျိုး ၄ါ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

အပရာပရုပ္ပတ္တိတော စ၊ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ငှင်း။ စိရာနုဗန္ဓတော စ၊ ရှည်မြင့်စွာ အစဉ်လိုက်အပ်သောကြောင့်ငှင်း။ ဒုဿဟတော စ၊ သည်းခံနိုင်ခဲသော ကြောင့်ငှင်း။ ဇီဝိတန္တာဒုက္ခံ၊ ဆာလောင်ခြင်းဆင်းရဲသည်။ ဝဋ္ဋဒုက္ခသဒိသံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့် တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံသာရဝဋ္ဋဇီဝိတန္တာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာယဂတာသတိ ဝေ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဘောဇနံ၊ တည်း။ ကာယဂတာသတိဘောဇနံ၊ ဟူသောဘောဇဉ်။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ။ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော။ သာ သမ္မာသတိ၊ ထိုသမ္မာသတိကို။ (ဝုတ္တာ-၌ စပ်) ကာယာနုပဿနာဒိကိစ္စသာဓနဝသေန စ၊ ကာယာနုပဿနာအစရှိသော ကိစ္စကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငှင်း။ အမတရသပရိဘောဂတာယ စ၊ အမြိုက်အရသာကို သုံးဆောင်ခြင်း၏အဖြစ်ဖြင့်ငှင်း။ (ပရိဘောဂဟေတုတာ-ယ စ-ဟု ရှိသင့်၏။ သုံးဆောင်ရခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း-ဟု အနက်ပေး)အမတရသံ၊ အမြိုက်အရသာရှိသော။ ကာယဂတာသတိဘောဇနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကာယဂတာသတိံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်ကုန် ၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အမတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဖလရသာမလကသိင်္ဂိဝေရမုဂ္ဂမာသာဒိအနေကင်္ဂသမ္ဘာရံ၊ သစ်သီးရည် သျှစ် သျှားသီး ဂျင်း ပဲနောက် ပဲကြီးအစရှိသော များစွာသော အစိတ်အပိုင်း အဆောက်အဦရှိသော။

ကပဏ္ဏာသေရိဘာဝါဒိကရဏေန၊ အထီးကျန်သည်၏အဖြစ် မိမိအလိုအတိုင်း မပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်စသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ တဏ္ဍာသိနေဟဿ၊ တဏှာ တည်းဟူသော အစေး၏။ သီတသဒိသတာ၊ အအေးနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) မဂ္ဂတေဇန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂသင်္ခါတံ၊ အရိယာမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣန္ဒဂ္ဂိံ၊ အရှင်သခင်သဖွယ် ဖြစ်သောမီးကို။ (ဤနေရာ၌ ဣဒ္ဓဂ္ဂိံ သော်လည်း ဖြစ်သင့်၏၊ ဣဒ္ဓဂ္ဂိံ၊ တန်ခိုးအစွမ်းမီးကို။)

ဧတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ ရာဂဂ္ဂိအာဒယော၊ ရာဂမီးအစရှိကုန်သော။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂီ၊ တို့သည်။ ဝူပသမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ငြိမ်းရာဖြစ်သော ကြောင့်။ ကောဒသဂ္ဂိဝူပသမံ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိုရ၏။

အန္ဓကာရပရေတောတိ၊ ကား။ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတေန၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ အန္ဓကာရေန၊ အမိုက်မှောင်သည်။ (အဘိဘူတော ၌စပ်) ကိဉ္စိ၊ သော။ အတ္တတ္ထံ ဝါ၊ မိမိအကျိုးကိုငှင်း။ ပရတ္ထံ ဝါ၊ ကိုငှင်း။ ကာတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကုဏေယျဘာဝေန၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဘိဘူတော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သော။ တေဿ၊ ဤမဂ္ဂဘာဝနာအား။ ဉာဏမယော၊

ဉာဏ်ဖြင့်ပြီးသော။ အာလောကော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဉာဏာလောကော၊ မည်၏။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ နာကိုရ၏။

[၄၇၃] အမတဘူတံ၊ မသေသောသဘောဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အမြိုက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကား။ အမတဘာဝသာဓကံ၊ မသေသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော၊ ဝါ၊ မသေခြင်းကို ပြီးစေတတ်သော။ ဩသဓံ၊ သည်။ အမတော-သဓံ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိုရ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အတ္တနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သခ်ါရုပေက္ခာဗျာပါရံ၊ သခ်ါရုပေက္ခာ၏ ဗျာပါရကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တေန ဝုတ္တန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၇၉၇။ နိရာလယတာယ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဏှာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ အဝိသဋ္ဌဏ္ဍာသယော၊ မပြန့်သွားသော အလိုရှိသည်၊ ဝါ၊ ပြန့်မသွားသော အလိုရှိသည်။ ဟုတ္ဂာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုဘဝစသည်တို့မှ။ သင်္ကုစိတစိတ္တော၊ တွန့်ဆုတ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပတိ-လီနဘာဝေန၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စရတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပတိလီနစရော၊ မည်၏။ တဿ ပတိလီနစရဿ၊ ထိုပတိလီနစရ-မည်သော။ သံသာရေ၊ ၌။ ဘယဿ၊ ကို။ ဣက္ခနတာယ၊ ရှုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိက္ခုနော၊ ဘိက္ခုမည်သောရဟန်း၏။ ကာယစိတ္တဝိဝေကသိဒ္ဓိယာ၊ ကာယဝိဝေက စိတ္တဝိဝေက၏ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဝိဝိတ္တံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော။ အာသနံ၊ ကို။ ဘဇမာနဿ၊ မှီဝဲသော၊ ဝါ၊ လျက်။ သာမဂ္ဂိယန္တိ၊ ကား။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ပတိရူပံ၊ လျော်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဘဝနေတိ၊ ကား။ ကာမ-ဘဝါဒိကေ၊ ကာမဘဝအစရှိသော။ တိဝိဓေပိ၊ သုံးပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဘဝေ၊ ၌။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုသုံးပါးသောဘဝကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဘဝနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဘဝနန္တိ၊ န-ဟူ၍။ (ဘဝန္တိ-မှားသည်) ဝုတ္တော၊ ၏။ န ဒဿယေတိ၊ ကား။ အနုပ္ပဇ္ဇန-ဝသေန၊ မဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န ဒဿေယျ၊ မပြရာ။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ တံ အဒဿနံ၊ ထိုမပြခြင်းကို။ (အာဟု-၌စပ်) သာမဂ္ဂိယန္တိ၊ ညီညွတ် သင့်လျော်သည်ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

နိယမေတ္ဂါတိ၊ ကား။ နိယတံ၊ မြဲသည်ကို။ ဧကံသိကံ၊ တခုသောအဖို ရှိသည်ကို။ ကတ္ဂာ၊ ၍။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိသေသံ၊ ဗောဇ္ဈင်အထူးကိုငှ။ မဂ္ဂင်္ဂ-ဝိသေသံ၊ ကိုငှ။ ဈာနင်္ဂဝိသေသံ၊ ကိုငှ။ ပဋိပဒါဝိသေသံ၊ ကိုငှ။ ဝိမောက္ခဝိသေသံ၊ ကိုငှ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီး အသီး။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ဝိသေသန္တိ၊ ကား။ ဆသတ္တဘာဝေါ၊

ခြောက်ပါး ခုနှစ်ပါး၏ အဖြစ်ငှာ။ သတ္တဋ္ဌဘာဝေါ၊ ခုနစ်ပါး ရှစ်ပါး၏ အဖြစ်ငှာ။ ပဉ္စာဒိဘာဝေါ၊ ငါးပါးအစရှိသည်၏ အဖြစ်ငှာ။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာ-က္ကမံ၊ တိုင်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒီနံ၊ တို့၏။ အရိယမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဣမံ လဗ္ဘမာနဘေဒံ၊ ဤရအပ်-ရနိုင်သောအပြားကို။ (နိယမေတိ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်၏။) ပါဒကဇ္ဈာ-နန္တိ၊ ကား။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ အာသန္နာယ၊ အနီးဖြစ်သော။ (အာသန္န-ဟု သမာသ်စပ်လျက် ရှိခြင်းသည်ကား မသင့်) ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ၊ နီးသောအကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ တည်း။ ဝိပ-ဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂါသန္နာယ ဝေ၊ မဂ်၏အနီးသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဂေါစရဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပဿိတာ၊ ဝိပဿနာရှုအပ်သော တရားတို့တည်း။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာ-သယောတိ၊ ကား။ ဉဘိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ပါဒကဈာန်နှင့် ဝိပဿနာအာရုံ ဈာန်တို့၏။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝိပဿကဿ၊ ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဇ္ဈာသယော၊ အလိုအဇ္ဈာသယသည်။ (နိယ-မေတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ထေ့ ၊ ဤအရာ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကေစီတိ ဝုတ္တော၊ ကေစိဟုဆိုအပ်သော မ ၁ထေရ်သည်။ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရော၊ တည်း။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ ကေစီတိ ဝုတ္တော၊ ဟု ဆိုအပ်သောမထေရ်သည်။ မောရ-ဝါပီဝါသိမဟာဒတ္တတ္ထေရော၊ မောရဝါပီအရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော မဟာဒတ္တ-မထေရ်တည်း။ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်။ ကေစီတိ ဝုတ္တော၊ သည်။ တိပိ-ဋကစူဠာဘယတ္ထေရော၊ တည်း။

တေသမ္ပိ၊ ထိုသုံးပါးသောမထေရ်တို့၏လည်း။ ဝါဒေသု၊ ဝါဒတို့၌။ အယံ ပုဗ္ဗာဘာဂဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ သည်။ နိယမေတိယေဝ၊ မြဲစေသည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဝိ၂ဿနာနိယမေနေဝ၊ ဝိပဿနာနိယမဖြင့်သာလျှင်။ ပဌမတ္ထေရဝါဒေပိ၊ ၌လည်း။ အပါဒကပဌမဇ္ဈာနပါဒကမဂ္ဂါ၊ ပါဒကဈာန်မရှိသောမဂ်, ပဌမဈာန် လျှင် အခြေပါဒကရှိသော မဂ်တို့သည်။ ပဌမဇ္ဈာနိကာဝ၊ ပဌမဈာန်နှင့်ယှဉ်ကုန် သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤမှ တပါးကုန်သော။ ဒုတိယ-ဇ္ဈာနိကာဒိမဂ္ဂါ၊ ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သောမဂ်စသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ ဒုတိယ ဈာန်စသည်လျှင် အခြေပါဒကရှိသော မဂ်တို့သည်။ ပါဒကဇ္ဈာနဝိပဿနာနိယ-မေဟိ၊ ပါဒကဈာန်နိယမ, ဝိပဿနာနိယမတို့ဖြင့်။ တံတံဈာနိကာဝ၊ ထိုထို ဈာန်နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တတော တတော ဒုတိယာဒိပါဒကဇ္ဈာနတော၊ ထိုထိုဒုတိယအစရှိသော ပါဒက ဈာန်မှ။ (ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ၍။) ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သော။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏဿ၊ ၏။ (ဘာ၀တော-၌ စပ်) ပါဒကဇ္ဈာနာတိက္ကန္တာနံ၊ ပါဒကဈာန်သည် ကျော်လွန်

အပ်ခဲ့ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊ ဝိတက်အစရှိသောအင်္ဂါတို့ကို။ အသမာပဇ္ဇိတုကာမတာဝိရာဂဘာဝနာဘာဝတော စ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော စက်ဆုပ်သော ဘာဝနာ၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ ဣတရဿ၊ ဤမှတပါးသော ပဉ္စမဈာန်လျှင်အခြေခံရှိသော သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၏။ အတဗ္ဘာဝတော စ၊ ထိုသို့သော ဝိရာဂဘာဝနာမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ငှင်းတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂါသန္နာယ၊ မဂ်၏အနီးဖြစ်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ သောမနဿသဟဂတတ္တာ၊ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပဉ္စမာဒိဈာနိကတာ စ၊ ပဉ္စမအစရှိသောဈာန်နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်သည်ငှင်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတတ္တာ၊ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ပဌမဇ္ဈာနိကတာ ဧဝ စ၊ ပဌမဈာန်နှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်ငှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုကြောင့်။ [၄၇၄] ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒီနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်စသည်တို့ကို။ နိယမနေ၊ မြဲစေရာ၌။ အာသန္နကာရဏံ စ၊ နီးသောအကြောင်းသည်ငှင်း။ ပဓာနကာရဏဉ္စ၊ ပြဓာန်းသောအကြောင်းသည်ငှင်း။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပါဒကဇ္ဈာနာဒယော၊ ပါဒကဈာန်စသည်တို့သည်။ န (ဟောန္တိ၊) မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ပါဒကဇ္ဈာနေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဝိပဿနာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဣမံ ယထာဝုတ္တဝိသေသံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဤအထူးကို။ နိယမေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပဓာနကာရဏံ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဝ၊ သည်သာလျှင်။ နိယမေတိ၊ မြဲစေ၏။ ဣတိ၊ သို့၊ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ သည်။ နိယမေတိယေဝ၊ မြဲစေသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဤဋီကာကိုထောက်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ရှိသော ဝိပဿနာဝ နိယမေတိ-ဟူသောပါဌ်ကို စဉ်းစားသင့်၏) ဧဝံ၊ တူ။ သေသဝါဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဝိပဿနာနိယမော၊ ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ စေအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပါဒကဇ္ဈာနာတိက္ကန္တာနံ၊ ပါဒကဈာန်သည်ကျော်လွန်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဈာန်ဖြင့်ကျော်လွန်အပ်ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊ တို့ကို။ အသမာပဇ္ဇိတုကာမတာဝိရာဂဘာဝနာဘူတာ၊ ဝင်စားခြင်းငှါအလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော ဝိရာဂဘာဝနာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ သည်။ (ဟောတိ-၌ စပ်) အဓိဋ္ဌာနဘူတေန၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပါဒကဇ္ဈာနေန၊ သည်။ အာဟိတဝိသေသာ၊ ဆောင်ထားအပ်သော အထူးရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ဆောင်ထားအပ်သော အထူးရှိသော။ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ သည်။ ဟု ပြန်၍စပ်) မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိယာမိကာ၊ ဗောဇ္ဈင်အစရှိသည်တို့၏အထူးကို မြဲစေတတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာရမ္မဏဘူတသမ္မသိတဇ္ဈာနာ-

တိက္ကန္တာနံ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သောသမ္မသိတစျာန်သည် ကျော်လွန်အပ်ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊ ဝိတက်အစရှိသော အင်္ဂါတို့ကို။ ဇိဂုစ္ဆနဘာကာရဝိရာဂဘာဝနာဘူတာ၊ စက်ဆုပ်သော အခြင်းအရာရှိသော ဘာဝနာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ-ဝိပဿနာ-၌စပ်) သမ္မသိတဇ္ဈာနေန၊ သည်။ အာဟိတဝိသေသာ စ၊ ဆောင်ထားအပ်သော အထူးရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ-၌စပ်) ဉာဘာယသဒ္ဒာဝေ၊ ပါဒကနှင့် သမ္မသိတနှစ်ပါးတို့၏ ထင်ရှားရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အဇ္ဈာသယဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပါဒကသမ္မသိတစျာန်တို့မှ။ အညတရေန၊ တပါးပါးသောစျာန်သည်။ အာဟိတဝိသေသာ စ၊ သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသံ၊ ဗောဇ္ဈင်အစရှိသည်တို့၏အထူးကို။ နိယမေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

၇၉၈။ တတြ တသ္မိံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိယမနေ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်စသည်တို့၏ အထူးကို မြဲစေရာ၌။ အစျာနလာဘီ၊ စျာန်ကိုမရသော၊ ဝါ၊ စျာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သော။ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကောဝ၊ သက်သက် ဝိပဿနာယာဉ် ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်။ သုက္ခဝိပဿကော၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်) စျာနသိနေဟေန၊ စျာန်ဟူသောအစေးဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အသိနိဒ္ဓဘာဝတော၊ မချောမွေ့မစိုပြည်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တေဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုက္ခာ၊ ခြောက်သွေ့သော။ လူခါ၊ ခေါင်းပါးသော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုက္ခဝိပဿ-ကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏[၁]။ ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရေတိ၊ ကား။ ပါဒကဇ္ဈာနတော၊ မှ။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ ကာမာဝစရသင်္ခါရတို့ကို။ တေန၊ ထို ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရေ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပါဒကဇ္ဈာနသင်္ခါရေသု၊ ပါဒကစျာန်သင်္ခါရ တို့ကို။ သမ္မသိတေသု၊ သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည် ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဌမစျာန် ပါဒကံ ကတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သုက္ခဝိပဿ-ကာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ သုက္ခဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်စသည်ကို ယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ ဝိပဿနာ-နိယမဿ၊ ၏။ ကေနစိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ကေန်မုချ၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုး ရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ကေဝလံ၊ သက် သက်။ ပါဒကဇ္ဈာနာဒယော၊ ပါဒကစျာန်အစရှိကုန်သော။ နိယမဟေတူ၊ မြဲစေ ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို။ န ဒိဋ္ဌာ၊ မတွေ့မြင်အပ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဝုဋ္ဌာန-ဂါမိနီ၊ သည်။ ပါဒကဇ္ဈာနာဒီနံ၊ ပါဒကစျာန်စသည်တို့၏။ အဘာဝေပိ၊ မရှိရာ၌

၁-သုက္ခဝိပဿနော-မှ န-ကို က-ပြုသည်။ တနည်း သုက္ခံ၊ စွာ၊ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုက္ခဝိပဿကော၊ မည်၏-ဟူသောဝစနတ္ထကို ပြသည်ဟု ယူအပ်၏။

သော်လည်း။ သုက္ခဝိပဿကာဒီနံ၊ သုက္ခဝိပဿကအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပဉ္စမဇ္ဈာနိကဘာဝဟေတု၊ ပဉ္စမစျာန်နှင့်ယှဉ်သော မဂ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာသည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိယမနေ၊ ဗောဇ္ဈင်စသည်တို့၏ အထူးကိုမြဲစေရာ၌။ ကေန္ဒိကဟေတု။ စင်စစ်မုချအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ တေသံ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ဝိသေသောတိ၊ ကား။ စျာနာဒီနံ၊ စျာန်စသည်တို့၏။ အယံ စတုရင်္ဂိကာဒိဝိသေသော၊ ဤအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ယှဉ်ခြင်းအစရှိသောအထူးသည်။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေး၌ကဲ့သို့။ ဝိပဿနာနိယမေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ပါဒကဇ္ဈာနနိယမေန စေဝ၊ ပါဒကစျာန်နိယမဖြင့်၎င်း။ ဝိပဿနာနိယမေန စ၊ ဝိပဿနာနိယမဖြင့်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသမ္ပီတိ၊ ကား။ ပဥ္စကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယတတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ၊ ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန်တို့ကို။ ပါဒကာနိ၊ တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂါနမ္ပိ၊ တို့၏ လည်း။ အာသန္နပဒေသေတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဠိဖြင့်။ ဝိပဿကေန၊ ဝိပဿနာရှုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ပဝိဋ္ဌသမာပတ္တိယာ ဝသေန၊ ဝင်စားအပ်သော သမာပတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အယံ ဝိသေသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

[၄၇၅] ၇၉၉။ တတြာပိ စာတိ၊ ကား။ ဒုတိယတ္ထေရဝါဒေပိ၊ ၌လည်း။ တံတံသမာပတ္တိသဒိသတာ၊ ထိုထိုသမာပတ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ တံတံသမ္မသိတသင်္ခါရဝိပဿနာနိယမေဟိ၊ ထိုထိုသုံးသပ်အပ်သော သင်္ခါရနိယမ, ဝိပဿနာနိယမတို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတြာပိ၊ ထိုဒုတိယမထေရ်၏ ဝါဒ၌သည်း။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ တံတံဝိရာဂါဝိရာဂဘာဝနာဘာဝေန၊ ထိုထိုဝိရာဂဘာဝနာအဖြစ်, အဝိရာဂဘာဝနာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောမနဿသဟဂတာ စ၊ သည်၎င်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ စ၊ သည်၎င်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ စျာနင်္ဂါဒိနိယမံ၊ စျာနင်စသည်တို့၏ မြဲခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိပဿနာနိယမော၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၈၀၀။ တန္တိ၊ ကား။ တံတံစျာနသဒိသဘာဝန်၊ ထိုထို စျာန်နှင့်တူစွာ ဖြစ်ခြင်းကို။ (မူလဋီ ၁.၁၁၆ ညီ) ပါဒကဇ္ဈာနသမ္မသိတဇ္ဈာနုပနိဿယေဟိ၊ ပါဒကစျာန်ဥပနိဿယ, သမ္မသိတစျာန်ဥပနိဿယတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဇ္ဈာသယာမတ္တေန၊ အလိုအဇ္ဈာသယမျှဖြင့်။ အသိဇ္ဈနံ၊ မပြီးခြင်းဟူသော။ သ္ဂာယမတ္ထော-သော အယံ အတ္ထော၊ ကို။ (ဒီပေတဗ္ဗော-၌စပ်) ဥပနိဿယေန၊

နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ သင်္ကပ္ပမတ္တေန၊ အကြံအစည်မျှဖြင့်။ သကဒါဂါမိဖလာဒီနံ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်စသည်တို့၏။ အသိဒ္ဓနဒီပကေန၊ မပြီးခြင်းကိုပြသော။ နန္ဒ-ကောဝါဒေန၊ သုတ်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ သောတာ-ပန္နာယပိ၊ သောတာပန်ဘိက္ခုနီမ၏လည်း။ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပတာ၊ ပြည့်စုံသော အကြံအစည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝဒန္တေန၊ ဟောတော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ဒီပိတော-၌စပ်) "ယဿ ယဿ၊ အကြင် အကြင်ဖိုလ်၏။ ဥပနိဿ-ယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ တဿေဝ၊ ထိုထိုဖိုလ်ကိုသာလျှင်။ အဇ္ဈာ-သယော၊ အလိုသည်။ နိယာမကော၊ မြဲစေတတ်၏။ အညဿ၊ တပါးသောဖိုလ်ကို။ န (နိယာမကော)၊ မမြဲစေတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေန တေန၊ ထိုထို ဥပနိဿယရှိသောဖိုလ်ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပတာ၊ ပြည့်စုံသော အကြံအစည် ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ န (ဟောတိ) မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သင်္ကပ္ပသဗ္ဘာဝေ၊ အကြံအစည်၏ ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သင်္ကပ္ပသမ္ဘဝေ-ဟု ရှိသင့်၏။ သင်္ကပ္ပသမ္ဘဝေ၊ အကြံ အစီ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။) သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ အသိဒ္ဓနတော၊ မပြီးစီးခြင်းကြောင့်တည်း။" ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒီပိတော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇေ၀၊ တူ။ ဣမာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဒုတိယာဒိဈာနိကဿ၊ ဒုတိယ ဈာန်စသည်နှင့်ယှဉ်သော။ ယဿ ယဿ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တော၊ သော။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ တဿေဝ၊ ထိုထိုဥပနိဿယရှိသော မဂ်ကိုသာလျှင်။ အဇ္ဈာသယော၊ သည်။ နိယာမကော၊ ၏။ အညဿ၊ တပါး သောမဂ်ကို။ န နိယာမကော၊ တတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ္မိံ၊ ထိုအဇ္ဈာသယ-သည်။ သတိပိ၊ လည်း။ အသိဒ္ဓနတော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ ဝါဒေ၊ ၌။ တံတံဖလူပနိဿယသဗ္ဘာဝေ၊ ထိုထိုဖိုလ်၏ ဥပနိဿယ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) တံတံသင်္ကပ္ပေ၊ ထိုထိုအကြံအစည်သည်။ ကေ-န္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ပါဒကသမ္မသိတဇ္ဈာနူပ-နိဿယသဗ္ဘာဝေ၊ ပါဒကဈာန်ဥပနိဿယ, သမ္မသိတဈာန်ဥပနိဿယတို့၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ ရှိသော်။) အဇ္ဈာသယော၊ အလိုအဇ္ဈာ-သယသည်။ ကေန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဒဘာဝါ-ဘာဝတော၊ ထိုအဇ္ဈာသယမဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈာသယော နိယမေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ဧတ္ထာပိတိ၊ ကား။ တတိယတ္ထေရဝါဒေပိ၊ တတိယမထေရ်၏ ဝါဒ၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ယတော ယတော သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းဖြင့်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တတြာပိ ဟိ ဝိပဿနာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဣမ၊ ဤဋီကာ၌။ (စာပိုဒ် နံပါတ် ၇၉၉-၌ ကြည့်ပါ) ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ တဒတ္ထော၊ ထိုအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

၈၀၁။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိနိယာမကတံ၊ ဗောဇ္ဈင်စသည်ကို မြဲစေတတ်သည် အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပဋိပဒါဒိနိယာမကတံ၊ ပဋိပဒါစသည်ကို မြဲစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍၊ သစေ ပနာယန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣမံ ဝါရံ ရောစေသုန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤမေဃသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ၌။ ကလာပသမ္မသနာဝသာနေ၊ ကလာပသမ္မသနဉာဏ်၏ အဆုံး၌။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊ သည်။ ပဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဥပ္ပန္နသ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသဿ၊ ဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသကို။ တိကွတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ ဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ခွါခြင်းဖြင့်။ ကိစ္စတာဝါရံ၊ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဝါရကို။ ဒုက္ခာပဋိပဒါတိ၊ ဟူ၍။ ရောစေသုံ၊ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ကာမံ ဝဒန္တိ၊ အကယ်၍ကားဆိုကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဆိုကုန်သော်လည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ မေဃသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ၌။ (ဝုတ္တတ္တာ-၌စပ်) ဝိပဿနာဉာဏေ၊ ဉာဏ်သည်။ တိက္ခေ၊ ထက်သည်။ သူရေ၊ ရဲရင့်သည်။ ပသန္နေ၊ ကြည်လင်သည်။ (ဟုတ္တွာ၊ ၍။) ဝဟန္တေ၊ ဆောင်လတ်သော်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ဝိပဿနာနိကန္တိံ၊ ဝိပဿနာနိကန္တိကို။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ ကသိရေန၊ ငြိုငြင်သဖြင့်။ ကိလမန္တော၊ ပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ မုဋ္ဌိတုကမျတာဒိဘာဝေန၊ မုဋ္ဌိတုကမျတာစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ [၄၇၆] ပဝတ္တမာနာ၊ သော။ သာပိ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာသည်လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပဋိပက္ခေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့ကို။ ကိစ္ဆေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ ကသိရေန၊ ငြိုငြင်သဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘေန္တီ၊ ကွာစေသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ခွါရသည်ရှိသော်။ ဒုက္ခာပဋိပဒါပစ္စေယဝ၊ ဒုက္ခပဋိပဒါအဖို့၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ (ဤအရာ၌ ဣတိ-ပိုသည်) တေန၊ ကြောင့်။ အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့်။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ၊ ဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်သော ဥပက္ကိလေသတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ ခွါအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤသင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကို။ ဧကတ္တနယဝသေန၊ ဧကတ္တနည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကံ၊ တခုတည်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သပ္ပယောဂေနာတိ၊ ကား။ စိတ္တပယောဂသင်္ခါတေန၊ စိတ်လုံ့လဟုဆိုအပ်သော။ သဥဿာဟနေန၊ အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ။ (သဟ ဥဿာဟနေန-ဟူ၍ ရှိသင့်၏) သသင်္ခါရေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ထိုသပ္ပယောဂေန-ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဥဘယေနာပိ၊

နှစ်ပုဒ်လုံးဖြင့်လည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနသ္မ၊ ပယ်ခွါခြင်း၏။ ကိစ္စသိဒ္ဓိမေဝ၊ ခဲယဉ်းစွာ ပြီးစီးခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဝိပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ အဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲကင်းသဖြင့်။ အပ္ပယောဂေန၊ အားထုတ်ခြင်းကင်းသဖြင့်။ အသခ်ါ-ရေန၊ ပြုပြင်ခြင်းကင်းသဖြင့်။ မဂ္ဂသညိတံ၊ မဂ်ဟု မှတ်သိအပ်သော၊ ဝါ၊ မဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဇူစ္ဆိတဋ္ဌာနံ၊ အလိုရှိရာဋ္ဌာနသို့။ အနုပဂန္တွာ၊ မကပ်ရောက်သေးမူ၍။ (န+ဥပဂန္တွာ·အနုပဂန္တွာ·ဟု ပြီးသည်၊ ဋီကာစာအုပ်၌ ပ·ကျနေသည်) ဧတ္ထ၊ ဤသဘော၌။ ပရိဝသတိ ဝိပ္ပဝသတိ၊ ကင်း၍နေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဝါသော၊ မည်၏။ တေဿ၊ ဤမဂ်ဖြစ်ခြင်းအား။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာဟူသော။ ပရိဝါသော၊ ပရိဝါသ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာပရိဝါသော၊ မည်၏။ မဂ္ဂပါတုဘာဝေါ၊ မဂ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ရ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုမဂ်၏ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ သီဃံ၊ စွာ။ ကုရုမာနာ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ ခိပ္ပါဘိညာ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဏိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုရုမာနာ၊ ပြုသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ပြုသော။ အယံ သခ်ါရုပေက္ခာ၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကတ္တဗ္ဗာ၊ ၏။) ယတော၊ အကြင်ဝိပဿနာမှ။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာသည်။ အာဂမနီယဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ အာဂမနီ-ယဋ္ဌာနေ၊ ထိုလာခဲ့ရာဋ္ဌာန၌။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ ပဘဝဋ္ဌာနေ၊ အမွန်အစ အကြောင်းဖြစ်သော ဋ္ဌာန၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ နာမံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာဒိဝိပဿနာနယော၊ ဘိညာအစ ရှိသော ဝိပဿနာနည်းသည်။ (ဤပုဒ်စဉ်းစားသင့်သေး၏) အညော၊ အခြား တပါးတည်း။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အညောဝ၊ အခြားတပါးသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော အတ္တနော မဂ္ဂဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဂမနတော၊ လာခဲ့ရာဝိပဿနာမှ။ တေန လဒ္ဓနာမေန၊ ထိုရအပ်သောအမည်ဖြင့်။ ဒုက္ခာ-ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာတိအာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော၊ နာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂဿ၊ အား။ သရသတော၊ အားဖြင့်။ ဒေဒိသံ နာမံ၊ ဤသို့သဘောရှိသောအမည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။

ဝုတ္တာပ္ပဘေဒါ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ သာ ပနာယံ ပဋိပဒါ၊ သည်။ နာနာ ဟောတီတိ၊ ကား။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေသဉ္စိ ဘိက္ခူနော၊ တပါးသောရဟန်းအား။ စတူသုပိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ ဧကာဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမော၊ ကိန်းသေ မြဲစေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စလနတော၊ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲ ခြင်းကြောင့်တည်း။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အဟောသုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဟောန္တီတိ၊ ဟူ၍။

ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဝ-သမ္ဘိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ စတ္တာရောပိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ သုခါပဋိပဒါဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ခိပ္ပါဘိညာဝ၊ တို့သည် သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ ပဋိပဒါပသင်္ဂေန၊ ပဋိပဒါနှင့် စပ်သဖြင့်။ အဓိပတိမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓိပတယောတိ၊ ကား။ ဆန္ဒာဒိအဓိပတယော၊ ဆန္ဒအစရှိသော အဓိပတိတို့သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရာနုရူပံ၊ ရှေးမဆွက အားထုတ် ပြုပြင်မှုအားလျော်စွာ။ မဂ္ဂေ၊ သည်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဆန္ဒာဓိပတေ-ယျော ဝါ၊ ဆန္ဒာဓိပတိရှိသည်ငှင်း။ ဝီရိယာဒီသု၊ တို့တွင်။ အညတရာဓိပတေ-ယျော ဝါ၊ တပါးပါးသော အဓိပတိရှိသည်ငှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ တစုံ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိယမော၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ကဿစိ ဘိက္ခုနောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၈၀၂။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားမှ။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ကတွာ၊ ၍။ အနုဝဒေသတော၊ အားဖြင့်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ နာမလာဘော၊ အမည်ကို ရခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သရသေနာတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိဝိသေသေန၊ ဖြစ်ခြင်း အထူးအားဖြင့်။ ပစ္စနီကေနာတိ၊ ကား။ ပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက် အား ဖြင့်။ သဂုဏေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏဝသေန၊ ဂုဏ်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။

[၄၇၇] စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အာဂမနေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သဂုဏေန စ၊ မိမိ၏ဂုဏ်အားဖြင့်ငှင်း။ အာရမ္မဏေန စ၊ အာရုံအားဖြင့်ငှင်း။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ နာမလာဘော၊ အမည်ကိုရခြင်းကို။ အဝဝတ္ထိတော၊ မပိုင်း ခြားအပ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပစ္စနီကေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သရသေနေဝ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ နာမလာဘော၊ ကို။ (အဝဝတ္ထိတော၊)သည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ဖြစ်ပေ၏။ တထာပိ၊ ထို သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ သရသာဒယော၊ အစရှိသည်တို့သည်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအ သီး။ နာမလာဘဿ၊ အမည်ကိုရခြင်း၏။ ကာရဏမေဝ၊ အကြောင်းသည်သာ လျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သရသေန ဝါတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ အနိယမတ္ထော၊ ကိန်းသေ မမှတ်ခြင်းအနက်ရှိသော။ ဝါ-သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေ စ၊ ထိုသရသစသော အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ အသင်္ကရတော၊ မရောနှောသောအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သစေ ဟိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊

ထိုပါဠိ၌။ သမ္မသိတွာတိ၊ ကား။ သမ္မသနဟေတု၊ သုံးသပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ တွာ-သဒ္ဒေါ၊ ဤတွာ-ပစ္စည်းသည်။ ဃတံ ပိဝိတွာ။ပ။ ဟောတီတိအာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဟေတုအတ္ထော၊ ဟိတ်အနက် ရှိ၏။ (မဂ္ဂကတ္တုကာယ ဝါ-ဟု ရှိသင့်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။) မဂ္ဂကတ္တုကာယ၊ မဂ်လျှင်ကတ္တားရှိသော။ ဝုဋ္ဌာနကိရိယာယ၊ ဝုဋ္ဌာနကြိယာ၏။ ကေန္တိကဟေတု-ဘူတာ၊ စင်စစ်အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ ကို။ ဖလူပစာရေန၊ ဖလူပစာအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သင်္ခါ-ရုပေက္ခာတိ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤအမည်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိ-နိယာ၊ ၏။ ဥပလက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အမည်တည်း။ တဒန္တောဂဓံ၊ ထိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၌အတွင်းဝင်သော။ ဂေါတြဘုဉာဏမ္ပိ၊ ဉာဏ်သည်လည်း။ နိမိတ္တတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧကတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ သမ္မသိတွာ ဝုဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ အနိမိတ္တ-ဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတီတိ၊ ကား။ အနိမိတ္တသညိတေန၊ အနိမိတ္တဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိမုစ္စနေန၊ လွတ်ခြင်းဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိမုစ္စတီတိ၊ ကား။ တံသမင်္ဂီ၊ ထိုဝိမောက္ခနှင့် ပြည့်စုံသော။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ သေသ-ဒွယေပိ၊ ကြွင်းသောစာပိုဒ်နှစ်ခု အပေါင်း၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဣဒံ သရသတော နာမံ နာမာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တာဒိဝိရဟတော၊ နိမိတ်စသည် ကင်းခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ မည်၏။ သုညတံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤအမည်သည်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ သိဒ္ဓနာမံ နာမ၊ ပြီးသောအမည်မည်၏။

သောတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သော စ ခေါ၊ ထိုမဂ်ကိုလည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂ-မဂ္ဂေန၊ ရှေးအဖို့မဂ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ ၊ တကွ။ ဧကံ၊ တခုတည်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဧကတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဣဒံ ပစ္စနီကတော နာမံ နာမာတိ၊ ကား။ နိစ္စနိမိတ္တာဒီနံ စ၊ နိစ္စနိမိတ်အစရှိသည်တို့ကိုရင်း။ ပဏိဓိယာ စ၊ ကိုရင်း။ အတ္တသညာယ စ၊ ကိုရင်း။ ပဟာနဝသေန၊ ပယ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ (နာမတ္တယံ-၌စပ်) မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဣဒံ အနိမိတ္တာဒိနာမတ္တယံ၊ ဤ အနိမိတ္တအစရှိသော အမည်သုံးခုအပေါင်းသည်။ ပဋိပက္ခတော၊ အားဖြင့်။ သိဒ္ဓနာမံ နာမ၊ ပြီးသောအမည်မည်၏။

သုညတ္တာတိ၊ ကား။ ဝိဝိတ္တတ္တာ၊ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိသည်တို့သည်။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ရူပ-နိမိတ္တာဒီနန္တိ၊ ကား။ ဂဟေတဗ္ဗာနံ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ရူပနိမိတ္တဝေဒနာနိမိတ္တာ-ဒီနံ၊ ရုပ်နိမိတ်, ဝေဒနာနိမိတ်အစရှိသည်တို့၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊

တည်း။ ရာဂနိမိတ္တာဒီနန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ၊ အထည်ဒြပ်ရှိသောအရာဝတ္ထုတို့၏ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ အထည်ကိုယ်ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣဒမဿ သဂုဏတော နာမန္တိ၊ ကား။ ရာဂါဒိဝိဝိတ္တ-ရူပနိမိတ္တာဒိပဏိဓိအာဒိအဘာဝဝသေန[၁]၊ ရာဂစသည်တို့မှဆိတ်ခြင်း, ရူပနိမိတ်စသည်တို့၏ မရှိခြင်း, ရာဂပဏိဓိစသည်တို့၏ မရှိခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပဏိဓိ-အရာ၌ ရာဂပဏိဓိ-ဟု ရှိသင့်၏) အဿ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤအမည်သည်။ သဂုဏတော၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးသော။ နာမံ၊ တည်း။

သွာယန္တိ၊ ကား။ သော အယံ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သုညတန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသင်္ခါရ-သုညတော စ၊ ခပ်သိမ်းသောသင်္ခါရတို့မှ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အတ္တသုည-တော စ၊ အတ္တမှဆိတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ သုညတံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တာ-ဘာဝတော၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရနိမိတ်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တဏှာပဏိဓိအာဒီနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ မည်၏။ ဣဒမဿ အာရမ္မဏတော နာမန္တိ၊ ကား။ သုခါရမ္မဏံ၊ သုခ၏အာရုံဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ သုခန္တိ၊ သုခဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သုညတာဒိနာမဿ၊ သုညတစသည်အမည်ရှိသော။ [၄၇၁] နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ အာရမ္မဏကရဏတော၊ ခြင်းကြောင့်။ အဿ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ သုညတာဒိဘေဒံ၊ သုညတစသည်အပြားရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤအမည်သည်။ အာရမ္မဏတော၊ ဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးသော။ နာမံ၊ တည်း။

၈၀၃။ အနတ္တာနုပဿနာ၊ သည်။ အတ္တသုညတာယ၊ အတ္တမှဆိတ်သုဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရသတော၊ မိမိ၏ သဘောအားဖြင့်။ သုညတာ နာမ၊ မည်၏။ တဿာ သုညတာ-ဝိပဿနာယ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဝိပဿနာဂမနေန၊ ဖြင့်။ သုညတော၊ မည်၏။ နိစ္စနိမိတ္တာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဥဂ္ဃါဋနတော၊ ခွါနုတ်ခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တာ နာမ၊ မည်၏။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဣဒံ ပန အနိမိတ္တနာမံ၊ ဤအနိမိတ္တဟူသောအမည်ကို။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ သရသံ၊ သရသအကြောင်းကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ပစ္စနီကတော၊ အားဖြင့်။ နာမလာဘတော၊ အမည်ကိုရခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သဂုဏာရမ္မဏေဟိ၊ သဂုဏ အကြောင်း, အာရမ္မဏ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ယော နာမလာဘော၊ အကြင်အမည်ကို ရခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုအမည်ကို ရခြင်းသည်။ သရသပဓာနော၊ သရသ အကြောင်းလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သရ-

---

၁၊ ရာဂါဒိဝိဝိတ္တတ္တာ။ (ဆဋ္ဌ)

သေနေဝ၊ သရသအကြောင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မိမိသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ နာမလာဘော၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) သဗ္ဗမဂ္ဂါနံ၊ အလုံးစုံသော မဂ်တို့၏။ သုညတာဒိဘာဝေါ၊ သုညတစသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဒွိဟိပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ သရသအကြောင်း, ပစ္စနီကအကြောင်းတို့ကြောင့်။ နာမလာဘော၊ အမည်ကိုရခြင်းသည်။ (မူလဋီကာ အနုဋီကာတို့နှင့်အညီ ဤအရာ၌ နာမလာဘော-မျှသာ လိုသည်၊ အနိမိတ္တ-ကား မလို) သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပစ္စနီကတောဝ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းအားဖြင့်သာလျှင်။ နာမဝဝတ္ထာနကရဏံ၊ အမည်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုခြင်းကို။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဘာဝါ၊ ထိုပစ္စနီကအကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ န လဗ္ဘတီတိ၊ ကား။ အညနိရပေက္ခေဟိ၊ တပါးသော အကြောင်းကို ငဲ့ခြင်းမရှိကုန်သော။ သဂုဏာရမ္မဏေဟိ၊ သဂုဏ အကြောင်း, အာရမ္မဏ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ကာရဏံ၊ ကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ သဟိတေဟိ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ သရသပစ္စနီကေဟိ၊ သရသ အကြောင်း, ပစ္စနီကအကြောင်းတို့ဖြင့်။ နာမလာဘတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝဝတ္ထာနကရဏံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ပစ္စနီကံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်းကို။ အနပေက္ခိတွာ၊ မငဲ့မူ၍။ ကေဝလဿ၊ သက်သက်သော။ သရသဿ၊ သရသအကြောင်း၏။ နာမဟေတုဘာဝေါ၊ အမည်ကို ရခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်သည်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဝဝတ္ထာနာပတ္တိတော၊ ပိုင်းခြားခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာဘိနိဝေသပဏိဓိပဋိပက္ခဝိပဿနာနုလောမာ၊ အတ္တာဘိနိဝေသနှင့် ပဏိဓိတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ဝိပဿနာတို့အား လျော်ကုန်သော။ မဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ (လဘန္တိ-၌ စပ်) သရသန္တရေ၊ သရသ အကြောင်းတပါးသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပစ္စနီကသဟိတေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ သရသေန၊ သရသအကြောင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်။ နာမံ၊ ကို။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ အနိမိတ္တမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို ယူခြင်းကြောင့်ရှင်း။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏာနိဝါရဏာ၊ နိမိတ်ကို ယူခြင်းကို မတားမြစ်ခြင်းကြောင့်ရှင်း။ နိမိတ္တပဋိပက္ခာ၊ နိမိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒနုလောမော၊ ထိုအနိမိတ္တဝိပဿနာအားလျော်သော။ မဂ္ဂေါပိ၊ သည်လည်း။ နိမိတ္တဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ နိမိတ္တဂတဝိပဿနာယပိ၊ နိမိတ်၌ တည်သော ဝိပဿနာ၏လည်း။ ပဋိပက္ခော၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ ထင်ရှားရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ သရသော၊ သရသအကြောင်းကို။ (န ဂယှတိ-၌ စပ်) ဝဝတ္ထာန-ကရပစ္စနီကာဘာဝါ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ အနိမိတ္တနာမဒါယကော၊ အနိမိတ္တအမည်ကို ပေးတတ်သည်ဟု။ န ဂယှတိ၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အနုစ္စာနုပဿနာနုလောမော၊ နာ အားလျော်သော။ မဂ္ဂေါ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ အသင်္ဂဟိတော၊ မရေတွက်အပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့ စောဒနာငြားအံ့။ န (သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သုဒ္ဓိကပဋိပဒါနယေ၊ နည်း၌။ တဿ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာ အား လျော်သောမဂ်၏။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တသ္မာ ဧဝ၊ ထိုသို့ ရေတွက်အပ်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ သော၊ ထိုသုဒ္ဓိကပဋိပဒါ နည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ သုတ္တန္တေ ပန၊ ၌ကား။ ပရိယာယဒေသ-နတ္တာ၊ ပရိယာယ်ဒေသနာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဂုဏာရမ္မဏမတ္တေနပိ၊ သဂုဏ အကြောင်း, အာရမ္မဏအကြောင်းမျှဖြင့်လည်း။ နာမံ၊ ကို။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တပရိယာယေန လဗ္ဘတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဤအရာ၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့် ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ အာဂမနဝသေ-နပိ၊ လာခဲ့ရာအကြောင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အနိမိတ္တနာမံ၊ အနိမိတ္တဟူသောအမည်ကို။ လဗ္ဘတိယေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတြ ဟီတိအာဒိ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဂမနီယဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ အာဂမနပဋိပဒါဋ္ဌာနေ၊ လာခဲ့ရာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်အရာ၌။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။

သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

အနုလောမဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

[၄၇၉] ဂဝ၄။ အမိမောက္ခသဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ပသာဒဘူတော၊ ကြည်လင်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုဂ္ဂဝဝ်တော၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ထိုက်သော ဝတ္ထု၌တည်သော။ နိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ အမိမောက္ခော၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဘူတာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော သဒ္ဓါတရားသည်။ (နိဗ္ဗတ္တတိ-၌စပ်) ဘာဝနာဝိသေသေန၊ ဘာဝနာအထူးဖြင့်။ ကိစ္စတော၊ ကိစ္စအားဖြင့်။ အမိ-မတ္တတာယ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလဝတရာ၊

အထူးသဖြင့် အားကြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အထူးသဖြင့် အားကောင်းစွာ။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သုပဂ္ဂဟိတန္တိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ပဂ္ဂဟိတံ၊ ချီးမြှောက် အပ်သည်၊ ဝါ၊ အပ်သော။ အသလ္လီနံ၊ မတွန့်ဆုတ်သော။ ပဋ္ဌုတရဘာဝေန၊ အထူးထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိပက္ခဝိဓမနသမတ္ထံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သူပဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ တိက္ခတရတာယ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏာဘိမုခဘာဝေန၊ အာရုံသို့ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သော။ သတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုသမာဟိတန္တိ၊ ကား။ ပဿဒ္ဓိသုခါနံ၊ ပဿဒ္ဓိသုခတို့၏၊ ဝါ၊ ငြိမ်းအေးခြင်း, ချမ်းသာခြင်းတို့၏။ သာတိသယတာယ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ လွန်လွန်ကဲကဲဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ သမာဟိတံ၊ ထားအပ်သည်၊ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သည်။ အပ္ပိတံ ဝိယ၊ ဝင်ရောက်၍နေဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ တိက္ခ- တရာတိ၊ ကား။ အနုလောမဉာဏုပ္ပတ္တိယာ၊ အနုလောမဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ သမတ္ထဘာဝေန၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ တိက္ခာ၊ ထက်မြက်သည်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သင်္ခါရာနံ၊ တို့ကို။ ဝိစိနနေပိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း ၌လည်း။ မဇ္ဈတ္တဘူတာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ လျစ်လျူဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (ဘူတမှားသည်) သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ မည်သော။ ပညာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အနိစ္စာတိ ဝါ။ပ။ သမ္မသိတွာ ဘဝင်္ဂံ ဩတရတီတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိသု၊ အနိစ္စစသည်တို့တွင်။ ဧကေန၊ တခုသော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္မသန္တိ၊ သုံးသပ်လျက်။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊ ခုနစ်ကြိမ်။ ပဝတ္တိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်လတ်သော်။ ဘဝင်္ဂံ၊ သို့။ ဩတိဏ္ဏာ နာမ၊ သက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဘဝင်္ဂဿ၊ ၏။ ဝါရော၊ အလှည့်တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းသောကြောင့်တည်း။ သင်္ခါရုပေက္ခာယ ကတနယေနေဝါတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိနာ၊ အနိစ္စအစရှိသော။ အာလမ္ဗနကရဏနယေနေဝ၊ အာရုံပြုသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သမ္မသိတနယေန၊ သုံးသပ်သောနည်းဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ ကုရုမာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇေတွာတိ၊ ကား။ နိဝတ္တေတွာ၊ နစ်စေ၍။ စိတ္တဿ၊ အား။ (အဒတွာ-၌စပ်) ဘဝင်္ဂဝသေန၊ ဘဝင်၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ ဝိသဒိသစိတ္တပဝတ္တိသင်္ခါ- တာယ၊ သဘောမတူသောစိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဝီစိယာ၊ အခြား အကြွယ်၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။ အဝီစိကာ၊ အခြားမရှိသော။ စိတ္တသန္တတိ၊ စိတ်အစဉ်ကိုရ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကိရိယမနောဓာတုယာ၊ ကြိယာမနောဓာတ်ဟု

ခေါ်သော ပဋ္ဌဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ ဘဝင်္ဂေ၊ ကို။ အာဝဋ္ဋိတေ၊ လည်စေအပ်သည် ရှိသော်။ ကိရိယမယစိတ္တပဝတ္တိ၊ အမှုကြိယာကို ပြီးစေသောစိတ်၏ မပြတ်ဖြစ် ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ စိတ်၏အစဉ်သည်။ ဝိပါကစိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ၊ (ပဋ္ဌဝိညာဉ် သမ္ပဋိစ္ဆိုန်း သန္တီရဏဟူသော) ဝိပါက်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ သဝီစိကာ သန္တရာ၊ အခြား ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) မနောဒွါရေ ဝဇ္ဇနေန၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ ဘဝင်္ဂေ၊ ကို။ အာဝဋ္ဋိတေ၊ လည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဧဝံ၊ တူ။ (သဝီစိကာ သန္တရာ၊ အခြားရှိသည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝီစိကံ စိတ္တသန္တတိံ အနုပ္ပဗန္ဓမာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထေဝါတိ၊ ကား။ အတီတာသု၊ လွန်ကုန် ပြီးသော။ ဒွတ္တိဇဝနဝီထိသု၊ နှစ်ခုသုံးခုသော ဇောဝီထိတို့၌။ (သိမ့်နှင့်လည်း အညီ ဒွတ္တိ-ပါဠိမှန်ဖြစ်သည်) သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ သည်။ အနိစ္စာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ငင်း။ ဒုက္ခာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ငင်း။ အနတ္တာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ငင်း။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ အကာသိ ယထာ၊ အာရုံပြုလေဘိသကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထို့အတူပင်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပရိကမ္မတ္တာ၊ ပရိကံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိသင်္ခါရကတ္တာ၊ ကိုတင်၍ပြုပြင်တတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာသန္နတ္တာ၊ အနီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သမီပစာရိကတ္တာ၊ အနီး၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အနုလောမတ္တံ၊ အနုလောမ၏ အဖြစ်ကို။ သယမေဝ၊ အဋ္ဌကထာဆရာကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဝဒတိ၊ ၏။

မဂ္ဂဝီထိယံ၊ မဂ္ဂဝီထိ၌။ ပဌမဇဝနဿ၊ ပဌမဇော၏။ ပဋိသင်္ခါရဏဋ္ဌော စ၊ ပြုပြင်ခြင်းအနက်သည်ငင်း။ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယဇော၏။ တတော၊ ထိုပဌမဇော ထက်။ အာသန္နဋ္ဌော စ၊ နီးသောအနက်သည်ငင်း။ တတိယဿ၊ တတိယဇော၏။ ဟေဋ္ဌိမုပရိမာနံ၊ အောက်၌ အထက်၌ဖြစ်သောတရားတို့အား။ အနုလောမဋ္ဌော စ၊ လျော်သော အနက်သည်ငင်း။ ယုတ္တော၊ သင့်လျော်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယမ္ပိ နယော၊ ဤနည်းကိုလည်း။ ကာမံ ဝုတ္တော၊ အကယ်၍ကား ဆိုအပ်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်သော်လည်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော ဇောတို့ အားလည်း။ ဣမာ သမညာ၊ ဤအမည်တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဝိသေသေန ပနာတိအာဒိ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အာသေဝနန္တိ၊ ကား။ အာဒရေန၊ ရိုသေသဖြင့်- ရှိသေစွာ။ သေဝနံ၊ မှီဝဲခြင်းတည်း။ ပုရိမဘာဂပစ္ဆိမဘာဂါနန္တိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမာနံ စ၊ အောက်၌လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥပရိမာနံ စ၊ အထက်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မကောဋ္ဌာသာနံ၊ တရားအဖို့တို့အား။ အဋ္ဌန္နန္တိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ အဋ္ဌန္နံ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ [၇၈၀] လက္ခဏတ္တယသမ္ပသန- ကိစ္စာဝ၊ လက္ခဏာသုံးပါးကို သုံးသပ်ခြင်း ကိစ္စရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣဒမ္ပိ၊

ဤအနုလောမဉာဏ်သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထကိစ္စတာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပရိတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေ၊ မဂ်၌။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ တထကိစ္စတာယ၊ မှန်သောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်အား။ အနုလောမေတိ၊ လျော်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမ္မောသာဒိ-ပဋိပက္ခဝိဓမနတော၊ သတိမေ့လျော့ခြင်းစသော ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အနုလောမဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ တဒုဘယ-ကိစ္စအနုလောမံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ကိစ္စအားလျော်သည်ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တဦတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အနုလောမဉာဏံ၊ သည်။ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကမောဟက္ခန္ဓာဒီနံ၊ သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတုံးမောဟအစုအစရှိသည်တို့ကို။ သာတိသယံ၊ တကူ။ ဝိဓမနေန၊ ပယ်ဖျောက်သဖြင့်။ လောကိယဉာဏေသု၊ လောကီဉာဏ်တို့၌။ ဥက္ကံသပရိယန္တဂတံ၊ လွန်ကဲခြင်း၏အဆုံးသို့ရောက်၏။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနမ္ပိ၊ ဖြစ်စေအပ်သောဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်တို့၏လည်း။ ကိစ္စံ၊ ကို။ (သာဓေန္တံ-၌ စပ်) ပဋိပက္ခဒူရီဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မှ ဝေးစွာဖြစ်သဖြင့်။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ သာဓေန္တံ ဧဝ၊ ပြီးစေသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာပဝတ္တမာနံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ်သော်။ တေသံ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်တို့၏။ ကိစ္စံ၊ ကို။ အနုလောမေန္တံ ဝိယ၊ လျော်စေဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တာနံ။ပ။ တထကိစ္စ-တာယ အနုလောမေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဘယတော ဥပဋ္ဌိတန္တိ ဣမိနာပိ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်လည်း။ အာရမ္မဏသီသေန၊ အာရုံကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဉာဏဗျာပါရမေဝ၊ ဉာဏ်၏ ဗျာပါရကိုသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သပ္ပဋိဘယာနံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးရှိကုန်သော။ သင်္ခါ-ရာနံ၊ တို့၏။ ယထာသဘာဝဒဿနဒီပနတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြင်ခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ သေသေသု၊ ကြွင်းကုန်သော။ သတ္တသုပိ၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု ပန၊ တို့၌ကား။ ဉာဏဗျာပါရောဝ၊ ဉာဏ်၏ ဗျာပါရကိုသာလျှင်။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ အနုလောမဉာဏံ၊ ဤအနု-လောမဉာဏ်သည်။ အနိစ္စာဒီသု၊ အနိစ္စစသည်တို့တွင်။ အညတရလက္ခဏဝသေ-နေဝ၊ တပါးပါးသောလက္ခဏာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စလက္ခဏာဒိဝသေန သင်္ခါရေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တာယ ပဋိပတ္တိယာတိ၊ ကား။ အနုလောမဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ ယာ သာ ထူလထူလသစ္စပဋိစ္ဆာဒက-သံကိလေသဝိက္ခမ္ဘနပဋိပတ္တိ၊ ရုန့်ရင်း ရုန့်ရင်းသောသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော သံကိလေသတို့ကို ပယ်ခွါသော အကြင် အကျင့် ပဋိပတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)

တာယ (ပဋိပတ္တိယာ)၊ ထိုအကျင့်ဖြင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနုလောမဉာဏေ၊ သည်။ တထာ၊ ဖြင့်။ အနုပ္ပန္နေ၊ မဖြစ်ခဲ့သော်။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာလမ္ဗိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဂေါတြဘုဉာဏေ ဝါ၊ ဉာဏ်သည်မူလည်း။ (ဂေါတြဘုဉာဏေ စ-ဟု ရှိသင့်၏) အနုပ္ပန္နေ၊ မဖြစ်လတ်သော်။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။

ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ ဩပမ္မေန၊ ဥပမာဖြင့်။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဋ္ဋန္နံ၊ ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဝေါဟာရိကမဟာမတ္တာနံ၊ တရားဆုံးဖြတ်သောအမတ်ကြီးတို့၏။ အဂတိဂမနံ၊ အဂတိ လိုက်စားခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ တံ တံ ဝိနိစ္ဆယကရဏံ ဝိယ၊ ထိုထိုဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြုခြင်းကဲ့သို့။ အဋ္ဋန္နံ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ယထာသကံ၊ အကြောင်အကြောင် မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မိမိနှင့်ဆိုင်သော။ ပဋိပက္ခံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဥဒယဗ္ဗယာဒိပဋိပတ္တိ၊ ဥဒယဗ္ဗယစသည်ကိုသိခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) ရညော၊ ၏။ မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ ဝိယ၊ အလယ်အလတ်အဖြစ်ကဲ့သို့။ အနုလောမဉာဏဿ၊ ၏။ ပုရိမပစ္ဆိမဓမ္မကောဋ္ဌာသဿ၊ ရှေ့နောက်ဖြစ်သော တရားအဖို့အစုအား။ အနုကူလတာ၊ လျော်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) တေနေဝါတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမဉာဏာနံ၊ အောက်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့အား။ အနုလောမနမုခေန၊ လျော်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်မဂ်၌။ ဗောဓိပက္ခိယာနံ၊ တို့အား။ အနုလောမနတောယေဝ၊ လျော်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ မဂ္ဂသစ္စဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာအား။ အနုလောမိကတ္တာ၊ လျော်စွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သစ္စာနုလောမိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အနုလောမဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကထာဝဏ္ဏနာ

[၄၇၁] ၇၀၅။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အသင်္ခတာရမ္မဏံ၊ အသင်္ခတလျှင် အာရုံရှိသော။ ဉာဏံပိ၊ ဂေါတြဘုဉာဏ်ကိုလည်း။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ဖြင့်။ ကေ-သင်္ဂဟံ၊ တပေါင်းတည်း ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ သင်္ခါရာရမ္မဏာယာတိ၊ ဟူသော်။ ဝိသေသနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသင်္ခတလျှင်အာရုံရှိသော ဂေါတြဘုဉာဏ်သည်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ နိမိတ္တ, ပဝတ္တ နှစ်ပါးစုံမှထသော။ အရိယမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဂစ္ဆတိ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗန္တိအာဒိ၊ စကား

ကို။ အာဟ၊ ၏။ အသမ္မောဟတ္ထန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ သုတ္တေ၊ ထိုထိုသုတ်၌။ ပရိယာယန္တရေဟိ၊ ပရိယာယ်တပါးတို့ဖြင့်။ အာဂတာယ၊ လာသောဝုဋ္ဌာန-ဂါမိနီဝိပဿနာ၌။ သမ္မောဟာဘာဝတ္ထံ၊ တွေဝေခြင်း၏ မရှိခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ တွေဝေခြင်း၏ ကင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ သုတ္တသံသန္ဒနာတိ၊ ကား။ သုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ တေသံ တေသံ သုတ္တပဒါနံ၊ ထိုထိုသုတ်ပုဒ်တို့ကို။ အနုသန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်နှိုးနှော့ခြင်းတည်း။

လောကိယေ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ ယေ သင်္ခါရေ၊ အကြင်သင်္ခါရတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အနုလောမပရိယောသာနာ၊ အနုလောမဉာဏ်လျှင် အဆုံးရှိသော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တံသန္နိဿိတာ၊ ထိုသင်္ခါရကိုမှီသော။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ ထိုသင်္ခါရနှင့်စပ်သော။ တဏှာ၊ သည်။ တေဟိ၊ ထိုသင်္ခါရတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တမ္မယာ နာမ၊ မည်၏။ တမ္မယာဝ၊ တမ္မယာ-သည်ပင်လျှင်။ တမ္မယတာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တဏှာသမ္ပယုတ္တာ၊ တဏှာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ တမ္မယာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတဏှာနှင့်ယှဉ်သောခန္ဓာတို့၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ တမ္မယတာ၊ မည်၏။ သာ ဧဝ တဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်ပင်လျှင်တည်း၊ ဝါ၊ ထိုတဏှာကိုပင်လျှင်။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တပ္ပဋိပက္ခာ၊ ထိုတဏှာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ အတမ္မယတာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌။ "တမ္မယတာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ တဏှာ၊ တည်း။ တဿာ၊ ထိုတဏှာကို။ ပရိယာဒိယနတော၊ ကုန်စေတတ်သောကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ ကို။ အတမ္မယတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဿာယာတိ၊ ကား။ တံ အတမ္မယတံ၊ ထိုအတမ္မယတာမည်သော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို။ နိဿယံ၊ မှီရာကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘာဝေတွာ၊ ဖြစ်ပွါးစေ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ အယံ၊ သည်ကား။ ပါဠိ၊ မှီရာပါဠိတည်း။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ နာနတ္တာ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော။ နာနတ္တသိတာ၊ အထူးထူးသော သဘောကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ ပေတည်း။" ဣတိ၊ ကား ပါဠိတည်း။ သယမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ နာနာသဘာဝါ စ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်ရင်း။ နာနာရမ္မဏနိဿိတာ စ၊ အထူးထူးသော အာရုံကိုမှီသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သာ ပန၊ ထို နာနတ္တ နာနတ္တသိတ ဖြစ်သောဥပေက္ခာကိုကား။ သမာဓိ-သမ္ပယုတ္တာ၊ သမာဓိနှင့်ယှဉ်သော။ ဝိပဿနုပေက္ခာ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာကာသာနဉ္စာယတနနိဿိတာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန

ဈာန်ကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတန-နိဿိတာ၊ မှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေါ၊ တို့။ အယံ၊ ဤ ဥပေက္ခာ သည်။ ကေတ္တာ၊ တခုတည်းသော သဘောရှိသော။ ကေတ္တသိတာ၊ တခုတည်းသော သဘောကိုမှီသော။ ဥပေက္ခာ၊ ပေတည်း။'' ဣတိ၊ ကား။ (ပါဠိ၊ တည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ တံတံအရူပစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နာ၊ ထိုထိုအရူပစိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အတွင်းဝင်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ (ဥပေက္ခာ)၊ သည်။ ကေသဘာဝတ္တာ စ၊ တခုတည်းသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ ကောရမ္မဏတ္တာ စ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကေတ္တာ စ၊ ကေတ္တလည်းမည်၏။ ကေတ္တသိတာ စ၊ ကေတ္တသိတာလည်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သာ ပန၊ ထိုကေတ္တ ကေတ္တသိတဥပေက္ခာသည် ကား။ တံတံဈာနသဟဂတဝေဒနုပေက္ခာ စ၊ ထိုထိုဈာန်နှင့်တကွဖြစ်သော ဝေဒနုပေက္ခာသည်၎င်း။ တဒါရမ္မဏဝိပဿနုပေက္ခာ စ၊ ထိုထိုဈာန်လျှင်အာရုံ ရှိသော ဝိပဿနုပေက္ခာသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ပဇဟထာတိ၊ ကား။ တဒါရမ္မဏကိလေသပဟာနေန၊ ထိုဥပေက္ခာလျှင် အာရုံရှိသောကိလေသာကို ပယ်သောအားဖြင့်။ ပဇဟထ၊ ပယ်ကုန်လော့။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ သမတိက္ကမထာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

နိဗ္ဗိဒါတိ၊ ကား။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ သုတ္တေ၊ ၌။ ဝိရဇ္ဇတီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ မဂ္ဂကိစ္စံ၊ မဂ်ကိစ္စကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝိမုစ္စတီတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဖလကိစ္စံ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။)

[၄၈၂] သုသိမသုတ္တံ၊ သည်။ နိဒါနဝဂ္ဂေ၊ နိဒါနဝဂ်သံယုတ်၌။ (အာဂတံ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ကို။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ အပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ၊ ရုပ်နာမ်အကျိုးတရားတို့၏ တည်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၊ ၌။ အသမ္မုယှနဝသေန၊ မတွေဝေသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

သညာ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒါတိ ထွေ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ သညာ ဣစ္စေဝ၊ သညာ ဟူ၍သာလျှင်။ ကာမံ ဝုစ္စတိ၊ အကယ်ကားဟောအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဟောအပ် သော်လည်း။ သညဂ္ဂံ ဖုသတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်ခဲ့သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ သညဂ္ဂန္တိ ဝုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓီတိ၊ ကား။ တဒေကဒေသဘူတာ၊ ထိုပဋိပဒါဉာဏ-ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏ တစိတ်တဒေသဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ နီဝိပဿနာကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သမုဒါယေသု၊ အပေါင်းတို့၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။

ဝေါဟာရာ၊ ဝေါဟာရတို့သည်။ အဝယဝေသုပိ၊ အစိတ်တို့၌လည်း။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ (သမုဒါယေ ပဝတ္တော ဝေါဟာရော အဝယ-ဝေသုပိ ပဝတ္တတီတိ-ဟု ရှိသင့်၏) ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂန္တိ၊ ကား။ ပါရိသုဒ္ဓိယာ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်း၏။ ပဓာနကာရဏံ၊ ပြဓာန်းသောအကြောင်းတည်း။

တီဟိ နာမေဟီတိ၊ ကား။ အနုလောမဂေါတြဘုဝေါဒါနသခ်ါတေဟိ၊ အနုလုံ-ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တီဟိ နာမေဟိ၊ သုံးပါသောအမည်တို့ဖြင့်။

ကိတ္တိတာတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂါဓိဋ္ဌာနတာယ၊ အရိယာမဂ်၏ တည်ကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ထောမိတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ မဟန္တာနံ၊ မြတ်ကုန်သော။ သီလ-က္ခန္ဓာဒီနံ၊ သီလဂုဏ်ကျေးဇူး အစရှိသည်တို့ကို။ သေနဋ္ဌေန၊ ရှာမှီးခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ မဟေသိနာ၊ မဟေသီမည်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သန္တကိလေသတာယ၊ ငြိမ်းသောကိလေသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သော။ ယောဂန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ ဖြစ်ပွါးစေခြင်းကို။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဘာဝနာဘိယောဂံ၊ ဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းကို။

ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၏အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး။ ဣတိ၊ သည်ကား။ ဧကဝီသတိမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ နှစ်ဆယ့်တခုမြောက်အပိုင်း၏အဖွင့်တည်း။

(ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာပြီး၏။)

၂၂-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပဌမမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ (၄၇၃-၁၅)

[၄၇၃] ၈၀၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ သသည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်လတ်သော်။ သာ၊ ထိုဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည်။ ယဿ ဉာဏဿ၊ အကြင်ဉာဏ်၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဣတော ပရံ ဂေါတြဘုဉာဏံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတော ပရန္တိ၊ ကား။ ဣတော အနုလောမဉာဏတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ တန္တိ၊ ကား။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ သည်။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ၊ သို့။ နေဝ ဘဇတိ၊ မသက်ဝင်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အခေပနတော၊ မကုန်စေခြင်းကြောင့်။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ၊ သို့။ န ဘဇတိ၊ မသက်ဝင်။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ဧတံ၊ ဤဂေါတြဘုဉာဏ်ကို။(ဝုစ္စတိ-၌ စပ်) ဝိညာဏခေတ္တုန်ငါးပါးသော ဝိညာဏခေတ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဝိသယံ၊ အာရုံကို။ ဥဒ္ဒေသန္တိ၊ ဖော်ပြလျက်။ (ခေတ္တု၏ ဝိသေသန ဖြစ်၍ ထီလိင်သာ သင့်သည်) ဒဿနကိစ္စံ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စကို၊ ဝါ၊ ပြခြင်းကိစ္စကို။ (အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းကိစ္စကို-ဟု ရှိသင့်၏) ကရောန္တီ၊ ပြုသော။ (ထီလိင်သာ သင့်သည်) ကိရိယမနောခေတု ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏၊ ဝါ၊ အား။ (ဝိသယံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒေသန္တံ၊ ဖော်ပြလျက်။ ဒဿနကိစ္စံ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စကို။ ကရောန္တံ၊ ပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြုသောကြောင့်။ ဟေတုမန္တဝိသေသန) အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနိယံ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏အရာ၌ တည်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အန္တရာတိ၊ ကား။ ဆဋ္ဌသတ္တမဝိသုဒ္ဓီနံ၊ ဆဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိ သတ္တမဝိသုဒ္ဓိတို့၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဥဘယဝိသုဒ္ဓိလက္ခဏတာဘာဝတော၊ နှစ်ပါးသော ဝိသုဒ္ဓိတို့၏ လက္ခဏာမရှိခြင်းကြောင့်။ အဗ္ဗောဟာရိကမေဝ၊ ဝိသုဒ္ဓိဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမရှိသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝိသုဒ္ဓိဟုခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ မရောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ၏။ ပရိယောသာနတာယ၊ အဆုံးစွန်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာပက္ခိကံ၊ ဝိပဿနာအဖို့ရှိ၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်၏။ တံသောတပတိတတာ၊ ထိုဝိပဿနာအယဉ်၌ ကျသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာသောတေ။ပ။ သင်္ချံ ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်၏။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘဇနံ၊ ဒွိသို့သက်ဝင်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အရိယဿ၊ မြတ်သော၊ ဝါ၊ ဖြူစင်သော။ (အရိယ-

မဂ္ဂဿ-ဟူသော သျှာမူလည်း သင့်၏။ အရိယာမဂ်ဟူသော-ဟု အနက်ပေး) သောဘဿ၊ တရားအယဉ်သို့။ အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ သောတာပတ္တိ၊ မည်၏။ သော ဝေ၊ ထိုသောတာပတ္တိသည် ပင်လျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်။ ဝါ၊ ကား။ အရိယံ၊ မြတ်သော၊ ဝါ၊ ဖြူစင်သော။ သောတံ၊ တရားအယဉ်သို့။ အာဒိတော၊ စွာ။ ပဇ္ဇတိ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏-ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောတာပတ္တိ၊ မည်၏။ ပဌမကော၊ ရှေးဦးစွာသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကိုရ၏[၁]။ တဿ၊ ထိုသောတာပတ္တိမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သကိံဒေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဣမံ မနုဿလောကံ၊ ဤလူ့ပြည်လောကသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာတတ်၏၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သကဒါဂါမီ၊ ဂါမ်မည်၏။ တဿ၊ ထိုသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကာမဘဝံ၊ ကာမဘဝသို့။ န အာဂစ္ဆတိ၊ မလာတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနာဂါမီ၊ ဂါမ်မည်၏။ တဿ၊ ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ကိလေသာရီနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့ကို။ ဟနနာဒိနာ၊ သတ်ခြင်းအစရှိသည်ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။ အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရ၏။ တဿ၊ ထိုအရဟံမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ အရဟတ္တံ၊ မည်၏။ သော ဝေ၊ ထိုအရဟတ္တ သည်ပင်လျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ စတူသု၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ ဒ္ဓိမည်၏ ဟူ၍။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။)

တေဟိ တီဟိပီတိ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်) ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ အနုလောမဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော အနုလောမဉာဏ် တို့၏။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော အနုလောမဉာဏ်တို့၌။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ အတွင်း ဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ တီဟိပိ-ဟု ဆိုအပ်၏။) ဝါ၊ ကား။ တီဟိ· ပီတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ပိ-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိကပ္ပန္တရသမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊ ဝိကပ်တပါး ကို ပေါင်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တီဟိပိ၊ သုံးပါးသော အနုလုံ တို့ဖြင့်ငှင်း။ ဒွီဟိပိ၊ နှစ်ပါးသော အနုလုံတို့ဖြင့်ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တနော ဗလာနုရူပေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ အာနုဘာဝါနုရူပံ၊ အစွမ်းအာနုဘော်အားလျော်စွာ။ ဟိ-သစ္စံ၊

၁-အဌမကော-ဟု ရှိသင့်၏၊ ရဟန္တာမှစ၍ ရေတွက်သော် ဒက္ခိဏေယျပုဂ္ဂိုလ်အစဉ်၌ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှစ်ယောက်မြောက်ဖြစ်၍ အဌမကမည်၏။ အဌမကော၊ ရှစ်ယောက်မြောက် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကိုရ၏-ဟု အနက်ပေး။

၏။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော။ အနုလောမဉာဏံ၊ သည်။ သဗ္ဗေသင်္ခါရဂတံ၊ အလုံးစုံ တို့ထက် ရှုန်ရှင်းကြမ်းတမ်းသော။ (တမံ၊ အဝိဇ္ဇာအမှောင်ကို။ အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။) ဒုတိယံ၊ ဒုတိယအနုလုံသည်။ တတော၊ ထိုအောက်။ နာတိသြဠာရိကံ၊ အလွန်မရှုန်ရှင်းသော။ (တမံ၊ ကို။ အန္တရဓာပေတိ၊ ၏။) တတိယံ၊ တတိယအနုလုံသည်။ တတော၊ ထိုအောက်။ နာတိသြဠာရိကံ၊ အလွန် မရှုန်ရှင်းသော။ တမံ၊ ကို။ အန္တရဓာပေတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဗလာနု- ရူပေနာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ သင်္ခါရုပေက္ခာယ၊ သည်။ [၄၇၄] အာဟိတ- ဗလာနုရူပေန၊ ဆောင်ထားအပ်သော အားအစွမ်းအားလျော်စွာ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဝသေန၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော ပြုပြင်အားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ အနုလောမဉာဏဿာပိ၊ ဉာဏ်၏လည်း။ (မုဒုတိက္ခတာဝိသေသော- ၌စပ်) မဂ္ဂဉာဏဿ ဝိယ၊ မဂ်ဉာဏ်၏ကဲ့သို့။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာနံ၊ သဒ္ဓါ- ဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ် ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရသိဒ္ဓေါ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ အားဖြင့် ပြီးစီးထင်ရှားသော။ မုဒုတိက္ခတာဝိသေသော၊ နုသည်၏အဖြစ် ထက်သည်၏အဖြစ် ဟူသောအထူးသည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပလိဗောဓဘာဝပဋိစ္ဆာဒကဿ၊ ပလိဗောဓအဖြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ တမဿ၊ အဝိဇ္ဇာအမိုက်မှောင်၏။ အန္တရဓာပိတတ္တာ၊ ကွယ်စေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပလိဗောဓတော၊ အနှောင့်အယှက် ပလိဗောဓအားဖြင့်။ ဉပ- ဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ အာသေဝနန္တေတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠ်ဖြင့်။ ဒုတိယဿ အနုလောမ- ဉာဏဿ ဝါ၊ ဒုတိယအနုလောမဉာဏ်၏ရင်း။ တတိယဿ အနုလောမဉာဏဿ ဝါ၊ ၏ရင်း။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဂေါတြဘုဉာဏုပ္ပတ္တိ၊ ဂေါတြဘုဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်း သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဉ္စမဿ၊ ပဉ္စမအနုလောမဉာဏ်၏။ (အနန္တရံ၊ ၌။ န ဟောတိ။ မဖြစ်။) (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုပဉ္စမအနုလောမဉာဏ်၏။ အနာ- သေဝနတ္တာ၊ အာသေဝနပစ္စည်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အလဒ္ဓါသေဝနံ၊ မရအပ်သောအာသေဝနရှိသော အနုလောမဉာဏ်သည်။ ဝါ၊ အာသေဝနပစ္စည်းကိုမရသော အနုလောမဉာဏ် သည်။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ကို။ ဉပ္ပါဒေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ နိမိတ္တာဒိဝိရဟ- တော စ၊ နိမိတ်စသည်မှ ကင်းခြင်းကြောင့်ရင်း။ တဗ္ဗိမုခတော စ၊ ထိုနိမိတ် စသည်မှ ပြောင်းပြန်ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အနိမိတ္တန္တိအာဒိနာ၊ အနိမိတ္တ အစရှိသော ဝိသေသနပုဒ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တန္တိ၊ ကား။ အရိယေဟိ၊ တို့နှင့်။ အသမ္မိဿံ၊ မရောနှောသော။ ပုထုဇ္ဇနသမညံ၊ ပုထုဇဉ်ဟူသောအမည်ကို။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဂေါတ္တန္တိ၊ ကား။ ကေဝလံသဇာနံ၊ တခုသောအနွယ်၌ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမာနာ၊ တူမျှသော။ သမညာ၊ အမည်တည်း။ ဣမာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ပုထုဇ္ဇနသင်္ခါတံ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ထိုပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တံ-

ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်တည်း။ ပုထုဇ္ဇနဘူမိန္တိ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနဝတ္ထုံ၊ ပုထုဇဉ်၏ တည်ရာဝတ္ထုကို။ ကေန္တိကတာယ စ၊ စင်စစ် ကေန်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကေဝါရမေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဉပ္ပဇ္ဇနတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အပုနရာဝဋ္ဋကံ၊ တဖန်ပြန်လည်ခြင်းမရှိသော။

ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေတိ၊ ကား။ အသင်္ခတမာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန်မာတ်မှ။ ဗဟိဘာဝတော၊ အပြင်ပ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါသညိတာ၊ အပြင်ပဟုဆိုအပ်သော။ သင်္ခါရဂတာ၊ သင်္ခါရတရားအပေါင်းမှ။ ဝုဋ္ဌာနဘူတော၊ ထခြင်းသဘော ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိဝဋ္ဋနေ၊ ပြန်လည်ခြင်းသည်။ နိပ္ဖဇ္ဇမာနေ၊ ပြီးလတ်သော်။ (ပဝတ္တာ၊ သော။) ပညာ၊ သည်။ အဘိဘုယျတီတိ၊ ကား။ အဘိဘဝတိ၊ လွှမ်းမိုးကျော်လွှန်၏။ ပက္ခန္ဒတီတိ၊ ကား။ အနုပဝိသတိ၊ သက်ဝင်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠ်၌။ ဉပ္ပါဒံ အဘိဘုယျတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တာဘိဘဝနံ၊ ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို လွှမ်းမိုးခြင်းကို။ တဒတိက္ကမနံ၊ ထိုပုထုဇဉ်အနွယ်ကို ကျော်လွှန်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒံ ပက္ခန္ဒတီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အရိယဂေါတ္တာဘာဝနံ၊ အရိယာအနွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို၊ ဝါ၊ အရိယာအနွယ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ (အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တဒုပဂဘာဝတော၊ ထိုအရိယာအနွယ်သို့ ကပ်ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (တဒုဘယဘာဝတော-ကား မသင့်)

၇၀၇။ ကောဝဇ္ဇနာနံ၊ တူသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသောစိတ်တို့၏။ နာနာဝီထိတာ၊ အထူးထူးသော ဝီထိ၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံနိသေမနာယ၊ ထိုထူးသောဝီထိ၏ အဖြစ်ကိုမြစ်ခြင်းငှါ။ ကေဝီထိဂ္ဂဟဏံ၊ ကေဝီထိ-သဒ္ဒါကို ယူခြင်း-ဆိုခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ နာနာရမ္မဏာနမ္ပိ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိကုန်သော်လည်း။ ကောဝဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။ နာနာဝီထိတာ၊ သည်၊ ဝါ၊ ဝီထိကွဲ၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ (ကေဝီထိဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မဟာမာတိကန္တိ၊ ကား။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ဉဒကဝါဟကံ၊ ရေကိုဆောင်သော မြောင်းကို။ လင်္ဃိတွာတိ၊ ကား။ အနောတရန္တော ဧဝ၊ မသက်ဆင်းမူ၍ သာလျှင်။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွှန်၍။ ဉလ္လင်္ဃိတွာတိ၊ ကား။ ဉပရိဘာဂေနေဝ၊ အထက်အဖို့အားဖြင့်သာလျှင်။ လင်္ဃိတွာ၊ ခုန်လွှား၍။ နိန္နပေါဏပဗ္ဘာရတာ၊ ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဉတ္တရုတ္တရဝိသိဋ္ဌာ၊ အထက် အထက်၌ ထူးသော။ နိန္နတာဝ၊ ညွတ်သည်၏ အဖြစ်သာလျှင်တည်း။

အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ အာဟိတဝိသေသံ၊ ဆောင်ထားအပ်သော အထူးရှိသော။ အနုလောမဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာယ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော။ ဉာဏာယ၊ ၏၊ ဝါ၊ အား။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ သမတ္ထံ၊ စွမ်းနိုင်

သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဒိနာ ဝေဂေန ဓာဝိတ္ဝာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ရူပံ၊ သည်။ အနေကသန္တတိသမ္ဗန္ဓတာယ၊ များစွာသော အစဉ်သန္တာန်တို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကဝဋ္ဋရစိတာ၊ များစွာသောကြိုးလွန်းတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော။ ရဇ္ဇု ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပရဇ္ဇုံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တဘာဝဿ၊ အတ္တဘော၏၊ ဝါ၊ ကို။ ရုက္ခဋ္ဌာနိယတာယ၊ သစ်ပင်အရာ၌ တည်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံသမ္ဗန္ဓဒဏ္ဍဋ္ဌာနိယတာ၊ ထို သစ်ပင်နှင့်စပ်သော ဒုတ်ချောင်း၏အရာ၌ တည်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝေဒနာဒီသု၊ တို့တွင်။ ကေဿစိ၊ တပါးအားသာလျှင်။ ယုတ္တာ၊ သင့်၏။ ဝေဒနာဒိသမုဒါယဿ၊ ဝေဒနာအစရှိသော တရားအပေါင်းအား။ န (ယုတ္တာ)၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာဒီသု အညတရဒဏ္ဍံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနုလောမာဝဇ္ဇနေနာတိ၊ ကား။ အနုလောမဿ၊ အနုလုံ၏။ အာဝဇ္ဇနေန၊ ဖြင့်။ ယေန အာဝဇ္ဇနေန၊ ဖြင့်။ အနုလောမဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ပဌမေန အနုလောမစိတ္တေန ဥလ္လင်္ဃိတ္ဝာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်) သက္ကာယတီရဿ၊ သက္ကာယ ဟူသော ဤဖက်ကမ်းကို။ တဿ၊ ထိုပဌမအနုလုံစိတ်၏။ [၄၇၅] အတိက္ကမနာရမ္ဘတာယ၊ ကျော်လွန်ခြင်းငှါ ရှေးဦးစွာ အားထုတ်မှု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုတိယေန နိဗ္ဗာနနိန္နပေါဏပဗ္ဘာရမာနသောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော စကားကို။ တဿ၊ ထိုဒုတိယအနုလုံစိတ်၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရတော၊ မှ။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွ၊ ဝါ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ။ အလဂ္ဂံ၊ မငြိကပ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိသင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌။ အလ္လီနဘာဝတော၊ ငြိကပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤပုဒ်စဉ်းစားသင့်၏) ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဧကာရမ္မဏေတိ၊ ကား။ ဧကဝါရံယေဝ၊ တကြိမ်မျှသာလျှင်။ အာလမ္ဗိတေ၊ အာရုံပြုအပ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ တေန၊ ကြောင့်။ အလဒ္ဓါသေဝနတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ဧကာရမ္မဏေ၊ တခုတည်းသောအာရုံ၌။ အာသေဝနာ၊ မှီဝဲခြင်းသည်။ ဥပကာရဝတီ၊ ကျေးဇူးများ၏။ နာနာရမ္မဏေ၊ အထူးထူးသောအာရုံ၌။ တထာ၊ တူ ကျေးဇူးများသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

၇၀၇။ တတြာတိ၊ ကား။ အနုလောမဂေါတြဘူနံ၊ အနုလောမနှင့် ဂေါတြဘူတို့၏။ ဣတရီတရကိစ္စာကရဏေ၊ တပါးသည် တပါး၏ကိစ္စကို မပြုခြင်း၌။ နက္ခတ္တယောဂဉ္စ၊ ကား။ နက္ခတ္တေန၊ နှင့်။ စန္ဒဿ၊ ၏။ ယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ နက္ခတ္တယောဂဝိဘာဝနိယံ၊ နက္ခတ်ယှဉ်ခြင်းဖြင့် ပြအပ်သော။ ကာလံ၊ ကို။ ဒိဝသံ၊ ကို။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

တတ္ထာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာ နှီးနှော ကြောင်း စကားတည်း။

ဧဝံ နိဗ္ဗတ္တာပဟီတိ၊ ကား။ အနုလောမဉာဏာနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အနာလမ္ဗိတွာ၊ အာရုံမပြုမူ၍။ အပဟံ ဝိယ၊ ငါကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ ၌။ ဝတ္တာပဟိ၊ ဖြစ်လေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂဿ၊ အား။ ဂေါတြဘုနာ၊ သည်။ ဒိန္နသညာမုဥ္စနံ စ၊ ပေးအပ်သောအမှတ်သညာကို မစွန့်ခြင်းကိုင်၎း။ အနုဗန္ဓနဉ္စ၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းကိုင်၎း။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်) နိဗ္ဗာနာရမ္မဏကရဏမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်းကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၀၉။ တတြာတိ၊ ကား။ ဂေါတြဘုနာ၊ ဉာဏ်သည်။ ဒိန္နသညံ၊ ပေးအပ် သော အမှတ်သညာကို။ အမုဥ္စိတွာ ဝိယ၊ မလွှတ်မူ၍ကဲ့သို့။ တေန၊ ထို ဂေါတြဘုဉာဏ်သည်။ ဂဟိတာရမ္မဏေယေဝ၊ ယူအပ်သော နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ သာလျှင်။ ဝတ္တိတွာ၊ ဖြစ်၍။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ တသ္မိံ လောဘက္ခန္ဓာဒိနိဗ္ဗိဇ္ဈနေ၊ ထို လောဘတုံးစသည်တို့ကိုဖောက်ထွင်းရာ၌။ ဥသုံ၊ မြားကို။ အသတိ ခိပ္ပတိ၊ ပစ် တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဿာသော၊ မည်၏။ ဓနုဂ္ဂဟော၊ လေးသမားကို ရ၏။ သရဂေါစရဋ္ဌာနံ နာမ၊ မြား၏ ကျက်စားရာအရပ်မည်သည်ကား။ အဋ္ဌ- ဥသဘမတ္တံ၊ ရှစ်ဥသဘမျှရှိ၏။ တဥ္စ၊ ထိုရှစ်ဥသဘမျှရှိသော အရပ်သည်လည်း။ ဒူရေပါတိနော၊ အဝေး၌ မြားကို ကျစေတတ်သော လေးသမား၏၊ ဝါ၊ အဝေးရောက်ပစ်နိုင်သော လေးသမား၏။ (သရဂေါစရဋ္ဌာနံ၊ တည်း။) မဇ္ဈိမ- ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဟတ္ထာယ၊ လေးတောင်ရှိသော။ ယဋ္ဌိယာ၊ တာဖြင့်။ ဝီသတိယဋ္ဌိ၊ တာနှစ်ဆယ်သည်။ ဥသဘံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထို တာနှစ်ဆယ်ရှိသော ဥသဘဖြင့်။ အဋ္ဌဥသဘမတ္တေ၊ ရှစ်ဥသဘမျှရှိသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဟတ္ထဝသေန၊ အတောင်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စတ္တာရီသာ- ဓိကဆသတဟတ္ထေ၊ အတောင်လေးဆယ်အလွန်ရှိသော အတောင်ခြောက်ရာ ရှိသော၊ ဝါ၊ အတောင်ခြောက်ရာ့လေးဆယ်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ ၌။ ဖလက- သတန္တိ၊ ကား။ အသနသာရမယံ၊ ပိတောက်နှစ်ဖြင့်ပြီးသော။ ဖလကသတံ၊ ပျဉ်ချပ်တရာကို။ ကုမ္ဘကာရစက္ကသဒိသေ၊ အိုးထိန်းသည်၏စက်ဝိုင်းနှင့်တူသော။ စက္ကယန္တေ၊ စက်ယန္တရား၌၊ ဝါ၊ အဝန်းအဝိုင်းစက်၌။ အာဝိဇ္ဈိတွာတိ၊ ကား။ ဘမေတွာ၊ လည်စေ၍၊ ဝါ၊ လှည့်၍။ ဒဏ္ဍကဃဋ္ဋနာယ၊ ဒုတ်ဖြင့်ရိုက်ခတ်ခြင်း ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်စေအပ်သော အသံသည်။ ဒဏ္ဍကသညာ၊ မည်၏။ ဖလကသတဝိနိဝိဇ္ဈနဿ၊ ပျဉ်ချပ်တရာကိုဖောက်ထွင်းခြင်း၏။ ပစ္စယ- ဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒဏ္ဍကသညာ ဝိယ၊ ဒုတ်သံအမှတ်ကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ လောဘ- က္ခန္ဓာဒိနိဗ္ဗိဇ္ဈနဿ၊ လောဘတုံးစသည်ကို ဖောက်ထွင်းခြင်း၏။ ပစ္စယဘာဝတော၊

အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတဗ္ဗနိဝိဇ္ဈနတော၊ ဖောက်ထွင်းအပ်-ဖောက်ထွင်းသင့်သော လောဘတုံးစသည်ကို ဖောက်ထွင်းခြင်းကြောင့်။ ဣဿသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။)

၈၁၀။ အဋ္ဌမဘာဝတော၊ ရှစ်ခုမြောက်သောဘာဝမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တ-နကာံ၊ ဖြစ်လတံ့သော။ အနမတဂ္ဂသံသာရဝဋ္ဋဒုက္ခသမုဒ္ဒံ၊ မသိအပ်သော အစွန်းရှိသော (ဝါ) မသိအပ်သော အဆုံးရှိသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဟူသော သမုဒြာကို။ (ဖြစ်ပြီးဆင်းရဲကိုမဆိုလို၊ ဖြစ်ထိုက်-ဖြစ်လတံ့ကိုသာ ဆိုလိုသောကြောင့် အဂ္ဂ-ကို အဆုံးဟု တနည်းပြန်သည်) သောသေတိ၊ ခြောက်သွေ့စေ၏။ သဒ္ဓါမနံ၊ ၎င်း။ သီလမနံ၊ ၎င်း။ ဟိရိမနံ၊ ၎င်း။ ဩတ္တပ္ပမနံ၊ ၎င်း။ သုတမနံ၊ ၎င်း။ စာဂမနံ၊ ၎င်း။ ပညာမနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ အရိယမနာနံ၊ ဤအရိယဥစ္စာတို့၏။ သမ္မုခီဘာဝန္တိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓိံ ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့် ပြီးစီးခြင်းကို။ [၄၈၆] ပါဏာတိပါတာဒိပဉ္စဝေရာနိ စေဝ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသော ငါးပါးသောရန်တို့ငင်း။ ပဉ္စဝီသတိမဟာဘယာနိ စ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော ဘေးကြီးတို့ငင်း။ ဣတိ၊ ဤရန်ဘေးတို့သည်။ သဗ္ဗဝေရဘယာနိ၊ အလုံးစုံသော ရန်ဘေးတို့မည်ကုန်၏။ အဉ္ဉေသံ၊ ကုန်သော။ ရတနတ္တယေ၊ ရတနာသုံးပါး အပေါင်း၌။ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓါဒီနံ စ၊ သက်ဝင်သော သဒ္ဓါတရားစသည်တို့ကိုလည်း။ ။ သမုဒါယေ၊ အပေါင်း၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသဒ္ဒေါ၊ သည်။ တဒေကဒေသေပိ၊ ထိုအပေါင်း၏ အစိတ်၌လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန သမ္ပယုတ္တံ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပဌမမဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး။

သောတာပန္နပုဂ္ဂလကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၁။ တဿေဝ သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တဿ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်စိတ်၏ သာလျှင်။ စ၊ ဆက်။ ထွေ၊ ဤအရာ၌။ နာတိတိက္ခပညဿ၊ အလွန်မထက်သော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒွေ၊ နှစ်ကြိမ်ကုန်သော။ (ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။) ကာမံ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တိက္ခပညဿ၊ ထက်သောပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တီဏိ၊ သုံးကြိမ်ကုန်သော။ ဖလစိတ္တာနိ၊တို့သည်။ ကာမံ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အဝိသေသတော၊ သာမညအားဖြင့်။ ဂဟိတဿ၊ ယူအပ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွေ တီဏိ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမာဓိမာနန္တရိကညမာဟူတိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင်သမာဓိကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိသမနန္တရံ၊ ဖြစ်သည်၏အခြားမဲ့၌။ နိယမေနေဝ၊ ကိန်းသေအားဖြင့် သာလျှင်။ ဖလပ္ပဒါနတော၊ အကျိုးကိုပေးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာနန္တရိကသမာဓိတိ၊ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော အကျိုးရှိသော သမာဓိဟူ၍။

အာဟ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အနန္တရမေဝ၊ အခြားမဲ့၌ သာလျှင်။ ပဝတ္တနကံ၊ ဖြစ်လတ့်သော။ ဖလံ၊ သည်။ အနန္တရံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအခြားမဲ့၌ ဖြစ်လတ့်သောဖိုလ်၌။ နိယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တေဿ၊ ဤမဂ်အား။ တံ၊ ထိုအခြားမဲ့၌ ဖြစ်လတ့်သော ဖိုလ်ဟူသော။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာနန္တရိကော၊ မည်၏။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။)

အာသေဝနန္တေတိ၊ ကား။ အာသေဝနတော၊ မှ။ အန္တေ၊ ၌။ အာသေဝနလာဘိနော၊ အာသေဝနပစ္စည်းကိုရသော။ အနုလောမဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ လဒ္ဓါသေဝနမေဝ၊ ရအပ်သော အာသေဝန ပစ္စည်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အနုလောမံ၊ သည်။ ဂေါတြဘုံ၊ ကို။ ဉပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဉပရိ ပန၊ အထက်၌မူကား။ ဆ ဝါ၊ ခြောက်ကြိမ်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တ ဝါ၊ ခုနှစ်ကြိမ်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ၊ လေးကြိမ်ကုန်သော။ ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဆိုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့ ဆိုဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သတ္တစိတ္တပရမာ စ ဧကာဝဇ္ဇနဝီထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တံ ပန၊ ထိုစကားကိုကား။ သာရတော၊ အနှစ်အားဖြင့်။ န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။) ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်စျာနကထာအဖွင့်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

၈၁၂။ တွောဝတာတိ၊ ကား။ ပဌမမဂ္ဂါနန္တရံ၊ ပဌမမဂ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဖလဿ၊ ဖိုလ်၏။ ဉပ္ပတ္တိမတ္တေန၊ ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်။ ဘုသံ ပမတ္တောပီတိ၊ ကား။ ဒေဝရဇ္ဇစက္ကဝတ္တိရဇ္ဇာဒိပမာဒဋ္ဌာနံ၊ နတ်မင်း၏အဖြစ် စကြာဝတေးမင်း၏အဖြစ် အစရှိသော မေ့လျော့ခြင်း၏ တည်ရာဌာနသို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ ဘုသံ၊ လွန်စွာ။ ပမတ္တောပိ၊ မေ့လျော့ငြားသော်လည်း။ ယေသံ ယထာဝုတ္တအာဝဇ္ဇနဇဝနစိတ္တာနံ၊ အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အာဝဇ္ဇန်း ဇောစိတ်တို့၏။ ဉပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သေ သောတာပန္နော၊ ဤသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စဝေက္ခတိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

တေနေဝ၊ ဤသောတာပန်၏ ပစ္စဝေက္ခဏာနှင့် သာလျှင်။ ပသင်္ဂေန၊ စပ်သဖြင့်။ သေသာနံ၊ ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ စာတိအာဒိ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၄၇၇] စ၊ ဆက်။ ပဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စဝေက္ခဏာနံ စ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာတို့ကိုရင်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ (ပစ္စဝေက္ခဏာနံ စ၊ တို့ကိုရင်း။) ယဒိဒံ ဒဿနံ၊ အကြင်ပြခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧသော၊ ကျင်ငါးပါး လေးပါးသော ပစ္စဝေက္ခဏာတို့ကို ပြခြင်းသည်။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါယေဝ၊ အလွန်အကဲ အားဖြင့် ပိုင်းခြားကြောင်း ဖြစ်သော ပြခြင်းသာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ အလွန်ဆုံးအပိုင်း အခြားသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဘာဝေနေဝါတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ပဟီနာဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာသမတ္ထတာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ, ကြွင်းသော ကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကဿစိ၊ အချို့သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ လောဘော ဝေ၊ လောဘသည်သာလျှင်။ လောဘမေ္ဗာ၊ လောဘမွမည်၏။

ဒုတိယမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၃။ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ တနုဘာဝါယာတိ၊ ကား။ ဧတေသံ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ တနုဘာဝတ္ထံ၊ ခေါင်းပါးသည်၏အဖြစ်အလို့ငှါ၊ ဝါ၊ ခေါင်းပါးခြင်း အကျိုးငှါ။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာ စ၊ ရံခါ၌ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ပရိယုဋ္ဌာနမန္ဒတာယ စ၊ ပရိယုဋ္ဌာန်၏ နုံ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တနုဘာဝေါ၊ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ သကဒါဂါမိဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (န ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ-၌ စပ်) ဝဋ္ဋာနုသာရိမဟာဇနဿ ဝိယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ အစဉ်လိုက်သော များစွာသော လူအပေါင်းအားကဲ့သို့။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်၊ ဝါ၊ ထပ်တလဲလဲ။ (ပုနပ္ပုနံ-နှင့် အနက်တူပင်) န ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ကဒါစိ ကဒါစိ၊ ရံခါ ရံခါ၌။ ဝိရဠာကာရာ၊ ကျဲသောအခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ (ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဉပ္ပဇ္ဇန္တာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ မဒ္ဒန္တာ၊ နင်းနယ်လွှမ်းမိုးကုန်လျက်။ ဆာဒေန္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းကုန်လျက်။ အန္ဓကာရံ၊ အမိုက်မှောင်ကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်လျက်။ န ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ဒွီဟိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မန္ဒမန္ဒာ၊ အလွန်နုံ့ကုန်သည်။ တနုကာကာရာ၊ ပါးသော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ သကဒါဂါမိဿာပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ စိရေန၊ ကြာမြင့်မှ။ ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤပုဒ်ပိုသကဲ့သို့ရှိ၏) ဉပ္ပဇ္ဇန္တာပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ ဗဟလာဝ၊ ထူထဲကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုတ္တဓီတရော၊ သားသမီးတို့ကို။ ဒိဿန္တိ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားသည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝတ္ထုပဋိသေဝနေန၊ ဝတ္ထုကိုမှီဝဲခြင်းနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ဂဗ္ဘဂ္ဂဟဏ-သမ္ဘာဝတော၊ ကိုယ်ဝန်ကိုယူခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဒ္ဓိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကိလေသာတို့၏။ တနုဘာဝေါ၊ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒုတိယာယာတိ၊ ကား။ ဂဏနဝသေ-နပိ၊ အရေအတွက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဒုတိယာယ၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဉပ္ပတ္တိဝသေနပိ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဒုတိယာယ၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဘူမိယာ၊ ဘုံသို့။ ပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သာမည-ဖလဿ၊ သာမညဖိုလ်ကို။ ပဋိလာဘာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထို သာမညဖိုလ်သည်။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့၏။ နိဿယဘာဝတော၊ မှီရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသာမညဖိုလ်၌။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုသမ္ပယုတ်တရားတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ဖြစ်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ ဘူမိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရဘာဝေ၊ လောကုတ္တရာအဖြစ်သည်။ သမာနေပိ၊ တူငြားသော်လည်း။ သယမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ ဘဝတိ ဉပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ နိဗ္ဗာနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဘူမီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယောဂံ ကရောတီတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဘိယောဂံ၊ ဝိပဿနာကိုအားထုတ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ နဝဟာ-ကာရေဟိ ဣန္ဒြိယာနိ တိက္ခာနိ ဘဝန္တီတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေ-နေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ယဒင်္ဂေန၊ အကြင် အဖို့အားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ တိက္ခတံ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်ကို။ သမ္ပာဒေတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေ၏။ တဒင်္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ ဗလာနိ စ၊ ဗိုလ်တို့ကိုရင်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ စ၊ တို့ကိုရင်း။ ပဋုတရဘာဝံ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်သည်၏အဖြစ်ကို။ အာပါ-ဒေန္တော၊ ရောက်စေလျက်။ ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ သမောဓာ-နေတွာ၊ ပေါင်းစုညီညွတ်စေ၍။ လက္ခဏတ္တယတီရဏဝသေန၊ လက္ခဏာသုံးပါး၏ အပေါင်းကို စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိ-မဒ္ဒတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်နင်းနယ်ချေမှုန်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ခါရတရားအပေါင်း၌။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဉာဏံ၊ ကို။ စာရေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်။ ပရိဝတ္တေတိ၊ လည်စေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဝီထိ ံ သြဂါဟတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ ဉဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနံ၊ စသည်တို့ကို။ ဉပ္ပါဒနေ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂေါတြဘုအနန္တရန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဂေါတြဘု ဝိယ၊ ဂေါတြဘုနှင့်တူ၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ဂေါတြဘု၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။

ပဌမမဂ္ဂပုရေစာရိကဉာဏံ၊ ပဌမမဂ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သောဉာဏ်ကို။ (ဝုစ္စတိ-၌ စပ်) ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တာဘိဘဝနတော စ၊ ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို လွှမ်းမိုးကျော်လွှန်တတ်သောကြောင့်ရင်း။ အရိယဂေါတ္တဘဝနတော စ၊ အရိယာအနွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း-အရိယအနွယ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတော၊ မုချအားဖြင့်။ ဂေါတြဘူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤသကဒါဂါမိမဂ်၏ရှေ့သွားဖြစ်သောဉာဏ်သည်ကား။ တံသဒိသတာယ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သောဉာဏ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ဂေါတြဘု၊ မည်၏။ [၄၇၇] ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ဧကစ္စသံကိလေသဝိသုဒ္ဓိယာ စ၊ အချို့သောကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အစ္စန္တဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်စစ်စင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏကရဏတော စ၊ အာရုံပြုခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဝေါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနေ၊ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌။ အနုလောမံ ဝေါဒါနဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌။ ဥပ္ပါဒါဒိအဘိဘဝနတ္ထံ၊ ဥပ္ပါဒစသည်ကို လွှမ်းမိုးခြင်းအနက်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဂေါတြဘုဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမာဓိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဂေါတြဘုဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောစကားရပ်တို့၌။ ဂေါတြဘုနာမေနေဝ၊ ဂေါတြဘူဟူသောအမည်ဖြင့်သာလျှင်။ ဧတံ၊ ဤသကဒါဂါမိမဂ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌လည်း။ ဂေါတြဘု-အနန္တရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဒုတိယဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

တတိယမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၄။ သကိဒေဝါတိ၊ ကား။ ဧကဝါရံယေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဣမံ လောကံ အာဂန္တွာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ ပဥ္စသု၊ ငါးယောက်ကုန်သော။ သကဒါဂါမီသု၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ ဧကော၊ တယောက်ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဓ၊ ဤလူ့ပြည်လောက၌။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ ဖိုလ်သို့။ ပတွာ၊ ရောက်ပြီး၍။ ဣဓေဝ လောကေ၊ ဤလူ့ပြည်လောက၌သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ပတွာ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ရောက်ပြီး၍။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်လောက၌။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဒေဝလောကေ၊ ၌။ ပတွာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊

ထိုနတ်ပြည်၌ပင်လျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ ကေစ္စေ၊ သည်။ ဒေဝလောကေ၊ ၌။ ပဲ့တွာ၊ ၍။ ဣမ၊ ဤလူ့ပြည်လောက၌။ ဥပပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ စတ္တာရောပိ၊ လေးယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ယော ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ဣမ၊ ဤလူ့ပြည်လောက၌။ ပတွာ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ရောက်၍။ ဒေဝလောကေ၊ ၌။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်တမ်းရှိသမျှကာလပတ်လုံး။ ဝသိတွာ၊ နေပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဣမ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ အယံ ဧကောဝ၊ ဤတယောက်ကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ အနုဝသေသပ္ပဟာနာယာတိ၊ ကား။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ တနုကတာနံ၊ ပါးသည်ကို ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ပါးအောင် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော။ တေသံယေဝ သံယောဇနာနံ၊ ထို ကာမရာဂ ဗျာပါဒ သံယောဇဉ်တို့ကိုသာလျှင်။ နိရဝသေသပ္ပဟာနာယ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကာမဘဝဿ၊ သို့။ အနာဂမနတော၊ မလာခြင်းကြောင့်။ အနာဂါမီ၊ မည်၏။

တတိယဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၅။ ဩပပါတိကောတိ၊ ကား။ ဥပပါတယောနိကော၊ ဥပပါတ်ယောနိ ရှိသော။ ဣမိနာ၊ ဤပါဠ်ဖြင့်။ အသ၊ ဤအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဂဗ္ဘသေယျာ၊ ဂဗ္ဘသေယျယောနိကို၊ ဝါ၊ အမိဝမ်း၌ ကိန်းအောင်းခြင်းကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်အပ်၏။ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ကား။ တတ္ထ သုဒ္ဓါဝါသေ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိတာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေ့ရှိ၏။ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဂဟဏဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေကို ယူသည်၏အစွမ်း အားဖြင့်။ တသ္မာ လောကာ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ။ [၄၇၉] ဣမ၊ ဤကာမလောကသို့။ အနာဝတ္တနသဘာဝေါ၊ မပြန်လည်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဗုဒ္ဓဒဿနဓမ္မဿဝနာနံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခြင်း တရားတော်ကို ကြားနာခြင်း(စသည်)တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းသည်။ ဟောတိယေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

ရူပရာဂအရူပရာဂမာနဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာနံ အနုဝသေသပ္ပဟာနာယာတိ၊ ကား။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနံ၊ ဤဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယ သံယောဇဉ်တို့ကို။ နိဿေသပ္ပဇဟနတ္ထာယ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။

တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးတို့တွင်၊ ရူပဘဝေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ လိုလားတပ်မက်ခြင်းသည်။ ရူပရာဂေါ၊ မည်၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ သည်။ အရူပရာဂေါ၊ မည်၏။ မာနော၊ ဟူသည်။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈမာနော၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်ပယ်သတ်အပ်သော မာနတည်း။ ဥဒ္ဓစ္စာဝိဇ္ဇာ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။

စတုတ္ထဉာဏံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

အရဟန္တပုဂ္ဂလကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၆။ မဟာခီဏာသဝေါတိ ဧတံ၊ ဟူသောဤအမည်သည်။ မဟာနုဘာဝတာနိဗန္ဓနံ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို သိစေကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသည်၏အဖြစ်နှင့် စပ်ဆိုင်သော။ ပူဇာဝစနံ၊ ချီးမွမ်းပူဇော်သော စကားတည်း။ ဥပါဒါယဝစနံ၊ စွဲမှီ၍ ပြောဆိုသော စကားသည်၊ ဝါ၊ ငယ်သူကို ထောက်ဆ၍ ပြောဆိုသောစကားသည်။ န၊ မဟုတ်။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနောတိ ယထာ၊ ဟူသောအမည်ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ စူဠခီဏာသဝေါ နာမ၊ မည်သည်၊ ဝါ၊ ရဟန္တာအငယ်မည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အန္တိမဒေဟံ၊ အဆုံးစွန်သော ခန္ဓာကိုယ်ကို။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အန္တိမဒေဟဓာရီ၊ မည်၏။ ခန္ဓကိလေသာဘိသင်္ခါရဘာရာနံ၊ ခန္ဓာဝန် ကိလေသာဝန် အဘိသင်္ခါရဝန်တို့ကို။ ဩဟိတတ္တာ ဩရောပိတတ္တာ၊ ချထားအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဩဟိတဘာရော။ မည်၏။ သဒတ္ထံ သကတ္ထံ၊ မိမိ၏အကျိုးစီးပွါးကို။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်၏-ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ သဒတ္ထော၊ မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါးဟူသည်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို။ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်) အတ္တုပနိဗန္ဓနဋ္ဌေန စ၊ မိမိနှင့်ဖွဲ့စပ်ခြင်းအနက်ကြောင့်၎င်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အဝိဇဟနဋ္ဌေန စ၊ မစွန့်ခြင်းအနက်ကြောင့်၎င်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ပရမတ္ထဋ္ဌေန စ၊ မြတ်သောအကျိုးဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္ထတ္တာ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်။ သကတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေသု၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒသပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝသံယောဇနာနိ၊ တို့သည်။ ပရိက္ခီဏာနိ၊ ကုန်ခန်းလေကုန်ပြီ။ (တနည်း) ပရိက္ခီဏာနိ၊ ကုန်ခန်းကုန်ပြီးသော။ ဒသပိ၊ ကုန်သော။ ဘဝသံယောဇနာနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော၊ မည်၏။ ခန္ဓာဒိအတ္ထံ၊ ခန္ဓာအစ ရှိသော အနက်သဘောကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အညာယ၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ အဂ္ဂေါ စ၊ မြတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ထိုမြတ်၏ဟူသည်။ ဒက္ခိဏေယျော စ၊ မြတ်သောအလှူကိုခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းဟုတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဂ္ဂ-

ဒက္ခိဏံ၊ မြတ်သောအလှူကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဒက္ခိ-ဏေယျော၊ မည်၏။

ဗောဓိပက္ခိယကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၇။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဂ္ဂဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဉာဏာယ၊ လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်ရှိသော။ အာနုဘာဝဝိဇာနနတ္ထန္တိ၊ ကား။ သတိပဋ္ဌာနပါရိပူရိအာဒိကဿ၊ သတိပဋ္ဌာန်၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသော။ အာနုဘာဝဿ၊ အစွမ်းအာနုဘော်ကို။ ဗောဓနတ္ထံ၊ သိခြင်းအကျိုးငှါ။

တေဿ၊ ဤ အရိယာမဂ်အား။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ ဗောဓိပက္ခိ-ယာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယော၊ မည်၏။ မဂ္ဂေ၊ အရိယာမဂ်ကိုရ၍။ တဿ၊ ထိုပြည့်စုံသော ဗောဓိပက္ခိယ တရားရှိသော အရိယာမဂ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ပရိပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယ-ဘာဝေါ၊ မည်၏။ (ဝုဋ္ဌာနဗလေဟိ သမ္ပယုတ္တတာဝ-ဟု ရှိရာတွင် ဝုဋ္ဌာနံ ဗလေဟိ သမ္ပယုတ္တတာ စ-ဟု ရှိသင့်၏) ဝုဋ္ဌာနံ စ၊ ထခြင်းသည်၎င်း။ ဗလေဟိ၊ ခွန်အားတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တတာ စ၊ ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝုဋ္ဌာနဗလ-သမာယောဂေါ၊ မည်၏။ ယေ သံယောဇနာဒယော၊ အကြင်သံယောဇဉ်အစ ရှိသော တရားတို့ကို။ ပဌမမဂ္ဂါဒိနာ၊ ပဌမမဂ်အစရှိသော။ ယေန၊ အကြင မဂ်သည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။

[၄၉၀] ၁၁၈။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာအဆိုမှ တနည်းကား။ ဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်ကြောင့်။ ဗောဓော၊ မည်၏။ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုရ၍။ တဿ၊ ထို သိတတ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ (ပက္ခေ-ဌိစပ်) ဗုဇ္ဈနကိရိယာယ၊ သိခြင်းကြိယာအား။ အနုဂုဏဘာဝတော၊ လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ လျော်သော ဂုဏ်ကျေးဇူး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပက္ခေ၊ အဖို့အသင်းအပင်း၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိပက္ခိယာ၊ မည်၏။

၁၁၉။ တေသု ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့တွင်။ အာရမ္မဏေသုတိ၊ ကား။ ကာယာဒိအာရမ္မဏေသု။ ကာယအစရှိသောအာရုံတို့၌။ ဩက္ကန္ဒိတ္ဝာတိ၊ ကား။ အနုပဝိသိတ္ဝာ၊ သက်ဝင်၍။ ပက္ခန္ဒိတ္ဝာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ တဿေဝ၊ ထိုဩက္ကန္ဒိတ္ဝာ-ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစနပရိယာယ်တည်း။ ဥပ-ဋ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ အသုဘာကာရာဒိဂ္ဂဟဏဝသေန၊ အသုဘအခြင်းအရာ အစရှိသည်ကို ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပဂန္တွာ၊ ကပ်၍။ အဝဋ္ဌာနတော၊ တည်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကာယာဒီသု၊ ကာယအစရှိသောအာရုံတို့၌။ အသု-

ဘာကာရာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ အသုဘအခြင်းအရာ အစရှိသည်ကို ယူခြင်းကို။ ပုဗ္ဗဘာဂ-သတိပဋ္ဌာနဝသေန၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) သုဘသညာဒိပဟာနကိစ္စသာဓနံ။ သုဘသညာအစရှိသည်ကို ပယ်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းကို။ မဂ္ဂသတိပဋ္ဌာနဝသေန၊ မဂ်သတိပဋ္ဌာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ်၌။ ကောဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ သတိ၊ သည်။ စတုကိစ္စသာဓနဝသေန၊ လေးပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

၈၂၀။ ပဒဟန္တိတိ၊ ကား။ ဝါယမန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာယ-စိတ္တာနိ၊ ကိုယ်စိတ်တို့ကို။ ပဂ္ဂဏှန္တိ၊ ချီးမြှောက်ကုန်၏။ အသောဘာဟေတူနံ၊ မတင့်တယ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ သံကိလေသဓမ္မာနံ၊ ညစ်ညူး ကြောင်းတရားတို့ကို။ ပဇဟနေန စ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်ငှင်း။ သောဘာဟေတူနံ၊ တင့်တယ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝေါဒါနဓမ္မာနံ၊ ဖြူစင်သောတရားတို့ကို။ ဘာဝနေန စ၊ ဖြစ်ပွါးစေခြင်းကြောင့်ငှင်း။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်၏။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သေဋ္ဌဘာဝါဝဟနတောတိ၊ ကား။ ပါသံသတမဘာဝသာဓနတော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြီးစေခြင်းကြောင့်။ ပဓာနဘာဝကာရဏတောတိ၊ ကား။ ဥတ္တမဘာဝဟေ-တုတော၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်။

၈၂၁။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေနာတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တေန၊ သော။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေ၊ ဣဇ္ဈနဋ္ဌဟူသည်။ နိပ္ဖတ္တနဋ္ဌေ၊ ပြီးစီးခြင်းအနက်တည်း။ (ဤမှ နောက်၌ ပဋိလာဘသမ္ပဒါ ဝါ-ဟူရာတွင် ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏနိဒ္ဒေသအရာ၌ ပြဆိုခဲ့သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကိုထောက်၍ ပဋိလာဘဋ္ဌေ စ၊ ဥပါယသမ္ပဒါ ဝါ-ဟူ၍ ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် နိပ္ဖတ္တနဋ္ဌေ စ၊ ပြီးစီးခြင်း အနက်သည်ငှင်း။) ပဋိလာဘဋ္ဌေ စ၊ ရခြင်းအနက်သည်ငှင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ ဥပါယသမ္ပဒါ၊ အကြောင်းဥပါယ်၏ ပြည့်စုံ ကောင်းမွန်ခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသင့်လျော်သော အကြောင်းဥပါယ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ယေန၊ အကြင်တရားဖြင့်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကြီးပွါးကုန်၏။ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ၊ ကြီးပွါးကုန်သည်။ ဥက္ကံသဂတာ၊ လွန်ကဲထူးမြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကြီးပွါးကြောင်းတရားသည်။ဣဇ္ဈ-နံ၊ နမည်၏။ သမာဓိပဓာနသင်္ခါရပ္ပမုခါ၊ သမာဓိနှင့် ပဓာနသင်္ခါရအမျိုး ရှိကုန်သော။ မဂ္ဂဓမ္မာ၊ မဂ်တရားတို့ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဣဒ္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌော၊ ဟူသည်။ အဓိပတိပစ္စယဘာဝေါ၊ အဓိပတိပစ္စည်း၏အဖြစ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ (တသ္မာ သမ္ပယုတ္တာ-ဟူရာ၌ တဿာ သမ္ပယုတ္တာယ-ဟု ရှိစေရမည်) သမ္ပယုတ္တာယ၊ ယှဉ်ဖော်ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သော။ တဿာ၊ ထိုဣဒ္ဓိ၏။

(ပါဒေါ-ဦစပ်) ဆန္ဒာဒယော၊ ဆန္ဒအစရှိသည်တို့သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန၊ ရှေ့သွားဟူသောအနက်ကြောင့်။ ပါဒေါ၊ တည်း။ ဖလဘူတာယ၊ အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဿာ ဝေ၊ ထိုဣဒ္ဓိ၏သာလျှင်။ (ပါဒေါ-ဦစပ်) ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။) ဆန္ဒာဒယော၊ ကုန်သောတရားတို့သည်။ ပုဗ္ဗဘာဂကာရဏဋ္ဌေန၊ ရှေ့အဖို့ အကြောင်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ ပါဒေါ၊ တည်း။ သောတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ တည်း။ ဣမေ လောကုတ္တရာဝါတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ဣမေ ဆန္ဒာဒယော၊ ဤဆန္ဒအစရှိသည်တို့သည်။ ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယေ၊ နောက်ပိုင်းဖြစ်သောစူဠဘာဇနီ (အဘိ ၂-၂၃၂) ၌။ အာဂတနယေန၊ လာသောနည်းဖြင့်၊ လောကုတ္တရာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဆန္ဒာဒိအဓိပတိဝသေန၊ ဆန္ဒအစရှိသောအဓိပတိတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓမဂ္ဂါ၊ ရအပ်သောတရားဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဖဿာဒယောပိ၊ ဖဿအစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နောအဓိပတိ နာမ၊ အဓိပတိမမည်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နောဣဒ္ဓိပါဒေါ နာမ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်မမည်သော။ အဓိပတိ ဝါ၊ သည်လည်း။ ကာမံ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်မရှိငြားသော်လည်း။ ကေသိဉ္စိ၊ တခုသော။ ရဇ္ဇေ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ရဇ္ဇာရဟောသု၊ မင်းအဖြစ်ကို ထိုက်တန်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မင်းဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်တန်ကုန်သော။ စတူသု၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ရာဇကုမာရေသု၊ မင်းသားတို့တွင်။ ကေသိဉ္စိ ကာလေ၊ တခုသောကာလ၌။ ဧကော၀၊ တဦးသည်သာလျှင်။ ရဇ္ဇံ၊ တိုင်းပြည်ကို။ အနုသာသတိ၊ ဆုံးမညွှန်ကြား၏၊ ဝါ၊ အုပ်ချုပ်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော မင်းသားတို့သည်။ န အနုသာသန္တိ ယထာ၊ မဆုံးမ မညွှန်ကြားကုန် (ဝါ) မအုပ်ချုပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကေမေကဿိဉ္စိ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ တခုတခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ဧကော၀၊ တပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ အဓိပတိ စ၊ သည်၎င်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[၄၉၁] ၇၂၂။ အဿဒ္ဓိယံ၊ ဟူသည်။ သဒ္ဓါပဋိပက္ခာ၊ သဒ္ဓါ၏ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အဝတ္ထုဂတော၊ မယုံကြည်သင့်သောဝတ္ထု၌တည်သော။ ပသာဒပတိရူပကော၊ ကြည်ညိုသော သဒ္ဓါတရားနှင့် အလားတူသော၊ ဝါ၊ သဒ္ဓါအတုဖြစ်သော။ မိစ္ဆာဓိမောက္ခော၊ မှားယွင်းစွာ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ ကောသဇ္ဇံ၊ ဟူသည်။ ထိနမိဒ္ဓပဓာနော၊ ထိနမိဒ္ဓပြဓာန်းသော။ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ ပမာဒေါ၊ ဟူသည်။ သတိသမ္မောသော၊ သတိမေ့လျော့ခြင်းတည်း။ တထာပဝတ္တာ၊ ထိုသို့အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော။

အကုသလာ ခန္ဓာ၊ အကုသိုလ်ခန္ဓာတို့တည်း။ အဘိဘဝနသင်္ခါတေန အဓိပတိယဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ အဿဒ္ဓိယာဒီနံ၊ မယုံကြည်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ အဘိဘဝနတော၊ လွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့်။ အဘိဘဝနန္တိ၊ အဘိဘဝနဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေန၊ ဆိုအပ်သော။ (အဓိပတိယဋ္ဌေန-၌ စပ်) အဓိမောက္ခပဂ္ဂဟာဥပဋ္ဌာနအဝိက္ခေပပဇာနနေသု၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ချီးမြှောက်ခြင်း ထင်ခြင်း မပျံ့လွင့်ခြင်း အပြားအားဖြင့်သိခြင်းတို့တွင်။ (ပဇာနနဿ-ကား မကောင်း၊ ပဇာနနေသု-သာသင့်သည်) ဧကေလက္ခဏေန၊ တခုသောလက္ခဏာဖြင့်။ (အဓိပတိယဋ္ဌေန-၌စပ်) သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု၊ ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သောတရားတို့၌။ အဓိပတိယဋ္ဌေန၊ အကြီးအမှူးဖြစ်သောအနက်ကြောင့်။ အဿဒ္ဓိယာဒီဟိ စာတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိ၏။ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော၊ အဋ္ဌာနပယုတ်တည်း၊ ဝါ၊ မယှဉ်သင့်သောအရာ၌ ယှဉ်ထားအပ်သောသဒ္ဒါတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန စ၊ မတုန်လှုပ်စေအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်လည်း။ (ဗလံ၊ မည်၏။) သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု၊ ယှဉ်ဖက်တရားတို့၌။ ထိရဘာဝေန စ၊ ခိုင်ခံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ဗလံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၈၂၃။ ဗုဇ္ဈနကသတ္တဿာတိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနကသတ္တဿ၊ ထိုးထွင်း၍သိသော သတ္တဝါ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ သော အရိယသာဝကော၊ အကြင်အရိယသာဝကကို။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ၊ ဖြစ်သော။ ကရဏဘူတာယ၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သတိအာဒိဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ၊ သတိအစရှိသော တရားအပေါင်းဖြင့်။ ဗုဇ္ဈတိ၊ နိုး၏၊ ဝါ သိ၏။ ကိလေသသန္တာနနိဒ္ဒါယ၊ ကိလေသာအစဉ်ဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ။ ဥဋ္ဌဟတိ၊ ထ၏။ ဝါ၊ ကား။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗောဓီတိ၊ ဗောဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဗောဓိဿ၊ ဗောဓိမည်သော။ တဿ ဗုဇ္ဈနကသတ္တဿ၊ ထိုသိတတ်သောသတ္တဝါ၏။ အင်္ဂါ၊ အကြောင်းအင်္ဂါတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ကုန်၏။ နိယျာနိကဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋတော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ နိဿရဏဋ္ဌေန၊ ထွက်သွားသော အနက်ကြောင့်။

၈၂၄။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ နာနာစိတ္တေသု၊ အထူးထူးသောစိတ်တို့၌။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။ စုဒ္ဒသဝိဓေနာတိ၊ ကား။ အာနာပါန။ပ။ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗာနိ စ၊ အာနာပါနပဗ္ဗ။ပ။ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗတို့ရင်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ သိဝထိကပဗ္ဗာနိ စ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စုဒ္ဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ကာယံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော စ၊ အားလည်း။ ကာယာ-

နုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော၊ အား။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောပါဠ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ သုခံ ဝေဒနန္တိအာဒိနာ ဝါ၊ သုခံ ဝေဒနံ အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်ရင်း။ (ဤ၌ တိ-ပိုနေသည်၊ နောက်နှစ်ပုဒ်၌လည်း နည်းတူပင်) သာမိသန္တိအာဒိနာ ဝါ၊ ပါဌ်ဖြင့်ရင်း။ နိရာမိသန္တိအာဒိနာ ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ နဝဝိဓေန၊ ဖြင့်။ သပဋိပက္ခာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ သရာဂ။ပ။ ဝိမုတ္တပဒါနံ၊ သရာဂ-ပုဒ်။ပ။ ဝိမုတ္တ-ပုဒ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သောဠသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ နီဝရဏုပါဒါနက္ခန္ဓာယတနဗောဇ္ဈင်္ဂသစ္စပဗ္ဗာနံ ဝသေန၊ နီဝရဏပဗ္ဗ။ပ။ သစ္စပဗ္ဗတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဥ္စဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေတိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ သော။ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ အား၊ ဝါ၊ မိမိ၏သန္တာန်၌။ အဘူတပုဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ဘူးသေးသော။ ပရဿ၊ သူတပါးအား၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ အကုသလံ စ၊ ကိုရင်း။ တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုအကုသိုလ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝဓဗန္ဓဂရဟာဒိံ စ၊ သတ်ခြင်း ချုပ်နှောင်ခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်းအစရှိသည်တို့ကိုရင်း။ (သိမှုနှင့်အညီပင်) ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ တဿာတိ၊ ကား။ တာဒိသဿ၊ ထိုအကုသိုလ်နှင့်တူသော။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံသဒိသေပိ၊ ထိုနှင့်တူသောဝတ္ထု၌လည်း။ တဗ္ဗောဟာရော၊ ထိုဝေါဟာရသည်။ တာနိယေဝ ဩသဓာနီတိ ယထာ၊ ဟူသောဝေါဟာရကဲ့သို့။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တဿ ပဟာနာယာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဌ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဧျာန-ဝိပဿနာ၊ တို့သည်။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘော-ဘဝ၌။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာပိ၊ ဖြစ်ဘူးကုန်သည်လည်း။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ-သမ္မာဝါစာနံယေဝ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်နှင့် သမ္မာဝါစာတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသု၊ ထိုဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်နှင့် သမ္မာဝါစာတို့ကို။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ သေသိဒ္ဓိပါဒသေသဝိရတိယော၊ ကြွင်းသောဣဒ္ဓိပါဒ်, ကြွင်းသောဝိရတီတို့သည်။ [၄၉၂] အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တာဝ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လက္ခဏဟာရဝသေန၊ လက္ခဏဟာရနည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အယမတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ နာနာစိတ္တေသု၊ တို့၌။ ဧတေ သတိပဋ္ဌာနသမ္မပ္ပဓာနဣဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုန္နံ ဉာဏာနန္တိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရိယ-မဂ္ဂဉာဏာနံ၊ တို့၏။ သဗ္ဗေပိ၊ လည်းကုန်သော။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နာဝ၊ သာလျှင်။ ကာမံ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ သာတိသယော၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော။ သမ္မပ္ပဓာန-ဗျာပါရော၊ သမ္မပ္ပဓာန်၏ ဗျာပါရသည်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊

ကြောင့်။ ဖလက္ခဏေ ဌပေတွာ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဝသေသာ၊ ကုန်သော။ တေတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်သုံးပါးသော။ (ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ၊ တို့ကို။) လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ စ ခေါ၊ ထိုဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို လည်း။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ န (လဗ္ဘန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၀၂၅။ သေသေသု ပနာတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိပါဒါဒီသု၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ သတိဝီရိယေသု၊ သတိနှင့်ဝီရိယ တို့၌။ သတိပဋ္ဌာနံ သမ္မပ္ပဓာနန္တိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခိပနဝသေန၊ ချုံးသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ဟာပနံ၊ ယုတ်စေခြင်းသည်။ (အတ္ထိ ယထာ-ဥစ်ပ) ကာယာ-နုပဿနာတိအာဒိဝိဘာဂဒဿနဝသေန၊ ကာယာနုပဿနာအစရှိသော ဝေဘန် ခြင်း ကွဲပြားခြင်းကိုပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဍ္ဎနံ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ အတ္ထိ ယထာ၊ ရှိသကဲ့သို့။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဟာပနဝဍ္ဎနံ၊ ယုတ် စေခြင်း တိုးပွါးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၀၂၆။ ဣဒါနိ၊ ဥ္။ သဗ္ဗေသု ဧဝ၊ အလုံးစုံသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌ ပင်လျှင်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ လဗ္ဘမာနဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ၊ ရအပ်သောဝေဘန်ခြင်း ကွဲပြားခြင်းကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အပိစာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ တေသူတိ၊ ကား။ သတ္တတိံသာယ၊ သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ဆဓာတိ၊ ကား။ ဧကဓာ၊ တပါးအပြားအားဖြင့်။ ဒွေဓာ၊ ဖြင့်။ စတုဓာ၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌဓာ၊ ဖြင့်။ နဝဓာ၊ ဖြင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဆပ္ပကာရေန၊ ခြောက်ပါးအပြားအားဖြင့်။ တေ၊ ထိုဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒါဒိဝသေနာတိ၊ ကား။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒဝသေနေဝ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စိတ္တံ၊ သည်။ စိတ္တိဒ္ဓိ-ပါဒဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပီတိပဿဒ္ဓိဥပေက္ခာ၊ တို့သည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သင်္ကပ္ပါဒယော၊ သင်္ကပ္ပအစရှိသည်တို့သည်။ မဂ္ဂဝသေနေဝ၊ မဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နဝ၊ ကိုးပါးတို့သည်။ ဧကဓာဝ၊ တပါး သော အဖို့ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

စုဒ္ဒသေဝ အသမ္ဘိန္နာတိ၊ ကား။ သတိ၊ သတိဝင်း။ ပ။ အာဇီဝေါ၊ အာဇီဝ ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ၊ ဤတရားတို့သည်။ အသမ္ဘိန္နာ၊ မရောစပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ ပဒန္တရသမ္ဘေဒေန၊ ပုဒ်တပါးနှင့် ရောစပ်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။

အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေးသည်ကို ယူသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ယူအပ်ပြီးကို မယူသောအားဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ စုဒ္ဒသေဝ၊ တဆယ့်လေးပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သဘာဝဓမ္မာ၊ သဘောတရားတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) စ၊ ဆက်။ စုဒ္ဒသာတိ၊ ဟူသောဤအရေအတွက်ကို။ ဥက္ကံသပရိစ္ဆေဒေန၊ အလွန်ဆုံးအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဥ္စ ခေါ၊ ထိုအရေအတွက်ကိုလည်း။ ပဌမဇ္ဈာနိကမဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန၊ ပဌမဈာန်နှင့်ယှဉ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဒုတိယဇ္ဈာနိကေ ပန၊ ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ကား။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဘာဝတော၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးပါးတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တတိယစတုတ္ထပဥ္စမဇ္ဈာနိကေသု၊ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဥ္စမဈာန်နှင့်ယှဉ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒွါဒသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တတိံသပ္ပဘေဒတော-တိ၊ ဟူသော။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဥက္ကံသဝသေနေဝ၊ အလွန်ဆုံး၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဝကံသတော ပန၊ ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်မူကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကေသုဉ္စိ ခဏေ၊ ၌။ ဆတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးတို့သည်ရှင်း။ ပဥ္စတိံသ၊ သုံးဆယ့်ငါးပါးတို့သည်ရှင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အဓိပတီနံ၊ တို့၏။ ကေဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကေသုဉ္စိ ခဏေ၊ တခုသောခဏ၌။ ကေ-ဿဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒဿ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွတ္တိံသ စ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

[၄၉၃] ပဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ သတ္တတိံသ၊ သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသည်။ ကထံ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သင်္ကိစ္စနိပ္ဖါဒနတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧကေစ္စဿ၊ အချို့သောတရား၏။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဧကဿာပိ၊ တပါးတည်းဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ အာနုဘာဝါနုရူပံ၊ အစွမ်းအားလျော်စွာ။ (သီမူ၌ အာနုဘာဝေန-ဟုရှိ၏။ အာနုဘာဝါနုရူပ-ဟု သမာသ်နှင့် ရှိသောပါဌ်ကား မသင့်) ကာယာနုပဿနာဒိတံတံကိစ္စသာဓနတော၊ ကာယာနုပဿနာ အစရှိသော ထိုထိုကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း။ သရူပေန စ ဝုတ္တိတောတိ၊ ကား။ အဘေဒဿ၊ အကွဲအပြားမရှိသော။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒါဒိကဿ၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ် အစရှိသည်၏။ (ဆန္ဒ စိတ် ပီတိ ပဿဒ္ဓိ အစရှိသော တရား ၉-ပါးကိုဆိုသည်။ ထိုကြောင့် စိတ္တိဒ္ဓိ-မသင့်) သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရှင်း။

ဇ္ဈတ္ထာတိ၊ ကား။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ၌။ ပန၊ စောဒနာကို ပြဦးအံ့။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌။ ဈာနကောဋ္ဌာသော၊ ဈာနကောဋ္ဌာသကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတော၊ မယူအပ်သနည်း။ ဈာနရဟိတော၊ ဈာန်မှကင်းသော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ နတ္ထိ နနု၊ မရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား စောဒနာတည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကား။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ တထာ ဝေ၊ ထိုသို့မရှိခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့၌။ ဈာနံ၊ ကို။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ န ခေါဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်သည်သာတည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာဿ၊ လက္ခဏာကိုကပ်၍ရှုခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဈာနဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ မဂ္ဂဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ မဂ်ကိုယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုလက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ လောကုတ္တရံ၊ ဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏဿ ပန၊ ရှိသောဈာန်၏မူကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရိယာမဂ်၌။ သမ္ဘဝေါ ဝေ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) ပန၊ စောဒနာကား။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့၌။ ဈာနကောဋ္ဌာသော၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတော၊ သနည်း။ ဈာနရဟိတော၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ နတ္ထိ နနု၊ မရှိသည်မဟုတ်ပါလော။ တံ၊ ထိုဈာန်သည်။ ပဋိပဒါ ဝိယ၊ ပဋိပဒါကဲ့သို့။ ကေနစိ ပုဗ္ဗဘာဂိယံ စ၊ စင်စစ်ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်သည်လည်း။ န ဟောတိ နနု၊ မဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ကေစိ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိယ၊ အချို့သော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ကဲ့သို့။ မဂ္ဂနိဿန္ဒော ပိ၊ မဂ်၏အကျိုးဆက်သည်လည်း။ န ဟောတိ နနု၊ မဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နော၊ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အတွင်းဝင်သည်။ ဟောတိ နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ယတော၊ ယင်းသို့မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အတွင်းဝင်ခြင်းကြောင့်။ လောကုတ္တရံ ဈာနံ ဘာဝေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဂ္ဂမဂ္ဂပရိဝါရဓမ္မာ စ၊ မဂ်နှင့် မဂ်၏ အခြံအရံ ဖြစ်သောတရားတို့သည်လည်း။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ နနု၊ ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်ပါလော။) ဣတိ၊ သို့စောဒနာပြောအံ့။ (ပရိဟာရော၊ အဖြေကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ/ အံ့။ ဈာနရဟိတော၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ တာဝ၊ စွာ။ (စောဒကေန၊ စောဒကဆရာသည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယောဂမတ္တေန၊ အရိယာမဂ်နှင့် ယှဉ်ကာမျှဖြင့်။ ဈာနဿ၊ ၏။ ဗောဓိပက္ခိယတာ၊ ဗောဓိပက္ခိယ၏ အဖြစ်ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အတိပ္ပသင်္ဂတော၊ အလွန်ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ အလွန်လျှဉ်းပါးခြင်းကြောင့်

တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အာဟာရာဒီနမ္ပိ၊ အာဟာရအစရှိသည်တို့၏လည်း။ ဗောဓိပက္ခိယတာ၊ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နတာ၊ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဗောဓိပက္ခိယဘာဝဿ၊ ဗောဓိပက္ခိယအဖြစ်၏။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မဂ္ဂမဂ္ဂပရိဝါရဓမ္မာ စ၊ တရားတို့သည်လည်း။ ဗောဓိပက္ခိယ-ဓမ္မာ[၁]၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ ကို။ (စောဒကေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ပရိဝါရဋ္ဌော၊ 'ပရိဝါရ၏အနက်သည်။ သဟပဝတ္တိအတ္ထော၊ တကွဖြစ်ခြင်းအနက်သည်။ (ဟောတိ)ကိံ၊ ဖြစ်လေသလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ပရိက္ခာရဋ္ဌော၊ အခြံအရံအနက်သည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ ဖြစ်လေသလော။ ဣတိ၊ သို့ထပ်မံစိစစ်အပ်၏။ ပုရိမော ပက္ခော၊ ရှေးအဖို့သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ သော၊ ထိုအနက်ကို။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ နိလ္လောဝိတော၊ ကြည့်ရှုစိစစ်အပ်ပြီ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဒုတိယော ပက္ခော၊ သည်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ့။) ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ ပဝတ္တမာနံ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်လတ်သော်။ ဈာနံ၊ သည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပရိက္ခာရော၊ အခြံအရံသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။) သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝေန၊ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ပရိက္ခာရော၊ သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဖဿာဒီနမ္ပိ၊ ဖဿစသည်တို့၏လည်း။ မဂ္ဂပရိက္ခာရတာ၊ မဂ်၏အခြံအရံ၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ မူ၍။ ပဋိပက္ခဝိဒ္ဓံသနေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်။ (ပရိက္ခာရော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဈာနဓမ္မာ၊ ဈာန်တရားတို့သည်။ ပဋိပက္ခဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝိစာရော စ၊ သည် ၎င်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည်၎င်း။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော။ သံကိလေသဓမ္မဿ၊ သံကိလေသတရား၏။ ဥဇုပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။ ပေဋကေ၊ ပေဋကကျမ်း၌၊ ဝါ၊ ပေဋကောပဒေသကျမ်း၌။ သုခံ၊ သည်။ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ၏။ (ပဋိပက္ခော၊ တည်း။) ဝိစာရော၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သောစကားတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သုခံ၊ သည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ သည်။ န (ဟောတိ၊) မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ ပဋိပက္ခဿ၊ သော။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပစ္စယ-

၁-ဗောဓိပက္ခိယာ (ဆဋ္ဌ)

တာယ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဟူ၍။ (ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။) ဝိစာရော စ၊ သည်လည်း။ ပညာ ဝိယ ဝါ၊ ပညာကဲ့သို့သော်ငြင်း။ အမိမောက္ခော ဝိယ ဝါ၊ ကဲ့သို့သော်ငြင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ပဋိပက္ခသ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ပညာနှင့်။ ပဋိရူပတာယ၊ သင့်လျော်သော (ဝါ) တူသော တရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ [၄၉၄] ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တထာ၊ တူ။ ပီတိပိ၊ သည်လည်း။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ အဒေါသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥဇုပဋိပက္ခော၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်။ အဒေါသသမ္ပယောဂတော၊ အဒေါသနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိပက္ခော၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ ပရိယာယေန ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ ပန၊ စင်စစ်။ ဈာနဓမ္မေသု၊ ဈာန်တရားတို့တွင်။ ဝိတက္ကသမာဓယော ဧဝ၊ ဝိတက်နှင့် သမာဓိ တို့သည်သာလျှင်။ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။ ပဋိပက္ခဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အဘာဝတော-၌စပ်) ပဋိ- ပက္ခဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထဿ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ ပရိ- ပုဏ္ဏဿ၊ ပြည့်စုံသော။ ဈာနကောဋ္ဌာသဿ၊ ဈာနကောဋ္ဌာသ၏။ အဘာဝ- တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဈာန်အဖို့ကို။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့၌။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ န ကတော၊ မပြုအပ်။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ စ၊ သည်ငြင်း။ သမ္မာသမာဓိ စ၊ သည်ငြင်း။ မဂ္ဂပရိယာပန္နာ၊ မဂ်၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဈာနဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုမဂ်၌ အတွင်းဝင်သော သင်္ကပ္ပ သမာဓိတို့ကို။ သန္ဒာယ၊ ၍။ ဝါ၊ ကား။ တံသမ္ပယုတ္တတာယ၊ ထို သင်္ကပ္ပ သမာဓိတို့နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတရေပိ၊ ဤမှတပါးသော ဈာနင်တို့ကိုလည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ယသ္မိံ သမယေ လောကုတ္တရံ ဈာနံ ဘာဝေတိ နိယျာနိကန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂၇။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဝုဋ္ဌာနဟူသည်။ နိမိတ္တတော စ၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှငြင်း။ ပဝတ္တတော စ၊ မပြတ်ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တရုပ်နာမ်အယဉ်မှငြင်း။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်း တည်း။ ဗလသမာယောဂေါ၊ ဟူသည်။ သမထဝိပဿနာဗလေဟိ၊ သမထ ခွန်အား ဝိပဿနာခွန်အားတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တတာ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ပရိညာဘိသမယာဒိဝသေန၊ ပရိညာဘိသမယစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုက္ခာ- ဒီသု၊ ဒုက္ခအစရှိသည်တို့၌။ ဝိသေသဒဿနဋ္ဌေန၊ အထူးသဖြင့် မြင်တတ်သော

အနက်သဘောကြောင့်။ မဂ္ဂပညာပိ၊ မဂ်ပညာကိုလည်း။ ဝိပဿနာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယဝိပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ အစုံဖွဲ့အပ်လျက်။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ နိမိတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တာ၊ မှ။ နေဝ ဝုဋ္ဌာတိ၊ မထ။ ပဝတ္တိ-ကာရဏဿ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ သမုဒယဿ၊ ကို။ အသမုစ္ဆိန္ဒနတော၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တာ၊ အယဉ်မှ။ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ မထ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကတ္တဗ္ဗာ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ နိမိတ္တတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းဟူသည်။ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ ကို။ နိဿဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏကရဏံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်းပင်တည်း။ ပဝတ္တတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဟူသည်။ ဟေတုနိရောဓေန၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါကာလ၌။ ဝိပါကပ္ပဝတ္တဿ၊ ဝိပါက်အယဉ်၏။ အနုပ္ပတ္တိ-ဓမ္မတာပါဒနံ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းတည်း။ (ဤ၌ ဝ-ပိုနေသည်) တေန၊ ကြောင့်။ သမုဒယဿ အသမုစ္ဆိန္ဒနတော ပဝတ္တာ န ဝုဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဒုဘတောတိ၊ ကား။ ဥဘတော၊ နှစ်ပါးသောအဖို့မှ။ ဒ-ကာရာဂမံ၊ ဒ-အက္ခရာလာခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဒုဘတော-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒုဘာတိ ဧတံ၊ ဒုဘာ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဥဘယသဒ္ဒေန၊ ဥဘယ-သဒ္ဒါနှင့်။ သမာနတ္ထံ၊ တူသောအနက်ရှိသော။ ပဒန္တရမေဝ၊ ပုဒ်တပါးသာလျှင်တည်း။ ဒဿနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ပရိညာဘိသမယာဒိလက္ခဏေန၊ ပရိညာဘိသမယစသည်လက္ခဏာရှိသော။ စတုသစ္စဒဿနဋ္ဌေန၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်သော အနက်သဘောကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာတိ၊ ကား။ ဒွါသဋ္ဌိပ္ပဘေဒါယပိ၊ ၆၂-ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မှ။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေ-ဟီတိ၊ ကား။ အပါယဂမနီယတာယ၊ အပါယ်သို့ လားစေတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တဿာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့။ အနုဝတ္တကေဟိ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာဒိကိလေသေဟိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာအစရှိသော ကိလေသာတို့မှ။ ခန္ဓေဟီတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဌ်၌လည်း။ တဒနုဝတ္တကသဒ္ဒေါ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော၊ စပ်အပ်၏။ တေ စ၊ ထိုခန္ဓာတို့ကိုလည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-အာဒိပစ္စယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သော ခန္ဓာတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒီတိအာဒီသုပိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ-အစရှိသော ပါဌ်တို့၌လည်း။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္ဓေ-ဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူသော။ ပါဠိ၊ ကို။ သံခိတ္တာ၊

ချုံးအပ်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ ယထာ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ မိစ္ဆာဝါစာဒယောပိ၊ တို့ကိုလည်း။ အပါယဂမနီယာ ဝေ၊ အပါယဂမနီယတရားတို့ကို သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ မိစ္ဆာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ၊ တို့သည်။ စေတနာသဘာဝါ၊ စေတနာသဘောရှိကုန်၏။ မိစ္ဆာသတိ၊ ဟူသည်။ တထာပဝတ္တာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယေ၊ အထက်မဂ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်း၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ [၄၉၅] တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈာ မာနတော၊ ထိုထိုမဂ်သည် ပယ်သတ်အပ်သော မာနမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုမာနသည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနိယော၊ ဒိဋ္ဌိအရာ၌တည်၏။ ပန၊ ဆက်။ တွေ၊ ဤအထက်မဂ် သုံးခုအပေါင်း၌။ မိစ္ဆာမဂ္ဂတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုဒ္ဓရိတွာ၊ မထုတ်မူ၍။ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈသံယောဇနာနုသယေဟေဝ၊ ထိုထိုမဂ်သည် ပယ်သတ်အပ်သော သံယောဇဉ် အနုသယတို့မှသာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓဋံ၊ ထုတ်ပြအပ်၏။

အဏုသဟဂတာတိ၊ ကား။ အဏုဘာဝံ၊ သိမ်မွေ့နုးညံ့သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ ပတ္တာ၊ ရောက်သော။ တနုဘူတာ၊ ခေါင်းပါးသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၈၂၈။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဗလသမာယောဂံ၊ ခွန်အားတို့နှင့် အညီအမျှယှဉ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ လောကိယာနဋ္ဌာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမာဓိဘာဝနာဘာဝတော၊ သမာဓိဘာဝနာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သည်။ အဓိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပဿနာဘာဝနာယ၊ ၏။ ဉာဏုတ္တရတ္တာ၊ ဉာဏ်လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ သည်။ အဓိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာနဘာဝေန၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယုဂေ၊ ထမ်းပိုး၌။ နဒ္ဓါ ဗဒ္ဓါ ဝိယ၊ ဖွဲ့အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အညမညံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကိစ္စတော၊ ပယ်ခြင်းကိစ္စ အားဖြင့်။ အနူနာဓိကဘာဝေန၊ မယုတ်မလွန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတော ဝေ၊ ပင်လျှင်။ သမာယောဂေါ၊ အညီအမျှယှဉ်ခြင်း သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သမပရိစ္ဆေဒယောဂေါ၊ ညီမျှသော အပိုင်းအခြား အားဖြင့် ယှဉ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

သမာဓိပဋိပက္ခဒဿနတ္ထံ၊ သမာဓိ၏ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေဟီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စပဓာနေဟိ၊ ဥဒ္ဓစ္စပြဓာန်း ကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ (ဝုဋ္ဌဟတော-၌စပ်) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အဝိက္ခေပေါ သမာဓီတိ၊ ကား။ သမုစ္ဆိန္နေနေ၊ အကြွင်းမဲ့

ပယ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘပဿ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏။ ဉဇုပဋိပက္ခဘူတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ တည်း။ နိရောဓဂေါစရောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိ၏။ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဝုဋ္ဌာနက-ဘာဝေန၊ ထသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိမိတ္တတော စ၊ မှုရင်း။ ပဝတ္တတော စ၊ အဇ္ဈတ္တ ပဝတ္တမှုရင်း။ ဝုဋ္ဌဟမာနဝသေန၊ ထသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကေရသာတိ၊ ကား။ သမာနကိစ္စာ၊ တူသောကိစ္စရှိကုန်၏။

ပဟာတဗ္ဗဓမ္မပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂၉။ ယေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ယေ သံကိလေသဓမ္မာ၊ အကြင်သံကိလေသ တရားတို့ကို။ သံယောဇနာဒီသု၊ သံယောဇဉ်အစရှိသည်တို့၌။ သံယောဇနဋ္ဌေန၊ ယှဉ်စေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဗန္ဓနဋ္ဌေန၊ နှောင်ဖွဲ့တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ သံယောဇနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိဗာဓနဋ္ဌေန၊ နှိပ်စက် တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဥပတာပနဋ္ဌေန၊ ပူလောင် စေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကိလေသာ၊ မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆာ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းကုန်သော။ သဘာဝါ၊ သဘောတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ လောကေ၊ ၌။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ လောကပရိယာပန္နာ၊ လောက၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကဓမ္မာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ မစ္ဆေရဿ၊ ဝန်တိုသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မံ၊ အမှုတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မစ္ဆရိယံ၊ မည်၏။ ဝိပရီတဋ္ဌေန၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော အနက်သဘောကြောင့်။ ဝိပလ္လာသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဂန္ထနဋ္ဌေန၊ ထုံးဖွဲ့တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဂန္ထာ၊ ကုန်၏။ အယုတ္တာ၊ မသင့်လျော်သော။ ဂတိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂတိ၊ မည်၏။ အာသဝန္တိ၊ ယိုစီးတတ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ရှည်စွာသောသံသရာ ဆင်းရဲကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်၏။ ဩဟနန္တိ၊ နှစ်မြှုပ်၍သတ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဩဃာ၊ မည်ကုန်၏။ ယောဇနဋ္ဌေန၊ ယှဉ်စေခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ ယောဂါ၊ မည်ကုန်၏။ နီဝရန္တိ၊ တားမြစ်ပိတ်ဆို့တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နီဝရဏာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဓမ္မသဘာဝံ၊ မှန်ကန်သောတရားသဘောကို။ အတိက္ကမ္မ၊ ကျော်လွန်၍။ ပရတော၊ မှားသောအားဖြင့်။ အာမသန္တိ၊ သုံးသပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရာ-မာသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဘုသံ၊ ပြင်းစွာ။ အာဒိယန္တိ၊ စွဲယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ အပ္ပဟီနဘာဝေန၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ အနု အနု၊ အဖန်ဖန်။ သေန္တိ၊ ကိန်းဝပ်တတ် ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုသယာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ မလိနဘာဝကရဏဋ္ဌေန၊ ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ မလာ၊ မည်ကုန်၏။

အကုသလကမ္မာနိ စ၊ အကုသိုလ်ကံတို့လည်း ဟုတ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုအကုသိုလ်ကံတို့ဟူသည်။ သုဂတိဒုဂ္ဂတီနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုဂတိဒုဂ္ဂတိဘဝတို့၌။ နိဗ္ဗတ္တနကသုခဒုက္ခာနဥ္စ၊ ဖြစ်လတ့ံသော ချမ်းသာဆင်းရဲတို့၏ရင်း။ ပထာ စ၊ အကြောင်းတို့လည်း ဟုတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကုသလကမ္မပထာ၊ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ဤတရားအပေါင်း၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ [၄၉၆] စိတ္တစေတသိကရာသိ၊ စိတ်စေတသိက်တို့၏ အစုကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) အကုသလော စ၊ အကုသိုလ်လည်းဟုတ်၏။ သော၊ ထိုအကုသိုလ်ဟူသည်။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ စ၊ လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အကုသလသဒ္ဒါ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ခန္ဓေဟိ ခန္ဓာနန္တိ၊ ကား။ ဣဓလောကက္ခန္ဓေဟိ၊ ဤမျက်မှောက်လောကခန္ဓာတို့နှင့်။ ပရလောကက္ခန္ဓာနံ၊ တမလွန်လောကခန္ဓာတို့ကို။ (ဤအရာ၌ ဖလေန ကမ္မဿ-ဟူသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီ ပရလောကက္ခန္ဓေဟိ ဣဓလောကက္ခန္ဓာနံ-ဟု ရှိသင့်၏) ယာဝဥ္စ တေတိ၊ ကား။ တေ ရူပရာဂါဒယော၊ ထိုရူပရာဂ အစရှိသည်တို့သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်လျက်ရှိကုန်သေး၏။ န သမုစ္ဆိဇ္ဇန္တိ၊ အကြွင်းမဲ့ မပြတ်ကုန်သေး။ တာဝ၊ လောက်။ တေသံ ခန္ဓဖလဒုက္ခာနံ၊ ဤခန္ဓာ အကျိုး ဆင်းရဲတို့၏။ အနုပရမော၊ မကင်းခြင်းသည်။ အဝိစ္ဆေဒေါ၊ မပြတ်စဲခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ တေနေ၊ ဤပါဠ်ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုရူပရာဂစသည်တို့၏။ သံယောဇနတ္တံ၊ ယှဉ်စေခြင်းအနက်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဥဒ္ဓန္တိ ကား။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝတို့၌။ ဝါ၊ ကား။ တတိယမဂ္ဂုပ္ပတ္တိယာ၊ တတိယမဂ်ဖြစ်သည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌၊ ဝါ၊ သို့။ ဘဇန္တိ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓံဘာဂါ၊ မည်ကုန်၏။ ရူပါရူပဘဝါ၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုအထက်အဖို့ဖြစ်သော ရူပဘဝ အရူပဘဝတို့၏။ အဝိစ္ဆေဒဟေတုတာယ၊ မပြတ်စဲခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိတာနိ၊ အစီးအပွါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓံဘာဂိယာနိ၊ မည်ကုန်၏။

ကိလိဿန္တိ စ၊ ညစ်နွမ်းလည်း ညစ်နွမ်းစေအပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ နှိပ်စက်လည်း နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏။ ကိလေသေန္တိ စ၊ နှိပ်စက်လည်း နှိပ်စက်တတ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ညစ်နွမ်းလည်း ညစ်နွမ်းစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓမ္ပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သယံ သံကိလိဋ္ဌတ္တာတိ-အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ၊ ဟူသည်။ လောကထူပိကာဒီသု၊ လောက၏အထွဋ်ဖြစ်သော ဘုံစသည်တို့၌။ မောက္ခောတိ၊ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍။ ပဝတ္တမိစ္ဆာ-ဝိမောက္ခော၊ ဖြစ်သောမိစ္ဆာဝိမောက္ခတည်း။ အဘိနိဝိသနာဒိဝသေန၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မိစ္ဆာ ဝိပရီတံ၊ ဖောက်ပြန် မှားယွင်းစွာ။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ န ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (တနည်းကား) န သမ္မာ၊ မှန်စွာမဟုတ်မူ၍။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဉာဏံ၊ ဟူသည်။ မောဟောဝ၊ မောဟသည်သာလျှင်တည်း။

လောကပ္ပဝတ္တိယာတိ၊ ကား။ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိယံ၊ ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အနုပရမမမ္မကတ္တာတိ၊ ကား။ ပုညာပုညဝသေန၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ အဝိစ္ဆိဇ္ဇနတော၊ မပြတ်စဲခြင်းကြောင့်။ လာဘဟေတုကော၊ လာဘ်လျှင် အကြောင်းရှိသော တရားသည်။ လာဘော၊ မည်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာရဏောပစာရေန၊ ကာရဏူပစာအားဖြင့်။

အာဝါသေ၊ နေထိုင်ရာကျောင်းအဆောက်အဦ၌။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်း သည်။ ဝါ၊ ကား။ အာဝါသဟေတုကံ၊ နေထိုင်ရာကျောင်းအဆောက်အဦလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်းသည်။ အာဝါသမစ္ဆရိယံ၊ မည်၏။

ဝတ္ထုံ၊ ကို။ အဘိန္ဒိတွာ၊ မခွဲမူ၍။ တယောတိ၊ သုံးပါးဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲ၍။ ဝုစ္စမာနေ ပန၊ ဆိုအပ်သော်ကား။ ဒွါဒသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂန္ထကရဏံ၊ အထုံးအဖွဲ့ကိုပြုခြင်းသည်။ ကာရဏဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိဗဒ္ဓတာကရဏံ၊ ဖွဲ့စပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်။ ဂန္ထနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ တံ၊ ထိုအထုံးအဖွဲ့ကိုပြုခြင်းကို။ ရူပကာယေပိ၊ ၌လည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာမကာယဿ စေဝ ရူပကာယဿ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂန္ထတရားတို့တွင်။ ဗျာပါဒဿာပိ၊ ၏လည်း။ အဘိသဇ္ဇနုပနယှဝသေန၊ ရေးရှက်ပင်ငြိခြင်း ဖွဲ့တွယ်ခြင်းတို့၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဂန္ထနဋ္ဌော၊ ထုံးဖွဲ့ခြင်းအနက် ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ထုံးဖွဲ့တတ်သောကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဗျာပါဒ၏။ ပဋိဃသံယောဇနဘာဝေါ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်၏ အဖြစ် ကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဆန္ဒဒေါသမောဟဘယေဟီတိ၊ ကား။ ဆန္ဒဒေါသမောဟဘယဟေတု၊ ဆန္ဒဒေါသမောဟဘယဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တဒ္ဓီတိ၊ ကား။ အကတ္တဗ္ဗ-

ကရဏာဥ္စ၊ မပြုအပ်သောအမှုကို ပြုခြင်းကိုရင်း။ ကတ္တဗ္ဗာကရဏာဥ္စ၊ ပြုအပ်သော အမှုကို မပြုခြင်းကိုရင်း။

သဝနာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်။ သဝနတောတိ၊ ကား။ ကိလေသာသုစိဘာဝေန၊ ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဿန္ဒနတော၊ ယိုစီးတတ်သောကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ သဝနတောတိ၊ ကား။ ပသဝနတော၊ ဖြစ်ပွါးစေတတ်သောကြောင့်။

[၄၉၇] အာကစ္စနဋ္ဌေန ဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန စာတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဩဃာဝိယ၊ ဩဃတို့နှင့်တူကုန်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ဩဃာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏေန စ၊ အာရုံနှင့်ရင်း။ ဒုက္ခေန စ၊ ဆင်းရဲနှင့်ရင်း။ ဝိယောဂဿ၊ မယှဉ်ခြင်း ကင်းကွာခြင်းကို။ အပ္ပဒါနသင်္ခါတေန၊ မပေးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယောဇနဋ္ဌေန၊ ယှဉ်စေခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ ယောဂါ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သံသိလေသကရဏဋ္ဌေန၊ ငြိကပ်ခြင်းကိုပြုခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ (သံကိလေသ-မှားသည်) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေသညေဝါတိ၊ ကား။ ကာမရာဂါဒီနံယေဝ၊ ကာမရာဂအစရှိသည်တို့၏သာလျှင်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုကာမရာဂစသည်တို့သည်။ သောတဝသေန၊ အယဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ သောတော၊ ရေအယဉ်သည်။ သောတပတိတော၊ ရေအယဉ်၌ ကျကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ သမုဒ္ဒံ၊ သို့။ ပါပေန္တိ ဝိယ၊ ရောက်စေကုန်သကဲ့သို့။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ပတိတေ၊ ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အပါယ-သမုဒ္ဒံ၊ အပါယ်လေးပါးတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာသို့။ ပါပေန္တိ၊ ရောက်စေတတ်ကုန်၏။ သံသာရသမုဒ္ဒတော စ၊ သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာမှလည်း။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဥက္ခိပိတုံ၊ ချီခြင်းထောင်ခြင်းငှါ။ န ဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။ ယထာ-ဂဟိတံ၊ ယူမြဲတိုင်းသော။ အာရမ္မဏဥ္စ၊ ကိုလည်း။ ဝိဿဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ န ဒေန္တိ၊ ကုန်။ ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ပါပံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒုက္ခ-ပ္ပတ္တေ စ၊ ဆင်းရဲသို့ရောက်သော သူတို့ကိုလည်း။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ တာဒိသေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ (ပါပေန၊ နှင့်။ (တနည်း) ဒုက္ခေန၊ နှင့်။) ယောဇေန္တိ၊ ယှဉ်စေတတ်ကုန်၏။

စိတ္တဿာတိ၊ ကား။ ကုသလစိတ္တဿ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဈာနစိတ္တဿ၊ ဈာန်စိတ်ကို။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဝရဏံ၊ တားမြစ်ခြင်းသည်။ အာရဝဏံ၊ မည်၏။ ကိလေသဝါသနံ၊ ကိလေသာဟူသော အထုံကို။ နေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဝရဏံ၊ တားမြစ်ခြင်းသည်။ နီဝရဏံ၊ မည်၏။ ကုဋ္ဋကဝါဋ္ဌာဒီဟိ၊ နံရံ တံခါးရွက်စသည်တို့ဖြင့်။ ပိဒဟနံ ဝိယ၊ ပိတ်ဆို့ခြင်းကဲ့သို့။ (ပိဒဟနံ၊ သည်။) ပဋိစ္ဆာဒနံ၊ မည်၏။ တံ ပန၊ ထိုတားမြစ်ပိတ်ဆို့ခြင်းကိုကား။

ကုသလာဒီနိ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏှိတုံ စ၊ ဆည်းပူးခြင်းငှါလည်း။ ပရိညာတုံ စ၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်းငှါလည်း။ ဉာတုံ စ၊ သိခြင်းငှါလည်း။ အပ္ပဒါန-ဝသေန၊ မပေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

တဿ တဿ ဓမ္မဿ သဘာဝန္တိ၊ ကား။ ကာယာဒိကဿ၊ ကာယအစရှိသော။ တဿ တဿ ဓမ္မဿ၊ ထိုထိုတရား၏။ အသုဘာဒိသဘာဝံ၊ အသုဘအစရှိသော မှန်ကန်သောသဘောကို။ အဘူတံ သဘာဝန္တိ၊ ကား။ သုဘာဒိ-သဘာဝံ၊ သုဘအစရှိသော မမှန်ကန်သော မှားသောသဘောကို။

ထာမဂတဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ထာမဂတဘာဝေန၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ထာမဂတန္တိ၊ ဟူသည်။ အနညသာဓာရဏော၊ တပါးသော ကိလေသာတို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ ကာမရာဂါဒီနံ၊ ကာမရာဂအစရှိသည်တို့၏။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ယေန၊ ယင်းသို့ဖြစ်သော ကြောင့်။ တေ ဝေ၊ ထိုကာမရာဂစသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနုသယာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အနုသယနဋ္ဌ၊ ကိန်းခြင်းသည်လည်း။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပဟီနဘာဝေန၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယသမဝါယေ၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ ကာမရာဂါဒီနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန အနုသေန္တီယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဒုမ္မောစနီယဘာဝေန၊ လွတ်စေနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တေလဥ္ဆနကလလံ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဂ၃၀။ သေသာတိ၊ ကား။ အနပါယဂမနီယာ၊ အပါယဂမနီယမဟုတ်ကုန်သော။ သုခုမာ၊ ကုန်သော။ ကာမရာဂပဋိဃာ၊ တို့ကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဈာ ဝေ၊ စတုတ္ထဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် ပယ်သတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဓာရဏေန၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းဖြင့်။ ပဌမဉာဏာဒိဝဇ္ဈတာ၊ ပဌမဉာဏ်စသည်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ နိဝတ္တီယတိ၊ နစ်စေအပ်၏။ တယိဒံ နိယမဒဿနံ၊ ထိုသို့သောနိယမကို ပြခြင်းကို။ အညတ္ထာပိ၊ တပါးသော အရာ၌လည်း။ နေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပရတောတိ-အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ နိယမံ န ကရိဿာမာတိ ဧတေန၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ နိယမေ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်ခြင်းကို။ အကတေ၊ မပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝဇ္ဈတာပိ၊ အောက်မဂ်တို့ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း၊ ဝါ၊ အဖြစ်သည်လည်း။ အနုညာတာ ဝေ၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။

လောဘာ။ပ။ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဈာနီတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်တို့၌။ ပဌမဉာဏာဒီဟိ၊ ပဌမဉာဏ်စသည်တို့ဖြင့်။ ဟာတာပါယဂမနီယာဒိဘာဝါနိ၊ ပယ်သတ်အပ်ပြီးသော အပါယဂမနီယစသည်အဖြစ် ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သြဠာရိကသုခုမတာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ် သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကို။ ဂဟိတာ၊ ၏။

ယသေတိ၊ ကား။ ပရိဝါရေ၊ အခြံအရံ၌။

[၄၉၈] အဂတီသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒာဒယော၊ ဆန္ဒစသည်တို့သည်။ ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဈာ၊ အထက်မဂ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်ကုန်သည်။ ကိဉ္စာပိ (ဟောန္တိ)၊ အကယ်၍ကားဖြစ်ကုန်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ တံမူလကဿ၊ ထိုဆန္ဒစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ အကတ္တဗ္ဗကရဏဿ စ၊ မပြုအပ်သောအမှုကို ပြုခြင်း၏ရင်း။ ကတ္တဗ္ဗာကရဏဿ စ၊ ပြုအပ်သောအမှုကို မပြုခြင်း၏ရင်း။ အပါယဂမနီယတာယ၊ အပါယ်သို့ လားစေတတ်သော တရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈာ၊ ကုန်၏။

ကတာကတာကုသလကုသလဝိသယံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အကုသိုလ်, မပြုမိသော ကုသိုလ်လျှင် အရာရှိသော။ ဝိပ္ပဋိသာရဘူတံ၊ နှလုံးမသာသော သဘောဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယံ ကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကုက္ကုစ္စကို။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ တတိယဉာဏဝဇ္ဈံ၊ တတိယဉာဏ်ဖြင့် ပယ်သတ်အပ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ကုက္ကုစ္စပကတတာယ၊ အလိုလိုနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာပတ္တိ ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကုက္ကုစ္စကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကုက္ကုစ္စဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကုက္ကုစ္စနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာတို့ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌသာလိနီယံ၊ အဋ္ဌသာလိနီကျမ်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝစနာနံ၊ စကားတို့၏။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အညေသုပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒေသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ အဓိပ္ပါယော၊ ကျမ်းဆရာ၏အလိုကို။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ ရှာအပ်၏။ ဝိရောဓတော၊ ဆန့်ကျင်သောအားဖြင့်။ န ပစ္စေတဗ္ဗော၊ မယူဆအပ်။ ဝါ၊ ကား။ သြဠာရိကာနဝသေသပ္ပဟာနံ၊ ကြမ်းတမ်းသော ကုက္ကုစ္စကို ပယ်ခြင်းနှင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကုက္ကုစ္စဿ၊ ၏။ ပဌမတတိယဉာဏဝဇ္ဈတာ၊ တို့ဖြင့် သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အနုဝသိတွာ အနုဝသိတွာ၊ နေ့စဉ်ရက်ဆက်နေ၍။ အာဝသထပိဏ္ဍံ၊ ဧည့်ရိပ်သာ၌ တည်ထားသောဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ ဝါ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊

သို့နှလုံးသွင်း၍။ ကုက္ကုစ္စာယန္တော၊ အလိုလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ န ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ ခံယူတော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတံ၊ လာသော။ ကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။ အရဟ-တော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ နိဝရဏံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်။ နိဝရဏပဋိရူပကံ၊ နိဝရဏနှင့်တူသော။ "ကပ္ပတိ၊ အပ်လေသလော။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်လေသလော။" ဣတိ၊ သို့။ ဝိမံသနဘူတံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသဘော ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိနယကုက္ကုစ္စံ နာမ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဝိနယကုက္ကုစ္စသည်။ တထာပဝတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေါ၀၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်သာလျှင်တည်း။

အဏုသဟဂတာ၊ သိမ်မွေ့သည်အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ကာမရာဂပဋိဃာနုသယာ၊ တို့ကို။ တတိယဉာဏဝဇ္ဈာ၊ တတိယဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဩဠာရိကာနံ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော ကာမရာဂ ပဋိဃတို့၏။ ဒုတိယဉာဏဝဇ္ဈတာ၊ ဒုတိယဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဟာတဗ္ဗအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤသံယောဇန-အစရှိသော ပုဒ်တို့တွင်။ စိတ္တုပ္ပါဒဂ္ဂဟဏေန၊ စိတ္တုပ္ပါဒကိုယူသဖြင့်။ မက္ခပဠာသမာယာသာဌေယျ-ပမာဒထမ္ဘသာရမ္ဘာဒီနံ၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းဟူသော မက္ခ, ဂုဏ်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဖက်ပြိုင်ခြင်းဟူသော ပဠာသ, မိမိအပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်း၍လှည့်စားခြင်းဟူသော မာယာ, မိမိ၌ မရှိသောဂုဏ်ကိုဖော်ပြ၍ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်းဟူသော သာဌေယျ, အကုသိုလ် ဒုစရိုက်နှင့် ကာမဂုဏ်တို့၌ စိတ်ကို လွှတ်ထားသည်ဖြစ်၍ မေ့လျော့ခြင်းဟူသော ပမာဒ, ရိုသေထိုက်သောသူတို့အား မရိုသေ မကိုင်းရှိုင်းနိုင်အောင် တောင့်တင်းခြင်းဟူသော ထမ္ဘ, သူတပါးထက် ကျော အောင် သာအောင်ပြု၍ ချုပ်ချယ်ခြင်းဟူသော သာရမ္ဘ အစရှိသော အကုသိုလ်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂ၁၁။ အဖလော ဝါယာမောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ တာဝ၊ စွာ။ အတီတာနံ၊ အတိတ်ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟနေ၊ ပယ်ခြင်း၌။ ဝါယာမော၊ သည်။ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ အတိတ်ကိလေသာတို့၏ ချုပ်ကုန်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဖလော၊ အကျိုး မရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်တန်စေ။ အနာဂတာနံ၊ အနာဂတ်ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟနေ ပန၊ ပယ်ရာ၌မူကား။ ကထံ၊ အဘယ်နည်း။ (အပြည့်အစုံဆိုလျှင် ဝါယာမော၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အဖလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဟုပေး။) ဣတိ၊ သို့။ တေသမ္ပိ၊ ထိုအနာဂတ်ကိလေသာတို့၏ လည်း။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ့်သော။ အဝိပရီတံ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မသိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နတ္ထိတာ-

မတ္တံ၊ မရှိခြင်းမျှကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ စောဒေတိ၊ စောဒနာ၏။ တထာပိ အဖလောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဖြစ်သော အတိတ်အနာဂတ်ပြဿနာ၌။ ပဟာ-တဗ္ဗာနံ၊ ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စောဒနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣဓ ဒါနိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ပြဿနာကို ပြဆိုသော ယခုအခါ၌။ ပဟာနဿ၊ ပယ်ခြင်း၏။ (နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စောဒနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိငြားအံ့။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်သောတရားတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သန္တိ၊ ရှိကုန်အံ့နည်း။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပဟာတဗ္ဗာ စ၊ ပယ်အပ်သော တရားတို့သည်လည်း။ (ယဒိ) သန္တိ၊ အကယ်၍ရှိကုန်ငြားအံ့။ ပဟာနဉ္စ၊ သည်လည်း။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ပဟာတဗ္ဗာ စ၊ ပယ်အပ်သော တရားတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပဟာနဉ္စ၊ ပယ်ခြင်းသည် လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤအနက် ၂-ခုသည်။ ဝိပ္ပဋိသိဒ္ဓံ၊ အပြန်အလှန်ပယ်မြစ်အပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကသ္မာ၊ ကား။ ပဟာတဗ္ဗေသု၊ တို့သည်။ သန္တေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်။ ပဟာနဿ၊ ၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဤပုဒ် ရှိသင့်၏) တဒု-ပဂေါ၊ ထိုပယ်မြစ်ခြင်း အားလျော်သော။ ဝါယာမော၊ သည်။ အဖလော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ မူကား။) အာလောကတမာနံ၊ အလင်းနှင့် အမှောင်တို့၏။ သဟာဝဋ္ဌာနေ၊ အတူတကွတည်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အာလောကဿ၊ အရောင်အလင်း၏။ အဖလတာ ဝိယ၊ အကျိုးမရှိသည် အဖြစ် ကဲ့သို့တည်း။ အထာပိ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍လည်း။ ကထဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းဖြင့်။ ပဟာနံ၊ သည်။ (ယဒိ) သိယာ၊ အံ့။ မဂ္ဂဘာဝနာ စ၊ သည် လည်း။ သံကိလေသိကာ၊ သံကိလေသတရားနှင့်ယှဉ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ပဟာတဗ္ဗပဟာယကာနံ၊ ပယ်အပ်သောတရားနှင့် ပယ်တတ် သော တရားတို့၏။ [၄၉၉] သဟာဝဋ္ဌာနတော၊ အတူတကွတည်ခြင်းကြောင့် တည်း။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တသင်္ခါရဝါဒီနံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သောသင်္ခါရဟု ဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တသင်္ခါရာနံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော သင်္ခါရတို့၏။ (ဝိပ္ပယုတ္တတာ) ဝိယ၊ မယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တတာ ဝါ၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်သည်၏ အဖြစ်သည်မူလည်း။ သိယာ၊ ၏။ နေသံ ဝါဒီနံ၊ ထိုစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ သင်္ခါရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တံ ပန၊ ထိုစကားသည်ကား။ မတိမတ္တံ၊ မိမိတို့၏အလို အယူမျှသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ န စ ပစ္စုပ္ပန္နကိလေသော စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော နာမ အတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကေဝတ္ထု-ကာဒိဘာဝေန၊ ကေဝတ္ထုကစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ ခဏတ္တယပရိယာပန္နာ၊ ခဏသုံးပါး၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာ၊ နာမ်

တရားတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်မည်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန် နာမ်တရားတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ နာမ၊ မယှဉ်သည်မည်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တတာ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ အာဝေဏိကာတိ၊ ကား။ အသာဓာရဏာ၊ မဆက်ဆံသော။ သယမေဝ၊ မိမိအဋ္ဌကထာဆရာကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ပါဠိအနာရုဠှာ၊ ပါဠိတော်၌ တင်မထားအပ်သော စောဒနာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ ၏။ ပါဠိယံယေဝ၊ ပင်လျှင်။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်လေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ အပ်၏။ ယွာယံ-ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ အကြင် မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ပါဠိနှင့်အညီ ယွာယံ-သာသင့်သည်) ဟဥ္စီတိ၊ ကား။ ယဒိ၊ အကယ်၍။

ဝိနိဗဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ မာနေန၊ မာနဖြင့်။ ပတ္ထဒ္ဓစိတ္တော၊ တောင့်တင်းသော စိတ်ရှိလျက်။ ပရာမဋ္ဌောတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာဘိနိဝိဋ္ဌော၊ မှားယွင်းစွာနှလုံးသွင်းလျက်။ ထာမဂတောတိ၊ ကား။ ထာမဂတကိလေသော၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်သော ကိလေသာရှိလျက်။ ထိရဘာဝဂတာနုသယော၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော အနုသယရှိလျက်။ တေန ဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာလေသု၊ တို့၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကိလေသာ စ၊ တို့သည်လည်း။ တိကာလိကာ၊ ကာလသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအကြောင်းကြောင့်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တာယ၊ ထိုမဂ္ဂဘာဝနာဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗံ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ (န ဟိ-အရာ၌ န ဟီတိ-ဟု ရှိစေရမည်) န ဟီတိ၊ န ဟိ-ဟူသောစကားသည်။ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စတုက္ခတ္တုံ၊ လေးကြိမ်။ ဝုတ္တဿ၊ သော။ ပဋိက္ခေပဿ၊ ပရဝါဒီ၏ ပယ်မြစ်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်မြစ်ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း[၁]။ ဣဒံ၊ (သေယျထာပိ တရုဏော ရုက္ခော။ပ။ အတ္ထိ

၁-ဤအရာတွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ရင်း ဤဋီကာ၌ရင်း ချွတ်ယွင်းချက်များကို ပြင်ဆင်နိုင်ရန် အရင်းခံ သာဓကဖြစ်သော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိကို ရှေးဦးစွာ ထုတ်ပြအံ့။

တေန ဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ နတ္ထိ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ နတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ နတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယောတိ။ (န ဟိ၊) အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ အတ္ထိ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ အတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ အတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယော။ ယထာကထံ ဝိယ၊ သေယျထာပိ တရုဏော ရုက္ခော အဇာတဖလော။ပ။ အတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယောတိ။ (ပဋိသံ ၃၉၅)

အထက်ပါ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌ လက်သည်းကွင်းဖြင့် ပြထားသော (န ဟိ၊) ဟူသော ပါဌ်မှာ ယခုလက်ရှိ စာအုပ်တို့၌ မရှိပဲ လိုနေသည်၊ ထိုပါဠိရှိသင့်ကြောင်းကို အောက်ပါ အဋ္ဌကထာဖြင့် သိအပ်၏။

ဓမ္မာဘိသမယော-ဟူသော) ဤစကားကို။ (ပါဠိယံယေဝ ဟီတိအာဒိံ-ဟူရာ၌ ပါဠိယံယေဝါတိ-ဟု ဤမျှသာ ရှိစေရမည်) ပါဠိယံယေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာနေတွာ၊ (ပါဠိယံယေဝ-ဟူသောပုဒ်ကို) ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ ၁

ဝေမေဝါတိ၊ ကား။ အဇာတဖလေ၊ မဖြစ်သေးသော အသီးရှိသော၊ ဝါ၊ အသီးမသီးသေးသော။ တရုဏရုက္ခေ၊ နုပျိုသောသစ်ပင်ကို။ မူလေ၊ အရင်း၌။

န ဟီတိ စတုဓာ ဝုတ္တာသု ဝစနသု ပဠိက္ခေပေပါ။ အတ္ထီတိ ပဠိဇာနနံ။ (ပဋိသံ ဌ၊ ဒု-၃၀၅)

အထက်ပါ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိနှင့် အဋ္ဌကထာတို့ကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဒု-နှာ ၃၂၇၊ စာကြောင်း ၂၃-စသည်တို့၌လည်း န ဟိ၊ "အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ။ပ။ အတ္ထိ ဓမ္မာဘိလမယော"တိ ပဠိဇာနိတွာ, "ယထာကထံ ဝိယာ" တိ ဝုတ္တေ, ဣဒံ ဝုတ္တံ—

"သေယျထာပိ တရုဏော ရုက္ခော အဇာတဖလော။ပ။ အတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယော"တိ-ဟု ရှိသင့်၏။ ထိုတွင်လည်း "န ဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ။ပ။ နတ္ထိ-ဟု ရှိရာ၌ န ဟိ၊ "အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ။ပ။ အတ္ထိ-ဟု ရှိစေရန် လိုရင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ရှိပါမှ "န ဟီတိ စတုဓာ ဝုတ္တာသု ဝစနသု ပဠိက္ခေပေပါ။ အတ္ထီတိ ပဠိဇာနနံ"ဟူသော ပဋိသံ ဌ-နှင့်ရင်း ထိုအရာ၌ အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ-စသည်ဖြင့်ရှိသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိနှင့်ရင်း ညီပေမည်။

ထိုသို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ န ဟိ-ဟူသောပါဌ် ထင်ရှားရှိခြင်း ပဋိသံ ဌ-၌ န ဟီတိ စတုဓာ ဝုတ္တာသု ဝစနသု ပဠိက္ခေပေပါ-ဟု ပြဆိုထားခြင်းတို့ကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၌လည်း န ဟိ-အရာတွင် န ဟီတိ-ဟု သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ ထုတ်ပြသည့် အနေဖြင့်သာလျှင် ရှိသင့်ကြောင်း၊ ယင်းပုဒ်သည်လည်း ပဋိက္ခေပေပါ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ ပုဒ်နှင့် အရတူဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထိုကြောင့် န ဟိ-ကို အထက်ပါအတိုင်း န ဟီတိ-ဟု ပြင်၍ အနက်ယောဇနာသည်။ ထိုအဖွင့်ဖြင့် ဆိုလိုသည်မှာ- ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ထုတ်ဆောင်ပြသော တေန ဟိ-စသော ပဋိသံ ပါဠိကို—

တေန ဟိ၊ ထိုသို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာတို့ကို မပယ်သည်ရှိသော်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကို ပွါးစေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီလော။ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ တရားကိုသိခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီလော။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ပဉ္စာပရိယောသာနေ၊ ၄-ခုသော မေးခွန်းပြဿနာ၏ အဆုံး၌။ န ဟိ၊ မရှိသည်မဟုတ်ပေ။ "မဂ္ဂဘာဝနာ၊ -သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ပ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဇာနိတွာ၊ ဝန်ခံပြီး၍-ဟု အနက်ယောဇနာပြီးလျှင် နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ။ပ။ နတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယော-ဟု ပရဝါဒီက ပယ်မြစ်၍ စောဒနာသော ပြဿနာ ၄-ချက်ကို န ဟိ-ဖြင့် ပယ်မြစ်သည်ဟု ယူရမည်ဟူ၍ ဆိုလို၏။

၁-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဣဒံ ဝုတ္တံ-ဟု ဆိုထားရာတွင် ဝုတ္တံ-၏ အာခါရ လိုနေသောကြောင့် ရှေး၌ ဆိုခဲ့သော ပါဠိယံယေဝ-ဟူသော အာခါရပုဒ်ကို ဆောင်၍စပ်ရန်ပြသည်။ ထိုထက် အပိုအလွန် ဆောင်ဖွယ်မရှိ။ ထိုကြောင့် ဤအရာ၌ ဟိ-နှင့် အာဒိံ-ဟူသော ၂-ပုဒ် အပိုပင် ဖြစ်သည်။

ဆိန္နေ၊ ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ (ဝိနဋ္ဌာနိ နာမ ဟောန္တိ-၌ စပ်) ဆေဒနေ၊ ဖြတ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိပါမူ။ (ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနိ-၌ စပ်) အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနိ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော။ (ဖလာနိ၊ အသီးတို့သည်။) ဆေဒနပစ္စယာ၊ ဖြတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာနိ၊ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိနဋ္ဌာနိ နာမ၊ ပျက်စီးသည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူပင်လျှင်။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ ကြောင့်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ မဖြစ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဟီနာတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒသီသေန၊ ဥပ္ပါဒကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဝန္တော၊ ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အနုပ္ပါဒေတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အဇာတတာယေဝ၊ ဖြစ်ပြီးမဟုတ်ကုန်မူ၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ မဖြစ်ကုန်သေးမူ၍သာလျှင်။ န ဇာယန္တိ၊ မဖြစ်ပေါ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟီနာ နာမ၊ ပယ်အပ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ပဋိက္ခိတ္တော-၌ စပ်) နတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းကို။ န ဟီတိ၊ န ဟိ-ဟူသောစကားဖြင့်။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်မြစ်အပ်လေပြီ။ (ဤစကားဖြင့်လည်း ရှေး၌ န ဟိ-ဟူရာတွင် န ဟီတိ-ဟု ရှိသင့်ကြောင်း ထင်ရှား၏) တေ ပန၊ ထိုပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့သည်ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ပြီး၍။ ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်သည်။ နေဝ (ဟောန္တိ)၊ မဟုတ်ကုန်။ နာပိ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့လည်း မဟုတ်ကုန်။ န စ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတီတေ ကိလေသေ ပဇဟတီတိအာဒိ၊ အတိတ်ကိလေသာတို့ကို ပယ်၏ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟေတုနိရောဓာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခဟေတူနံ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ ကား။ အာယတိံ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒုက္ခဿ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ဆင်းရဲ၏။ နိရောဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပ္ပါဒပဝတ္တနိမိတ္တာယူဟနာ၊ တို့ကို။ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

၇၃၂။ ဧတေနာတိ၊ ကား။ အဇာတတာယေဝ န ဇာယန္တီတိအာဒိဝစနေန၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတံ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဘူမိံ ပတ္တိဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ရာဘုံကို။ (ဘူမိံ-ပုဒ်ကိုပင် ပတ္တိဋ္ဌာနံ-ဟု ထပ်၍ဖွင့်သည်။ ထိုကြောင့် သမာသ်တွဲလျက်ရှိသော ပါဌ်ကား မသင့်) လဒ္ဓဝန္တော၊

ရကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘူမိလဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။ အဂ္ဂိအာဟိတော၊ ဆောင်ထားအပ်သော မီးရှိသောသူ။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပုဒ်ကဲ့သို့ပင်တည်း။ လဒ္ဓဘူမိကာ၊ ရအပ်သော ဖြစ်ရာဘုံရှိသော ကိလေသာတို့။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ [၅၀၀] အတ္တော၊ တည်း။ ဝတ္တမာနာဒိဉပ္ပန္နဝိဓုရတာယ၊ ဝတ္တမာနအစရှိသော ဥပ္ပန္နတို့နှင့် သဘောမတူပဲ ကွဲလွဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နာ ဧဝ နာမ၊ နွတို့သာလျှင် မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဂ၃၃။ အနုဘဝိတွာ စ၊ ခံစားပြီး၍ရင်း။ ဘဝိတွာ စ၊ ဖြစ်ပြီး၍ရင်း။ အပဂတံ၊ ကင်းသောတရားသည်။ ဘူတာပဂတံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနုဘူတဘူတာ၊ အနုဘူတနှင့် ဘူတတို့ကို။ ဘူတတာသာမညေန၊ ဘူတ၏အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဘူတအဖြစ်ချင်းတူသဖြင့်။ ဘူတသဒ္ဒေန၊ ဘူတ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်။ သာမညမေဝ၊ သာမညအနက်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ သာမညဖြစ်သော ဘူတအနက်ကိုသာလျှင်။ ဥပသဂ္ဂေန၊ အနုဟူသော ဥပသာရဖြင့်။ ဝိသေသီယတိ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ အနုဘူတသဒ္ဒေါ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၌ စပ်) ကမ္မဝစနိစ္ဆာယ၊ ကံကို ဆိုလိုခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနုဘာဝကဝါစကော၊ ခံစားတတ်သည်ဟူသော ကတ္တားအနက်ကို ဟောသည်ဟု။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိကပ္ပဂါဟဝသေန၊ ကြံဆ၍ ယူခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ရာဂါဒီဟိ စ၊ ရာဂစသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ တဗ္ဗိပက္ခေဟိ စ၊ ထိုရာဂစသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော အလောဘစသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ အကုသလဥ္စ၊ အကုသိုလ်သည်ရင်း။ ကုသလဥ္စ၊ သည်ရင်း။ အာရမ္မဏရသံ၊ အာရုံ၏ အရသာကို။ အနုဘဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တတ္တာ၊ ကံ၏အဟုန်သည် ပစ်ချအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န (အနုဘဝတိ)၊ မခံစားတတ်။ ကိရိယာပိ၊ သည်လည်း။ (န အနုဘဝတိ-၌ စပ်) အဟေတုကာနံ၊ အဟိတ်ကြိယာတို့၏။ အတိဒုဗ္ဗလတာယ စ၊ အလွန်အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သဟေတုကာနံ၊ သဟိတ်ကြိယာတို့၏။ ခီဏကိလေသဿ၊ ကုန်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော။ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာဝတော၊ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတိသန္တဝုတ္တိတ္တာ စ၊ အလွန်ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့စွာ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (န အနုဘဝတိ၊ မခံစားတတ်။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ၂-နည်းတို့တွင်။ ပုရိမနယေ၊ ရှေးနည်း၌။ ကုသလာကုသလမေဝ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကိုသာလျှင်။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အဓိပ္ပါယဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဘူတာပဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယံ၊ ယင်းဘူတာပဂတဥပ္ပန္နကို။ (ဂဟေတွာ-၌ စပ်) ဥပ္ပန္နာနံ ။ပ။ ဌိတိယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဥပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တံသဒိသာနံ၊ ထိုဖြစ်ပြီးနှင့်အလား

တူသော တရားတို့ကို၊ ဝါ၊ တို၏။ ပဟာနံ စ၊ ပယ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝုဒ္ဓိ စ၊ တိုးပွါးခြင်းကိုရင်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပစ္စိမနယေ၊ နောက်နည်း၌။ စ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကုသလာကုသလဥ္စ၊ ကိုလည်း။ အာကစ္စိတ္ဝာ၊ ဆွဲငင်၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သင်္ခတံ၊ သင်္ခတတရားကို။ ဘုတ္ဝာပဂတဘာဝါဘိဓာနာဓိပ္ပါယေန၊ ဘုတွာ-ပဂတအဖြစ်ကို ဟောသောသဒ္ဒါ၏အလိုအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပစ္စိတုံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ အကျိုးဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ။ ဩကာသကရဏဝသေန၊ ခွင့်ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဥပ္ပတ္တိတံ-အရာ၌ ဥပဋ္ဌိတံ-သာရှိသင့်၏) ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်သော။ အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ကမ္မဥ္စ၊ သည်ရင်း။ တတော၊ ထိုကံကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုကံမှ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်စပြုသော။ အနာဂတော၊ ဖြစ်သော။ ဝိပါကော စ၊ ဝိပါက်သည်ရင်း။ ဩကာသက-တုပ္ပန္နော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တော၊ ၏။ ပြန်စပ်သည်) တေန၊ ဤကံသည်။ ဩကာသော၊ အခွင့်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ (ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။) တေသ၊ ဤဝိပါက်အား။ ဩကာသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ စ။၊ သို့ရင်း။ အတ္ထဒ္ဝယဝသေန၊ အနက် ၂-ခုအပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဥပ္ပန္နသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ဝိညာယမာနံ၊ သိအပ်သော။ ယံ ဥပ္ပန္နံ၊ ယင်းဩကာသကတုပ္ပန္နကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ သဉ္စေ-တနိကာနံ ကမ္မာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တာသု တာသု ဘူမိသူတိ၊ ကား။ မနုဿဒေဝါဒိအတ္တဘာဝသင်္ခါတေသု၊ လူနတ်စသည်တို့၏ အတ္တဘောဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ တသ္မိံ တသ္မိံ သန္တာနေ၊ ထိုထိုသန္တာန်၌။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အနာပါဒိ-တတာယ၊ မရောက်စေအပ်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသမူဟတံ၊ အကြွင်းမဲ့ မနုတ်မပယ်အပ်သေးသော။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုကိလေသာ၏။ အသမူဟ-တတ္တာယေဝ၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်နုတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ နတ္ထီတိ၊ မရှိဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗတာယ၊ မဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပန္န-ဝေါဟာရော၊ ဖြစ်သည်ဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၈၃၄။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာဘုံကား။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဘူမိလဒ္ဓေါ၊ ဖြစ်ရာဘုံကို ရသော ကိလေသာကား။ ကော ဝါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကိ၊ ယုံမှားတွေးတောခြင်းကို။ နိဝတ္တေတုံ၊ နစ်စေခြင်းငှါ။ တေ့ထ စာတိ-အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာတိ တေန၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို၏။ အပရိညာတတံ၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာဝမတ္တံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်မျှကို။ န (ဒဿေတိ)၊ ပြသည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေဘူမကဂ္ဂဟဏေနဝ၊

တေဘူမက-သဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ တေဘူမကကိုယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထိုအာရုံအဖြစ်၏။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးစီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အပရိညာတာ၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်ကုန်သေးသော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာဘုံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ ဝတ္ထုဘူတေသု၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အာရမ္မဏဝသေနာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အတီတာ-နာဂတေ၊ အတိတ်အနာဂတ်ခန္ဓာတို့ကို။ (အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပွန်ခန္ဓာတို့ကို။ (အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနေ၊ ဖြစ်ရာ၌။) ပဂေဝ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ [၅၀၁] အညသန္တာနဂတံ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ တည်သော။ တံကိလေသ-ဇာတံ၊ ထိုကိလေသာ အပေါင်းသည်။ ။ တတော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်မှ။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ သန္တာနေ၊ ၌။ အာရမ္မဏကရဏမတ္တေန၊ အာရုံပြုကာမျှဖြင့်။ ဘူမိလဒ္ဓံ နာမ၊ မည်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တဿာတိ၊ ကား။ ကိလေသဇာတဿ၊ ကိလေသာအပေါင်း၏။ ပရသန္တတိပတိတတ္တာ၊ သူတပါးသန္တာန်၌ကျသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဟေ-ယျတော၊ မပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်မျှ။ ဘဝ-မူလံ၊ ဘဝ၏အမြစ်အရင်းဖြစ်သော ကိလေသာကို။ န ပဇဟေယျ၊ မပယ်နိုင်လေရာ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘူမိလဒ္ဓံ၊ ဘူမိလဒ္ဓကိလေသာသည်။ အနုသယိတံ နာမ၊ ကိန်းသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝတ္ထု-ဝသေနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဝသေန၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဘဝေ၊ အကြင်အကြင်ဘဝ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ (ယတ္ထ ယတ္ထ) သန္တာနေ၊ အကြင်အကြင်သန္တာန်၌။ ပရိညာတာနံ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်ပြီးသော ခန္ဓာတို့၏။ အဘူမိဘာဝတော၊ ကိလေသာ၏ ဖြစ်ရာဘုံမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပရိညာတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒတော ပဘုတီတိ၊ ကား။ တေသံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဟီန-ဘာဝံ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အညဿ၊ တပါးသော။ ကာရဏဿ၊ အကြောင်း၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ တေသု ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ကိလေသဇာတံ၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုသယိတံ၊ ကိန်းသော။ တံကိလေသဇာတံ၊ ထိုကိလေသာအပေါင်းကို။ အနုသယနသဒ္ဒါ-တေန၊ ကိန်းသည်ဟုဆိုအပ်သော။ တေနေဝ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန၊ ထိုမပယ်အပ်သေးသော အနက်သဘောကြောင့်ပင်လျှင်။ ဘူမိလဒ္ဓန္တိ၊ ဒွမည်သည်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၃၅။ စ၊ ဆက်။ ဘူမိဘူတေသု၊ ဖြစ်ရာဘုံဖြစ်ကုန်သော။ တတ္ထ ခန္ဓေသု၊ ထိုခန္ဓာတို့တွင်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာတို့သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော

ကိလေသာတို့၏။ ဝတ္ထုု၊ ဖြစ်ရာကိန်းရာတို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအထူးကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယဿ ယေသူတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယဿာတိ၊ ကား။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယေသူတိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တဘာဝသာမညေ၊ အဇ္ဈတ္တအဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တဖြစ်ချင်း တူသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အတီတာဒိကာမာဝစရာဒိဘေဒဘိန္နေသု၊ အတိတ်စသည် ကာမာဝစရစသည် အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ ယေသု ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ယထာ-နုသယိတာ၊ ကိန်းအပ်ကုန်ပြီးသော။ တေ ဧဝ ခန္ဓာ၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။ ပန၊ စောဒနာကိုထုတ်ပြဦးအံ့။ ဧတေ ကိလေသာ၊ ထိုကိန်းသော ကိလေသာတို့သည်။ အာရမ္မဏံ ကရောန္တာ ဝိယ၊ အာရုံပြုကုန်ဘိသကဲ့သို့။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍ ပိုင်းခြား၍။ အနုသေန္တိ ကိံ၊ ကိန်းကုန်သလော။ ယတော၊ ယင်းသို့ ပိုင်းခြား၍ ပိုင်းခြား၍ ကိန်းခြင်းကြောင့်။ တေ ဧဝ ခန္ဓာ၊ တို့သည်သာလျှင်။ တေသံ ကိလေသာနံ၊ ထိုကိန်းသော ကိလေသာတို့၏။ ဝတ္ထုု၊ ဖြစ်ရတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။ အနု-သယာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ၍။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ဟောဝ ခေါ အတ္ထိ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အတီတာဒိကာမာဝစရာဒိဝသေန၊ အတိတ်စသည် ကာမာဝစရစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နေ၊ အကြင် အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ယော အပ္ပဟီနဋ္ဌော၊ အကြင် မပယ်အပ်သေးသော သဘောသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုမပယ်အပ်သေးသော သဘောသည်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ၍။ ပဝတ္တော ဝိယ၊ ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတီတက္ခန္ဓေသူတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုစကားဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌စပ်) ဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြစ်ရာ ဝတ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘူမိလဒ္ဓံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုဘေဒေန၊ ဝတ္ထု၏ ကွဲပြားသောအားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဘူမိလဒ္ဓကိလေသာ ၏။ ဘေဒေါ၊ အကွဲအပြားသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဘာဝဝတ္ထိတဘာဝတော ဧဝ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ (ဝိဘာဝေတိ-၌စပ်) အညတရော၊ တယောက်သော။ လောလဇာတိကော၊ လျှပ်ပေါ် လော်လီသော သဘောရှိသော သတ္တဝါသည်။ တံ ရသပထဝိံ၊ ထိုရသပထဝီကို။ အင်္ဂုလိယာ၊ လက်ချောင်းဖြင့်။ သာယိ၊ ယူ၍လျက်လေပြီ။ ဣတိအာဒိဝစနံ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ (ဝိဘာဝေတိ-၌စပ်) ကာမာဝစရက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အနုသယိတာနံ၊ ကိန်းကုန် ပြီးသော။ ရသတဏှာဒီနံ၊ ရသတဏှာစသည်တို့၏။ ရူပါရူပါဝစရက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ကာမာဝစရက္ခန္ဓဝတ္ထုကတံ၊ ကာမာ

ဝစရက္ခန္ဓာလျှင် ဖြစ်ရာဝတ္ထုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တထာ ကာမာဝစရက္ခန္ဓေသူတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ ရူပါရူပါဝစရက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကာမာဝစရ-က္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧသ နယော ရူပါရူပါဝစရေသူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ပရိယုဋ္ဌာနာဘိဘဝနဝသေန၊ ပရိယုဋ္ဌာန်၏ လွှမ်းမိုးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အနုသယနဋ္ဌော၊ ကိန်းသောသဘောကို။ အနုမီယတိ၊ ချင့်ချိန်၍သိအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒဘာဝေ၊ ထိုကိန်းခြင်းမရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ ပရိယုဋ္ဌာန်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယေ အနုသယာ၊ အကြင် အနုသယတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုပယ်အပ်ပြီးသော အနုသယတို့၏။ ဝတ္ထု၊ ကို။ [၅၀၂] တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရိညာတတ္တာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမတိက္ကန္တံ၊ ကျော်လွန်အပ်လေပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုပယ်အပ်ပြီးသော အနုသယတို့၏။ ဘူမိသမညာ၊ ဖြစ်ရာဘုံဟူသောအမည်သည်။ (ဘူမိလဒ္ဓသမညာ-ဟု ရှိသင့်၏) ဘူမိလဒ္ဓသမညာ၊ ဘူမိလဒ္ဓဟူသော အမည်သည်။ ကုတော၊ (အတ္ထိ)၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သောတာ-ပန္နာဒီသု ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဝဋ္ဋမူလကိလေသာတိ၊ တို့ဟူသည်ကား၊ ဝါ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အနုသယာ၊ တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ ကိုငှင်း။ ဘဝတဏှာ စ၊ ကိုငှင်း။ န (အဓိပ္ပေတာ)၊ အလိုရှိအပ်သည် မဟုတ်။ ။စေတနာစေတသိကဘေဒံ ဝါ၊ စေတနာ စေတသိက်အပြား ရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ကာယိကာဒိဘေဒံ ဝါ၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သောအမှု စသည် အပြားရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အမှုတည်း။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ အပ္ပဟီနာနုသယတ္တာ၊ မပယ်အပ်သေးသော အနုသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အဿာ-တိ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အား။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တေ တေ အနုသယာ၊ တို့သည်။ အတီတာဒိကာမာဝစရာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နေ၊ အကြင် အကြင် ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော။ တတ္ထ တတ္ထ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ အနုသယန္တာပိ၊ ကိန်းကုန်သော်လည်း။ တေ တေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ အဝိဘာဂေနေဝ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်း မရှိသေးသောအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မခွဲခြမ်းသောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝတ္ထုံ၊ ဖြစ်ရာကိန်းရာဝတ္ထုကို။ ကတွာ၊ ၍။ အနုသေန္တိ၊ ကိန်းကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တဿေတံ ဝဋ္ဋမူလန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၇၃၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ အန္ဝယဗျတိရေကဝသေန၊ အန္ဝယဗျတိရေကတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ ပထဝီရသာဒိ ဝိယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရုက္ခဂစ္ဆလတာဒီနံ၊ သစ်ပင် ချုံ နွယ် အစရှိသည်တို့၏။ ပစ္စယဘူတော၊ အကြောင်း အထောက်အပံ့ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သသမ္ဘာရပထဝိယာ၊ ၏။ ရသော၊ အဆီသြဇာသည်။ ပထဝီရသော၊ မည်၏။ အာပေါရသေပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ သာခါ နာမ၊ ကိုင်းမည်သည်ကား။ ခုဒ္ဒကသာခါ၊ ငယ်သောကိုင်းတို့တည်း။ ပသာခေါ၊ မည်သည်။ ဝိဋပေါ၊ အခွတည်း။ ရုက္ခပဝေဏိန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ရုက္ခပရာပရံ၊ သစ်ပင်အဆက်ဆက်ကို။ သန္တာနယမာနေတိ၊ ကား။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ အနုပ္ပဗန္ဓန္တေ၊ အစဉ်ဆက်စပ်စေသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။)

မဏ္ဍူကကဏ္ဋကောတိ၊ ကား။ ကော၊ တခုသော။ မဏ္ဍူကကဏ္ဋကော၊ ငါး၏ဆူးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုပါဒါနေ့ာတိ၊ ကား။ ပဟီနစတုရုပါဒါနော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော လေးပါးသော ဥပါဒါန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကား။ ရူပါဒီသု၊ ရုပ် စသည်တို့တွင်။ ကိဉ္စိပိ၊ တစုံတခုသော တရားကိုသော်လည်း။ အဂဏှန္တော၊ မစွဲယူသည်ဖြစ်၍။

၇၃၇။ ဣမ၊ ၌။ သမုဒါစာရော နာမ၊ မည်သည်။ လဒ္ဓတ္တလာဘတာ၊ ရအပ်သော အထည်ကိုယ်ကို ရခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခဏတ္တယသမင်္ဂိ၊ ခဏငယ်သုံးပါးအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော တရားသည်။ သမုဒါစာရုပ္ပန္နံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နမေဝ သမုဒါစာရုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ အနုပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပီတိ၊ ကား။ အာပါထဂတော၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အာဒိတော၊ ၌။ ပဝတ္တဇဝနဝါရေသု၊ ဖြစ်သော ဇောဝါရတို့၌။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ မဖြစ်သေးသော်လည်း။ အမိဂ္ဂဟိတတ္တာတိ၊ ကား။ အယောနိသောမနသိကာရေန၊ မသင့်သော နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ အဘိရုယှ၊ တက်၍။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဠှံ၊ မြဲမြံစွာ။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အပရဘာဂေတိ၊ ကား။ အပရသ္မိံ၊ တပါးသော။ ကာလဘာဂေ၊ ကာလအဖို့၌။ ကာလန္တရေ၊ ကာလတပါး၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကေန္ဒ္ဒေန ဉပ္ပတ္တိတောတိ၊ ကား။ ပစ္စယသမဝါယေ၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ (ဥပ္ပဇ္ဇနတော-၌စပ်) တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (နိဗ္ဗတ္တတ္တာ-၌စပ်) အယောနိသောမနသိကာရဿ၊ မသင့်သော နှလုံးသွင်းခြင်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဥပ္ပဇ္ဇနတော-၌စပ်) နိယမေန၊ မြဲသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကိန်းသေအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ ကလျာဏိဂါမေတိ၊ ကား။ ဧဝံနာမကေ၊ ဤသို့အမည်ရှိသော။ ဂါမေ၊ ၌။

ကိုရ၊ တဆင့်စကားကြားရသည်ကား။ ရောဟဏော၊ ရောဟဏဇနပုဒ်၌။ အဘိ-ရူပါနံ၊ အဆင်းလှကုန်သော။ ဣတ္ထီနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဂါမော၊ ထိုရွာကို။ တထာ၊ ထိုသို့ ကလျာဏီရွာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ စိတ္တသန္တတိမနာရုဠှန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နတံ၊ အဖြစ်ကို။ ပဋိသေဓေတိ၊ တားမြစ်၏။ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရကဿ ဟေတုနော အဘာဝါတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ပစ္စယ-သမဝါယေ၊ အကြောင်းညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတဿ၊ မခွါအပ်သေးသော ကိလေသာ၏။ ဥပ္ပန္နတာပရိယာယော၊ ဥပ္ပန္န၏ အဖြစ်ဟူသော ပရိယာယ် ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာကို ပြဦးအံ့။ အသမူဟတုပ္ပန္နမ္ပိ၊ အသမူဟတုပ္ပန္နကိလေသာသည်လည်း။ ပစ္စယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟမေဝ၊ သာလျှင်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော။ (ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။) တော၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ [၅၀၃] ပန၊ ထိုသို့ပင် မှန်သော်လည်း။ နေသံ၊ ထို အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္န အသမူဟတုပ္ပန္နတို့၏။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းကို။ ပဟာနဝိသေသဘာဝကတော၊ ပဟာန် ထူးသည်၏အဖြစ်သည် ပြုအပ်၏။ အဝိက္ခမ္ဘိတာသမူဟတဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နံ၊ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္န အသမူဟတုပ္ပန္န ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္န ကိလေသာသည်။ ပစ္စယသမဝါယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (ပစ္စယသမဝါယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိဝိဓဿာပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ (တဿ၊ ထိုအဝိက္ခမ္ဘိတ အသမူဟတ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နအပေါင်း၏။) ဘူမိလဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဧကသင်္ဂဟတာ၊ တပေါင်းတည်း ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဂ၃ဂ။ အကုသလမ္ပိ၊ အကုသိုလ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံ၊ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နကိလေသာကို။ အတီတတ္တာ၊ အတိတ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ပဟာတဗ္ဗံ၊ မပယ်အပ်။ တထာ၊ တူ။ ဧကစ္စံ၊ သော။ ဩကာသကတုပ္ပန္နံ၊ ကံဟူသော ဩကာသကတုပ္ပန္နကို။ (အတီတတ္တာ၊ ကြောင့်။ န ပဟာတဗ္ဗံ၊ အပ်။) ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော ဝိပါက်ဟူသော ဩကာသကတုပ္ပန္နကို။ အပ္ပဟာ-တဗ္ဗတော၊ ပဟာတဗ္ဗမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (န ပဟာတဗ္ဗံ၊ အပ်။) သေသဒွယံ၊ ကြွင်းသော (ဝတ္တမာန, သမုဒါစာရဟူသော) ဥပ္ပန္န ၂-ခုအပေါင်းကို။ ခဏတ္တယသမင်္ဂိဘာဝတော၊ ခဏငယ်သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော တရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (န ပဟာတဗ္ဗံ၊ အပ်။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမဂ္ဂဝဇ္ဈတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကေနစီတိ၊ ကား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဉာဏေသု၊

မဂ်ဉာဏ်တို့တွင်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသောဉာဏ်သည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ တဿာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဿ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ စတုဗ္ဗိဓဿပိ၊ လည်း ဖြစ်သော။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ၏။ တံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ ဝိနာသယမာနန္တိ၊ ကား။ အနုပ္ပတ္တိ-ဓမ္မတာပါဒနေန၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာရဟတံ၊ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိနာသေန္တံ၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ ပဌမံ၊ စွာ။ လောကိယဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ယထာဗလံ၊ အားစွမ်းအားလျော်စွာ၊ ဝါ၊ အားစွမ်းရှိသလောက်။ ပဟီနမေဝ၊ ပယ်ပြီးသော ကိလေသာကိုသာလျှင်။ လောကုတ္တရဉာဏံ၊ သည်။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။

ပရိညာဒိကိစ္စကထာဝဏ္ဏနာ

ဂ၃၉။ သစ္စာဘိသမယကာလသ္မိန္တိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနက္ခဏေ၊ ထိုးထွင်း၍သိသောခဏ၌။ ဝုတ္တာနီတိ၊ ကား။ ဒုက္ခံ ပရိညေယျန္တိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၎င်း။ ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတီတိအာဒိနာ စ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ယထာသဘာဝေနာတိ၊ ကား။ အဝိပရီတသဘာဝေန၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗာနီတိ၊ သိအပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ တေသံ၊ ထိုလေးပါးသောကိစ္စတို့ကို။ ဇာနနဝိဓိံ၊ သိခြင်း အစီအရင်ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဥပမာဝသေန၊ အားဖြင့်။ အင္ဂကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ ဟေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ယထာ ပဒီပေါတိအာဒိမှိ၊ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ကေဿ၊ တပါးသော။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ကေက္ခဏေ၊ တခုတည်းသောခဏ၌။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ကိစ္စာနိ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ လောကေ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သော။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ (တာဒိသံ၊ သော။) ဝစနံ စ၊ စကားကိုလည်း။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ အန္တောလီန-စောဒနံ၊ အတွင်းငုပ်သော စောဒနာကို။ မနသိ ကတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ပရိ-ညာဘိသမယေနာတိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနုဝသေသ-တော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဇာနနသင်္ခါတေန၊ သိခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ထိုး-ထွင်း၍သိ၏။ အသမ္မောဟဝသေန၊ မတွေဝေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိ-ဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ပဟာနာဘိသမယေနာတိ၊ ကား။ သမုစ္ဆေဒပဟာန-သင်္ခါတေန၊ သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဟု ဆိုအပ်သော။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ဖြင့်။ အသမ္မော-ဟတော၊ အားဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ၏။ မဂ္ဂံ ဘာဝနာဘိသမယေနာတိ၊ ကား။

မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒိသေသမဂ္ဂံ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသော ကြွင်းသောမဂ်ကို။ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာဝသေန၊ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘာဝနာဘိသမယေန၊ ပွါးစေခြင်း တည်းဟူသော ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာသမ္ဘူ-တေန၊ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာကြောင့် ဖြစ်သော။ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာသင်္ခါတေန၊ အရိယာမဂ်ကို ပွါးစေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ၏။ အင်္ဂဝိကံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ အသမ္မောဟတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တမမ္မေသု။ တို့၌။ သမ္မောဟံ၊ တွေဝေသော မောဟကို။ ဝိဒ္ဓံသေန္တံ၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ အတ္တာနိပိ၊ မိမိ၌လည်း။ သမ္မောဟံ၊ ကို။ ဝိဒ္ဓံသေတိယေဝ၊ ဖျက်ဆီးသည်သာလျှင်တည်း။ နိရောဓန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခ-ကရဏသင်္ခါတေန၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ဖြင့်။ [၅၀၄] ပါပုဏာတီတိ၊ ကား။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏-ရ၏။ သ္ဝာယံ အဓိဂမော၊ ထိုရခြင်းသည်။ ဒဿနပဋိဝေဓော၊ မြင်ခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဿတိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

နိရောဓံ။ပ။ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ (ဝိဘာဝိတံ-၌ စပ်) ဧကံ၊ တခုသော။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။ အာရမ္မဏပဋိဝေဓေန၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အာရုံပြုလျက် ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အသမ္မောဟပဋိဝေဓေန၊ မတွေမဝေခြင်းဟူသော သိခြင်းဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ယုတ္တိဝသေန၊ ယုတ္တိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်ပြီးသော။ ဧကပဋိဝေဓံ၊ တပြိုင်နက်ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ အာဂမေနပိ၊ အာဂုံပါဠိဖြင့်လည်း။ သာဓေ-တုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ဣမိနာ၊ ဤစကားဖြင့်။ ယော ဒုက္ခသမုဒယံ ပဿတိ၊ သော ဒုက္ခမ္ပိ ပဿတီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာသော။ ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာဒိမူလကံ၊ ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာစသည်လျှင် မူလရှိသော။ ယောဇနံ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို။ သင်္ဂဏှာ-တိ၊ ရေတွက်၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤသံ့ကေသုတ်ပုဒ်ကို။ ကာလန္တရဒဿနံ၊ ကာလတပါး၌ မြင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သည်မဟုတ်ပေ။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဧကပဋိဝေဓမေဝ၊ တပေါင်းတည်းထိုးထွင်း၍သိခြင်းကိုသာလျှင်။ (သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခေပေတံ ဉာဏန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အပရံ၊ တပါးသော။ သုတ္တပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်ကို။ အာနီတံ၊ ထုတ်ဆောင်တော်မူအပ်၏။

တထာ-တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယော နု ခေါ။ပ။ သော ပဿ-တီတိ၊ ဟူ၍။ ကေသစ္စဒဿနသမင်္ဂီနော၊ တခုသောသစ္စာကို မြင်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အညသစ္စဒဿနသမင်္ဂီဘာဝဝိစာရဏာယ၊ တခြားတပါး သော သစ္စာကို မြင်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို စိစစ်ရာ၌။ တမတ္ထံ၊ ထို အနက်ကို။ သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ အာယသ္မတာ ဂဝမ္ပတိတ္ထေရေန၊ အရှင် ဂဝမ္ပတိမထေရ်သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ပစ္စေကဥ္စ၊ အသီးအသီးလည်း။ သစ္စတ္တယ-ဒဿနယောဇနာ၊ သစ္စာသုံးပါးကို မြင်ခြင်းကို ယှဉ်စေခြင်းကို။ ကတာ၊ ပြုအပ် ၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ ကမာဘိသမယော၊ အစဉ်အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အစဉ်အတိုင်း သိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပုရိမဒိဋ္ဌဿ၊ ရှေး၌မြင်အပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာမြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာကို။ ပုန၊ တဖန်။ အဒဿနတော၊ မမြင်သောကြောင့်။ သမုဒယာဒိ°၊ သမုဒယ စသည်ကို။ ပဿတော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒုက္ခာဒိဒဿနံ၊ ဒုက္ခစသည်ကို မြင်ခြင်းကို။ ပုန၊ တဖန်။ အဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဟောအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝုစ္စမာနေ စ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်လည်း။ သဗ္ဗဒဿနံ၊ အလုံးစုံသော မြင်ခြင်းသည်။ ဒဿနန္တရပရမံ၊ မြင်ခြင်းတပါးလျှင် ပြခါန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။[၁] ဒဿနာနုပရမော ဝေ၊ မြင်ခြင်း၏ မကင်းခြင်း-မပြတ်စဲခြင်းသည် သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

နိဿယဘာဝဟေတုတာယ၊ မှီရာအဖြစ်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခပရိညာယ၊ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၏။ ဝဋ္ဋိဓျာပနသဒိသတာ၊ မီးစာကို လောင်ခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ပဋိပက္ခဝိဒ္ဓံသနတာယ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ဖျက်ဆီးဘတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒယပ္ပဟာနဿ၊ သမုဒယကိုပယ်ခြင်း၏။ အန္ဓကာရဝိဓမနသဒိသတာ၊ အမိုက်မှောင်ကို ပယ် ဖျောက်ခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဉာဏာလောကပရိဗြူဟ-နတာယ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော အရောင်အလင်းကို ပွါးစေသည်၏ အဖြစ်

၁-ဤအနက်မှာ ပါဠ်ရှိရင်းအတိုင်း ပေးအပ်သော အနက်ဖြစ်သည်၊ မြင်ခြင်းတပါးက မည်သို့ ပရမ-ပခါနဖြစ်သနည်းဟု ဆင်ခြင်အပ်၏။ သီမူဠ်ကား “သဗ္ဗဒဿနံ ဒဿနန္တရ-ပရန္တိ” ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့်-“သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဒဿနံ၊ သစ္စာတပါးတပါးကို မြင်ခြင်းသည်။ ဒဿနန္တရပရံ၊ မြင်ခြင်းတပါးနောက်၌ ရှိ၏၊ ဝါ၊ နောက်၌ မြင်ခြင်း တပါးရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်” ဟုအနက်ပေး။ ဒုက္ခကို မြင်ပြီးလျှင် သမုဒယကို မြင်ရာ၏၊ ထိုနောင် နိရောဓကို မြင်ရာ၏၊ ထိုနောင် မဂ္ဂကို မြင်ရာ၏၊ ထိုနောင် ဒုက္ခကို မြင်ပြန်ရာ၏-ဤသို့စသည်ဖြင့် သစ္စာတပါးတပါးကို မြင်ပြီးသည့်နောက်၌ အခြား သစ္စာတပါးတပါးကို မြင်ခြင်းရှိရာ၏။ ထိုကြောင့် သစ္စာကို မြင်မှု မပြတ်စဲပဲ အဆုံးမသတ်နိုင်ပဲ ရှိရာသည်ဟု ဆိုလိုပေ၏။ သို့ဖြစ်၍ ထိုသီမူသာ ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်။

ကြောင့်။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ ၏။ အာလောကပရိဝိဒံသနသဒိသတာ [၁]၊ အရောင်အလင်းကို ထက်ဝန်းကျင်၌ ပြခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) တေန တေန မဂ္ဂေန၊ ထိုထိုမဂ်ဖြင့်။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိရောဓေသ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္ဆိကိရိယာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ တထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုထိုမျက်မှောက်ပြုတိုင်း။ ကိလေသသ္ဗေဟပရိယာဒါနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ဆီ၏ကုန်ခန်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရောဓသစ္ဆိကိရိယာယ၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၏။ သ္ဗေဟပရိယာဒါနသဒိသတာ၊ ဆီ၏ကုန်ခန်းခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ကာရဏူပစာရေန၊ ကာရဏူပစာအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဂ၄၀။ ဩဘာသေတီတိ၊ ကား။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြ၏။ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗကိလေသဒရထပရိဠာဟဝူပသမဘာဝတော၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတည်းဟူသော အပူအလောင်တို့၏ ငြိမ်းရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဘူတံ၊ ငြိမ်းအေးရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။

ဂ၄၁။ အဓိပ္ပေတီတိ၊ ကား။ ပပ္ပေါတိ၊ ရောက်၏။ ဒုက္ခပရိညာယ၊ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၏။ သက္ကာယတီရသမတိက္ကမဘာဝတော၊ သက္ကာယတည်းဟူသော ဤမှာဖက်ကမ်းကို ကျော်လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဩရိမတီရပ္ပဟာနသဒိသတာ၊ ဤမှာဖက်ကမ်းကို စွန့်ပယ်ခြင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မင်ကိုပွါးစေခြင်း၏။ သတ္တတ္တိံသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာဝဟနတာယ၊ ၃၇-ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဏ္ဍာဝဟနသဒိသတာ၊ ဘဏ္ဍာကိုထမ်းဆောင်သည်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။)

[၅၀၅] ဂ၄၂။ အဿ၊ ထိုမဂ်အား။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တဉာဏော၊ မည်၏။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကိုရ၏။ အဿ မဂ္ဂဿ၊ ထိုမဂ်၏။

တထဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ တထသဘာဝေန၊ မှန်ကန်သောသဘောအားဖြင့်။ ပီဠနာဒိအဝိပရီတသဘာဝေန၊ နှိပ်စက်ခြင်းအစရှိသော မဖောက်ပြန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧကပဋိဝေဓေနာတိ၊ ကား။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗာကာရေန၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော အခြင်းအရာရှိကုန်၏။

---

[၁] ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အာလောကံ ပရိဝိဒံသေတိ-ဟု ရှိသောကြောင့် ဤ၌လည်း အာလောကပရိဝိဒံသနသဒိသဘာ-ဟု ပရိ-နှင့် တကွ ရှိသင့်၏၊ ဒံသ-ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသောကြောင့် ဒံ-၌လည်း သံယုတ်မဲ့သာ သင့်သည်။

ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌောတိအာဒီသု၊ အစရှိသောစကားရပ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝဏ္ဏနာယံ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအဖွင့် (ပ-၂၅၇) ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ကေသင်္ဂဟိတာနီတိ၊ ကား။ ကေနေဝ၊ တခုတည်းသော သဘောဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ကေန၊ အဘယ်ဖြင့်။ (သင်္ဂဟိတာနိ၊ ကုန်သနည်း။) တထဋ္ဌေန၊ မှန်သောသဘောဖြင့်။ (သင်္ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။) သစ္စဋ္ဌေန၊ မှန်သောသဘောဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယံ ကေသင်္ဂဟိတန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ဉာဏဿ၊ မဂ်ဉာဏ်၏။ ကေပဋိဝေဓဒဿနံ၊ တပေါင်းတည်း ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ နိရောဓမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံ ကရောန္တမ္ပိ၊ အာရုံပြုငြားသော်လည်း။ ဒုက္ခာဒီသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည်တို့၌။ တစ္ဆာဝိပလ္လာသဘူတဘာဝသင်္ခါတော၊ မှန်သည်၏အဖြစ် မဖောက်ပြန်သည်၏အဖြစ် ဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ယော သော သစ္စဋ္ဌော၊ အကြင် သစ္စာသဘောသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တပ္ပဋိစ္ဆာဒကသမ္မောဟဝိဒ္ဓံသနေန၊ ထိုသစ္စာသဘောကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကို ဖျက်ဆီးသဖြင့်။ တံ၊ ထိုသစ္စာသဘောကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တံ ဧဝ၊ ထိုးထွင်းသိလျက်သာလျှင်။ ပစ္စက္ခံ ကရောန္တမေဝ၊ မျက်မှောက်ပြုလျက်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ မျက်မှောက်ပြုလျက်ဖြစ်သောကြောင့်။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ ပီဠနာဒယော၊ ပီဠနအစရှိကုန်သော။ သောဠသပိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သစ္စဋ္ဌာ၊ သစ္စာ၏အနက် သစ္စာသဘောတို့သည်။ အရိယဿ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟတ္ထာမလကံ ဝိယ၊ လက်ဝါးပြင်၌ရှိသော ဆီးဖြူသီးကဲ့သို့။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ပေါ် ကုန်၏။

ဂ၄၃။ အတ္ထာတိ၊ ကား။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အရဏီယတော၊ သိအပ်သော ကြောင့်။ အတ္ထာတိ၊ တို့ဟူ၍။ လဒ္ဓသမညာ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိကုန်သော။ အာကာရာ၊ အခြင်းအရာတို့တည်း။ အညသစ္စဒဿနဝသေနာတိ၊ ကား။ သမုဒယာဒိသစ္စန္တရဒဿနဝသေန၊ သမုဒယအစရှိသော သစ္စာတပါးကို မြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဝိဘာဝတောတိ၊ ကား။ ပကာသဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေ အာကာရာ၊ အကြင် အခြင်းအရာတို့သည်။ ဒုက္ခာဒီသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည် တို့၌။ သဘာဝဝသေန စ၊ ပင်ကိုယ်ရင်း သဘောအားဖြင့်ရင်း။ သစ္စန္တရဒဿနဝသေန စ၊ သစ္စာတပါးကိုမြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ အာဝိဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ တေ (အာကာရာ)၊ ထိုအခြင်းအရာတို့သည်။ ပီဠနာဒယော၊

ပိဋ္ဌနအစရှိကုန်သော။ စတ္တာရောယေဝ၊ လေးပါး လေးပါးတို့သည်သာလျှင်တည်း။ (ဝိစ္ဆာ ၁-ပုဒ်ကြေဟု ယူအပ်၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောဠသေဝ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးတို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ အညေ၊ တပါးသော အခြင်းအရာတို့ကို။ န (ဝုတ္တာ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အယမတ္ထော၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤအနက်ကို။ ကထံ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခေ ဉာဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုစကားရပ်ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ အာရမ္မဏကရဏဝသေနပိ၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ သစ္စဉာဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိဝသေနပိ၊ ကိစ္စပြီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဘာဝတော စ၊ ပင်ကိုယ်ရင်း သဘောအားဖြင့်ရင်း။ သစ္စန္တရဒဿနတော စ၊ သစ္စာတပါးကို မြင်သောအားဖြင့်ရင်း။ သစ္စာနံ၊ တို့၏။ အာကာရာ၊ တို့သည်။ အာဝိဘာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိဝသေန၊ ကိစ္စပြီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်[1]။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းသည်။ အာဝိဘာဝတော၊ ထင်စွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒဿနသဒိသံ၊ မြင်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကိစ္စပြီးသောအားဖြင့် မြင်ခြင်းကို။ အနာ-မသိတ္ဝာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ဣတရမေဝ၊ ဤမှတပါးသော မြင်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဒွိသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ တေသု ဒဿနေသု၊ ထိုမြင်ခြင်းတို့တွင်။ အာယူဟိတန္တိ၊ ကား။ ပိဏ္ဍဝသေန၊ ပေါင်းစုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ နာမ၊ ပစ္စယုပ္ပန်မည်သော အကျိုးတရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ သမု-ဒိတမေဝ၊ ပေါင်းအပ်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ သခ်တန္တိ၊ ကား။ ပစ္စယန္တရေဟိ၊ အကြောင်းတပါးတို့သည်။ သမေစ္စ၊ ပေါင်းဆုံ၍။ သမ္ဘုယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ရာသိက-တန္တိ၊ ကား။ ပုဉ္ဇကတံ၊ အပေါင်းအစုပြုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနေကမေဝ၊ တပါးမက များစွာသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စယုပ္ပန် အကျိုးတရားသည်။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ နိဗ္ဗတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စ-ယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်၊ ဝါ၊ အကြောင်းတို့က။ ရာသိကတံ ဝိယ၊ အပေါင်း

၁-ဖြစ်ခြင်း အနက်မလို၊ ပြီးခြင်း အနက်သာလိုသည်၊ ထိုကြောင့် နိဗ္ဗတ္တိ-မသင့်၊ နိပ္ဖတ္တိ-သာ သင့်သည်။

အစု ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ သမုဒယေန၊ သည်။ အာယူဟိတတ္တာ၊ အားထုတ်အပ် ပေါင်းစုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ ၏။ ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ ၌။ [၅၀၆] ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသန္တာန်၏။ ကိလေသသန္တာပဟာရော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပူကို ပယ်ဖျောက်တတ်၏။ သယမ္ပိ၊ မိမိသည် လည်း။ ကိလေသပရိဠာဟာဘာဝတော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ပူလောင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သုသီတလော၊ အလွန်အေးမြ၏။ ။သန္တာပဋ္ဌော၊ ပူလောင်စေခြင်းသဘောသည်။ အာဝိဘဝတိ၊ ထင်စွာဖြစ်၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) ဥဋ္ဌာရဒဿနေန၊ မြင့်မြတ်သော အရာဝတ္ထုကို မြင်သဖြင့်။ တဒညဿ၊ ထိုမှ တပါးသော အရာဝတ္ထု၏။ အနုဠာရဘာဝေါ၊ မမြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အာဝိဘဝတိ) ဝိယ၊ ထင်စွာ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အာယသ္မတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဝိပရိဏာမဓမ္မဿ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသော။ နိစ္စသဘာဝဿ၊ မြဲသောသဘောရှိသော နိရောဓသစ္စာကို။ ။ဝတ္တာဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋိပက္ခတော၊ အားဖြင့်။ အာဝိဘဝနာကာရဿ၊ ထင်ရှားဖြစ်သော အခြင်းအရာ၏။ သုခသိဒ္ဓိတော၊ လွယ်ကူစွာ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်တည်း။

ဣဒံ၊ ဤတဏှာသည်။ အဿ၊ ထိုဆင်းရဲကို။ နိဒဒါတိ၊ ပေးတတ်-အပ်နှင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒါနဋ္ဌော၊ ဆင်းရဲကို ပေးတတ်သော အကြောင်းသဘောသည်။ အာဝိဘဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သံယောဂပလိဗောဓဋ္ဌော၊ ယှဉ်စေခြင်းသဘော, နှောင့်ယှက်တားမြစ်ခြင်းသဘော တို့သည်။ ပဋိပက္ခဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာဝိဘဝနာကာရာ၊ ထင်စွာဖြစ်သော အခြင်းအရာတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝိသံယောဂဘူတဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကိလေသဒုက္ခေဟိ၊ ကိလေသာ ဆင်းရဲတို့နှင့်။ သံယောဇနဋ္ဌော၊ ယှဉ်စေခြင်း သဘောသည်။ သံယောဂဋ္ဌော၊ မည်၏။ သံသာရစာရကေ၊ သံသရာတည်းဟူသော နှောင်အိမ်၌။ ပလိဗုန္ဓနဋ္ဌော၊ နှောင့်ယှက် တားမြစ်ခြင်းသဘောသည်၊ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း သဘောသည်။ (ဗုဒ္ဓန-ကား မသင့်) ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ မည်၏။

ကိလေသသင်္ကိဏကာဒိဝသေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပေါင်းအဖော် ရှိသည်၏အဖြစ် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝိဝေကဘူတဿ၊ မကင်း မဆိတ်သောသဘော ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ။ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ဟူသည်။ ဥပဓိဝိဝေ-ကတာ၊ ဥပဓိ လေးပါးတို့၏ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ သဗ္ဗသင်္ခါရ-ဝိဝိတ္တတာ၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရတို့၏ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အသင်္ခတ-ဘာဝေါ၊ အသင်္ခတ၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သင်္ခတော ဝေ-၌ စပ်) ဧဝံ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတသဘာဝေါပိ၊ ဤသို့ အံ့ဖွယ်ထူးဆန်းသော သဘောဖြစ်ငြား

သော်လည်း။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သန်တော ဧဝ၊ ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်သော သန်တသည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ အမှန်အားဖြင့် သော်ကား။ ဧကော၊ တခု တည်းသော။ အယမေဝ၊ ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည်သာလျှင်။ အသန်တော၊ အသန်တတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိရောဓဿ၊ ၏။ အသန်တဘာဝေါ၊ အသန်တ၏ အဖြစ်သည်။ သုပါကဋော၊ ကောင်းစွာထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မရဏ-မမှတော၊ သေခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ သေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ ဝိသံ၊ သေစေတတ်သော အဆိပ်တည်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာတည်းဟူသော အဆိပ်၏။ အဂဒဘူတံ၊ ပြေလည်စေတတ်သော ဆေးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အမတံ၊ သေခြင်း ကင်းသော အမြိုက်ဆေးပေတည်း။

မဂ္ဂေါတိ၊ အရိယာမဂ်ဟူ၍။ သမ္ဘာဝေတဗ္ဗတံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သော။ သုခုမသန္တဘာဝေန၊ သိမ်မွေ့ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတော၊ ထင်သော။ နိကန္တိဘူတောပိ၊ နိကန္တိတဏှာဖြစ်၍ ဖြစ်သော်လည်း။ အယံ သမုဒယော၊ ဤသမုဒယ တဏှာသည်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ သို့။ ပတ္တိယာ၊ ငှါ။ န ဟောတု၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အယံ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဟောတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနေ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနအရာ၌၊ ဝါ၊ မဂ်မှန် မဂ်မှားကို သိမြင်သော ဉာဏ်အရာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဟေတုဘွော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းသဘောသည်။ အာဝိဘဝတိ၊ ၏။ နိရောဓဒဿနေနာတိ၊ ကား။ အဘိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ နိပုဏဿ၊ သိမ်မွေ့သော။ ပရမဂမ္ဘီရဿ၊ အလွန်နက် နဲသော။ နိရောဓသစ္စဿ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ ဒဿနေန၊ ဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရမသုခုမာနီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒုက္ခဒဿနေနာတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အာဒီနဝပ္ပတ္တိယာ၊ အပြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပုလတရာဒီ-နဝဿ၊ အလွန်ပြန့်ပြောများပြားသော အပြစ်ရှိသော။ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ ကို။ ဒဿနေန၊ ဖြင့်။ တပ္ပဋိပက္ခတော၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ အာဓိပတေယျဋ္ဌော၊ အကြီးအမှူးဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ အာဝိဘဝတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနေကရောဂါတုရ။ပ။ ဥဋ္ဌာရဘာဝေါ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အန္ဓယတော စ၊ အလျော်အားဖြင့် ၎င်း။ ဗျတိရေကတော စ၊ ပြောင်းပြန်ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်၎င်း။ သစ္စေသု၊ တို့၌။ ဧတေ အာဝိဘဝနာကာရာ၊ ဤထင်စွာဖြစ်သော အခြင်းအရာတို့ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ထင်ရှားပြအပ်ကုန်၏။

ဧကေကဿာတိ၊ ကား။ ဧကေကဿ၊ တခုတခုသော။ အတ္ထဿ၊ အခြင်း အရာဟူသော အနက်သဘော၏။ ပီဠနာယူဟနနိဿရဏနိယျာနဋ္ဌေ၊ နှိပ်စက် ခြင်းသဘော အားထုတ်ခြင်းသဘော ထွက်မြောက်ခြင်းသဘော ထွက်မြောက်

ကြောင်းသဘောတို့ကို။ သန္တာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏန္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ သင်္ခတာဒိအတ္ထော၊ သင်္ခတအစရှိသော အနက်သဘောတို့ကို။ (သန္တာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။) ယေ ပန ဝါဒိနော၊ အကြင်ဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ နာနာဘိသမယန္တိ၊ ကား။ နာနာဉာဏေန၊ အထူးထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်။ အဘိသမယံ၊ သိခြင်းကို။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနံ၊ တို့ကို။ နာနာက္ခဏော၊ အထူးထူးသောခဏ၌။ နာနာဉာဏေန၊ အထူးထူးသောဉာဏ် ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈနံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ စတူသု၊ ကုန်သော။ သစ္စေသု၊ တို့၌။ နာနာ-ဘိသမယော၊ အထူးထူးသော ခဏ၌သိခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ဒုက္ခဒဿနာဒီဟိ၊ ဒုက္ခကိုမြင်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ (ကေဒေသပ္ပဟာနံ-၌ စပ်) ပဌမမဂ္ဂါဒီဟိ၊ ပဌမမဂ်စသည်တို့သည်။ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ [၅၀၇] သံယောဇနတ္တယာဒီနံ၊ သံယောဇဉ်သုံးပါးအပေါင်း စသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ ကေဒေသပ္ပဟာနံ၊ တစိတ်တဒေသပယ်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့တစိတ်တဒေသအားဖြင့် ပယ်ခြင်းဖြစ်လတ် သော်။ ကေဒေသသောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌတာဒိပ္ပသင်္ဂေါ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့် ဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် စသည်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ၏။) တံတံဒဿနာနန္တရဉ္စ၊ ထိုထိုသစ္စာကို မြင်သည်၏ အခြားမဲ့၌ လည်း။ တံတံဖလေန၊ ထိုထိုဖိုလ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံတံ-ပဟေယျကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဘူတာနံ၊ ထိုထိုမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာ တို့ကို တဖန်ငြိမ်းစေခြင်းသဘောဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလာနံ၊ ဖိုလ်တို့၏။ (စတုက္កတာ-၌ စပ်) မဂ္ဂါနံ ဝိယ၊ မဂ်တို့၏ကဲ့သို့။ စတုက္ကတာ၊ လေးခုအပေါင်း ၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ကေဒေသသောတာပန္နတာဒိပ္ပသင်္ဂေါ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့် သောတာပန် အဖြစ် စသည်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဘိယျော၊ ထို့ထက်အလွန်။ ကိဉ္စ၊ အနည်းငယ်ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ နာနာဘိသမယော၊ အထူးထူးသော ခဏ၌သိခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ အညေန၊ တပါးသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ အညေန၊ တပါးသောဉာဏ်ဖြင့်။ သမုဒယံ၊ ကို။ အညေန၊ ဖြင့်။ နိရောဓံ၊ ကို။ အညေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ (ပဿတိ၊ ၏။) ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ မဂ္ဂကိစ္စံ၊ သည်။ အပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ မပြည့် စုံသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ တေနေဝ၊ ထိုမဂ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထိုမဂ်ကို။ ဒဿနံ ဝါ၊ မြင်ခြင်းသည်သော်ရင်း။ အညေန၊ တပါးသောမဂ်ဖြင့်။ (တဿ၊ ကို။ ဒဿနံ ဝါ၊ သည်သော်ရင်း။) ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂဒဿနေန၊ မဂ်ကို မြင်ခြင်းဖြင့်။ ဒွယဂတိ၊ နှစ်ပါးသော ပြီးစီးခြင်းသည်။ (သိယာ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ပဌမော ပက္ခော၊ သည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။

(ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ပဝတ္တိယာ၊ မြင်မှုဖြစ်ခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေနေဝ အင်္ဂုလဂ္ဂေန၊ ထိုလက်ချောင်း၏ အဖျားဖြင့်ပင်လျှင်။ တမေဝ၊ ထိုလက်ချောင်း၏အဖျားကိုပင်လျှင်။ ပရာမသိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ အညေန၊ တပါးသော မဂ်ဖြင့်။ (ယဒိ ပဿတိ၊ အံ့။) ယေန၊ အကြင်တရားဖြင့်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုမြင်ကြောင်းဖြစ်သော တရားသည်လည်း။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ပင်တည်း။ တမ္ပိ၊ ထိုမြင်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ကိုလည်း။ ယေန၊ အကြင်တရားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုမြင်ကြောင်းဖြစ်သော တရားသည်လည်း။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနဝဋ္ဌာနပ္ပသင်္ဂေါ၊ မတည်တံ့ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ (သိယာ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောဘိသမယတော၊ တပေါင်းတည်း သိခြင်း တပြိုင်နက်သိခြင်း တခုတည်းသော ခဏ၌သိခြင်းအားဖြင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ အသမ္မောဟပဋိဝေဓောဝ၊ မတွေမဝေသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်သာလျှင်။ ယုတ္တော၊ သင့်လျော်၏။ အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗဋ္ဌ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော သစ္စာဒုင်း။ သမုစ္ဆိန္နိတဗ္ဗဋ္ဌ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်အပ်သော သစ္စာဒုင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) သစ္စဒ္ဒယံ၊ သစ္စာနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ ပရိစ္ဆိန္ဒနသမုစ္ဆိန္ဒနာနိ၊ ပိုင်းခြားခြင်း အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်ခြင်းတို့သည်။ န သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်သင့်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုနှစ်ပါးသော သစ္စာတို့မှ။ အနိဿရဏတော၊ မထွက်မြောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဒုက္ခပရိညာသမုဒယပ္ပဟာနာနိ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းတို့ကို။ (န သက္ကုဏေယျာနိ-၌စပ်) ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာရမ္မဏေန၊ ဒုက္ခသစ္စာသမုဒယသစ္စာလျှင် အာရုံရှိသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကုဏေယျာနိ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေန၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ (ဉာဏေန၊ ဖြင့်။) တတ္ထ စ၊ ထိုအာရုံနှင့် အာရမ္မဏိက သစ္စာနှစ်ပါး၌ဒုင်း။ ဣတရဒ္ဒယေ စ၊ ဤမှတပါးသော သစ္စာနှစ်ပါးအပေါင်း၌ ဒုင်း။ သမ္မောဟံ၊ တွေဝေသောမောဟကို။ ဝိဒ္ဓံသေန္တေန၊ ဖျက်ဆီးသည်ဖြစ်၍။ ကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ပေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောဘိသမယော ဧဝ၊ တပေါင်းတည်း သိခြင်း တပြိုင်နက်သိခြင်း တခုတည်းသောခဏ၌ သိခြင်းသည်သာလျှင်။ ယုတ္တော၊ ၏။ အယံ ပန အတ္ထော၊ ကား။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ အာဂတော ဧဝ၊ လာသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ ဥတ္တရံ အဘိဓမ္မေ ကထာဝတ္ထုသ္မိံ ဝုတ္တမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ဤအာဟ-ပုဒ် ကျနေသည်)

ပရိညာဒိပ္ပဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ

၈၄၅။ အဘိညာပညာတိအာဒီနံ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် (နှာ ၁၈၇) ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ အပိစ၊ တနည်းကား။ သုတမယာယ စ၊ သုတမယပညာထက်ငင်း။ စိန္တာမယာယ စ၊ စိန္တာမယပညာထက်ငင်း။ ကေစ္စဘာဝနာမယာယ စ၊ အချို့သော ဘာဝနာမယပညာထက်ငင်း။ အဘိဝိသိဋ္ဌာယ၊ ထူးသော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဉာတာ၊ သိအပ်သောတရားတို့သည်။ အဘိညာတာ၊ အဘိညာတမည်ကုန်၏။ ပရိညန္တိရာနံ၊ တပါးသောပရိညာတို့၏။ အဝိသယဘာဝတော၊ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဝေဏိကာ၊ သီးသန့်ဖြစ်သော။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာဘုံနယ်ပယ်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏဝသေန၊ နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားခြင်း အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တီရဏပရိညာဒီနံ၊ တီရဏပရိညာစသည်တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။

၈၄၆။ အနုလောမဉာဏမ္ပိ၊ အနုလောမဉာဏ်သည်လည်း။ အနိစ္စာဒိဝသေနေဝ၊ အနိစ္စစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဒယော၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာစသည်တို့သည်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာဝ အနုလောမာ အာဝေဏိကာ ဘူမိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးသော ပရိညာတို့တွင်။ တီရဏပရိညာဘူမိယံ၊ ညာ၏ဘုံ၌။ ဉာတပ္ပဟာနပရိညာယောပိ၊ ဉာတပရိညာ, ပဟာနပရိညာတို့သည်လည်း။ လဒ္ဓါဝသရာ၊ ရအပ်သော အခွင့်ရှိကုန်သည်။ ကာမံ (ဟောန္တိ၊) ကုန်၏။ ပန၊ ကုန်သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတီရဏပရိညာ၏ဘုံ၌။ တီရဏပရိညာ၊ သည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ကိစ္စကာရီ၊ ကိစ္စကိုပြုလေ့ရှိသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးသော ပရိညာတို့သည်။ န (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဝေဏိကဂ္ဂဟဏံ၊ အာဝေဏိက-သဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။)

[၅၀၈] ၈၄၇။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ပဟာနပရိညာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာဝမဂ္ဂဉာဏာ ဘူမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ဣမေ အဓိပ္ပေတာတိ၊ ကား။ ဣမေ အဘိသမယကာလေ၊ ဤသစ္စာလေးပါးကို သိသောကာလ၌။ ကိစ္စဝိစာရေ၊ ကိစ္စကိုစိစစ်ရာ၌။ အယံ ပဟာနပရိညာ၊ ဤပဟာနပရိညာကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သေသပရိညာနံ၊ ကြွင်းသောပရိညာတို့၏။ တဒတ္ထတ္တာ၊ ထိုပဟာနပရိညာလျှင် အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တဒတ္ထာယေဝါတိ၊ ကား။ ပဟာနပရိညတ္ထာ ဝေ၊ ပဟာနပရိညာအကျိုး ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ အထ ဝါ၊ ကား။ တဒတ္ထာယေဝါတိ၊ ကား။ ပဟာနတ္ထာ ဝေ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုး ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ အထ ဝါ၊ ကား။ တဒတ္ထာယေဝါတိ၊ ကား။ မဂ္ဂတ္ထာ ဝေ၊ မဂ်ဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဉာတတီရဏပရိညာ၊ ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာတို့သည်။ ယာဝဒေဝ မဂ္ဂါဓိဂမတ္ထာယ၊ မဂ်ကိုရခြင်း သိခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ နိယမတော၊ မြဲသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မုချကိန်းသေအားဖြင့်။ ဉာတာ စေဝ၊ သိအပ်ကုန်ပြီးသည်ငှင်း။ တီရိတာ စ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ် သုံးသပ်အပ်ကုန်ပြီး သည်ငှင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဉာတတီရိတဘာဝေဟိ၊ သိအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ် စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပဟာနာဘာဝတော စ၊ ပယ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ငှင်း။ ပဟာန-သိဒ္ဓိယံ၊ လတ်သော်။ ဉာတတီရိတဘာဝသိဒ္ဓိတော စ၊ သိအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ် စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်ပြီးသည်အဖြစ်တို့၏ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်ငှင်းတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲ၌။ ပရိညာဘိသမယဝသေန၊ သမယ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာတရား၏။ သဘာဝလက္ခဏံ ဝိယ၊ သဘာဝလက္ခဏာကိုကဲ့သို့။ သာမညလက္ခဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တပ္ပဋိစ္ဆာဒက-သမ္မောဟဝိဒ္ဓံသနတော၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကို ဖျက်ဆီး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရိညတ္ထာယမ္ပိ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၈၄၈။ ပရိညာ ဝိယာတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ တိဝိဓတာသာမညံ၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ နိဒဿေတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ပရိ-ညာပဟာတဗ္ဗတာသာမညံ၊ ပိုင်းခြား၍သိသည်၏အဖြစ် ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ် ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ န (နိဒဿေတိ)၊ ညွှန်ပြသည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဿ၊ ၏။ အပရိညာကိစ္စဘာဝတော၊ ပရိညာကိစ္စ မရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော၊ အစရှိသည်တို့သည်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိယုဋ္ဌာယ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွကုန်၍၊ ဝါ၊ လွှမ်းမိုးကုန် ၍။ န တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပရိယုဋ္ဌာနဿ၊ ပရိယုဋ္ဌာန် ကိလေသာ ကို။ နိသေဓနံ၊ တားမြစ်ခြင်းသည်။ အပ္ပဝတ္တိကရဏံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုခြင်း သည်။ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ မည်၏။ ဝိက္ခမ္ဘနမေဝ၊ ကွာစေခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဟာနံ၊ တည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ၊ ကွာစေခြင်းဟူသော ပယ်ခြင်း။ ပါကဋ္ဋတ္တာတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ မပျက်စီးသောစိတ်ရှိ၏။ ဝိဂတထိန-မိဒ္ဓေါ၊ ကင်းသော ထိနမိဒ္ဓရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရေသမ္ပိ၊ သူတပါးတို့

အားလည်း။ ပါကဋတ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န သဟသာ စိတ္တံ အဗ္ဗောဟာရိကံတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိလဒ္ဓမတ္တဿ၊ ရအပ်ပြီးခါမျှဖြစ်သော။ ဈာနဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုဘာဝိတေ၊ ကောင်းစွာပွါးအပ်ပြီးသော။ ပဂုဏဇ္ဈာနေ ပန၊ လေ့လာကျေပြွန်သော ဈာန်၌မူကား။ ယာဝစရိမက- စိတ္တမ္ပိ၊ နောက်ဆုံးစိတ်တိုင်အောင်သော်လည်း။ န အဗ္ဗောဟာရိကန္တေဝ၊ မလွှမ်း မိုးကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂေပီတိ၊ ကား။ ဈာနာဓိဂမတ္ထာယ၊ ဈာန်ကိုရခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိယာ၊ ရှေးအဖို့ ဖြစ်သောအကျင့်၌။ ပစ္ဆာဘာဂေပီတိ၊ ကား။ ဈာနံ၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ရပြီး၍။ အညကိစ္စပ္ပသုတဿပိ၊ တပါးသောကိစ္စ၌ လေ့လာအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား လည်း။ ဝိတက္ကာဒယောတိ၊ ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခရူပသညာဒယော၊ ဝိတက်ဝိစာရပီတိသုခနှင့် ရူပသညာစသည်တို့တည်း။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ ဒုတိယာဒီသု၊ ဒုတိယဈာန် စသည်တို့ကို။ အပ္ပိတေသုယေဝ၊ ရောက်အပ်ကုန်သော်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝင်စား အပ်ကုန်သော်သာလျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကင်းကွာကုန်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တတော တတော၊ ထိုထို ဒုတိယဈာန် စသည်မှ။ ဝုဋ္ဌိတမတ္တဿ၊ ထခါမျှဖြစ် သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပရိတ္တစိတ္တဝသေနေဝ၊ ကာမစိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုဋ္ဌဟနတော၊ ထခြင်းကြောင့်တည်း။

၇၄၉။ ပဒီပေန အန္ဓကာရဿ ဝိယာတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြင့်။ ပဟီနဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဒီပေါ၊ ဆီမီးသည်။ အန္ဓကာရဿ၊ အမိုက်မှောင်၏။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပေတည်း။ ဃဋ္ဋပ္ပဟာရော ပန၊ အိုးဖြင့် ရိုက်ခတ်ခြင်းသည်ကား။ သေဝါလဿ၊ ရေညှိမှော်၏။ န ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်မဟုတ်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဝတ္တိနိဝါရဏမတ္တမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်း ကို တားမြစ်ခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ် ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဇုဝိပစ္စနီကတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်သည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနံ၊ ဒုတိယဈာန် စသည်တို့၏။ ဝိတက္ကာဒီနံ၊ ဝိတက် အစရှိသည်တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘနဿ၊ ပယ်ခွါခြင်း ကို။ တံ နိဒဿနံ၊ ထိုညွှန်ပြသော ဥပမာစကားသည်။ သုဋ္ဌုတရံ၊ အထူးသဖြင့် ကောင်းစွာ။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်ပေ၏။ ဝိပဿနာယ အဝယဝဘူတေနာတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ [၅၀၉] ဣဓ၊ ဤပညာဘာဝနာအရာ၌။ အဓိကတတဒင်္ဂပ္ပ- ဟာနဿ၊ စပ်ယှဉ်အပ်သော (ဝါ) တင်ပြအပ်သော (ဝါ) ဆိုအပ်သော တဒင် ပဟာန်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သီလဝိသောဓနာဒိနာပိ၊ သီလကို သုတ်သင်ခြင်း စသည်ဖြင့်လည်း။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊

ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဉာဏာဂေ်နာတိ၊ ကား။ ဉာဏ- သင်္ခါတေန၊ ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ တဒင်္ဂေန၊ ထိုဉာဏ်အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုဉာဏ်တစိတ်ဖြင့်။ တဒင်္ဂံ၊ ထိုအကုသိုလ် တစိတ်ကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ၊ မည်၏။ သတိ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှား ရှိသော။ ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတေ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကာယေ၊ ကာယ၌၊ ဝါ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ ဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တကောင်ဟု မှားယွင်းစွာ ထင်မြင်ခြင်းသည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ သတီ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တ ကောင်ဟု မှားယွင်းစွာ ထင်မြင်ခြင်းသည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ရူပံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တကောင်ဟု။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ သော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့အစဉ် လိုက်သောဒိဋ္ဌိကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) သောဠသဝတ္ထုကာ စ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး သော တည်ရာဝတ္ထုရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ စ၊ ရှစ်ပါးသော တည်ရာဝတ္ထုရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကာဠ်ဝ၊ ယုံမှားသည်ပင်လျှင်။ မလံ၊ အညစ် အကြေးတည်း။ ကင်္ခါမလံ၊ ယုံမှားဟူသော အညစ်အကြေး။ သမ္မုဟဂါဟ- ဿာတိ၊ ကား။ အတ္တာ အတ္တနိယန္တိ၊ အတ္တကောင်, အတ္တ၏ဥစ္စာဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တသမ္မုဟဂဟဏဿ၊ ဖြစ်သောအပေါင်းလိုက်အားဖြင့် စွဲယူခြင်းကို။ ပဟာနံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကလာပသမ္မသနေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ကောဒသသု၊ တဆယ့်တပါးကုန်သော။ ဩကာသေသု၊ အရပ်တို့၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်သွင်း၍။ ဝိကိရဏဝသေန၊ ဖရိုဖရဲကြဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿ- နတော၊ ရှုမြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အဿာဒသညာယာတိ၊ ကား။ ပဥ္စက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ အဿာဒနဝသေန၊ သာယာသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမိစ္ဆာ- သညာယ၊ ဖြစ်သောမိစ္ဆာသညာကို။ အပ္ပဋိသင်္ခါနဿာတိ၊ ကား။ ပဋိသင်္ခါန- ပဋိပက္ခဿ၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ မောဟဿ၊ ကို။ အနု- ပေက္ခနဿာတိ၊ ကား။ အပေက္ခာယ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကို။ ။သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ နိစ္စာဒိဂါဟော၊ နိစ္စစသည်ဖြင့် စွဲယူခြင်းသည်။ မဂ္ဂသစ္စာဝိဂမဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ရခြင်းသိခြင်းအား။ ဝိလောမနတော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ သစ္စပဋိလောမ- ဂါဟော၊ မည်၏။ “သာဒီနဝေသု၊ အပြစ်ရှိသောတရားတို့၌။ အနာဒီနဝသညိ- တာ၊ အပြစ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ငင်း။ အနာဒီနဝေ၊ အပြစ်မရှိ သည်၌။ သာဒီနဝသညိတာ စ၊ အပြစ်ရှိသည်ဟု အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ငင်း။ သစ္စပဋိလောမဂါဟော၊ သစ္စာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့် စွဲယူခြင်းမည် ၏။” ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝိသုဒ္ဓိက္ကမေန၊ ဝိသုဒ္ဓိအစဉ်အားဖြင့်။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ၊ ကို။ ဒဿေ- တွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဋ္ဌာရသမဟာဝိပဿနာဝသေနပိ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါး

သော မဟာဝိပဿနာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ တံ၊ ထိုတဒင်္ဂပ္ပဟာန်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယံ ဝါ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ယံ ဝါ ပန ပဟာနံ၊ အကြင် ပယ်ခြင်းသည်မှုလည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

ဂ၅၀။ သဗ္ဗ သင်္ခါရဂတံ အနိစ္စတော အနုပဿတီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

သန္တတိသမူဟကိစ္စာရမ္မဏာနံ၊ သန္တတိ သမူဟ ကိစ္စ အာရုံတို့၏၊ ဝါ၊ အစဉ် အပေါင်း ကိစ္စ အာရုံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဃနဂ္ဂဟဏံ၊ တလုံးတခဲတည်း တကိုယ်တည်း တယောက်တည်းဟု ယူခြင်းသည်။ ဃနသညာ၊ မည်၏။ တဿာ ဃနသညာယ၊ ကို။

နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာ၊ တာယာတိ၊ ကား။ တိယဒ္ဓဂတာနံ၊ သုံးပါးသော အခွန့်ကာလ၌ တည်ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓမေဝ၊ ချုပ်ခြင်းကို သာလျှင်။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုချုပ်ခြင်း၌။ အဓိမုစ္စနဝသေန၊ နှလုံး သွင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တပညာ၊ ဖြစ်သောပညာတည်း။ တာယ၊ ထိုပညာဖြင့်။ အာယူဟနဿာတိ၊ ကား။ အဘိသင်္ခရဏဿ၊ ပြုပြင်အားထုတ်ခြင်း၏။

တံ တံ ပရိစ္ဆေဒန္တိ၊ ကား။ အာဒါနနိက္ခေပါဒိကံ၊ အာဒါနနိက္ခေပအစရှိသော။ တံ တံ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ထိုထိုအပိုင်းအခြားကို။ အညထာ ပဝတ္တိဒဿနန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တ-ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားမှ။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေး၌လည်း။ ပစ္ဆာ စ၊ နောက်၌လည်း။ အညာကာရပ္ပဝတ္တိယာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ အဝတ္ထာဝိသေသပ္ပဝတ္တိ-ဒဿနံ၊ အခိုက်အတံ့အထူး၏ ဖြစ်ခြင်းကိုရှုမြင်ခြင်းတည်း။ ဓုဝသညာယာတိ၊ ကား။ ထိရဘာဝဂ္ဂဟဏဿ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်ကိုယူခြင်း၏။

[၅၁၀] သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿာတိ၊ ကား။ အသာရေသု၊ အနှစ်မဲ့သော တရားတို့၌၊ ဝါ၊ အနှစ်မဟုတ်သော တရားတို့၌။ သာရဂ္ဂဟဏာဘိနိဝေသဿ၊ အနှစ်ဟုယူလျက် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။

သံသယမိစ္ဆာဉာဏာနံ၊ ယုံမှားနှင့် မိစ္ဆာဉာဏ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မုယှနံ၊ တွေဝေခြင်းသည်။ သမ္မောဟော၊ မည်၏။ သော ဧဝ၊ ထိုသမ္မောဟသည် ပင်လျှင်။ အဘိနိဝေသော၊ မြဲမြံစွာနှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မောဟာဘိနိဝေသော၊ မည်၏။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ လောကတာဏာဘာဝဂ္ဂ-ဟဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာ၏အဖြစ်၊ စောင့်ရှောက်တတ်သူ၏အဖြစ်ကို ယူခြင်းသည်။ အာလယာဘိနိဝေသော၊ မည်၏။ အတ္တတော၊ တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်။

ဘဝနိကန္တိ၊ ဘဝကို လိုချင်နှစ်သက်ခြင်းပင်တည်း၊ ဝါ၊ ဘဝ၌ ငြိကပ်တွယ်တာခြင်းပင်တည်း။

ယထာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သခါရေ၊ တို့ကို။ မုဥ္စိတွာ၊ ၍။ ဝိဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ်ကင်းရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သခါရုပေက္ခာ စ၊ ကိုလည်း။ အနုလောမဥ္စ၊ ကိုလည်း။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဝိဋ္ဌဘာဝေန၊ သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သြဂါဠ္ဟဘာဝေန၊ သက်ဆင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တသံယောဇနာဒိကိလေသာ ဧဝ၊ ဖြစ်သော သံယောဇဉ်အစရှိသော ကိလေသာတို့သည်သာလျှင်။ ကိလေသာဘိနိဝေသော၊ မည်၏။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သမာဓိန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဝိပဿနာသမာဓိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၈၁၁။ အသနိဝိစက္ကံ၊ ဟူသည်။ အသနိမဏ္ဍလံ၊ မိုးကြိုးစက်ဝန်းတည်း။ ဧဝံ ပဟာနန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနံ၊ တဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ကမ္မကိလေသာနံ၊ ကံ ကိလေသာတို့၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သခါရာနံ၊ တို့၏။ ခယံ နိရောဓံ၊ ကုန်ခြင်း ချုပ်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ကုန်ရာ ချုပ်ရာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ တ္တတိ၊ ကြောင့်။ ခယဂါမီ၊ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်ကို ရ၏။ လောကုတ္တရဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ လောကုတ္တရ-ပုဒ်ကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ လောကုတ္တရ-ပုဒ်ကို ဆိုခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ (အဓိပ္ပေတတ္တေ၊ အနက်သည်။) သိဒ္ဓေပိ၊ ပြီးပြောသော်လည်း၊ ဝါ၊ လျက်။ ခယဂါမိဂ္ဂဟဏံ၊ ခယဂါမိ-ပုဒ်ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုခြင်း ချီးမွမ်းခြင်း အကျိုးရှိ၏။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနမေဝါတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ အဝဓာရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဧဝ-သဒ္ဒါကို။ နိပ္ပရိယာယတံ၊ မုချ၏အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တဒတ္ထာနေဝါတိ၊ ကား။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနတ္ထာနေဝ၊ သမုစ္ဆေဒပဟာန် အကျိုးရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ထိုအနက်ဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂပ္ပဟာနာနံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်တို့၏။ မဂ္ဂသမ္ဘာရတံ၊ မဂ်၏အကြောင်းအဆောက်အဦ၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူ) တေဟိ၊ ထိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အသိဇ္ဈနတော၊ မပြီးစီးခြင်းကြောင့်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ တဒတ္ထာနေဝါတိ၊ ကား။ မဂ္ဂတ္ထာနေဝ၊ မဂ်ဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ထိုအနက်ဖြင့်။ တဒတ္ထတာယ၊ ထိုမဂ်ဟူသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်တို့၏။ တံကိစ္စတံ၊ ထိုမဂ်၏ကိစ္စ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တမေဝ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုပင်လျှင်။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပဋိရာဇာနံ

ဝမိတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယမ္ပိ တတော ပုဗ္ဗေ ကတန္တိ၊ ကား။ တတော ရဇ္ဇပ္ပတ္တိတော၊ ထိုမင်းအဖြစ်သို့ရောက်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပစ္စန္တသာမန္တဒုဂ္ဂ-ဝိဒ္ဓံသနာဒိ၊ ပစ္စန္တရာဇ်မြို့ကို ပြီးစေခြင်း, ရန်သူမင်း၏ခံတပ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းအစ ရှိသော။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣဒမ္ပိဒမ္ပိ၊ ဤမည် ဤမည်သော အမှုကိုလည်း။ ရညာ၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိယေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ပြောဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လောကိယဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ သာဓိ-တာနိပိ၊ ပြီးစေအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂပ္ပဟာနာနိ၊တို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိ-၌ စပ်) သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တဿ၊ သော။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ကိစ္စဘာဝေန၊ ကိစ္စ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုစ္စန္တိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်တို့၏။ တဒတ္ထတာယ စ၊ ထို မဂ်ဟူသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ တံသန္တတိပတိ-တတာယ စ၊ ထိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်တို့၏ အစဉ်သန္တာန်၌ ကျရောက် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၇၅၂။ လောကိယဿ၊ လောကီတရားကို။ (သစ္စိကိရိယာ၊ မျက်မှောက်ပြု ခြင်းသည်။) ဝါ၊ ကား။ လောကိယာ၊ လောကီဖြစ်သော။ သစ္စိကိရိယာ၊ သည်။ လောကိယသစ္စိကိရိယာ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ လောကုတ္တရသစ္စိကိရိယာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ လာဘိမှီတိ၊ ကား။ လာဘီ၊ ရသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဝသီမှီတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ပစ္စက္ခတော ဉာဏဖဿနာတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ အာရမ္မဏ-ကရဏသင်္ခါတေန၊ အာရုံပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဉာဏဖဿနေန၊ ဉာဏ်၏တွေ့ ခြင်းဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ပစ္စက္ခတောတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ အနုမာနတော၊ မျက် ရမ်းမှန်းဆသောအားဖြင့်။ အာရမ္မဏကရဏံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤတရားသည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခဏ-ဝသေန၊ ဆင်ခြင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ဇာနနံ၊ ကို။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဉာဏဖဿောတိ၊ ဉာဏ်အတွေ့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဖဿိတာတိ၊ ကား။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌာ၊ တွေ့ထိအပ်၏။

[၅၁၁] ဈာနမဂ္ဂဖလာနိ ဝိယ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တို့ကိုကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ အနုပ္ပါဒေတွာပိ၊ မဖြစ်စေမူ၍သော်လည်း။ တပ္ပဋိစ္ဆာဒက-သမ္မောဟဝိဒ္ဓံသနဝသေန၊ ထိုတရားကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကို ဖျက် ဆီးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တထာဝိဒ္ဓံသနပဝတ္တဉာဏံ၊ ထိုသို့သောအခြင်း အရာအားဖြင့် ဖျက်ဆီးလျက်ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ (ဤ၌ တထာဝိဒ္ဓံသန-ပုဒ် ပိုသကဲ့သို့ရှိ၏၊ တထာပဋိဝိဇ္ဈန္တံ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖောက်ထွင်းသိမြင် လျက်-ဟူ၍သော်လည်း ရှိသင့်၏) အပရပ္ပစ္စယဉာဏံ၊ မည်၏။

ပဿန္တော၊ မြင်လျက်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဇာနန္တော၊ သိလျက်။ အမတောဂဓန္တိ၊ ကား။ အမတပရိယာပန္နံ၊ အမြိုက်တရား၌ အတွင်းဝင်သော။ အမတသင်္ခါတံ၊ အမြိုက်တရားဟု ဆိုအပ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ နိဗ္ဗာနဒဿနတော၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဒဿနံ၊ မည်၏။ တေန ဒဿနေန၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သော သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ သစ္စိကိရိယာ၊ သည်။ ဒဿနသစ္စိကိရိယာ၊ မည်၏။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ သည်။ တတော၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်မှ။ ပဌမတရံ၊ စွာ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာလမ္ဗနကရဏတော၊ အာရုံပြုခြင်းကြောင့်။ ကိဉ္စာပိ ပဿတိ၊ အကယ်၍ကားမြင်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဒိသွာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာကရဏတော၊ မြင်၍ ပြုအပ်ပြုသင့်သောကိစ္စကို မပြုခြင်းကြောင့်။ ဒဿနန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုစ္စတိ၊ မခေါ်ဆိုအပ်။ သာ ဒုဝိဓာပီတိ၊ ကား။ ဒဿနဘာဝနာဝသေန၊ ဒဿနဘာဝနာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သာ သစ္စိကိရိယာ၊ ထိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ (အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။) ဒဿန-ဘာဝနာဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒဿနမဂ္ဂဘာဝနာမဂ္ဂဝသေန၊ ဒဿနမဂ်ဘာဝနာမဂ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ အမဂ္ဂဝသေန၊ မဂ်မဟုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ (သစ္စိကိရိယံ-၌ စပ်) နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခဏာသစ္စိကိရိယံ၊ ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ နိဗ္ဗာနဿာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ မဂ္ဂဖလေသု၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၌။ ပစ္စဝေက္ခဏာသစ္စိကိရိယံ၊ ကို။ (နိဝတ္တေ-တိ၊ ၏။) ဣမဿ ဉာဏဿာတိ၊ ကား။ ယထာဓိဂတဿ၊ အကြင်အကြင် ရအပ်ပြီးသော။ (ယထာဓိကတဿ-ဟု ရှိသင့်၏) ယထာဓိကတဿ၊ အကြင် အကြင် စပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ပြဆိုအပ်ဆဲဖြစ်သော။ ဣမဿ လောကုတ္တရ-ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။

၈၅၃။ အဘိမတာတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဥပ္ပါဒနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်၎င်း။ သန္တာနပရိဘာဝနာ စ၊ အစဉ်သန္တာန်ကို ထုံစေခြင်းသည်၎င်း။ ဘာဝနာ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဘာဝနာကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ လောကိယာနန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ လောကိယာ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာဒယော၊ ကုသိုလ်စသည်တို့ကို။ ဥပ္ပါဒိတာ စ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်၎င်း။ ဝဍ္ဎိတာ စ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်သည်၎င်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ လောကိယာ၊ ဖြစ်သော။ သီလဘာဝနာ စ၊ ကို၎င်း။ ကာယဘာဝနာ စ၊ ကို၎င်း။ စိတ္တဘာဝနာ စ၊

ကိုဂုဏ်၊ ဆိုင်းရ၊ ပညာဘာဝနာ စ၊ ကိုင်ရင်း။ နိပ္ဖါဒိတာ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ စ၊ ထိုလောကီဘာဝနာဖြင့်လည်း။ သန္တာနေ၊ ရုပ်နာမ်အစဉ်သန္တာန်ကိုလည်း။ ပရိဘာဝိတော၊ ထုံစေအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ တာသု လောကိယလောကုတ္တရဘာဝနာသု၊ ထိုလောကီလောကုတ္တရာဘာဝနာတို့တွင်။ ဣဓ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကထာယံ၊ ၌။ လောကုတ္တရဘာဝနာ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးသော လောကီဘာဝနာကို။ န (အဓိပ္ပေတာ)၊ အလိုမရှိအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿာ၊ ထိုလောကီဘာဝနာ၏။ သမ္ဘာရဘာဝတော၊ အဆောက်အဦ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စတုဗ္ဗိဓမ္ပေတံ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တေ အရိယမဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ လောကုတ္တရာနိ၊ ကုန်သော။ သမ္မာဝါစာဒိဘေဒါနိ၊ သမ္မာဝါစာ စသည်အပြားရှိကုန်သော။ သီလာဒီနိ၊ သီလအစရှိသည်တို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်စေသနည်းဟူမူကား။ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာယ၊ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။) သီလာဒီနီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိဿ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပညာယ၊ ကို။ (ဂဟဏံ၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုဉာဏ်သည်ပင်လျှင်။ တံ၊ ထိုဉာဏ်ပညာကို။ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေတတ်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) ပန၊ စင်စစ်။ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ (တံ၊ ထိုမဂ်ပညာကို။) ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ တဒန္တောဂဓဘာဝါ၊ ထိုအရိယာမဂ်ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော ပညာက္ခန္ဓာ၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တဒန္တောဂဓတ္တာ ဝါ, သို့မဟုတ် တဒန္တောဂဓတာယ ဝါ-ဟု ရှိသင့်၏၊ ဝါ-တနည်းကားဟု အနက်ပေး) သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ (တံ၊ ထိုမဂ်ပညာကို။) ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုသမ္မာသင်္ကပ္ပကို။ ပညာက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတော၊ ပညာက္ခန္ဓာဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ (ပဉ္စက္ခန္ဓ-မှားသည်) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သီလာဒီနီတိ၊ ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ ဖလသီလာဒီနမ္ပိ၊ ဖိုလ်သီလစသည်တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညာယပိ၊ ပညာကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိယေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ သဟဇာတပစ္စယာဒိတာယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အနန္တရပစ္စယာဒိတာယပိ၊ အနန္တရပစ္စည်းစသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တေဟိ စ သန္တာနံ ဝါသေတီ-တိ၊ ကား။ သမုစ္ဆိန္ဒနပဋိပ္ပဿမ္ဘနဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်ခြင်း တဖန်ငြိမ်းစေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ လောကုတ္တရေဟိ၊ ကုန်သော။ တေဟိ သီလာဒီဟိ၊ ထိုသီလစသည်တို့ဖြင့်။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနံ၊ ကို။ ပရိဘာဝေတိ၊ ထုံစေ၏။ ယံ၊ ယင်းသို့လုံစေခြင်း

ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ပရာဝုတ္တိ၊ တဖန်ပြန်လည်ခြင်းသည်။ (အနာဝတ္တိ-သော်လည်းဖြစ်သင့်၏) အနာဝတ္တိ၊ တဖန်မပြန်လည်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ [၅၁၂] ပရိညတ္တယမ္ပိ၊ ပရိညာသုံးပါး အပေါင်းကိုရှင်း။ပဟာနတ္တယမ္ပိ၊ ပဟာန်သုံးပါး အပေါင်းကိုရှင်း။ မဂ္ဂဉာဏာသာ၊ မဂ်ဉာဏ်၏။ ကိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ် သကဲ့သို့။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဧဝံ၊ တူ။ န(ဝုတ္တံ)၊ မဆိုအပ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဣဓ၊ ဤဘာဝနာအရာ၌။ လောကုတ္တရဘာဝနာဝ၊ လောကုတ္တရာဘာဝနာသည်သာ လျှင်။ အဿ မဂ္ဂဉာဏာဿ၊ ဤမဂ်ဉာဏ်၏။ ကိစ္စံ၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တွေ ဘာဝနာယ၊ ဤဘာဝနာ၌။ ပရိယာယော၊ ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝဓာရဏံ၊ ပိုင်းခြား ကန့်သတ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြား ကန့်သတ် ကြောင်းဖြစ်သော ဧဝ-သဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။) တေန၊ ထို အဝဓာရဏအနက် ရှိသောဧဝ-သဒ္ဒါဖြင့်။ လောကိယဘာဝနံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။

ဧဝံ သရူပေနေဝ အာဂတာယာတိ၊ ကား။ စိတ္တံ ဘာဝယန္တိ၊ ဟူ၍။ သမာဓိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စိတ္တသီသေန၊ စိတ်ဟူသောဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ စိတ်ကိုပဓာန ပြုသဖြင့်။ အနာဂန္တွာ၊ မလာမူ၍။ ပညံ ဘာဝယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သရူပေ-နေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတာယ၊ လာသော။ ပညာယ၊ ၏၊ ဝါ၊ ပညာကို ပွါးစေခြင်း၏။ ဥဒ္ဒေသဝသေန၊ အကျဉ်းစကား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ခဲ့ပြီ။ တွောဝတာ၊ ဤမျှဖြင့်။ တံ၊ ထိုအကျဉ်းစကားသည်။ ဝိတ္ထာရိတံ၊ အကျယ်ချဲ့အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယဉ္စ ပဉှော၊ ဤပြဿနာသည်လည်း။ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ ဖြေဆိုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ၏ အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဣတိ၊ သည်ကား။ ဗာဝီသတိမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ ၂၂-ခုမြောက် ဖြစ်သော အပိုင်း၏ အဖွင့်တည်း။

ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

၂၃-ပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

အာနိသံသပကာသနာဝဏ္ဏနာ (၅၁၃-၁)

[၅၁၃] ဂ၅၄။ သာဝကဗောဓိအာဒိဝိပုလောဒါတဂုဏဝိသေသာဝဟတ္တာ၊ သာဝကဗောဓိဉာဏ်အစရှိသော ပြန့်ပြောဖြူစင်သော (သျှာမူနှင့်အညီ ဝိပုလောဠာရ, သို့မဟုတ် နိဂုံးစကားနှင့်အညီ ဝိပုလောဒါရ-ဟုရှိလျှင် ပြန့်ပြော မြင့်မြတ်သော) ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကသတာနိသံသာ၊ အရာမကများသော အကျိုးရှိ၏။ ဝိတ္ထာရတောတိ၊ ကား။ နယဒဿနံ၊ နည်းဖြင့်ပြခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ အယမ္ပိ၊ ဤသည် လည်း။ ပညာဘာဝနာယ၊ ၏။ အာနိသံသော၊ အကျိုးတည်း။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (အာနိသံသော၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ အနုပဒဒဿနဝသေန၊ ပုဒ်စဉ်အတိုင်းပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ပကာသေ-တုံ၊ ငှါ။ အတိဗဟုဘာဝတော၊ အလွန်များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န သုကရံ၊ မလွယ်။ အဿာတိ၊ ကား။ ပညာဘာဝနာယ၊ ၏။ နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသ-နန္တိ၊ ကား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒိဝသေန၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာစသည် တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နာနာဝိဓာနံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်သော။ ကိလေ-သမ္မာနံ၊ တို့ကို။ တဒင်္ဂါဒိဝသေန၊ တဒင်္ဂစသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဇဟနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။ အရိယဖလရသာနုဘဝနန္တိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိဖလာဒိ-ဖလသုခပဋိသံဝေဒနံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်အစရှိသော ဖိုလ်ချမ်းသာကို ခံစား ခြင်းတည်း။

နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနကထာဝဏ္ဏနာ

ဂ၅၅။ အရိယဖလရသာနုဘဝနန္တိ ဧတေနေဝ၊ ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ၊ တဖန်ငြိမ်းစေသောအားဖြင့် ပယ်ခြင်း ကို။ ဒီပိယတိ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂက္ခဏေတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသဝစနံ၊ အထူးပြု၍ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်းကား။ တဗ္ဘာဝဘာဝတော၊ ထိုသမုစ္ဆေဒပဟာန်ရှိလတ်သော် ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ပဟာန်၏ဖြစ် ခြင်းကြောင့်။ (အရိယမဂ္ဂက္ခဏေတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေ၊ သည်။ သိဒ္ဓေ၊ သော်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ၊ သည်။ သိဒ္ဓမေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ဘီမဝေဂါနုပတိတာတိ၊ ကား။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ လောကံ၊ ကို။ ဘိန္ဒန္တေန ဝိယ၊ ခွဲဘိသကဲ့သို့။ ဘီမေန ဘယာနကေန၊ ကြောက်ဖွယ်သော။

ဝေဂေန၊ အဟုန်ဖြင့်။ သဟသာ၊ အဆောတလျင်။ ပတိတာ၊ ကျသော။ သိလုစ္စ-ယေတိ၊ ကား။ သေလပုထုလေ၊ ကျောက်တောင်ကြီးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပဗ္ဗတေ၊ တောင်တို့ကို။ သတေဇုဇ္ဇလမဏ္ဍလောတိ၊ ကား။ သရဒကာလ-သမိဒ္ဓေန၊ သရဒကာလ၌ ပြည့်စုံသော။ အတ္တနော၊ ၏။ တေဇသာ၊ ရောင်ခြည်ဟူသော တန်ခိုးဖြင့်။ သမုဇ္ဇလဒုဒ္ဒိက္ခမဏ္ဍလော၊ အလွန်တောက်ပသည်ဖြစ်၍ ကြည့်ရှုနိုင်ခဲသော ရောင်ခြည်ဝန်းရှိသော။ ဝဓဗန္ဓနာဒိဒုဂ္ဂတိပရိက္ကိလေ-သာဒိဇာတိအာဒိသဗ္ဗာနတ္ထဝိဓာယကံ၊ သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်းအစရှိသော ဒုဂ္ဂတိဘဝ၌ ထက်ဝန်းကျင်နှိပ်စက်ခြင်း အစရှိသော ဇာတိအစရှိသော အလုံးစုံသောအကျိုးမဲ့ကိုစီရင်တတ်ဖြစ်စေတတ်သော။ (ပရိပက္ကိလေသာဒိ-၌ ပ-ပိုသည်) သန္ဒိဋ္ဌိကန္တိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခဘူတံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဧညာတိ၊ ကား။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ ဣမာတိ၊ ကား။ ဣမိဿံ ပညာဘာဝနာယံ၊ ၌။

ဖလသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၅၆။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ အရိယဖလံ၊ မည်၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ အရိယဥ္စ၊ စင်ကြယ်သည်လည်းဟုတ်၏။ ဖလဥ္စ၊ အကျိုးလည်းဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤနှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရိယဖလံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအရိယာဖိုလ်၏။ ရသော၊ အရသာဟူသည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိသုခံ၊ တဖန် ငြိမ်းအေးစေခြင်း လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသော ချမ်းသာတည်း။ အနုဘဝနံ၊ ခံစားခြင်းဟူသည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဿ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ တဿ၊ ထိုဖိုလ်ကို။ ပဋိသေဝနံ၊ မှီဝဲခြင်းတည်း။ တတြာတိ၊ ကား။ ဒွီသု၊ ကုန်သော။ တေသု အာကာရေသု၊ တို့တွင်။ အဿာတိ၊ ကား။ အရိယဖလဿ၊ ၏။

[၅၁၄] ၇၅၇။ သံယောဇနေသု၊ တို့ကို။ ပဟီနေသု၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်ရှိသော်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ပဟီနာယေဝ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံယောဇနာနံယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဖလံ နာမ၊ အကျိုးမည်သည်ကား။ သံယောဇနပ္ပဟာနမတ္တမေဝ၊ သံယောဇဉ်ကို ပယ်ခြင်းမျှသာလျှင်တည်း။ အညံ၊ တပါးသော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဝိပါကဘူတံ၊ အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တန္တရံ၊ အနက်ထူးသည်။ န(အတ္ထိ)၊ မရှိ။ ဣတိ။ ကား။ အဓိပ္ပါ-ယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဖလံ နာမ န ကောစိ အညော ဓမ္မော အတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေ၊ ဤစကားကို။ ကေ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ပန၊ ဆိုကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးမြန်းအံ့။ အနုကာဒယော၊ အနုကဂိုဏ်းသားစသည်တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုဆရာတို့သည်။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အရဟတ္တံ အရဟတ္တန္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ပ။ ယော ရာဂက္ခယော၊ အကြင်ရာဂ၏ကုန်ရာသည်။ ယော ဒေါသက္ခယော၊ အကြင်ဒေါသ၏ ကုန်ရာသည်။ ယော မောဟက္ခယော၊ အကြင်မောဟ၏ ကုန်ရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤ ရာဂ ဒေါသ မောဟ၏ ကုန်ရာကို။ အရဟတ္တန္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သုတ္တပဒဿ၊ သုတ်ပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ နိပ္ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ အရဟတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ ကိဉ္စိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကိလေသပ္ပဟာနမေဝ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ တထာ၊ ထိုသို့ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူ၍။ ဝေါဟရီယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တာ၊ ဆိုကုန်လျက်။ သေသဖလေပိ၊ ကြွင်းသောဖိုလ်တို့ကိုလည်း။ ပဋိက္ခိပန္တိ၊ ပယ်ကုန်၏။ ဣဒံ သုတ္တမ္ပိတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိံ ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပကဋ္ဌော ဥက္ကဋ္ဌော၊ မြတ်သော၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသော။ ယောဂေါ၊ လုံ့လတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပယောဂေါ၊ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်ကိုရ၏။ ပယောဂနိမိတ္တံ၊ ပယောဂမည်သော အရိယာမဂ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတကိလေသာနံ၊ ဖြစ်သောကိလေသာတို့၏။ (ဖြစ်ပြီး ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းခြင်းဟူသော အနက်ကား မသင့်၊ ထိုကြောင့် ဇာတာ ကိလေသာနံ-ဟူ၍သော်လည်း ရှိသင့်၏။) ဇာတာ၊ ဖြစ်သော။ (ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-၌ စပ်) ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ တဖန်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ မည်၏။[၁] (ယာ ပန-ဟူရာ၌ သာ ပန-ဟူ၍ ရှိသင့်၏) ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထို ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသည်။ (နိပ္ဖဇ္ဇတိ-၌ စပ်) အရိယမဂ္ဂဿ၊ အရိယမဂ်၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓမာနာပိ၊ ရအပ်ငြားသော်လည်း။ ယဿာ ဝိပါကပညာယ၊ အကြင်ဝိပါက်ပညာသည်။ နိပ္ဖဇ္ဇမာနာယ၊ ပြီးလတ်သော်။ နိပ္ဖဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ သာ၊ ထို ဝိပါက်ပညာကို။ (ဝုတ္တာ-၌ စပ်) နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗာယံ၊ ပြီးစေအပ်ပြီးစေသင့်သော။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယံ၊ ကိလေသာတို့၏တဖန်ငြိမ်းခြင်း၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ တဖန်ငြိမ်းခြင်းအကျိုးငှါ။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာတိ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝုဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဥဇုပစ္စနီကဒဿနဝသေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ တဒညတောပိ၊ ထိုဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်မှတပါးသော ကိလေသာတို့မှလည်း၊ ဝါ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှတပါးသော ကိလေသာတို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿာ မိစ္ဆာ-

---

[၁] ဤပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-ပုဒ်အဖွင့်သည် အခြားမဲ့စာပိုဒ်၌ ပြလတ္တံ့သော တမ္ဗယောဂပဋိပ္ပ-ဿဒ္ဓတ္တာ-ပုဒ်၏ အဖွင့်ဖြစ်သော မိမိစကားနှင့်လည်း မညီ၊ ဤပါဌ်ကိုပင် ဖွင့်ပြသော ပဋိ-

ဒိဋ္ဌိယာ၊ ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့။ (အနုဝတ္တက-၌စပ်) သမ္ပယောဂတော စ၊ အညီအညွတ် ယှဉ်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဥပနိဿယတော စ၊ ဥပနိဿယအားဖြင့်၎င်း။ အနုဝတ္တကကိလေသေဟိ၊ အစဉ်လိုက်သောကိလေသာတို့မှ။တေန၊ ထို တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တဒေကဋ္ဌပ္ပဟာနံ၊ ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်တကွတစိတ်တည်း တသန္တာန်တည်း၌တည်သော ကိလေသာတို့ကိုပယ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ထိုမိစ္ဆာ

သမ္ဘိဒါမဂ် အဋ္ဌကထာနှင့်လည်း မညီ။ ထိုကြောင့် ဋီကာဆရာရေးခဲ့ရင်းအတိုင်း မဟုတ်ပဲ ချွတ်ယွင်းနေဟန်ရှိ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ ပ၅မတွဲ စာမျက်နှာ ၂၇-၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ပြထား၏။

ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာ ဖလေ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ပယောဂေါတိ ဘုသော ယောဂေါ၊ ဖလသစ္ဆိကိရိယာယ မဂ္ဂဘာဝနာယ ဥဘတောဝုဋ္ဌာနပယောဂေါ၊ တဿ ပယောဂဿ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနံ နိဋ္ဌာနံ ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ။ ကိံ တံ? စတုမဂ္ဂကိစ္စပရိယောသာနံ။ တဿာ ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဟေတုဘူတာယ ပဝတ္တာ ဖလေ ပညာ ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာ။

ပယောဂ။ပ။ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠ်၌။ ပယောဂေါတိ၊ ကား။ ဘုသော၊ လွန်ကဲသော။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်း လုံ့လဗျာပါရတည်း။ ဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်အလို့ငှါ။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ နာ၏။ ဥဘတောဝုဋ္ဌာနပယောဂေါ၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ၂-ပါးစုံမှ ထမြောက်ခြင်း ပယောဂကိုရ၏။ တဿ ပယောဂဿ၊ ထိုမဂ်ပယောဂ၏။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနံ၊ ငြိမ်းခြင်းသည်။ နိဋ္ဌာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသည်။ ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ မည်၏။ (ဤ၌ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို မဆို၊ မဂ်၏လုံ့လဗျာပါရငြိမ်းခြင်း ပြီးဆုံးခြင်းကိုသာ ဆိုထားသည်ကို အထူးသတိပြုရာ၏။ ဤအဆိုသည် ဋီကာ၌ တမ္ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ-ပုဒ်အဖွင့်နှင့်လည်း ညီညွတ်လျက်ရှိပေ၏။) တံ၊ ထိုပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသည်။ ကိံ၊ အဘယ်ပါနည်း။ စတုမဂ္ဂကိစ္စပရိယောသာနံ၊ လေးပါးသောမဂ်တို့၏ ကိစ္စပြီးဆုံးခြင်းပေတည်း။ ဟေတုဘူတာယ၊ အကြောင်းဟိတ်ဖြစ်သော။ (ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ-၌ ယာ-ဟူသောဝိဘတ်၏ အနက်ကိုထင်ရှားဖွင့်ပြသည်) တဿာ ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ၊ ထိုမဂ်ပယောဂ၏ ငြိမ်းခြင်း ပြီးဆုံးခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဖလေ ပညာ၊ ဖိုလ်၌ပညာသည်။ ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာ၊ မည်၏။

ထိုပြင် တမ္ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ-ပုဒ်ကိုလည်း ယင်းအဋ္ဌကထာ ပ-နှာ ၂၆၀-၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ပြထား၏။

တမ္ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာတိ တဿ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနပ္ပယောဂဿ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ။ မဂ္ဂေါ ဟိ သကက္ခဏေ ကိလေသပ္ပဟာနေန ဥဘတောဝုဋ္ဌာနပယောဂံ ကရောတိ နာမ၊ ဖလက္ခဏေ ကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ မဂ္ဂဿ ဥဘတောဝုဋ္ဌာနပယောဂေါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေါ ဝူပသန္တော နာမ ဟောတိ။

ဤအဋ္ဌကထာအဖွင့်သည် တံမ္ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ-ပုဒ်ကို ဖွင့်ပြသော မဟာဋီကာနှင့် အနက်အားဖြင့် တူညီ၏။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါ ဋီကာအဖွင့်၌ ပယောဂဿ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-ဟု ဤမျှသာ ရှိလျှင် နောက် အဖွင့်နှင့်လည်း ညီညွတ်ရာ၏။ သို့သော် သာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယံ နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗာယံ ပညာတိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာတိ ဝုတ္တာ-ဟူသော နောက်စကား၌ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကို ဖိုလ်ပညာဖြင့် ပြီးစေအပ်သော အကျိုးတရားဟု ဆိုထားပြန်သောကြောင့် ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကိုပင် ဆိုလိုဟန် ရှိနေပြန်၏။ ထိုကြောင့် ထိုသို့ပြင်ရန်လည်း သင့်ဟန်မတူ။ ပညာရှိတို့ ဉာဏ်သက်၍ ဆင်ခြင်ပါကုန်။

ဒိဋ္ဌိနှင့် တည်ရာတူသော ကိလေသာတို့ကိုပယ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ခန္ဓေဟီတိ၊
ကား။ တဒနုဝတ္တကက္ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ တာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်။ သမ္ပ-
ယုတ္တကခန္ဓေဟိ စေဝ၊ ယှဉ်သောခန္ဓာတို့မှရင်း။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ အာယတိံ ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကက္ခန္ဓေဟိ စ၊ ဖြစ်လတ့်သောခန္ဓာ
တို့မှရင်း။ (ဤ၌ က-ကျနေသည်) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗဟိဒ္ဓါစ
သဗ္ဗနိမိတ္တေဟီတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တကိလေသက္ခန္ဓေဟိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်
ပြီးသော ကိလေသာခန္ဓာတို့မှ။ ဗဟိဒ္ဓါဘူတေဟိ၊ အပြင်ပဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။
ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဂေါစရဘူတေဟိ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗသင်္ခါရ-
နိမိတ္တေဟိ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှ။

ဝေ၊ သို့။ မဂ္ဂကိစ္စံ၊ မဂ်ကိစ္စကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တဿ၊
ထိုမဂ်ကိစ္စ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တမ္ပယောဂပဋိပ္ပ-
ဿဒ္ဓတ္တာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠ်၌။ တမ္ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ-
တိ၊ ကား။ တဿာ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနပယောဂဿ၊ ထိုအဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓတို့မှ
ထခြင်းလုံ့လ၏။ (အာဒိ-ပိုသည်) ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ငြိမ်းပြီးသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂေ၊ သည်။ နိမိတ္တတော စ၊ နိမိတ်မှရင်း။ ပဝတ္တ-
တော စ၊ ပဝတ္တမှရင်း။ ဝုဋ္ဌဟန္တော၊ ထသည်ရှိသော်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။
ပဇဟတိ၊ ပယ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ခဏေ၊ ၌။ တံ ပယောဂံ၊
ထိုထခြင်းလုံ့လကို။ ကရောတိ နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဖလက္ခဏေ ပန၊ ဖိုလ်ခဏ၌
မူကား။ အဿ၊ ထိုမဂ်၏။ သော ပယောဂေါ၊ ထိုထခြင်းပယောဂသည်။ ပဋိပ္ပ-
ဿဒ္ဓေါ ဝူပသန္တော နာမ၊ ငြိမ်းပြီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
တမ္ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇတီ တိ၊ ကား။ မဂ္ဂါနန္တရံ၊
မဂ်၏အခြားမဲ့၌။ ဒွိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ နှစ်ကြိမ်သော်ရင်း။ တိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ သုံးကြိမ်သော်
ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဖလသမာပတ္တိကာလေ ပန၊ ဖိုလ်ဝင်စားသော ကာလ၌မူ
ကား။ ဗဟုက္ခတ္တုံ၊ အကြိမ်များစွာရင်း။ နိရောဓာ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌ-
ဟန္တဿ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒွိက္ခတ္တုံ၊ နှစ်ကြိမ်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊
ကိုလည်း။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) ယထာဝုတ္တပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိမိတ္တံ၊ အကြင်အကြင်
ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောမဂ်ပယောဂ-ထခြင်းပယောဂ၏ ငြိမ်းခြင်းဟူသောအကြောင်း
ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ တမ္ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ မဂ္ဂဿေတံ ဖလန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်
ပြီးသော။ ဝိပါကာ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ၊ မည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)
တေ၊ ဤဝိပါက်သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ [၅၁၅] အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုး
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိ-
မဂ္ဂက္ခဏေ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါတိအာဒိနာ၊ ဤသို့

အစရှိသည်ဖြင့်။ သက်ပွါဒိဝသေန စ၊ သက်ပွစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငင်း။ သေသမဂ္ဂဝသေန စ၊ ကြွင်းသောမဂ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငင်း။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာတိ၊ ဟူ၍။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတာယ၊ အပ္ပမာဏလျှင်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အပ္ပမာဏလျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော။ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ နိဗ္ဗိသေသတာယ စ၊ အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ငင်း။ (ဒီပနာ-၃စပ်) တထာ၊ တူ။ နေဝသညာနာသညာယတနသခ်ါတော၊ နေဝသညာနာသညာယတနဟုဆိုအပ်သော။ မဟဂ္ဂတော၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နိရောဓတော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနဝေလာယံ၊ ထသောအခါ၌။ အပ္ပမာဏဿ၊ မည်သော။ ဓမ္မဿ၊ တရားအား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်၊ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အရိယဖလဿ၊ အရိယာဖိုလ်အား။ အနန္တရပစ္စယတာယ စ၊ အနန္တရပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်ငင်း။ (တနည်းကား) အနန္တရပစ္စယတာယ၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ နိဗ္ဗိသေသတာယ စ၊ အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ငင်း။ ဒီပနာ၊ ပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံမာဒီနိပိ၊ ဤသို့အစရှိသော သုတ်တို့သည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အရိယဖလဿ၊ အရိယာဖိုလ်၏။ သဘာဝဓမ္မဘာဝေန၊ သဘောတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သာဓကာနိ၊ ပြီးစေတတ်သောသာဓကတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ယထာဒဿိတပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိယေဝ၊ အကြင်အကြင်ပြအပ်ပြီးသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိသည်သာလျှင်။ နှ၊ သာဓကဖြစ်သည် မဟုတ်သေး။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၇၁၇။ ဖလသမာပတ္တိယန္တိ၊ ကား။ ဖလပဝတ္တိသခ်ါတာယ၊ ဖိုလ်၏မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ သမာပတ္တိယံ၊ ရောက်ခြင်းဝင်စားခြင်း၌။ အဿာတိ၊ ကား။ အရိယဖလဿ၊ ၏။ သရူပကတ္တုကာရဏာကာရဋ္ဌိတိဝုဋ္ဌာနာနန္တရဝသေန၊ သရုပ် ကတ္တား အကြောင်း အခြင်းအရာ တည်ခြင်း ထခြင်း အခြားမဲ့တရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ့ံသည်ကား။ ပဉ္စကမ္မံ၊ မေးခွန်းအမှုတည်း၊ ဝါ၊ မေခွန်းထုတ်ခြင်းတည်း။

၇၁၈။ အရိယဖလဿ နိရောဓေ အပ္ပနာတိ၊ ကား။ အရိယဿ၊ စင်ကြယ်သော၊ ဝါ၊ မြတ်သော။ ဖလဈာနဿ၊ ဖိုလ်ဈာန်၏။ အာရမ္မဏဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အပ္ပနာကာရေန၊ သက်ဝင်သော (ရောက်သော) အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းတည်း။

၇၁၉။ သဗ္ဗေပိ ပုထုဇ္ဇနာတိ၊ ကား။ ဈာနသမာပတ္တိလာဘိနောပိ၊ ဈာန်သမာပတ်ကို ရကုန်သော်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ တို့သည်။ န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စား

နိုင်ကုန်။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးသော ပုထုဇဉ်တို့သည်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာဆို ဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အရိယာ၊ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤစကား သည်။ သာမညဇောတနာ၊ သာမညအားဖြင့် ပြသောစကားသည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကားဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သာ၊ ထိုစကားသည်[၁]။ ဝိသေသနိဝိဋ္ဌာယေဝ၊ အထူး၌သက်ဝင်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော် လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်။ အဓိဂတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဟေတုကိတ္တနံ၊ အကြောင်းကို ပြောကြားခြင်းသည်။ (ဌိတံ-၌ စပ်) ဥပရိမာနမ္ပိ၊ အထက်ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ အောက်၌ဖြစ်သော ဖလသမာပတ်ကို။ လောကိယသမာပတ္တိယာ ဝိယ၊ လောကီသမာပတ်ကို(ဝင်စားသ)ကဲ့သို့။ သမာ- ပဇ္ဇနံ၊ ဝင်စားခြင်းကို။ သာဓေန္တံ ဝိယ၊ ပြီးစေသကဲ့သို့။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ နိဝတ္တေန္တော၊ နစ်စေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဥပရိမာ ပနာ- တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဥပရိမာတိ၊ ကား။ သကဒါဂါမိ- အာဒယော၊ သကဒါဂါမ်အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဟေဋ္ဌိမန္တိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိဖလာဒိံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်စသည်ကို။ အဓိဂတတ္တာ၊ ရအပ်ပြီး သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားနိုင်ကုန်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနေန ပဋိပ္ပ- ဿဒ္ဓတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ကာရဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ (ဗျာတိ- စာရေတိ-၌စပ်) ဥပရိမေ၊ အထက်ဖိုလ်၌တည်သော။ အရိယေ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌိမံ၊ သော။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ကို။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ အဓိဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ လောကိယသမာပတ္တိံ ယထာ၊ လောကီသမာ ပတ်ကိုဝင်စားသကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဟေတုံ၊ အကြောင်း ကို။ ဗျာတိစာရေတိ၊ နှစ်သွယ်နှစ်ခွဖြစ်စေ၏၊ ဝါ၊ အနေကန်ဖြစ်စေ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ လောကိယဇ္ဈာနေသု၊ လောကီစျာန်တို့၌။ ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနံ နာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းမည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိသေသာဘာဝတော၊ ထူးခြားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣဓ ပန၊ ဤ အရိယာဖိုလ်အရာ၌ကား။ အသမုဂ္ဃာဋိတကမ္မကိလေသနိရောဓနေန၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်မနုတ်အပ်သေးသော ကံ ကိလေသာတို့ကို ချုပ်စေသဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနေဟိ၊ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ။ သောတာပန္နဿ၊ ၏။ (ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနံ) ဝိယ၊

---

[၁] ဤ၌ သာ ပန-ဟူသော ၂-ပုဒ်ပိုသကဲ့သို့ရှိ၏။ ထို ၂-ပုဒ်မရှိလျှင်-ဣတိ၊ ဤသို့သော၊ ဝါ၊ ဟူသော။ သာမညဇောတနာ၊ စကားသည်။ ဝိသေသနိဝိဋ္ဌာယေဝ၊ မိမိ၏ ဖလသမာ ပတ်ကို ဝင်စားသည်ဟူသော ဝိသေသ၌ သက်ဝင်သည်သာလျှင်။ ကာမံ ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အဓိဂတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ စသည်ဖြင့် အနက်ပေးရာ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်တပါးအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့။ သောတာပန္နာဒီဟိ၊ သောတာပန် စသည်တို့မှ။ သကဒါဂါမိအာဒီနံ၊ သကဒါဂါမ်စသည်တို့၏။ ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပ-ဂမနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ယင်းသို့ရှိခြင်းကြောင့်။ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက် အောက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလဓမ္မာ၊ ဖိုလ်တရားတို့သည်။ (အာပန္နာ-၌ စပ်) [၅၁၆] ဥပရူပရိမဂ္ဂဓမ္မေဟိ၊ အထက် အထက်ဖြစ်သော မဂ်တရားတို့သည်။ နိဝတ္တိတာ၊ နစ်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ (အပ္ပဝတ္တိဓမ္မတံယေဝ-၌ စပ်) ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့သည်။ အဘိဘူတာ ဝိယ၊ လွှမ်းမိုးအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ အပ္ပဝတ္တိဓမ္မတံယေဝ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့သာလျှင်။ အာပန္နာ၊ ရောက်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ ကုသလကိရိယပ္ပဝတ္တိ နာမ၊ ကုသိုလ်ကြိယာတို့၏ ဖြစ်သော အစဉ်မည်သည်။ အညာဒိသီ၊ တခြားတပါးသော သဘောရှိ၏။ ဝိပါကပ္ပဝတ္တိ စ၊ ဝိပါက်၏ ဖြစ်သောအစဉ်သည်လည်း။ အညာဒိသီ၊ ၏။ လောကုတ္တရကုသလာနံ စ၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်တို့၏လည်း။ အနန္တရဖလတ္တာ၊ အခြားမဲ့၌ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌိမတော၊ အောက်ဖိုလ်မှ။ ဥပရိမော၊ အထက်ဖိုလ်၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဝန္တရဂတော ဝိယ၊ ဘဝ တပါးသို့ ရောက်သောသူကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဘဝတပါး၌တည်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံတံဖလဝသေနေဝ၊ ထိုထိုဖိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ သောတာပန္နာဒိနာမလာဘော၊ သောတာပန် အစရှိသော အမည်ကိုရခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တော၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အည-ဖလသမင်္ဂိနောပိ၊ တပါးသောဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်လည်း။ သစေ ဟောန္တိ၊ ကုန်ငြားအံ့။ တေသံ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သောတာပန္နာဒိနာမမ္ပိ၊ သော-တာပန် အစရှိသောအမည်သည်လည်း။ အဝဋ္ဌိတံ၊ သက်ဝင်လျက်တည်သည်၊ ဝါ၊ တည်မြဲ တည်ရှိသည်။ သိယာ၊ ၏။ တေန တေန ဈာနေန၊ ထိုထိုဈာန်ဖြင့်။ (ဂဟိတပဋိသန္ဓိကော ဝိယာတိ-ဟူရာ၌ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ ဝိယ-ဟု ရှိသင့်၏) ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ ဝိယ၊ ယူအပ်သောပဋိသန္ဓေရှိသောသူ၏ကဲ့သို့။ (တနည်း) ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ၊ ယူအပ်သော ပဋိသန္ဓေရှိသောသူ၏။ (တံ တံ ဝိပါကဈာနံ၊ သည်။ ဘဝင်္ဂ၊ သည်။ ဟောတိ)ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တဿ တဿ အရိယဿ၊ ထိုထိုအရိယာ၏။ တံ တံ ဖလံ၊ ထိုထိုဖိုလ်သည်။ ဘဝင်္ဂသဒိသံ၊ ဘဝင်နှင့်တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပရိမဿ၊ အထက်ဖိုလ်၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟေဋ္ဌိမဖလသမင်္ဂိတာယ၊ အောက်ဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်၏။ လေသောပိ၊ အမြွက်မျှသော်လည်း။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ တဿ၊ ထိုဖိုလ်ကို။ သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ကုတော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိ-မာ စ ဥပရိမန္တိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်ဖိုလ်၌တည်ကုန်သော။ သောတာ-

ပန္နာဒယော၊ ကုန်သော။ အရိယာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဥပရိမံ၊ သော။ သက- ဒါဂါမိဖလာဒိံ၊ အစရှိသည်ကို။ န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့မဝင်စားနိုင်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ အနုမိဂတတ္တာ- တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနဓိဂတသမာပတ္တိံ၊ မရအပ်သေး သော သမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။

အတ္တနော အတ္တနောယေဝ ပန ဖလံ သမာပဇ္ဇန္တီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ (အာပန္နေ-၌ စပ်) သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ အာပန္နေ၊ ရောက်လတ်သော်။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့သော ဆရာတို့၏။ မတိဘေဒံ၊ အလိုအယူ၏ ကွဲပြားခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကေစိ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတေ ဟိ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရိနောတိ၊ ကား။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပရိမာ ဒွေတိ၊ အထက်ဖိုလ်၌ တည်ကုန်သော နှစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ တေ အနာဂါမိနော စ၊ ထိုအနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ (တေ) အရဟန္တော စ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ သမာဓိသ္မိံ၊ ၌။ ပရိပူရကာရိ- နော၊ ပြည့်စုံစွာပြုကျင့်လေ့ရှိကုန်၏။ ဣတရေ ပန၊ ဤမှတပါးသော သောတာ ပန်သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ သီလေသု၊ တို့၌။ ပရိပူရကာရိနော၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တေ) ဒွေ ဧဝ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အနာဂါမ်ရဟန္တာတို့သည် သာလျှင်။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ-ပိုသည်) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သမာဓိပါရိပူရိယာ၊ သမာဓိ၏ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သမာပတ္တိဝဠဉ္ဇနံ၊ သမာပတ်ကို သုံးဆောင်ခြင်း ဝင်စားခြင်းသည်။ နံ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ သမာဓိသ္မိံ ပရိ- ပူရကာရိနောတိ၊ ဟူ၍။ တေဟိ၊ ထိုကေစိဆရာတို့သည်။ ဝုတ္တကာရဏံ၊ ဆိုအပ် သော အကြောင်းသည်။ အကာရဏမေဝါတိ၊ ကား။ အယုတ္တိယေဝ၊ အသင့် ယုတ္တိမဟုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ပုထုဇ္ဇနဿာပီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဿတ္ထော၊ ထိုပါဌ်၏အနက်ကား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အသမုစ္ဆိန္နကိလေသဿ၊ မဖြတ်အပ်သေးသော ကိလေသာရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနဿာပိ၊ ပုထုဇဉ်၏သော်လည်း။ (သမာပဇ္ဇနံ-၌ စပ်) အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ပဋိလဒ္ဓလောကိယသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ ရအပ်ပြီး သော လောကီသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သေး၏။ သမုစ္ဆိန္န- ကစ္စကိလေသာနံ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်အပ်ပြီးသော အချို့သော ကိလေသာရှိ ကုန်သော၊ ဝါ၊ အချို့သော ကိလေသာကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်ကုန်ပြီးသော။ ဟေဋ္ဌိမာနံ၊ အောက်ဖိုလ်၌တည်ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ (ဖလသမာပတ္တိ-

သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။) ကိမင်္ဂ ပန၊ အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်ပဲရှိအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို သောတာပန်သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမာဓိသ္မိံ၊ ၌။ အပရိပူရကာရိတာ၊ ပြည့်စုံစွာ ပြုကျင့်လေ့ မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ကို။ အသမာပဇ္ဇနဿ၊ မဝင်စားနိုင်ခြင်း၏။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ယုတ္တိစိန္တာ နာမ၊ အကြောင်းယုတ္တိကို ကြံစည်ခြင်းမည်သည်ကား။ ပါဠိအနာရုဠ္ဟေ၊ ပါဠိ၌ မတင်အပ်သော။ အတ္ထေ၊ အနက်၌။ ယုတ္တာ၊ သင့်၏။ အယံ ပန အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်ကား။ ပါဠိ-အာရုဠ္ဟော၊ ပါဠိ၌ တင်အပ်၏၊ ဝါ၊ ပါဠိ၌ တက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရဏာပဒေသေ၊ အကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်း၌။ အနာဒရကရဏမုခေန၊ မရိုမသေ ပြုခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ပါဠိံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကိဉ္စတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂပဋိလာဘတ္ထာယာတိ၊ ကား။ သောတာ-ပတ္တိမဂ္ဂဿ၊ ကို။ သမဓိဂမာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ သောတာပတ္တိဖလသမာ-ပတ္တတ္ထာယာတိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိယာ၊ သောတာပတ္တိဖလ-သမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇနတ္ထံ၊ ဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။

[၅၁၇] စ၊ ဆက်။ ထွေ၊ ဤသာဓကပါဌ်၌။ သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာ-ယ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ သရူ-ပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓဋ္ဌတ္တာ၊ ထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုဝါရနှစ်ခုမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ မဂ္ဂဖလဝါရာ၊ မဂ်ဖိုလ် ဝါရတို့ကို။ အပ္ပဏိဟိတဝသေန၊ အပ္ပဏိဟိတ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ဂေါတြဘူတို့တွင်။ အနုတ္တာနုပဿနာမုခေန စ၊ အနတ္တာ-နုပဿနာကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်ငှင်း။ အနိစ္စာနုပဿနာမုခေန စ၊ ဖြင့်ငှင်း၊ ပဝတ္တာ-နံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဖလသမာပတ္တိနံ၊ တို့၏။ ပုရေစရာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ရှေ့သွားဖြစ်ကုန်သော။ ဂေါတြဘုဓမ္မာ၊ တို့တို့။ (နဝ ဒသ-ဟူရာ၌ နဝမ ဒသမ-ဟု ရှိသင့်၏) နဝမဒသမဘာဝေန၊ ၉-ခုမြောက် ၁၀-ခုမြောက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သောတာ-ပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ စတူသုပိ၊ ကုန် သော။ ဖလေသု၊ တို့၌။ ကေသဒိသံ၊ တထပ်တည်းတူစွာ။ ဒေသနာယ၊ ၏။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနောပိ၊ တို့သည်လည်း။ အတ္တ-နော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ မဂ္ဂါနန္တရဖလဝသေန၊ မဂ်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဖိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒသန္နံ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဂေါတြဘုဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။

ဒဿနဝသေန၊ ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ကို။ အာရဒ္ဓတ္တာ စ၊ အားထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဂ္ဂဝါရေနေဝ၊ မဂ္ဂဝါရဖြင့်ပင်လျှင်။ တဒတ္ထသိဒ္ဓိတော စ၊ ထိုမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်ဟူသော အနက်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်ရင်း တည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ မဂ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဖလံ၊ ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ပရိကမ္မာဘာဝတော၊ ပရိကံ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဖလ-သမာပတ္တီတိ၊ ဟူ၍။ န ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်၊ ဝါ၊ မခေါ်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖလသမာပတ္တိဝစနေနေဝ၊ ဖလသမာပတ်ဟူသော စကားဖြင့်ပင်လျှင်။ သော-တာပန္နာဒီနမ္ပိ၊ သောတာပန် စသည်တို့၏လည်း။ ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဂ၆၁။ ပယောဇနမ္ပိ၊ ပယောဇဉ် အကျိုးသည်လည်း။ တဒတ္ထာယ၊ ထို ပယောဇဉ်အကျိုးငှါ။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ပြုကျင့်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူ။) တန္နိမိတ္တံ၊ ထိုပယောဇဉ်အကျိုးဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဋိပဇ္ဇနတော၊ ပြုကျင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသ္မာ သမာ-ပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ကာရဏံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးပြီး၍။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ ပယောဇနံ၊ ပယောဇဉ်အကျိုးကို။ ဝိဿဇ္ဇိတံ၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကသ္မာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ သမ္ပဒါနေ၊ သမ္ပဒါန်အနက်၌။ နိဿက္ကဝစ-နံ၊ ပဥ္စမီဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ကိဿ၊ အဘယ်အကျိုးငှါ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက် အတ္တဘော၌ပင်လျှင်။ ကိလေသဒရထပရိဠာဟဝူပသမေန၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော ပူလောင်ခြင်း ပူအိုက်ခြင်းတို့၏ ငြိမ်းသဖြင့်။ သန္တေန၊ ငြိမ်သက် ငြိမ်းအေးသော။ သုခဝိဟာရေန၊ ချမ်းသာသောနေခြင်းဖြင့်။ ဝိဟရဏတ္ထံ၊ နေ ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိပါကဘာဝေ၊ ဝိပါက်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ပရိကမ္မေန၊ ပရိကံနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ ဖလသမာပတ္တိဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ (ပဝတ္တိ-၌စပ်) တဿ တဿ အရိယဿ၊ ထိုထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရုစိဝသေ-နေဝ၊ အလို၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယတော၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုဖလသမာပတ်တရားတို့၏။ သာဓိပတိတာ၊ အဓိပတိရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဒ္ဓါန။ပ။ သမာပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဂ၆၂။ ဒွိဟိ အာကာရေဟီတိ၊ ကား။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ သမ္ပယောဂင်္ဂသမင်္ဂိဘာဝေန၊ သမ္ပယောဂအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သိဇ္ဈမာနော၊ ပြီးသော။ လောကိယဈာနာနံ၊ လောကီဈာန်တို့ကို။ သမဓိဂမော၊ ရခြင်းကို။ ပဟာနင်္ဂသမတိက္ကမမုခေန၊ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါတို့ကို ကျော်လွန်ခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်)

တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ၊ ရောက်အပ် ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နိဗ္ဗာန-မနသိကာရေန၊ နိဗ္ဗာန်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ သိဇ္ဈမာနာ၊ သော။ ဖလသမာ-ပတ္တိပိ၊ ကိုလည်း။ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်) တဒညာရမ္မဏာမနသိကာရမုခေန၊ ထိုမှတပါး သော အာရုံကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗသင်္ခါရတော၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားအပေါင်းမှ။ ဝိနိဝဋ္ဋိတ-မာနသတာဝသေန၊ ဆုတ်နစ်သောစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမိဇ္ဈနံတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိဉာဏပရမ္ပရဝသေန၊ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်အစရှိသော ဉာဏ်အဆက်ဆက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဖလ-စိတ္တံ၊ သည်။ သင်္ခါရတော၊ မှ။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ နိဗ္ဗိန္နဝိရတ္တစိတ္တဿ၊ ငြီးငွေ့ စက်ဆုပ်သော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတော၊ ထိုသင်္ခါရမှ။ ဝိနိဿဋ္ဌနိဗ္ဗာနာ-ရမ္မဏံ၊ ကျွတ်လွတ်သောနိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တံ၊ ထိုစိတ်ကို။ နိဗ္ဗာနတော၊ မှ။ အညဿ၊ သော။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ အမန-သိကာရာ စ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ မနသိကာရာ စ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပဝတ္တတီတိ၊ ဖြစ်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[၅၁၈] အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ၊ ကား။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခ-န္ဒယာယ၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခမည်သော မဂ်သို့အစဉ်လိုက်သော၊ ဝါ၊ မဂ်အား လျော်သော။[၁] ဖလသမာပတ္တိယာ၊ သို့။ (သာဓကပါဠိရင်း သမာပတ္တိယာ-၌ စပ်သည်) ဝါ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာမုခေန၊ နာကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗာယ၊ ရောက်အပ် ဝင်စားအပ်သော။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ သို့။ သမာပတ္တိယာတိ၊ ကား။ သမာပဇ္ဇနတ္ထာယ၊ ဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ သဗ္ဗ-နိမိတ္တာနန္တိ၊ ကား။ ရူပါဒိသဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တာနံ၊ ရုပ်အစရှိသော အလုံးစုံသော

၁-ဝိမောက္ခဒ္ဒယာယ-ဟူသော ရှိရင်းပါဠ်ကား မသင့်၊ အကြောင်းမူကား-ဒွယ-သဒ္ဒါသည် နိယတနပုလ္လိင် ဖြစ်သောကြောင့် ဣတ္ထိလိင်နှင့် မရှိသင့်သောကြောင့်၎င်း, အနိမိတ္တဝိမောက္ခ နှစ်ပါးဟု ထင်ရှားမရှိသောကြောင့်၎င်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤ၌ ဆိုလိုသည်မှာ အနိစ္စာနု-ပဿနာဖြင့် ရသောမဂ်သည် အနိမိတ္တဝိမောက္ခမည်၏၊ ထိုမဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်သည် သမာပတ်ကာလ၌ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တာနုပဿနာတို့တွင် မည်သည့်အနုပဿနာဖြင့် ဖြစ်ပေါ် စေကာမူ အနိမိတ္တမဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သောကြောင့် အနိမိတ္တစေတောဝိမုတ္တိမည်သည်ဟု ဆိုလို၏။ ထိုကြောင့်ပင် နောက်တနည်းပြရာ၌ အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့် ဖြစ်သော ဖလသမာ ပတ်ကို သတ်မှတ်၍ ပြထားပေသည်၊ ထိုနောက်နည်းအရအားဖြင့်မူ သုညတမဂ် အပ္ပ-ဏိဟိတမဂ်တို့၏ အကျိုးဖိုလ်ဖြစ်စေကာမူ ဝင်စားသောအခါ၌ အနိစ္စာနုပဿနာ၏ အစွမ်း အားဖြင့် ဖြစ်လျှင် အနိမိတ္တစေတောဝိမုတ္တိမည်သည်ဟု ဆိုလို၏။

သင်္ခါရနိမိတ်တို့ကို။ အမနသိကာရေတိ၊ ကား။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဝိဿဇ္ဇတာယ၊ စွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာ-ဝဇ္ဇနံ၊ မဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ အသမန္နာဟာရော၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းတည်း။ အနိ-မိတ္တာယ စ ဓာတုယာ မနသိကာရေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တာဘာဝတော၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တာယ၊ အနိမိတ္တ မည်သော၊ ဝါ၊ နိမိတ်ကင်းသော။ ကေဟိစိ ပစ္စယေဟိ၊ တစုံတခုကုန်သော အကြောင်းတို့သည်။ န သင်္ခတတ္တာ၊ ပေါင်းစုညီညွတ်၍ မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ခတာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာယ စ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ အသင်္ခတာယ၊ အသင်္ခတမည်သော၊ ဝါ၊ မပြုအပ်သော။ (ဤ ပုဒ် ပိုသကဲ့သို့ ရှိ၏) ဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို။ ဖလသမာပတ္တိသဟဇာတေန၊ ဖလသမာပတ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ မနသိကာရေန၊ မနသိကာရစေတသိက်ဖြင့်။ မနသိကရဏံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ တဿာ ဓာတုယာ၊ ထိုအသင်္ခတဓာတ်ကို။ ဖလသမာပတ္တိစိတ္တသင်္ခါတေ၊ ဖလသမာပတ်စိတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းတည်း။

၈၆၃။ ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဘင်္ဂဘယတု-ပဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဘင်္ဂဉာဏ် ဘယဉာဏ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနကာနံ၊ ဖြစ်လေ့ရှိကုန်သော။ နဝန္နမ္ပိ၊ ကိုးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ဗျာပါရံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တာ-နုပုဗ္ဗဝိပဿနာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သင်္ခါရာရမ္မဏဂေါတြဘုဉာဏာနန္တရ-န္တိ၊ ကား။ သင်္ခါရာရမ္မဏာ၊ သင်္ခါရလျှင်အာရုံရှိသော။ ဝေါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမဿ၊ ရှိသော။ ဂေါတြဘုဉာဏဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ပန၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဖလသမာပတ်၌။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ သည်။ မဂ္ဂဉာဏ-ပုရေစာရိကံ ဝိယ၊ မဂ်ဉာဏ်၏ရှေ့သွားဖြစ်သော ဂေါတြဘုဉာဏ်ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာန-ရမ္မဏံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ နာဋြားအံ့။ ဖလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနိယျာနိကဘာဝတော၊ နိယျာ-နိက မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အရိယမဂ္ဂဓမ္မာ ဝေ၊ တို့သည် သာလျှင်။ နိယျာနိကာ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းနိယျာနိကမည်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကတမေ ဓမ္မာ၊ အဘယ်တရားတို့သည်။ နိယျာနိကာ၊ မည်ကုန်သနည်း။ (တနည်း) နိယျာနိကာ၊ မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ အပရိယာပန္နာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ အတွင်းမဝင်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေန္ဒ္ဒေနဖြင့်။ နိယျာနိကသဘာဝဿ၊ သဘောရှိသော။ (မဂ္ဂဉာဏဿ-၌ စပ်) ဥဘတောဝုဋ္ဌာနဘာဝေန၊ နှစ်ပါးစုံမှထသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဿ၊ သော။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ အနန္တရပစ္စယဘူတေန၊ အနန္တရ

ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်သည်။ နိမိတ္တတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတေနေဝ၊ ထသည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုမဂ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော ဂေါတြဘူဉာဏ်၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုမဂ်၏။ ဝိပါကဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ (ဖလ-ဉာဏာနံ ၌ စပ်) ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အသမုစ္ဆိန္နတော၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်ဖြတ်တတ်သောကြောင့်။ အနိယျာနိကတ္တာ၊ နိယျာနိကမဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝုဋ္ဌာနသဘာဝါနံ၊ ဝုဋ္ဌာနသဘောမရှိကုန်သော။ ဖလ-ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ပုရေစာရိကဉာဏဿ၊ ရှေ့သွားဖြစ်သောဉာဏ်၏။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါမျှသော်လည်း။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ၊ အဖြစ်သည်။ (န ယုတ္တာ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) ဥဘယတ္ထ၊ မဂ်ဝီထိ ဖိုလ်ဝီထိ နှစ်ပါးစုံတို့၌။ အနုလောမ-ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ အတုလျာကာရတော၊ တူသော အခြင်းအရာမရှိခြင်းကြောင့် တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အရိယမဂ္ဂဝီထိယံ၊ ၌။ အနုလောမဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-၌ စပ်) အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗာနံ၊ ရှေး၌ မဖောက်ထွင်းဘူးကုန်သေးသော။ ထူလထူလ-လောဘက္ခန္ဓာဒီနံ၊ ကြမ်းတမ်းကုန် ကြမ်းတမ်းကုန်သော လောဘစု လောဘ တုံးစသည်တို့ကို။ သာတိသယံ၊ တက္ခ။ ပဒါလနေန၊ ဖောက်ခွဲသဖြင့်။ လောကိယ-ဉာဏေသု၊ တို့၌။ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တာနိ၊ အလွန်အကဲခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ကုန်လျက်။ မဂ္ဂဉာဏာနုဂုဏာနိ၊ မဂ်ဉာဏ်အားလျော်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဖလသမာပတ္တိဝီထိယံ ပန၊ ဖလသမာပတ်ဝီထိ၌ကား။ တာနိ၊ ထိုအနုလောမဉာဏ်တို့သည်။ တေန တေန မဂ္ဂေန၊ ထိုထိုမဂ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မဂ်သည်။ (သမုစ္ဆိန္နတ္တာ-၌စပ်) တေသံ တေသံ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနေ၊ ထိုကိလေသာကိုပယ်ခွါခြင်း၌။ နိရုဿု-က္ကာနိ၊ ကြောင့်ကြကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-၌စပ်) ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အရိယာနံ၊ တို့အား။ ဖလသမာပတ္တိသုခသမင်္ဂိဘာဝဿ၊ ဖလသမာပတ်ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်၏။ ပရိကမ္မမတ္တာနိ၊ ပရိကံမျှတို့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဖိုလ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သောအနု-လောမဉာဏ်တို့၏။ ကုတောစိ၊ တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနသမ္ဘ-ဝေါ၊ ဝုဋ္ဌာန၏ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ န၊ မရှိ။ ယတော၊ ယင်းသို့သောဝုဋ္ဌာန၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုဖိုလ်ရှေ့သွားဖြစ်သော အနုလောမဉာဏ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ ပရိယောသာနဉာဏံ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ သင်္ခါရနိမိတ္တ-ဝုဋ္ဌာနတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှထသောအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ (သော တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝုဋ္ဌာနသမ္ဘဝေါ၊ ဝုဋ္ဌာန၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ န၊ မရှိ။)

[၅၁၉] ဝေဠု ကတွာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလသမာပတ္တိဝဋ္ဋနတ္ထာယ၊ ဖလသမာပတ်ကိုသုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ ဥဒယဗ္ဗယာ-ဒိဝသေန၊ ဗ္ဗယဉာဏ်စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ သမ္မသန္တဿ၊ သုံးသပ်သော။ သေက္ခဿ၊ အား။ ဝိပဿနာဉာဏာနုပုဗ္ဗိယာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ် အစဉ်ဖြင့်။ ဖလမေဝ၊ ဖိုလ်သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ န (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒဥ္စ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ ဤအဋ္ဌကထာစကားသည် လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သေက္ခဿာပိ ဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ ဌ၍။ အပ္ပနာဇ္ဈာနဝသေန၊ အပ္ပနာစျာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာ-ပရိစ္ဆိန္နကာလံ၊ အကြင် အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သောကာလပတ်လုံး။ နိရန္တရံ၊ အခြားအပြတ်မရှိ တစပ်တည်း။ ဖလစိတ္တသောဝ၊ ဖိုလ်စိတ်၏သာလျှင်။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သမာပဇ္ဇနံ၊ ဝင်စားခြင်းသည်။ ဖလသမာပတ္တိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလသမာပတ္တိဝသေန နိရောဓေ စိတ္တံ အပ္ပေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနုပုဗ္ဗဝိပဿနာနံ၊ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ တေန နီဟာရေန၊ ထိုနည်းဖြင့်။ သေက္ခဿ၊ သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပရိမဂ္ဂေနာပိ၊ အထက်မဂ်သည်လည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဖလသမာပတ္တိနိန္နတာယာတိ-အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ အညော ယေဝ၊ တခြားတပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာစာရော၊ ဝိပဿနာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ အရိယမဂ္ဂါဝဟော၊ အရိယာမဂ်ကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်၏။ (တနည်း ကား) အရိယမဂ္ဂါဝဟော၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝိပဿနာစာရော၊ သည်။ အညော ယေဝ၊ တခြားတပါးသာလျှင်တည်း။ ဖလသမာပတ္တိအာဝဟော၊ ဖလ-သမာပတ်ကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သော။ (ဝိပဿနာစာရော၊ သည်။) အညော (ယေဝ)၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ သွာယံ ဝိဘာဂေါ၊ ထိုဝေဘန်ခြင်း ကွဲပြားခြင်းကို။ ဝုတ္တော ဧဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သည်သာလျှင်တည်း။

ယေ ပနာတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အဘယဂိရိဝါသိနော၊ အဘယဂိရိဝါသီ ဂိုဏ်းသားတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုအဘယ-ဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့သည်။ မဂ္ဂဖလဝိပဿနာယ၊ ဌ၍။ (မဂ္ဂဖလဝိပဿနာယော-ရှိလျှင် မဂ်ဖိုလ်ဝိပဿနာတို့ကို ဟု-အနက်ပေး) အာလောဠေတွာ၊ မွှေနှောက် ချောက်ချားစေ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေနေဝ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧဝံ သတီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရတ္ထာပိ၊ ဤမှတပါးသော ဖိုလ်အကျိုး

ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဤမှတပါးသော ဖိုလ်အတွက်လည်းဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုမဂ်အကျိုးငှါ။ ယဒိ သံဝတ္တေယျ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) အရဟာ၊ သည်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပါဠိဝသေနေဝ စ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဒသ ဂေါတြဘုဓမ္မာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ မဂ္ဂတ္ထာ၊ မဂ်လျှင် အကျိုးရှိကုန်သော။ (ဝိပဿနာ၊ တို့ကိုငှင်း။) ဖလတ္ထာ၊ ဖိုလ်လျှင်အကျိုး ရှိကုန်သော။ ဝိပဿနာ၊ တို့ကိုငှင်း။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပဝတ္တ-ပါဠိဝသေနေဝ၊ ဖြစ်သောပါဠိ၏အစွမ်းအားဖြင့်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုအဘယဂိရိ-ဝါသီဂိုဏ်းသားတို့၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအား ဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) ဒသ ဂေါတြဘုဓမ္မာတိ၊ ဟူသော။ ဝစနံ၊ သည်။ ဝိရုဇ္ဈေယျ၊ ဆန့်ကျင်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ ဣဒမေဝ ပန ဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ဝုတ္တသောဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထဿ၊ အနက်ကို။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအုပ်ခြင်းတည်း။ ဖလဥ္ဇသာတိ-အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်သည်။ မဟဂ္ဂတဝိပါကာနံ ဝိယ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်တို့၏ ကဲ့သို့။ လောကုတ္တရဝိပါကာနဥ္စ၊ လောကုတ္တရာဝိပါက်တို့၏လည်း။ ကုသလ-သရိက္ခတာဒဿနံ၊ ကုသိုလ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို ပြသောစကားတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဖလသမာပတ်အရာ၌။ ဈာနတော၊ ဈာန်အားဖြင့်။ သရိ-က္ခတာဒဿနေနေဝ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်-ဝသေနာပိ၊ တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ သရိက္ခတာ၊ ကို။ ဒဿိတာယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၇၆၄။ ဌိတိယာတိ၊ ကား။ ပဗန္ဓဋ္ဌိတိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့် တည်ခြင်း၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလံ၊ အကြင် အကြင်ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလ ပတ်လုံး၊ ဝါ၊ ကာလ၌။ သမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ပဗန္ဓဝသေန၊ အစဉ်၏အစွမ်း အားဖြင့်။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်မြဲတည်ခြင်းသည်။ ဣမ၊ ၌။ ဌိတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ စန္ဒေ ဝါ၊ လ သည်ငှင်း။ သူရိယေ ဝါ၊ နေ သည်ငှင်း။ ဥဋ္ဌိတေ၊ ဤမျှလောက်သော။ ဌာနံ၊ သို့။ ဂတေ၊ ရောက်လတ်သော်။ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ထအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကာလာဝဓိဂ္ဂဟဏဝသေန၊ ကာလအပိုင်းအခြားကို ယူ သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (သမာပဇ္ဇနံ စိတ္တဿ-အရာ၌ သမာပဇ္ဇနကစိတ္တဿ-ဟု ရှိသင့်၏) သမာပဇ္ဇနကစိတ္တဿ၊ ရောက်လတ့် ဝင်စားလတ့်သောစိတ်ကို။ အဘိသင်္ခရဏံ၊ ပြုပြင်ခြင်းသည်။ အဘိသင်္ခါရော၊ မည်၏။

၇၆၅။ သဗ္ဗာနေဝေတာနီတိ၊ ကား။ (ရူပနိမိတ္တာဒိ-အရာ၌ ရူပနိမိတ္တာဒီနိ-ဟု ရှိသင့်၏) ရူပနိမိတ္တာဒီနိ၊ ရုပ်နိမိတ်အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်

သော။ တောနိ၊ ဤနိမိတ်တို့ကို။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ကာမံ န မနသိကရောတိ၊ အကယ်၍ နှလုံးမသွင်းသည် ကား မှန်ပေ၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရိကဝသေနာတိ၊ ကား။ အနဝသေသပရိယာဒါန-ဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ သိမ်းယူအပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သမုဒါယသဒ္ဒါ၊ အပေါင်း၌ဖြစ်သော သဒ္ဒါတို့သည်။ အဝယဝေသုပိ၊ အစိတ်တို့၌ လည်း။ [၅၂၀] ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ အဝယဝဗျတိရေ-ကေန၊ အစိတ်နှင့်ဆန့်ကျင်သော၊ ဝါ၊ အစိတ်ထက်ပိုလွန်သော။ သမုဒါယော၊ ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝယဝဂတံ၊ အစိတ်၌တည်သော။ ကိစ္စံပိ၊ ကိုလည်း။ သမုဒါယဝသေန၊ အပေါင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရနိမိတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ မနသိကာရာဘာဝတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂစိတ္တေ၊ ဘင်စိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဖလ-သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတော နာမ၊ ထသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ ဘဝင်္ဂဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘဝင်္ဂဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ နာမ၊ သည်ကား။ ကမ္မာဒိ၊ ကံစသည်ပင်တည်း။ မနသိကရော-တောတိ၊ ကား။ ဘဝင်္ဂသဟဂတေန၊ ဘဝင်နှင့်တကွဖြစ်သော။ မနသိကာရေန၊ မနသိကာရဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ကား။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဘဝင်္ဂမနသိ၊ ဘဝင်စိတ်၌။ ကရောတော၊ ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။

ဂဖဖ။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သော။ ဖလဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့သည်။ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော။ ဖလမေဝ ဝါ၊ ဖိုလ်သည်သာလျှင် မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗပစ္ဆိမဿ၊ အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သောဖိုလ်၏။ အနန္တရံ၊ သည်။ ဘဝင်္ဂံ ဝါ၊ ဘဝင်သည်မူလည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) မဂ္ဂဝီထိယံ စ၊ မဂ်ဝီထိ၌ရင်း။ ဖလသမာပတ္တိဝီထိယဉ္စ၊ ၌ရင်း။ (ဖလံ၊ သည်။) ဖလာနန္တရံ၊ ဖိုလ်၏ အခြားမဲ့သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယေန ဖလေန နိရောဓာ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ ဖိုလ်၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြင့်။ နိရောဓာ၊ ပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ထခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တန္တိ၊ ကား။ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌာနဘာဝေန၊ နိရောဓမှ ထကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အနာဂါမိဖလံ ဝါ၊ ဖိုလ်သည်ရင်း။ အဂ္ဂဖလံ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည် ရင်း။ နေဝသညာနာသညာယတနာနန္တရန္တိ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယ-တနဿ၊ န မည်သော။ ကုသလဿ ဝါ၊ ကုသိုလ်၏ သော်ရင်း။ ကိရိယဿ ဝါ၊ ၏ သော်ရင်း။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) သတ္တာဟာတိက္ကမေ၊ ခုနစ်ရက်လွန်ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဝိဇာတိ-

ယေန၊ ဇာတ်မတူသော တရားဖြင့်။ အန္တရိကတ္တာ၊ ခြားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (သဇာတိယေန အနန္တရိတတ္တာ၊ ဇာတ်တူသော တရားသည် မခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း-ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်)

ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထန္တိ၊ ကား။ ပဿဒ္ဓကိလေသဒရထံ၊ ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိသော။ အမတာရမ္မဏန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ သုဘန္တိ၊ ကား။ အသောဘနတာယ၊ မတင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်၏။ လေသဿာပိ၊ အရိပ်အမြွက်မျှ၏သော်လည်း။ (သိမ့်နှင့် အညီပင်၊ မြန်မာမူ၌ ကိ-ပိုနေသည်) အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်သော။ ဧတေန၊ ဤတရားသည်။ တဏှာသခ်ါတံ၊ သော။ လောကာမိသံ၊ လောကာမိသကို။ ဝန္တံ၊ ထွေးအန်အပ်ပြီ။ ဆဍ္ဍိတံ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝန္တလောကာမိသံ၊ မည်၏။ ဝူပသန္တကိလေသတာယ စ၊ ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုသန္တတာယ စ၊ အလွန်ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သန္တံ၊ ငြိမ်းအေးသော၊ ဝါ၊ ငြိမ်သက်သော။ ယေန ဓမ္မေန၊ အကြင် အရိယာမဂ်တရားနှင့်။ ယောဂတော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သမဏော နာမ၊ ကိလေသာငြိမ်းသော သမဏ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရိယမဂ္ဂသခ်ါတဿ၊ အရိယာမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ တဿ သာမညဿ၊ ထို သာမညတရား၏၊ ဝါ၊ ထိုကိလေသာငြိမ်းသော သမဏဖြစ်ကြောင်းတရား၏။ ဖလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာမညဖလံ၊ မည်၏။

ဩဇဝန္တေနာတိ၊ ကား။ သဘာဝသမ္ပန္နေန၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်ပင် ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော။ (သဘောနှင့် ပြည့်စုံသော-ဟူသော အနက်ကား ဂုဏ်မမြောက်) သုစိနာတိ၊ ကား။ ကိလေသာသုစိဝိရဟတော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေး၏ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ သုခေနာတိ၊ ကား။ အနုတ္တရသုခေန၊ အလွန်အကဲမရှိမြတ်သောချမ်းသာဖြင့်။ အဘိသန္ဒိတန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ လူခဘာဝါပဂမနေန၊ ခေါင်းပါး-ခြောက်သွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို ကင်းစေသဖြင့်။ သိနေဟိတံ၊ စိုစွတ်စေအပ်၏။ သာတာတိသာတေနာတိ၊ ကား။ မဟဂ္ဂတသာတတော စ၊ မဟဂ္ဂုတ် ချမ်းသာဟူသော သာယာဖွယ်ထက်ရင်း။ လောကုတ္တရကုသလသာတတော စ၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်ဟူသော သာယာဖွယ်ထက်ရင်း။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ သာတေန၊ သာယာအပ်သော။ မဓုရေန၊ ချိုမြိန်သော။ ဟိ၊ မှန်။ မဂ္ဂသုခတောပိ၊ မဂ်ချမ်းသာထက်သော်လည်း။ ဖလသုခံ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာသည်။ သန္တတရတာယ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏီတတရံ၊ သာလွန်၍ မွန်မြတ်ပေ၏။ အမတေန၊ အမြိုက်အရသာနှင့်။

သမ္ဘောဒိတံ၊ ရောစပ်အပ်သော။ မဓုံ ဝိယာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သာတာ-တိသာတတံယေဝ၊ သာတအဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။

အရိယဿ၊ ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော။ တဿ ဖလဿ၊ ၏။ ရသဘူတံ၊ အရသာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သာရဘူတံ၊ အနှစ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တံ သုခံ၊ ကို။ ပညံ ဘာဝေတွာ၊ ပညာကိုပွါးစေ၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ ဝိန္ဒတိ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

[၅၂၁] ၈၆၇။ တတြာတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ သမာပဇ္ဇန-သမတ္ထတာတိ၊ ဟူသော။ တသ္မိံ သံခိတ္တဝစနေ၊ ထိုအကျဉ်းချုပ်စကား၌။ ဣဒံ၊ ကား။ သရူပါဒိဝသေန၊ သရုပ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဉှာကမ္မံ၊ မေးခွန်းထုတ်ခြင်းတည်း။ ကတ္ထာတိ၊ ကား။ ကသ္မိံ ဘဝေ၊ အဘယ်ဘဝ၌။

၈၆၈။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာနုဂတာ၊ ဝိပဿနာသည် အစဉ်လိုက်အပ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ တို့သို့။ အာရောဟန္တေန၊ တက်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တက်သောရဟန်းသည်။ တံတံပဋိ-ပက္ခနိရောဓမုခေန၊ ထိုထိုသမာပတ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့ကို ချုပ်စေခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့ကို။ အနု-ပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အတိုင်း။ နိရောဓဝသေန၊ ချုပ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်[၁]။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလံ၊ ပိုင်းခြားအပ်တိုင်းသော ကာလပတ်လုံး။ စိတ္တစေတသိ-ကာနံ၊ တို့၏။ ယာ အပ္ပဝတ္တိ၊ အကြင်မဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤမဖြစ်ခြင်းသည်။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ကေ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ န သမာပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူသောမေးခွန်း၌။ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထာ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပမာနတာယ၊ မြင့်မြတ်ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကာမံ ပုစ္ဆိတာ၊ အကယ်၍ကား မေးအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တဗ္ဗိသဇ္ဇနံ၊ ထိုဝင်စားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖြေခြင်းကို။ ဂရုဘာဝတော၊ (တာဝန်)လေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အလေး

၁-ဤ၌ သင်္ခါရာနံ-ပုဒ်ကို ကံအနက်ပြန်၍ နိရောဓ-သဒ္ဒါကို ကာရိတ်နှင့်တကွ ဘော အနက်ပြန်ခြင်းသည် အာရောဟန္တေန-ဟူသော အဝုတ္တကတ္တားကို ထောက်၍ ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်၊ သမာပတ္တိယော-ဟူသော ဒုတိယန္တ ကံပုဒ်နှင့် သက်ဆိုင်နေသောကြောင့် အာရော-ဟန္တေန-ပုဒ်ကို အာရောဟနေန-ဟု ဘာဝသာဓနအဖြစ် ပြင်ရန်လည်းမသင့်။ အကယ်၍ အာရောဟန္တဿ-ဟု ရှိပါမူကား အာရောဟန္တဿ၊ တက်သောရဟန်းအား၊ ဝါ၊ ၏။ တံတံ-ပဋိပက္ခနိရောဓမုခေန၊ ထိုထိုသမာပတ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ တိဏ္ဏံ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အနုပုဗ္ဗတော၊ တိုင်း။ နိရောဓဝသေန၊ ချုပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်-ဟု သုဒ္ဓဘော အနက်ပြန်ရာ၏။

ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌာ၊ ဌ်။ ဝိသဇ္ဇေတုံ၊ ငှါ။ အသမာပဇ္ဇနကေ၊ မဝင်စားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သဗ္ဗေပိ။ပ။ န သမာပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။) ဝါမံ၊ လက်ဝဲ လမ်းကို။ မုဉ္စ၊ လွှတ်လော့။ ဒက္ခိဏံ၊ လကျာလမ်းကို၊ ဂဏှ၊ ယူလော့။ ဣတိ ယထာ၊ ဤသို့ ခရီးညွှန်သကဲ့သို့ပင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဗ္ဗေပိတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ပုထုဇ္ဇနာဒီနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝိသေသနံ၊ အထူးပြုကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထို သုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဋ္ဌန္နံ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တီနံ၊ တို့ကို။ လာဘိ-နောပိ၊ ရကုန်သော်လည်း။ အလာဘိနော ဝိယ၊ မရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့။ သမာဓိသ္မိံ၊ ၌။ အပရိပူရကာရိတာယ၊ ပြည့်စုံစွာ ပြုကျင့်လေ့ မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိသမုစ္ဆိန္ဒနေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသည်ကို အကြွင်းမဲ့ပယ် ဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ သမာဓိသ္မိံ၊ ၌။ ပရိပူရကာရိတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဈာနာဓိဂမမတ္တေန၊ ဈာန်ကိုရကာမျှဖြင့်။ န၊ မဖြစ်သေး။ အနာဂါမိနော အရဟန္တောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်တို့၌။ သုက္ခဝိပဿကာ၊ ကုန်သော။ အနာဂါမိနော စ၊ တို့သည်ငင်း။ သုက္ခဝိပဿကာ၊ ကုန်သော။ အရဟန္တော စ၊ တို့သည်ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုက္ခဝိပဿကသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ မှန်။ ဥဘယေပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ဤသုက္ခဝိပဿက အနာဂါမ်ရဟန္တာတို့သည်။ ဝိပဿနာဗလေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သမာဓိဗလဿ၊ သမာဓိခွန်အား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိရောဓံ၊ ကို။ န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤနိရောဓသမာပတ်အရာ၌။ အနု-ပုဗ္ဗဝိဟာရသမ္ဘတံ၊ အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားအပ်သော ဈာန်သမာပတ်ဟူသော ဝိဟာရတို့ဖြင့်ဆည်းပူးအပ်သော[၁] ။ သမာဓိဗလံ၊ သမာဓိခွန်အားကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပုရိမကာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ [၂] တယော၊ ပုထုဇ္ဇဉ်

၁-အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမ္ဘတံ ဟောတ္တ-ဟု ရှိသော သီမူနှင့်အညီပင်။ သမ္ဘဝတဉ္ဇေဝေတ္ထ-ဟု ရှိသောပါဌ်ကား မသင့်။ အကြောင်းမူကား-ထိုသို့ရှိလျှင် သမ္ဘဝတံ-ပုဒ်သည် ဒုတိယန္တ ဖြစ်သောကြောင့် ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ-ပုဒ်နှင့် မစပ်နိုင်၊ ထိုပြင် ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်လည်း သမာဓိဗလ မဟုတ်ပေ၊ ထိုကြောင့် ထိုရှိရင်းပါဌ် မသင့်။ ဤ၌ ဆိုလိုရင်းမှာ အခြားသော မဂ်သမာဓိ-စသည်ကို သမာဓိဗလ-ဟု အလိုမရှိအပ်၊ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာဓိကိုသာလျှင် သမာဓိဗလဟု-အလိုရှိအပ်သည်ဟု ဆိုလို၏။ သမ္ဘတံ-အရာ၌ သမ္ဘူတံ-ဟု ရှိလျှင်လည်း သင့်၏။ အနုပုဗ္ဗ-ဝိဟာရတို့ဖြင့် ဖြစ်သော-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

၂-အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာဓိကို သမာဓိဗလ-ဟု ဆိုခဲ့သော် သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ပုထုဇဉ်သောတာပန် သကဒါဂါမ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် နိရောဓသမာပတ်ကို မဝင်စား နိုင်ပါကုန်သနည်း-ဟု-ကြောင့် ပုရိမကာ ပန-စသည်ကို မိန့်သည်။

သောတာပန် သကဒါဂါမိဟူသော သုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (န သက္ကောန္တိ ဣစပ်) သမာဓိဗလေ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဝိပဿနာဗလဿ၊ ၏။ အဘာဝတော စ၊ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ပုထုဇဉ်ကိုရည်သည်) အပရိပုဏ္ဏတ္တာ စ၊ မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း[1]။ (သောတာပန် သကဒါဂါမိတို့ကို ရည်သည်) သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထို ဝိပဿနာခွန်အား၏။ အပရိပုဏ္ဏတာ စ၊ မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းကောင်းပြည့်စုံစွာ။ န ပရိမဒ္ဒိတတ္တာ၊ မနင်းနယ် မချေမှုန်းအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အဌသမာပတ္တိ။ ပ။ သမာပဇ္ဇနတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုဝင်စားနိုင်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ပါဠိဝသေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဒွီဟိ ဗလေဟီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တယော စ သင်္ခါရာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ တယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ သာမိအတ္ထေ၊ ၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပုဒ်တည်း။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးတို့၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဉာဏစရိယာဟီတိ၊ ကား။ ဉာဏပ္ပဝတ္တီဟိ၊ ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပဇ္ဇနာယ၊ နိရောဓသို့ရောက်ခြင်း- ဝင်စားခြင်း၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ငှါ။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်မည်၏။ အယဥ္စ သမ္ပဒါတိ၊ ကား။ ဗလဒွယသမန္နာဂမာဒိကာ၊ ခွန်အားနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသော။ ယထာဝုတ္တနိရောဓသမာပတ္တိအာဝဟာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နိရောဓသမာပတ်ကိုဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သော။ အယံ သမ္ပတ္တိ၊ ဤပြည့်စုံခြင်းသည်။ အနာဂါမိခီဏာသဝေတိ၊ ကား။ အနာဂါမိနော စေဝ၊ တို့ကိုရင်း။ ခီဏာသဝေ စ၊ တို့ကိုရင်း။

ဂ၆၉။ သမထဗလန္တိ၊ ကား။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိကေ၊ အစရှိကုန်သော။ ပစ္စနီကဓမ္မေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ကို။ သမေတိ၊ ငြိမ်းစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမထော၊ မည်၏။ သော ဧဝ၊ ထိုသမထသည်ပင်လျှင်။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မလှုပ်စေအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဗလံ၊ မည်၏။ (ဗလန္တိ သမထဗလံ-ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်) အနိစ္စာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ [၅၂၂] ဝိဝိဓေဟိ၊ အထူးထူး အပြားပြားကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ သာ ဧဝ၊ ထိုဝိပဿနာသည်ပင်လျှင်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဗလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ နေက္ခမ္မဝသေနာတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသည်

၁-သောတာပန် သကဒါဂါမိတို့၏ ဝိပဿနာသည် အားပြည့်သောကြောင့်ပင် အရိယာမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်စေနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် မပြည့်စုံဟု ဆိုပါသနည်းဟု-ကြောင့် အပရိပုဏ္ဏတာ စဿ-စသည်ကို မိန့်သည်။ အပရိပုဏ္ဏကာ-ဟူသောရှိရင်းပါဌ်ကား မသင့်။

တို့၌။ ကာမစ္ဆန္ဒဝိက္ခမ္ဘနသ္မာ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို ပယ်ခွါတတ်သော။ နေက္ခမ္မသက်ပ္ပသ္မာ၊ ၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ဝါ၊ တနည်းကား။ အလောဘပမာနသ္မာ၊ အလောဘ ပြမာန်းသော။ တထာပဝတ္တကုသလစိတ္တုပ္ပါဒသ္မာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအား ဖြင့်ဖြစ်သောကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တသ္မာ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတာ-သင်္ခါတော၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယော အဝိက္ခေပေါ၊ အကြင်မပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထို မပျံ့လွင့်ခြင်း သည်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ ဗျာပါဒဝိက္ခမ္ဘနသ္မာ၊ ဗျာပါဒကိုပယ်ခွါတတ်သော။ အဗျာပါဒဝိတက္ကသ္မာ၊ ၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) ဝါ၊ ကား။ အဒေါသပမာနသ္မာ၊ အဒေါသပြမာန်းသော။ တထာပဝတ္တကုသလစိတ္တုပ္ပါဒသ္မာ၊ ပွါဒ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝသေန။ပ။ ဟု ရှိသင့်၏) ထိနမိဒ္ဓဝိက္ခမ္ဘိကာယ၊ ထိန မိဒ္ဓကိုပယ်ခွါ တတ်သော။ (သညာယ-၌ စပ်) ဝိဘူတံ၊ ထင်ရှားသည်ကို၊ ဝါ၊ ထင်ရှား အောင်။ ကတွာ၊ ပြု၍။ မနသိကရဏေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတအာ-လောကသညာယ၊ ထင်ပေါ်သောအာလောကသညာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စ-ဝိက္ခမ္ဘနသ္မာ၊ ဥဒ္ဓစ္စကိုပယ်ခွါတတ်သော။ အဝိက္ခေပသ္မာ၊ ဟူသော။ သမာဓာနသ္မာ၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာထားခြင်း၏၊ ဝါ၊ သမာဓိ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သကလမိစ္ဆာ-ဝိတက္ကဝိက္ခမ္ဘနသီလပတ္တာ။ပ။ အဿာသပဿာသာနံ၊ အလုံးစုံသောမိစ္ဆာဝိတက် ကို ပယ်ခွါတတ်သော ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော အာနာပါနဿတိဖြင့် ပြီးသော ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂါနုပဿိအဿာသပဿာသတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တသ္မာ၊ ၏။ ကေဂ္ဂ-တာသင်္ခါတော၊ သော။ ယော အဝိက္ခေပေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထို မပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထယောဇနာ၊ အနက် ကိုယှဉ်စေခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ဝေံ၊ သို့။ ဥပစာရစျာနသ္မာ၊ ဥပစာရစျာန်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမထဗလံ၊ သမထခွန်အားကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တံ၊ ထို သမထခွန်အား ကို။ အင္ဂန္နံ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန စ၊ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ပဋ္ဌိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည်။ အနဘိဘဝနီယတာယ၊ မလွှမ်းမိုး မနှိပ် စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလပ္ပတ္တိဝသေန စ၊ ခွန်အားသို့ရောက်ခြင်း ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံခြင်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပဌမဇ္ဈာနေနာ-တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ နီဝရဏေတိ၊ ကား။ နီဝရဏနိမိတ္တံ၊ ဟူသောနိမိတ်ကြောင့်။ နီဝရဏပစ္စယာ၊ နီဝရဏဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ စျာနသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော၊ စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ကမ္ပတိ၊ မတုန်လှုပ်။ ဝါ၊ ကား။ စျာနသမ္ပယုတ္တသမာဓိ၊ စျာန်နှင့်ယှဉ်သောသမာဓိသည်။ (န ကမ္ပ-တိ၊ မတုန်လှုပ်။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုသမာဓိကို။ ဝိသေသတော၊ အထူး အားဖြင့်။ ဣဓ၊ ၌။ သမထဗလန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။

တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ကေနဋ္ဌေန သမထဗလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဗလဋ္ဌော၊ ဗလ-သဒ္ဒါ၏အနက်ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်၏။ ဥဒ္ဓစ္စေတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စနိမိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓစ္စဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်။ သမ္ပယုတ္တမောဟအဟိရိကာဒိကိလေသဟေတု၊ ယှဉ်သော မောဟ အဟိရိကအစရှိသော ကိလေသာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ခန္ဓေတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တစတုက္ခန္ဓနိမိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်ယှဉ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ န ကမ္ပတီတိအာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့သည်။ အညမညဝေဝစနာနိ၊ အချင်းချင်း၏ဝေဝုစ်တို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဌာနာပဂမော၊ တည်ရာမှဖဲသွားခြင်းသည်။ ကမ္ပနံ၊ မည်၏။ ပရိဗ္ဗမနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်လည်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ချာချာလည်ခြင်းသည်။ စလနံ၊ မည်၏။ သန္ဓာဝနံ၊ ပြေးသွားခြင်းသည်။ ဝေဓနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ကြောင့်။ န ကမ္ပတိ၊ မတုန်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ၊ ကြောင့်။ န စလတိ၊ မလှုပ်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတက္ခန္ဓေ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်ခန္ဓာကြောင့်။ န ဝေဓတိ၊ မတုန်လှုပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဥဒ္ဓစ္စဂ္ဂဟဏံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ-သဒ္ဒါသည်၊ ဝါ၊ ဥဒ္ဓစ္စကိုယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ သမထဿ၊ ၏။ ဥဇုပဋိပက္ခတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒဘိဘဝေန၊ ထို ဥဒ္ဓစ္စကိုလွှမ်းမိုးသဖြင့်။ ဗလပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ခွန်အားသို့ ရောက်ခြင်း-ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စကိုဆိုခြင်းသည်။ (ဒဠှဗ္ဗံ-၌စပ်) အဋ္ဌန္နမ္ပိ၊ ရှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သမာပတ္တီနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ကိစ္စာတိသယဒဿနံ၊ ကိစ္စလွန်ကဲသည်ကို ပြသည်ဟူ၍၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသောကိစ္စကို ပြသည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒံ သမထဗလန္တိ၊ ကား။ နေက္ခမ္မာဒိဝသေန၊ နေက္ခမ္မစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓါယ၊ ရအပ်သော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ၏။ (အဝဋ္ဌာနံ-၌ စပ်) နီဝရဏာဒီဟိ၊ နီဝရဏစသည်တို့ ကြောင့်။ ယာ အယံ အကမ္ပနီယတာ စ၊ အကြင်မတုန်လှုပ်စေအပ်သည်၏အဖြစ် သည်ရှင်း။ တာနိ၊ ထို နီဝရဏတို့ကို။ အဘိဘဝိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ယံ ဣဒံ အဝဋ္ဌာနံ စ၊ အကြင်မြဲမြံစွာ တည်တံ့ခြင်းသည်ရှင်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣဒံ၊ ဤမတုန်လှုပ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်နှင့် မြဲမြံစွာတည်တံ့ခြင်းသည်။ သမထဗလံ၊ သမထခွန်အားတည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိသန္တော၊ အကျယ်ညွှန်းပြလိုသည် ဖြစ်၍။ (သရူပတော ဒဿေတွာ ဝုတ္တံ-တို့၌ စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ ကို။ သခေ်ပတော၊ အားဖြင့်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ သိမ်းယူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော တတော သမာပတ္တိ-တော၊ ထိုထိုသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ တာသံ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော အနုပဿ-

နာ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုပဿနာ၊ တဖန်ရှုခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနိရောဓသမာပတ်အရာ၌။ တတ္တကေနေဝ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော အနုပဿနာမျှဖြင့်ပင်လျှင်။ အနုပဿနာကိစ္စံ၊ ရှုခြင်းကိစ္စသည်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏ [၁]။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလန္တိ၊ ဟူ၍။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ တာ၊ ထိုအနုပဿနာတို့ကို။ [၅၂၃] ဟေတွာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဝိသယဝိဘာဂေန၊ အာရုံဖြင့် ဝေဘန်ခွဲခြားသော အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမာပိ၊ ဤဝိပဿနာဗလအရာ၌လည်း။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့သည်။ အနဘိဘဝနီယတာဝ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဗလဋ္ဌော၊ ဗလ-၏ အနက်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကေနဋ္ဌေန ဝိပဿနာဗလန္တိ-အာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဝိဇ္ဇာယာတိ၊ ကား။ ဒွါဒသသု၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ အဝိဇ္ဇာ-နိမိတ္တံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တလောဘဒေါသာဒိကိလေသဝတ္ထုနိမိတ္တံ၊ ယှဉ်သော လောဘ ဒေါသအစရှိသော ကိလေသာဝတ္ထုဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သေသံ၊ အကြွင်းကို။ ဟေတွာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ လွယ်ကူစွာသိအပ်သိနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇဂ္ဂဟဏံ၊ အဝိဇ္ဇာကို ယူခြင်း-ဆိုခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဥဇုပဋိပက္ခတာယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒဘိဘဝေန၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကိုလွှမ်းမိုးခြင်းဖြင့်။ ဗလပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ခွန်အားသို့ရောက်ခြင်း- ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ဤအဝိဇ္ဇာကို ယူခြင်း-ဆိုခြင်းကို။ သတ္တန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ကိစ္စာတိသယဒဿနံ၊ ကိစ္စလွန်ကဲသည်ကို ပြသည်ဟူ၍၊ ဝါ၊ လွန်ကဲသောကိစ္စကို ပြသည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒံ ဝိပဿနာဗလန္တိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဝသေန၊ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓသ၊ ရအပ်သော။ ဝိပဿနာဉာဏဿ၊ ၏။ နိစ္စသညာဒိနိမိတ္တံ၊ နိစ္စသညာစသော နိမိတ်ကြောင့်။ ယာ၊ အယံ အကမ္ပနီယတာ စ၊ အကြင်မတုန်လှုပ်စေအပ် မတုန်လှုပ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ တာ၊ ထိုနိစ္စသညာစသည်တို့ကို။ အဘိ-ဘဝိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ယံ ဣဒံ အဝဋ္ဌာနံ စ၊ အကြင်မြဲမြံစွာ တည်တံ့ခြင်း

၁-ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်တွင်ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၏အခြားမဲ့၌ဟောထားသော ခယာ-နုပဿနာ အစရှိသော ၁၀-ပါးသော အနုပဿနာတို့ဖြင့် မရှုသော်လည်း ထိုခုနစ်ပါးမျှဖြင့် ပြည့်စုံပြီဟု ဆိုလို၏။

သည့်ဒင်း။ (အတ္တိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤမတုန်လှုပ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်နှင့် မြဲမြံစွာ တည်တံ့ခြင်းသည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။

ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့သည်။ ဝါစံ၊ စကားကို။ သင်္ခရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏။ ပဝတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ဝစနတ္ထ ပြု၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဝစီသင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အာဝုသော ဝိသာခ၊ ဒါယကာဝိသာခသေဋ္ဌေးကြီး။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝိတက္ကေတွာ၊ ကြံစည်၍။ ဝိစာရေတွာ၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘိန္ဒတိ၊ မြွက်ဆို၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့သည်။ ဝစီသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တေ ပန၊ ထိုဝစီ-သင်္ခါရတို့သည်ကား။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ဝူပသန္တာ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ။ပ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာယေန၊ ရူပကာယဖြင့်။ သင်္ခရီယန္တိ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသင်္ခါရာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ အဿာသပဿာသာ၊ အဿာသ-ပဿာသတို့ကိုရ၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ အာဝုသော ဝိသာခ၊ သေဋ္ဌေးကြီး။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အဿာသပဿာသာ၊ ဟူကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ကာယိကာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ကာယသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေ ပန၊ ထို ကာယသင်္ခါရတို့သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ဝူပသန္တာ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ။ပ။ ပဋိပ္ပ-ဿဒ္ဓါ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခရီယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ သညာ၊ ကိုဒင်း။ ဝေဒနာ၊ ကိုဒင်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ သညာ စ၊ သည့်ဒင်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည့်ဒင်း။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ စေတသိကာ၊ စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးကုန်၏။ စိတ္တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ စိတ်နှင့် စပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာ စ၊ သည့်ဒင်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည့်ဒင်း။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေ ပန၊ ထို စိတ္တသင်္ခါရတို့သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသောသူအား။ ဝူပသမန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာဝေဒယိတ။ပ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဉာဏစရိယာသု၊ ဉာဏစရိယာတို့၌၊ ဝါ၊ ၁၀-ပါးသော ဉာဏစရိယာတို့တွင်။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာကိုယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ တဿာ၊ ထိုဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၏။ အာဒိဘူတာ၊ အစဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ရှေး၌ဖြစ်၍

ဖြစ်ကုန်သော။ သေသာနုပဿနာပိ၊ ကြွင်းသော (ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်စရိယာကထာ၌ ဟောအပ်သော ခယာနုပဿနာအစရှိသော ၁၀-ပါးသော) အနုပဿနာတို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာဝ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။(ကသ္မာ၊ ကား။) တဒဝိနာဘာဝတော၊ ထိုကြွင်းသောခယာနုပဿနာစသည်တို့နှင့်ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ မဂ္ဂေ၊ သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ တည်း။ ဖလသမာပတ္တိ၊ သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုရာ၌။ မဂ္ဂဖလသမာပတ္တီနံ၊ မဂ်နှင့်ဖလသမာပတ်တို့၏။ ဉာဏစရိယာဘာဝဝစနံ၊ ဉာဏစရိယာအဖြစ်ကိုဆိုခြင်းသည်။ မဂ္ဂဖလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဉာဏပဓာနတ္တာ၊ ဉာဏ်လျှင်ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယာဓိပတိ ဟေတု မဂ္ဂပစ္စယာဒိဝသေန၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း အဓိပတိပစ္စည်း ဟေတုပစ္စည်း မဂ္ဂပစ္စည်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သာတိသယပစ္စယဘူတေန၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ အကြောင်းပစ္စည်းတရားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်သည်။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ မဂ္ဂဖလဓမ္မာ၊ မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကို။ စရိတာ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တထာ၊ ထိုသို့ဉာဏစရိယာ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမာဓိစရိယာသုပိ၊ သမာဓိစရိယာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ [၅၂၄]ဣမာဟိ သောဠသဟီတိ၊ ကား။ အဋ္ဌန္နံ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အနုပဿနာနံ စ၊ တို့၏ငှင်း။ အဋ္ဌန္နံ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဖလဉာဏာနံ စ၊ တို့၏ငှင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်၊ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမာဟိ ဉာဏပဝတ္တီဟိ၊ ဤဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်။

နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟီတိ၊ ကား။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သမာဓိစရိယာ၊ မည်ကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုသမာပတ်ရှစ်ပါးတို့၏။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာသာမညေန၊ ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာအဖြစ်ဖြင့်တူခြင်းကြောင့်။ ဧကာ၊ တခုသော။ သမာဓိစရိယာ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ သမာဓိစရိယာဟိ၊ သမာဓိဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာဓိစရိယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဌမဇ္ဈာနပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော စာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ နာနာဝဇ္ဇနုပစာရဝသေန၊ အထူးထူးသော၊ (ဝါ) ကွဲပြားသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဥပစာတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။)/ဥပရိသမာပတ္တီနမ္ပိ၊ အထက်သမာပတ်တို့၏လည်း။ ဥပစာရဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧကာဝဇ္ဇနေ၊ တူသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာဒိဥပစာရေ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန်စသည်တို့၏ဥပစာ၌။(ဤ၌ အာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့်အရူပသမာပတ်တို့ကိုယူ) ပီတိအာဒယော၊ ပီတိစသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ ပီတိနှင့် သုခတို့သည်။ န သမ္ဘဝန္တိ၊

မဖြစ်သင့်ကုန်။ စ၊ ဆက်။ ထွေ၊ ၌။ ပဌမဇ္ဈာနပဋိလာဘတ္ထာယာတိအာဒိဝစနေန၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ ဥပစာရသမာဓိဿာပိ၊ ဥပစာရသမာဓိ၏လည်း။ ပါရိပူရီ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝုတ္တိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ စောဒနာကိုဆိုဦးအံ့။ ထွေ၊ ၌။ သမထဗလသမာဓိစရိယာနံ၊ သမထဗလ နှင့် သမာဓိစရိယာတို့၏။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ပါ နည်း။ ဝိပဿနာဗလလောကိယဉာဏစရိယာနံ၊ ဝိပဿနာဗလနှင့် လောကိယ ဉာဏစရိယာတို့၏။ (နာနတ္တံ) ဝါ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်သည်မူလည်း။ ကိံ၊ နည်း။ သမထဗလေပိ၊ ၌လည်း။ နေက္ခမ္မဝသေနာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တီသု၊ တို့၌။ အပ္ပနာသမာဓိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ဟောအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သမာဓိစရိယာသု၊ တို့၌။ (အပ္ပနာသမာဓိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်ပါလော။) ဝိပဿနာဗလလောကိယဉာဏစရိယာသု စ၊ ဝိပဿနာဗလနှင့် လောကိယဉာဏစရိယာတို့၌လည်း။ ဝိပဿနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာ ငြားအံ့။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တာ၊ အကယ်၍ကားဟောအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ (ပုရေစရဉာဏာဒိ-၌ သပုရေစရဉာဏာ-ဟု ရှိသင့်၏) သပုရေစရဉာဏာ၊ ခယာနုပဿနာစသော ၁၀-ပါးသောရှေ့သွားဉာဏ်တို့နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိပဿနာဗလေ၊ ၌။ အဝုတ္တာ ဧဝ၊ မဟောအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၊ ကို။ ဉာဏစရိယာသု၊ ဉာဏစရိယာတို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည်။ အကမ္ပိယဋ္ဌော၊ မတုန်လှုပ်စေအပ်သော အနက်သဘောသည်။ ဗလဋ္ဌော၊ မည်၏။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝသီဘာဝါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုစိဏ္ဏတာ၊ ကောင်းစွာလေ့ကျက်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ စရိယဋ္ဌော၊ မည်၏။ ဧတေနေဝ၊ ဤထူးခြားသော အနက်ဖြင့်ပင်လျှင်။ (သံဝဏ္ဏိတံ-၌စပ်) သမထဗလသမာဓိစရိယာနမ္ပိ၊ သမထခွန်အားနှင့် သမာဓိစရိယာတို့၏လည်း။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ သံဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝသီဘာဝတာ ပညာတိ ထွေ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။ တေသ၊ ဤတရားသဘော အား။ ဝသော၊ အလိုသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝသီ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုဝသီ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ဝသီဘာဝေါ၊ မည်၏။ သာ ဧဝ၊ ထိုဝသီ ဘော်သည်ပင်လျှင်။ ဝသီဘာဝတာ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝသိယောတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တာယော၊ ထို ဝသီတို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝသီတိ ပဉ္စ ဝသိယောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဧဝ္မာနံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။

နိရုန္ဓရံ၊ မပြတ်။ ဈာနင်္ဂေသု၊ ဈာနင်တို့၌။ စိတ္တပ္ပဝတ္တနသမတ္ထတာ၊ စိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ မည်၏။ သမာ-ပဇ္ဇိတုကာမဿ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သီဃံ၊ လျင်စွာ။ ဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သမာ-ပဇ္ဇနဝသီ၊ မည်၏။ အစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ၊ လက်ဖျစ်တတွက်မျှသော်လည်းဖြစ်သော။ (ဈာနံ-၌စပ်) ကတိပယစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ၊ သုံးလေးခုသော လက်ဖျစ်တွက်မျှသော် လည်း ဖြစ်သော။ ခဏံ၊ ခဏပတ်လုံး။ ဈာနံ၊ ကို။ ဌပေတုံ၊ ထားခြင်းငှါ။ သမတ္ထတာ၊ သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ မည်၏။ တထေဝ၊ လျှင်။ လဟုံ၊ လျင်စွာ။ ဝုဋ္ဌာတုံ၊ ထခြင်းငှါ။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝုဋ္ဌာနဝသီ၊ မည်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ ပန၊ သည်ကား။ အာဝဇ္ဇနဝသိယာ ဧဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏။ ဟိ-သစ္စံ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာဝဇ္ဇနဝသီ၌။ အာဝဇ္ဇနာနန္တရာနိ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သောစိတ်တို့သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏဇဝနာနေဝ၊ ပစ္စဝေ-က္ခဏာဇောတို့ပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ အယံ၊ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဈာန-ကထာ၌။ အာဂတော ဧဝ၊ လာသည်သာလျှင်တည်း။ အယဥ္စ ဝသီဘာဝေါ၊ ကိုလည်း။ သမာဓိစရိယာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဉာဏစရိယာသု ပန၊ တို့၌ကား။ လောကုတ္တရာနံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာနံ၊ တို့ကို။ ဝသီဘာဝါပါဒနကိစ္စံ နာမ၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်စေခြင်းကိစ္စမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပဋိပက္ခဿ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏။ သုဝိဟတတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်ဖျောက် အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [၅၂၅] တတ္ထ၊ ထိုလောကုတ္တရဉာဏစရိယာ တို့၌။ ဝသီဘာဝေါ၊ သည်။ သဘာဝသိဒ္ဓေါ၊ ပင်ကိုရင်းသဘောအားဖြင့်ပြီး၏။ လောကိယာနံ ပန၊ လောကိယဉာဏစရိယာတို့၏မူကား။ ပဂုဏဗလဝဘာဝါပါဒ-နေန၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏အဖြစ် ခွန်အားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေ သဖြင့်။ ဝသီဘာဝေါ၊ ဝသီဘော်ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

၈၇ဝ။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသောတိ၊ ကား။ အနဝသေသနိဒ္ဒေသော၊ အကြွင်းမဲ့ အားဖြင့် ပြခြင်းတည်း။ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလာနံ၊ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အနဓိဂတတ္တာ၊ မရအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စုဒ္ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ယဒိ ဧဝံ ဣတိ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသဝသေန၊ အားဖြင့်။ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာ-ဟီတိ၊ ဟူ၍။ ယဒိ ဝုတ္တံ၊ အံ့။ တတော၊ ထို၁၆-ပါးသော ဉာဏစရိယာမှ။ အဝက-သဝသေနပိ၊ယုတ်လျော့သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ယဒိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အကယ် ၍ အလိုရှိအပ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့အလိုရှိအပ်သည်ရှိသော်။ နိရောဓ-သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ကိံ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပါသလော။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဧတဿ၊ ဤရာဂအား။ ဝတ္တုဘူတာ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ပဥ္စ၊

ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စကာမ-ဂုဏိကော၊ မည်၏။ ကာမရာဂေါ၊ ကာမရာဂကိုရ၏။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ အကြွင်းမဲ့မဖြတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကာမရာဂဿ၊ ၏။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနမတ္တံ၊ ဝိက္ခမ္ဘန-ပဟာန်မျှသည်။ နိရောဓဿ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာသည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ သမာဓိပါရိပန္ထိကဿ၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်ဖြစ်သော။ ကာမရာဂဿ၊ ၏။ သုပ္ပဟီနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေန၊ ဤတသ္မာ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ မဂ္ဂဖလဉာဏ-စရိယာ၊ မဂ်ဖိုလ်ဟူသော ဉာဏစရိယာတို့ကို။ လောကိယဉာဏသမာဓိစရိယာဝိယ၊ လောကီဉာဏစရိယာနှင့် သမာဓိစရိယာတို့ကဲ့သို့။ နိရောဓသမာပဇ္ဇနေ၊ နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားရာ၌။ တဒါ၊ ၌။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သရူပေန၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ကာမံ န ဝိနိယုဇ္ဇန္တိ၊ အကယ်၍ကား မယှဉ်မပြအပ်ကုန်။ ပန၊ သော်လည်း။ တဿ တဿ ပဋိပက္ခဿ၊ ထိုထိုဆန့်ကျင်ဖက်ကို။ သမုစ္ဆိန္ဒနေန၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ ဗလစရိယာနံ၊ ဗလနှင့် စရိယာတို့၏။ ဝိသေသပစ္စယတာယ၊ ထူးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိရောဓသမာ-ပတ္တိယာ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ သောတိ၊ ကား။ အနာဂါမီ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿာတိအာဒိဝစနံ၊ အစရှိသော စကားကို။ အနာဂါမိ-နော၀၊ ၏သာလျှင်။ နိရောဓာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) နေဝသညာနာသညာယတနကုသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစန-တော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနကိရိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စေယျ၊ ဟောအပ်ရာ၏။

၇၇၁။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ သနည်း။ စတုဝေါကာရဘဝေပိ၊ ၌လည်း။ အရူပဇ္ဈာနဝသေန၊ အရူပစျာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိ၊ အနုပုဗ္ဗသမာပတ်ကို။ လဗ္ဘတိ နနု၊ ရအပ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ သို့ စောဒနာငြားအံ့။ ကာမံ လဗ္ဘတိ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သာ၊ ထိုအရူပသမာပတ်ကို။ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တီတိ၊ ဟူ၍။ န ဝုစ္စတိ၊ မခေါ်ဆိုအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကေ-ဒေသဘာဝတော၊ တစိတ်တပိုင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ စင်စစ်။ အဋ္ဌ-သမာပတ္တိဝသေနေဝ၊ ရှစ်ပါးသော သမာပတ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပဌမဇ္ဈာ-နာဒီနိ ဥပ္ပတ္တိ နတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝတ္ထုဿ အဘာဝါတိ၊ ကား။ ဟဒယဝတ္ထုနော၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ စင်စစ်။ ကရဇကာယသင်္ခါတဿ၊ ကရဇကာယဟု ဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထု-နော၊ တည်ရာ၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ အပြစ်ကို ပြဦးအံ့။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ နိရောဓံ၊ ကို။ ယဒိ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ငြားအံ့။ စိတ္တစေတသိကာနံ စ၊ တို့၏ငှင်း။ အညဿ၊ စိတ်စေတသိက်တို့မှ တပါးသော။ ကဿစိ စ၊ တစုံတခုသော တရား၏ငှင်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပညတ္တိကောဝ၊ ပညတ်ခြင်း မရှိသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မပညတ်အပ် မခေါ် ဆိုအပ်သည်သာလျှင်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ခန္ဓာအကြွင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတသဒိသော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းနှင့် အလားတူသည်။ (ဘဝေယျ၊ ၏။) စ၊ သည်မျှသာမက သေး။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပန္နောတိ၊ သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စေယျ၊ ခေါ် ဆိုနိုင်ရာအံ့နည်း။ ဝါ၊ ကား။ တောယ ဝတ္ထုစိတ္တာယ၊ ဤတည်ရာဝတ္ထုကို ကြံစည်ခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အင်္ဂဝေကလ္လတောဝ၊ အင်္ဂါ၏ ချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

[၁၂၆] ၇၂။ သင်္ခါရာနံ ပဝတ္တိဘေဒေတိ၊ ကား။ သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနေ စ၊ ဖြစ်ခြင်း၌ငှင်း။ ဘိဇ္ဇနေ စ၊ ပျက်ခြင်း၌ငှင်း။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ ကုသလာဒိဘေဒဘိန္နေ၊ ကုသိုလ်စသည် အပြားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခတာဟိ၊ ဒုက္ခတာဟု ဆိုအပ်သော ဒုက္ခလက္ခဏာတို့ဖြင့်။ ဥပဒ္ဒုတေ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်သော။ ပဝတ္တိဝိဘာဂေ၊ ဖြစ်ခြင်း အထူးအပြား၌။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ စိတ္တစေတသိကဝိဂမေ၊ စိတ် စေတသိက်တို့၏ ကင်းခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ရူပဓမ္မေသု၊ တို့၌။ လဗ္ဘမာနာပိ၊ ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ရအပ်ငြား သော်လည်း။ သင်္ခါရဒုက္ခတာ၊ သင်္ခါရဒုက္ခလက္ခဏာသည်။ အဗ္ဗောဟာရိကတာ၊ ခေါ် ဝေါ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥက္ကဏ္ဌိတ္ဝာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ၊ ငြီးငွေ့၍။ နိဗ္ဗာနံ ပတွာတိ၊ ကား။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပတွာ ဝိယ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ သုခန္တိ၊ ကား။ နိဒ္ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကင်းသည်ဖြစ်၍။

၇၃၊ သမထဝိပဿနာဝသေနာတိ၊ ကား။ ယုဂနဒ္ဓါနံ ဝိယ၊ ညီတူအစုံ အားဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ အညမညူပကာရိတာယ၊ အချင်းချင်း ကျေးဇူး ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဟိတာနံ၊ တကွဖြစ်သော သမထ ဝိပဿနာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥဿက္ကိတ္ဝာတိ၊ ကား။ ဥက္ကံသံ၊ ကွန်ကဲခြင်းသို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍[၁]။ ယာဝ နေဝသညာနာသညာယတနာ စ၊ နေဝသညာနာသညာယ-

၁-ဤပါဠ်၌ သင့်မည်မထင်၊ ကသိ-ဓာတ်သည် ဂတိအနက်၌ ဖြစ်ငြားသော်လည်း သက္က ဓာတ်ကို ထိုကသိ-ဓာတ်ဖြင့် ဖွင့်သည်ဟု ယူဆရန်မလျော်။ ပတွာ-ဟူသော စကားသည်

တနစျာန်တိုင်အောင်ရောင်း။ ယာဝ အနုလောမဉာဏာ စ၊ အနုလောမဉာဏ်တိုင်အောင်ရောင်း[၁]။ အာရုဟိတွာ၊ တက်၍။ နိရောဓယေတောတိ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို။ နိရောဓေန္တဿ၊ ချုပ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ချုပ်စေသည်ရှိသော်။ အညဿ၊ သော။ ကဿစိပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အနုပ္ပဇ္ဇနေန၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မဖြစ်သောအားဖြင့်။ အဿာ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယော ဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သမထဝိပဿနာဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ဗျတိရိက်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်ပြ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒုဒ္ဓံ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်၏ အထက်၌၊ ဝါ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ သုဒ္ဓသမထဘာဝနာယ၊ သက်သက်သော သမထဘာဝနာ၏[၂]။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဖလသမာပတ္တတ္ထိကော၊ ဖလသမာပတ်ဖြင့် အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အလိုရှိသော။ ယော အရိယော၊ အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပဿနာဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သစေ ဥဿက္ကတိ၊ အကယ်၍အဆင့်ဆင့်တက်ငြားအံ့။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ မဂ္ဂတ္ထိကော၊ မဂ်ဖြင့်အလိုရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော ဝါ၊ ပုထုဇဉ်သည်သော်ရင်း။ သေခေါ ဝါ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်ရင်း။ တာယ ဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရောက်ပြီး၍။ ဖလေ၊ ၌။ စေ ဌိတော၊ အကယ်၍တည်ငြားအံ့။ သောပိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိစ္စေဝ၊ တည်သည်ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ သောတိ၊ ကား။ ဥဘယဝသေန၊ နှစ်ပါးစုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိံ၊ ကို။

၇၇၄။ ဖလဒွယသမန္နာဂမာဒိနာ၊ ဖိုလ်နှစ်ပါးအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသော။ ယေန (ဝိဓိနာ)၊ အကြင်အစီအရင်ဖြင့်။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊

လည်း အာရုဟိတွာ-ဟု ဖွင့်လတံ့သောစကားနှင့် မလျော်။ ထိုကြောင့် ဥဿက္ကန် ကတွာ ဟူ၍သာရှိသင့်၏။ ဥဿက္ကနံ၊ အဆင့်ဆင့်တက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

၁-ဤအနုလောမဉာဏ်တိုင်အောင် တက်ပုံကိုလည်း စဉ်းစားအပ်၏။ ပဌမစျာန် စသည်တို့ကို အဆင့်ဆင့်ရှုခြင်းဖြင့် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ရှုသောအခါ အနုလောမဉာဏ်နှင့် ညီမျှသော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်သည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုခြင်းသော်လည်း ဖြစ်ရာ၏။

၂-သမထသက်သက် တက်လာပုံကို ပြသောစကားရပ်ဖြစ်သောကြောင့် သုဒ္ဓသမထဝိပဿနာယ-ဟူသောပါဌ်ကား မသင့်၊ သုဒ္ဓသမထဘာဝနာယ-ဟူ၍သာ ရှိသင့်သည်။

ငှါ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဝိမိ၊ ကို။ ပဂေ၀၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်ရှားပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇနာကာရမေ၀၊ ဝင်စားခြင်း၏အခြင်းအရာကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝင်စားပုံအခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကတဘတ္တကိစ္စောတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဆွမ်းကိစ္စပြီးခြင်းစသည်သည်။ သဗ္ဗာသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘာဝနာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသော။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စပေတည်း။ တတ္ထ သန်္ဂါရေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ (တသ္မိံ) ပဋ္ဌမဇ္ဈာနစိတ္တုပ္ပါဒေ၊ ၌။ သန်္ဂါရေ၊ တို့ကို။

ဝိပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကီဒိသိ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော။ ဝိပဿနာ၊ ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ ပန၊ အလိုရှိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာကို။ နိဒ္ဒါရေတုံ၊ ထုတ်ပြခြင်းငှါ။ ဝိပဿနာ ပနေသာတိအာဒိနာ၊ သည်ဖြင့်။ တမေဝ ဝိပဿနံ၊ ထိုဝိပဿနာကို ပင်လျှင်။ တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားဖြင့်။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ မန္ဒာ၊ နုံ့သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ ဒန္ဓာဘိညံ၊ နှေးသောအဘိညာဉ်ရှိသော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ တိက္ခာ၊ ထက်သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ ခိပ္ပါဘိညံ၊ လျင်သောအဘိညာဉ်ရှိသော။ (မဂ္ဂံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ မန္ဒတိက္ခတာယ၊ နုံ့သည်၏အဖြစ် ထက်သည်၏အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ပန၊ စင်စစ်။ လက္ခဏပ္ပတ္တာ၊ လက္ခဏာသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ ရောက်အပ်သော လက္ခဏာရှိသော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သန်္ဂါရ။ပ။ ဟောတိယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သန်္ဂါရာရမ္မဏာ၊ သန်္ဂါရလျှင်အာရုံရှိသည်။ သတိပိ၊ လည်း။ သဗ္ဗသန်္ဂါရေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝဋ္ဋနာကာရေနေဝ၊ ပြန်နစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ မဂ္ဂေါ ဝိယ၊ မဂ်ကဲ့သို့။ ဝိသန်္ဂါရဂတဿ၊ သန်္ဂါရကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌တည်သော။ [၅၂၇] ဖလဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘာဝတော စ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တိက္ခာ၀၊ ထက်သော် သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂဘာဝနာသဒိသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိမန္ဒာ၊ အလွန်နုံ့သော ဝိပဿနာသည်။ သမထာဓိကာ၊ သမထလွန်ကဲသည်ဖြစ်၍။ သန်္ဂါရာနံ၊ တို့ကို။ နိရောဓနေ၊ ချုပ်စေခြင်း၌။ အသမတ္ထာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သမထနိဋ္ဌာ၊ သမထလျှင် အပြီးအဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတိတိက္ခာ၊ အလွန်ထက်သော ဝိပဿနာသည်။ ဉာဏာဓိကာ၊ ဉာဏ်လွန်ကဲသည်ဖြစ်၍။ သာတိသယံ၊ တက္ကံ။ သန်္ဂါရေသု၊ တို့၌။ ဒေါသဒဿနေ၊ အပြစ်ကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ ဖလ-

သမာပတ္တိနိဋ္ဌာ၊ ဖလသမာပတ်လျှင် အပြီးအဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာတိမန္ဒနာတိတိက္ခာ ဝဋ္ဋတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေ နိရောဓ-သမာပဇ္ဇနကော၊ ဤနိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေ သင်္ခါ-ရေတိ၊ ကား။ တေ ပဉ္စမဇ္ဈာနသင်္ခါရေ၊ ထိုပဉ္စမဈာန်၌ရှိသော သင်္ခါရတို့ကို။

တထေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ နာတိမန္ဒာယ၊ မနှံ့လွန်းသော။ နာတိ-တိက္ခာယ၊ မထက်လွန်းသော၊ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ အာကစ္ဆတိ၊ ဆွဲငင်၏။ သေသေသုပိ၊ လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စားပြီး၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယ-တနဈာန်၌။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဝိပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ စတုဗ္ဗိဓံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကရောတိစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားသည်။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အလိုမျှသာလျှင်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝိပဿနာစာရတော၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေခြင်းထက်။ သမာဓိ-စာရော၊ သမာဓိကိုဖြစ်စေခြင်းကို။ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ပရတောပိ၊ နောက်၌လည်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဣမံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတွာတိအာဒိံ၊ ကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတံ့။ တတ္ထ သင်္ခါရေ တထေဝ ဝိပဿိတွာတိ၊ ဟူ၍။ န ပန (ဝက္ခတိ)၊ ဆိုလတံ့ကားမဟုတ်။ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနန္တိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ အသမ္ဗဒ္ဓဿ၊ မဆက်စပ်သော။ ပရိက္ခာရဿ၊ ၏။ အဝိနာသနံ၊ မပျက်စီးစေခြင်းတည်း။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုပရိက္ခရာသည်။ န ဝိန-ဿတိ၊ မပျက်စီး။ တထာ၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ သံဃပဋိမာနနန္တိ၊ ကား။ သံဃဿ၊ သံဃာတော်၏။ ပဋိမာနနာဝဇ္ဇနံ၊ ငံ့လင့်ခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ သတ္ထုပက္ကောသနန္တိ၊ ကား။ သတ္ထု၊ ၏။ ပက္ကောသနာဝဇ္ဇနံ၊ ခေါ်တော်မူခြင်းကိုဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒန္တိ၊ ကား။ ဇီဝိတဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ၊ အသက်၏ ကာလအပိုင်းအခြားကို ဆင်ခြင်ခြင်းတည်းဟူသော။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

၈၇၅။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တုပ္ပါဒနမေဝ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်းမည်၏။

စိတ္တဇရူပါနံ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏။ (ဤ၌ အာဒိ-မရှိသင့်) အနုပ္ပဇ္ဇနတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပဉ္စာဇာတပစ္စယာဒိဥပတ္ထမ္ဘာဘာဝတော စ၊ ပဉ္စာဇာတပစ္စည်း အစရှိသော အထောက်အပံ့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ သတ္တာဟမေဝ၊ (၇) ရက်

ပတ်လုံးသာလျှင်။ တထာ၊ ထိုရှိမြဲအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ဖြစ်လျက်တည်၏။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တာဟမေဝ၊ (၇) ရက်ကိုသာလျှင်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

သမာပတ္တိဝသေနေဝါတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိဝသေနေဝ၊ နိရောဓသမာပတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ နံ အင်္ဂအာဒိအန္တရာယံ၊ ထိုမီးအစရှိသော အန္တရာယ်ကို။ သမာပန္နကော၊ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ (န အဓိဋ္ဌာနဝသေန-ဟု ရှိစေရမည်၊ သမာပတ္တိဝသေနေဝ-၌ ဧဝ-၏ နိဝတ္တေတဗ္ဗ ဖြစ်သည်) အဓိဋ္ဌာနဝသေန၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န (ရက္ခတိ)၊ စောင့်ရှောက်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အာယသ္မတော သဉ္ဇီဝဿာတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဣဒ္ဓိကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

[၅၂၈] ၈၇၆။ တေဿာတိ၊ ကား။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ဝင်စားသောရဟန်း၏။ ဝါ၊ ကား။ နိရောဓသမာပန္နဿ၊ ခြင်း၏။ တသ္မိံ သမယေတိ၊ ကား။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုစေလွှတ်လိုက်သောရဟန်း၏။ တသ္မိံ ဥပသင်္ကမနသမယေ၊ ထိုချဉ်းကပ်သော အချိန်ကာလ၌။ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ၊ ထသည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ဤသံဃာတော်၏ ငံ့လင့်ခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ကာလပရိစ္ဆေဒသဒိသံ၊ ကာလအပိုင်းအခြားကို ပြုသည်နှင့် တူ၏။

ဝေံ ဂရုကာတိ၊ ကား။ အင်္ဂအာဒီဟိပိ၊ မီးအစရှိသည်တို့သည်သော်လည်း။ အနဘိဘဝနီယံ၊ မလွှမ်းမိုး မနှိပ်စက်နိုင်သော။ (သမာပန္နံ-၌စပ်) နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပန္နံ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာပနတော၊ ထစေခြင်းကြောင့်။ သံဃဿ၊ ၏။ အာဏာ နာမ၊ မည်သည်။ ဝေံ ဂရုကာ၊ ဤသို့ ကြီးလေးသည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဟိတသုခံ၊ စီးပွါးချမ်းသာကို။ အာကင်္ခန္တေန၊ လိုလားတောင့်တသော အမျိုးကောင်းသားသည်။ ဇီဝိတဟေတုပိ၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သံဃဿ၊ ၏။ အာဏာ၊ ကို။ န အတိက္ကမိတဗ္ဗာ၊ မကျော်လွန်အပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၈၇၇။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ သတ္ထာ၊ သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ အာမန္တေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ပဏ္ဏောသတိ၊ မခေါ်သေး။ ။ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ထအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ပြန်လည်၍စပ်အပ်၏။

၇၇၈။ ဇီဝိတဒ္ဓါနဿာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဇီဝိတကာလဿ၊ အသက်ရှင်ရာကာလ၏။ ဇီဝိတပ္ပဝတ္တိယာ၊ ဇီဝိတ်ဣန္ဒြေ၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းအယဉ် ၏။ ။အာယု ဝေ၊ အသက်သည်ပင်လျှင်။ အာယုသင်္ခါရာ၊ ကုန်၏။ အာယု-ဥသ္မာဝိညာဏာနိ၊ အသက် အပူဓာတ် ဝိညာဏ်တို့တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ တေ စ၊ ထိုအာယုသင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အဿ၊ ထို ရဟန်း၏။ ပကတိစိတ္တဿေဝ၊ ပကတိစိတ်၏သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။စရိမဘဝင်္ဂေန၊ နောက်ဆုံးဘဝင်ဖြင့်။ မီယနတော၊ သေခြင်း ကြောင့်။ အန္တောနိရောဓေ၊ နိရောဓသမာပတ်အတွင်း၌။ မရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ။သဟသာ၊ အဆောတလျင်။ မရဏံ၊ သည်။ မာ အဟောသိ၊ မဖြစ်ပါစေ သတည်း။ ဣတိ၊ သို့နှလုံးသွင်း၍။ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ၀၊ ဆင်ခြင်၍သာလျှင်။ သမာပဇ္ဇိ-တဗ္ဗံ၊ ဝင်စားအပ်၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ သဟသာ၊ လျင်။ မရဏေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) အညာဗျာကရဏဘိက္ခုဩဝါဒဒါနသာသနာနုဘာဝဒီပနာနံ၊ အရ-ဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားခြင်း, ရဟန်းတို့အား အဆုံးအမ ဩဝါဒပေးခြင်း, သာသနာတော်၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကို ပြခြင်းတို့ကို။ အနိဿရော၊ အစိုးမရ သည်။ (အညႈ-မသင့်) သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အနာဂါမိနော ဝါ၊ အနာဂါမ်အား မူလည်း။ အဂ္ဂမဂ္ဂါနဓိဂမော၊ အရဟတ္တမဂ်ကို မရခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ အဝသေသန္တိ၊ ကား။ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနာဒိ ံ၊ အစရှိသော။ (သမာသ် မသင့်) တိဝိဓမ္ပိ၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ ။ အင်္ဂကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၇၉။ ဧတံ ဝါ ဒွေ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနိယမေတွာ ဝိယ၊ ကိန်းသေ မသတ်မှတ် မူ၍ကဲ့သို့။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ နိယမတော၊ ကိန်းသေမုချအား ဖြင့်။ ဒွေ ဝါရေ ဝေ၊ နှစ်ကြိမ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တဝါရေတိ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ္တဝါရေ၊ ယတနစိတ်၏ အကြိမ်တို့ကို။ နိရောဓံ ဖုသတီတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အစိတ္တကဘာဝမေဝ၊ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ အာဟ၊ ၏။ နိရောဓဿ ပယောဂတ္တာတိ၊ ကား။ စိတ္တနိရော-ဓာယ၊ စိတ်၏ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပယောဂဘာဝတော၊ အားထုတ်ခြင်းပယောဂ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဗလဒွယသမ္ဘရဏာဒိပယောဂဿ၊ ခွန်အားနှစ်ပါးကို ဆည်းပူးခြင်းအစရှိသော လုံ့လပယောဂ၏။ စိတ္တနိရောဓတ္ထတ္တာ၊ စိတ်ချုပ်ခြင်း လျှင် အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (စာအုပ်တို့၌ တ္တ-ကျနေ၏) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ သမထဝိပဿနာဗလသမန္နာဂ-မော စ၊ သမထ ဝိပဿနာခွန်အားတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုရင်း။ ဉာဏသမာဓိစရိ-ယာဝသီဘာဝေါ စ၊ ဉာဏစရိယာ သမာဓိစရိယာတို့ဖြင့် လေ့လာနိုင်နင်းခြင်းကို ရင်း။ အညမညာနတိဝတ္တနဝသေနေဝ၊ အချင်းချင်းကို မလွန်သည်၏ အစွမ်း

အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုစ္စိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွေ့ သမထဝိပဿနာ-ဓမ္မေ ယုဂနဒ္ဓေ ကတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓော ပယောဂေါ-တိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤသမာပတ် ရှစ်ပါးသို့တက်ခြင်း လုံ့လပယောဂသည်။ ပဌမ-ဇ္ဈာနာဒီနံ စ၊ ပဌမဈာန် အစရှိသည်တို့ကိုဝင်း။ တဒနုပဿနာနဉ္စ၊ ထိုပဌမဈာန်စသည်တို့ကိုရှုသော ဝိပဿနာတို့ကိုဝင်း။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အတိုင်း။ နိရောဓ-နသ္မ၊ ချုပ်စေခြင်း၏။ ပယောဂေါ၊ ပယောဂပေတည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံ အဋ္ဌသမာပတ္တိအာရောဟနံ၊ ဤသမာပတ်ရှစ်ပါးကို တက်ခြင်းသည်။ နေဝသညာ-နာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇနသ္မ၊ ဝင်စားခြင်း၏။ န (ပယောဂေါ)၊ လုံ့လမဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ကြိမ်ကုန်သော။ စိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ န ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။)

[၅၂၉] ပရတော။ပ။ န သင်္ကောတီတိ၊ ကား။ သကလံ၊ အလုံးစုံ။ ယထာ-ပရိစ္ဆိန္နကာလံ၊ အကြင် အကြင်ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလပတ်လုံး။ အစိတ္တ-ကော၊ စိတ်မရှိသည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ န သင်္ကောတိ၊ နိုင်။ တဉ္စ၊ ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်လည်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သံဃပဋိမာနန။ပ။ ဝဇ္ဇနာနံ၊ သံဃာ တော်၏ ငံ့လင့်ခြင်း, မြတ်စွာဘုရား၏ ခေါ်တော်မူခြင်း, အသက်ကာလ အပိုင်း အခြားကို ဆင်ခြင်ခြင်းတို့ကို။ အကရဏေန၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနဿ၊ အဝိကောပနကိစ္စကို။ (အကရဏေန၊ ကြောင့်။) န၊ မဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဿ၊ ထို ထိုနာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနကို။ အကရ-ဏေန၊ ကြောင့်။ ကဒါစိ၊ ရံခါ၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ပရိက္ခာရဿ၊ ပရိက္ခရာ၏။ အဝိနာသော။ မပျက်စီးခြင်း သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ပဲရှိရာ၏။ နိရောဓသမာပတ္တိဝိဗန္ဓော၊ နိရောဓသမာ ပတ်၏ အတားအဆီး အနှောင့်အယှက် အန္တရာယ်သည်။ န သိယာ၊ ရာ။ အယဉ္စ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ မဟာနာဂတ္ထေရဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတော ဧဝ၊ ထင်ရှားပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ တီဟိ အာကာရေဟိ၊ သုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြောင်းတို့ ဖြင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ သာရတော၊ အနှစ်သာရအားဖြင့်။ န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်အပ်[၁]။ ပဋိနိဝတ္တိတွာ။ပ။ ပတိဋ္ဌာတီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်) သမာပတ္တိ-ယာ၊ ၏။ ဝိဗန္ဓေ၊ အဆီးအတားအန္တရာယ်သည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။

၁-ရှေးစကားအလုံးစုံ အသင့်ချည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် တသ္မာ တံ န သာရတော ပစ္စေတဗ္ဗံ-ဟူသော ပါဌ်ကား ဋီကာဆရာရေးခဲ့သောပါဌ် ဟုတ်မည်မထင်။

ဝေံ၊ သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ အလျှော်ကား။ အဝိဗန္ဓေနေဝ၊ အဆီးအတား အနှောင့်အယှက် မရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝီတိက္ကမနေ၊ အကြင် အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလကို ကျော်လွန်လတ်သော်။ (ဤအရာ၌လည်း အဝိဗန္ဓေ ပန ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝီတိက္ကမေယေဝ-ဟု ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင်) ပန၊ အလျှော်ကား။ အဝိဗန္ဓေ၊ အဆီးအတား အနှောင့်အယှက် မရှိလတ်သော်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝီတိက္ကမေယေဝ၊ အကြင် အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလကို ကျော်လွန်သော အခါ၌သာလျှင်။ ဖလစိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊ ဖိုလ်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝဥ္စ ကတွာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဂမ္ဘီရကန္ဒရောရုဋ္ဌတတ္တပါသာဏက္ကန္တပုရိသနိဒဿနမ္ပိ၊ နက်သောချောက်သို့ ဆင်းသက်သောယောကျ်ား, ပြင်းစွာပူလောင်သော ကျောက်ဖျာကို နင်းသောယောကျ်ား ဥပမာကိုလည်း။ သမတ္ထိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အပရေ ပန၊ တပါးသောဆရာတို့သည်ကား။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ။ပ။ ပတိဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သံဃပဋိမာနနာဒိကေစ္စပုဗ္ဗကိစ္စာကရဏေ၊ သံဃပဋိမာနန အစရှိသော အချို့သော ပုဗ္ဗကိစ္စကို မပြုခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အင်္ဂဝေကလ္လတော၊ အင်္ဂါ ချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ န ဣဇ္ဈတေဝ၊ မပြီးစီး မပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယဒိဒံ ပုဗ္ဗကိစ္စကရဏံ၊ အကြင် ပုဗ္ဗကိစ္စကို ပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတံ၊ ဤပုဗ္ဗကိစ္စကို ပြုခြင်းသည်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ဝတ္တသဒိသံ၊ မချွတ်မယွင်း ပြုမြဲဖြစ်သော ကျင့်ဝတ်နှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်ကိစ္စသည်။ ဂရုတရံ၊ အထူးသဖြင့် ကြီးလေး၏။ တဿ၊ ကို။ အကရဏံ၊ သည်။ သမာပဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဝိဗန္ဓတိ၊ တားဆီးနှောင့်ယှက်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝီမံသိတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အာကိဉ္စညာယတနေ ပတိဋ္ဌာတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ပုန၊ တဖန်။ အာကိဉ္စညာယတနဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (သမာပဇ္ဇိတွာ-နောင် ဟိ-မပါပဲ ရှိသင့်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) သမာပဇ္ဇိတွာ၊ အာကိဉ္စညာစျာန်ကို ဝင်စားပြီး၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ယင်းမှထ၍။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ၏။ ကာတဗ္ဗတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ယထာ ပနာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ ကတပုဗ္ဗကိစ္စတာသာမညေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ပုဗ္ဗကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ချင်းတူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှိုးနှောကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။

၈၈၀။ အဿာဒတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ (ဌာနံ-၌ စပ်) ကာလပရိစ္ဆေဒဝသေနာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌စပ်) နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၈၈၂။ ဝိဝေကနိန္နတ္တိ၊ ကား။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ သင်္ခါရဝိမုခ-တာယ စ၊ သင်္ခါရတို့မှ မျက်နှာလွှဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဖလစိတ္တုပ္ပတ္တိ-ယာ စ၊ ဖိုလ်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ နိဿရဏဝိဝေကနိန္နံ၊ နိဿရဏ-ဝိဝေကမည်သော နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၈၃။ သင်္ခါရတ္တယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ စ၊ သင်္ခါရသုံးပါးအပေါင်း၏ ငြိမ်းခြင်း ဖြင့်၎င်း။ (အဝိသေသံ-၌ စပ်) အဝသေသစေတသိကဝိညာဏာဘာဝေန၊ ကြွင်းသော စေတသိက်နှင့် ဝိညာဏ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပဓမ္မမတ္တာဝသေသ-တာယ စ၊ ရုပ်တရားမျှ ကြွင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ မတနိရောဓသမာပန္နာနံ၊ သေသောသူနှင့် နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသောသူတို့၏။ အဝိသေသံ၊ အထူး မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ မတဿ စ သမာပန္နဿ စ ကော ဝိသေသောတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ (ကတာ၊ ပြုအပ်၏။) နေသံ၊ ထိုသေ သောသူနှင့် နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသောသူတို့၏။ [၅၃၀] သင်္ခါရတ္တယ-ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိအာဒီဟိ၊ သင်္ခါရသုံးပါးအပေါင်း၏ ငြိမ်းခြင်းစသည်တို့ဖြင့်။ အဝိ-သေသော၊ အထူးမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ရူပဓမ္မမတ္တာဝသေသတာယ၊ ရုပ် တရားမျှ ကြွင်းကျန်သည်၏အဖြစ်၌။ (ဝိသေသော-၌ စပ်) အာယုဥသ္မာဣန္ဒြိ-ယာနံ၊ အသက် ကိုယ်ငွေ့ ဣန္ဒြေတို့၏။ အပဂမာနပဂမနံ၊ ကင်းခြင်း မကင်းခြင်း သည်။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယွာယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၈၈၄။ သဘာဝတောတိ၊ ကား။ သဘာဝဓမ္မတော၊ သဘောတရားအား ဖြင့်။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထတရားအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသောတရားသည်။ (နာ-ပိနေသည်) သင်္ခတာဒိဘာဝေန၊ သင်္ခတ စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသောတရား သည်။ န (လဘတိ)၊ မရ။ / သမာပဇ္ဇန္တဿ ဝသေနာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ သော။ အရိယပုဂ္ဂလဿ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပဋိပ္ပဿမ္ဘနပယောဂနိဗ္ဗတ္တိယာ-၌ စပ်) သမထဝိပဿနာဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ယုဂနဒ္ဓေ၊ ညီတူအစုံဖွဲ့အပ်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ အာရောဟန္တဿ၊ တက်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တက်လျက်။ အနုက္ကမေန၊

အစဉ်အားဖြင့်။ သခါရာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနပယောဂနိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ငြိမ်းစေခြင်းပယောဂ၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ (နိပ္ဖတ္တိယာ-ရှိလျှင် ပြီးစီးခြင်းဖြင့်-ဟုအနက်ပေး) နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ နိပ္ဖန္နာ နာမ၊ ပြီးစီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ပယောဂနိဗ္ဗတ္တိံ၊ ထို ပယောဂ၏ ဖြစ်ခြင်းပြီးခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ နိပ္ဖန္နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

သခ်ါရဝူပသမတော စ၊ သခ်ါရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ သန္တဓမ္မသမန္နယတော စ၊ ငြိမ်သက်သောအရူပသမာပတ်တရားသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သန္တံ၊ ငြိမ်းအေးငြိမ်သက်စွာသော။ အရိယေဟိ စေဝ၊ အရိယာတို့သည်သာလျှင်။ နိသေဝိတဗ္ဗတ္တာ၊ မှီဝဲအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယနိသေဝိတံ၊ မည်၏။ တိဿန္နမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခတာနံ၊ ဒုက္ခတာတို့၏။ နိဗ္ဗုတဘာဝတော၊ ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ သခံ၊ သို့။ ဥပါဂတံ၊ ရောက်သော။ အရိယပညန္တိ၊ ကား။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော။ မဂ္ဂဖလပညံ၊ မဂ်ပညာဖိုလ်ပညာကို။ ဣမိဿာပီတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ကို။ သမာပတ္တိသမတ္ထတာတိ၊ ကား။ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်း။

အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈၅။ အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓီတိ၊ ကား။ အာဟုနေယျ။ပ။ ပုညက္ခေတ္တဘာဝါသိဒ္ဓိ၊ အာဟုနေယျအဖြစ်, ပါဟုနေယျအဖြစ်, ဒက္ခိဏေယျအဖြစ်, အဉ္ဇလီကရဏီယအဖြစ်, အနုတ္တရပုညက္ခေတ္တအဖြစ်၏ပြီးခြင်းတည်း။ အဝိသေသေနာတိ၊ ကား။ ဒဿနမဂ္ဂပညာဒိဝိသေသေန၊ ဒဿနမဂ်ပညာအစရှိသောအထူးနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ။တေိဿာ လောကုတ္တရပညာယ၊ ဤ လောကုတ္တရာပညာ၏။ ။အာနေတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ဟုနိတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟုနံ၊ မည်၏။ ဒူရတောပိ၊ အဝေးမှသော်လည်း။ အာနေတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ဒါတဗ္ဗဒါနံ၊ ပေးလှူပူဇော်အပ်သောဒါနဝတ္ထုတည်း။ တံ၊ ထို အဝေးမှဆောင်ယူ၍ ပေးလှူပူဇော်အပ်သော အလှူဝတ္ထုကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ခံယူခြင်းငှါ၊ ယုတ္တော၊ သင့်လျော်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အာဟုနေယျော၊ မည်၏။** **အာဂန္တုကဒါနံ၊** ဧည့်သည်အာဂန္တုအားပေးလှူအပ်သောဝတ္ထုကို။ **ပါဟုနံ၊** ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဧည့်သည်အား ပေးလှူဖွယ်ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ ယုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊။ ကြောင့်။ ပါဟုနေယျော၊ မည်၏။ ဒက္ခိဏာ၊ မြတ်သောအလှူကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိနေယျော၊ မည်၏။ အဉ္ဇလိကရဏံ၊ လက်အုပ်ကိုပြုခြင်း-လက်အုပ်ချီခြင်းသည်။ **အဉ္ဇလိကမ္မံ၊** မည်၏။ တံ၊ ထိုလက်အုပ်ချီခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

အဥ္စလိကရဏီယော၊ မည်၏။ အနုတ္တရံ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ (၄ှာနံ-၌ စပ်) သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပုညဝိရူဟနဋ္ဌာနံ၊ ကောင်းမှု၏ကြီးပွါးစည်ပင်ရာဌာနတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကဿ၊ ၏။ အနုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ မြတ်သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှု၏ လယ်ယာမည်၏။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ သင်္ခေပေါ၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ အကျယ်ကိုကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် သံဃာနုဿတိအရာ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

၈၈၆။ မန္ဒာယ ဝိပဿနာယ အာဂတောတိ၊ ကား။ အတိက္ခာယ၊ မထက် သော။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စမမဂ္ဂပညံ၊ ပညာကို။ ဘာဝေတွာ၊ ပွါးစေ၍။ သောတာပန္နဘာဝံ၊ သောတာပန်၏ အဖြစ်သို့။ အာဂတော၊ လာသောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ သဒ္ဓါအစရှိကုန်သော။ မုဒုနံ၊ နူးညံ့ကုန် သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မုဒိန္ဒြိယော၊ နူးညံ့သော ဣန္ဒြေ ရှိသည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ၊ ကား။ (ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။) အတ္တဘာဝဂ္ဂဟဏံ၊ အတ္တဘောကို ယူခြင်း ဟူသော။ ဘဝူပပတ္တိ၊ ဘဝ၌ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊ ခုနစ်ကြိမ်။ ပရမာ၊ အလွန်ဆုံးအတိုင်းအရှည်တည်း။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက် ၌၊ ဝါ၊ ထိုထက်အလွန်။ အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော။ ဘဝံ၊ ကို။ [၅၃၁] န အာဒိယတိ၊ မယူ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ မည်၏။ သံသ- ရိတွာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေကိုယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဂန္တွာ၊ ၍။ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတီတိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ ပရိယန္တံ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဝုတ္တော-၌ စပ်) ကာလေန၊ ရံခါ။ ဒေဝလောကဿ၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သောဘဝ၏ငှင်း။ ကာလေန၊ ရံခါ။ မနုဿလောကဿ၊ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော ဘဝ၏ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ မိဿကဿ၊ ရောနှောသော။ ဘဝဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ခုကုန်သော။ သုဂတိဘဝေ၊ သုဂတိဘဝတို့ကို။ သံသရိတွာ၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ကုလတော၊ မြတ်သော အမျိုးမှ။ ကုလံ၊ မြတ်သောအမျိုးသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောလံကောလော၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယ- တော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ နီစကုလေ၊ ယုတ်ညံ့သောအမျိုး၌။ ဥပပတ္တိ နာမ၊ ကပ်၍ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဟာဘောဂကုလေသုယေဝ၊ များသောစည်းစိမ်ရှိသော အမျိုးကြီးအမျိုးမြတ် တို့၌သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ကုလာနီတိ၊ ကား။ ဒေဝမနုဿဝသေန၊ နတ်လူတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွေ ဝါ၊ နှစ်ခုသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တယော ဝါ၊ သုံးခုသော်လည်း ဖြစ်ကုန်

သော။ ဘဝေ! တို့ကို။ ဂ္ဂတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ၊ ဤကောလံကောလပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ မိဿကဘဝေနေဝ၊ ရောနှောသောဘဝ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါတိ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားသည်။ ဒေသနာမတ္တမေဝ၊ ဒေသနာမျှသာလျှင်တည်း။ ယာဝ ဆဋ္ဌဘဝါ၊ ခြောက်ခုမြောက် ဘဝတိုင်အောင်။ သံသရန္တော ပိ၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ကောလံကောလော ဝ၊ ကောလံကောလပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတ္တဘာဝဂ္ဂဟဏသင်္ခါတံ၊ အတ္တဘောကို ယူခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဧကံယေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ခန္ဓဗီဇံ၊ ခန္ဓာမျိုးစေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဂ္ဂတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဗီဇီ၊ မည်၏။ မာနုသကံ ဘဝန္တိ ဂ္ဂဒမ္ပိ၊ ဟူသောဤစကားသည်လည်း။ ဒေသနာမတ္တံ၊ ဒေသနာမျှသာလျှင်တည်း။ ဒေဝဘဝံ၊ နတ်ဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဂ္ဂတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်လက်၍ ရှင်းဦးအံ့။ တေသံ၊ ထိုသုံးပါးသော သောတာပန်တို့၏။ ဂ္ဂမံ ပဘေဒံ၊ ဤအကွဲအပြားကို။ ကော၊ အဘယ်တရားသည်။ နိယမေတိ၊ မြဲစေသနည်း။ ဝါ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်သနည်း။ ဂ္ဂတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ (နိယမေတိ၊ ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဉပရိ၊ အထက်၌။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ ဗလဝတီ၊ အားကြီးသည်။ သစေ ဟောတိ၊ ငြားအံ့။ ဧကဗီဇီ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဧကဗီဇီဝိပဿနာအောက်။ မန္ဒာယ၊ နုံ့သောဝိပဿနာဖြင့်။ ကောလံကောလော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုကောလံကောလအောက်။ မန္ဒတရာယ၊ အထူးသဖြင့်နုံ့သော ဝိပဿနာဖြင့်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၈၈၇။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သကိံ၊ တကြိမ်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာတတ်၏။ ဂ္ဂတိ၊ ကြောင့်။ သကဒါဂါမီ၊ မည်၏။ သကိံဒေဝါတိ၊ ကား။ ဧကဝါရံယေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဂ္ဂမံ လောကံ အာဂန္တွာတိ ဂ္ဂမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ သကဒါဂါမီသု၊ တို့တွင်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ ဧကောဝ၊ တပါးကိုသာလျှင်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဟိ၊ ခဲ့။ ကေစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂ္ဂမ၊ ဤလူ့ပြည်လောက၌။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ ဖိုလ်သို့။ ပတွာ၊ ရောက်ပြီး၍။ ဂ္ဂမေဝ၊ ဤလူ့ပြည်လောက၌သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံ၏။ ကေစ္စော၊ သည်။ ဂ္ဂမ၊ ၌။ ပတွာ၊ ၍။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်လောက၌။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ စံ၏။ ကေစ္စော၊ သည်။ ဒေဝလောကေ၊ ၌။ ပတွာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနတ်ပြည်လောက၌သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ ကေစ္စော၊ သည်။ ဒေဝလောကေ၊ ၌။ ပတွာ၊ ၍။ ဂ္ဂမ၊ ဤ

ဤလူ့ပြည်လောက၌။ ဥပပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ စတ္တာရောပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ယော ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ဣဓ၊ ဤလူ့ပြည်လောက၌။ ပတွာ၊ ၍။ ဒေဝလောကေ၊ ၌။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ ဝသိတွာ၊ နေပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဣဓ၊ ဤလူ့ပြည်လောက၌။ ဥပပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။

ဂဂဂ။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤကာမလောကသို့။ အနာဂမနတော၊ မလာခြင်းကြောင့်။ အနာဂါမီ၊ မည်၏။ ဣန္ဒြိယဝေမတ္တတာဝသေနာတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဝိမုတ္တိပရိပါစကဣန္ဒြိယာနံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်ကိုရင့်ကျက်စေတတ်သော ဣန္ဒြေတို့၏။ ပရောပရိယတ္တေန၊ ရင့်သည်နုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်[၁]။ ပဉ္စဓာ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌော ဟောတီတိ၊ ကား။ သော အနာဂါမီ၊ ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိအာဒိဘာဝေန၊ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီစသည်တို့၏ အဖြစ်ဟူသော။ ပဉ္စပကာရေန၊ ငါးပါးသောအပြားအားဖြင့်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤကာမလောကကို။ ပဇဟိတွာ၊ ပယ်စွန့်၍၊ ဝါ၊ ကြဉ်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယနကော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယုဝေမဇ္ဈသ၊ အသက်၏ ထက်ဝက်၏။ အန္တရာယေဝ၊ အကြား၌သာလျှင်။ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယနတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်း-ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ [၅၃၂] အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ၊ မည်၏။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာအဖွင့်မှ တနည်းကား။ ဥပဟစ္စာတိ၊ ကား။ ကာလကိရိယံ၊ သေခြင်းကို၊ ဝါ၊ သေရာကာလကို။ ဥပဂန္တွာ၊ ကပ်ရောက်၍။ အပ္ပယောဂေနာတိ၊ ကား။ အဓိမတ္တပယောဂေန၊ လွန်ကဲသောလုံ့လနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ မဆင်းရဲမငြိုငြင်သဖြင့်သာလျှင်။ တိက္ခိန္ဒြိယတာယ၊ ထက်သောဣန္ဒြေရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခေနေဝ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူသဖြင့်သာလျှင်။ သပ္ပယောဂေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန၊ ဆိုခဲ့ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဥဒ္ဓံဝါဟိဘာဝေန၊ အထက်သို့ ဆောင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ တဏှာသောတံ၊ တဏှာဟူသောအယဉ်သည်။ ဝါ၊ ကား။ ဝဋ္ဋသောတံ၊ ဝဋ်ဟူသောအယဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓံသောတော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဘုံသို့။ ဂန္တွာ၊ သွား၍။ ပဋိလဘိတဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဘုံ၌။ မဂ္ဂသောတံ၊ မဂ်ဟူသောအယဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)

၁-ပရ-မြတ်သည်-ရင့်သည်၊ အပရ-သို့မဟုတ် အဝပရ-ဩပရ-ယုတ်ညံ့သည်-နုသည်။ ပရာနိ စ အပရာနိ စ ပရောပရာနိ၊ တေသံ ဘာဝေါ ပရောပရိယံ၊ တဒေဝ ပရောပရိယတ္တံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။

ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒံသောတော၊ မည်၏။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ အကနိဋ္ဌ-ဘဝံ၊ အကနိဋ္ဌဘုံသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကနိဋ္ဌဂါမီ၊ မည်၏။

ယတ္ထုပပန္နောတိ၊ ကား။ အဝိဟာဒီသု၊ အဝိဟာစသောဘုံတို့တွင်။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်ဘုံ၌။ ဥပပန္နော၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣမေသံ အနာဂါမီနံ၊ ဤအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဘေဒဇာနနတ္ထံ၊ အကွဲအပြားကို သိခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥဒ္ဒံသောတအကနိဋ္ဌဂါမိစတုက္ကံ၊ ဂါမိစတုက္ကကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝိဟတော၊ ဘုံမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ စတ္တာရော၊ လေးခုကုန်သော။ ဒေဝလောကေ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့ကို။ သောဓေတွာ၊ သုတ်သင်၍၊ ဝါ၊ ရောက်ပြီး၍။ အကနိဋ္ဌံ၊ အကနိဋ္ဌဘုံသို့။ ဂန္တွာ၊ ရောက်၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ပရိ-နိဗ္ဗာန်ပြု၏။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဒ္ဒံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ၊ မည်၏။ ယော ပန၊ သည်ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒေဝလောကေ၊ တို့ကို။ သောဓေတွာ၊ ၍။ သုဒဿီဒေဝလောကေ၊ သုဒဿီဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ ဌတွာ၊ တည်၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ဥဒ္ဒံသောတော နအကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ၊ မည်၏။ ယော၊ သည်။ ဣတော၊ ဤအဝိဟာဘုံမှ။ အကနိဋ္ဌမေဝ၊ အကနိဋ္ဌဘုံသို့သာလျှင်။ ဂန္တွာ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ န-ဥဒ္ဒံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ၊ မည်၏။ ယော ပန၊ သည်ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဒေဝလောကေသု၊ ဗြဟ္မာ့လောကတို့တွင်။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုဗြဟ္မာ့လောက၌သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ နဥဒ္ဒံသောတော နအကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဝိဟေသု၊ အဝိဟာဘုံတို့၌။ ဥပပန္နသမနန္တရာ စ၊ ဖြစ်သည်၏ အခြားမဲ့၌ရင်း။ (ပရိနိဗ္ဗာယနဝသေန-၌ စပ်) အာယုဝေမဇ္ဈံ၊ အသက်၏ ထက်ဝက်သို့။ အပ္ပတွာ စ၊ မရောက်မူ၍ရင်း၊ ပတွာ စ၊ ရောက်၍ရင်း။ ပရိ-နိဗ္ဗာယနဝသေန၊ ကိလေသာငြိမ်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနော၊ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်တို့ရင်း။ ဧကော၊ သော။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ရင်း။ ဧကော၊ သော။ ဥဒ္ဒံသောတော၊ ဥဒ္ဒံ-သောတအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုငါးပါးသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အသင်္ခါရသသင်္ခါရ-ပရိနိဗ္ဗာယိဝိဘာဂေန၊ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ, သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကွဲအပြားအားဖြင့်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အတပ္ပ-သုဒဿသုဒဿီသု၊ အတပ္ပါဘုံ သုဒဿာဘုံ သုဒဿီဘုံတို့၌။ ထထာ၊ ထို့အတူ ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒသကာ၊ ဆယ်ခုအပေါင်း တို့သည်။ စတ္တာလီသံ၊ လေးဆယ်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အကနိဋ္ဌေ ပန၊

ဋ္ဌကား။ ဥဒ္ဒိသောတော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရင်း။ ဧကော၊ တပါးသော။ ဥပဟစ္စပရိ-နိဗ္ဗာယီ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုလေးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အသင်္ခါရသသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဝိဘာဂေန၊ တို့၏ အကွဲအပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌစတ္တာလီသံ၊ လေးဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ အနာဂါမိနော၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သောတာပန္နာ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဋိပဒါ-ဘေဒေန၊ ပဋိပဒါအပြားအားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတ္တက္ခတ္တုပရမာ၊ ပရမသောတာပန်တို့ရင်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ကောလံကောလာ၊ တို့ရင်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဧကဗီဇိနော၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဓါဓုရေန၊ သဒ္ဓါ ဟူသောဓုရဖြင့်။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သော။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော သောတာပန်တို့ရင်း။ တထာ၊ တူ။ ပညာဓုရေန၊ ပညာဟူသော ဓုရဖြင့်။ (ပဋိပန္နာ၊ ကုန်သော။ ဒွါဒသ၊ တို့ရင်း။) ဣတိ၊ သို့။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့် လေးပါးသည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

သကဒါဂါမိနော၊ တို့သည်။ သုညတဝိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဋိပဒါဝသေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့ရင်း။ တထာ၊ တူ။ အနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ဝိမုတ္တာ၊ တို့သည်။ ပဋိပဒါဝသေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရော စတ္တာရော၊ လေးပါး လေးပါးတို့ရင်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဒသ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

၈၈၉။ အရဟန္တော၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူတဆယ့်နှစ်ပါးတို့ပင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ပညာဝိမုတ္တာ၊ ပညာဝိမုတ္တရဟန္တာတို့ရင်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ဥဘတော-ဘာဂဝိမုတ္တာ၊ တို့ရင်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ တေဝိဇ္ဇာ၊ တို့ရင်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ဆဠဘိညာ၊ တို့ရင်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ [၅၃၃] ပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တာ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမသဋ္ဌိ၊ အညီအမျှခြောက်ဆယ်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဧတေ၊ ဤအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဆစတ္တာလီသာဓိကသတံ၊ လေးဆယ့်ခြောက်ပါး အလွန်ရှိသောတရာသော၊ ဝါ၊ တရာ့လေးဆယ့်ခြောက်ပါးသော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုတရာ့လေးဆယ့်ခြောက်ပါးသော အရိယာတို့၏။

အရိယဘာဝသိဒ္ဓိ၊ အရိယာ၏အဖြစ် ပြီးစီးခြင်းသည်။ အရိယာယ၊ စင်ကြယ်သော။ ပညာဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ အာဟ-နေယျ။ပ။ အာနိသံသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လောကိယဝိဇ္ဇာဘိညာဟိ၊ လောကီဝိဇ္ဇာအဘိညာဉ်တို့နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တတာ၊ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ ဝိမုတ္တရဟန္တာကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ ယံ စတုတ္ထမဂ္ဂပညာဘာဝနံ၊ အကြင်စတုတ္ထမဂ်ပညာဘာဝနာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဂါထာဝဏ္ဏနာယံ၊ ဂါထာ၏အဖွင့်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ ဝုတ္တာကာရံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့သော အခြင်းအရာကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ မဂ္ဂက္ခဏေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စတူသုပိ၊ လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဂ္ဂက္ခဏေသု၊ မဂ်ခဏတို့၌။ တံ ဇဋံ၊ ထိုတဏှာအရှုပ်အထွေးကို။ ကာမံ၊ အကယ်၍။ ဝိဇဋေတိ နာမ၊ ဖြေရှင်းသည်မည်ပေ၏။ ဖလက္ခဏေသုပိ၊ ဖိုလ်ခဏတို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိဇဋိတဇဋော၊ ဖြေရှင်းအပ်ပြီးသော တဏှာအရှုပ်အထွေးရှိသည်၊ ဝါ၊ တဏှာအရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းပြီးသည်။ (ကာမံ ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ သော်လည်း။ အဂ္ဂဖလက္ခဏေယေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌သာလျှင်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဝိဇဋိတဇဋော၊ ဖြေရှင်းအပ်ပြီးသော တဏှာအရှုပ်အထွေးရှိသည်၊ ဝါ၊ တဏှာအရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းပြီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တတော ပရံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ခဏမှနောက်၌။ ဝိဇဋေတဗ္ဗာယ၊ ဖြေရှင်းအပ်သော။ ဇဋာယ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂပညာဘာဝနာနိသံသဿ၊ အောက်ဖြစ်သော မဂ်ပညာကို ပွါးစေခြင်း၏ အကျိုးအာနိသင်ကို။ ဝုတ္တတ္တာဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ စတုတ္ထမဂ္ဂပညာဘာဝနာဝသေန၊ စတုတ္ထမဂ်ပညာကို ပွါးစေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ရတိန္တိ၊ ကား။ အဘိရတိံ၊ မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အဘိရုစိံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ အရိယာယ၊ စင်ကြယ်သော။ ပညာဘာဝနာယ၊ ၌။

၈၉၀။ ဣမိဿာ ဂါထာယာတိ၊ ကား။ ဣမိဿံ ဂါထာယံ၊ ၌။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဂါထာ၊ ကို။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္ထဘူတဿ၊ အနက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ၊ သီလသမာဓိပညာဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏။ အာဓာရဘာဝေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေ၊ ဤဣမိဿာ ဂါထာယ-ဟူသော

ပုဒ်သည်။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္ထသာ၊ ၏။ တံသမ္ဗန္ဓိဘာဝတော၊ ထိုဂါထာ၏ သမ္ဗန္ဓိဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

ပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ နိဒ္ဒေသ၏အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ တေဝီသတိမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ ၂၃-ခုမြောက်ဖြစ်သော အပိုင်း၏အဖွင့်တည်း။

နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ (၅၃၄-၁)

[၅၃၄] ၈၉၁။ ဣမိဿာ ဒါနိ ဂါထာယာတိအာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဂါထာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တော ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဘာသိဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိညာတော၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးသော။ သွာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ထိုသို့သော ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည်။ တွောဝတာ၊ ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ဘာသိတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

၈၉၂။ တတ္ထာတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုလတ့ံသည်ကား။ ပဒသမ္ဗန္ဓေန၊ ပုဒ်၏စပ်ခြင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သင်္ခေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သောအနက်တည်း။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယာတိ ဂါထာယံ၊ ဟူသော ဂါထာ၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ သီလာဒိပ္ပဘေဒါနံ၊ သီလစသည် အပြားရှိကုန်သော။ တေသံ အတ္ထာနံ၊ ထိုအနက်တို့၏။ (ယော ဝိနိစ္ဆယော-၌ စပ်) ပဥ္စနွမ္ပိ၊ ငါးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဟာနိကာယာနံ၊ နိကာယ်ကြီးတို့၏။ အဋ္ဌကထာနယေ အဋ္ဌကထာတန္တိယံ၊ အဋ္ဌကထာအစဉ်၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အရာ၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ယော ဝိနိစ္ဆယော၊ အကြင်အဆုံးအဖြတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော အဆုံးအဖြတ်ကို။ သမာဟရိတွာ သမာနေတွာ၊ ကောင်းစွာဆောင်၍။ နိကာယန္တရသနိကာယဂတဝါဒဒေါသသက်ရေဟိ၊ နိကာယ်တပါးနှင့် မိမိနိကာယ်တို့၌ တည်သော ဝါဒဒေါသတို့နှင့်ရောယှက်ခြင်းတို့မှ။ (သနိကာယ-သိမ္မူသာသင့်သည်။ ဝါဒသက်ရဒေါသေဟိ-ဟူ၍ သော်လည်း ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင်— နိကာယ်တပါး၌တည်သောဝါဒနှင့် မိမိနိကာယ်၌တည်သောဝါဒတို့၏ ရောယှက်ခြင်း အပြစ်တို့မှ—ဟု ပေး) မုတ္တော၊ ကင်းလွတ်သော။ သော ဝိနိစ္ဆယော၊ ထိုအဆုံးအဖြတ်ကို။ (သ ဝိနိစ္ဆယော-ကို သော ဝိနိစ္ဆယော-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ ဖွင့်သည်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိကာမေဟိ၊ စင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိကုန်သော။ ယောဂီဟိ၊ တို့သည်။ ဧတသ္မိံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ကျမ်း၌။ အာဒရော၊ ရိုသေခြင်းကို။ ကရဏီယော ယေဝ၊ ပြုအပ် ပြုသင့် ပြုထိုက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီး၏။

နိဂမနဂါထာဝဏ္ဏနာ (၅၃၅-၁၁)

[၅၃၅] ၈၊ နိဂုံးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်—

သုဝိသုဒ္ဓသမာစာရော၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော အကျင့်အာစာရနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဝိပုလောဒါရဝိသုဒ္ဓမတိပါဋ္ဌဝေါ၊ ကျယ်ပြန့်မြင့်မြတ်၍ စင်ကြယ်သော ဉာဏ်ပညာ၏ ထက်မြက်ခြင်းရှိတော်မူသော။ မဟေသိ·မဟာဣသိ၊ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသအမည်ရှိသော ရဟန်းမြတ်သည်၊ ဝါ၊ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသအမည်ရှိသော မထေရ်မြတ်သည်။ ကရုဏာဝေဂ-သမုဿာဟိတမာနသော၊ ကရုဏာအဟုန်သည် ကောင်းစွာတိုက်တွန်းအပ်သော စိတ်နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိသုဒ္ဓနယမဏ္ဍိတံ၊ စင်ကြယ်သော နည်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ ယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ အကြင်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို။ လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏။ အစ္စန္တဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်စစ်ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အဘာသိ၊ မိန့်ဆိုဟောကြားရေးသားစီရင်တော်မူခဲ့လေပြီ။

တဿ(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ)၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပကာသေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ သိဒ္ဓဂါမပရိဝေဏနိဝါသိနာ၊ သိဒ္ဓဂါမကျောင်းတိုက်၌ (ဝါ) သိဒ္ဓရွာကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံး နေလေ့ရှိသော။ သုဒ္ဓါစာရေန၊ စင်ကြယ်သောအကျင့်အာစာရရှိသော။ ဓီမတာ၊ ပညာရှိဖြစ်သော။ ဒါဌနာဂေန၊ ဒါဌနာဂအမည်ရှိသော။ ထေရေန၊ မထေရ်သည်။ အာယာစိတော-အာယာစိတေန၊ တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တောင်းပန်အပ်သော။ (မယာ-၌ စပ်) (ယာစိတေန-ဟူ၍သော်လည်း မူလပါဌ်မှန် ရှိသင့်၏။ ယာစိတေန၊ တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တောင်းပန်အပ်သော။) မယာ၊ သည်။ ယာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ အကြင် အနက်ကိုဖွင့်ရာဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သောဋီကာကျမ်းကို။ ပုရာတနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ကထာမဂ္ဂံ၊ အဖွင့်ဖြစ်သောစကားအစဉ်ကို၊ ဝါ၊ ပို့ချရိုးပို့ချစဉ်ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ သမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်ပြီ။

တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အရာဌာနတို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပရမတ္ထာနံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သောအနက်တို့ကို။ နိဓာနတော၊ သိုမှီးသွင်းထားခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သိုမှီးသွင်းထားရာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နာမတော၊ အမည်အားဖြင့်။ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာ နာမ၊ အမည်ရှိသော။ အနာကုလ-ဝိနိစ္ဆယာ၊ ရှုပ်ထွေးခြင်းကင်းသော အဆုံးအဖြတ်ရှိသော။ သာ သော၊

ထိုသို့ သဘောရှိသော ဤဋီကာကျမ်းသည်။ ဘာဏဝါရတော၊ ဘာဏဝါရ အားဖြင့်။ အဋ္ဌာသီတိပ္ပမာဏာယ၊ ၈၈-ဘာဏဝါရ အတိုင်းအရှည် ရှိသော။ ပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဋ္ဌာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ဝါ၊ လုံးဝပြီးဆုံးခြင်းသို့။ သမ္ပတ္တာ၊ ကောင်းစွာပြီးမြောက် ဆိုက်ရောက်လေပြီ။

ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ ကျမ်းကို။ သင်္ခရောန္တေန၊ ကောင်းစွာပြုစီရင်သည်ဖြစ်၍၊ဝါ၊ ကောင်းစွာ ပြုစီရင်သော။ မယာ၊ သည်။ ယံ တံ ပုညံ၊ အကြင်ကောင်းမှုကို။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုကောင်းမှု၏။ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော် ကြောင့်။ လောကနာထဿ၊ တလောကလုံး၏ အားကိုးရာဖြစ်တော်မူ သော မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။

သြဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်ကုန်၍။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ စင်ကြယ်သော။ သီလာဒိပဋိပတ္တိယာ၊ သီလအစရှိသော အကျင့်ပဋိပတ်ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဟိနော၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဝိမုတ္တိရသဘာဂိ- နော၊ ဝိမုတ္တိရသ အဖို့အစုရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန် သတည်း။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏သာသနာတော်သည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေသတည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါတို့သည်။ တသ္မိံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏သာသနာတော်၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ သဂါရဝါ၊ ရိုသေခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။

ဒေဝေါ၊ မိုဃ်းသည်။ ကာလေန၊ သင့်လျော်သောကာလ၌။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဿတု၊ ရွာသွန်းပါစေသတည်း။ မဟီပတိ၊ မြေကြီး အရှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ရေမြေရှင်ဖြစ်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ သဒ္ဓမ္မနိရ- တော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ လောကံ၊ လောကကို၊ ဝါ၊ လူအပေါင်းကို။ ဓမ္မေနေဝ၊ တရားသဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ တရားနည်းလမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဿသတု၊ သွန်သင်ညွှန်ပြ ဆုံးမ အုပ်ချုပ်ပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီး၏။

ဗဒရတိတ္ထဝိဟာရဝါသိနာ၊ ဗဒရတိတ္ထကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးလေ့ရှိ သော။ အာစရိယဓမ္မပါလေန၊ ဆရာဓမ္မပါလသည်၊ ဝါ၊ ဓမ္မပါလအမည်ရှိသော ဆရာတော်သည်။ ကတာ၊ ပြုစီရင်အပ်သော။ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာ နာမ၊ အမည်

ရှိသော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာကျမ်းသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ၊ ကျမ်းသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ စတုတ္ထတွဲ ဤတွင်ပြီးပြီ။

နိဿယ နိဂုံး

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဂန္ထဿ၊ ဝိသုဒ္ဓနယဒဿိနော။
ဒုဗ္ဗောဓတ္ထံ ပကာသေတုံ၊ ယာ ကတာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

၂။ မဟာစရိယဓမ္မပါလ-ထေရေန တိက္ခဉာဏိနာ။
ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာတိ၊ မဟာဋီကာတိ ဝေရိတာ။

၃။ ပါဠိတော သာ စ ဂမ္ဘီရာ၊ သုဒုဗ္ဗောဓာ စ အတ္ထတော။
သမယန္တရသံယုတ္တာ၊ ဒုဇ္ဇာနာ သမယန္တရေ။

၄။ အပေတပရိစယေန၊ သုဒ္ဓပါဠိဝိဘာဝိနာ။
ပေါရာဏနိဿယေဟိပိ၊ သက္ကာ ဉာတုံ န သဗ္ဗသော။

၅။ တသ္မာသာ မြမ္မဘာသာယ၊ နုပဒံ ပရိဝတ္တိယ။
ယံ အတ္ထဒဿနံ ဂန္ထံ၊ နိဿယံ ကာတုမာရဘိံ။

၆။ ဒွါဝီသတာဓိကေ သာကေ၊ ဝဿာနံ တေရသေ သတေ။
မာဃဿ ကဏှပက္ခမှိ၊ အာဒိံ ကတွာ တတိယကံ။

၇။ ဇာတော ဆိပ်ခွန်မဟာဂါမေ၊ ရွှေဘိုနဂရပစ္ဆိမေ။
သာသနာ့ရိပ်သာ အာရာမေ၊ ပုရေ ရန်ကုန်တိ ပါကဋေ။

၈။ ဝသန္တောဟံ အဂ္ဂမဟာ-ပဏ္ဍိတောပါဓိ သောဘနော။
မဟာစည်တိ ဝိဟာရေ စ၊ ဝုတ္တော တန္နာမဝိဿုတော။

၉။ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိကာလေ ယော၊ ပိဋကတ္တယပါဠိယော။
တဒဋ္ဌကထာ စ တဋ္ဋီကာ၊ သဗ္ဗာ ဩသာနသောဓနေ။

၁၀။ ဌတွာ ဌာနေ ဝိသောဓေသိံ၊ ပုစ္ဆနံ'ထ ဝိစာရဏံ။
ဝိနယေ ဓေဝ ဓမ္မေ စ၊ သာဓေသိံ ထိရစေတသာ။

၁၁။ တတော စာပိ ပုရေ ကာလေ၊ ဂန္ထံ ဝိပဿနာနယံ။
အကံ ဂေါဝလသမ္ပုဏ္ဏံ၊ သတိပဋ္ဌာနမူလကံ။
တဒညသုတ္တသံသန္ဒံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿိတံ။

၁၂။ ပဉ္စာယာထ စတုဒ္ဒသ-ဝဿိကကာလတော အဟံ။
ဒဿေမိ ဘာဝနာကမ္မံ၊ ယထာလဒ္ဓေါပနိဿယံ။

၁၃။ တဿ မေ နယမာဒါယ၊ ပဋိပန္နာ ဇနာ ဗဟူ။
တေသု နေကသဟဿာ တု၊ သကာစေရပ္ပဝါဒိနော။

၁၄။ ဒေသနာဓမ္မဂန္ထာ စ၊ ဒေသနာကာရသင်္ဂဟိတာ။
ဝိပဿနာပါဒကာဒိ-နာမာနေကာ ကတာ မယာ။

၁၅။ တထေဝ သတိပဋ္ဌာန–သုတ္တာဒီနဉ္စ နိဿယာ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿယော၊ တမ္ဘာသာပရိဝတ္တနံ။
ဝိသုဒ္ဓိဉာဏကထာ တု၊ ပါဠိယာ စာပိ သင်္ခတာ။

၁၆။ တံ ပနာဟံ မဟာဋီကာ–နိဿယံ ကာတုမာရဘံ။
ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယာ ပစ္ဆာ–ဘာဂေ သင်္ဂီတိသာမိနော။

၁၇။ အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌ–ဂုရုပါဓိသမင်္ဂိနော။
မစိုးရိမ်အာရာမာဓိပ–တ္ထေရဿောဝါဒမာဒိယ။

၁၈။ ဝါစယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ သဝဏ္ဏနံ ဒိနေ ဒိနေ။
ဋီကာယတ္ထံ လိခါပေန္တော၊ သပဒတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။

၁၉။ ယုတ္တဋ္ဌာနေ စ ဗာဟီရ–ဝစနမ္ပိ ပကာသယံ။
သုတတ္ထာယ သုတေသိနံ၊ ထိရတ္ထံ နိစ္ဆယဿ စ။

၂၀။ တိံသာဓိကဋ္ဌသတေဟိ၊ ဒိဝသေဟိ ပုနပ္ပုနံ။
သင်္ခိရိတွာန နိဋ္ဌာနံ၊ ပါပေသိံ နိဿယံ ဣမံ။

၂၁။ ဣစ္စေဝမယမာကာရ–သမ္ပန္နော ဝိညုဝဏ္ဏိတော။
အဋ္ဌဝီသာဓိကေ သာကေ၊ ဝဿာနံ တေရသေ သတေ။
စုဒ္ဒသေ မာဃဇုဏှဿ၊ အနာယာသေန နိဋ္ဌိတော။

၂၂။ ယထာ စာယံ ဂတော နိဋ္ဌံ၊ အနာယာသေန ကေဝလီ။
တထာ ကလျာဏသင်္ကပ္ပါ၊ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆန္တု ဇန္တုနံ။

၂၃။ ပရိမုဒ္ဒိတပေါတ္ထက–ဘာဝေန တွေ’သ နိဿယော။
သာကေ တိံသာဓိကေ ဝဿေ၊ နိဋ္ဌိတော တေရသေ သတေ။

၂၄။ ယာဝ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ စ၊ မဟာဋီကာ စ တိဋ္ဌတေ။
တာဝါယံ ဒဿယံ အတ္ထံ၊ တဿာ လောကမှိ တိဋ္ဌတံ။

၂၅။ ယေ စ သက္ကောန္တိ ပူရေတုံ၊ ဦနဋ္ဌာနာနိ ဧတ္ထ ဝေ။
တာနိ တေ ပရိပူရေန္တု၊ ဧသော မေ အဘိယာစနာတိ။

နိဿယနိဂမနံ သမတ္တံ။

၁–၂။ ဝိသုဒ္ဓနယဒဿိနော၊ ဂိုဏ်းတပါးဝါဒ ကင်းစင်ပလျက် ဝိဟာရ မဟာ စဉ်ဆက်လာ၍ လွန်စွာသိပ်သည်း စင်ကြယ်သောနည်းကို ပြတတ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဂန္ထဿ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်းဖြစ်လတ် ဂုဏ်သကတ် ကြောင့် လျော်ပတ်တင့်လျှမ်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မည်သောကျမ်း၏။ ဒုဗ္ဗောဓတ္ထံ၊ ကွယ်ဝှက်နက်နဲ သိနိုင်ခဲသောအနက်ကို။ ပကာသေတုံ၊ လက်ပေါ်တင်ထား ပတ္တမြားသို့ ထင်ရှားဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ တိက္ခဉာဏိနာ၊ အလွန်ထက်မြက်သော ဉာဏ်ပညာရှိတော်မူသော။ (အတိသယအနက်ရှိသော ဤ-ပစ္စည်းအတွက် အလွန်ဟူသောအနက်ကို ဖြည့်စွက်၍ ပြန်သည်) မဟာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဆရာတော်မထေရ်မြတ်သည်[၁]။ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ မဟာဋီကာတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ ဤရိတာ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သော။ ယာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ အကြင်အနက်အဖွင့် ဋီကာကျမ်းကို။ ကတာ၊ ရေးသားတီထွင် စီရင်တော်မူအပ်လေပြီ။

၁-ပါဠိစာပေလောက၌ ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာဆရာသည် အာစရိယဓမ္မပါလ ဟူသော ဘွဲ့အမည်အားဖြင့် ထင်ရှားပေသည်၊ ယင်းအမည်ကို မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော-ပုဒ်၌ မဟာ-ပုဒ်ကဲ့သို့ ပူဇာအနက်ရှိသည့် မဟာ-ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ဖြင့် ဝိသေသန မ-၍ မဟာ-စရိယဓမ္မပါလ-ဟု ဤ၌ ရေးသည်၊ ယင်းသို့ရေးခြင်းကြောင့် ဝတ္တမျိုး ဂါထာပါဒ၌ အစ အက္ခရာနောင် သ-ဂိုဏ်း န-ဂိုဏ်း မရှိစေရဟူသော ဆန်းလက္ခဏာနှင့် ညီညွတ်ခြင်း အကျိုးလည်း ပြီး၏၊ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ (အံ ၁-၃၈၂၊ ဣတိဝုတ် ၂၆၉) ဟူသောဂါထာပါဒ၌ကဲ့သို့ မဟာစရိယ-မှ စ-နှင့် ရိ-ကို ပေါင်းလျက် ဂရုတလုံးတည်း ဟု ယူ၍ လေးလုံး ၁-ဂိုဏ်းယူကာ အက္ခရာတလုံးပိုနှင့် တကွ တပါဒ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးလည်း ပြီး၏။ မဟာ-နှင့် ထေရ-ဆက်စပ်၍ မထေရ်မြတ် ဟူသောအနက်ကိုလည်းရစေ၏။ ထိုတွင် စ-နှင့် ရိ-ကို ပေါင်း၍ တလုံးတည်းယူသင့်ခြင်း၏ အကြောင်းမှာ-ပါဠိ၌ အာစရိယ- သဒ္ဒါသည် သက္ကတ၌ (သရ) အက္ခရာ ၃-လုံးသာရှိသော အာစာယ်သဒ္ဒါနှင့် မိတ္တူပင်ဖြစ်သည်၊ မတြာအားဖြင့်မူ နှစ်မျိုးလုံး၌ပင် ၅-မတြာစီချည်းသာ။ ထိုကြောင့် သက္ကတ၌ အာစာယ်-ကို တ-ဂိုဏ်းဟု ယူရသကဲ့သို့ ပါဠိ၌ အာစရိယ-ကိုလည်း စ-နှင့်ရိ-လဟု နှစ်လုံးကို ဂရုတလုံးတည်းဟုသာ ယူလျက် တ-ဂိုဏ်းဟူ၍ပင် ယူရသည်။ ထိုသို့ ယူသင့်သောကြောင့်ပင် ပုဗ္ဗာ-စရိယာတိ ဝုစ္စရေ-ဟူသော အဆိုပါ ဂါထာပါဒ၌ အက္ခရာ ၉-လုံး ရှိသော်လည်း ၎င်းကို ရှစ်လုံးဖွဲ့ ဂါထာပါဒမှုမှန်ဟူ၍သာ ဆိုအပ်ပေသည်။ ထိုအတူပင် "တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယသစ္စာနဒဿနံ။ နိဗ္ဗာနသစ္ဆိကိရိယာ စ" ဟူသော မင်္ဂလသုတ် ဂါထာပါဒတို့၌လည်း စရိ-အရိ-ကိရိ-တို့ကို ပေါင်း၍ ဂရုတလုံးစီဟုသာ ယူရသည်၊ ထိုသို့ ယူပါမှ ဆန်းလက္ခဏာနှင့် ညီပေသည်။ ထိုသို့ယူရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ပါဠိ၌ စရိယ-အရိယ-ကိရိယ-သဒ္ဒါတို့သည် သက္ကတ၌ စာယ်-အာယ်-ကာယ်-သဒ္ဒါတို့နှင့် မိတ္တူများဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။ ထို့အတူပင် "ဘရိယံ ဖြုသိ ကုလာဝကံ (သံ ၁-၈)၊ ဘရိယာ စ ပရမော သခါ (သံ ၁-၃၄)" ဟူသောဂါထာပါဒတို့၌လည်း ဘရိယာ-ဟူသော ပါဠိသည် ဘာယျာ-ဟူသော သက္ကတနှင့် မိတ္တူဖြစ်သောကြောင့် ဘ-နှင့် ရိ-နှစ်လုံးပေါင်းကို ဂရုတလုံးတည်းဟုသာ ယူရသည်၊ ထိုသို့ယူမှ ဆန်းလက္ခဏာနှင့် ညီသည်။

၃–၄။ စ၊ ဤနိဿယကျမ်းသစ် ရေးဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။ သာ၊ ထိုမဟာဋီကာသည်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) ပဒတ္ထတော၊ ပဒတ္ထစာသွား သဒ္ဒါရေးအလိုအားဖြင့်။ ဂမ္ဘီရာ စ၊ နက်နဲသည်၎င်း။ အတ္ထတော၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်အလိုအားဖြင့်။ သုဒုဗ္ဗောဓာ စ၊ အလွန်သိနိုင်ခဲသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။)[၁] သမယန္တရသံယုတ္တာ၊ အယူတပါး ဘာသာခြားအဆိုတို့နှင့် စပ်ယှဉ်သည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ စပ်ယှဉ်လျက် ဖော်ပြဆုံးဖြတ်ထားသောကြောင့်။ သမယန္တရေ၊ အယူတပါး ဘာသာခြားကျမ်းဂန်၌။ အပေတပရိစယေန၊ လေ့လာခြင်း ကင်းသော၊ ဝါ၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ သုဒ္ဓပဒဝိဘာဝိနာ၊ ပဒဘာသာသက်သက်သာ တတ်သိသော ပညာရှိသည်။ ဒုဇ္ဇာနာ စ၊ သိနိုင်ခဲသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။)[၂] ပေါရာဏနိဿယေဟိပိ၊ ရှေးကထင်ပေါ် ဆရာကျော်တို့ ဖွင့်ဖော်ရေးသား နိဿယဟောင်းများဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗသော၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံအားဖြင့်။ ဉာတုံ၊ သိနားလည်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်ပေ။[၃]

၅-၈။ တသ္မာ၊ ထို (သို့ ပဒအားဖြင့် နက်နဲခြင်း, အနက်အားဖြင့် အလွန် သိနိုင်ခဲခြင်း, သမယန္တရနှင့်စပ်၍ သိနိုင်ခဲခြင်း, နိဿယဟောင်းတို့ဖြင့် အပြည့် အစုံ မသိနိုင်ခြင်း)ကြောင့်။ (ကာတုံ အာရဘိံ-၌ စပ်) ရွှေဘိုနဂရပစ္ဆိမေ[၄]၊ ရန်ကြီးအောင်နှင့် ကုန်းဘောင် ရွှေဘို မုတ်ဆိုးဘို တဖြာ ရတနာသိခ် ငါးမည် ရသည့် မြို့မှ အနောက် ထွန်းတောက်သာယာ ခုနစ်မိုင်ကွာသောအရပ်၌။ ဆိပ်ခွန်မဟာဂါမေ[၄]၊ ဆိပ်ခွန်ရွာကြီး၌၊ ဝါ၊ က-ဘိုးရေကာ မူးမြစ်ညာမှ

၁-ဤ၌ ဂမ္ဘီရ ဒုဗ္ဗောဓဖြစ်ပုံကို ဤနိဿယတွင် ထိုထိုအရာတို့၌ ပြထားသော ပုဒ်, အနက်, အဓိပ္ပါယ်အဆုံးအဖြတ်တို့ဖြင့် သိအပ်၏။

၂-မဟာဋီကာ ဒုတိယ နှာ ၂၀၅ စာပိုဒ် ၅၅၇၊ နှာ ၂၀၉ ကြောင်းရေ ၂၆-စာပိုဒ်၊ နှာ ၂၆၇ စာပိုဒ် ၁၉၅၊ နှာ ၃၅၈-မှ ၃၆၁ ပကတိစသည်တို့နှင့် စပ်သော ပြဆိုချက်၊ ဤသို့စသော သမယန္တရပိုင်းဆိုင်ရာ စကားရပ်တို့ကို ရည်ရွယ်သည်။

၃-ရှေး နိဿယနှင့် တိုက်ဆိုင်နှိုးနှော၍ သုတ်သင်ထားသော ဆင္ဃသံဂါယနာမူ မဟာ ဋီကာပါဌ်၌ပင် ချွတ်ယွင်းချက် တော်တော်များများ ရှိနေသေးသောကြောင့်၎င်း, အချို့ နိဿယဟောင်းများမှာ ယခုအခါ မတွေ့ရသောကြောင့်၎င်း, ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ၌ သီသျှာ စသည်တို့နှင့် နှိုးနှော၍ ပြင်ထားချက်များစွာရှိနေသောကြောင့်၎င်း ယင်းနိဿယဟောင်း တို့ဖြင့် မဟာဋီကာတွင် ခက်ရာခက်ဆစ်တို့၌ ပါဌ်မှန် အနက်မှန်ကို ပြည့်စုံသင့်သမျှ ပြည့် စုံအောင် မသိနိုင်ကြောင်းသိရပေသည်၊ ထိုကြောင့် အထက်ပါစကားကိုဆိုသည်။ နိဿယ ဟောင်းရှိလျှင် ဤနိဿယ၌ အထူးဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါက ထင်ရှား ပါလိမ့်မည်။

၄-အမည်ကို အနက်နှင့်ဆီလျော်အောင် ဘာသာမပြန်ပဲ သာဝတ္ထိမြို့, မာတိကာရွာ, အင်္ဂလန်, လန်ဒန်စသည်ဖြင့် မူရင်းအတိုင်းထားခြင်းက သာ၍ သဘာဝကျသည်ဟု ယူဆ သည်၊ ထိုကြောင့် ဤ၌ ပဒ္ဓမပြန်ပဲ ရွှေဘို, ဆိပ်ခွန် ဟု အမည်ရင်းအတိုင်း ထားသည်။ နောက်၌လည်း နည်းတူပင်။

သွယ်ဖြာလာရောက် တူးမြောင်းပေါက်၍ များမြောက်လှစွာ စိမ်းညိုသာသည့် လယ်ယာဥယျာဉ် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သစ်ပင်များစွာ ရိပ်ဝေဖြာ၍ သာယာပေတောင်း သူတော်ကောင်းတို့ စုပေါင်းနေရာ ဆိပ်ခွန်ရွာဟု သညာကျော်ဟီး ရွာမြတ်ကြီး၌၊ ဝါ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုး ရောင်းဝယ်ရိုးနှင့် ချည်ပိုးသစ်ဆန်း အထည်ယက်လုပ်ငန်းဖြင့် အေးချမ်းစည်သာ ဆိပ်ခွန်ရွာဟု သညာကျော်ဟီး ရွာမြတ်ကြီး၌။ ဇာတော၊ ဦးကံတော်-ဒေါ်အုပ်[၁] သမုတ်ခေါ်ဝေါ် ခမည်းတော်-မယ်တော်တို့မှ ထွန်းပေါ်ထူးခြား မွေးဖွားလာခဲ့သော။ (အဟံ-၌ စပ်) ရန်ကုန်တိ ပါကဋ္ဌေ၊ နိုင်ငံတကာ ကမ္ဘာအနှံ့ အပြား ရန်ကုန်ဟု ထင်ရှားသော။ ပုရေ၊ မြို့တော်ကြီး၌၊ ဝါ၊ ခေတ်ကာလအလိုက် သိုက်မြိုက်စုံစွာ မြို့အင်္ဂါညီလျော် နေပြည်တော်ကြီး၌။ သာသနာ့ရိပ်သာအာရာမေ၊ သာသနာ့ရိပ်သာမည်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်၌၊ ဝါ၊ ဖလ်ယဉ်မမ္မာရုံကြီးက တဋ္ဌာန, ပိဋကတိုက်ကြီးကတဖုံ, ဆေးပေးရုံကတလီ, မဟာစည်ကျောင်းတော်က တဝ, မေဉ်ကွန်ရုံဋ္ဌာနကတဖြာ, သိမာဝိဟာရနှင့် စံကျောင်းတော်စသည် အမျိုးအမည် အစားစား များပြားသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းနှင့် သစ်ပင်ပေါင်းများစွာ ရိပ်ဝေဖြာ၍ သာယာသိုက်မြိုက် သာသနာ့ရိပ်သာမည်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝါ၊ မြို့လယ်ရိပ်သာ ဖြစ်နေပါလည်း သွားလာမြည်ဟီး ကားလမ်းကြီးနှင့် မနီးတုံလှ ဆိတ်ငြိမ်ရ၍ တောကကျောင်းနှယ် ရှုခင်းကျယ်လျက် ပျော်ဘွယ်ရာကောင်း သာသနာ့ရိပ်သာမည်သောကျောင်း၌။ ဝသန္တော၊ ဝိပဿနာ ပညာမှီငြမ်း နိဗ္ဗာန်လမ်းကို တတ်စွမ်းသမျှ ဟောညွှန်ပြလျက် မျှတနေထိုင်ဆဲဖြစ်သော။ (အဟံ-၌ပင် စပ်) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောပါဓိ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်ရရှိသော။ သောဘနော၊ အရှင်သောဘနမည်သော၊ ဝါ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာဝယ် ကောင်းစွာဖြည့်ကျင့် ဂုဏ်ပေါင်းဆင့်၍ တင့်တင့်တယ်တယ် ဖြစ်လိမ့်မယ်ဟု ရည်ရွယ်ချင့်တွေး (ဥပဇ္ဈာယ်က) ဘွဲ့ချည်ပေးသဖြင့် ရှင်ငယ်ကလေးဘဝ ထိုခါမှစ၍ ခေါ်ကြလေဘိ သောဘန အမည်ရှိသော။ မဟာစည်ဝိဟာရေ၊ မဟာစည်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝါ၊ ဆိပ်ခွန်ရွာမှ တာလေးရာလောက် ကွာလှမ်းထောက်သည့် အနောက်မြောက်အရပ်ဝယ် ကြီးကျယ်လှစွာ စည်တော်သာကြောင့် သညာသမိုက် မဟာစည်မည်သောကျောင်းတိုက်၌။[၂] ဝုတ္တော၊ နေဘူးသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ၁၃၀၃-ခုနှစ်မှ ၁၁-ခုနှစ်အထိ ရှစ်နှစ်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးနေ

၁-ဤ ဒေါ်အုပ် ဟူသောအမည်မှာ မူလရင်းအမည်ဖြစ်သည်၊ ယခုအခါ၌မူ ငယ်ရွယ်သူအချို့က အဖွားအုပ်ဟု ခေါ်ကြ၏၊ အချို့ကလည်း ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ဒေါ်ရွှေအုပ်ဟု ခေါ်ကြလေသည်။

၂-ထိုကျောင်းတိုက်၏အဝင်ဝ၌ အလွန်ကြီးမားသော ကုက္ကိုပင်ကြီးတပင် ရှိခဲ့၏၊ ယင်းကုက္ကိုပင်ကြီး လေပြင်းဒဏ်ကြောင့် လဲသွားသောအခါ ယင်း၏ ပင်စည်ပင်လုံးကြီးမှာ

ဘူးသောကြောင့်။ တန္နာမဝိဿုတော စ၊ ထိုမဟာစည်ကျောင်းအမည်ဖြင့်လည်း ထင်ရှားကျော်စောသော၊ ဝါ၊ မဟာစည်ဆရာတော် ဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ်ပညတ် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်၌နှံ့စပ်ကျော်ကြား ထင်ရှားလျက်ရှိသော။[၁] အဟံ၊ ငါသည်။ အဿ၊ ထိုမဟာဋီကာ၏။ အနုပဒံ၊ ပုဒ်တိုင်း ပုဒ်တိုင်းကို။ မြမ္မဘာသာယ။ မြန်မာဘာသာဖြင့်။ ပရိဝတ္တိယ၊ ပြန်ဆို၍။ (အဿ၊ ထိုမဟာဋီကာ၏။) အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော။ ယံ နိဿယံ ဂန္ထံ၊ အကြင်နိဿယကျမ်းကို။ ကာတုံ၊ ရေးသားပြုစုခြင်းငှါ။ (အာရဘိံ-၌ စပ်) ဝဿာနံ၊ နှစ်တို့၏။ ဒွါဝီသတာဓိကေ၊ ၂၂-ခု အလွန်ရှိသော။ တေရသေ သတေ၊ တဆယ့်သုံးရာမြောက်ဖြစ်သော။ သာကေ၊ သကရာဇ်၌၊ ဝါ၊ သကရာဇ် ၁၃၂၂-ခုနှစ်၌။[၂] မာဃဿ၊ တပို့တွဲလ၏။ ကဏှပက္ခမှိ၊ လဆုတ်ပက္ခ၌။ တတိယကံ၊ ၃-ရက်မြောက်နေ့ကို။ အာဒိံကတွာ၊ အစပြု၍၊ ဝါ၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၃-ရက်နေ့မှ စ၍။ အာရဘိံ၊ ပရိယတ်နှင့် ပဋိပတ် နှစ်ရပ်လုံး တိုးပွါးအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့ပါသတည်း၊ ဝါ၊ ပရိယတ် ပဋိပတ် နှစ်ရပ်လုံးအကုန်အပြည့်အစုံ လိုလားသော အမျိုးသားတို့အတွက် ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့ပါသတည်း။ (နံပါတ် ၁၆-ဂါထာနှင့် စပ်)

အတွင်း၌ အသားမရှိပဲ အခေါင်းဖြစ်လျက် ရှိ၍ စည်ကြီးပြုလုပ်ရန် အဆင်သင့် ဖြစ်လျက်ရှိ၏။ ထိုကြောင့် ယင်းပင်လုံးကြီးကို ဖြတ်၍ အနည်းငယ်မျှ ထွင်းလျက် ပြုပြင်ပြီးလျှင် သားရေတို့ဖြင့် ကြက်၍ စည်ကြီးပြုလုပ်ထားသည်၊ ထိုစည်ကြီး၏မျက်နှာဝမှာ ကျယ်သောဘက်မှ အထက်နှင့်အောက် အချင်းလက်မ ၄၀၊ ဘေးတိုက်ဖီလာ အချင်း၃၄-လက်မရှိသည်။ ကျဉ်းသောဘက်မှ အထက်နှင့်အောက် အချင်း ၃၆-လက်မ၊ ဘေးတိုက်ဖီလာ အချင်း ၃၁-လက်မ ရှိသည်။ လုံးပတ်အားဖြင့် ၁၂၆-လက်မ ရှိသည်၊ အလျားမှာ ၁၀၅-လက်မ ရှိသည်။ မဟာစည် ဆရာတော် တရားဟောခါနီး၌ ထိုစည်ကြီးကိုတီး၍ ပရိသတ် စုဝေးစေသည်။ ထိုစည်ကိုအကြောင်းပြု၍ တည်ရာဌာနကျောင်းတိုက်ကို မဟာစည်ကျောင်းတိုက် ဟု ခေါ်ကြသည်။ ဤကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ထို မဟာစည်ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးလျက် ဝိပဿနာတရားကို ဟောကြားပြသနေသောကြောင့် မဟာစည်ဆရာတော် ဟု ခေါ်ကြလေသည်။

၁-ဆဋ္ဌသံဂါယနာမဟာသဘင်ကြီး၌ပုစ္ဆကအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း, ရန်ကုန်သာသနာ့ရိပ်သာ၌ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ လာရောက် တရားအားထုတ်ကြသောသူတို့က မိမိတို့နိုင်ငံအရပ်ဒေသ၌ တဆင့်ဟောပြောရေးသား၍ ဖြန့်ဖြူးကြခြင်း, ဤကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိပဿနာလုပ်ငန်းစဉ်တရားများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ယိုးဒယားဘာသာ သီဟိုဠ်ဘာသာ ဂျာမန်ဘာသာ ဟိန္ဒီဘာသာ စသည်ဖြင့် စာအုပ်စာတမ်း စာစောင်တို့၌ ဖော်ပြ ဖြန့်ဖြူးလျက်ရှိခြင်းများကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း ပျံ့နှံ့ကျော်ကြားခြင်းဖြစ်သည်။

၂-မြတ်စွာဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူသည့်အချိန်မှစ၍ အရှင်မဟာကဿပမထေရ်နှင့် အဇာတသတ်မင်းတို့ တည်ထားခဲ့သော သာသနာနှစ် (၆၂၄) ရှိသောအခါ၌ သရေခေတ္တရာမင်းဆက်တွင် ၂၃-ဆက်မြောက်ဖြစ်သော သုမုန္ဒရီ မင်းသည် ဒေါဒေါရသ ကိန်း

၉·၁၀။ ယော (အဟံ)၊ ယင်းသို့ ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့သော ငါသည်။ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိကာလေ၊ ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ရာကာလ အသွန်ကြုံခဲ့သောအခါသမယ၌။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပိဋကတ္တယပါဠိယော စ၊ အုပ်ရေ (၄၀) ရှိသော ပိဋကသုံးပုံ ပါဠိတော်တို့ကိုဂုင်း။ တဒဋ္ဌကထာ စ၊ ထိုပါဠိတော်တို့၏အဖွင့် အုပ်ရေ (၅၁) ရှိသော အဋ္ဌကထာတို့ကိုဂုင်း။ တဋ္ဋီကာ စ၊ ထိုအဋ္ဌကထာတို့၏ အဖွင့် အုပ်ရေ (၂၆) ရှိသော ဋီကာတို့ကိုဂုင်း။ ဩသာနသောဓနေ ဌာနေ၊ နောက်ဆုံးပရုကို ကြည့်ရှုသုတ်သင် အပြီးသတ်ပြင်ဆင်ရာဌာန၌ [၁]။ ဌတွာ၊ နာယကအဖြစ်ဖြင့် တည်၍။ ဝိသောဓေသိံ၊ သုတ်သင်ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီ။ အထ၊ ထိုပြင်။ (ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိကာလေ၊ ပြင်ဆင်၍ ပုံနှိပ်ပြီးသော ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ တို့ကို အညီအညွတ်ရွတ်ဆိုကြတော့မည်ရှိရာ သံဂါယနာတင်ဆဲကာလ၌။) ဝိနယေ စေဝ၊ ဝိနည်းပိဋက၌ဂုင်း။ ဓမ္မေ စ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ၂·ဖြာသော ပိဋက၌

အရ (၆၂၂) ကို ဖြို၍ (၂) ခုကြွင်း တည်ထားခဲ့သည်ဟု မြန်မာရာဇဝင်တို့၌ ဆို၏။ ထိုစဉ်အခါက ဣန္ဒိယနိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်း၌ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားသော ကနိသျှက မည်သော မင်းသည်လည်း ခုနှစ်အသစ်ကို ပြုပြင်သည်၊ ယင်းခုနှစ်ကိုလည်း ထိုဣန္ဒိယအနောက် မြောက်ပိုင်း၌ နှစ်ပေါင်း ၄၀၀-ကျော် အုပ်စိုးသော **သကမင်း** အဆက်ဆက်တို့ သုံးစွဲသောကြောင့် သကနှစ်ခေါ်တွင်သည်ဟု ဆို၏၊ ဣန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ယခုထက်တိုင် **သျှကဗ္ဗ-သကနှစ်**ဟု ခေါ်ဝေါ် သုံးစွဲလျက်ရှိ၏။ ထိုသကနှစ်သည် သုမုန္ဒရီမင်းထားခဲ့သည်ဟု ဆိုသော ခုနှစ်နှင့် တူညီလျက်ရှိ၏၊ ထိုပြင် ပဲခူးမြို့ ကလျာဏီကျောက်စာ၌လည်း **သကရာဇေ**-ဟု ရေးထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုကြောင့် **သကရာဇ်**ဟူသော မြန်မာဝေါဟာရသည် ထိုသကရာဇ-သကမင်းတို့၏ ခုနှစ်ကို စွဲမှီ၍ ခေါ်တွင်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသကနှစ်ခေါ် သုမုန္ဒရီနှစ် (၅၆၂) ရှိသောအခါ၌ ပုဂံမင်း ၅၅-ဆက်တွင် ၂၁-ဆက်မြောက်ဖြစ်သော 'ပုပ္ပါးစောရဟန်းမင်း' ဟူ၍လည်းခေါ်သော **သဿရာဇ်မင်း**သည် ခဆပဥ္စကိန်းအရ (၅၆၀) ကို ဖြို၍ (၂) ခုကြွင်း တည်ထားခဲ့ပြန်သည်ဟု မြန်မာရာဇဝင်တို့၌ ဆို၏။ ဤ၌ ပြထားသော (၁၃၂၂၊ ခုသည်ကား ထိုသဿရာဇ်မင်း တည်ထားခဲ့သော (၂) ခုကြွင်းမှ တိုးပွါးလာသောခုနှစ်သာ ဖြစ်ပေသည်၊ သကနှစ်ခေါ် သုမုန္ဒရီနှစ်ကား မဟုတ်တော့ပေ။ သို့သော်လည်း အစဉ်အလာအားဖြင့် ခေါ်တွင်လျက်ရှိသော **သကရာဇ်** ဟူသော ဝေါဟာရသို့လိုက်၍ ဤ၌ **သာကေ**-ဟု ရေးသားအပ်ပေသည်။ (သကာနံ ရာဇူနံ ဣဒံ သာကံ၊ တသ္မိံ သာကေ-ဟု ဝစနတ္ထပြုရာ၏) အထက်ပါ (၁၃၂၂) တွင် သဿရာဇ်ဖြို့နှစ် (၅၆၀) ကို ပေါင်းထည့်လျှင် သကနှစ် (၁၈၈၂) ဖြစ်သည်၊ ထိုတွင် သုမုန္ဒရီဖြို့နှစ် (၆၂၂) ကို ပေါင်းထည့်လျှင် အတိတ်သာသနာနှစ် (၂၅၀၄) ဖြစ်သည်။

၁-**ဩသာနဌာန** ဟူသည်မှာ ဓမ္မာစရိယများနှင့် ဓမ္မာစရိယ အရည်အချင်းရှိသည့် ရဟန်းတော်များ ပါဝင်သော မူလဝိသောဓကအဖွဲ့များက သုတ်သင်ပြင်ဆင်ပြီး စာမူများကို ထိုထက်မြင့်သော ပဋိဝိသောဓကအဖွဲ့က ထပ်မံကြည့်ရှုပြင်ဆင်၍ ယင်းစာမူကို ပုံနှိပ်တိုက်မှ (ပရု) ခေါ် ပုံနှိပ်မူကြမ်းအဖြစ် စီပြီးလျှင် အဆုံးသတ်ပြင်ဆင်ရန် တင်ပြရာဌာနဖြစ်သည်။ ယင်းဩသာန ဌာနက ပြင်သင့်သမျှကို အဆုံးသတ်အနေဖြင့် သုတ်သင်ပြင်ဆင်ပေးရသည်၊ ယင်းပြင်ဆင်ချက်အတိုင်း တိကျမှန်ကန်အောင် ပုံနှိပ်စာပုံ၌ ပြင်ဆင်၍ ပုံနှိပ်ရသည်။ (နောက်သားတို့အတွက် ဖော်ပြချက်ဖြစ်သည်)။

ၡင်း။ ပုစ္ဆန္တံ၊ ပဌမသံဂါယနာ တင်စဉ်အခါက အရှင်မဟာကဿပ မေးတော်မူခဲ့သည့် နည်းအရဖြင့် မေးမြန်းခြင်း ကိစ္စကိုၡင်း။ ဝိစာရဏံ၊ ဋ္ဌ-ဋ္ဌိ သံဂါယနာ တင်သောအခါ၌ ဦးစွာလမ်းခင်းလျက် စိစစ်ခြင်း ကိစ္စကိုၡင်း။ ထိရစေတသာ၊ ခိုင်ခံ့သောစိတ်နှလုံးဖြင့်။ သာမေသိ ၊ နှစ်ထောင့်ငါးရာ ထေရ်သံဃာနှင့် ဒကာဒကာမ သိန်းမကသည့် များလှတုံလတ် ပရိသတ်တို့ စိတ်ဓာတ်ကြွလျက် သဒ္ဓါတ ကျ်အောင် ရွက်ဆောင်ပြီးစေခဲ့လေပြီ။

၁၁။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝါ၊ ကျမ်းပြုခဲ့ပုံကိုလည်း ပြဦးအံ့။ တတော၊ ထိုသံဂါယနာကာလမှ။ ပုရေ ကာလေပိ၊ ရှေးကျသော ၁၃၀၄-ခုနှင့် ၅-ခုနှစ်ကာလအတွင်း၌လည်း။ (ယော အဟံ၊ ယင်းသို့သောငါသည်။) သတိပဋ္ဌာန-မူလကံ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်လျှင် အရင်းခံရှိသော။ တဒညသုတ္တသံသန္ဒံ၊ ထိုမှတပါးသော သုတ်တို့နှင့်လည်း နှီးနှောညီညွတ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿိတံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို မှီငြမ်းပြုသော။ ကေဝလသမ္ဗုဏ္ဏံ၊ ဝိပဿနာ စပ်ဆိုင်ရာဝယ် နည်းနာအဖုံဖုံ အကြွင်းမဲ့ပြည့်စုံသော။ ဝိပဿနာနယံ ဂန္ထံ၊ ဝိပဿနာရှုနည်းမည်သော ကျမ်းကို။ အကံ၊ ရေးသားတီထွင် စီရင်ပြုစုခဲ့လေပြီ။

၁၂။ အထ၊ ထိုမှတပါး၊ ဝါ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာပြုပုံကို ပြဆိုဦးအံ့။ (ယော) အဟံ၊ ယင်းသို့သောငါသည်။ စတုဒ္ဒသဝဿိကကာလတော၊ ရဟန်းဖြစ်သည်မှ ၁၄-ဝါ ရသည့် ၁၃၀၀-ဖြည့်နှစ်ကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဘာဝနာကမ္မံ၊ ဝိပဿနာ ပညာစခန်း ဘာဝနာလုပ်ငန်းကို။ ယထာလဒ္ဓေါပနိဿယံ၊ သထုံမြို့ မူလမင်းကွန်း ဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံမှ နည်းနိဿယ ရခဲ့သည်အားလျော်စွာ။ (ဤပုဒ်ဖြင့် ဆရာမရှိဘဲ မိမိထင်ရာ ဟောပြောခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ပြသည်) ဒဿေမိ၊ ယုံကြည်သဒ္ဓါ ထက်သန်စွာဖြင့် နည်းနာခံသူ ရဟန်းရှင်လူအား ညွှန်ကြား ပြသလျက်ရှိ၏။ (ယခုလည်း ပြဆဲဖြစ်သောကြောင့် ဝတ္တမာန် ဝိဘတ်နှင့် ထားသည်)

၁၃။ တဿ မေ၊ ထိုသို့ ညွှန်ကြားပြသသောငါ၏။ နယံ၊ ဝိပဿနာရှုနည်းကို။ အာဒါယ၊ ခံယူ၍။ ပဋိပန္နာ၊ ဖြစ်ခိုက်ရုပ်နာမ် သဘောမှန်ကို အဖန်ဖန်ရှုမှတ်လျက် မပြတ်ကျင့်သုံးကုန်သော။ ဇနာ၊ ရဟန်းလူရှင် သူတော်စင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗဟူ၊ တသိန်းမက များလှလေကုန်ပြီ[၁]။ တု၊ အထူးကိုဖော်ပြရလျှင်။ တေသု၊ ထိုတသိန်းမက များလှစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အနေကသဟဿာ၊ တထောင်

၁-၁၃၂၉-ခုနှစ် နတ္တော်လပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ၌ ကျင်းပသော ၁၈-ကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည် သြဝါဒခံယူပူဇော်ပွဲတွင် တင်ပြသော ယောဂီစာရင်းအရ မြန်မာပြည်တွင်း၌ ယောဂီပေါင်း ၄၀၀၆၁၄ (လေးသိန်းနှင့် ခြောက်ရာ့တဆဲ့လေး) ယောက်ရှိ၏။ ယိုးဒယားနိုင်ငံ၌ မဟာစည် သြဝါဒခံ ယောဂီပေါင်းမှာ

မက များလှစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သကာစေရပ္ပဝါဒိနော၊ မိမိဆရာ၏ အဆုံးအမဥ္ဇ မြဲမြံခိုင်ခံ့ တည်တံ့သောဝါဒ ရှိကြပေကုန်၏။

၁၄-၁၅။ စ၊ ထိုပြင်လည်း။ ဝိပဿနာပါဒကာဒိနာမာ၊ ဝိပဿနာအခြေခံ တရားတော်စသည့် အမည်ရှိကုန်သော။ ဒေသနာကာရသဏ္ဍိတာ၊ ဟောစဉ် အခါက အသံဖမ်းကိရိယာဖြင့် ဖမ်းယူထားသော တရားသံကိုပင် ထုတ်ယူ ရေးသား ပုံနှိပ်ထားသောကြောင့် ဟောကြားသည့်အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်ရှိကုန်သော။ အနေကာ၊ များစွာကုန်သော။ ဒေသနာဓမ္မဂန္ထာ စ၊ ဟောစဉ်တရား ကျမ်းစာတို့ကိုလည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ ကတာ၊ ပုံပြင်စီရင် အပ်ခဲ့ကုန်ပြီ။ တထေဝ၊ ထိုအတူပင်လျှင်။ (ဤပုဒ်ဖြင့် ကတာ မယာ-တို့ကို ငင်သည်) သတိပဋ္ဌာနသုတ္တာဒီနံ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် စသည်တို့၏။ နိဿယာ စ၊ ယ-တို့ကိုငင်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿယော စ၊ ကိုငင်း။ တမှာသာပရိ- ဝတ္တနံ စ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ ဘာသာပြန်ကိုငင်း။ (မယာ၊ သည်။ ကတာ၊ ကုန်ပြီ။) တု၊ အထူးကား။ ဝိသုဒ္ဓိဉာဏကထာ၊ ကထာကျမ်းကို။ ပါဠိယာ စာပိ၊ ပါဠိ ဘာသာဖြင့်လည်း။ သခိတာ၊ နိုင်ငံခြားသား ပါဠိပညာရှင်တို့အား အကျိုး များစေရန် ဘာသာပြန်အသွင်ဖြင့် စီရင်ပြုစုအပ်ခဲ့ပြီ[၁]။

ယခင်နှစ်များကပင် တသိန်းကျော် ရှိခဲ့လေပြီ။ သီဟိုဠ်နိုင်ငံ၌လည်း တသောင်းကျော်ရှိခဲ့ လေပြီ။ ကမ္ဘောဒီးယား ဇလန္ဒီယစသော အခြားနိုင်ငံတို့၌လည်း အနည်းငယ်စီ ရှိကြသေး၏။ အားလုံး စုစုပေါင်း မဟာစည် သြဝါဒခံ ရဟန်း ရှင် လူယောဂီပေါင်းမှာ ယခုအခါ ငါးသိန်း ကျော်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ယင်းငါးသိန်းကျော်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုရည်၍ "ဗဟူ၊ တသိန်းမက များလှလေကုန်ပြီ" ဟု ဆိုပေသည်။

၁-ဤအရာ၌ ဤနိဿယမှတပါး အခြားပြုစုအပ်ပြီး ကျမ်းတို့ကို ဖော်ပြရလျှင်—

၁။ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်းကြီး (ပ-ဒု ၂-တွဲ)
၂။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်နိဿယ
၃။ သဗ္ဗာသဝသုတ်နိဿယ (ပုံမရိုက်ရသေး)
၄။ ဝတ္တသုတ်နိဿယ (ပုံမရိုက်ရသေး)
၅။ ဝိပဿနာအလုပ်ပေးတရားတော်ကြီး
၆။ မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားတော်ကြီး (အသံသွင်းအကျဉ်း ၄-ပိုင်း)
၇။ ၎င်း အကျယ် ၂-ပိုင်း
၈။ ဝေဒနာနုပဿနာတရားတော်ကြီး (အသံလွှင့် ၂-ပိုင်း)
၉။ ဝိသုဒ္ဓိဉာဏကထာ (ပါဠိ-မြန်မာ ၂-မျိုး)
၁၀။ ဝိသုဒ္ဓိနှင့် ဉာဏ်စဉ်တရားတော်ကြီး (ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများအတွက်သာ)
၁၁။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတို့၏ မှတ်တမ်း (ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများအတွက်သာ)
၁၂။ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီး (အသံလှင့်တရား)
၁၃။ အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော်ကြီး
၁၄။ ဝိပဿနာအခြေခံတရားတော်

၁၆-၂၀။ ပန၊ (ယံ ဂန္ထံ ကာတုမာရဘိံ-ဟူသော) အနိယမဝါကျ၏ ယှဉ်ဖက်ကို ဆက်၍ဆိုအံ့။ (အနိယမဝါကျနှင့် ဝေးကွာသောကြောင့် ဤ ပန-ကို ထည့်ပြသည်) တံ မဟာဋီကာနိဿယံ၊ ထို မဟာဋီကာနိဿယကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ အာရဘံ-အာရဘန္တော၊ ကြိုးပမ်းအားထုတ်သော။ အဟံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ-ယာ၊ ဆဋ္ဌသံဂါယနာဓမ္မသဘင်၏။ ပစ္ဆာဘာဂေ၊ နောက်ပိုင်းအဖို့ကာလ၌။ သင်္ဂီတိသာမိနော၊ သံဂါယနာသဘင်၏ အရှင်နာယက အကြီးအမှူး ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တော်မူသော[၁]။ အဘိဒ္ဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုပူပါဓိသမင်္ဂိနော၊ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ် ခတ်နှိပ်ပူဇော် ရရှိပြည့်စုံတော်မူသော[၂]။ မစိုးရိမ်အာရာမာဓိပတ္တေ-ရဿ၊ မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ်တိုက်ကြီး၏ ဦးစီးပဓာန အကြီးအမှူး မဟာနာယက ဖြစ်၍ မစိုးရိမ်ဆရာတော် ဟု ထင်ပေါ်ကျော်ကြား ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏။ ဩဝါဒံ၊ အရှင်မဟာကဿပ မြတ်ထေရသို့ ပိဋကသုံးသွယ် နိကာယ်ငါးဝ ပါဝစနကို အဋ္ဌကထာ ဋီကာပါတွဲ၍ အမြဲနိစ္စ နိုင်သမျှဖြင့် ပို့ချကြရန် ထုတ်ပြန်ညွှန်ကြားသည့် ဩဝါဒစကားကို။ အာဒိယ အာဒိယိတွာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းအစ ကမ္မဋ္ဌာနဆိုင်ရာ ကျမ်းငါးဖြာကို ရိပ်သာဌာန အာရာမ၌ ပို့ချသွားရေး ပဋိညာဉ်

၁၅။ အရိယာဝါသတရားတော်ကြီး
၁၆။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ရခြင်းအကြောင်း
၁၇။ ဝမ္မိကသုတ်တရားတော်ကြီး
၁၈။ ပုရာဘေဒသုတ်တရားတော်ကြီး
၁၉။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မြန်မာပြန် (တအုပ်မျှသာပြီးသေးသည်)
၂၀။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ (မရိုက်ရသေး)
၂၁။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်ကြီး (ပ-ဒု)
၂၂။ ဘာရသုတ္တန်တရားတော်ကြီး
၂၃။ ပြဟ္မစိုရ်တရားတော် ၄-ပိုင်း (အသံလွှင့်) စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

၁-ဆဋ္ဌသံဂါယနာ မဟာဓမ္မသဘင်ကြီးကို သာသနာ ၂၄၉၇-ခု၊ မြန်မာ ၁၃၁၆-ခု ကဆုန်လပြည့်နေ့၌ ပဌမသန္နိပါတ စ၍ကျင်းပသည်၊ ၎င်းနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၅-ရက်နေ့၌ ဒုတိယသန္နိပါတ ၎ ၍ကျင်းပသည်။ ထိုသန္နိပါတ ၂-ခုလုံး၌ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ညောင်ရမ်းဆရာတော်ဘုရားကြီးက သံဃမဟာနာယကအဖြစ် ဆောင်ရွက်တော်မူသည်၊ တပို့တွဲလဆန်း ၆-ရက်နေ့၌ ဒုတိယသန္နိပါတ ပြီးသည်။ ၎င်းတပို့တွဲလပြည့်နေ့မှာ ညောင်ရမ်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူသောကြောင့် ပါဠိတော်သံဂါယနာ ကျန်သန္နိပါတတို့နှင့် အဋ္ဌကထာ ဋီကာသံဂါယနာတို့၌ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ဝန်ဆောင်အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်တင်မြှောက်ကြသည်။ ထိုသံဂါယနာ နောက်ပိုင်းကာလတို့၌ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တော်မူသည်ကို ရည်သည်။

၂-ပါဠိ၌ ဓဇ-သဒ္ဒါသည် သက္ကတ၌ ဓွဇ သဒ္ဒါနှင့် မိတ္တူဖြစ်သောကြောင့် ဓဇ-ဟူသော ပါဠိ၌ ဓ-အက္ခရာသည် ဒွေဘာဝ ဌာနပင်ဖြစ်သည်၊ ဤအရာ၌ န-ဂိုဏ်းမကျစေရန်လည်း လိုနေသည်။ ထိုကြောင့် ပါဠိ၌ အဘိဒ္ဓဇ-ဟု ဒွေးဘော်ဆင့်ထားသည်။ မြန်မာ၌ကား မူလဘွဲ့အမည်အတိုင်းပင် သင့်သောကြောင့် ဒွေးဘော်ဆင့်ရန်မလိုပေ။

ပေး ခံယူခဲ့ပြီး၍[၁]။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်သုံးဖြာ ဒေသနာမှာ သူမပါလျှင်မပြီး၍ အရေးတကြီး လေ့လာသင့်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို။ သဝဏ္ဏနံ၊ အဖွင့်ဋီကာ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာကျမ်းနှင့်တကွ။ ဝါစယံ ဝါစယန္တော၊ ပို့ချစဉ်။ ဋီကာယ၊ မဟာဋီကာ၏။ အတ္ထံ၊ ပို့ချအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ သပဒတ္ထဝိနိစ္ဆယံ၊ ပုဒ်အဆုံးအဖြတ် အနက်အဆုံးအဖြတ် ပုဒ်အနက်အဆုံးအဖြတ်နှင့် တကွ။ ဒိနေ ဒိနေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ လိခါပေန္တော၊ တိုက်ပရိုက်တာ လက်နှိပ် စက်ကိရိယာဖြင့် ကောင်းစွာရိုက်နှိပ် ရေးသားစေလျက်။ ယုတ္တဋ္ဌာနေ စ၊ ဆောင်ပြရန်အခွင့် သင့်တင့်လျော်ကန် ထိုက်တန်သောအရာ၌လည်း။ ဗာဟိရဝစနမ္ပိ၊ သာသနာအပြင်ပ ဗာဟိရကျမ်းစကားကိုသော်လည်း။ သုတေသီနံ၊ သုတကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော ပညာရှိတို့၏။ သုတတ္ထာယ စ၊ သုတတိုးပွါး အကျိုး မျှားရန်အလို့ငှါလည်းကောင်း။ နိစ္ဆယဿ၊ မိမိပြအပ်သော အဆုံးအဖြတ်၏၊ ဝါ၊ စာကြည့်သူတို့အား ဖြစ်ပွါးလတ့်သော အဆုံးအဖြတ်ဉာဏ်၏။ ထိရတ္ထံ စ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့ တည်တံ့ခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း။ ပကာသယံ ပကာသယန္တော၊ အတိအကျပြည့်ဝစုံလင် အခြေအမြစ်ပါ ပေါ်လွင်အောင် ထုတ်ဆောင်ဖော်ပြလျက်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ သဒ်ရိတ္ဘာန၊ ကောင်းစွာပုံပြင် စီရင်ရေးသား၍[၂]။ တိံသာဓိကဋ္ဌသတေဟိ ဒိဝသေဟိ၊ သုံးဆယ်အလွန်ရှိသော ရှစ်ရာသော ရက်တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရက်ပေါင်း ရှစ်ရာ့သုံးဆယ် (၈၃၀) တို့ဖြင့်[၃]။ ဣမံ နိဿယံ၊

၁-ဋီကာသံဂါယနာ ပဉ္စမသန္နိပါတကို ၁၃၂၂-ခု တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၃-ရက် နေ့၌စ၍ ကျင်းပသည်။ ထိုဋီကာသံဂါယနာ၌ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့ကို ဝိနည်း ၁-ပိုင်း ဒီဃနိကာယ် ၁-ပိုင်းစသည်ဖြင့် အသီးအသီး ပိုင်းခြားပြီးလျှင် တပိုင်းဖြစ်စေ အပိုင်းများစွာဖြစ်စေ အကုန်လုံးဖြစ်စေ စွမ်းနိုင်သမျှ တာဝန်ယူ၍ အမြဲပို့ချတော်မူကြရန် သံဂါယနာတင်မထေရ်တို့အား အချင် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်ကြီး၏ ထုံးနည်းအရအားဖြင့် ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။ ထိုညွှန်ကြားချက်အရ (၁) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၂) မဟာဋီကာ (၃) ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော် (၄) ၎င်း၏အဋ္ဌကထာ (၅) မိလိန္ဒပဉ္ဟာပါဠိတော်ဟူသော ဤငါးကျမ်းကို တာဝန်ယူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် မဟာဋီကာကို ရှေးဦးစွာ ပို့ချခဲ့သည်၊ ဤအကြောင်းအရာကို ရည်သည်။

၂-ပို့ချအပ်ပြီးသောအနက်ကို တိုက်ပရိုက်တာခေါ် လက်နှိပ်စက်ဖြင့် အကြမ်းရိုက်စေသည်၊ ယင်းစာမူကြမ်းကို ကြည့်ရှုပြင်ဆင်၍ အချော ရိုက်စေသည်၊ ယင်းအချောကိုလည်း ကြည့်ရှု၍ ပြင်သင့်သမျှကို ပြင်သည်၊ ပုံနှိပ်တိုက်သို့ ပေးခါနီး၌လည်း ယင်းစာမူချောကို တဖန်ကြည့်ရှု၍ ပြင်သင့်သည်ကို ပြင်ပြီးမှ ပုံနှိပ်တိုက်သို့အပ်သည်၊ ပုံနှိပ်တိုက်မှ ပရူအချောကို တင်ပြသောအခါ၌လည်း ကြည့်ရှုစစ်ဆေး၍ ပြင်သင့်သမျှကို ပြင်ပြီးနောက် ပုံနှိပ်စေသည်။ ဤပုံဤနည်းဖြင့် အထပ်ထပ်ပုံပြင် ရေးသားသည်ကို ပြသည်။

၃-ဤရက်ပေါင်း ၈၃၀-မှာ ပို့ချသောရက်များသာ ဖြစ်သည်။ သီတင်းနေ့စသော မပို့ချနိုင်သော နားရက် အားရက်များနှင့် အခြားသို့ တရားဟောထွက်ခိုက်၌ ပျက်သော ရက်များပါ တွက်မည်ဆိုလျှင် ၆-နှစ်ခန့်ရှိသည်။ ထိုကြောင့် ၁၃၂၂-ခု တပို့တွဲလဆုတ်

ဤမဟာဋီကာနိဿယကျမ်းကို။ နိဋ္ဌာနံ၊ စ-လယ်-အဆုံး အကုန်လုံးပြီးစီးခြင်းသို့။ ပါပေသိ'၊ ရောက်စေခဲ့ပြီ။

၂၁။ ဣစ္စေဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာကာရသမ္ပန္နော၊ နိဿယတံထွာ ခြင်းအရာနှင့် ကောင်းစွာပြည့်ဝ စေ့ငစုံလင်လျက်ရှိသော၊ ဝါ၊ ကောင်းမြတ်ပြည့်စုံသည့် ရေးသားပုံအခြင်းအရာရှိသော၊ ဝါ၊ ရှိသောကြောင့်။ ဝိညုဝဏ္ဏိတော၊ ဤလိုနက်ဝှမ်း အလားတူကျမ်းကို ရေးစွမ်းနိုင်သည့် အရည်အချင်းပြည့်သော ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းအပ်သော[၁]။ အယံ

၃-ရက်မှ စ၍ အားသုတ်ခဲ့ကြောင်း ပြခဲ့၍ ၁၃၂၈-ခု တပို့တွဲလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့မှာ ပြီးစီးကြောင်း ပြလတ့် ဖြစ်ပေသည်။

၁-ပညာမဲ့တို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်းသည် ပမာဏမဟုတ် အရာမရောက်၊ ပညာရှိတို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်းသည်သာလျှင် ပမာဏမြောက်၍ အရာရောက်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ ဝိညုဝဏ္ဏိတော-ဟု ဆိုသည်။ ထိုတွင်လည်း ကျမ်းတခုကို ချီးမွမ်းလျှင် ထိုကျမ်းမျိုးကို ရေးစွမ်းနိုင်သော အရည်အချင်းရှိသည့် ပညာရှိက ချီးမွမ်းမှသာလျှင် ကောင်းကောင်း သဘာဝကျပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ "ဤလိုနက်ဝှမ်း အလားတူကျမ်းကို ရေးစွမ်းနိုင်သည့် အရည်အချင်းပြည့်သော ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းအပ်သော" ဟု အနက်ဖော်ထားပေသည်။ ထိုသို့သော ပညာရှိတို့၏ ချီးမွမ်းကြပုံကို ဤအရာ၌ အနည်းငယ် ထုတ်ပြပါဦးအံ့။

(၁) ဟံသာဝတီခရိုင် သံလျင်မြို့ သပြေကန် မဟာဓမ္မိကာရာမတိုက် အရှင်ဝါသေဋ္ဌ (ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓမ္မာစရိယ နှင့် သာသနဓဇသိရီပဝရဓမ္မာစရိယ သိရောမဏိ ဘွဲ့ရ) မထေရ်က အောက်ပါအတိုင်း ချီးကျူးစကား မြွက်ကြားလေသည်။

ဆရာတော်အရှင်မြတ်၏ ထူးခြားသောဉာဏ် ထက်သန်သော ဝီရိယ-ကရုဏာတို့ကို အစွဲပြုကာ ဖြစ်ခဲကြီးဖြစ်ပေါ်လာရသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-မဟာဋီကာနိဿယကို ဓမ္မဒါနအဖြစ်ရရှိခဲ့ရာ အဘိုးအနဂ္ဃ ထိုက်တန်လှသော ရတနာအသွင် ထင်မြင်အားရ ဝမ်းမြောက်လှပါသည်။ ကြည့်ရှုသုံးသပ်မိတိုင်း အနဂ္ဃတရအဖြစ်ကို နစ်နစ်ကာကာ န းလည်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းဋီကာသမယန္တရဂဏ္ဌိနိဿယကို ရခဲ့ဇဉ် ယခင်အခါကပင် ထိုသမယန္တရပိုင်း နိဿယကို ကြည့်ရခြင်းဖြင့် ထွက်ပေါ်လာမည့် နိဿယ၏ ကောင်းခြင်းဖြာဖြာ ပြည့်စုံလာမည်ကို မှန်းဆမြော်လင့် တောင့်တခဲ့ပါသည်။ မြော်လင့်ခဲ့သည့်အတိုင်းပင် အလွန်တွေ့ရခဲလှသော ကောင်းခြင်းဂုဏ်အင် စုံလင်ပြည့်ဝနေသည်ကို တွေ့ရသည်ဖြစ်ရာ အားရဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။

အဖွင့်ရှိသောကျမ်းများ၌ နိဿယရေးရသည်မှာ လွယ်ကူပါသော်လည်း ဤကဲ့သို့ အဖွင့်မရှိသောကျမ်းများ၌မူ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ အရပ်ရပ်မှာ နှံ့စပ် ကျေပွန်စွာ လေ့လာပြီး ဖြစ်မှသာ ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းတင်ပြနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုထက် မဟာဋီကာ၌ သမယန္တရဝါဒများဖြင့် ဖန်တီးထားခဲ့ပြန်ရာ သာမန် သမယန္တရဝါဒဗဟုသုတ တစွန်းတစမျှဖြင့် ထိုသမယန္တရဝါဒများကို အမှန်ကျအောင် ပြန်ပြနိုင်ဘို့ ခဲယဉ်းလှပါသည်၊ သကသမယ၌လည်း နှံ့စပ်ကျေပွန်နိုင်နင်းလှသဖြင့်၎င်း ပရသမယများကိုလည်း ရှာဖွေကြိုးစား လေ့လာထားသဖြင့်၎င်း အများမှောင်အတိကျနေသောအရာများ၌ အလင်းရောင်ထိုးပြပေးနိုင်ခဲ့သည်မှာ ယခုခေတ်သုတေသီများအဖို့ ကျေးဇူးတင်ဖွယ်ဖြစ်ရပါသည်။

(ဂန္ထေ၁)၊ ဤနိဿယကျမ်းသည်။ ဝဿာနံ၊ တို့၏။ အဋ္ဌဝီသာဓိကေ၊ ၂၈-ခု အလွန်ရှိသော။ တေရသေ သတေ၊ တဆဲ့သုံးရာမြောက်ဖြစ်သော။ သာကေ၊

ဝေါဟာရမကြွယ်လျှင်ရင်း, ဝေါဟာရကြွယ်စေကာမူ အကွက်ကျကျအသုံးမချတတ်လျှင်ရင်း သိလွယ်ထင်လွယ် နှစ်သက်ဖွယ်အနက်များကို ပေးနှင်းနိုင်ဖွယ်ရာမရှိပါ၊ ထိုနှစ်ချက်စလုံး စုံသောကြောင့်ပင် ခေတ်နှင့်လျော်လျက် နှစ်သက်ဖွယ်အနက်များချည်း တွေ့ရသည့်ပြင် အနက်ထင်လျှင် အဓိပ္ပါယ်သိသွားလောက်အောင် အဆင်အပြင် ကောင်းလှသဖြင့်လည်း ဤနိဿယမျိုးဖြစ်ပေါ်လာခြင်းအတွက် ဤခေတ်သုတေသီတို့အဖို့ ကံကောင်းလှပါပေသည်။

အများသိနေသော အသိများသော အနက်အဓိပ္ပါယ် အဆုံးအဖြတ်ကို ပြဖို့ရာမှာ ခက်ခဲလှသည်မဟုတ်ပါ၊ အများမမြင်နိုင် တွေ့နိုင်ခဲသောစာပျက်ကို ပြင်နိုင်ခြင်း, မှုပ်ကွက်ကို ဖော်နိုင်ခြင်း, အသစ်အဆန်းမှတ်စရာကို ပြနိုင်ခြင်းတို့မှာ စဉ်းစားခြင်း အလေ့အကျင့်အထုံ ရလျက်ရှိသော ထူးခြားသော ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အရာသာဖြစ်ရာ ဤ (မဟာဋီကာ-နိဿယ) ကျမ်း၌ ထိုကဲ့သို့ အများစုမမြင်နိုင် မတွေ့ရဘူးသေးသော အသစ်အဆန်း မှတ်စရာများကို နိဒါန်းအရရင်း, ကြည့်ရှု၍ တွေ့ပြီးစာသားများအရရင်း ပါဝင်နေကြောင်း သိရသည်ဖြစ်ရာ ဆရာတော်၏ အမှန်လိုလား စဉ်းစားဆင်ခြင်ဉာဏ် ထက်သန်ခြင်း,အသစ်အသစ် ဗဟုဿုတလိုလားခြင်းတို့မှ ရအပ်သောလာဘ်များအဖြစ် နှစ်သက်အားရ အများကပင် ကျေနပ်ဝမ်းသာ ကျေးဇူးတင်ကြပါလိမ့်မည်။

ဤလို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ နိဿယမှာ ယခုခေတ်၌ အမှန်ပင်လိုလျက်ရှိခဲ့ရာ ထိုလိုကွက်ဟာကွက်ကို ဖော်ထုတ်ဖြည့်စွက်ကာ သာသနာပြုတော်မူခဲ့သည်ကို အားလုံးကပင် ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်ကြရပါလိမ့်မည်။ ထိုထက် သာမန်နိဿယမျှမဟုတ်ပဲ ထူးကဲစွာ အကျိုးဆောင်မည့် နိဿယကောင်းတခုဖြစ်ပြန်ရာ ဤနိဿယနေရာကို ယူနိုင်မည့် ဤထက်သာလွန်သော နိဿယကောင်းတခု ပေါ်ပေါက်ဖို့ရာ လွန်စွာခဲယဉ်းလိမ့်မည်ကို စဉ်းစားဉာဏ်ရှိသူတိုင်းက မြင်ကြရပါလိမ့်မည်။ (ဤသည်ကား ဋီကာနိဿယ ပဌမတွဲရှစဉ်က ပြန်ကြားစာ၌ ပါဝင်သော ချီးကျူးစကားဖြစ်သည်)

ဆရာတော်၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ (ဒုတိယတွဲ) ဓမ္မဒါနကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ တပည့်တော်များအဖို့ အဘိုးအနဂ္ဃ ထိုက်တန်လှသော ရတနာကိုရဘိသကဲ့သို့ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ရပါသည်။ မှတ်ချက် ပုဒ် အနက်အဆုံးအဖြတ်ကလေးများကိုရွေးကာ ကြည့်ရှုသုံးသပ်ခဲ့ရပါပြီ၊ အချို့အများတကာ သိနိုင်ခဲသော ပဒ ပဒတ္ထများ၌ ကြိုးစားပြီး အမှန်ကို ဖော်ပြထားခဲ့ရာ သာမန်နိဿယမျှ မဟုတ်သည်ကို ဥ ့န်ပြလျက်ရှိနေကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ဆရာတော်၏ ဉာဏ်စွမ်းကိုရင်း, ကြိုးစားတော်မူခဲ့သော ဝီရိယကိုရင်း အထင်ကရမြင်ရသည်မှာ ချီးကျူးဂုဏ်တင်ဖွယ် ဖြစ်ရပါတော့သည်။ အများပင် မြင်တွေ့ရခဲသော အသောကာ-ဝဒါန (ဒု-၂၆၁) ကို ထည့်သွင်းပြလိုက်သည်မှာလည်း ကျေးဇူးတင်ဖွယ်ရာ ဖြစ်ရပါသည်။ (ဤသို့စသည်ဖြင့် ဒုတိယတွဲရစဉ်က ပြန်ကြားစာတွင် ချီးကျူးမြွက်ကြားလိုက်သည်)

(၂) ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက် တိုက်အုပ်ဆရာတော် အရှင်နန္ဒိယ မထေရ်က အောက်ပါအတိုင်း ချီးကျူးစကားမြွက်ကြားလေသည်။

ဆရာတော်၏ သမယန္တရပိုင်းဆိုင်ရာ စာအုပ်ကလေးများ ရရှိစဉ်ကပင် မဟာဋီကာ၏ မှီရာနိဿယကို မဟာစည်ဆရာတော်ရေးလျှင် သာလွန်ကောင်းမွန်မည့် အကြောင်းကို အချင်းချင်း နှီးနှောပြောဆိုခဲ့ကြဘူးပါသည်၊ နောက်မကြာမီ မျှော်လင့်သည့်အတိုင်းပင်

သကရာဇ်၌၊ ဝါ၊ သကရာဇ် ၁၃၂၈-ခုနှစ်၌။ မာဃဇုဏှာယ၊ တပို့တွဲလဆန်းပက္ခ၏။ စုဒ္ဒသေ၊ တဆယ့်လေးရက်မြောက်နေ့၌၊ ဝါ၊ တပို့တွဲလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့၌။

ရှင်းနိဿယ ပဌမအုပ် ထွက်လာသဖြင့် မဟာဋီကာနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်တွေဝေမှုတို့ကို ဖြေရှင်းနိုင်တော့မည်ဟု အထူးဝမ်းသာလျက်ရှိကြပါသည်။ (ဤသို့စသည်ဖြင့် ပြန်ကြားချီးကျူးလိုက်သည်)

(၃) ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး ဇမ္ဗူဒီပကျောင်းဆောင် တိပိဋက ပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်ကျမ်းပြုဌာန မဟာနာယက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဦးဉာဏုတ္တရ အရှင်မြတ်က အောက်ပါအတိုင်း ချီးကျူးစကား မြွက်ကြားလေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆိုတာ အဋ္ဌကထာကို ပြောပါတယ်၊ အဲဒီ အဋ္ဌကထာရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို ထပ်ဖွင့်တဲ့ ဋီကာဆိုတာလဲ ရှိပါတယ်၊ အဲဒီ ဋီကာက သာခက်သွားတယ်၊ ဒီဋီကာဟာ ဘယ်လောက်ခက်သလဲဆိုယင် ပါဠိသက်သက် တတ်နေရုံနဲ့တော့ ဒီဋီကာရဲ့ ပုဒ်ပါဌ်ရှိသမျှကို အပြည့်အစုံ အနက်မပြန်နိုင်ဘူး၊ ပါဠိသက်သက်သာမဟုတ်သေးဘူး၊ သက္ကဋပါ တတ်ပါတယ်ဆိုတောင်မှ သဘာဝကို နားမလည်လို့ရှိယင် ဒီဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာကို နိဿယမရေးနိုင်ပေဘူး။ အဲဒီလောက်ခက်တဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာကြီးကို မဟာစည်ဆရာတော်က နိဿယ ရေးပါတယ်၊ ရေးရုံတင်မကပါဘူး၊ ပဌမတွဲဆိုယင် ထွက်ပေါ်ပြီးတော့တောင်နေပါပြီ။ (၁၃၂၈-ခုနှစ်က ပြောသောစကားဖြစ်သည်)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာနိဿယကို ရေးမယ်ဆိုယင် ခုနကပြောသလိုဘဲ ပါဠိကျမ်းဂန် အမျိုးမျိုးမှာလဲ ကျွမ်းကျင်ရမယ်၊ သက္ကဋကျမ်းဂန်အမျိုးမျိုးလဲ နားလည်ရမယ်၊ သက္ကဋမှာ ဒဿန လို့ ခေါ်တဲ့စကားရှိတယ်၊ ဒဿနဆိုတာ အယူဝါဒကို ပြတဲ့အပိုင်းဖြစ်တယ်၊ သက္ကဋနဲ့ ရေးထားတဲ့ အဲဒီဒဿန အမျိုးမျိုးတွေကိုလဲ နားလည်ရမယ်၊ အဲဒီအယူဝါဒအမျိုးမျိုးတွေကို စုပေါင်းဖော်ပြထားတဲ့ (သဗ္ဗဒဿနသင်္ဂဟ) ဆိုတဲ့ ကျမ်းမျိုးတွေရှိတယ်၊ ဒါမျိုးတွေကိုလဲ မဟာစည်ဆရာတော်က ကောင်းကောင်းလေ့လာထားတယ်၊ ဒီလို လေ့လာထားလို့သာ လျှင် မဟာဋီကာမှာ အဲဒီဝါဒတွေနဲ့ စပ်တဲ့အပိုင်းတွေကိုလဲ ရှင်းလင်းပြီးရေးနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီ မဟာဋီကာမှာပါတဲ့ အခြားအယူဝါဒတွေကို ရေးထားတဲ့ သမယန္တရပိုင်းဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီအပိုင်းဟာ ခက်လွန်းလို့ မဟာစည်ဆရာတော်က သူများတွေလဲ ခက်ကြပေလိမ့်မယ်လို့ မျှော်တွေးပြီး အဲဒီ သမယန္တရပိုင်းကို သီးခြားနိဿယတခု အဖြစ်နဲ့ ရေးသားပုံနှိပ်ပြီး ဖြန့်ဝေထားပါတယ်၊ အဲဒါလဲ ဋီကာနိဿယ စတုတ္ထတွဲ စာအုပ်လောက်မှာ ပါလိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီဋီကာနိဿယမှာ ပြောစရာ ချီးကျူးစရာတွေကတော့ အများကြီးရှိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အချိန်က မရဘူး၊ ဒါကြောင့် တိုတိုနဲ့ပြီးအောင် အဲဒီ မဟာဋီကာနိဿယရဲ့ နိဒါန်းကို ရေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ပြောထားတာကလေးတွေကိုဘဲ ထုတ်ပြပါတော့မယ်။ 'ပါဠိဘယ်လောက် တတ် တတ်၊ သက္ကဋဘယ်လောက် တတ် တတ်၊ လာခဲ့ပါ၊ ဒီနိဿယမျိုးရေးပါဆိုယင်တော့ မရေးနိုင်ဘူး' လို့ ခုနကပြောခဲ့သလိုဘဲ အဲဒီနိဒါန်းရေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က စကားတလုံး သုံးထားတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့—

မဟာဋီကာနိဿယကို ကြည့်ယင် ဒီလိုကြည့်စမ်းပါ တဲ့၊ 'မဟာစည်ဆရာတော်ဟာ ဘယ်လောက် ခက်ခက် ခဲခဲ ရေးသားထားသလဲ၊ ဒီနိဿယဟာ ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲ၊ ဘယ်လောက်ပြည့်စုံသလဲ' ဆိုတာ နိဿယကိုချည်း လျှောက်ကြည့်ရုံနဲ့တော့ သိမယ်မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ဘယ်လိုမှသိနိုင်မလဲဆိုယင်-မဟာဋီကာပါဌ်မှာ (အထူးခက်တယ်လို့ ထင်ရတဲ့) ကြိုက်

အနာယာသေန၊ မပင်မပန်း ရှင်လန်းကြည်သာ ချမ်းမြေ့စွာဖြင့်။ (ကျမ်းပြုသူ၏ အနာယာသဘာဝကို ကျမ်း၌ တင်စား၍ ဆိုသည်) နိဋ္ဌိတော၊ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်သတည်း။

၂၂။ စ၊ ပတ္ထနာဆုကောင်း တောင်းဆိုလိုက်ဦးအံ့။ အယံ(ဂန္ထော)၊ ဤနိဿယကျမ်းသည်။ အနာယာသေန၊ မပင်မပန်း ရှင်လန်းကြည်သာ ချမ်းမြေ့စွာဖြင့်။ ကေဝလီ၊ ဆိုဖွယ်အလုံးစုံ အကုန်စေ့ငုပြည့်ဝစုံလင်သည်ဖြစ်၍။ နိဋ္ဌံ၊ ပြီးဆုံးအောင်မြင်ခြင်းသို့။ ဂတော ယထာ၊ ရောက်လေသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဧန္တုနံ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏။ ကလျာဏသက်ပွါ၊ အခြားသူအား မထိပါးဘဲ ကြီးပွါးချမ်းသာ ဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်း အကြံအစည်ကောင်းတို့သည်။ နိဋ္ဌံ၊ ပြီးဆုံးအောင်မြင်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တု၊ လျင်မြန်ထုတ်ချောက် ဆိုက်ရောက်ပါစေကုန်သတည်း။

၂၃။ တု၊ စာအုပ်ဖြစ်အရောက် ပြီးမြောက်သည်ကို ပြဆိုဦးအံ့။ သေနိဿယော၊ ဤနိဿယကျမ်းသည်။ တိံသာဓိကေ တေရသေ သတေ သာကေ-ဝဿေ၊ သုံးဆယ်အလွန်ရှိသော တဆဲ့သုံးရာမြောက်ဖြစ်သော သကရာဇ်နှစ်၌၊ ဝါ၊ ၁၃၃၀-ပြည့်နှစ်၌။ ပရိမုဒ္ဒိတပေါတ္ထကဘာဝေန၊ ၄-တွဲလုံးအစုံ အကုန်ပုံနှိပ်ပြီး စာအုပ်ကြီးများအဖြစ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်သတည်း။

ရာအခါ်းက စာတရွက်လောက်ကို ဖတ်လိုက်ပါ၊ ဖတ်ပြီးပြီဆိုတော့ အဲဒီပါဠိတွေကို ကိုယ်ကြိုက်သလို ကိုယ်ပိုင်သလို ကိုယ်နိုင်သလို အနက်ပေးပြီးစာနဲ့လဲရေးထားပါ၊ ပြီးတော့ အဲဒီကိုယ်ရေးထားတဲ့စာနဲ့ မဟာစည်ဆရာတော်ရဲ့ နိဿယနဲ့ တိုက်ကြည့်လိုက်ပါ၊ အဲဒီအခါကျယင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘယ်လောက်စွမ်းသလဲ မဟာစည်ဆရာတော်ရဲ့ နိဿယဟာ ဘယ်လောက်သဘာဝကျသလဲဆိုတာ ကောင်းကောင်းကြီးသိပါလိမ့်မယ် တဲ့။ ဒီလို နိဒါန်းရေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီနိဿယ ဘယ်လောက်ကောင်းတယ်ဆိုတာကို ကျမ်းစာသား မဖတ်ရသေးခင် နိဒါန်းကြည့်ကတဲက သိနှင့်ရတယ်။ ဘုန်းကြီးက နိဒါန်းကိုကြည့်ရင်း 'ဒီကိုယ်တော်ပြောတာ မှန်ပေတယ် သဘာဝကျပေတယ်' လို့ ချီးကျူးမိတယ်။ စာဆိုတာ သူများရေးထားတာကို ကြည့်လိုက်ယင် ဘာသိလွယ်ပါတယ်၊ ကောင်းသားဘဲလို့လဲ သဘောကျတတ်ပါတယ်၊ ခက်တယ်လို့တော့ မထင်တတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူများရေးထားတာကို မကြည့်ဘဲနဲ့ ကိုယ်တိုင် ရေးစမ်းပါဆိုတော့ စွမ်းနိုင်ခဲပါတယ်၊ မလွယ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သူများရေးထားတာကို မကြည့်သေးခင် မဟာဋီကာမှ ကြိုက်ရာ စာတရွက်ကို လှန်ပြီး ကိုယ့်ဉာဏ်စွမ်းအားရှိသမျှ နိဿယရေးပြီးတော့မှ မဟာစည်ဆရာတော်ရဲ့ နိဿယနဲ့ တိုက်လိုက်ပါ၊ ဘယ်လိုကွာခြားသွားတယ်ဆိုတာ သိပါလိမ့်မယ် တဲ့၊ အဲဒီလို နိဒါန်းရေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က စကားတလုံး သုံးထားပါတယ်။ (ဤသို့စသည်ဖြင့် သာသနာ့ရိပ်သာ၌ ၁၇-ကြိမ်မြောက် သြဝါဒခံယူပူဇော်ပွဲမှာ ချီးကျူးမြွက်ကြားသွားပါသည်၊ နိဿယပြုသူကို ချီးကျူးခြင်းဖြစ်သော်လည်း နိဿယကို ချီးကျူးခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။)

၂၄။ စ၊ အာသီဝိစာ မဂ်လာစကား မြွက်ကြားလိုက်ဦးအံ့။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ စ၊ မဂ်ကျမ်းသည်ရင်း။ မဟာဋီကာ စ၊ သည်ရင်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှ လောက်ကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတေ၊ မကွယ်ပဘဲ တည်မြဲတည်လျက်ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ အယံ (နိဿယော)၊ ဤနိဿယကျမ်းသည်။ တဿာ၊ ထိုမဟာဋီကာ၏။ အတ္ထံ၊ ကွယ်ဝှက်နက်နဲ သိုနိုင်ခဲသောအနက်ကို။ ဒဿယံ·ဒဿယန္တော၊ ပြလျက်။ လောကမှိ၊ လောက၌၊ တိဋ္ဌတံ၊ မကွယ်ပဘဲ တည်မြဲတည်တံ့ နေပါစေသတည်း။

၂၅။ စ၊ တောင်းပန်စကား ပြောကြားဦးအံ့။ ယေ၊ အကြင်ပညာရှိ တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဿယကျမ်း၌။ ဦနဋ္ဌာနာနိ၊ မှန်ကန်တိကျ ပြည့်ဝစေရေး လိုနေသေးသောအရာတို့ကို[၁]။ ပူရေတုံ၊ မှန်ကန်တိကျ ပြည့်ဝစေလျက် ဖြည့်စွက် ခြင်းငှါ။ စေ သက္ကောန္တိ၊ အကယ်၍ တတ်စွမ်းနိုင်ကုန်ငြားအံ့။ တေ၊ တတ်စွမ်း နိုင်ဘိ ထိုပညာရှိတို့သည်။ တာနိ၊ လိုနေသေးသော ထိုအရာတို့ကို။ ပရိပူရေန္တု၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အချင်းခပ်သိမ်း ပြည့်စုံအောင် ဉာဏ်တန်ဆောင် အလင်းဖွင့်လျက် ဖြည့်စွက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သော၊ ဤစကားသည်။ မေ၊ ကျယ်ပြန့်နက် ဝှမ်း ဤနိဿယကျမ်းကို ကြိုးပမ်းတီထွင် စီရင်ပြုလုပ် အကျွန်ုပ်၏။ အဘိယာ- စနာ၊ သာသနာ့အကျိုး တိုးထက်တိုးအောင် မျှော်ကိုးထောက်ထား နှိမ်ချ သောအားဖြင့် လေးစားဖြောင့်စင်း တောင်းပန်ခြင်းပါပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် နိဂုံးစကားရပ် အပြီးသတ်ပါသတည်း။

နိဿယနိဂမနံ၊ နိဿယ၏နိဂုံးသည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

ဤတွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ အလုံးစုံပြီး၏။

၁-"ဤပါဌ်၏ ကျမ်းရင်းကို မတွေ့ရသေး၊ ဤပါဌ်အနက်ကို မှန်ပြီဟု မယူအပ်သေး၊ ဤထက်ကောင်းသော အနက်ကို ကြံပါကုန်၊" ဤသို့စသည်ဖြင့် ဖော်ပြထားသော အရာ တို့ကို ရည်ရွယ်ပါသည်။

မဟာဋီကာနိဿယဿ စတုတ္ထဘာဂေ

လက္ခဏာဒိပုဒ်အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အံသုံ	၃၅၀
အကနိဋ္ဌဂါမိ	၆၁၄
အကာမကာရိယတော	၄၅၅
အကုသလကမ္မပထာ	၅၃၅
အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ	၅၃၅
အဂတိ	၅၃၄
အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော	၅၂၂
အဂ္ဂိဒါနမတ္တေန	၂၀၄
အင်္ဂပစ္စင်္ဂသန္ဓိနံ	၁၀၇
အင်္ဂုလပမာဏေ	၃၅၀
အစ္စန္တာဘာဝ	၂၂၆
အစ္စန္တိကံ	၃၁၅
အဇ္ဈေဇ္ဇသုတ္တာဝုတာဘောဇ္ဇမဏိ	၇၀
အဇာတပုတ္တော	၄၃၁
အဇီဝသညာ	၂၃၀
အဋ္ဌလိကမ္မံ	၆၁၀
အဋ္ဌလိကရဏီယော	၆၁၁
အညမညုပကာရိတာယ	၆၀၁
အညာဒိသိ	၅၇၉
အညောညအဘာဝ	၂၂၆
အဋ္ဌမကော	၄၇၁
အဓေုကာဒသ	၁၉၉
အတမ္မယတာ	၅၀၆
အတိထိကိရိယာ	၁၄၅
အတိမာဝတိ	၂၄၂
အတိသုက္ကဇာတိ	၂၃၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အတ္တသင်္ကန္တိဒဿနံ	၁၇၄
အတ္ထကိစ္စံ	၁၁၃
အတ္ထကိစ္စသိဒ္ဓိ	၂၄၄·၂၄၇
အဒိဋ္ဌ	၂၂၃
အဒိဋ္ဌသာမတ္ထိယေန	၂၅၇
အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာ	၅၁၇
အဓိတိဋ္ဌနကဿ	၁၀၆
အဓိပညာမေဝဝိပဿနာ	၃၆၆
အဓိမာနိကေန	၃၉၁
အနဝညာတံ	၂၀
အနဝဋ္ဌာနပသင်္ဂေါ	၅၆၁
အနာဂါမိမဂ္ဂေါ	၅၁၀
အနာဂါမိ	၅၁၀-၆၁၃
အနိဋ္ဌဝေပက္ကံ	၆၆
အနိဿရိယတော	၄၅၅
အနုပဒိန္နေန	၂၀၂
အနုပရမော	၅၃၅
အနုပ္ပါဒနိရောဓတော	၃၇၄
အနုပ္ပါဒနိရောဓော	၃၇၄
အနုဗျဉ္ဇနဿာဒဂဓိတံ	၈၁
အနုမီယတိ	၅၄၉
အနုသယာ	၅၃၄
အနုဿာသတိ	၅၂၄
အနေကဝဏ္ဏရစိတာ	၅၁၃
အန္တရာယတိ	၂၀
အန္ဓဗိမိရဿ	၁၀၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
[အ]	
အပစုရဘာဝတော	၁၃၄
အပရံ	၂၂၈
အပရတ္ထ	၂၂၃
အပရသာမည	၂၂၅
အပရိဏာယကော	၇၁
အပဝဂ္ဂသိဒ္ဓိ	၂၃၈
အပါဟတံ	၂၅၃
အပ္ပကသိရေန	၁၂၈
အပ္ပဋိဝတ္တိယံ	၁၂၉
အပ္ပနာကာရေန	၅၇၇
အဗျတ္တ	၂၁၂
အဗျာပါရနယော	၃၈၂
အဘယဋ္ဌာနံ	၄၈၆
အဘိညာတာ	၅၆၂
အဘိနဝါဝတ္ထာ	၃၇၁
အဘိနိဝေသော	၄၈၄
အဘိဗျတ္တိပက္ခေ	၂၂၁
အဘိမတတာ	၁၂၈
အမတရသံ	၄၈၀
အမနက	၂၃၀
အမ္ဗမာတုလုင်္ဂါဒိဗီဇာနံ	၁၁၅
အယုတသိဒ္ဓ	၂၂၉
အယုတ္တသမ္ဗန္ဓေ	၂၂၉
အယုတ္တိ	၅၈၀
အရဟံ	၅၁၀
အရဟတ္တံ	၅၁၀
အရိယဂေါတ္တဘာဝနံ	၅၁၂
အရိယဝံသကထာယံ	၃၅၈
အရူပမုခေန	၁၉၄
အလဒ္ဓသဟာယတ္တာ	၈၁
အလာတစက္ကံ	၃၈၆
အဝခေပနံ	၂၂၄
အဝဂါဠှတတ္တာ	၂၃၈
အဝဋ္ဌိတံ	၅၇၉
အဝတ္ထန္တရပ္ပတ္တိယာ	၃၄၃
အဝတ္ထဘေဒေါ	၃၄၂
အဝယဝလေသဘူတံ	၃၅၀
အဝလမ္ဗန္တိ	၈၀
အဝသဝတ္တကတော	၄၅၅
အဝိကလိန္ဒြိယာ	၇၉
အဝိစ္ဆေဒေါ	၅၃၅
အဝိဒ္ဒါ	၁၆၀
အဝိပရီတဒဿနံ	၂၈၄
အဝိသဋ္ဌာသယော	၄၈၉
အဝိသေသိနော	၂၁၃
အသနသာရမယံ	၅၁၄
အသနိမဏ္ဍလံ	၁၈၉
အသပ္ပါယလေပနံ	၁၇၅
အသမ္မောဟဘူမိ	၂၃၉
အသလ္လက္ခိတံ	၃၄၅
အသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ	၁၅၄
အသေရိ	၃၁၇
အသောကရုက္ခ	၃၅၇
အသ္မိတာ	၂၁၂
အဟံကာရ	၂၁၁
အဟံဗုဒ္ဓိနိဗန္ဓနော	၄၀၁
[အာ]	
အာကရုပ္ပန္န	၃၅၆
အာကာရာ	၂၀၅
အာကုစနံ	၂၂၄
အာဂတမဂ္ဂံ	၄၈၆
အာဂန္တုကဒါနံ	၆၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာဒါသံ	၂၀၃
အာဒိကမ္မိကဿ	၃၆၉
အာဒီနဝါနုပဿနာ	၃၆၆
အာယုသင်္ခါရာ	၆၀၆
အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ	၂၉၈
အာရမ္မဏဃနတာ	၄၁၀
အာလမ္ဗနတော	၄၇၆
အာလုနဝိသီဏံ	၂၆၂
အာလောစိတော	၄၈၈
အာဝါသမစ္ဆရိယံ	၅၃၆
အာဝါဟာဒီသု	၁၄၅
အာဝေဏိကာ	၅၆၂
အာဝေဓဂါဟာပနေန	၄၄၇
အာသင်္ကန္တော	၂
အာသဝသမညာ	၂၃၄
အာသဝါ	၅၃၄
အာဟုနံ	၁၄၅-၆၁၀
အာဟုနေယျော	၆၁၀
[ဣ]	
ဣဋ္ဌဝေပက္ကံ	၆၆
ဣဏဂ္ဂဟဏကိရိယာယ	၁၁၈
ဣဏဒါနေ	၁၁၇
ဣတ္တရံ	၁၆၉
ဣရိယာပထော	၃၃၀
ဣဿရကုတ္တပြဟ္မကုတ္တာဒိ	၆၉
ဣဿာသော	၅၁၄
[ဥ]	
ဥစ္ဆုယန္တေ	၂၀၄
ဥစ္ဆုရသံ	၂၀၄
ဥညာတတာ	၁၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဥ]	
ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယေ	၅၂၄
ဥဒ္ဓံဘာဂိယာနိ	၅၁၅
ဥဒ္ဓံသောတော	၆၁၄
ဥဒ္ဓမုခတာ	၁၇၈
ဥပကာရကဿ	၂၈
ဥပကာရကော	၁၁
ဥပကာရဝတီ	၅၁၃
ဥပက္ခလနံ	၁၈၄
ဥပတ္ထ	၂၁၆
ဥပဓာရဏတ္ထော	၄၇၆
ဥပနယ	၅
ဥပနိဿယကောဋိ	၁၅၉
ဥပပရိက္ခမာနာနံ	၁၂၉
ဥပရူပရိ	၁၈၈
ဥပလီယနာဓိပ္ပါယေန	၃၁၉
ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော	၄၈၂-၉၊ ၄၇၀
ဥမ္မတ္တကဝိပ္ပလာပသဒိသေ	၂၁၀
[ဧ]	
ဧကတ္တနယော	၁၇၆
ဧကဒေသသရူပေကသေသော	၁၂၈
ဧကပ္ပဋိဝေဓံ	၅၅၃
ဧကဗီဇီ	၆၁၂
ဧကာဒသံ	၁၉၉
ဧကာဝဇ္ဇနာ	၁၆၆
ဧကိန္ဒြိယဇီဝ	၂၃၀
[ဩ]	
ဩကာသဒါနံ	၅၅
ဩက္ကန္တိံ	၂၆
ဩဃာ	၅၃၄
ဩပပါတိကာ	၁၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကံသလောဟံ	၃၅၆
ကင်္ခါသန္တိဂိဒ္ဓါသန္တိနံ	၃၄၇
ကဏ္ဍာဒေါ	၆၉
ကတကဗီဇံ	၂၀၃
ကဗရမဏိ	၃၅၆
ကမ္မပုဂ္ဂလဗီဝယောဂေါ	၂၃၄
ကမ္မပစ္စယံ	၃၂၉
ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ	၃၂၉
ကမ္မဝိသေသော	၂၈၁
ကမ္မသင်္ခေပေါ	၁၇၀
ကမ္မာနုပေက္ခံ	၃၄၁
ကရီသာဝတ္တော	၂၆၀
ကလလရူပံ	၁၆၄
ကလာပသမ္မသနံ	၂၉၆
ကာယသက္ခိ	၄၈၀
ကာယာဒိ (ဝါဒ)	၂၁၀
ကာရကလက္ခဏံ	၁၀
ကာလန္တရဒဿနံ	၅၅၃
ကာဋ္ဌတိပု	၃၅၆
ကာဋ္ဌလောဟံ	၃၅၅
ကာဋ္ဌသိလာ	၃၅၆
ကိစ္စဿနတာ	၄၁၀
ကိစ္စတာဝါရံ	၄၉၅
ကိဉ္စိမတ္တမ္ပိ	၄၇
ကိတ္တိမလောဟံ	၃၅၅
ကိလမနာကာရော	၃၄၃
ကိလေသာ	၅၃၄
ကုက္ကုရသီလေန	၁၂၄
ကူဋ္ဌဋ္ဌတာ	၄၅၄
ကုဏ္ဍံ	၄၀၇
ကောလံကောလော	၆၁၁
ကောသကာရကိမိ	၁၇၆
[ခ]	
ခန္ဓဘာရနိက္ခေပေါ	၃၄၁
ခယသဘာဝတော	၃၀၅
ခိဍ္ဍာရတိ	၃၄၇
ခုဒ္ဒါတဏှာ	၃၂၂
ချာတိ	၂၁၂
[ဂ၊ ဃ]	
ဂန္ထဝိတ္ထာရံ	၂၁
ဂန္ထာ	၅၃၄
ဂန္ဓတမ္ဗတ္တာ	၂၁၃
ဂုရုတ္တ	၂၂၃
ဂုသာဂုဏ္ဌိကံ	၁၀၉
ဂေါယူထေန	၂၆၂
ဂေါသီလေန	၁၅၄
ဃနသညာ	၁၇၄၊၅၆၆
[စ]	
စက္ခုမန္တော	၂၄၃
စတုရိန္ဒြိယ (ဗီဝ)	၂၃၁
စ-သဒ္ဒတ္ထသမာသံ	၁၆၂
စိတ္တကမ္မဿ	၂၀
စိတ္တကာရာဒယော	၁၃၀
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ	၃၃၃
စိတ္တုပ္ပါဒေါ	၅၃၅
စုဋ္ဌသောတာပန္နော	၂၉၄
ဆန္ဒဝတော	၁၀
ဆဝိဝဏ္ဏော	၃၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဇ]	
ဇမ္ဗုဒီပဝါသီနံ	၂၉၆
ဇရာဒီသု	၃၂၂
ဇလာဗုအဏ္ဍရိကေ	၃၃၅
ဇာတိလောဟံ	၃၅၅
ဇီဝါဒိ (ဝါဒ)	၂၁၀
ဇီဝိတပရိက္ခာရာနံ	၁၂၈
[ဉ၊ ဌ]	
ဉာဏုတ္တရသ္သ	၄၈၃
ဉာတဝတ္တိ	၂၈၇
ဉာန	၂၁၂
ဌိတိဋ္ဌာပကတ္တ	၂၂၃
[တ]	
တံသာခနီ	၃၀၂
တဋ္ဋတဋ္ဋာယန္တိ	၃၅၀
တဏ္လုလေယျကသ္သ	၆၇
တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ	၅၆၅
တဒတ္ထနိယျာတနေ	၁၁၈
တနုဘာဝတ္ထံ	၅၁၇
တန္တဝါယော	၁၃၉
တန္တာကုလကံ	၁၈၉
တမ္ဗပါဏိဒီပဝါသီနံ	၂၉၆
တမ္မတ္တာ	၂၁၃
တမ္မယတာ	၅၀၆
တသ	၂၃၀
တာဏာသိသာယ	၃၁၉
တာဝကာလိကတာ	၃၄၂
တိဏုက္ကာ	၃၅၀
တိပိဋ္ဋကစူဠနာဂတ္ထေရော	၄၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[တ]	
တိပိဋ္ဋကစူဠာဘယတ္ထေရော	၄၉၀
တိဗ္ဗသံဝေဂတ္တာ	၄၂၈
တိရိယဂမနံ	၁၈၇
တိလဋ္ဌုဏ္ဏံ	၂၀၃
တိဝိဋ္ဌိယ	၂၃၀
တုစ္ဆတော	၄၅၅
တေဇဟီနံ	၂၄၇
[ထ၊ ဒ]	
ထမ္ဘ	၅၄၀
ထူလသရီရ	၂၁၇
ဒက္ခိဏောယျော	၆၁၀
ဒဏ္လာရဇိ	၃၈၅
ဒမိကလသိယံ	၂၀၄
ဒန္ဓနိရောဓံ	၃၂၅
ဒသဒသနာဒိကာ	၃၄၈
ဒဿနန္တရပရံ	၅၅၄
ဒါရုဥက္ကာ	၃၅၀
ဒိဋ္ဌန္တော	၆
ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနိယော	၅၃၃
ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော	၄၇၇၊၄၈၀
ဒုက္ခာဘိတိယာ	၃၁၉
ဒုက္ခမတာ	၃၄၃
ဒုက္ခိတော	၁၆၂
ဒုဗ္ဗာယ	၆၇
ဒူရေပါတိနော	၅၁၄
ဒေဝတူပသံဟာရ	၃၁၈
ဒေဝပုတ္တမာရသ္သ	၃၂၂
ဒေဟန္တရသင်္ကမနံ	၆၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော
[ဒ]	
ဒေသနာဝိလာသ	၆၁၊၆၂
ဒြဗျာဒိကာ	၂၂၂
ဒြဗျာနိ	၂၂၂
ဒွတ္တိံဇဝနဝီထိသု	၅၀၃
ဒွိအံသိကံ	၄၅၁
ဒွိအဏုက	၂၂၆
ဒွိန္ဒြိယ (ဇီဝ)	၂၃၀
[ဓ]	
ဓနုကေန	၄၆၂
ဓမ္မဂဏနတော	၁၂၄
ဓမ္မစက္ကံ	၁၂၉
ဓမ္မဋ္ဌိတိ	၂၉၁
ဓမ္မတာရူပံ	၃၄၁
ဓမ္မပ္ပဝတ္တိ	၂၈၈
ဓမ္မာနုသာရီ	၄၇၄၊၄၈၀
ဓမ္မိနော	၆၊၂၂၁
ဓမ္မိမတ္တော	၆
ဓမ္မိ	၂၄၂
ဓမ္မုဒ္ဒစ္စံ	၃၈၉
ဓွံသဘာဝ	၂၂၆
[န]	
နယဝိပဿနာ	၂၉၆
နဝနီတံ	၂၀၄
နာဂနာသိကာလောဟံ	၃၅၆
နာဘိမူလာနုဂတာဟိ	၃၃၅
နိက္ခိတ္တဓုရဿ	၃၈၉
နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ	၂၂၉
နိဂမနံ	၇
နိစ္စပဋိက္ခေပေါ	၃၄၂
နိစ္ဆိနန္တိ	၈၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော
[န]	
နိဇ္ဇရော	၂၃၄
နိပ္ဘာနသီလဿ	၃၁၈
နိပ္ပေါဋ္ဌိယမာနံ	၄၆၂
နိဗ္ဗုဒ္ဓကရဏော	၄၄၈
နိဗ္ဗေဌေတုကာမတာ	၄၄၅
နိမိတ္တဿာဒဂဓိတံ	၈၁
နိယတိသင်္ဂတိ	၇၀
နိရုဿာဟော	၄၁
နိလီယတိ	၂၄၂
နိဋ္ဌံ	၁၈၉
နီဝရဏာနိ	၅၃၄
[ပ]	
ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရေ	၄၉၂
ပစ္စက္ခသိဒ္ဓိ	၅၁၅
ပစ္စတ္တလက္ခဏံ	၂၉၉
ပစ္စယဟေတု	၁၀
ပဉ္စိန္ဒြိယ (ဇီဝ)	၂၃၀
ပညာဝိမုတ္တော	၄၇၂၊၄၈၀
ပဋိဘဏ္ဍဒါနေ	၁၁၈
ပဋိမလ္လေန	၄၄၈
ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ	၃၆၇
ပဋိဃောသော	၁၁၂
ပဋိသိဒ္ဓေ	၂၅၆
ပဏ္ဍုသိလာ	၃၅၆
ပတနံ	၁၇၄
ပတိလီနစရော	၄၈၉
ပထဝီသလိလရဝိရံသိ	၂၆၄
ပဒတ္ထ (တတ္တ)	၂၁၀
ပဒုမပလာသေ	၃၆၇
ပဒေသသဗ္ဗဝိသယော	၄၂၉
ပဓာန (ပကတိ)	၂၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဗန္ဓဋ္ဌိတိ	၅၈၇
ပမာဒေါ	၅၄၀
ပဗ္ဗတသခေ်ပေ	၁၇၇
ပယတ္တ	၂၂၃
ပရံ	၂၂၈
ပရတော	၄၅၅
ပရတ္ထ	၂၂၃
ပရမ္ပရပ္ပဝတ္တိံ	၃၃၀
ပရသာမညံ	၂၂၅
ပရာပရသာမညံ	၂၂၅
ပရာမာသော	၅၃၄
ပရိဏာမပက္ခေ	၂၂၁
ပရိဘဏ္ဍဘူတဿ	၃၉၈
ပရိမဏ္ဍနံ	၂၀၃
ပရိဝဍ္ဎမတော	၄၆၄
ပလမ္ဗကော	၃၄၇
ပဝတ္တာ	၁၆၂
ပဝေဏိဃဋ္ဋနာ	၃၂၉
ပသာခေါ	၅၅၀
ပသုဗန္ဓဝိဓိ	၁၅၅
ပဠာသော	၅၄၀
ပါကဋ္ဋဇရာ	၃၄၃
ပါဂဘာဝ	၂၂၆၊၄၁၁
ပါဂဘာဝဒီပနတော	၃၁၂
ပါဂဘာဝဝိဒ္ဓံသာဘာဝ	၄၁၁
ပါဋိဘောဂကိရိယာ	၁၁၇
ပါယု	၂၁၆
ပါရိသေသေန	၆၁
ပါဠိအာရုဠှော	၅၈၁
ပါဟုနေယျော	၆၁၀
ပိဋ္ဌိတောကရဏံ	၂၆၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပိသာစလောဟံ	၃၅၆
ပီဏိတံ	၃၅၁
ပုဂ္ဂလလက္ခဏံ	၂၃၁
ပုညက္ခေတ္တံ	၆၁၁
ပုညဝိရူဟနဋ္ဌာနံ	၆၁၁
ပုတ္တဝစ္ဆလာ	၄၈၇
ပုထုတ္တ	၂၂၃
ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ	၂၉၆
ပုဗ္ဗာပရိယေ	၂၀၅
ပုရတောကရဏံ	၂၆၄
ပုရာဏတိဏပဏ္ဏာဒိဘရိတော	၁၇၇
ပုရာဏဘာရတ	၁၅၅
ပူတိဘူတံ	၄၃၀
[ဖ]	
ဖရသုဓာရာ	၃၂၅
ဖလဈာနဿ	၅၇၇
ဖဿတမ္မတ္တ	၂၁၃
ဖဿဝဝတ္ထာနံ	၆၃
ဖုဋ္ဌန္တော	၄၇၆
[ဗ]	
ဗဟုဓာနက	၂၁၂
ဗဠိသုပါဒါနံ	၁၇၇
ဗိဗ္ဗံ	၄၄၇
ဗုဒ္ဓါဝေဏိက	၂၈၂
ဗုဒ္ဓိဂုဏေန	၆၉
ဗောဓနေယျဇ္ဈာသယ	၆၅
ဗျတ္တော	၄၀၁
ဗျဘိစာရေတိ	၅၇၈
ဗျဝဓာယကံ	၂၀၊၂၈၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဘ]	
ဘဇ္ဇိယမာနတိလ္လုပမာ	၄၂၇
ဘဏ္ဍကိဏာနကိရိယာဃ	၁၁၇
ဘဝင်္ဂဗဟုလာ	၁၆၈
ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနံ	၁၆၇
ဘဝန္တရသင်္ကမော	၂၈၇
ဘဝါဘိရတော	၂၄၂
ဘာရတယုဒ္ဓကထာ	၁၅၅
ဘာရာဒါနံ	၃၄၁
ဘာဝနာ	၂၂၃
ဘာဝိပက္ခော	၄၃၁
ဘိန္နဝါဟနိကာ	၁၂၅
ဘိဒုရတာ	၃၁၈
ဘူတကထနံ	၁၉၆
ဘူတိကာမော	၁၅၄
ဘူတိဏကဿ	၆၇
ဘူသလိလာဒိကော	၃၂၁
[မ]	
မက္ခော	၅၄၀
မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ	၄၈၃
မင်္ဂလကိရိယာ	၁၄၅
မင်္ဂလတ္ထံ	၁၄၅
မစ္ဆကဏ္ဍကော	၅၅၀
မစ္ဆရိယံ	၅၃၄
မဉ္ဇူသာသဒိသံ	၂၀၈
မတိ	၂၁၂
မတိဘေဒံ	၅၈၀
မဒနကိစ္စဿ	၆၇
မန္တောဒကပါန	၂၈၇
မန္တံ	၂၀၄
မန္ဒသကံ	၃၄၆
မမံကာရဝတ္ထု	၄၈၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မမ္မနာဒီနံ	၇၉
မလံ	၅၃၄
မဟာနာဂတ္ထေရ	၆၀၇
မဟာယာဂေါ	၁၄၅
မဟာဝိဇိတယညသဒိသော	၁၄၅
မဟာသာမညံ	၂၂၄
မဟိဿရ	၂၂၆
မဟေဿရ	၂၂၆
မာတုလုင်္ဂ	၁၁၅
မာယာ	၂၁၂၊၅၄၀
မိစ္ဆာဉာဏံ	၅၃၆
မိစ္ဆတ္တာ	၅၃၄
မိစ္ဆာသတိ	၅၃၃
မုခနိမိတ္တံ	၂၀၃
မုခမဏ္ဍန	၂၈၇
မုဍ္ဍပဗ္ဗဇဘူတာ	၁၈၉
မုဒ္ဒါ	၁၁၂
မောရက္ခကာဒိ	၃၅၆
မောရဝါပီဝါသီမဟာဒတ္တ-ထေရော	၄၉၀
[ယ]	
ယထာဘူတဒဿနံ	၂၄၁
ယမကတာလကန္ဒံ	၁၇၄
ယိဋ္ဌံ	၁၄၅
ယုဂနဒ္ဓါ	၅၃၃
ယောဂေါ	၅၃၄
[ရ]	
ရဇ္ဇာရဟေသု	၅၂၄
ရတ္တကေသရဿ	၁၁၅
ရထသမညာ	၂၄၁
ရသတမ္ပတ္တ	၂၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ရ]	
ရသဝိဒ္ဓါဒိ	၃၅၆
ရသာရတနော်ဇာ	၁၃၉
ရိတ္တတော	၄၅၅
ရူပမုခေန	၁၉၄
ရောဂဝူပသမနတော	၆၃
[လ]	
လဍ္ဍုနဟောတုကာ	၁၁၂
လိင်္ဂသရိရ	၂၁၇
လေဏကိစ္စံ	၃၁၉
လောကထူပိကာ	၅၃၆
လောကုဒကပါနံ	၁၇၇
လောဟံ	၃၅၅
[ဝ]	
ဝင်္ကာဘာဝကရာ	၄၀၆
ဝစနသိလိဋ္ဌတာ	၇၆
ဝဇိရေန	၄၂၅
ဝဋ္ဋလောဟံ	၃၅၆
ဝဏ္ဏာဒေ္တော	၁၆၇
ဝဒေါ	၁၆၂
ဝယောဝုဍ္ဍတ္ထင်္ဂမ	၃၄၆
ဝသဝတ္တိဘာဝေါ	၃၄၄
ဝသီဘာဝတာ	၅၉၀
ဝသီဘာဝေါ	၅၉၀
ဝဿန္တော	၂၇၂
ဝါစာဝတ္ထုမတ္တံ	၁၄၃
ဝါစုဂ္ဂတကရဏံ	၁၉၁
ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ	၅၆၃
ဝိဇာတိယဘာဝံ	၆၅
ဝိဇာတိလောဟံ	၃၅၅
ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏနံ	၁၁၅
[ဝ]	
ဝိခုရံ	၅၀
ဝိနိပါတံ	၁၀၉
ဝိပလ္လာသ	၅၃၄
ဝိပဿနာစာရော	၅၀၆
ဝိပဿနာပရိဝါသ	၄၉၆
ဝိပဿနာဗလံ	၅၃၃
ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ	၁၉၄
ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ	၃၀၀
ဝိပါကဝိသေသော	၂၀၁
ဝိဗန္ဓော	၂၅၇
ဝိယောဂ	၂၂၃
ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ	၃၆၇
ဝိသဋ္ဌတာယ	၅၀၄
ဝိသာသံ	၃၂၁
ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ	၄၀၂
ဝုဋ္ဌာနဝေလာယံ	၅၇၇
ဝုဋ္ဌာပန	၃၁၆
ဝုဍ္ဍသရီရံ	၁၁၆
ဝေခေ	၂၁
ဝေဂ	၂၂၃
ဝေဇ္ဇော	၁၃၉
ဝေနေယျဇ္ဈာသယ	၆၁၊၆၂
ဝေဒယျော	၁၆၂
ဝေမနေန	၃၂၅
ဝေဠုရိယော	၃၅၆
[သ]	
သံယတ္တိကာ	၄၆၂
သံယောဂ	၂၂၃
သံယောဇနာနိ	၅၃၄
သံဝရော	၂၃၄
သံဝေသန	၃၁၆

[သ]

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော
သံသဂ္ဂအဘာဝ	၂၂၆
သံသရဏဿ	၁၄၆
သံသာရစာရကေ	၁၆၁
သံသာရနာယိကာ	၁၆၃
သံသာရီ	၂၃၀
သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ	၅၁၀
သကဒါဂါမီ	၅၁၀၊၆၁၂
သက္ကာယတီရဿ	၅၁၃
သဂ္ဂေါ	၂၅၉
သင်္ကမာဘာဝံ	၂၈၇
သင်္ကုစိတစိတ္တော	၄၈၉
သင်္ခတလက္ခဏံ	၃၇၁
သင်္ခါရ	၂၂၃
သင်္ခါရနိမိတ္တံ	၂၉၂၊၄၁၄
သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒေါ	၃၀၀
သင်္ခေပေါ	၁၇၀
သဇိတာ	၄၅၂
သညာသေန	၃၁၆
သတန္တော	၃၁၇
သတ္တက္ခတ္တုပရမော	၆၁၁
သတ္တပတိဋ္ဌော	၄၄၄
သတ္တသမ္မောဟော	၂၃၉
သဒ္ဓော	၅၂၁
သဒ္ဒတမ္မတ္တ	၂၁၃
သဒ္ဓါနုသာရီ	၄၇၁၊၄၇၄၊၄၇၉၊၄၈၀
သဒ္ဓါဝိမုတ္တော	၄၇၂၊၄၈၀
သဒါဘာဝိတာ	၄၅၄
သန္တတိ	၂၈၃၊၂၈၈
သန္တာနေကတ္တံ	၁၁၃
သန္နိဟိတဘာဝတော	၂၅၇
သဘာဝသိဒ္ဓံ	၃၄၁

[သ]

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော
သမထဗလံ	၅၃၃
သမထယာနံ	၁၉၂
သမထယာနိကော	၁၉၂
သမဓုရံ	၅၀
သမနက (ဇီဝ)	၂၃၀
သမဝါယော	၂၂၅
သမာဓာနံ	၆၅
သမာနာဓိကရဏသမာသ	၄၀၈
သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ	၅၈၀
သမုခေနေဝ	၄၀၇
သမုဒါဂမနံ	၁၂၈
သမူဟဃနတာ	၄၀၉
သမ္ပိယာယနေန	၁၃၈
သမ္မဒဿနံ	၂၈၄
သမ္မသနီယဘာဝေ	၃၀၅
သယနဗဟုလော	၃၄၇
သရဂေါစရဋ္ဌာနံ	၅၁၄
သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ	၃၄၅
သဝနုပပရိက္ခာဒိဝသေန	၁၉၁
သဟကာရီကာရဏဘူတာ	၆၀
သာင်္ချပဝစန	၂၁၁
သာဓနံ	၄
သာဓမ္မိယံ	၆
သာဓျသာဓနံ	၅
သာမဂ္ဂိယံ	၄၈၉
သာမညဝိသေသော	၂၂၄
သာရဇ္ဇယမာနာ	၄၈၇
သာရမ္ဘော	၅၄၀
သိပ္ပဇာနနံ	၁၁၆
သိပ္ပသိက္ခနံ	၁၁၆
သီတာဟရဏ	၁၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သီဟပဉ္ဇရေ	၄၄၃
သီဟပပါတ	၄၄၃
သီဟောပမသုတ္တော	၃၀၉
သုက္ကဇာတိ	၂၃၇
သုက္ခဝိပဿကော	၄၉၂
သုခဟေတု	၃၂၁
သုခိတော	၁၆၂
သုခုမသရီရ	၂၁၇
သုညတပွကာသနံ	၁၂၉
သုဒဿန (ပဗ္ဗတ)	၄၄၃
သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနံ	၁၅၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သုပရိဗျတ္တံ	၂၀၂
သုပိနန္တရေ	၁၈၈
သေတတိပု	၃၅၆
သေတဝမေယ္ဇံ	၁၅၄
သေမှပဋိကာရေန	၆၃
သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ	၅၁၀
သ္နေဟ	၂၂၃
[ဟ]	
ဟာရကူဋ္ဋံ	၃၅၆
ဟေတုဟေတု	၁၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ စတုတ္ထတွဲ

အက္ခရာစဉ် မြန်မာဝေါဟာရ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အံတုဗလပြုခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်	၄၄၉
အအိမ်ကိုပြုသောပိုးကောင်	၁၇၆
အကုန်းနှင့် အကောက်တို့	၁၃၁
အကျွမ်းဝင်သောသူကို	၃၂၁
အကျွမ်းဝင်စေ၍ သတ်တတ်သည်	၃၂၁
အကြောင်း ညီညွတ်လတ်သော်	၂၈၄
အခိုက်အတန့်၏ ကွဲပြားခြင်း	၃၄၂
အခိုက်အတန့် တပါးသို့ ရောက်ခြင်း	၃၄၃
အခွင့်ပေးခြင်း	၅၅
အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အစပ်	၁၀၇
အစဉ်အားဖြင့်တည်ခြင်း	၅၈၇
အစိတ်ထက်ပိုလွန်သော	၅၈၈
အစဉ်ကို ဆက်စပ်ခြင်း	၃၂၉
အစာဟောင်းအိမ် အူခွေ	၂၆၀
အစိတ်အပိုင်း အစအန	၃၅၀
အစိတ်ဖြစ်သော ပက္ခ	၄
အစုတ်စုတ်အပြတ်ပြတ်ရှိ၏	၂၆၂
အစုံသောထန်းဖုထန်းမြစ်	၁၇၄
အဆက်ဆက်မပြတ်ဖြစ်သော အစဉ်	၃၃၀
အဆုပ်အနယ်မခံ	၂၆၂
အဋ္ဌာနပယုတ်	၅၂၅
[အ]	
အတတ်ပညာကို တတ်သိ နားလည်ခြင်း	၁၁၆
အတ္တ၏ကိစ္စပြီးခြင်း	၂၄၄
အတွင်းကရိုဏ်း	၂၁၆
အထက်သို့ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်	၁၈၇
အထင်မသေးအပ်သည်	၂၀
အနဝတတ်အိုင်	၄၄၃
အနာရောဂါ၏ပျောက်ငြိမ်းခြင်း	၆၃
အနေကန်ဖြစ်စေ၏	၅၇၈
အနည်းငယ်မျှ	၄၇
အနုတ္ထအမည်	၃၅၅
အပါယဂမနီယတရား	၅၃၃
အပူရှိန်	၃၅၁
အပေါင်းနိမိတ်၌ သာယာမက်မောသည်	၈၁
အပြစ်ကိုမြင်သောဉာဏ်	၃၆၆
အပြင်ကရိုဏ်း	၂၁၆
အမှုကိုပြုခြင်း	၁၄၅
အမျှင်ကို	၃၅၀
အမွှာပူးတို့သော်လည်း	၂၅၈
အယုံသွင်း၍ သတ်တတ်သည်	၃၂၁
အရံ့ဌာနခွဲဖြစ်သော	၃၉၈
အရဟတ်ဒဿန	၂၃၀
အရိယာအနွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း	၅၁၂
အရိယာအနွယ်သို့ရောက်ခြင်း	၅၁၂
အရေအဆင်း	၃၄၇

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အရေငုတ် အရေထုံး	၃၃၈
အရှယ်ရင့်ချုပ် ရုပ်အားဖြင့်	၃၄၆
အလာတသည်ငုံး	၂၇၇
အလိဂ်ဟု ခေါ်သည်	၂၁၉
အလိုအယူ	၅၈၀
အလို၌ဖြစ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်	၃၄၄
အလိုရှိအပ်သောကိစ္စ	၁၁၃
အလိုရှိသည်	၄၈၉
အလိုသို့လိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်	၃၄၄
အလွန့်အလွန်အားထုတ် သည်၏ အဖြစ်	၄၂၈
အဝေးရောက်ပစ်နိုင်သော လေးသမား	၅၁၄
အသက်တမ်းကုန်သော အားဖြင့် ချုပ်ခြင်း	၂၄၀
အသစ်ဖြစ်သော အခိုက်အတန့်	၃၇၁
အသမ္မောဟဘုံအဆင့်	၂၃၉
အသာမာရဏဉာဏ်တော်	၂၈၂
အသီးအခြားဖြစ်ခြင်း	၂၂၃
အသီးအခြား မိမိ၏လက္ခဏာ	၂၉၉
အသေးစိတ်အင်္ဂါတို့၌ သာယာသည်	၈၁
အသိုက်	၁၈၉
အာမခံအပ်သော ဥစ္စာကို ပေးအပ်ခြင်း	၁၁၈
အာမခံခြင်းကြိယာ	၁၁၇
အိပ်ရာ၌ လှဲသိပ်ပေးခြင်း	၃၁၆
အိပ်ရာမှ ထူပေးခြင်း	၃၁၆
အုပ်ချုပ်၏	၅၂၄
အားထုတ်ခြင်းမရှိ	၄၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အားထုတ်ခါစယောဂီ	၃၆၉
အားထုတ်စပုဂ္ဂိုလ်	၃၀၈
အားထုတ်စပြုပြီးသော ဝိပဿနာယောဂီ	၂၉၇
အားထုတ်စဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်	၂၉၇
အိပ်ပျော်ခါနီးကာလ	၃၄၀
အိပ်မက်အတွင်း၌	၁၈၈
[ဣ၊ဉ၊ေ၊ဩ]	
ဣန္ဒြေငါးပါးရှိသောဇီဝ	၂၃၀
ဣဿရ၏ဖန်ဆင်းခြင်း	၆၉
ဥပဿာတကကံ	၂၈၀၊၂၈၂
ဥပတ္ထမ္ဘကကံ	၂၈၀၊၂၈၁
ဥပပီဠကကံ	၂၈၀၊၂၈၁
ဥစ္စာကိုဝယ်ခြင်းကြိယာ	၁၁၇
ဥဒါဟရဏ်	၅
ေကတ္တနည်းကို သိခြင်း	၃၈၁
ဧည့်သည်တို့အားပေးလှူခြင်း	၁၄၅
ဧည့်ခံကျွေးမွေးခြင်း	၁၄၅
ဩသမိပင်	၁၂
[က]	
ကဏာဒဂိုဏ်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်	၆၉
ကပိလဂိုဏ်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်	၆၉
ကပိလရသေ့၏ ဝါဒ	၂၁၁
ကမ္မိန္ဒြေ	၂၁၆
ကလလရုပ်	၁၆၄
ကာရဏ္ဍပစာ	၅၃၆
ကုလိမည်သော(ငှက်)	၁၈၉
ကာဠကူဋတောင်	၄၄၃
ကိလေသမာရ်	၃၂၁
ကေလာသတောင်	၄၄၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကံအထူး	၂၈၁
ကံကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော	၃၄၁
ကန်းသောပုဂ္ဂိုလ်	၁၀၁
ကပ်ငြိတွယ်တာသည်	၂၄၂
ကပ်၍ရှုဆင်ခြင်ကုန်သော	၁၂၉
ကောက်ကျစ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော	၄၈၆
ကောင်းကောင်းထင်ရှားစွာ	၂၀၂
ကောင်းစွာတည်ရှိသည်၏ အဖြစ်	၂၅၇
ကောင်းစွာ မမှတ်ဘူးသေးသော	၃၄၅
ကောင်းစွာမှတ်၍	၃၄၅
ကောင်းမှု၏လယ်ယာ	၆၁၁
ကိုယ်မှုနှုတ်မှုအတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း	၁၁၆
ကျေးဇူးပြုတတ်သော	၂၇
ကျေးဇူးပြုတတ်သည်	၁၁
ကျေးဇူးများ၏	၅၁၃
ကျောခိုင်းခြင်း	၂၆၄
ကျော်လွန်၍သွားသည်	၂၄၂
ကျင်လည်ခြင်းရှိသူများ	၂၃၀
ကျမ်း၏ကျယ်ပွါးခြင်း	၂၁
ကျမ်းကျင်သော	၄၀၁
ကြာလေကြာလေ	၁၇၇
ကြီးပွါးခြင်းကို အလိုရှိသော	၁၅၄
ကျောက်နီ	၃၅၆
ကျွဲကောရှောက်ပန်း	၁၁၅
ကြေးနီ	၃၅၆
ကြေးပုပ်	၃၅၆
ကြေးဖြူ	၃၅၆
ကြံညှစ်စက်	၂၀၄
ကြံရည်	၂၀၄
ကြားနာခြင်း စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း	၁၉၁
ကြမ်းသောကိုယ်	၂၁၇
ကြိမ်ချောင်းငရဲ	၈၁
ကြောင်မျက်ရွဲ	၃၅၆
ကြွေးမြီဆပ်ရာ၌	၁၁၈
ကြွေးမြီယူခြင်းကြိယာ	၁၁၇
ကွာရှင်းစွန့်လွှတ်ရာ၏	၄၆၁
ကွဲကွာခြင်း	၂၂၃
ကွဲပြားခြင်းကို	၅၈၀
ကွယ်တတ် ခြားတတ်သော	၂၈၈
[ခ]	
ခဏအားဖြင့်ချုပ်ခြင်း	၂၄၀
ခဏဋ္ဌီ	၂၄၀
ခန္ဓပုရာဏ	၁၅၅
ခန္ဓာဝန်ကို ပစ်ချခြင်း	၃၄၁
ခန္ဓာဝန်ကို ယူခြင်း	၃၄၁
ခပေါင်းရေကြည်စေ	၂၀၃
ခပ်ပြာ	၃၅၆
ခရုသင်း	၃၅၆
ခါအပ် ဆင့်အပ်သည်	၄၆၂
ခဲ (သလွဲမည်း)	၃၅၆
ခါးဆစ်	၃၄၇
ခေါင်းပါးသောအကျိုး	၅၁၇
ချထားအပ်သော တာဝန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်	၃၈၉
ချက်တိုင်ရင်းမှ အစဉ်လျှောက်ကုန်သော	၃၃၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ခ]	
ချဉ်းကပ်ပုန်းအောင်းခြင်းငှါ အလိုရှိသည်	၃၁၉
ချည်ချောင်း(ချည်မျှင်)	၃၅၀
ချမ်းသာ၏အကြောင်း	၃၂၁
ချမ်းသာသောသူ	၁၆၂
ခြေချော်ခြင်း	၁၇၄
ခြားစေတတ်သည်	၂၀
ခြင်္သေ့လှောင်အိမ်	၄၄၃
ခြောက်သွေ	၅၁၅
ခွေးတို့၏အလေ့	၁၅၄
[ဂ]	
ဂန္ဓဗ္ဗမြို့	၃၈၆
ဂန္ဓမာဒနတောင်	၄၄၃
ဂုလာမည်သော(ငှက်)	၁၈၉
ဂုဏ်ကြီးသူနှင့်ဖက်ပြိုင်ခြင်း	၅၄၀
ဂျင်း	၄၈၀
ငါ၏ဥစ္စာဟု နှလုံးသွင်းအပ်သောဝတ္ထု	၄၈၃
ငါဟုသိခြင်းလျှင် အကြောင်း ရှိသည်	၄၀၁
ငါးများချိတ်ကိုယူခြင်း (ဟပ်ခြင်း)	၁၇၇
[စ]	
စကား၏တည်ရာဝတ္ထု	၁၄၃
စကားချောမောပြေပြစ်သည်	၇၆
စာပေါင်းသိုက်	၁၈၉
စီမံခန့်ခွဲတတ်သောအတ္တ	၁၀၆
စီရင်ဖန်ဆင်းတတ်ပေ၏	၄၅၂
စူဠသောတာပန်	၂၉၄
စူးသည်	၃၂၅
စင်ကြယ်ကြောင်းအကျင့်ဟု မှားယွင်းစွာသုံးသပ်ခြင်း	၁၅၄
စင်ကြယ်ကြောင်းမဟုတ်သော အကျင့်	၁၅၄
စိတ္တကုဋ်တောင်	၄၄၃
စိတ်မရှိသူများ	၂၃၀
စိတ်မှုပညာကိုသင်ခြင်း	၁၁၆
စိတ်ရှိသူများ	၂၃၀
စိန် (ရတနာ)	၄၂၅
စောင့်ရှောက်ခြင်းကို မြှော်လင့်သည်	၃၁၉
စိုပြည်၏	၃၅၁
[ဆ]	
ဆီဦး	၂၀၄
ဆီမီးတောက်	၃၅၀
ဆေးစို့	၂၁
ဆေးဆရာ	၁၃၉
ဆားငန်ရေကို သောက်ခြင်း	၁၇၇
ဆင်းရဲကိုကြောက်ခြင်းကြောင့်	၃၁၉
ဆင်းရဲသောသူ	၁၆၂
ဆန္ဒထက်သန်သောသူ	၁၈
ဆယ်နာရီဆယ်နာရီ	၃၄၈
ဆုံးဖြတ်ကုန်၏	၈၀
ဆုံးမသွန်ကြား၏	၅၂၃
ဆွဲကိုင်ခြင်း	၄၈၆
[ဇ]	
ဇနကကံ	၂၈၀၊ ၂၈၁
ဇာဂနာ	၃၁၆
ဇာတ်မတူသည်၏အဖြစ်	၆၅
ဇီဝါဒိဝါဒ	၂၂၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဉ]	
ဉာယဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်	၄
ညီညွတ်သင့်လျော်သည်	၄၈၉
ညှပ်	၃၁၆
ညှန်ကြား၏	၂၉၆
[တ]	
တက္ကတွန်းအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်	၆၉
တခဏခြင်း ပျက်သည်	၄၂၄
တခြားတပါးသောသဘောရှိ၏	၅၇၉
တဆဲ့တပါးသောဣန္ဒြေ	၂၂၁
တဇ္ဇာပညတ်အထူး	၄၁၂
တရားအယဉ်	၂၈၈
တရားကိုယ်အရေအတွက်	၁၂၄
တသီးပင်	၁၂
တရားစက်	၁၂၉
တူညီသောဝန်ရှိ၏	၅၀
တံဆိပ်တုံး	၁၁၂
တံဆိပ်ရာ	၁၁၂
တံလှပ်	၃၈၆
တားမြစ်အပ်သည်ရှိသော်	၂၅၆
တည်မြဲစေတတ်သော သာကေ စကား	၆၅
တည်မြဲတည်ရှိသည်	၅၇၉
တဋ္ဌတဋ္ဌမြည်ကုန်သကဲ့သို့	၃၅၀
တတ်သိသော	၄၀၁
တတွမည်သောသဘော	၂၁၀
တန်ခိုးအစွမ်းကင်း၏	၂၄၇
တမဂုဏ်	၂၁၁
တမလွန်၌ ဖြစ်သောဘေး	၃၁၈
တမ္ဗတ္တတို့	၂၁၁
တိအဏုက (မြူ)	၂၂၆
တီထွင်ဖန်ဆင်းခြင်း	၂၅၉
[တ]	
တုန်းသည်	၄၀၇
တောင်ဝှမ်း	၁၇၇
တိုတောင်း၏	၁၆၉
တြသရေဏု (မြူ)	၂၂၆
တွဲကျသည်	၃၄၇
တွဲလဲကျသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏	၈၈
တွင်းထွက်ရွှေ	၃၅၆
တွန်သည်	၂၇၂
တွန့်ဆုတ်သောသဘောရှိသည်	၄၈၉
[ထ]	
ထသောအခါ	၅၇၇
ထောပတ်စိမ်း	၂၀၄
ထက်ဝန်းကျင်လမ်းကြောင်း	၄၆၄
ထင်ရှားသောဇရာ	၃၄၃
ထန်းပင်ပေါက်	၂၀၈
ထန်းမြစ်	၂၈၈
ထယ်သံ	၃၅၆
ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ရောက်သည်	၄၈၇
[ဒ၊ဓ]	
ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ ၄-ပါး	၁၅၆
ဒုတ်အရေး	၃၈၅
ဒွိအဏုကမြူစသည်	၇၀
ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်	၂၉၁
[န]	
နာနတ္တနည်းကိုသိခြင်း	၃၈၂
နားပင်းသောပုဂ္ဂိုလ်	၁၀၁
နိဂုံး	၅
နီးသည်၏အဖြစ်	၂၂၃
နေဇာမြက်	၆၇

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[န]

နတ်တို့၏ ကပ်၍ဆောင်ခြင်း ၃၁၈
နာမ်ကိုရှေ့သွားပဓာနပြုသဖြင့် ၁၉၄
နယ်ဆုံး အကန့်အသတ် ၄၆၄
နို့ဓမ်းအိုး ၂၀၄
နွားအုပ် ၂၆၂
နွားတို့၏အလေ့ ၁၅၄
နှေးသောချုပ်ခြင်းရှိသည် ၃၀၅
နှစ်ခု သုံးခုသော ဇောဝီထိ ၅၀၃
နှစ်ဆဲ့ငါးပါးသောဘေးကြီးတို့ ၅၁၅
နှင်းပေါက် ၃၀၅
နှမ်းမုန့်ညက် ၂၀၃
နှုတ်တက်သည်ကိုပြုခြင်း ၁၉၁

[ပ]

ပကတိ (မာယာ) ၂၁၁
ပဋိညာဉ် ၅
ပတဉ္စလိ၏ ယောဂနည်း ၂၁၃
ပတ္တမြား ၄၂၅
ပတ္တမြားနီ ၃၅၆
ပတ္တမြားပြောက် ၃၅၆
ပဒုမ္မာကြာဖက် ၃၆၇
ပဗန္ဓှိ ၂၄၀
ပယောဇဉ်အကျိုး ၅၈၂
ပရမတ္ထသဘောတရား ၂၁၀
ပါဠိဦးတက်၏ ၅၈၁
ပါဠိဦးတင်အပ်၏ ၅၈၁
ပိတောက်နှစ်ဖြင့်ပြီးသော ၅၁၄
ပုဆိန်သွား ၃၂၅
ပုထုဇဉ်အနွယ်ကိုလွှမ်းမိုးခြင်း ၅၁၂
ပုရာဏ်ကျမ်း ၁၅၅
ပုသောသူ ၃၄၇
ပူးတွဲပါဝင်နေခြင်း ၂၂၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပဲ့တက်ကို ကိုင်ခြင်း ၂၅၀
ပင်ပန်းသောအခြင်းအရာ ၃၄၃
ပင့်ဖိတ်၍ ပေးလှူခြင်း ၁၄၅
ပန်းချီဆရာ ၁၃၈
ပန်းချီဆေးရေးအမှု ၂၈
ပယ်ရှင်းအပ်ပြီးသည် ၂၅၃
ပြဒါးဝင်သော ၃၅၆
ပုဒ်၏အနက် (တတ္တ) ၂၁၀
ပုန်းအောင်းရာ၏ ကိစ္စ ၃၁၉
ပုပ်သိုးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ၄၃၀
ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော ၁၈၉
ပြီးစေတတ်သောဉာပကဟိတ် ၄
ပြုစားခြင်း ၃၁၈
ပြောဆိုတတ်သောသူ ၁၆၂
ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်ခြင်း ၁၄၆
ပြောင်းရွှေ့မှု၏ မရှိခြင်း ၂၀၇
ပြိုင်ဖက်လက်ဝှေ့သမား ၄၄၈
ပွတ်တိုက်ခြင်း ၂၀၃

[ဖ]

ဖဿ၏ အသီးအခြားတည်ခြင်း ၆၃
ဖီလာအားဖြင့် သွားခြင်း ၁၀၇
ဖူးရောင်သည်၏အဖြစ် ၁၇၅
ဖောက်ထွင်းသောပုဂ္ဂိုလ် ၄၂၅
ဖိုလ်စျာန် ၅၇၇
ဖြူဆံမြက် ဗြိတ်မြက်တို့ကဲ့သို့ ဖြစ်သည် ၁၈၉
ဖြေလွှတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည် ၄၄၅
ဖြစ်လတ့်သော အနာဂတ်အဖို့ ၄၃၁

[ဗ]

ဗိဇကအမည်ရှိသော (ကျွန်) ၂၇၇

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဗ]	
ဗင် (သလွဲဖို)	၃၅၆
ဗုဒ္ဓိန္ဒြေ	၂၁၅
ဗျာပါရကင်းသော	၄၁
ဗြဟ္မဏ္ဍပုရာဏ်	၁၅၅
ဗြဟ္မာ၏ ဖန်ဆင်းခြင်း	၆၉
[ဘ]	
ဘဏ္ဍာစား တန်ဘိုးကိုပေးရာ၌	၁၁၈
ဘဝတပါးသို့ပြောင်းသွားခြင်း	၂၈၇
ဘဝ၌ပျော်မွေ့သည်	၂၄၂
ဘဝင်ဖြစ်ခြင်းများ၏	၁၆၈
ဘေးမဲ့ရာအရပ်	၄၈၆
ဘုတ်တို့မည်ကုန်၏	၂၁၆
[မ]	
မအိုကုန်လင့်	၃၁၇
မကင်းခြင်း	၅၃၅
မချိုတဲ့သောဣန္ဒြေရှိ၏	၇၉
မင်္ဂလာအကျိုး၄ါ	၁၄၅
မင်္ဂလာအလို့ ၄ါ ပြုခြင်း ပေးလှူခြင်း	၁၄၅
မစ္ဆမာချ	၃၂၅
မဆုတ်နစ်စေနိုင်သော	၁၂၉
မတူသောဝန်ရှိ၏	၅၀
မပြတ်စဲခြင်း	၅၃၅
မပြတ်နိုင်သော ချည်ဖြင့်သီထားအပ်သည်	၇၀
မပြန့်သွားသော	၄၈၉
မပေါက်မပြန်မြင်ခြင်း	၂၀၄
မဖြစ်ခြင်းဟူသောချုပ်ခြင်း	၃၇၄
မမွေးဖွားသေးသောသား	၄၃၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မရှိသေမကိုင်းရှိုင်းနိုင်အောင် တောင့်တင်းခြင်း	၅၄၀
မလျော်သောဆေးကို လိမ်းခြင်း	၁၇၅
မလှုပ်ရှားတတ်သော သတ္တဝါ	၂၃၀
မသေကုန်လင့်	၃၁၇
မဟာ (ဗုဒ္ဓိ)	၂၁၁
မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂဉာဏ်တော်ကြီး	၂၇၇
မဟာမည်သောဗုဒ္ဓိဂုဏ်	၆၉
မဟာဝိဇိတမင်း၏ပေးလှူခြင်း	၁၄၅
မိမိ၏အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်း၍ လှည့်စားခြင်း	၅၄၀
မိမိအလိုလျှင် အလိုမရှိသည်	၃၁၇
မိမိ၏အကျိုးစီးပွါး	၅၂၁
မိမိကိစ္စ၏ပြီးခြင်း	၂၄၇
မိမိကိုယ်တိုင်တိုက်ရိုက်အားဖြင့်	၄၀၇
မိမိ၌မရှိသောဂုဏ်ကို ဖော်ပြ၍ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်း	၅၄၀
မိမိလျှင် ပြခဲန်းသော	၃၁၇
မီးတိုက်ကာမျှဖြင့်	၂၀၄
မီးမဖုတ်ရသေးသောမြေအိုး	၄၂၆
မှူးရစ်ခြင်းကိစ္စရှိသော	၆၇
မမ်းစွဲသောသူ	၇၉
မေ့လျော့ခြင်း	၅၄၀
မင်းဖြစ်ခြင်း၄ါ ထိုက်တန်ကုန်သော	၅၂၄
မင်းဘေးမင်းဒဏ်	၃၁၇
မိန်းမောတွေဝေသောကာလ	၃၄၀
မိုးကြိုးစက်ဝန်း	၁၈၉
များစွာသော ကြိုးလွန်းတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော	၅၁၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မျက်စိအမြင်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်	၂၄၃
မျက်စိကန်း၍ နားပင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်	၁၀၁
မျက်စဉ်းညိုကျောက်	၄၄၃
မျက်နှာ၌ တန်းဆာဆင်ခြင်း	၂၈၇
မျက်နှာရိပ်	၂၀၃
မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော	၃၁၈
မျက်လှည့်အစရှိသောအရာ	၃၈၆
မြကျောက်	၄၄၃
မြေဝင်ကောင်းသောတိုင်	၃၉၈
မြဲသည်ကိုပယ်ခြင်း	၃၄၂
မြားမြက်	၆၇
မြက်နံ့သာ မြက်မွှေး	၆၇
မြက်မီးရှူး	၃၅၀
မြက်သစ်ရွက်ဆွေးစသည်	၁၇၇
မြင့်သောသူ	၃၄၇
မြတ်နိုးအပ်သည်၏အဖြစ်	၁၅၈
မြှုံး	၄၄၇
မှဲ့	၃၃၈
မှတ်ခြင်းအကျိုးရှိ၏	၄၀၆
မှန်ကဲ့သို့	၂၀၃
မှန်စွာမြင်ခြင်း	၂၈၄
မွှေတံ	၂၀၄
[ယ]	
ယထာဘူတဉာဏ်	၂၉၁
ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်	၃၆၆
ယာပျအနာ	၃၁၆
ယာပျရောဂါ	၃၁၆
ယက်ကန်းသည်	၁၃၉
ယဇ်ပူဇော်ခြင်း	၁၄၅
[ရ]	
ရအပ်သောအဖော်သဟဲမရှိ	၈၁
ရဇဂုဏ်	၂၁၁
ရထားဟူသောအမည်	၂၄၁
ရပြီဟုအထင်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်	၃၉၁
ရှစာ (မင်းသမီး)	၂၇၇
ရူပတမ္ဗတ္တ	၂၁၃
ရေကိုပက်ထုတ်ခြင်း	၂၅၀
ရေမန်းကိုသောက်ခြင်း	၂၈၇
ရေသိပ်ခြင်း	၁၇၇
ရုံခါ၌ဖြစ်ခြင်း	၅၁၇
ရည်ညွှန်း၍ပေးဝေအပ်သော ကောင်းမှုကံ	၂၈၂
ရုပ်ကို ရွှေသွားပခေနပ္ပါသဖြင့်	၁၉၄
ရွှံ့ရှားသည်	၂
ရှေ့ကျခြင်း နောက်ကျခြင်း	၂၀၅
ရှေ့နောက်မတူသည်၏အဖြစ်	၃၄၂
ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်း	၃၂၁
ရှစ်ယောက်မြော်က်အရိယာ	၄၇၁
ရှုတ်ချအပ်သည်၏အဖြစ်	၁၅၈
ရှောက်ပန်း	၁၁၅
[လ]	
လရေးကောက် ထယ်ကိုင်းကောက် တို့	၁၃၀
လာခဲ့ရာလမ်း	၄၈၆
လိင်ပုရာဏ်	၁၅၅
လိင်ဟုခေါ်သည်	၂၁၉
လူကြီး၏ကိုယ်	၁၁၆
လေးအတု	၄၆၂
လေးသမား	၅၁၄
လဲကျခြင်း	၁၇၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[လ]

လောက၏အထွဋ်ဖြစ်သောဘုံ ၅၃၆
လက်ပံတောငရဲ ၈၁
လက်သီးဖြင့် ထိုးပုတ်ခြင်း ၄၄၈
လက်သစ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော ၃၅၀
လည်ဂုတ်ဆစ် ၃၄၇
လုံးဝအကြွင်းအကျန်အားဖြင့် ၆၁
လွန်စွာချစ်မြတ်နိုးခြင်း ၁၃၈
လှုပသောအဆင်းရှိကုန်၏ ၁၆၇
လှေကွဲ ၁၂၅
လှေရွက်ကို ပြုပြင်ခြင်း ၂၅၀
လှော်အပ်သောနှမ်း ၄၂၇
လှောင်ထားအပ်သော ၄၄၄
လှုပ်ရှားတတ်သောသတ္တဝါ ၂၃၀

[ဝ]

ဝရဇိန်လက်နက် ၃၉၄
ဝါဖတ်လေး ၄၆၂
ဝိပါက်အထူး ၂၈၁
ဝိပဿနာ၏ဖြစ်ခြင်း ၅၈၆
ဝိပဿနာကိုစ၍နှလုံးသွင်းခြင်း ၁၉၄
ဝိသေသိကဝါဒီတို့ ၂၁၄
ဝေးသည်၏အဖြစ် ၂၂၃
ဝင်ရိုးစသည် ၂၄၀
ဝဋ္ဋမည်၏ ၂၈၃
ဝန်တိုခြင်း ၅၃၆

[သ]

သင်္ခါရနိမိတ် ၄၁၄
သင်္ဘောကုန်သည် ၄၆၂
သတ္တဇီဝမှဆိတ်သည်၏အဖြစ် ၁၂၉
သတ္တဂုဏ် ၂၁၁
သဘောအားဖြင့်ပြီးသော ၃၄၁

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သမထယာဉ် ၁၉၂
သမာပတ်ကို သုံးဆောင်ခြင်း ၅၈၀
သရက် ၁၁၅
သလင်းနက် ၃၅၆
သလင်းဝါ ၃၅၆
သလိပ်ကို ကုစားခြင်း ၆၃
သလွဲဖြူ ၃၅၆
သလွဲမည်း ၃၅၆
သာအောင်ပြု၍ ချုပ်ချယ်ခြင်း ၅၄၀
သီတာဒေဝီကို ဆောင်ခြင်းကို ပြဆိုသော ကထာ ၁၅၅
သူ၏အစွမ်းသတ္တိကို မမြင်ရမတွေ့ ရသော ၂၅၇
သူငယ်အိမ် အချင်းလျှင်အခြား ရှိသော ၃၃၅
သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ၅၄၀
သောတာပတ္တိမဂ် ၅၁၀
သော်ကပင် ၃၅၇
သော်ကရွက် ၃၅၇
သံကြွပ် ၃၅၆
သံပွက် ၃၅၆
သံမဏိ ၃၅၆
သံသရာနှောင်အိမ် ၁၆၁
သားကောင်တို့ကို သတ်ဖြတ်ခြင်း အစီအရင်ကျမ်း ၁၅၅
သားကို လက်ထပ်ထိမ်းမြား ပေးခြင်း ၁၄၅
သားကိုးယောက်ရှိသောမိခင် ၄၃၁
သားဆယ်ယောက်ရှိသောမိခင် ၄၃၁
သား၌ချစ်ခြင်းရှိသော ၄၈၇

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သက်ဝင်ဘိသကဲ့သို့	၂၆
သစ်သီးရည်	၄ဂဝ
သစ်သားမီးရှူး	၃၅ဝ
သည်းခံနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်	၃၄၃
သန်လျက်ရွက်သောငရဲ	ဂ၁
သိမ်မွေ့သော အာကာသဓာတ်	၂၁၃
သိမ်မွေ့သောကိုယ်	၂၁၇
သုံးသပ်အပ်သောတရား၏ အဖြစ်	၃ဝ၅
သွေးပုပ်နှင့်တကွပြည်ပုပ်	၁၇၅
သျှစ်သျှားသီး	၄ဂဝ
[ဟ]	
ဟင်းဆန်ကွဲ	၆၇
ဟင်းနုနွယ်ဆူးပေါက်	၆၇

ဝိသုဒ္ဓိ ဋ္ဌိ နိဿယ ၄-၄၂—ပ-မ-ဗ-သ-စ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနိဿယ စတုတ္ထတွဲ၌ ပြင်ဖတ်ရန်

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၇	၁၀	အနိစ္စော သဒ္ဒေါ”တိ	“အနိစ္စော သဒ္ဒေါ”တိ
၇	၂၀	ဥဒါဟရဏဘန္တော	ဥဒါဟရဏတန္တော
၁၀	၁၄	ဟေတုဟေတူ	ဟေတုဟေတု
၁၄	၇	ရှာကုန်သကဲ့သို့	ရှာရာသကဲ့သို့
၁၄	၈	ပရိယေသထ	ပရိယေသေထ
၁၄	၈	ရှာကုန်သကဲ့သို့	ရှာရာသကဲ့သို့
၈၀	၂၉	လက်ပန်တော	လက်ပံတော
၁၁၁	၂၉	အသံအရင်း	အသံရင်း
၁၂၃	၂၈	တသ္မာ၊၏	တသ္မာ—၏
၂၀၂	၁၃	သုဝိက္ခာလိကန္တိ	သုဝိက္ခာလိတန္တိ
၂၀၈	၃	ဟေဋ္ဌိမဈာနံ	ဟေဋ္ဌိမဈာနံ
၂၁၃	၂၈	သဒ္ဒဖဿဂုဏော သဒ္ဒတမ္ဗတ္တမှ	သဒ္ဒဖဿဂုဏော=သဒ္ဒ-တမ္ဗတ္တမှ
၂၁၉	၂၆	ဝိသေသ ၆—ပါးလုံး	ဝိသေသ ၆—ပါးတို့
၂၂၀	၃၂	နှာ ၂၁၅-မှတ်ချက် ၆-၌	နှာ ၂၁၇-မှတ်ချက် ၁-၌
၂၂၃	၇	သင်္ခါရာနှင့်	သင်္ခါရနှင့်
၂၂၅	၂၁	အထူးကာ	အထူးကား
〃	၂၆	နှာ ၂၂၁-မှတ်ချက် ၅-၌	နှာ ၂၂၃-မှတ်ချက် ၃-၌
၂၂၆	၁၂	မရှိတော့ခြင်းမျိုးသို့	မရှိတော့ခြင်းမျိုးကို
၂၂၉	၂၈	(နှာ ၂၂၄	(နှာ ၂၂၅
၂၃၃	၃၄	သဂုတ္တိသမိတိအာဒိ	သ ဂုတ္တိသမိတိအာဒိ
၂၃၄	၁၇	၁-မှတ်ချက် ၁-၌	၁-နှာ ၂၃၃-မှတ်ချက် ၁-၌
၃၀၅	၃၂	ဘ၀-ကို	ဘ၁၀-ကို
၃၁၅	၂၂	မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်	မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကိုပင်လျှင်
၃၅၆	၈	ဟာရကူတံ	ဟာရကူဋံ

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၄၀၉	၁၆	ပါကဋ္ဌဘာဝထော	ပါကဋ္ဌဘာဝတော
၄၂၀	၂၁	စပ်ဆုပ်လတ်သော်	စက်ဆုပ်လတ်သော်
၄၂၂	၁၅	အနက်ပြ၍	အနက်ပြန်၍
။	၃၆	တောနု	တော နု
၄၄၆	၂၄	စပ်ဆုပ်အပ်သည်	စက်ဆုပ်အပ်သည်
၄၅၂	၂၃	ပြီး။ ၏။	ပြီး၏။

အထူးဖြည့်စွက် မှာထားချက်

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနိဿယ ပဥ္စမတွဲ စာမျက်နှာ ၂၀၊ စာကြောင်း ၁၀-၌ “အဘိညာဉ်တည်းဟူသော”ကို “အဘိညာဉ်ဖြင့်”ဟု ပြင်ပါ။

၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနိဿယ ဒုတိယတွဲ စာမျက်နှာ ၆၆၊ စာကြောင်း ၃-၄-၅-တို့၌ “တေဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ၊ ထိုမျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော အကျိုး, တမလွန်၌ဖြစ်သော အကျိုး, မြတ်သော (နိဗ္ဗာန်ဟူသော) အကျိုးတို့ဖြင့်” ဟု ရှိရင်း တတိယာဝိဘတ်အားလျော်စွာ ကရိုဏ်းအနက် ပြန်ခြင်းမှာ ဝတ္တိစ္ဆာအားဖြင့် ကရိုဏ်းအနက်လည်း ဖြစ်သင့်သည်ဟု ယူ၍ ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်။ အနည်းငယ် ရှင်းပြဦးအံ့၊ ယင်းပုဒ်သည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အနု-သာသတိ-ဟူသော ကြိယာပုဒ်နှင့် စပ်သောကြောင့် ဒွိကမ္မက သာသ-ဓာတ်၏ ပဓာနကံ ဖြစ်သင့်ပေ၏။ သို့သော်လည်း ဓာတ်ကတ္တားဖြစ်သော ကာရိတ်ကံမှ တပါး ကံပုဒ်ကို တတိယာဝိဘတ်နှင့် ဆိုရိုးမရှိပေ။ ထိုကြောင့် ကံအနက်ကို ဆိုလိုလျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေ-ဟု ဒုတိယန္တနှင့် ဆိုခဲ့ရာ၏၊ ထိုသို့ကား မဆိုခဲ့ပေ။ ထိုပြင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ တတိယန္တနှင့် ဆိုခဲ့စေကာမူ ကံအနက်ကို ရည်သည်ဟု ယူခဲ့ပါလျှင် ဤဋီကာဝယ် “ဥပယောဂတ္ထေ စေတံ ကရဏဝစနံ” စသည်ဖြင့် ကံအနက်၌ တတိယာသက်ကြောင်း အထူးပြု၍ ဖွင့်ပြခဲ့လေရာ၏၊ ထိုသို့လည်း မဖွင့်ပြခဲ့ပေ။ ထိုကြောင့် မောဂ္ဂလ္လာန် ၂-ကဏ္ဍ ၂၄-သုတ်၌ “သံဃေ ဒေဟိ” ဟူရာဝယ် ဝတ္တိစ္ဆာအားဖြင့် အာဓာရအနက်၌ သတ္တမီ ဝိဘတ်သက်ကြောင်း ပြဆိုသကဲ့သို့ပင် ဤအရာ၌လည်း အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ၂-ရပ်လုံးမှာပင် ဝတ္တိစ္ဆာကရိုဏ်းကို ရည်သည်ဟု ယူသင့်ပေသည်။

၃။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနိဿယ တတိယတွဲ စာမျက်နှာ ၄၀၁၊ စာကြောင်း ၂၆-၂၇-တို့၌ စာမူချောကူးစဉ်က ပါဠိအနက် စာတကြောင်း ကျသွားသည်၊ ယင်းကို ဋီကာပါဠိနှင့်တိုက်၍ ပါဠိသက်သက်မျှ ဖြည့်စွက်ထားသော ကြောင့် မပြည့်စုံပဲ ရှိနေလေသည်။ ထိုကြောင့် ထိုအရာ၌ [ဗျာပါရံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “န ဟိ စက္ခုရူပါဒီနံ ဝေ ဟောတိ”တိ၊ ဟောတိ·စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဤဟံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “န စ တာနိ”တိအာဒိ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။)] ဟု အပြည့်အစုံ ဖော်ပါ။

၄။ ဤစတုတ္ထတွဲ စာမျက်နှာ ၅၀၃၊ စာကြောင်း ၉-၁၀-တို့၌ “ဒွတ္တိဇဝန-ဝီထိသု၊ နှစ်ခု သုံးခုသော ဇောဝီထိတို့၌။ (သိမှုနှင့်လည်းအညီ ဒွတ္တိပါဠိမှန် ဖြစ်သည်)” ဟု ဆိုခြင်းသည် မဟာဋီကာပါဠိ ပုံနှိပ်ပြီးခါစက အောက်ပါ

အတိုင်း သောဓနပတ္တကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ အကျဉ်းမျှ ပြဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာယ ဒုတိယဘာဂေ သောဓနပတ္တံ–

၄၇၉-ပိဋ္ဌေ ၁၉-ပန္တိယံ "ဒွတ္တိံသဇဝနဝီထိသု"တိ အသုဒ္ဓပါဌော၊ သော "ဒွတ္တိဇဝနဝီထိသူ"တိ သောဓေတဗ္ဗော ဂဟေတဗ္ဗော။ တထာ ဟိ ဣမိဿာယေဝ ဋီကာယ ပဌမဘာဂေ စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာဝဏ္ဏနာယံ ၁၉၁-ပိဋ္ဌေ "မဂ္ဂဝီထိတော ပုဗ္ဗေ ဒွေ တယော ဇဝနဝါရာ သဒိသာနုပဿနာဝ ပဝတ္တန္တီ"တိ ဝုတ္တံ။ တထာ သာရတ္ထဒီပနိယာ ပဌမဘာဂေ ၃၇ဂ-ပိဋ္ဌေပိ။

ထိုသောဓနပတ္တ၌ ပြထားသော သုဒ္ဓပါဌသည် သီဟိုဠ်မူ မဟာဋီကာ ပေစာ, စာအုပ်တို့နှင့်လည်းညီ၍ မူရင်းပါဠ်မှန် ဖြစ်ကြောင်း ဤ၌ အကျဉ်းမျှ ပြခြင်း ဖြစ်သည်။

ပ-မ-ဗ-သ-စ—၃၃၂—၂၄-၁-၆၉—၂၀၀၀-အုပ်   (၂)။

အလိမ္မာ - စာမှာ ရှိသည်

လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

တော်လှန်ရေးအစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

ပိဋကတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်
ပါဠိတော် ၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှု နားလည်နိုင်ကြပြီ

မြန်မာပြန် ကျမ်းများ

၁။ ဒီဃနိကာယ်(သုတ္တန်)	ပ၊ဒု၊တ	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၃။ သံယုတ္တနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၅-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၁၁-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ် (ကျမ်း-၃၀) မှ	ဝိနည်း	(၅-ကျမ်း)	၅-အုပ်
	အဘိဓမ္မာ	(၄-ကျမ်း)	၂-အုပ်
	အခြားသုတ္တန်	(၁၄-ကျမ်း)	၄-အုပ်

မဟာဗုဒ္ဓဝင်

ပ-တွဲ ၂-အုပ်။ ဒု-တွဲ ၁-အုပ်။ တ-တွဲ ၁-အုပ်။